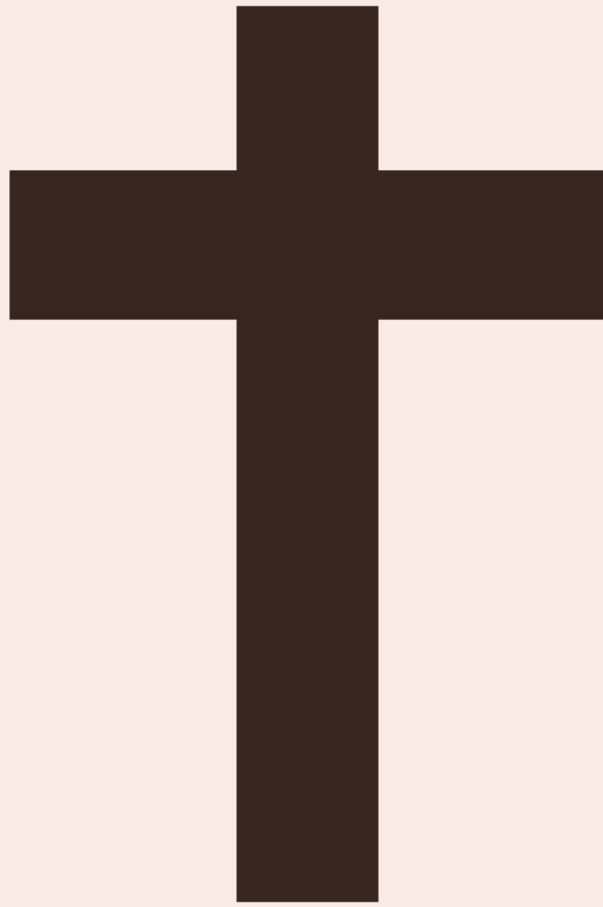

Ew Testamento:
Chipay Tawkquiztan

New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

Ew Testamento: Chipay Tawkquiztan
New Testament in Chipaya (BL:cap:Chipaya)

copyright © 2009 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Chipaya

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Chipaya [cap], Bolivia

Copyright Information

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

The New Testament

in Chipaya

© 2009, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2014-04-22

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 4 Mar 2019 from source files dated 27 Nov 2018
baeaa6d6-fcc1-578f-afbd-04a9c5c14184

Contents

SAN MATEO	1
SAN MARCOS	56
SAN LUCAS	90
SAN JUAN	152
HECHOS	198
ROMANOS	253
1 CORINTIOS	277
2 CORINTIOS	301
GÁLATAS	316
EFESIOS	325
FILIPENSES	333
COLOSENSES	339
1 TESALONICENSES	345
2 TESALONICENSES	350
1 TIMOTEO	353
2 TIMOTEO	360
TITO	365
FILEMÓN	368
HEBREOS	370
SANTIAGO	388
1 SAN PEDRO	394
2 SAN PEDRO	401
1 SAN JUAN	405
2 SAN JUAN	411
3 SAN JUAN	412
JUDAS	413
APOCALIPSIS	415

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN MATEO

¹ Jesucristuqui Davidž majchmajtquiztan, nižaza Abrahamž majchmajtquiztan tjoñitača. Jesucristuž tuqita atchi ejpnacača tinacaqui.

² Abrahamqui Isaacž ejptača. Isaacqui Jacobž ejptača. Jacobqui Judaž ejptača, niiž jilanacžtanpacha. ³ Judaqui Fares ejptača, Zaratanpacha. Tamarqui Fares Zara maatača. Faresqui Esromž ejptača. Esromqui Aramž ejptača. ⁴ Aramqui Aminadabž ejptača. Aminadabqui Naasonž ejptača. Naasonqui Salmonž ejptača. ⁵ Salmonqui Booz ejptača. Rahabqui Booz maatača. Boozqui Obedž ejptača. Rutqui Obedž maatača. Obedqui Isaíž ejptača. ⁶ Isaíqui David cjita chawc jilirž ejptača. Davidqui Urías tjunatan zalžcu Salomonž ejptača.

⁷ Salomonqui Roboamž ejptača. Roboamqui Abías ejptača. Abiasqui Asaž ejptača. ⁸ Asaqui Josafatž ejptača. Josafatqui Joramž ejptača. Joramqui Uzías ejptača. ⁹ Uziasqui Jotamž ejptača. Jotamqui Acaž ejptača. Acazqui Ezequías ejptača. ¹⁰ Ezequiasqui Manasés ejptača. Manasesqui Amonž ejptača. Amonqui Josías ejptača. ¹¹ Josiasqui Jeconías ejptača, niiž jilanacžtanpacha. Nii timpuqui Israelit žoñinacaqui preso chjitzatača Babilonia cjita yokquin.

¹² Jalla nekztanaqui Jeconiasqui Salatielž ejptača. Salatielqui Zorobabelž ejptača. ¹³ Zorobabelqui Abiudž ejptača. Abiudqui Eliaquimž ejptača. Eliaquimqui Azorž ejptača. ¹⁴ Azorqui Sadocž ejptača. Sadocqui Aquimž ejptača. Aquimqui Eliudž ejptača. ¹⁵ Eliudqui Eleazarž ejptača. Eleazarqui Matanž ejptača. Matanqui Jacobž ejptača. ¹⁶ Jacobqui Josež ejptača. Josequi María lucutača. Mariiqui Jesús majtchinča. Nižaza Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristo cjitazakazza.

¹⁷ Tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Abrahamž timpuquiztan Davidž timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Davidž timpuquiztan Israel žoñinacaž Babilonia cjita yokquin preso chjichta timpucama. Nižaza tsjii tunca pusin atchi ejpnacaž kamta wachquichiča Babilonia yokquin chjichta timpuquiztan Cristuž nasta tjuñicama.

JESUCRISTUŽ NASTA

¹⁸ Jalla tužuča Jesucristuž nastaqi. Niiž maa María cjitiqui Josižtan zalzjapa kazzintača. Ima lucžtan kamcan ica cjissinča Yooz Espíritu Santuž cjen. ¹⁹ Naaža lucu José cjitaqui Yooz kuzcama kamñitača. Niiž tjun María icaž cjen Josequi kuz turwaysi cjissiča. Nekztan jamazit jaljtis pecatča. Kjanacama ultimu jaljtitasaż niiqui, Mariiqui žoñiž chjaawjkatta cjitasača, ana honorchiz. ²⁰ Jalla nuž jaljtis pinsan, Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin niižquiz tjonziča, tuž cjican:

—José, Davidž majchmaati, Yooz Espíritu Santuqui am maataka t'icziča. Jalla nižtiquiztan ana jiwjata naatan zalzqui. ²¹ Nižaza majttanaqui, wawž tjuuqui Jesús cjitaž cjequiča. Jalla niiqui niiž wajtchiz žoñinaca ujnacquiztan liwriyaquiča. —Nuž cjichiča anjilaqui. ²²⁻²³ Tuqui timpuquiztanpacha Yooz Jiliriqui profetžquiz chiikatchiča, tuž cjican:

“Tsjaa tunsill turqui icaquiča. Nekztan lucmajch wawa mataquiča. Nii wawaqui Emanuel cjitaž cjequiča”.

Emanuelqui tuž cjiča: učhumnacatanča Yoozqui. Nii profetž takucama cumplissiča Jesucristuž nastanaqui.

²⁴ Jalla nekztan Josequi tjaji wajtžcu, Yooz anjilaž mantitacama ojkchiča. Mariatan zalziča. Nižaza persun tjunjapa ricujchiča. ²⁵ Naaža majtz tjuñicama Josequi Mariatan anapan ultimu lucutiñi paasiča. Jalla nižtiquiztan ana zalzi cjichucatača, pero chicapan kamñitača. Wawa majttan, Jesús cjita tjuužtan tjuuzkatchiča.

2

MAGONACA RISPITI TJONCHIČHA

¹ Belén cjita wajtquiz nižaza Judea cjita yokquin Jesusaqui majttatačha. Nii nacionž chawjc jiliritičha Herodes cjitaqui. Jalla nii tuquita timpuquiz jalla tužu watchitakalčha. Nii nacionquin Jerusalén cjita wajtquin tuwanchuctan tsjii kjaž žoñinacaqui irantižquichičha. Mago cjita žoñinacatačha ninacaqui, warawar puntu istutiiñi. ² Jerusalén wajtquiz irantižcu pewcpewczičha tuž cjican:

—Uzca nassičha judío žoñinacž chawjc jiliričha. ¿Jakziquintaya? —jalla nuž cjican pecunchičha. Nižaza cjichičha, —Wejrnacqui tuuna žejlcan niiž nastiquiztan warawara cherchinčha. Jalla nižtiquiztan nii rispiti tjonchinčha, —jalla nuž cjican mazzičha.

³ Herodes cjita jiliričha magonacaž quint'ita nonžcu, ancha pinsamintu apazzičha persun kuzquiz. Nižaza Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami ancha kuzquiz pinsatčha. ⁴ Jalla nektanaqui nii rey jiliričha timplu chawjc jilirinaca, nižaza lii tjaajiñi maestrunaca kjawzičha. Ninacžquiz pewczičha:

—¿Jakziquint Cristuqui majtta cjesaya? —jalla nuž cjican pewczičha.

⁵ Ninacaqui kjaazičha tuž cjican:

—Belén wajtquinčha, Judea yokquin. Tsjii profetaqui cjiirchičha, tuž cjican:

⁶ “Judá yokquinčha Belén watjaqui. Jalla nii watjapančha chekanaqui, parti watjanacquiztan Judá yokquin. Jalla nektan tsjii chawc jiliričha ulnaquičha. Jalla niiqui wejt Israel žoñinacaž mantaquičha; nižaza cwitaquičha”.

⁷ Jalla nektanaqui Herodes jiliričha magonaca jamazit kjawzičha. Nektanaqui zumpacha pewczičha, čhjul timpuquiztan nii warawaraqui paristčhaja, jalla nii. ⁸ Jalla nektanaqui Herodesqui magonaca cuchanchičha Belén watja, jalla tuž cjican:

—Nii Belén watja oka, nižaza nii wawž puntu zumpacha pjurwiit'aučičha. Wawa watžcuqui, wejtquiz mazcaquičha. Wejrmi zakal ojkz pecučha, wawa rispiti.

⁹ Jalla nektan Herodes jiliričha chiižinta taku nonžcu, magonacaqui ojkchičha. Jerusalén watja ulantan, nii tuuna cherta warawaraqui ninacž tucquin wilta okatčha. Jakziquin nii wawa želatčhaja, jalla nii juntuñ tsijtsičha warawaraqui. ¹⁰ Nii warawara tsijtsi cheržcu, magonacaqui ancha wali cuntintutačha. ¹¹ Nektanaqui kjuya luzcu, wawa cherchičha Marii maatanpacha. Jalla nektanaqui ninacaqui quillzičha wawa rispitsjapa. Paaz caja cjetžcu, wawžquiz zuma cusasanaca onanchičha, kori, insinzu, mirra. Jalla nuž nii wawžquiz rispitičha. ¹² Jalla nektanaqui wiiquin Yoozqui magonacžquiz chiižinčha, ana Herodes kjutñi quepajo. Jalla nižtiquiztan persun watja quejpchičha yekja jicz kjutñi.

EGIPTO YOKQUIN ATIPASSIČHA

¹³ Jalla nektanaqui nii magonacaž ojektan tsjii Yooz Jilirž anjilaqui wiiquin Josežquiz parisquichičha. Nektan tuž cjichičha:

—Žaazna, tii wawa chjicha maatanpacha. Egipto yokquin oka, atipasjapa. Herodes jiliričha tii wawaž kjuraquičha conzjapa. Jalla nii Egipto yokquin am želaquičha, čhjulatorat wejrqui amquiz wilta chiyachaja, jalla niicama. —Jalla nuž wiiquin chiichičha anjilaqui.

¹⁴ Jalla nuž anjilaž chiitiquiztan Josequi nii orapacha žaazičha. Nektan wawžtan maatan chjitchičha. Nii weenpacha ulanchičha Egipto yok kjutñi. ¹⁵ Jalla nicju kamchičha Herodes ticzcama. Niiž tuquitantpacha Yooz Jiliričha profetžquiz chiikatchičha, tuž cjican: “Egipto yokquiztan wejt persun Maati kjawznacha”. Jalla nii profetž chiita takuqui cumplissičha.

HERODESQUI JESUSA CONKATZ PECATČHA

¹⁶ Herodesqui kuzquiz tantiyassičha, “Magonacaqui wejttanž burlaskalak” cjican. Jalla nižtiquiztan walja žawzičha. Jesucristo majtta timpu tantiičha magonacaž maztiquiztan. Jalla nuž tantiižcu mantichičha Belén wajtquin nižaza nii wajtž tjiyaran tjapa lucmajch wawanaca pizc watquiztan kozzuc conajo. ¹⁷ Jalla nuž cumplissičha

Jeremías cjita profetž cjjirta takuqui. ¹⁸ Tuqui timpuqui Jeremiasqui cjjirchiča, tuž cjican:

“Ramá cjita wajtquin wali chawc llaqui želaquiča nižaza alto joržtan kaaquiča. Raquel cjitiqui ancha kaaquiča naaža maatinacžquiztan. Ana wira kuztami ch'uj cjequiča. Nižaza naaža maatinacaqui ticziž cjequiča”.

Jalla nuž cjjirchiča Jeremías cjita Yooz taku paljayñi profetaqui.

¹⁹ Wiruñaquí Herodes cjita jiliriqui ticziča. Jalla nekztanaqui tsjii Yooz Jiliriž anjilaqui Josežquin wilta parisquichiča wiiquin. Nii orauqui Josequi Egíptuquin tira želatča. Anjilaqui cjichiča:

²⁰ —Žaazna, tii am uza chjicha maatanpacha. Israel yoka quepa. Am wawa conz pecñi Herodes jazic ticziča.

²¹ Jalla nuž cjen Josequi žaazcu Israel yokquin nii uztan maatan chjitchiča.

²² Israel yokquin Judea provinciquin Arquelao cjita jiliritáča mantiñiqui. Jalla niiča Herodes majchqui. Niiž ejpž puestuquizpacha luzzitača. Josequi nii quintu zizcu, Judea yokquin kamz jiwjatchiča. Nekztan tsjii anjilaqui wiiquin Josežquiz paljaychiča, Judea yokquiz ana kamajo, antiz Galilea yokquin okajo. Jalla nekztan Galilea yok kjutñi ojkchiča. ²³ Jalla nii yoka irantižcu, Nazaret cjita wajtquiz kamchiča. Tuqui timpuqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui mazinchiča, Jesusaqui “nazareno” cjitazakaz cjequiča, jalla nuž cjican mazinchiča. Nazaret wajtquiz kamcan profetanacaž chiita taku cumplissiča.

3

JUAN BAUTISTA YOOZ TAKU PALJAYÑI

¹ Niiž wiruñaquí Juan Bautistaqui Judea provinciquin želatča, ch'ekti yokquin. Yooz taku paljayatča, ² tuž cjican:

—Kuznacaž campiya. Arajpach Yoozqui waj mantaquiča. Nii timpuqui žcatžinžquiča.

³ Tuqui timpuqui Isaías cjita profetaqui Juanž puntuquiztan cjjirchiča, tuž cjican:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoñž joraž nonžta cjequiča. Alto jorquiztan tuž cjican chiyaquiča: ‘Tsjii chawjc Jiliriž tjonaučiča. Jaziqui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsjii jicztakaz ančhuca kuznaca zumpacha azquicha, nižaza zuma lititumapanž cjee’”.

Jalla nuž cjjirtatača Juanž puntuquiztan.

⁴ Juanž zquitiqui camello cjita animalž chomquiztan watstatača. Niiž cinturonaqui zkizitača. Nižaza langosta cjita kolta animalanaca lujlñitača. Munti misq'uinaca lujlñizakaztača. ⁵ Walja žoñinacaqui Juanž taku nonžñi tjonñitača, Jerusalén chawc wajtquiztan, nižaza Judea yokquiztan, nižaza Jordán cjita puj žcatirantan. Walja žoñinaca tjonñitača. ⁶ Jakziltat niiž persun ujnaca mazzaja jalla ninacžquiz Juanqui bautissiča Jordán cjita pujquiz. ⁷ Nii tama žoñinacžtanpacha walja fariseonacami, nižaza saduceonacami jalla nii jilirinacami Juanžquin tjonchizakazza bautista cjisjapa. Jalla ninaca cheržcu, Juanqui tuž chiižinchiča:

—Zkoražtakaz incallñi žoñinaca. Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquiča. ¿Ject ančhucaquiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonkaya? ⁸ Kuz campiichinčhucžlaj niiqui, zumapankaz kamaquiča, ančhuca campiita kuz kjanapacha tjeezjapa. ⁹ Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiča, tuž cjican: “Wejrnacqui Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoninča, Yoozqui anaž wejrnaca casticasača”. Jalla nižta ana chiichiiz waquisiča. Yoozqui tii maznacquiztan žoñiž cjiskatasáča, Abrahamž majchmaatinaca cjisjapa. ¹⁰ Ančhucqui tsjii frut muntiztakazza. Ana zuma fruta pookñi muntiqui k'aatztaž cjequiča jir achžtan. Jalla nuž k'aatztiquiztanaqui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz žoñinaca casticta cjequiča. ¹¹ Wejrqui weraral chiyuča. Kjzantankal bautisuča, ančhuca kuznaca campiitiquiztan. Tsjiiqui wejt wirquin tjonča. Jalla niiqui

Espíritu Santužtanami nižaza arajpach ujžtanami bautisaquičha. Jalla niičha wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Niižquiz atintisjapa anal waquisučha, niiž čhjata jeržcu chjojkinimi. Inakztčha wejrqui. ¹² Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoñi jiliriqui trigonaca kjojaquičha. Nekztan itzanacami zuma trigumi pjalznaquičha. Nii zuma triguqui ricujtaž cjequičha. Niiž persun kjuyquin majtaž cjequičha. Nii itzanacasti liwj ujtaž cjequičha, ana wira tjesñi ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucaquiz wataquičha.

JESUSAQUI BAUTISTATAČHA

¹³ Niiž wiruñaquí Jesusaquí Galilea yokquiztan Jordán cjita pujquin ojkchičha, jakz-iqint Juan želatčhaja, jalla nicju. Bautiskatzjapa Juanžquin ojkchičha. ¹⁴ Jesusiž irantitan, Juanqui ana nii bautis pecatčha. Jalla tuž cjichičha:

—Amž wejr bautis waquizičha. ¿Am wejtquiz tjonkaya? ¿Weriž bautista cjisjapaya? —Jalla nuž cjichičha Juanqui.

¹⁵ Nekztan Jesusaquí kjaazičha, tuž cjican:

—Anzikam wejr bautisaquičha. Yooz mantitacama liwj cumplis waquizičha učhumqui. —Jalla nuž kjaaztiquiztan Juanqui “iyaw” cjichičha.

¹⁶ Nekztanaquí Juanqui Jesusaquí bautissičha. Kjazquiztan ulnan, nii orapacha arajpacha cjetzičha. Nekztan Jesusaquí cherzičha Yooz Espiritu Santo palomažtakaz chjijwžquiñi. Jalla niiž juntunpacha Espiritu Santuquí irantižquichičha. ¹⁷ Nekztanaquí arajpachquiz-tan tsjii jora paljayžquiñi nonzičha, jalla tuž cjiñi:

—Tiičha wejt ultim k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen ancha cuntintutčha wejrqui. —Jalla nuž cjichičha nii tsewctan chižžquiñi joraquí.

4

JESUSAQUI DIABLUŽ YANŽTA

¹ Jalla nekztanaquí Jesusaquí Jordán cjita pujquiztan ojkchičha. Nuž okan, Espiritu Santuquí Jesusa chjitchičha ch'ekti yokquin, Satanás diabluž yanžta cjisjapa. Satanasquí Jesusa ujquiz tjojtskatz pecatčha.

² Jalla nijwc žejlcan, Jesusaquí pusi tunc tjuñi pusi tunc arama ana čhjeri lujlchičha. Jalla nii pusi tunc tjuñi wattiquiztan ancha čhjeri eecskatchičha. ³ Jalla nekztanaquí diabluquí Jesusižquiz macjatchičha ujquiz tjojtskatz yanzjapa. Jalla tuž cjichičha:

—Amqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tii maznacquiztan t'anta tuckatalla.

⁴ Jesusaquí kjaazičha, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuquí tuž cjičha: “Žoñinacaquí anaž čhjeržtan alaja žetasačha. Yooz takučha chekanaquí, jalla niičha ultim čhjerižtakazqui”. Jalla nuž kjaazičha Jesusaquí.

⁵ Jalla nekztanaquí diabluquí Jesusa chjitchičha Jerusalén, Yooz illzta chawjc watja. Jalla nicju timplu tsewcta pjurniguin yawkatchičha. ⁶ Nekztan diabluquí cjichičha:

—Cjijrta Yooz takuquí tuž cjičha:

“Yooz Ejpqui niiž anjilanaca mantaquičha am cwitajo. Ninacž persun kjaržtan am cwitaquičha, ana am kjojcha chjojričhta cjeyajo mazquizimi”.

Jazic, ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kozzuc tii yokquiz layzca. —Jalla nuž cjichičha nii diabluquí.

⁷ Nekztanaquí Jesusaquí kjaazičha tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuquí zakaz cjičha: “Žoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquičha”. Jalla nuž cjijrtačha.

⁸ Jalla nekztanaquí wilta ujquiz tjojtskatz yanzjapa, diabluquí Jesusa chjitchičha pajk cur puntiquin. Jalla niwjc chjitzcu, diabluquí tjapa tii muntuquiz žejlñi nacionanaca nižaza tjapa ninacž cusasanacžtanpacha, nižaza tjapa ninacž honoranacžtanpacha jalla ninaca diabluquí Jesusižquiz tjeezičha. ⁹ Nekztan nii diabluquí cjichičha:

—Tjapa tinaca amquiz tjaasačha, wejtquizim quillzaja, nižaza wejr rispitičhaja, niiqui.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Jesusaquí kjaazičha, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka amqui. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Yooz Jiliržquinkaz rispita, nižaza nii alaja sirwa. Niikazza am Yooz Jiliriqui.

¹¹ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan diabluqui Jesusižquiztan zarakchiča. Nekztan tsjii kjaž anjilanacaqui Jesusižquin atinti tjonchiča.

JESUSAQUI GALILEA YOKQUIN OJKCHIČHA

¹² Niiž wiruñaquí Jesusaquí quintu nonchiča, Juan carsilquiztača, jalla nii. Jalla nii quintu nonžcu, Galilea yokquin ojkchiča. ¹³ Pero Nazaret wajtquin ana kamchiča; antis Capernaum wajtquin kami ojkchiča. Capernaum watjaqui kot atquiztača, Zabulón yokquin nižaza Neftalí yokquintača. ¹⁴ Jalla nuž ojktiquiztan Isaías profetaž cjiijrta taku cumplissičha.

¹⁵ Jalla tuž cjiijrchiča Isaías profetaqui:

“Zabulón, nižaza Neftalí, am yokaquí kot atquizza, nižaza jiczquizza Jordanquiztan tuwanchuc. Nižaza Galilea yokquinča. Jalla nii Galiliiquinaqui yekja wajtchiz žoñinacaž kamča. ¹⁶ Am yokquin žejlñi žoñinacaqui zumchiquiz kamča, ana zuma kamañquiz. Ninacaqui tsjii žoñi cheraquiča. Nii žoñiqui zuma kamaña tjeeznaquiča, zuma kjanažtakaz. Ticzi žoñinacažtakaz kamča; anaž Yooz kamaña zizza. Pero kjanapachaž Yooz zuma kamaña tjeezta cjequiča.”

¹⁷ Jalla nekztanaquí Jesusaquí Yooz puntu kjanzt'i kallantichiča, tuž cjican:

—Kuznaca campiya. Arajpach Yooz waj mantaquiča. Jalla nii timpuqui ž-tatžinžquiča. —Jalla nuž paljaychiča.

PAJKPIC CH'IZ TANŇI ŽOŇINACA JESUSIŽ KJAWŽTA

¹⁸ Jesusaquí Galilea cjita kot at tjiyaranž okatča. Jalla nuž ojkan pucultan jilazullca žoñinaca cherchiča. Tsjiiqui Simón cjitatača, nižaza Pedro cjitazakaztača. Tsjiiqui Andrés cjitatača. Jalla ninacaquí ch'iz tanñinacatača. Nii oraquí ninacaquí ch'iz tanz kjazquiz tjojtsi želatča. ¹⁹ Jalla ninacžquiz Jesusaquí tuž cjican paljaychiča:

—Wejttan chica ojklayñi cjee. Jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata ančhucqui Yooztajapa žoñinaca juntaquiča.

²⁰ Jalla nuž chiitiquiztan nii pucultan žoñinacaquí nii orapacha ch'iz tanz eccu, Jesusižtan chica ojklaychiča.

²¹ Jalla nekztanaquí tsjii koloculla najwcjapa ojžcu Jesusaquí tsjii pucultan jilazullca žoñinaca cherchizakazza. Tsjiiqui Jacobo cjitatača. Tsjiiqui Juan cjitatača. Zebedeož majchtača. Niiž ejpžtanpacha warcuquiz želatča, ch'iz tanz azquichcan. Jalla nii cheržcu, Jesusaquí ninaca kjawziča. ²² Nekztan nii orapacha warcumi niiž ejpmi eccu, Jesusižtan chica ojklaychiča.

ŽOŇINACA JESUSA APŽA

²³ Tjapa nii Galilea cjita yokaran ojklaychiča, zapa ajcz kjuyquiz Yooz puntu tjaa-jincan. Nižaza paljaychiča, Yooziž mantita žoñinacaž cjee, cjican. Nižaza tjapaman laanaca čhjetinchiča. ²⁴ Jesusiž ojklayta, jalla nii quintuquí tjapa Siria yokquin ojkchiča. Jalla nižtiquiztan, tjapaman conchiz žoñinacami, nižaza tjapaman laa ayiñi žoñinacami, nižaza zajraž tanta žoñinacami, nižaza t'ucur žoñinacami, nižaza ana ojklayi atñi zuch žoñinacami, tjapaman laanaca Jesusižquin chjitztatača. Nekztanaquí Jesusaquí nii laanaca čhjetinchiča. ²⁵ Galilea žoñinacaquí niižquin walja apžquichiča, nižaza Decápolis watjanacquiztan žoñinacami, nižaza Jerusalén wajtquiztan žoñinacami, nižaza Judea yokanacquiztan žoñinacami, nižaza Jordán pujž tuwanchuctan žoñinacami. Tjapa nii žoñinacami jalla nuž Jesusa apziča.

JECTNACAT CUNTINTU ŽOŇINACA

¹ Walja tama žoñinaca cheržcu, Jesusaquí tsjii kolta curulla yawchiča. Jalla nekztan nii curullquin julziča. Nižaza niiž kjawžta žoñinacaquí niiž muytata ajcziča. ² Jalla nekztan Jesusaquí ninacžquiz tjaañi kallantichiča, tuž cjican:

³ —Jecnacat “wejrqui ujchizpanča” cjican persun kuzquiz sint'ichaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Nekztanqui cuntintuž cjequiča.

⁴ Jecnacat persun ujquiztan llaquita žejlčhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui kuznaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča ninacaqui.

⁵ Jecnacat humilde kuzziz cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui irinsaž tjaaquiča, ew yoka. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁶ Jecnacat Yooz kuzcamakaz kamz ancha pecčhaja, jalla ninacžquiz Yoozpanž zuma kamzjapa yanapaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁷ Jecnacat parti žoñinacžtajapa oksni kuzziz cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui zakaz oksnaquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁸ Jecnacat ancha zuma kuzziz cječhaja, jalla ninacaqui Yooz cheraquiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

⁹ Jecnacat pasinsis kuzziz kamni cječhaja, jalla ninacaqui Yooz maati cjitaž cjequiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

¹⁰ Jecnacat Yooz kuzcama kamtiquiztan chjaawjta sufračhaja, jalla ninacaž Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Nekztan cuntintuž cjequiča.

¹¹ Jecnacat weriž cjen žoñinacaž chjaawjta cječhaja, nižaza kijchta cječhaja, nižaza tjapaman toscar tawkžtan quintra ch'aanita cječhaja, jalla ninacami cuntintuž cjequiča. ¹² Jecnacat weriž cjen jalla nižtanaca sufrichi cječhaja, jalla ninacžquiz Yoozqui arajpachquin wali pajk honora tjaaquiča. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz kamcan, cuntintukaž cjee. Ančhucqui cjužna. Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui nižta zakaz sufrichiča tuqui timpuquiztanpacha.

CRICHINACŽ PUNTU

¹³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tii muntuquiz kamcan yacu cuntažtakazza, parti žoñinacžtajapa. Pero yacuqui lak'az cjesaž niiqui, ¿kjažpant wilta walipan cjisnasajo? Anapanž cjesača. Nekztan anaž čjuljapami sirwasacha; tjojtapanž cjesača; nekztan žoñinacaž tjecžtaž cjequiča.

¹⁴ Ančhucqui tii muntuquiz kamcan, parti žoñinacžtajapa kjana cuntažtakaz cjesača, zuma kamaña zizajo. Tsji curquiz kjuyta watjaqui, ana chjojžta cjesača. ¹⁵ Tsji lamparaqui tjeežtaž cječhaj niiqui, anapanž cajón koztan nonžta cjesača. Lamparaqui tjeežtaž cječhaj niiqui, tsewc tsjiptapanž cjesača, tjapa nii kjuyquiz žejlñi žoñinacžtajapa kjanajo. ¹⁶ Jalla nuž ančhucqui lamparažtakaz cjee, žoñinacžtajapaqui. Kjanapacha zuma kamañchiz cjee. Nekztan žoñinacaqui ančuca zuma kamaña cheržcu, ančuca arajpach Yooz Ejpžquin honora tjaaquiča.

LII PUNTU

¹⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Wejrqui ana tjonchinča Moisés lii tjatanskatzjapa, nižaza profetanacaž tjaajintanaca tjatanskatzjapami. Jalla nižta anaž pinsa ančhucqui. Wejrqui ana tjonchinča nii tuquita Yooz tjaajintanaca tjatniiqui; antis tjonchinča cumpliskatzjapa. ¹⁸ Weraral chiižinuča. Tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tjapa puntumi tjapa letrami anaž tjatanta cjequiča, tjappacha cumpliscama. Ima tii muntumi arajpachami tucužinžnan, nii liiqui anapanž tjatantaž cjequiča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan jequit tuquita Yooziž tjaata liiquiztan tsji mantita, kolta lii cjenami, ana pajz pecčhaj niiqui, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin anaž čjul honorchiz cjequiča. Pero jequit nii tuquita lii mantita cazačhaja, nižaza yekjap žoñinacžquiz nižtapacha tjaajinčhaja, jalla nii žoñiqui arajpach Yooz wajtquin chekan honorchiz žoñiž cjequiča. ²⁰ Ančucaquiz wejr chiižinuča. Lii tjaajiñi maestruncami, nižaza fariseo žoñinacami žejlča. Pero ančhucqui ninacžquiztan anaž juc'anti Yooz mantitacama kamačhaj niiqui, anapanž arajpach Yooz wajtquin luzasača. Yooz mantitacama kamstanča, arajpach Yooz wajtquin luzjapa.

ŽAWJZ PUNTU

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča. Ninacaqui cjiñitača, tuž cjican: “Anača žoñi conzqui. Jequit žoñi conačhaja, niiqui juzjitaž cjequiča”.

²² Pero wejr chiižinuča, jequit tsjii jilžjapa žawjwačhaj niiqui, jusjitaž cjequiča. Nižaza jequit tsjii jilžtan ch'aačhaj niiqui, Junta Suprema cjita chawjc jilirinacaž jusjitaž cjequiča. Nižaza jequit tsjii jilžquiz “ana zumamča” cjican ch'aančhaj niiqui, infiernuquin chjatkattaž cjequiča.

²³ Nižaza tii puntu zakal cjeeča. Jequit niiž ofrenda Yooz yujcquin chjichačhaj niiqui, nižaza chjichcu niiž jilžtan quintra tanasta cjuñsnačhaj niiqui, ²⁴ jalla nekztan ima ofrenda tjaacan, nii timpluquizpacha ecla. Nekztanaqui niiž jilžquin pertuna mayiza ojkla. Niižtan jilžtan walikaz cjila. Jalla nekztanaqui timpluquin quejpžcu, ofrenda Yoozquin tjaasača.

²⁵ Jequit am quintra quijchi cječhaj niiqui, nižaza jilirž kjuya chjichačhaj niiqui, jalla nii quijchi žoñžquiz pertunam mayizaquiča ana enenzcu, ima jilirž kjuya irantican. Pertunazta cjequiž niiqui, anam juez jiliržquin intirjita cjequiča jusjita cjisjapa. Amqui ultimpacha juez jiliržquin intirjita cjesaž niiqui, nii juez jiliri qui am tsjii policiiquin zakaz intirjasača; carsilquiz chawjcta cjesača. ²⁶ Weraral chiižinuča. Carsilquiz chawjctam cjesaž niiqui, anam ulanasača, liwj pacañcama.

ADULTERIO PUNTU

²⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Anača adulteriuquiz ojklayzqui”. ²⁸ Pero wejrqui tuž chiižinuča, jakzilta luctakat yekja maataka “wejt maatakaj cjejaa” cjican pinsičhaja, jalla niiqui persun kuzquiz niwjctanaqui adulterio paachizakazza Yooz yujcquiziqui.

²⁹ Am žew latu čhujquiqui ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii čhujqui leczna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii čhujquiqui pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesača. Jalla nuž waliž cjesača. ³⁰ Nižaza am žew kjaraku ujquiz tjojtskatčhaj niiqui, nii kjaru pootzna, nižaza nawjk tjojtta. Jalla nuž tsjii kjaraku pertissi cjenaqui am parti curpuqui ana infiernuquin tjojtta cjesača. Jalla nuž waliž cjesača.

TJUNATAN JALJTIS PUNTU

³¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančuca tuquita atchi ejpnacaqui tuž cjiñitača: “Jecmiž niiž persun tjunatan jaljtasaž niiqui, primiruqui tsjii ultim jaljtita cijjrta papel certificado tjaasa”. ³² Pero wejrqui tuž chiižinuča, jakziltamiž persun tjunatan jaljtasaž niiqui, nižaza ana čhjul adulterio motivo želan, jalla niwjctanaqui naa ultimu jaljtita tjunqui adulterio cjiskatasacha. Nižaza jakziltami naa ultimu jaljtita tjunatan zalznačhaj niiqui, adulterio ujpnanž paača.

JURAMENTO PUNTU

³³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Anača toscar tawkžtan juramento paazqui. Juramento paaquiz niiqui, tjapa nii juramentužtan compromitta takupanž cumplisnaquiča Yooz yujcquiziqui”. ³⁴ Pero wejrqui tuž chiižinuča, anaž čhjulquiztanami juramento paasača, werara chiizpanča. Nižaza anača “arajpacha zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača arajpachaqui. ³⁵ Nižaza anača “tii yoka zizza” cjican juramento paazqui. Yooztajapača tii yokaqui. Nižaza Jerusalén wajtž tjuu aynakcan anača juramento paazqui. Chawjc Yooz Jiliržtajapača nii watjaqui. ³⁶ Nižaza anača “wejt persun acha zizza” cjican juramento paazqui. Amqui anam zinta tsok charquiztan chiw charquin tuckatasacha. Nižaza anam zinta chiw charquiztan tsok charquin tuckatasacha. ³⁷ Jalla nižtiquiztan, “Jesalla” cjicanaqui, “Jesalla” cjispanča; nižaza “Anaž” cjicanaqui, “Anaž” cjispanča. Zajra diabluž cjen juramento paazqui žejlča.

ANA WALI TJEPUNTA PUNTU

³⁸ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Tsjii žoñiqui yekja žoñž čhujqui pjatžinasacča, nekztan nii pjatñi žoñž čhujqui pjatžintazakaz cjesacča. Nižaza tsjii iżke chjatkatžinasadž niiqui, nii chjatkatñi žoñž iżke chjatkatžintazakaz cjesacča”. ³⁹ Pero wejr chiižinuča, anača kijtzñi žoñiqui nižtapacha kijtzqui. Nižaza am quintra tsjii yujc latu kijchasaž niiqui, kijchta cjiskazza, tsjii yujc latužtanpachami. ⁴⁰ Nižaza jakziltamiž am tanžcu am almilla kjanz pecčhaj niiqui, kjañaj cjiskazza, irztanpachami. ⁴¹ Jakziltamiž niž kuzi tsjii tupucama, amquiz chjitskatasadž niiqui, juc'anti tupucama chjichna. ⁴² Jakziltamiž amquiztan mayasaž niiqui, tjaa amqui. Nižaza jakziltamiž amquiztan tomzñi tjonasaž niiqui, onzna amqui.

QUINTRA ŽOÑINACŽTANAMI ZUMA MUNAZIZA

⁴³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Nižaza ančhucqui tuquita atchi ejpnacžquiztan tuž nonzinčhucča: “Mazinacžtan zuma munaziza. Nižaza am quintra žoñinacžtan chjaawjkata”. ⁴⁴ Pero wejr chiižinuča, am quintra žoñinacžtanami zuma munaziza. Nižaza am quintra laykiñi žoñinacžtajapa zuma kuztan Yoozquiztan maynaquiča. Nižaza am quintra chjaawjkatñi žoñinacžquin zumapan paa. Nižaza am quintra ch'aañinacžquinami kichñinacžquinami zumapan Yoozquiztan mayt'ižina. ⁴⁵ Jalla nuž zuma kamcan ančhucqui tjeēja, arajpach Yooz Ejpž maatičhucča, nii. Yoozqui zuma žoñinacžquizimi ana zuma žoñinacžquizimi liwj tsjiikaz niž paata tjuñi tewkkatča. Nižaza niž kuzcama kamñinacžquizimi nižaza ana niž kuzcama kamñinacžquizimi tjapa ninacžquiz chijñi apayžquiča. ⁴⁶ Ančhucqui persun okzñi žoñinacžquizkaz okznaquiž niiqui, jalla nuž paatiquiztan ĵchjul premio Yoozquiztan tanznaquejo? Jalla nižtazakaz kamča ana wali impuesto cobriñinacami. ⁴⁷ Nižaza ančhucqui persun jilanacžquizkaz tsaanaquiž niiqui, jalla nijwctan ĵchjul zumaž ančhuc paajo? Jalla nižtazakaz paača ana Yooz pajñinacami. ⁴⁸ Ančhucqui walja zuma kuzziz kama, jaknužt ančhuc arajpach Yooz Ejp walja zuma kuzzizpančhalaja, jalla nuž.

6

ZUMA KAMZ PUNTU

¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui anača persunpacha honorchizkaz cjis peczqui. Anača žoñinacž yujcquiz ančuca Yooz custurumpinaca paazqui, žoñinacžquiztan honorchiz cjisjapa. Ančhucž jalla nuž persun honorchizkaz cjis pecaquiž niiqui, nii honorchiz kaz cjequiča. Ančuca arajpach Yooz Ejpqui ana iya honora tjaaquiča. ² Ana zum kuzziz žoñinacaqui t'akjir žoñinacžquiz onanžcu žoñi žoñinacžquin mazmazñiča, “onanchinča” nuž cjicanaqui. Ajcz kjuyaranami calliranami jalla nižta paañiča, žoñinacaž ninacžjapa zuma chiyajo. Pero wejrqui weraral chiižinuča. Jalla nižta paañi žoñinacaqui nii honorchizkaz cjequiča. Ančhucqui anača nižta iratapacha kama. ³ Ančhuczi t'akjir žoñinacžquiz onanžcu, jalla nii ančuca onantaqui anaž jeczquizimi mazmaznaquiča, “onanchinča”, cjicanaqui. ⁴ Nižaza t'akjir žoñinacžquiz jamazit onaquiča. Aunquimi ančucaž jamazit paachiž cjenami, ančuca Yooz Ejpqui cherča. Jalla nuž cheržcu ančucaquiz kjanacama honora tjaaquiča, tsjii premiužtakaz.

MAYIZIZ PUNTU

⁵ Nižaza nii ana zum kuzziz žoñinacaqui Yoozquin mayizican jalla tuž jutztazñiča. Ajcz kjuyquizimi call isquinquizimi tsijtchi Yoozquin mayiziñiča, tjapa žoñinaca cherajo. Wejrqui weraral chiižinuča, jalla nuž paažcu ninacaqui nii honorchizkaz cjequiča. Ančhucqui anača nižta irata mayizizqui. ⁶ Ančhuczi Yooz Ejpžquin mayizizjapaqui, kjuyquiz luz waquiziča, nižaza kjuy chawjcz waquiziča. Jalla nekztan ančuca Yooz Ejpžquin mayizasača. Jalla nuž zinalla mayizan ančhucatan chicaž cjequiča Yooz

Ejppqui. Jalla nuž jamazit mayiztiquiztan Yooz Ejppqui ančhucaquiz honora tjaaquičha, tsjii premiužtakaz.

⁷ Yoozquin mayizcan, anačha wiltan wiltan takunaca quejppčcu quejppčcu mayizizaqui. Jalla nuž mayizaquičiž niiqui, inapanikazza. Jalla nižtaž mayizza ana Yooz pajñi žoñinacaqui. Jalla nuž wacchi chiican mayiztiquiztan “nonznaqueeka Yoozqui” cjan. ⁸ Jalla nižta anaž ančhuc cjeella. Ančhuca Yooz Ejppqui zizza, čhjulut ančhuc pecčhaja, jalla nii. Ima ančhucaž mayizan, panž zizza Yooz Ejppqui. ⁹ Jaziqui ančhucqui jalla tuž mayizaquičha:

“Yooz Tata, amqui arajpachquin žejlčha. Am tjuu honorchiz aptitaj cjilalla. ¹⁰ Nižaza am mantiz timpu tjonchej cjilalla. Nižaza tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui am kuzcamaj kamlalla. Jaknužt am kuzcama kamčhaja arajpachquin žejlñinaca, jalla nižta. ¹¹ Nižaza tonjiqui čjheri tjaažcalla čjheržtan kamzjapa. ¹² Nižaza wejtnacaž paata ujnaca pertunalla, jaknužt wejrnacqui wejtnaca quintra paañi pertunučhaja, jalla nižaza. ¹³ Nižaza anaž anawalinacžquiz tjojtskatalla, antis anawalinacquiztanž liwriyalla. Amčha wiñaya juc'ant mantiñamqui, nižaza amčha wiñaya juc'ant azzizqui, nižaza amčha wiñaya juc'ant honorchizqui. Jalla nužoj cjila. Amén.”

¹⁴ Ančhuca quintra paañinacžquiz pertunaquičha. Nekztan Yooz Ejp zakaz ančhuca ujnaca pertunaquičha. ¹⁵ Ančhuca quintra paañinacžquiz ana pertunaquičiž niiqui, nekztan ana zakaz Yooz Ejppqui ančhuca ujnaca pertunaquičha.

AYUNAS PUNTU

¹⁶ —Ančhucqui ayunascan anaž llaquit chercherchiz cjee. Ana zum kuzziz žoñinacaqui llaquit chercherchiz ayunasñičha, žoñinaca ninaca ayunasñi cherajo. Wejrqui weraral chiižinučha, jalla nuž paatiquiztan ninacaqui inapanikaz cjequičha. ¹⁷ Ančhuczti ayunascanacqui zumpacha yujcmiž awjzna, nižaza zumpacha achami čhjijczna, ¹⁸ žoñinaca ančhuc ayunasñi ana nayajo. Yooz Ejppqui ana cherta cjenacqui tjappacha cherčha, jamazit paatami. Yooz Ejppqui ančhucaquiz zuma honoraž tjaaquičha, tsjii premiužtakaz.

CUSASANAC PUNTU

¹⁹ Jesusaqui tjaačinchizakazza:

—Tii muntuquiz kamcanaqui anačha muzpa cusasanaca juntizqui. Kjurinacakaz ančhuca juntita cusasanaca lulaquičha. Nižaza parti ančhuca juntita cusasanaca inapankaz chjižtaquičha. Nižaza tjañiqui kjuyaž luzasačha, ančhuca cusasanaca tjangzjapa. ²⁰ Nonžna, arajpachquin muzpa cusasanaca juntaquičha. Arajpachquin cusasanaca lujlñimi, nižaza cusasanaca akziñimi, nižaza cusasanaca tjangziñimi ana žejlčha. ²¹ Jakziquizt ančhuca cusasanaca juntita žejlčhaja, jalla nicjukaž ančhuc kuz tjaačha.

ZUMA KAMAÑCHIZ, ANA ZUMA KAMAÑCHIZ PUNTU

²² Jesusaqui tjaačinchizakazza:

—Žoñž čhjujquiqui persun curpuž lamparažtakazza. Jaziqui žoñž čhjujqui zuma cjequičiž niiqui, zuma cheraquičha. Jalla nižtakaz žoñž kuzqui zuma cjequičiž niiqui, zuma kamaquičha. ²³ Žoñž čhjujquizti ana zuma cjequičiž niiqui, zumchiquiztakaz ojklayaquičha. Ančhuca kamaña zumchiquiz panž cjequičiž niiqui, juc'anti juc'anti zumchiquiz cjisnaquičha. Nekztan j jaknužt zuma kamasajo?

PAAZ PUNTU

²⁴ Jesusaqui tjaačinchizakazza:

—Anaž jakziltami pizc patruna sirwasačha. Pizc patrunchiz cjesaž niiqui, tsjii patrunchiz ana pectaž cjesačha. Tsjii patrunchiz pectaž cjesačha. Tsjii patrunchizquizkaz zuma sirwasačha. Jalla nižtiquiztan Yoozquiz sirwican anaž ancha paazquiz kuz tjasačha. Nižaza paazquiz kuz tjaaquičiž niiqui, anaž Yoozquin ancha kuzziz cjesačha.

YOOZ EJPQUI NIIŽ MAATINACA CWITIČHA

²⁵ Jesusaqui tjaačinchizakazza:

—Ančhucaquiz tuž chiižinuča, žejtzjapaqui kjaz liczmi lujlz čhjerimi pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača kuzquizic čhjerquiztan llaquita cjisqui. Nižaza curpu wali cjisjapa zquti pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača zquitquiztan llaquita cjisqui. Čhjul čhjerquiztanami žoňž žetiž juc'anti importiča. Nižaza čhjul zquitquiztanami persun curpuž juc'anti importiča. ²⁶ Laylayni wežlanacaž cherna. Jalla nii wežlanacaqui ana zkalami čhjacača, nižaza ana zkalquiztanami ricujča, nižaza ana čhjeri yaaz zquitčizza. Jalla nuž cjenami ančhuca arajpach Yooz Ejpqui wežlanaczquiz čhjeri tjaača. Yooz yujcquiziqui ančhucqui čhjul wežlanacquiztanami juc'antiž importiča. ²⁷ Anaž jec kolta žoňimi persunpacha tsjan lajcha paki atasacna, llaquiziñi kuzziz cjenami ancha lajcha pecni kuzziz cjenami.

²⁸ ¿Kjažtquiztan ančhucqui zquitquiztankaz llaquit kuzziz cjesajo? Plantanacz pjajkjallaž cherna, jaknužt pajkčhaja, jalla nii. Ninacaqui anaž langza, nižaza anaž kawanča. ²⁹ Jalla nuž cjenami nii pjajkjallanacaqui ancha c'achjallača. Finu zquti cjtžcumi ricachu Salomón cjita jiliriQUI anaž juc'ant c'achja nii pjajkjallanaczquiztanami. ³⁰ Plantanacaqui tsjii upacamakaz žejlča. Nekztanaqui jakatažu kattažu jurnuquiz tjtjuznjapa ujžtača. Jalla nižta cjenami Yooz Ejppacha nii plantanaca cwitiča. Ančhucqui čhjul plantaquiztanami juc'antipanž importiča. Jalla nižtquiztan Yoozqui ančhuc juc'ant cwitiča, Yoozquin ana tjapa kuzziz cjenami. ³¹ Jalla nižtquiztan ančhucqui anača llaquita kuzziz cjisqui, čhjul čhjerquiztanami, nižaza kjaz liczquiztanami, nižaza čhjul zquitquiztanami. ³² Ana criichi žoňinacaqui tii muntu cucasanaczquin kuzziz ojklajča. Ančhuczi ana nižta kuzziz cjeella. Ančhucača arajpach Yooz Ejpchizqui. Čhjultakiča ančhucqui pecčhaj niiqui, liwj zizza Yooz Ejpqui. ³³ Jalla nižtquiztan Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Jalla nekztanaqui ančhucaltaqui cawalikaz cjequiča čhjulumi. ³⁴ Jakatan čhjulut anawalinaca watačhaj niiqui, jalla nii ana juyzu paa tonjiqui. Jakaqui čhjulut watačhaj niiqui, jakapachaž jaknužquinami wataquiča. Zapuru čhjul anawalinacaqui žejlñipanča.

7

ŽOŇINACŽTAN ZUMA KAMA

¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucalaqui anača žoňinacz uj chii chiizqui. Jalla nuž žoňinacz uj chii chiyaquž niiqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequiča Yooz yujcquiziqui. ² Nižaza žoňinaczquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiyaquž niiqui anchucqui Yooziž casticta zakaz cjequiča. Žoňinacztan zuma kama. Nekztan Yooz Ejpqui ančhucatan zumaž cjequiča. ³ Nižaza amqui am jilž čhjucquiz tsjii cjujchilla cherasaž niiqui, ¿kjažtquiztan am persun čhjucquiz pajk cjujchi ana cherjo? ⁴ Am persun čhjucquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž niiqui, ¿kjažtquiztan am jilžquiz chiijo, “Jila, am čhjucquiztan cjujchilla apakžinača”, cjicanajo? ⁵ Ana zum kuzziz žoňimča amqui. Am persun čhjucquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekztan zuma cherasača, y nižaza am jilž čhjucquiztan cjujchilla apakasača.

⁶ Yoozquin criichi žoňinaca, ančhucqui Yooz taku anapan nonz pecni žoňinacztan Yooz puntu ana paljayaquiča. Ninacaqui pacunacžtakazza. Nižta žoňinacaqui ančhucaltan ch'atni pacužtakaz cjesača. Nižaza nii Yooz taku anapan nonz pecni žoňinacaqui cuchinacžtakazza. Yooz puntu nonžcu, kuzquizkaz žawjča.

YOOZQUIN MAYIZIZQUI

⁷ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yooz Ejpžquiztan mayaquiž niiqui, Yooz Ejpqui tjaaquiča. Nižaza Yoozquin kjuraquiž niiqui, Yooz wachaquiča. Nižaza kjuy zanquiztan t'oc t'ocaquiž niiqui, cjetžintaž cjequiča. ⁸ Jequit mayačhaja, risiwaquiča. Nižaza jequit Yoozquin kjuračhaja, wachaquiča. Nižaza jequit kjuy zanquiztan t'oc t'ocačhaja, cjetžintaž cjequiča. Jalla nužučha Yoozquiz mayizizqui.

⁹ Anaž jakziltami ančhuca majch t'anta mayanaqui maz chjalznasača. ¹⁰ Nižaza anaž jakziltami ančhuca majch ch'iz mayanaqui zkora chjalznasača. ¹¹ Ančhucqui ana zum

kuzziz cjenami zuma cusasanaca tjayinčhucča persun maatinacžquiz. Jaziqui ančhuca arajpach Yooz Ejpqui mayñi maatinacžquiz juc'ant zumaž tjaasača.

¹² Jaknužt ančhucqui parti žoñinaca ančhucatan zuma munaziz pecčhaj niiqui, jalla nižtapacha parti žoñinacžtan zuma munaziz waquiziča ančhucqui. Jalla niipan Moisés liiquiz chiichiča, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaž cjiirtanacami.

ZKOZ JICZ, PAL JICZ

¹³ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yoozquin ojkz pecčhaj niiqui, zkoz zanquiztan luzza. Infiernuquin ojkñi jicz palača, nižaza pal zanchizza. Jalla nijwcchuc ojkñi žoñinacaqui muzpača. ¹⁴ Tsjiic zakaz žejlča. Arajpachquin ojkñi jicz zkozača, nižaza zkoz zanallchizza. Nižaza c'ujlcullača arajpachquin ojkñi jiczqui. Jalla nii jiczquinaqui koluckaz žoñi ojkča.

KAMAÑQUIZTAN PAJTA CJESAČHA ŽOÑINACAQUI

¹⁵ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Ančhucqui zumpacha cwitasaučiča toscar taku chiichiiñi žoñinacžquiztanami. Jalla ninacaqui “Yooziž tjaata taku chiyučha” cjiñizakazza. Ninacaqui ančhucaquiz tjonža, tsjii uuzi zkizi tjutžta kitižtakaz. Ninacž kuzqui anawira zumača. ¹⁶ Ninacž ana zuma kamañquiztan pajtaž cjequiča, ultimu ana zum žoñinacaqui. Tsjii ch'ap muntiqui uwas frutchiz anaž cjesača. Nižaza tsjii ch'ap plantaqui higo frutchiz anaž cjesača. Jalla nižtapanča ana zum kuzziz žoñinaca. Zuma kamañchizqui anapanž cjesača. ¹⁷ Tjapa zuma muntinacaqui zuma fruta pookñiča. Nižaza tjapa ana zuma muntinacaqui ana zuma fruta pookñiča. ¹⁸ Zuma muntiqui anapanž ana zuma frutchiz cjesača. Nižaza ana zuma muntiqui anapanž zuma frutchiz cjesača. ¹⁹ Jakzilta muntit zuma fruta ana pookzaja, k'atžtaž cjequiča nižaza ujtaž cjequiča. ²⁰ Jalla nižtanacquiztan ančhucqui ana zum kuzziz žoñinaca pajaquiča, ninacaž ana zuma kamañquiztan.

ANA YOOZ WAJTQUIN OJKŃI ŽOŃI

²¹ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Yekjap žoñinacaqui wejtquiz “wejt Jiliri, wejt Jiliri” paljayča. Pero nuž chicanami, anaž wejt arajpach Ejpž mantuquiz kamaquiž niiqui, anapanž arajpach wajtquin okasača, nižaza anapanž arajpach Yooz Ejpž mantuquiz želasača. ²² Ultim žoñi pjalz tjuñquiziqui wacchi žoñinacaqui wejtquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, wejt Jiliri, am tjuu aynakcan Yooz taku paljaychinča, nižaza am tjuu chiican zajranaca chjatkatchinča, nižaza am tjuu aynakcan wacchi milajrunaca paachinča”. Jalla nuž cjican wejtquiz paljayaquiča. ²³ Jalla nuž paljaytiquiztanami wejrqui cjeeča, “Ančhuc anawira pajchinla pero. Wejtquiztan zaraka. Ančhucča ana zuma paañinacaqui”.

PIZC PUNTA ŽOÑINACAQUI

²⁴ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Jakziltami weriž chiita taku nonžaja, nižaza weriž chiita tawk jaru kamčhaja, jalla niiqui zuma intintazñi žoñinacača. Intintazñi žoñiqui jalla tužuča. Tsjii maz lum juntuñ kjuya kjuyča. ²⁵ Nekztanaqui chijñi chijinchiča. Nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza tjamiqui walja tjamchiča nii kjuya quintra. Pero nii chijñimi, tjamimi, kjazmi ana nii maz juntuñ kjuyta kjuyaqui pali atchiča. ²⁶ Jaziqui jakziltami weriž chiita taku nonzcanpacha ana wejt tawk jaru kamčhaja, jalla niiqui zumzu žoñiča. Zumzu žoñiqui jalla tužuča. Ana zuma yokallquiz pjil yok juntuñ kjuya kjuychiča. ²⁷ Nekztanaqui chijñi chijinchiča. Jalla nekztan puj kjazqui walja tsijtchiča, nižaza pjatziča, nižaza walja tjamchiča nii kjuya quintra. Jalla nekztanaqui nii pjil yok juntuñ kjuyta kjuyaqui muzpa tsucchuca pajlziča.

²⁸ Jesusaž jalla nuž tjaajñi žeržtan, nonžñi žoñinacaqui walja ispantichiča niiž tjaajintiquiztan. ²⁹ Jesusaqui walja zizñi zizñi tjaajinchiča. Lii tjaajiñi maestrunacaqui ana nižta tjaajiñitača.

8

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ŽOŇI ČHJETINTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui curquiztan chjijwžquichiča. Nižaza muzpa žoñinaca apziča. ² Tsji mojkchi janchichiz laa žoñiqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Jesusiž yujcquiz quillžcu, tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii laaquiztanž čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča.

³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanžcan, tuž cjichiča:

—Wejr am čhjetnasachiya. Čhjetintam cjissa.

Jesusaž jalla nuž chiitiquiztan, nii mojkchi janchichiz žoñiqui laaquiztan žejtchi quirchiča. ⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nižquin chiižinchiča, tuž cjican:

—Wejr am tsjii cjesača. Jalla tii čhjetintiquiztanaqui anam jecžquizimi maznaquiča. Timpluquin oka. Jalla nicju timplu jiliržquin persunpacha tjeežca, žejtchi, jalla nii. Nižaza Moisés mantita ofrenda tjaaquiča, tjapa žoñinaca zizajo, laaquiztan čhjetinta, jalla nii.

TSJII ČHJETINTAQUI

⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Capernaum cjita watja luziča. Jalla nuž luzan tsjii roman sultat capitán jiliri qui nižquin macjatžquichiča. Nekztanaqui roct'ichiča, ⁶ tuž cjican:

—Wejt Jiliri, kjuyquiz wejt piyuna ajpzquiz žejlča, ana tsijtñi. Nižaza walja ana wali ayiñča.

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nii čhjetñi okasača.

⁸ Nii sultat capitán jiliri qui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, anal wejt kjuyquiz am tjonžca cjiyi atasacha. Wejrqui amquiztan inakaztča. Jaziqui takukaz chiya čhjetinzjapa. Nekztan wejt piyunaqui čhjetinta cjequiča. ⁹ Wejrpacha wejt pajk jilirž mantuquiz želuča. Niiž mantitacama ojklajniča. Nižaza wejt mantuquiz sultatunaca žejlča, čhjulut wejr mantučhaja, jalla nuž cjen zultatunaca ojčha. Nižaza zultatu kjawznučhaja, zakaz tjonča. Nižaza wejt piyuna čhjulu paajumi mantučhaja, zakaz paača.

¹⁰ Jalla nuž nonžcu, Jesusaqui nii jiliri ancha zuma kuzziz naychiča. Nekztanaqui nuž nayžcu Jesusaqui niž apžnacžquiz cjichiča:

—Wejrqui weraral cjiwča. Chekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza, tjapa Israel wajtchiz žoñinacžquiztanami. ¹¹ Nižaza wejrqui cjiwča, tuwantan tajatan muzpa žoñinacaqui tjonaquiča, arajpach Yooz wajtquin luzjapa. Jalla nii Yooz wajtchiz žoñinacaqui Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, jalla ninacžtan juntupacha cuntintuž cjequiča. ¹² Israel žoñinacazti arajpach Yooz wajtquin žejlchucatača. Pero Yooz wajt zawntan zumchiquiz chjatkattaž cjequiča. Jalla nicjuž kaaquiča, nižaza izke jójcan želaquiča.

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui capitán jiliržquiz tuž cjichiča:

—Am kjuya oka. Jaknužt am tjapa kuztan criičhaja, jalla nižtapachaž cjequiča.

Jalla nii orapacha niž piyunaqui žejtchi quirchiča.

ŽOŇINACA ČHJETINTA

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui Pedruž kjuya ojkiča. Jalla nicju ajpzquiz Pedruž ajmuž maa cherchiča ch'ujlñi conžtan laa cjichi. ¹⁵ Naaža kjara lanžinchiča. Nuž lanztiquiztan nii ch'ujlñi conquiztan žejtchinča. Nii orapacha žaažcu, ninaca atinti kallantichinča.

¹⁶ Nii čhjetinta quintu nonžcu tjuñiž kattan muzpa zajraž tanta žoñinaca Jesusižquiz zjičtatača. Jesusaqui tsjii taku chiižcu zajranaca chjatkatchiča. Nižaza tjapa laanaca čhjetinchiča. ¹⁷ Nii čhjetintanaqui Isafas profetaž chiita taku cumplissiča. Isaiasqui

cjirchiča tuž cjican: “Tsjii žoñiqui učhum laa curpunaca tjupi cjiskataquiča, nižaza conanacquiztan učhum čhjetnaquiča”.

JESUCRISTUŽTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

¹⁸ Wiruñiqui tsjii noojiqui muzpa žoñinacaqui walja muytata Jesusižquiz ajcziča. Jalla nižta cheržcu, Jesusaqui mantichiča, kotž tsjii latuquiztan okajo. ¹⁹ Jalla nekztanaqui tsjii lii tjaajiñi maestruqui Jesusižquiz macjatžquichiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, jakzitchum okačhaja, amtan chicapachal ojklayasača.

²⁰ Jesusaqui nižquin kjaaziča, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzi anal kjuychizza, tjajzjapami.

²¹ Tsjiiqui nižquiz apžñi žoñinacžquiztan zakaz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayasača. Pero wejt ejpča ticziqui. Nekztan iyal wejt ejp tjatsñi okaž cjeella.

²² Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejttañi chicaka am ojklaya. Ticzižtakaz žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tjažlani.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIČHA

²³ Jalla nuž chiyžcu Jesusaqui warcuquiz luzziča. Niiž tjaajinta žoñinacaqui luzzizakazza. ²⁴ Ninacaž kotquiz okan, tjamiqui walja tjamchiča. Jalla nuž tjaman kjaz ljojkiqui warcu tjananz pecatča. Jesusazti tjaatča. ²⁵ Nii kjaz ljojkiž cjen tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žinchiča, tuž cjican:

—¡Wejt Jiliri! ¡Liwriyalla! Tii warcu kjazquiz julzmayača. Ticznačhani učhumqui.

²⁶ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui ancha tsuctsucjo? Ančhucqui anača wejtquin tjapa kuzziz.

Jalla nekztan Jesusaqui žaažcu, tjamimi kjaz ljojki uziča. Jalla nuž chiitiquiztan tjamimi kjaz ljojki apaltichiča. ²⁷ Nii apaltiñi cheržcu nižtan ojklayñi žoñinacaqui ispantichiča, nižaza tuž cjichiča:

—¿Čhjul žoñit teejo? Tjamimi tii kot kjaz ljojkiž tiiž chiita takukaz cazla.

ZAJRAŽ TANTA ŽOÑINACA

²⁸ Nii kotž nawjctuñtan irantižcu, Jesusaqui Gadara cjita yokquin ulanchiča. Ulantan pucultan žoñinacaqui campu santuquiztan tjonchiča. Nii pucultan žoñinacaqui zajraž tantatača walja ana walinacatača, žoñinacžtan kichasñipanikaztača. Jalla nižtiquiztan nii jiczquiz ana jecmi ojklayñitača.

²⁹ Jesusižquiz macjatžcu nii zajranacaž tanta žoñinacaqui kjawchiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejtnacaquiz mitisejo? Ima casticz timpu irantižcan amqui tekz tjonchamča, wejrnaca sufriskatzjapa. ¿Kjažtatajo? —Nuž cjican kjawchiča.

³⁰ Nižaza nii nawjkchuc cuchinacaqui ojklayča lujlcan. ³¹ Zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča tuž cjican:

—Amqui wejrnaca chjatkataquiž niiqui, nii cuchinacžquin wejrnaca luzkatalla.

³² Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Nižtaqui, oka. Cuchinacžquin luzca.

Jalla nuž chiitiquiztan zajranacaqui žoñinacžquiztan ulanchiča; cuchinacžquin luzziča. Zajranacaž luztiquiztan cuchinacaqui tsjii barranc k'awquin tjojtsiča, kotquizpachatača. Jalla nužquiz kjaztan tsamžcu, ticziča nii cuchinacaqui.

³³ Jalla nii cuci itzñinacaqui ancha tsucchi zajtchiča. Watja irantižcu, nii pucultan zajraž tanta žoñinacž puntuquiztan quint'ichiča, nižaza tjapa nižta watchinacami.

³⁴ Jalla nii quintu nonžcu tjapa nii wajtquiz žejlñi žoñinacaqui ulanchiča, jakziquin Jesusa želatčhaja, nicju. Jesusižtan zalžcu, ninacaqui rocchiča, ninacž yokquiztan okajo.

9

ZUCH ŽOŇI ČHJETINTA

¹ Jalla niiž wiruñpachaqui Jesusaqui wilta warcuquiz luzziča. Nekztan kotž tsjii latuquiztan kajkchiča. Nižaza niiž persun watja irantichiča. ² Jalla nijwc žoñinacaqui Jesusižquin tsjii zuch žoñi chjitchiča. Tjajz zquitinacžtanpacha ajpchi chjitchiča. Ninacž tjapa kuz cjicjiñi cheržcu, Jesusaqui laa žoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jila, ana llaquisa; tjup kuzziz cjee. Am ujnacac pertuntača.

³ Jalla nižta chiiñi nonžcu yekjap lii tjaajiñi maestrunacaqui kuzquiz tuž pinsichiča: “Yooz quintrala; tii žoñž takuqui anawalipanla”. ⁴ Pero Jesusaqui ninacž kuzquiz pinsita zizatča. Jalla nekztan ninacžquiz cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui nižta ana zuma pinsamintuchiztajo? ⁵ ¿Jakzilta takut pjasila chiiz cjesajo? ¿“Am ujnaca pertuntača” chiiz pjasila cjesaya? Už ¿“Tsijsna, oka”, jalla nuž chiiz pjasila cjesaj? ⁶ Tsewctan cuchanžquita Yooz Zoñtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapami. Razunal chiyuča. Nuž zizjapa, ančhucqui tiiž chera.

Jalla nekztanaqui nii zuch žoñžquiz cjichiča:

—Tsijsna, am tjajz zquiti apta; nižaza am kjuya oka.

⁷ Jalla nii orapacha tsijtsiča, nižaza niiž kjuya ojkchiča. ⁸ Zoñinaca nii cheržcu, tsucchi quirchiča, nižaza “Yoozqui honorchiz cjilalla” cjican chiichiča. Yoozqui žoñinacžquiz nižta čhjetinñi azi tjaachiž cjen, nuž chiichiča.

MATEO KJAWŽTA

⁹ Nii kjuyquiztan ulanžcu Jesusaqui Mateo cjita žoñi cherchiča. Mateoqui impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatča. Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Wejttan chica ojklaya.

Jalla nekztan Mateoqui tsijtscu, Jesusižtan ojkchiča. ¹⁰ Niiž wiruñ Jesusaž Mateož kjuyquin lulan, muzpa impuesto cobriñinacami nižaza ujchiz žoñinacami irantichiča. Nižaza ninacaqui Jesusižtan niiž tjaajinta žoñinacžtan chica julziča tsjii mizquiz. ¹¹ Fariseo žoñinacazti jalla nii cheržcu, Jesusiž tjaajinta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucua tjaajiñi maestruqui impuesto cobriñinacžtan nižaza ujchiz žoñinacžtan čhjeri lujljo?

¹² Jesusaqui jalla nižta pewczñi nonžcu ninacžquiz cjichiča:

—Zuma wiw žoñinacaqui anaž medicu kullñimi pecča. Antiz laa žoñinacaž medicu kullñimi pecča. ¹³ Yooz takuqui tuž cjiča: “Oksñi kuzziz žoñinaca juc'antil pecuča wilana jawkñi žoñinacžquiztan”. Tantiya čhjul puntut tii Yooz taku chiičhaja, nii zumpacha intintaza. Jaziqui wejrqui “Zuma kamuča” cjiñi žoñinacžquiz anal kjawsñi tjonchinča. Antiz “Ujchizpanča” cjiñi žoñinacžquiz kjawsñi tjonchinča, ninacž kuz campiita cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

¹⁴ Juan Bautistaž tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz macjatžquichiča. Nekztan pewcz-iča, tuž cjican:

—Wejrnacmi fariseo žoñinacami walja ayunasiñča. Amiž tjaajinta žoñinacazti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtajo?

¹⁵ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažt weriž tjaajinta žoñinaca llaquit kuzziz ayunasasajo, weriž želanpachajo? Wejrqui zalz kazzi tjowažtakaztča. Ninacaqui zalz pijstiquiz invittanacžtakazza. Zalz kazzi tjowaž želan, niiž zalz pijstiquiz invittanacaqui ana llaquit kuzziz ayunasasača. Pero tsjii timpuž tjonaquiča. Jalla nii timpuquiz zalzñi tjowa kjañtaž cjequiča; jalla nekztanz ayunasasača.

¹⁶ ‘Anaž jakziltami tsjel zquiti ew rimintužtan rimintasäča. Ew rimintuqui jalj-tapasača, nižaza nii ach zquiti qui juc'anti wjajržcu tsjelanžnasača. ¹⁷ Nižaza anaž

jakziltami ach zkiz luuzquiz ew vinu alznasača. Jalla nižtaž alznasaž niiqui, zkiz luuz panž wjajrskatasacha ew vinuqui. Nekztan vinumi zkiz luuzmi pertisnasača. Ew vinu ew zkiz luuzquiz panž alznasača. Jalla nuž zumpacha cjesača vinumi zkiz luuzmi.

JESUCRISTUČHA LAĀ ŽOŃI ČHJETINŃIQUI

¹⁸ Jesusaž tjaajnan, tsjii judío žoñinacž jiliriqui irantichiča. Jesusiž yujcquin quillziča, tuž cjican:

—Wejt majtqui ticžñil jitča. Amqui wejt kjuya okasaž niiqui, naaquiz am persun kjaržtan lanznasača. Nekztan naaqui žetaquiča.

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui tsijtsu nii jiliržtan ojkchiča tjaajinta žoñinacžtanpacha. ²⁰ Jalla nuž okan, tsjaa laa maatak žonqui Jesusižquiz wirquiztan macjatžquichinča. Tunca paan wata ljok tjawksni laakaz t'akjiri želintača. Jesusižquiz macjatžcu Jesusiž zquit puntallquiz lanzinča. ²¹ Ima macjatcan pinsichinča, “Wejrqui niiž zquitilla lanžcu žetaka wejrqui” cjican. ²² Jalla nuž lanztiquiztan Jesusaqui jalla naaža kjutni kjutžcu naa maatak žoñ cherziča. Nekztan tuž cjichiča:

—Cullaca, tjup kuzziz cjee. Amiž tjapa kuztan criichiž cjen, žejtchi cjissamča.

Jalla nii orapacha žejtchin cjissinča.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkchiča. Nii jilirž kjuya irantican Jesusaqui cherchiča, nii jilirž majt tjatzjapa banda pjujñinacaqui listutakalča, jalla nii. Nižaza žoñinacaqui ančaž kaacan aranchiča.

²⁴ Nuž cheržcu Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tekztanž ulna. Taa uzqui anača ticzinqu, antiz tjajča.

Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan, žoñinacaqui niižquin tjassiča. ²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninaca ulanskatchipanča. Nekztan luzcu, naaža ticzi uza kjarcu tanžcu, žinziča; žejtchinpacha. ²⁶ Jalla nekztanaqui tjapa kjutni nii yokquin nii milajru quintu ojkchiča.

ZUR ŽOŃINACA ČHJETINTA

²⁷ Jalla nijwctan ulanžquitiquiztan pucultan zur žoñinacaqui niižquin apžquichiča, kjawcan:

—Davidž majchmaatquiztan tjoñi, wejrnaca okznalla, —cjican.

²⁸ Nekztan Jesusaž kjuya luztan nii zur žoñinacaqui niižquin macjatchiča. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz pewczyča, tuž cjican:

—Wejrqui ančhuc cherkatasacha, ¿jalla nii crii ančhucya?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, criyuča.

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacž čhjujqui lanlanžinchiča. Nižaza cjichiča:

—Ančucaž tjapa kuztan criitiquiztan cherñi cjisna.

³⁰ Nii orapacha ninacž čhjujquiqui cherñi cjissiča. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz zumpacha chiižinchiča, tuž cjican:

—Tii čhjetintaqui anaj jecmi zizla; ančhucmi anaž jecžquizimi chiichiyaquiča.

³¹ Jesusaž nuž chiižinchiž cjenami, ninacaqui ulanžcu, tjapa yokaran nii čhjetinta quintu parlichiča.

ANA CHIIŃI ŽOŃI ČHJETINTA

³² Nii kjuyquiztan ulnan yekjap žoñinacaqui tsjii zajraž tanta žoñi zjijcchiča. Zajraž tantiquiztan ana chiiñi atatča. ³³ Nekztanaqui Jesusaqui nii zajra chjatkatchiča. Jalla nuž chjatkattiquiztan nii ana chiiñi žoñiqui chiyi kallantichiča. Žoñinacazti jalla nii cheržcu walja ispantichi cjissiča, tuž cjican:

—Tii Israel yokquiz ana wira tižtanaca cheriñtača wejrnacqui.

³⁴ Pero fariseo nžoñinacazti tuž cjetča:

—Tiiqui zajranacž jilirž aztankaz zajranaca chjatkatniča.

³⁵ Jesusaqui tjapa wajtquiztan watja nižaza jochquiztan jochi ojklaychiča, judío ajcz kjuyquizimi tjaajincan. Yooz mantuquiz kamz puntu chiižinchiča. Nižaza tjapaman

laanacami nižaza jallc'a curpuchiznacami čhjetinchiča. ³⁶ Zoñinaca cheržcu, ninaca okziča. Ana awatirchiz uuzanacažtakaz želatča. ³⁷ Zoñinaca okzcu, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Weraral cjiwča. Zkalaqui walja žejlča. Pero zkala ajzñi žoñinacača upaqui. ³⁸ Yooz Ejpqui zkal Patrunača. Jalla nižtiquiztan Yooz Patrunžquiztan mayiza, zkala ajzñi žoñi cuchnajo.

10

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tuncapan illzta žoñinaca kjawziča. Nekztan ninacžquiz mantiz poder tjaachiča, zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjapaman laanacami jallc'a curpuchiznacami čhjetnajo.

² Nii tuncapan illzta apostolonacaqui jalla tižta tjuuchiznacatača: Primuruqui Simonatača, nižaza niž tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztača. Nekztan niž lajktača, Andrés cjita. Nekztan Jacobotača, nižaza niž jila Juan. Nii pucultanaqui Zebedeož majchwichtača. ³ Nekztan Felipitača, Bartolometača, Tomastača, nižaza Mateotača. Nii Mateozti impuesto cobriñitača. Nekztan Jacobotača, Alfeož majchtača. Nekztan Lebeotača nižaza niž tsjii tjuuqui Tadeo cjitazakaztača. ⁴ Nekztan Simonatača, niž cananista cjita partiquiztantača. Ultimquiziqui Judas Iscariotetača, jalla niž Jesusiž quintra tarasunchiča.

ILLZTA ŽOÑINACA CUCHANTA

⁵ Jesusaqui nii tuncapan illzta žoñinaca cuchanžquichiča, niž cuntiquiztan ojklajajo. Ima cuchanžcan tuž chiižinchiča:

—Judío yokquinpanž ojklayaquiča, Samaria yokquin nižaza yekja yokanacquin ana ojklayaquiča. ⁶ Israel wajtchiz žoñinacžquinkaz okaquiča. Jalla ninacaqui katchi uuzinacažtakaz žejlča. ⁷ Arajpach Yooz mantuquiz kamz timpu žcatžinžquiča. Jalla nii paljaycan ojklajžcaquiča. ⁸ Nižaza laanaca čhjetnaquiča. Nižaza ticzinaca jacatatskataquiča. Nižaza mojkchi janchichiz žoñinaca čhjetnaquiča. Nižaza zajranaca chjatkataquiča. Tii mantiz poderaqui ančhucaquiz nužukaz tjaatača. Jalla nižtiquiztan tii poderžtan žoñinacžquiz yanapžcu anaž čhjulumi mayaquiča pacajo.

⁹ Paaz ana chjichaquiča, kor paazmi, chiw paazmi, cobre paazmi. ¹⁰ Nižaza ana chjichaquiča žak quelzmi. Tsjii almilla alaja chjichaquiča. Nižaza ana iya čhjulumi chjichasača, ana yekja čhatami, nižaza atsmi. Yooztajapa langžñinacžquiziqui čheriqui tjaata cjis waquiziča.

¹¹ Ančhucqui wajtquizimi jochquizimi irantižcuqui, zuma žoñipanž kjurznaquiča. Nuž zuma žoñi wachuqui, niž kjuyquiz alujasaquiča, nii wajtquiztanami jochquiztanami ulanzcama. ¹² Tsjii kjuya luzcu, tsaanaquiča, “Ančhuc walipaj cjila”, cjican. ¹³ Nii kjuychiz žoñinaca zumažlaj niž, jalla ninacžtaqui walipanž cjequiča. Yekjapa žoñinacaqui ana zumažlaj niž, jalla ninacžtaqui čhjulumi anawalikaz cjequiča. ¹⁴ Jakziltat ančhuc ana risiwaquiž niž, nižaza ančhuc ana nonz pecaquiž niž, ninacžquiztan okaquiž ančhucqui. Nii kjuyquiztan ulnaquiča nižaza nii wajtquiztanaqui. Nekztan nii wajtquiztan kjojchquiz žcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquiča. Jalla nii tsajt tsajttaqui siñalaž cjequiča ninacž quintra, ančhuc ana risiwchiž cjen. ¹⁵ Weraral cjiwča. Casticz tjuñquiziqui nii ančhuc ana zuma risiwñi žoñinacžti juc'anti castictaž cjequiča, Sodoma cjita Gomorra cjita, jalla nii wajtchiz žoñinacžquiztan.

CHJAAWJKATÑINACA ŽELAQUIČHA

¹⁶ Jesusaqui tjaajinchizakazza:

—Tii weriž chiižinta taku nonžna. Wejrqui ančhuc cuchnuča. Ančhucqui kitinacž taypiquiz ojklayaquiča, uuzanacažtakaz. Jalla nižtiquiztan ančhucqui walja kuzziz cjee. Listuž cjequiča žkoražtakaz, pero zuma paazjapa. ¹⁷ Ančhucqui persunpachaž walja cwitazaquiča. Ančhucqui jilirinacžquin intirjita cjequiča; nižaza ajcz kjuyquiz wjajttaž

cjequiča. ¹⁸ Nižaza ančhucqui wejt puntuquiztan parlichiz cjen chjichtaž cjequiča prefectonacžquinami, nižaza tsjan chawjc jilirinacžquinami. Nekztan ančhucqui wejt puntuquiztan chiyaquiča, nii jilirinacž yujcquizimi, nižaza ana judío wajtchiz žoñinacž yujcquizimi. ¹⁹ Jilirinacžquiz intirjitaž cjenami, ana kuz turwaysi cjequiča, čhjulut ančhuc kjaaznačhaja, nižaza jaknužt kjaaznačhaja, jalla nii. Jilirinacž yujcquiz prisintiz ora, Yoozqui ančuca kuzquiz chiiz taku tjaaquiča, jaknužt chiizalaj, nii. ²⁰ Ančuca persun kuzquiztan anaž chiyaquiča. Antiz ančuca Yooz Ejpž Espíritu Santuqui ančhuc chiikataquiča.

²¹ 'Nii timpuquiziqui žoñinacaqui persun jilž quintra aptjapznaquiča persun jila conkatzjapa. Nižaza ejpnacaqui persun maatinacž quintra aptjapznaquiča. Maatinacazti persun maa ejpnacž quintra zakaz aptjapznaquiča, persun ejpnaca conkatzjapa. ²² Tjapa ana criichi žoñinacaqui ančucaquiz ch'aanaquiča wejt puntu parliñiz cjen. Pero jakziltat ticzcama wali tjurt'iñi kuzziz cječhaj niiqui, liwriitaž cjequiča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²³ Tsjii wajtchiz žoñinacaqui ančhuc chjatkataquiz niiqui, ninacžquiztan yekja wajtquin okaquiča. Wereral cjiwča, wejrqui arajpachquiztan cuchanžquita Žoñtča. Ima weriz tii muntuquiz wilta tjonan, ančhucqui tjapa Israel watjanacžquin anaž iranti atasacha.

²⁴ 'Tjaajinta žoñiqui niiz tjaajiñizquiztan anaž juc'anti cjesača. Nižaza piyunaqui niiz patrunžquiztan anaž juc'anti cjesača. ²⁵ Tsjii tjaajinta žoñiqui niiz tjaajiñiz irata, jalla nižta tjaajiñiz cjisnaquiz niiqui, cuntintuž cjis waquiziča. Nižaza tsjii piyunaqui niiz patrunž irata, jalla nižta patrunaž cjisnaquiz niiqui, cuntintuž cjis waquiziča. Nonžna ančhucqui, quintra žoñinacaqui "Beelzebú" cjican zajra jilirž tjuužtan wejtquiz tjuuskataquiz niiqui, ančucaquiz juc'ant anawal tjuužtanž tjuuskataquiča. Wejrqui kjuychiz patrunžtakaztča, ančhuczti wejt kjuy familiažtakazza.

²⁶ 'Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž žoñi eksna. Tjapa chjozakuñ tjaajintami zuma kjana ziztaž cjequiča. Nižaza tjapa jamazit tjaajintami nižtakaz zuma kjana ziztapankaz cjequiča. ²⁷ Tjapa weriz chjozaka tjaajintanacami ančhucqui žoñinacž yujcquiz kjanacama paljayaquiča. Nižaza tjapa weriz jamazit tjaajintanacami ančhucqui paljayaquiča, tjapa žoñinaca nonzjapa. ²⁸ Nonžna ančhucqui, anača eksqui tii curpu alaja conñinacžquizimi. Ninacaqui animuqui anaž conasača. Antiz Yoozquizpan eksna. Jalla niiča curpumi animumi infiernuquin wiñaya t'akjisiskatñiqui.

²⁹ 'Tsjii paaztan pizc wežlanaca kjayasača. Jalla nuž koluc valorchiz kjajžcumi ančuca Yooz Ejpqui ninaca cwitiča. Yooz Ejpž ana munan, tsjii wežlaqui anaž ticznasača. ³⁰ Jilanaca, Yooz Ejpqui tjapa ančuca ach charanaca kanžintača. ³¹ Jalla nižtiquiztan anaž čhjulquiztanami eksna. Wežlanacžquiztan ančhucča juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančhuc juc'anti cwitaquiča wežlanacžquiztan.

³² 'Jakziltat parti žoñž yujcquiz wejt favora cječhaj niiqui, nižazakal wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii žoñž favora chiyača. ³³ Nižaza jakziltat parti žoñž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz nii žoñž quintra ana pajñi zakal chiyača.

³⁴ 'Tii taku nonžna. Weriz tjontiquiztan žoñinacaqui ana zumquin cjequiča; quintrasñi cjequiča. Nekztan aptjapznaquiča. Ana criichinacaqui criichi žoñinacž quintra cjequiča. ³⁵ Weriz tjontiquiztan tsjii maatiqui persun ejpžjapa quintraž cjequiča. Nižaza tsjaa majtqui persun maajapa quintra cjequiča. Nižaza tsjaa wazmi persun kjan maajapa quintra cjequiča. ³⁶ Jalla nižta zapa mayni familianacaqui ninacporaž quintraž cjequiča. ³⁷ Jakziltat persun maa ejpžquizkaz kuzziz cječhaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. Nižaza jakziltat persun ocjalžquizkaz kayazt'ačhaja, jalla niiqui anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁸ Jakziltat wejt partiquiz cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistanča. Sufrijsapaqui listoj cjila, ticzcama. Ana nižta wejtquin tjapa kuztan cječhaj niiqui, anaž wejt partiquiz cjichuca cjesača. ³⁹ Jakziltat weriz cjen persun anazum kamañquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui ana

liwriita cjesača. Nižaza jakziltat weriž cjen persun anazum kamañquiztan jaytačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequiča; Yooztan wiñaya zuma kamaquiča.

⁴⁰ Jequit ančhuc risiwčhaja, nižaza wejrmi zakaz risiwča. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, jalla niiqui nižazakaz wejt Yooz Ejpmi risiwča. ⁴¹ Jequit tsjii Yooziž cuchanta profeta risiwaquiž niiqui, jalla niiqui profetažtakaz honorchiz zakaz cjequiča. Nižaza jequit tsjii Yooz kuzcama kamñi žoñi risiwačhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamñiž premio, jalla nižtakaz honorchiz cjequiča. ⁴² Nižaza jequit tsjii wejtquin kuzziz žoñžquiz yanapačhaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequiča. Jequit wejtquin criichi žoñžquiz tsjii tasa kjaz onačhaja, jalla niiqui honorchiz zakaz cjequiča. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

11

JUAN BAUTISTAŽ CUCHANŽQUITA ŽOÑI

¹ Niiž tuncapan illzta žoñinacžquiz tjaajinz žeržcu, nekztan Jesusaqui ojkchiča, yekja watjanac kjutñi. Wajtquiztan watja ojklaychiča, žoñinacžquiz tjaajñi, nižaza Yooz taku paljayi.

² Juanqui nii oraqui carsilquiztača. Jalla nicju Cristuž ojklaytanaca quintu nonchiča. Nekztanaqui Juanqui tsjii kjažt mazinaca Jesusa pewczñi cuchanžquichiča. Nekztan irantižcu Jesusižquiz ³ pewcziča, tuž cjican:

—Cristuqui tjoniž cjispacha; ¿Amj Yoozquiztan cuchanžquita Cristumkaya? ¿Už yekjaž tjewznasa, jaa?

⁴ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jaknužt cherčhaja nonžaja, jalla nii tjappachaž Juanžquiz quint'izcaquiča ančhucqui. ⁵ Zur žoñinacac cherča, Zuch žoñinacaqui ojklayča. Mojkchi janchichiz žoñinacaqui čhjetintača. Oñi žoñinacaqui nonža. Nižaza ticzi žoñinacaqui jacatatskattača. Nižaza pobre žoñinacžquiz Yooz liwriiñi taku paljaytapanča. ⁶ Jakziltat weriž paatanaca cheržcu, nižaza weriž chiitanaca nonžcu, ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequiča.

JUAN BAUTISTA PUNTU

⁷⁻⁸ Jalla ninacaž ojktan, Jesusaqui chiyi kallantichiča Juanž puntuquiztan. Žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Ch'ekti yokquin, ¿čhjulu cherzñi ojkchinčhuctaya? ¿Tjamiž tjizinta caña cherzñi ojkchinčhuctajo? Anačhay. ¿Fino zquiti cujtchi žoñi cherzñi ojkchinčhuctajo? Chawjc jilirž kjuyquin zuma zquiti cujtchi žoñi žejlča. Jalla nii zizza ančhucqui. ⁹ ¿Čhjulu cherzñi ojkchinčhuctaya? ¿Yooz cuntiquiztan chiiñi profeta cherzñi ojkchinčhuctaya? Jesalla, ultim werara nuž ojkchinčhucča. Juanqui tuquita profetanacžquiztan juc'ant chekanča. ¹⁰ Juanž puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Ejpqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča ima Cristuž Yooz taku paljayi ojklayan. Nii žoñiqui Israel žoñinacžquiz Cristu zuma tjewskataquiča”.

¹¹ Weraral cjiwča. Juan Bautistača parti žoñž maatinacžquiztan tsjan juc'antiqui. Pero chjul Yooz maatimi žoñž maatiquiztan tsjan juc'antiča. Arajpach Yoozquin kuzziz žoñinacača Yooz maatinacaqui.

¹² Juanž tjontiquiztan anzama muzpa žoñinacaqui ts'acjazcan arajpach Yooz mantuquiz luz pecča; walja tjapa aztan nižaza tjapa kuztan luz pecča. ¹³ Juanž tjonzcama, tjapa tuquita profetanacž chiitanacami nižaza Moisés liinacami arajpach Yooz cuchanžquita puntuquiztan chiiča. ¹⁴ Elfas cjita profetaqui wilta tjoniž cjispacha; nii Elias tjonz cuntiquiztanča Juan Bautistaqui. Jalla niic werarača. Nuž criiz waquiziča.

¹⁵ Jakziltáčhalaj nonžñi cjunchiz, jalla niiqui tii chiitaqui nonžna.

¹⁶ ¿Kjažtat tii timpuquiz žejlñi žoñinacajo? ¿Jecnaca iratat tinacajo? Jalla tižta ocjalanacažtakazza tinacaqui. Yekjap ocjalanacaqui palazquin julzi uzinča, nižaza ninacž mazinaca kjawkjawža, tuž cjican: ¹⁷ “Tsajtsjapa pincallu pjujchinča. Ančhuczi ana

tsajtchinčhucča. Nižaza kaayikaayi wirzu itzinča. Ančhuczi ana kaachinčhucča”. Jalla nuž cjichiča ocjalanacaqui. Jalla niža iratača tii timpuquiz žejlñi žoñinacaqui. ¹⁸ Juan tjonchiča. Niiqui zumanaca ana lujlñiča, nižaza ana licñiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tuž cjiñčhucča, “Juanqui zajraž tantača” cjican. ¹⁹ Niiž wiruñacqui wejrqui tjonchinča, arajpach Yooz Ejpž cuchanžquita Žoñi. Wejrqui zumanaca luluča, nižaza licuča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejt puntuquiztan cjiča: “Niiča ancha lujlñiqui, nižaza licñiqui, nižaza niiča ujchiz žoñinacž maziqi, nižaza anawali impuesto cobriñinacž maziqi”. Jalla nuž cjiñčhucča wejt puntuquiztan. Tuž zakal cjiwča: Yooz puntu zuma zizñi žoñinacaqui Yooz tjaajintacama kamča.

ANA YOOZQUIN KUZIZ ŽOÑINACA

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiichiča, chojru kuziz žoñinacž puntu. Tsjii watjanacquiz ancha milajrunaca paachiča. Pero nii wajtchiz žoñinaczi persun uj ana pajchiča; nižaza kuznaca ana campiichiča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz ajjatchiča, tuž cjican:

²¹ —Corazín wajtchiz žoñinaca, ančhucaquiz ancha anawaliž wataquiča. Nižaza Betsaida wajtchiz žoñinaca, ančhucaquiz ancha anawalizakaz wataquiča. Ančhuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paachinča. Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaz niiqui, nii ortanpacha nii wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin kuziz cjitasacha; nižaza “ujchizpanča wejrnacqui, pertunalla”, cjitasacha. Nižaza uj zint'izcu nii wajtchiz žoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeezñi cjitasacha, lutu zquiti cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjalžcu. ²² Jalla nižtiquiztan ančhucqui juyzu casticz tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiča nii Tiro cjita nižaza Sidón cjita watjanacchiz žoñinacžquiztan. ²³ Capernaum wajtchiz žoñinaca, ¿kjažtquiztan ančhucqui pinsejo, “Yoozqui učhum honorchiz cjizkataquiča”, cjicanajo? Anaž nuž cjesača. Pero ančhuczi kozzuc tjojtaž cjequiča infiernuquin sufrisjapa, ujchiz žoñinacžtan chica. Ančhuca wajtquiziqui walja milajrunaca paachinča. Sodoma cjita wajtquiz nii milajrunaca paataž cjitasaz niiqui, nii watjaqui anz tii tjuñinaca žejltasacha. ²⁴ Jalla nižtiquiztan nii juyzu casticz tjuñquiziqui ančhucqui juc'anti castictaž cjequiča, Sodoma wajtchiz žoñinacžquiztan.

YOOZQUIN KUZIZ ŽOÑINACA

²⁵ Jalla nii orazakaz Jesusaqui chiichiča:

—Wejt Yooz Tata, amqui honorchizam cjilalla. Arajpachquin žejlñinacami tii muntuquiz žejlñinacami amča mantiñamqui. Amqui humilde žoñinacžquiz chjojzaka tjaajinta tjezamča. Zizñi žoñinacžquizimi intintazñi žoñinacžquizimi nii chjojzaka tjaajintanacami ana zizkatchamča. ²⁶ Yooz Tata, amiž muntaqui nužuča.

²⁷ ‘Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacaqui wejtquiz tjaajinchamča. Ultimquiziqui anaž jecmi wejr am Majch zumpacha pajča. Am alaja wejr zumpacha pajča. Nižaza anaž jecmi am Yooz Ejp zumpacha pajča. Wejr alaja am zuma pajuča. Nižaza jakziltižquiz wejrqui zizkatz pecačhaja, jalla ninacazakaz am zuma pajasacha. ²⁸ Ančhucqui jakziltat ana zumanacquiztan otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Nižaza jakziltat persun aztan Yooz watja irantiz otchižlaj niiqui, wejtquizza macjatžca. Weril ančhucaquiz jeejzkatača. ²⁹ Wejrqui pasinsis kuziztča, nižaza humilde kuziztča. Jalla nižtiquiztan weriž tjaata kamaña catoka; nižaza wejt puntuquiztan zizñi cjee. Nekztan persun kuz jeejz wachaquiča. ³⁰ Weriž tjaata kamañaqui anača ch'ama, nižaza wejt manta paazqui cježakazza.

JEEJZ TJUÑI QUINTU

¹ Tsjii jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžtan čhjacta zkalanac taypiranž okatča. Tjaajinta žoñinacaqui čjjeri eecskatchiča. Nekztan ninacaqui tric oz

chjojlunaca kjajpžcu, tricu lujlchiča. ² Fariseo žoñinacaqui jalla nižta paañi cheržcu, Jesusižquiz cjichiča:

—Chera, tii amiž tjaajinta žoñinacaqui trabajla. Jeejz tjuñquiziqui nižta trabajzqui učum lii quintrala. —Jalla nuž chiican ujchiz jwes pecatča. ³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui tuž liichinčhucča, ¿anajaa? Čhjeri eecznanacqui David cjita žoñiqui niž mazinacžtan tižta paachiča. ⁴ Niiqui Yooz timpluquin luzcu Yooz yujcquin nonžta t'antanaca lujlchiča. Čhjul žoñimi anapantača permitta nii t'antac lujlzqui. Lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacapankaz lulasāča. Pero nii Davidzti lujlchipanča. Nižaza niž mazinacaqui nii t'anta lujlchizakazza. ⁵ Nižaza Moisés liiquiz tižta liichinčhucž, ¿ana jaa? Jeejz tjuñquiziqui timplu jilirinacaqui ana jeejžla. Jalla nuž ana jeejztiquiztanaqui, ninacžtajapa anaž ujchiz cjesača. ⁶ Ančhucaquiz cjiwča. Tekz tsjiiča timpluquiztan juc'ant chekanaqui. ⁷ Nižaza ančhucqui cjiwrta Yooz taku ana intintazzinčhucča. Yooz taku tuž cjiča: “Wejrqui wilana jawkñi žoñinaca anal pecuča. Okzñi kuzziz žoñinacapan pecuča”. Tii Yooz taku intintaztasaz niiqui, anaž ančhucqui tii žoñinaca ujchiz jwes pectasača. Tii žoñinacaqui jaziqui anaž uj paača. ⁸ Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Žoñtča. Wejrpanikal jeejz tjuñquizimi mantasača.

KJARA KJONCHI ŽOÑI ČHJETINTA

⁹ Jalla nekztanaqui najwcchuc ojkžcu judío ajcz kjuyquiz luzziča. ¹⁰ Jalla nicju tsjii žoñi želatča kjara kjonchi. Tsjii quintra žoñinacaqui uj jwesjapa Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jeejz tjuñquiziqui žoñi čhjetinz cjesaya, už anapan cjesaj? nuž cjican pewcziča.

¹¹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Jeejz tjuñquiziqui uuzac tujquiz tjojtsiž cjesaž niiqui, ¿kjaža ančhuczti tujquiztan uuza joožñi ana okasajo? ¹² Pero žoñiqui uuzižquiztan juc'antiž walča. Jalla nižtiquiztan jeejz tjuñquizimi anača lii quintra zuma paazqui.

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui laa žoñžquiz cjichiča:

—Am kjara zjijca.

Nekztan žejtchi cjissiča, nii tsjii kjara wiwuž nižtapacha. ¹⁴ Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ulanžcu, Jesusiž conzjapa kazziča.

¹⁵ Jalla nii zizcu Jesusaqui najwcchuc ojkchiča. Nižaza muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz apziča. Jesusaqui tjapa nii apzñi laanaca čhjetinchiča. ¹⁶ Nekztan ninacžquiz mantichiča, ana jecžquizimi Jesusiž čhjetinñi puntuquiztan parlajo, nii.

PROFETAŽ CHIITA TAKU CUMPLITA

¹⁷ Jalla nižta ojklaycan, Jesusaqui Isaías profetaž cjiwrta taku nužquiz cumplissiča. Yoozqui Isaiaquiz tuž cjiwrkatchiča:

¹⁸ “Jalla tiiča weriž illzta žoñiqui, weriž mantitacama ojklayñi žoñi. Jalla nižquin kayazt'uča. Niiž cjen cuntintutča wejrqui. Jalla nuž cjiča Yoozqui. Wejt Espíritu Santuqui niž kuzquiz cjequiča. Niiqui yekja watjanacchiz žoñinacžquin Yooz liwriiñi taku paljayaquiča. ¹⁹ Žoñinacžquizimi ana ch'aanaquiča, nižaza ana kjawaquiča. Calliran alto joržtan ana paljayaquiča. ²⁰ Tsjii tjuwanta cañami anaž kjolaquiča. Nižaza ch'aman asñi michami anaž tjesaquiča, niž ultimpacha legal mantiz tjuñicama. ²¹ Niiž cjen yekja watjanacchiz žoñinacaqui zuma liwriiz tjuñi tjewznaquiča”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan Yooz takuqui cjiča.

JESUSIŽ QUINTRA CHIIČHA

²² Jalla nekztanaqui tsjii laa žoñiqui Jesusižquin chjichtatača. Nii žoñiqui zajraž tantaž cjen zuratača, nižaza ana chiiñitača. Jesusaqui nii žoñi čhjetinchiča. Jalla nižtiquiztan cherñi chiiñi cjissiča. ²³ Jalla nuž čhjetintiquiztan tjapa žoñinacaqui ispantichiča tuž cjican:

—¿Tiiž Davidž majchmajtquiztan tjonñi cjesaya? ¿Tiipan Cristo cjesaya?

²⁴ Nii nonžcu fariseo žoñinacaqui tuž cjichiča:

—Tiiqui ana wal žoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztankaz yekja zajranaca chjatkatča.

²⁵ Jesusaqui ninacž pinsitanaca zizziča, jalla nižtiquiztan ninacžquiz cjichiča:

—Jakzilta nacionamiž partira partira t'akznaquiž niiqui, nižaza t'aka t'aka kichasaquiž niiqui, k'ala tjatantaž cjequiča. Tsjii watjamiž nižaza tsjii kjuya familiamiž nižta t'aka t'aka cjisnaquiž niiqui, anaž tjurasächa. ²⁶ Jalla nižta irata Satanás diabluqui persun partira chjatkattasaž niiqui, niipacha t'akztasača. Jalla nuž t'akžtiquiztan niž mantiz azi anaž tjurasächa. ²⁷ Ančhucqui wejt puntuquiztan cjiñčucča, “Beelzebú diabluž aztan zajranaca chjatkatča”. Jalla nuž cjiñčucča. Jalla nužužlaj niiqui, ¿ject ančuca partira žoñinacžquiz azi tjaazjo, zajranaca chjatkatzjapajo? Jalla nižtiquiztan kjanapachaž wejt puntuquiztan tsjii kjutñi chiichinčucča, nii. ²⁸ Wejrzi Yooz Espiritu Santuž aztan zajranaca chjatkatiñča. Jalla niicž cjiča, Yooz mantiz timpu ančucaquiz žcatžinžquiča, nii.

²⁹ ‘Tsjilla cjesächa. Anaž jecmi tsjii azziz žoñž kjuyquiziqui luzi atasächa; nižaza anaž niž kinakunacami jwesi atasächa, ima čejlcanaqui. Nii čejlžcu, nekztan tjapa kinakunaca jwesi luzasača.

³⁰ ‘Jecčhalaj ana wejt favora, niiqui wejt quintrača. Nižaza jequit wejttan chica Yooz kjutñi žoñinaca ana macjatskatčhaja, jalla niiqui žoñinacž Yoozquiztan tirkatča.

³¹ ‘Jazic ančucaquiz chiyučha, tuž cjican: tjapa ujnacami nižaza tjapa ana zum takunacami pertuntaž cjesächa. Pero jakzilta žoñit Yooz Espiritu Santuž quintra chiyächaj niiqui, anaž pertuntaž cjesächa. Nii žoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča. ³² Jakzilta žoñit wejt quintra chiyächaj niiqui, pertuntaž cjesächa. Pero jakzilta žoñit Yooz Espiritu Santuž quintra chiyächaj niiqui, anaž pertuntaž cjequiča. Nii žoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča; anawira pertuntaž cjequiča.

FRUTANAC PUNTU

³³ Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjican:

—Zuma muntizlaj niiqui, zuma frutaž pookča. Nižaza ana zuma muntizlaj niiqui, ana zuma frutaž pookča. Jalla nižtiquiztan muntiqui niž frutquiztan pajza, zuma ana zuma, jalla nii. ³⁴ Zkoražtakaz ančhucqui, ana zum žoñčucča. ¿Kjažža ančhucqui zumanaca chiyasajo? Ančuca kuzquiz pinsitaqui ana zuma parijula. Jaziqui ančhucča anazumanacapan chiiñinacaqui. ³⁵ Tsjii zuma žoñiqui zuma chiiča, niž zuma kuzquiztan. Nižaza tsjii ana zum žoñizti ana zumapaž chiiča, niž ana zuma kuzquiztan. Jaknužt kuzquiz pinsičhaja, jalla nuž chiiča žoñinacami. ³⁶ Ančucaquiz cjiwča, juyzu casticz tjuñquiziqui zapa mayni cwinta tjaastanča, tjapa ana zuma chiitanacami. ³⁷ Ančucaž čiiitquiztan jama jusjitaž cjequiča, ujchiz cječhaja, ana ujchiz cječhaja, nuž.

ANA CRIICHI ŽOÑINACA

³⁸ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo žoñinacaqui lii tjaajiñi maestrnacžtan Jesusižquiz cjichiča:

—Maestro, am milajru paañi cherz pecučha.

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ana zum žoñinacčhucča. Ana Yoozquin kuzziz žoñinacčhucča. ¿Kjažt tsjii milajru mayča, zinalažtakaz? Jonáz cjita profetž zinala, niikaz ančucaquiz tjaata cjequiča. ⁴⁰ Jonasqui pajk ch'iz pjuchquiz žejlchiča čhjep majžtan čhjep aramžtan. Jalla nižta irata wejrqui tii yok koztan kamača čhjep majžtan čhjep aramžtan. ⁴¹ Juyzu tjuñquiziqui, jalla nii casticz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz žoñinacaqui jacatataquiča. Nekztan ninacaqui tii timpuquiz kamñi žoñinacž uj tjeeskataquiča. Jonás Yooz taku paljaytiquiztan ninacaqui Yoozquin kuzziz cjissiča. Pero wejrtča Jonasquiztan juc'ant chekanaqui. Tii timpuquiz kamñi žoñinacazti anaž Yoozquin kuz tjaächa. ⁴² Nižaza casticz tjuñquiziqui tsjaa waruta maatak jilirqui jacatataquiča. Nekztan naaqui tii timpuquiz kamñi žoñinacž uj tjeeskataquiča. Naaqui najwkta yokquiztan tjonchinča Salomonžtan zali,

nižaza niiž zuma razunchiz taku nonzñi. Pero tejkz wejrtča Salomonquiztan tsjan juc'ant chekanaqui. Pero tii timpuquiz kamñi žoñinacazti wejt taku anaž nonz pecča.

ZAJRA PUNTU

⁴³ 'Tsjii zakal quint'asača. Tsjii zajraqi žoñžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojklayñi-tača, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: ⁴⁴ “Jaziqiu wejr quepaka jakziquiztan ulanzquitučhaja, jalla nicju”. Jalla nuž quejpžcu nii žoñžtan wila zalchiča. Nii žoñiqui pewžta kjuyažtakaztača, cuza žcayi, azquitžta, pero laachitača. ⁴⁵ Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqi pakallak juc'ant anawali zajranaca zjijqui ojkchiča. Zajranaca zjijcžcu, tjappacha nii žoñž kuzquiz luzziča. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui juc'ant ana waliž cjissiča tuquita kamzquiztan. Jalla nižta irata tii ana zum žoñinacžquiz wataquiča. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

JESUSIŽ FAMILIA

⁴⁶ Jesusaqui iyapanž žoninacžquiz chiyatča. Jalla nuž chiyani niiž maaqui lajknacžtan irantižquichiča. Žoñinacž tjiiquin želan, nižtan parlis pecatča. ⁴⁷ Tsjii žoñiqui Jesusižquiz mazziča, tuž cjican:

—Am maa lajknacžtanpacha tii tjiiquiz žejlča. Am kjawž, amtanž parlis pecča.

⁴⁸ Jesusaqui mazñi žoñžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Ject wejt maaya? ¿Ject wejt jilanacaya?

⁴⁹ Jalla nuž chiižcu tjaajinta žoñinacž kjutñi kjaržtan tjeeziča, nižaza cjichiča:

—Tinacača wejt maami, wejt jilanacami. ⁵⁰ Jecnacami wejt arajpach Yooz Ejpž kuzcama kamčhaja, jalla ninacača wejt jilanacami, wejt cullaquinacami, wejt maami.

13

ZKALA ČHJACZ QUINTU

¹ Nii noojpacha Jesusaqui kjuyquiztan ulanchiča. Kot kjutñi ojkžcu kot atquiz julziča. ² Jakziquin nii želatčhaja, jalla nicju žoñinacaqui walja ajcziča. Jalla nižtiquiztan tjaajinzjapa tsjii warcuquiz luzziča. Nekz julziča. Tjappacha žoñinacaqui kot at tjiiquiz žejlchiča. ³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz walja Yooz puntunaca tjaajinchiča, tjapaman quintunacžtan. Jalla nuž tjaajincan tuž cjichiča:

—Tsjii žoñiqui zkal čhjaqui tewcchiča. ⁴ Zkala čhjaccan, parti simillaqui jic latuquiz tjojtsiča. Nekztan wežlakaz nii simillac ilziqui. ⁵ Parti simillazti maz yokaran tjojtsiča. Nekziqui anaž wacchi pjila želatča. Nekztan koloculla pjila želan ratulla jecziča. ⁶ Jalla nuž jecžtiquiztan sii kjakiqui ujchiča; koluc sep'allchiztača nekztan. Ratulla kjonchiča. ⁷ Parti simillazti ch'ap ch'ap yokaran tjojtsiča. Ch'apinacakazza ancha pajkchiqui, nižaza atipchiqui. ⁸ Parti simillazti zuma yokquiz tjojtsiča. Nekztan zuma pookchiča. Yekjap simillaqui patac čhjerchiz zapa zkal ozquiz pookchiča; nižaza yekjap simillaqui sojta tuncan čhjerchiz zapa zkal ozquiz pookchiča; yekjap simillaqui quinsa tuncan čhjerchiz pookchiča. ⁹ Jakziltažlaja nonzñi cjuñchiz niiqui, nonžla.

¹⁰ Jalla nekztanaqui tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchiča, nižaza pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am nižta quintunacžtankaz žoñinacžquiz tjaajinya?

¹¹ Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ch'aman intintazuca quintunacžtan tjaajnuča. Ančhucaquizkaz Yoozqui zizkatz munča nii puntunacquiztanaqui. Parti žoñinacžquiziqui Yoozqui ana zizkatz munča. ¹² Jequit zizačhaja, jalla nižquiziqui juc'ant tjaajinz tjaataž cjequiča. Nekztan zumpacha zizñiž cjequiča. Jequit ana zizačhaja, jalla niiž kuzquiztan kjañtaž cjequiča nii ana intintaztanacaqui. ¹³ Jalla nižtiquiztan wejrqui tižta quintunacžtan paljayučha. Parti žoñinacaqui weriž paata cheržcumi ana cherchižtakaz cjissa. Nižaza weriž chiita taku nonžcumi, ana nonzñiž-takaz tucča; ana intintazñi žoñinacača ninacaqui. ¹⁴ Jalla nižta cjissiž cjen, Isaiás profetž taku cumplissa. Jalla tuž Isaiasqui cjiirchiča:

“Ančhucqui nonznaquiča. Nonžcu, ana intintazaquiča. Nižazaž cheraquiča. Cheržcu, anaž tantiyasaquiča. ¹⁵ Tii žoñinacž kuznacaqui chojru cjissiča; ana zumaž nonža. Nižaza čhjucchiz cjenami ana cherzñi atča, zur žoñižtakaz. Jalla nuž cjisnaquiča, ana cherzñi cjisjapa, nižaza ana nonžñi cjisjapa, nižaza ana kuzquiz intintiñi cjisjapa, nižaza ana wejtquin macjatzjapa. Ana wejtquin tjontiquiztan, ana liwriita cjesača”.

¹⁶ Ančhucča cuntintu. Ančhucqui cherzñi žoñinacčhucča. Nižaza nonžñi žoñinacčhucča. Ančhucča Yooziž wintižtaqui. ¹⁷ Weraral cjiwča. Wacchi profetanacami nižaza zuma kuzziz žoñinacami ančhucčaž chertanaca cherz zakaz pecatča. Pero ana cherchiča. Nižaza ančhucčaž nonžtanaca nonz zakaz pecatča. Pero ana nonziča. Ančhuczti cherchinčhucča, nižaza nonzinčhucča. ¹⁸ Jazic ančhucž nonžnalla. Jalla tuž cjiča nii zkala čhjacz quintuqui. ¹⁹ Nii jicz latuquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui arajpach Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan nonzcanpacha, ana intintazza. Diabluqui ninacž kuzquiz tjonžcu, ninacaž intintazta kjañča. ²⁰ Nižaza nii maz yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui Yooz taku nonžcu nii ora cuntintuž nonža; cuntintuž catokča. ²¹ Pero ninacaqui ana tjapa kuztan catoktiquiztan zkoluc zep'ichiz zkalažtakazza. Jalla nižtiquiztan ana tjuraquiča. Yooz taku criichiž cjen, sufraquiča; nižaza chjaawjkattaž cjequiča. Jalla nekztan orallaž quejpsnaquiča. ²² Nižaza nii ch'ap yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, catokča. Pero nekztan juc'anti kuz tjaača tii muntu cusasanacquiz. Wali jiru kamzpanž pecča. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjažta ninacž kuzquiz. Jaziqui ana zuma kamča; ana pookñi zkalažtakaz kamča. ²³ Nižaza nii zum yokquiz tjojtsi simillaqui jalla tižta žoñinacača. Ninacaqui Yooz taku nonžcu, zuma tjapa kuz catokča; zuma intintiča. Jalla nižtiquiztan zuma kamañchiz cjissa, zuma pookchi zkalažtakaz. Nii zuma pookñi žoñinacaqui zuma kamañchizpanž cjissa, jaknužt tsjii simillaqui patac čhjerchiz, sojta tunc čhjerchiz, quinsa tunc čhjerchiz pookčhaja, jalla nižtača.

ANA WAL PASTU QUINTU

²⁴ Tsjii quintužtan quint'ichiča Jesusaqui, tuž cjican:

—Arajpach mantiñi Yooz puntuqui jalla tužuča. Tsjii žoñiqui zuma similla čhjacchiča zkal yokquiz. ²⁵ Tjapa niiž kjuychiz žoñinacaž tjajan, tsjii quintra žoñiqui tjonchiča. Nekztan zkalquiz ana wal pastunaca čhjaczčiča. Jalla nuž ana wal čhjaczcu, ojkchiča. ²⁶ Nii tric zkala jecztan, chicapacha pajkchiča nii ana wal pastunacaqui. Nižaza pizcpacha pookchiča. ²⁷ Jalla nii cheržcu, nii piyunanacaqui patrunžquin mazñi ojkchiča. Niižquin mazziča, tuž cjican: “Wejt Patruna, amiž čhjacta simillaqui zumažlaj niiqui, ¿jakziquiztan tii ana wal simillanaca pajkchitaya?” ²⁸ Patrunaqui kjaaziča, tuž cjican: “Tsji quintra žoñiqui nižta paačhani”. Jalla nekztanaqui piyunanacaqui pewcziča tuž cjican: “¿Wejrnacqui nii ana wal pastunaca k'achasaya?” ²⁹ Nii patrunaqui cjichiča: “Ana k'achaquiča. Ana wal pastu k'achcan yekjap tricžtanpachaž k'achnasača. ³⁰ Antiz pizcpacha pajkla, kujich timpu tjonzcama. Jalla nekztan wejt piyunacnacaqui cuchantaž cjequiča. Ninacaqui anawal pastunaca ricujaquiča. Nekztan kojchquiz čhejlznaquiča ujjjapa. Jalla nekztanaqui tricuz ricujžcu, wejt tiric yaaz kjuyquiz majcznaquiča”.

³¹ Nižaza Jesusaqui tsjii puntuzakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii žoñiqui niiž yokquiz mostas similla čhjaczčiča. ³² Mostas simillaqui parti simillquiztan juc'ant zkoltallača. Jalla nuž cjenami pajkžcuqui tjapa zalanacquiztan tsjan pakjiča. Pajk muntižtakaz cjissa. Nekztan wežlanacaqui nii mostas munti itzquiz tjuraž tjacñiž tjonča.

LIWATUR QUINTU

³³ Jesusaqui tsjii quint'ichizakazza, tuž cjican:

—Arajpach Yooz mantiz puntuqui jalla tužuča. Tsjaa maatak žonqui čhjep medida tupžcu nii liwatura jac'uquiz utchinča; nižaza t'ajzinča, tjapa nii t'anti maza tsijtkatzjapa.

³⁴ Tjapa tjaajintanacami quintunacžtan paljaytatača. Arajpach Yooz puntuquiztan tjaajincan, Jesusaqui quintunacžtankaz tjaajinchiča. ³⁵ Jalla nuž tjaajincan, Jesusaqui tuquita profetaž chiita takuqui cumplissiča. Profetaqui jalla tuž cjiirchiča:

“Quintunacžtankaz chiyuča. Tii muntu kallantitiquiztan weriž chiita tjaajintanaca ana intintazzucača. Jalla nii ana intintaztanaca paljayuča”.

ANA WAL PASTU QUINTU INTINTAZKATTA

³⁶ Jalla nižta puntunaca chiiz žeržcu, Jesusaqui žoñinacžquiztan ojkchiča; kjuyquiz luzziča. Jalla nicju niž tjaajinta žoñinacaqui macjatchiča, tuž cjican:

—Nii zkal yokquiz čhjacta ana wal pastu, jalla nii puntuquiztan wejtnacaquiz intintazkatalla.

³⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui intintazkatchiča tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrtča zuma similla čhjaciñtqui.

³⁸ Nii zkal yokaqui tii muntuča. Nii zuma zalanacaqui cjiča, arajpach Yooz mantuquiz kamñi žoñinacača nii. Ana zuma pastunacaqui diabluz mantuquiz kamñi žoñinacača.

³⁹ Nii ana wal pastu čhjacñimi diablupachača. Zkala ajz timpuqui tii muntu tucužinz timpuča. Nii zkala ajzñi piyunanacaqui Yooz anjilanacača. ⁴⁰ Jaknužt nii ana wal pastunaca ricujžcu, ujquin ujzjapa tjojttaž cječhaj niiqui, jalla nižta irataž wataquiča tii muntu tucužinžcan, ultim juyzuž nekz. ⁴¹ Jalla nii oraqui wejt anjilanaca cuchanžcača, tii muntuquiztan tjapa ana wal žoñinaca ricuji. Wejt anjilanacaqui tjapa ujnaca paakatñi žoñinacami, nižaza tjapa ana wali paañinacami ricujaquiča. ⁴² Jalla nuž ricujžcu, infiernuquin tjojttaž cjequiča kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi anchaž kaaquiča, nižaza waljaž ižke kjojnaquiča. ⁴³ Yooz kuzcama kamñi žoñinacazti arajpach Yooz wajtquiz želaquiča, tjuñižtakaz kjancan. Jakziltat nonzñi cjuñchizčhucžlaja, nonžna.

IYA QUINTUNACA

⁴⁴ Arajpach Yooz mantuquiz kamañauqui jalla tužuča. Tsjii yokquiz pajk paaz čhjojžtatača. Tsjii žoñiqui nii čhjojžta paaz wajtchiča. Nii wajtžcu, wilta čhjojžiča nekzpacha. Ancha cuntintutača. Nekztanaqui tjapa niž cusasanaca tuyi ojkchiča. Niiž cusasanaca tjuyžcu, nii yoka kjaychiča. Jalla nužuča arajpach Yooz kamañquiz luzqui. Nii kamañauqui čhjulquiztanami juc'anti valorchizza.

⁴⁵ Nižaza arajpach Yooz mantuquiz kamañauqui tužuča. Tsjii tintichiz žoñiqui zuma valorchiz perlanaca kjayi ojkchiča. ⁴⁶ Nekztan tsjii ancha zuma valorchiz perla wajtchiča. Jalla nekztanaqui tjapa niž cusasanaca tuychiča, nii perla kjayzjapa.

⁴⁷ Nižaza arajpach Yooz mantiz puntuqui tužuča. Tsjii ch'iz tanñi žoñinacaqui niž ch'iz tanz pajk kotquiz tjojtziča. Jalla nuž tjojtžtiquiztan tjapaman ch'iznaca tanchiča.

⁴⁸ Nekztan ch'iz tanz chjijpztanaqui, kot at tjiiquin jwessiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nijwc julžcu, ch'iz pjalziča. Zuma ch'iznaca canastiquiz yaaziča. Ana zuma ch'iznacazti tjojtchiča. ⁴⁹ Jalla nižta irataž tii muntu tucužinžtanaqui wataquiča. Anjilanacaqui ulanžcaquiča žoñinaca pjali, zuma žoñinaca ana zuma žoñinaca, nii.

⁵⁰ Nii ana zuma žoñinacaqui infiernuquin tjojttaž cjequiča tsjii kjakchi jurnuquiztakaz. Jalla nekzi ancha kaaquiča, nižaza ižke kjojaquiča.

⁵¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican: —¿Ančhucqui tjapa tii weriž chiita quintunaca intintiya?

Nii žejlñi žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui intintasuča.

⁵² Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Tsji lii tjaajiñi maestruqui arajpach Yooz mantuquiz cjisnaquiž niiqui, tsjii kjuya patruñažtakaz cjissa. Jalla nuž cjistiquiztan niž ziztanacquiztan zuma tjaajintanaca zizkatasuča, tuquita tjaajintami nižaza anzta tjaajintami.

⁵³ Jalla tii arajpach Yooz mantiz puntuquiztan chiiz žeržcu, jalla nekztan Jesusaqui ojkchiča, niž persun yoka. ⁵⁴ Jalla nicju irantižcu, ajcz kjuyquiz tjaajñi kallantichiča. Nii nonžni žoñinacaqui ispantichiča tuž cjican: —¿Jakziquin tii žoñizti ancha tižtanaca zizñi cjissitajo? ¿Kjažt ancha tižta milajrunaca paasajo? ⁵⁵ Carpinterož majchkazza tiiqui. Tiiž maaqui María cjitiča. Nižaza tiiž lajknacaqui Jacoboča, Joseča, Simonača, nižaza Judassa. ⁵⁶ Nižaza tiiž cullaquinacaqui učumnacžtan kamča. Jalla nižtiquiztan, ¿jakziquin tiiqui tižtanaca zizzitajo?

⁵⁷ Jalla nižta pinsitiquiztan ninacaqui Jesusižjapa quintra cjissiča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Persun wajtchiz žoñinacami, nižaza persun kjuychiz žoñinacami tsjii Yooziž uchta profetžquiz ana rispitiča. Parti žoñinacazti nižquiz rispitiča.

⁵⁸ Jalla nižtiquiztan nekzi ana ancha milajrunaca paachiča, nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusižquiz ana criichiž, nekztan.

14

JUAN BAUTISTA CONTA

¹ Jalla nii oranaca Herodes cjita jiliriqui Jesusiž quintu nonchiča. ² Jalla nuž nonžcu, niž piyunanacžquiz cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchila. Jalla nižtiquiztan walja milajrunaca paazjapa poderchizlani.

³ Jalla nuž tsucchiča Herodes jiliriqui. Tuquiqui Herodesqui Juan tankatchiča. Čhejlžcu carsilquin chjitchiča. Jalla nuž paachiča, niž tjunaž cjen. Niiž tjunqui Herodías cjitiča. Tuquiqui naaqui niž jilž tjuntača. Felipe cjitatača Herodes jilaqui.

⁴ Jalla nižta anawali zalziž cjen, Juanqui Herodižquiz chiižinchicha tuž cjican:

—Naa maatak žon anaž am tjun cjichuca. Felipež tjunča naaqui.

⁵ Jalla nuž chiižintiquiztan Herodes Juan conz pecatča. Pero žoñinaca eksu ana atchiča. Tjapa žoñinacaqui Juanžquiz rispitičiča tuquita Yooz taku parliñi profetažtakaz. ⁶ Nii Herodesqui niž persun cumpleañ tjuñquiziqui pijista paachiča. Jalla nuž pijista paan, naa Herodías majtqui ulanžquichinča, invittaž žoñinacž yujcquiz tsati. Jalla nuž tsatan ancha justassiča Herodesqui. ⁷ Zuma tsattiquiztan Herodesqui taku onziča, tuž cjican:

—Čhjulum mayčhaja, jalla nii tjaasača.

⁸ Ima mayan maaqui mataquiz mantichinča, Juanž acha mayzjapa. Jalla naaža maaž chiita takucama Herodesquiztan maychinča, tuž cjican:

—Tsjii chuwquiz Juan Bautistaž acha tjaalla.

⁹ Jalla nuž maytiquiztan Herodesqui llact'azziča. Pero invittaž žoñinacž nonznan taku onziča. Jalla nižtiquiztan naaža maytacama mantichiča. ¹⁰ Juanqui carsilquiz želatča. Jalla nijwc cuchanchiča, Juanž acha pooti. ¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii chuwquiz acha zjičcu, naaquiz tjaatatača. Nekztan naaqui maaquinž tjaachinča.

¹² Jalla nii quintu nonžcu, Juanž tjaajinta žoñinacaqui Juanž curpu chjichi tjonchiča. Nekztanaqui nuž chjichcu niž curpu tjatziča. Jalla nuž tjatžcu, Jesusižquin mazñi ojkchiča.

LUJLZ ČHJERI TJAATA

¹³ Nii quintu nonžcu Jesusaqui najwk ojkchiča, ana žoñi žejlž yokquin. Warcuquiz ojkchiča. Pero žoñinacaqui nuž ojkchi quintu nonchiča. Jalla nekztanaqui ninacaqui nii yokaranpacha wajtanacquiztan ulanchiča. Jesusižquin wilta zali kjojchin ojkchiča.

¹⁴ Warcuquiztan ulanžcu Jesusaqui tama žoñinaca cherchiča. Jalla nuž cheržcu niž kuzquiz sint'ichiča ninacžtajapa. Nekztan zjičta laanaca čhjetinchiča. ¹⁵ Waj zezi cjisnan niž illzta žoñinacaqui Jesusižquin tjonchiča, tuž cjican:

—Waj zezilla. Čhjeri pecča. Tii yokquiziqui anaž čhjeri žejl-la. Jalla nižtiquiztan tii žoñinaca cutzna. Okaj cjee, joch kjuyaran čhjeri kjayžcumi lulačhani tinacacni.

¹⁶ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž cughta cjesača. Ančucaž čhjeri tjaaquiča.

¹⁷ Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtnacalta ana lujlz čhjeri žejlča. Pjijska t'antalla pizc ch'iztanzkaz žejlča.

¹⁸ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Nii čhjeri wejtuiz zjijca.

¹⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquin mantichiča, pasturan julzna cjee. Jalla nuž julzkatžcu nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz persun kjaržtan tanzicha. Tanžcu tsewcchuc arajpach kjutni cherzicha, nižaza Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu tjaajinta žoñinacžquiz tojunchiča. Nekztan ninacaqui parti žoñinacžquin partir paychiča. ²⁰ T'antanaca ch'iznaca lujlžcu liwjpacha nii žoñinacaqui chjekchi cjissiča. Nižaza nii t'antiquiztan nii ch'iznacquiztan žejtchinacaqui tuncapan canasta chjijpi ricujtača. ²¹ Jalla nii t'anta ch'iz lujlchi žoñinacaqui pjijska warank luctakanacatača. Maatakanacami ocjalanacami ana kantatača nii oraqui.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUŃ OJKČHA

²² Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajintanaca warcuquiz luzkatchiča, niiž tuqui kota kakjayajo tsjii latu kotquin irantizcama. Jesusazti nii žejlñi žoñinacžquiz persun kjuyquin okaj cjican nijwctan najwkchuc cuchanchiča. ²³ Jalla nuž cuchanžcu Jesusaqui curulla yawchiča, zinalla Yooz Ejpžtan parlisjapa. Jalla nuž mayizan ween cjissiča. Nicju zinatača Jesusaqui. ²⁴ Nii oraqui niiž tjaajinta žoñinacaqui kotž taypiquin okatča. Tjamiqi warcuž quintra walja tjamatča. Nižaza kjaz ljojtimi warcu waljaž aytinquiskatatča. ²⁵ Wali chawc kjantati Jesusaqui ninacžquin žcatžinchiča, kjaz juntuñ ojkcan. ²⁶ Niiž tjaajinta žoñinacaqui, Jesusa kjaz juntuñ tjoñi cheržcu, ancha tsucchiča, nižaza kjawchiča, tuž cjican:

—Cuntinažlani —cjican kjawchiča.

²⁷ Pero ninacaž kjawan Jesusaqui ninacžquiz paljayžquichiča, tuž cjican:

—Tjup kuzziz cjee. Wejrpanča. Anaž tsuca.

²⁸ Nekztanaqui Pedruqui paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amžlaj niiqui, wejr kjawznalla kjaz juntuñ ojkzjapa am irantiscama.

²⁹ Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Pichalla amqui.

Nekztanaqui Pedruqui warcuquiztan ulanžcu, kjaz juntuñ oki kallantichiča, Jesusa jakziquin tjenatčhaja, jalla nicju. ³⁰ Nii walja tjamiž cjen tsucchiča. Tsucžcu, kjazquiz luzi kallantichiča. Nekztan kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapalla, wejr žejtkatalla.

³¹ Nii orapacha Jesusaqui Pedruž kjara tanzicha, nižaza niižquiz cjichiča:

—Ancha upa kuzzizamča amqui. ¿Kjažtiquiztan am kuz turwayskatchamtaya?

³² Ninacaž warcuquin luztan, tjamiqi zekchiča. ³³ Jalla nii cheržcu warcuquiz žejlñi žoñinacaqui Jesusiž yujcquiz quillziča, tuž cjican:

—Chekapan werara Yooz Maatimkalala amqui.

LAANACA ČHJETINTA

³⁴ Jalla nuž kota kajžcu, Genesaret cjita yoka irantichiča. ³⁵ Nii yokchiz žoñinacaqui Jesusa pajchiča. Jalla nekztan “Jesusa tekz žejlča”, cjican liwj nii yokaran mazmaziča. Nii quintu maztiquiztan tjapa laanaca zjicchiča, jakziquin Jesusa želatčhaja, jalla nicju. ³⁶ Nii žoñinacaqui Jesusižquiz walja rocchiča, tuž cjican: —Am zquit puntalla mekaz lanzkatžinalla. Tjapa lanzni žoñinacaqui žejtchi cjissiča.

¹ Jalla nektanaqui tsjii kjaž fariseo žoñinacaqui nižaza tsjii kjaž lii tjaajiñi maestruncztanpacha Jesusižquiz macjatchičha. Ninacaqui Jerusalén wajtquiztan tjonchičha. Jesusižquiz pecunchičha, tuž cjican:

² —¿Kjažtiquiztan amiž tjaajintanacaqui učhum tuquita atchi ejpnacž custurumpi ana cazjo? Ana kjara awjžcu, lujl-la.

³ Pero Jesusaqui ninacžquiz pewczičha, tuž cjican:

—Ančhuczi, ¿kjažtiquiztan Yooz mantita lii ana cazjo? Nii lii caz cjenpacha persun custurumpinacakaz paala ančhuczi. ⁴ Yoozqui tuž cjichičha: “Am maa ejpmi rispitaquičha”. Nižaza cjichičha: “Jequit persun maa ejpž quintra chjaawjkatačhaja, jalla niiqui contaj cjila”. ⁵ Pero ančhuczi tuž tjaajiñchucčha: Žoñiqui persun maa ejpžquin chiyasačha, tuž cjican: “Am anal yanapasačha. Tjapa wejt cusasanaca Yoozquin tjaatačha nektan”. ⁶ Jequit nižta chiyachaj niiqui, niiž persun maa ejpžquiz anaž yanapchuca cjesačha. Jalla nuž tjaajincan ančhuczi Yooz mantita ana walkatchinčhucčha, persun custurumpi jarukaz ojkzjapa. ⁷ Ana wal kuzziz žoñinaca. Isaías cjita profetaqui ančhuca puntuquiztan zuma kjana cjjirchičha, tuž cjican:

⁸ “Tii žoñinacaqui atžtankaz wejtquiz rispitcha. Pero tinacž ultim kuztzi wejtquiztan ažquinčha. Nižaza wejr anaž rispitcha. ⁹ Tinacaqui inakaz wejtquin custurumpi paacha. Tinacž tjaajintanacaqui žoñiž mantitakazza”.

¹⁰ Jalla nektanaqui Jesusaqui žoñinaca kjawzičha, nižaza tuž cjichičha:

—Nonžna, nižaza intintazñi kuzziz cjee. ¹¹ Anaž zawnctan kjuylchuc žoñž atquiz luzñiqui uj cjesačha žoñžquiziqui. Antiz žoñž atquiztan ulanñi, jalla niiž uj cjesačha žoñžquiziqui.

¹² Jalla nuž chiitiquiztan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui niižquin macjatchičha, nižaza cjichičha:

—Nii fariseo žoñinacaqui am chiita taku nonžcu ancha žawjwatčha. ¿Nii ana naychamjo?

¹³ Pero Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Jakzilta zkalat wejt arajpach Yooz Epiž ana čhjacta cječhaja, jalla nii zkalaqui zep'ižtanpacha kajlžtaž cjequičha. ¹⁴ Ninacžquiz ana chjijquiza. Ninacaqui zur žoñinacažtakazza. Yekja zuranacžquiz irpican, pucultanpacha wali ojtquiz tjojtsnasačha.

¹⁵ Pedruqui Jesusižquiz cjichičha:

—Tii puntuquiztan wejtnacaquiz tjaajznalla.

¹⁶ Jesusaqui cjichičha:

—¿Ančhuczi zakaz ana intintiya? ¹⁷ Tjapa atquiz luzñi čhjeriqui pjuchquiz luzza, nektan wir kjutñiž ulančha. ¿Jalla nii ana intintiya? ¹⁸ Pero atquiztan ulanñi chiitaqui kuzquiztan tjončha. Jalla nii žoñžquiziqui uj cjesačha. ¹⁹ Kuzquiztanpanž ulančha tižtanaca, ana wali pinsinacaqui, nižaza žoñi conzqui, nižaza adulteriuquiz ojklazqui, nižaza yekja maatakžtan žejlzqui, nižaza cusasanaca kjañzqui, nižaza toscar taku chiizqui, nižaza ana wal taku joojoozqui. ²⁰ Jalla nižtanaca uj cjesačha žoñžquiziqui. Pero ana kjara awjžcu, jalla nižta lujlžcu, anapan uj cjesačha. Jalla niiqui žoñž custurumpikazza.

YOOZQUIN KUZUZ MAATAKA

²¹ Jalla nektanaqui Jesusaqui nijwctan ojkchičha Tiro nižaza Sidón cjita yokquin.

²² Jalla nijwc želan tsjaa cananea yokchiz žoñqui Jesusižquiz tjonzinčha, kjawcan:

—Wejt Jiliri. Davidž majchmajtquiztan tjonñi. Wejr oksnalla. Wejt majtqui zajraž tantačha. Jalla nižtiquiztan ana wira wali laačha.

²³ Jesusaqui ana čhjulumi kjaazičha. Jalla nektan niiž tjaajinta žoñinacaqui roqui tjonchičha, tuž cjican:

—Tsjiika oka cjee. Učhum wirquiz kjaw jawi apžquičha.

²⁴ Nektanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichičha Israel wajtchiz žoñinacžquin, ninacžquinkaz. Nii Israel žoñinacaqui katchi uuzanacažtakazza.

²⁵ Pero naa maatak žoñqui macjatžquichinča, nižaza niiž yujcquiz quillzinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr yanapt'alla.

²⁶ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Maatinacž t'anta ana kjañasača, pawczquin tjaazjapaqui. Jalla niiqui ana wali cjesača.

²⁷ Jalla nuž chiižinta cjenami naaqui cjichinča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Pero pacunacami patrunaž mizquiztan tjawkzi čherilla lujlča.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, walja Yoozquin kuzzizamča. Jaknužum am pecčaja, nužoj cjila.

Jalla nii orapacha naaža majtqui žejtchi cjissinča.

LAANACA ČHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nijwctan ulanchiča, Galilea cjita kot ata watchiča. Nekztan tsjii curulla yawžcu julziča. ³⁰ Tama žoñinacaqui irantižquichiča, jakziquin nii želatčaja, jalla nicju. Ninacaqui laanaca zjijcchiča, zuch žoñinaca, zur žoñinaca, ana chiiñi žoñinaca, čhjojritžta žoñinaca, tjapaman laanaca, jalla ninaca zjijctatača, Jesusiž yujcquin. Jesusaqui ninaca liwj čhjetinchiča. ³¹ Jalla nuž cheržcu, žoñinacaqui ancha ispantichiča. Ana chiiñi žoñinacaqui chiiñi cjissiča. Čhjojritžta žoñinacaqui žejtchi cjissiča. Zuch žoñinacaqui ojklayñi cjissiča. Zur žoñinacaqui cherñi cjissiča. Jalla nuž cheržcu žoñinacaqui walja Yooz honora waytichiča, “Israel žoñinacž Yooz ancha honorchiz cjilalla”, cjican.

JESUSAQUI ČHJERI TJAAČHA

³² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinaca kjawžcu, tuž cjichiča:

—Tii žoñinacžtajapa kuzquiz anchal sint'uča. Čhjep maj wejttan chica žejlča, nižaza ana čhjul čherchizza. Persun kjuyanacquin anal cutz pecuča ana lujlchi cjen. Tinacaqui ana lujlchi okaquiž niiqui, jiczaranz tismayasača.

³³ Nekztan niiž tjaajinta žoñinacaqui cjichiča:

—¿Jaknužt čheri cuncicas, tii wacchi žoñinacžtajapajo? Tii yokquizic anaž kjayzmi žejlča.

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjaž t'antichizt ančhucjo?

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Pakallak t'antača, nižaza tsjii kjaž ch'iznacžtan.

³⁵ Jalla nekztan Jesusaqui nii žoñinacžquiz mantichiča, yokquiz julznajo. ³⁶ Nekztan persun kjaržtan nii pakallak t'anta ch'iztanpača tanziča. Jalla nekztan Yoozquin gracias cjican tjaachiča. Nekztan nii t'antanaca ch'iznaca kjolkjolziča. Nekztan niiž tjaajinta žoñinacžquiz toj tojziča. Nekztan ninacazti partir paychiča nii tama žoñinacžquiz. ³⁷ Tjapa nii tama žoñinacazti čheri lujlžcu chjekchi cjissiča. Nižaza žejtchinacaqui pakallak canasta chjijpi ricujtatača. ³⁸ Pusi warank luctak žoñinacatača lujlchiqui. Nižaza nii oraqui maatakami ocjalami muzpa želatčay, pero ana kantatača. ³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii žoñinacžquiz liwj cuchanchiča okajo. Niimi warcuquin luzziča. Nekztan Magdala cjita yokquin ojkičiča.

16

JESUSIŽ QUINTRA ŽOÑINACA

¹ Fariseo žoñinacami, saduceo žoñinacami Jesusa cherzñi ojkičiča. Jesusiž quintra uj jwes pecatča. Jalla nižtiquiztan Jesusižquiztan maychiča, arajpach milajru tjeznajo, tsjii sinalažtakaz. ² Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Zezilla arajpach tsjiri ljoc cjissi cjen, “Jakac zuma tjuñiž cjequiča” cjiñčhucča.

³ Nižaza wentan tjuñi tjewktan arajpach tsjiri ljoc cjissi cjenacqui, walja tsjiri cjenacqui, “Tonjiqui ana zum tjuñiž cjequiča” cjiñčhucča. Ana zum kuzziz žoñinaca. Ančhucqui

tsewcta tsjiri cheržcu, zuma tjuñi ana zuma tjuñi cječhaja, jalla nii zumpacha zaray-
iñchucča. Pero ančhucqui weriž paata sinalanaca cheržcu, ana zuma zarayinčhucča.

⁴ Ana zum kuzziz žoñinacqui Yoozquiztan zarakchiž cjen, sinala sinala mayča. An-
čhucžtajapa Jonás puntuqui siñalažtakaz žejlča. Ana iya tjeežta cjequiča. —Jalla nuž
chiižcu Jesusaqui ninacžquiztan zarakchiča.

⁵ Niiž tjaajinta žoñinacqui kotquin tsjii latu kajkchiča. Nižaza t'anti žaka chjitz
tjatstkalča. ⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Tii taku nonžna. Fariseo žoñinacž liwaturžquiztanami nižaza saduceo žoñinacž
liwaturžquiztanami zumpacha cwitasacquiča.

⁷ Jalla nii chiita nonžcu, tjaajinta žoñinacqui ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—Učhumqui ana t'anta zjijtača, jalla nižtiquiztan nižta chiiča.

⁸ Jesusaqui ninacž pinsita zizcu, ninacžquiz paljaychiča tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui t'antiquinkaz pinsejo? Ančhucqui ancha upa kuzzizčhuc-
ča. ⁹ Anapanž ančhucqui wira intintas, ¿tižta ana cjuñzjo? Pjijska t'antiquiztan pjijska

warank luctak žoñžquiz partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan ¿kjaž canasta nii žejtchi
t'antanaca ricujtataya? ¹⁰ Nižaza pakallak t'antiquiztan pusi warank luctak žoñžquiz

partir payžcu lujlkatchinla. Nekztan ¿kjaž canastat nii žejtchi t'antanaca ricujtataya?

¹¹ Fariseo žoñinacž puntuquiztanami nižaza saduceo žoñinacž puntuquiztanami, jalla
nii liwatur puntu chiichinča. Jalla nii chiitaqui anača ultim t'anti puntuquiztanaqui.
¿Anaž nii intintas, ančhucya?

¹² Jalla nekztanaqui ninacaqui zumpacha intintazziča. Jesusaqui ultim t'anti li-
waturquiztan ana nii puntu chiižinchiča. Pero fariseož tjaajinta puntuquiztan nižaza
saduceož tjaajinta puntuquiztan, jalla nii puntu chiižinchiča, jalla nii tjaajintanacquiz-
tan cwitasacquiča, cjican.

¿JECT JESUSAQUI?

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Cesarea de Filipo cjita yokquin ojkchiča. Nii irantižcu,
niiž tjaajinta žoñinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewcta cuchanžquita Yooz Žoñtča. Žoñinacqui wejt puntuquiztan ¿kjažt
cjeejo?

¹⁴ Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yekjapanacaqui am puntuquiztan tuž cjicha: “Juan Bautistača niiqui”. Yek-
japanacaqui cjiča, “Eliassa niiqui”. Nižaza yekjapanacaqui cjiča, “Jeremiassa niiqui”.
Nižaza yekjapanacaqui cjiča, “Tsji yekja profetača niiqui”.

¹⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Ančhuczi wejt puntuquiztan ¿kjažzaž cjeejo? ¹⁶ Simón Pedruqui tuž cjichiča:

—Yooziž uchta Cristumča amqui, žejtñi Yooz Maatimča.

¹⁷ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Simón, Jonás maati, jalla nuž chiitiquiztanaqui cuntintum cjee amqui. Anaž jakzilta
žoñimi amquiz nii tjaajinchiqui. Wejt arajpach Yooz Ejppankazza am zizkatchiqui.

¹⁸ Amquiz cjiwča. Tekztan najwkchuc amqui Pedro cjitam cjequiča. Nižaza tii maz
simintuchiz wejrqui wejt icliza kjuyača. Wejt iclizaqui wejtquin kuzziz žoñinacača.

Ticzmi wejt iclizquiztan ana atipasača. ¹⁹ Wejrqui amquiz llawižtakaz poder tjaača
žoñinaca arajpach Yooz mantuquiz luzkatzjapa. Tii muntuquiz amqui jequit Yooz
mantuquiz luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz wajtquin luzkatta zakaz cjequiča.
Nižaza tii muntuquiz jequit Yooz mantuquiz ana luzkatačhaja, jalla niiqui arajpach Yooz
wajtquin ana luzasača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Anaž jecžquizimi maznacquiča, “Niiča Cristuqui” cjicanaqui.

JESUSAQUI NIIŽ TICZ PUNTU CHIIČHA

²¹ Nekztan najwkchuc Jesusaqui tjaajinta žoñinacžquiz niiž ticz puntuquiztan paljayi
kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrqui Jerusalén watja ojkstanča. Jalla nicju nii wajtchiz jilirinacami, nižaza timplu jilirinacami, nižaza lii tjaajiñi maestrunacami jalla ninacaqui wejr walja sufriskataquiča. Ultimquiziqui wejr conaquiča. Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan jacatatača.

²² Nekztanaqui Pedruqui Jesusa tsjii latu chjitchičha, chiižinzjapa. Chiižinžcan, tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, amiž nuž chiitacama Yooz Ejpqui anaj niic nuž munlalla. Amquiz anaj nižta watlalla.

²³ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui Pedruž kjutñi kjutziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Amqui wejr ujquiz tjojtskatz pecča. Am kuz pinsitaqui anaž Yooz pinsita, antiz žoñiž pinsitakazza.

²⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Jequit wejttan chica kamz pecčhaj niiqui, primiruqui persun kamañ wiraqui tjatzla. Sufrijsjapaqui listoj cjila, ticzcama. Nekztan wejttan chicaž kamaquiča. ²⁵ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañauqui ana tjaataž cjequiča. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjaznačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča. ²⁶ Tsjii žoñiqui tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca kanasača. Pero nekztan infiernuquin okaquiž niiqui, tjapa nii kanta cusasanaca, ¿čhjulpapat sirwejo? Inakaz cjequiča. Arajpachquin Yooztan kamzqui persun liwriizqui anaž paasztanac kjayasača. ²⁷ Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tsjii noojiqui wejrqui wejt anjilanacžtan quejpžcača; wejt Ejpž wali aztan quejpžcača. Jalla nuž quejpžcu, wejrqui zapa maynižquiz tjaacha, jaknužt kamčhaja, jalla nii jaru tjaacha. ²⁸ Wereral cjiwča. Tsjii noojiqui wejrqui mantiz poderžtan tjonacha. Yekjap tekzi žejlñi žoñinacaqui nii noojcama ana ticznaquiča.

17

JESUSAQUI TSJEMATAŽ CJISSIČHA

¹ Sojta tjuñquiztan Jesusaqui Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, Jacobož lajk, jalla ninaca chjitchičha. Ninacžtan alaja nuž pajk curquin ojkžcu, yawchiča. ² Jalla nicju ninacž yujcquin tsjemat chercherchiz cjissiča. Jesusiž yujcqui walja c'ajñi cjissiča tjuñižtakaz. Nižaza niiz zquitimi muzpa llijñi cjissiča, nižaza ancha chiwi. ³ Nii orapacha Mojestan Eliastan parizichiča. Nii pucultan žoñiqui Jesusižtan parlican želatča. ⁴ Jalla nekztan Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, tekz žejlžqu walikazza. Am pecaquiž niiqui, čhjep chjujlli kjuyaž kjuyača wejrnacqui, tsjiiqui amta, tsjiiqui Mojestana, tsjiiqui Eliasta.

⁵ Pedruž nuž chiyana, zuma kjañi tsjiriqui ninacžquiz urpuntichiča. Tsjirquiztan tsjii jora chiižquichiča, tuž cjican:

—Tiiča wejt k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen anchal cuntintutča. Jalla tiiž takunaca catoka.

⁶ Jalla nii chiižquita nonžcuqui, nii čhjep tjaajinta žoñinacaqui yokquiz tuzi t'okziča. Muzpa tsucchiča. ⁷ Jalla nuž tuzi t'okzi želan, Jesusaqui ninacžquiz macjatžquichiča. Ninacžquiz kjaržtan lanlanžinchiča, tuž cjican:

—Tsijtsna. Anača tsuca.

⁸ Ninacaqui acha waytižcu Jesusa alajakaz cherziča, ana iya jecmi cherchiča.

⁹ Nekztanaqui curquiztan chjijwžcan, Jesusaqui ninacžquiz mantichiča, tuž cjican:

—Anaž jecžquizimi nii ančucaž cherta maznaquiča, weriž ticziquiztan jacatatta, jalla niicama.

¹⁰ Nekztanaqui niiz tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Lii tjaajiñi maestrunacaqui cjiñičha, primero Elías profetaqui tjonstanča, nii. ¿Kjažtiquiztan nii maestrunacaqui nižta chiiya?

¹¹ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ultimupanž Eliasqui wejt tuqui tjonchiča. Niiqui tjappachaž tjacziča, wejr tjonzjapa. ¹² Wejrqui cjiwča. Eliasqui tjonchitala. Pero lii maestrunacaqui nii Elías

ana pajchila. Antiz ninacž kuzcama nii Elías čhjulumi sufriskatchiča. Nižaza ninacaqui wejrzakaz ancha sufriskataquiča.

¹³ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nii tjaajinta žoñinacaqui tantiyazziča, Juan Bautistača Eliasqui, nii.

TSJII MAJCHQUI ZAJRAŽ TUCKATTA

¹⁴ Jalla nekztanaqui curquiztan chjijwžcu, parti žoñinacžquiz irantižquichiča. Nekztan tsjii žoñiqui Jesusižquiz macjatžcu, niž yujcquiz quillziča. Nižaza tuž cjichiča:

¹⁵ —Wejt Jiliri, wejt majchquiz okžnalla. Niiqui t'ucñipanča. Ancha sufriča. Avisac ujquiz tjojtša, nižaza kjazquiz zakaz tjojtša. ¹⁶ Tekz zjijcchinča am tjaajinta žoñinacžquiz. Ninacaqui ana čhjetñi atchiča.

¹⁷ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii timpuquiz kamñi žoñinacaqui ana Yoozquin kuzzizza, ana zumača. ¿Čhjulorcamat wejr ančhucatan želaqui? ¿Čhjulorcamat ančhucacquiz awantaqui? Wejtquin zjijca nii am majch.

¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii majch tanñi zajra ujziča; nekztan chjatkatchiča. Jalla nii orapacha žejtchi cjissiča. ¹⁹ Jalla nekztanaqui tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz zinapora pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zajraž tanta žoñi ana čhjetñi atchintaya?

²⁰ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui anača Yoozquin tjapa kuzziz. Jalla nižtiquiztan ana chjatkati atča. Weraral cjiwča. Tsjii mostasa cjita simillaqui koltallača. Čhjactiquiztan walja pakjiž pajkča. Yoozquin tjapa kuzzizčhuc cječhaj niiqui, jalla tuž paasača. Tii curumiž mantasača, tuž cjican: “Tekztan najwk oka”. Jalla nuž mantitiquiztan curucž okasača. Tjappacha čhjulumi paasača ančhucqui, ultimu Yoozquin tjapa kuztan cječhaj niiqui. ²¹ Pero tii punta zajra chjatkatzjapa, Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza ayunas waquiziča.

²² Galilea yokaran juntupacha ojklaycan, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz chichiča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui žoñinacž kjarquin intirjital cjeeča. ²³ Nižaza contal cjeeča. Nižaza čhjep majquiztanzi jacatatača.

Jalla nuž chiitiquiztanaqui ancha llaquisiskatchiča nii tjaajintanacžquiz.

TIMPLU IMPUESTO

²⁴ Nekztan Jesusižtan niž tjaajintanacžtanpacha Capernaum watja irantichiča. Nekztan timplujapa impuesto cobriñinacaqui Pedružquin chertzni ojkchiča. Jalla nižquin zalžcu pewcziča tuž cjican:

—¿Ančuca tjaajiñi maestruqui timplu impuesto ana pacñikaya?

²⁵ Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Impuesto pacñipančhay.

Jalla nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz luzziča, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Ima Pedruž chiyan, Jesusaqui nižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Simón, ¿tii tantiya? Tii muntuquiz žejlñi jilirinacaqui impuesto cobriñiča. ¿Jakziltižquiztan cobriya? ¿Persun wajtchiz žoñinacžquiztankaya? už ¿yekja wajtchiz žoñinacžquiztan, ja'?

²⁶ Pedruqui kjaaziča tuž cjican:

—Yekja wajtchiz žoñinacžquiztanpanča.

Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Jalla nižtiquiztan nii jilirinacž persun wajtchiz žoñinacaqui impuestonaca ana pacasača. ²⁷ Jalla nuž cjenami, anaž jecmi učhum quintra iñiziñi cjiskatz pecučha. Jaziqui kotquin oka. Nekztan ch'iz tanzjapa kjazquiz anzuelo tjojtznaquiča. Primiru tanz ch'iz lecznaquiča. Nii ch'iz ata waakatžcu, tsjii paaz wachaquiča. Nii paazqui

wejt impuestojapa, nižaza am impuestojapa wacaquiča. Nii paaz chjicha, učhum impuestonaca paczjapa.

18

¿JECT TUCQUIN CJES?

¹Jalla nii orapacha tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz macjatžcu pewcziča, tuž cjican: —Arjapach Yooz wajtquiz, ¿ject juc'ant pajk puestuquin uchtaž cjeequi?

²Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii uza kjawziča. Nii uza ninacž taypiquiz tsijt-skatchiča. ³Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Weraral cjiwča. Ančhucqui tii ocjalž kuz irata, nižta kuzziz pecča. Ančuca kuz ana campiita cječhaj niiqui, arajpach Yooz wajtquiz anapan luzasača. ⁴Jalla nižtiqiztan tii ocjalž kuz irata, jalla nižta humilde kuzziz cjis waquiziča. Jakziltat nižta kuzziz cjisnaquiž niiqui, jalla niiča arajpach Yooz wajtquiz juc'ant honorchizqui. Juc'ant zuma puestuquiz uchtaž cjequiča. ⁵Jequit weriž cjen tsjii ocjalažtakaz humilde kuzziz žoñi risiwčhaja, jalla niiqui wejrzakaz risiwča.

PAAZQUIZTAN CWITASA

⁶Nižaza jakzilta humilde kuzziz žoñit wejtquin tjapa kuztan criyačhaja, jalla niižquiz ana jakziltami ujquiz tjojtskatz waquiziča. Ujquiz tjojtskataquiž niiqui, nii ujquiz tjojtskatni žoñž jorquiz tsjii pajk molinu tjaaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquiziča. Jalla nii tsjan cusaž cjesača nii ujquiz tjojtskatni žoñžtaqui. ⁷¿Žoñinacajay! Ujquiz tjojtaquiča, nižaza ujquiz tjojtskataquiča. Pero nekztan ana walinaca tjonaquiča. Tii muntuquiz ujquiz tjojtskatninaca panž želaquiča, pero nii ujquiz tjojtskatninacaqui ninacžtajapa ana waliž cjequiča.

⁸Jalla nižtiqiztan am kjarazlaj už kjojchažlaj ujquiz tjojtskatčhaja, nii uj paañi kjara cjicu už kjojcha cjicu pootzna, nižaza najwk tjojta. Jalla nuž tsjii kjara cjicu už tsjii kjojcha cjicu pertissi cjenami am parti curpuqui ana infiernuquin tjojttaž cjesača. Jalla nuž waliž cjesača. ⁹Nižaza am čhjucquiqui ujquiz tjojtskatčhaja, jalla nii čhjucquiqui lecžna, nižaza najwk tjojta. Yooztan wiñaya kamzjapaqui tsjii čhjucquiqui pertisiž cjequiž niiqui, waliž cjequiča. Tjapa curpuqui infiernuquin tjojttaž cjequiž niiqui, ana waliž cjequiča.

ZARAKCHI UUAZ QUINTU

¹⁰Humilde kuzziz žoñinacžtan ana chjaawjkata. Ančucaquiz cjiwča, ninacž anjilanacaqui wejt arajpach Yooz Ejpž yujcquiz žejlñipanča. ¹¹Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, ujquiz kamni žoñinaca liwriizjapa.

¹²¿Jalla tii tantiya? Tsjii žoñiqui patac uuzichiztača. Patac uuziquiztan tsiillaqui yekjaquin zaraktan, nii žoñiqui nii llatuntunc llatuncani uuzinaca curquin ecaquiča, zarakchi uuaz kjuržquizjapa. ¹³Nižaza katchi uuaz wachaquiž niiqui, nekztan walja chipznaquiča ana zarakchi uuzanacžquiztan juc'anti. ¹⁴Jalla nižta irata ančuca arajpach Yooz Ejpqui humilde kuzziz žoñinacžquiztan anapan jakziltami pertita cjis munča.

UJ PERTUNZ PUNTU

¹⁵Am jilaqui am quintra ana wali paaquiž niiqui, jalla niižtan zinapora palt'a, niiž ana wali paata ujquiztan “ujchizpanča” cjican cjeequi. Jalla nuž amiž chiižintiquiztan catokaquiž niiqui, nii jilaqui ricujta cjequiča. ¹⁶Zinapora chiižintiquiztan ana nonz pecaquiž niiqui, nii uj paañi jilžquiztan okaquiča. Nekztan iya pucultan jila kjawžcu, wilta nii uj paañi jilžquin okaquiča, niiž paata uj tjeezjapa. Jalla nuž paažcu pucultan cjicu už čhjepultan cjicu testicž taypiquiz niiž paata uj tjeežta cjequiča. ¹⁷Nii uj paañiqui anapanž niiž uj maz pecaquiž niiqui, jalla nii puntuquiztan tjapa icliz jilanacžquin maznaquiča. Anapan niiž uj maz pecaquiž niiqui, ana Yoozquin criichi jilažtakaz čhejnaquiča, nižaza impuesto cobriñi žoñižtakaz.

¹⁸ Ultim weraral cjiwčha. Tii muntuquiz jequit am čhelačhaja, jalla niiqui arajpach Yooziž čhejlta zakaz cjequičha. Nižaza tii muntuquiz jequit am cutznačhaja, jalla niiqui arajpach Yooziž cutžta zakaz cjequičha.

¹⁹ Tii zakal chiižinučha. Tii muntuquiz pucultan ančhucqui tsjiikaz Yoozquiztan mayaquiž niiqui, ančhucacquiž tjaataž cjequičha. Wejt arajpach Yooz Ejpqui ančhucadž mayta tjaaquičha. ²⁰ Nižaza tsjii pucultanami čhjepultanami wejtquin kuzziz cjen wejt tjuuquiz ajcnaquiž niiqui, jalla ninacž taypiquiz wejrzakaz želačha.

²¹ Wiruñaquí Pedruqui Jesusižquin pewczñi ojkchičha. Zalžcu, jalla tuž pewczičha:

—Wejt Jiliri, ¿Kjaž wiltamiž wejt jilaqui wejt quintra uj paažcu pertuna mayisasaya? ¿Nižaza wejrqui kjaž wiltat pertunasaya? ¿Pakallak wilta pertunasaya?

²² Jesusaqui niižquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrqui cjiwčha, anaž pakallak wilta cjesačha. Antiz pakallak tunc pakallakuni wiltan wiltan pertunasacha.

KAJCHIZ ŽOŇI QUINTU

²³ Arajpach Yooz mantiz puntuquiztan jalla tuzučha. Tsjii chawc jiliri qui piyunanacžquiz kaja packatz pecatčha. ²⁴ Jalla nuž packatan tsjii kajchiz žoñiqui zjičtatačha. Nii žoñiqui walja kajanacchiztačha, tsjii kjaž millona. ²⁵ Nii piyunžtaqui anaž pacz paaz želatčha. Nekztan patrunaqui jalla tuž mantichičha: “Tii žoñi tuya, paaz cunsiczjapa. Nižaza niiž tjunmi, ocjalanacami, tjapa niiž cusasanacami liwj tuyla kaja pacz paaz cunsiczjapa”. ²⁶ Nekztanaqui nii piyunaqui patrunž yujcquiz quillzičha, nižaza roct'ichičha, tuž cjican: “Wejt patruna, pertunalla. Tjappachal pacačha”. ²⁷ Nižtami patrunaqui ancha okzičha; nižaza nii kaja ana cobrichičha. Jalla nižtiquiztan liwrii cjissičha nii kajquiztan. ²⁸ Wajilla nii piyunaqui nijwctan ulanžcu tsjii piyun maztan zalchičha. Nii piyun mazi qui tsjii kjažtalla kajatačha nii pertunta piyunžquiz. Nekztan nii pertunta piyunaqui jor t'ullcu tanchičha, nii packatzjapa, tuž cjican: “Kajquiztan tjappacha paca”. ²⁹ Jalla nekztanaqui nii piyun mazi qui niiž yujcquiz quillzičha, nižaza roct'ichičha, tuž cjican: “Pasinsis kuzziz cjee. Nii kajallquiztan tjappachakal pacačha”. ³⁰ Nii kaja cobriñizti ana munchičha. Antiz carcilquin uchantichičha, jalla nii kaja paczcama. ³¹ Parti piyunanacaqui nižta paañi cheržcu ancha sint'ichičha. Nekztan patrunžquiz mazñi ojkchičha. Jalla nicju tjappacha quint'ichičha, jaknužt watčhaja, nii. ³² Jalla nekztanaqui patrunaqui nii pertunta piyuna wilta kjawžkatchičha. Nekztan cjichičha: “Ana zum kuzziz piyuna, wejrqui tjapa am kajanaca pertunchinčha, amiž roct'iñiž cjen. ³³ Jaknužt wejrqui am kajquiztan, pertunchinčhaja, jalla nužuzakaz amlaqui am piyun mazquiz pertunstančha”. ³⁴ Jalla nekztanaqui patrunaqui juc'anti žawjzičha. Nižaza mantichičha, nii piyuna casticzjapa, tjapa niiž kaja paczcama.

³⁵ Jesusaqui nii quintu quint'ican jalla tuž žerzičha:

—Jakzilta ančhucacquiztan niiž jilžquiz kuzquiztan ana pertunačhaja, jalla nužuzakaz wejt arajpach Yooz Ejpqui ančhucacquiz ana pertunaquičha.

19

MAATAKŽTAN JALJTIZ PUNTU

¹ Jalla nuž tjajinžcu Jesusaqui Galilea yokquiztan ojkchičha. Judea yokquin iran-tichičha, Jordán cjita pužž tuwanchuc. ² Muzpa žoñinacaqui niižquiz apzičha. Jalla nicju muzpa laanaca čhjetinchičha.

³ Jalla nekztanaqui yekjap fariseo žoñinacaqui Jesusižquiz macjatchičha, ujquiz tjojt-skatzjapa. Nekztan tuž pewczičha:

—¿Čhjul uj paatiquiztanaqui persun maatakžtanaqui jaljtasaya?

⁴ Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Yoozqui tii muntu paacan, luctakžtan maatakžtan paachičha. ¿Cjijrta Yooz takuqui ana liichinčhucjo? ⁵ Yooz takuqui tuž cjičha: “Jalla nižtiquiztan tsjii žoñiqui tjunatan zalzjapa, maa ejpžquiztan zarakstančha. Zalžcu pucultan tsjii lucutiñi cjissa”. ⁶ Jalla

nuž kjanapacha tjeeža, anaž iya pucultan žoñi, pero tsjiikazza. Jalla nižtiquiztan anaž jaljtasača. Yoozza tsjii luctakžtan tsjaa maatakžtan chjalziqui, tsjii lucutiñi cjisjapa. Yooz chjalžtaqui ana jaljta cjesača.

⁷ Nekztanaqui pewcziča tuž cjican:

—Moisesqui jalla tuž mantichiča. Tsjii certificado de divorcio tjaaquiž niiqui, tjunatan jaljtasača. ¿Kjažtiquiztan nižta mantichejo, ana jaljtiz želanajo?

⁸ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Ančucaž chojru kuzziz cjen Moisesqui tjunatan jaljtis lii tjaachiča. Primirquiztanpacha anataž nižta. ⁹ Wejrqui ančucaquiz chiižinuča. Adulteriuquiz ojklayñiž cjenkaz am maatakžtan jaljtasača. Jequit ana adulterio paachiž cjenaqui niiž persun maatakžtan jaljtachaja, nižaza yekja maatakžtan zalznačhaja, jalla niiqui adulterio uj paača. Nižaza jequit divorcita maatakžtan zalznačhaja, nii zakaz adulterio paača.

¹⁰ Tjaajinta žoñinacaqui niižquiz cjichiča:

—Luctakžtan persun maatakžtan jalla nižta cjesaž niiqui, anaž cumpinča zalzqui.

¹¹ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Tjapa žoñinacaqui tii tjaajinta anaž catokaquiča. Jakziltižquiz Yoozqui tjaajnačhaja, jalla niiqui tii tjaajintaqui catokaquiča. ¹² Žoñinacaqui punta punta ana zalzi cjiča. Yekjapanacaqui nastiquiztanpacha ana zalzucacha. Yekjapanacazti capunapanatača, jalla nižtiquiztan ana zalzñi atasacha. Yekjapanacazti ana zalz pecča, arajpach Yooz Ejpžtajapa langzjapa. Jecmiž tii takucama kami catokaquiž niiqui, paj kamla.

OCJALANACŽ PUNTU

¹³ Žoñinacaqui ocjalanaca Jesusižquiz zjičchiča, ocjalanacžquiz kjaržtan lanznajo, nii ocjalanacžtajapa Yoozquin mayižinajo. Pero tjaajinta žoñinacaqui zjičñi žoñinacžquiz atajchiča. ¹⁴ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Tii ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana ataja. Tii ocjalanacž kuz irata jalla nižta kuzzizza arajpach Yooz mantita kamañchiz žoñinacaqui.

¹⁵ Nekztan Jesusaqui ocjalanacžquiz kjaržtan lanziča. Jalla nekztan nii yokquiztan ojkchiča.

RICACH TJOWAQUI TJONCHIČHA

¹⁶ Wiruñaqi tsjii tjowaqui Jesusa chertzñi ojkchiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Zuma Maestro, Yooztan wiñaya kamzjapa, ¿čhjul zumanacat wejr paasaya?

¹⁷ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan “Zuma Maestro” cjee amjo? Tsjii alajača zumaqui. Yoozkazza niiqui. Yooztan wiñaya kamz pecčhaj niiqui, Yooz Epiž mantitanac jaru kama cjee.

¹⁸ Nii tjowaqui jalla nekztan kjaaziča, tuž cjican:

—¿čhjul mantitanacaya?

Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Anača žoñi conzqui. Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača tjangzqui. Anača toscara chiizqui, jecžquizimi. ¹⁹ Am maa ejpmi respitaquiča. Jaknužum persunpachquiz okžnamžlaja, jalla nižta okžni kuzziz cjispanča žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakazza.

²⁰ Nii tjowaqui nekztan cjichiča:

—Tjapa nii mantitanacami cumpliñča koltiquiztanpacha. ¿Jaziqui čhjulut wejtta pjaltasa?

²¹ Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ancha wali cjissim pecčhaj niiqui, oka, nižaza amta žejlñi cusasanaca tuyzna. Jalla nii tuyžcu, porinacž ona. Jalla nižtiquiztan arajpachquin cusasanacaztakaz zuma honora tjaatam cjequiča. Jalla nii cumpliscu wiltam tjonaquiča wejtta chica ojklayzjapa.

²² Jalla nižta chiita nonžcu, nii tjowaqui walja llaquita kuzziz ojkchiča. Ancha ricachutača.

²³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquin cjichiča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Tsjii ricachu žoñi arajpach Yooz mantuquiz luzjapa ancha ch'amaž cjesača. ²⁴ Tsjii camello cjita animala žejlča. Nii camelluqui ch'aman acuj cjuñ pjetquiz luzasača. Jalla nižtaž ricachunacaqui tsjan ch'amača Yooz kamañ jiczquiz luzqui, Yooz wajtchiz žoñi cjisjapa.

²⁵ Jalla nuž nonžcu, tjaajinta žoñinacaqui walja ispantichiča. Nekztan ninacpora pewcsarassiča, tuž cjican:

—¿Jectpan liwriita cjesajo?

²⁶ Jesusaqui ninacž kjutñi cherziča. Jalla nekztan cjichiča:

—Žoñinacaqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁷ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tjapa persun cusasanaca jaytichinča, amtan chica ojklazjapa. ¿Jalla nižtiqiztan wejrnacqui čhjulut canas?

²⁸ —Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Ew muntuquiz želan, wejrqui poderchiz puestuquiz luzača. Ančhucazakaz poderchiz puestunacquiz luzaquiča, tuncapan Israel partira mantizjapa. ²⁹ Jakzilta žoñit weriž cjen kjuyanaca, jilanaca, cullaquinaca, maa ejp, tjun, ocjalanaca, yokanaca ecačhaja, jalla ninacaž walja zuma kamañ wirchiz cjequiča. Nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamaquiča. ³⁰ Arajpachquin Yoozqui wacchi tii timpuquiz tucquin cjiñi žoñinaca wirquin cjiskataquiča. Nižaza Yoozqui wacchi tii timpuquiz wirquin cjiñi žoñinaca tucquin cjiskataquiča.

20

PIYUNANACŽ QUINTU

¹ 'Arajpach mantiñi Yooz puntuqiztan jalla tužuča. Wentanalla tsjii yokchiz wali pajk patrunaqui piyunanaca kjuri ulanchiča, uwas frut zkala ajzjapa. ² Piyunanacžtan acuerduquiz luzziča, zita langžtan tsjii denario cjita paaz paczjapa. Jalla nekztanaqui langžni cuchanžquichiča. ³ Nekztan wenzlaka wilta ulanchiča. Palazquin inakaz žejlñi žoñinaca cherchiča. ⁴ Ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican: “Ančhucqui wejt zkal yokquin langžni oka. Wejrkal zumpacha pacača”. Nekztanaqui ninacaqui ojkchiča. ⁵ Taypuru patrunaqui wilta ulanchiča, iya piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. Nižaza taypuru zezi cjeella wilta ulanchiča, piyunanaca kjuri, nižaza langznajo. ⁶ Nii noojpacha zezi cjee wilta palaz kjutñi ulanchiča. Nižaza palazquin inakaz žejlñi žoñinacžtan zalchiča. Ninacžquiz paljaychiča tuž cjican: “¿Kjažtiqiztan ančhucqui tonj zita ana langz žejljo?” ⁷ Ninacaqui patrunžquiz kjaaziča, tuž cjican: “Anaž jecmi wejrnac langznajo rocchiča”. Nekztanaqui patrunaqui cjichiča: “Ančhucqui wejt yokquin zakaz langžni oka. Wejrkal jaknižlaj niil pacača”. ⁸ Tjuñiž kattan nii yokchiz patrunaqui niž langzkatñi encargado mantichiča, tuž cjican: “Kjawžca langžni piyunanaca, paczjapa. Primiruqui wiri tjonchi piyunanacžquiz pacaquiča; wirquin, tuqui tjonchi piyunanacžquiz pacaquiča”. ⁹ Jalla nekztanaqui nii wiri luzzi piyunanacaqui langzkatñižquiz macjatchiča. Zapa mayni ninacžquiz pactača, tsjii nooj lanžtaž nižtapacha. Tsjii denario cjita paaz tanzicha. ¹⁰ Jalla nekztanaqui wirquin paczquita primiru piyuna luzzi žoñinaca kjawžtatača. Jalla nii primiru piyuna luzzi žoñinacaqui pinsichiča jila paca tanzjapa wiri piyuna luzzi žoñinacžqiztan. Jalla nekztanaqui pacchiča tsjii denario cjita paaz zakaz. ¹¹ Jalla nii paca tanžcu patrunž quintra quijchiča, ¹² tuž cjican: “Tii wirquin piyuna luzzi žoñinacaqui tsjii orakaz langziča. Wejrnacžti primirquiztanpacha langzinča, nižaza zita ancha sii kjakquiz otžcan langzinča. Ninacžquizimi wejtnacaquizimi tsjiikaz pacchamča”. Jalla nuž cjican quijchiča. ¹³ Nii patrunaqui tsjii ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican: “Jila, amquiz anal incallchinča. Jalla nuž tsjii acuerduquiz luztapanla, tsjii denario paaz paczjapa. ¹⁴ Tii paca tanzna, nižaza oka. Tii wirquin piyuna luzzi žoñinacžquiz nižazakaz pacz pecuča, amquiz pactala, jalla nuž zakaz. ¹⁵ Wejt persun paaztan jaknužut wejr

pinsučhaja, jalla nuž wejt munañpiqueiz pacasača. Weriž zuma pacni kuzziz cjen amqui iniziñi kuzziz cjisamla”. ¹⁶ Jalla nižta irataž wirquin cjininacaqui tucquinž cjequiča. Nižaza tucquin cjininacaqui wirquinž cjequiča. Kjawžta žoñinacaqui wacchiča. Illzta žoñinacazti kolucullača.

JESUSAQUI NIIŽ TICZ MAZZIČHA

¹⁷ Wiruñaqi Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžtan Jerusalén ojkchiča. Jalla nuž jiczquiz ojkan, Jesusaqui tsjii latu niž tuncapan illzta žoñinaca chjitchiča, nižaza ninacžquiz tuž cjichiča:

¹⁸ —Ančhucqui zizza, tii jiczqui Jerusalén kjutñiž ojkča, nii. Jerusalén wajtquin wejrqui intirjital cjeeča timplu jilirinacžquizimi lii tjaajiñi maestruncžquizimi. Jalla ninacaqui wejr conaquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. ¹⁹ Nižaza wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeeča, ana wali burla paata cjisjapa. Nižaza wejrqui wajttal cjeeča. Ultimquiziqui cruzquiz ch'awcta contal cjeeča. Jalla nekztan čhjep majquiztanzi jacatatača.

TSJII FAVORA MAYTA

²⁰ Jacobžtan Juanžtan ninacž maaqui Jesusižquiz macjatžquichinča. Jacobžtan Juanžtan ninacž ejpqui Zebedeo cjitatača. Jalla naa maaqui maatinacžtanpacha Jesusižquin macjatchinča. Nekztanaqui naaqui Jesusiž yujcquiz quillzinča, tsjii favora mayzjapa.

²¹ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—¿Amqui čhjulum pecya? —cjican.

Naaqui kjaazinča, tuž cjican:

—Amqui am mantis puestuquin luzcu tii wejt pucultan majchnaca am latuquiz uchnalla, tsjiiqui žew latuquiz nižaza tsjiiqui zkar latuquiz.

²² Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucqui čhjulut mayčhaja ana intintazza. Wejrqui walja sufris tanča. ¿Nižta-pacha ančhuc sufrasaya? Nižaza tsjii nooj ancha sufrican watača tsjii bautismožtakaz. ¿Jalla nižtapacha ančhuc sufrasaya?

Ninacaqui tuž kjaaziča:

—Nii sufris watimi atasacha.

²³ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Weraral cjiwča. Ančhucpacha sufris tanznaquiča, tsjii licz wazužtakaz. Nižaza sufris wataquiča, tsjii bautismožtakaz. Pero wejrqui mantis puestuquin luzcu, žew latuquizimi zkar latuquizimi ana jecmi uchasacha. Wejt Yooz Ejpkaz nii puestunaca tjaaqiča jecžtajapa tjacžtakazlani, jalla ninacžta.

²⁴ Parti nii tuncapan illzta žoñinacaqui nii mayta puntu nonžcu nii pucultan jilazullcaž quintra žawjchiča. ²⁵ Pero Jesusaqui tjappacha nii tjaajintanaca kjawziča, nekztan tuž cjichiča:

—Ančhucqui zumpacha zizza, jalla tužu. Tii muntuquiz nación jilirinacaqui patrunažtakaz mantiñiča, nižaza chawc jilirinacaqui parti žoñinacžquiziqui niž mantita cazkatñipankazza. ²⁶ Ančhucqui ana nižta irata cjee. Tsjii kjutñiča nii irat kuzqui. Ančhucaquiztan jequit chawc jilirižtakaz cjis pecčhaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquiziča parti žoñinacžquiziqui. ²⁷ Nižaza jequit ančhucaquiztan tucquin mantiñi cjis pecčhaja, jalla niiqui wirquin cjis waquiziča, parti žoñinacž mantitacama cjisjapa. ²⁸ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrpacha tii muntuquiz ana tjonchinča, sirwita cjisjapa. Antiz wejrča tjonchini, žoñinacžquiz sirwisjapa, wejr ticzcama. Jalla nuž ticžcu walja preciochiztakal cjeeča, žoñinaca liwriizjapa. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

ZUR ŽOÑINACA ČHJETINTA

²⁹ Jalla nekztanaqui Jericó wajtquiztan ulnan, muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz apziča. ³⁰ Jicz latuquin pucultan zur žoñi julzi želatča. Ninacaqui Jesusaž watni nonžcu, kjawchiča tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnacž okznalla.

³¹ Nekz žejlñi žoñinacaqui ninacžquiz ujziča, ch'uj cjeajo. Ninacazti juc'anti kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, Davidž majchmajtquiztan tjonñi, wejrnacž okznalla.

³² Jalla nekztan Jesusaqui tsijtsu, ninaca kjawziča. Kjawžcu ninacžquiz tuž pewcz-iča:

—¿Čhjuluž werj paaj cjii ančhucya?

³³ Nii zur žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejtnaca čhujquiz čhjetinžinalla.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz sint'izcu čhujqui lanlanžinchiča. Jalla nii orapacha cherñi cjissiča. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz apziča.

21

JESUSAQUI JERUSALEN WAJTQUIN LUZZIČHA

¹ Jerusalén watja žcatžincan, Betfagé watja irantichiča. Betfagé watjaqui Olivos cjita curu žcatitača. Nicju irantican Jesusaqui pucultan tjaajinta žoñinaca cuchanchiča, tuž cjican:

² —Jalla nii najwka watja oka. Jalla nicju mokta ljat azni wachaquiča, nižaza pajk zjijc maltum wawchizza naa azniqui. Mokta jeržcu wejtquin akžcaquiča. ³ Jakzilta žoñimiž atajasaž niiqui, nižquiz ančhucqui “Wejt Jiliriz pecča. Wajilla tjepunta cjequiča tii azniqui”, nuž cjican nii žoñžquiz cjequiča. —Jalla nuž mantichiča Jesusaqui.

⁴ Jalla nii watchiqui profetaž cjiirta taku cumplissiča. Tuquitan nii profetaqui tuž cjiirchiča:

⁵ “Sión wajtchiz žoñinacžquiz tuž chiya: Chera, ančhuca chawc Jiliri tjonča, humilde kuzziz. Nižaza zjijc maltum aznuquiz yawchi tjonaquiča, nižaza nii zjijc aznuž maatanpacha tjonaquiča. Jalla ninacaqui carga kuzñi aznunacača”.

Jalla nuž cjiirchiča nii profetaqui.

⁶ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkičiča. Nižaza jaknužt Jesusaqui mantičhaja, jalla niicama paachiča. ⁷ Ninacaqui ljat azñi naaža pajk zjijctanpacha akžquichiča. Jalla nuž akžcu, zquitinaca aznunacž juntuñ caruntichiča. Nekztan Jesusaqui yawchiča.

⁸ Niiž ojcz jicz latuquiz muzpa žoñinaca želatča. Ninacž zquiti jiczquiz chjinziča. Yekjapaqui ramuz čhjañinaca murchiča jiczquiz chjinzjapa. ⁹ Tucquin ojkiñi žoñinacami wirquin tjonñi žoñinacami chipcan walja wiwi kallantičičiča, tuž cjican:

—¡Viva tii Yooz tjuuquiz tjonchi žoñi! ¡David cjita chawc Jilirž majchmajtquiztan tjonñi! ¡Amqui rispittaj cjila! ¡Amquiz honora tjaataj cjila! ¡Yooz Ejpžquin zakaz honora tjaataj cjila! —Jalla nuž wiwchiča.

¹⁰ Jesusaž Jerusalén watja luztan, tjapa nii chawjc wajtchiz žoñinacaqui walja ispan-tichi tjojknakchiča. Nižaza walja pewcpewcziča, tuž cjican:

—¿Jectpan teejo?

¹¹ Žoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Tiiqui Jesusa cjita profetala. Nazaret de Galilea, jalla najwktan tjonchiča.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZIČHA

¹² Jalla nekztan Jesusaqui Yooz timpluquin luzziča. Jalla nicju tuyñinacami kjayñinacami timpluquiztan liwj tirkatchiča zancchuccama. Nižaza paaz campiñi žoñinacž mizami pjocžinchiča; paloma tuyñinacž sillami pjocžinchizakazza. ¹³ Jalla nuž paažcu tuž cjichiča:

—Yooz Takuqui tuž cjiča: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyača”. Ančhuczti tjañinacž kjuyažtakaz paachinčhucča.

¹⁴ Jalla nicju tsjii kjaž zur žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, nižaza tsjii kjaž zuch žoñinaca. Jesusaqui ninaca čhjetinchiča. ¹⁵ Pero timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestruncami jalla nii čhjetiñi milajru cheržcu, žawjchiča. Nižaza ocjalanacaqui timpluquin Jesusižquiz tuž wiwchiča: “¡David cjita chawc jilirž majchmajtquiztan

tjonñi! ¡Rispittaj cjila!” Jalla nuž nonžcu timplu jilirinacami lii maestruncami ancha žawjchiča Jesusiž quintra. ¹⁶ Nekztan Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Tinacaž chiita taku ana nonžjo?

Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Nonznučha. Nižaza nii puntu Yooz takuqui tuž cjiča:

“Ocjalanacami piz itzñi wawanacami wejtajapa honora zumpachaž tjaaquiča. Jalla nuž paaquiča Yoozqui”.

¿Jalla nii cjiřta Yooz taku liichinčuckaya; ana jaa?

¹⁷ Jalla nekztanaqui ninacžquiztan ojkchiča. Betania watja ojkchiča. Jalla nicju alujassiča.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

¹⁸ Jakatažuqui wenzlaka Jerusalén watja quejpcan čhjeri eeskatchiča. ¹⁹ Jicz latuquiz higo munti cherchiča. Jalla nii muntiquin macjatchiča, fruta apakžcu lujljapa. Pero fruta ana wajtchiča, čhjañchiz alajatača. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii muntiquiz cjichiča:

—Jazic anam iya fruta pookñi cjequiča.

Jalla nii orapacha nii muntiqui kjonchiča. ²⁰ Jalla nižta munti kjonñi cheržcu, tjaajinta žoñinacaqui ispantichiča, nižaza Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan nii higo munti ratulla kjonja?

²¹ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztančhucčhalaj niiqui, nižaza ana payznakñi kuzzizčhucčhalaj niiqui, tii irata zakaz paasača. Nižaza juc'ant pajk milajru paasača. Tii curumi mantasača, tuž cjican: “Tekžtan oka. Pajk kotquin tjojtsna”. Jalla nuž mantižcu nižta zakaz okasača. ²² Nižaza ančhucqui čhjulumi tjapa kuztan Yoozquiztan mayačhaja, jalla niit jama ančhucaquiz tjaataž cjequiča.

¿JEC JESUSIŽQUIZ MANTICHI?

²³ Jerusalén irantižcu Jesusaqui wilta timpluquin luzziča. Jalla nicju tjaajnan, timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami nižquiz macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Jec am mantichi tii paazjapajo? ¿Jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

²⁴ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Wejrzal ančhucaquiz tsjii pewcznača. Ančhucqui wejtquiz kjaaznaquiž niiqui, wejrzakal ančhucaquiz maznača, jec wejr mantichi, nii. ²⁵ Wejtquiz kjaaznalla. ¿Ject Juan mantižquichi bautisjapaya? ¿Yoozkaya, žoñinaca, ja'?

Jalla nekztanaqui ninacpora parlatča, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? Učhumž “Yoozqui Juan mantichiča” cjicanž kjaaznaquiž niiqui, jalla tiicni učumnacaquiz kjaaznačan, cjican: “Nižtiquiztan ¿kjažtiquiztanž ančhucqui ana nii criichinčhucta?” ²⁶ Nižaza učhumž “Zoñiqui Juan mantichiča” cjicanž kjaaznaquiž niiqui, žoñinacaqui učumnacaquiz ¿kjaž cjiqejajo? —Jalla nuž parlatča. Žoñinacaqui Juanž puntu cjiñiča, Yooz parti parliñi profetača niiqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui žoñinaca eksiča, “Učhum conačhani”, cjican.

²⁷ Jalla nuž parližcu ninacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Ana zizuča wejrnacqui.

Jalla nižta kjaaztiquiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejirmi ana zakal ančhucaquiz maznača, jec wejr mantichi tii paazjapa.

PUCULTAN MAJCHWICH QUINTU

²⁸ Wiruñaquei Jesusaqui tsjii puntu chiichiča, tuž cjican:

—Tii puntu tantiya. Tsjii žoñiqui pucultan majchwichtača. Tsjižquiz cjichiča: “Wejt maati, tonjiqui uwas frut ajzñi oka”. ²⁹ Nii mantita maatiqui tuž kjaaziča: “Anača”. Jalla niž wiruñalla niž kuz campiichiča. Nekztan uwas frut langzñi ojkchiča. ³⁰ Nižaza nii ejpqui tsjii maati cheri ojkchiča. Niižtan zalžcu, nižtazakaz

uwas frut ajzñi mantichiča. Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjican: “Tata, okasača”. Ultimquiziqui nuž cjisquiqui ana ojkchiča. ³¹ Nii pucultanquiztan ¿jakzilta maatit niiz ejpž mantitacama paachiya?

Ninacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Primiru mantitaž, jalla niicha.

Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Weraral ančucaquiz cjiwča. Impuesto cobriñinacami, nižaza ujchiz maatakanacami arajpach Yooz wajtquiz ančucž tuqui luzaquiča. ³² Juan Bautistaqui tjaajñi tjonchiča, jaknužt ančucalaqui kamžtažlaja, jalla nii tjaajinchiča. Pero ančucqui niiz tjaajinta ana criichinčucča. Impuesto cobriñinacazti nižaza ujchiz maatakanacazti niiz tjaajinta criichiča. Jalla nii cherchinčuča ančucqui. Jalla nižtanaca cheržcumu, ančucqui ana Yoozquin cjisjapa kuz campiichinčucča. Ančucča niiz taku ana criichinčucqui.

ANA WAL PIYUNANACŽ QUINTU

³³ Jalla tii quintu zakaz nonžna. Tsjii yokchiz patruaqui uwas zkala čhjaccchiča. Nekztan uwas zkal muytata pirka pirkichiča. Nižaza tsjii maz ojt paachiča, uwas kjaz spjiitzjapa. Nižaza tsjii campanturiž cherchi kjuychiča, nii zkala itzjapa.

‘Nekztan nii patruaqui zkal yoka alquilchiča piyunanacžquiz. Nekztan jic ojkchiča. ³⁴ Zkala ajz timpu irantižcan, patruaqui tsjii kjaž piyuna cučanžquichiča, niiz parti zkala ricujajo. ³⁵ Pero nii zkala alquilñi žoñinacazti nii cučanžquita piyunanaca tanchiča. Tsjiiqui kitžtača. Tsjiiqui contača. Tsjiiqui maztan čhajtača. ³⁶ Nekztanaqui patruaqui wilta piyunanaca cučanžquichiča, primirquiztan juc'anti. Pero nii zkala alquilñi žoñinacazti nižtapacha ana wali paachizakazza. ³⁷ Ultimquiziqui patruaqui niiz persun majch cučanžquichiča, tuž tantiican: “Wejt ultim maatiqi rispitzinaa” cjican. ³⁸ Niiz majch cheržcu, nii alquilñi žoñinacaqui ninacpora pal'tichiča, tuž cjican: “Jalla tiikat liwj tii irinsa tanznačhani. Jalla nižtiquiztan ž-conla, učumnacaltajapa tii yok irinsa cjejajo”. ³⁹ Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui majch tanchiča; nekztan yokquiztan jwescu conchiča.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

—Jalla nii patrumpacha tjonžcu, ¿čjulukat nii alquilñi žoñinacžtajapa paačhani?

⁴¹ Žoñinacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Nii ana wal žoñinacaqui contaž cjequiča, ana importayžcu. Nekztan nii zkal yoka yekja piyunanacžquiz alquilaquiča, zkala ajz timpu niiz parti zkala ricujžcu niizquiz tjaata cjisjapa.

⁴² Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nii tjojta mazqui isquinqiz cjissiča. Juc'ant chekan mazqui cjissiča. Yoozqui nuž utchiča. Učhumqui jalla nii cheržcu ispantichiča”.

Jalla nuž cjiča cjiirta Yooz takuqui. Ančucqui nii Yooz taku liichinčucča, ¿ana jaa? ⁴³ Ančucaquiz chiižinuča, ančucqui nii ana wal alquilñi žoñinacžtakazza. Jalla nižtiquiztan ančucqui Yooz kjuychiz famillquiztan chjatkattaž cjequiča. Yekja žoñinacaqui Yooz famillquiz luzaquiča. Yooz kuzcama kamñi žoñinacaqui luzaquiča. ⁴⁴ Nonžna. Maz puntuquiztan zakal chiyuča. Jakziltat nii maz cjen ujquiz tjojtsnačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nižaza jakziltiž juntuñ nii mazqui tjojtsnaquiz niiqui, pulpužtakaz t'okuntaž cjequiča. Nii žoñinacaqui k'ala akžtaž cjequiča.

⁴⁵ Jalla nii Jesusiž chiita takunaca nonžcu, timplu jilirinacami, fariseo parti jilirinacami tantiichiča, ninacž puntu chiiñi, nii. ⁴⁶ Jalla nuž tantiižcu, Jesusa tanz pecatča. Pero ana atchiča, parti žoñinaca ekskcu. Parti žoñinacaqui Jesusiž puntu tantiyatča, Yooz taku parliñi profetača, nii.

22

YOOZ KJUJCHIZ FAMILIA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta tjaajinchizakazza. Jalla tuž cjican quint'ichiča:

² —Arajpach Yooz kjuychiz familiaqui jalla tužuča. Tsjii chawjc jiliriqui niiz ma-jchtajapa zalz pjijsa paachiča. ³ Niiž piyunanaca cuchanchiča, invitta žoñinaca kjawzñi. Nii kjawžta žoñinacaqui ana tjonz pecchiča. ⁴ Nekztanaqui yekja piyunanaca cuchanchizakazza, tuž cjican: “Invitta žoñinacžquin mazca, ‘Chjeri lujlz tjacžtača. Wejt wacanaca conkatchinča, nižaza cjew animalanacami. Tjappacha listuča, jaziqui pjijs-tiquin tjonla’”. ⁵ Jalla nuž chiyanami nii invitta žoñinacaqui ana cazquichiča. Tsjiiqui zkal yoka ojkchiča. Tsjiiqui tuyžtan ojkchiča. ⁶ Parti invitta žoñinacaqui kjawzñi cuchanta piyunanaca tanziča. Nekztan kitchiča, conañcama. ⁷ Jalla nekztanaqui nii chawc jiliriqui ninacž quintra žawjziča. Nekztan zultatunaca cuchanžquichiča, nii piyuna conñinaca conžcajo. Nižaza, ninacž watja ujžcajo. ⁸ Jalla nižta paažcu chawc jiliriqui piyunanacžquiz cjichiča: “Tjappacha zalz pjijsac listuča. Nii primir invitta žoñinacaqui ana tjonz waquiziča. ⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui pajk calliranž ojklajžca. Jecnacžtanami zalačhaja, jalla ninacžquiz tjonajum cjequiča tii zalz pjijs-tiquin”. ¹⁰ Jalla nekztanaqui piyunanacaqui call kjutñi ulanchiča, nižaza tjapa niiz zaltanaca kjuyquiz ajcskatžquichiča, zuma žoñimi, ana zuma žoñimi. Jalla nekztanaqui pjijsa paaz kjuyaqui chjijsi cjissiča.

¹¹ Jalla nekztanaqui chawjc jiliriqui luzquichiča invitta žoñinaca chertzñi. Tsjii žejlñi žoñi naychiča, ana pjijsa paaz zquti cutchi želatča. ¹² Jalla nuž nayžcu nii chawjc jiliriqui niizquin paljaychiča tuž cjican: “Jila, ¿kjažtiquiztan amqui ana pjijsa paaz zquti cujtchi luzquichamtajo?” Nii žoñiqui ch'uj quirchiča. ¹³ Nekztanaqui chawjc jiliriqui pjijsa atintiñi žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican: “Kjojchanacami kjaranacami čhejlžina. Zawnc zumchiquiz tjojta, jalla nicju kaala, nižaza niiz izke kjojla”.

¹⁴ Jesusaqui cjichizakazza:

—Kjawžta žoñinacaqui tamača. Illzta žoñinacaqui kolucullača.

IMPUESTO PACZ PUNTU

¹⁵ Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui ojkchiča. Ninacaqui acuerduquiz kazziča, Jesusiž quintra tsjii ujchiz cjiskatzjapa. Jaknužumi Jesusa tsjii ana wali chiikataquiča; jalla nii ujchiz cjiskatz pecatča. ¹⁶ Jalla nekztan ninacž partiquiztan yekjap žoñinaca cuchanžquichiča, Herodes parti žoñinacžtanpacha. Jalla nii cuchanta žoñinacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Maestro, wejrnac zizuča, amqui werarapan chiiča, nižaza Yooz kamañ puntuquiztan weraram tjaajiñamča, kjažtami žoñiqui chiičhani, nižaza kjažta žoñimi želačhani. ¹⁷ Jaziqui amqui tii tantiižinalla. ¿Roman chawc jiliržquin impuesto pacz wali cjesaya? už ¿anaž wali cjesaj? Jalla nii ziz pecuča.

¹⁸ Pero Jesusaqui ninacž ana zuma pinsita intinzuna zizziča. Jalla nižtiquiztan ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ana zum kuzziznaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui wejt quintra uj jwes pecjo?

¹⁹ Impuesto pacz paaz tjeezna.

Jalla nekztan tsjii denario cjita paaz zjijsčiča. ²⁰ Jalla nii paaz cheržcu, Jesusaqui ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tii paazquiz ¿jecž yujctaya? Nižaza tii cjijsa tjuu, ¿jecž tjuutaya?

²¹ Nii quintranacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Roman chawc jiliržtača.

Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Roman chawc jiliržtaqui jalla nii jiliržquin tjaasa. Nižaza čhjulut Yooztaqui Yoozquinpan tjaasa.

²² Jalla nuž nonžcu, nii quintranacaqui ispantichiča. Nekztan Jesusižquiztan zarakžcu ojkchiča.

JACATATZ PUNTU

²³ Jalla nii noojpacha yekjap saduceo parti žoñinacaqui Jesusa cheri ojkchiča. Saduceo parti žoñinacaqui ana criiñitača, ticziquiztan jacatatz, nii. Jalla nuž cjenami Jesusižquiz pewcziča. Tii quintu quint'ican, pewcziča, tuž cjican:

²⁴ —Maestro, Moisesaqui učumnacalta cijrtkalča, tuž cjican: “Tsjii žoñi ticznasaž niiqui, niiž tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žewatan zalz waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁵ Jaziqui wejrnacporquiz pakallak jilazullca želatča. Jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz. Jalla nekztan jilirž jar jilaqui naa žewatan zalsizakazza. ²⁶ Nii jilaqui ticzizakazza ana zinta ocjala ecžcu. Nekztan yekja tayıpir jilžtan nižtakaz watchiča. Nižaza tjappach nii pakallak jilazullquižquiz nižta watchiča. ²⁷ Tjapa nii pakallak jilazullcaž ticztan, naa žewqui ticzizakazza. ²⁸ Jaziqui ticziquiztan jacatatzcu, naa žewqui ĵjakziltiž tjun cjequeje? Tjappacha naatancama zalzitača.

²⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančhucqui tsjii kjutñi kiwkchinčhucča. Ančhucqui Yooz takumi ana zuma zizza. Nižaza Yooz azimi ana pajča. ³⁰ Ticzi žoñinacaž jacatattanaqui zalzqui ana želaquiča. Žoñinacami žoñž maatinacami ana zalznaquiča. Nii timpuquiz žoñinacaqui arajpach Yooz anjilanacažtakaz cjequiča. ³¹ Pero nii ticziquiztan jacatatz puntu, ĵYooz tawkquiz ana tuž liichinčhucjo? Tii puntuquiztan Yoozpachaž chiichiqui. Jalla tuž cjican Yoozqui cjichiča: ³² “Wejrqui Abrahamž Yoozza, nižaza Isaacž Yoozza, nižaza Jacobž Yoozza”. Anača ticzi žoñž Yoozqui. Antiz žejtñi žoñž Yoozza.

³³ Jalla nuž chiita nonžcu, nekz žejlñi žoñinacaqui Jesusiž chiitiquiztan ispantichiča.

JUC'ANT CHEKAN MANTITAQUI

³⁴ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui saduceo parti žoñinaca ch'uju paachiča. Jalla nuž ch'uj paatiquiztan fariseo parti žoñinacaqui wilta ajcziča. ³⁵ Tsjii lii maestruqui nižaza fariseo partinacžquiztan uj jwesjapa yanz pecatča. Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

³⁶ —Maestro, učhum liiquiztanaqui ĵčhjul mantitat juc'ant chekana?

³⁷ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii mantitača juc'ant chekanaqui. “Ančuca Yooz Ejp Jiliržquiz sirwa, tjapa kuztanami, tjapa animužtanami, tjapa pinsamintužtanami”. ³⁸ Parti mantitanacquiztan cjenauqui jalla niiča chekanaqui. ³⁹ Niiž jaru tii mantitaqui žejlča. “Jaknužum persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, liijitum mazižtakaz”. ⁴⁰ Jalla nii pizc mantitanacača chekanaqui. Nižaza tjapa Moisés tjaata liimi, nižaza tjapa profetanacaž tjaajintanacami nii pizc mantitanacž partiquiztan chiča.

CRISTUŽ PUNTU

⁴¹ Fariseo žoñinacaž ajczi želan, Jesusaqui ninacžquiz pewcziča tuž cjican:

—Ančhucqui Cristumž puntuquiztan tantiya. ĵCristuqui jecž majch niiqui?

⁴² Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Davidž majchmajtquiztan tjonñiča niiqui.

⁴³ Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—David jiliri qui Cristuž puntuquiztan chiican, “Chawc Jiliri” cjichiča. Jalla nuž chiižcu, Yooz Espiritu Santuž chiikatchiqui.

⁴⁴ Davidaž cijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliri qui wejt chawjc Jiliržquiz cjichiča: ‘Wejrqui am kjojch koztan am quintri žoñinaca tjeckkatača. Nii oracama wejt žew latuquiz julzna’.”

⁴⁵ Jaziqui Davidaqui “chawjc Jiliri” cjichiča Cristuž puntuquiztan. Jalla nižtiquiztan ĵjaknužt nii chawjc Jiliri Davidž majchqui cjesajo? —Jalla nuž pewcziča Jesusaqui.

⁴⁶ Anaž jecmi kjaazñi atchiča, ana zinta takumi. Jalla nužquiztanpacha ana čhjulumi pewczñi atchizakazza iya. Jalla nii orquiztanpacha pecunz eksipanča nii quintra žoñinacaqui.

23

ANA ZUM TJAAJINACŽ PUNTU

¹ Jalla nektanaqui Jesusaqui nekz žejlñi žoñinacžquizimi niž tjaajinta žoñinacžquizimi tuž cjichiča:

² —Lii tjaajiñi maestrunacami nižaza fariseo žoñinacami persun puntuquiztan tuž tantiiča, tjaajinz puestuquiz uchtača Moisés liiquiztan punta punta tjaajinzjapa, nii. Jalla nuž tantiiča persun amtiqiziqui. ³ Ančhucqui ninacaž tjaajintacama oka. Nižaza ninacaž chiitacama paa. Pero ninacž kamz jaru, ana kama. Ninacaqui tjaajinča, pero persun tjaajinta jaru ana ojkča, ana cumpliča. ⁴ Ninacaqui walja mantitanaca paača, walja kuzižtakaz žoñinacžquiz jepča. Tjapa ninacž mantitanacaqui anapan atchucča. Jalla nuž cjenami tjapa mantitanaca žoñinacžquiziqui tirapanž ijsijča. Pero ninacapacha anaž čhjulquizimi yanapča nii cumplisjapa. ⁵ Ninacaqui čhjulu paatami paača, žoñinacakaz cherajo. Yujc ayquizimi kjarquizimi cijirta Yooz taku jweranchiž ojklajča, nižaza parti žoñinacžquiztan juc'anti lajch chjajlchiz zquiti cujtchiž ojklajča. Jalla nižtaž ojklajž jutztaza. ⁶ Pjijstiquiz cjen tucquin panž julz pecča. Nižaza ajcz kjuyquiz cjen tucquin panž julz pecča honorchiz cjisjapa. ⁷ Ninacaqui žoñinacž taypiquiz cjen rispiztan tsaanta cjis pecča, nižaza “Maestro” cjita cjis pecča.

⁸ ‘Ančhucqui anača žoñinacžquiz “maestro” cjita cjis peczqui. Tjapa ančhucqui jilazullquičhucča. Tsjii Maestruchizčhuckazza. Cristučha nii Maestruqui. ⁹ Nižaza ančhucqui tii muntuquiz kamcan anaž jecžquizimi “ejp” cjican chiiz waquiziča. Tsjii Ejpchizčhuckazza. Arajpach Yooz Ejpča niiqui. ¹⁰ Nižaza ančhucqui anača žoñinacžquiz “jiliri” cjita cjis peczqui. Tsjii jilirchizčhucča. Cristučha niiqui. ¹¹ Ančhucquiztan jequit jilirižtakaz cjis pecčaja, jalla niiqui piyunažtakaz cjis waquiziča parti žoñinacžquiziqui. ¹² Jequit persun honora waytiz pecčaja, ultimquiziqui ana honorchiz cjequiča. Nižaza jequit humilde kuzzizlaja, jalla niiqui ultimquiziqui honorchiz cjequiča.

¹³ ‘Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo parti žoñinaca, ana zuma kuzziz žoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Žoñinaca atajiñčhucča, arajpach Yooz wajtchiz ana luzajo. Ančhucpachaž ana luzza, nižaza pecchi cjenami parti žoñinacžquizimi ana luzkatiñčhucča.

¹⁴ Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zuma kuzziz žoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Žew maatakanacžquiztan kjuy cusasanaca kjañiñčhucča. Jalla nuž paažcumi nii maataka incallzjapa ažka ažka Yoozquin maytažoka payiñčhucča ninacžtajapažtakaz. Jalla nuž paatiquiztan ančhucqui juc'anti castictaž cjequiča.

¹⁵ ‘Lii tjaajiñi maestrunaca, fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Jaziqui ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui jaknužumi ančhucqui cuzturumpi jaru žoñinaca ojkkatzkaz pecča. Jalla nuž ojkkatzcuqui ančhucqui nii žoñinaca ančhucquiztan pizc wilta wilta juc'anti anawaliž cjiskatča, infiernuquin casticta cjisjapa.

¹⁶ ‘Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča, zur žoñižtakaz irpiñinaca. Ančhucqui cjiñčhucča: “Jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walča. Pero jakziltat timplu kor paaž tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui walča”. ¹⁷ Zumzu zur žoñinaca. ¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, timpluquin žejlñi korinacakaya, už timplupanej? Timpluž cjen nii korinacaqui walča. ¹⁸ Nižaza ančhucqui cjiñčhuczakazza: “Jakziltat timplu altar tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, jalla nii juramintuqui anaž walča. Pero jakziltat altarquin uchta ofrenda tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui jalla nii juramintuqui walča”. ¹⁹ Zumzu zur žoñinaca. ¿Jakziltat juc'ant chekanaqui, ofrendakaya, už altarapanej? Altaraž cjen nii ofrendaqui walča. ²⁰ Jakziltat altar tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza tjapa nii altar juntuñ žejlñinaca tistiwcchiz juramintu paača. ²¹ Nižaza jakziltat timplu tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza timpluž Yooz tistiwcchiz juramintu paača.

²² Nižaza jakziltat arajpach tistiwcchiz juramintu paaquiž niiqui, nižaza arajpach Yooz tistiwcchiz juramintu paača. Yoozqui arajpachquin žejlča, nižaza arajpachquiztan mantiča.

²³ 'Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Ančhucqui anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui diezmos tjaayiñčhucča mentquiztan, anizquiztan, cominquiztan. Jalla nii kolta plantanacquiztan ančhucqui diezmos tjaayiñčhucča. Pero ančhucqui liiž chekan mantitanac jaru ana kamiñčhucča. Yooz kuz jaru ana kamiñčhucča, nižaza ana okzñi kuzzizčhucča; nižaza ana Yoozquin kuzzizčhucča. Jalla nižta chekan lii jaru ana kamiñčhucča. Jalla nižta jaru kamz waquiziča, diezmos tjaacanami. ²⁴ Ančhucqui zur irpiñinaca. Tižta irata paayiñčhucča. Tsji žoñiqui kolta zmoyalla culchiča ana lujljapa. Jalla nuž cjenami pajk ana wali animala ana culžcu lujlchiča. Jalla nižta irata paayiñčhucča.

²⁵ 'Liy tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Anawalipanž cjisnaquiča ančhucqui. Wazumi chuwami zawnctanaqui ajuntaž cjesača. Jalla nuž cjenami kjuyltan cjuchiz cjesača. Jalla nižtaž ančhucqui. Zawncta curpuqui walikaz chercherča. Ančuca kuzquizti cjuchinacažtakaz žejlča. Tjañi zaazmi anawali paazmi jalla nižta kuzzizčhucča ančhucqui. ²⁶ Zur fariseo žoñinaca, primirui zuma kuzziz cjisna ajunta chuwažtakaz; nekztanaqui zuma žoñiž tsijtchizakaz cjequiča.

²⁷ 'Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum kuzziz žoñinacčhucča. Anawalipanž cjisnaquiča ančhucqui. Chiw ljocžtan tjarta sipulturužtakazza ančhucqui. Ančuca tsitiqui walikazza. Ančuca kuzti ana walipanča. Sipultura ticzi žoñinacž tsjiñnacžtan chjijsi, nižta ana waliča. ²⁸ Jalla nižtaž ančhucqui. Žoñinacaqui ančhuc zuma žoñižtakaz nayča. Pero ančuca persun kuzquizti juc'ant anawalinaca žejlča.

²⁹ 'Lii tjaajiñi maestrunaca, nižaza fariseo žoñinaca, ana zum žoñinacčhucča. Anawalipanž cjisnaquiča. Ančhucqui profetanacž sipulturunaca azquichiñčhucča, nižaza Yooz kuzcama kamñita žoñinacž monumentunaca c'achjalla cjiskatiñčhucča. ³⁰ Nižaza nii zuma žoñinacž puntuquiztan tuž cjiñčhucča: "Učhum tuquita atchi ejpnacaqui anawali kamchiča. Wejrnacqui nii tuqui timpuquiz kamtasaž niiqui, anaž profetanaca conzjapa yanaptasača". ³¹ Jalla nuž chiican, ančhucpacha chiča, profeta conñi žoñinacž majchmaatičhucča, nii. ³² Jaknužt ančuca tuquita atchi ejpnacaqui anawali paatčhaja, jalla nižtažtakaz payiñčhucča.

³³ 'Zkoražtakaz žoñinaca. Zkoražta sarchiz žoñinaca. Ančhucqui anapanž wira atipasača infiernuquin casticzquiztanaqui. Castictapanž cjequiča. ³⁴ Ančhuc juc'ant casticta cjisjapa, ančucaquiz cuchanžcača profetanaca, nižaza Yooz puntu zuma zizñinaca, nižaza Yooz puntu tjaajinñinaca. Jalla nii žoñinaca cuchanžquichiž cjen, ančhuczi tsji yekjanaca conaquiča, yekjanaca cruzquiz ch'awcznaquiča, yekjanaca ajcz kjuyquizpacha wajaquiča. Nižaza yekjanaca wajtquiztan watja tanzjapa apznaquiča. ³⁵ Jalla nuž paatiquiztan ančuca ujnacquiztanami nižaza ančuca tuquita atchi ejpnacž ujnacquiztanami castictaž cjequiča. Ančuca atchi ejpnacaqui zuma žoñi conchiča, Abelquiztanpacha asta Berequías majch Zacarías, jalla niicama. Zacariasqui timpluquizpacha contatača, altar žcati. ³⁶ Ančucaquiz wereral cjiwcha. Tjapa nii uj paatanacquiztan casticta cjequiča tii timpuquiz kamñi žoñinacaqui.

JERUSALEN WAJTCHIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Nekztan Jesusaqui chiichiča, tuž cjican: Jerusalén wajtchiz žoñinaca, Jerusalén wajtchiz žoñinaca. Profetanaca coničhucča. Nižaza Yooz cuchanžquita profetanaca maztan čhaciñčhucča. Kjaž wilta wejrci tii žoñinaca juntis pecchinča, cwitisjapa. Jaknužt wallpiquei kjar koztan ozmachanaca cwitičhaja, jalla nižta irata tii žoñinaca cwitis pecchinča. Tii žoñinaczi wira ana nuž cwitiskatz pecchiča. ³⁸ Tii taku nonžna. Ančuca kjuyanacaqui jaytitaž cjequiča. ³⁹ Ančucaquiz cjiwča. Tsji noojiqui ančhucqui wejrt puntuquiztan chiyaquiča, tuž cjican: "Yooz Jilirž tjuuquiz tjonñi, amqui honorchiz cjila". Jalla nii noojcama ančhucqui ana wejrci wilta cheraquiča.

24

JUDIO TIMPLU PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui timpluquiztan ulanchiicha. Nekztan niiz tjaajinta zoñinacaqui niizquin macjatžcu, tuž cjichiicha:

—Cherzna. Ancha c'achjača tii timplu kjuyanacaqui.

² Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa tii timplu kjuyanaca zumpacha chernza. Ančhucaquiz weraral cjiwča. Tsjii noojiqui tii kjuyanacaqui k'ala pajltaž cjequiča. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³ Nekztan ninacaqui Olivos cjita curullquin ojkiča. Nicju Jesusaž julzi želan, tjaajinta zoñinacaqui niizquiz jamazit tuž cjichiicha:

—Maznalla. ¿Chjulorat nii amiž chiita wataqui? Nižaza am tjonz siñala, ¿jakziltat cjeequiya? Nižaza tii muntu tucuzinz siñala, ¿jakziltat cjeequiya?

⁴ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Ančhucž cwitzaza, ana jecmi ančhucaquiz incallskata. ⁵ Muzpa zoñinacaqui wejt tjuužtan tjonaquiča, “Wejrtča Cristutqui” cjican. Jalla nuž chiižcu tama zoñinaca incalltaž cjequiča. ⁶ Nižaza ančhucqui quira žejlž quintunaca zizaquiča; nižaza yekja quira quintunaca arawasaquiča. Jalla nuž cjenami anaž tsuca. Nuž watstanča. Imaziča tii muntu tucuzinzqui. ⁷ Nacionpora talznaquiča; nižaza quira paaquiča. Nižaza mach'a želaquiča, nižaza conanaca ojklayaquiča, nižaza walja yoka chekjincan terremotož wataquiča, wacchi yokaran. ⁸ Tjapa tii wattanaqui juc'anti t'akjiziz želaquiča.

⁹ Jalla nekztanaqui ančhucqui jilirinacžquiz intirjitaž cjequiča sufriskatzjapa. Nižaza contaž cjequiča ančhucqui. Nižaza ančhucaž wejtquiz criichiž cjen, tjapa ana criichi zoñinacaqui ančhuca quintraž cjequiča. ¹⁰ Jalla nuž watan, muzpa Yoozquin criichi zoñinacaqui quejpsnaquiča. Yoozquin criichi zoñinacž quintra cjisnaquiča, jilirinacžquin intirjizcama. Criichi zoñinacžquiz ancha chjaawjkataquiča nii quejpsñinacaqui. ¹¹ Muzpa toscara chiiñinaca ojklayaquiča, tuž cjican: “Yooziž tjaata takuča tiiqui”. Nii toscar takunacžtan muzpa zoñinacžquiz incallaquiča. ¹² Anawalinacaž miraquiča. Žoñinacpora ana zuma munasaquiča. ¹³ Jakziltat wejt tjonzcama tjurt'iñi kuzziz želačhaja, jalla niiqui ultimquiziqui liwriitaž cjequiča. ¹⁴ Yooziž liwriita zoñinacača Yooz kjuychiz familiaqui. Jalla nii zuma taku tjapa kjutñi tii muntuquiz parlitaž cjequiča, tjapa zoñinaca zizajo. Jalla nii wattanaqui tii muntuqui tucuzinznaquiča.

¹⁵ Tii zakal cjiwča. Tii puntuquiztan Daniel cjita profetaqui cjiyrchiča: “Tsjii noojiqui tsjii juc'ant ana wali akñi zoñi parizaquiča. Yooz chekan kjuyquinkaz luzaquiča”. (Tii taku liñiqui intintaza.) ¹⁶ Jalla nuž cheržcu Judea yokquin žejlñi zoñinacaqui curunacžquin atipz waquiziča. ¹⁷ Nižaza nuž cheržcu kjuy juntuñ žejlñi zoñinacaqui chjujžcu ana kjuya luzla, cusasanaca chjitzjapa. ¹⁸ Nižaza pampiquin žejlñi zoñinacaqui persun zquiti apti ana quejpžquila. ¹⁹ Nii tjuñquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami ancha t'akjiri želaquiča. ²⁰ Yoozquinča mayiza ančhucqui, anaj zac timpuquin nižtanaca watsjapa, nižaza anaj jeejz tjuñquiz nižtanaca watsjapa. ²¹ Tii sufris timpu juc'anti sufris cjequiča yekja sufrisnacquiztanami. Yooz tii muntu paatiquiztan jecchuc anapanča tižta sufrisnacaqui watchiqui. Nižaza tekžtan najwccchuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequiča. ²² Yoozqui anaž tii sufrisnaca tucuskatasaz niiqui, tjapa žejlñi zoñinacaqui ticznasača. Yoozqui niiz illžta zoñinacž laycu nii sufrisnaca tucuskataquiča.

²³ Nižaza yekjap zoñinacaqui ančhucaquiz chiyasača, tuž cjican: “Tekziča Cristuqui”. Yekjapac chiyasača, “Nii nacjuča Cristuqui” cjican. Jalla nuž chiyaname anapanča nii taku criyaquiča ančhucqui. ²⁴ Incallñi zoñinacaž tjonaquiča. Yekjapaqui “Cristutča wejrqui” cjequiča. Yekjapaqui “Yooziž tjaata taku mazniñtča

wejrqui” cjequiča. Ninacaqui walja ispantichuca milajrunacaž paaquiča, incallzjapa. Tjapa žoñinacaž incallz pecaquiča, asta Yooziž illzta žoñinacami. ²⁵ Ima tižtanacaž tjonan wejrqui ančucaquiz ultim weraral maznuča, ana incallta cjisjapa. ²⁶ Žoñinacaqui “Ch'ekti yokquin cheržquilalla, nicjuča Cristuqui” cjequiča. Jalla nii quintu nonžcu, anapanž okaquiča. Nižaza “Tii kjuyquizza Cristuqui” cjequiča. Jalla nii quintu nonžcu, anapan criyaquiča.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUIČHA

²⁷ ‘Ančucaquiz cjiwča. Jalla tižtal irata tjonacha wejrqui. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jaknužt lliwjlliwjñi tuwantan tajachuc lliwjčhaja, jalla nuž tjonacha. ²⁸ Jakziquin zerwi žejlčhaja, jalla nekzi zkaranacaž ajcnaquiča.

²⁹ ‘Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquiča; kataquiča, ana iya kjanaquiča. Jiizmi nižazakaz ana iya kjanaquiča. Warawaranacami pachquiztan tjojtснаquiča. Nižaza tseecu azziz žejlñinacaqui chjekinskattaž cjequiča. ³⁰ Jalla nekztanaqui arajpachquin wejt siñalaqui parisaquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jalla nuž wejt siñala cheržcu tjapa ana criichi žoñinacaqui kaaquiča. Ninacaqui wejt tjonz cheraquiča. Wejrqui tsjir taypiqueiz tjonacha walja aztan, nižaza Yooz Epiž aziž tjeežcan. ³¹ Nižaza wejt anjilanaca cuchanžcača weriž illzta žoñinaca juntjapzjapa, trompeta tjawžcu. Illztanacaqui tjapa tii muntuquiztanpacha juntaptaž cjequiča.

³² ‘Ančhucqui higuera munti puntuquiztan zizza, jalla tuž. Higuera muntiqui ch'ojñantiz kallantaquiž niiqui, waj kutunz timpuž kallantaquiča. Jalla nii zizza ančhucqui. ³³ Jalla nižta irataž tjapa weriž chiita wattan, tii muntuqui waj tucuzinznauquiča. Jalla nuž ančucaquiz zizkatz pecuča. Jaknužt tsjii žoñiqui kjuy zana žcatžinčhaja, luzjapa, jalla nižta irataž žcatzinchiča tii muntu tucuzinzqui. ³⁴ Ančucaquiz weraral cjiwča. Ima tii timpuquiz kamñi žoñinacaž ticznán, tjapa weriž chiitanaca wataquiča. ³⁵ Arajpachami tii yok muntumi liwj tucuzauquiča. Wejt takunacazti wiraž ana tucuzauquiča.

³⁶ ‘Pero wejt tjonz tjuñimi, wejt tjonz orami anaž jecmi zizasacha, anaž arajpach Yooz anjilanacami, anaž Yooz Majchmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

³⁷ ‘Jaknužt Noež timpu watčhaja, jalla nuž wataquiča wejt tjonz tjuñquiziqui. ³⁸ Noež timpuquiz ima tii muntu kjaztan tuzkatta cjen, žoñinacaqui tuž kamñitača, lujlcan, liccan, zalzcan, zalzjapa majtnaca tjaacan. Jalla nuž kamñitača Noež warcuquiz luz tjuñicama. ³⁹ Kjaz juyzu tjonzcama žoñinacaqui ana čjul tantiyassi žejlchiča. Nekztan kjaz tjontiquiztan tjappacha žoñinacaqui kjazquiz kuzta ticziča. Jalla nižta irataž wataquiča wejt tjonž tjuñquiziqui. ⁴⁰ Jalla nii noojiqui pucultan žoñiqui pampiquin cječhani. Tsjiiqui arajpach kjutñi waytižcu chjitžtaž cjequiča. Tsjiiqui ectaž cjequiča. ⁴¹ Nižazakaz pucultan maatakanacaqui jawuncan želačhani. Tsjaaqui arajpach kjutñi waytižcu chjitžtaž cjequiča. Tsjaaqui ectaž cjequiča.

⁴² ‘Jalla nižtiquiztan ančhucqui walja naynay želaquiča. Čhjulatorat wejr, am Yooz Jiliri, tjonachaja, jalla nii ora ana zizzuca. ⁴³ Ančhucqui tii zizza. Kjuychiz žoñiqui tjañi tjonz ora zizasaz niiqui, walja naynay žejltasacha, niž kjuya ana tjañiž luzta cjisjapa. ⁴⁴ Jalla nižta irataž ančuqui naynay želaquiča. Tiripintit, ana pinsita orquiz tjonacha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴⁵ Tsjii kjuychiz žoñiqui piyunanacžquiz kjuya tjiisiča, cwitisjapa, nižaza lujl ora čhjeri tjazjapa. ¿Jakzilta piyunat zuma cumpliñi, nižaza zuma cwitiñiya? Nii tantiya. ⁴⁶ Jalla tižtaž piyunanacaqui. Kjuychiz žoñiž irantižcan tsjii piyunaqui cwitican žejlchiča, jaknužt cumpjiitažlaja, jalla nuž cumplican žejlchiča. Jalla niiča zuma piyunaqui. Nižaza nii piyunaqui cuntintuž cjequiča. ⁴⁷ Ančucaquiz weraral cjiwča. Nii kjuychiz žoñiqui tjapa niž cusasanaca cumpjiyaquiča nii zuma piyunž kjarquiz. ⁴⁸ Nii kjuy cumpjiita piyunaqui ana zuma cječhaj niiqui, pinsasacha jalla tuž: “Aaaa, wejt

patrunaqui ana uri tjonasaka”, cjican cjequiča. ⁴⁹ Jalla nekztan parti piyunanacžquiz wjajtasacha. Nižaza ana zum žoñinacžtan cumpant'asacha, lujlcanami liccanami. ⁵⁰ Jalla nuž kaman, nii kjuychiz patrunaqui tiripintitž tjonachiča, tsjii ana zizta orquiz. ⁵¹ Jalla nekztanaqui nii ana zum piyunaqui zuma castictaž cjequiča. Nižaza nii ana zuma piyunaqui chjatkattaž cjequiča. Nižaza infiernuquin žejlcan, kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča.

25

TUNCA TURTKANACŽ QUINTU

¹ 'Tii zakal chiyučha. Arajpach Yooz mantis puntuqui jalla tužučha. Tunca turtakanacaqui micha tanžcu tsjii zalzñi tjowžquin ojkchiča. ² Pjijskaltanaqui ima ojkcan ana zuma tantiichiča. Tsjii pjijskaltanaqui zuma listu tjaczitača. ³ Nii pjijskaltan ana zuma tantiitazzi turtakanacazti michaka chjitchiča, ana iya parafina chjitchiča, tsjiižtan camzjapaqui. ⁴ Nii pjijskaltan zuma listu ojkchinacaqui wilta camzjapami parafina chjitchiča. ⁵ Nii zalzñi tjowaqui ana uri tjonchiča. Jalla nižtiquiztan tjaji tjonkatchiča tjappacha. Nižaza tjajchiča. ⁶ Jalla nekztanaqui chica arama kjawñi jora nonziča, tuž cjican: “Cherzna. Zalzñi tjowa tjonžca. Ulanžca nižaza risiwžca”. ⁷ Tjapa nii turtakanacaqui žaaziča, nižaza micha teezjapa tjacziča. ⁸ Niiž upaquiztanalla nii pjijskaltan ana zuma tantiyazzi turtakanacaqui tsjii pjijskaltan turtakanacžquiz cjichiča, “Parafina tojnalla, wejtnaca parafina upziča. Nižaza wejtnaca micha tjessa”. ⁹ Pero nii walja tantiitazzi turtakanacaqui tuž kjaaziča: “Ana atchuca. Wejtnacaltami ančhucaltami anaž wacasacha. Jalla nižtiquiztan ančhucadž oka, jakziquin parafina tuyčhaja, jalla nicju. Ančhucaltajapa kjayžca”. ¹⁰ Nii pjijskaltan turtakanacaž parafina kjayi ojkcan, zalzñi tjowaqui irantižquichiča. Nekztan nii tantitazzi turtakanacaqui zalzñi tjowžtan kjuyquiz luzziča, zalz pijjsta paazjapa. Jalla nekztanaqui kjuya chawczičha. ¹¹ Wiruñaquei nii kjayi ojkchi turtakanacaqui quejpžquichiča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, Wejt Jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. ¹² Pero niiqui kjaaziča, tuž cjican: “Ančhuc anal pajuča”.

¹³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča tuž cjican:

—Anchucqui walja zuma listu tjacziž cjequiča. Wejt tjonz tjuñi orami ana zizza.

TJAATA PAAZNACA QUINTU

¹⁴ 'Arajpach Yooz kamañaquei jalla tužučha. Tsjii žoñiquei jiczquin ojkz cjen, niiž piyunanaca kjawziča. Piyunanacžquiz paaz tjiiziča.

¹⁵ 'Tsjii tsjiižquiz pjijska warank paaznaca tjaachiča. Tsjiižquiz paa warank paaznaca tjaachiča. Tsjiižquizqui tsjii warank paaznaca tjaachiča. Zapa maynižquiz ninacž negocio paaz atñi jama tjaachiča. Jalla nekztanaqui ojkchiča. ¹⁶ Nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiča. Jalla nuž paažcu tsjii pjijska warank paaznacžtan canchiča. ¹⁷ Nižazakaz nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui paaztan negocio paachiča. Jalla nuž paažcu tsjii paa warank paaznacžtan canchizakazza. ¹⁸ Nii tsjii warankalla paaznaca tanzñi piyunazti patrunž paaz chjojziča. Yokquiz ojt jwetžcu, jalla nekz chjojziča.

¹⁹ 'Ažktan niiž wiruñ nii paaz kajžñi patrunaqui quejpžquichiča. Jalla nekztanaqui piyunanacžquiztan kaja cobrichiča. ²⁰ Primiruqui nii tsjii pjijska warank paaznaca tanzñiquei tjonchiča. Jalla niiqui patrunžquiz paaznaca intirjichiča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, wejtquiz pjijska warank paaznaca tjaachamča. Nii paaztan trabajžcu, iya pjijsk warank paaztan canchinča. Jalla tiiča amiž tjaatami nižaza weriž cantami”.

²¹ Patrunaqui niižquiz cjichiča: “Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamča. Zuma trabajchamča. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc'anti paaznaca amquiz cumpjiyača”. Nižaza cjichiča: “Luzca. Wejttan chica chjipzna. Cuntintum cjee”.

²² Jalla niiž wiruñ nii tsjii paa warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiča, tuž cjican: “Wejt Jiliri. Wejtquiz paa warank paaznaca tjaachamča. Iya tsjii paa warank paaztan canchinča. Jalla tiiča amiž tjaatami nižaza weriž cantami”. ²³ Niiž patrunaqui niižquin

cjichiča: “Walikazza. Amqui ancha zuma piyunamča. Zuma trabajchamča. Zkoluc paaz zuma trabajtiquiztan, jaziqui juc'anti paaznaca amquiz cumpjiyača”. Nižaza cjichiča: “Luzca. Wejtta chica chjipzna. Cuntintum cjee”. ²⁴ Pero nekztan nii tsjii warank paaznaca tanzñi piyunaqui tjonchiča. Niiqui patrunžquiz cjichiča: “Wejt Jiliri. Amqui c'ar patrunamča. Jalla nii zizzatuča. Amqui ana čhjulumi paažcumi canñamča. Nižaza ana čhjaczćumi, ajzñamča. ²⁵ Jalla nižtiquiztan ekzinča, nižaza ojkžcu am paaznaca yokquiz chjojchinča. Pero tekziž am paazqui”. ²⁶ Patrunaqui nii piyunžquiz tuž kjaaziča: “Ana zum piyuna. Jayri piyuna. Wejrqui ana čhjaczću ajzñinpanča, nižaza ana čhjulumi paažcu caniñpanča. Jalla nižtapanim zizla amqui. ²⁷ Jalla nižtiquiztan wejt paaz bancuquiz mekaz uchanchucataž, jalla. Jalla nuž paatasaz niiqui, wejrqui quejpžcu bancuquiztan paaz majchtanpacha ricujtasača”. ²⁸ Jalla nekztanaqui nii patrunaqui nekzi žejlñi žoñinaczquiz cjichiča: “Tii piyunžquiztan nii warank paaznaca kjaña. Nii tunca warank paaznacchiz piyunžquiz tjaa. ²⁹ Jakziltat želinchižlaja, jalla niižquiz iya tjaataž cjequiča, jilacama. Nižaza jakziltat zkoluc želinchižlaja, nižaza ana zuma trabajchižlaja, jalla niižquiztan tjappacha kjañtaž cjequiča. ³⁰ Tii ana zum piyuna chjatkata, zawncta zumchiquin. Jalla nicju kaaquiča, nižaza izke kjojaquiča”.

ŽOÑINACA PJALŽTAŽ CJEQUIČHA

³¹ Wejrqui tsewtan cuchanzquita Yooz Žoñtča. Tsjii noojiqui wejrqui wilta tjonča, wejt azi tjeežcan. Rey cjita Jiliri cjeeča. Tjapa wejt anjilanaczćtanpacha tjonča. Poderchiz tjonča žoñinaca pjalzjapa. Tsjan chekan juez Jiliritča wejrqui. ³² Wejt yujcquin tjapa tii muntuquiz kamñi žoñinaca juntjaptaž cjequiča. Jalla nekztanaqui wejrqui ninaca pjalznača, jaknužt tsjii awatiriqui uuz a yekja nižaza cabra yekja pjalznačhaja, jalla nuž. ³³ Pjalžcu uuzanacaqui žew latuquiz cjequiča, cabranacazti zkar latuquiz cjequiča. ³⁴ Wejrtča chekan juez jiliritqui. Nekztanaqui wejt žew latu pjalžtanaczquiz tuž cjeeča: “Wejt Epiž k'aachita žoñinaca, pichalla ančhucalta tjaczta kamaña tanzjapa. Tii muntu paata ora, niwjctanpacha ančhucalta nii kamaña tjacztača, Yooztan kamzjapa, nii kjuychiz familia cjisjapa”. ³⁵ Nižaza cjeeča, “Ančhucqui zumanaca paachinčhucča. Weriž čhjeri eecsiž cjen, ančhucqui wejtquiz čhjeri tjaachinčhucča. Nižaza weriž kjaz pecan, ančhucqui wejtquiz kjaz onanchinčhucča. Nižaza yekja yokquin ojklayan, ančhucqui wejtquiz tjajz kjuyquiz kjawzinčhucča. ³⁶ Weriž ana zquitchiz cjen ančhucqui zquiti onanchinčhucča. Nižaza laaquichi cjen, wejtquin tjonzinčhucča. Nižaza carsilquiz chajwcta cjen, ančhucqui wejtquin chertzñi tjonchinčhucča”. ³⁷ Jalla nekztanaqui zuma kamañchiz žoñinacqui wejtquin cjequiča: “Wejt Jiliri, ¿čhjulora am čhjeri eeci chertintaya? Nižaza čhjeri lujlzjapa, ¿čhjulora onanchintaya? ¿čhjulora am kjaz pecan, onanchintaya? ³⁸ ¿čhjulora am yekja yokquin ojklayan tjajz kjuyquiz kjawzintaya? ¿čhjulora am ana zquitchiz cjen, zquiti onanchintaya? ³⁹ Nižaza ¿čhjulora am laaquichi cjen, tjonzintaya? ¿čhjulora am carsilquiz cjen, amquin tjonzintaya?” ⁴⁰ Jalla nekztanaqui zuma kamañchiz žoñinaczquiz kjaaznača, tuž cjican: “Anchucaquiz weraral cjiwča. Wejrtča chekan juez Jiliritqui. Čhjulora wejt jilanaczquiz yanapčhaja, humilde jilanacaž cjenami, jalla niiqui wejtquiztakaz yanapchinčhucča”. Nuž chiyacha pjalz tjuñquiz.

⁴¹ Jalla nekztanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cjican, nii zkar latu pjalžtanaczquiz cjeeča: “Ančhucqui, Yoozqui ančuca quintrača. Jaziqui wejtquiztanž infiernuquin oka. Diablužtami niiž anjilanaczćtami tjacztača nii infiernuqui. Ančhucqui zakaz nii infiernuquin wiñaya sufraquiča. ⁴² Weriž čhjeriž eecsiž cjen, ančhucqui ana wejtquiz čhjeri onanchinčhucča. Weriž kjaz pecan, ančhucqui ana wejtquiz kjaz onanchinčhucča. ⁴³ Weriž yekja yokquin ojklayan, ana tjajz kjuyquiz kjawzinčhucča. Weriž ana zquitchiz cjen, ana zquiti onanchinčhucča. Weriž laa cjen, nižaza carsilquiz cjen, ančhucqui ana wejr chertzñi tjonzinčhucča”. ⁴⁴ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjequiča: “Wejt Jiliri, ¿čhjulora am čhjeri eeci cjen, kjaz pecchi cjenami, yekja yokquin ojklaychi cjen, ana zquitchiz cjen, laa cjen, carsilquiz chawcta cjen, jalla čhjulora am nižta

cherchintaya? Nižta chertučhaja, yanaptasača”. ⁴⁵ Jalla nektanaqui wejrqui, chawc juez Jiliri cjican, ninacžquiz kjaaznača, tuž cjican: “Anchucaquiz weraral cjiwča. Čhjulora wejt jilanacžquiz humilde cjenami ana yanapchižlaja, wejtquiztakaz ana yanapchinčhucča”. ⁴⁶ Jalla nektanaqui nii ana zuma kamañchiz žoñinacaqui infiernuquin cuchantaž cjequiča, wiñaya casticta cjisjapa. Nii zuma kamañchiz žoñinacasti Yooztan chica wiñaya kamzjapa okaquiča.

26

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Tjappacha nii chiitanaca žeržcu, Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

² —Ančhucqui zizza, puc majča pascua pjijstaqui. Jalla nii pjijsta ora wejrqui intirjital cjeeča cruzquiz ch'awcta cjisjapa. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

³ Jalla nii oraqui timplu jilirinacami, liy tjaajiñi maestruncami judío wajtchiz jilirinacami ajcziča, Caifás jilirž kjuy patiuquiz. Caifás cjitaqui timplu jilirinacžquiztan chawc jiliritača. ⁴ Jalla nicju ninacaqui palt'ichiča, nižaza kazziča mañžtan Jesusa tanzjapa. Jalla nuž tanžcu, Jesusa conzjapa kazziča. ⁵ Nuž kazcu tuž cjichiča:

—Pjijsta paan Jesusa tanz anaž cjichuca. Žoñinacaqui aptjapznasača.

JESUSIŽ ACHQUIZ ASIITI ALZTA

⁶ Jesusaqui Betania wajtquiz želatča, Simonž kjuyquiz. Niiž tuquiqui Simonaqui janchi mojkchi laatača. ⁷ Jalla nekž želan, tsjaa maatak žonqui Jesusižquiz macjatžquichinča. Naaqui tsjii putilla chjitchinča. Nii putillquiz cuza mazk'a ulurchiz asiiti želatča, ancha jila walurchiz. Nii putilltača zuma alabastro cjita maztan paataqui. Jesusa mizquiz želan naa maatak žonqui niiž achquiz zuma asiiti alžinčinča. ⁸ Niiž tjaajintanaqui nii cheržcu, žawjziča, naa žoña quintra. Jalla nekžtan tuž cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan tii walurchiz asiiti pertejo? ⁹ Jalla tiiqui antis tuchucatača walja jiluñ, nižaza pori žoñinacžquiz yanapzjapa.

¹⁰ Jesusaqui nii chiiñi nonžcu tjaajintanacžquiz ujziča:

—¿Kjažtiquiztan taa žonatan chjijcisejo? Anača taa žon kjaž cjisqui. Jalla tuž taa žoñaž paataqui wejtquiztan walikazza. ¹¹ Porinacžquiz yanapz pecaquiž niiqui, porinacaqui ančhucatan panž želaquiča. Wejrzi ančhucatan ana žejlžtanpanča. ¹² Jalla taa maatak žoñqui wejtquiz tii zuma ulurchiz asiiti alžinžcu, wejt curpu tjaczinča, tjatta cjisjapa. ¹³ Ančhucacuz weraral cjiwča. Jakziquinami tii muntuquiziqui liwriiñi Yooz taku parlita cječhaja, jalla nižtakaz taa maatak žonaž paataqui parlita zakaz cjequiča, jalla naaquiztan cjuñta cjisjapa.

JUDASQUI JESUS TARAZUNACUIČHA

¹⁴ Tuncapan illzta žoñinacžquiztan tsjiiqui Judas Iscariote cjitatača. Jalla niiqui ojkchiča timplu jilirinacžtan parli. ¹⁵ Jalla nuž parlican cjichiča:

—Ančhucacuz Jesusal intirjasaž niiqui, ančhucqui ¿kjaž paaz pacas?

Jalla nii orapacha quinsa tunc paaznaca Judasquiz pacchiča. ¹⁶ Jalla nužquiz Judasqui čhjulorat Jesusa tankatchuca cječhaja, jalla nii ora walja kjurchiča.

SANTA CENA PAACHIČHA

¹⁷ Jalla nektanaqui ana liwaturžtan t'anta lujlz pjijzta, jalla nii pjijztaž primir tjuñquiz tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquin macjatžcu tuž pewcziča:

—¿Jakziquin wejrnacqui tjaczñi ojkz pecya, pascu čhjeri lujlžapaya?

¹⁸ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Watja oka. Tsjii žoñžtan zalaquiča. Niižquiž cjee, “Maestruqui ž-cjiča. ‘Wejt ticz ora wajillača. Am kjuyquiz pascua pjijzta paača wejt tjaajinta žoñinacžtan’ ”.

¹⁹ Nektanaqui Jesusaž mantitacama ojkchiča. Nii tokint'ita kjuyquiz pascu čhjeri tjaczinča.

²⁰ Weenjapa cjistan Jesusaqui nii kjuyquiz žejlcan mizquiz julziča niiž tuncapan tjaajinta žoñinacžtan. ²¹ Jalla nuž čhjeri lujlcan, ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucaquiz weraral cjiwča. Tsjii tsjii ančhucqui wejt quintra paaquiča, nižaza tarazunaquiča.

²² Jalla nuž chiitiquiztan tjaajinta žoñinacaqui walja llaquita cjissiča. Jalla nekztan ninacaqui tsjiiza tsjiiza pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿wejr cjesajo?

²³ Nekztanaqui Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Anziqui wejttan chicaž tii chuwquiztan lujlča nii tarazunñi žoñiqui. ²⁴ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jaknužt cijjrta Yooz takuqui cjičhaja, jalla niicama okača. Nii tarazunñi žoñiqui anaj maa pjuchquiztan nastčhaja, waliž cjitasacha niižtaqui. Wejr tarazuntiquiztan wali chawc ujchiz cjequiča.

²⁵ Jalla nekztanaqui Judasqui, nii tarazunñi žoñiqui, tuž cjichiča:

—Maestro, ¿wejr cjesajo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, amchiya.

²⁶ Jalla nuž pascua čhjeri lujlcan Jesusaqui niž persun kjaržtan t'anta tanziča. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjican tjaazcu, t'anta kjolziča. Jalla nuž kjolžcu, niž tjaajinta žoñinacžquiz tjaachiča, tuž cjican:

—Lujlzna. Jalla tiiča wejt curpu cuntaqui.

²⁷ Jalla nekztan persun kjaržtan tsjii wazu tanziča. Yooz Epžquin gracias cjican tjaachizakazza. Nekztan tjaajinta žoñinacžquin čhjalžcu zapa mayni licchiča. Jalla nuž čhjalžcu, tuž cjichiča:

—Tii wazquiztan tjapa ančhucqui liczna. ²⁸ Wejt ljocquiztanž cjiča tiiqui. Wejt ljocžtan tsjii ew acta tjulžtaž cjequiča. Wacchi žoñinacž laycu wejt ljocqui tjawktaž cjequiča ninacž uj pertunta cjisjapa. ²⁹ Wejr cjiwča. Uwas kjaz ana iya licača, čhjulorcama wejt Yooz Ejp tjapa mantačhaja, jalla nekztan ančhucatan wilta uwas kjaz licača.

TJAAJINTA ŽOÑINACAQUI WICHANZNAQUIČHA

³⁰ Nekztan Yooz wirzu itzcu, Olivos cjita curulla ojkchiča. ³¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jalla tii weenqui tantal cjeeča. Nekztan tjapa ančhucqui ana wejtquin kuzziz tucaquiča. Jalla nuzpan cijjrta Yooz takuqui cjiča: “Uza awatiri contanaqui uuzanacaqui wichanznaquiča”. ³² Wejr jacatatžcuqui ančuca tuqui okayača Galilea cjita yoka.

³³ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Tjappacha ana amquin kuzziz tucačhani. Wejrzi ana wira nižta cjesača.

³⁴ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Amquiz weraral cjiwča. Jalla tii weenpacha čhjep wilta amqui ana wejr pajñi chiican k'otaquiča, ima wallpaž klawan.

³⁵ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui amtan chicami waztal ticznasacha. Anapan amquiztan k'otasača.

Nižaza tjapa nii tjaajintanacaqui tsjiika chiichiča.

JESUSAQUI GETSEMANI CJITA YOKQUINČHA

³⁶ Jalla nekztan Jesusaqui niž tjaajintanacžtan Getsemaní cjita yoka irantichiča. Jalla niwjc irantižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Tekz julzna ančhucqui. Wejrqui nii nawcju Yooz Ejpžtan parli okača.

³⁷ Jalla nekztan Pedružtan nižaza Zebedeož pucultan majchnacžtan chjitchiča. Nekztanaqui Jesusaqui kuzquiz walja llaquisatča, nižaza ančaž llactazatča. ³⁸ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii čhjepultan chjichta tjaajintanacžquiziqui cjichiča:

—Wejt kuzqui ancha llaquissa, ticzmayača. Ančhucqui tekzi žela. Wilaquiča, anača tjajaquiča.

³⁹ Jalla nektanaqui Jesusaqui tsjii koluc nawjcchuc ojkchiča. Yokquizkaz tuzi t'okčcu Yoozquin mayizichiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Ejp. Tii juc'ant sufris timpu anal watz pecučha. Tii sufrisquiztan liwriichucažlaj niiqui, amqui wejr liwriyalla. Pero anal wejt kuzcama cjis pecučha. Antiz jaknužt am kuz amtičhaja, am munañpakaj cjila.

⁴⁰ Jalla nektanaqui tjaajintanacžquin quejpžquichiča. Tjajchi zalchiča. Jaziqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—¿Ančhucqui anapanz wejtтан tsjii orami wilasi atya? ⁴¹ Tjaji watzi žela, nižaza wilazaquičha. Yoozquin mayizaquičha, ana ujquiz tjojtsjapa. Chekapan, ančhuc kuzqui wilasača. Pero ančhuc curpuzti anaž awantasača.

⁴² Nektan Jesusaqui wilta Yoozтан parli ojkchiča. Tuž cjican, mayizichiča:

—Wejt Yooz Ejp, tii sufrisquiztan ana liwriita cjichucažlaj niiqui, am kuz munañpakaj cjila.

⁴³ Nektan wilta tjaajintanacžquin quejpžcu tjajchi zalchiča. Ancha tjaji tjonatča.

⁴⁴ Čhjepquiziqui wilta ninacžquiztan ojkchiča, Yooz Ejpžquin parli. Primiru jaknužt parličhaja, jalla nuž zakaz parličiča. ⁴⁵ Jalla nektanaqui tjaajintanacžquin quejpchiča. Ninacžquin paljaychiča, tuž cjican:

—Jaziqui tjajchinčhucča ančhucqui, nižaza jeezinčhucča. Nužukazza. Wejrqui ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeeča. Anz nii ora irjatžquičha. ⁴⁶ Žaazna. Ojkla. Wejr tankatñi žoñiqui nii najwcž tjonča.

JESUSA PRESO CHJICHTA

⁴⁷ Jesusa nuž chiyan, Judasqui irantižquichiča. Niitača Jesusiž tuncapan illza žoñinacžquiztanqui. Judastan tama žoñinacaqui tjonchiča pajk cuchillunacchiz, nižaza wjajtz carotinacchiz. Timplu jilirinacami wajt jilirinacami ninaca cuchanžquichiča.

⁴⁸ Tarazunñi Judasqui niiz tuquilla nii žoñinacžtan kazzitača, tuž cjican:

—Wejrqui nii žoñžquiz chjulznača. Jalla niiz cjequičha nii žoñiqui. Jalla nektan zuma tanžcu chjichaquičha.

⁴⁹ Jalla nuž kazcu Judasqui Jesusižquiz macjatchiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestru, ¿walikazkay?

Jalla nuž tsaanžcu, chjulziča. ⁵⁰ Jesusaqui niizquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Jila, ¿čhjulquin am tjonjo?

Jalla nektanaqui žoñinacaqui žcatžinžquichiča, nižaza preso chjichi tanchiča.

⁵¹ Jalla nuž paan, tsjii tsjii Jesusiž tjaajinta žoñiqui pajk cuchillu joožcu, quintri žoñž cjuñi čhjajtžinchiča. Nii cjuñi chjajtžinta žoñiqui timplu jilirž piyunatača. ⁵² Jalla nektan Jesusaqui tuž cjichiča:

—Am pajk cuchillu čhjojzna, nii cuchill čhjojzquiz. Jakziltat pajk cuchillu joojoočhaja, jalla ninacaqui pajk cuchillžtan conta zakaz cjequičha. ⁵³ Wejt Yooz Ejpžquiztan mayasača, wejtquiz yanapzjapa. Jalla nuž maytiquiztan wejt Yooz Ejpqui anzpachaž wacchi anjilanaca cuchanžcasača, tuncapan walja tama ejércitonacacama. ¿Nii ana zizya? ⁵⁴ Pero jalla nižta anal mayača. Jalla tižta watstanča, jaknužt cjjirta Yooz taku chiičhaja, jalla nii cumplistanča.

⁵⁵ Jalla nektanaqui Jesusaqui nii tjonchi žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui pajk cuchillunacžtan wjajtz carotinacžtan wejr tani tjonchinčhucča, wejr tjañi cjes, nižtažtakaz. ¿Kjažtiquiztan nižta tjonchinčhuctajo? Zapurupan ančhucatan žejlchinča, timpluquiz tjaajincan. Jalla nii oranacaqui anaž wejr tanchinčhucča. ⁵⁶ Tjapa tii watñinacaqui jaknužt tuquita profetanacaž cjjirtčhaja, jalla niit jama cumplistanča.

Jalla nektanaqui tjapa Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui tsucaña wichanziča. Jesusa zinalla ecchiča.

CHAWC JILIRINACŽ YUJCQUIN CHJICHTA

⁵⁷ Jalla nii Jesusa tanñi žoñinacaqui Caifás cjita jiliržquin chjitchičha. Caifasqui timplu jilirinacž chawc jiliritačha. Caifás kjuyquin liy tjaajiñi maestrinacami wajt jilirinacami ajczitačha. ⁵⁸ Pedruqui nii chawc jilirž kjuy patiucoma apzičha ažquiztanalla. Nii patiuquin luzcu, julzi želatčha wijilñi policianacžtan. Jaknužt Jesusa watčhaja, jalla nii chertzjapa želatčha.

⁵⁹ Timplu jilirinacami, wajt jilirinacami, tjapa mantiñi jilirinacami Jesusiž quintra uj jwes pecatčha, toscaraž cjenacami, conkatzjapa. ⁶⁰ Wacchi žoñinacami toscar tawkžtan prisintižquichičha Jesusiž quintra uj tjojtunzjapa. Pero ana čhjul uj jwesi atchičha. Ultimquiziqui pucultan toscar tisticunacaqui apantižquichičha, ⁶¹ tuž cjican:

—Tii žoñiqui cjiñičha, “Yooz timplu t'ezinžu, čhjep majquiz wital tsijtsnasačha”.

⁶² Jalla nekztanaqui timplu chawc jiliričha tsijtsičha. Jesusižquiz cjichičha:

¿Kjažtiquiztan am ana kjaazjo? ¿Kjaž cjican tii žoñinacaqui am quintra chiijo?

⁶³ Jalla nuž chiižinanami Jesusaqui ch'uju žejlčičha. Jalla nekztanaqui nii timplu chawc jiliričha nižquiz cjichizakazza:

—Žejtñi Yooz tjuuquiz am juramintu paakatačha, werara chiižjapa. Mazna. ¿Amqui Cristumkaya? ¿Nižaza Yooz Majchpanikaya?

⁶⁴ Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrčhay. Amqui jaknužum chiičhaja, jalla nužučha. Wejr zakal ančhucacami cjeečha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz žoñičha. Tsjii noojiqui ančhucami wejr cheraquičha, juc'anti azziz Yooz žew latuquiz julzi. Nižaza arajpachquiztan tsjir taypiquiz wilta tjonaccha.

⁶⁵ Jalla nuž kjaaztiquiztan timplu chawc jiliričha niž persun zquiti wjajržinčičha, žawjchi kjanapacha tjeezjapa. Nižaza cjichičha:

—Tii žoñiqui persun tawkžtan Yooz quintra chiichičha. ¿Kjažt iya tisticunaca pecznasajo? Ančhucapacha tiiž ana wal takunaca nonzinčhucčha. ⁶⁶ ¿Kjažtat cjees?

Ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tiičha ujchizpančha. Paj ticzla.

⁶⁷ Jalla nekztanaqui Jesusiž yujcquiz llawzižtan tjujti kallantičha, nižaza wjajtčičha. Partinacaqui yujcquiz čhajczičha, ⁶⁸ tuž cjican:

—Amqui Cristumžlaj ničha, jazic ¿jequit am čhajczjo? Jalla nii pajalla.

PEDRUQUI K'OTCHIČHA

⁶⁹ Nii ora Pedruqui zancu kjuy patiuquin julzi želatčha. Nekz želan tsjaa piyuničha nižquiz macjatžcu paljaychinčha, tuž cjican:

—Amqui ojklajñamla nii Galilea yokchiz Jesusižtan, ¿ana jaa?

⁷⁰ Pedruqui parti žoñinacž yujcquiz k'otchičha, tuž cjican:

—Čhjulkiztankam chiičhani, anal intintazučha.

⁷¹ Nekztanaqui Pedruqui zan kjutñi žcatžinčičha. Nekztan tsjaa piyuničha niž quiztan parti žoñinacžquiz cjichinčha:

—Tii žoñipan ojklajñamla tii Nazaret wajtchiz Jesusižtan chica.

⁷² Pedruqui wilta k'otchičha. Juramintužtan tuž cjichičha:

—Nii žoñi anapan pajučha.

⁷³ Jalla niž upaquiztan nekz žejlñi žoñinacaqui Pedružquiz macjatžcu, cjichizakazza:

—Chekapan, amqui zakaz Jesusiž parti žoñinacžtan chica ojklajñamla. Am takuquičha kjanapachala, ninacaž takukam chiila.

⁷⁴ Nekztanaqui Pedruqui wilta k'otchičha, juramintu paacan.

—Anapal nii žoñi pajučha. Toscana chiičinžlaj ničha, Yooz wejr casticačhani. —Nuž cjichičha Pedruqui. Jalla nii orapacha tsjii wallpi jora kjawčičha. ⁷⁵ Jalla nii wallpa kjawñi nonžcu, Pedruqui Jesusiž chiita taku cjuñzičha. Niiž tuquiqui Jesusaqui cjichičha: “Ima wallpaž kjawan, čhejp wilta amqui ana wejr pajñi chiican k'otaquičha”. Jalla nuž cjuñžcu Pedruqui nekztan ulančičha. Nižaza walja kuzquiz sint'ican kaachičha.

27

JESUSAQUI CHAWC JILIRIŽQUIN CHJICHTA

¹ Kjanžquitan tjapa timplu jilirinacami, wajtchiz jilirinacami tsjii acuerduquiz luzziča Jesusa conkatzjapa. ² Jalla nekztan Jesusa chejlžcu chjitchičha Poncio Pilato cjita chawc jiliržquin. Nii oraqui naciona mantiñi gubernutača Pilatuqui.

JUDASQUI TICZIČHA

³ Jesusa tarazunñi Judasqui Jesusa conata cheržcu, kuzquiz walja sint'ichiča. Jalla nuž sint'ižcu nii quinsa tunc tjaata paaz tjepunchičha timplu jilirinacžquizimi wajtchiz jilirinacžquizimi. ⁴ Paaz tjepunžcu, tuž cjichiča:

—Wejr uj paachinča. Ana čjul ujchiz žoñi tarazunchinča.

Ninacazti nižquiz tuž kjaaziča:

—Jalla niiqui, ¿čjul importejo wejnacaquiztanajo? Niiqui amtakazza.

⁵ Jalla nekztanaqui Judasqui timpluquinpacha nii paaz tjojtunchičha. Nekztan ojkchiča. Persunpacha jora mokžcu, tsjijpscu ticziča.

⁶ Nekztanaqui timplu jilirinacaqui paaz ricujžcu, tuž cjichiča:

—Tii paazqui anaž učumqui ofrend cajquiz uhasača. Tiiča žož ljok kjayta paazqui.

⁷ Nekztanaqui ninacaqui kazziča nii paaztan yoka kjayzjapa. Nii yokaqui Campo del Alfarero nižta cjita tjuuchiztača. Yekja wajtchiz ticzi žoñinaca tjazjapatača nii yokaqui. ⁸ Nužquiz tii timpucama nii yokž tsjii tjuuqui Campo de Sangre cjitazakaztača. ⁹ Jalla nuž Jeremías profetž takuqui cumplissiča. Tuqui timpu Jeremiasqui cjiirchiča, tuž cjican: “Israel žoñinacaqui nii žoñi tankatz precio utchiča, quinsa tunc paaznaca, jalla nii. ¹⁰ Nii quinsa tunc paaznacžtan Campo del Alfarero cjita yoka kjaaquiča, jaknužt Yooz Jiliriz mantičhaja, jalla nuž”.

JESUSAQUI CHAWC JILIRIŽ YUJCQUIN ŽEJLČHA

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui naciona mantiñi chawc jiliržquin chjichtatača. Nii mantiñi jiliriqui Jesusižquiz tuž pewczyča:

—¿Amqui judionacž chawc jilirimkaya?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Am jaknužum chiičhaja, nužuča.

¹² Timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, jalla ninacaž uj tjojtuntan, Jesusaqui anaž čjulumi kjaaziča. ¹³ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqui tuž cjichiča:

—¿Anam am kjaaznaquiya tjapa tii am quintra chiyanaqui?

¹⁴ Jesusazti jalla nuž chiyunami ana čjulumi kjaaziča. Jalla nižtiquiztan nii mantiñi chawc jiliriqui ispantichiča. Ana čjul pinsimi atchiča.

¹⁵ Jalla nii pascu pjijztiquiz Pilato chawc jiliriqui tsjii cuzturumpichiztača. Tsjii priz žoñiqui cutzpanikaztača žoñinacaž chiitacama. ¹⁶ Tsjii ana wal žoñiqui Barrabás cjita prisu zakaztača. ¹⁷ Žoñinaca ajcziž cjen Pilatuqui ninacžquiz pewczyča, tuž cjican:

—¿Jakzilta tii tanta žoñinacat liwrii cutžta cjeequi? ¿Barrabás cjeequi? už ¿Jesús, Cristo cjita cjeeja?

¹⁸ Pilato jiliriqui zizziča, Jesusa chjaawjcu judío žoñinacaqui nii intirjichiča, jalla nii.

¹⁹ Pilatuqui niž jusjiis mizquiz julzi želatča. Jalla nicju želan niž tjunqui tsjii žoñi mazni cuchanžquichinča. Nii mazni žoñiqui tuž chiichiča: “Am tjun cjiča: ‘Nii zuma žožžquiz ana mitisaquiča. Nii žožž cjen tižwan juc'ant ana wali čjuuzinča. Nii žožžquiz ana mitis waquiziča”.

²⁰ Pero timplu jilirinacami wajtchiz jilirinacami, nii žejlñi žoñinacžquiz intintiskatchičha, Barrabás cutzna cjeajo, nižaza Jesusa contaj cjila cjeajo. ²¹ Jalla nekztanaqui nii mantiñi jiliriqui wilta žoñinacžquiz pewczyča, tuž cjican:

—¿Jakzilta pirit tii pucultan tantanacquiztan liwrii cutznaqui?

Žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Barrabás cutzna.

²² Pilato jiliriqwi wilta ninaczquiz pewczicha, tuž cjican:

—Tii Cristo cjita Jesusižquiz, ěchjulut wejr paa-aqui?

Tjappacha nii žořinacaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—ĉCruzquiz ch'awczna!

²³ Nekztanaqui Pilato jiliriqwi cjichiĉha:

—ěChjul uj paachi teejo?

Nii žořinacazti juc'anti kjawchiĉha:

—ĉCruzquizka ch'awczna! —cjican.

²⁴ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqwi naychiĉha, nii žořinaca ana intintiskatchuca. Nii žořinacaqui walja žawjchiž ch'ajrapatĉha. Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqwi kjaz zjijckatchiĉha. Nii zjijcta kjazquiz kjara awjiĉha žořinacz yujcquiz, tuž cjican:

—Tii zuma žořž ticzqui anaž wejt uj cjequiĉha. Anĉhuca ujž cjequiĉha.

²⁵ Tjapa nii žořinacaqui kjaaziĉha, tuž cjican:

—Wejtnacaltazat uj cjeĉhani, nižaza wejtnaca ocjalanacžtami.

²⁶ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqwi Barrabás liwrii cutziĉha. Nekztanaqui Jesusa wjajtjapa mantichiĉha. Nižaza cruzquiz ch'awcta cjejajo, zultatunaczquiz intirjichiĉha.

²⁷ Jalla nekztanaqui nii mantita zultatunacaqui jilirž palacio kjuyquin Jesusa chjitchiĉha. Nekztanaqui tjapa nii zultatž tropanaca kjawsassiĉha, Jesusa muytata.

²⁸ Nekztanaqui Jesusa ĉhjojkiĉha. Jalla nuž ĉhjojkižcu tsjii ljoc murat zquti tjtuziĉha.

²⁹ Nekztan niž achquiz ch'ap pillužtakaz paažcu scaržinĉha, nižaza žew kjarquiz wara tanskatchiĉha. Jalla nuž paažcu niž yujcquiz quillziĉha, tuž cjican:

—ĉViva tii judío žořinacz chawc jiliri! —Jalla nuž chiican burla paachiĉha.

³⁰ Nižaza llawzižtan nižquiz tjujtchiĉha. Niž kjarquiztan wara kjařcan, achquiz wjajtchiĉha. ³¹ Jalla nuž burla paažcu, nižquiztan ljoc murat zquti ĉhjojkiĉha. Nekztan wilta niž persun zquti tjtuziĉha. Jalla nekztanaqui cruzquiz ch'awczjapa Jesusa chjitchiĉha.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH'AWCTA

³² Jalla nuž Jesusa chjichcan tsjii Cirene wajtchiz žoři zalžquichiĉha. Simón cjitataĉha. Jalla nii žořiqwi Jesusiž cruza kuzkatchiĉha.

³³ Jalla nuž Gólgota cjita yokquin irantichiĉha. Nii yokaqui “Ach Tsjiy yoka” cjitazakaztaĉha.

³⁴ Jalla nicju tsjii vinžtan jaržtan t'ajžta lickatchiĉha. Pero nii mallžcu, ana licz pecchiĉha.

³⁵ Cruzquiz ch'awczcu, zultatunacaqui Jesusiž zquti tanzjapa surtiassiĉha. Jalla nuž paatan profetž takuqui cumplissiĉha. Nii tuquita profetaqui tuž cjichiĉha: “Wejt zquti tanzjapa surtiasaquiĉha”. ³⁶ Jalla nekztanaqui nijwcpacha ninacaqui wilzjapa julziĉha.

³⁷ Kjažtiquiztan Jesusa cruzquiz ch'awctatažlaja, jalla nii tabliquiz cjiirtataĉha, tuž cjican, “Tiiĉha Jesusaqui, judío žořinacz chawc jiliri”. Jalla nuž cjiiržcu ach tsewctuř nii tabla ch'awczinĉha.

³⁸ Nižaza pucultan tjařinaca cruzquiz ch'awctataĉha, tsjiiqwi žew latu tsjiiqwi zkar latu.

³⁹ Nekz watři žořinacaqui iřarcan, acha wewczinĉha. ⁴⁰ Nižaza tuž cjichiĉha:

—Amqui cjiřamla, “Timplu t'ezinžcu ĉhjep majquiztan tsijtsnasaĉha”. Jalla nižta payi atasaz niiqui, jazic persunpacha liwriisalla. Yooz Maatimžlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiwžcalla.

⁴¹ Jalla nižta irata zakaz iřarchiĉha timplu jilirinacami, liy tjaajiři maestruncami, fariseo parti žořinacami, wajtchiz jilirinacami. Jalla ninacaqui porapat parlassiĉha tuž cjican:

⁴² —Tiiqui yekja žořinaca liwriichiĉha, pero persunpacha anaž liwrii atĉha. Israel žořinacz chawc jilirižlaj niiqui, cruzquiztan apakscu, chjiwžquila. Nekztan nižquiz criyasaĉha. ⁴³ “Tiiĉha cjiřiqwi, Yoozquin tjapa kuzzitĉha. Wejrtĉha Yooz Maatiqui”, cjican. Yoozqui tii k'aachichižlaja, jaziqui anzpacha Yooz tiy liwriila.

⁴⁴ Nii cruzquiz ch'awcta tjařinacami Jesusižquiz quontra chiichizakazza.

JESUSAQUI TICZIČHA

⁴⁵ Taypurquiztan majña kak oracama tjapa nii yokaqui zumchi cjissiča. ⁴⁶ Jalla nii orapacha Jesusaqui tjapa aztan kjawchiča, tuž cjican:

—Elí, Elí, ¿lama sabactani? —Jalla nii takuqui cjiča: “Wejt Yooz, wejt Yooz, ¿kjažtiquiztan wejr jaytichamtajo?”

⁴⁷ Yekjap nekz žejlñi žoñinacaqui jalla nii kjawñi nonžcu, cjichiča:

—Nonžna. Tiiqui Elías profetaž kjaw kjawla.

⁴⁸ Nekztan tsjii tsjiiqui esponja cjita kjaz ch'umñi apti zajtchiča. Jar vinu ch'umkatžcu zjicchiča. Nekztanaqui war puntižtan chjapžcu, Jesusižquin chjalziča, liquinzjapa.

⁴⁹ Parti žoñinacaqui cjichiča:

—Žela cjee. Antiz chekžla, Elías tii liwrii cunamit tjonachan.

⁵⁰ Nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan wilta kjawchiča. Jalla nuž kjawžcu ticziča. ⁵¹ Jalla nii orapacha pajk timplu cortina chicatquiz juystokaz wjajrziča, tsewctan kozzuc. Nižaza yokac chjekinchiča. Nižaza cur akjinacaqui c'acchiča.

⁵² Nižaza sipulturanacaqui cjetsi cjissiča. Muzpa Yoozquin criichi ticzi žoñinacaqui jacatatchiča. ⁵³ Jesusaž jacatattiquiztan nii parti jacatatchi žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz luzquichiča. Jalla nicju muzpa žoñinacaqui ninaca cherchiča.

⁵⁴ Zultat capitanaqui nii Jesusa wijilñi zultatunacžtanpacha yoka chjekini cheržcu, nižaza tjapa nii watni cheržcu, walja tsucchiča. Jalla nekztan cjichiča:

—Chekapan tii žoñiqui werar Yooz Maatitakalala.

⁵⁵ Jalla nicju wacchi maatakanacaqui želatča, ažquiztan chekžcan. Nii maatakanacaqui Galilea yokquiztanpacha Jesusa apziča, nii atintizjapa. ⁵⁶ Jalla nii maatakanacaqui tuž cjita tjunchiztača: María Magdalenatača; nižaza Mariiqui Jacob Josež maatača; nižaza Zebedeož tjun želatča. Naaqui majchwichchiztača.

JESUSIŽ CURPU TJATŽTA

⁵⁷ Waj zumznan, tsjii ricach žoñi, José cjita tjonchiča. Arimatea wajtchiz žoñitača. Nižaza Jesusa cumpañt'iñi žoñitača. ⁵⁸ Jalla nii žoñiqui Pilato jiliržquin zali ojkchiča. Nuž zalžcu, Jesusiž curpu maychiča. Nekztan Pilato jiliriqi mantichiča nii curpu intirjajo. ⁵⁹ Josequi Jesusiž curpu chjichcu, limpu saban pañžtan capziča. ⁶⁰ Niižta ew sipultura želatča, mazquiztan jwetta. Jalla nii sipulturquiz Jesusiž curpu tjatchiča. Jalla nuž tjatžcu, sipultur zana pajk maztan pjucziča. Nekztan ojkchiča. ⁶¹ Jalla nicju María Magdalena, nižaza tsjaa María julzi želatča, sipulturž yujcquiz.

SIPULTURA ZUMPACHA PJUCŽTA, NIŽAZA WIJILTA

⁶² Jakatažquiqui, jeejz tjuñijapa tjaczcu, timplu jilirinacami, fariseo parti žoñinacami Pilato jiliržquin zali ojkchizakazza. ⁶³ Jalla nuž zalžcu tuž cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tuž cjuñznuča. Tii toscar chiiñi žoñiqui, žejtcanaqui, tuž cjichiča: “Čhjep maj ticziquiztan jacatatača wejrqui” cjican chiiñitača. ⁶⁴ Jalla nižtiquiztan mantižinalla čhjep majcama sipultura zumpacha wijilta cjila. Ana zuma wijilta cjequiž niiqui, niž tjaajinta žoñinacaqui ween niž curpu chjichi tjonasača. Jalla nekztanaqui žoñinacžquiz k'otasača: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatchiča” cjican. Nižta toscara juc'ant anawaliž cjesača, primira toscara chiitiquiztan.

⁶⁵ Jalla nekztanaqui Pilato jiliriqi ninacžquiz cjichiča:

—Jalla tekz zultatunaca žejlča wijilñijapaqui. Ančhucqui oka, nii sipultura zumpachaž chawjčca, jaknužt atčhaja, jalla nuž.

⁶⁶ Jalla nekztanaqui ojkžcu, sipultura zumpacha chawjčquichiča. Nižaza nii chawjčta maz latuquiz sinalt'ižcu ecchiča. Nižaza nekzpacha nii sipultura wijilñi zultatunacami ecchiča.

¹ Kjantati jeez tjuñi watžcu María Magdalena cjitiqui tsjaa Mariatan sepultura chertzni ojkchiča, primir siman tjuñi kallznan. ² Tsji Yooz anjilaqui arajpachquiztan chjijwžquichiča. Nekztan yoka walja chjekinchiča. Anjilaž nii sipultura pjuczta maz cjewžinchiqi. Nekztan Yooz anjilaqui nii maz juntuñ julziča. ³ Anjilaqui ancha kjañchiča liwjljwñižtakaz. Nižaza ancha chiwitača niž zqitiqui, kjatñižtakaz. ⁴ Jalla nuž cheržcu wijilni zultatunacaqui walja tsucchiča chjekinzcama. Ticzi žoñižtakaz cjissiča. ⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui maatakanacžquiz cjichiča:

—Anaž ančhuc eksna. Wejrqui zizuča, ančhucqui Jesusaž kjurča, cruzquiz ch'awcta Jesusa. ⁶ Anaž tekz žejlča. Niiqui jacatatchiča, jaknužt chiitčhaja, jalla nuž. Pichay, tii sipultura chertzna. ⁷ Nekztanaqui apuraž oka. Niiž tjaajinta žoñinacžquiz mazca, tuž cjican: “Jesusaqui ticziquiztan jacatatkálča. Ančhuca tuqui Galilea yokquin okaychiča. Jalla nicjuž ančhucqui Jesusa jacatatchi cheraquiča”. Wejrqui cuchanžquitača tii puntuquiztan ančhucaquiz maznajo. —Nuž cjican paljaychiča anjilaqui.

⁸ Jalla nekztanaqui sipultur kjuya cheržcu, maatakanacaqui apura ojkchiča, ispan-tichi nižaza walja cuntintu. Zati pariju ojkchiča tjaajintanacžquin mazni. ⁹ Jalla nuž okan Jesusaqui ninacžquiz parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča. Nii maatakanacaqui Jesusižquiz macjatžcu rispitan, quilljatchiča, Nekztan niž kojcha žcojrziča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Anaž ančhucqui eksna. Wejt jilanacžquin mazca, Galilea yok kjutni ojkla ninacaqui. Jalla nicju ninacaqui wejr cheraquiča. Jalla nii maznaquiča.

ZULTATŽ QUINTU

¹¹ Jalla nuž nii maatakanacaž okan wijilni zultatunacaqui watja ojkchiča. Nekztan timplu jilirinacžquin tjapa watchinaca quint'ichiča. ¹² Jalla nekztanaqui timplu jilirinacaqui wajtchiz jilirinacžquin parli ojkchiča. Nuž parližcu tsji acuerduquiz luzziča. Jalla nekztanaqui nii quint'iñi zultatunacžquiz paaz tjaachiča, ¹³ tuž cjican:

—Ančhucqui tii wajtchiz žoñinacžquiz cjequiča: “Ween wejtnacaž tjajan, niž tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž curpu kjañžcu chjitchiča”. Jalla nužuž cjequiča. ¹⁴ Chawc jiliriqui ančhucaž quint'ita nonznaquič niiqui, wejrnacqui nižtan parlača ančhucqui ana casticta cjisjapa.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii zultatunacaqui nii ch'iižinta paaz tanžcu, ojkchiča. Jalla nekztan nii paaz laycu toscara chiichiča. Jalla nižta toscar quintu judío žoñinacaqui chiichiñiča anz tii timpuquiziqui.

JESUSIŽ MANTITANACA

¹⁶ Jalla nii maatakanacaž maztiquiztan nii tuncaman tjaajinta žoñinacaqui Galilea yoka ojkchiča, Jesusaž t'okinzt'ita curquin. ¹⁷ Jalla nicju Jesusa cheržcu, nižquiz rispitchiča. Yekjapa kuz turwaysi zelatča, ultimu werara Jesucristo, už anaj Jesucristo. ¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquin macjatžcu, tuž cjichiča:

—Wejtquizpacha tjapa mantiz poder tjaatača, arajpachquin žejlñinaca mantizjapami, nižaza tii yok muntuquiz žejlñinaca mantizjapami. ¹⁹ Jaziqui ančhucqui cuchnuča. Tjapa tii muntu nacionanacžquin oka. Tjapaman nacionchiz žoñinacžquiz wejtquin kuzziz cjisjapa tjaajinžca. Nižaza Yooz Ejp, Yooz Majch, Yooz Espiritu Santo, jalla wejtnaca tjuužtan criichi žoñinaca bautizaquiča. ²⁰ Nižaza tjapa weriž mantitanaca nii žoñinacžquiz tjaajnaquiča ninaca cazajo. Zapuru wejrqui ančhucatan chica cjeeča, tii muntu tucuzinžcama. Jalla nii ančhucqui tiraž cjuñaquiča. Jalla nužoj cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN MARCOS

¹ Liwriiñi takuqui Jesucristo Yooz Majch puntuquiztan jalla tužuča. Jesucristuča Yooz Majchqui.

JUAN BAUTISTAŽ PUNTU

² Tuqui timpuqui tsjii Yooz cuntiquiztan chiiñi profeta želatča, Isaías cjita. Nii profetaqui cjiŕchiča tii takunaca:

“Nonžna. Yoozqui Jesucristuž tuqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča, tjappacha tjacznaŕo.

³ Jaziqui ch'ekti yokquin nii žoñž joraqui altu tawkžtan paljayaquiča, tuž cjican: ‘Tsjii chawc jiliriqui tjonaquiča. Jaknužt jicz zuma tjacznačhaja, jalla nižta ančhuca kuznaca zuma tjaczna. Ančhuca kamañanacaqui zuma lititumapanž cjee’ ”.

Nuž cjiŕchiča Isaías cjita žoñiqui.

⁴ Jalla nižtapan Juan Bautistaqui ch'ekti yokquin parizizquichiča. Nižaza žoñinaca bautissiča. Nižaza paljaychiča, tuž cjican:

—Kuznacaž campiya, ujnaca pertunta cjisjapa. Nekztan ančhuc bautisasača.

⁵ Tama žoñinaca Juanžquin ojkchiča, Judea cjita yokquiztan, nižaza Jerusalén cjita wajtquiztan. Jakzilta žoñit persun ujnacquiztan “ujchizpanča” cjican kuzquiz zint'ičhaja, jalla niiqui bautistatača Jordán cjita puj kjazquiz.

⁶ Juanž zquitiqui camello chomquiztan watstatača. Nižaza Juanqui zkiz tsjaychiztača. Niiž čhjeriqui tižtatača: langosto cjita kolta animalanaca, nižaza misq'ui. Jalla nii lujlñitača. ⁷ Juanqui ojklaycan žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjiiqui wejt wirquin tjonča. Jalla niiča wejtquiztan tsjan juc'anti poderchizqui. Niižquiz atintisjapa anal waquisuča, niiž čhjata jeržcu chjojkinimi. Inakaztča wejrqui.

⁸ Kjaztankał bautisuča. Nii tjonñi jilirizti Espiritu Santužtan bautisaquiča.

JESUSAQUI BAUTISTATAČHA

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui Nazaret cjita wajtquiztan ojkchiča. Nazaaret watjaqui Galilea cjita provinciquintača. Jesusaqui Juanžquin ojkchiča, Jordán cjita pujquin. Nekz Juanqui Jesusa bautissiča. ¹⁰ Jesusaqui kjazquiztan ulancan arajpacha cjetzi cherchiča, nii orapacha. Yooz Espiritu Santo palomažtakaz chjiwžquiñi cherziča. Niiž juntuñpacha irantižquichiča. ¹¹ Nekztan arajpachquiztan tsjii jora paljayžquiñi nonziča, tuž cjican:

—Amča wejt k'ayi Maatimqui. Amiž cjen ancha cuntintutča wejrtqui.

JESUSIŽTAN DIABLUŽTAN

¹² Nekztanaqui Espiritu Santuqui ch'ekti yokquin Jesusa ojklayskatchiča. ¹³ Jalla nicjuž pusi tunc tjuñi kamchiča Jesusaqui. Nekziqui q'uit animalanaca zakaz želatča. Jaziqui Satanás cjita diabluqui Jesusižquiz tjonziča; ujquiz tjojtskatz pecatča. Pusi tunc tjuñi ujquiz tjojtskatz yanznatča. Nekztan Yooz anjilanacaqui tjontjonžquiñitača Jesusa atintizjapa.

JESUSAQUI TJAAJINCHIČHA

¹⁴ Wiruñauqui Juanqui carsilquiz chawjctatača. Nekztan Jesusaqui Galilea cjita yokquin ojkchiča. Nii yokquin Yooz liwriiñi taku paljaychiča, jaknužt žoñinaca Yooz wajtchiz žoñi cjissaja, nii. ¹⁵ Tuž cjican, paljaychiča:

—Tii timpumiž otča. Anzpacha žoñinacaqui Yooz wajtchiz žoñi cjesača. Kuznaca campiya, “ujchizpanča”, cjican. Nekztan tii liwriiñi takuž tjapa kuztan catoka. Tii takuž criya.

CH'IZ TANÑI ŽOÑI KJAWŽTA

¹⁶ Tsjii pajk kota želatča, Galilea cjita. Jesusaqui kot ataran ojklaycan pucultan jilazullca cherchiča; Simón, nižaza Andrés cjitatača. Ninacatača ch'iz tanñinacaqui. Nii ora ch'iz tanz kjazquiz tjojtznatča. ¹⁷ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui, wejttan chicaž ojklayñiž cjee. Anziqui ch'iz tanz langzzizza. Pero wejrqui ančhucaquiz yekja langzquin utznača, Yooztajapa žoñinaca kjawzqui, nii.

¹⁸ Nekztanaqui nii orapacha ninacaqui ch'iz tanz eccu, Jesusižtan chica ojklayñi cjišiča.

¹⁹ Jesusaqui tsjii koloculla nawjajapa ojčžcu, tsjii pucultan žoñinaca cherchizakazza; Jacobo, nižaza Juan cjitatača. Ninacž ejpqui Zebedeo cjitatača. Nii pucultan žoñinaca warcuquiz želatča, ch'iz tanz azquichcan. ²⁰ Jaziqui Jesusaqui ninaca kjawziča, nižtan chica ojklayñi cjisjapa. Ninacž ejp warcuquiz želatča, piyunanacžtan. Pero Jacobžtan Juanžtan ejp ecchiča, Jesusižtan ojklayzjapa.

ZAJRAŽ TANTA ŽOŃI

²¹ Nekztanaqui jeejz tjuñi Capernaum cjita watja luzziča Jesusižtan ninacžtan. Nekziqui judío žoñinacž ajcz kjuyquiz luzziča. Nekztan Jesusaqui tjaajinčiča. ²² Chawc jiliri irata tjaajnatča, zuma zizñi. Judiuž lii tjaajiñinacažtakaz ana nuž tjaajnatča. Jesusiž tjaajintiquiztan žoñinacaqui ispantichiča:

—¡Ancha cuzala! —cjican.

²³ Nii ajcz kjuyquizpacha tsjii zajraž tanta žoñi želatča. Nii žoñiqui kjawchiča, tuž cjican:

²⁴ —Jesusa, Nazaret wajtchiz žoñimla. ¿Kjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? Wejrnaca aki tjonchamžlani. Jaziqui am pajuča. Zuma Yooz Žoñimla. —Nuž cjican, kjawchiča.

²⁵ Nekztan Jesusaqui zajrižquiz ujziča, tuž cjican:

—¡Ch'uj žela! Tii žoñžquiztan ulna.

²⁶ Nekztan zajraqui nii tanta žoñi chekjinskatzcu, nižaza altu tawkžtan kjawžcu, ulančiča. ²⁷ Nižta cheržcu, žoñinacaqui ancha tsucchiča. Ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Čhjulut nižta teejo? Tsjemataž tjaajinla. Walja azziz tawkchizla. Tii žoñiqui zajramiž mantila. Nižaza zajrami tiiž taku cazla. —Nuž ispantichi parlassiča.

²⁸ Oralla Jesusiž paataqui mazmztatača tjapa nii yokaran.

SIMON PEDRUŽ AJMUZ MAA

²⁹ Nekztanaqui ajcz kjuyquiztan ulanžcu, Jesusaqui Simón, nižaza Andrés, jalla ninacž kjuyquiz luzziča, Jacobžtan Juanžtan, nuž. ³⁰ Simónž ajmuz maaqui ajpsquiz ch'ujlñi conchiz laaquiči želatča. Tjapa curpu walja kjakatča. Jaziqui Jesusižquiz mazziča. ³¹ Jesusaqui macjatžcu, naaža kjara tanžcu, tsijtskatchiča. Nekztanaqui naaža kjakñi cona zarakchiča. Nekztan naa žonqui ninaca atintichinča.

ANCHA ŽOŃINACA ČHJETINTA

³² Nekztanaqui nii zez tjuñiž kattan Jesusižquiz tjapa laaquiči žoñinacami, nižaza zajraž tanta žoñinacami zijctatača. ³³ Nižaza Jesusaž alujta kjuy zanaran tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui ajcziča. ³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui tjapaman laa žoñi čhjetinčiča. Žoñinacžquiztan muzpa zajranaca chjatkatchiča. Zajranacaqui Jesusa pajchiča; pero Jesusaqui ana chiikatchiča.

YOOZ TAKU PARLITA

³⁵ Jakawenz tažuqui ima kjanžcan Jesusaqui žaaziča, iya zumchi zumchi cjican. Wajtquiztan ulanžcu, ana žoñž žejlz yokquin ojkičiča, Yooz Ejpžtan parli. ³⁶ Wiruñiqui Simonaqui niž mazinacžtan Jesusa kjuri ojkičiča. ³⁷ Jesusižquiz zalžcu cjichiča:

—Tjapa žoñinacaqui am pewc pewcža.

³⁸ Nekztan Jesusaqui cjichiča, tuž cjican:

—Nacjuñž ojkla, visin watjanacquin. Nicju zakaz Yooz taku paljayzquiztanča wejrqui. Jalla nijapa tii muntuquiz tjonchinča.

³⁹ Nekztanaqui Galilea yokaran ojklaychiča, ajcz kjuyanacquin Yooz taku paljaycan, nižaza zajranaca chjatkatan.

MOJKCHI JANCHICHIZ ŽOŇI

⁴⁰ Tsjii mojkchi janchichiz žoñi želatča. Niiqui Jesusižquiz tjonchiča. Quillžcu, rocchiča, tuž cjican:

—Wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča amqui.

⁴¹ Nekztan Jesusaqui nii žoñi okžcu, niižquiz lanziča, tuž cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziqui čhjetintam cjissa.

⁴² Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii orapacha nii žoñiqui žejtchi cjissiča, mojkchi janchi laa cjitiquiztan. ⁴³⁻⁴⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñžquiz iwjt'ichiča, tuž cjican:

—Jaziqui tii čhjul am chiichijay! Anača jeczquizimi chiichiizqui. Timpluquin oka amqui. Nekztan timplu jiliržquin persuna tjeežca. Nižaza čhjetintiquiztan Moises mantitacama paa. Jaknužt Moisesqui ofrenda uchajo mantičhaja, jalla nuž ofrenda uchaquiča. Jalla nižtiquiztan žoñinaca am žejtchi zizaquiča. Jazic oka amqui. —Nuž mantichiča Jesusaqui.

⁴⁵ Nekztan nii žejtchi žoñiqui tjapa kjutñi ojklaychiča, nii žejtta quintu parlican. Tjapa žoñinacžquin nii quint'ichiča. Jalla nekztanaqui tjapa žoñinacaqui Jesusižtan zalz pecatča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui anaž jakzi wajtquizimi luzi atchiča, žoñiž zizan. Ana žoñž žejlz yokuñ ojklaychiča. Nižtami tjapa kjuttan žoñinacaqui niižquin tjonñitača.

2

ZUCH ŽOŇI ČHJETINTA

¹⁻² Tsjii kjaž majquiztan Jesusaqui Capernaum wajta quejpchiča, persun kjuyquiz. Nii zizcuqui, tama žoñinacaqui ajcziča, kjuya chjijpscama. Nižaza anatača campo kjuy zanaran. Nekztan ajczi žoñinacžquiz Jesusaqui Yooz taku tjaajinchiča. ³ Nuž tjaajnan, pakpaltan žoñinaca tjonchiča, tsjii zuch žoñi kuzi. ⁴ Muzpa žoñi ajcziž cjen, Jesusižquin ana macjati atchiča. Nekztanaqui tsewctan kjuya pjetžcu, pjetquiztan zuch žoñi kjuylchuc chjijunžquichiča, niiž tjajz zquitquiziqui. ⁵ Ninacaqui Jesucristužquin tjapa kuztan tjonchiča. Nii nayžcu, Jesusaqui zuch žoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jilala. Jaziqui am ujnaca pertuntača.

⁶⁻⁷ Kjuyquiz julzi yekjap žoñinaca želatča, judiuž lii tjaajiñi žoñinaca. Ninacaqui kuzquiz pinsatča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tiiqui nižta chiijo? Anawalipanča tiiž takuqui. ¿Ject ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnaca pertunñiqui. —Jalla nuž pinsichiča lii tjaajiñi žoñinacaqui.

⁸ Jesusaqui persun kuzquiz ninacž pinsita zizziča. Nekztan ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhuca kuz nižta pinsejo? ⁹ ¿Jakzilta takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch žoñžquiz chiižinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ¿cjis pjasila cjesaya? už “Tsijsna. Am tjajz zquiti aptižcu oka”, ¿nuž chiiz pjasila cjesaj? ¹⁰ Tsewctan cuchanžquita Yooz žoñtča wejrqui. Tii muntuquiz jiliritča, ujnaca pertunzjapami. Jalla nii zizjapa, ančhucqui tiiž chera.

Nekztanaqui zuch žoñžquiz cjichiča:

¹¹ —Amquiz cjiwča, tsijsna. Am tjajz zquitinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichiča Jesusaqui.

¹² Nekztanaqui nii zuch žoñiqui tsijsiča. Tjajz zquiti aptichiča. Liw tjappachaž cheran, ulanchiča. Jalla nižta cheržcu tjapa žoñinacaqui walja ispantichi quirchiča, tuž cjican:

—Tižta wira ana cheriñča.

Nekztanaqui Yoozquin honora waytichiča.

LEVI CJITA ŽOŇI

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui wajtquiztan ulanžcu, pajk kot ataran wila ojklayatča. Nuž ojklayan, žoñinacaqui nižquin macjatžquichiča. Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tjaajinchiča. ¹⁴ Wiruñaquei nawjcjapa ojkičiča. Jiczquiz ojkan, Leví cjita žoñi cherchiča, aduanž kjuyquiz julznan. Leví ejpqui Alfeo cjitatača. Jesusaqui nižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejttan chica ojklayñim cjequiča.

Nekztan tsijtsu, Jesusižtan ojkičiča Leviqui. ¹⁵ Nižaza Leví kjuya luli ojkičiča. Nicju Jesusižtan niž tjaajintanacžtan nuž lulan, aduanerunacžtan nižaza ujchiz žoñinacžtan nekzizakaz lulatča. Muzpa žoñinacaqui Jesusižquin apzitača. ¹⁶ Tsjii kjažt judiuz lii tjaajiñi žoñinaca zakaz želatča, fariseož partinacami. Jaziqui Jesusižtan anazum žoñinacžtan juntu lulan, naychiča. Nekztan pewcziča niž tjaajinta žoñinacžquiz, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tii Jesusa aduanerunacžtan nižaza ujchiz žoñinacžtan lujljo?

¹⁷ Ninacž chiita nonžcu, Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Zuma žejtchinacaqui anaž kullñi pecasača. Laa žoñinacž kullñic pecča. Wejrqui “Zumal kamuča” cjiñi žoñinacžquiziqui ana kjawzñi tjonchinča. Antiz “ujchizpanča” cjiñi žoñinacžquiz kjawzñi tjonchinča.

AYUNAS PUNTU

¹⁸ Juanž tjaajintanacžtan fariseož parti žoñinacžtan, jalla ninacaqui ayunasñipanča. Jaziqui žoñinacaqui Jesusižquiz pewczi tjonchiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan Juanž tjaajintanacžtan nižaza fariseož tjaajintanacžtan ayunasñejo? Amiž tjaajintanacazti ana ayunasñipanla.

¹⁹ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Zalz pijstiquiz impittaž cjenaqui, ¿kjažt ayunasasajo? Zalsñi žoñžtan pijstaž paača. Zalsñi žoñi želanpacha, anaž ayunasasača. ²⁰ Tii jarquin nii zalsñi žoñiž kjantaž cjequiča. Nekztanž ayunasasača.

²¹ Jesusaqui tii takuzakaz chiichiča:

—Anaž jakziltami zijzi zquitquiziqui ew rimintižtan rimintasača. Nižta rimintasaž niiqui, zijzi zquiti juc'anti wjajrskatasasača. Ewqui zijziquiztan jaljiznasača. Nekztan juc'antiž tsjelanznasača. ²² Nižaza anaž jakziltami zijzi zkiz luusquiz ew vino alznasača. Nižta alznasaž niiqui, zkiz luus wjajrskatasasača ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusmi vinumi pizcpacha pertisnasača. Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasača. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

JEEJZ TJUŇI QUINTU

²³ Nekztanaqui tsjii jeejz tjuñi Jesusaqui tirc zkal taypiran okatča tjaajintanacžtan. Zkal taypiran ojkan tjaajinta žoñinacaqui tirc oza kjajpchiča. ²⁴ Nii cheržcu, yekjap fariseonacaqui Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Cherzna. ¿Kjažtiquiztan nižta paajo? Jeejz tjuñquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, ¿ana jaa?

²⁵ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucča, ¿ana jaa? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: učhum tuquita atchi ejp, David cjitaqui, niž mazinacžtan čhjeri eecskatchiča. Ana čhjul čhjerchiz cjen, ²⁶ Yooz timpluquiz luzziča. Nii ora timplu chawc jiliritača Abiatar cjitaqui. Timpluquin Yooz yujcquiz nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlchiča David cjitaqui. Nižaza niž mazinacžquiz tojunchiča. Anapantača permitta nii t'anta lujlzqui ina žoñžlaqui. Nižta lujlžcuqui lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacžtapankaz nii t'anta lulaj cjitaqui.

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz chiižinchizakazza:

—Žoňž laycu jeez tjuñiqui uchtatača. Nii jeez tjuñquiztanaqui žoňičha juc'ant chekanaqui. ²⁸ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoňtča. Jeez tjuñquizimi čhjulu paaz cjenami weril mantasača. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

3

KJARA KJOŇCHI ŽOŇI

¹ Nekztanaqui Jesusaqui wilta tsjii judionacž ajcz kjuyquiz luzziča. Nekz tsjii kjara kjoňchi žoňi želatča. ² Ujchiz jwesjapa quintri žoňinacaqui Jesusa awayt'atča, jeez tjuñquiz čhjetnaquiya, už anaž čhjetnasaj.

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjara kjoňchi žoňžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsijtsna. Tii taypiquin cjisna.

⁴ Nekztan parti žoňinacžquiz paljaychizakazza, tuž cjican:

—¿Jeez tjuñquiziqui učhum liiqui kjažt cjeejo? ¿Žoňžquiz zuma paasaya uz žoňžquiz ana zuma paasaja; žoňž wira liwriyasaya uz žoňž wira ticksatasaja? —Nuž pewczičha Jesusaqui.

Ninacazti ch'ujukaz želatča. ⁵ Nekztan Jesusaqui niiž muytata žejlñi žoňinacž kjutñi chercherziča. Ninacžjapa žawjchiča; nižaza ninacž chojru kuzziz cjen, llaquitatača. Nekztan laa žoňžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Am kjara chjinzna.

Nuž kjara chjinžcu, žejtchi quirchiča. ⁶ Nekztanaqui fariseo žoňinacaqui ulanchičha. Ulanžcu Herodes partinacžtan Jesusiž quintra parličičha:

—¿Jaknužt Jesusa conas? —cjican.

JESUSAQUI TJAAJINCHIČHA

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjajintanacžtan ojklaychiča pajk kot ata. Muzpa tama žoňinacaqui apziča. ⁸ Tjapa kjuttan yokquiztan tjonchiča, Galilea yokquiztan, Judea yokquiztan, Jerusalén wajtquiztan, Idumea yokquiztan, Jordán pujž najwctan yokquiztan, Tiro Sidón wajtanac kjuttan, tjapa tii yoknacquiztan Jesusižquin tjonchiča, niiž ancha wali paatanaca cheri. ⁹ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjajintanacžquiz chižinchiča:

—Wejta warcuž tjaczina, tii tama žoňinaca ana wejtquiz ts'acjasajo.

¹⁰ Muzpa žoňinacaž čhjetintaž cjen, tjapa laa žoňinacaqui Jesusižquin tjonchiča. Niižquiz lanzjapa, ancha ts'acjasiča.

¹¹ Nižaza čhjolorami zajranacaqui nii cherčhaja, niiž yujcquiz quillziča. Kjawcan, chiichiča:

—Yooz Matimča amqui, —cjican.

¹² Jalla nekztanaqui Jesusac ninacžquiz walja iwjt'ichiča, tuž cjican:

—Wejtquiztanac anača ančhucqui chiizqui, “Yooz Maatimča”, cjican.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui tsjii curullquin yawchiča. Niiž kuz pecta žoňinaca illžcu ninaca kjawziča. Nekztan niižquin macjatchičha illzta žoňinacaqui. ¹⁴ Tuncapan žoňi utchiča niižtan kamajo, nižaza Yooz taku parlajo. ¹⁵ Ninacžquiz poderchiz cjiskatchičha, Yooz aztan laa žoňinaca čhjetnajo, nižaza zajrami chjatkatajo. ¹⁶ Nii illzta žoňinacaqui tinacatača; Simonatača; niiqui Pedro cjitazakaztača. ¹⁷ Jacobotača; Zebedeož majchtača niiqui. Juantača; Jacobož lajkača niiqui. Jacobžtan Juanžtan altu jorchiz cjen Boanerges cjitazakaztača. ¹⁸ Andrestača. Felipitača. Bartolomitača. Mateotača. Tomastača. Yekja Jacobotača; Alfeož majchtača niiqui. Tadeotača. Yekja Simonatača; tsjii politicutača niiqui, cananiž partitača. ¹⁹ Judas Iscariotitača; Jesusiž quintra tarazunchičha niiqui. Jalla nužuča Jesusiž illzta žoňinacaqui.

JESUSIŽ QUINTRA CHIICHIČHA

Nekztanaqui Jesusaqui kjuyquin ojkchiča niiž illzta tjaajintanacžtan. ²⁰ Nekziqui muzpa žoñinacaqui ajcsizakaztača. Jesusaqui niiž tjaajintanacžtanaqui ana čhjeri luli atchiča, žoñinacaž muzpa ajcziž cjen. ²¹ Nekztanac yekjap žoñinacaqui cjichiča:

—Lucurataž niiqui, —cjican.

Jaziqui žoñiž lucurata cjiñiž cjen Jesusiž parintinacaqui tjonchiča Jesusa chjichi.

²² Nižaza Jerusalenquiztan judiuž lii tjaajiñinacaqui tjonchiča, tuž cjican:

—Jesusaqui Beelzebú cjita zajraž tantača. Nii zajriž jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatniča tiiqui. —Nuž cjichiča.

Beelzebú cjitaqui zajriž jiliritača.

²³ Nekztanaqui nižta chiiñi žoñi kjawžcuqui, Jesusaqui paljaychiča, tuž cjican:

—¿Jaknužt Satanás cjita zajraqui persunpacha chjatkatasajo? ²⁴ Tsjii wajtchiz žoñinacaqui pizcquiz t'aksnasaž niiqui, tsjiimi tsjiimi quintrasasaž niiqui, nii wajtaqui tjatantaž cjequiča. ²⁵ Nižaza tsjii kjuychiz žoñinacaqui pizcquiz t'aksnasaž niiqui, tsjiimi tsjiimi quintrasasaž niiqui, nii kjuychiz žoñinaca wichansnasača. ²⁶ Satanasaqui persuna t'aksnasaž niiqui, ezasača. Niiž aziqui miransnasača. Anaž azziz cjesača.

²⁷ Jaziqui anaž jecmi tsjii azziz žoñiž kjuyquiziqui luzi atasacha, ima azziz žoñi čhejlcanaqui. Anaž niiž kinakunacami jwesi atasacha. Čhejlžcu, nekztan kinakunaca jwesi luzasača.

²⁸ Cheka ultimu werara chiyuča, tjapa ujnacami tjapa anazum takunacami pertuntaž cjesača. ²⁹ Pero jakzilta žoñit Yooz Espirituž quintra chiičhaj niiqui, anaž pertunta cjesača. Nii žoñiqui wiñaya ujchiz cjequiča.

³⁰ Žoñiž “Zajraž tantamča amqui,” cjiñiž cjen, nuž paljaychiča Jesusaqui.

JESUSIŽ MAATAN LAJKNACŽTAN

³¹ Nekztanaqui Jesusiž maatan lajknacžtan tjonchiča. Kjuy zanquiztan tsijtscu, Jesusa kjawskatchiča. ³² Kjuyltan žoñinacaqui Jesusižquiz muytata julzi želatča. Ninacaqui Jesusižquiz mazziča:

—Tekz am maa tjonchinča am lajknacžtan. Am kjawža, —cjican.

³³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča:

—¿Ject wejt maajo, wejt jilanacajo?

³⁴ Nii muytata julzi žoñinacž kjutni cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Tinacača wejt maaqui, wejt jilanacaqui. ³⁵ Jakziltat Yooz mantitacama ojkčhaja, niča wejt jilaqui, wejt cullaqui, wejt maaqui.

4

ZKALA ČHJACZ QUINTU

¹ Wilta Jesusaqui kot atquiz tjaajinchiča. Nekztanac muzpa žoñinacaqui niižquiz macjatžquichiča. Jalla nekztan Jesusaqui walsiquiz luzziča kot kjutni. Žoñinacazti kot atquiz žejlchiča. ² Nekztan nii walsiquiztan žoñinacžquiz muzpa tjaajinchiča, tuž cjican:

³ —Nonžna ančhucqui. Tsjii žoñiqui zkal čhjaqui tewcchiča. Nekztan zkal semilla wichcan wichcanka čhjacciča. ⁴ Nuž čhjacan, parti semillanacaqui jicz latuquiz tjojtsiča. Nekzi wežlanacaqui tjonchiča nii semilla luli. ⁵ Parti semillanacaqui maz yokaran tjojtsiča. Maz juntuñaqui ljawallatača yokaqui. Nekztan ratulla jeczica nii čhjactaqui. ⁶ Pero sii kjakiqui nii čhjactaqui ujsiča. Ana kozi zep'i atžcu, ratulla kjoñchiča. ⁷ Parti semillanacaqui ch'ap yokaran tjojtsiča. Nekztan ch'apinacakaz pajkchi, nii čhjactaqui tjananchiča. Ana pookchiča. ⁸ Parti semillanacazti zuma yokquiz tjojtsiča. Nekztan cuza jeczica, pajkchiča, čhjerchiča. Jaziqui nii semillanacaqui quinsatunca sojtatunca, patac čhjerchiz zapa zkal ozquiz, nuž pookchiča.

⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chiižinchiča:

—Jakziltažlaja nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla.

ČHJACZ QUINTU INTINTISKATTA

¹⁰ Wiruñaquí Jesusa zinalla želan, niž tuncapan tjaajinta žoñinacžtan nekz žejlñinacžtan, ninacaquí Jesusa pecunchičha čhjacz quintu. ¹¹ Nekztanaquí Jesusaquí kjaazičha, tuž cjan:

—Ančucaquí Yooz tjaajnaquíčha ančuca kuzquí, niž mantita kamaña puntuquíztan zizjapa. Yekjap žoñinacžquizzti quintunacžtankaz nii puntuquíztan chiyučha, ana criichi kuzziz cjen. ¹² Jalla nižta chiyučha, chercanpacha ana zizajo, nonzcanpacha ana intintajo, ana kuz campižkatajo, ujquíztan ana pertunta cjisjapa.

¹³ Nekztanaquí Jesusaquí tjaajinta žoñinacžquíz pewczičha, tuž cjan:

—¿Anačha tii zkala čhjacz quintu ziz, ančhucjo? ¿Jaknužt parti weriž chiita quintunaca zizasajo? ¹⁴ Ančucaquí tjaajnučha. Zkala čhjacz quintuquí jalla tuž cjičha: Jakziltat Yooz taku paljayčhaja, jalla ničha nii zkala čhjaczni žoñiquí. ¹⁵ Tsjii semillanacaquí jicz latuquí tjojtšičha. Čhjulorat tsjii žoñinacaquí Yooz taku nonžaja, oralla Satanasaquí tjončha, kuzquíztan nonžta taku kjañzjapa. Jalla nižtačha nii jicz latuquí yokažtakaz žoñinacaquí.

¹⁶ Nižaza tsjii semillanacaquí maz yokaran tjojtšičha. Nii maz yokažtakaz žoñinacaquí Yooz taku nonžcu, orallaž catokčha. Pero tsjii upacamakaz Yooz tawk jaru kamčha. ¹⁷ Ana koz zep'ichiz zkalažtakazza ninacaquí. Yooz taku catoktiquíztan yekjap žoñinacaquí quintrassa, ninaca chjaawjčha. Nižaza pruebanacac tjončha. Nekztan ratulla Yooz taku tjažza, quejpsa.

¹⁸ Nižaza tsjii semillanacaquí ch'ap yokaran tjojtšičha. Nii ch'ap yokažtakaz žoñinacaquí Yooz taku nonža. ¹⁹ Nekztanaquí čhjulquinami pinsičha. Wali jiru cjis pecčha; čhjultakimiž pecčha. Nekztan kuzquí turwaysa. Nižta kuzziz cjen, Yooz taku tjananičha. Ch'ap yokaran čhjacta semillanaca ch'apiž atipta, anaž pakji atčha. Jalla nižtaž nii ch'ap yokažtakaz žoñinacaquí. Nužquí nii žoñž kuzquí Yooz takuquí anaž pookčha.

²⁰ Tsjii semillanacaquí zuma yokquí tjojtšičha. Nii zuma yokažtakaz žoñinacaquí Yooz taku nonžcu, tjapa kuztan catokčha. Nekztanaquí ninacž kuzquí Yooz takuquí cusaž pookčha. Nii zum yokquí čhjactaquí cusaž čhjerčha —quinsatunca, sojtatunca, patac čhjerchiz zapa zkal ozquí. Jalla nižta Yooz takuquí pookčha zuma žoñinacž kuzquíziquí.

MICHA TJEZ QUINTU

Jesusaquí tsjiižtan quint'ichičha, tuž cjan:

²¹ —Micha ana tjeznasačha cajun kjuyltan nonzjapa, nižaza tjaž zquit koztan nonzjapa. ¿Jalla nižta cjesajo? Anaž cjesačha. Micha tjezquí iztacž juntuñ nonznasačha, zuma kajajo. ²² Čhjulu čhjojtami wažtapanikaz cjequíčha. Nižaza Yooz puntu ana ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequíčha. ²³ Jakziltažlaj nonžni cjuñchiz niíqui, nonžla.

²⁴ Jesusaquí cjichizakazza:

—Weriž chiita taku zuma nonžnalla ančhucquí. Jaknužt ančhuc tjaačhaja, jalla nižtažakaz Yoozquí ančucaquí tjaasačha; iya zakaz yapznasačha Yoozquí. ²⁵ Jakziltažlaj catokni kuzziz niíqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequíčha, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokni kuzziz niíqui, juc'anti turwayskattaž cjequíčha. Jalla nižtíquíztan Yooz takuquí anapan intiniž cjequíčha. —Nuž tjaajinčičha Jesusaquí.

ZKAL QUINTU

²⁶ Nižaza Jesusaquí iya tjaajinčičha, tuž cjan:

—Yooz wajtchiz žoñinacaquí jalla tužučha. Tsjii žoñiquí zkala čhjaczčha. ²⁷ Nekztan ween tjačha, majiž žaaža. Jaknužt zkalaquí jeczaja, pajkčhaja, nii ana zizza žoñiquí. ²⁸ Zkal yokaquí juyžtokaz pookčha. Primíruquí zkalaquí jeczaja, nekztan pjajkjalčha, nekztan ozziz cjišsa, nekztan čhjerchizza. Nuž pookčha. ²⁹ Nekztan zkala wejliž cjen pajk cuchillžtan zkala ajza. Zkala ricujz timpučha.

MOSTAZA CJITA SEMILLA PUNTU

³⁰ Jesusaquí tsjii quintužtan tjaajinčičha.

—Yooz wajtchiz žoñinaca, ¿jalla nii puntu irata čhjulut cjesajo? Ančucaquí cjiwčha, tii quintu irata cjesačha, mostaz quintu. ³¹ Tsjii semillaquí mostaza cjičha. Tjapa

semillquiztan juc'ant zkoltallača. ³² Pero čhjecta mostaz semillaqui walja pakji pajkča, čhjul zkalquiztanami juc'anti. Pajk itzzizza. Layñi wežlanacami itzquiz julžcu, ziwžquiz jeejznasača. —Nuž tjaajinchiča Jesusaqui.

³³ Jalla nižta quintunacžtan žoñinacžquiz tjaajinchiča, quintu nonžñi otčañcama.

³⁴ Quintunacžtankaz tjaajinchiča. Nekztan niž persun tjaajinta žoñinacžquiz zapa quintumi intintiskatchiča, parti žoñinacaž ana želan.

JESUSAQUI TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIČHA

³⁵ Tsjii nooj tjuñiž kattan, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tii kotž najwktuñtanž ojklay, —cjican.

³⁶ Nekztan parti žoñinaca eccu, Jesusaqui tsjii walsiquiz ojkchiča niž tjaajintanacžtan. Nižaza yekja walsanacaqui ninacžtan chica ojkchiča. ³⁷ Nekztanaqui tsjii wali pjursanti tjami zalchiča. Jaziqui juc'anti tjamiž cjen walsiquiz ancha kjaz luzziča. Walsaquei jozipan kjaz chjijpsiča. ³⁸ Jesusaqui walsa kjuyltan tsjii azquiz tjajatča, wirquin. Tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žiñziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro! Ticzmayala učumqui! ĴAnam llaquisya?

³⁹ Wajtžcuqui Jesusaqui tjami mantichiča, apaltajo. Kjaz ljojki mantichizakazza:

—Ch'uj žela! —cjican.

Nekztanac tjamimi nižaza kjaz ljojkinacami apaltichiča. ⁴⁰ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—ĴKjažtiquiztan ancha tsucchinčhuctajo? ĴAna wejtquiz kuzzizčhuckaya?

⁴¹ Tjaajinta žoñinacaqui ancha ispantichi cjissiča. Ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—ĴČhjul žoñit teejo? Tiiž takucama tjamimi nižaza kjaz ljojki cazla.

5

ZAJRAŽ TANTA ŽOŃI

¹ Nekztanaqui kotž najwctuñtan irantichiča Gadara cjita yokquin. ²⁻³ Jesusaqui walsiquiztan ulantan, tsjii zajraž tanta žoñiqui campu santuquiztan tjonchiča. Campu santuquin kamñitača. Nižaza anaž jecmi nii zajraž tanta žoñi čheli atatča, jir carinžtanami. ⁴ Kjaž wilta kjojchami kjarami carinžtan čhejlžinzpantača. Čhejlžtiquiztan carinaqui kjoksñipankaztača; t'una kjolžñipankaztača. Anaž jecmi nii žoñž azquiziqui alcansatča, nii atipzjapaqui. ⁵ Ween majiñ campu santuran cururan ojklayñitača kjawcan. Maztan persun janchi chjojritsñitača. ⁶ Ažquiztan nii žoñiqui Jesusa cheržcu, zajtžquichiča, Jesusiž yujcquiz quillzlaki. ⁷ Nekztan altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, Ĵkjažtiquiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'uča, anaž wejr tjatnalla, anaž wejr sufriskatalla.

⁸ Tuquiqui Jesusaqui mantichiča, tuž cjican:

—Zajra, tii žoñžquiztan ulna.

Nuž mantitiquiztan zajraqui chiichiča. ⁹ Nižaza Jesusaqui pewcziča:

—ĴČhjul tjuuchizamta? —cjican.

Nii zajraqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tama cjitaž wejt tjuuqui. Tamača wejrnacqui.

¹⁰ Nekztan nii zajranacaqui Jesusižquiz ancha rocchiča, ana najwcuñ ojklayskatajo.

¹¹ Nekziqui tsjii lumquiz tama cuchinacaqui lulatča. ¹² Nižtaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Cuchinacžquin wejrnac cuchnalla. Cuchinacžquizkaz luzkatalla.

¹³ Nekztanac Jesusac cjichiča:

—Oka nižtaqui.

Ulanžcu zajranacami cuchinacžquiz luzziča. Tsjii pizc waranka cuchinaca želatča. Zajranacaž luztan cuchinacaqui ispantichiča. Kot kjutñi jira pariju chjujcuttichiča. Kjazquiz luzcu, ticziča.

¹⁴ Nekztanaqui nii cuchi itzñi žoñinacaqui tsucaña zajtchiča. Wajtquinami jochquinami cwint'ichiča cuchi kjazquiz katta quintu. Nekztan žoñinacaqui ojkchiča, nii paatanaca chertzñi.

¹⁵⁻¹⁶ Jesusižquin irantižcu, zajraž tanta žoñi žejtchi cherchiča. Julzi, zquitimi cujtzi, žejtchi, nižta cherchiča. Jalla nuž cheržcu nii žoñinacaqui ancha tsucchiča. Ispantichiča. Nekztan nii chertzñi žoñinacaqui yekja žoñinaczquiz mazziča. Jaknužt nii zajraž tanta žoñi watčhaja, jaknužt nii cuchinacami watčhaja, nii mazmazziča.

¹⁷ Nekztanaqui žoñinacaqui Jesusižquiz rocatča:

—Tii yokquiztan okalla amqui, —cjican.

¹⁸ Nekztan Jesusa walsiquiz luznan nii žejtchi žoñiqui Jesusižquiz rocatča:

—Amtanpan tira žejlz pecučha, —cjican.

¹⁹ Jesusaqui ana munchiča, tuž cjican:

—Am kjuya oka amqui, am jamillanaczquin. Ninaczquiz mazca, “Wejr okziča Yoozqui. Yooz čhjetintitča wejrqui”, cjican.

²⁰ Nekztanaqui Tunca Wajtanaca cjita yokaran ojklaychiča nii žejtchi žoñiqui. Nicjuñ jaknuž Jesusaqui nii čhjetinchižlaja, jalla nii mazmazquichiča. Jalla nekztanaqui nii maztiquiztan tjapa žoñinacaqui tsucchiča.

JESUCRISTUČHA LAA ŽOŇI ČHJETINŇIQUI

²¹ Nekztanaqui Jesusaqui kot najwctuñtan quejpžquichiča walsiquiz. Kot ataran želan, nekziqi muzpa tama žoñinacaqui niž muytata ajcziča. ²² Jalla nekztan tsjii Jairo cjita žoñiqui tjonchiča. Judionacz ajcz kjuy jiliritača niiqui. Jesusa cheržcu niž yujcquiz ezlaki quillziča. ²³ Nekztan Jesusižquiz ancha rocchiča, tuž cjican:

—Ticzmayaż wejt kolta uzqui. Tjonžcalla amqui. Wejt uzaquiz am persun kjaržtan lanžinalla, wejt uz žetajo, ana ticznajo.

²⁴ Nekztanac Jesusaqui nižtan chica nii žoñž kjuya ojkchiča. Okan tama žoñinacaqui Jesusiž wirquiz apziča, ts'acjascan tejwc tejwcarascan. ²⁵ Žoñinacz taypiquiz tsjaa laa žon želatča. Tuncapan wata ljoc okiñtača. ²⁶ Tsjii kjaž kullñi žoñinaczquin ojkchinča. Juc'anti sufriskatchiča ninacaqui. Nužquiz inapankaz tjappacha naaža cusasa castassinča. Naa žonqui juc'anti laa cjisnatča; ana wira žeti atatča. ²⁷⁻²⁸ Jesusiž paata quintunaca nonchinča. Nekztan Jesusiž wirquiztan macjatchinča. Tama žoñinacz taypiquiz želan, tuž cjican pinsichinča:

—Niiž zquitikaj lanznučhaj niiqui, žetaka.

Nekztan niž zqiti lanzinča. ²⁹ Lanžcu nii orapacha tsijtsičha naaža ljoc ojkñiqui. Žejtchinča. Persun janchiquiz naychinča, nii laaquiztan žejtchi. ³⁰ Jesusaqui persun kuzquiz naychiča, niž aztan naa žon čhjetinchiča, nii. Nayžcu wir kjutñi cherziča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Ject wejt zqiti lanzejo?

³¹ Nekztanac niž tjaajinta žoñinacaqui cjichiča:

—Cherzna. Tama žoñinaca ancha amquiz ts'acjassa. ¿Kjažtiquiztan am nuž pewczjo, “Ject wejr lanzejo?” cjicanajo.

³² Nekztan Jesusac žoñinacz kjutñi chercherziča, jectčhalaj nii lanzi, nii pajzjapa.

³³ Nekztan naa žonqui persun curpu žejtchi nayžcuqui, ekeksan cjarcatcan macjatchinča, Jesusiž yujcquiz quillzinča. Nekztan naaqui tjapa werara mazzinča. ³⁴ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla. Tjapa kuztan criichiž cjen, čhjetinta cjissamča. Jaziqui žejtchipanim cjequiča. Cuntintum okaquiča.

³⁵ Nekztanaqui Jesusiž naa žonaquiz chiyan, tsjii žoñinacaqui tjonchiča; Jairo cjita judio jilirž kjyquiztan tjonchiča. Nii jiliržquiz cjichiča:

—Am uzqui ticzinča. Anam iya tii maestružquiz molistis waquiziča.

³⁶ Jesusazti nii žoñinacz chiita taku ana catokchiča. Nekztan nii jiliržquiz cjichiča:

—Ana am niic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuztanpan cjeella.

³⁷ Nekztan Jesusaqui Pedružtan Santiagužtan Juanžtan (Santiaguž lajk) ninacakaz apskatchičha. Partinaca ana apskatchičha Jesusaqui. ³⁸ Nekztan judío jilirž kjuyquin irantižquichičha. Nekzi žoñinacaqui ancha kjawcanž kaatkalčha. Nižta cherchičha Jesusaqui. Ancha arnatčha nii kaañi žoñinacaqui. ³⁹ Kjuyquin luzcu, Jesusaqui cjichičha: —¿Kjažtiquiztan ancha aranje, nižaza kaajo? Taa uzqui anačha ticzin, tjajčha.

⁴⁰ Nekztan nii žejlñi žoñinacaqui tjassičha, nii nonžcu. Jesusazti zancuñ nii žoñinaca ulanskatchičha. Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan niž mazinacžtan luzzičha, jakziquin naa uz želatčhaja, nicju.

⁴¹ Nekztan Jesusaqui naa uza kjara tanzičha. Nižaza altu tawkžtan chiichičha:

—Talita cumi, —cjican.

Nii takuqui cjičha, “Usalli, žaazna”.

⁴² Nekztanac nii orapacha naa uzqui žaaziñčha. Ojklaychiñčha. Tuncapan watchiztačha naa uzqui. Nekztanaqui nii žoñinacaqui kuz kata tsucchičha. Ancha ispantichičha.

⁴³ Nekztan Jesusaqui zuma iwjt'ichičha, tuž cjican:

—Ana jeczquizimi tii čhjetinta quintu chii chiyaquičha.

Nuž mantižcu, ninacžquiz mantichizakazza, naa uzaquiz čhjeri tjajjo, nii.

6

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHIČHA

¹ Nekztanaqui Jesusaqui najwctan persun wajtquin ojkchičha niž tjajintanacžtan.

² Jeejz tjuñquiziqui judionacž ajcs kjuyquiz tjajinchičha. Nii nonžcuqui žoñinacaqui ispantichičha, tuž cjican:

—¿Jakziquin zizzit tii žoñi tii tjajinznacaya? ¿Jaknuž zizzit tii tjajinznacaya? ¿Jaknuž paachit tii milajrunacaya? ¿Jaknužupan teejo? ³ Tiiqui carpintirukazla, María majchčha tiic, ¿ana jaa? Tiiž lajknacaqui Jacobo, José, Judas, Simón cjitačha. Ninacžtan tiiž cullaquinacžtan tii wajtquiz učumnacžtan kamčha. —Nuž cjichičha.

Nekztanaqui nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusiž quintra muzpa žawjzičha. ⁴ Nekztan Jesusac chiichičha:

—Tjapa žoñinacaqui Yooziž uchta profetžquiz rispitle. Pero persun wajtchiz žoñinacami persun parintinacami persun familianacami profetžquiz anaž rispitz pecñičha.

⁵ Nekziqui nii wajtquiz tsjii kjažultan žoñi čhjetinchičha, kjaržtan lanžcu. Ana iya milajru paayi atchičha. ⁶ Ana criiñiž cjen Jesusaqui cjichičha:

—¿Kjažtiquiztan tii žoñinacaqui ana criijo? ¿Kjažt cjisnaquejo?

Nekztanaqui nii wajtquiztan ulanžcu, visinunacž wajtquiztan wajta tjajinñi ojklaychičha Jesusaqui.

TJAJINTA ŽOÑINACA CUCHANTA

⁷ Jesusaqui niž tuncapan tjajinta žoñinaca kjawžcu, pucultan pucultan cuchanchičha:

—Ančhucqui Yooz aztan zajranaca chjatkataquičha, —cjican.

⁸ Jalla nekztanac mantichičha, tuž cjican:

—Ančhucqui anaž čhjulumi chjichaquičha jiczjapaqui, anaža žak quelzmi anaza čhjerimi anaza paazmi. Tsjii atskaz chjichaquičha. ⁹ Čhjata čhjatžcučha okaquičha. Nižaza tsjii zquitillchizkaz okaquičha, ana pizc zquitichiz. ¹⁰ Ančhucqui jakziquinž alujasačhaja, nekziž kamaquičha, čhjulatorat nii wajtquiztan ulnačhaja, niicama. ¹¹ Jakzilta watjat ančhuc ana cherez pecčhaja, nižaza ančhuc takumi ana nonz pecčhaja, jalla nii wajtquiztan ulnaquičha. Nekztan nii yok pulpu ančhuc kjojchquiztan tsajt tsajtsnaquičha, ninacž uj tjeezjapa. Ultim wereral cjiwčha, juyzu tjuñquiziqui Sodomo nižaza Gomorra cjita watjanacchiz žoñinacaqui castictaž cjequičha. Pero nii ana ančhuc pecñi žoñinacazti juc'anti castictaž cjequičha. —Nuž cjichičha Jesusaqui.

¹² Jalla nekztanaqui niž tuncapan tjajinta žoñinacaqui Yooz taku paljayi ulanchičha, tuž cjican:

—Ančhucqui tjappacha kuz campiya. Ančhuc uj paaznacaqui eca.

¹³ Nekztanaqui zmali zajranaca chjatkatchičha. Nižaza asiitižtan achquiz tjawkžcu, muzpa laanaca čhjetinchiča.

JUAN BAUTISTA CONTA

¹⁴ Tjapa kjutñi nii yokaran žoñinacaqui Jesusiž ancha wali paata milajrunaca zizziča. Herodes cjita nacionž chajwc jilirimi zizzizakaztača. Nii Jesusiž paata milajrunacž puntu nonžcuqui, Herodesaqui cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Ticziquiztan jacatatchižlani. Jalla nižtiquiztan walja milajrunaca paazjapa poderchizlani.

¹⁵ Yekjap žoñinacaqui cjichiča:

—Elías cjita profetila tiiqui.

Yekjapaqui cjichiča:

—Tuquitan Yooz taku parliñi profetažtakazla tiiqui.

¹⁶ Jesusiž quintu nonžcu Herodes cjita nacionž chawc jiliriqi cjichiča:

—Juan Bautistala tiiqui. Wejrqui tiiž acha pookatchinča. Anziqi jacatatchila tiiqui. —Nuž cjichiča Herodesaqui.

¹⁷ Tuquiqui tužu watchičha. Herodiy cjita žonqui Felipiž tjuntača. Felipitača Herodes jilaqui. Nekztan Herodesaqui Felipiž tjunatan zalsičha. Nekztan Herodiy cjita tjunqui Herodižquiz paljaychiča:

—Nii Juan tankata. Carsilquiz chawjczna. —Nuž cjichinča naaqui.

¹⁸ Tuquitan Juanqui Herodes cjita jiliržquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Am persun jilž tjunatan zalsamča amqui. Nuž ana waquisičha. Jaziqui liy quintram kamča amqui.

¹⁹ Nekztanaqui naa Herodiiqui Juanž quintra ancha žawjchinča. Conkatzpan pecatča. Pero ana atchinča. ²⁰ Juanqui zuma kuzziztača, ana ujchiz žoñi. Nekztan Herodesaqui Juanžquiz eksičha. Nekztan Herodiyqui ana conkati atchinča. Herodesaqui Juanž taku nonžcu, walja paysnakchiča. Jalla nuž cjenami Juanž taku jutztazñi-pankaztača.

²¹ Wiruñaquei niž cumpliaños pjižtiquiz Herodesaqui cusa čhjerinaca luli kjawziča. Wajt jilirinaca, sultatž jilirinaca, Galiliquiztan ricach žoñinaca, ninaca kjawziča. Nii tjuñquiz naa Herodiyqui ancha kuz tjutzinča, Juan conkatzjapaqui. ²² Nii nooj jakziquin čhjeri lujlčhaja, nicju Herodiyž turqui tsati luzzinča. Nekztanaqui naa turaž ancha tsajtchinča. Nii cheržcu, jutztaziča Herodižtan niž invitta žoñinacžtanaqui. Nekztan nii Herodes jiliriqi naa turaquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Čhjulum pecčhaj niiqui, wejtquiztan mayaquiča. Amquiz tjaača.

²³ Jaziqui Herodesac turaquiz juramentužtan chiichiča, tuž cjican:

—Čhjulu pecanami amiž maytacama chicat wejt nacionami amquiz tjasača.

²⁴ Nekztan ulanžcu naa turqui maa pewczinča:

—¿Čhjulut wejr mayas, mama? —cjican. Maaqui kjaazinča:

—Juan Buatistiž acha maya.

²⁵ Nekztan apura jiliržquiz luzquichinča naa turqui. Maychinča maaž mantitacama, tuž cjican:

—Anzpacha tsjii chuwquiz Juan Bautistiž achal pecučha.

²⁶ Nekztanaqui nii jiliriqi ancha llactazziča. Juramentužtan chiichiž cjen, nižaza niž mazinacaž nonziž cjen, ana kjaž cjiyi atchiča. ²⁷ Nekztan sultatu cuchanchičha Juanž acha zjičajo. ²⁸ Carsila ojkchiča mantita sultatuqui. Nekztanaqui Juanž acha pootžcu chuwquiz zjičchiča. Naa turaquiz acha tjaatatača. Nekztan naaqui maaquin acha tjaažquichinča.

²⁹ Jalla nekztanaqui Juanž acha poota nonžcuqui, Juanž tjaajintanacaqui niž curpu mayi tjonchiča, chjitzjapa, yokquiz tjazjapa.

LUJLZ ČHJERI TJAATA

³⁰ Wiruñaquí Jesusiž cuchanta žoñinacaquí quejpžquichiča. Jesusižquíz cwint'ichiča tjapa ojklaytanacami tjapa tjaajintanacami. Nekztan Jesusaquí ninacžquíz paljaychiča, tuž cjican:

³¹ —Jakziqúnt ana žoñinaca žejlčhaja, nicju tjappachaž ojklalla. Nicju jeejžcaquíča. Ancha žoñinacaž tjontjonžtíquíztan wira ana čhjerimi lujlucatača.

³² Nekztanaquí Jesusižtan niž tjaajinta žoñinacžtan, jalla ninacakaz ojkchiča; ana žejlz yokquin walsiquíz ojkchiča. ³³ Pero eclichi žoñinacaquí ninaca ojkñi cherchiča. Žoñinacaquí ninaca pajžcu tjapa wajtquíztan kjojčuñ zajtchiča. Jaziquí nii žoñinacaquí Jesusiž tuquí irantichiča. ³⁴ Jesusaquí nii yokquin irjatžcuquí walsiquíztan ulanchiča. Nekztan tama žoñinaca cherziča. Nii žoñinaca okziča. Ana awatirchiz uuzanacažtakaz nii žoñinaca želatča. Nekztanac Jesusac walja tjaajinchiča. ³⁵ Ima tjuñ katalla Jesusiž tjaajintanacaquí tjonchiča, tuž cjican:

—Ana žejlz yokquízla učumquí. Tjuñiquí wajillaž kataquíča. ³⁶ Jaziquí tii žoñinacaquí joch kjutñimi wajt kjutñimi cuchnalla, nicju čhjerimi kjayžcajo. Ninacžta čhjeri ana žejlča.

³⁷ Jesusaquí kjaaziča:

—Ančhucča tinacžquíz čhjeri tjaa.

Ninacaquí cjichiča:

—¿Tinacžquíz čhjeri tjaazjapa, paa patac paaztan t'anta kjayi okas?

³⁸ Nekztan Jesusac kjaaziča:

—¿Kjaž t'antat ančhucalta žejljo? Cheržca ančhucquí.

Nekztan cheržcu quejpžquichiča ninacaquí. Nekztan chiichiča, tuž cjican:

—Pjijska t'anta pizc ch'iz žejlča.

³⁹ Jalla nekztanaquí Jesusaquí ninacžquíz cjichiča:

—Jaziquí pastu yokaran t'aka t'aka tii žoñinaca tjułžna, ⁴⁰ patacquíztan pataca, pjijska tuncquíztan pjijska tunca.

Nekztan nužupan julziča žoñinacaquí. ⁴¹ Nekztanaquí Jesusaquí nii pjijska t'anta pizc ch'iz niž kjarquíz tanzcuquí, tsewčhuc cherziča. Nekztan Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztan t'anta kjolziča. T'una t'una kjolžcu, tjaajintanacžquíz tojziča, parti žoñinacžquíz onajo. Nižaza nii pizc ch'iz tojzizakazza žoñinaca lulajo. ⁴² Nekztan tjapa žoñinacaquí chjeki cjissiča. ⁴³ Nekztanaquí žejtchi t'anti t'unanacami ch'iz t'unanacami tuncapan canasta chjijpi ricujchiča. ⁴⁴ Nii t'anta lujlñi luctak žoñinacaquí pjijska warankatača.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUÑ OJKCHIČHA

⁴⁵ Nekztanaquí Jesusaquí niž tjaajintanaca walsiquíz luzkatchiča, nii kota kakajo, Betsaida cjita wajtquin kotž najwčhaktan. Ninacž ojktan Jesusaquí parti žoñinacžquíz cjichiča:

—Ančhuca kjuyaž okaquíča.

⁴⁶ Žoñinaca cuchanžcuquí Jesusaquí cur kjutñi yawchiča, Yooz Ejpžtan parlisjapa. ⁴⁷ Nii oraquí zumchitača. Curquin Jesusaquí zinallatača. Pajk kotquíziquí nii tjaajinta žoñinaca walsiquíz kjaz kot taypíquintača. ⁴⁸ Jesusaquí curquíztan walsa cherchiča. Tjamiquí pjursantitača. Nii tjaajinta žoñinacaquí tjapa aztan langznatča, najwčhaktan walsa tjakzjapa. Ima kjantatiž cjen ninacžquin ojkchiča Jesusaquí. Kjaz juntuñ ojkchiča, tsjii latu watzjapa. ⁴⁹ Nii tjaajintanacazti Jesusa kjaz juntuñ ojkñi cherchiča. Nekztanac kjawchiča:

—Cuntinaž caa, almaž caa, —cjican.

⁵⁰ Ancha tsucchiča. Nekztanaquí Jesusaquí paljaychiča, tuž cjican:

—Anača tsuca ančhucquí. Wejrtča. Tjup kuzziz cjee.

⁵¹ Nekztanaquí walsiquíz luzziča Jesusaquí. Nii oraquí tjamiquí zekziča. Jalla nekztanaquí tjaajintanacaquí ispantichiča. Inakaz cjissiča. ⁵² Ninacatača ana nii t'anta milajru intintazñinacaquí. Imazi ninacž kuznacatača zizñi.

JESUSAQUI LAA ŽOŇINACA ČHJETINCHIČHA

⁵³ Nekztanaqui pajk kota kajžcuqui Genesaret cjita yokquiz irantichiča. Nekztan walsa kjaz kot atquiz mokžcu ecchiča. ⁵⁴ Walsiquiztan ulnan žoŇinacaqui Jesusa pajchiča. ⁵⁵ Jalla nekztanac nii žoŇinacaqui tjapa kjutŇi ojkchiča, laanaca zjijczjapa. Jakziquint Jesusa želatčhaja, nicju laa žoŇinaca zjijcchiča zquitquiz callžcu. ⁵⁶ Jochiran kolta watjaran pajk watjaran ojklayatčha Jesusaqui. Jakziquint ojklayatčhaja, nekzi laa žoŇinaca zjijcŇi pankaztača. Nižaza žoŇinacaqui Jesusa rocchiča, laa žoŇinaca Jesusiž zquiti lanznajo. Jesusiž zquiti lanzŇinacaqui žejtchiča.

7

¿ČHJULUT UJ CJES ŽOŇŽQUIZIQUI?

¹ Nekztanaqui fariseo žoŇinacaqui Jesusižquiz macjatchiča, tsjii kjažt judiuž lii tjaajiŇinacžtan Jerusalenquiztan tjonchi. Jakziquint Jesusa želatčhaja, jalla nicju ajcsiča. ² Nižaza nekzi Jesusiž tjaajinta žoŇinacaqui čhjeri lulatčha, kjara awjz costumbre ana paažcu. Nuž ana kjara awjžcu lulan, cherchiča parti žoŇinacaqui. Nekztan quintra chiichiča. ³ Nii fariseo žoŇinacaqui ana kjara awjžcu, wira ana lujlŇitača. Parti judio žoŇinacaqui nižtazakaztača. Jaziqui tuquita žoŇinacž costumbre nužupan chjojŇitača. ⁴ Nižaza čhjeri kjayžcu ana kjara awjz costumbre paažcu, ana wira lujlŇipantača. Nužupan ancha costumbre cumpliŇinacatača. Wazunacami mazcanacami jir mazcanacami catrinacami nižtanaca ajunŇi pankaztača. ⁵ Nuž cjen nii fariseo žoŇinacaqui judiuž lii tjaajiŇinacžtan Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtquiztan am tjaajintanacaqui tuquita costumbre ana cumplejo? Ana kjara ajwžcu lujl-la.

⁶ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Anazum kuzziz žoŇinacčhucča ančhucqui. Ultim werara ančhuc punctuiztan chiichiča tuquita Isaías cjita žoŇiqui. Tuž cjican cijjrtkalča:

“Tii žoŇinacaqui tawžt tankaz Yooz rispitiča; juntuŇkazza. Ultimu kuzquiz ana Yooz rispitiča. ⁷ Inapankaz Yooz sirwiča tii žoŇinacaqui. Tinacaqui žoŇž taku tjaajiŇiča, ‘Tiiča Yooz takuqui’, cjican”.

—Nuž cijjrtkalča Isaías cjita žoŇiqui.

⁸ Jesusaqui cjichizakazza:

—Nižtapan ančhucqui Yooziž mantita ana cumpliŇchucča. ŽoŇž cuzturumpi cumpliŇchucpankazza. Mazcanacami wazunacami ajunz nižta costumbrenaca cumpliŇchucpankazza. ⁹ Ančhucqui Yooziž mantita tjtančha. Ančhuc costumbrekaz tucquin utča. ¹⁰ Tuquita Moisés cjita žoŇiqui chiižinchiča:

“Am maa ejp rispita. Nižaza jakziltami niiž maa ejpž quintra chjaawjkatačhaja, jalla niiqui, contaj cjila”. Nuž mantichiča Moisesaqui. ¹¹ Ančhuczti tuž cjiŇchucča: “Jakzilta žoŇit niiž maa ejpžquiz chiyasača, tuž cjican, ‘Wejrqui amquiz anal yanapi atasača. Tjapa wejt cusasanaca, Yoozquiz tjaatača’. ¹² Nuž chiyachaj niiqui, maa ejp yanapz anaž waquisiča”. Nuž cjiŇchucča ančhucqui. ¹³ Nižtiquiztan ančhuc costumbre ana tjatžniž cjen, Yooz mantitaqui tjatža. Jalla nižta paayiŇchucpankazza ančhucqui. —Nuž chiižinchiča Jesusaqui.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui wilta žoŇinaca kjawziča, tuž cjican:

—Ančhucqui, tjappacha nonžna. Wejt taku intintazŇi cjee. ¹⁵ Anaž zawnctan kjuylchuc luzŇiqui uj cjesača žoŇžquiziqui. ŽoŇž kuzquiztan ulanŇi niiž uj cjesača žoŇžquiziqui. ¹⁶ Jakziltažlaj nonžni cjuŇchiz niiqui, nonžla.

¹⁷ Nekztanac Jesusac žoŇinaca eccu kjuya ojkchiča. Kjuya luzcu niiž tjaajintanacaqui Jesusižquiz nii ana intintazta takunaca pewcziča. ¹⁸ Jalla nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Ančhucqui nižtazakaz anaž naazy? ¿Anapanž intintiya? Tužuča niiqui. Anača zawnctan kjuylchuc luzŇiqui uj cjesača žoŇžquiziqui. ¹⁹ Nii lujltaqui kuzquiz ana

luzasača; pjuchquizpanž luzza. Nekztan pjuchquiztan wir kjutñi ulanča zawncchuc. Jalla nižtiquiztan čhjul čhjeripankaz lulasächa žoñinacaqui.

²⁰ Nekztan cjichizakazza:

—Kuzquiztan ulanñi niž uj cjesächa žoñžquiziqui. ²¹ Žoñž kuzquiztan tižta ana walinaca ulanča: anawali pinsiz, adulteriuquiz ojklayz, yekja maatakžtan žejlz, žoñi conz, ²² tjañi cjis, wali jiru cjis pecz, uj paaz, incallz, anawali kamañchiz cjis, čhjultaki zmaz, anazum takunaca joojooz, mita cjis, anazum kuzziz cjis. ²³ Nižtanaca kuzquiztan ulanča. Jalla nižtanaca uj cjesächa žoñžquiziqui.

JESUSIŽQUIN KUZZIZ MAATAKA

²⁴ Nekztanaqui Jesusaqui tsijtsičha. Jakziquin Tiro Sidón cjita watjanaca žejlčhaja, nijcchuc ojkičha. Nicju tsjii kjuyquiz alujassičha. Ana žoñiž pajta kamz pecatčha. Pero ana pajta kamzqui anapantaž atchuca. ²⁵ Jesusiž tjonta zizcu nii orapacha tsjaa žonqui Jesusiž yujcquiz quillzlaki macjatžquichinča. Naaža uzqui zajraž tantatačha. ²⁶ Sirofenicia cjita yokchiz žontačha naaqui. Grecia cjita taku chiyiñtačha. Jaziqui naa žonqui Jesusa rocchinča:

—Wejt uzaquiztan zajra chjatkatžinalla, —cjican.

²⁷ Nekztan Jesusaqui kjaazičha:

—Primiru maatinaca čhjeri chjeki lujlsa. Maatinacž čhjeriqui kjañžcu pawčžquin tjojtanz anaž waquizičha.

²⁸ Naaqui kjaazinča, tuž cjican:

—Nužupanzačha. Weraram chiičha. Pero pacunacami mis koztan ocjalž tajwkta čhjerinaca lujlča.

²⁹ Nekztanac Jesusac chiičičha:

—Amiž zuma chiitiquiztan zajraqui ulanskatchinča am uzaquiztanaqui. Jaziqui am kjuya quepa.

³⁰ Nekztanaqui kjuya quejpchinča naa žonqui. Nii kjuyquin naaža uz ajpsquiz želanami, zajraqui chekapanž ulantkalča.

OÑ ŽOÑI ČHJETINTA

³¹ Nekztan Jesusaqui Tiro cjita yokquiztan quejpžquichičha. Sidón cjita watja, Decápolis cjita yoka watžcu Galilea cjita kot ataran ojklaychičha. ³² Nicju tsjii oñ žoñi Jesusižquiz zjičtatačha. Cjacija chiiñizakaztačha. Nekztan žoñinacaqui Jesusižquiz rocatčha:

—Am kjaržtan tii žoñi lanžinalla, —cjican.

³³ Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñi chjitchičha tsjii latu. Nekztan nii oñ žoñž cjuñquiz loc'anžtan čhjapzičha. Nekztan llawsižtan tjujtžcu nii žoñž las lanzičha. ³⁴ Nižaza Jesusaqui tsewcchuc cheržcu:

—Aayj, —cjican llactazzičha.

Nekztan chiičičha,

—Efata, —cjican.

Nii tsjemat taku cjičha, “Cjetzi cjee”, nii.

³⁵ Nekztanac nii žoñž cjuñinacaqui cjetzi cjissičha. Niiž lasqui žejtchizakazza. Cusa chiiñi cjissičha. ³⁶ Nekztanaqui Jesusaqui mantichičha, tuž cjican:

—Tii anam jecžquizimi maznaquičha.

Nekztanaqui žoñinacaqui nii taku ana cassičha. Nekztan Jesusaqui juc'anti ana chiychijajo mantichičha. Nekztan nii žoñinacazti juc'anti mazmazzičha tjapa kjutñi.

³⁷ Jaziqui walja ispanitichičha nonzñi žoñinacaqui, tuž cjican:

—Tjapa niž paatanacaqui ancha zumačha. oñ žoñimi nonskatñičha. Up žoñimi chiikatñičha. Ancha cusačha.

¹ Tsjii nooj muzpa žoñinacaqui wilta ajcsičha. Čhjeri miranzcama žejlchiča. Nekztan Jesusaqui niž tjaajintanaca kjawžcu, ninacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

² —Čhjep maj tii žoñinacaqui wejtta kamchiča. Jaziqui tinacaqui ana čhjerchizza. Tinacžquiz okžnuča. ³ Ana čhjeri tjaažcu kjuya cuchnasaž niiqui, jiczquiz čhjerž kjara tismayasača. Yekjap žoñinacaqui ažquiztan tjonchiča.

⁴ Jesusiž tjaajintanacaqui kjaaziča:

—Wazquizza učumqui; anaž čhjulumi žejlča tekziqui. ¿Čhjul čhjeri tii žoñinacžquiz tjaasajo, wejrnacjo?

⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—¿Kjaž t'antat ančhucalta žejlya?

Tjaajintanacaqui kjaaziča:

—Pakallaku.

⁶ Jaziqui Jesusaqui nii žoñinacžquiz chiichiča:

—Ančhucqui, yokquiz julzna.

Nekztanaqui t'anta tanžcu Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztan t'anta kjolkjolžcu, niž tjaajintanacžquiz tjaachiča, žoñinacžquiz tojznajo. Nekztan partir paychiča tjaajinta žoñinacaqui. ⁷ Nii tjaajintanacaqui tsjii kjaž chi'iznacchiztača. Nii tanžcu Jesusaqui wilta Yooz Ejpžquin gracias cjican chiichiča. Nekztan tjaajintanacžquiz chiichiča:

—Tii žoñinacžquiz tii ch'iznaca tojzna, ančhucqui.

⁸ Nii žoñinacaqui lujlchiča, chjekañcama. Nekztan žejtchi čhjerinaca tjappacha juntižcu, pakallaku canasta chjijpsiča. ⁹ Nii lujlñi žoñinacaqui tsjii pusi warankatača. Nekztan Jesusaqui žoñinaca cuchanchiča, kjuya okajo. ¹⁰ Jesusaqui tjaajintanacžtan walsiquiz luzcu, Dalmanuta cjita yokquin ojkchiča.

JESUSIŽ QUINTA ŽOÑINACA

¹¹ Fariseo žoñinacaqui tjonžcu, Jesusižquiz ch'ayi kallantichiča, tuž cjican:

—Amqui Yooztamčhalaj niiqui, milajru tekz paalla nižtaqui.

¹² Nekztan Jesusaqui walja llactazan ujrsičha. Nekztan chiichiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan milajrukaz pecjo? ¿Tii žoñinacajo? Weraral cjiwča, milajru ana paasača.

¹³ Nii žoñinaca eccu, walsiquiz luzcu, ojkchiča, wilta kot nawjktuñtan kajczjapa.

¹⁴ Jesusiž tjaajintanacaqui t'anta chjitz tjatsičha. Tsjii t'antakaz želatča walsiquiz.

¹⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča:

—Cwitazaquiča fariseož liwaturžquiztan nižaza Herodiž liwaturžquiztan.

¹⁶ Nekztan nii tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž chiižintiquiztan palt'ichiča, tuž cjican:

—Učumqui ana t'anta zijictala. ¿Kjaž cjeequejo?

¹⁷ Nekztan ninacaž nuž parlan, Jesusaqui pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan t'antiquiztan parli ančhucjo? ¿Anapanž intintiy? ¿Kjažtat ančhucjo? ¿Ančuca kuzqui ana naazñipan, kjažtatajo? ¹⁸ ¿Ančuca čhujquiqui anaj cherchiya? ¿Ančuca cjuñimi anaj nonziya? ¿Tii anapanž cjuñkaya? ¹⁹ Wejrqui pjijska t'antižtan pjijska warank luctak žoñinaca lulunchinča. ¿Nekztan kjaž canastat nii žejtchi t'anta ricujtatajo?

Ninacaqui kjaaziča:

—Tuncapani.

²⁰ Nekztan Jesusaqui pewczizakazza:

—Wejrqui pakallaku t'antižtan pusi warank žoñi lulunchinča. ¿Nekztan kjaž canastat nii žejtchi t'anta ricujtatajo?

Ninacaqui kjaaziča:

—Pakallaku.

²¹ Nekztan Jesusaqui pewczizakazza:

—¿Anapanž zuma intintas, ančhucjo?

ZUR ŽOŇI ČHJETINTA

²² Nekztan Betsaida cjita yokquin irantichiča. Nekzi tsjii kjažu žoŇinacaqui Jesu-sižquiz tsjii zur žoŇi zjicchiča. Zjiczcucu rocchiča:

—Tii lanžinalla, —cjican.

²³ Nekztan Jesusaqui nii zur žoŇž kjarcu tanžcu, wajtž tjiya chjitchiča. Nekztan niiž čhjujquiz llawsiztan t'awziča. Kjaržtan lanžcu pewcziča:

—¿Jaziqui čhjultakinacam cherya?

²⁴ Zur žoŇiqui acha waytižcu chercherziča. Nekztan kjaaziča:

—ŽoŇi cherchucača, ojklayŇi. Pero ana cusal cheruča; muntinacažtakaz nii žoŇinaca cheruča.

²⁵ Jesusaqui nii žoŇž čhjujquiz wilta kjaržtan lanziča, zuma cherajo. Nekztan niiž čhjujqui zuma žejtchiča. Nii žoŇiqui zuma calaru cherchiča ažkquin. ²⁶ Jesusaqui čhjetinžcu niiž kjuya cuchanchiča, tuž cjican:

—Anam wajtquiz luzaquiča. Anaž jecžquizimi tii čhjetinta chiyaquiča.

¿JECT JESUSAQUI?

²⁷ Nekztan Jesusaqui tjaajintanacžtan ojkcchiča, Cesarea de Filipo cjita yok kjutŇi. Ojkcan Jesusaqui pewcziča:

—¿Ject wejrjo? ¿Kjažt cjii žoŇinaca wejt puntuquiztanajo?

²⁸ Niiž tjaajinta žoŇinacaqui kjaaziča:

—Yekjap žoŇinaca, “Juan Bautistala”, cjiča. Yekjapac, “Eliasla”, cjiča. Yekjapac, “Tsjii Yooz taku parliŇi profetala”, cjiča.

²⁹ Nekztan Jesusaqui pewcziča:

—¿Ančhuczti, jaknuž cjii wejt puntuquiztanajo?

Pedruqui kjaaziča:

—Yooziž cuchanžquita Cristumča amqui, —cjican.

³⁰ Nekztan Jesusaqui mantichiča:

—Anaž jecžquizimi nii maznaquiča.

JESUSAQUI MAZINCHIČHA NIIŽ TICZ

³¹ Nekztan niiž tjaajinta žoŇinacžquiz wilta tjaajŇi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz ŽoŇtča. Jaziqui ancha t'akjisača. Wajt jilirinacami timlu jilirinacami judio tjaajiŇinacami, ninacaqui wejtquiz chjaawjkataquiča. Wejrqui contal cjeeča. Nekztan čhjep majquiztan jacatatača.

³² Jesusaqui nuž kjanacama niiž ticz mazinchiča. Tii mazintiquiztan Pedruqui tsjii latu Jesusa chjitchiča. Nekztan paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtquiztan nižta chiijo? Anapan nižta chiyalla amqui.

³³ Jesusaqui wir kjutŇi parti tjaajinta žoŇinacžquin cherziča. Nekztan Jesusaqui Pedro ujziča, tuž cjican:

—Satanás, zaraka wejt yujcquiztan. Amiž pinsita anača Yooziž pinsita, žoŇiž pinsitakazza.

³⁴ Nekztan Jesusaqui nekz žejlŇi žoŇinaca kjawžcu, chiižinchiča, tuž cjican:

—Jequit wejttan chica ojklayz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamaŇ wiraqui tjatžla. Sufrijsapaqui listoj cjila, ticzcama. Nekztan wejttan chicaž kamaquiča.

³⁵ Jakziltat persun kamaŇ wira ana tjatž pecčhaj niiqui, arajpach kamaŇaqui ana tjaataž cjequiča. Jakziltat tii muntuquiz Yooz tawk laycu nižaza wejt laycu persun kamaŇ wira tjatžnačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiŇaya kamaquiča. ³⁶ Tsjii žoŇiqui tjapa tii muntuquiz žejlŇi cusasanaca canasača. Pero nekztan infiernuquin okaquiž niiqui, tjapa nii canta cusasanaca, ¿čhjuljapat sirwasajo? Inakaz cjequiča. ³⁷ Arajpachquin Yooztan kamzqui persun liwriizqui anaž paasztanac kjayasača. ³⁸ Wejrqui cjiwča, tii muntuquiz žoŇinaca žejlča, ana Yooz kuzcama ojklayŇi, persun kuzcama ojklayŇi, ujchizza. Nii žoŇinacžtan želan, jakziltat wejtquiztan nižaza wejt tawkquiztan asačhaja, nižaza ana pajŇi chiyáčhaj niiqui, jalla niižquiztan wejrzal ana pajŇi chiyacha. Tsjii nooj wejrqui

wejt Ejpž aztan tjonača zuma arajpach Yooz anjilanacžtan. Nii ora wejtquiztan asñi ana pajñi žoñinacžquiztanaqui wejrzal ana pajñi chiyächa. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

9

¹ Jesusaqui cjichizakazza:

—Ultimu werara wejr cjiwča, tsjii nooj Yoozqui aztan mantaquiča. Ima nii tjuñi tjonan yekjap tekzta žoñinacaqui anaž ticznaquiča.

JESUSAQUI TSJEMATA CJISSIČHA

² Sojta tjuñquiztan Jesusaqui čhjepultan tjaajinta žoñinaca chjitchičha, Pedro, Jacobo, Juan, jalla ninacžtan. Pakpaltan tsjii curu yawchičha. Nicju nii čhjepultanž yujcquiz Jesusaqui tsjemat chercherchiž cjissičha. ³ Niiž zquiti qui ancha llijatča. Ancha chiw kjatñižtakaztača. Anaž jec žoñimi nižta chiwi zquiti cjiskati atča. ⁴ Nekztan pucultan žoñinaca jecžquichiča; Elías nižaza Moisés cjitatača ninacaqui. Jesusižtan parličičha. ⁵ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz paljaychičha:

—Wejt Tjaajiñi. Walikazza tekz žejlzqui. Čhjep chjujlli kjuya kjuyznasača, tsjii qui amta tsjii qui Moiesta, tsjii qui Eliasta. ⁶ Nekztan nii tjaajinta žoñinacaqui ancha tsucchičha. Pedruqui čhjulut chiyi ana zuma tantiichucatača.

⁷⁻⁸ Nekztan ninacžquiz tsjiriqui urpuntičičha. tsewctan tsjirquiztan tsjii joraqui chiižquichiča:

—Wejt k'ay Majchča tiiqui. Tiižquiz nonžna.

Nekztan tjaajinta žoñinacaqui tjapa kjutñi chercherziča. Anazaka čhjulumi tjenchičha. Jesusapankaz želatča nii chjepultan žoñinacžtan.

⁹ Jesusaqui nii curquiztan chjijwžquican ninacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Ančhucadž cherta ana jecžquizimi chiichiyaquiča. Weriz jacatattan, nekztan chichiyaquiča ančhucqui. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča.

¹⁰ Ninacpora pewcsarassičha:

—¿Čhjulut tii jacatatz puntu cjeejo?

Nižtami Jesusiž chiiacama ojkchičha. ¹¹ Nekztan Jesusižquiz pewczičha:

—Judiuž lii tjaajiñinacaqui cjiñičha, “Primiruqui Elías profetaqui tjonstanča”, nii. ¿Kjažtiquiztan nižta chiiya?

¹² Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ultimupan Elías profetaqui primiru tjonchičha, tjappacha tjaczjapa. Nižaza cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča, wejr tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñž puntuquiztan. Tekzi qui ancha sufrächa wejrqui. Čhjaawjtaza iñartaza cjeeča. ¹³ Jaziqui wejr cjiwča, Eliasaqui tjonchila. Nekztan žoñinacaqui Elías ninacž munañparu paachiča. Nužupan cjiirta Yooz takuqui cjiča Elías puntuquiztan. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

ZAJRAŽ TANTA UZA ČHJETINTA

¹⁴ Nekztan parti tjaajinta žoñinacžquiz irantichičha. Nekzi muzpa žoñinacaqui želatkalča. Parti tjaajintanacžtan judiuž lii tjaajiñinacžtan ch'aazatkalča. ¹⁵ Tjappacha Jesusa cheržcu ispanti ch'uj cjichiča. Nekztan tsaani zajtchičha. ¹⁶ Jesusaqui pewczičha, tuž cjican:

¿Ninacžtan čhjulut chiyas?

¹⁷ Tsjii žoñiqui kjaaziča:

—Tjaajiñi Maestro, wejrqui wejt uza amquiz zjičchinča. Zajraž luztan, upa cjissičha.

¹⁸ Jakziquinami zajraqui wejt uzquiz pankaz luzza. Nekztan t'uckatča. Nekztan yokquiz tjojtsa. Atquiztan čh'utukaž jup'okiča. Ižkekaž jojča. Ljajtikaž cjissa. Jaziqui amiž tjaajintanacžquiz rocchinča, zajra chjatkatajo. Ninacaqui ana chjatkati atchičha.

¹⁹ Jaziqui Jesusaqui kjaaziča:

—Ančhucqui, ana criiñi žoñinacchucpanča. ¿Čhjuloracamat ančhucatan kamac wejrjo? ¿Čjuloracamat ančhucatan awantac wejrjo? Nižtac nii uza zjiččca.

²⁰ Nekztan nii uzac zjijctatača. Nii zajraqui Jesusa cheržcu uza t'uckatchiča. Nekztan nii uzaqui yokquiz tjojtsiča. Yokquizpacha zunt'ichiča, atquiztan čh'utu jup'okcan.

²¹ Jesusaqui ejpžquiz pewczyča:

—¿Čhjulatoratanpacha am uza laacjichitajo?

Niiž ejpqui kjaaziča:

—Koltallquiztanpacha. ²² Tii zajrapan wilta wilta tjojt tjojtskatčhani ujquizimi kjazquizimi ticskatzjapaqui. Am cunam atčhani. Tii kullžinalla. Okžnalla wejrnacqui.

²³ Nekztan Jesusaqui nii ejpžquiz chiichiča:

—¿Kjažtiquiztan am nuž cjeejo, “Am cunam atčhan”, cjicanajo? Yoozquin tjapa kuzziz žoñiqui čhjulumipankaz atasača.

²⁴ Nii uz ejpqui altu joržtan chiichiča:

—¡Tjapa kuzziz wejrqui! ¡Juc'anti Yoozquin kuzziz cjis yanapt'alla!

²⁵ Jesusaqui naychiča, muzpa žoñinaca ajcsquiñi. Nekztan zajra ujziča, tuž cjican:

—Zajra, amqui tii uza upa oñi cjiskatchamča. Wejrqui am mantuča. Tiižquiztan ulna. Anam iya tii uza tanaquiča.

²⁶ Nii zajraqui uza wilta t'uckatchiča. Nekztan ancha kjawcan, ulanchiča. Nii uza ticzižtakaz cjissiča. Nekztan jila parti žoñinacaqui chiichiča:

—¡Ticzila tii uzaqui!

²⁷ Nekztan Jesusac kjarallcu tanžcu žinziča. Nekztan nii uzaqui tsijtsiča.

²⁸ Nekztanac tjaajinta žoñinacaqui kjuy luzcu jamazit Jesusižquiz pewczyča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan wejrnacqui ana nii zajra chjatkati atajo?

²⁹ Jesusaqui kjaaziča:

—Ana Yooztan parliscu ana ayunascu, anaž tii zajranacaqui chjatkati atasača.

JESUSAQUI NIIŽ TICZ MAZINCHIČHA

³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajintanacžtan ojkchiča Galilea yoka nuž. Ana žoñiž zizan nekz žejlz pecatča, niiž tjaajinta žoñinacžquiz iya tjaajinzjapa. ³¹ Tuž cjican tjaajinchiča:

—Wejrqui tsewtan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tsjii žoñiqui wejr tarazunaž paaquiča, wejr tankatzjapa. Nekztan tantapal cjeeča. Contal cjeeča. Nekztan čhjep majquiztan jacatatača.

³² Tjaajintanacaqui Jesusiž takunaca ana cusa intintazi atchiča. Nižaza Jesusa iya pewcz eksičha:

—¿Kjažt cjiy, nii am takunacajo? —Nuž cjican, pewcz pecatča, pero.

¿JEC ŽOÑIT TUCQUINAQUI?

³³ Nekztan Capernaum cjita wajta irantichiča. Kjuyquiz luzcu Jesusaqui niiž tjaajintanaca pewczyča:

—¿Ojkcan ančhuc čhjuluča parliya?

³⁴ Nekztan anaž čhjulumi kjaaziča. Ojkcan tii puntu parlatča, “¿Ject tucquinaqui cjes?” cjican.

³⁵ Nekztan Jesusaqui julziča. Niiž tuncapan tjaajinta žoñinaca kjawžcu, paljaychiča:

—Jakziltat tucquinac cjis pecčhaj niiqui, wirquinpankaz cjis waquiziča. Mantapaazpankaz waquiziča.

³⁶ Jesusac tsjii uza kjawžcu, taypiquiz tsijtskatchiča. Nii uza žcojrziča, tuž cjican:

³⁷ —Jakzilta žoñit wejt laycu tsjii ocjala sirwičhaja, jalla niiqui wejr sirwiča. Nižaza anaž wejr alaja sirwiča; wejrž cuchanžquiñi nii zakaz sirwiča.

CRISTUŽ FAVORA PAAÑI ŽOÑI

³⁸ Nekztan Juanqui cjichiča:

—Tjaajiñi, am tjuužtan tsjii žoñiqui zajranaca chjatkatatča. Niiqui ana učhumtan chica ojklayñiča. Nekztan wejrnacqui użinča, “Nižta anača paazqui”, cjican.

³⁹ Jesusaqui cjichiča:

—Ana nižta chiya. Jakzilta žoñit wejt tjuužtan tsjii milajru paačhaj niiqui, wejt quintra ana pjazila chiyaquiča. ⁴⁰ Jakzilta žoñižlaja ana učum quintra niiqui, učumnaca partizakazza. ⁴¹ Weraral chiyučha, ančhucqui Cristuž illzta žoñinacpančhucča. Jakzilta žoñit weriž cjen ančhucquiz tsjii kjazllami onančhaja, jalla niiqui nekztan ultimu juc'ant zumanaca tanznaquiča arajpachquin.

UJQUIZTAN CWITASA

⁴² Nekztan Jesusaqui tjaajinchiča, tuž cjan:

—Wejtquiz criichi žoñinaca žejlča, humilde kuzziz cjiñi. Jakzilta žoñit nižta criichi žoñinaca ujquiz tjojtskatačhaja, jalla niiqui ana wali paača. Nii paañi žoñž jorquiz pajk tjaaj mokžcu, koz kotquiz jacuntiz waquiziča. Jalla nižta tsjan cusaž cjesača nii žoñžtaqui. ⁴³ Am kjarat ujquiz tjojtskatz pecčhaj niiqui, pootzna. Infiernuquin pizc kjarchiz ojkzqui, nii ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii kjarchizkaz arajpachquin luzqui. Infiernuquin ujqui wira ana tjesnasača. ⁴⁴ Infiernuquiziqui žoñi lujlñi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui anaž wira tjesnaquiča. ⁴⁵ Nižaza am kjojchat ujquiz tjojtskatz pecčhaj niqiii, pootzna. Infiernuquin pizc kjojchchiz Yooz cuchnasaž niiqui, ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii kjojchchizkaz arajpachquin ojkzqui. Infiernuquin ujqui wira ana tjesnasača. ⁴⁶ Infiernuquiziqui žoñi lujlñi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui ana wira tjesnaquiča. ⁴⁷ Am čhujquit ujquiz tjojtskatz pecčhaj niiqui, leczna. Infiernuquin pizc čhujcchiz Yooz cuchnasaž niiqui, ana waliž cjesača. Juc'anti cusaž cjesača tsjii čhujcchizkaz arajpachquin ojkzqui. ⁴⁸ Infiernuquiziqui žoñi lujlñi lak'unacami anaž ticznaquiča. Nii asñi ujqui ana wira tjesnaquiča.

⁴⁹ Tjapa žoñinacaqui ujžtan tjacžtaž cjequiča. Zapa wilananacaqui yawcžtan tjacžtapanča, jalla nižta. ⁵⁰ Yacuqui zumača. ¿Yacuž lak'anznasaž niiqui, kjažt wilta ch'uyi cjisnasa? Yawcchizpanž ančhuc želaquiča. Porapat zumaž kamaquiča.

10

JALJTIZ PUNTU

¹ Nekztan Jesusaqui Capernaum wajtquiztan ulanžcu, Judea yokquin ojkchiča; nižaza Jordán cjita pujž najwctuñtan ojkchiča. Nicju muzpa žoñinacaqui wilta ajcsiča. Nekztan Jesusaqui wilta tjaajinchiča, jaknužt tjaajiñitažlaj, nii. ² Fariseo žoñinacaqui tjonchiča, Jesusa ujquiz tjojtskatzjapa. Nekztan pewcziča, tuž cjan:

—¿Učhum liiqui kjažt cjeejo? ¿Tsjii luctakaqui persun tjunatan jaljtiz waquizasaya? Tjaajnalla.

³ Jesusaqui ninacžquiz pewcziča:

—¿Moisés cjita žoñiqui, jaknužt ančhucquiz mantichiya?

⁴ Nekztan ninacaqui kjaaziča:

—Moisesaqui tuž mantichiča, “Tsjii luctakaqui certificado de divorcio tjaasača tjunatan jaljtizjapa. Nekztan jaljtasača.”

⁵ Nekztanaqui Jesusaqui chiižinchiča:

—Ančhuca chojru kuzziz cjen nuž mantitatača. ⁶ Niiž tuquiqui ana nižta mantitatača. Tuqui timpuqui Yoozqui tjappacha paacan, žoñi paachiča luctaka maataka. ⁷ “Nižtiquiztan žoñiqui maa ejpžquiztan zarakaquiča, tjunatan kamzjapa. ⁸ Nekztan nii lucutiñi žoñiqui tsjiikaz cjissa”. Anaž iya pucultan žoñi, pero tsjiikazza. ⁹ Yoozqui tsjii lucutiñi cjiskatchiča. Nekztan lucutiñi žoñiqui anapan jaljtiz waquiziča.

¹⁰ Wiruñauqui niiž tjaajinta žoñinacaqui kjuyquiz Jesusa jamazit pewcziča nii jaljtiz puntuquiztan.

¹¹ Jesusaqui kjaaziča:

—Jakzilta žoñit tjunatan jaljtizcu yekja maatakatan zalžaj niiqui, ujž paača, tuquita tjuna quintra. ¹² Nižaza jakzilta žont persun luctakžtan jaljtizcu, yekja luctakžtan zalžaj niiqui, użzakaz paača, tuquita lucž quintra.

JESUSAQUI OCJALANACA K'AACHIČHA

¹³ Tsji nooj žoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zjicchiča, kjaržtan lanznajo. Nuž zjijcan Jesusiž tjaajintanacaqui nii ocjala chjaawjchiča. ¹⁴ Nižta chjaawjñi nayžcu Jesusaqui žawjchiča. Nekztan tjaajinta žoñinacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Tii ocjalanacaqui wejtquiz tjonaj cjee. Anaž chjaajwa. Tii ocjalanacž kuzziz irata, jalla nižta žoñinacača Yooz wajtchiz žoñinacaqui. ¹⁵ Ultim weraral chiyučha, ocjalanacaqui maa ejpž mantitanaca cazza. Jalla nižta irata žoñinacaqui Yooz mantitanaca caz waquiziča. Ana cazaquiž niiqui, wira ana Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui ocjalanaca žcojrzcu k'aachichiča. Zapa maynižquiz kjaržtan lanžcu:

—Yooz am wintijla, —cjichiča.

RICACH ŽOÑIŽ QUINTU

¹⁷ Nekztanaqui žoñinacžquiztan Jesusaž zaraktan tsji žoñiqui zati pariju tjonchiča, niž yujcquiz quillslaki. Nii žoñiqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, zumamž amqui. Yooztan wiñaya kamzjapaqui, ¿čhjul zumanacat wejr paasaya?

¹⁸ Jesusaqui kjaaziča:

—¿Kjažtiquiztan, “Zumamž amqui”, cjeejo? Anaž jec žoñimi zumaqui, Yoozpankazza zumaqui. ¹⁹ Amqui Yooz mantitanaca zizñamča: “Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača konzqui. Anača tjañi cjisqui. Anača toscara chiizqui. Anača incallzqui. Am maa ejpča rispitzqui”.

²⁰ Nii žoñiqui kjaaziča:

—Tjaajiñi Maestro, koltallquiztanpacha tjapa tinaca caziñča.

²¹ Jesusaqui nii žoñž kjutñi cherziča, k'aachtican. Nekztan cjichiča:

—Tsji cusasa pjaltiča amtaqui. Tjappacha am čhjultaki žejlñinaca tuyzna. Poris žoñinacžquiz nii paaz ona. Oka jaziqui. Nekztan am arajpachquin juc'anti ricachum cjequiča. Nuž pažcu wejtquin tjona. Sufrijsapa listu cjee. Nekztan wejtta chica ojklayñi cjequiča.

²² Walja ricachutača nii žoñiqui. Nekztan nii chiitiquiztan ancha upa kuz cjissiča. Llaquita ojkičiča.

²³ Nekztan Jesusaqui tjapa kjutñi chercherziča. Nekztan tjaajintanacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—¡Ricachunacžtaqui walja ch'amača Yooz wajtchiz žoñinaca cjisqui!

²⁴ Niiž tjaajintanacaqui Jesusaž chiitiquiztan ancha tsucchiča. Nekztanaqui Jesusaqui wilta paljaychiča, tuž cjican:

—Jilanaca. ¡Jakzilta žoñit tii wir cusasanacquiz kuz tjaačhaja, jalla ninacžtaqui walja ch'amača Yooz wajtchiz žoñinaca cjisqui! ²⁵ Tsji camello cjita animala žejlča. Nii camelluqui ch'aman acuj cjuñquiz luzasača. Ricachunacazti tsjan ch'aman Yooz wajtquiz luzasača, Yooz mantita žoñinaca cjisjapa.

²⁶ Nii chiitiquiztan tjaajinta žoñinacaqui juc'anti tsucchiča.

—¿Jequit liwriita cjesajo? —cjican, pewcsassiča.

²⁷ Jesusaqui ninacžquiz cherziča. Nekztanac cjichiča:

—Žoñiqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁸ Nekztan Pedruqui Jesusižquiz paljaychiča:

—Nonžna. Wejrnacqui tjappacha ecchinča, amtan chica ojklayzjapaqui.

²⁹ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Weraral ančhucaquiz cjiwča. Jakzilta žoñit Yooz tawk laycu wejt laycu kjuya, jilanaca, cullacanaca, maa, ejp, maatinaca, zkananaca, jalla ninaca ecačhaj niiqui, ³⁰ tii muntuquiz kjuyanaca, jilanaca, cullacanaca, maanaca, maatinaca, zkananaca, nižtanaca patac wiltaž ninacžtajapa želaquiča. Pero chjaawjta iñartazaž cjequiča. Jalla nuž cjenami, arajpachquin wiñaya Yooztan zuma kamaquiča. ³¹ Walja anžic tucquin

žoñinacaqui wirquin cjisnaquičha ultimquiziqui. Nižaza walja anzic wirquin žoñinacaqui tucquin cjisnaquičha ultimquiziqui.

JESUSAQUI NIIŽ TICZ MAZINCHIČHA

³² Nekztan Jesusaqui Jerusalén cjita wajtquin okatčha tjaajintanacžtan. Jesusačha ninacz tuqui ojkchiqui. Nii tjaajinta žoñinacaqui tsucchi okatčha. Nii parti apžñinacaqui eksan okatčha. Nekztanac Jesusac niiž tuncapan tjaajintanaca kjawžcu, tsjii kjutñi chjitchičha. Nekztan jaknužt niižquiz watačhaja jalla nii mazinchičha. ³³ Jesusac cjichičha:

—Nonžna. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Jerusalén watjaž ojkčha učumqui. Jalla nii wajtquin tarazuna paatal cjeečha. Timlu jilirinaczquiz nižaza judío tjaajiñinaczquiz tantal cjeečha. Nekztan ninacaqui, “Ticzla tiiqui”, cjequičha. Nekztan yekja wajtchiz žoñinaczquiz intirjital cjeečha. ³⁴ Nekztan wejr munu paatal cjeečha. Llawsižtan tjujttal cjeečha. Wjajttal cjeečha. Ultimquiziqui contal cjeečha. Nekztan ticžcuqui čhjep majquiztanac jacatatačha.

JACOBŽTAN JUANŽTAN

³⁵ Nekztanaqui Zebedeož majchnacaqui Jacobžtan Juanžtan Jesusižquin macjatčičha tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, čhjulut amquiztan pecučhaj niiqui, tjaalla.

³⁶ Jesusaqui pewczičha:

—¿Čhjuluž pecya?

³⁷ Nii pucultan žoñiqui kjaazičha:

Čhjuloram am tjappacha mantačhaj niiqui, wejrnac julskatalla, tsjiiqui žew kjuttan, tsjiiqui zkar kjuttan.

³⁸ Nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Ančhucqui tii mayta ana intintichiñčhucčha. Wejrqui tsjii wasu licznačha. Nižaza tsjii bautismo bautista cjeečha. ¿Jalla nižtapacha ančhuc sufri atasajo?

³⁹ Ninacaqui kjaazičha:

—Atasačhay.

Nekztan Jesusaqui cjichičha:

—Wejr irata ančhucqui tsjii wasu licznaquičha. Nižaza tsjii bautismo bautista cjequičha. ⁴⁰ Pero žewquiztan nižaza zkarquiztan julznaj cjičhaj niiqui, wejr ana nii atasačha. Jakziltižtažlaj nii julz tjaczta niiqui, ninacztaž cjequičha.

⁴¹ Nekztan nii parti tunca tjaajintanacaqui nuž nonžcu, žawjchičha Jacobuž nižaza Juanž kjutñi. ⁴² Nekztan Jesusaqui tjaajinta žoñinaca kjawzičha, tuž cjican:

—Ančhucqui zizza. Tsjii nacionž chawjc jiliričha nacion nužpachaž cazkatčha. Tsjii c'ari patrunažtakaz cjissa jilirinacaqui. Jilirinacaqui tjapa žoñinaca rispitskatčha. ⁴³ Ančhuczti anačha nižta cjisqui. Jakziltat ančhucaquiztan juc'ant chekan žoñi cjis pecčhaj niiqui, partinacz piyuna cjis waquizičha. ⁴⁴ Jakziltat ančhucaquiztan anča tucquin cjis pecčhaj niiqui, tjapa žoñinacz mantuquizpanž cjis waquizičha. ⁴⁵ Jalla nižtijapa wejr tjonchinčha. Tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Pero ana žoñiž sirwita cjisjapa tjonchinčha. Antiz žoñinaca sirwisjapa tjonchinčha. Žoñinacz cuntiquiztan ticzjapami, žoñinaca liwriizjapami, nijapa tjonchinčha wejrqui.

ZUR ŽOŃI ČHJETINTA

⁴⁶ Nekztan Jesusaqui Jericoquiztan ulanžquichičha tjaajinta žoñinacztanami tama žoñinacztanami. Jicz latuquiz tsjii zur žoñi julzi želatčha, tomangžcan. Bartimeo cjitatačha, Timeož majch. ⁴⁷ Nii Nazaret wajtchiz Jesusa macjatžquiñi nayžcu, nii zur žoñiqui kjawchičha, tuž cjican:

—¡Jesusa, Davidž Majchimčha! ¡Wejr okžnalla!

⁴⁸ Nekztan žoñinacaqui nii zur žoñi ujsičha:

—¡Ch'uj žela! —cjican.

Nekztan nii zur žoñiqui juc'anti kjawchiča:

—¡Davidž Majch, wejrpanž okžnalla!

⁴⁹ Nekztan Jesusaqui tsijtsiča.

—Nii žoñi kjawžca, —cjichiča. Žoñinacaqui nii zur žoñi kjawziča, tuž cjican:

—Tsijsna. Zuti cjee. Jesusaž am kjawža.

⁵⁰ Nekztan niiž zquti cujtžcu, tjojtichiča. Jesusižquin macjatchiča. ⁵¹ Nekztan Jesusaqui nii žoñi pewziča:

—¿Ĉhjulium pecya? ¿Kjažum wejr paljay-ya?

Nii zur žoñiqui kjaaziča:

—Tjaajiñi Maestro, ancha zurtča wejrqui. Chertz pecuča.

⁵² Jesusaqui cjichiča:

—Am tjapa kuztan cjen žejtchamča. Jazic oka.

Nii orapacha nii žoñž ĉhujquiqui cjetsiča. Cheriñi cjissiča. Nekztan Jesusaž okan nii žoñiqui apziča.

11

JESUSAQUI JERUSALEN WATJA LUZZIČHA

¹ Nekztanaqui pizc wajtquin irantichiča Tsjiiqui Betfagé cjitača, tsjiiqui Betania cjita. Jerusalén wajtž žcatillatača, Olivos cjita cur zanquiz. Jesusaqui tsjii pucultan tjaajinta žoñinaca tuqui cuchanchiča, ² tuž cjican:

—Jerusalén watja oka. Irantižcu tsjii mokžta aznu cheraquiča. Nii aznuqui ana zinta žoñiž yawztača. Jalla nii aznu jweržcu wejtquin zjijcaquiča. ³ Yekjap žoñiž pewcznanaqui, “¿Kjažtiquiztan nižta paa?” cjenaqui, ančhucqui tuž kjaaznaquiča, “Chawjc jiliriž pecča”, cjican. “Upaquiztan tii aznuc tjepuntaž cjequiča”.

⁴ Nekztan nii pucultanaqui ojkchiča. Tsjii aznu cherchiča, kjuy zanquiz mokžta; callquiztača. Nekztan ninacaqui aznu jwersiča. ⁵ Yekjap nekz žejlñi žoñinacaqui pewziča:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc nii aznu jwerjo?

⁶ Jesusiž chiitacama kjaaziča. Nužquiz nii žoñinacaqui cutziča. ⁷ Jesusižquin nii aznu zjijcchiča. Nekztan zquitinaca carunsiča, Jesusiž yawzjapa. ⁸ Yekjap žoñinacaqui ch'ojña ramuzanaca pootžcu, nii jiczquiz ĉjinchiča. Zquitinaca ĉjinchizakazza. Nuž paachiča rispitsjapa.

⁹ Jesusiž tucquin ojkñi žoñinacami Jesusiž wirquin apzñi žoñinacami tjappacha wiwchiča, tuž cjican:

—¡Viva tii Yooz tjuuquiz tjonchi žoñi! ¡Yooz wintijla! ¹⁰ ¡Tiiž mantaquiča, učhum tuquita žoñiča David cjita, jalla nižta! ¡Yooz wintijla! ¡Viva učhum Yooz!

¹¹ Jalla nužu Jesusaqui Jerusalén watja luzziča. Nižaza timpluquiz luzziča. Tjapa kjutñi chercherchiča. Nekztan tjuñiž zeziž cjen Betania cjita wajtquin ojkchiča niiž tuncapan tjaajinta žoñinacžtan.

ANA FRUTCHIZ MUNTI

¹² Jakatažuqui Jesusaqui Betania wajtquiztan ulanžcan, ĉhjeri eescatchiča. ¹³ Ažquiztan higuier munti cherchiča, ch'ojña ĉjañchiz. Nii munti chertzñi ojkchiča, “Frutaj žejlž”, cjican. Nii munti irantan, ĉjañkaz želatča. Anatača frut timpu.

¹⁴ Nekztan Jesusaqui nii muntiž quintra chiichiča:

—Tii muntiquiztan anaž jecmi iya fruta lulaquiča.

Niiž tjaajintanacaqui nii chiita nonziča.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZIČHA

¹⁵ Nekztan Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžtan Jerusalén watja irantižcu timpluquiz luzziča. Nekztan timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñi žoñinacami kjayñi žoñinacami tjirkatchiča. Paaz campiiñi žoñinacž mizami paloma tuyñiž zillami k'ala pjokžinchiča.

¹⁶ Jesusaqui nii timplu patiuran kužni žoñinaca k'ala jarq'uichiča. ¹⁷ Nekztanac chiižinchiča, tuž cjican:

—Cjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Wejt kjuyača Yooztan parlis kjuyaqui. Jakzilta žoñimi Yooztan parlasača tekziqi.” Ančhucqui tii timplu tjangz kjuyažtakaz paach-inčhucča.

¹⁸ Nekztan timplu chawjc jilirinacaqui judio lii tjaajiñinacaqui nii quintu zizcu parličiča:

—¿Jaknužt tii Jesusa conas? —cjican.

Tjapa žoñinacazti Jesusiž tjaajintiquiztan ispantichiča:

—Ancha cusala, —cjican.

Nižtiquiztan nii quintri žoñinacaqui Jesusižquiztan eksñitača. ¹⁹ Tjuñiž kattan Jesusaqui wajtquiztan ulanchiča niž tjaajinta žoñinacžtan.

ANA FRUTCHIZ MUNTIQUI KJOŇCHIČHA

²⁰ Jakawenztažuqui nii higer cjita munti wilta watchiča. Waaa, kjoñchi cherchiča, žep'anacžquiztanpacha. ²¹ Pedruqui Jesusiž tuquita chiita taku cjuñžcu cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, cheržca. Amqui tii muntiž quintra chiichamča. Jaziqui kjoñchiča.

²² Jesusaqui kjaaziča:

—Yoozquiz tjapa kuztan cjee. ²³ Weraral cjiwča, jakzilta žoñit nii najwc curquiz, “Curu, tekztan zaraka. Pajk kotquiz luzca”, nuž cjican chiyasaž niiqui, nižtapachaž curu okasača, ana paysnakasaž niiqui, tjapa kuztan cjesaž niiqui. ²⁴ Jaziqui ančhucaquiz chiyuča, čjulumi Yoozquiztan mayizaquiž niiqui, tjaataž cjequiča, Yoozquin tjapa kuztanž cjee. ²⁵ Nižaza ančhucqui čjulorat Yoozquiztan mayisaja, nii orac ančhuca quintra žoñinacž uj pertunaquiča. Nekztan ančhuca Yooz Ejpqui ančhuca ujmi zakaz pertunaquiča. ²⁶ Ančhucqui ana žoñž uj pertunasaž niiqui, nižaza arajpach Yooz Ejpqui ančhuca ujnaca anazakaz pertunasača.

¿JECT JESUSIŽQUIZ MANTICHI?

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui Jerusalén watja wilta quejpciča niž tjaajinta žoñinacžtan. Jesusaž timpluran ojklayan timplu jilirinacžtanami lii tjaajiñinacžtanami wajt jilirinacžtanami jalla ninacaqui Jesusižquin tjonchiča. ²⁸ Nekztan pewcziča:

—¿Ject jilirit am mantichi, tii paazjapajo? ¿Jec jilirit am utchi jilirižtakaz paazjapajo?

²⁹ Jesusac nekztan kjaaziča:

—Wejrmi jazic ančhucaquiz zakal pewcznača. Ančhucaž kjaaztan, wejr zakal ančhucaž pewcžtac kjaaznača, jec jilirit wejr utchi, nii. ³⁰ Tiil pewcznača ančhucaquiz. ¿Ject Juan mantichi, bautisjapajo? Yoozkaya už žoñej. Jazicž kjaazna.

³¹ Nekztanac ninacpora ancha ch'aasi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Kjažum kjaaznaquejo? “Yooz mantitača”, cjequiž niiqui, nekztan “¿Kjažtiquiztan ančhuc nii Juan ana criichinčhuctajo?” nuž cječhan tiicni. ³² Učhumqui anapanča chihi atasača, “Žoñiž mantitacha”, cjican.

Žoñinacaqui walja nii Juanžquin rispittiquiztan, cjichiča:

—Werara Yooz taku parliñi profetača Juanqui.

Nižtiquiztan nii jilirinacaqui žoñinaca eksču, ³³ ana kjaazni atchiča. Ninacaqui chiichiča:

—¿Jaknužkazlan? Nekztanac Jesusac cjichiča:

—Nižaza wejr ana zakal maznasača, jec jilirit wejr utchi, nii.

ANA ZUM PIYUNANACŽ QUINTU

¹ Nekztan Jesusaqui tsjii quintu paljaychiča, tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatča, patruna. Nii žoñiqui uwas zkala čhjaccchiča. Nekztan pajk uyu pirkichiča nii zkal muytata. Nižaza maz ojt paachiča, uwas kjaz spjijtjzapa. Nekztan campanturi cherchi torre pirkichiča, zkala itzjapa.

‘Nekztan nii patrunaqui zkala partira tjaachiča piyunanacžquiz. Nekztan ažkquin ojkchiča. ² Nekztanaqui zkala ricujz timpuž tjontan nii patrunaqui tsjii piyuna cuchanžquichiča, niž partir zkala ricujzjapa. ³ Nii partira tanzñi žoñinacaqui patrunaž cuchanžquita piyuna tanžcu kijtchiča. Wjajtchiča. Ana čhjulchiz cuchanchiča patrunžquin. ⁴ Nekztan nii patrunaqui tsjiižtan wilta cuchanžquichiča. Nii partira tanzñi žoñinacaqui nii patrunž piyuna maztan čhajcchiča. Achquiz chjojritchiča. Chjaawjkatchiča. ⁵ Nekztan nii patrunaqui wilta tsjii piyuna cuchanžquichiča. Čhjep wiltiquiziqui piyuna conchiča. Nižta anawali paachiča tsjii kjaž cuchanta piyunanacžquiz. Partiqui wjajttatača. Partiqui contatača.

⁶ ‘Iya tsjii želatča nii patrunž k'ay majch. Ultimquiziqui nii patrunaqui k'ay majch cuchanžquichiča, “Wejt majch rispitta cjequiča”, cjican. ⁷ Nii partira tanzñi žoñinacazti ninacpora parlassiča tuž cjican, “Tsjii nooj tii majchqui ejpž irinsa tanznasacha. Tii zkal yokanaca k'alaž ricujasacha. Ojklay tiiž conla. Nekztan tsjii nooj učumnacalraž tjappacha tii zkal yokanaca cjequič, jalla”. ⁸ Nekztanaqui nii majch tanžcu conchiča. Nekztan nii yokquiztan niž ticzi curpu jwescu, tjojtchiča.

⁹ Nekztan Jesusaqui pewcziča:

—¿Nii uwas zkalchiz patrunaqui, čhjulut paačhaja? Wejr cjiwcha, nii patrunaqui tjonaquiča. Nekztan nii partira tanzñi žoñinaca conaquiča. Nekztan niž uwas zkal yokanaca yekjanacžquiz tjaaquiča.

¹⁰ ‘Ančhucqui Yooz taku liichinčhucča, ¿ana jaa? Tsjii Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchiča. Nii tjojta mazqui isquinqiz cjissiča. Ultimquiziqui tucquin cjissiča. ¹¹ Yoozqui nuž cjiskatchiča. Nii cheržcu ancha ispantichinčhumča”.

Nuž cjiča cijirta Yooz takuqui.

¹² Nekztanaqui nii quintri žoñinacaqui Jesusa tanz pecatča:

—Tii quintu wejtnaca quintraž, —cjican.

Nekztan nii žejlñi žoñinaca ekskcu, quintri žoñinacaqui Jesusa ecchiča, ana kjaž cjiscu. Nužquiz ojkchiča.

TASA TJAAZ PUNTU

¹³ Yekjap fariseo žoñinacaqui Herodes žoñinacžtan cuchanžquitatača, Jesusa pewcžñi. Niiž chiitiquiztan tsjii anazum taku jwes pecatča. ¹⁴ Jaziqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, zizuž wejrnacqui, am werarapan chiiñamča, žoñinacž am quintra chiichiž cjenami. Nižaza am taku anaj tsjii tsjii chiichila žoñinacž laycu. Yooztan kamz puntuquiztan werarapan tjaajiñamča. Jazic tjaajznalla tii puntu. Wejrnacqui César cjita jiliržquiz tas paaz tjaayiñča. ¿Nuž walikazkay už anaž wali cjesaj? ¿Nii tas paaz tjaaz waquizasaya, už anaž waquizasaj, jaa?

¹⁵ Jesusaqui ninaca pizc kuzziz zizatča. Nekztan kjaaziča:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui wejr ujchiz jwes pecjo? Tsjii paaz zjijca, chertzjapa.

¹⁶ Tsjii paaz zjijcchiča. Nekztan Jesusac pewcziča:

—¿Tii paazquiz, jecž yujctaya? ¿Jecž tjuu cijjrtataya?

Ninacaqui kjaaziča:

—César cjita jilirž tjuuča. Niiž yujcča niiqui.

¹⁷ Nekztan Jesusaqui chiichiča.

—Čhjulumi jiliržta cjenauqui jiliržquiz tjaa. Nižaza čhjulumi Yoozta cjenauqui Yoozquiz tjaa.

Nuž chiitiquiztan ninacaqui ancha ispantichiča.

JACATATZ PUNTU

¹⁸ Nekztan yekjap saduceo žoñinacaqui Jesusa chertzñi ojkchiča. Jacatatz puntu ana criiñipantača. Jesusižquin macjatžcu pewcziča:

¹⁹ —Tjaajiñi Maestro, Moisesaqui učhumnacalta cjiirtkalča, tuž cjican: “Tsjii žoñi ticznasaž niiqui, niiz tjun ana ocjalchiz cjesaž niiqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaqui naa žewatan zals waquiziča, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁰ Jaziqui pakallak jilazullca želatča. Nii jilir jilaqui zalsiča. Nekztan ticziča ana ocjalchiz. ²¹ Nekztan tsjii taypir jilaqui naa žewatan zalsizakazza. Nekztan ana ocjalchiz ticzizakazza. Nekztan yekja taypir jilaqui naa žewatan zalsizakazza. Nekztan ana ocjalchiz ticzizakazza. ²² Tjappach nii pakallak jilazullcanacaqui naa žonatan zalsiča. Nekztan tjappacha ana ocjalchiz ticziča. Ultimquiziqui naa žonqui ticzinča. ²³ Jaziqui žoñinaca jacatattanaqui wila žeti tantanaqui ¿jakzilta jilž tjun naa žon cjequejo? Pakallakuqui naa žonatan zalsiča.

²⁴ Jesusaqui kjaaziča:

—Ančuca takuqui tsjii kjutñi chiyiñčhucpanča. Ančhucqui Yooz takumi Yooz azimi anapan zizza. ²⁵ Ticzi žoñinacaž jacatattanaqui anaž zals želaquiča. Anaž tjtjowami turtakanacami zalnaquiča. Arajpach anjilanaca irataž kamaquiča. ²⁶ Jacatatz puntuquiztan Moisesaqui liwruquiz cjiirtkalča. Liichinčhucča, ¿ana jaa? Tsjii ujsñi kalquiztan Yoozqui Moisesquiz paljaychiča, tuž cjican: “Abrahamž Yooztča wejrtča. Nižaza Isaacž Yooztča, nižaza Jacobž Yooztča”. ²⁷ Yooz Ejpqui anača ticzi žoñž Yoozqui, žejtñi žoñž Yoozqui. Nižtiquiztan ančuca takuqui anča tsjii kjutñipankazza.

¿JAKZILTA YOOZ MANTITAT CHEKANAQUI?

²⁸ Nekztanaqui žoñinacžtan Jesuzitan ch'aasñi nonžcu tsjii judiuž lii tjaajiñi žoñiqui macjatžquichiča. Jesusaž zuma kjaaztiquiztan nii žoñiqui pewczizakazza, tuž cjican:

—¿Jakzilta Yooz mantitat chekanaqui?

²⁹ Jesusaqui kjaaziča:

—Tii Yooz mantitača chekanaqui: “Nonžna ančhucqui, Israeli wajtchiz žoñinaca. Tsjan chawjc jiliriča učhum Yoozqui. Ana iya yekja Yooz žejlča. Yoozqui jiliripanča. ³⁰ Ančhucqui tii ančuca Yoozquiz tjapa kuztan sirwaquiča, nižaza tjapa animužtanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami, nižaza tjapa aztanami”. Jalla nii Yooz mantitača chekanaqui. ³¹ Nižtazakaz nii jaru tii Yooz mantitac žejlča. Tuž cjiča: “Jaknužum persunpachquiz okžnamžlaja, jalla nižta okžni kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, litum mazižtakaz”. Tii pizc mantitanacača juc'ant chekanaqui čjul mantitanacquiztanami.

³² Nekztan nii judío tjaajiñiqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, werara chiichamča. Am chiitaqui cusača. Tsjii Yoozpankaz žejlča; ana iya želasča. ³³ Tii Yoozquiz sirwispanž waquizila, tjapa kuztan, nižaza tjapa animužtan, nižaza tjapa pinsamintužtan nižaza tjapa aztan. Nii jaruqui jaknužum persunpachquiz okžnamžlaja, jalla nižta okžni kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, litum mazižtakaz. Yoozquin ujta wilana puntu mantitami nižaza ofrenda tjaaz mantitami jalla nii mantitanacžquiztan tii pizc Yooz mantitanacača juc'ant chekanaqui.

³⁴ Nii judío tjaajiñi žoñiqui zuma intintazzi razunchiz chiichiča. Nižta nayžcu Jesusaqui chiichiča:

—Amqui Yooztan kamz jicz cježullača, Yooz mantita žoñi cjisjapa.

Nekztan žoñinacaqui iya pecunchi Jesuziquiz pewczñi anaž atatča.

¿CRISTUQUI JECŽ MAJCHTATA?

³⁵ Jaziqui Jesusaqui timpluquiz tjaajincan, cjichiča:

—Nii judío tjaajiñinacaqui tuž cjiča: “Davidž majchkazza Cristuqui”. ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo? ³⁶ Arajpach Yooz Espirituqui David chiikatchiča, tuž cjican:

“Yooz Ejpqui wejt chawjc jiliržquiz cjichiča: ‘Tsjii ora wejrqui am kjojch koztan am quintri žoñinaca t'okskatača. Nii oracama wejt žew latu julzna’”.

³⁷ Jaziqui Davidaqui persunpacha cjichiča: “Chawjc jiliriča tiiqui”. ¿Nižtiquiztan jaknužt niiz chawjc jiliri niiz majchqui cjesajo? —Nuž cjichiča Jesusaqui.

Nii tama žejlñi žoñinacaqui Jesuziž taku nonz jutzazziča.

JUDIO LII TJAAJIÑINACA

³⁸ Nižaza tjaajincan Jesusaqui cjichiča:

—Judío lii tjaajiñinacžquiztan cwitazaquiča. Ninacac tol zquitchiz ojklaz juz-tazñiča. Ninacaqui palazquiz tsaanskatzmi rispitskatzmi jalla niika pecñiča. ³⁹ Ninacaqui ajcz kjuyquiz tucquin julz pecñiča. Nižaza pijstiquiz lujlcan ancha tucquin cjičjis pecñiča. ⁴⁰ Ninacpacha žewžewanaca t'akjiri cjiskatñiča. Nižaza žoñinaca incallzjapa ažka Yooztan parlitazoka cjiñiča. Jaziqui ninacaž juc'anti casticta cjequiča.

OFRENDA PUNTU

⁴¹ Nekztan Jesusaqui ofrenda tjaaz cajun yujcquin julziča. Nekzi žoñinaca paaz uchan cherchiča. Yekjap ricachunacaqui muzpa paaz utchiča. ⁴² Nekztan tsjaa poris žewqui tjonchinča. Pizc paazalla utchinča, koluculla. ⁴³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz kjawziča. Nekztan intintiskatchiča:

—Weraral chiyuča, naa poris žewqui nii cajunquiz juc'anti utchinča, tjapa nii parti žoñinacžquiztan cjen. ⁴⁴ Nii parti žoñinacaqui čhjetinta paaz utchiča. Naa poris žewzti tjappacha naatan kamñi paaz utchiča.

13

JUDIO TIMPLUŽ PUNTU

¹ Nekztan timpluquiztan ulnan tsjii tjaajinta žoñiqui Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, cheržca. Tii pajk maznacami tii pajk kjuyanacami ancha cusača.

² Jaziqui Jesusaqui nižquiz chiichiča:

—Tii pajk kjuyanaca cherča amqui. Wejrqui cjiwča, tsjii nooj ana zinta tii maznacaqui pirkita želaquiča. Tjappacha pajlžtaž cjequiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTU

³ Nekztan Olivos cjita curu ojkičiča, timpluž zanquiz. Nekzi Jesusac julzi želatča; ana iya žoñi želatča. Nekztan Pedružtan, Jacobožtan, Juanžtan, Andrestan, ninacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

⁴ —Maznalla wejtnacaquiz. Čhjulorat nii amiž chiita wataquejo? ČIma amiž chiita watan, čhjulunacat wataquejo?

⁵ Nekztan Jesusaqui kjaaziča:

—Ančhucqui persunpachquiz cwitaza, anača jeczquizimi incallskata. ⁶ Žoñinacaqui wejt tjuu aynakanž tjonaquiča, tuž cjican: “Wejrtča Cristutqui”, Jalla nekztanaqui muzpa žoñinacaqui incallskataquiča.

⁷ Ančhucqui quintunaca nonznaquiča, quira žejlz quintunaca, ch'ajwa quintunaca. Nekztan anača tsucaquiča ančhucqui. Nižtapanž wataquiča. Tii muntu tucuzinzqui imaž irjatžquiča. ⁸ Nacionporaž kichjasaquiča. Wajtporaž kichjasaquiča. Tjapa kjutñi yokac chjeknaquiča. Mach'anaca želaquiča. Žoñipora kichjasaquiča. Ancha žoñinaca t'akjisaquiča tjapa kjutñi. Sufriřnaca uzcakaž kallza. Wiruñac juc'ant sufriřnaca želaquiča.

⁹ Ančhucqui persuna waljaž cwitazaquiča. Žoñinacaqui ančhuc tanžcu jilirinacžquin chjichaquiča. Nekztan ajcz kjuyquiz wajtajakaz cjequiča ančhucqui. Weriž cjen chawjc jilirž yujcquizimi wajt jilirž yujcquizimi apantitaž cjequiča. Nekztan wejt puntuquiztan ninacžquiz maznaquiča ančhucqui. ¹⁰ Ima tii muntuž tucuzan, Yooz takuqui tjapa nacionquin maz maztaž cjequiča. ¹¹ Čhjulorat ančhucqui jiliržquiz apantita cječhaja, jalla nii ora anača eksnaquiča, čkjažt wejr cjeequejo? —cjicanaqui. Nižaza anača ancha čhjulu chiismi pinsaquiča ančhucqui. Nii oraqui Yooz ančhucquiz tjaajznaquiča, čhjulu takut chiyačhaja, nii. Ančuca persun pinsita inapankazza. Nii oraqui Yooz Espirituqui ančucaquiz chiikataquiča. ¹² Tsjii jilaqui persun jila tarasunaquiča conkatzjapa. Ejpnaqui persun maati tarasunaquiča conkatzjapa. Maatinacami maa ejpž quintra tsijtsnaquiča conkatzjapa. ¹³ Ančhuc weriž cjen tjapa

žoñinacaž chjaawjtaž cjequiča. Jakzilta žoñit ticzcama wejtquiz tjurt'ačhaja jalla niiqui liwriitaž cjequiča.

¹⁴ 'Daniel cjita Yooz taku parliñi profetaqui cjiirtkalča, tuž cjican: "Tsjii nooj tsjii juc'ant anawal akñi žoñi želaquiča". Jakziquin niiqui ana žejlsalaja, nicjuñ želaquiča tii anawaliqi. Čhjulatorat ančhucqui nižta cheračhaja, nii ora curunacquin atipas waquiziča tjapa Judea yokquin žejlñinacaqui. Liiñi žoñiqui intintazla. ¹⁵ Nii kjuy juntuñ žejlñi žoñinacaqui chjiwžcu ana kjuya luzla, čhjulumi chjichi jwesjapa. ¹⁶ Nii zkalquin žejlñi žoñinacaqui ana kjuya quejpla, zquti apti. ¹⁷ Nii timpuquiziqui ic maatakanacami k'azllu wawchiz maatakanacami ancha t'akjiri cjequiča. ¹⁸ Yoozquinča mayiza ančhucqui, anaj zak timpuquin tižtanacac tjonla, nii. ¹⁹ Tii sufris timpu yekja sufrisnacquitzan juc'anti sufris cjequiča. Tuqui timpuqui Yoozqui tii muntu paachiča. Nekztan jecchuc anapanž tižta sufrisnacac watchiqui. Tekztan najwccchuc anaž iya juc'anti sufrisqui cjequiča. ²⁰ Yoozqui anaž tii sufrisnaca tucuskataquiž niiqui, tjapa žoñinacaž ticznaquiča. Yoozqui niž illzta žoñinacž cjen tii sufrisnaca tucuskataquiča.

²¹ 'Nižaza yekjap žoñinacaqui ančhucaquiz chiyaquiča: "Chera. Ticjuča Cristuqui". Yekjapac chiyaquiča: "Nacjuča Cristuqui" cjican. Nuž chiichiž cjenami, anapanča nii taku criyaquiča ančhucqui. ²² Incallñi žoñinacaž tjonaquiča. Tsjii incallñinacaqui: "Cristutča wejrqui", cjequiča. Yekjapazti: "Yooz taku parliñtča wejrqui", cjequiča. Ninacaqui walja ispantichuca milajrunacaž paaquiča, incallzjapa. Tjapa žoñinacaž incallz pecaquiča, Yooz illzta žoñinacami. ²³ Ima tižtanacaž tjonan wejrqui ančhucaquiz mazinchiñča. Nižtiquiztan walja cwitazaquiča ančhucqui. Nižta kuzziz cjee.

¿JAKNUŽT CRISTUQUI TJONAQUI?

²⁴ 'Nekztanaqui tii sufris timpu wattan, tjuñiqui zumaquiča. Nižaza jiizmi anaž iya kjanaquiča. ²⁵ Warawaranacami tsewctan tjojtснаquiča. Tseecu azziz žejlñinacaqui chjekinskattaž cjequiča. ²⁶ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui tii tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñiž cheraquiča. Wejrqui tsjir taypiquiz tjonača, walja aztan, ancha ispantichuca. ²⁷ Nekztanaqui tjapa kjutñi nii arajpach Yooz anjilanacaqui cuchanta cjequiča, weriž illztanaca juntjapžcajo. Tjapa yok tjiyquiztanpacha tjapa arajpach tjiyquiztanpacha juntjapžtaž cjequiča.

²⁸ 'Ančhucqui tii puntu zizaquiča higuera cjita muntiquiztan. Čhjulatorat nii muntiqui ch'ojñantis cjissaja, jalla nii ora waj kutunz timpu žcatiča. Nužupanž zizza ančhucqui. ²⁹ Jalla nižtapacha tii weriž chiita watan, ančhucqui tuž zizaquiča; tii tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñiqui wajillaž tjonaquiča, nii. Nižaza tii muntu tucuzinzqui žcatillača. ³⁰ Weraral cjiwča, tjapa tii timpuquiz žejlñi žoñinacaqui ana ticznaquiča, ima tii weriž chiita watan. ³¹ Arajpachami yokami tucuzazuquiča. Wejt takunacazti wiraž ana tucuzazuquiča. Nužupanž cumplisnazuquiča.

³² 'Wejt tjonz tjuñimi wejt tjonz orami anaž jecmi zizasacha, anaž nii arajpach Yooz anjilanacami, anaž Yooz majchmi. Yooz Ejp alajakaz zizza.

³³ 'Ančhucqui, persuna naazna, cwitaza, Yoozquin mayiza. Čhjulatorat nii tjuñi tjonačhaja, nii ora ana zizza ančhucqui. ³⁴ Jalla tii quintuž iratača wejt tjonz tjuñi. Tsjii žoñiqui ažkquin ojcz tantiichiča. Ima niž kjuyquiztan zarakcan zapa mayni niž piyunanacžquiz langz tjaača. Kjuy cwitiñi žoñžquiz zuma cwitajo mantiča. ³⁵ Nekztan ojžcu, čhjulatorat nii kjuychiz žoñiqui quepačhaja, jalla nii ora, piyunanacaqui ana zizza, niit už zeztan tjonačhaja, niit už chica arama tjonačhaja, niit už kjantat ora tjonačhaja niit už wentan tjonačhaja. Čhjulatorat tjonačhaja, ninacaqui anaž zizza. Nižtiquiztan piyunanacaqui listuž cjila. ³⁶ Jalla nii irata ančhucqui listuž cjee. Tiripintit ančhucaž tjajan tjonasača. ³⁷ Wejrqui ančhucquizimi tjapa žoñinacžquizimi chiyučha, listupanča cjee.

¹ Puc majkaz pjaltiĉha pascu pjiiztiquinaqui. Nii orazakaz yekja pjiiztaqui kalltizatĉha, ana liwaturchiz t'anta lujlz pjiizta. Jalla nii ora timplu jilirinacĉtan judio tjaajiĉinacĉtan palt'ichiĉha, tuĉ cjican:

—ĴJaknuĉum Jesusa incallĉcu tanas?

Niĉaza nuĉ tanĉcu, Jesusa conzjapa kazziĉha.

² Ninacaqui tantiiĉcu, cjichiĉha:

—Pjiiztiquiz anaĉ tanz waquizasacĉha. Źoĉinacaqui uĉhum quintraĉ cjisnasacĉha.

JESUSIŹ ACHQUIZ ASIITI ALŹTA

³ Jesusaqui Betania cjita wajtquiz Źelatĉha, Simonĉ kjuyquiz. Nii Simonaqui tuquitan mojkchi janchichiz Źejlĉitaĉha. Nekzi lulan tsjaa maatak Źonqui tsjii putillĉtan tjonzinĉha. Nii putillquiz cusa mazk'a ulurchiz asiiti Źelatĉha, nardo cjita, ancha jila walurchiz. Nii putillaqui zuma alabastro cjita maztan paatataĉha. Nekztan naa maatak Źonqui putilla kjolĉcu Jesusiĉ achquiz asiiti alsinĉha. ⁴ Yekjap nekz Źejlĉi Źoĉinacaqui Źawjiziĉha. Ninacpora palt'ichiĉha, tuĉ cjican:

—ĴKjaĉtiquiztan nii mazk'a ulurchiz asiiti pertejo? ⁵ Naalaqui asiiti tuysalani quinsa patac denario cjita paazuĉ. Nekztan nii paazqui poris Źoĉinacĉquiz onansalani.

Naaĉa quintra chutĉiĉha. ⁶ Nekztan Jesusaqui ĉiichiĉha:

—ĴKjaĉtiquiztan taa Źonatan ĉjijcĉisejo? Anaĉha taa Źon kjaĉ cjisqui. Wejtquiziqui walika paachinĉha. ⁷ Poris Źoĉinacami panĉ Źejlĉha. ĉhjulorami ninacĉquiziqui yanapasacĉha. Wejrqui anal anĉhucatan tira Źelaĉha. ⁸ Taa Źonqui jaknuĉt payi atĉhaja, nii paachinĉha. Ima wejt curpu tjatan asiitiĉtan alsinĉha. ⁹ Chekpacha weraral cjiwĉha, jaksiquinami tjapa kjutĉimi Yooz taku parlita cjeĉhaja, jalla nicju taaĉa paata parlita cjequiĉha, taa maatak Źon cjuĉznajo.

JUDASQUI JESUSA TANKATZ PINSICHIĉHA

¹⁰ Nekztanaqui Judas Iscariotiqui timplu jilirinacĉquin palt'i ojkchiĉha. Jesusiĉ tuncapan tjaajinta Źoĉinacĉquiztantacĉha Judasqui. ¹¹ Judas taku nonĉcu jilirinacaqui ancha ĉipĉiĉha:

—Paaz tjaasacĉha, —cjican.

Nekztanaqui Judasqui tantiichiĉha, ĉhjulorat wali cjeĉhaja, Jesusa tankatzjapa, nii.

PASCU ĉHJERI LUJLCHIĉHA

¹² Pjiizta kallĉi tjuĉi, ana liwaturĉtan t'anta lujlz pjiizta, nii tjuĉi judio wajtĉiz Źoĉinacaqui pascu uuza conĉiĉha. Nii noojpacha tjaajinta Źoĉinacaqui Jesusiĉquiz pewcziĉha:

—ĴJakziquin wejrnacqui ojkz waquiziya, pascu ĉhjeri luli tjaczjapaya?

¹³ Nekztan Jesusaqui pucultan tjaajintanaca cuchanchiĉha, tuĉ cjican:

—Wajtquin oka. Nekzi tsjii Źoĉĉtan zalaquiĉha kjaz luuz kuĉĉi. Nii Źoĉĉ wirquiz apznaquiĉha. ¹⁴ Jakziquin nii Źoĉiqui luzaĉhaja, jalla nicju nii kjuyĉiz Źoĉĉquiz paljayaquiĉha, tuĉ cjican: “Tjaajiĉiqui cjichiĉha: ĴJakziquin wejt tjaajintanacĉtan pascu ĉhjeri lulasaya? ĴJaknit nii kjuyajo?” ¹⁵ Nekztan nii kjuyĉiz Źoĉiqui tsewcta pisuquin tsjii pajk kjuya tjeeznaquiĉha anĉhucaquiz. Nii kjuya listu tjacĉta cjequiĉha. Jalla nicju uĉhumqui ĉhjeri kiswaquiĉha. —Nuĉ mantichiĉha Jesusaqui.

¹⁶ Nuĉquis nii pucultan tjaajintanacaqui zarakĉiĉha. Watja ojkchiĉha. Jesusiĉ ĉhiitacama niĉtapacha watchiĉha. Nekztanaqui pascu ĉhjeri kissiĉha.

¹⁷ Tjuĉiĉ kattan Jesusaqui tjonĉiĉha tuncapan tjaajintanacĉtan. ¹⁸ ĉhjeri lujlcan Jesusaqui ĉiichiĉha:

—Weraral cjiwĉha, anĉhucaquiztan tsjii wejtĉan lujlĉiqui wejr tarazunaquiĉha.

¹⁹ Ninacaqui nuĉquiz llaquita cjissiĉha. Nekztan ninacaqui Jesusiĉquiz pewcziĉha. Tsjiiqui:

—ĴWejrkay? —cjichiĉha.

Tsjic:

—ĴWejrkay? —cjichizakazza.

²⁰ Nekztanac Jesusac kjaaziča:

—Tuncapaniž ančhucqui tsjiiqui wejr tarazunaquiča. Anziqiu niičha wejttan chica čhjeri lujlchi. ²¹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejr okača, Yooz taku cijirtacama. Jakziltat wejr tarazunačhaja, jalla niiqui juc'anti castictaž cjequiča. Nii tarazuñi žoñiqui anaj maa pjuchquiztan nastčhaj niiqui, juc'ant cusaž cjitasača.

²² Nekztanaqui čhjeri lujlcan, Jesusaqui t'anta tanžcu Yoozquin gracias cjican chiichiča. Nekztan t'anta kjolžcu, tjaajintanacžquiz tojziča, tuž cjican:

—Tanzna. Tii t'antača wejt curpu cuntaqui.

²³ Nekztan tsjii wazu tanziča. Yoozquin gracias cjican chiichizakazza. Nekztan ninacžquiz tjaatan, tjappacha ninacaqui nii wazquiztan licziča. ²⁴ Jesusaqui chiichiča:

—Wejt ljocquiztan cjiča tiiqui. Wejt ljocžtan tsjii ew acta tjulžta cjequiča. Wejt ljocqui tjapa žoñinacž cuntiquiztan tjawktaž cjequiča. ²⁵ Wereral cjiwča, uwas kjaz ana iya licača, čhjulator Yooz tjapa mantačhaja, jalla nii oracama.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJŃI TUCAQUIČHA

²⁶ Tsjii Yooz wirsu itscu ojkchiča Olivos cjita curullquin. ²⁷ Nekziqiu Jesusaqui chiichiča:

—Tii weenaqui tjapa ančhucqui ana wejtquin kuzziz tucaquiča. Nižtapan cijirta Yooz takuqui cjiča:

“Wejr arajpach Yoozqui awatiri conača. Nekztan uuzanacaqui wichansnaquiča”.

²⁸ Jesusaqui cjichizakazza:

—Nekztan jacatatžcuqui ančhuca tuqui okjayača Galilea cjita yokquin

²⁹ Nekztan Pedruqui chiichiča:

—Tjappacha ana amquin kuzziz cječhani. Wejrqui ana wira nižta cjesača.

³⁰ Jesusaqui kjaaziča:

—Wereral cjiwča, tii weenpacha amqui ana wejr pajni tucaquiča, Ima wallpaž pizc wiltaž kjawan, amqui čhjep wilta wejr ana pajñim chiyaquiča.

³¹ Pedruqui juc'anti tjurt'ichiča, tuž cjican:

—Wejrqui amtan chicami waztal ticznasača. Anapan amquiztanac zarakasača.

Tjapa nii tjaajintanacaqui nižtapacha tjurt'ichiča.

JESUSAQUI YOOZTAN PARLICIČHA

³² Nekztan Getsemaní cjita yokquin ojkchiča. Nicju Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz chiichiča:

—Tekzi julzna. Wejrqui Yooztan parli okača.

³³ Nekztan Pedružtan Jacobžtan Juanžtan chjitchiča. Jesusaqui walja llaquita kuzziz turwaysiča. ³⁴ Niiž tjaajintanacžquiz paljaychiča:

—Wejt kuzqui ancha llaquita, ticzucača. Ančhucqui tekzi žela. Wilazaquiča; anača tjajaquiča.

³⁵ Nekztan tsjii koluc tuquinalla ojkchiča Jesusaqui. Yokquizkaz tuzi t'okziča. Yoozquiztan mayizichiča, tuž cjican:

—Tii juc'ant sufris timpu anal wats pecuča. Tii sufrisquiztan liwriychucažlaj niiqui, amquiž liwriyalla.

³⁶ Tira maycan cjichiča:

—Yooz Ejp, amqui čhjulumipankam atasacha. Tii sufrisnacquiztan liwriyalla. Pero anal wejt kuzcama paaz pecuča. Jaknužt am kuz amtičhaj niiqui, jalla nuž am munañpaj cjila.

³⁷ Nekztanaqui tjaajintanacžquin quejpžquichiča. Tjajchi zalchiča. Nekztanaqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—¿Simona, amquim tjajya? ³⁸ ¿Anam tsjii orami wilazi atya? Wilaza. Yoozquiztan mayiza, ana ujquiz tjojtjapa. Ančhucqui ancha kuztanča. Pero ančhuca curpužti anaž awantasača.

³⁹ Nekztan Jesusaqui wilta Yooztan parli ojkchiča. Tuquiqui jaknužt parličhaja, niž-tazaka parličičha. ⁴⁰ Wilta tjaajintanacžquin quejpžquichiča. Wilta tjaajchi zalchiča. Ancha tjaaj atipskatchičha. Ninacaqui Jesusižquiz ana kjaazni atchiča. ⁴¹ Jalla nekztan Jesusac čhjep wilta ojkžcu quejpžquichiča. Nekztan chiichiča:

—Jaziqui tjaajchinčhucča, ančhucqui, nižaza jeejzinčhucča. Nužukaz. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui ujchiz žoñinacž kjarquiz tankattal cjeeča. Nii ora anziqiri irjatžquichiča. ⁴² Žaazna. Ojkla. Cheržna. Wejr tarazuñi žoñiqui nii nacjuž tjonča.

JESUSAQUI TANTATAČHA

⁴³ Nii ora Jesusaž nuž chiyan, tsjiqiri tuncapan tjaajinta žoñinacžquiztan tjonchiča, Judas cjita. Tama žoñinacaqui Judastan tjonchiča pajk cuchillunacchiz, nižaza wjajtz carotinacchiz. Timplu chawjc jilirinacžtan judío lii tjaajiñinacžtan wajt jilirinacžtan ninacaž cuchanžquita tjonchiča. ⁴⁴ Tuquitan nii tankatni Judasqui kazziča Jesusa tankatzjapa. Nuž kazcu, cjichiča:

—Tsji žoñil chjulznača. Niiž niic cjequičha. Nekztan zuma tanžcu chjichaquičha.

⁴⁵ Nii ora Judasqui Jesusižquiz macjatchičha:

—Tjaajiñi Maestro, —cjican.

Nekztan nii chjulziča. ⁴⁶ Nekztan žoñinacaqui Jesusa tanchičha, preso chjitzjapa. ⁴⁷ Tsji nekz tsijtchi žoñiqui pajk cuchillo jwessiča. Jalla nekztan tsjan chawjc jilirž piyuna chjojritchiča. Tsji cjuñi pootžcu apakchiča. ⁴⁸ Nekztan Jesusac chiichiča:

—Ančhucqui cuchillunacžtan carotinacžtan wejr tani tjonchinčhucča, tsji tjañi cjes, nižtažtakaz. ⁴⁹ Zapuru ančhucaltan žejlchinča, timpluquiz tjaajincan. Wira ana wejr tanchinčhucča. Pero anziqiri jaknužt Yooz taku chiičhaja, nužupanž cumplita cjila.

⁵⁰ Nekztanaqui tjapa niž tjaajinta žoñinacaqui tsucaña wichanziča. Jesusa zinalla ecličičha.

⁵¹ Tsji tjowaqui Jesusa apziča, tsji zquti irzi. Nii tjowac tantazakaztača. ⁵² Nekztan nii zquti cutžcu, k'alapacha tsucaña atipchiča.

JESUSA CHAWJC JILIRINACŽQUIN CHJICHTA

⁵³ Nekztanaqui Jesusaqui chjichtatača timplu tsjan chawjc jilirž kjuya. Nekziqui timplu chawjc jilirinacžtan wajt jilirinacžtan judío lii tjaajiñinacžtan ajczitača. ⁵⁴ Pedruqui ažquiztan apziča, chawjc jilirž kjuy patio luzcama. Nii patiuquiz zultatunacžtan julzi želatča, uj latuquiz kutuncan.

⁵⁵ Kjuyquiziqui timplu jilirinacaqui tjapa jiliri mazinacžtan Jesusiž quintra chiiñi žoñi kjuratča, Jesusa conta cjisjapa. Ana zinta uj wajtchiča. ⁵⁶ Muzpa tama žoñinacaqui Jesusiž quintra toscara chiichiča. Pero ninacž toscar takuqui anaž wira casatča. ⁵⁷ Yekjap žoñinacaqui tsjitscu toscara chiichiča, tuž cjican:

⁵⁸ —Wejr nonziñičha, tii žoñi tuž chiiñi, “Tii žoñiž kjuyta timplu pajlznača. Nekztan čhjep majquiztan yekja timplu kjuyača, ana žoñiž kjuyta”. Nuž chiiñi nonzinča wejrqui.

⁵⁹ Anaž nižtami žoñinacž takuc casatča. ⁶⁰ Ultimquiziqui nii timplu chawjc jiliriqiri tsijtsičha žoñinacž tayıquiz. Jesusižquiz pewcziča:

—¿Anam kjaazni at, kjažtatajo? ¿Kjaž cjican am quintra chii tii žoñinacajo?

⁶¹ Jesusaqui ana čhjulu tawkžcu, želatča, ana kjaaziča. Nekztan nii tsjan chawjc jiliriqiri wilta pewcziča:

—¿Amqui Cristumkaya? ¿Arajpach Yooz Machimkaya?

⁶² Jesusaqui kjaaziča:

—Jesalla. Wejrtča Cristutqui. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tsji nooj ančhucqui wejr cheraquičha, juc'anti azziz Yooz latuquiz julzi. Nekztan arajpachquiztan tsjirquiz tjonača.

⁶³ Nižta chiiquiztan nii timplu chawjc jiliriqiri niž zquti wjajrzinchiča, žawjchi tjeezjapa. Nekztan cjichiča:

—¿Kjažtiqiztan iya quintra chiiñi žoñi pecasajo? ⁶⁴ Ančhucqui nonzinčhucča. Tiiž takuqui Yooz quintrača. Ana walipanča. ¿Čhjulučhum paaqui, kjažum cjeequi? ¿Tantiyalla?

Nekztan tjappacha quintra chiichiča:

—Tii žoñi contaj cjila, —cjican.

⁶⁵ Nekztan yekjapaqui Jesusižquiz llawsižtan tjujtchiča, wjajtchizakazza. Nekztan niiz yujc pažžtan tjožžinžcu, cjichiča:

—¡Pajalla, jaziqui! ¿Ject am wjajtchejo?

Nižaza zultatunacaqui Jesusiž yujcquiz čhajcziča.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJŇI TUCCHIČHA

⁶⁶ Nii ora Pedruqui kjuy patiuquiz želatča. Nekzi tsjaa žonqui tjonchinča. Naa žonqui timplu tsjan chawjc jilirž piyunitača. ⁶⁷ Pedruž uj latuquiz kutnan, cherchinča. Nekztan paljaychinča:

—Amqui nii Nazaret wjajtchiz žoñžtan chica ojklayñamla, nii Jesusižtan.

⁶⁸ Pedruqui Jesusa ana pajñi chiichiča:

—Nii žoñi anal pajuča. Am takumi anal intintučha.

Nuž chiižcu, zancu ulanchiča. ⁶⁹ Nicju naa žonqui wilta cherchinzakazza. Nii žejlñi žoñinacžquiz maazinča, tuž cjican:

—Tii žoñi ninačžtan chica ojklayñi.

⁷⁰ Pedruqui wilta Jesusa ana pajñi chiichiča. Nekztan tsjii upaquižtan nii žejlñi žoñinacaqui Pedružquiz cjichizakazza:

—Chekapan amqui ninačžtan chica ojklayñi žoñimla. Amqui Galilea wjajtchiz žoñimla. Nii žoñinacž irataž chiiñamla.

⁷¹ Nekztan Pedruqui juramintužtan chiichiča, tuž cjican:

—Wejr toscara chiichinžlaj niiqui, Yooziž castictal cjila. Tii amiž chiita žoñi ana wira pajuča.

⁷² Pizcquizic nii orapacha tsjii wallpaqui kjawchiča. Nekztanaqui Pedruqui Jesusiž chiita taku cjuñziča. Tuž mazinčitača, “Ima wallpaž pizc wiltaž kjawan, amqui čhjep wilta wejr ana pajñim tucaquiča”. Nekztanaqui Pedruqui nii cjuñžcu, ancha llaquita cjissičha. Nekztan ancha kaachiča.

15

JESUSA PILATUŽQUIN ČHJICHTA

¹ Kjantati timplu chawjc jilirinacžtan wajt jilirinacžtan judío lii tjaajiñinacžtan tjappacha jilirinacžtan ajczitača. Nekztan Jesusa čhejlžcu Pilato jiliržquin čhjitchiča. Nekztan niizquiz intirjichiča. ² Nekztan Pilatuqui pewcziča:

—¿Am judionacž chawjc jilirimya?

Jesusaqui kjaaziča:

—Nužupanzača, amiž chiitacama.

³ Nekztan nii timplu jilirinacaqui Jesusiž quintra čhjultaki tjojtunchiča. ⁴ Pilatuqui pewczizakazza:

—¿Kjažtiqiztan am ana kjaazñi atjo? Tjapamanaž am quintra chiila, pero.

⁵ Jesusaqui ana čhjulu tawkžcu želatča. Nužquiz Pilatuqui ana iya čhjulumu chiižiñi atchiča.

ŽOŇINACAQUI JESUSIŽ QUINTRA CHIICHIČHA

⁶ Pilatuqui pascu pjijztiquiz tsjii piriz žoñi cutzñipantača žoñinacž chiitacama. ⁷ Carsilquiz tsjii kjažultan gobierno quintri žoñinacž chawjcta želatča. Barrabás cjita ujchiz žoñi carsilquiz chawjctazakaztača. Revolucionquiz žoñi conchiča Barrabás cjita žoñiqui. ⁸ Jaziqui žoñinacaqui Pilatu pewczñi tjonchiča, tuž cjican:

—Wejtnacalta tsjii žoñi cutžinalla. Tuquitanpacha nuž cutzñampanla amqui.

⁹ Pilatuqui kjaaziča:

—¿Ančhucqui pecya, tii judionacž chawjc jiliri cutzta cjisjapajo?

¹⁰ Jesusa čhjaawjcu, nii timplu jilirinacaqui Pilatužquiz intirjichiča; nii zizziča Pilatuqui. ¹¹ Nekztan nii timplu jilirinacaqui Jesusiž quintra žoñinaca aptjapchiča. Nekztan žoñinacaqui maychiča, Barrabaspankaz cutzta cjisjapa. ¹² Pilatuqui wilta pewczyča:

—¿Tiizti? ¿Jaknužt wejr paaj cjii ančhucjo? Ančhucqui tii judionacž jiliriča cjinčucla.

¹³ Nii žoñinacaqui kjawchiča:

—¡Tii žoñi conzna! ¡Cruzquiz ch'awczna!

¹⁴ Nekztan Pilatuqui chiichiča:

—¿Kjažtiquiztan, čhjul uj paachit teejo?

Nii žoñinacazti juc'anti kjawchiča:

—¡Cruzquiz ch'awczna!

¹⁵ Pilatuqui nužquiz žoñinacž kuz wali cjisjapa Barrabás cutziča. Jesusa cusa wjajtkatžcuqui, Pilatuqui zultatunacžquiz intirjichiča, cruzquiz ch'awcta cjisjapa.

¹⁶ Nekztan nii zultatunacaqui jilirž kjuy patiuquin Jesusa chjitchiča. Nekzi parti zultatunaca ajcznajo kjawziča. ¹⁷ Nekztan Jesusižquiz tsjii morat zquiti tjutziča. Nižaza tsjii ch'apirar pillu irata nižtižtan Jesusiž achquiz scarzinchiča. ¹⁸ Nekztan ararcan kjawchiča:

—¡Viva tii judío nacionž chawjc jiliri! —cjican.

¹⁹ Nekztan tsjii paržtan Jesusiž achquiz t'etkatchiča; llawsižtan tjujtchiča; rispitažoka quillsiča. ²⁰ Nekztan burla paažcuqui Jesusižquiztan nii morat zquiti chjojkžinchiča. Niiž persun zquiti tjutziča. Nekztanaqui Jesusa chjitchiča cruzquiz ch'awczjapa.

JESUSAQUI CRUZQUIZ CH'AWCTATAČHA

²¹ Tsjii Cirene wajtchiz žoñi želatča, Simón cjita. Pucultan žoñž ejptača niiqui, Rufo, nižaza Alejandruž ejp. Jochquiztan kajžcatča. Nekz watan mantichiča, Jesusiž cruza kužajo. Nužquiz uytissiča.

²² Nekztan Jesusaqui Golgota yokquin chjichtatača. Golgota cjitaqui tuž cjiča: “Ach Tsijj Yokača”. ²³ Nekztan Jesusižquiz vinu mirržtan t'ajžta tirinchiča. Jesusazti ana licz pecchiča. ²⁴ Jalla nekztanaqui cruzquiz ch'awczcu, sultatunacaqui zurtiychiča niiž zquitinaca tanzjapa, jakzilta sultatut nii zquiti tanznačhaja, nii zizjapa.

²⁵ Wenzlaka Jesusaqui cruzquiz ch'awctatača. ²⁶ Kjažtiquiztan tii žoñi cruzquiz ch'awctatažlaja, niiqui cijrchiča tsjii tawliquiz, tuž cjican: “Tiiqui judionacž chawjc jiliriča”.

²⁷ Jesusižtan chicapacha tsjii pucultan tjañinaca yekja cruzanacquiz ch'awctazakaztača, tsjiic žew kjuttan tsjiic zkar kjuttan. ²⁸ Nužupan tuquitan cijjrta Yooz taku cjiča. Nii Yooz taku tuž cjiča: “Ujchiz žoñinacžtan chica uchtača”. Nužquiz nii Yooz takuqui cumplissiča.

²⁹ Žoñinacaqui nekz watcan acha wewczinchiča; ancha žawjchi, tuž cjican:

—¡Aaj! Amqui timplu pajltasača. Nekztan čhjep majquiziqui wilta kjuytasača, jalla nuž cjichamča, ¿ana jaa? ³⁰ Jaziqui persunpacha am cruzquiztan zarakalla. Persunpacha liwriyalla amqui.

³¹ Nižaza nii timplu chawjc jilirinacžtan judío tjaajiñinacžtan parlassiča, Jesusa iñarcan, tuž cjican:

—Yekjapanacžquiz liwriichiča tiiqui. Persunpachazti anaž liwrii atča. ³² Cristužlaj niiqui, Israel nacionž chawjc jilirižlaj niiqui, persunpachaj cruzquiztan apakscu, chji-jwžquila. Nekz criyaquič učhumqui.

Žoñinacaqui Jesusa iñarchiča. Niižtan chica ch'awcta žoñimi iñarchizakazza.

JESUSAQUI TICZIČHA

³³ Taypurquiztan tjapa nii yokac zumchi cjissiĉha, majñakak oracama. ³⁴ Nii ora Jesusaqui tjapa aztan kjawchiĉha:

—Eloi, Eloi ħlama sabactani? —Tii takuqui cjiĉha: “Wejt Yooz, wejt Yooz ħkjažtiquiztan wejr ecchamtajo?”

³⁵ Yekjap nekz žejlñinacaqui nii taku nonžcu cjichiĉha:

—Nonžna. Elías kjawža tiiqui, nii tuqitan Yooz taku parliñi profetaqui.

³⁶ Tsjiiqui ninacžquiztan zajtchiĉha. Nekztan tsjii esponja cjita kjaz licñiquiz jar vinu licskatchiĉha. Nekztan quejpžcu tsjii parquiz tsjiipchi Jesusižquiz macjatskatchiĉha nii jar vinu ch'umznajo. Nekztan nii žoñiqui parti žoñinacžquiz chiichiĉha:

—Tjewžla učumqui. Jaknužukat Eliasac cruzquiztan apaki tjonaĉhani, niiz chekžla.

³⁷ Jesusaqui juc'anti kjawchiĉha. Nužquiz ticziĉha. ³⁸ Nii oraqui pajk timplu pañu juystokaz chicatquiz wjajrsiĉha, tsewctan kozzuc. ³⁹ Nii romanž sultatunacž jiliriĉha Jesusiž yujc kjuttan želatĉha. Tjappacha niiz wattanaca cheržcu cjichiĉha:

—Chekapan Yooz Majchtakalĉha tii žoñiqui.

⁴⁰ Nižaza tsjii kjažultan maatakanacaqui ažquiztan chekziĉha. Nii maatakanacaqui tinacataĉha: María cjititaĉha, Magdalena wajtchiz žonqui. Nekztan María cjitizakataĉha, Josež maa, nižaza Jacobž maa (lajktaĉha Jacoboqui). Nekztan Salomé cjititaĉha. ⁴¹ Nii maatakanacaqui Jesusa apzitaĉha, nižaza yanapchitaĉha, Jesusa Galilea yokaran ojklayan nii ora. Nekztan ninacaqui Jesusižtan chica Jerusalenquin tjonchiĉha. Nii cruzaž nekziĉha muzpa maatakanaca želatĉha.

JESUSAQUI TJATŽTATAĉHA

⁴² Nii noojiĉha pjižta tjacz tjuñitaĉha. Jeez tjuñi ispirazakaztaĉha. ⁴³ Nižtiquiztan tjuñiž kattan tsjii José cjita Arimatea wajtchiz žoñiqui walja tjup kuzziz Pilatužquin ojkiĉha. Nekztan Jesusiž curpu maychiĉha. Walja rispitta jiliritaĉha nii Josiqui. Yooz tjapa mantiz timpu tjewznatĉha. ⁴⁴ Niiz tjontiquiztan, Pilatuqui ispantichiĉha, tuž cjican:

—ħKjažt waj ticzi cjesajo?

Nekztan zultatž jiliri kjawziĉha, nii pewczjapa. ⁴⁵ Nii zultatž jiliriĉha kjaaziĉha:

—Jesalla, ticziĉha, —cjican.

Nekztan Pilatuqui Jesusiž curpu chjitzjapa permiso tjaachiĉha José cjita žoñžquiz:

—Nižtaqui niiz curpu chjichalla, —cjican.

⁴⁶ Nekztan Josiqui zuma chiw pañu kjaychiĉha. Jesusiž curpu chjijunžcu nii pañquiz tejlziĉha. Nekztan tsjii sipulturquiz majkziĉha. Nii sipulturaqui pajk mazquiz pjetataĉha. Nii sipulturž zana tsjii pajk maztan pjucziĉha. ⁴⁷ Pucultan maatakanacaqui Jesusiž curpu tjañi cherchiĉha. Tsjaaqui María Magdalena cjititaĉha. Tsjaac María cjitizakaztaĉha, yekja Josiž maa.

16

JESUSAQUI JACATATCHIĉHA

¹ Judionacž jeez tjuñi jakatažu María Magdalenatan Jacobž maa Mariatan Salomatan, nii ĉhjepultan maatakanacaqui cusa ulurchiz asiiti kjaychiĉha, Jesusiž ticzi curpu tjažlinzjapa. ² Ancha wentan ninacaqui sipultura cheržni ojkiĉha tjuñiž tewctanalla.

³ Sipultura ojkan ninacpora parlassiĉha tuž cjican:

—ħJequit učumtaqui cjetžinaquejo? ħNii pjucžta pajk mazjo?

⁴ Nekztan irantižcu, nii pajk pjucžta mazqui cjetžta cherziĉha. ⁵ Sipultura luzcu, žew latu kjuyltan tsjii tol chiw zquitchiz tjowa julzi cherchiĉha. Nužquiz nii maatakanacaqui ancha tsucchiĉha. ⁶ Nii tjowaqui paljaychiĉha, tuž cjican:

—Anaž tsuca maataka. Anĉhucqui Jesusaž kjurĉha, nii cruzquiz ch'awcta žoñi. Niiqui jacatatchiĉha jaziqui. Anaĉha tekzi. Cherknalla. Tii sipulturquiz ana žejlĉha. ⁷ Jazic anĉhucqui oka. Niiz tjaajinta žoñinacžquin mazca. Pedružquizimi zaka mazna. Tuž cjican anĉhuc maznaquiĉha: “Jesusaqui anĉhucž tuqui okjayaquiĉha Galilea cjita

yokquin. Nekzi Jesusižtan zalaquiča ančhucqui. Jaknužt tuquitan chiižinchipančhaja, jalla nužuča”.

⁸ Nekztanaqui nii maatakanacaqui sipulturžquiztan ulanžcu, zati pariju quejpchiča, tsucaña chjekincan. Tsucaña ana čhjulumi chiyi atchiča jeczquizimi.

JESUSAQUI MARIA MAGDALENAQUIZ PARIZIČIČHA

⁹ Jesusaqui kjantatilla jacatatžcuqui primiraqui María Magdalenaquiz parizichiča. Tuquitan Jesusaqui naaquiztan pakallaku zajranaca chjatkatchitača. ¹⁰ Naa žonqui Jesusiž mazinacžquin mazñi ojkchinča. Ninacaqui llaquita želatča, kaacan. ¹¹ Nekztan mazzinča:

—Jesusaqui jacatatchiča. Wejrqui nii cherchinča, —cjican.

Nii nonžcu nii tjaajinta žoñinacaqui ana criichiča. Inapanka chiitažoka naychiča.

¹² Wiruñauqui pucultan tjaajinta žoñinacž wajtquiztan okan, Jesusaqui parizichizakazza, tsjemata cjissi. ¹³ Nekztan quejpžcu, nii pucultanaqui parti tjaajintanacžquiz maziča. Nii mazta ana zakaz criichiča.

JESUSAQUI WILTA PARIZIČIČHA

¹⁴ Wiruñauqui Jesusaqui nii tuncamani tjaajinta žoñinacžquiz parizichiča, čhjeri lulan. Ninacaqui jacatatta maztaqui ana criichiča. Nekztan ninacž ana criiñi kuzziz cjen ninacžquiz iwjt'ichiča Jesusaqui. ¹⁵ Nižaza Jesusaqui mantichiča, tuž cjican:

—Jazic ančhucqui okaquiča tjapa kjutñi tii muntu intiru. Tjapa žoñinacžquizimi liwriiñi taku paljayaquiča. ¹⁶ Jakziltat tii taku criiçhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča; nižaza bautista cjequiča. Jakziltat tii taku ana criiçhaj niiqui, ancha castictaž cjequiča. ¹⁷ Yooz taku criichinacaqui tii milajrunaca paaquiča. Wejt tjuuquiz zajranaca chjatkataquiča. Yekja takunaca chiyaquiča. ¹⁸ Zkora tanžcu zkoržquiz ana chjojrichtaž cjequiča. Tsjii veneno licžcu, ana ticznaquiča. Kjaržtan lanžcu, laa žoñinaca čhjetnaquiča. Nižta paaquiča Yooz taku criichi žoñinacaqui.

JESUSAQUI ARAJPACHA OJKČIČHA

¹⁹ Nii taku chiižcu chawjc jilir Jesusaqui arajpacha ojkchiča. Nekzi Yooz žew latuquiz julziča. ²⁰ Nekztanaqui nii tjaajinta žoñinacaqui ulanžcu, tjapa kjutñi Yooz liwriiñi taku paljaychiča. Chawjc jiliripanča Jesucristuqui. Jalla niiča ninacžquiz yanapñiqui. Nii Yooz aztan paata milajrunacaqui tuž cjiča: “Tii Yooz takuqui werarapanča”. Nužupanž cjila. Amén.

—Wejrqui Gabriel cjititča. Yooz manta payiñtča. Yoozqui wejr mantižquiča amquiz tii zuma takunaca maznajo. ²⁰ Amqui weriž chiita ana criitiquiztan, upam cjisnaquiča, am maati majtzcoma. Yooziž pinsita tjuñquiz weriž chiita takuqui cumplisnaquiča. —Jalla nuž chiichiča anjilaqui.

²¹ Zacarías timplu kjuyltan ažka želatča, ulanžquiz oraqui watatča. Jalla nižtiquiztan tjewzñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichiča, kjažtiquiztan ana ulanžquejo, jalla nii. Žoñinacaqui zancu muzpa tjewznatča, Zacarías ulanžquizcoma. ²² Nekztanaqui Zacariasqui ažktanalla ulanžquichiča. Pero ana jaknužt chii atchiča. Jalla nižtiquiztan nii zawnc žejlñi žoñinacaqui ispantichiča. “Timplu kjuyltan anjilžtan zalzižlani”, jalla nuž cjeassiča. Upa cjissiz cjen Zacariasqui žoñinacžquiz kjaržtan paljaychiča.

²³ Tsjii kjaž majquiztan Zacariasqui timplu cwitis turnu cumplichiča. Nii tjuñinaca žeržcu, persun kjuya ojkchiča. ²⁴ Wiruñaquu niiz Elisabet cjiti tjunqui ica cjissinča. Nekztan Elisabet tsjii pjijska jiiz kjuyaran želatča. Ana kjuyquiztan kjuya ojklaychinča. Naaqui persun kuzquiz pinsichinča tuž cjican: ²⁵ “Yooz JiliriQUI wejr cjuñžcu, wejtquiz ickatchiča. Jaziqui žoñinacaqui anaž iya wejr iñarasača”.

JESUCRISTUŽ NASTAQUI MAZINTAČHA

²⁶ Nekztanaqui sojta jiizquiztan Elisabet ickattanaqui, Yoozqui Gabriel cjita anjila cuchanžquichiča Galilea cjita yokquin, Nazaret cjita wajtquiz. ²⁷ Nii wajtquiz tsjaa tunsill tur želatča María cjiti. David cjita atchi ejpžquiztan tjoniñtača. Mariiqui José cjita žoñžtan kazzintača zalzjapa. Yoozqui naa Mariaquiz anjila cuchanžquichiča. ²⁸ Naaquiz tjonžcu, anjilaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Cullacalla, Yooz k'ayamča amqui. Yooz kjarquizza. Nižaza Yoozqui amtan chicapachača. Yoozqui tjapa maatakžquiztanam amquiz juc'ant wali favoraž paaquiča. — Jalla nuž tsaanchiča anjilaqui.

²⁹ Anjilž taku nonžcu Mariiqui ispantichinča. Kuzquiz pinst'ichinča, nii tsaantaqui anal intintasača, cjican. ³⁰ Nekztanaqui anjilaqui naaquiz cjichiča:

—María, ana tsucaquiž amqui. Yoozqui amquiz wali pajk favora paaquiča. ³¹ Jalla nižtiquiztan amqui icaquiča. Lucmajch wawchizim cjequiča. Nii wawaqui Jesús cjita tjuuchiz cjequiča. ³² Tsjii noojiqui nii am majchqui wali pajk jiliriž cjequiča. Arajpach Yooz Ejpž Majchpanča niiqui. Werar Yooz Ejpqui niiz Majchquiz pajk mantiñi cjiskataquiča, Israel wajtchiz žoñinacžjapa. Am David cjita atchi ejptača tuquita pajk mantiñiqui. Jalla nižta pajk mantiñi cjequiča am majchqui. ³³ Israel wajtchiz žoñinaca wiñayaž mantaquiča. Niiž mantitaqui wiñayaž želaquiča. Anaž tucuzinznasača. — Nuž paljaychiča anjilaqui.

³⁴ Nekztanaqui Mariiqui anjilžquiz pewczinča, tuž cjican:

—¿Jaknužt tii cjesaya? Wejrqui ana luctaka pajuča.

³⁵ Nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Espíritu Santuqui amquiz tjonznaquiča. Jalla nuž tjonan arajpach Yoozqui niiz aztan tsjirižtakaz wezcaquiča am juntuñ. Nii oraqui Yooz Espíritu Santuqui am t'icznaquiča. Jalla nižtiquiztan nii am maatiqui juc'ant zuma lijitum kamañchiz cjequiča. Yooz Majchpanča niiqui. ³⁶ Nižaza amquiz maznuča tuž, am jamillquiztan Elisabet cjitiqui ickatchitača, chawc žon cjenami. Tuquiqui žoñinacaqui Elisabet puntuquiztan cjiñitača: “Naa žonča ana matiñqui” cjicanaqui. Jaziqui sojta jiizkaz icchinča. ³⁷ Yoozqui čhjulumpankaz paasača. —Jalla nuž chiichiča anjilaqui.

³⁸ Nekztanaqui Mariiqui cjichinča:

—Wejrqui Yooz Jiliriž mantitacama kamiñ žontča. Yoozqui wejtquizimi amiž chiitacama paaj cjila.

Jalla nuž Mariaž chiitan, anjilaqui ojkchiča.

MARIAŽ ELISABETAQUIN OJKTA

³⁹ Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan Mariiqui zati pari ju ojkchinča Judea cjita kolta curunacchiz yokquin. ⁴⁰ Jalla nicju Zacarías kjuya luzzinča. Kjuya luzcu Elisabetaquiz tsaanchinča. ⁴¹ Nuž Mariaž tsaanan Elisabeta wawaqui pjuch kjuyl cjenpacha kissiča. Nekztanaqui nii oraqui Espiritu Santuqui naa Elisabetaquiz luzziča nižaza chiikatchiča. ⁴² Jalla nekztan naaqui alto tawkžtan Mariaquiz paljaychinča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz tjapa maatakžquiztanami wali pajk favora paachiča. Nižaza nii am majchqui walja honorchiz cjesaž cjila. ⁴³ ¿Kjažtiquiztan taa arajpach Jilirž maaqui wejtquin tjonžquejo? Wejrqui inakaztča. Anal waquisučha. ⁴⁴ Amiž tsaanta taku nonžcu, wejt wawaqui pjuchquiz ancha cuntintu kis kissiča. ⁴⁵ Yooziž apayžquita taku criichamča, nii Yooziž chiita takucama cumplisnaquiča, jalla nii criichamča. Jalla nižtiquiztan zuma cuntintum cjequiča. Nuž cjichinča Elisabetqui.

⁴⁶ Nekztanaqui Mariiqui chiichinča, tuž cjican:

“Wejt Yooz Jilirž honoral waytača. ⁴⁷ Wejt Liwriiñi Yooziž cjen, wejt kuzmi anchaž chipča. ⁴⁸⁻⁴⁹ Wejrqui inakaztča. Yooz mantitacama kamiñ žontča. Yoozqui wejtquiz cjuñzquichiča. Jaziqui walja azziz Yooz Ejpqui wejtquiz t'icziča. Jalla nuž wejtquiz pajk obra paachiča. Tekztan nawjcchuc tjapa žoñinacaqui wejt puntuquiztan parlaquiča: ‘Yoozqui naaquiz zuma favora paachiča’, cjican. Werar Yoozqui jecžquiztanami juc'anti zumapankazza. ⁵⁰ Yoozqui tjapa nižquin rispitñi žoñinacžquiz okzñipanča, watay wata okzñipanča. ⁵¹ Yoozza walja pajk obranaca paañiqui. Mit kuzziz žoñinacaž pinsitanaca inakaz cjissa. ⁵² Walja azziz jilirinaca jwessa ninacž puestuquiztan. Antiz humilde kuzziz žoñinaca honorchiz cjiskatča. ⁵³ Nižaza jakziltat ana cusasanacchiz t'akjiri žejlčhaja, jalla nii t'akjirinacžquiz walja cusasanaca tjaaquiča Yoozqui. Antiz ricachunzcasti laachi kjarquiz ana čhjulchiz quejpkataquiča. ⁵⁴⁻⁵⁵ Nižaza Yoozqui učhum tuquita atchi ejpnacžquizimi, Abrahamžquizimi, Abrahamž majchmaatinacžquizimi, jalla ninacžquizimi taku tjaachiča, ninaca tirapan okznajo. Jalla nuž okžcu Yoozqui walja yanapča Israel wajtchiz Yooz sirwiñi žoñinacžquin, ninaca ana tjatsñiča”.

Jalla nuž chiichinča Mariiqui.

⁵⁶ Tsjii čhjep jiiz Mariiqui Elisabetatan kamchinča. Nekztan quejpcchinča naaža persun kjuya.

JUAN BAUTISTAŽ NASTA

⁵⁷ Naa Elisabeta majtz tjuñiqui irantižquichiča. Nekztan lucmajch wawa majtchinča. ⁵⁸ Jalla nuž cjen, Yoozqui Elisabetaquiz ancha zuma favora paachiča. Jalla nii quintu zizcuqui, Elisabeta wisinunacami jamillanacami naaquin tjonzñi ojkchiča. Nekztan ninacaž tjonžtan, Elisabetaqui ancha cuntintutakalča. Ninacami cuntintuzakaztača. ⁵⁹ Jalla nekztan quinsakal tjuñquiztan Zacariastan Elisabetatan timplu ojkchiča wawa chimpus cuztrumpi paakatzjapa. Nii cuztrumpi paatan ejpž tjuužtan tjuuzkatz pecatča, Zacarías cjican. ⁶⁰ Wawž maaqui cjichinča:

—Anaž. Tii wejt maatiqui Juan cjita tjuuchizpanž cjequiča.

⁶¹ Partinacazti pewcziča:

—¿Kjažtiquiztan nižta tjuuskatz pecjo? Am jamillanacquiztan anaž nižta tjuuqui žejlčha.

⁶² Jalla nekztanaqui wawž ejpžquiz kjaržtan pewcziča, čhjul tjuuchizim pecas, jalla nii. ⁶³ Ejpqui tsjii maychiča, tjuu cjirzjapa. Nekztanaqui cjirchiča, tuž cjican: “Wejt maatiqui Juan cjitaž cjequiča”. Nekztanaqui tjappacha ispantichiča nii puntuquiztan. ⁶⁴ Nii orapacha Zacariasqui wilta chiiñi cjissiča. Jalla nuž wilta chii atcan, Yooz honora paljaychiča. ⁶⁵ Jalla nuž cjen wisinunacami ispantichi quirchiča. Tjapa kjutñi nii Judea yokaran nii quintu ojkchiča. ⁶⁶ Tjappacha nii quintu zizñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichiča: “¿Tii uzaqui čhjulut cjisnaquejo?” cjican. Yooz kjarquizpantača nii wawaqui.

⁶⁷ Nekztanaqui Yooz Espíritu Santuqui Zacarižquiz chiikatchiča. Jalla nižtiquiztan Zacariasqui Yooziž tjaata takucama paljaychiča, tuž cjican:

⁶⁸ “Yooz Jiliri honorchiz cjilalla. Niiča Israel žoñinacž Yoozqui. Učhum Yoozqui niž mantitacama kamñi žoñinacžquin cjuñziča. Jaziqui liwriita cjequiča učhumqui. ⁶⁹ Yoozqui walja azziz Liwriiñi cuchanžquichiča, učhumnacaquiz. Davidž majch maatinacžquiztanpacha majttača nii Liwriiñiqui. David cjitaqui Yooz mantitacama kamñitača. ⁷⁰ Tuqui timpuquiztanpacha jalla nužupan Yoozqui taku tjaachiča. Yooz taku paljayñi žoñinacaqui niž jaru niž jaru nii Yooziž tjaata taku mazmazziča. ⁷¹ Nii maztaqui tužutača: ‘Liwriitačhumž cjequiča, učhum quintra žoñinacžquiztanami, učhum chjaawjkatñi žoñinacžquiztanami’. ⁷² Yooz Ejpqui učhum tuquita atchi ejpnacžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: ‘Wejrqui ančhucaquiz tira okzniñča. Weriž zuma tjaata taku anal tjat-snača’. ⁷³ Nižaza Yooz Ejpqui učhum tuquita Abraham ejpžquiz taku juramintužtan tjaachiča, nijapami učhumjapami. ⁷⁴ Učhum quintra žoñinacžquiztanami liwriitanaqui, učhumqui ana ekskcu Yoozquin sirwasača. ⁷⁵ Nižaza učhumqui Yooz kuzcamakaz zuma lijituma kamaquiča. Jalla nuž kamcan učhumqui Yooz sirwaquiča ticzcama”. ⁷⁶⁻⁷⁷ Nižaza Zacariasqui tira paljaychiča, tuž cjican: “Juan, wejt maati, amqui Jesús Jilirž tjonz tuqui ojklayaquiča, Israel žoñinaca nii zuma tjewznajo. Amqui jaknužt žoñinacž ujnacami pertunta cječhaja, jalla nii intintiskataquiča. Žoñinacž ujnaca pertunta cjen, liwriitaž cjequiča. Jalla nuž intintiskattiquiztanaqui profeta cjitam cjequiča amqui, arajpach Yooziž tjaata taku paljayni profeta. ⁷⁸ Yoozqui učhum ancha okzñiž cjen učhum liwriyaquiča. Tsewctanpacha tsjii Liwriiñi cuchanžquichiča, učhum kuzquiz tjuñižtakaz kjanajo. Jalla nižtiquiztan ew timpužtakaz cjequiča. ⁷⁹ Jalla nii Liwriiñiqui zuma kjanacamapanž Yooz zuma kamañ jicz tjeeznaquiča, zumchiquiztakaz kamñi žoñinacžquizimi, ticzquiztan eksñi žoñinacžquizimi. Nižaza nii Liwriiñiqui učhum zuma irpaquiča, Yooz Ejpžtanami učhumtanami zumanznajo”.

Jalla nuž cjichiča Zacariasqui.

⁸⁰ Nekztanaqui nii Juan cjita uzaqui pajkchiča. Zapuru juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziztača. Jalla nekztanaqui tsjii ch'ekti yokquin ojklayatča, Israel wajtchiz žoñinacžquiz niž obra tjeezcama.

2

JESUCRISTUŽ NASTA

¹ Jalla nii timpuquiz tsjii walja chawc jiliri želatča, Augusto cjita. Nii chawc jiliriqi mantichiča, tuž cjican:

—Tjappacha žoñinacaqui tjuu apuntiskataquiča.

² Nii timpuquiz Cirenio cjita jiliri želatča, Siria yokchiz žoñinaca mantiñi. Jalla nii timpuquiz primir censuqui watchiča. ³ Nekztanaqui tjapa žoñinacaqui persun watja ojkspantača, persun tjuu apuntiskati. ⁴ Jalla nuž cjen José cjita žoñiqui Galilea cjita provinsiquiztan, Nazaret cjita wajtquiztan ulanžquichiča. Judea cjita provinsiquin, Belén cjita wajtquin ojkičiča. Jalla nicju David cjita tuquita atchi ejpqui nassitača. Davidž majchmaatquiztan tjonñitača Josequi. ⁵ Jalla nuž cjen nicju ojkičiča, tjuu apuntiskati. María cjiti turatan zalzjapa kazzitača Josequi. Nii oraqui naa Mariiui Espíritu Santuž t'icžtatača. Juztan Mariatan pucultan ojkičiča, tjuu apuntiskati. ⁶ Belén wajtquin irantižcu, María majts oraqui tjonchiča. ⁷ Jalla nicju Mariiui primir wawa majtchinča, Belén wajtquiz, animalž tjaz kjuyquiz. Wawaqui pañ awallžtan capžtatača. Jalla nuž capžcu animalž tjaz kjuyquiz t'apžtatača. Anaž iya alujamintu wajtchucatača.

AWATIRINACAQUI JESUŽQUIZ RISPITI TJONCHIČHA

⁸ Belén wajt žcatiran uuzi itzñi awatirinaca želatča. Awatirinacaqui pakara uuzi itzñitača pamparanpacha. ⁹ Jalla nuž želan tiripintit Yooz anjilaqui jecžquichiča. Tsewctan ninacž kjutñi walja kjanžquichiča. Nuž cheržcu ninacaqui ancha tsucchiča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui cjichiča:

—Ana tsuca ančhucqui. Zuma quintul zjijcžcuča. Tsjii Liwriiñiqui tjapa žoñinacž-tajapa cuchanžquitača. Jalla niiž cjen žoñinacaqui zuma cuntintuž cjequiča. ¹¹ Tii zeziqiu Davidž wajtquiziqui tsjii wawa majttača. Jalla niiqui Jesucristo Yoozza, ančhuc Liwriiñi. ¹² Ančhucqui nii wawa wachaquiča pañ awallžtan capžta; nižaza animalž tjajz kjuyquiz t'apžta wachaquiča. Jalla nuž wažtaž cjen siñala cuntažtakaz cjequiča. Jalla nuž cjenaqui ančhucqui zizaquiča, chekapan wereraž chiitkalala, niiqui. —Nuž cjichiča anjilaqui.

¹³ Jalla nekztan anjilžtan chica tama Yooz anjilanacaqui tsewctan jecžquichizakazza. Yooz anjilanacaqui Yooz honora waytichiča, tuž cjican:

¹⁴ —Tsewcta arajpach Yooz honorchiz cjilalla. Nižaza tii yokquiziqui Yooz okžta žoñinaca zuma cuntintu kuzziz cjilalla.

¹⁵ Jalla nuž chiižcu, Yooz anjilanacaqui tsewc arajpacha quejpchiča. Nekztan nii awatirinacaqui porapat parlassiča, tuž cjican:

—Anjilaž maztaqui arajpach Yoozquiztan tjonchikalala. Tsjii Liwriiñi majttakalala. Jalla nii cheriž Belén watjaž ojklalla.

¹⁶ Jalla nekztanaqui awatirinacaqui zati pariju ojkchiča. Belén wajtquin animalž tjajz kjuyquiz luzziča. Nekzpacha awatirinacaqui zalchiča Mariatan Juztan wawa t'apzi. ¹⁷ Ninacžtan zalžcu tjappacha Yooz anjilaž chiitanaca nii wawž puntuquiztan quint'ichiča. ¹⁸ Awatirinacaž nuž maztiquiztan, tjappacha nonžñi žoñinacaqui ispan-tichiča. ¹⁹ Mariizti persun kuzquiz nii mazta chjojchinča. Nii mazta puntuquiz pinsican walja pinsamintu aptazzinča. ²⁰ Awatirinacaqui uuzi ichi quejpchiča. Nižaza Yooz honora paljaychiča, tuž cjican:

—Yoozza chekanaqui. Ancha waliča učhumž nonžtanaca, učhumž chertanacami. Yooz anjilaž chiitacama nižtapacha cherchinčhumla. —Jalla nuž cjican Yooz honora waytissiča awatirinacaqui.

JESUSAQUI TIMPLUQUIN CHJICHTAČHA

²¹ Majttiquiztan quinsakal tjuñquiziqui jalla nekztan nii wawžquiz chimpuz cuztrumpi paachiča. Ima Mariaž ican, Yooz anjilaqui Mariaquiz chiichiča, “Jesús cjita cjequicha amiž primir majtta wawaqui”. Jalla nižtiquiztan nii anjilaž chiita tjuužtan tjuuzkatchiča.

²² Tuquitanpacha tsjii taku mantichiča Moisesqui, tuž cjican: “Majtžcu ima pusi tunc tjuñiž cjen, maatakanacaqui Yooz sirwiz cuzturumpinaca ana payi atasacha. Pusi tunc tjuñiž tjonan, timpluquiz tsjii cuztrumpi paazpanča. Jalla nekztanaqui wilta Yooz sirwiz cuztrumpiž paasacha”. Jalla nižtiquiztan majtta tjuñquiztan pusi tunc tjuñi pjojkan Juztan Mariatan ninacž wawa chjitchiča Jerusalén cjita watja. Jalla nicju timpluquin ojkchiča wawa Yoozquin cumpjii. ²³ Tsjii Yooz liiqui tuž cjichiča, “Primir lucmajch wawa majtžcu, Yoozquin cumpjitaž cjequiča Yooz sirwajo”. Nuž Yooz lii ut'aysiž cjen lii jaru cumplichiča. ²⁴ Yooz mantita lii jaru nii lucutiñiqui ojkchiča. Yooz liiqui zakaz cjiča: “Tsjii pariza paluma uz tsjii pariza wežla palomažtakaz Yoozquin tjaaspanča”. Jaziqui nužupan Yoozquin tjaachiča.

²⁵ Nii timpuqui Jerusalenquiz tsjii Simeón cjita žoñi želatča. Nii žoñiqui Yooz kuzcama kamñitača; Yooz lii jaru kamñitača. Nižaza Israel wajtchiz žoñinacž Liwriiñi tjewziča. Simeonqui Espiritu Santuž irpita žoñipantača. ²⁶ Espiritu Santuqui Simeonžquiz taku tjaachiča, tuž cjican: “Ima ticžcan, amqui Yooz cuchanžquita Liwriiñi Jiliri cheraquiča”. ²⁷ Jalla nuž taku tjaatiquiztanaqui Espiritu Santuqui Simeón irpichiča timplu kjutñi. Nii oraqui Jesusiž maa ejpqui nii timpluquin chjitchiča. Nekziqui

Jesusižquiz mantita lii jaru cumplichiča. ²⁸ Jesusa cjita wawa cheržcu, Simeonqui kjaržtan kaaziča. Jalla nuž kaažcu, Yooz honorchiz cjeyajo, tuž cjichiča:

²⁹ —Yooz Tata, wejrqui amiž mantitacama kamiñ žoñtča. Tuquiqui wejtquiz taku tjaachamča. Anziqiu amiž chiita taku cumplichamča. Jaziqui tižtiquiztanaqui cuntintul ticznasača. ³⁰ Jaziqui wejt persun čhjujčžtan tii amiž cuchanžquita Liwriiñi cherchinča. ³¹ Tjappacha tii muntuquiz žejlñi žoñinacžtajapa tii Liwriiñi cuchanžquichamča. ³² Tii Liwriiñiž cjen, Israel žoñinacžquizimi parti žoñinacžquizimi Yooz kamañ jicz tjeežtaž cjequičha, liwriita cjeyajo. Nižaza tii Liwriiñiž cjen, Israel wajtchiz žoñinacaqui zuma honorchiz cjisnaquičha. —Jalla nuž chiichiča Simeonaqui.

³³ Simeonž chiitiquiztan Jesusiž maa ejpqui ninacž kuzquiz ispantichiča. ³⁴ Nekztanaqui Simeonaqui ninacžta Yoozquin mayizichiča walikaz cjeyajo. Nižaza Jesusiž maaquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Werarapančhay, tii wawaž cjen walja Israel wajtchiz žoñinaca liwriitapanž cjequičha. Nižaza tii wawaž cjen yekjapa Israel wajtchiz žoñinacazti ujquin tjojtznaquičha. Tiiqui walja chawc jiliripanž cjequičha. Pero walja žoñinacaqui nii anaž rispitaquičha, Yooziž cuchanžquita cjenami. ³⁵ Tii wawaž cjen žoñinacaz kuzquiz pinsitanacaqui pajtaž cjequičha. Nižaza María, amqui tii wawaž cjen ancha llaquitam cjequičha. —Jalla nuž maziča Simeonaqui.

³⁶⁻³⁷ Nii oraqui tsjaa Ana cjiti žon želatča, timpluquiz zakaz. Naatača Yooz taku paljajiñ profetqui. Jalla naaqui Fanuelž majttača, Aser cjita t'akquiztan. Pakallaw wata zalztiquiztan, naaža lucuqui ticziča. Anziqiu walja chawc žontača. Quinsakalc tunca pusin watchiztača naa žewqui; timpluquiztan anapan ulniñtača. Ayunascan Yoozquin mayizican, Yooz Ejpžquin sirwiñtača majiñami weenami. ³⁸ Jesús cjita wawa timpluquiz želan, nii orapacha Ana cjiti žonqui nii wawžtan zalchinča. Nuž zalžcu Yoozquin sparaquič cjičinča. Nekztan nii wawž puntu paljaji kalltichinča Jerusalén watja liwriiz tjuñi tjewžñinacžquiz.

JESUSAQUI PAJKCHIČHA

³⁹ Tjapa Yooz mantita lii cumplizcuqui Jesusiž maa ejpqui Galilea yokquin quejpciča. Niiž persun watja Nazaret cjita quejpciča. ⁴⁰ Jalla nii wajtquinaqui nii uzaqui pajkchiča. Tsjan tjupi y nižaza tsjan čhjultaki zizñi cjišičha. Yooz Ejpqui nii walja cwiitichiča, nižaza yanapchiča.

⁴¹ Zapa wata niiž maa ejpqui Jerusalenquin ojkchiča, pascua pijsta payi. ⁴² Jesusaqui tuncapan wajtchiz cjen, niiž jamillžtan Jerusalenquin ojkchiča pascua pijsta cuztrumpi payi. ⁴³ Jalla nekztan pijsta žeržcuqui, quejpciča ninacaqui. Jesús uzazti Jerusalén wajtquiz eclichiča. Niiž maa ejp ana ecličiñi naychiča. ⁴⁴ Niiž maa ejpqui pinsatča, “Niiž mazinacžtanž caa”, cjican. Jalla nuž cjen niiž maa ejpqui ojkchiča tsjii nooj intiru. Pero tjuñi kattan, Jesusa kjurchičha jamillanacžquin nižaza ocjalž maziran. ⁴⁵ Maa ejpqui Jesusa ana wači atchiča. Jalla nekztanaqui Jerusalén watja quejpciča, jalla nicju kjurzjapa.

⁴⁶ Tsjii čhjep majquiztan, maa ejpqui Jesús watchičha timplu kjuyla. Timpluquiz Israel lii tjaajiñi maestruncžtan želatča. Maestruncž takunaca nonznatča. Y nižaza maestruncžquiz pewcznatča Jesusaqui. ⁴⁷ Nii uzaž paljajta taku nonžcu tjapa žoñinacaqui ispantichiča, nii uzaž nuž čhjulumi zizñiž chiyan. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui nuž žejlñi cheržcu, ispantichi cjišičha maa ejpmi. Nekztanaqui niiž maaqui chiižinčinča:

—Aay, tii wejt uza jay. ¿Kjažtiquiztan am nižta eclichamta? Am ancha llaquita kjurchinča wejrnacqui. —Jalla nuž maaqui niižquiz chiižinčinča.

⁴⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui maaquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Wejr tjapa kjutñi kjurchamkaya? Wejt persun Ejpž kjuyquiz žejlstanpantača wejtlaqui. ¿Jalla nii ana zizzat amya?

⁵⁰ Jalla nuž chiyan niiž maa ejpqui ana intintaziča.

⁵¹ Nekztanaqui Jesusaqui maa ejpžtan Nazaret cjita watja ojkchiča. Nicju irantižcu maa epiž mantitanaca cazñipanikaztača. Maaqui jalla niiz nuž wattanacquitzan kuzquiz chjojchinča. ⁵² Jalla nekztan Jesusaqui tsjan pajkchiča. Nižaza tsjan zizni pinsamintuchiztača. Yooz Ejpmi žoñinacami niiz cjen cuntintutača.

3

JUAN BAUTISTAQUI YOOZ TAKU PALJAYCHIČHA

¹ Zacarías Juan cjita majchqui Yooz taku paljayi kallantichiča. Jalla nii timpuquiz tii jilirinaca želatča. Tsjiiqui Tiberio cjitatača, juc'ant chawc jiliritača niiqui. Tunca pjijskan wata jiliri cjican mantichiča. Nižaza tira mantiñipantača. Tsjiizuñqui Poncio Pilato cjitatača. Niiqui mantichiča Judea cjita yokquin. Tsjiizuñqui Herodes cjitatača. Niiqui Galilea yokquin chawc jiliritača. Niiz lajkqui Felipe cjitatača. Nii Felipiqui Iturea cjita yoka, Traconite cjita yoka, jalla nii pizc yokquin mantiñitača. Tsjiizuñqui Lisaniás cjitatača. Niiqui Abilinia cjita yokquin mantiñitača. Nii timpuqui ninacatača pajk jilirinacaqui. ² Nižaza nii timpuqui Anastan Caifastan timplu chawc jilirinacatača. Nii timpuqui Juanqui želatča tsjii ch'ekti yokquin. Jalla nuž želan Yoozqui Juanžquiz takunaca paljaychiča. ³ Nekztan Juanqui tjapa kjutni Jordán puj yokaran ojklaychiča. Nicju žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucqui kuznacaž campiya; Yoozquin kuzziz cjisna. Nekztan ančuca ujnaca pertunta cjequiča. Jalla nekztanaqui bautistaž cjesača. —Jalla nuž paljaychiča Juanqui.

⁴ Tuquita tsjii Isaías cjita Yooz taku paljayni profeta želatča. Niiz cjiirta takucama watchiča. Jalla tuž cjican, cjiirchiča:

“Ch'ekti yokquin tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljayžcaquiča, tuž cjican: ‘Tsjii chawc jiliriž tjonaquiča. Jaziqui zuma kamañ jicz tjaczna. Tsjii zuma jicztakaz ančuca kuznaca zumpacha tjaczna, y nižaza zuma lijitumapanž cjee. ⁵ K'awanaca liwj tjattjatzna. Curunacami lumanacami zumpachaž wjajržna, nii jicz zuma zok'o okajo. Nižaza nii t'ojonacaqui zumpacha kujjczatzna. Jalla nuž zuma kamañ jicz tjacznaquiča. ⁶ Nii chawc jiliriž tjontan, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami Yooz Epiž cuchanžquita Liwriñiž cheraquiča’ ”.

Jalla nuž cjican cjiirchiča nii Isaías cjita žoñiqui.

JUAN BAUTISTAQUI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIŽINCHIČHA

⁷ Nekztanaqui žoñinacaqui tjapa watjanacquitzan ulanžquichiča, Juanž bautista cjisjapa. Juanqui nii žoñinacžquiz cjichiča:

—Zkora irata incallni žoñinaca. Yooz Ejpqui ujchiz žoñinaca wajillaž casticaquiča. ¿Ject ančucaquiz nii mazzejo? ¿Nii casticu atipzjapa wejtquinž tjonya? ⁸ Kuz campi-ichinčhucžlaj niiqui, zumapankaz kamaquiča, ančuca campiita kuz kjana tjeezjapa. Ančhucqui anaž mit kuzziz porapat chiyasaquiča, tuž cjican: “Wejrnacqui Abrahamž majchmaatinacžquiztanpacha tjoniñča. Yoozqui anaž wejrnaca casticasača”. Jalla nižta ana chiichiiz waquisiča ančhucqui. Yoozqui tii maznacquitzan Abrahamž majchmaatinaca paasača. ⁹ Ančhucqui tsjii frut muntižtakazza. Ana zuma fruta pookni muntiqui k'aachtaž cjequiča jir achtan. Jalla nuž k'aachtiquiztanaqui, ujtaž cjequiča. Jalla nižta irataž ančucaquiz wataquiča. Ana zuma kamañchiz žoñinaca castictaž cjequiča. —Nuž cjican paljaychiča Juanqui.

¹⁰ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Juanžquiz pewcziča:

—¿Jaziqui čhjulut paaqui wejrnacjo?

¹¹ Nekztanaqui Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jequit pizc almillchiz cjechaj niiqui, tsjii almillaqui ana almillchiz žoñžquin tjasača. Tsjii wacchi čhjerchiz žoñiqui tsjii ana čhjerchiz žoñžquin niiz čheri tojnaquiča. —Nuž cjichiča Juanqui.

¹² Jalla nekztanaqui tsjii impuesto cobriñi žoñinacaqui Juanžquin tjonchiča, bautista cjisjapa. Nekztanaqui Juanžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi, ¿wejrnacqui čhjulut paaquiya?

¹³ Juanqui kjaazičha, tuž cjican:

—Lii jaruž cobraquičha. Anaž juc'anti cobraquičha ančhucqui.

¹⁴ Nižaza tsjii zultatunacaqui Juanžquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Wejrnaczi čhjulut paaquiya?

Juanqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ančhucqui žoňžquiztan anaž čhjulumi kjañasačha. Nižaza anaž fuerziyasačha. Nižaza žoňžquizimi ana inapankaz tjojtñasačha, tsjii cusasa packatzjapami. Nižaza ančhuc persun suelduchiz cuntintupanž cjee. —Jalla nuž cjican kaazičha Juanqui.

¹⁵ Tjapa žoñinacaqui Yooziž cuchanžquita Cristuž tjonz ancha tjewznatčha. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui kuznacquiz pinsichičha: “Juanqui Cristužlani” cjican. ¹⁶ Pero Juanqui tjappacha nii žoñinacžquiz cjichičha:

—Nonžna. Wejrqui kjaztankal bautisučha. Tsjiizuñ wejt wirquin tjončha. Jalla niiqui Espíritu Santužtanami arajpach ujžtanami bautisaquičha. Jalla niičha wejtquiztan tsjan juc'ant poderchizqui. Anal niiž čhjata chjokzinimi atasačha, niižquiz atintisjapa. Inakaztčha wejrqui.

¹⁷ Juanqui tira paljaychičha, tuž cjican:

—Ančhucqui trigo zkalažtakazza. Nii tjoñi jiliriqui trigonaca kjojaquičha. Nekztan itsanacami zuma trigumi pjalznaquičha. Nii zuma triguqui ricujtaž cjequičha. Niiž persun kjuyquin majcztaž cjequičha. Nii itsanacazti liwj ujžtaž cjequičha, ana tjesñi ujquiz. Jalla nižta irataž ančhucquiz wataquičha.

¹⁸ Jalla nuž žoñinacžquiz chiižinchičha Juanqui. Nižaza yekja chiižintanacami paljaychičha, zuma Yooz taku paljaycan. ¹⁹ Nižaza wiruñaquei Juanqui Herodes cjita jiliržquiz iwjt'ichizakazza. Herodes cjita jiliriqui niiž jilž tjunatan zalsičha. Felipe cjitatačha niiž jilaqui. Nižaza Herodesqui iya anawalinaca paachitakalčha. Nekztan Juanqui Herodesquiz iwjt'ichičha tjapa niiž anawali paatiquiztan. ²⁰ Herodeszti ana nonzičha. Juc'anti anawalinaca paachičha, Juan carsilquiz chawjczcama.

JESUCRISTUŽ BAUTISTA

²¹ Juanqui ima carsilquiz chawcta želan, walja žoñinaca bautissičha. Nižaza Jesusa bautissizakazza. Jesusaqui bautista cjiscu Yooz Ejpžquin mayizatčha. Nii orapacha arajpacha cjetzičha. ²² Yooz Espíritu Santuqui tsjii palumažtakaz chjijwžquichičha Jesusiž juntuñ. Nižaza arajpachquiztan tsjii altu jora paljayžquiñi nonzičha. Nii joraqui tuž cjican chiižquichičha:

—Amčha wejt ultim k'ayi Maatimqui. Amiž cjen anchal cuntintutčha wejrtqui.

JESUCRISTUŽ TUQUITA ATCHI EJPNACAČHA TINACAQUI

²³ Jesusaqui nii oraqui quinsatunc watchiztačha. Jalla nekztanaqui niiž Yooz Epiž tjaata trabajo kallantichičha. Jesusiž tuquita atchi ejpnacaqui tinacačha. Primero Josež maati cjetažtakaztačha. Josequi Eliž majchtačha. ²⁴ Eliqui Matatž majchtačha. Matatqui Leviž majchtačha. Leviqui Melquiž majchtačha. Melquiqui Janaž majchtačha. Janaqui Josež majchtačha. ²⁵ Josequi Matatías majchtačha. Matatiasqui Amós majchtačha. Amosqui Nahumž majchtačha. Nahumqui Esliž majchtačha. Esliqui Nagaiž majchtačha. ²⁶ Nagaiqui Maatž majchtačha. Maatqui Matatías majchtačha. Matatiasqui Semeiž majchtačha. Semeiqui Josež majchtačha. Josequi Judaž majchtačha. ²⁷ Judaqui Joanaž majchtačha. Joanaqui Resaž majchtačha. Resaqui Zorobabelž majchtačha. Zorobabelqui Salatielž majchtačha. Salatielqui Neriž majchtačha. ²⁸ Neriqui Melquiž majchtačha. Melquiqui Adiž majchtačha. Adiqui Cosamž majchtačha. Cosamqui Elmodamž majchtačha. Elmodamqui Erž majchtačha. ²⁹ Erqui Josuež majchtačha. Josuequi Eliezerž majchtačha. Eliezerqui Jorimž majchtačha. Jorimqui Matatž majchtačha. ³⁰ Matatqui Leviž majchtačha. Leviqui Simeonž majchtačha. Simeonqui Judaž majchtačha. Judaqui Josež majchtačha. Josequi Jonanž majchtačha. Jonanqui Eliaquimž majchtačha. ³¹ Eliaquimqui Meleaž majchtačha. Meleaqui Mainanž majchtačha. Mainanqui Matataž

majchtača. Matataqui Natanž majchtača. ³² Natanqui Davidž majchtača. Davidqui Isaiž majchtača. Isaiqui Obedž majchtača. Obedqui Booz majchtača. Boozqui Salmonž majchtača. Salmonqui Naasonž majchtača. ³³ Naasonqui Aminadabž majchtača. Aminadabqui Aramž majchtača. Aramqui Esromž majchtača. Esromqui Fares majchtača. Faresqui Judaž majchtača. ³⁴ Judaqui Jacobž majchtača. Jacobqui Isaacž majchtača. Isaacqui Abrahamž majchtača. Abrahamqui Tarež majchtača. Tarequi Nacorž majchtača. ³⁵ Nacorqui Serugž majchtača. Serugqui Ragauž majchtača. Ragauqui Pelegž majchtača. Pelegqui Heberž majchtača. Heberqui Salaž majchtača. ³⁶ Salaqui Cainanž majchtača. Cainanqui Arfaxadž majchtača. Arfaxadqui Semž majchtača. Semqui Noež majchtača. Noequi Lamecž majchtača. ³⁷ Lamecqui Matusalenž majchtača. Matusalenqui Enocž majchtača. Enocqui Jaredž majchtača. Jaredqui Mahalaleelž majchtača. Mahalaleelqui Cainanž majchtača. ³⁸ Cainanqui Enós majchtača. Enosqui Staž majchtača. Setqui Adanž majchtača. Adanqui Yooziž paatiquiztan Yooz maatitača.

4

SATANAS CJITA DIABLUQUI JESUSA UJQUIZ TJOJTSKATZJAPA PECATČHA

¹ Jesusiž kuztan Yooz Espíritu Santuž kuztan tsjii kuzziztača. Jalla nuž cjen Jesusaž Jordán cjita pujquiztan okan, Espíritu Santuqui Jesusa chjitchičha ch'ekti yokquin. ² Jalla nii ch'ekti yokquin žejlchiča pusi tunc tjuñi. Jalla nuž želanaqui nii Satanás cjita diabluqui Jesusa ujquiz tjojtskatzjapa pecatčha. Jalla nii pusi tunc tjuñi Jesusaqui ana čhjeri lujlchiča. Jalla nižtiquiztan pusi tunc tjuñquiztan ana lujlchiž cjen čhjeri eecskatchičha. ³ Jalla nekztanaqui nii diabluqui cjichiča:

—Ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, amqui tii mazquiztan t'anta tuckatalla. —Nuž diabluqui chiichiča.

⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Žoñinacaqui anaž čhjeržtan alaja žetasača. Yooz takučha chekanaqui, jalla niičha ultim čhjerižtakazqui, Yooztan wiñaya žetzjapaqui”.

⁵ Jalla nekztanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchičha tsjii pajk cur puntiquin. Jalla nicju tjapa tii muntuquiz žejlñi yokanaca tjeeziča tsjii ratukaz. ⁶⁻⁷ Nekztanaqui diabluqui Jesusižquiz cjichiča:

—Wejt yujcquiz quillsnaquiž niiqui, nižaza wejr rispitaquiž niiqui, tjapa tii yokquiz žejlñinaca amquiz tjaataž cjequiča. Wejrqui tjapa tii yokanaca tjaača, am mantisjapa. Tii yokquiz žejlñinaca amtaž cjequiča tjappacha. Tii tjappacha wejtquiz tjaatatača. Jaziqui wejrqui jakziltižquiz tjaaz pecučhaja, jalla niizquin tjaasača. —Jalla nuž cjichiča diabluqui.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Satanás, wejtquiztan zaraka. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Ultim arajpach Yoozquinkaz rispita. Nižaza nii alaja sirwa. Niikazza Yooz Jiliriča”, nuž cjican cjijrtača.

⁹⁻¹¹ Nekztanaqui nii diabluqui Jesusa chjitchičha Jerusalén cjita watja. Nicju timplu pjurniquin chjitchičha. Nekztan cjichiča:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Yooz Ejpqui niiz anjilanaca mantaquiča, am cwitisjapa. Ninacž kjaržtan am cwitaquiča, ana am kjojcha čhjojritžta cjejajo čhjul mazquiztanami”. Nuž cjijrtača. Jaziqui ultim Yooz Maatimžlaj niiqui, tsewctan kossuc tii yokquiz layžcalla.

¹² Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Žoñiqui ultim arajpach Yooz ana inakaz nuž yanznaquiča”.

¹³ Jalla nekztanaqui diabluqui ana čhjuulu iyas pinsiñi cjissiča, Jesusa ujquiz tjojtskatzjapaqui. Nekztanaqui tsjii kjažtapacha niizquiztan zarakchiča. Wiruñ wilta ujquiz tjojtskatz yanznaquiča.

JESUCRISTUQUI YOOZ PUNTU PALJAYCAN OJKLAYCHIČHA

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui quejǰǰquichiča Galilea cjita yokquin. Walja Espiritu Santuž azziztača. Tjapa yok kjutǰi niž quintuqui ancha ojkchiča. ¹⁵ Galilea yokquin želan judío ajcz kjuyanacquizimi tjajǰińitača. Niiž tjajintiquiztan tjapa žońinacaqui niž honora waytichiča.

NAZARET CJITA WAJTQUIN OJKCHIČHA

¹⁶ Nekztanaqui niž persun watja ojkchiča, Nazaret cjita. Jalla niitača niž pajkta watjaqui. Jeejz tjuń nojiqui ajcz kjuyquin luzziča, niž cuztrumpi jaru. Jalla nii ajcz kjuyquin žejlcan, tsijtsiča Yooz taku liizjapa. ¹⁷ Nekztanaqui Isaías cjita profetaž cǰjirta Yooz taku, jalla nii libruqui chjalžtatača Jesusa liyajo. Nii libro cjetžcu wajtchiča tii cǰjirta taku. Nekztan liichiča, tuž cjican:

¹⁸ “Yooz Espiritu Santuqui wejt kuzquiz žejlča. Wejrqui illztača, pori žońinacžquiz zuma taku maznajo. Nižaza wejrqui cuchanžquitača llaquizǰi žońinaca ana llaquiz llaquizajo. Nižaza wejrqui cuchanžquitača tanta žońinacžquiz maznajo, ‘Liwriitaž cjequiča ančhucqui’ cjican. Nižaza wejrqui cuchanžquitača zur žońinacž čhujqui čhjetnajo. Nižaza wejrqui cuchanžquitača ana zuma langzkatta žońinaca liwriyajo. ¹⁹ Yooz Ejpqui žońinacžquiz zuma favora paaquiča. Jalla nuž nii zumanaca paazjapa Yooz Espiritu Santuqui wejtan chicapachača”.

Jalla nuž Yooz taku cǰjirtača.

²⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii libro pjucžcu ajcz kjuya atintińi žońžquiz intirjichiča. Nekztan nužquiz julziča. Tjappacha nekz žejlǰi žońinacaqui tira nižquin chekznatča. ²¹ Nekztanaqui paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Tonjpacha tii cǰjirta Yooz taku cumplissiča ančhucadž nonžnan.

²² Nekztanaqui žońinacaqui chiichiča, tuž cjican:

—Walikazza tii Jesusaqui.

Niiž zuma chiita takunacquiztan ispantichiča. Ninacpora parlasiča, tuž cjican:

—¿Anaj tiic Juz maatiya?

²³ Nekztan Jesusaqui tuž chiichiča:

—Ančhucacquiztan žońi wejtquiz chiyáčhani, “Am kullǰi žońimžlaj niiqui, ima wejr kullcan, am persunpacha kullalla”. Wejrqui Capernaum wajtquin milajrunaca paachinča, jalla nii quintu nonzinčhucča. Jaziqui ančhucqui wejtquiz tuž chiyáčhani: “Nižtapacha tii am persun wajtquin paažinalla”. Nuž wejtquiz chiyáčhani.

²⁴ Jesusaqui tirapan paljayichiča, tuž cjican:

—Wereral chiyuča. Yekja wajtchiz žońinacaqui tsjii Yooz taku paljayǰi profeta zuma risiwasača. Persun wajtchiz žońinacazti nii Yooz taku paljayǰi profetžquiz anaž juyzu paača. ²⁵ Tuquiqui tsjii Elías cjita Yooz taku paljayǰi profeta želatča. Nii timpuqui walja žewžew maatakanaca želatča Israel wajtquinaqui. Čhjep wata sojta jiizziz ana wira chijinichiča. Jalla nižtiquiztan walja mach'atača. Ana čhjeri želatča nii wajtquinaqui. ²⁶ Israel wajtquin walja žewžew maatakanaca želanami, Eliasqui ninacžquin ana cuchantatača. Pero Sarepta cjita wajtquin tsjaa žew želatča, Sidón cjita wajtž žcati. Jalla naa yekja wajtchiz žewaquin cuchantatača Eliasqui. Jalla nužupan cjetča. ²⁷ Nižaza tuqui timpuzakaz tsjii Eliseo cjita Yooz taku paljayǰi profeta želatča. Nii timpuqui walja mojkchi janchichiz laa žońinaca želatča; lepra cjita conača niiqui. Pero Eliseuqui persun wajtchiz laa žońinacžquiz ana čhjulumi čhjetinichiča. Antiz tsjii Naamán cjita Siria wajtchiz žońžquiz čhjetinichiča. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

²⁸ Jalla nuž chiita nonžcu, tjappacha nii ajczǰi žońinacaqui muzpa žawjichiča Jesusiž quintra. ²⁹ Ninacaqui walja tsijtsiča. Nekztanaqui wajtquiztan Jesusa ulanskatchiča. Nii watjaqui pajk waranc k'aw žcati želatča. Jalla nuž k'aw kjutǰi Jesusa chjitchiča, nii k'awquiztan kossuc tjojtsjapa. ³⁰ Ultimquiziqui Jesusazti ninacž taypi watchiča. Ana čhjulumi kjaž cjita ojkchiča.

TSJII ZAJRAŽ TANTA ŽOŃI ČHJETINTA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui ojkchiċha Capernaum cjita watja Galilea cjita yokquin. Jalla nicjuqui jeejz tjuñ nooj Jesusaqui tjaajinchiċha ajcz kjuyquin. ³² Niiž tjaajintiquiztan žoñinacaqui walja ispantichiċha. Jesusaqui pajk jilirž tawkžtan tjaajinchiċha.

³³ Jalla nii ajcz kjuyquiz tsjii zajraž tanta žoñi želatċha. Nii žoñiqui kjawchiċha, tuž cjican:

³⁴ —¡Ay! Jesusa, Nazaret wajtchiz žoñimċha. ¿Kjažtiquiztan am wejtnacaquiz mitizi? ¿Kjažtiquiztan wejrnac aki tjon amjo? Wejrqui am pajuċha. Yooziž zuma cuhanžquita žoñimċha amqui. —Jalla nuž cjichiċha nii zajraqui.

³⁵ Nekztanaqui Jesusaqui nii zajrižquiz ujziċha, tuž cjican:

—¡Ch'uj žela! ¡Tii žoñžquiztan zaraka!

Jalla nekztanaqui žoñi tjojtcu zajraqui ulanchiċha žoñinacaž cheranpacha. Ana nii žoñi ċhjojritžcu, ecchiċha. ³⁶ Nekztan tjapa žoñinacaqui ispantichiċha. Jalla nekztan parlassiċha, tuž cjican:

—¿Ċhjul mantiñi takumekaz chiila tiiqui? Walja azziz tawkchizza. Tii žoñiqui zajramiž mantila. Tiiž mantitiquiztan zajramiž ulanla. —Nuž ispantichi parlassiċha.

³⁷ Tjapa kjutñi nii yokaran Jesusiž ispantichuca paatanacquiztan walja parlasñitaċha.

SIMON PEDRUŽ AJMUŽ MAA ĆHJETINTA

³⁸ Nekztanaqui Jesusaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu ojkchiċha. Nekztan Simonž kjuyquin luzziċha. Jalla nekz Simonž ajmuž maa ch'ujlñi cona laacjichi želatċha. Tjapa curpu walja kjakchi želatċha. Nii žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz roct'ichiċha:

—Ćhjetinžinalla, —cjican.

³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui naa laa žona kjutñi chutjatchiċha. Nekztan laa žon ċhjetinchiċha. Ch'ujlñi conaqui apaltichiċha nužquiz. Nii orapacha naa žonqui žaazinċha, nekztanaqui ninaca atinti kallantichinċha.

TJAPAMAN LAA ŽOÑINACA ĆHJETINTA

⁴⁰ Nekztanaqui tjuñiz kattan, žoñinacaqui tjapaman laa žoñinaca zjjicchiċha, Jesusa ċhejtnajo. Nekztan Jesusaqui zapa maynižquiz persun kjaržtan lanziċha. Jalla nuž lanžcu ċhjetinchiċha. ⁴¹ Nižaza tsjii kjaž laa žoñinacžquiztan zajranaca ulanskatchiċha. Jalla nuž ulanskatan zajranacaqui kjawchiċha:

—Yooz Maatimċha amqui, —cjican.

Nii zajranacaqui zizatċha, Yooziž cuhanžquita Cristupankazza Jesusaqui, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Jesusazti zajranacžquiz ujziċha, tuž cjican:

—Jalla wejt puntuquiztan anapanċha chiichiisqui.

JESUSAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑ PUNTU PALJAYCHIĆHA

⁴² Niiž jakakattaž wentan Jesusaqui wajtquiztan ulanchiċha, ana žoñž žejlz yokquin. Pero nii wajtchiz žoñinacazti walja nii kjurchiċha. Nižtami kjurñi žoñinacaqui iran-tichiċha jakziquin Jesusa želatċhaj, jalla nicju. Nii žoñinacaqui Jesusaž atajs pecatċha, ana jakziquinami okajo. ⁴³ Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiċha:

—Yekjap watjanacquin jaknužt žoñinacaqui Yooz zuma kamañchiz kamz waquiziċhaja, jalla nii paljayquiztanċha wejrqui. Jalla nijapa wejrqui tii muntuquiz cuhanžquitaċha.

⁴⁴ Jalla nuž paljaycan Jesusaqui ojklaychiċha Galilea yokaran. Jalla nuž ojklaycan ajcz kjuyquizimi paljayñitaċha.

5

JESUCRISTUQUI MILAJRU PAACHIĆHA

¹ Tsjii nooj Jesusaqui tsjii pajk kot atquin želatċha. Genesaret cjitaċha nii pajk kotaqui. Jalla nekz želan walja žoñinacaqui niižquin tjonchiċha. Yooz taku nonzjapa niiž muytata ancha ts'acjasatċha. ² Jesusaqui pizc laachi warcu cherchiċha kot atquiz. Tsjii ch'iz tanñi žoñinacaqui warcunaca ecchitaċha. Ninacaqui ch'iz tanz rednaca awjnatċha. ³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Simón cjita žoñž warcuquiz luzziċha. Simonžquiz nii warcu koluc

atskatchičha kot mor kjutñi cheechi. Jesusaqui warcuquiz julžcu, žejlñi žoñinacžquin tjaajñi kallantichiča. ⁴Jalla nuž žoñinacžquiz tjaajñi žeržcu, Simonžquiz cjichiča:

—Tii warcu am chjicha tsjan kos kjutñi. Jalla nekztan am ch'iz tanz rednaca tjojtžna.

⁵ Simonaqui kjaaziča tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, zeziqui wejrnacqui pakara langzinča, pero ana zinta ch'iz tanchinča. Nižtaqui amiž mantanaqui wejt ch'iz tanznaca tjojtžnača.

⁶ Nekztanaqui ch'iz tanz tjojtžcu, walja muzpa ch'iz tanchi jooziča, redmi wjajrñi kallantichiča. ⁷⁻⁸ Nii oraqui ninacž mazinaca yekja warcuquintača koluc ažkquinalla. Ch'iz tanz wjajrñi kallantiquiztan mazinaca kjaržtan wilzcu, kjawziča yanapi tjonajo. Nii mazinacaqui irantižcu, nii pizc warcuquiz ch'iztan chjijpsiča. Ch'iztan jos nii kotquiz kos julžni tjurchičha nuž wacchi ch'iz tanziz cjen. Nii cheržcu, Simón Pedruqui Jesusiž yujcquiz quillziča. Nekztan cjichiča:

—Wejt Yooz Jiliri, ancha ujchiz žoñtča wejrqui. Amtan chica ojklayzqui anal waquizuča.

⁹ Jalla nii wacchi ch'iz tanchiž cjen, Simonaqui walja ispantichiča, nižaza niž mazinacami. ¹⁰ Tsji pucultan mazinacaqui Jacobžtan Juanžtan cjitatača. Ninacaqui Zebedeož majchnacatača. Jacobžtan Juanžtan nižaza ispantichi cjissiča. Jesusaqui Simonžquiz cjichiča:

—Ana am tsuca. Jalla tekztan nawjkchuc jaknuž ch'iz juntichamžlaja, jalla nižta irata amqui žoñinacam juntaquiča Yooztajapaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui warcunaca yokquin irantiskatžcu, ninacaqui tjappacha ecchiča. Nižaza nii ch'iz tanz langz jaytichiča Jesusižtan chica ojklayzjapa.

MOJKCHI JANCHICHIZ LAA ŽOÑI ČHJETINTA

¹² Tsji noojiqui Jesusaž tsji wajtquiz želan, tsji mojkchi janchichiz laa žoñi tjonchiča. Jesusa cheržcuqui, niž yujcquiz puct'ichiča yokquizpacha. Jalla nekztanaqui rocchiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, wejr čhjetnalla. Am wejr čhjetinzim pecčhaj niiqui, wejr čhjetinzim atča amqui.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaržtan lanziča, tuž cjican:

—Wejr am čhjetnasachiya. Jaziqui čhjetintam cjissa.

Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii orapacha nii žoñiqui žejtchi cjissiča mojkchi janchi laaquiztan. ¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui nii žoñi mantichiča ana jeczquizimi nuž nii čhjetinta puntu chiichiyajo. Nižaza cjichiča:

—Timpluquin oka amqui. Timplu jiliržquin persuna tjeežca. Nižaza čhjetintiquiztan Moisés mantitacama paa. Jaknužt Moisesqui ofrenda uchajo mantičhaja, jalla nuž ofrenda uchaquiča. Jalla nižtiquiztan žoñinaca am žejtchi zizaquiča. Jazic oka amqui. —Nuž mantichiča Jesusaqui.

¹⁵ Jalla nuž ana chiyajo mantichiž cjenami, Jesusiž paata puntu juc'anti juc'anti parlita cjissiča tjapa kjutñi žoñinacžquin. Jalla nii quintu nonžcuqui, ju'anti žoñinacaqui ajcsquichiča Jesusiž taku nonzjapa. Nižaza laanacami ajczquichiča Jesusaž čhjetinta cjisjapa. ¹⁶ Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui nii žoñinacžquiztan zarakžcu ana žoñinacž žejlz yokquin ojkičiča. Jalla nii yokquin Yooz Ejpžquin mayizichiča.

ZUCH ŽOÑI ČHJETINTA

¹⁷ Tsji nooj niž wiruñ Jesusaqui tjaajnatča. Jalla niiran fariseo cjita žoñinacaqui julzi želatča, nižaza judiuž kamañ lii tjaajiñi žoñinaca želatča. Jalla ninacaqui tjapa Galilea watjanacquiztan tjonchiča, nižaza Judeaquiztan, nižaza Jerusalenquiztan. Nižaza Jesusaqui laa žoñinaca čhjetincan, Yooz azi tjeeziča. ¹⁸ Jalla nekztanaqui tsji kjaž žoñinacaqui tsji zuch žoñi zjicchiča tjajz zquitquiz callžcu. Irantižcu kjuyquiz majcz pecatča. Jesusiž yujcquiz nonzinz pecatča. ¹⁹ Pero muzpa žoñinacacaž ajcsiž cjen, ana Jesusižquin macjati atchiča. Nekztanaqui kjuya yawžcu, tsewctan kjuya pjetčiča, tejanaca apakžcu. Pjetquiztan nii zuch žoñi tsewctan kjuylichuc majcchiča

tjajz zquitquiz callžcu. Kjuyltan žejlñi žoñinacž taypi nuž Jesusiž yujcquin apjatchičha.
²⁰ Ninaca tjapa kuztan tjonchi nayžcu Jesusaqui laa žoñžquiz cjichičha:

—Jilala, jaziqui am ujnacaqui pertuntačha.

²¹ Jalla nekztanaqui judiuž kamañ lii tjaajiñinacžtan fariseonacžtan kuzquiz pinsi kallantichičha, tuž cjican: “¿Ject tii žoñejo? ¿Kjažtiquiztan nižta chiijo? Yooz quintra anawalipanla tii žoñž takuqui. ¿Ject ujnaca pertunasajo? Yoozpanikazla ujnacaqui pertunñiqui”. Jalla nuž pinsichičha nii žoñinacaqui.

²² Jesusaqui persun kuzquiz ninacaž pinsita naychičha. Nekztan ninacžquiz paljay-chičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan anchuca kuz nižta pinsejo? ²³ ¿Jaksilta takut pjasila chiiz cjesajo? Tii zuch žoñžquiz chiižinsjo, “Am ujnacami pertunta”, ¿cjis pjasila cjesaj? už “Tsijsna. Am tjajz zquiti aptižcu oka”, ¿nuž chiiz pjasila cjesaj? ²⁴ Tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha wejrqui. Tii muntuquiz jiliritčha, ujnaca pertunzjapa. Razunal chiyučha. Jalla nii zizjapa ančhucqui tiiž chera.

Nekztanaqui zuch žoñžquiz cjichičha:

—Amquiz cjiwčha, tsijsna. Am tjajz zquitinaca aptaza. Oka am kjuya. —Nuž cjican chiichičha Jesusaqui.

²⁵ Nii orapacha nii zuch žoñiqui tsijsičha, žoñinacaž cheranpacha. Tjajz zquiti aptižcu, persun kjuya ojkičha. Yooz honora waytican ojkičha. ²⁶ Jalla nižta cheržcu tjapa žoñinacaqui walja ispantichi quirchičha. Ekeksan ninacaqui Yooz honora waytichizakazza. Nižaza ninacpora parlassizakazza:

—Tonj tjuñiqui walja ispantichucanaca cherchinčhumčha.

LEVI CJITA ŽOÑIQUI JESUSIŽQUIN KUZZIZ CJISSIČHA

²⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchičha. Jalla nuž ulanžcu tsjii Leví cjita žoñi cherchičha. Impuesto cobriñi žoñitačha niiqui. Impuesto cobriñi puestuquiz julzi želatčha žoñinacžquiz cobrican. Jesusaqui nii žoñžquiz cjichičha:

—Wejttanž ojkla.

²⁸ Nekztanaqui Leví cjita žoñiqui tsijsičha. Impuesto cobriz langz apatatžcu, Jesusižtan chica ojkičha.

²⁹ Nekztanaqui Jesusižtan pijjsta paazjapa, Leviqui persun kjuyquiz zuma čhjeri tjaczičha. Čhjeri lujlcan Jesusaqui impuesto cobriñinacžtan nižaza yekja ujchiz žoñinacžtan chica julzi želatčha. ³⁰ Jalla nii cheržcu, fariseo žoñinaca nižaza judiuž lii tjaajiñi maestrunaca jalla ninacaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacžquiz chuchi kallantichičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan impuesto cobriñinacžtanami ujchiz žoñinacžtanami čhjeri lujl ančhucjo?

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui nuž nonžcu kjaazičha ninacžquiz, tuž cjican:

—Wiw žoñinacaqui kullñi žoñi anaž pecasačha. Antiz laa žoñinacaž pecchiya.

³² Wejrqui “zumal kamučha” cjiñi žoñinacžquiziqui anal kjawzñi tjonchinčha. Antiz “ujchizpančha” cjiñi žoñinacžquiz kjawzñi tjonchinčha, ninaca Yoozquin kuzziz cjisjapa.

AYUNAS PUNTU

³³ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusižquiz chiichičha, tuž cjican:

—Juanž tjaajintanacami fariseož tjaajintanacami walja ayunasñičha. Y nižaza ninacž czturumpi jaru walja Yoozquin mayiziñičha. Pero amiž tjaajinta žoñinacžti ana ayunasñipanla. ¿Kjažtiquiztan nižtajo? Čhjeriž lujlžla, nižaza mazk'a kjaz licžla, nižtakazla. —Nuž cjican uj tjojtunz pecchičha nii žoñinacaqui.

³⁴ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Zals pijjstiquiz žoñinacaž impittaž cjenauqui, ¿kjažt zalsñi žoñžtajapa ayunasasajo? Nii zalsñi žoñi želanpacha anaž ayunasasačha. ³⁵ Tii jarquin nii zalsñi žoñiž kjañtaž cjen, jalla nekztanž ayunasasačha.

³⁶ Tsjii taku chiichizakazza, tuž cjican:

—Anaż jecmi tsjii ew zquitquiztan riminta apakasača, tsjelanzi zquiti rimintisjapa. Jalla nuž paaquiz niiqui, nii ew zquiti pertisnaquičha. Nižaza nii ew riminta apjattaqui tsjel zquitquiztan tsjemata cjequičha. ³⁷ Nižaza anaž jecmi tsjii zijzi zkiz luusquiz ew vino alznasača. Nižta alznasaž niiqui, zkiz luus wjajrskatasacha ew vinuqui. Nekztanaqui zkiz luusmi vinumi pizcpacha pertisnasača. ³⁸ Ew vinuqui ew zkiz luusquizpanž alznasača. Nekziqui zkiz luusmi vinumi zumapanž cjesača. ³⁹ Y nižaza t'amchi vinu licžcu, anaž ew vinu pecasača. “Wejtta t'amchi vinuqui walikazza”, cjican cjequičha. Nižtazakaz žoñinacaqui Yooziž tjaata ew kamaña ana pecasača.

6

TSJII JEEJZ TJUÑQUIZ WATTA

¹ Tsjii jeejz tjuñ noojiqui Jesusaqui zkal taypiranž okatča niiž tjaajinta žoñinacžtan. Jalla nuž ojkan niiž tjaajinta žoñinacaqui tric oza kjajpchiča. Nuž kjajpžcu kjaržtan kjo-jchiča. Nekztan lujlchiča. ² Nii cheržcu tsjii kjažultan fariseo žoñinacžti ninacžquiz pewczyča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui nižta paajo? Jeejz tjuñquiziqui nižta anapanča paazqui. Učhum lii quintrala, ¿ana jaa?

³ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui Yooz taku liichinčhucpanča, ¿ana jaa? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: učhum David cjita tuquita atchi ejpqui niiž mazinacžtan čhjeri eecskatchičha. ⁴ Čhjeri eecznanauki arajpach Yooz timpluquin luzziča. Nicju Yooz yujcquiz nonžta t'antanaca želatča. Jalla nii t'anta aptižcu, lujlchiča. Nižaza niiž mazinacžquiz tojunchičha. Anapantača permitta nii t'anta lujlsqui ina žoñžlaqui. Nižta lujlžcuqui, lii quintrala niiqui. Timplu jilirinacžtapankaz nii t'anta lulaj cjitaqui.

⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jeejz tjuñquizimi čhjulu paaz cjenami mantasača. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

KJARA KJOŃCHI ŽOŃI ČHJETINTA

⁶ Niiž wiruñ jeejz tjuñquiziqui Jesusaqui luzziča judionacž ajcz kjuyquiz. Jalla nii ajcz kjuyquin tjaajñi kallantichiča. Nicju tsjii žoñi želatča žew kjara kjoñchi. ⁷ Nižaza judiuž lii tjaajiñinacžtan, fariseonacžtan želatča. Nii žoñinacaqui Jesusaž awayt'atča, jeejz tjuñquiziqui čhjetnaqui anaž čhjetna, jaa, jalla nii. Jalla nuž awayt'atča, Jesusiž quintra nii jaru aptisjapa. ⁸ Pero Jesusaqui nižta ana wali pinsitanaca kuzquiz naychipanča. Jalla nekztanaqui kjara kjoñchi žoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsijsna. Tii taypiquin cjisna.

Nuž chiitiquiztanaqui nii žoñiqui nii taypiquin tsijsičha. ⁹ Nekztanaqui Jesusaqui parti žoñinacžquiz paljaychizakazza, tuž cjican:

—Wejrqui ančhucaquiz tsjii pewcsnasača. ¿Jeejz tjuñquiziqui učhum liiqui kjažt cjeejo? žoñžquiz zuma paasaya uz žoñžquiz ana zuma paasaja. Žoñž wira liwriyasaya uz žoñž wira ticskatasaja. Ančhucqui zumpacha zizza, zuma paazqui učhum lii jaručha jeejz tjuñquizimi. —Jalla nuž cjican, chiižinchiča Jesusaqui.

¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž muytata žejlñi žoñinacž kjutñi chercherziča. Nekztan kjara kjoñchi žoñžquiz cjichiča:

—Am kjara chjinzna.

Nii žoñiqui nuž kjara chjinžcu niiž kjara žejtchi quirchiča. ¹¹ Quintra žoñinacžti nii cheržcu walja žawjchiča Jesusiž quintra. Jalla nekztanaqui ninacpora pewcsarasiča, jaknužt Jesusiž quintra paa-as, jalla nii.

TUNCAPAN APOSTOLONACA ILLZTA

¹² Niiž wiruñauki Jesusaqui tsjii curullquin ojkiča Yooz Ejpžquin mayizi. Ween pakara Yooz Ejpžquin mayizichiča. ¹³ Tjuñiž tjewctanalla, niiž tjaajinta žoñinaca kjawžičha. Kjawžcu, Jesusaqui tuncapani illziča niiž mantita apostolonaca cjisjapa. ¹⁴ Nii

illzta apostolunacaqui tuž cjita tjuunacchiztača: Simonatača; nižaza niž tsjii tjuuqui Pedro cjitazakaztača. Andrestača, Simonž lajk Jacobotača. Juantača. Felipetača. Bartolometača. ¹⁵ Mateotača. Tomasatača. Jacobotača; niiqui Alfeo cjita žoňž majchtača. Simonatača, nižaza niiqui Canaan t'akquiztantača. ¹⁶ Judastača, Jacobž lajk; nižaza Judas Iscariotitača; jalla niiqui Jesusiž quintra tarazunchiča.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž illztanacžtan chjjwžquichiča curullquiztan. Pampiquin irantižcu, niž tjaajinta žoňinacžtan tsijtsiča. Nicju wacchi žoňinaca želatča, tjapa kjuttan Judea yokquiztan, nižaza Jerusalén wajtquiztan, nižaza Tiro yokquiztan, nižaza Sidón yokquiztan, jalla nii yokanacquiztan tjonchiča. Nii žoňinacaqui Jesusiž takunaca nonzñi irantižquichiča. Yekjapanacaqui tjonchiča laanacquiztan čhjetinta cjisjapa. ¹⁸ Nižaza yekjapanacaqui tjonchiča zajranacaž tantiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca čhjetinchiča. ¹⁹ Jesucristuqui čhjetinz azziztača. Nižaza Jesusaqui tjapa nii žejlñi laanaca čhjetinchiča niž aztan. Tjappacha laa žoňinacaqui Jesusa lanz pecatča, čhjetinta cjisjapa.

JESUSIŽ TJAAJINTANACA

²⁰ Nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajinta žoňinacž kjutñi cherziča. Nekztan paljay-chiča, tuž cjican:

—Ančhucqui porinaca, Yooz mantita zuma kamañaqui ančhucaltajapača. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²¹ Čhjeri eecsñinaca, wiruñ Yoozqui ančhucaquiz wali cjiskataquiča, tsjii čhjeržtan chjekchižtakaz. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

Laquitanaca, anžic ančhuc kaačan. Wiruñaqui ananiž chipchipaquiča. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjee.

²²⁻²³ Ančhucqui, Yooz Majchquin sirwiñi žoňinacčhucča. Quintra žoňinacaqui ančhucaquiz chjaawjkatča. Nižaza jakurpayaquiča. Nižazaž ch'aanaquiča. Nižaza iñaraquiča. Ančhucaquiz ana zumapanž nayaquiča. Jalla nuž cjenami ancha cuntintuž cjee. Ančhuczi arajpachquin ojkžcu, wali kamañ wira tanznaquiča, tsjii chawc premiužtakaz. Nižtapan tuquitanpacha tii žoňinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooz sirwiñi profetanacžquiz chjaawjkatñipantača. Jalla nižtiquiztan anžiqui cuntintuž cjee.

²⁴ Ančhucqui ricachunaca, cuntintukaz tii wirquiz kamchinčhucča. ¡Wiruñ anawali-panž ančhucaquiz wataquiča!

²⁵ Ančhucqui zuma cusasanacchiz kamchinaca, porižtakaz cjisnaquiča. Yoozquin ana cjuñziž cjen t'akjiriž cjisnaquiča. Ana walinacquiztan chipchinaca tsjii noojiqui ananiž kaaquiča nižaza llaquitaž cjequiča.

²⁶ Ančhucqui, Yooz taku chiitažoka cjiñi žoninacčhucča. Tjapa žoňinacaqui ančhuca honora waytaquiz niiqui ančhucaquiz juc'ant anawaliž cjequiča. Tuquitanpacha tii žoňinacž tuquita atchi ejpnacaqui nižtapan honora waytichiča toscara chiichiñinacžquiz.

QUINTRA ŽOŃINACŽTANAMI ZUMA KUZIZPANŽ CJEE

²⁷ Ančhucqui, wejt taku nonzñinaca, ančhucaquiz tuž cjiwča: Ančhuca quintra žoňinacžtanami zuma kuzizpanž cjee. Y nižaza zumapanž ninacžtan paa, nižaza ančhuca chjawjkatñinacžtanami zumapanž cjee. ²⁸ Nižaza ančhuca quintra laykiñi žoňinacžquiz zuma tawkžtan paljaya ančhucqui. Nižaza ančhuc iñariñi žoňinacžtajapa zuma tawkžtan Yoozquin mayt'ižina. ²⁹ Jakziltamiž am yujcquiz kichasaž niiqui, ana nižtapacha amqui kicha. Anača cutjatzqui. Nižaza jakziltamiž am ira kjañasaž niiqui, nii kjañaj cjee. ³⁰ Nižaza jakziltamiž amquiztan mayi tjonasača, nuž tjaa. Jakziltamiž amquiztan kjañasača, nuž kjañaj cjee. Anam amqui quijasača. ³¹ Jaknužt ančhucqui parti žoňinaca ančhucatan zuma kamz pecchaj niiqui, jalla nižtapacha ančhucqui žoňinacžtan zuma kama.

³² Yekjapanacaqui ančhucatan zumaž munaziča. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz zuma munazaquiz niiqui, ¿kjažtiquiztan ančhucqui “Zumal paa-uča” cjican chiyasajo?

Nižta iratazakaz paačha anawal kuzziz Žoñinacami. ³³ Yekjapanacaqui ančhucaquiz yanapčha. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz yanapaquiž niiqui, ĵkjažtiquiztan ančhucqui “Zumal paa-učha” cjican chiyasajo? Nižta iratazakaz paačha anawal kuzziz žoñinacami. ³⁴ Yekjapanacaqui ančhucaquiz onza. Ančhucqui ninacžtan alajapankaz onznaquiž niiqui, ĵkjažtiquiztan ančhucqui “Zumal onznučha” cjican chiyasajo? Nižta irata zakaz paačha anawal kuzziz žoñinacami. Nekztan tsjii onzñizakaz tjewza. ³⁵ Pero ančhucqui quintra žoñinacžtanami zuma munazizpanž waquizičha. Nižaza ančhucqui quintra žoñinacžquizimi yanapz panž waquizičha. Nižaza ančhucqui onžcumi anaž tjewz waquizičha “Niimiž onz, jaa” cjicanaqui. Jalla nuž kamtiquiztanaqui Yoozqui ančhucaquiz tsjii pajk honora tjaaquičha. Nižaza nuž kamtiquiztan ančhucqui tjeeža werar arajpach Yooz maatinacaž, nii. Nižaza nuž kamcanaqui Yooz irataž kamčha. Yoozqui okzñizakazza quintra žoñinacžquiziui. ³⁶ Yooz Ejpqui walja okzñipančha. Nižta irata ančhucqui okzñi kuzziz cjee.

ZUMA KAMAQUIČHA

³⁷ Ančhucalaqui anačha žoñinacž uj paatanaca chii chiizqui. Jalla nuž žoninacž uj paatanaca chii chiyaquiž niiqui ančhucqui juc'ant ujchiz cjequičha Yooz yujcquiziui. Nižaza žoñinacžquizimi “Amqui Yooziž castictaj cjila”, cjican chiyaquiž niiqui anchucqui Yooziž casticta zakaz cjequičha. Nižaza jakzilta žoñit ančhuca quintra uj paačhaja, jalla niižquiz pertunz waquizičha. Nekztan Yoozqui ančhucaquiz ujnaca zakaz pertunaquičha. ³⁸ Ančhucqui okzñi kuzziz žoñinacžquizimi tjaa. Jalla nuž tjaan Yoozqui ančhucaquiz juc'anti tjaaquičha. Jalla tuž Yoozqui tjaaquičha. Ančhuca quelzquiz chjijpi tjaaquičha. Tsajtsu tsajtsu nižaza walja kala ts'aczu tjaaquičha. Jakziltat tuptalla tjaačhaja, jalla niižquiz nuž tuptalla zakaz Yoozqui tjaaquičha. Nižaza jakziltat čjuñi kuzziz tjaačhaja, jalla niižquiz nuž čjuñi zakaz Yoozqui tjaaquičha.

³⁹ Jesusaqui tsjii takunacžtan chiichičha, tuž cjican:

—ĵJaknužt zur žoñiqui yekja zur žoñi irpiñižtakaz zuma chjichasajo? Pucultanpachaž ojtquiz tjojtsnasačha. Jalla nižtaž ana zuma cjicjiñi žoñinacaqui. ⁴⁰ Tsjiilla cjesačha. Tsjii tjaaajinta žoñiqui niiž tjaaajnižquiztan anaž juc'anti cjesačha, aunquimi istutižcu tjaaajni maestruapanikaz cjequičha. —Jalla nuž tjaaajničha Jesusaqui.

UJ PUNTUQUIZTAN

Nižaza Jesusaqui tjaaajničha, tuž cjican:

⁴¹ —Amqui am jilž čhjucquiz tsjii cjujchilla cherasaž niiqui, ĵkjažtiquiztan am persun čhjucquiz pajk cjujchi ana cherjo? ⁴² Am persun čhjucquiz nii pajk cjujchi ana cherasaž niiqui, ĵkjažtiquiztan am jilžquiz chiijo, “Jila, am čhjucquiztan nii cjujchilla apakžinačha”, cjicanajo? Ana zum žoñičha amqui. Primeruqui am persun čhjucquiztan pajk cjujchi apakalla. Nekztan zuma cherasačha. Y nižaza am jilž čhjucquiztan cjujchilla apakasačha. —Jalla nuž tjaaajničha Jesusaqui uj puntuquiztan.

ŽOÑINACAQUI PAJTAŽ CJESAČHA NINACŽ KAMTIQUIZTAN

⁴³ Nižaza žoñinacž kamañ puntuquiztan Jesusaqui tjaaajničha tuž cjican:

—Tsji zum muntiquiztan ana zum frutanaca anawira pookasačha. Nižaza tsjii ana zum muntiquiztan zum frutanaca anazakaz pookasačha. ⁴⁴ Nižaza zapa muntinaca niiž frutanacquiztan pajza. Jalla nižtiquiztan tsjii ch'ap muntiquiztan higo fruta anaž pooki atasachha. Nižaza tsjii ch'ap muntiquiztan uwas fruta anaž pooki atasachha. ⁴⁵ Tsji zuma kuzziz žoñiqui zuma takunaca paljayñipančha. Tsji ana zuma kuzziz žoñizti ana zuma takunaca paljayñipančha. Jaknužt kuzquiz pinsichaja, jalla nuž chiičha žoñinacami.

⁴⁶ Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančhucqui anaž weriž chiitacama kamčha. Jaziqui, ĵkjažtiquiztan ančhucqui wejt tjuu aynakjo, wilta wiltajo, “Wejt Jiliri, wejt Jiliri”, cjicanajo? ⁴⁷ Yekjap žoñinacžti wejtquin tjonžcu wejt takunaca tjapa kuz nonža Nižaza weriž chiitacamaž kamčha. Jalla tižtaž nii žoñiqui. ⁴⁸ Jalla nii žoñiqui kjuya kjuychičha. Primeraqui yoka jwetchičha, maz zalzjapa. Nii mazquin zalžcu, jalla nii maz juntuñ chjuczičha nii kjuy simintu. Nekztan

kjuya pirkichiča. Wiruñaquí tsjii puju kjaz chjippi ojkchiča, walja pjatsi. Nekztanaquí nii kjazquí ojkchiča, kjuya t'eznata. Pero anapan t'ezñi atchiča. Nii kjuyaquí maz juntuñ kjuytatača. ⁴⁹ Yekjap žoñinacazti wejt taku ana tjapa kuz nonža. Nižaza weriž chiitacama anaž kamča. Jalla tižtaž nii žoñiqui. Jalla nii žoñiqui kjuyazakaz kjuychiča, ana maz simintuchiz. Wiruñaquí nižazakaz tsjii puju pjatzi, kjazquí kjuya t'ezinsjapa ojkchiča. Nekztanaquí nii kjuyaquí ezziča. K'ala kuztača. Jalla nižtaž nii ana weriž chiitacama kamñi žoñiqui.

7

TSJII ČHJETINTAQUI

¹ Jesusaquí nuž paljayz žeržcuquí, Capernaum cjita watja ojkchiča. ² Nicju tsjii romano zultat jiliri želatča. Niiž ancha zuma piyunaquí ancha laatača, ticzmaya-atača. ³ Nii zultat jiliriquí Jesusiž quintu zizcu, tsjii kjažultan judionacž jilirinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz rocžcajo niiž piyuna čhjetnajo. ⁴ Jalla nekztanaquí mantita žoñinacaquí Jesusižquiz macjatchiča. Nekztanac ancha roct'ichiča, tuž cjican:

—Tii zultat jiliriquí ancha zumača. Jalla nižtiquiztan yanapchucapanča. ⁵ Učhum watja walja rispitičiča. Nižaza tsjii učhumž ajcz kjuya kjuykatchiča niiqui.

⁶⁻⁷ Nekztanaquí Jesusaquí nii rocñinacžtan ojkchiča. Kjuya žcati cjisnan, nii zultat jiliriquí tsjii niiž mazinaca cuchanžquichiča, Jesusižquiz chii, tuž cjican:

—Wejt jiliri, am yujcquizic anal waquizuča, am wejt kjuyquiz luzajo. Wejrqui persunpacha eksinča am kjuri ojkzjapa. Am ojkzquí ch'amaž cjesača. Tekztanpacha tsjii taku chiyalla. Nuž amiž chiitiquiztanac žetaquiča wejt piyunaquí. ⁸ Wejrmi wejt jiliriž mantitacama ojklayiñča. Nižaza wejt zultatunacaquí weriž mantitacama ojklayiñča. Jaziqui tsjiimil mantuča, “Oka” cjican. Nekztan ojkča. Nižaza tsjiimil kjawznuča. Nekztanac tjonča. Nižaza tsjiimil mantuča, “Tižta paa” cjican. Niimi zakaz paača. Nižtazakaz amqui mantasača, wejt piyuna žetajo.

⁹ Jalla nižta taku nonžcu, Jesusaquí, chiichiča:

—Cusapachaž chiiča nii žoñiqui, —cjican.

Nekztanaquí apsni žoñinacž kjutni chersiča. Cheržcu tuž cjichiča:

—Chekapan tii žoñiqui juc'ant Yoozquin kuzzizza tjapa Israel wajtchiz žoñinacžquiztanami.

¹⁰ Nii jiliriž cuchanta žoñinacaquí jilirž kjuya irantižcu chekapan laa piyuna žejtchi zalchiča.

TSJII ŽOŇI JACATATCHI

¹¹ Wiruñaquí Jesusaquí tsjii Nañ cjita watja ojkchiča, niiž tjajinta žoñinacžtan nižaza tama žoñinacžtan. ¹² Wajt žcati irantižcu, tsjii alma callni cherchiča. Jalla nii ticziquí zinta maatitača. Niiž maaquí žewtača. Walja nii wajtchiz žoñinacaquí cumpañatča. ¹³ Cheržcu, Jesucristu jiliriquí naa maatak žonaquiz okziča, tuž cjican:

—Ana kaa amqui.

¹⁴ Nekztanaquí Jesusaquí žcatžinčiča. Almiž cajuna lanziča. Alma callñinacaquí nužquiz tsijtsiča. Nekztanaquí Jesusaquí ticzi žoñžquiz cjichiča:

—Jilala, amquiz cjiwča, “Žaažna”.

¹⁵ Jalla nii chiitiquiztanaquí nii ticzi žoñiqui žaaziča. Nekztanac chii kallantichiča. Nekztanaquí Jesusaquí niiž maaquiz intirjichiča. ¹⁶ Jalla nuž cheržcu, tjappacha tsucchiča. Nižaza tjappacha Yoozquin honora waytichiča, tuž cjican:

—Učhum wajtquizpacha tsjii chawc Yooziž cuchanžquita žoñiqui jecsila, oré. Yoozquí niiž wajtchiz žoñinaca yanapi tjonchiča.

¹⁷ Jalla nekztanaquí tjapa Judea yokaran nižaza nii yok tjiyaran Jesusiž zuma paata quintu ojkchiča.

JUAN BAUTISTAQUI JESUCRISTUŽ PUNTU ZIZ PECCHIČHA

¹⁸ Juan Bautistaž tjajinta žoñinacaquí nii žoñi jacatatchi quintu quint'ichiča Juanžquiz. Jalla nižtiquiztan Juanquí Jesusiž quintu zizzizakazza. Nekztanaquí pucultan

niiž tjaajintanaca kjawziča. ¹⁹ Nekztan Jesusižquin cuchanžquichiča, niižquin pewcznajo, tuž cjican:

—Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui Yoozquiztan cuchanžquita Cristumpankaya; uz yekjaž tjonasaj?

²⁰ Juanž cuchanta žoñinacaqui Jesusižquin žcatžinchiča. Jalla nekztanaqui irantižcu, cjichiča:

—Juan Bautistaqui wejrnacž cuchanžquiča amquiz pewcznajo: “Cristuqui tjonitaž cjila. ¿Amqui nii Cristumkaya, uj yekjaž tjonasaj?”

²¹ Nii orapacha nuž irantitiquiztan Jesusaqui walja žejlñi laanaca čhjetinchiča. Nižaza zajraž tanta žoñinaca čhjetinchiča. Nižaza zur žoñinacž čhjujqui čhjetinchiča. ²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Juanžquin quepa. Amiž chertanaca nonžtanaca quint'ižca. Werič paatanaca mazca. Zur žoñinaca chertzni cjissila. Nižaza coj žoñinaca zuma kjojchchiz ojklajni cjissila. Nižaza mojkchi janchichiz žoñinacami zuma janchichiz žejtčhi cjissila. Nižaza oñ žoñinacami nonžni cjissila. Nižaza ticzi žoñinaca jacatatchi cjissila. Nižaza porič žoñinacžquiz Yooz liwriñi taku paljaytapanča. ²³ Jakziltat werič paatanaca, chiitanaca nonžcu ana kuz turwayzižlaj niiqui, walipanikaz cjequiča.

JUAN BAUTISTAŽ PUNTU

²⁴ Juanž cuchanžquita žoñinacaž ojktan, Jesusaqui Juanž puntuquiztan chiichiča. Tjapa žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—¿Čhju ch'ekti yokquin chertzni ojkcchinčhuctaya? ¿Tsjii tjamiž tjizinta kalu chertzni ojkcchinčhuctaya? Anapanž jaz. ²⁵ ¿Tsjii finu zquitichiz žoñi chertzni ojkcchinčhuctaya? Anapanž, jaz. Finu zquitichiz žoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlča. Nižaza wali jiru kamni cusasanacchiz žoñinaca chawc jilirž kjuyquiz žejlča. ²⁶ Nekztanac, ¿čhju chertzni ojkcchinčhuctajo? Yooz taku paljayni profeta chertzni ojkcchinčhucča. Nužupanča. Juanqui Yooz yujcquiz juc'antiča parti Yooz taku paljayni profetanacžquiztanaqui. ²⁷ Juanž puntuquiztan Yooz tawk libruquiz cjiirtača tuž cjican:

“Yooz Ejpqui tsjii žoñi cuchanžcaquiča ima Cristuž Yooz taku paljayi ojklayan. Nii žoñiqui Israel žoñinacžquiz Cristo zuma tjewskataquiča”.

²⁸ Juan Bautistača parti žoñž maatiquiztan tsjan juc'antiqui. Pero tjapa Yoozquin kuzziz žoñimi Yooz maati cjequiča. Čhju Yooz maatimi žoñž maatiquiztan tsjaa juc'antiča. —Jalla nuž cjichiča Jesucristuqui.

²⁹ Jalla nuž nonžcuqui tjapa Juanž bautistaž žoñinacami cjichiča:

—Zumapanča Yooz Ejpqui, —cjicanaqui. Nužuzakaz cjichiča impuesto cobriñi žoñinacami, Juanž bautista cjicanaqui. ³⁰ Pero fariseo žoñinacazti judiož lii tjaajiñinacžtanpacha Yoozquin kuzziz puntuquiztan chiižinta ana juyzu paachiča. Nižaza Yooziž cuchanžquita Juan Bautista ana rispitchicha. Nižtiquiztanaqui ana Juanž bautistatača.

³¹ Jesucristo Jiliriqui cjichiča:

—¿Kjažtat tii timpuquiz žejlñi žoñinacajo? ¿Jectnaca iratatajo tinacajo? ³² Ocjala irataž tiinaca, ¿ana jaa? Ocjalanacaqui palazquin uzincan niiž mazinacžquiz altu tawkžtan kjaw kjawča, tuž cjican: “Wejrnacaž pincallu pjujan, ana tsajtchinčhucča ančhucqui. Wejrnacaž llaquita itsan, ana kaachinčhucča”. Jalla nižta ocjala iratača tii timpuquiz žejlñi žoñinacaqui. ³³ ¿Kjažtiquiztan nižta iratajo? Juan Bautistaqui tjonchiča. T'anta ana lujlñitača. Vinumi ana licñitača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui chiichinčhucča: “Zajriž tantača niiqui”, cjican. ³⁴ Wiruñaqu wejrqui tjonchinča. Čhjulumi lujlchinča. Nižaza čhjulumi licchinča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejt quintra chutča: “Walja lujlñičha licñičha tiiqui. Jalla tiipanča ujchiz žoñinacž maziqiya, nižaza impuesto cobriñinacami”. Nuž chiyiñčhucča. ³⁵ Tuž zakal cjiwča: Yooz puntu zuma zizñi žoñinacaqui Yooz tjaajinta puntu tjeježa.

JESUSAQUI TSJII FARISEO ŽOŃŽ KJUYQUIN LUJLCHIČHA

³⁶ Wiruñaquí tsjii fariseo žoñiqui Jesusa luli kjawziča. Nekztanaquí niiž kjuya ojkchiča Jesusaquí. Niiž kjuya irantižcu misquiz julziča lujljapa. ³⁷ Nii wajtquizpacha tsjaa ancha ujchiz maatak žonqui želatča. Jesusa luli ojkchi quintu zizcu, fariseo žoñž kjuya irantižquichińča alabastro cjita maz putillžtan. Nii putillaquí zuma uluraz aceiti chjijpitača. ³⁸ Nižaza naaquí ancha kaacan Jesusiž kjojch latuquiz julzinča. Jalla nekztanaquí naaža čhjujč kaj čhjojcan Jesusiž kjojcha awjzñi kallantichinča. Nekztan naaža persun charžtan Jesusiž kjojcha chjujzinčinča, zuma kjoñipacha. Nekztan Jesusiž kjojcha chjulsinča. Nekztanaquí Jesusiž kjojchquiz nii zuma uluraz aceitižtan tjajlzinčinča. ³⁹ Jalla nuž cheržcuquí, fariseo impitñi žoñiqui persun kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Tii žoñiqui ultim werar Yooz taku paljayñi žoñižlaj niiqui, tiiqui zizkalal, taa maatak žoñ ancha uj payińča, jalla nii. Taa žoñzti tiiž kjojcha zakal lanlanžla”.

¿JAKZILTAT JUC'ANTI YOOZQUIN K'AACHIÑI CJESAYA?

⁴⁰ Jalla nekztanaquí Jesusaquí fariseo žoñžquiz cjichiča:

—Simona, amquiz tsjii taku chiyasača.

Nekztan nii Simón cjita fariseuquí kjaaziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi, wejtquiz chiyalla.

⁴¹ Jalla nekztanaquí Jesusaquí cjichiča:

—Tsjii pucultan žoñiqui denario cjita paaz kajatača. Tsjii žoñiqui 500 denario cjita paaz kajatača. Tsjiizuñzti 50 denario kajatača. ⁴² Jalla nekztanaquí nii pucultanaquí ana wira pjojki atchiča. Nižtami ana wira pjojki atchiž cjen nii kajñi žoñiqui nii pucultan žoñinacžquiz cjichiča: “Ančucaž kajžta paazqui anal cobrača. Jaziqui nužquizpanikal pertunača”.

Nekztanaquí Jesusaquí fariseo žoñžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Jaziqui kjaaznalla amqui. ¿Jakziltat nii pucultan žoñžquiztan nii ana cobriñi žoñžquiz juc'anti k'aachiñi cjesaya?

⁴³ Jalla nekztanaquí Simón cjita fariseuquí kjaaziča, tuž cjican:

—Nii pajk kaja ana cobrita žoñiqui juc'ant k'aachiñi cječhani.

Nekztanaquí Jesusaquí cjichiča:

—Razunam chiiča.

⁴⁴ Nekztanaquí naa maatak žona kjutñi cheržcu Jesusaquí Simonžquiz cjichiča:

—Wejrqui am kjuya luzquichinča. Amqui anam kjaz onanchamča, tii wejt kjojcha awjzjapa. ¿Taa maatak žon cherkay? Taa maatak žonzti persun čhjujč kajližtan wejt kjojcha awjzinča. Nekztanaquí persun charžtan chjujzinča. ⁴⁵ Amqui wejtquiz anam chjulzamča. Naazti nuž luzcu wejt kjojchami chjul chjulžinčinča. ⁴⁶ Amqui wejt achquiz ana aceitimi alžinčamča. Naazti wejt kjojchquizimi zuma uluraz aceite alžinča. ⁴⁷ Jalla nižtiquiztan amquiz chiižinuča tužu. Walja naaža ujnaca pertuntiquiztan taa maatak žonqui juc'anti wejr k'ayachtiča. Jakziltat ujlliquiztan pertunta cječhaja, jalla niiqui anaž juc'anti k'ayachtiča.

⁴⁸ Jalla nekztanaquí Jesusaquí naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Am ujnacaquí pertuntača.

⁴⁹ Nekztan parti impitta žoñinacaquí nii nonžcu ninacpora parla kallantassiča, tuž cjican:

—¿Ject tii žoñejo? Wali ujnacamiž pertunla. Ujquiztan žoñinacamiž pertunča.

⁵⁰ Jesusaquí naa maatak žonaquiz cjichiča:

—Amiž criitiquiztan jaziqui amqui liwriitača. Jaziqui cuntintum okaquiča.

8

MAATAKANACAQUI JESUSIŽQUIZ YANAPCHIČHA

¹ Wiruñaquí Jesusaquí wacchi watjanacaran jochinacaran ojklaychiča. Jalla nuž ojklaycan Yooz mantita zuma kamaña, jalla nii puntu paljaychiča. Niiž tuncapan illzta apostolonaca nižtan chicapachatača. ² Nižaza tsjii kjažultan niiž čhjetinta

maatakanaca cumpañtichiča, ninacžtan chica. Niiž tuquiqui nii maatakanacaqui zajraž tantatača, y nižaza conanacchiztača. Jalla nii maatakquiztan tsjaaqui María Magdalena cjititača. Jalla naaquiztan pakallak zajranaca ulanchitača. ³ Nižaza tsjaa žon želatča, Juana cjiti, Chuza cjita žoñž tjuntača. Naaža lucuqui Herodes cjita jiliri yanapñi secretariotača. Nižaza tsjaa Susana cjiti žon želatča. Nižaza tsjii kjažultan iya maatakanacaqui apsñitača. Nii maatakanacaqui persun cusastan atintiñitača Jesusižquiz.

ČHJACZ QUINTU

⁴ Walja žoñinacaqui watjanacquiztan Jesusa cheri ulanžquichiča. Walja žoñinacaž nuž juntazziž cjen, Jesusaqui tsjii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

⁵ —Tsji zkala čhjaci žoñiqui zkal čhjaqui ojkiča. Nekztan zkal semilla wichcan wichcan čhjacciča. Čhjaccan, parti semillanacazti jiczaran tjojtsiča. Nii tjojtsi semillaqui tjecantatača, y nižaza wežlanacaž lujltatača. ⁶ Tsji parti zkal semillanacazti maz yokaran tjojtsiča. Nii tjojtsi semillanacaqui jecžcanpacha nužquiz kjoñchiča. Anaž umit yoka želatča. ⁷ Parti zkal semillanacazti ch'ap yokaran tjojtsiča. Nuž juntupakan ch'apinacakazza atipchiqui. ⁸ Parti zkal semillanacazti zum yokquiz tjojtsiča. Nekztan pajkchiča. Nuž pajkžcu, zuma čhjeri pookchiča, patac čhjerchiz zapa chjojlluquiz. —Nuž quint'ižcu Jesusaqui altu tawkžtan cjichiča:

—Jecčhalaj cjuñchiz niiqui, ž-nonžna.

⁹ Jalla nekztanaqui niiž tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča:

—¿Jaknužt chii tii am takojo? —cjican pewcziča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča tuž cjican:

—Ančhucaquiz Yoozpachaž tjaajnaquiča ančhuca kuzquiz, niiž mantita kamañ puntuquiztan, nii. Yekjap žoñinacžquizzti quintunacžtankaz chiyuča Yooz mantita kamaña puntuquiztan. Jalla nužquiz weriž chiita quintu nonžcuqui parti žoñinacaqui ana wira intintiñiž cjissa. Weriž chiitiquiztanaqui ana wira tantiñiž cjissa.

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Jalla tižta puntunacquiztanž chiiča wejt zkala čhjacz quintuqui. Yooz takuča nii zkal semillanacaqui. ¹² Nii jiczaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžtanaqui, diablu cjita zajraqui tjonza, ninacž kuz turwayžinzjapa. Jalla nuž paača diabluqui, nonžni žoñinacaž Yooz taku ana criyajo, y nižaza ninacaž ana liwriita cjeajo. ¹³ Nižaza nii maz yokaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžcupacha cuntintuž catokča. Pero Yoozquin tjapa kuzzizpan ana nonža. Tsjiipacamakaz catokča. Čhjul pruebaž tjonanami ratullaž quejpsa. ¹⁴ Nižaza nii ch'ap yokaran žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonziča. Yooz taku nonžcu anaž tjapa kuztan catokča. Cusasanacapankaz cherza; nižaza wali jiru kamspanž pecča; nižaza pijistanacapankaz pecča. Jalla nižtiquiztan čhjul ana walinaca tjontan, ninacž kuznaca turwayskatča. Persun kuzquiz pectiquiztanaqui Yooz taku tjažza. Jalla nižtiquiztan ana zuma kamasacha. Ana pookñi zkalažtakaz kamča. ¹⁵ Nii zum yokquiz žejlñi žoñinacaqui Yooz taku nonziča. Tjapa kuztan Yooz taku nonža. Tjapa kuztanž catokča. Nižaza Yooz takucama zuma kamča Yoozquin tjurt'iñi kuzziz. Jalla nižtiquiztan zuma pookñi zkalažtakaz kamča, zumapankaz kamča.

MICHA TJEEZ QUINTU

¹⁶ Jesusaqui tjaajinchiča tuž cjican:

—Anaž jecmi micha tjeeznasača cajun kjuyltan nonzjapa, už tjaž zquit koztan nonzjapa. Micha tjeez nonz juntunpanž nekzipan tewznasača kjuyquiz luzni žoñinacžquin kjanajo. ¹⁷ Čhjulu čhjojžtami wažtapanikaz cjequiča. Nižaza ana Yooz puntu ziztanacami kjanapacha ziztapanikaz cjequiča.

¹⁸ Weriž chiita taku zuma nonžnalla ančhucqui. Jakziltažlaj catokñi kuzziz niiqui, juc'anti zuma kuz tjaataž cjequiča, Yooz taku intintajo. Jakziltažlaj ana catokñi kuzziz niiqui, juc'anti turwayskattaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui anapan

intintiñiž cjequiča, “intintučha wejrqui” chiichiž cjenami. —Jalla nuž tjaajinchiča Jesusaqui.

JESUCRISTUŽ FAMILIA PUNTU

¹⁹ Wiruñaqi Jesusiž maatan niiž lajknacžtan irantižquichiča, jakziquin Jesusac želatčhaja, jalla nicju. Pero niižquin ana macjati atchiča. Kjuyquiz walja žoñinaca želatčha. ²⁰ Jalla nekztanaqui tsjii žoñiqui Jesusižquiz mazziča, tuž cjican:

—Am maami am jilanacami kjuy zancu žejlčha. Am chertz pecčha.

²¹ Jesusaqui nekztan kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz taku nonzñi žoñinacaqui y nižaza Yooz takucama kamñi žoñinacaqui, ninacapančha wejt familia cuntaqui, wejt maa cuntaqui, y nižaza wejt jilanaca cuntaqui.

JESUSAČHA TJAMIMI KJAZ LJOJKIMI MANTIŃIQUI

²² Tsjii nooj Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžtan luzziča tsjii warcuquiz. Nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii kotž nawjktuñtanž ojklay.

²³ Jalla nuž ojkan Jesusaqui tjajchiča. Nekztanaqui tiripintit wali pjursanti tjami zalchiča. Jalla nii tjamiž cjen warcuqui kjaz ljojkižtan julzmayaž cjisnatčha, kjaz chjijpi.

²⁴ Nekztanaqui Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui Jesusa žinchiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, Tjaajiñi Maestro, kotquiz julzmayaž cjis učumqui. Ticznačan učumni. —Jalla nuž chiitiquiztanaqui Jesusaqui žaaziča. Nekztanaqui tjamžquiz nižaza kjaz ljojkiimi mantichiča apaltajo. Jalla nuž mantitiquiztanaqui tjamimi kjaz ljojkiimi apaltichiča. Ch'ujupan cjissiča. Nužquiz walikaztača. ²⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—¿Ana wejtquin kuzziz cjissinčhuckaya? —Nuž pewcztiquiztan, nii tjaajinta žoñinacazti tsucchi ispanitichi cjissiča. Nižtiquiztan ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—¿Ject tii žoñejo? Tjamimi kjazmi tiiž mantitacamaž ojčkča, tiiž chiita takukaz cazza.

TSJII ZAJRAŽ TANTA ŽOŃI ČHJETINTA

²⁶ Nižtami Gadara cjita yokquin irantichiča, kotž nawjktuñtan, Galilea cjita yokž nawjktuñtan. ²⁷ Jesusa yokquiz chjijwžtan tsjii nii wajtchiz žoñiqui macjatžquichiča. Ažk watanaca zajraž tantapantakalčha nii žoñiqui. Zajraž tantiquiztan ana zqiti cutñitakalčha. Nižaza ana kjuyquizimi kamñitakalčha. Campu santuran kamñitakalčha. ²⁸⁻²⁹ Jesusa chertzcu, niiž yujcquiz tuzi t'okziča yokquizpacha; kjawcan puct'ichiča. Nekztanaqui Jesusaqui žoñi tanñi žajra mantichiča žoñžquiztan ulnajo. Nii chiitiquiztan zajraqi kjawchiča, tuž cjican:

—Jesusa, Arajpach Yooz Maati, ¿kjažtiquiztan am wejtquiz mitisi? Am roct'uča, anaž wejr tjatnalla, anaž wejr sufriskatalla.

Tuquiqui wilta wilta zajraqi nii žoñi tanñitakalčha. Nižaza nii wajtchiz žoñinacaqui zajraž tanta žoñi čhejlñitakalčha, y nižaza carinžtan mokñitakalčha. Jalla nuž moktiquiztanami čhejlitiquiztanami carina kojžcu atipasñipankaztakalčha. Jalla nekztan zajraqi nii žoñi ch'ekti yokaran zajt zajtskatchičha. ³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui nii pewcziča, tuž cjican:

—¿Čhjul tjuuchizzamta?

Nii zajraqi kjaaziča:

—Tama cjitaž wejrqui, —cjican.

Tama zajranacaqui nii žoñžquiz lusñitakalčha. ³¹⁻³² Žcati cururan wacchi cuchinacaqui lujlcan žejlñitakalčha. Jalla nižtiquiztan zajranacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Anaž wejrnac casticta cjeyajo mantalla. Nii cuchinacžquin luzkatalla. —Jalla nuž mantiskatz pecchiča zajranacaqui. Nekztanaqui Jesusaqui nuž mantichiča. ³³ Jalla nekztanaqui nuž mantitiquiztan zajranacaqui žoñžquiztan ulanžcu cuchinacžquin luzi ojkičiča. Cuchinacžquin luzcuqui cuchinaca tjiiranchičha tsjii k'aw kjutñi. Nekztanaqui nii cuchinacaqui kossucpacha tjojtsičha nii barranc k'awquiz. Nižaza kotquin tjojtsičha. Jalla nužquiz tjapa ticziča.

³⁴ Cuchi itzñinacaqui nii cheržcu walja tsucchi zajtchiča. Watjaran jochiran quintu quint'ican ojklaychiča. ³⁵ Nii quintu nonžcu walja žoñinacaqui ojkchiča nii paatanaca cheri. Jesusižquin irantižcu, nii zajraž tanta žoñi žejtchi cherchiča. Nii žoñiqui julzi želatča Jesusiž kjojch latuquiz, zquiti cujtchi. Nižaza zuma tawkchiztača, ana lucuratž-takaztača. Jalla nuž cheržcu, nii cheri tjonchi žoñinacaqui nužquiz ispantichiča. ³⁶ Nii žoñi čhjetiñi cherchi žoñinacaqui quint'ichiča parti žoñinacžquiz, jaknužt Jesusaqui žoñi čhjetinčaja, jalla nii. ³⁷ Nii quintu nonžcu, tjapa Gadara cjita yokquiz žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz roqui kallantichiča nawjk okajo. Nii žoñinacaqui cuchinacž pertisiž cjen waljaž eksnatča. Jalla nižtiquiztanaqui Jesusaqui tsjii warcuquiz luzziča, ojkzjapa. ³⁸ Nii zajriquiztan čhjetinta žoñiqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Amtan chical ojkkatalla.

Pero Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tekz am žela. ³⁹ Am kjuya oka. Žoñinacžquizim amqui quint'aquiča jaknužt Yoozqui am čhjetintčaja, jalla nii.

Nekztanaqui nii žoñiqui ojkchiča. Jalla nuž ojkžcu tjapa kjutñi watjaran quint'ichiča, jaknužt Jesusaqui nii čhjetintčaja, jalla nii.

JESUCRISTUČHA LA A ŽOŃI ČHJETINŃI

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaž kotž nawjktuñtan quejpžquitan, žejlñi žoñinacaqui tjapa kuz risiwchiča. Tjappacha Jesusiž tjonz tjewsitača. Nekztanaqui niž tjontiquiztan cuntintutača.

⁴¹ Jalla nekztan tsjii Jairo cjita žoñiqui irantižquichiča; ajcz kjuy jiliritača. Nii žoñiqui Jesusiž yujcquiz pučt'ichiča. Nekztanaqui rocchiča niž kjuya okajo. ⁴² Nii oraqi nii žoñž zinta majtqui ticzmayatača. Tuncapan watchiztača naa majtqui. Nekztan Jesusaqui jilirž kjuya ojkchiča. Jesusaž okan, walja žoñinacaqui ts'acjascan apziča.

⁴³ Jalla ninacžtan juntu tsjaa laa maatak žonqui okatča. Tuncapan wata inturu ljok ojkñi laa t'akjisichintakalča. Nižaza medicunacžquiz kullkatjawi ancha castassinča, ana čhjulchiz cjissintača. Nuž kullkatžcumi ana wira žetatča. ⁴⁴ Nekztanaqui naa laa žonqui Jesusiž wir kjuttan macjatchinča. Niž zquit tjiiquiz lanzinča. Nii orapacha nuž lanžcuqui žejtchinča. Nižaza ljok ojkñimi tsijtsiča.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Ject wejr lanzejo?

Tjappacha ninacaqui ana zizñi chiichiča, nuž pewcžtiquiztan. Jalla nuž cjen Pedruqui niž mazinacžtan cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, tii žoñinaca ancha amquiz ts'acjassa, nižaza tjapa kjuttanž am tewjctewjčča. Jaziqui ¿kjažtiquiztan am nuž pewcžjo, “¿Ject wejr lanzejo?” cjicanajo?

⁴⁶ Nekztanac Jesusaqui cjichiča:

—Tsjii tsjiiqui wejr lanziča. Wejr persun kuzquiz naychinča wejt aziqui tsjii čhjetinchiča, jalla nii.

⁴⁷ Naa maatak žonqui waj nuž Jesusiž kuzquiz pajta ziztiquiztan, cjarcatcan macjatchinča. Nekztan Jesusiž kjojchquiz quillzinča. Tjapa žoñinaca želan naaqui mazzinča, nii orac lanzintaž naaqui, jalla nii. Nižaza nii lanžcu nii orapacha žejtchi quirchinča naaqui. Jalla nuž cjican mazzinča Jesusižquiz. ⁴⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Cullacalla, tjapa kuztan criichiž cjen čhjetinta cjissamča. Jaziqui cuntintum am okaquiča.

⁴⁹ Jesusaž ima naatan parla žeržnan, tsjii žoñiqui tjonchiča Jairo cjita žoñž kjuyquiztan. Nii Jairuqui ajcz kjuy jiliritača. Tjonchi žoñiqui Jairužquiz cjichiča:

—Am majtqui ticzinpanča. Anam iya tii Maestružquiz molistis waquiziča.

⁵⁰ Jalla nii takunaca nonžcuqui, Jesusaqui Jairužquiz cjichiča:

—Ana am nic kuz turwayskata. Yoozquin tjapa kuzziz cjee. Nekztan am uzqui žetaquiča.

⁵¹ Jairuž kjuya irantižcu, Jesusaqui anaž jecmi kjuyquiz luzkatchiča. Jesusižtan Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan, naa uza maa ejpžtan jalla ninacakaz luzkatchiča. ⁵² Nii kjuyquiz žejlñi žoñinacaqui tjappachaž kaatkalča. Nižaza naa uzaž ticziž cjen walja llaquitatakalča. Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anaž kaa. Taa uzqui anača ticzin, antiz taa uzqui tjajča.

⁵³ Nuž Jesusiž chiitiquiztan nii žejlñi žoñinacaqui tjassiča nii nonžcu. Ticzinpanča nuž zizziča parti žoñinacaqui. ⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naa uza kjara tanzinčiča, y nižaza altu tawkžtan chiichiča, tuž cjican:

—Kolta cullacalla, žaazna.

⁵⁵ Nii orapacha wilta žejtchin cjissinča. Nižaza nii orapacha tsijtsinča. Nekztan Jesusaqui mantichiča naa uzaquiz čhjeri tjaaznajo. ⁵⁶ Naaža maa ejpqui nuž jacatatchiž cjen ancha ispantichiča. Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz paljaychiča:

—Anaž jecžquizimi chiichiyaquiča tii čhjetinta quintu, —nuž cjichiča Jesusaqui.

9

APOSTOLUNACA CUCHANTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tuncapan illzta apostolonaca kjawziča. Nekztan ninacžquiz mantiz azi tjaachiča, tjapaman zajranaca chjatkatzjapa, nižaza tjapaman laanaca čhjetinzjapa. ² Nižaza Jesusaqui ninacžquiz mantichiča Yooz zuma kamañ puntuquiztan paljayajo, y nižaza laa žoñinaca čhjetnajo. ³ Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui anaž čhjulumi chjichaquiča, jiczquin ojkan. Anaza ajtsmi, anaza žak quelsmi, anaza čhjerimi anaza paazmi. Nižaza zinta zquitikaz chjichaquiča. ⁴ Jakzi kjuyquinami irantižcuqui nii kjuyquin alujasaquiča. Jalla nicjuž kamaquiča, nii yokquiztan ojkcama. ⁵ Yekjap wajtchiz žoñinacaqui ančhuc anaž risiw pecaquiž niiqui, nii wajtquiztanž ulnaquiča. Nižaza ančuca kjojchquiz zcatchi pulpunaca tsajt tsajtsnaquiča. Jalla nii tsajt tsajtstaqui siñalaž cjequiča ninacž quintra, ančhuc ana risiwchiž cjen.

⁶ Jalla nekztanaqui Jesusiž nuž taku tjaatiquiztan apostolonacaqui niž mantitacama ojkičiča. Tjapa jochinacž kjutñi ojkičiča, liwriñi Yooz taku paljaycan, y nižaza laanaca čhjetincan.

JUAN BAUTISTAŽ PUNTU

⁷ Tsii chawc jiliriqiu Herodes cjita želatča. Jesusiž quintu zizcu, ana čhjulumi naazipanča nii oraqui. Inakaz želatča. Jesusiž quintu nonžcu yekjapanacazti cjichiča:

—Juanqui ticziquiztan jacatatchižlani.

⁸ Yekjapanacazti chiichiča tuž cjican:

—Tiila Eliasqui; jecžquichila.

Elías cjitaqui tuqita Yooz taku paljayñi profetatača. Yekjapanacazti Jesusiž puntu chiichiča, tuž cjican:

—Tiila tsii tuqita Yooz taku paljayñi profetaqui, jacatatchila.

Jalla nuž cjenami Herodes cjita jiliriqiu inakaz cjissiča. ⁹ Nii Herodesqui tuž cjichiča:

—Wejrpanča mantichintqui, Juanž acha muržcajo. Anziqui wacchi milajru paata quintunaca nonznuča. ¿Jectpan nii milajrunaca paañejo? ¿Juanpan cjesajo?

Jalla nekztanaqui Herodesqui Jesusižtan walja zalz pecchiča.

ŽOÑINACŽQUIZ ČHJERI TJAAN MILAJRU

¹⁰ Wiruñauqui Jesusiž illzta apostolonacaqui cutjatchiča. Nekztan Jesusižquiz quint'ichiča jaknužt kamtčhaja, jalla ninaca. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchiča tsii ana žejlz yokquin, Betsaida cjita wajtž žcati. ¹¹ Nuž ojka zizcu, žoñinacaqui walja apziča. Nekztanaqui nuž apžtiquiztan Jesusaqui zuma risiwchiča. Ninacžquiz paljaychiča Yooz mantita zuma kamañ puntu. Nižaza laanaca čhjetinčiča.

¹² Zezi cjee ora Jesusiž tuncapan illzta apostolonaca nižquin macjatchiča, tuž cjican:

—Tii žoñinaca cuchna joch kjutñi wajt kjutñi okaj cjee; tjajz kjuya kjuržcaj cjee; nižaza lujlz čhjeri kjuržcaj cjee. Tekziqui anaž čhjulumi žejlča. Jalla nuž cuch waquiziča amqui.

¹³ Pero Jesusaqui niiž illzta apostolonacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Ančhucž antiz čhjeri tjaa.

Ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtnacalta čhjulumi žejlča. Pjijska t'antallžtan pizc ch'izlližtan, nižtallakaz wejtnacalta žejlča. Tinacžquiz tjaažjapa anapan wacasača. Tinacžquiz tjaažjapa, čhjeri kjayi okasaya?

¹⁴ Nii žejlñi žoñinacaqui pjijska warank luctakatača. Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaažjantanacžquiz cjichiča:

—Tjulžna tii žoñinacaqui pjijska tuncquiztan pjijska tunca jalla nuž t'aka t'aka tjulžna.

¹⁵ Jalla nuž niiž mantitacama paachiča. Nekztan tjappacha julziča. ¹⁶ Nekztanaqui Jesusaqui persun kjarquiz nii pjijska t'anta nii pizc ch'iz tanziča. Nuž tanžcu arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichiča, jalla nii t'antiquiztan, ch'izquiztan. Jalla nekztanaqui t'unžcu niiž tjaažjantanacžquiz chjalziča, parti žoñinacžquiz toznajo. ¹⁷ Nekztanaqui tjapa nii žoñinacaqui chjekañcama lujlchiča. Jalla nuž lujltanaqui žejtchi t'anta ch'iz t'unanaca tuncapan canasta chjijpi ricujchiča.

JESUSAČHA YOOZIŽ CUCHANŽQUITA CRISTUQUI

¹⁸ Tsjii nooj ana žoñinaca želan, Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatča. Niiž tjaažjanta žoñinacapanatača niižtan chicapachaqui. Jesusaqui ninacžquiz pewcziča:

—¿Jaknužt pinsi žoñinacaqui wejt puntuquiztanajo?

¹⁹ Nekztanaqui nii tjaažjantanacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yekjap žoñinacaqui cjiča, Juan Bautistaž amqui. Yekjapanacazti zakaz cjiča, Elías amqui. Yekjapanacazti cjiča, tuquita Yooz taku paljayñi profetažlani jacatatchini, — jalla nuž cjiča.

²⁰ Jaziqui nekztanaqui Jesusaqui wilta pewcziča, tuž cjican:

—Ančhuczti, ¿wejt puntuquiztan kjažzaž cjeejo?

Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooziž cuchanžquita Crustumča amqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zumpacha niiž tjaažjantanacžquiz iwjt'ichiča, ana jecžquizimi nižta maznajo.

JESUSAQUI NIIŽ PERSUN TICZ MAZZIČHA

²² Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz cuchanžquita žoñtča wejrqui. Pero walja sufristanča; nižaza wajt jilirinacami timplu chawc jilirinacami judiož lii tjaažjinačami wejr ana jilirižtakaz nayaquiča. Nižaza wejr conta cjistanča. Nižaza čhjep majquiztan jacatatača.

²³ Wiruñauki tjapa nii žejlñi žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jequit wejttan chica kamz pecčhaj niiqui, primiraqui persun kamañ wira tjažla. Nižaza čhjul pruebanaca watanami zapuru wejttan chicapacha cjee, aunquimi persun wirami apt'ačhani. ²⁴ Jakziltat persun kamañ wira ana tjats pecčhaj niiqui, arajpach kamañauki ana tjaataž cjequiča. Jakziltat wejt laycu persun kamañ wira tjažznačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamaquiča. ²⁵ Arajpachquin wiñaya kamañ wira pertaquiž niiqui, ¿tii muntuquiz žejlñi cusasa čhjuljapat sirwasajo? ²⁶ Nižaza quintra žoñinacaž želan, jakziltat wejtquiztan wejt tawkquiztan ana pajñi chiyaquiz niiqui, wejrqui nižtazakal niižquiztan ana pajñi chiyača wejt mantiz timpuquiz, nekziqui. Tsjii noojiqui walja poderchiz quejpžcača wejt Yooz Ejpž aztan, nižaza wejt Yooz Ejpž anjilanacžtanpacha. Mantizjapa quejpžcača. ²⁷ Weraral cjiwča. Tsjii žoñinaca tekz žejlcanpacha anaž ticznaquiča ima Yooz mantiz timpuquiz kallantan.

JESUSAQUI TSJEMATAŽ CJISSIČHA

²⁸ Tsjii quinsakal tjuñquiztan Jesusaqui curulla yawchiča Yooz Ejpžtan parli. Nižaza čhjepultan niž illzta žoñinaca chjitchičha, Pedružtan, Jacobžtan, Juanžtan; jalla ninacaqui Jesusižtan chica ojkičiča. ²⁹ Yooz Ejpžtan parlican, Jesusiž yujcmi niž cujtta zquitimi walja llijñi kjanapanikaz cjissičiča, chiwicamatača. ³⁰ Nii orapacha pucultan luctak žoñiqui parisizquichičiča, Jesusižtan parlisjapa. Nii pucultanaqui Moisestan Eliastantača. ³¹ Nii pucultanaqui walja chiw kjana llijñi taypiquiz tjonatča. Jesusiž ticz puntu parlatča. Jerusalén wajtquiz jaknužt ticznačhaja jalla nii puntu. ³² Nii oraqui Pedružtan niž mazinacžtan ančaž tjaji tjonkatatča pero nii cheržcu ninacž tjajimi zajtchičiča. Jesusiž tjeēža honora cherchičiča nii pucultan žoñinacaž nižtan želan. Walja chiwi llijñi kjanñi cherchičiča. ³³ Pucultan žoñinacaž Jesusižquiztan zarakan, Pedruqui cjichičiča:

—¡Wejt Tjaajiñi Maestro, tekz žejlzqui walipankazza! Jaziqui čhjep chjullli kjuya kjuysla, tsjiiqui amta, tsjiiqui Moisesta, tsjiiqui Eliasta, jalla nuž.

Pedruqui ana zuma tantiižcu chiichičiča. ³⁴ Jalla nuž Pedruž chiyan, tsjii tsjirižtakaz macjatžquichičiča. Nekztan ninacžquiz urpuntichičiča. Jalla nuž urpuntitiquiztan nii čhjepultan illzta žoñinacaqui walja tsucchičiča. ³⁵ Tsjirquiztan tsjii jora chiižquiñi nonzičiča, jalla tuž cjican:

—Jalla tiičiča wejt k'ayi Maatiqui. Jalla tiiž chiita taku nonžna.

³⁶ Jalla nuž nii joraž chiitan, Jesusaqui zinalla želatča. Nii čhjepultan illztanacaqui nužquiz ch'uju quirchičiča. Ana jeczquizimi nii cherta puntu chiichičiča.

TSJII ZAJRAŽ TANTA ŽOŃI ČHJETINTA

³⁷ Niiž jaka tažu curquiztan chjijwžquichičiča. Walja žoñinacaqui Jesusižtan zali tjonchičiča. ³⁸ Nii tama žoñinacžquiztan tsjii žoñiqui altu tawkžtan paljaychičiča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt zinta majch cheržinžcalla. ³⁹ Wilta wilta zajraž tantača. Nii zajraqui ančaž kjaw kjawkatča. Nižazaž t'uckatča. Atquiztan ch'utuž jupokskatča. Persun janchiž čhjojritskatča. Niižquiztan ana zarakz pecča. ⁴⁰ Amiž tjaajinta žoñinacžquiz rocchinča, wejt majch čhjetžinajo. Ana atchipanča.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaazičiča, tuž cjican:

—Tii žoñinacajay ana criiñipanča. ¡Walja ujnacchizčhucpanča ančhucjay! ¿Čhjul oracamat ančhucatan wejr želaquiya? ¿Čhjul oracamat ančuca ujquiztan wejr awan-taquiya? Nižtaqui am majch zijjcžcalla.

⁴² Nii žoñž laa majch Jesusižquiz macjatan, zajraqui yokquiz tjojtchičiča. Wilta t'uckatchičha. Jalla nekztanaqui Jesusaqui zajra ujzičiča. Nii žoñž majch čhjetinžcu, niž persun ejpžquiz intirjichičiča. ⁴³ Nii Yooz aztan paata obra cheržcu tjapa žoñinacaqui ispantichičiča. Žoñinacaž ispantichi želan, Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychičiča, tuž cjican:

⁴⁴ —Tjapa kuztanž tii weriž paljayta nonžna ančhucqui. Anaž tjatzna. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Quintra žoñinacžquiz wejr intirjital tarazuntal cjeeča.

⁴⁵ Jalla nuž chiyan niž tjaajinta žoñinacaqui ana intintazzičiča. Nižaza nii chiitaqui ana kjanzt'itatača, ninaca intintajo. Ana intintazcumi, pewcz eksnatča niž chiita taku kjana intintisjapa.

YOOZ YUJCQUIZ, ¿JECT TUCQUIN CJES?

⁴⁶ Wiruñiqui niž tjaajinta žoñinacaqui ninacpora ch'aassi kallantichičiča, jakziltat ninacžquiztan tucquin cjes, jalla nii. ⁴⁷ Ninacž kuz pinsita zizcu Jesusaqui tsjii uza tsijtskatchičha niž latuquiz. ⁴⁸ Nekztan ninacžquiz paljaychičiča:

—Jequit wejt cuntiquiztan tsjii uza risiwčhaj niiqui, wejrpacha risiwča. Nižaza jequit wejr risiwčhaja, nižaza risiwča wejr cuchanžquiñi. Jakziltat ančucaquiztan wirquin nayta cjicjiyačhaja, jalla niičiča tucquin zuma honorchizqui.

⁴⁹ Wiruñiqui Juanqui cjichičiča:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, tsjii žoñiqui am tjuu chiican zajranaca chjatkatchičha. Nii cheržcu wejrnacqui użinčha, “Ana nižta paa”, cjican. Nii žoñiqui anačha učumnacatan ojklayñi.

⁵⁰ Pero Jesusaqui cjichičha:

—Anaž nuž atajčha, jalla. Nižta paañiqui anačha učumnacatan quintra. Jakziltažlaja ana učumnacatan quintra, jalla niiqui učum favoraž paačha.

TSJII OJKTA PUNTU

⁵¹ Jalla nekztanaqui Jesusiž arajpacha ojkz tjuñi žcatžinžcatčha. Jalla nižtiquiztan walja p'ektichičha Jerusalén watja ojkzjapa. ⁵² Niiž tuqui žoñinaca cuchanchičha, alujamint kjuya kjuržcajo. Jalla nekztanaqui nii cuchanta žoninacaqui Samaria cjita yokquin tsjii watja macjatchičha. ⁵³ Nii Samaria wajtchiz žoñinacasti ana kjuyquiz kjawz pecatčha Jesusaž Jerusalén watja ojkz cjen. ⁵⁴ Nii quintu nonžcu Jacobžtan Juanžtan Jesusižquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, ¿kjažt cjes? Wejrnacqui arajpachquiztan uj mantižquila, cjiwčha, ninaca tјatanzjapa. Jaknužt tuqui timpu Elías cjita Yooz taku paljayñi profeta paatčhaja, jalla nuž. Jalla nuž waliž cjesaž, ¿ana jaa?

⁵⁵ Jalla nuž chiiquiztan Jesusaqui ninacaž kjutñi cherzičha. Nekztanaqui ujzičha, tuž cjican:

—Ančhuca kuzqui ana waličha. Anaž tantiyassa ančhucqui. ⁵⁶ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Wejrqui tsewctan tjonchinčha, ujchiz žoñinaca liwriizjapa. Ana tjonchinčha ujchiz žoñinaca tјatanzjapa.

Jalla nekztanaqui yekja watja ojkchičha.

JESUCRISTUŽTAN CHICA OJKLAYZ PUNTU

⁵⁷ Jiczquiz okan, tsjii žoñiqui Jesusižquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, jakziquinam ojkčhaja amqui, wejrqui chicapachal ojklayz pecučha.

⁵⁸ Nekztan Jesusaqui niižquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Kitinacami kjuychizza. Nižaza wežlanacami tjurchizza. Wejrzi anal kjuychizza, tјajzјapami.

⁵⁹ Wiruñaquei Jesusaqui yekja žoñžquiz tuž cjichičha:

—Wejtan chicaž ojklaya.

Nii žoñiqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, primiraqui wejt ticzi ejp tјatznačha.

⁶⁰ Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Ticzižtakaz ana zuma kamañchiz kamñi žoñinacaqui, jalla ninacaj ticzinaca tјatžla. Amqui ojkla, Yooz mantita zuma kamañ puntuquiztan paljayzjapa.

⁶¹ Wiruñaquei yekja žoñiqui Jesusižquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, amtan chica ojklayz pecučha. Pero primiraqui wejt familianacžquiz wejt ojklayz puntu mazinžquiz pecučha.

⁶² Nekztan Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Jakziltat Yooztajapa langžni kalltičhaja, jalla niiqui tirapan Yoozta langz waquizičha, ana wir kjutñi cheržcu. Jakziltat wir kjutñi cherznasaž niiqui, nižaza tuquita kamañ wirquiz quejps pecasaž niiqui, jalla niiqui anaž Yooz mantita zuma kamaña tanznasačha.

10

JESUSAQUI YOOZ LANGZQUIN ŽOÑINACA CUCHANCHIČHA

¹ Jalla wiruñaquei Jesusaqui pakallak tunc žoñinaca illzičha. Jalla nuž illžcu Jesusaqui niiž tuqui tјapa kjutñi pucultan pucultan cuchanchičha, jakziqaint okačhaja, jalla nii.

² Ima cuchancan ninacžquiz cjichičha:

—Tsjii puntul chiižinasachha. Zkalaqui walja žejlčha. Pero zkala ajzñi žoñinacačha upaqui. Yooz Ejpqui zkala Patrunačha. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžquiztan mayiza, zkala ajzñi žoñinaca cuchanžcajo.

—Jalla nuž paljaychiča Jesusaqui, žoñinacača zkalažtakaz. ³ Nižaza Jesusaqui niiž cuchanžquita žoñinacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui uuzanacažtakaz cuchnuča. Tanñi kitinacaž cheechi žoñinacž taypiquin ojklayaquiča ančhucqui. Jaziqui persunpachaž cwitazaquiča. ⁴ Nižaza anaza quelsmi chjichaquiča, anaza paaz pulsami. Ana enenžcu jiczquizic okaquiča. ⁵ Tsjii kjuya luzcu, ančhucqui tsaanaquiča, tuž cjican: “Tii kjuychiz žoñinacaqui walipankaj cjila”. ⁶ Nicju zuma kamñi žoñinaca želaquiž niiqui, walipankaz cjequiča nii kjuychiz žoñinacaqui. Nižaza nii kjuyquiz zuma kamñi žoñinaca ana želaquiž niiqui, ančucaž tsaanta takuqui nužquizkaz cjequiča. ⁷ Kjuyquiztan kjuya ana ojklayaquiča. Tsjii kjuya irantižcu, nekzpachapan kamaquiča. Čhjulut nii kjuychiz žoñinacaqui onačhaja jalla niicž lujlnaquiča. Langzñi žoñinaca pacta cjis waquiziča. ⁸ Tsjii watja irantižcu nii wajtquiz jakziltakat ančhuc kjawžnačhaj niiqui, jalla nekziqui lujlnaquiča čhjulu onanami. ⁹ Nižaza nekz žejlñi laanaca čhjetnaquiča. Nižaza paljayaquiča, tuž cjican: “Yooz mantita zuma kamaña ančucaquiz žcatžinžquiča”. ¹⁰⁻¹¹ Nižaza tsjii wajtquiz irantižcuqui, jalla nii wajtquiz anaž ančhuc kjawznaquiž niiqui, calli kjutñiž ulnaquiča, nii wajt žoñinacžquiz tuž cjican: “Tii wajt pulpu wejtnaca kjojchquiz zcatchipan cjen, jalla tii wajt pulpu tjappacha tsajt tsajtsnača. Jalla tii tsajtstaqui siñalaž cjequiča ančuca quintra. Pero ančhucqui tuž zizla, Yooz mantita zuma kamaña ančucaquiz žcatžinžquichitača”. Jalla nuž chiižcuqui, nii ana ančhuc kjawzñi wajtquiztan okaquiča. ¹² Wejr cjiwča ančucaquiz; castic tjuñquiziqui nii wajtchiz žoñinacaqui juc'anti castictaž cjequiča, nii tuquita Sodoma cjita wajtchiz žoñinacžquiztanaqui.

YOOZQUIN ANA JUYZU PAAÑI ŽOÑINACŽ PUNTU

¹³ ¡Corazín wajtchiz žoñinaca, ančucaquiz anawaliž wataquiča! ¡Nižaza Betsaida wajtchiz žoñinaca, ančucaquiz anawaliž wataquiča! Ančuca watjanacquiziqui walja milajrunaca paatatača. Tiro Sidón cjita watjanacquiz nii milajrunaca paataž cjitasaz niiqui, walipan nii wajtchiz žoñinacaqui werar Yoozquiz cjuññiž cjitasacha, “Ujchiz-pantča; pertunalla”, cjicanaqui. Nižaza ninacž uj sint'ižcu nii wajtchiz žoñinacaqui llaquita kuz kjanapacha tjeesni cjitasacha, lutu zquitchiz cujtžcu, nižaza achquiz kjupžtan tjalžcu, jalla nuž. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan ančhucqui casticu tjaaz tjuñquiziqui juc'anti castictaž cjequiča nii Tiro Sidón cjita watjanacchiz žoñinacžquiztanaqui. ¹⁵ Capernaum wajtchiz žoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui pinsejo, “Yoozqui učhum honorchiz cjiskataquiča”, cjicanjo? Anaž nuž cjesača. Pero ančhuczti kozzuc tjojtaž cjequiča infiernuquin sufrisjapa, parti ujchiz žoñinacžtan chica.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jakziltat ančuca taku nonžaj niiqui, nižaza wejt takumiž nonža. Nižaza jakziltat ančuca taku ana nonz pecčhaj niiqui, nižaza wejt taku anaž nonz pecča. Nižaza jakziltat wejt taku ana nonz pecčhaj niiqui, nižaza werj cuchanžquiñi Yooz Ejp anaž nonz pecča.

CUCHANTA ŽOÑINACAQUI QUEJPŽQUICHIČHA

¹⁷ Wiruñauqui nii pakallak cuchanta žoñinacaqui ancha cuntintu quejpžquichiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tjuu chiižcu, am aztan zajranacami ulanskatchinča.

¹⁸ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jesalla, tsjii rayužtakaz Satanás cjita diabluqui arajpachquiztan tjojtsiča. Jalla nuž cherchinča. ¹⁹ Wejrqui ančucaquiz wejt azi tjaazinča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui zkorami yek'achuncami tjecznaquiž niiqui anaž kjaž cjisnasača. Nižaza nii wejt aztan tjapa quintranaca atipaquiča. ²⁰ Zajranacaž ulantiquiztan ančhucqui anaž ancha chipchipasača. Antiz ančuca tjuunaca arajpachquin apuntitiquiztan, nekztanž ančhucqui chipchipz waquiziča.

CUNTINTU ŽOÑINACA

²¹ Nii orapacha Jesusaqui ancha cuntintutača Yooz Espíritu Santuž cjen. Nekztan cjichiča:

—Yooz Tata, arajpachquinami yokquizimi ampanča wali chawc jilirimqui. Am puntunaca humilde žoñinacžquiz tjeezamča, intintajo. Pero tii muntuquiz wali estudiantinacami zizñinacami am puntunaca anaž intintazziča, čhjojžtažtakaz ninacžquizi. Jalla nužupanča am munañpaqui, Yooz Tata. Jalla nižtiquiztan am honora waytuča.

²² Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tata, tjapa amiž ziztanacami wejtquiz tjaajinchamča. Anaž jecmi wejt kuz zizza. Yooz Tata, am panikaz wejt kuz zizza. Nižaza am kuz anaž jecmi zizza. Wejr panikal zizuča. Nižaza Yooz Tata, jakziltižquiz wejrqui am kuz zizkatz pecučaja, jalla ninacazakaz am kuz zizaquiča.

²³ Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžtan zina želatča. Ninacžquiz cheržcu cjichiča:

—Anchucqui zuma paatanaca cherchinčhucča. Jakziltat weriž paatanaca persun čhjujčžtan cherchižlaja, cuntintuž cjesača. ²⁴ Wacchi tuquita Yooz taku paljayñinaca nižaza tuquita chawc jilirinaca, jalla ninacaqui weriž zuma paatanaca cherz pecatča. Pero ana cherchiča. Nižaza ninacaqui Yooz puntu takunaca nonz pecatča. Pero ana nonziča. Jaztankaz anchucqui tii cherchinčhucča, nižaza nonzinčhucča. Jaziqui cuntintuž cjee.

ZUMA KUZIZ ŽOÑINACA

²⁵ Wiruñauqui tsjii judiož lii tjaajiñi žoñiqui tsijtsiča. Nekztanaqui Jesusižquiz paljaychiča, Jesusa lii quintra chiikatžjapa. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, Yooztan wiñaya kamzjapa ¿čhjulut paaz waquizisaya?

²⁶ Nekztanaqui Jesusaqui nižquin kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjaž cijrtat učum liiquiziya? ¿Jaknuž liichamtajo?

²⁷ Nii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Žoñinacžlaqui Yoozquin tjapa kuzziz cjistanča. Yoozquin tjapa animužtanami sirwistanča, nižaza tjapa aztanami, nižaza tjapa pinsamintužtanami. Tjapa kuzziz Yoozquin cjistanča. Nižaza jaknužt persunpachquiz okžnamžlaja, jalla nižta okžni kuzziz cjistanča žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Walikam kjaaza. Jalla nuž amiž kjaaztacama kamaquiž niiqui, Yooztan wiñayam kamaquiča.

²⁹ Jesusiž chiitiquiztan nii lii tjaajiñiqui atipz pecatča. Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jec žoñinacžquiz wejrloqui okstankaya?

³⁰ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž quint'ican:

—Tsjii žoñiqui Jerusalén wajtquiztan okatča, Jericó cjita wajt kjutñi. Nuž jiczquiz okan, tsjii kjažultan tjañinacžtan zalziča. Tjañinacaqui nii žoñi kijtchiča, nižaza tjapa niž zquitinaca niž paaznaca kjañchiča. Nekztanaqui zuma chjojricama ana žaaničpacha ecchiča. Nužquiz ticzmaya želatča. ³¹ Nekztan tsjii icliz jiliričiqui nii jicziñpacha okatča. Pero chjojrichta žoñi cheržcu, tsjii latu chjuužcu watchiča. ³² Niiž jarupachaqui tsjii timpluquiz sirwiñi žoñiqui nii jicziñpacha ojkchizakazza. Nižaza nii chjojrichta žoñi cheržcu, nawcjuñ zakaz chjuuziča. ³³ Jalla nekztanaqui tsjii Samaria wajtchiz žoñiqui nii jicziñpacha tjonchizakazza. Jalla nuž nii kijchta chjojrichta žoñi cheržcu, ancha okziča. ³⁴ Jalla nekztanaqui kijchta žoñžquiz macjatčiča. Chjojricama cheržcu kullzinčiča aceitižtan vinžtan. Nuž kullžcu chjojri jeržinčiča zumpacha. Nekztanaqui persun aznuquiz tewžcu chjitchiča, tsjii alujamintuquin. Jalla nicju cwtičiča. ³⁵ Jaka tažquiqui ima wilta jicz ojkcan nii Samaria wajtchiz žoñiqui persun paaz jescu, pizc billete pacčiča alujamintuchiz žoñžquiz. Nekztan cjichiča, “Tii chjojrichta žoñi am cwtižinalla. Tii paaz ana alcansaquiž niiqui, wejrqui pjojkača, quejpžcuqui”. ³⁶ Jaziqui, ¿jakziltat nii čhjepultiquiztan chjojrichta žoñžquiz zuma okzikaya, lijitum mazižtakaza? ¿Jaknužum am tantii? Kjaaznalla.

³⁷ Jalla nekztanaqui nii lii tjaajiñiqui kjaazičha, tuž cjican:

—Nii oksñi žoñipančha zuma mazižtakazqui.

Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Jaziqui oka, nužuzakaz ammi paalla.

³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tira ojkchičha. Ojkcan tsjii wajtquin luzzičha. Jalla nicju Marta cjiti žonqui naaža kjuyquiz Jesusa kjawzinčha. ³⁹ Martiqui cullacchiztačha, María cjititačha. Mariiqui Jesusiž kojoch latuquiz julzinčha, nii chiiñi nonzjapa. ⁴⁰ Martizti naaža kjuy lurañquiz kuz tjaatčha. Nekztan Jesusižquiz macjatčhinčha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, taa cullaquiqui wejr zinallakal tii kjuya lurañnacquiz jakjurpayčha. Ana wejr yanapčha. ¿Anam wejtquiztan sint'ia? Am chiižinžinalla, wejr yanapajo.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Marta, Marta, kjuy lurañnacžquiz kuz tjaachiž cjen am kuzqui turwayzikalala. Jalla nižtiquiztan ancha llaquitamkalala amqui. ⁴² Tsjii zintallapanikaz žejlčha chekanaqui. Mariiqui nii zuma illzinčha. Naaqui kuz tjaačha wejt taku nonzjapa. Anaž jecmi taa cullaqui wejt taku nonžtiquiztan apaki atasachha.

11

YOOZ EJPŽQUIN MAYIZIZ PUNTU

¹ Tsjii nooj tsjii yokquin Jesusaqui Yooz Ejpžquin mayizatčha. Nuž mayiziz žeržtanaqui niž tjaajintanacžquiztan tsjii tjaajinta žoñiqui pewczičha tuž cjican:

—Jaziqui wejt Jiliri, Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajznalla. Jaknužt Juanqui niž tjaajinta žoñinacžquiz Yooz Ejpžquin mayiziz tjaajinchizlaja, jalla nuž.

² Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchičha, tuž cjican:

—Yoozquin mayizizqui tužučha:

“Učhum arajpach Yooz Ejp, am tjuuqui zuma honorchiz cjilalla. Nižaza am mantiz timpu irantižquilalla. Nižaza am munañpaj cjilalla tii yokquizimi tsewc arajpachquinami. ³ Nižaza tonjtijapa nižaza zapurutijapa čhjeriž tjaazcalla, azziz cjisjapa. ⁴ Wejrnacqui pertunchinčha wejtnacaquiz ana zuma paañi žoñinaca. Jalla nižtiquiz amqui wejtnaca ujnacaž pertunalla. Nižaza čhjul anawalinacami wejtnacaquiz ana watkatala. Antiz čhjul anawalinacquiztanami liwriyalla”.

⁵ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichizakazza:

—Tsji žoñiqui amiguchiztačha. Nii amiguqui chica aramaž kjuyquiz tjonchičha, tuž cjican: “Amigo, čhjep t'antaž kajžnalla. ⁶ Wejt kjuyquiz tsjii žoñi irantižquichičha jiczquiztan. Anaž wejtac čhjulumi žejlčha nižquiz tjaazjapa”. ⁷ Nekztanaqui nii žoñiqui kjaazičha kjuyltan, tuž cjican: “Anaž wejr chiižina. Kjuyami zuma chawjcztacha. Nižaza wejt ocjalanacaqui ajpžquiz wejtta chicaž tjačha. Anaž žaazñi atasachha. Nekztan anal čhjulumi tjaayi atasachha”. ⁸ Amiguž cjenami ana tjaayi žaaz pecchičha. Pero nižtami tjaayi žaazičha, ana iya molistita cjeyajo. ⁹ Jaziqui cjiwčha, Yooz Ejpžquiztan maya, nekztan Yooz Ejpqui ž-tjaaquičha. Nižaza zuma kamaña kjurzna, nekztan wačhaquičha. Nižaza kjuy chawjczquiztan t'oc t'ocžcaquičha, nekztan cjetžtaž cjequičha. ¹⁰ Mayñi žoñinacami ninacž mayta tjaataž cjequičha. Nižaza kjurñi žoñinacami nuž kjuržcu wachaquičha. Nižaza chawjczquiztan t'oc t'ocñi žoñinacžquizimi cjetžtaž cjequičha. Jalla nužučha Yooz Ejpžquin mayizizqui.

¹¹ ¿Kjažt tsjii ejpqui ančhucporquiz t'anta mayñiž majchquiz “Tiž t'antaqui” cjican tsjii maz chjalznasajo? Anapanž nuž cjesachha. Nižaza, ¿kjažt ejpqui ch'iz mayñi majchquiz “Tiž ch'izqui” cjican zkorakaz chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasachha. ¹² Nižaza ¿kjažt ejpqui wallpi ziñi mayñi majchquiz “Tiž wallpi ziñiqui” cjican yek'achunca chjalznasajo? Anaž nužupan chjalznasachha. ¹³ Jaziqui ančhucqui ana zum kuzziz cjenami zuma cusasapanikaz tjaasachha persun maatinacžquiziqui. Ancha zuma kuzziz Yooz Ejpqui juc'ant zumanaca ančhucacquiz tjaasachha. Jakziltat Espiritu Santo mayačhaja, jalla nižquiz arajpach Yooz Ejpqui Espiritu Santo cuchanžcaquičha, nii mayñinacž kuzquiz.

JESUSIŽ QUINTRA CHIICHIČHA

¹⁴ Wiruñauqui zajraqui tsjii žoñi upa cjiskatchičha. Nekztanaqui Jesusaž nii zajra ulanzkattan, nii upa ana chiiñi žoñiqui chii kallantichičha. Nekztan nuž paatiquiztan nekz žejlñi žoñinacaqui walja ispantichičha. ¹⁵ Yekjap žoñinacaqui Jesusiž quintra chutchičha, tuž cjican:

—Tiiqui anawal žoñikalala. Zajranacž Beelzebú jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatcha.

¹⁶ Yekjap quintra žoñinacaqui yanz pecatčha, arajpach Yooz aztan milajru paañi, ana arajpach Yooz aztan paañi, jalla nii. Yanzjapa pewczičha:

—Jaziqui arajpach milajru paala, —cjican.

¹⁷ Pero Jesusaqui ninacž kuz zizzičha. Jalla nižtiquiztan paljaychičha, tuž cjican:

—Tsjii nacionchiz žoñinacaqui t'aka t'aka cjisnaquiž niiqui, ninacaž kichassiž cjen, nii nacionaqui tjatantaž cjequičha. Nižaza tsjii famillchiz žoñinacaqui chaasaquiž niiqui, ninacaž kichassiž cjen nii familiaqui tjatantaž cjequičha. ¹⁸ Nižaza Satanás cjita zajraž partimi t'aka t'aka cjesaž niiqui, ultimu tjatantaž cjesačha. ¿Kjažt nii zajranacž azi tjurasajo? Anaž azziz cjesačha. Anapanž tjurasačha. Jaziqui ančhucqui tuž cjičha, wejrqui zajranacž Beelzebú cjita jilirž aztan yekja zajranaca chjatkatcha, jalla nuž cjičha ančhucqui. ¹⁹ Pero wejrqui anaž nužu jalla. Nonžna. Ančhuca partinacami zajranaca chjatkatñizakazza. ¿Jecž aztan ninacac chjatkatjo? ¿Beelzebú cjita zajriž aztan chjatkatjo? Anaž cjesačha. Ančhuca parti žoñinacaž paatiquiztan intintiz waquizičha, zajriž aztan anapan zajranaca chjatkatasachha, jalla nuž intintiz waquizičha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui kjanapachačha ana zuma razunchizqui. ²⁰ Jaziqui ultim werera Yooz aztanpalkal wejrqui zajranaca chjatkatučha. Yooz aztan chjatkattiquiztan, kjanapacha tječa, Yooz mantiz kamañ timpu irantižquičha, jalla nii.

²¹ 'Tsjiilla quint'asachha. Tsjii walja armichiz žoñiqui persun kjuya walja tjurt'iñitačha. Jalla nižtiquiztan kjuyquiz chjojtanaca segurotačha. ²² Nuž armichiž cjen cuntintu želatčha. Nekztanaqui tsjii tsjan tjup žoñiqui tjonchičha. Armichiz žoñi atipčzu, tjapa niž armanaca kjañchičha. Nekztan tjapa niž chjojta cusasanaca kjañchizakazza. Nekztan tjup žoñiqui niž mazinacžquiz kjañta cusasanaca tojunchičha.

²³ 'Nonžna. Jakziltat ana wejt favora cječhaj niiqui, wejt quintračha. Nižaza jakziltat Yooztajapa žoñinaca ana juntjapi yanapčhaj niiqui, wejt quintra Yoozquiztan žoñinacaž wichanskatcha.

ZAJRIŽ PUNTU

²⁴ Nižaza Jesusaqui cjichičha:

—Tsjii zakal quint'asacha. Tsjii zajraqui žoñžquiztan ulanžcu kjoñ yokaran ojklaychičha, jeejzjapa kjurcan. Ana jeejz watžcuqui, niž kuzquiz pinsichičha, tuž cjican: “Jaziqui wejr quepaka jakziquiztan ulanžquituchaja, jalla nicju”. ²⁵ Jalla nuž quejpčzu niž ulanta žoñžquiz zalchičha. Nii žoñž kuzqui tsjii zuma pewžta kjuyažtakaztakalčha, nižaza zuma žcayi azquitžta kjuyažtakaztakalčha. ²⁶ Jalla nuž zaltiquiztan nii zajraqui pakallak juc'ant anawali zajranaca zjijqui ojkičha. Ninaca zjijčcu, tjapa nii zajranacaqui žoñž kuzquiz luzzičha. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui juc'ant anawaliž cjissičha tuqita kamzquiztan, tsjan ana zuma.

²⁷ Jesusaž nuž quint'an, tsjaa maatak žonqui nii žejlñi žoñinacžquiztan altu joržtan paljaychičha, tuž cjican:

—Honorchiz cjila am matiñ maaqui, am jwessinž cjen.

²⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Juc'ant honorchiz cjila Yooz taku nonžñinaca. Nižaza Yooz tawk jaru kamñinaca.

ŽOÑINACAQUI SIÑALA CHERZKAZ PECATČHA

²⁹ Tsjan tsjan žoñinacaqui Jesusiž muytataž ajcznatčha. Nekztanaqui Jesusaqui paljayi kallantichičha, tuž cjican:

—Jazta timpu žoñinacaqui ana zum kuzzizza. Milajru siñala paañipankaz peccha. Tuqui timpuqui Jonás cjita zoñiqui želatča, Yooz taku paljayñi. Jalla nižta paljayzqui tsjii siñalažtakazza, Yooziž cuchanžquita cjican. Wejrzakal Yooz taku paljayučha. Anaž iya čhjul siñalami želasača tii žoñinacžtaqui. ³⁰ Yooz Ejpqui Nínive cjita wajtchiz žoñinacžquiz Jonás cjita žoñi cuchanžquichiča, casticu tjaaz tjuñi maznajo. Jalla niitača siñalaqui, nii timpuquiz kamñi žoñinacžtaqui. Nižaza Yooz Ejpqui arajpachquiztan wejr cuchanžquichiča. Jalla wejrtča siñalaqui, jazta timpuquiz kamñi žoñinacžtaqui. Anaž iya čhjul siñalami tjaataž cjequiča. ³¹ Pjalz tjuñquiziqui, jazta timpuquiz kamñi žoñinacaqui pjaltaž cjequiča, zuma, ana zuma, jalla nii. Ana zuma žoñinacaqui castictaž cjequiča. Nonžna. Tuqui timpuqui tsjaa maatak jilir želatča, wartuñtan watja mantiñ. Pjalz tjuñquiziqui naaqui jakatatžcu jazta timpuquiz kamñi žoñinacž uj kjana tjeeznaquiča, jazta žoñinaca casticta cjeayo. Naaqui muzpa ažkquiztanpacha tjonchinča Salomón cjita jiliržquiz zali, niiž zuma razun taku nonžñi. Pero tekzi wejrqui želuča Salomonžquiztan tsjan chekan jiliriqui. Pero jazta timpuquiz kamñi žoñinacaqui wejt taku anaž nonz peccha. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza, nižaza juc'ant castictaž cjequiča. ³² Nižaza pjalz tjuñquiziqui Nínive wajtchiz žoñinacaqui jacatatžcu jazta timpuquiz kamñi žoñinacž uj kjana tjeeznaquiča. Jonás cjita žoñiž Yooz taku paljaytiquiztan, nii Nínive wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjissiča. Pero tekzi wejrqui želuča Jonasquiztan tsjan chekan jiliriqui. Nižaza wejrtča tsjan chekan Yooz taku parliñtqui. Pero jazta timpuquiz kamñi žoñinacazti anal Yoozquin kuzziz cjissicha, weriž paljayta Yooz taku nonžcu. Nižtiquiztan juc'ant ujchizza. Nižaza juc'ant castictaž cjequiča.

KJANQUIZ KAMZ QUINTU

³³ Nekztanaqui Jesusaqui quint'ichiča tuž cjican:

—Anaž jecmi tsjii lámpara tjeecu, chjojzakquiz nonznasača, nižaza anaž tsjii cajon kjuylami nonznasača. Nii lamparaqui tsecupanž tsjijpsnasača, kjuyquiz luzñi žoñinacžquiz kjanajo. ³⁴ Žoñž čhjujquiqui persun kuz lamparažtakazza. Žoñž čhjujqui zumažlaj niiqui nižaza žoñž kuzmi zumazakazza, zuma kjanquiztakaz kamča. Pero žoñž čhjujqui ana zumažlaj niiqui, kuzmi ana zumazakazza, zumchiquiztakaz kamča. ³⁵ Zuma kjanquizim kamčhaj niiqui, persun kamaña zumaž cwitazaquiča, ana zumchi kamañchiz cjisjapa. ³⁶ Tsjii žoñiqui kjanquiztakaz zumapankaz kamčhaj niiqui, nižaza ana čhjul ana waliquiz kamčhaj niiqui, liwj niiž kamtanaca zumaž cjequiča, jaknužt tsjii lámpara wali kjančhaja, jalla nuž.

ANA ZUM KUZIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

³⁷ Jesusaž chiyan, tsjii fariseo žoñiqui Jesusa čjheri luli kjawziča, niiž kjuyquin. Pucultanaqui kjuya irantižcu, kjuya luzziča. Nekztan mizquiz julziča. ³⁸ Jesusaqui kjara awjz custurumpi ana cumplichiča ima lujlcan. Jalla nii cheržcu fariseo žoñiqui ispantichiča. Jesusaqui persun kuzquiz naychiča fariseo žoñiž ispantita. ³⁹ Nekztanaqui Jesusaqui niižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tsji žoñiqui tasanaca chuwanaca zawnctankaz awjza, nižaza čhjujža. Nižta iratača ančhucqui fariseonaca. Ančhucqui zawnctankaz limpuča. Pero kjuyltanaqui ančuca kuzqui walja cjujchinacchizpanča. Ančuca kuzquiz tjangz zizza, nižaza čhjul anawali paazmi zizza. ⁴⁰ ¡Zumzu žoñinaca! Yoozqui curpumi kuzmi paachiča. ¡Jalla ančhucqui anaž nii zizjo? ⁴¹ Ančuca cusasanacquiztan žoñinacžquiz tjaaz waquiziča. Ančhucqui tjapa žoñinacžtan okžni kuzziz cjesaž niiqui, ančuca kuzmi zumapanž cjesača Yooz Ejpž yujcquiziqui, ana kjara awjz cuzturumpi paažcumi.

⁴² ¡Ayii pori fariseonaca! Ančhucqui Yoozquin diezmos tjaayiñčhucča, nižaza tjapa plantanacquiztanami diezmos tjaayiñčhucča. Jalla nuž paacan walikazza. Pero nuž tjaacanami ančhucqui ana lijituma zuma kamañquiz kamchinčhucča, nižaza ana Yoozquin kuzzizčhucča. Zuma kamzqui, nižaza Yoozquin kuzzizqui, jalla niiča chekanaqui. Pero diezmos tjaazmi zakaz cumpliz waquiziča.

⁴³ ¡Ayii pori fariseonaca! Ajcz kjuyquiziqui tucquin julzkaz peccha, nižaza hon-orchizkaj cjiw cjiča ančhucqui. Nižaza ančhucqui jakzi calliranami zuma rispitchizkaž wejr tsaanja cjiča ančhucqui.

⁴⁴ ¡Ayii pori fariseonaca! Nižaza ¡ayii pori lii tjaajiñinaca! Ana lijitum kuzzizčhucča. Ančhuca liiqui cjiča jakziltat tsjii sipultur juntuñ ojkchaja jalla niiqui Yoozquin ana macjatasacha. Jalla nižta irata ančhucqui žoñinacžquiz ana Yoozquin macjatskatča. Pero žoñinacaqui ančhucaž puntu cjiñča, “Yooz žoñinacača ninacaqui”. Ančhucqui ninaca incallča, ana zuma kuzziz cjen. Ančhucqui ana pajta sipulturažtakazza.

⁴⁵ Jalla nuž chiitiquiztan tsjii lii tjaajiñiqui kjaaziča, tuž cjan:

—Tjaajiñi Maestro, jalla nuž chiižcu, wejtnacaquiz ana zumam chiiča.

⁴⁶ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—¡Ayii pori lii tjaajiñinaca! Ančhucqui parti žoñinacžquin niž jaru niž jaru ch'ama cuzturumpinaca yapchinčhucča: kuzi cuntažtakaz jepzinčhucča. Ch'ama cuzturumpinaca yapchiž cjenami, ančhucqui anaž tsjii loc'anžtanami yanapz pecča, žoñinaca nii cuzturumpinaca cumplajo.

⁴⁷ ¡Ayii! Ančhucqui ancha t'akjiriča. Ančhuca tuquita atchi ejpnacaqui Yooz taku paljayñi profetanaca conchiča. Ančhucpacha nii paljayñinacž sipulturanaca kjuyñicha, niwjctanaqui ančhucqui rispittažokaz cjiča. Pero ančhucqui anaž ultimu rispitcha.

⁴⁸ Tuquiqui ančhuca ejpnacaqui nii Yooz taku paljayñinaca conchiča. Nuž conchi cjenami ančhucaquiztan walikazza. Anzimi ančhucqui sipulturanaca kjuyča, zuma žoñižtakazza. Pero ultimquiziqui ančhucqui ninacaž paljayta Yooz taku anazakaz nonz pecča.

⁴⁹ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ančhuca puntuquiztan zuma razun taku chiichiča, tuž cjan: “Wejrqui wejt taku paljayñi profetanacami apostolonacami cuchanžcača. Nekztanaqui yekjapanaca nii Yooz taku paljayñinacžquiztan contaž cjequiča. Yekjapazti kijchtaž cjequiča”. ⁵⁰ Tii muntu kalltiz, niwctanpacha Yooziž cuchanžquita žoñinaca conchiča ančhuca tuquita atchi ejpnacaqui. Ančhucqui nižta ana wal kuzzizakazza. Jaziqui Yoozqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz zakaz casticaquiča. ⁵¹ Tsjii Zacarías cjita žoñiqui altaržtan timplužtan, jalla nii taypiquiz contatača. Abel contiquiztanami Zacarías contiquiztanami nižaza tjappacha contanacquiztanami Yooz Ejpqui jazta timpuquiz žejlñi žoñinacžquiz casticaquiča.

⁵² ¡Ayii pori lii tjaajiñinaca! Liwriiñi Yooz taku liižcu, zizcu, žoñinacžquiz ana nii tjaajinchinčhucča. Yooz taku tsjii llave irata tanzinčhucča. Nii llave tanžcanpacha ančhucmi liwriiñi Yooz jiczquiz ana luzzinčhucča. Y nižaza nii llave tanžcu, ana cjetžinčinčhucča, liwriiñi Yooz jiczquiz žoñinaca luzajo. ⁵³ —Jalla nuž chiižinžcu Jesusaqui ojkchiča.

Nii lii tjaajiñinacžtan nii fariseonacžtan, jalla ninacaqui muzpa žawjchi cjissiča Jesusiž quintra. Nižaza ninacaqui Jesusižquiz wiltan wiltan pewcziča, ⁵⁴ Jesusiž quintra tsjii ujchiz jwezjapa. Jesusiž kjaaztiquiztan uj tjojtunz pecatča.

12

FARISEO ŽOÑINACA

¹ Jesusaž nuž tjaajnan, zmali wacchi žoñinacaqui tjonchiča, waranka waranka. Nižaza zmali porapat tewksascan tewksascan tjonchiča. Primeraqui Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjan:

—Fariseo žoñinacaqui anaž ultimu Yoozquin kuzzizza. Anaž lijitum Yooz žoñinacača, aunquimi lijitum žoñižtakaz cjicjiñi cjenami. Ninacžquiztan zumpachaž cwit'azaquiča, ana ninaca irata cjisjapa. ² Tsjii noojiqui tjapa chjojzakuñ paatami tjeežtaž cjequiča. Nižaza tjapa chjojzakuñ pinsitami ziztaž cjequiča. Tsjii noojiqui žoñž ultim kuz tjeežtaž cjequiča. ³ Nižaza jamazit chiitanacami kjana ziztaž cjequiča. Chjojzakuñ chiitanacami tjapa žoñinacaqui zizaquiča.

¿JECŽQUIN EKS WAQUIZIYA?

⁴ 'Jaziqui ančhucqui, wejt mazinaca, tuž wejr chiižinuča. Anača eksqui tii curpu alaja conñižquiziqui. Curpu conžcu anaž iya čhjulumi payi atasacha. ⁵ ¿Jecžquin antiz ančhucqui eks waquiziya? Yooz Ejpžquin eks waquiziča. Yooz Ejpqui žoňž curpu žeti tucuzinskatžcu žoňž animumi infiernuquin tjojtžjapa azzizza. Jalla niižquizza chekanaqui eksqui.

⁶ 'Tsjii pjijska wežlaqui pizc paazkaz cwističa. Anača juc'ant valorchiz cjen, Yooz Ejpqui zapa wežlallami cjuňča. ⁷ Pero zapa žoňžquiz juc'anti cjuňča. Nižaza ančuca ach charami kanžintača, zintallquiztan zintalla. Anaž ančhucqui tsuca. Nii wežlanacžquiztan ančhucča juc'ant valorchizqui. Yooz Ejpqui ančhuc juc'ant cwitaquiča wežlanacžquiztan.

JESUCRISTUŽ FAVORA CJEE

⁸ 'Ančucaquiz cjiwča: Jakziltat parti žoňž yujcquiz wejt favora cječhaj niiqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanacž yujcquiz nii žoňž favorazakal chiyacha. ⁹ Jakziltat parti žoňž yujcquiz wejr ana pajñi nicačhaj niiqui, nižaza wejrqui Yooz anjilanacž yujcquiz nii žoňž quintra ana pajñi zakal cjeeča.

¹⁰ 'Jakzilta žoňit Yooz Epiž cuchanžquita Žoňž quintra chiyachaj niiqui, pertuntaž cjesača. Pero jakzilta žoňit Yooz Espiritu Santuž quintra chiyachaj niiqui, anapanž wira pertuntaž cjequiča.

¹¹ 'Wiruñaquí ančhucqui juezanacž yujcquin nižaza jilirinacž yujcquin chjichtaž cjequiča, ajcz kjuyquiz. Jalla nuž chjichtiquiztan ana kuz turwaysi cjequiča, jaknužt chiyachaja, nižaza jaknužt tjurt'azalaja, jalla nii. ¹² Ančuca chiiz ora Yooz Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz chiizjapa tjaažnaquiča, jaknužt chiizalaj, jalla nii.

CWITAZA, ZMAŽNI KUZIZ ANA CJISJAPA

¹³ Tsjii žoňiqui Jesusižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt Tjaajiñi Maestro, wejt jilžquiz chiinalla, wejt parti irinsa tjaa-ajo.

¹⁴ Nekztanaqui Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Jila, ¿kjažtiquiztan amqui wejr jilirižtakaz cheržjo? Anapanž wejr juez partirtqui, ančuca quija azquitzjapaqui.

¹⁵ Nižaza Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Persun kuzquiz naazna, nižaza cwitaza ana zmazñi kuziz cjisjapa. Žoňž wira kamañaquí anaž niiž wacchi cusasanacquiztan yatisinsa.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii ricach žoňi želatča. Nii žoňž yokquiziqui zkalanacaqui ancha cusa pookchiča.

¹⁷ Jalla nuž pooktiquiztan nii ricach žoňiqui kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “¿Kjažt wejr cjequejo? Wejt yaaz kjuyanacaqui tii ajzta zkal čhjeri anaž wacasača”. ¹⁸ Jalla nekztanaqui pinsichiča, tuž cjican: “Aaaa. Tuž jazic cjeeka. Wejt zkala yaaz kjuyanaca pajlnaka. Nekztanaqui tsjan pajk kjuyanaca kjuysnaka. Jalla nekz tjappach zkal čhjeri yaaznaka, nižaza tjapa wejt cusasanaca”. ¹⁹ Jalla nekztanaqui nii ricach žoňiqui niiž persun kuzquiz cjichiča: “Aaaa. Wejrqui zmali cusasanaca yaazinča, nižaza zmali čhjerinaca yaazinča, ažk wata tjurñipacha. Jeeznaka, nižaza cusa lujlnaka, licsnaka. Nižaza cuntintul cjeeka”. ²⁰ Pero Yoozqui nii žoňžquiz cjichiča, “Zumzu žoňimča amqui. Tižwanpacha amqui ticznaquiča. Am zkal čhjerimi am cusasanacami nii yaaztanacami inamayaz cjequiča, ¿čhjuljapat cjeequi neejo? ¿Jecžtapan cjeequi neejo?” ²¹ Jaknužt nii ricach žoňžquiz watchižlaja, jalla nižta irataž wataquiča persunjapapankaz cusasa juntjapñi žoňinacžquiziqui. Nižta žoňinacaqui Yooz yujcquiziqui poripanž cjisnaquiča.

YOOZ EJPQUI NIIŽQUIN KUZIZ ŽOŃINACA CWITIČHA

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaažinta žoňinacžquiz cjichiča:

—Ančucaquiz tuž cjiwča. Žoñiqui žejtzjapaqui lujlz čhjeri pecča. Jalla nuž cjenami, ančhucqui anača čhjerinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui. Nižaza žoñiqui curpu wali cjisjapa zquiti pecča. Jalla nuž cjenami ančhucqui anača zquitinacžquiz kuzqui llaquizizkatzqui.²³ Žoñž žetiqui čhjerquiztan juc'anti importiča. Nižaza persun curpumi zquitquiztan ju'canti importiča.²⁴ Wežlanacžquiz cherna. Anaž zkalami čhjacča. Nižaza anaž ajza. Nižaza ana čhjeri yaaz quetallchizza. Nižaza ana čhjeri yaaz kjuychizza. Jalla nuž cjenami nii wežlanacžtaqui lujlz čhjerinacami panž žejlča. Yooz Ejpkaž čhjeri tjaača. Pero ančhucqui Yooz yujcquiziqui wežlanacžquiztan juc'antiž importiča. Jaziqui ančucaquiz zakaz Yoozqui lujlz čhjeri tjaaquiča, žejtzjapaqui.²⁵ Anaž jec kolta žoñimi persunpacha tsjan lajcha paki atasacha, llaquiziñi kuzziz cjenami ancha lajcha pecni kuzziz cjenami.²⁶ Jalla nižta ana atčucažlaj niiqui, ¿kjažtiquiztan lujlz čhjerinacžquizimi zquitinacžquizimi ančuca kuzqui llaquizizkatjo?

²⁷ 'Plantanacž pjajkallaž cherna. Anaž langza. Anaž kawanča. Yoozqui nii pjajkallanacaž pajkkačča. Zmali finu zquiti cujtžcumi anaž jecmi pjajkallquiztanami juc'ant c'achalla cjesača. Nižaza finu zquiti cujtžcumi nii ancha ricachu Salomón jiliriqui anača pjajkallquiztan juc'ant c'achaqui.²⁸ Plantanacaqui tsjii upacamakaz c'achallača. Nekztanaqui jakatažu kattažu tsjii jurnuquiz tjutjunzjapa ujžtača. Jalla nuž cjenami Yooz Ejpkaž nii plantanacami nižta cwitiča. Ančhucča Yoozquin ana tjapa kuzziz žoñinaca. Ančhuczti Yooz yujcquiziqui čhjul plantaquiztanami juc'antiž importiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhuc juc'anti cwitiča; zquitchiz panž cjequiča.²⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui ana ancha llaquiziñi kuzziz ojklaya, čhjul čhjeri kjurzquiztanami.³⁰ Tii muntuquiz ana Yoozquin criichi žoñinacaqui ancha llaquiziñi kuzziz ojklayača nižta cusasanaca kjurcan. Ančhucqui anača nižta llaquiziñi kuzziz ojklayzqui. Werar Yooz Ejpcchizčhucča. Yooz Ejpqui zizza, čhjulut ančhuc pecchaj, jalla nii. Ančhucqui čhjeri, zquiti, cusasanaca pecča, zejtzjapa, jalla nii zizza Yooz Ejpqui.³¹ Nižtiquiztan ančhucqui Yooz Ejpžquinpankaz walja kuzziz cjee. Nižaza niiž mantita zuma kamañquiz kuzziz cjee. Nekztanaqui Yooz Ejpqui ančucaquiz čhjulumi cawalikaz tjaaquiča.

ARAJPACHQUIN CUSASANACCHIZ ŽOÑINACA

³² 'Nižaza Yooz Ejpqui ančuca uchaquiča mantiñi puestuquiz. Jalla nužučha Yooz munañpaqui. Tii muntuquiz žejlcan anaž eksna, ančhucqui wejt uzanacčhucča, aunqui kolucullami.³³ Ančuca cusasa žejlñinaca tuysna. Nekztan t'akjiri kamñi žoñinacžquiz tojna. Tii muntuquiz žejlcan jaknužt ančucaqui zuma žak quels tjaczaja, jalla nižta irata zuma munaziñi kuz tjacz waquiziča wiñaya zuma kamzjapa. Arajpachquin zuma cuntintu kamzjapa, ančuca kuz tjaczna, zuma azquicha. Tii muntuquiziqui tjañ žoñiqui ančuca cusasanaca kjañasača. Arajpachquin tjañ žoñinaca ana luzasača. Nižaza tekziqui tjujtami cjurimi ančuca zquitinaca lulasacha. Arajpachquin tjujtami cjurimi ana želasača.³⁴ Jakziltat tii muntuquiz walja cusasanachizlaja, tii muntuquiz kamañ wirquiz kuz tjaača. Pero jakziltat arajpachquin kamañ wirquiz kuz tjaačhaja jalla niiqui arajpachquin walja cusasanacchiz cjequiča.

KUZ TJACZI CJEE

³⁵ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiča, tuž cjican:

—Arajpachquin ojczjapa ančhucqui kuz zuma tjaczi tjewžna, tsjii tjeežta lamaparažtakaz.³⁶ Tižtažtakaz cjee. Tsjii patrunaqui zalsñi pijstiquin ojckiča. Piyunanacaqui patrunž cuttižquiz tjewža, niž irantižquitan kjuy zan chawjcz cjetžinzjapa. Jalla nižta irata ančhucqui Yooz tjonz tjuñi zuma tjewžna.³⁷ Weraral cjiwča. Patrunaž tjonz oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewznačhaja, jalla ninacaqui cuntintuž cjee. Jalla nii piyunanacaqui patrunž misquiz julskattaž cjequiča. Nekztanaqui nii patrunapacaž čhjeri tjaaquiča, nižaza ninacžquiz atintaquiča. Jalla nižta irata Yoozqui paaquiča niž tjonz tjewžnacžquiz.³⁸ Chica aramami, kjantatimi, čhjulorakat nii patrunaqui

irantižquičhani. Nii oraqui jakzilta piyunanacat tjaji wajtsi tjewz tjewznačhaja, cuntintuž cjequičha. ³⁹ Tsjiilla zakaz cjiwčha, ančhucāž zizjapa. Tsjii kjuychiz žoñiqui čhjulatorat tjañi tjonachaja, jalla nii ora zizaquičž niiqui, tjaji wajtsipan tjewznaquičha, nii tjañi ana luzkatzjapa, nižaza ana tjangskatzjapa. Tjañi tjonz ora zizcu, anapan niiž kjuya nužkaz ecasačha. ⁴⁰ Ančhucmi nižaza Yooz tjonz tjuñi walja listu tjacziž tjewžna. Tiripintit tsjii ana pinsita oraqui wejrqui quejpžcačha. Wejrtčha tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtqui.

PIZC PUNTA PIYUNANACA

⁴¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿tii quintu quint'ichamčha wejtnacaltajapakazkaya? už ¿tjapa žoñinacž-tajapa, jaa?

⁴² Jesús Jiliriqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tsji kjuj cwitiñi žoñi želatčha zuma cumpliñi, nižaza zuma intintiñi. Nii kjuychiz tuyñuqui zuma žoñž kjarquiz niiž kjuya ecchičha, tjapa nii kjuyquiz žejlñinacžtan. Čhjeri tjaaz ora čhjeri tjaajo, jalla nuž zakaz ecchičha nii žoñž kjarquiz. ¿Ject nii zuma cumpliñi žoñejo? ⁴³ Jalla tiičha nii žoñiqui. Kjuj tuyñu quejpsquizcama jakzilta žoñit niiž kjuya zuma cwitican žejlčhaja, jalla niičha zuma cumpliñi žoñiqui. Nižaza cuntintuž cjequičha nii zuma cwitiñi žoñiqui. ⁴⁴ Wejrqui wereral cjiwčha. Kjuya tuyñuqui cumpliñi žoñž kjarquiz tjapa kjuj cusasanaca ecasačha. ⁴⁵ Tsjemata cwitiñi žoñi zakaz želatčha. Nii žoñiqui kuzquiz pinsichičha, “Kjuychiz tuyñuqui anaž uri tjonasaž, jaz”, cjican pinsichičha. Jalla nekztanaqui nii kjuychiz luctaka cjiñi maataka cjiñi piyunanaca wjajtñitačha. Nižaza nii žoñiqui persun lujlsquin licsquin kuz tjaachičha. ⁴⁶ Tiripintit tsjii ana pinsita nooj kjuychiz tuyñuqui quejpžquičičha. Tsji ana zizta ora quejpžquičičha. Jalla nižtiquiztan kjuychiz tuyñuqui nii ana zuma cwitiñi žoñžquiz juc'anti anawaliž casticu tjaaquicha. Nii ana zuma žoñiqui jaknužt ujchiz žoñinacāž castictaž cječhaja, jalla nižtapacha castictaž cjequičha.

⁴⁷ Tsji piyunaqui zumpacha niiž patrunaž pecta langz zizzičha. Niiž patrunž langz zizcanpacha, ana langzičha. Jalla nuž zizcanpacha, ana langztiquiztanaqui juc'anti castictaž wjajtzaž cjequičha. ⁴⁸ Nižaza jakzilta piyunat ana niiž patrunaž pecta langz zizzaja, jalla nižta cjenpacha ana cumpličhaja, jalla niiqui upa casticta cjequičha. Jakzilta žoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo tjaatčhaja jalla nii žoñiqui tjapa nii cusasanacquiztan quint'istančha. Jakzilta žoñžquiz wacchi cusasanaca cwitajo cumpjiita cječhaja, jalla nii žoñiqui cusasanacchiz tuyñužquiz quint'istančha tjapa cumpjiita cusasanacquiztan.

IYA TJAAJINTA

⁴⁹ Tsjiilla zakaz quint'ichičha Jesusaqui, tuž cjican:

—Tekz werjqui tsjii uj peksñižtakaz tjonchinčha. Nii uj peks oraqui wajiž cjila. ⁵⁰ Wejrqui tsjii wali pajk prueba watačha bautismužtakaz. Nižaza nii watscama, ancha llaquital cječha. ⁵¹ Weriž tjontiquiztan žoñinacaqui anazumquin cjequičha; t'aka t'akaž cjequicha, wejtquiz criichinaca, ana wejtquiz criichinaca, jalla nuž. ⁵² Tii timpuquiztan nawjkchuc tsjii famillanacami t'aka t'akaž cjequičha. Tsji famillquiz pjijskaltan cječhani, čhjepultanac quintraž cjequičha pucultan žoñžjapaqui. ⁵³ Nižaza ejpžtan persun majchtan quintraž cjequičha. Nižaza majchžtan persun ejpžtan quintraž cjequičha. Nižaza maatan persun tjunmat matatan quintraž cjequičha. Nižaza naa tjunmat matatan persun maatan quintraž cjequičha. Nižaza kjan maatan wazatan quintraž cjequičha. Nižaza wazatan kjanatan quintraž cjequičha. Jalla nuž cjisnaquičha, wejtquiz criichinacžtan ana wejtquiz criichinacžtan.

KUZ CAMPIYA, ANA CASTICTA CJEYAJO

⁵⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz cjichičha:

—Ančhucqui cjiñčhucčha, wacchi tsjirinaca tajatan ulanžcaquičž niiqui, “chijnačhani”, nuž cjiñčhucčha. Nekztan jalla nuž chijñiž watčha. ⁵⁵ Nižaza wartan quera queržcaquičž niiqui, “kjutñit cječhani”, nuž cjinčhucčha. Nekztan jalla nuž kjutñiž watčha. ⁵⁶ ¡Hipócrita cheechi žoñi! Ančhucqui jana lijitum kuzziz žoñinaca! Tjamž puntu tsjirž

puntu walja zizni chiiñchuccha. ¿Kjažtiquiztan Yooz siñalanaca ana tantiyasajo? Kuz campiya, ima casticz ora irantan.

⁵⁷ Nižaza ¿kjažtiquiztan kamz puntu ana tantiyasajo, jaača zuma kamčhaja, jaača ana zuma kamčhaja, jalla nii? ⁵⁸ Jakziltat am quižcu jiliržquin chjichačhaja, jalla niižquiztan pertunam mayizaquiča ana enenžcu, ima jiliržquin irantican. Am quija ana pertunazta cjenauqui, nii jiliriqui policiiquiz am intirjasača. Nekztanaqui nii policiaqui am carsilquiz chawcwasacha. ⁵⁹ Nekztanaqui wejrqui cjiwča, carsilquiztanaqui anapanim ulnasača, liwj tjappacha paczcama. Anziqiu kuz campiya; Yoozquiztan pertuna maya, ana casticta cjeajo.

13

YOOZQUIN KUZZIZ CJEE

¹ Nii orapacha tsjii kjaž žoñinacaqui quintu zjijcchiča, Jesusižquiz mazni. Tuž cjican quint'ichiča. Pilato cjita jiliriqui tsjii Galilea wajtchiz žoñinaca conkatchiča. Nii conta žoñinacž ljocqui animal ljocnacžtan t'ajziča. Tuquiqui animala contkalča, Yoozquin ofrenda tjaazjapa. ² Jalla nuž nonžcu Jesusaqui cjichiča:

—¿Kjažtiquiztan Galilea wajtchiz žoñinacžquiz nuž anawali watchitajo? ¿Parti Galilea wajtchiz žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ³ Ančhucqui anača nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiz niiqui, ančhucaquiz juc'ant anawaliž watasacha.

⁴ Jesusaqui quint'ichizakazza, tuž cjican:

—Tsji tunca quinsakalcuni žoñinacaqui ticziča Siloé cjita wajt campanturi jalla ninacž juntuñ pajlžtiquiztan. ¿Kjažtiquiztan nižta watchitajo? ¿Parti Jerusalén wajtchiz žoñinacžquiztan juc'ant ujchiz ninacajo? ¿Jalla nižtazaž ančhuc pinsiya? ⁵ Ančhucqui anača nižta pinsa. Ančhucqui Yoozquin kuzzizpan cjee. Ana nižta cjisnaquiz niiqui, ančhucaquiz juc'ant anawaliž watasacha.

ISRAEL ŽOÑINACŽ PUNTUQUIZTAN

⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsji žoñiqui niiz yokquiz jiwš muntinaca čhjacchiča. Tsji nooj ojkchiča “jiwsa pookchižcaa” cjican, ojkchiča. Irantižcu, muntinacquiz ana čhjul jiwš frutanaca watchiča. ⁷ Jalla nižtiquiztan nii yoka cwitiñi žoñžquiz cjichiča: “Chera, čhjep wata jiwš frutanaca kjuri tjonchinča. Ana jiwš frutanaca pookchikalča. Jaziqui tii muntinaca k'atzna. Inapanikaz žejlča.” ⁸ Jalla nekztanaqui nii yoka cwitiñi žoñiqui patrunžquiz cjichiča: “Wejt patruna, tii watcamakaz žela cjee. Wejrqui yokal zumpacha kjullznača, nižaza wanžtan wanit'ača. ⁹ Jalla nižtiquiztanaqui jiwš frutanaca pookz atčhani. Anapan pookaquiž niiqui, nekztanaqui k'atžtaž cjequiča”. —Jalla nuž quint'ichiča Jesusaqui.

TSJAA MAATAK ŽONQUI ČHJETINTATAČHA

¹⁰ Tsji jeejz tjuñquiziqui, Jesusaqui ajcz kjuyquiz tjaajnatača. ¹¹ Jalla nezk želatča tsjaa laa maatak žon. Tunca quinsakalcun watanaca laatača. Tsji zajraqui naa žon taj chutu paatkalča. Nižtiquiztanaqui anawira ts'iru tsijtsniñtača, ana čhjul paazjapami.

¹² Jesusaqui naa žon cheržcu, kjawziča, nekztan tuž cjichiča:

—Cullacalla, am laaquiztan liwriita cjequiča.

¹³ Nekztanaqui Jesusaqui niiz kjaržtan lanziča naa žonaquiz. Jalla nii orapacha naa žonqui ts'iru cjissinča. Nižtiquiztan Yooz Ejpžquin honora paljaychiñča. ¹⁴ Nii ajcz kjuy jilirizti Jesusižjapa žawziča, nii jeejz tjuñquiz čhjetintiquiztan. Nekztanaqui nii jiliriqui žoñinacžquiz cjičhica:

—Sojta tjuñkaz langz waquiziča. Jalla nii langz tjuñiran laanacaqui tjonsa čhjetintaž cjisjapa. Anača jeejz tjuñquiziqui tjonzqui.

¹⁵ Jalla nekztanaqui Jesús Jiliriqui nii jiliržquiz cjichiča:

—Ana zum kuzziz žoñinaca. Jeejz tjuñquiziqui tjapa ančhucanacaqui wacami aznumi cutzníčhucča, kjaz liqui okajo, ¿ana jaa? ¹⁶ Taa maatak žonqui Abrahamž majch maatquiztan tjoníčha. Tunca quinsakalcun wata chututača, Satanás cjita zajraž nuž chutu paañiž cjen. ¿Kjažt tii jeejz tjuñquiziqui taa laa žonqui ana čhjetinta cjesajo? Jeejz tjuñquizmi čhjetinzpanikazza.

¹⁷ Jesusiž nuž chiitiquiztanaqui tjapa niž quintru žoñinacaqui azzi quirchiča. Parti žoñinacazti cuntintutača, Jesusaž nuž pajk milajrunaca paachiž cjen.

YOOZ MANTAPARU OJKŇI ŽOŇINACŽ PUNTU

¹⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tižtača Yooz mantaparu ojkŇi žoñinacž puntuqui. Jalla nii puntuqui intintazkatasacha, mostaz cjita semillž puntu chiitiquiztan. Jalla tužuča. ¹⁹ Tsjii mostaza cjita semilla žejlča, ancha zkoltalla. Žoñiž čhjactan, walja pakjiž pajkča, tsjii pajk muntiž, nizta pakji. Nižaza nii mostaz muntiquiz wežlanacaqui tjuraž paasača. Jalla nužupan Yooz mantaparu ojkŇi žoñinaca yapaquiča, mostaz munti pajkŇila, jalla niža irata.

²⁰ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Tii takunacžtanzakaz Yooz mantaparu ojkŇi žoñinacž puntu intintazkatasacha. Jalla tužuča. ²¹ Tsjaa maatak žonqui čhjep tupu jac'užtan levaturžtan t'ajzinča. Nekztanaqui tjappacha nii t'anti masaqui t'amchiča. Jalla niža iratača, tjapa kjutŇi tii muntuquiz žoñinacaqui Yooz mantita kamañchiz cjisnaquiča.

LIWRIITA ŽOŇŽ PUNTU

²² WiruŇaqui Jerusalén jiczquiz ojkan, Jesusaqui tjaajinchiča. Jakziran watatčhaja, jalla nii watjaran jochiran tjaajinchiča. ²³ Nuž tjaajnan, tsjii žoñiqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿koluckaz liwriita žoñinacajo?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

²⁴ —Ančhucqui tjapa kuz cjee, arajpach ojkŇi zkoz jicz zanquiz luzjapa. Wejrqui ančhucquiz cjiwča. Casticz tjuñquiziqui tjapa žoñinacaqui luz pecaquiča. Nii orauqui anaž ataquiča. Jalla nižtiquiztan anziqui liwriiŇi zanquiz luzjapa, tjapa kuz cjee. ²⁵ Tsjii noojiqui arajpach kjuychiz tuyŇuqui tsijtsnaquiča liwriiŇi zana chawjczjapa. Ančhucqui, zawnctan cjiŇinaca, nii chawjczta zanquiz t'ok t'okaquiča, tuž cjican: “Wejt jiliri, cjetznalla, cjetznalla”. Kjuychiz žoñiqui kjaaznaquiča, tuž cjican: “Anal ančhuc pajuča. ¿Jecnactčhuckazlaj ančhucqui?” ²⁶ Jalla nuž chiitiquiztan ančhuczti zakaz chiyachani, tuž cjican: “Amtan chica lujlchinča. Nižaza wejtnaca wajt calliran tjaajinchamča”. ²⁷ Pero nii arajpach kjuychiz tuyŇuqui kjaaznaquiča, tuž cjican: “Ančhucqui anapal pajuča, cjiwla. Wejtquiztan oka, tjapa ančhucqui ana zuma kuzzizčhucča”. ²⁸ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Abrahamžtan, Isaacžtan, Jacobžtan, tjapa Yooz taku paljayŇi profetanacžtan, tjappacha ninacaqui arajpach Yooz kjuyquiz želaquiča. Ančhuczti zawnctanpanikaz želaquiča. Jalla nuž zawnctan žejlcan ančhucqui kaaquiča, nižaza ižkež jojaquiča, ana luzucaž cjen. ²⁹ Tjapa kjuttan criichi žoñinacaqui arajpach Yooz kjuyquin luzaquiča, užatan, wartan, tajatan, tuwantan, nuž tjapa kjuttan. Nižaza nii luzzi žoñinacaqui arajpach Yooz kjuyquiz cusa atintitaž cjequiča. Yooz čhjeri luli julznaquiča. ³⁰ Nižaza Yoozqui arajpachquin yekjap tii muntuquiz wirquin cjiŇi žoñinaca tucquin cjiskataquiča. Nižaza yekjap tii muntuquiz tucquin cjiŇi žoñinaca wirquin cjiskataquiča.

JERUSALEN CJITA WAJTQUIN TICZ PUNTU

³¹ Jesusiž taku žeržtan, nii noojpacha, tsjii kjaž fariseo žoñinacaqui tjonchiča, tuž cjican:

—Tekztan am oka. Herodes cjita jiliri qui am conz pecča.

³² Jalla nekztanac Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui nii mañus Herodesquin oka. Niižquin chiižca, tuž cjican: “Tsji kjaž tjuñi tirapal Yooz obranacal paa-uča, zajranaca chjatkacan, laanaca čhjetincan. Nekztan tsji kjaž tjuñquiztan wejt obra žerznača”.³³ Pero wejrqui tsji kjaž tjuñi tiral kamača, Jerusalén wajtquin ticzcama. Jerusalén wajtquin Yooz taku paljayñi profetanacaqui ticstanča.

³⁴ ‘Jerusalén, Jerusalén wajtchiz žoñinaca! Ančhucqui Yooz taku paljayñinaca coničhucča. Nižaza Yooziž cuchanžquita žoñinaca maztan čhjaquičhucča. Wallpiquei persun ozmachanaca kjarž koztan juntiñil, jantey. Jalla nižta irata wejrqui tii wajtchiz žoñinaca juntiz pecuča. Ančhuczi ana wira wejtquin tjonz pequičhucča.³⁵ Jalla nižtiquiztan ančuca wajt yokaqui ana Yooz kjarquiz žejlča. Nižaza wejrqui cjiwča. Tsji noojiquei ančhucqui wejt puntuquiztan chiyaquiča, “Honorchiz cjila, tii Yooziž cuchanžquita žoñiqui”. Jalla nii oracama, ančhucqui wejr ana wila cheraquiča.

14

TSJII CURPU TJUUCHI ŽOÑIQUI ČHJETINTATAČHA

¹ Tsji jeez tjuñquiziqui Jesusaqui tsji fariseo jilirž kjuya luli ojkchiča. Yekja fariseo žoñinacaqui Jesusa awayt'atča. ² Nižaza nii kjuyquiz želatča tsji curpu tjuuchi žoñi. Jesús žcati želatča. ³ Nii cheržcu Jesusaqui fariseo žoñinacžquiz lii tjaajiñinacžquiz, jalla ninacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jeez tjuñquiziqui tsji laa žoñi čhjetnasaj? už ¿ana čhjetnasaj?

⁴ Ninacazti ch'ujukaz cjissiča. Nekztanaqui Jesusaqui laa žoñi kjawžcu, čhjetinčiča. Nekztan laa žoñžquiz cjichiča:

—Oka amqui —cjicanaqui. ⁵ Nekztanaqui Jesusaqui fariseo žoñinacžquiz tuž cjichiča:

—Jeez tjuñquiz cjenami aznumi wacami tujquiz tjojtsiž cjen okžcu, ¿anaž jooznasajo?

⁶ Jalla nuž chiitiquiztanaqui ana jaknuž kjaazñi atchiča.

PJIJZTA PUNTU

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui nii kjuyquin lujlcan jalla tižta cherchiča. Kjawžta žoñinacaqui tucquin julz kjuratča, nižaza honorchiz cjis pecatča. Jalla nižta cjičjiñi cheržcu, Jesusaqui, tuž cjichiča:

⁸ —Amqui tsji zalžni pijztiquiz kjawžta cjesaž niiqui, anača tucquinpan julzqui. Am jarupacha tsji juc'ant jilir žoñiqui tjonasaž niiqui, am tucquin julzpantaž cjesača.

⁹ Jecčhalaj pucultan ančhucqui kjawzi, jalla nii kjawžni žoñiqui amquiz chiyasača, “Am julz tii juc'ant jiliržquin tjaa”, cjican. Jalla nižtiquiztanaqui amlaqui azanpanti wirquin julz cjesača. Am aziž cjesača. ¹⁰ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Tsji zalžni pijztiquiz kjawztaž cjesaž niiqui, wirquinpankaz julzqui. Nekztan nii kjawžni žoñiqui irantižcuqui, amquin chiyasača, tuž cjican: “Wejt k'ayi jila, ticchuc watžca, tucquin julžca”. Jalla nuž kjawžcu tucquin tjułžtiquiztan parti žoñinacž čhjucquiziqui honorchizim cjesača.

¹¹ Jakzilta žoñit parti žoñinacžquiz persun honora chii chiyachaj niiqui, wiruñauqui nii žoñiqui ch'ujukaz cjesača. Pero humilde kuzziz žoñizti honorchiz cjiskattaž cjequiča.

¹² Nižaza Jesusaqui nii kjawžni žoñžquiz cjichiča:

—Čhjeri tjaasim pecčhaj niiqui, anam kjawznaquič am persun mazinacžquiz, nižaza am persun jilanacžquiz, nižaza am persun famill parintinacžquiz, nižaza am ricach visinunacžquiz, jalla ninacžquiz alaja anam kjawznaquiča. Ninaca čhjeri luli kjawznasaž niiqui, ninacaqui am zakaz kjawznasača. Nižtiquiztan amzakam čhjeri tanznaquiča. Nižtiquiztan ana gastichim cjequiča. ¹³ Ana nižta paa. Antiz tuž cjee. Čhjeri tjaasim pecčhaj niiqui, kjawznaquiča pori žoñinaca, zuch žoñinaca, coj žoñinaca, zur žoñinaca, jalla ninacžquiz kjawznaquiča. ¹⁴ Nuž paažcu cuntintum cjequiča. Ninacaqui anaž čhjulumi tjepñi atasača. Yooz zuma kamañchiz žoñinacž jacatatž tjuñiž tjontan, jalla nekzim amqui tjepuntam cjequiča.

¹⁵ Jalla nuž Jesusiž chiita taku nonžcu, tsji julzi žejlñi žoñiqui Jesusižquiz cjichiča:

—Arajpach Yooz Ejpž kjuyquin lujlñinaca cuntintuž cjequiča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii žoñžquiz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii nooj tsjii žoñiqui pajk pjijzta paachiča. Tuquiqui walja žoñinaca kjawskatchičha pjijztiquiz. ¹⁷ Pjijzta čhjeri lujlz ora piyunaqui kjawžta žoñinaczquiz cuchanzquitacha, tuž cjeyajo: “Tjappacha listu tjacztača, jaziqui ž-tjona”. ¹⁸ Nekztanaqui kjawžta žoñinacaqui pasinza mayizichiča. Tsjii žoñiqui cjichiča: “Anzilla yoka kjaychinča. Jalla nii cheržquistanča. Jalla nižtiquiztan amqui wejr pasinzt'alla”. ¹⁹ Tsjiiizti cjichiča: “Anzilla tunca waca kjaychiñča. Jalla nii waca yanstanča. Jalla nižtiquiztan zumaž pasinzt'alla”. ²⁰ Tsjiiizti cjichiča: “Anzilla tjunatan zalzinča. Nižtiquiztan anal oki atasača”. ²¹ Nii cuchanzquita piyunaqui quejpžcu patrunžquiz tjappacha quint'ichiča, jaknuž žoñinacat kjaaztčhaja, jalla nii. Nuž quint'itiquiztan nii patrunaqui walja žawjchi cjissiča. Nižaza piyunžquiz cjichiča: “Uri ojklayžca calliran nižaza wajt tjiyaran. Pori žoñinaca zjiyczna, nižaza zuch žoñinaca, cojonaca, zuranaca, jalla ninaca kjawžca”. ²² Wiruñauqui nii piyunaqui mazziča tuž cjican: “Wejt patruna, amiž mantitacama ojklaychinča. Nižaza iya julz campo žejlča”. ²³ Nekztanaqui patrunaqui cjichiča piyunžquiz: “Wilta ojklayžca callinacaran jicznacaran. Žoñinaca kjawkjawcan ojklayžca kjuyquiz chjijsnajo. Kjawžta žoñinaczquiz tjonkatžca”.

²⁴ Nekztan Jesusaqui cjichizakazza:

—Wejrqui cjiwča. Werič primira kjawžta žoñinacaqui anapan čhjeri lulasača wejt arajpach pjijztiquiziqui. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUŽQUIN KUZIZ PUNTU

²⁵ Walja žoñinacaqui Jesusa apziča. Nekztanaqui Jesusaqui tsijtsu žoñinacz kjutñi quejpchiča, tuž cjican:

²⁶ —Jakzilta žoñit wejtquin kuziz cječhaj niiqui, niž persun ejpmi, maami, tjunmi, maatinacami, persun jilanacami, persun cullaquinacami, nižaza niž persun kamañ wirami, jalla ninaczquiztanami wejtquin juc'anti kuziz cjistanča. Anaž wejtquin juc'anti kuziz cjequiž niiqui, anaž wejt partir žoñi cjichuca cjesača. ²⁷ Jakzilta žoñit wejt partir žoñi cjis pecčhaj niiqui, tjapa kuztanž wejtquiz cjistanča niž persun wira apt'iz cjenami. ²⁸ Tsjilla cjesača. Jequit tsjii campanturi kjuyz pecčhaj niiqui, primiruqui gasto zumpacha tantiistanča, paaz wacata ana wacata, jaknuž nii campanturi tsajczjapa, jalla nii. ²⁹ Ana zumpacha tantižcu kallantaquiž niiqui, nekztan ana tsaqui atchucaž cjesača. Jalla nuž ana tsajcni cheržcu parti žoñinacaqui nii žoñžquiz iñarasača, ³⁰ tuž cjican: “Nii žoñiqui campantur kjuyi kallantichiča. Nekztan ana tsaqui atchiča. Ana zuma tantiichiča”. Jalla nuž tjasaquiča. ³¹ Nižaza jakzilta chawc jilirit quira zalz pecačhaj niiqui, primiruqui zumpacha tantiistanča, niž tunca warank zultatunaca tsjiizuñž paatunc warank quintra zultatunaczquiz atipata, ana atipata, jalla nii. ³² Ana atipchucažlaj niiqui, quintra jiliržquin ažquin cjen cumisiuna cuchansa, nužquiz pasinza paajo, acuerdo luzjapa. ³³ Jalla nižta, ima wejtquiz kuziz cjen, zumpacha tantiiz waquiziča. Jakzilta žoñit čhjultakquiztanami anaž wejtquiz juc'anti kuziz cjequiž niiqui, anapanž wejt parti žoñi cjesača.

³⁴ Yacuqui zumača. Yacuqui lak'ansnasaž niiqui, ¿jaknužt wilta zuma cjesajo?

³⁵ Anapanž cjesača. Anaž yokjapa sirwasača, nižaza anaž yok kulljapa sirwasača. Jalla nuž ana sirwanami tjojtspanikazza. Jakziltažlaj cjuñchiz niiqui, zumpacha nonžna Yooz puntu intintisjapa.

15

KATCHI UUZU QUINTU

¹ Impuesto cobriñi žoñinaca nižaza ujchiz žoñinaca Jesusižquiz macjatžquichiča, niž taku nonzjapa. ² Jalla nižtiquiztanaqui fariseo žoñinacztan lii tjajjiñnacžtan jalla ninacaqui Jesusiž quintra chutchiča, tuž cjican:

—Tii žoñiqui ujchiz žoñinacami risiwñipanikazza, nižaza ninacztan chica čhjeri lujlñiča.

³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninaczquiz quint'ichiča tuž cjican:

⁴—Tsjii žoñiqui patak uuzichiztačha. Nekztanaqui tsjiilla katchičha. Jalla nekztanaqui parti uuzinaca ilakz yokquin ecchičha, katchi uuzi wajtzcoma. ¿Jakziltat ančhucaquiztan ana nižta paajo? ⁵ Nižaza katchi uuzi wajtzcuqui, azkar juntuñ tjojtžcu, awatiriqui tjonchičha, ancha cuntintu. ⁶ Nižaza kjuya irantižcuqui žcatinta visinunacžquiz nižaza mazinacžquiz kjawzičha, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi uuziqui wajtchinčha”. ⁷ Nižaza wejrqui cjiwčha, jalla nižta iratačha arajpachquinaqui. Tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjesaž niiqui, arajpachquin žejlñinacaqui ancha cuntintuž cjisnaquičha. Llatunc tunc llatuncani ana Yoozquin kuzziz žoñinaca želačhani: “Wejrnacqui zuma kamok”, cjicanaqui. Pero arajpachquinaqui ninacžquiztan juc'anti cuntintuž cjequičha nii zinta Yoozquin kuzziz žoñiž cjen.

KATCHI PAAZ QUINTU

⁸ Jesusaqui quint'ichizakazza, tuz cjican:

—Nižaza tsjaa tunca paazziz žon želatčha. Nekztanaqui tsjii paaz tjančinčha. Paaz tjanžcu, lámpara pekzinčha. Nižaza kjuya pewchinčha, zumpacha. Nuž zuma pewcan, katchi paaz wajtchinčha. ⁹ Nii paaz wajtžcu, mazinacžquiz nižaza žcatinta visinunacžquiz kjawzinčha, tuž cjican: “Wejttan cuntintuž cjee. Wejt katchi paaz wajtchinčha”. ¹⁰ Wejrqui cjiwčha. Nižaza arajpachquinaqui Yooz anjilanacaqui cuntintuž cjequičha čhjulorami tsjii ujchiz žoñiqui Yoozquin kuzziz cjisnačhaja, jalla nii oraqui.

EJPŽQUIZTAN ZARAKCHI MAJCH QUINTU

¹¹ Nižaza Jesucristuqui tii quintu zakaz quint'ichičha, tuž cjican:

—Tsjii žoñi želatčha, pucultan lucmajch ocjalchiz. ¹² Nii upañažta majchqui ejpžquiz cjichičha: “Tata, irinsaž wejtquiz tjaall amqui”. Jalla nekztanaqui ejpqui irinsa t'akžinchičha pucultan majchnacžquiz. ¹³ Tsjii kjaž majquiztan upañažta majchqui irinsa tuychičha. Nekztan tjappacha niiž cusasanaca juntjapžcu, ažkquin ojkchičha yekja nacionquin. Nekztan nii nacionquin tjappacha niiž cusasanaca gastichičha, ana zuma kamcan. ¹⁴ Nužquiz tjappacha cusasanaca miržcuqui, upañažta majchqui ana čhjulchiz cjissičha, žoñi maya. Nižaza nii nacionquiz čhjeri upsičha. Upañažta majchqui čherž kjara passičha. ¹⁵ Nekztanac niiqui langz kjuri ojkchičha. Tsjii žoñžquiz langz wajtchičha. Nii patruaqui jochi mantichičha, cuchi ichajo. ¹⁶ Ancha čhjeri eeczkatchičha nii ejpžquiztan zarakchi majchqui. Ana čhulu lulimi onantaž niiqui. Jalla nekztanac cuch lulinacami chjajpinacami lujlnatakaztačha. ¹⁷ Jalla nekztanaqui kuzquiz pinsiskatchičha, tuž cjican: “Tjappacha wejt ejpž piyunanacaqui cusa čhjerinaca lujlčhani. Nižaza žejtchinacami žejlčhani. Wejrzi tekzi t'akjiri želučha; čherž kjara pascu, ticz atučhani. ¹⁸ Quepaž wejrqui, tira wejt ejpžquin. Nižaza wejt ejpžquin cjeečha: ‘Wejt Tata, Yooz quintra am quintra uj paachinčha. ¹⁹ Wejrqui anam am maati cjichucačha. Kjažllami tsjii am piyunažtakaz uywalla’ ”. Jalla nuž cjican pinsichičha. ²⁰ Nekztanaqui ejpžquin zarakchičha; ejpž kjuy kjutñi ojkchičha. Ažkquin cjen ejpqui niiž majch pajchičha. Kuzquiz ancha okzičha, ancha k'aaztichičha. Nekztan majch zali zajtchičha. Majch žcojžcu, chjulzičha. ²¹ Nekztanaqui majchqui ejpžquiz cjichičha: “Tatay, wejrqui Yooz quintra, am quintra uj paachinčha. Jaziqui wejr am maati anaž cjichuca”. ²² Jalla nekztanaqui ejpqui piyunanacžquiz cjichičha: “Uri, jila walurchiz zquiti jwesanzca. Nii zquitztan wejt majch tjutžna. Niiž loc'anquiz zurtija majczina. Nižaza zapato tjutžna. ²³ Nekztanac ančhucqui walipunt cjew wacaž zjicžca conzjapa. Pjijztaž paaquičha. Zuma čheriž lulaquičha. ²⁴ Wejt majch ticzižtakaz katchitačha. Jaziqui ticziquiztan jacatatchižtakaz tjonchičha. Nižtami niižtan zalchinčha”. Jalla nekztanaqui pjijzta payi kallantichičha.

²⁵ Jalla nuž upañažta majch tjonz ora, niiž jilaqui joch yokquintačha. Kjuy žcati irantižcan, pjijzta nonzičha, tsajtñi wayliž jora. ²⁶ Jalla nižtiquiztanaqui jilir majchqui tsjii tsjii piyuna kjawzičha. Nuž kjawžcu, “¿Čhjulut wat?” cjican, pewczičha. ²⁷ Piyunaqui kjaazičha, tuž cjican: “Am lajkqui tjonchila. Wiwusa anazak kjaž cjissi tjonchičha. Nižtiquiztan am ejpqui walipunt cjew wac conkatchičha, pjijzta paazjapa”. ²⁸ Jalla

nii quintu zizcu, jilir majchqui walja žawjchiča. Pjiztiquiz ana luz pecatča. Nuž cjen ejpzakazza nii roqui ulanzquichi luzcajo. ²⁹ Nekztanaqui jilir majchqui ejpžquiz cjichiča: “Kjaž watanaca wejrqui am sirwichinča. Nižaza am mantitacama okintača. Jalla nuž cjenami ana wira tsjii cabrallami onanñamtača, wejt mazinacžtan pjizta paazjapami. ³⁰ Anziqiu tii am ana cazñi majchqui tjonchiča. Tiiqiu ana zuma kamcan am paaz gastichila, ana zum maatakanacžtan zejlcan. Nuž paata cjenami, nižtajapa tsjii walipunt cjew waca conchamča”. ³¹ Jalla nekztanaqui niž ejpquiu kjaaziča, tuž cjican: “Wejt maati, amqui wejt chicaž kamñampanla. Tjapaž wejttač žejl-la, niic amtacamača. ³² Tii am lajkquiu ticzižtakaztača. Jaziqiu ticziquiztan jacatatchižtakaz tjonchiča. Nižaza katchitača. Jaziqiu wažtača. Jalla nižtiquiztan ancha cuntintuž cjen pjizta paaz waquiziča”.

16

CUSASANACA CWITIŃI PIYUNA QUINTU

¹ Nižaza Jesusaqui niž tjaajinta žoñinacžquiu tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjiu ricach žoñi želatča. Niž kjuy cusasanaca cwitajo tsjii piyuna utchiča. Wiruñauqui yekja žoñinacaqui nii patrunžquiu mazziča, tuž cjican: “Tii am piyunaqui am cusasanaca ancha anawali gastiñiča”. ² Jalla nekztanaqui patrunaqui piyunžquiu kjawziča, tuž cjican: “¿Čjul quintut am puntuquiztan nonojo? Jaziqiu jaknužum amqui wejt cusasa cwitižinčhaja, jalla nii wejtquiu quint'alla. Amiž ana zuma cwitichiž cjen anam iya wejt cusasa cwitasacha”. ³ Nekztanaqui nii piyunaqui pinsichiča, tuž cjican: “¿Jaziqiu kjažt wejr cjisnaquejo? Wejt patrunaqui wejrž jakjurpayla nii wejt langzquiztanaqui. Jaziqiu ana ancha langziž cjisnula wejrquiu. Wejtta azi ana žejlča, zkal yokquiu langzjapa. Nižaza žoñžquiztan tomangz eksnuča, azuča. ⁴ Jalla nuž ana langzñi atchiž cjen, čjulut paa-as?” Nekztan piyunaqui cjichiča: “Aaaa. Čjulut paa-as, nii zizuča wejrquiu. Nekztan žoñinaca wejr atintiñiž želačan. Wejr kjawznačan ninacž kjuyquizimi”. ⁵ Jalla niž pinsita jaru piyunaqui zina zina patrunž kajchi žoñinaca kjawziča. Tsjiu primira kajchi žoñžquiu pewcziča, tuž cjican: “¿Kjažum wejt patrunžquiu kajchamta?” ⁶ Kajñi žoñiquiu kjaaziča, tuž cjican: “Patac turril aceite kajchinča”. Jalla nekztanaqui piyunaqui cjichiča: “Tiž am factura. Uri julzna. Yekja factura paa. Pjijaska tunca turril aceitekaz cjižrna”. ⁷ Wiruñauqui tsjiizuñ kajchi žoñžquiu pewcziča, tuž cjican: “Am, ¿kjažum kajchamta wejt patrunžquiu?” Kajñi žoñiquiu kjaaziča, tuž cjican: “Patac quintal tiricu”. Nii piyunaqui cjichiča: “Tiž am factura. Nižaza yekja factura paa, quinsakal tunca quintal tiricukaz cjižrna”. ⁸ Jalla nii piyunaž nuž paan patrunaqui nii anawal piyuna c'uñchi pajchiča, niž cusasanaca cwitiñi. Jalla nižtažtakaz anawali kamñi žoñinacaqui tii muntuquiu cusasquin kuzziz kamča. Jalla nuž kamcan ninacaqui c'uñchi tjojnakñiča zuma kamñi žoñinacžquiztan juc'anti.

⁹ Wejrquiu cjiwča. Tii ujchiz muntuquiu kamcanaqui žejlñi cusasanaca gasti waquiziča, zuma paacan tsjiu zuma amigo tanzjapa. Jalla nekztan ticžcu ančhucquiu kjawztaž cjequiča niž arajpach kjuyquin.

¹⁰ Jakzilta žoñit koluc cusasanaca zumpacha cwit'ačhaj niiquiu, nižaza wacchi cusasanaca zumpachazakaz cwit'aquiča. Nižaza jakzilta žoñit koluc cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiquiu, nižaza wacchi cusasanaca ana zuma cwit'ichiž cjequiča. ¹¹ Nižaza jakzilta žoñit tii ujchiz muntuquiu žejlñi cusasanaca ana zumpacha cwit'asačhaj niiquiu, jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozquiu werar arajpach cusasanaca nii cwitiñijapa ana tjaasacha. ¹² Jakzilta žoñit Yooziž tjaata cusasanaca ana zuma cwit'ačhaj niiquiu jalla nižta ana zuma kamchiž cjen, Yoozquiu arajpach cusasanaca tjaaz cjen pacha ana tjaasacha.

¹³ Anaž jakzilta piyunami pizc patruna sirwi atasacha. Piyunaqui tsjiu patrunžquizkaz kuz tjaasacha. Tsjiizuñ patrunaž jaytaquiča. Nižaza nii piyunaqui tsjiu patrunžquizkaz zumpacha sirwaquiča. Nii tsjiu patrunžquiu anapan zuma sirwi atasacha.

Yoozmi paazmi žejlča pucultan patrunažtakaz. Pero žoñinacaqui pucultižquiz kuz ana tjaasača. Tsjii patrunžquizpankaz zuma sirwasača.

¹⁴ Ancha paaz pecni fariseo žoñinacaqui tjapa Jesusiž chiita taku nonziča. Jalla nuž nonžcu Jesusa iñarchiča. ¹⁵ Jesusaqui nižtiquiztan cjichizakazza:

—Anchucqui cusa žoñižtakaz ojklayiñchucča žoñž yujcquiziqui. Yoozti ančhuc kuz zizza. Tii muntuquiz žejlči žoñinacaqui ana zuma kuzziz žoninacž honorakaz waytiča. Yooz Ejpzti nii ana zuma kuzziz žoñinaca chjaawjñipanča.

LII PUNTU

¹⁶ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Juan Bautistaž tjonzcama, Moisés mantita lii azziztača. Nižaza Yooz taku paljayni profetž tjaajintanacami azziztača, Juan Bautistaž tjonzcama. Nii timpuqui jalla nii mantita takunaca azziztača. Pero Juan Bautistaž tjontiquiztan, liwriiñi Yooz taku nižaza Yooz mantita kamañ puntu paljayzqui, jalla niča tsjan chekanaqui. Jaziqui walja žoñinacaqui Yooz mantita kamañquiz luzjapa tjapa kuz tjaacha.

¹⁷ Jalla nuž cjenami tjuñimi warawarami yokami katasača. Pero tjapa nii arajpach Yooz liizti anaž wira katasača.

JAKJURPAYZ PUNTU

¹⁸ Nižaza Jesusaqui cjichiča:

—Jakzilta žoñit niž maataka jakjurpayzcu yekja maatakžtan zalsnačhaj niiqui, jalla nuž cjenacqui adulterio uj paača. Nižaza jakzilta žoñit jakjurpayta maatakžtan zalsnačhaj niiqui, adulterio uj zakaz paača.

RICACH ŽOÑŽTAN PORI ŽOÑŽTAN QUINTU

¹⁹ Nižaza Jesusaqui tsjii quintu zakaz quint'ichiča, tuž cjican:

—Tsjii wali jiru ricach žoñiqui želatča. Zuma finu zquiti cujtzñitača. Nižaza zapuru pijjztakaz ancha cusa čhjeri lujlchiča. ²⁰ Nii oraqui tsjii pori žoñi želatča Lázaro cjita. Niiž janchiqui walja zkira cijtchitača. Zapuru ricach žoñž kjuy zanquiz julzi žejlñitača. ²¹ Nii ricachuqui žejtchi čhjerinaca tjojtñitacha. Nii pori žoñizti tjojtta žejtchi čhjerinaca lujlz pecniča. Pacunacaqui pori žoñžquiz macjatžcu niž zkiranaca issañitača. ²² Tsjii noojiqui nii pori žoñiqui ticziča. Nekztanaqui Yooz anjilanacaqui nii chjitchiča Yooz illzta zuma yokquin, Abraham cjita žoñžtan chica želajo. Wiruñacqui nii ricachu žoñiqui ticzizakazza. Nekztanaqui yokquiz tjatžtatača. ²³ Nii ricachu žoñiqui infiernuquin sufrican želatča. Nicju sufrican, tsewc kjutni cherchiča. Ažquiztan cherchiča Abrahamžtan Lazaružtan. ²⁴ Jalla nuž cheržcu, kjawchiča, tuž cjican: “Abraham tatay, wejr okznalla. Lázaru cuchanžca, niž loc'ana kjaztan t'awžcu, wejt lasquiz lanznajo, ch'uñkatajo. Tii asni ujquiz anchal sufrucha”. ²⁵ Abrahamzti cjichiča: “Jila, cjuñznalla, muntuquiz kamcan, ancha cusa kamchamča. Lazaruzti t'akjiri kamchiča. Jaziqui anziqui Lazaruqui kuztača, ancha cuntintuča. Amzti ancha sufricha. ²⁶ Nižazakaz Yoozqui pajk pal k'awa utchipanča wejtnacquiztanami amquiztanami. Jaziqui tekztan nawjkchuc ojkz pecninacaqui anaž okasača. Nižaza nawjktan tjonz pecninacaqui anaž tjonasača”. ²⁷⁻²⁸ Jalla nekztanaqui nii ricuqui cjichiča: “Abraham tatay, wejtta pjijskaltan jilanaca žejlča. Jaziqui am rocucha, wejt ejpž kjuyquin Lázaro cuchanžinčalla, ninacžquiz paljayajo, nižaza tii infiernuquiz ana tjonajo”. ²⁹ Pero Abrahamqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican: “Ninacžta žejl-la Moisés cijjrtami nižaza Yooz taku paljayni profetanacž cijjrtami. Nii cijjrtanacquiz cazla, kuz tjaala”. ³⁰ Jalla nekztanaqui nii ricuqui kjaaziča tuž cjican: “Razunam chiiča, Abraham tatay. Pero tsjii žoñiqui ticziquiztan ninacžquin okačhaj niiqui, Yoozquin kuzziz cjiskatačhani”.

³¹ Nekztanaqui Abrahamqui cjichiča: “Ninacaqui Moisés mantita taku nižaza Yooz taku paljayniacž taku ana criyačhaj niiqui, tsjii ticziquiztan jacatatchi žoñž takumi ana zakat criyačhani”. —Nuž quint'ichiča Jesusaqui.

17

UJQUIZ TJOJTJA PUNTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiz tjaajinta žoñinacžquiz cjichiča:

—Ujquiz tjojtskatñi žoñinaca žejlñipantača. Pero Yoozqui nii ujquiz tjojtskatñi žoñinacaqui anawaliž watkataquiča. ² Jakzilta žoñit Yoozquin kuzziz žoñi ujquiz tjojtskatačhaj niiqui, nižta ana zum žoñinacaqui koz kot kjazquin tjojttaž waquiziča, tsjii pajk taj maztan jorquiz mokžinta. Jalla nuž tsjan cusaž cjesača nii ujquiz tjojtskatñi žoñžtaqui.

³ 'Nižta žoñinacžquiztan ančhucqui walja cwitassa, ana ujquiz tjojtsjapa. Tsjii am jilanacžquiztan am quintra uj paačhaj niiqui, jalla niizžquiz žumpacha chiižina, niiz kuz campiita cjejajo. Nekztan niiz kuz campiita cječhaja, jalla nii uj paañi žoñžquiz pertunaquiča amqui. ⁴ Zapa wiltami nii am quintra uj paañi žoñiqui pertuna mayizičhaj niiqui, amqui pertunaquiča, tsjii nooj pakallaww wilta am quintra uj paanami.

YOOZQUIN KUZUZ PUNTU

⁵ Wiruñiqui Jesusiž illzta žoñinacaqui Jesusa jiliržquiz paljaychiča tuž cjican:

—Juc'anti Yoozquin kuzziz cjisjapa yanapalla.

⁶ Nuž maytiquiztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tsji mostaz semillaqui aunqui koltallami wali pakji pakñiča. Jalla nižta iratača ančhucqui. Yoozquin walja kuzzizčhucčhalaj niiqui, milajrunacami zakaz paasača. Walja Yoozquin kuzziz želanaqui, tii sicómoro cjita muntiquiz cjesača, tuž cjican, “Tekztan pajlta cjee, nižaza kotquin tjojtta cjee”. Jalla nuž chiitiquiztan nižtapachaž cjesača.

PIYUNŽ PUNTU

⁷ Jesusaqui cjichizakazza:

—Tsjiilla chiyasača. Ančhucquiztan piyunchiz žoñi želasača. Piyunaqui joch yokquiztan tjonasača, uywanaca itzcu, nižaza zkala yoka kjullžcu. Jalla nuž langquiztan tjonanaqui, anapanž ančhucqui cjesača, “Watžca, julzna, tiičha lujlna” cjicanaqui.

⁸ Ančhucqui antiz piyunžquiz cjesača, “Čhjeriž apura kisna. Nižaza wejr atintisjapa, zumpacha tjaczna. Wejrqui lulača, licača. Nekztanž amqui lulaquiča, nižaza licaquiča”. Jalla nuž tsjii piyunžquiz cjesača. ⁹ Jakzilta piyunat niiz patrunž mantitanaca paačhaj niiqui, patrunaqui sparaquiz cjesajo? ¹⁰ Ančhucqui Yooz piyunažtakazza. Jalla nižtiquiztan tjapa Yooz mantitacama kamcan, ančhucalaqui chiiz waquiziča, tuž cjican, “Wejrnacqui am piyunitča. Inakaztča wejrnacqui. Jaknužt paaz waquizičhaja, jalla niikaz paayinča”.

MOJKCHI JANCHICHIZ ŽOÑINACA ČHJETINTATAČHA

¹¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jerusalén watja ojkan, Samaria cjita yoka Galilea cjita yoka nii taypiquin watchiča. ¹² Nekztanaqui tsjii watjallquiz, waj irantaww cjen, tuncaltan mojkchi janchichiz žoñinacaqui Jesusižquin zali tjonchiča. Ažkquiztan Jesusižquiz chiižinchiča. ¹³ Altu tawkžtan tuž cjichiča:

—Jesusa, Jiliri, wejtnacaquiz okznalla!

¹⁴ Jalla nii laanaca cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Icliz jiliržquin persun janchi tjeežni oka.

Jalla nuž ojkan, laanacaqui žejtchi quirchiča. ¹⁵ Tsjii tsjiiqui persun janchi žejtchi cheržcu cuttichiča, Jesusiž kjutni, altu joržtan Yooz honora waytican quejpčičha.

¹⁶ Jalla nuž Jesusižquin wilta zalžcu, niiz yujcquiz quillziča, nižaza tuzi t'okziča yoka iranta. Jesusižquiz ancha sparaquiz cjichiča. Nii žoñiqui Samaria wajtchiz žoñitača.

¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—¿Ančhucqui anataj tuncaltanpacha žejtchinčhucjo, tii laaquiztanajo? ¿Jakziqunt tsjii partinacajo? ¹⁸ Amqui anaž tii wajtchiz žoñila. Am zinakaz quejpžquila Yoozquin honora wayticanaqui.

¹⁹ Nekztan Jesusaqui nii žoñžquiz cjichiča:

—Tsijsna, oka. Amiž tjapa kuz criitiquiztan, jaziqui čhjetintamča.

YOOZ MANTIZ TJUŇI PUNTU

²⁰ Nekztanaqui fariseo žoñinacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Čhjlorat Yooz Epiž mantiz tjuŇi irantižcaquiya?

Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Epiž mantiz tjuŇiqui anača cherchuca. ²¹ Anača “tekzipan” cjican nii tjuŇi tjeeznasača. Nižaza anača “nii nawjk” cjican nii tjuŇi tjeeznasača. Yooz mantizqui žoñinacž kuzquizpachača. Jalla nižtiquiztanac Yooz mantizqui anaž cherchuca cjesača.

²² Jalla nekztanaqui Jesusaqui niž tjaajintanacžquiz cjichiča:

—Tsjii sufris timpuqui irantižcaquiča ančhucaquiz. Jalla nekztanac ančhucqui wejr arajpachquiztan quejpsquiŇi cherez pecaquiča, tsjii noojillami. Pero weriž arajpachquin želan, anaž wejr cheri atasacha. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz ŽoŇtča. ²³ Nižaza nii sufris timpuquiziqui žoŇiqui Cristuž puntuquiztan parlaquiča, tuz cjican: “Arjapachquiztan chjiwžquichiča. Tekzi žejlča”. Tsjiizti zakaz chiyaquiča, “Nii nacjuča Cristuqui” cjican. Pero ančhucqui anaž nicju okaquiča, nižaza nii chiita taku anaž criyaquiča.

²⁴ Tsjii liwjlwjiŇi rayu cjita tjonŇila, jantey, jalla nuz liwjtayžcaquiča, liwjpacha irantaž kjanžnaquiča. Jalla nižta irata wejrqui arajpachquiztan wilita tjonacha. Weriž tjonan, tjappacha zizasacha. Jalla nižtaž wejt tjonz tjuŇiž cjequiča. ²⁵ Anziqui primiraqui wejrqui walja sufristanča. Nižaza tii timpuquiz kamŇi žoñinacžquiztan anapan criital cjeeča. Ana werj cherez pecaquiča. ²⁶ Jaknužt Noež kamta timpuquiz watčhaja, jalla nižtazakaz wataquiča ima weriž tjonan. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz ŽoŇtča. ²⁷ Noež timpuquiz jalla tuž kamŇitača žoñinacaqui. Zuma čhjeri lujlŇitača, nižaza licŇitača. Nižaza zalzŇitača, nižaza zalzjapa tjaaŇitača. Jalla nuž žoñinacaqui kamchiča asta Noež pajk warcu kjuyquiz luzcama. Yooz kamaŇquiz kamzqui ana importayŇitača. Jalla nekztanaqui kjaz juyzuqui tjonchicha. Jalla nii juyzuquiziqui tjappacha anawali kamŇi žoñinacaqui ticziča. ²⁸ Nižaza jaknužt Lot cjita žoŇž timpuquiziqui watčhaja, jalla nižtazakaz wataquiča ima weriž tjonan. LujlŇitača, licŇitača, kjayŇitača, tuyŇitača, čhjacŇitača, y nižaza kjuya kjuyŇitača. Yooz kamaŇquiz kamzqui ana importayŇitača. ²⁹ Jalla Lotž Sodoma cjita wajtquiztan ulantan, tiripintit uj azupri chijŇi tjonchiča. Nuž chijintiquiztan tjappacha ujžcu ticziča. ³⁰ Wejt tjonz tjuŇquiziqui nižta iratazakaz wataquiča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz ŽoŇtča.

³¹ Nii wejt tjonz tjuŇquiziqui jakziltat kjuy zawncu želačhaja, anaž kjuy cusasanaca aptiŇi luz waquiziča. Nižaza jakziltat joch yokquin želačhaja, anaž wajt kjuya cuttis waquiziča. ³² Lotž tjuna puntuquiztan cjuŇzna. ³³ Jakziltat persun kamaŇquiztan ana jaytačhaja, jalla niiqui anaž arajpachquin kamaquiča. Nižaza jakziltat persun kamaŇ wira jaytičhaja, jalla niiqui arajpachquin wiŇaya kamaquiča.

³⁴ Nižaza wejrqui cjiwča. Weriž tjonan nii arama pucultan tsjii kjuyquiz tjajaquiča. Jalla nuž tjajan, tsjiiqui arajpach kjutŇi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizti pachpiziqui nii kjuyquiz ectaž cjequiča. ³⁵ Nižaza pucultan maatakanaca chica jawuncan, tsjaaqui arajpach kjutŇi waytižcu chjichtaž cjequiča. TsjaazuŇzti pachpiziqui ectaž cjequiča. ³⁶ Nižaza pucultan luctakanaca joch yokquin želan, tsjiiqui arajpach kjutŇi waytižcu chjichtaž cjequiča, tsjiizuŇzti nii joch yokquinpacha ectaž cjequiča.

³⁷ Jalla nižta tjaajinta takunaca nonžcu, niž tjaajinta žoñinacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿jakziquin tižtanaca wataquiya?

Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jakziquin ticzi janchi žejlčhaja, jalla nicju cunturinacaqui muzpa ajcsñičha. Jalla nižta irata jakziquin ana wali paañinacaqui žejlčhaja, jalla nicju ana walinaca wataquičha.

18

ŽEW ŽONATAN JUEZ JILIRŽTAN QUINTU

¹ Nekztanaqui Jesusaqui tjaajinchičha, žoñinacžlaqui Yoozquin mayizizpančha, ana upa kuzcan, jalla nuž tjaajinchičha. ² Tjaajincan jalla tuž quint'ichičha:

—Tsjii juez jiliri tsjii wajtquiz želatčha. Yooz ana rispitiñitačha, nižaza ana čhjul žoñimi rispitiñitačha. ³ Nii wajtquizpacha želatčha tsjaa žew maatak žon. Tsjii nooj naa žonqui juez jiliržquin ojkchinčha, tsjii quija quijsquizjapa, nižaza naaža quintrižtan naa zumpacha azquichajo. ⁴⁻⁵ Ažkapan juez jiliričha ana naaža quija nonz pecchičha. Niiž wiruñ nižtami pinsichičha, tuž cjican: “Taa žew žonqui tirapanikal quijžtan wejr molističha. Yoozmi žoñimi wejtta anaž importičha. Jalla nuž cjenami taaža quija nonznačha, wejtquiz ana tira molistajo tii quijžtan. Wejrqui ana azquichačhaj niiqui, naaž tjontjonanaqui wejt žawjwat zjijcnačhani”.

⁶⁻⁷ Nekztanaqui Jesús Jiliričha:

—Jalla nuž chiichičha nii anawal juez jiliričha. Nižaza Yooz Ejpqui niiž illzta žoñinacž quijanaca azquichaquičha. Ninacaqui majiñami weenami Yoozquinkaz mayizičha. Ninacž mayizitiqiztan Yoozqui ana enenžcu ninacž quintranaca azquichaquičha. ⁸ Wejrqui cjiwčha, tsjii noojiqui Yooz Ejpqui niiž illztanacž quija apuraž atintaquičha. Yooziž tsewctan cuchanžquita Žoñi tjontan, Yoozqui ultimupan niiž illztamiž quija azquichaquičha. Nii tjonz tjuñquiziqui, ¿tii yokquiz žejlñi žoñinacaqui Yoozquin kuzziz želasaya?

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

⁹ Tsjii žoñinacaqui želatčha, persun honora waytican, nižaza parti žoñinaca iñarcan. Jalla nii žoñinacžquiz tii quintu quint'ichičha Jesusaqui, tuž cjican:

¹⁰ —Pucultan žoñinacaqui timpluquin ojkchičha, Yoozquin mayiza. Tsjiiqu fariseo partiquiztantačha. Tsjiižuñqui impuesto cobriñi žoñitačha. ¹¹ Fariseo žoñiqui tsijtchi mayiziñitačha, tuž cjican: “Yooz Tata, amquiz sparaquiz cjiwčha. Wejrqui anačha nii yekja žoñinaca iratitqui. Ninacačha tjañinacaqui, nižaza ninacačha ñejonacaqui, nižaza ninacačha adulteriuquiz ojklayñinacaqui. Nižaza wejrqui anačha tii impuesto cobriñi iratitqui.

¹² Wejrqui pizc wilta simanquiz ayunasiñčha. Nižaza tjapa weriž cantiquiztan tsjii tunca parti tjayiñčha”. ¹³ Jalla nii impuesto cobriñi žoñizti wirquin acha colzi želatčha. Ana tsewcchuc cherzipanž želatčha. Jalla nuž persun ujchiz cjen persun tuzi čhajccan želatčha. Nižaza cjichičha: “Yooz Tatay, wejr ujchizpantčha. Wejr okznalla”. ¹⁴ Jaziqui ančhucaquiz cjiwčha. Nii impuesto cobriñi žoñiqui Yooz Epiž yujcquiziqui niiž ujquiztan liwriitačha. Niiž kjuya pertunta ojkchičha. Nii fariseo žoñizti Yooz Epiž yujcquiziqui tira ujchizpantačha. Ana pertunta cjissičha. Persun honora waytiñi žoñinacaqui ultimquiziqui azipanž cjesačha. Nižaza ultimquiziqui humilde kuzziz žoñinacazti honorchiz cjiskattaž cjequičha.

OCJALANACŽ KUZ PUNTU

¹⁵ Tsjii nooj žoñinacaqui Jesusižquin ocjalanaca zjijcchičha, kjaržtan lanznajo. Nuž zjijcan, Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui ocjala zjijcñi žoñinaca ujzičha. ¹⁶ Nuž nonžcuqui Jesusaqui kjawzičha, tuž cjican:

—Ocjalanaca wejtquin tjonaj cjee, ana chiižina. Tii ocjalanacž kuz irata jalla nižta kuzzizza Yooz Epiž mantita kamañchiz žoñinacaqui. ¹⁷ Tii razunazakal chiyučha. Ana tii ocjalanacž kuz irata Yoozquin kuzzizzalaj niiqui, ana Yooz Ejpž arajpach watja luzasačha.

LIWRITA CJIS PUNTU

¹⁸ Wiruñqu tsi jiliričha Jesusižquiz pewczičha, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zumača amqui. Arajpach wajtquin wiñaya kamzjapa, ¿chjulul paasaya?

¹⁹ Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan amqui wejtquiz “zumačham” cjeejo? Anaž jecmi zumaqui, Yooz-pankazza zumaqui. ²⁰ Amqui Yooz mantitanaca zizza: “Anača adulteriuquiz ojklayzqui. Anača žoñimi conzqui. Anača tjañi cjisqui. Anača toscarami chiizqui. Am maa ejpča rispitzqui”.

²¹ Nekztanaqui nii jiliriqui cjichiča:

—Wejrqui koltallquiztanpacha tjapa nii lii jaru cumpliñča.

²² Jalla nuž nii žoñiž chiita nonžcu, Jesusaqui cjichiča:

—Tsjiiillakaz pjaltiča amtaqui. Tjappacha am chjultak cusasanaca tuysna. Nekztan porinacžquiz nii paaz ona. Jalla nuž onanžcuqui tsewcta arajpachquin juc'ant ricachum cjequiča. Jaziqui nekztan wejttañi chica ojklayñi cjesača.

²³ Nii oraqi walja ricachutača nii žoñiqui. Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nonžcu, walja llactazziča. ²⁴ Nii žoñi llaquita cheržcu, Jesusaqui cjichiča:

—Ricachunacžtaqui walja ch'amača Yooz kamañ jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjisjapaqui. ²⁵ Tsjii camello cjita pajk animalaqui ch'aman acuj cjuñquiz luzasača. Ricachunacžtaqui tsjan ch'amača Yooz jiczquiz luzqui, Yooz mantita kamañquiz cjisjapaqui.

²⁶ Jalla nii nonžcu, nonžni žoñinacaqui cjichiča:

—¿Jequit liwriita cjesajo?

²⁷ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Žoñiqui anaž persunpacha liwrii atasacha. Yoozpankazza liwriiñiqui. Yoozqui jecmi liwrii atasacha.

²⁸ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrnacqui tjappacha ecchinča, amtan chica ojklayzjapa.

²⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Weraral chiyuča. Jakzilta žoñimi kjuya, maa ejp, jilanaca, cullaquinaca, tjun, maatinaca, jalla ninaca ecčhaj niiqui, Yooz mantita kamañquiz ojklayzjapa, ³⁰ tii muntuquiz žejlcan juc'anti tjaataž cjequiča. Y nižaza arajpachquin ojžcu, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiča.

JESUSAQUI NIIŽ PERSUN TICZ ORA MAZZIČHA

³¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan tjaajintanaca tsjii latu kjawziča, tuž cjican:

—Jaziqui Jerusalén watjaž ojkla. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñičča. Tuquitantpacha Yooz taku paljayñi profetanacaqui wejt puntuquiztan mazincan cjiirchiča. Jalla nii Jerusalén wajtquin ninacž mazinta taku tjappacha cumplisnaquiča. ³² Yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjital cjeeča. Nižaza ancha iñartal cjeeča; arartal cjeeča. Nižaza llawzižtan tjujtal cjeeča. ³³ Nižaza wjajtal cjeeča. Nekztanaqui contal cjeeča. Pero ticžcuqui chjep majquiztan jacatatača.

³⁴ Jalla nii tjaajinta žoñinacaqui Jesusiž chiita ana zinta intintazatča, chjul puntuquiztan chiičhaja, jalla nii. Nii takuqui ana intintichuc takužtakaztača.

ZUR ŽOÑI ČHJETINTA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jericó cjita wajt žcati irantatča. Jalla nuž irantan tsjii zur žoñi jicz latuquiz julzi želatča, niiqui kjaraz chjinchjinačča onajo. ³⁶ Walja žoñinaca watwatñi nonžcu, zur žoñiqui pewczičča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tama tama žoñinaca watwat?

³⁷ Nekztanaqui žoñinaca kjaaziča, tuž cjican:

—Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñiqui watča tii jiczquiz.

³⁸ Jalla nii zizcu, zur žoñiqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Jesusa, Davidž maati, wejr okznalla! Ana wali želuča.

³⁹ Nii Jesusiž tuqui ojkni žoñinacaqui nii zur žoñi ujziča, ch'uj želajo. Zur žoñizti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Davidž majch, wejr okznalla!

⁴⁰ Nekztanaqui altu joržtan chiiñi nonžcu, Jesusaqui tsijtsiča. Zur žoñi zjijqui cuchanchiča. Zur žoñi žcatžinžcu Jesusaqui pewcziča, tuž cjican:

⁴¹ —¿Chjulut amta wejr paaquiya?

Nii zur žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, chjucquiž cjetžinalla!

⁴² Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Am chjucqui cjetžtaj cjisla. Amiž tjapa kuz criitiquiztanaqui, chjetintamča.

⁴³ Nii orapacha zur žoñiqui cherñi cjissiča. Nekztanaqui Jesusižtan chica ojklayatča, Yoozquin honora waytican. Jalla nižta paata cheržcu, tjapa žoñinacaqui Yoozquin honora waytichizakazza.

19

JESUSIŽTAN ZAQUEOŽTAN

¹ Jalla nekztanaqui Jerusalén wajt kjutni ojkcan Jesusaqui Jericó cjita watja luzziča; nekztan nii wajt taypiqueiz watchiča.

² Nicju tsjii ricach žoñi želatča Zaqueo cjita. Nii žoñiqui impuesto cobriñiž jiliritiča, ancha ricachutača. ³ Nižaza nii žoñiqui Jesusa pajz pecatča. Kolta žoñitača. Jalla nižtiqiztan wacchi žoñinacž taypiqueiz cjen, Jesusižquin anatača cherchuca. ⁴ Nekztan Zaqueoqui tucquin žajtžcu tsjii sicómoro cjita munti yawchiča, Jesusa cherzjapa. Nii munti, jicz latuquiz želatča, Jesusiž watz žcatipan. ⁵ Nii munti nuž watcan, Jesusaqui tsewcchuc cherziča. Nuž cheržcu cjichiča:

—Zaqueo, apura chjijwžca. Tonj tjuñi am kjuyquiz kamstanča.

⁶ Jalla nuž chiitiquiztan Zaqueoqui apura chjijwžquichiča. Ancha cuntintu Jesusa risiwchiča. ⁷ Jalla nii cheržcu, tjappacha nii žoñinacaqui Jesusiž quintra chuchchiča, tuž cjican:

—Jesusaqui nii ujchiz žoñž kjuya kami ojkča.

⁸ Jalla nekztanaqui Zaqueoqui tsijtsicu, Jesusa Jiliržquiz cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii zizza. Porinacžquiz tjaa-ača chicata wejt cusasa žejlñinaca. Nižaza jakzilta žoñžquiztan wejr incalltučhaja, jalla nii žoñžquiz wejr tjepnača pajkpic wiltiquiztan juc'anti.

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Tonj tjuñi tii kjuychiz žoñinacaqui liwriitača, Yooz kamañquiz luzjapa. Tii žoñiqui Abraham cjita majchmaatiquiztanpacha tjonñiča. ¹⁰ Wejrqui tsewcctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, ujchiz žoñinaca kjawzñi, nižaza ninaca liwrii.

PIYUNANACŽQUIZ PAAZ INTIRJITA QUINTU

¹¹ Jerusalén wajtž žcati želan, žejlñi žoñinacaqui pinsichiča, tuž cjican: “Anzilla Yooz mantiz tjuñiqui tjonačhani”. Jalla nuž pinsitiquiztan, nižaza nii žejlñi žoñinaca niž chiita taku nonznan, Jesusaqui tii quintu paljaychiča, ¹² tuž cjican:

—Tsji žoñi želatča rispitta familliquiztan. Nii žoñiqui ažkquin yekja wajtquin ojkchiča, chawc jilir nombramiento tanzjapa. Nuž tanžcu quejpžcaquiča. ¹³ Ima ojkcan, nii žoñiqui tunca niž piyunanaca kjawziča. Kjawžcu zapa maynižquiz tsjii pajk valorchiz paaz intirjichiča. Nižaza ninacžquiz cjichiča: “Tii paaztan negociož paaquiča, wejt quejpsquizcama”. ¹⁴ Nii žoñž persun wajtchiz žoñinacaqui nii walja chjaawjkatchiča. Jalla nižtiqiztan niž wirquin tsjii cumizuna mantichiča, tuž cjeyajo: “Tii žoñi anaž pecča učhum chawc jiliri cjisjapa”. ¹⁵ Nižtami chawc jiliri nombritatača. Nekztan niž yoka quejpchiča, mantizjapa. Niiž irantižcuqui, kjawzñi cuchanchiča niž paaz intirjita žoñinacžquin, jaknužt zapa mayni paaztan cančhaja, jalla nii zizjapa. ¹⁶ Primir piyunaqui prisintichiča, tuž cjican: “Wejt patruna, am

paaztan canchinča tunca wiltan wiltan juc'anti". ¹⁷ Nii chawc jiliriqui nii piyunž honora paljaychiča, tuž cjican: "Ancha waliča. Zuma piyunamča amqui. Nii zkoluc paaztan zumpacha trabajchamča. Jaziqui amqui jilirim cjequiča, tunca watja mantiñim cjequiča". ¹⁸ Tsji piyunazti prisintichizakazza, tuž cjican: "Wejt patruna, am paaztan canchinča pjijska wiltan wiltan juc'anti". ¹⁹ Nii chawc jiliriqui paljaychiča, tuž cjican: "Jaziqui jilirim cjequiča. Pjijska wajtquiztan mantiñim cjequiča". ²⁰ Nekztanaqui tsji piyunazti prisintichizakazza, tuž cjican: "Wejt patruna, tiž am paazqui. Tsji pañquiz žcucžcu chjojchinča. ²¹ Amqui walja cumpliskatři patrunamča. Jalla nitziquiztan am eksinča. Ricujñamča ana amiž nonztaqui. Nižaza ajzñamča ana amiž čhjactaqui". ²² Nekztanaqui nii chawc jiliriqui chiižinchiča, tuž cjican: "Ana zum piyunamča amqui. Am persun chiita takuqui am uj tjeeža. Amqui zizzamča, wejrqui kjanapanžlani cumpliskatiñ žoñtni, jalla nii. Ana weriž nonztaqui ricujiñčhalani. Ana weriž čhjactaqui ajzniñčhalani. ²³ Nižtiquiztanaqui, ¿kjažtiquiztanam amqui wejt paaz ana bancuquiz majcžinjo? Bancuquiz majcžintiquiztan wejrqui paaz machtanpacha ricujtasacha, tekz quejžcu". ²⁴ Nekztanaqui nii patrun jiliriqui parti žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican: "Intirjita paaz kjažna. Nii tunca paazžiz žoñžquiz tjaa". ²⁵ Žoñinacaqui cjichiča: "¡Wejt Jiliri! Tunca paazžizza nii žoñiqui". ²⁶ Patrun jiliriqui kjaaziča, tuž cjican: "Ančucaquiz tii razunal cjiwča. Jakzilta žoñit niž wacchi tjaata cusasa zuma cwitača, jalla nižquiz juc'anti tjaata cjequiča. Nižaza jakzilta žoñit niž koloculla tjaata cusasa ana zuma cwitačhaja, jalla nižquiztan asta nii zkolocullami kjañtaž cjequiča". ²⁷ Nižaza nii jiliriqui mantichiča, tuž cjican: "Nii wejt quintra žoñinacaqui ana wejr pecchiča ninacž chawc jiliri cjisjapa. Jaziqui zjiczna ticju. ¡Zjiczcu wejt yujcquiz conzna!" Jalla nuž mantichiča nii jiliriqui.

JESUSAQUI JERUSALENQUIN LUZZIČHA

²⁸ Jalla nuž quint'ižcu, Jesusaqui Jerusalén watja tira ojkchiča. ²⁹ Betfagé cjita nižaza Betania cjita watjanaca žcatžincan, nižaza Olivos cjita curulla žcati želan, jalla nekztan pucultan niž tjaajinta žoñinaca cuchanchiča, ³⁰ tuž cjican:

—Nii nawjka watja oka. Jalla nicju ančhucqui mokta aznu wačaquiča. Anaž jecmi nii aznuqui yawchi. Jalla nekztanaqui moktiquiztan jweržcu, tekz zjijca. ³¹ Jalla nuž jweržcu zjijcawc cjen cunamit žoñimiž pewcznačan, "¿Kjažtiquiztan tii aznu jwerjo?" cjicanaqui. Jalla nii puntu pewcztiquiztan ančhucqui kjaaznaquiča, tuž cjican: "Jesusa Jiliriž tii aznu pecča".

³² Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui ojkchiča. Jaknužt Jesusa chiitčhaja, jalla nuž cjitacama watchiča. Jalla nuž tsji mokta aznu watchiča. ³³ Jalla nuž jweran, nii aznuž tuyñunacaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan tii aznu jwer ančhucjo?

³⁴ Tjaajintanacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesusa Jiliriqui tii aznuž pecča.

³⁵ Nekztanaqui Jesusižquiz chjitchiča. Nekztan zquitinaca jepžcu ninacaqui Jesusižquiz yawkatchiča. ³⁶ Nii aznuquiz Jesusaž jiczquiz okan, žoñinacaqui zquiti chjinchiča, zquitinac juntuñ okajo chawc jilirižtakaz. ³⁷ Olivos cjita curulla watan, Jerusalén watja tjenziča. Jalla nekztanaqui tjapa niž tjaajinta žoñinacaqui altu joržtan Yooz honora wayti kallantichiča. Chipchipcan Yooz honora waytichiča, tjapa Jesusiž paata milajrunaca cherčhiz cjen. ³⁸ Nižaza cjichiča:

—¡Chawc Jiliri! ¡Yooz tjuuquiz tjonchi jiliri! ¡Honorchiz cjila! ¡Arajpacha žejlñinaca cuntintuž cjee! ¡Arajpach Yoozquin wali honorchiz cjila!

³⁹ Jalla nuž Jesusižquiz honora waytitiquiztan tsji žejlñi fariseo žoñinacaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, tii am apžni žoñinaca ujnna ch'uj želajo.

⁴⁰ Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančucaquiz cjiwčha, tii žoñinacaž ch'uj cjisnaquila niiqui, tii maznacamiž altu joržtan chiyasačha, wejt honora waytizjapa.

⁴¹ Jerusalén watja žcatžincan, jalla nii watja cheržcu, Jesusaqui nii wajtchiz žoñinacaž cjen kaachičha, ⁴² tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz žoñinaca, tonj tjuñquiziqui wejt puntuquiztan intintaztasaz niiqui, zuma cuntintuž cjitasačha. Walipankaz kamtasačha. Ančuca kuznaca jeejskatz pecučha. Pero wejt puntuquiztan ančucaquiztan čhjojžtačha. Jaziqui ančhucqui Yooz zumanaca anaž cherasačha. ⁴³ Wejt puntu ana intintazziž cjen walja anawali tjuñinacaž tjonaquičha. Nii tjuñinacquiziqui ančuca quintra žoñinacaqui tii wajtž tjiya tsjii pirka quintra paaquičha. Tjapa kjuttanž ančuca wajt muytata quintrarionacaqui želaquičha. ⁴⁴ Nižaza ančuca wajt pirkami k'ala pajltaž cjequičha. Tii wajtchiz žoñinaca ocjalanacžtanpacha contaž cjequičha. Nižaza tjappacha k'ala pampa nonžtaž cjequičha, anaž maz tawkitami želaquičha. Yoozqui anchucaquiz tsjii liwriiñi cuchanžquichičha; ančhuczi tii liwriiñiqui ana pajchinčhucčha. Jalla nižtiquiztan tii wataquičha. —Jalla nuž cjichičha Jesusaqui.

JESUSAQUI TIMPLU PEWZIČHA

⁴⁵ Jerusalén watja irantižcu, Jesusaqui timpluquiz luzzičha. Timpluquiztan zawncchuc liwj tuyñinacami kjayñinacami tjirkatchičha. ⁴⁶ Ninacžquiz cjichičha:

—Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Wejt kjuyaqui Yoozquin mayiziz kjuyačha”. Ančhuczi tii wejt kjuya tjañi žoñinacž kjuyažtakaz paachinčhucčha.

⁴⁷ Jalla nekztanaqui zapuru Jesusaqui tjaajnatčha timpluquiz. Pero timplu jilirinacami lii tjaajiñi maestruncami wajt jilirinacami, jalla ninaczi jaknužt Jesusa coni atas, jalla nii kaznatčha. ⁴⁸ Pero tjappacha nii wajtchiz žoñinacaqui Jesusiž taku nonzjapa kuz tjaatčha. Jalla nižtiquiztan ana jaknužquiztanami nii conz puntuqui asiptiskatz atatčha.

20

¿JEC JESUSIZQUIŽ MANTICHI?

¹ Zapuru Jesusaqui timpluquiz žoñinacžquiz tjaajnatčha, y nižaza liwriiñi Yooz taku paljayatčha. Jalla nuž tjaajnan, tsjii nooj timplu jilirinaca, lii tjaajiñi jilirinaca, wajt jilirinaca, jalla ninacaqui Jesusižquiz macjatčhičha. ² Nuž macjatžcu Jesusižquiz paljaychičha:

—Jaziqui am chiyaquičha. ¿Jec am mantichi tii paazjapajo? Nižaza ¿jec jilirit am utchi jilirižtakaz cjisjapajo?

³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrmi jazic ančucaquiz zakal pewcznačha. ⁴ ¿Ject Juan mantižquichi bautisjapajo? ¿Yoozkaya uz žoñinaca, ja? Kjaazna.

⁵ Jalla nuž chiitiquiztanaqui ninacpora ch'aasi kallantichičha, tuž cjican:

—¿Jaknužum cjeequi? “Yooz mantitačha” cjican učhum kjaaznaquiž niiqui, “¿Kjažtiquiztan ančhuc nii Juan ana criichinčhuctajo?” jalla nuž cječhan tiicni. ⁶ “Žoñiž mantitacha Juanqui” cjican učhum kjaaznaquiž niiqui, tjapa žoñinacaqui učhum conačhani maztan čhjaczawi. Tii žoñinacaqui Juanž puntuquiztan cjiñičha, niiqui werarapančha Yooz taku paljayñi profetaqui, jalla nii.

⁷ Nuž palt'ižcu nii jilirinacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejrnacqui anal zizučha, jequit Juanqui bautisajo mantižquitčhaja, nii.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Nižaza wejrqui ana zakal maznasačha, jec jiliriž mantita paa-učhaja wejrqui, nii.

ANA WAL PIYUNANACA QUINTU

⁹ Nekztanaqui Jesusaqui žoñinacžquiz paljayi kallantichičha. Paljaycan tii quintu quint'ichičha, tuž cjican:

—Tsjii patrun žoñiqui uwasanac zkala čhjaczčičha. Nekztan nii zkala partira tjaachičha piyunanacžquiz. Nekztanaqui ažkquin ojkičha ažk tjuñi kami. ¹⁰ Uwasa ajz cujicha timpu tjontan patrunaqui piyuna cuchanžquichičha niiž partir zkala ricujzjapa.

Nii pachpiquiz partira langzñi žoñinacazti patrunaž cuchanžquita piyuna kijchcu chjatkatchičha. Ana čhjulchiz cuchanchičha. ¹¹ Nekztanaqui patrunaqui wilta tsjiižtan piyuna cuchanžquichičha. Nekztan partir yokquiz kamñi žoñinacaqui patrunaž cuchanžquita piyuna ch'aanchičha, nižaza kijtchičha, nižaza ana čhjulchiz cuchanchičha patrunžquin. ¹² Nekztanaqui patrunaqui tsjiižtan cuchanžquichičha. Nii partira žoñinacaqui cuchanžquita piyuna chjojritchičha, nižaza chjatkatchičha.

¹³ Nižtami nii yokchiz patrunaqui pinsichičha, tuž cjican: “¿Čhjulut wejr paas? Wejt k'ayi majch cuchnačha. Jalla nuž cheržcuqui nii partira žoñinacaqui rispitačhani”.

¹⁴ Pero partira zkala langzñi žoñinacazti cuchanžquita majch cheržcu, ninacpora parlassičha, tuž cjican: “Tiiqui tjappacha tii irinsa tanznačhani. Jaziqui ticž conžla. Nekztan učhumž tii zkal yokac tanznaquičha”. ¹⁵ Nuž pinsitiquiztan partira langzñi žoñinacaqui cuchanžquita majch yok tjiya jwescu conchičha.

Jaziqui pewcznučha:

—Nii zkal yokchiz patrunaqui čhjulukat nii žoñinacžtanac paačhani? ¹⁶ Wejrqui cjiwčha. Tjonžcu zkal yokchiz patrunaqui partira langzñi žoñinaca conaquičha. Nekztanaqui patrunaqui niž zkal yoka yejkžquin tjaaznaquičha.

Jalla nuž nii quintu nonžcu, žoñinacaqui cjichičha:

—Yooz munañpaqui anaj nii cjila!

¹⁷ Jesusaqui ninacž kjutñi cheržcu cjichičha:

—Wejt puntuquiztanaqui cjjirta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Kjuy pirkiñinacaqui tsjii maz tjojtchičha. Nekztanaqui tjojtta mazqui isquinquiz cjissičha. Ultimquiziqui tucquin cjissičha”.

¹⁸ Nii maz cjen jakziltat ujquiz tjojtsnačhaja, jalla niiqui pirasužtakaz t'okuntaž cjequičha. Nižaza jakziltiž juntuñ nii mazqui tjojtsnaquiž niiqui, pulpužtakaz t'oknaquičha.

—Jalla nuž cjichičha Jesusaqui.

TASA PACZ PUNTU

¹⁹ Jesusaqui nii quintu chiyatčha quintra žoñinacž puntu. Jalla nižtiquiztan timplu jilirinaca, nižaza lii tjaajiñi maestrunaca, jalla ninacaqui Jesusaqui tanz pecatčha nii orapacha. Pero parti žejlñi žoñinaca ekskcu, ana tani atchičha. ²⁰ Pero nii quintranacaqui Jesusižquiz tiraž awayt'atčha. Nižaza tsjii kjažt awayt'ini žoñinaca mantichičha, Jesusižtan ojklajajo zuma žoñižtakaz. Nuž chica ojklajcan Jesusižquiztan ana zuma taku jwes pecatčha, uj tjojtunzjapa. Jalla nuž uj jwezanžcu nii wajt chawc jiliržquiz intirjiz pecatčha. ²¹ Jalla nuž awayt'ican Jesusižquiz pewczičha tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, zizuž wejrnacqui, am werarapan tjaajiñamčha. Kjažtam parti žoñinacac chiyaj cjee, amqui werarapankaz chiiñamčha Yooz kamañ puntuqui. ²² Jaziqui tjaajznalla tii puntuquiztan. Wejrnacqui César cjita chawc jiliržquiz tas paaz tjaayiñčha. ¿Jalla nuž tas paaz tjaazqui wali cjesaya, uz anaž wali cjesaj?

²³ Pero nuž pewcztiquiztan nonžcu Jesusaqui ninacž pizc kuzziz naychičha. Nekztanaqui cjichičha:

—¿Kjažtiquiztan ančhucqui chawc ujquin wejr tjojtskatz pecjo? ²⁴ Tsjii paaz zjijca, cherzjapa.

Paaz zjijcžcu, Jesusaqui cjichičha:

—¿Tii paazquiz jecž yujcta? ¿Nižaza tii paazquiz jecž tjuu cjjirtata?

Ninacaqui kjaazičha:

—César cjita jilirž yujcčha, niž tjuuzakazza.

²⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichičha:

—Čhjulumi jiliržta cjenaqui jiliržquiz tjaa. Nižaza čhjulumi Yoozta cjenaqui Yoozquiz tjaa.

²⁶ Anaž jecmi Jesusižquiztan ana wal taku jwesi atasäčha nii žejlñi žoñinacž yujcquiz cjicanpachaqui. Jalla nuž Jesusiž kjaaztiquiztanaqui ninacaqui ispantichičha; ch'uju cjissičha.

ŽOŇINACA JACATATZ PUNTU

²⁷ Wiruñaquí tsjii kjažt saduceo cjeta žoñinacaquí Jesusižtan zali ojkchičha. Nii saduceo žoñinacaquí tjaajiñitačha, ticzi žoñiqui anapan jacatatasáčha, nuž cjiñitačha. Jalla nii jacatatz puntuquiztan Jesusižquiz paljaychičha, ²⁸ tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, Moisesaquí učumnacalta cjiyrkalčha, tuž cjican: “Tsjii žoñi ticznasaž niíqui, niíž tjun ana ocjalchiz cjesaž niíqui, nekztan nii ticzi žoñž jilaquí naa žew žon tjunatan zals waquizičha, nii ticzi jilž cuntiquiztan ocjala paazjapa”. ²⁹ Jaziqui pakallak jilazullca želatčha. Jilir jilaquí zalsičha. Nekztan ticzičha ana ocjalchiz. ³⁰ Nekztanaquí tsjii taypir jilaquí žew žon tjunatan zalsizakazza. Nekztan ticzizakazza ana ocjalchiz. ³¹ Nekztanaquí yekja taypir jilaquí žew žon tjunatan zalsizakazza. Niíž jaru niíž jaru naa tjunatan zalsičha tjapa nii pakallak jilazullcanacaquí. Nižaza tjappacha ticzičha jilazullcanacaquí. Ana ocjala ecchipančha. ³² Ultimquiziqui naa maatak žonqui ticzinčha. ³³ Jaziqui žoñinaca jacatattanaquí, ¿jakzilta jilž tjunt cjequejo naa žonjo? Tjappacha nii pakallak jilazullcaquí naa žonatan zalsičha. —Jalla nuž pewczičha saduceo quintra žoñinacaquí.

³⁴ Jalla nižta puntuquiztanaquí Jesusaquí kjaazičha, tuž cjican:

—Tii muntuquiz žejlcanaquí luctakami maatakami zalza; nižaza maatinaca zalsjapa tjaačha. ³⁵ Jakziltat Yoozquin kuzzizlaj niíqui ticziquiztan jacatatzcu, arajpach wajtquin želaquíčha. Nicju žejlcan ana zalznaquíčha. Nižaza anaž zalzmi želasačha. ³⁶ Arajpachquin žejlcan, žoñinacaquí anjilažtakaz cjequičha; ana ticznasačha. Nižaza jalla nuž jacatattiquiztanaquí Yooz žejtñi maatinacapančha. ³⁷ Yooz tawk libruquiz tsjii ujsñi kal quintu žejlčha. Nii quintu quint'ican Moisespachačha učum zizkatchi, žoñinaca ticziquiztan jacatattñi, jalla nii. Nii Yooz tawk libruquiz Moisesquí cjiyrchičha, tuž cjican: “Yooz jiliriquí Abrahamž Yoozza. Nižaza Isaacž Yoozza. Nižaza Jacobuž Yoozza”. ³⁸ Nii žoñinacž curpu ticziž cjenami, žejtčha. Yoozquí anačha ticzi žoñž Yoozquí. Niičha žejtñi žoñž Yoozquí. Tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaquí žejtchipan žejlčha.

³⁹ Jalla nekztanaquí tsjii kjaž lii tjaajiñi maestrunacaquí cjichičha:

—Zuma Tjaajiñi Maestro, walim chiichamčha.

⁴⁰ Jesusiž walja zizñi zizñi chiican quintra žoñinacaquí eksičha iya pewczjapaquí. Panž atiptatačha ninacaquí.

JESUSAQUI TSJII PEWCZIČHA

⁴¹ Nekztanaquí Jesusaquí cjichičha:

—Žoñinacaquí tuž cjiñičha: “Cristučha Davidž Majchquí”. ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo?

⁴²⁻⁴³ Davidpachačha cjichi Salmos cjeta libruquiz, tuž cjican:

“Yooz Ejpquí wejt chawjc jiliržquiz cjichičha: ‘Am kjojch koztan am quintri žoñinaca t'oksnáčha, jalla nii t'okscama wejt žew latuquiz julzi žela amqui’ ”.

⁴⁴ Davidpachačha Cristuž puntuquiztan “Wejt chawjc jiliričha” cjican chiichičha. Jalla nižtiquiztan, ¿jaknužt Cristo chawjc jiliri cjicanpacha Davidž majch cjesajo?

JUDIO LII TJAAJIÑI MAESTRUNACŽ PUNTU

⁴⁵ Tjapa žoñinacž nonznan, Jesusaquí niíž tjaajinta žoñinacžquiz paljaychičha, tuž cjican:

⁴⁶ —Lii tjaajiñi maestrunacžquiztan cwitaza. Ninacaquí tol zquitchiz ojklayz justasñičha, walja honorchiz cjisjapa. Nižaza palazquiz ojklaycan zuma rispitchiž tsaan-skatz pecñičha. Nižaza ajcz kjuyquiz tucquin julz pecñičha. Nižaza pijstiquiz lujlcan ancha tucquin julžcu honorchiz cjiskaz pecñičha. ⁴⁷ Nižaza ninacapacha žew maatakž cusasanaca tanzjapa, incallčha. Žoñinaca incallzjapa Yooztan ažka ažka parlitazoka cjiñičha. Yoozquin tjapa kuzziz žoñinacžtakaz tjeez pecčha. Jalla nižtiquiztan ninacaquí juc'ant tsjan anawaliž castictaž cjequičha.

21

OFREND A PUNTU

¹ Tsji noj timpluquiz žejlcan, Jesusaqui wali jiru ricach žoñinaca cherchiča ofrend cajquiz paaz uchñi. ² Nižaza tsjaa poris žew maataka cherchiča. Naa žewqui pizc paazalla utchiñča. ³ Jalla nii cheržcu Jesusaqui cjichiča:

—Tii razunal cjiwča. Taa poris žew žonqui ofrend cajquiz juc'ant jila utchiñča, tjapa parti žoñinacžquiztan. ⁴ Parti žoñinacaqui žejtchi paaz utchiča. Naa poris žewzti tjappacha naaža paaz utchiñča; ana iya žejlča, čhjeri kjayzjapa.

JUDIUŽ TIMPLU PUNTU

⁵ Yekjap žoñinacaqui timplu puntuquiztan parlatča, nižaza nii timpluquiz žejlñi c'achja maznac puntuquiztan parlatča, nižaza nii Yoozquiz ofrenda tjaata puntuquiztan parlatča. Jalla nuž nonžcu timplu puntuquiztan Jesusaqui chiichiča, tuž cjican:

⁶ —Tsji noj tjapa tii timplu pajtaž cjequiča. Ana zinta tii maznaca pirkita želaquiča.

TII MUNTU TUCUZINZ PUNTUQUI

⁷ Jalla nekztanaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, ĵčhjulator tii amiž chiita wataquejo? Ima amiž chiita takunaca watan, ĵčhjulut siñalažtakaz cjequejo?

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ančhucqui persunpachquiz cwitaza, anača incallskata. Walja žoñinacaqui wejt tjuu aynakanž tjonaquiča, tuž cjican: “Wejrtča Cristutqui”. Nižaza “Wajillaž Cristuž tjonaquiča”. Nuž cjicanž ojklayaquiča. Jalla nuž chiyamani ančhucqui anača criya, nižaza anaž ninacžtan apznaquiča. ⁹ Čhjulator quira zalz quintumi nižaza kichas zalz quintumi želačhaj niiqui ančhucqui wiraž ana tsucaquiča. Nuž: watanami imaž tii muntu tucuzinzqui irjatžcaquiča. Jalla nižta ana walinacača primiraqui watstanqui.

¹⁰ Jesusaqui tira paljaychiča, tuž cjican:

—Tsji nacionžtan tsji nacionžtan kichasaquiča nacionpora. Nacionanacquiztan quiranaca zalassaquiča. ¹¹ Nižaza pajk terremotonacaž wataquiča, yokaž chjekinskatcan. Nižaza parti yokaran wali chawc mach'a želaquiča. Nižaza parti yokaran anawal cona želaquiča. Nižaza arajpachquin anawali ispantichucanacaž parizaquiča, pajk siñalažtakaz wataquiča.

¹² Pero ima tižtanaca watcan ančhucqui tantaž cjequiča, nižaza kijchtaž cjequiča. Nižaza ajcz kjuyquin chjichtaž cjequiča uj jwesanzjapa. Nižaza carsilquiz chawctaž cjequiča. Nižaza wali chawjc jilirž yujcquin chjichtaž cjequiča. Jalla nižtanacaž ančucaquiz wataquiča, ančucaž wejtquin kuzziz cjen. ¹³ Jilirž yujcquiz chjichta cjen, ančhucqui wejt favoraž tjurt'aquiča. ¹⁴ Ima jilirž yujcquiz tjurt'ican ančhucqui ančuca kuzquiz ana tantiiz waquiziča, jaknužt tjurt'ačhaja, jalla nii. ¹⁵ Tjurt'iñi chiiz oraqui weril zizñi taku tjaajžcača ančuca kuzquiz. Nii ančucaž zizñi taku chiitiquiztan anaž jecmi ančuca quintra kjaazñi atasača. Inakaz cjisnaquiča. ¹⁶ Ančhucqui tarasuntaž cjequiča. Maa ejp, jilanaca, famillanaca, mazinaca, jalla ninacžquiztanami tarasuntaž cjequiča ančhucqui. Nekztan yekjap ančucaquiztan contaž cjequiča. ¹⁷ Nižaza wacchi tii muntuquiz kamñi žoñinacaqui ančucaquiz chjaawjkataquiča, weriž cjen. ¹⁸ Jalla nuž cjenami anaž zinta ančuca ach charami pertiskatta cjequiča. ¹⁹ Nižaza sufrichiž cjenami jakziltat zumpacha Yoozquin tjurt'ichi cječhaja, Yooztan wiñaya cuntintu kamaquiča.

²⁰ Jesusaqui cjichizakazza:

—Jerusalén watja zultatuž muyuntita cjen, ančhucqui naaznaquiča, ultimu nii watjaqui t'ezintaž cjeekalaka, jalla nuž cjequiča ančhucqui. ²¹ Jalla nuž naazcan, Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui cur kjutñi zajtcu atipz waquiziča. Nižaza Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui wajtquiztan ulanz waquiziča. Nižaza joch yokquin žejlñi žoñinacaqui ana wajtquin quejpsquiz waquiziča, atipz waquiziča. ²² Nii noojiqui Yoozqui Israel

žoŋinaca casticaquiĉha. Casticz puntuquiztan tjapa Yooz tawk libruquiz cjjrtaqui cumplisnaquiĉha. ²³ ¡Ic maatakanacajay! ¡Wawa t'ichiŋi maatakanacajay! Ancha ana wali sufraquiĉha. ¡Tjapa tii yokquiz žejlŋi žoŋinacajay! Anchaž llact'azaquiĉha, castictaž cjequiĉha. ²⁴ Žoŋinacaqui quirquiz ticziž cjequiĉha. Yekjap žoŋinacacazti tanžcu chjich-taž cjequiĉha yekja nacionquin. Nižaza yekja wajtchiz žoŋinacaqui tii wajtchiz žoŋinaca mantaquiĉha, nii yekjanacž timpu tucuzinžcama, nižaza Yooz munaŋpa timpucama.

²⁵ 'Jalla nekztanaqui tjuŋquizimi jizquizimi warawarquizimi, jalla ninacžquiz siŋalanaca wataquiĉha. Nižaza pajk kot ljojkiž kjawaquiĉha. Jalla nižtiquiztan tii yokquiz žejlŋi žoŋinacaqui walja tsucchi kuzziz cjequiĉha, nižaza turwayžinta kuzziz cjequiĉha. ²⁶ Arajpachquin žejlŋi kjananacami ĉhjekinskattaž cjequiĉha. Jalla nii cheržcu žoŋinacaqui pinsaquiĉha, tii muntu kjažt wataquejo, jalla nii. Tii muntu tucuzinz tjewznaquiĉha. Jalla nižta watan žoŋinacaqui tsucscukaz tismayaquiĉha. ²⁷ Jalla nekztanaqui žoŋinacaqui wejr, nii tsewtan cuchanžquita Yooz Zoŋi, quejpžquiŋi cheraquiĉha. Walja kjancan wejt azi tjeežcan tsjir taypiqueiz tjonaĉha. ²⁸ Jalla nižta anawalinaca wati kallantan, anĉhucqui walja Yoozquin kuzziz cjee. Achamiž wayta, tsewcchucĉha cherna. Wajillaž anĉhuca ultim liwriiz tjuŋi tjonaquiĉha.

²⁹ Nižaza Jesusaqui tii quintu quint'ichiĉha tuž cjican:

—Higo muntiquiztan naazna; ĉhjul muntimi naazna. ³⁰ Anĉhucmi tsjii munti ch'ojŋapahaž c'ajan tuž zizza, kjutunz timpu žcatžinĉha, jalla nii. ³¹ Jalla nižta irataž tii weriž chiitanaca watan, anĉhucqui tuž zizaquiĉha, Yooz mantiz tjuŋi žcatžinĉha, jalla nii.

³² 'Tii razunal cjiwĉha. Ima tjapa tii timpuquiz kamŋi žoŋinacaž ticznan, tjapa weriž chiitanaca wataquiĉha. ³³ Arajpachami yokami tucuzinžcama. Wejt takuzti anapanž tucuzinžcama, panž cumplisnaquiĉha.

³⁴ 'Anĉhucqui persunpachquiz cwitaza. Anĉhucqui anaž turpi kuzziz cjee. Ana wali kamz cjen, nižaza licz cjen, nižaza tii wir cusasanacžquiz kuz tjaaž cjen, jalla nuž cjen žoŋinacaqui turpi kuzzizza. Ana zuma kaman Yooz tjonz tjuŋi tiripintit anĉhuc tanaquiĉha ³⁵ tsjii trampaqui tiripintitž tanža, jalla nižta irataž Yoozqui tii muntuquiz ana wali kamŋi žoŋinaca tiripintit tanaquiĉha, casticzjapa. ³⁶ Anĉhuczi listu tjaczi tjewzŋi cjee. Zapuru anĉhucqui Yoozquiztan azziz cjisjapa mayiza, tjapa watŋi anawalinacquiztan atipzjapa, nižaza tsewctan cuchanžquita Yooz Žoŋž yujcquiz zuma prisintizjapa.

³⁷ Jalla nuž tjaajinĉiĉha Jesusaqui. Majiŋqui Jesusaqui timpluquiz tjaajnatĉha zapuru. Weenqui Olivos cjita curullquin želi okatĉha. ³⁸ Tjapa žoŋinacaqui wentan timpluquiz tjonatĉha Jesusiž taku nonžŋi.

22

JESUSA TANZ TANTIITA

¹ Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijjsta irantižcatĉha. Nii pijjstaqui pascua cjitataĉha. ² Nii oraqui timplu jilirinacami lii tjaajiŋi maestrunacami, “¿Jaknužt Jesusa conas?” cjican kazziĉha. Pero ninacaqui parti žoŋinaca walja ekscu, ana conit atĉiĉha.

³ Jalla nekztanaqui Satanás cjita zajraqui Judas kuzquiz luzziĉha. Judasqui Iscariote cjitazakaztaĉha. Judasqui parti tuncapan illzta žoŋinacžquiztan nekztantaĉha. ⁴ Judasqui timplu chwawc jilirinacžtanami, timplu zultatž jilirinacžtanami parli ojkiĉha. Ninacžtan zalžcu, parliĉiĉha, jaknužt ninacž kjarquiz Jesusa intirjas, jalla nii. ⁵ Jalla nuž Judas parlitiquiztan quintra žoŋinacaqui ancha cuntintutaĉha. Paaz tjaaž compromitchiĉha. ⁶ Jalla nižtiquiztan Judasqui asiptichiĉha, “Way” cjican. Nekztanaqui tantiya kallantichiĉha, jaknužt ana tama žoŋi želan Jesusa intirjas, jalla nii.

SANTA CENA PAACHIĉHA

⁷ Jalla nekztanaqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijjstaqui irantižquichiĉha. Nii pijjstiquiz tsjii uuzi wilana conspantaĉha, pascua pijjsta paazjapa. ⁸ Nekztanaqui Jesusaqui

pucultan niiz tjaajintanaca cuchanchiicha. Pedruzhtan Juanzhtan ninacatacha. Ima cuchancan ninaczquiz tuž cjichiicha:

—Anchucquiz oka, uchumnacaž pascua chjeri lujljapa, tjacza.

⁹ Nekztanaqui nii pucultan tjaajintanacaqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakziquin wejrnacqui chjeri tjacznaquiya?

¹⁰ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anchucqui watja luzcu, tsjii žoňžtan zalaquiča kjaz luuz kuzzi. Nii žoňž wirquiz apznaquiča, jakziquin luzačhaja, jalla nekz. ¹¹ Jalla nekz luzcu nii kjuychiz žoňžquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejt Tjaajiňi cjiča: ¿Jakziquin visitz kjuya žejlya, wejt tjaajintanaczhtan pascu chjeri lujljapaya?” ¹² Nekztanaqui tsewcta pisuquiz tsjii pajk kjuya tjeznaquiča anchucaquiz. Nii kjuya listu tjacza cjequiča. Jalla nekz chjeri lujlz tjacznaquiča.

¹³ Jalla nekztanaqui nii pucultanaqui ojkchiča. Nekztan Jesusiž chiitacama watchiča. Jaziqui nekziqui pascu chjeri kissiča.

¹⁴ Pascu chjeri lujlz ora cjen, Jesusaqui niiz illzta žoňnacžtan misquiz julziča. ¹⁵ Jalla nuž julzcu Jesusaqui ninaczquiz cjichiicha:

—Wejrqui anchucatan tii pascu pijsta chjeri lujljapa ancha pecchinpanča, ima ticzan. ¹⁶ Anchucaquiz cjiwča, anchucatan ana iya tii pijsta paača, chjuloracamat Yooz ultimu tjapa mantačhaja, jalla nii oracama. Nekztan tii pijsta wilta paa-ača.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui persun kjaržtan wasu tanziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichiicha. Nekztanaqui niiz illztanaczquiz cjichiicha:

—Tii wasu tanžna. Anchuccama tojžcuqui liczna. ¹⁸ Tekztan nawjkchuc wejrqui uwas kjazqui anal iya licača, chjuloracamat Yooz tjapa mantačhaja, niicama.

¹⁹ Jalla nii licžcuqui, Jesusaqui persun kjaržtan t'anta tanziča. Nekztan Yooz Ejpžquin sparaquiz cjichiicha. Nekztanaqui t'anta kjolžcu niiz illztanaczquiz tjaachiča, tuž cjican:

—Tiiča wejt curpuž cuntaqui. Tii wejt curpuqui intirjitaž cjequiča anchuca laycu. Nižaza wejr cjuňžcu, tii lujlznaquiča.

²⁰ Nekztan chjeri lujlžcu, wasu tanziča. Nekztan niiz tuqui chiita taku irata chiichizakazza, tuž cjican:

—Wejt ljocqui anchuca laycu tjawktaž cjequiča. Wejt ljocžtan ew žejtz kamaňa ut'aytaž cjequiča. Tii wazuquiztan liczqui wejt ljoc cuntiquiztanča.

²¹ Wejt quintra tarasunňi žoňiqui wejttan chicapachača tii misquiz. ²² Wejrqui tsewctan cuchanzquita Yooz Žoňtča. Wejrqui Yooz Epiž munaňpi jaru jalla nii kamaň jiczquiz okača. Wejt quintra tarasunňi žoňžquizzti anawaliž cjisnaquiča.

²³ Jalla nuž chiitiquiztan tjaajinta žoňinacaqui ninacpora pewcsasiča:

—¿Jequit wejrnacquiztan nii tarasunňi žoňi cjes? —Nuž cjican ninacpora pewcsasiča.

¿JEQUIT TUCQUIN CJEEQUI?

²⁴ Jalla niiz wiruňaqui nii tjaajintanacaqui ch'aasiča, ject tucquin naazi cjeequi, jalla nii. ²⁵ Pero Jesusaqui ninaczquiz cjichiicha:

—Chawc jilirinacaqui persun wajtchiz žoňinaca mantiňiča anawal patrunažtakaz. Nižaza nii jilirinacaqui mantita žoňinaczquiz jilirž honorakaz waytiskatča, “walipan paača tii jiliriqi”, cjican. ²⁶ Anchuczti anaž nižta paaz waquiziča. Antiz anchucqui tižta paaz waquiziča. Jakziltat tsjan chawc jilirižlaj niiqui, tjowažtakaz cjis waquiziča. Nižaza jakziltat mantiňižlaj niiqui, piyunažtakaz cjis waquiziča. ²⁷ ¿Ject tucquin chekan žoňejo? ¿Misquiz julzňi žoňej chekanaqui? Už ¿nii misquiz atintiňi žoňej, jaa? Tii razunal cjiwča: Misquiz julzňi žoňiča tucquin chekanaqui. Jalla nuž cjenami wejrqui anchucaporquiz atintiňi žoňižtakaztča.

²⁸ Anchucqui wejttan chica žejlchinčhucpanča wejtquiz anawali watanami. Wejtquiztan ana zarakchinčhucča. ²⁹ Jalla nižtiquiztan wejrqui anchuc uchača, mantiňi jilirinaca cjisjapa. Jaknužt wejt Yooz Ejpqui mantiňi jiliri cjisjapa wejr utčhaja, jalla nižta.

³⁰ Jalla nuž cjen ančhucqui arajpach wajtquin wejttan chica želaquiča, nižaza wejttan chica lujlznaquiča. Nižaza nekziqui wejttan chica jilirž sillquiz julznaquiča tuncapan Israel t'akquiz žoninaca pjalzjapa.

SIMON PEDRUQUI JESUSA ANA PAJŃI CHIYAQUIČHA

³¹ Nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Simona, Simona, tiim zizaquiča amqui. Satanasqui am pecča, niiž parti cjiskatzjapa. Trigožtakaz layinz pecča, ujquiz tjojtskatzjapa. ³² Simona, am laycu tjurt'ižinčinča ana juc'anti upa kuzziz cjeyajo. Amqui Yoozquin tjapa kuztan quejpžcu am jilanaca yanapaquiča tjup kuzziz tjurt'ajo.

³³ Nekztanaqui Simonaqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, wejrqui listučha amtan chica ojkszjapa; carsilquizimi lusasača; nizaza amtan chicapachami ticsnasača.

³⁴ Jalla nuž chiitiquiztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Pedro, amquiz chiyučha, ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuquiztan nicaquiča. Čhjep wilta wejr ana pajnim chiyaquiča.

JESUSIŽ CHIŽINTA TAKUNACA

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui paljaychiča, tuž cjican:

—Tuquiqui wejrqui ančhuc cuchanchinča ana quelzziz, nižaza ana paazziz, nižaza ana yekjat čhjatchiz. Jalla nuž okan žančhucaquiz čhjulut pjaltichiya?

Nekztanaqui ninacaqui kjaaziča:

—Anaž čhjulumi pjaltichiča, —cjican.

³⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Anziqui jakziltat quelzziz cječhaja, nii quelzqui chjicha. Nižaza jakziltat paazziz cječhaja, nii paazqui chjicha. Jakziltat ana armichiz žejlčhaja, persun chaquita tuyžla, arma kjayžjapa. ³⁷ Ančhucaquiz chiyučha. Wejt puntuquiztanaqui Yooz takuqui tuž cjiča: “Castictaž cjequiča anawal žoñinacžtan chica”. Wejt persunquiz cumplistanča nii cjirra Yooz takuqui. Nižaza tjapa cjirra Yooz takuqui wejt puntuquiztan cumplistanča.

³⁸ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, tekzi pizc arma žejlča.

Jesaqui kjaaziča:

—Nužquizka cjila, —cjican.

JESUSAQUI YOOZ EJPŽQUIN MAYIZIČHA

³⁹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ulanchiča. Olivos cjita curullquin ojkiča, jalla nicju ojkičpantača. Tjaajinta žoñinacaqui Jesusižquiz apziča. ⁴⁰ Olivos cjita curulla irantižcu, Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Ejpžquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

⁴¹ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tjaajintanacžquiztan žoñiž maz čhjacta, jalla nužullquin ojkiča. Jalla nicju quillsiča Yooz Ejpžquin mayizizjapa. ⁴² Mayizican cjichiča:

—Yooz Tata, amqui munaquiž niiqui, wejr liwriyalla tii sufrisquiztan. Pero anal wejt kuzcama ojcz pecučha. Jaknuž am kuz munčhaja, jalla niicama ojcz pecučha.

⁴³ Jalla nii oraqui arajpachquiztan tsjii Yooz Epiž cuchanžquita anjilaqui jeczquichiča, Jesusa azi tjaazjapa. ⁴⁴ Jesusaqui jalla nuž ancha llact'azcan, tjapa aztan Yoozquin mayizatča. Jalla nuž mayizan ancha pjalni pjatziča ljocžtakaz čhjujatča yok kjutni.

⁴⁵ Yoozquin mayiziz žeržcu, tsijtsiča Jesusaqui. Nekztanaqui niiž tjaajintanacžquiz quejpchiča. Ninaca llaquizinpantiž tjajatča. Nuž cjen Jesusaqui tjajni zalčiča.

⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—ŽAnčhucqui kjažtiquiztan tjaj-jo? Žaazna, Yoozquin mayiza ana ujquiz tjojtsjapa.

JESUSA PRESO TANTA

⁴⁷ Jesusaž ima parla žerznan, walja žoñinaca tjonchiča. Judas cjita žoñiqui tucquinpan tjonchiča. Judasqui nii tuncapan illzta žoñinacž partiquiztantača. Nekztan Jesusižquin macjatchiča chjulzjapa. ⁴⁸ Jesusaqui Judasquiz cjichiča:

—Judas, ¿wejr tsjii chjulžcum amqui tarazunaquiya? Wejrtča Yooz cuchanžquita žoñtqui.

⁴⁹ Jesusižtan žejlñi žoñinacaqui jalla nižta cheržcu, pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿cuchillu armižtan tjurt'auquiya?

⁵⁰ Tsjii nii tjaajintanacžquiztan timplu jilirž piyuna čhjojritchiča, žew cjuñi chjajtžinchiča. ⁵¹ Pero Jesusaqui cjichiča:

—Nužquizkaz cjee. Armižtan ana iya tjurt'auquiča.

Nekztanaqui nii orapacha Jesusaqui nii piyunž cjuñi lanžcu čhjetinchiča. ⁵² Timplu chawc jilirinacami nižaza timplu zultatž jilirinacami, nižaza wajt jilirinacami, jalla ninacami Jesusa preso chjichi tjonchiča. Ninacžquiz paljaychiča Jesusaqui, tuž cjican:

—¿Kjažtiqiztan ančhucqui cuchillu armižtan, nižaza tuñžtan tjonchinčhucta, wejr tanzjapaya? ¿Wejrqui tjañ žoñtkaya? ⁵³ Zapuru timpluquiz kamchinča ančhucatan chica. Nii oraqui wejr ana kjaž cjichinčhucča. Pero anziča ančuca tanz oraqui. Tii orakaz zumchiquiz kamñinacaqui mantasača.

PEDRUQUI JESUSA ANA PAJŃI CHIICHIČHA

⁵⁴ Jalla nekztanaqui žoñinacaqui Jesusa preso tanchiča. Tanžcu timplu chawc jilirž kjuya chjitchiča. Pedruqui ažkquiztanalla apziča. ⁵⁵ Jalla nii jilirž kjuy patio taypiquiz tsjii uj luminaru taaziča. Žoñinacaqui uj muytata julzi želatča. Nižaza Pedruqui ninacžtan chica julzi želatča. ⁵⁶ Jalla nuž uj kjanquiz julzi želan, tsjaa piyun žonqui Pedro žejlñi cherchinča. Nekztan naaqui cjichinča:

—Tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklayñitala, niž tiic, ¿ana jaa?

⁵⁷ Pedruzti nuž cjitiqiztan nicchiča, tuž cjican:

—Cullaca, nii žoñi anal pajuča.

⁵⁸ Jalla niž wiruñpacha, tsjiizuñ Pedro cherchizakazza. Jalla nuž cheržcu, cjichiča:

—Amqui nii parti žoñimla.

Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča; tuž cjican:

—Anapanča wejrqui.

⁵⁹ Tsjii orquiztanaqui yekja žoñiqui paljaychizakazza, tuž cjican:

—Ultim werara, tii žoñiqui nii žoñžtan chica ojklayñipantala. Tiiqui Galilea wajtchiz žoñizakazla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Jila, čhjulukam nižta chiičhani, anal zizuča.

Jalla nuž chiyani nii orapachaqui tsjii wallpi jora kjawchiča. ⁶¹ Jalla nuž wallpi jora kjawan, Jesusaqui Pedruž kjutñi kjutžcu cheržquichiča. Jalla nižtiqiztan Pedruqui, Jesús Jilirž tuqui chiita cjuñziča. Tuquiqui Jesusaqui cjichiča: “Ima wallpaž kjawan, amqui wejt puntuqiztan nicaquiča. Čhjep wilta wejr ana pajñim chiyaquiča”. ⁶² Jalla nuž watžcu, Pedruqui ulanchiča. Nuž ulanžcu ancha kaachiča, Jesusa ana pajñi chiižcu.

⁶³ Jesusa itzñi žoñinacaqui walja iñarchiča. Nižaza Jesusa wjajtchiča. ⁶⁴ Nižaza Jesusiž čhjucqui chawjczinžcu yujcquiz kijtchiča, tuž cjican:

—¡Tantiyalla! ¿Ject am kijchjo?

⁶⁵ Nižaza niž quintra čhjul anawalinacami chiichiča, nuž iñarchiča.

JESUSA JILIRINACŽ YUJCQUIZ CHJICHTA

⁶⁶ Tjuñiž tjewctanalla, tjapa judío jilirinacaqui juntassiča, wajt jilirinacami, timplu jilirinacami, lii tjaajiñinacami, jalla ninacami. Jalla nekztanaqui Jesusa chawjc parliz kjuya chjitchiča. Nicju ajczi jilirinacžquin apantichiča. Nekztan jilirinacaqui nižquiz pecunchiča, tuž cjican:

⁶⁷ —Jaziqui am chiya, ¿ampanim Cristumpanikaya?

Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui “jesalla” cjež niiqui, anaž wejr criyaquiz ančhucqui. ⁶⁸ Nižaza wejrqui ančhucquiz pewcznaž niiqui, anaž wejr werara kjaazta cjeeča. Nižaza wejr anaž cujtznacquiča ⁶⁹ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Tekztanpacha wejrqui tjapa azziz Yooz Ejpž žew latuquiz julzil cjeeča. —Jalla nuž kjaaziča Jesusaqui.

⁷⁰ Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi žoñinacaqui pecunchiča, tuž cjican:

—¿Am Yooz Majchimpanikaya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrpanča, ančhucž pecunča, jalla nužupanča.

⁷¹ Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿Čhjul juc'antiž tisticu tumpasajo? Učhumpachala niiž persun ata chiiñi nonztaqui, ana wali chiichiča, “Yooz Majchča wejrqui” cjican.

23

JESUSIŽTAN PILATO CJITA JILIRŽTAN

¹ Jalla nekztanaqui tjapa nii žejlñi jilirinacaqui tsijsiča. Nekztanaqui Jesusa čhjitchiča Pilato cjita jiliržquin. ² Jalla nicju uj tjojtñi kallantichiča, tuž cjican:

—Wejrnacqui tii žoñi wajtchinča, tii wajtchiz žoñinacžquiz anawaliž aptjapcan zelatča. Jalla nuž wajtchinča. Tii žoñizakaz cjiča: “Učhumqui Romanž jilirž tasa ana tjaz waquiziča” jalla nuž cjiča tiiqui. Nižaza cjiča, “Wejrtča Yooz cuchanžquita Cristutqui”. Nuž cjican, cjiča, “Wejrtča chawc jiliritqui”.

³ Jalla nekztanaqui Pilato cjita jiliričiqui tuž pewcziča:

—¿Judío wajtchiz žoñinacž chawc jilirim amya?

Nekztan Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jalla nužupanča, am nuž chiita, jalla nii.

⁴ Nekztanaqui Pilatuqui timplu chawc jilirinacžquiz, nižaza žejlñi žoñinacžquiz cjichiča:

—Anal tii žoñžquiz čhjul ujmi wačuča.

⁵ Nii žoñinacžti ancha ujquiz tjojtskatz pecatča. Jalla nižtiquiztan cjichiča:

—Tii žoñiqui niiž tjaajintižtan waljaž tjojtkila tjapa Judea yokquin žejlñi žoñinacaqui. Primiraqui Galilea yokquinž nižta paatča tiiqui. Jaziqui tekzi nižtazakaz paacha.

JESUSA HERODIŽQUIZ ČHJICHTA

⁶ Jalla nuž nonžcu, Pilatuqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Tiiqui Galilea yokchiz žoñikaya?

⁷ “Jesalla” cjican kjaaztan, Pilatuqui Herodes cjita Galilea chawc jiliržquin nii Jesusa cuchanchiča. Herodesqui Jerusalén wajtquiz želatča nii ora. ⁸ Jesusa cheržcuqui Herodesaqui ancha cuntintutača. Walja niiž puntuquiztan quintunaca nonchiča. Jalla nižtiquiztan ažkanaca Jesusižtan zalz pecatča. Jesusa milajru paañi chertz pecatča. ⁹ Herodesaqui walja pewcñi kallantichiča. Pero Jesusazti ana kjaazñi žejlchiča. ¹⁰ Jalla nicju zakaz timplu jilirinacami lii tjaajiñinacami chicapacha želatča. Ninacaqui walja Jesusiž quintra chiichiča, uj tjojtunzjapa. ¹¹ Herodesaqui zultatunacžtan Jesusa iñarchiča. Burla paachiča. Zultatunacaqui Jesusižquiz chawc jilirž punchu tjutziča. Jalla nekztanaqui Herodesaqui wilta Pilatužquin cuchanžquichiča. ¹² Nii oraqui Herodestan Pilatužtan amigo pajassitača. Niiž tuquiqui quintrača.

JESUSA PILATUŽQUIN CUCHANTA

¹³ Jalla nekztanaqui Pilatuqui juntjapchiča timplu jilirinacami wajt jilirinacami, nižaza žoñinacami. ¹⁴ Juntjapžcu, cjichiča:

—Ančhucqui wejtquiz tii žoñi zjjcchinčhucča, tuž cjican: “Tii žoñiqui žoñinacž aptjapñiča”. Nekztanaqui ančuca yujcquiz tiižquiz pecunchinla. Jalla nuž pecuntiquiztan tii žoñž ujqui ana watchinpanla, anchucaž tii žoñžquiz uj tjojtuntiquiztanaqui.

¹⁵ Herodesaqui nižazakaz ana čhjul ujmi watchiča. Jalla nižtiquiztan wilta wejtquin

cuchanžquitača. Ziza ančhucqui, tii žoñiqui anapanž ticz waquiziča. ¹⁶ Jaziqui cunkal casticača, nekztanaqui cutsnača.

¹⁷ Nii pjiistiquiz cjenaqui Pilat jiliri qui cuzturumpichiztača, tsjii pres žoñi liwrii cuts, jalla nii. Nii cuzturumpi paañitača žoñinacž kuz wali cjisjapa. ¹⁸ Jalla nuž Pilatuž chiitiquiztanaqui tjappacha nii žoñinacaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—¡Panž chjichla tiiqui! ¡Antiz Barrabás cutsla!

¹⁹ Jalla nii Barrabasqui carsilquiz chawctatača, nii wajtquin jilirž quintra žoñinaca aptjaptkalča, y nižaza žoñiž contkalča. Jalla nižtiquiztan carsilquiz chawjctatača. ²⁰ Pilatuqui Jesusa cuts peccan žoñinacžquiz wilta paljaychiča. ²¹ Nii žoñinacazti juc'anti altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—¡Cruzquiz ch'awczna! ¡Cruzquiz ch'awczna!

²² Čhjep wiltiquiz Pilatuqui paljaychiča tuž cjican.

—Tii žoñi, ¿čhjul anawali paachejo? ¡Wejrqui tii žoñž uj ana wachula! ¡Anaž ticz waquiziča tiiqui! ¡Jaziqui cunkal casticača, nekztanac cutsnača!

²³ Pero nii žoñinacazti juc'anti kjawchiča, “Cruzquiz ch'awczna” cjican. Timplu jilirinacami žoñinacami ancha kjawchiča, Pilatuž kuz atipscama. ²⁴ Jalla nuž kjawtiquiztan Pilatuqui ninacž kuzcama paachiča. Jesusa cruzquiz ch'awczcajo mantichiča. ²⁵ Nižaza Pilatuqui Barrabás cjita žoñi cutziča žoñinacž kuzcama. Nii Barrabasqui carsilquiztača, jilirž quintra žoñinaca aptjaptiquiztan, nižaza žoñi contiquiztan. Pilatuqui Jesusa intirjichiča nii žoñinacž kuzcama wali cjeyajo.

JESUSA CRUZQUIZ CH'AWCTA

²⁶ Jalla nekztanaqui zultatunacaqui Jesusa chjitchiča, cruzquiz ch'awczjapa. Jalla nuž chjichan tsjii žoñi tanzicha cruza tjuzjapa. Nii žoñiqui Cirene wajtchiztača, Simona cjitatača. Jochquiztan tjonatča. Jalla nuž Simona tanžcu zultatunacaqui Jesusiž cruza tjuzziča. Nekztan Jesusiž wirquiz ojkkatchiča.

²⁷ Walja žoñinacaqui apznatča. Walja maatakanaca kaacan kjawcan ancha llaquita apzicha. ²⁸ Pero Jesusaqui maatakanacžquiz cheržcu paljaychiča, tuž cjican:

—Jerusalén wajtchiz maatakanaca, wejtquiztan ana kaa. Ančhuca persunjapa nižaza ančhuca maatinacžquiztan kaa. ²⁹ Tsjii ora tjonaquiča. Nii oraqui žoñinacaqui sufris cjen chiyaquiča, “Ana majtñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž icchi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča. Nižaza anaž piz t'ichiñi maatakanacaqui cuntintuž cjequiča”. ³⁰ Nii ora zakaz žoñinacaqui walja sufris cjen curunacžquiz paljayaquiča, tuž cjican: “Wejtnac juntuñ tjojtžca”. Nižaza lumanacžquiz cjequiča, “Wejrnacž chjojsna, tsjii tjatta cunta”. ³¹ Tsjii ch'ojñi muntiquiz tižta paaquiž niiqui, kjoñ muntiquiz juc'ant ana wali paaquiča. —Jalla nuž paljaychiča Jesusaqui.

³² Zultatunacaqui pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awczjapa chjitchiča Jesusižtan chica. ³³ Calavera cjita yoka irantižcu, Jesusa cruzquiz ch'awczčiča. Nižaza nii pucultan tjañinaca cruzquiz ch'awctazakaztača, tsjii tjañizti žew latuquiztan, tsjii tjañizti zkar latuquiztan. ³⁴ Cruzquiz ch'awctan, Jesusaqui cjichiča:

—Yooz Tatay, tii žoñinaca pertuna, čhjulut paačhaja, anaž intintiča ninacaqui.

Nii ora zultatunacaqui Jesusiž zquiti tanzjapa, zurtiyassiča. ³⁵ Jalla nekzi žoñinacaqui walja chekznatča. Jilirinacami ancha burla paachiča, tuž cjican:

—Tiiqui yekjanaca liwriichiča. Ultim werar Cristumčhalaj niiqui, Yooziž illztamčhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁶ Nižaza zultatunacaqui burla paachiča. Macjatžcu jar vinu tirinchiča. ³⁷ Nižaza cjichiča:

—Amqui judionacž chawc jilirimčhalaj, niiqui, persunpacha liwriyalla.

³⁸ Nižaza cruzquiz Jesusiž ach juntuñ litranaca cjiirtatača. Čhjep tawkquiztan cjiirtatača, griego taku, latín taku, hebreo taku. Jalla tuž cjiirtatača: “Tiiča judionacž chawc jiliri qui”.

³⁹ Tsjii ch'awcta tjañi žoñiqui Jesusižquiz ana wal taku chiichiča, tuž cjican:

—Amqui Cristumčhalaj niiqui, persunpacha liwriyalla. Nižaza wejrnacmiž liwriya.

⁴⁰ Tsjii ch'awcta tjañizti nii tjañ mazquiz ujničha, tuž cjican:

—Amqui cruzquiz ch'awctazakazza. ¿Am anam Yooz eks, kjažtatajo? ⁴¹ Učhumqui ujquiztan sufristančha. Cruzquiz ch'awcta cjispanz waquizičha. Tii žoñizti ana čhjul ujchizza.

⁴² Nekztan nii tsjii tjañ žoñiqui Jesusižquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Jesusa, čhjulorat amqui mantiz kallantačhaja, jalla nii ora wejr cjuñznalla.

⁴³ Nekztanaqui Jesusaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Weraral amquiz cjiwčha, tonjtanpacha amqui wejttan chica cjequičha, Paraíso cjita zuma yokquinaqui.

JESUSAQUI TICZIČHA

⁴⁴ Nii oraqui taypuruž cjisnatčha. Tjapa nii yokaqui zumchi cjissičha, majñakak oracama. ⁴⁵ Tjuñiqui zumchi cjissizakazza. Nižaza pajk timplu cortina chicata wjajrzičha.

⁴⁶ Jalla nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan kjawchičha, tuž cjican:

—Yooz Tatay, am kjarquiz wejt animu cumpjiyučha.

Jalla nuž chiižcu, ticzičha.

⁴⁷ Jalla nuž watchi cheržcu tsjii romanž zultat jiliričha Yooz honora paljaychičha, tuž cjican:

—¡Ultim weraratalčha, tiiqui lijitum žoñitalčha! Ana ujchiztakalčha.

⁴⁸ Nižaza nuž watchi cheržcu tjapa nii cherñi žoñinacaqui ancha llaquita ojkchičha.

⁴⁹ Jesusiž mazinacami nižaza nii Jesusa Galilea wajtquiztan apzi maatakanacami ažkquiztan chekzcan quirchičha. Tsijtsucakaz cheksičha nii watñiqui.

JESUSIŽ CURPU SIPULTURQUIZ TJATŽTA

⁵⁰ Tsjii zuma žoñi želatčha José cjita. Yooz mantitacama kamñitačha. Judea yokquin Arimatea wajtchiz žoñitačha. Judiuž jilirinacž partitačha. ⁵¹ Nii zuma Josequi Yooz mantiz tjuñiž tjewsñipantačha. Nižaza niiqui anatačha Jesusa konz kuzzizqui parti jilirinacžtanaqui. ⁵² Nekztan Pilatužquin ojkchičha Jesusiž curpu mayi. ⁵³ Nekztanaqui Josequi Jesusiž curpu cruzquiztan apakžcu tsjii wali pajk pañužtan capzičha. Nekztanaqui sipulturquiz tjatzičha. Nii sipulturuqui wali pajk mazquiz pjettatalčha. Anatalčha yekja almami tjatta niiqui. ⁵⁴ Jeejz tjuñi žcatžintiquiztan, žoñinacaqui tjacznatčha jeejz tjuñquiz žejlžjapa. ⁵⁵ Nii Galilea yokquiztan Jesusižtan chica tjonchi maatakaqui Juzquiz apzičha, Jesusiž sipulturu cheri, jaknužt tjatžtažlaja, nii cheri. ⁵⁶ Jalla nekztanaqui persun kjuya quejpžcu, zuma ulurchiz aceitenaca nižaza tjajlinz cremanaca jalla nii tjaczičha. Nekztanaqui jeejz tjuñquiziqui jeejičha, judiuž lii jaru.

24

JESUSAQUI JACATATCHIČHA

¹ Tumincuqui simana kalltiznan maatakanacaqui Jesusiž sipultura ojkchičha walja wentan. Tjaczta ulurchiz aceitenaca chjitchičha, Jesusiž curpu tjajlinzjapa. Jalla nuž okan yekja maatakanacaqui cumpant'ichizakazza. ² Jalla nicju irantižcu nii sipulturu pjucžta mazqui cjetžta cherzičha. ³ Nekztanaqui sipulturquiz luzzičha. Pero Jesusiž curpuqui ana wajtchičha. ⁴ Jalla nižtiquiztan ninacž kuz turwayskatatčha. Ana jaknužquin zizi atchičha, čhjulu paachuca, jalla nii. Nuž želan pucultan luctak žoñižtakaz tsijtsi cherzičha. Ninacž zqiti walja llijatčha. Maatakanacžtan chica cjissičha. ⁵ Jalla nuž cheržcu walja tsucchičha maatakanacaqui. Tuzi t'okzičha. Jalla nuž cjen pucultan luctakažtakaz anjilaqui chiižinchičha maatakžquiz, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztam ančhucqui ticzinacporquiz žejtñi žoñi kjurjo? ⁶ Anaž tekz žejlčha niiqui. Jacatatchičha niiqui. Ančhucž cjuñzna, Galilea yokquiz ojklayan Jesusaqui nižta mazinchipanla, jalla nii. ⁷ Nicju Jesusaqui mazinchičha, “Yooz Epiž cuchanžquita žoñtčha wejrqui. Ujchiz žoñinacž kjarquiz intirjital cjeečha. Nižaza cruzquiz ch'awcžcu

contal cjeecha. Pero chjep majquiztanaqui jacatatacha". Jalla nuž Jesusaqui mazinchi-tača.

⁸Jalla nuž chiyan maatakanacaqui cjuñziča Jesusiž mazintanaca. ⁹Jalla nekztanaqui sipulturquiztan quejpžcu, tjappacha quint'ichiča niiž tuncamani illzta žoñinaczquiz, nižaza tjapa nekz žejlñi žoñinaczquiz. ¹⁰Jalla nii quint'iñi maatakanacaqui tižta tju-uchiztača: María Magdalenatača, Juanatača, Jacobuž maatača Mariiqui, nižaza tsjii kjaž yekja maatakanacatača. Jalla ninacaqui Jesusiž illzta žoñinaczquiz quint'ichiča, jaknužt watchi, jalla nii. ¹¹Jalla nii maatakanacz quint'ita anapan criichiča Jesusiž illzta žoñinacaqui.

—¿Chjulukat lucuratažtakaz chiičhani nii maatakanacaqui? —jalla nuž cjichiča Jesusiž illzta žoñinacaqui.

¹²Jalla nuž ana criižcumi Pedruqui ulanžcu sipulturu chertzñi zajtchiča. Colžcu sipulturu kjuylchuc cherziča. Nii capžta pañunaca tsjii latu chjojkžta želatča. Jalla nii cheržcu, walja kuzquiz pinsican ojkchiča, chjulut watčhaja, jalla nii.

EMAUS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹³Nii noojpacha pucultan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui Emaús cjita watjaž okatča. Emaús watjaqui tsjii tuncaman kilometratača Jerusalén wajtquiztan. ¹⁴Jiczquiz ojkcan, ninacpora parlascatača, tjapa Jesusiž puntu watchinaca, jalla nii. ¹⁵Nuž parlasan, Jesusapachača žcatžinžquichi. Nekztan ninacztan chica ojkchiča. ¹⁶Jesusižtan chica ojkcanami, nii pucultanaqui anapan pajñi cjissiča. ¹⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaczquiz pewcziča, tuž cjican:

—Jiczquiz ojkcan, ¿chjul puntu ančhucqui parlasjo? ¿Kjažtiquiztan llaquita ančhuc ojkjo?

¹⁸Tsjiižuñqui Cleofás cjitatača. Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa žoñinacaqui Jerusalén wajtquiz wajtchi quintu zizza. Am nekz žejlcan, ¿nii watchinaca anam ziz, jaa?

¹⁹Nekztanaqui Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Chjulu watchitaya?

Nekztanaqui nii pucultanaqui cjichiča:

—Tii quintu žejlča. Tsjii Jesusa cjita žoñi želatča, Nazaret wajtchiz žoñi. Yooz taku paljayñi profetatača niiqui. Yooz Ejpž yujcquizimi žoñinacz yujcquizimi walja Yooz aztan milajrunaca paachiča. Nižaza Yooz taku zumapan parličiča. ²⁰Jalla nekztanaqui učhum timplu jilirinacami učhum wajt jilirinacami nii Jesusa intirjichiča cruzquiz ch'awczjapa, conzjapa. ²¹Wejrnacqui cjetuča, "Niiqui Israel wajtchiz žoñinaca liwriyaa" cjichintača. Nižaza tonjtanpacha chjep majča, tižta watchiqui. ²²⁻²³Wejtnacaquiztan tsjii kjaž maatakanacaqui wentan Jesusiž sipulturu chertzñi ojkchiča. Jalla nekztanac "Jesusiž curpu ana žejlča" cjican tjonchiča. Tjonžcu quint'ichiča, tižta. Sipulturquin anjilanaca chertkalča. Anjilanacaqui cjitkalča "Jesusaqui vivo žejtchiča" cjican. Jalla nuž quint'itkalča maatakanacaqui. Jalla nuž quint'itiquiztan tsucchinča wejrnacqui. ²⁴Jalla nii quintu nonžcu tsjii kjažt wejtnaca mazinacaqui sipulturu chertzñi ojkchiča. Nii maatakaž quint'ita, jalla nižtapacha cherziča. Pero Jesusa ana cherchiča.

²⁵Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Ancha ana intintiñi ančhucqui. ¿Kjažtatajo? ¡Ancha ch'aman criichinčhucča tjapa Yooz taku paljayñi profetanacz cjiirtaqui! ²⁶Ima honorchiz mantican, Cristuqui nuž sufrispantaž niic, ¿ana jaa?

²⁷Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaczquiz tjaajñi kallantichiča, tjapa cjiirta Yooz taku-naca niiž puntuquiztan, jalla nii. Tjaajincan, Moisés cjiirta libruquiztan kallantichiča. Nižaza tjappacha Yooz taku paljayñi profetanacz libruquiztan tjaajinchiča niiž persun puntuquiztan.

²⁸Jalla nekztanaqui jakziquin ojkčhaja, jalla nicju irantitan, Jesusaqui tira wajtž cjichitača. ²⁹Nii pucultan žoñinacaqui Jesusižquiz rocatča, tuž cjican:

—Wejtnacatan žela. Tjuñi zezillaž cjissa, joz zumča.

Nekztanaqui Jesusaqui ninacžtan chica tsjii kjuyquiz želi luzziča. ³⁰ Nekztanaqui tjapa ninacaqui misquiz julziča. Nuž julžcu Jesusaqui t'anta tanzičha niž kjaržtan. Nekztanaqui Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča. Nekztan ninacžquiz tojziča. ³¹ Nuž paan nii pucultan žoñinacaqui Jesusa pajiž cjissiča, čhujqui cjetžintažtakaz. Pero nii orapacha Jesusaqui liwj katchiča. ³² Nii pucultanaqui ninacpora parlassičha, tuž cjican:

—Učhumnacatan jiczquiz okan nižaza Yooz taku tjaajnan, učhumnaca kuzqui ancha zint'atča. Jalla nižtataž, žana jaa?

³³ Jalla nekztanaqui ana tjewžcu Jerusalén watja quejpchiča. Jalla nicju Jesusiž tuncaman illzta žoñinacžtan zalchiča, yekja mazinacžtan juntazzi. ³⁴ Ninacaqui cjichiča:

—Ultim werara jacatatchipanča Jesusa Jiliriqi. Simonaqui zakaz cherchiča.

³⁵ Nekztanaqui nii pucultanaqui zakaz quint'ichiča, jaknužt jiczquiz okan, ninacžquiz watčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesusižquiz pajtčhaja t'anta tojznan, nii quint'ichizakazza.

JESUSAQUI TIRIPINTIT PARIZIČHA

³⁶ Jalla nuž parlan, Jesusapachača ninacž taipiquiz tsjitsiqui. Jesusaqui ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—žZuma kuzziz cjee!

³⁷ Ninacaqui ancha ispantichi cjissiča, ancha tsucchiča. Pinsichiča, “Almaž caa” cjican. ³⁸ Pero Jesusaqui cjichiča:

—žKjažtiquiztan ančhucqui tsucchinčhucta? žKjažtiquiztam wejt puntuquiztan ančhuca kuzquiz turwaysita? ³⁹ Wejt kjaraž chertzna. Wejt kjojchaž chertzna. Wejrpachača. Lanzna. Chera. Tsjii alma animuqui ana janchichizza, nižaza ana tsjijchizza. Ančhucqui cherča, wejrtča janchichizmi tsjijchizmi.

⁴⁰ Jalla nuž chiican, Jesusaqui kjaranaca kjojchanaca tjeeziča. ⁴¹ Jalla nekztanaqui nii žejlñi žoñinacaqui kuzquiz pinsichiča, “Jesusaqui žejlča werara, ana werara”, nii. Nižtami cuntintutača. Ispantichi želan, Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucalta žčhjulut lujljapa žejl?

⁴² Nekztanaqui Jesusižquiz tjaachiča ch'iz canca, nižaza mazk'a. ⁴³ Jesusaqui nii čhjeri tanžcu lujlchiča ninacaž cheran. ⁴⁴ Nekztanac cjichiča:

—Tuquiqui ančhucaltan žejlcan ančhucaquiz mazinčhintača, jaknužt wejtquiz watstantažlaja, jalla nii. Jaziqui cumplispantača tjapa wejt puntuquiztan cijjrta Yooz takunaca. Moisesqui wejt puntuquiztan cijjrchiča, nižaza tuquita Yooz taku paljayñi profetanacaqui cijjrchizakazza wejt puntuquiztan. Nižaza salmos cjita liwruquiz cijjrta zakaztača wejt puntuquiztan. Jalla nii tjapa cumplispantača.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Yooz taku tjaajincan zumpacha intintiskatchiča. ⁴⁶ Nižaza cjichiča:

—Jalla tuž cijjrtatača. Cristuqui ticspantača. Nižaza čhjep majquiztan jacatatspantača. ⁴⁷ Nekztan Cristuž mantita kamañquiz kamcan žoñinacaqui tjapa kjutñi nacionanacaran liwriñi taku paljaystanča. Jerusalén wajtquiztan liwriñi taku paljayi kallantistanča. Jalla tuž cjican, paljayaquiča, “Yoozquin kuzziz cjee, nižaza kuznaca campiya, ujnaca pertunta cjisjapa”. ⁴⁸ Ančhucqui jalla nižtapacha paljayaquiča. Tisticunacača ančhucqui. ⁴⁹ Yooz Ejpqui ančhucaquiz taku compromitchiča ančhuca kuzquiz Espiritu Santu cuchanzjapa. Wejrqui ančhucaquiz wajilla cuchanzčača nii wejt Yooz Epiž compromitta Espiritu Santo, jalla nii. Nižaza tii Jerusalén wajtquizpachaž kamla, tsewctan cuchanzčquita Espiritu Santuž azi tanzcama.

JESUSA ARAJPACHQUIN ČHJICHTA

⁵⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninaca chjitchiča wajtž tjiya, Betania cjita watjacama. Jalla nicju kjara waytižcu, ninacžquiz cjichiča:

—Yooz Ejpqui ančhucaquiz zuma yanapla.

⁵¹ Jalla nuž chiižcuqui, Jesusaqui ninacžquiztan zarakchiča. Tsewcchucpacha waytiscu chjichtatača. ⁵² Nii ecta žoñinacaqui Jesucristuž honora paljayžcu Jerusalén cjita watja ancha cuntintuž cuttižquichiča. ⁵³ Jalla nicju ninacaqui timpluquiz pan žejlchiča, Yooztajapa honora waytican. Jalla nužoj cjila. Amén.

EL SANTO EVANGELIO SEGUN SAN JUAN

YOOZ TAKU CJITAČHA JESUCRISTUQUI

¹ Ima tii muntu želan Jesucristo želatčha. Jalla niičha Yooz Taku cjita. Nižaza Yooz Ejpžtančha. Niimi Yoozzakazza. ² Primirquiztanpacha niiqui Yooz Ejpžtanpančha. ³ Jalla niž cjen Yoozqui tjappacha paachičha. Tjapa niž paatacamačha. Anaž yekjaž paataqui žejlčha. ⁴ Jalla niizakazza žeti tjaachiqui. Nižaza žejtcen žoñinacaqui persun kuzquiz zuma kamaña zizasachha. Tsjii kjanažtakaz Jesucristuqui Yooz zuma kamaña žoñž kuzquiz zizkatñičha. ⁵ Jaknužt tsjii kjanaqui zumchiquiz kjančhaja, jalla nižta Jesucristuqui zumchiquiz ojklayñi žoñinacž kuzquiz zuma kamaña zizkatčha. Nii zumchiquiz ojklayñi žoñinacačha ana zuma kamañchizqui. Pero Jesucristuž cjenpankaz Yooz zuma kamaña zizasachha.

⁶ Tsjii Yooziž cuchanžquita žoñi želatčha, Juan cjita. ⁷ Nižaza Jesucristučha zuma kamaña zizkatñiqui. Juanqui Jesucristuž puntuquiztan mazni tjonchičha, tsjii kjanažtakaz. Nižaza testicu cunta Jesucristuž puntu werara mazzinchičha. Tjapa žoñinacžquiz nuž mazzinchičha, Jesucristužquiz criyajo. ⁸ Juanqui anačha ultim Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Antiz tsjii testicu cunta tjonchičha, nii Yooz zuma kamaña zizkatñiž puntuquiztan mazzinzjapa. ⁹ Jesucristučha ultimo Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Jalla niičha zapa žoñinacž kuzquiz Yooz zuma kamaña zizkatñiqui. Nižaza Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchičha.

¹⁰ Jalla nuž tjonžcu tii muntuquiz kamchičha. Nižaza niičha tjapa tii muntuquiz žejlñinaca paañiqui. Niiž paataž cjenami tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui Jesucristo ana pajz pecchičha. ¹¹ Jesucristo Yooz Majchqui niž persun wajtchiz žoñinacžquiz tjonchičha. Pero nii žoñinacazti Jesucristo ana pajz pecchičha. ¹² Pero jakziltami nii Jesucristo pajz pecchaja, nižaza nižquin tjapa kuztan criičhaja, jalla ninacaqui ultim Yooz maatinacapanž cjissa. ¹³ Jalla nuž muñchičha Yoozqui. Anaž persun maa ejpž kuzcama, nižaza anaž persun kuzcama, nižaza anaž žoñiž pinsitacama, antiz Yooziž pinsitacama žoñinacaqui Yooz maatinaca cjissa.

¹⁴ Yooz Taku cjita Jesucristuqui tii muntuquiz tjonžcu, žoñž curpuchiz wejtnacatan juntu kamchičha. Jalla tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui Yooz zuma okzñi kuz tjeezičha. Nižaza Yooz ligitum kamañ puntunacami werara tjeezičha. Tii muntuquiz kaman, wejrnacqui niž ancha zuma arajpach kamaña cherchinčha. Niičha Yooz Ejpž zinta Majchqui. Jalla nižtiquiztan niž tjeežta arajpach kamañaqui niž kamañapankalčha. ¹⁵ Juanqui nii Yooz Majch puntu mazzinchičha, tuž cjican:

—Jalla tiiž puntuquiztan tuqui chiichinčha, tuž cjican: “Tsjiiqui tjončha wejt jarupacha. Jalla niičha wejtquiztan juc'ant chekanaqui. Ima weriž nasan pan želatkalčha niiqui”.

¹⁶ Nii Yooz Majchqui tsjan juc'ant zuma kuzziz cjen učumnacaquiz zuma arajpach kamañchiz cjiskatchičha juc'anti juc'anti. ¹⁷ Tuqui timpu Moisesqui lii mantitanaca žoñinacžquiz tjaachičha. Jaziqui Jesucristuqui Yooz zuma okzñi kuz žoñinacžquiz tjeeža. Nižaza žoñinacžquiz Yooz zuma kamañchiz cjiskatčha, nižaza Yooz puntunaca zizkatčha. ¹⁸ Jesucristučha Yooz Majchqui. Anapanž jec žoñimi Yooz cherchiqui. Niiž zinta Majch alajakazza Yooz cherchiqui. Nii Yooz Majchqui Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizpankazza. Jalla nižtiquiztan niičha Yooz puntunacami werara zizkatñiqui.

JUAN BAUTISTAŽ CHIITA TAKU

¹⁹ Juanž mazzintaqui Jesucristuž puntuquiztan jalla tužučha. Jerusalén wajtchiz judío žoñinacaqui Juanž puntuquiztan iya ziz pecatčha. Nekztan templu jilirinacami templuquiz sirwiñinacami Juanžquin pewczñi cuchanžquitatačha. Ninaca pewczičha, tuž cjican:

—¿Amqui jequimtaya?

²⁰ Juanqui zumpacha mazzinchiča. Nii pewczñi žoňžquiz ana nicchiča. Mazzincan tuž cjichiča:

—Wejrqui anača Cristutqui, ančucaž tjewžtaqui.

²¹ Jalla nekztanaqui nii pewczñi žoňinacaqui wilta pewczičha tuž cjican:

—¿Jequimt amjo? ¿Elías cjita profetamkaya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anača Eliastqui.

Nekztanaqui ninacaqui pewczičha, tuž cjican:

—Nii profeta tjoniž cjizpacha, ¿niimi amya?

Juanqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejr anača niitqui.

²² Jalla nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿Jecpant amjo? Wejrnacqui quintu chjitstanča wejrnac cuchanžquiňinacžquin. Am persun puntuquiztan ¿kjažum cjii?

²³ Nekztan Juanqui tuž kjaaziča:

—Wejrtča alto joržtan ch'ekti yokquin paljajiňtqui. Tuž paljajiňča: “Yooz Jilirž-tajapa zuma kamaň jic tjaczna”. Jaknužt Isaías cjita profeta chiitčhaja, jalla nuž paljajiňča.

²⁴ Nii pewczñinacaqui fariseo žoňinacaž cuchanžquitatača, Juanžquin. ²⁵ Ninacaqui pewczizakazza tuž cjican:

—Nižtaqui amqui anaž Cristumni, nižaza anaž Eliasni, nižaza anaž nii tjonňi profetamni. Ana nižta žoňimžlaj niiqui, ¿kjažtiquiztan am judio žoňinaca bautisjo?

²⁶ Juanqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Wejrqui kjastankaz bautisiňča. Judío žoňinacžquiztan tsjiiqui žejlča, jalla niiqui ančhucqui anaž pajča. ²⁷ Jalla niiqui wejt jaruž tjonča. Jalla nuž cjenami niičha wejtquiztan juc'ant tsjan chekanaqui. Jalla nii atintizjapa wejrqui anal waquizuča, niíž zapat chiqui jwerzinimi, anaž cjichuca.

²⁸ Betábara cjita yokquin nuž Juanžquiz pecuntatača. Betábara cjita yokaqui Jordán cjita puž tuunača. Jalla nicju Juanqui bautisatča.

UZI WILANAŽTAKAZZA JESUCRISTUQUI

²⁹ Jakatažuqui Juanqui Jesusa tjonňi cherchiča. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichiča:

—Cherzna. Tiiča Yoozquiztan cuchanžquita žoňi, uzi wilanažtakaz. Jalla tiiqui tii muntuquiz žejlňi žoňinacž cuntiquiztan ticznaquiča. Ujchiz žoňinacž laycu ticznaquiča, ninacaž ujnacquiztan ana casticta cjeyajo. ³⁰ Wejrqui tiiž puntuquiztan mazzinčinča tuž cjican: “Wejt wirquin tjonča tsjiiqui. Jalla niičha wejtquiztan juc'ant tsjan chekanaqui. Ima weriž nasan, niiqui želatkalča”. ³¹ Wejrqui persunpacha tii žoňi anal zizaytuča, jecčhalaj, jalla nii. Wejrqui Yooz mantita jaru kjastan bautisiňča, Israel wajtchiz žoňinacžquiz nii pajkatta cjisjapa.

³² Nižaza Juanqui Jesusiž puntuquiztan tuž chiichizakazza:

—Wejrqui arajpachquiztan Yooz Espiritu Santo palumažtakaz chjijwžquiňi cherchinča. Nekztan nii palumaqui Jesusiž juntuňpacha cjisquichiča. ³³ Tuquiqui wejrqui persunpacha tii žoňi anal zizaytuča, jecčhalaj, jalla nii. Pero Yoozqui wejr mantichiča kjastan bautisajo. Nižaza wejtquiz tuž cjichiča: “Espiritu Santuqui jecžquiz chjijwž-cačhaja, nižaza niížquiz želačhaja, jalla niičha Espiritu Santužtan bautisňiqui. Jalla nii cheržcu niížquiz pajaquiča”. ³⁴ Jaziqui nižtapan cherchinča, jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquiz maznuča, tiiča werar Yooz Maatiqui, cjican.

ANDRESTAN PEDRUŽTAN

³⁵ Jakatažuqui Juanqui pucultan niíž tjaajinta žoňinacžtan tsijtsi želatča. ³⁶ Jesusaž nijchuc ojklayan, Juanqui niížquin cheržcu tuž cjichiča:

—Cherzna. Tiiča Yoozquiztan cuchanžquitaqui. Uzi wilanažtakaz cjequiča.

³⁷ Nii pucultan Juanž tjaajintanacaqui jalla nuž chiiñi nonžcu Jesusižquiz apziča.
³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wir kjutñi cheržcu, ninaca apzquiñi naychiča. Ninacžquiz cjichiča:

—¿Chjuluž ančhuc kjurya?

Nii apzñi žoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Rabbí. (Rabbí cjita takuqui Tjaajiñi Maestro cjiča ninacž tawkquiztan.) ¿Jakz-iquinam am kama?

³⁹ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Picha. Wejttan oka, chertzjapa.

Jalla nekztanaqui tjonžñi ojkchiča, jakziquin kamchitažlaja, jalla nicju. Tjuñi zezi cjen nii pucultanaqui Jesusižtan kamchiča nii zeztan ween pakara.

⁴⁰ Tsji pucultiquiztan Andrés cjitatača, Simón Pedruž lajkača. Jalla niiqui Juanž chiita nonžcu Jesusa apziča. ⁴¹ Pero Andresqui ima Jesusižtan ojklaycan niž Simón cjita jila kjuri ojkchiča. Jalla nižtan zalžcu, tuž mazziča:

—Wejrqui Mesiastan zalchinča. (Ninacž tawkquiztan Mesías cjita tjuuqui Cristuž cjicha. Cristo cjita tjuuqui “Yooz illzta” cjiča.)

⁴² Jalla nekztanaqui Andresqui niž jila Jesusižquiz zjicchiča. Jesusaqui nii cheržcu, tuž cjichiča:

—Amqui Simona cjitamča, Jonás majch. Tekztan najwcchuc Cefas cjita cjequiča. (Cefas cjita tjuuqui Pedro cjiča, ninacž tawkquiztan. Pedro cjita tjuuqui “maz” cjiča.)

FELIPŽTAN NATANAELŽTAN

⁴³ Jakatažuqui Jesusaqui Galilea yokquin ojkz pinsichiča. Jalla nuž okawk cjen, Felipe cjita žoñžtan zalchiča. Niižquiz tuž cjichiča:

—Wejttanpanim chica ojklayaquiča.

⁴⁴ Nii Felipiqui Betsaida wajtchiz žoñitača. Andrestan Pedružtan nii wajtchiz žoñinacazakaztača. ⁴⁵ Jalla nekztanaqui Felipiqui Natanael kjuri ojkchiča. Jalla nižtan zalžcu cjichiča:

—Tsji žoñžtan zalchinča. Niiž puntuquiztan Moisesqui cjjrchipantala Yooziž tjaata liy librunacquiz. Nižaza niž puntu profetanacaqui cjjrchizakaztača. Niiqui Jesusa cjitača, Josež majch. Nazaret wajtchiz žoñiča nii Jesusaqui.

⁴⁶ Jalla nuž nonžcu Natanaelqui tuž cjichiča:

—¿Nazaret wajtquiztan zuma žoñi želasajo? Anaž jaz.

Felipiqui niižquiz tuž kjaaziča:

—Cheržquily.

⁴⁷ Jesusaqui Natanael cjita žoñi macjatžquiñi cheržcu, tuž cjichiča:

—Cheržca. Nii žoñiča lijitum Israel wajtchiz žoñiqui, ana incallñiqui, nižaza zuma kuzzizza.

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Natanaelqui Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jaknužum am wejr pajjo?

Jesusaqui niižquiz kjaaziča tuž cjican:

—Ima Felipe am kjawznan, wejrqui am cherchinča, higo munti koztan.

⁴⁹ Natanaelqui tuž cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, am Yooz Maatimkalala, Israel žoñinacž chawc Jilirimkalala.

⁵⁰ Nekztanaqui Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Wejrqui chiichinča, am higo munti koztan žejlñi cherchinča, nii. Jalla nižta chiitiquiztan alaja wejtkuzim kuzziz cjissamča. Pero wiruñiqui juc'ant pajk obranaca cheraquiča amqui.

⁵¹ Nižaza Jesusaqui cjichizakazza:

—Ančhucacquiz weraral cjiwča. Ančhucqui arajpacha cjetsi cheraquiča, nižaza Yooz anjilanacaqui wejt juntuñ chjijwžquiñi yawžquiñi cheraquiča. Wejrtča tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtqui.

2

ZALZ PJIJZTA

¹ Čhjep majquiztan tsjii zalz pjiizta želatčha Caná wajtquin, Galilea yokquin. Jesusiž maa nicju želatčha. ² Nižaza Jesusaqui niiž tjaajinta žoñinacžtanpacha nii zalz pjiiztiqiz kjawžtatačha. ³ Jalla nuž pjiizta paan vino upzitačha. Jalla nektanaqui Jesusiž maaqui niižquiz cjichinčha:

—Vino upzičha.

⁴ Jesusaqui naaquiz tuž kjaazičha:

—Maataka, ¿kjažtiqiztan nii puntu wejtquiz chiijo? Wejt langz ora imazičha.

⁵ Pero naaquiz nekz atintiñi sirwizunacžquiz cjichinčha:

—Tiiž mantitacama ančhucž paaquičha.

⁶ Jalla nicju sojta pajk maz luuznaca želatčha. Judío žoñinacaqui ajunz cuzturumpi paazjapa luuznaca joojooñitačha. Zapa luuzquiz quinzakal tunc litro, patac litro, nuž kjaz luzñitačha. ⁷ Nektan Jesusaqui nii pjiizta paañi sirwizunacžquiz mantichičha, tuž cjican:

—Tii luuznacquiz ančhucqui kjaz chjiipznaquičha.

Nektanaqui luuz joracama kjaznaca chjiipzičha. ⁸ Jalla nektanaqui Jesusaqui cjichičha:

—Jaziqui tsjii zkoluculla coožna. Nektan pjiizta paañi patrunžquiz chjicha.

Jalla nuž niiž chiitacama chjitchičha. ⁹ Nii pjiizta paañi patrunaqui mallzičha nii kjazquiztan vino tucchi. Jakziqiztan tjonchi nii vino, jalla nii ana zizatčha. Sirwizunacakaz zizatčha. Ninacaž kjazqui cootkalčha. Jalla nuž nii vino mallžcu pjiizta paañi patrunaqui nii zalzñi tjowa kjawzičha. ¹⁰ Nektan tuž cjichičha:

—Čhjul žoñimi zuma vino panž tjaačha primiraqui. Nektan kjawžta žoñinacaž zuma vino lictan nii jaru ana zuti zuma vino zakaz tjaačha. Amzti tii oracama tii ancha zuma vino čhjojcham, ¿kjažtatajo?

¹¹ Jalla niitačha Jesusaž primer paata milajruqui. Caná de Galilea wajtquiz paachičha. Jesusaqui nii milajru paacan, niiž arajpach kamañami azimi tjeezičha. Jalla nižtiqiztan nižtan chica ojklayñi žoñinacaqui niižquizimi tjapa kuz cjissičha, nižaza criichičha.

¹² Jalla niiž wiruñ Capernaum wajtquin ojkičha. Niiž maatan, niiž lajknacžtan, niiž tjaajinta žoñinacžtan, jalla ninacaqui nižtan chica ojkičha. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchičha.

TIMPLU PEWŽA JESUCRISTUQUI

¹³ Judío žoñinacž pascua pjiizta wajillatačha. Jalla nižtiqiztan Jesusaqui Jerusalén watja ojkičha. ¹⁴ Jalla nicju timplu patiuquiz luzcu, animala tuyñinaca cherchičha. Vacanaca, uuzinaca, nižaza palumanaca jalla nižtanaca timplu patiuquiz tuyñi cherchičha. Nižaza paaz campiiñinaca ninacž puestuquiz julzi cherchizakazza. ¹⁵ Jalla nižtanaca cheržcu Jesusaqui poota zkizquiztan lazu paachičha. Jalla nektanaqui nii laztan zancchuc liwj tirkatchičha vacanacami, uuzinacami tjapa nii tuyñinacžtanpacha. Nii paaz campiiñi žoñinacž paazmi k'ala witzinchičha, nižaza ninacž mizanacami pjokžinchičha.

¹⁶ Nektan paluma tuyñi žoñinacžquiz ujzičha tuž cjican:

—Tjapa tinaca jwesa. Wejt Yooz Ejpž kjuya anačha tuyz kjuya tjaczqui.

¹⁷ Jalla nektanaqui niiž tjaajinta žoñinacaqui cjiirta Yooz taku cjuñzičha. Yooz tawk libruquiz tuž cjiirtkalčha: “Am kjuya rispitta cjiskatz pecučha. Nuž pectiquiztan akztal cjeečha”.

¹⁸ Jalla nektanaqui judío žoñinacaqui niižquiz pewzičha tuž cjican:

—Jalla nižtanaca paazjapa, ¿ject am mantichejo? Yoozqui am mantichižlaj niiqui, tsjii siñala milajruž tjeežna.

¹⁹ Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Tii timplu pajlžta cjequičha. Nektan čhjep majquiz wila tsijtsnačha.

²⁰ Jalla nižta chiiñi nonžcu judío žoñinacaqui cjichičha:

—Tii timplu kjuycanaqui pusi tunc sojtan wata kjuytala pero. ¿Amqui čhjep ma-
juizkaz tii timplu tsijtsnasajo? Anapan niim atasächa amqui.

²¹ Jalla nuž nii timplu puntuquiztan chiican Jesusaqui niiz persun curpu puntuquiz-
tanž chiyatča. ²² Jesusaž ticziquiztan jacatattan niiz tjaajinta žoñinacaqui nii chiita
cjuñziča. Nekztan Yooz takumi criichiča, Jesusaž jacatatz punto cjiirta. Nižaza Jesusiž
chiitanacami criichizakazza.

²³ Pascua pjiiztiquiz Jesusaqui Jerusalén waitquiz želatča. Jalla nicju želan walja
žoñinacaqui niizquin criichiča. Niiž paata milajrunacami siñalanacami, nii cheržcu
criichiča. ²⁴ Jesusaqui niiz persun kuzquiz žoñinacž kuz, jaknužt cječhaja, jalla
nii zizatča. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui nii juntuñ criichi žoñinacžquiz ana juyzu
paachiča. ²⁵ Jesusaqui persunpacha žoñinacž kuz jaknužt cječhaja jalla nii zizatča.
Jalla nižtiquiztan niiqui anaž jec tjaajžnimi pecatča žoñinacž kuz puntuquiztanaqui.

3

JESUSIŽTAN NICODEMUŽTAN

¹ Tsjii fariseo žoñi želatča, Nicodemo cjita, judío žoñinacž jiliritächa. ² Jalla nii
Nicodemuqui tsjii ween Jesusižquin tjonžni ojkčiča. Nekztan Jesusižquin paljayčiča,
tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, žoñiqui ana Yooz poderžtanžlaj niiqui, nekztan ana milajrunaca
paasača, amiž paata milajru, nižtanacami. Jalla nižtiquiztan wejrqui zizuča, Yoozquiz-
tan tjonchamča, Yooz obra tjeežni nižaza Yooz puntu tjaajni.

³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui niizquiz cjichiča:

—Amquiz weraral cjeeča. Jequit ana pizc wilta nassi cječhaja, jalla niiqui arajpach
Yooz waitquiz ana kamasächa.

⁴ Jalla nižta chiitiquiztan nii Nicodemo cjita žoñiqui tuž pewcziča:

—Pero, ¿kjaž tsjii žoñiqui wilta majtta cjesajo? Wilta majtta cjisjapa, ¿maa iczquiz
wiltaz luzasajo?

⁵ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ultimu werarapal cjiwča. Jequit kjazquiztanami Espiritu Santužquiztanami ana
nassi cječhaja jalla niiqui arajpach Yooz waitquiz ana luzasača. ⁶ Jequit maa ejpžquiz-
tankaz nassaja, jalla niiqui žoñž kamañchizkazza. Pero jequit Yooz Espiritu Santuquiztan
zakaz nassaja, jalla niiqui Yooz Espiritu Santuž kamañchizza. ⁷ Weriž chiitiquiztan anam
am ispantaquiča. Tjapa žoñinacaqui pizc wilta nastanpanča cjiwča. ⁸ Nicjumi ticjumi
tjamiqi tjamča. Nii tjamž jora nonžcanami jakziquiztan tjamžquičhaja, jakzitchuc
ojkčhaja, jalla nii ana zizzuca. Jalla nižta irataž Yooz Espiritu Santuqui jecz kuzquizimiž
luzasača. Nižaza ana Yoozquin criichi žoñinacaqui criichi žoñinacž kamaña cherča.
Pero nii Espiritu Santuž tjaata kamaña ana intintazucača.

⁹ Jalla nekztanaqui Nicodemuqui wilta pewcziča, tuž cjican:

—¿Jaknužupan cjes teejo?

¹⁰ Jesusaqui niizquin tuž kjaaziča:

—Amqui Israel žoñinacžquiz tjaajiñi maestrumla. ¿Jalla tii weriž chiita ana intintaz-
zucakaya? ¹¹ Ultimupan wejr cjiwča. Wejrqui tii puntuquiztan intintazcu chiyučha.
Weraraž chiyučha, tii weriž zizta nižaza cherta puntunacami. Jalla nuž cjenami amqui
weriž chiita anam catokča. ¹² Tii muntuquiz watñi puntuquiztan chiyan ana intintazza
amqui. Jaziqui juc'ant altu razunžtan arajpach Yooz puntuquiztan chiyanami, ¿jaknužt
am intintasasajo?

¹³ 'Anaž jecmi arajpachquin yawchiqui. Wejrpankal arajpach Yooz puntuquiztan
zumpacha zizuča. Wejrqui arajpachquiztan chjiwžquichinča. Wejrqui arajpachquiz-
tan cuchanžquita Yooz žoñtča. ¹⁴ Nižaza wejrqui cruzquiz waytital cjistanča. Jaknužt
Moisesqui tsjii korquiztan paata zkora pajk tuñquiz waytitčhaja, jalla nižta wejrqui
waytital cjistanča, ¹⁵ wejtquin criichi žoñinacžquiz ew kamaña tjaazjapa, ninaca
Yooztan wiñaya kamajo, ana infiernuquin sufrajo.

YOOZ EJPČHA ŽOŇINACŽQUIZ OKZŇIQUI

¹⁶ Yooz Ejpqui tii muntuquiz žejlŇi žoŇinacžquiz ancha okžquichipanča. Jalla nižtiquiztan niž zinta Majch cuchanžquichiča, žoŇinacžquiz ew kamaŇchiz cjskatzjapa. Jakziltat niž zinta Majchquiz criyačhaja, ew kamaŇchiz cjequiča Yooztan wiŇaya kamzjapa ana infiernuquin sufrajo. ¹⁷ Yooz Ejpqui niž Majch tii muntuquiz cuchanžquichiča. Niž cjen žoŇinaca liwriita cjesača infiernuquin ana casticta cjisjapa.

¹⁸ Jakziltat Yooz Majchquiz criyačhaja, jalla niiqui ana infiernuquin castictaž cjequiča. Pero jakziltat Yooz Majchquiz ana criyačhaja, jalla niiqui infiernuquin castictapanž cjequiča, Yooz zinta Majchquiz ana criitiquiztan. ¹⁹ Yooz zinta Majchča Yooz kamaŇa tjeezŇiiqui zuma kjanažtakaz. Jalla nuž cjenaqui tii muntuquiz tjontan, žoŇinacaqui ana wali kamaŇchiz kamzpanž pecatča, zumchiquiz kamzpanž pecatča. Nižaza ninacaž ana wali kamtanacaž cjen Yooz kamaŇchiz cjis ana pecchipanča. Jalla nižtiquiztan castictapanž cjequiča. ²⁰ Tjapa ana wali kamŇinacaqui Yooz kamaŇa tjeezŇižjapa quintrača. Nižaza Yooz kamaŇa tjeezŇižquiz anaž chertz pecča, ninacž ana wali kamtanaca ana tjeezta cjisjapa. ²¹ Pero jakziltat werar Yooz kamaŇ jaru kamz pecčhaja, jalla niiqui Yooz kamaŇa tjeezŇižquiz macjatžquičha kjanapacha tjeezjapa, niž zuma kamtanaca Yooz aztan kamtača, nii. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

JUAN BAUTISTAŽ CHIITA

²² Jalla nuž Nicodemužtan parližcu, Jesusaqui tjaajintanacžtan Judea yokquin ojkchiča. Jalla nicju niž tjaajintanacaqui bautiscan žejlchiča. ²³ Nižaza Juan bautiscan zakaz želatča. Salim cjita wajt žcati Enón cjita wajtquin želatča. Jalla nicju wacchi kjaz želatča. Nekztan žoŇinacaž tjonatča bautista cjisjapa. ²⁴ Jalla nižtanaca watchiča, ima Juanqui carsilquin chawcta cjen.

²⁵ Jalla nekztanaqui Juanž tjaajinta žoŇinacžtan tsjii kjaž judío žoŇinacžtan ch'aassiča, ajunz cuzturumpi puntuquiztan. ²⁶ Juanž tjaajintanacaqui nižquin mazŇi tjonchiča, tuž cjican:

—TjaajiŇi maestro, tsjiiqui amtan chica želatča Jordán pujž tuuna. Amqui niž puntuquiztan mazzinchamča. Jalla niiqui tekz žejlča bautiscan. Nižaza tjapa žoŇinacaqui nižtan ojkzpanž cjissa.

²⁷ Juanqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Yooz Ejpqui wejtquiz tsjii kamaŇa tjaachiča; nižaza tsjii puestuquiz wejr utchiča. Jaknužt Yoozqui žoŇžquiz kamaŇa tjaatčhaja, jalla nii jaru žoŇiiqui kamz waquiziča. ²⁸ Ančhucpacha weriž chiita nonzinčhucča. Wejr cjichinča: Anača wejr Cristutqui. Wejrzi niž tuqui cuchanžquita žoŇtča. ²⁹ Tsjii zalz pjižtquiz zalzŇi tjowaqui yanapŇi mazinacžquiztan tsjan importantičha. Nii zalzŇi tjowaqui tjunchizza. YanapŇi mazinacaqui jalla nii nonžcu cuntintučha, nižaza chipchipča. Jalla nižta iratača anziqui. Wejrqui Jesusiž quintu nonžcu ancha cuntintučha. ³⁰ Niiqui juc'anti juc'anti tucquin cjistanča. Wejrzi nižquiztan juc'anti juc'anti wirquin cjistanča.

JESUSAČHA TSEWCTAN TJONCHI ŽOŇI

³¹ Nii tsewctan tjonchi žoŇiča tjapa žoŇinacžquiztan juc'anti chekanaqui. Tii yok muntuquiz kamŇi žoŇinacaqui tii yokjapakaz kamaŇchizza. Nižaza tii yokjapa kamaŇa puntuquiztankaz parliča. Nii tsewctan tjonchi žoŇizti tjapa žoŇinacžquiztan juc'antiča. ³² Nii tsewctan tjonchi žoŇiiqui arajpachquin čhjulut chertčhaja, nonžtčhaja, jalla nii žoŇinacžquiz maziča. Jalla nii zumanaca maztiquiztanami žoŇinacaqui anaž wira criiz pecča. ³³ Jakziltat niž mazta criičhaja, niiqui tjurt'aquiča, Yooziž chiita takuqui werarapankalala, cjican. ³⁴ Yooziž cuchanžquita žoŇiiqui Yooz takupanž parliča. Yooz Espiritu Santučha niž kuzquiz žejlŇipan, yanapzjapa. Jalla nižtiquiztan Yooz takupanž parliča. ³⁵ Yooz Ejpqui niž Majch k'aachiča. Jalla nižtiquiztan tjappacha tjaachiča niž Majch kjarquiz. ³⁶ Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz Majchquiz criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiŇaya kamaquiča. Nižaza jakziltat ana Yooz Majchquiz criyačhaja

nižaza ana cazačhaja, jalla niiqui anapanž Yooztan kamasáčha. Nižaza Yooz Ejpqui cjičha, nii žoñiqui castictaž cjequičha.

4

JESUSIŽTAN SAMARIA WAJTCHIZ MAATAKŽTAN

¹ Žoñinacaqui Jesusižquiz walja tjonchičha niižtan chica ojklayzjapa, Juanžquiztan juc'ant tama. Nižaza Juanžquiztan juc'anti žoñinaca bautissičha. Jalla nii quintu ojklayan, fariseo žoñinacaqui nii quintu nonchičha. Nekztan Jesusižtan quintrazi kallantichičha. Nii zizzičha Jesusaqui. ² Jalla nuž nii Jesusiž bautis quintu ojklaychiž cjenami, Jesusaqui anaž bautissičha. Antiz niiž tjaajinta žoñinacakaz bautisatčha. ³ Pero fariseo žoñinacaqui Jesusiž puntuquiztan nonžcu, Jesusižtan quintrazi kallantichičha. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui Judea yokquiztan zarakchičha, Galilea yokquin quejpžquizjapa.

⁴ Jalla nii jiczquiz ojkan, Samaria yoka nuž watstantačha. ⁵ Jalla nuž Samaria yokquin ojkan Sicar cjita wajtquin irantichičha. Tuqui timpu Jacob cjita žoñiqui niiž José cjita majchquiz tsjii yoka tjaachitačha. Nii yok žcati Sicar cjita watja želatčha. ⁶ Jalla nicju tsjii kjaz tuj želatčha, Jacobž tuj cjitatačha. Jesusaqui jiczquiz ojktiquiztan otchičha. Nekztan tuj latuquiz julzičha. Nii oraqui taypur wajitačha. ⁷⁻⁸ Nekztanaqui niiž tjaajinta žoñinacaqui watja luzzičha lujlž čhjeri kjayzjapa. Jesusaž nuž zinalla želan, tsjaa Samaria wajtchiz maatakui nii tujquin kjaz cooyi tjonchinčha. Jesusaqui naaquiz paljaychičha:

—Kjaz onalla, —cjican.

⁹ Jalla nuž kjaz tomangztiquiztan naa Samaria wajtchiz maatak žonqui cjichinčha:

—Amqui judío žoñimla. Wejrqui Samaria wajtchiz žontčha. ¿Kjažtiquiztan amqui wejtquiztan kjaz mayjo?

(Judío žoñinacžtan Samaria wajtchiz žoñinacžtan porapat ana parliñipanla, pero.)

¹⁰ Jalla nekztanaqui naa maatakaž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Wejrqui amquiztan kjaz maychinčha. Pero amzti wejt puntuquiztanami nižaza Yooziž tjaaz puntuquiztanami intintitasaz niiqui, jalla nekztan wejtquiztan žejtñi kjaz maytasáčha. Nižaza nii žejtñi kjaz tjaatam cjitasačha.

¹¹ Jalla nekztanaqui naa maatakui tuž cjichinčha:

—Señor, am anaj kjaz coozizzamla. Tii tuj kozičha. ¿Jakzictanam nii žejtñi kjaz tjaasajo? ¹² Učhum Jacob cjita tuquita ejpqui tii tuj ecanchičha. Nižaza tii tujquiztan kjaz licñitačha, nižaza niiž maatinacami, nižaza niiž animalanacami. ¿Amqui niižquiztan juc'antim cjes, kjažtatajo?

¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichičha:

—Jakziltat tii tuj kjazquiztan licčhaja, jalla niiqui wiltaž kjaz pecaquičha. ¹⁴ Pero jakziltat weriž tjaata kjaz licčhaja, jalla niiqui anaž iya kjaz pecñiž cjequičha. Weriž tjaata kjazqui niiž persun kuzquiz tsjii jalzurižtakaz cjisnaquičha wiñaya žejtzjapa.

¹⁵ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui niižquiz cjichinčha:

—Señor, nii kjaz tjaalla, ana iya kjaz peczjapa, nižaza tii tujquiz ana iya kjaz cooyi tjonzjapa.

¹⁶ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichičha:

—Oka, am luctaka kjawžca. Nekztan wiltam wejtquin tjonaquičha.

¹⁷ Naa maatak žonqui tuž kjaazičha:

—Ana luctakchiztčha.

Jalla nuž kjaaztiquiztan Jesusaqui tuž cjichičha:

—Amqui weraram chiičha, “Ana luctakchiztčha” cjicanaqui. ¹⁸ Amqui pjijska luctakchiztakalala amqui. Jalla nižtiquiztan anziqui am lucum cjičhaja, jalla niiqui anaž am ultim lucuqui. Jaziqui weraram chiičha. ¹⁹ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui Jesusižquiz tuž cjichinčha:

—Señor, amčha profetaqui, nuž tantiyučha. ²⁰ Wejtnaca tuquita ejpnacaqui tii curquiz Yooz rispitiñitačha. Ančhuc judío žoñinacazti cjiñchucčha, Jerusalén wajtquin Yooz rispitsa, nii.

²¹ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz tuž kjaaziča:

—Maataka, weriž chiita taku criya. Tsjii tjuñi tjonča. Jalla nii tjuñquiziqui anaž tii curquizimi nizaza anaž Jerusalén wajtquizimi Yooz Ejp rispitaquiča. ²² Ančhucqui Yooz ana zuma pajžcu rispitiča. Wejrnaczi Yooz lijituma pajžcu rispituča. Judío partiquiztanž Yooziž cuchanžquita Liwriiñiqui tjonča. ²³ Nii tjonz tjuñquiziqui, nižaza anzimi, werar Yooz Ejp rispitiñinacaqui kuztanami animužtanami Yooz rispitaquiča. Nižaza Yooz Ejpž kuzcama wereraž rispitaquiča. Jalla nižta rispitiñinacaž Yooz Ejpqui pecča. ²⁴ Yoozza ana janchichizqui, animužtakaz. Jalla nižtiquiztan nižquin rispitiñinacaqui kuztanami animužtanami nii rispitanča. Nižaza Yooz kuzcama werara rispitanča.

²⁵ Jalla nekztanaqui naa maatak žonqui Jesusižquiz cjichinča:

—Tsjii noojiqui tsjii Yoozquiztan cuchanžquita cjitaqui tjonaquiča. (Mesías, nižaza Cristo cjitazakazza niiqui.) Jalla nii tjonžcu wejtnacaquiz tjapa Yooz puntuquiztan tjaajnaquiča.

²⁶ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz tuž cjichiča:

—Werjtča niitqui, amquiz paljajuča.

²⁷ Jalla nuž parlan Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui quejpžquichiča. Nuž Jesusaž tsjaa Samaria wajtchiz žonatan parliñi cheržcu, ispantichiča. Ancha ispantižcu tjapa nii tjaajintanacaqui ana pewczñi atchiča, “Naaquiztan ¿chjulum pec?” cjican, už “¿Kjažtiquiztan naa žonatan parli?” cjican ana pewczñi atchiča. ²⁸ Nekztanaqui naa maatak žonqui kjaz luuz eccu, watja ojkchinča. Nekztan žoñinacžquin tuž quint'ichinča:

²⁹ —Ojklay, tsjii žoñiž cheržquily. Niiqui tjapa weriž kamta puntu zizza. Wejtquiz nii puntu chiichiča. ¿Anaj tii Yooz cuchanžquita Cristo cjesaya?

³⁰ Nekztanaqui žoñinacaqui wajtquiztan ulanžquichiča, jakziquin Jesusa želatčhaja, jalla nicju. ³¹ Ima nii žoñinacaž irantižcan, niž tjaajintanacaqui Jesusižquiz chižinchiča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, čhjullulla mekaz lujlžnalla.

³² Jesusazti ninacžquiz cjichiča:

—Wejttac yekja lujlž žejlča. Jalla nii lujlžqui ančhucqui anaž pajča.

³³ Jalla nuž chiitiquiztan niž tjaajintanacaqui ninacpora pewcsassiča, tuž cjican:

—¿Jequit tiižquiz lujlž čhjeri zjijcanchi cjesajo?

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui wejt cuchanžquiñiž kuzcama kamuča. Nižaza niž pecta langz cumplučha. Jalla ničha wejtta lujlž čhjeri cuntaqui. ³⁵ Ančhucqui cjinčhucča, “Zkala ajzquinaqui pajkpic jiiz pjaltiča”, jalla nuž cjinčhucča. Pero wejr ančhucacquiz cjiwča, “Nii žoñinacžquin cherna. Pookchi zkanacažtakaz ninacaqui. Ricujz pecča. ³⁶ Jakzilat nii pookchi zkanaca ricujačhaja, jalla niiqui pactaž cjequiča. Nižaza nii ricujta žoñinacaqui Yooztan wiñaya kamaquiča. Jalla nižtiquiztan zkala čhjaciñimi ajžñimi nuž chicapacha cuntintuž cjequiča. ³⁷ Tii zkala puntuquiztan chiitaqui werarapanča. Jalla tuž cjiča: “Zkala čhjaciñiqui tsjiičha. Nižaza zkala ajžñiqui yekjača”. ³⁸ Wejrqui ančhuc cuchanžquichinča, ana amiž trabajta zkala ricujzjapa. Yekjanacača nii zkalac trabajchi Yooz taku paljayan. Ančhucqui nii trabajtiquiz yapzinčhucča, ultimquiziqui Yooztajapa ricujta cjisjapa.

³⁹ Jalla nekztanaqui wacchi Samaria wajtchiz žoñinacaqui nižquiz criichiča, naa maatak žonaž maztaž cjen. “Niiqui tjapa weriž kamta puntu zizza”, jalla nuž cjican mazzinča naaqui. ⁴⁰ Nižaza Jesusižquiz tjonžcu, nii Samaria wajtchiz žoñinacaqui Jesusižquiz rocchiča, tuž cjican:

—Wejtnacatan kamt'alla.

Nekztanaqui Jesusaqui ninacžtan puc maj kamchiča. ⁴¹ Jalla nuž niž persuna tjaajintiquiztan iya juc'anti nii žoñinacaqui nižquiz criichiča. ⁴² Ninacaqui naa maatak žonaquiz tuž cjichiča:

—Wejrnacqui criyuča. Anaž amiž maztiquiztankaz criyuča. Antiz niiž taku persuna nonžcupan criyuča. Chekapan, tiiqui Yooz cuchanžquita Cristukalča, žoñinacžquiz liwriñiqui. Anzil nii zizuča wejrnacqui, niiž tjajjinta taku nonžcu.

TSJII ČHJETINTAQUI

⁴³ Puc majquiztan Jesusaqui Galilea yokquin ojkchiča.

⁴⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž chiichiča:

—Tsjii Yooz cuntiquiztan chiiñi profetaqui niiž persun wajtchiz žoñinacžquiz ana rispittača.

⁴⁵ Jalla nekztanaqui Galilea irantitan, nii žoñinacaqui Jesusa zuma risiwchiča. Nii žoñinacaqui Jerusalén ojkchizakaztača, pascua pjižta payi. Jalla nicju žejlcan tjapa Jesusaž paatanaca cherchiča. Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui Jesusa zuma risiwchiča.

⁴⁶ Galilea yokquin žejlcan, Jesusaqui Caná cjita watja wilta ojkchiča. Tuquiqui nii wajtquiz kjazquiztan vino tuckatchiča. Tsjii pajk jilirž secretariuqui Capernaum wajtquiz želatča. Nii secretariuž majchqui laatača. ⁴⁷ Jesusaž Judea yokquiztan Galilea tjonchi quintu zizcu, nii secretariuqui Jesusa roqui ojkchiča niiž kjuyquin tjonžcajo, nižaza niiž majch čhjetnajo. Niiž majchqui ticzmayatača. ⁴⁸ Jalla nekztan Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Ančhucqui sinalanacami milajrunacami ana cheraquiž niiqui, ana criyasača.

⁴⁹ Nekztan nii secretariuqui cjichiča:

—Señor, ima wejt majch ticznán wejt kjuyquin tjonžcalla.

⁵⁰ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Am kjuya quepa, am majchqui žetaquiča.

Nekztan nii secretariuqui jalla nuž Jesusaž chiitan nii criichiča. Jalla nekztan kjuya quejpchiča. ⁵¹ Jalla nuž niiž kjuya okan, niiž piyunanacaqui niižquin zalžquichiča, tuž cjican:

—Am majchqui žejtchiča.

⁵² Jalla nuž chiitiquiztan nii secretariuqui pewcziča, čhjulora niiž majch žeti kallantichi, jalla nii. Niiž piyunanacaqui cjichiča:

—Zezcu taypuruž paztanalla nii kjakñi ch'ujlñiqui apaltichiča.

⁵³ Nii ejpqui cjuñziča, nii orapacha Jesusaqui cjichiča, “Am majchqui žetaquiča”. Jalla nižtiquiztan nii ejpqui tjapa kuztan Jesusižquiz criichiča, tjapa niiž kjuychiz žoñinacžtanpacha.

⁵⁴ Judea yokquiztan Galilea quejpžcu, Jesusaqui nii milajru paachiča. Jalla niižtanaqui pizc wilta milajru paachiča.

5

LAA ŽOÑI ČHJETINTA

¹ Wiruñiqui judío žoñinacaqui pjižta paatča. Jalla nuž paan, Jesusaqui Jerusalén watja quejpžquichiča. ² Jerusalén wajtquiz tsjii pajk zana želatča, uuzi zana cjita. Jalla nii žcati tsjii žoñiž paata cocha kjazjapa želatča. Nii cochaqui Betesda cjitatača Hebreo tawkquiztan. Nii coch muytata pjijska kjuyallanaca želatča. ³ Jalla nekzi wacchi laanaca želatča, zuranaca, zuch žoñinaca, ana tsijtñinaca. Nii laa žoñinacaqui kjaz kizkiz tjewznatča. ⁴ Awiz awizaqui tsjii anjilaqui nii cochquiz tjoñiča kjaz tjarñi. Jalla nuž nii kjaz tjarnan, primera kjazquiz luzzi žoñiqui žejtchi cjisñitača, čhjul laaquiztanami. ⁵ Tsjii laa žoñiqui quinsa tunc quinsakalcun wata laa želatča. ⁶ Jesusaqui nii laa žoñi cherchiča. Nekztan Jesusaqui zizzi cjissiča, nii žoñi ažk watanaca laachitača, nii. Jalla nuž zizcu nii laa žoñžquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Žejtchi cjissim pecya?

⁷ Nii laa žoñiqui kjaaziča tuž cjican:

—Señor, anaž jecmi tii kjaz tjarnan wejr luzkatñi žejlča. Luz pecuča, pero yekjakaz wejt tuqui luzza, tii kjazquizqui.

⁸ Nekztanaqui Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Žaazna, am tjajz zquiti apta, ojklaya.

⁹ Jalla nii orapacha žejtchi cjissičha. Niiž tjajz zquiti aptičcu ojkcichča. Jeejz tjuñquiz nii čhjetintaqui watchičha. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan judío žoñinacaqui nii čhjetinta žoñžquiz tuž chiižinchiča:

—Jeejz tjuñquiziqui, anača tjajz zquiti joojooz cjitaqui. Lii quintrala niiqui.

¹¹ Nii čhjetinta žoñiqui tuž kjaaziča:

—Jalla nii wejr čhjetiñi žoñiqui wejr mantichičha, tuž cjican: “Tjajz zquiti aptičcu, oka”. Jalla nuž cjichičha.

¹² Nii judío žoñinacaqui pewcziča tuž cjican:

—Ject amquiz nuž cjichejo, “Tjajz zquiti aptičcu oka”, cjicanajo?

¹³ Jesusaqui nii oraqui walja nezk žejlñi žoñinacž taypiquiztan katchičha. Jalla nižtiquiztan nii žoñiqui ana pajchičha, ject nii čhjetinčhaja, jalla nii. ¹⁴ Niiž wiruñ Jesusaqui nii laaquiztan žejtchi žoñžtan zalchičha timpluquin. Nekztan niižquiz cjichičha:

—Jila, amqui žejtchamčha. Jaziqui ana wila uj paaquičha. Uj paaquiz niiqui, amquiz juc'ant anawalim cjisnasača.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii žoñiqui judío žoñinacžquin mazñi ojkcichča, Jesusača nii čhjetiñi žoñiqui, jalla nii mazziča. ¹⁶ Nii Jesusaž nižta jeejz tjuñquiz čhjetintiquiztan judío žoñinacaqui Jesusiž quintra cjissičha; konz pecatčha. ¹⁷ Ninacžquiz Jesusaqui tuž cjichičha:

—Wejt Yooz Ejpqui tiraž langža, wejrmi nižtapachal langznuča.

¹⁸ Jalla nižta chiitiquiztan nii judío žoñinacaqui juc'ant žawjchičha, nižaza juc'anti konz pecatčha. Jesusaqui jeejz tjuñquiz ana permitta langz mantichičha, judío žoñinacž lii quintra. Nižaza “Yooz Ejpčha wejt persun Ejpqui” cjican chiichičha. Nuž cjican “Wejrmi Yoozakaztčha” cjichičha. Jalla nižtiquiztan nii judío žoñinacaqui Jesusiž quintra juc'anti aptichičha, konzjapa.

JESUCRISTUČHA YOOZ MAJCHQUI

¹⁹ Nižaza Jesusaqui tuž cjichičha:

—Ančucaquiz weraral chiyučha. Wejrtčha Yooz Majchqui. Pero persun kuzcama anal paasača. Yooz Epiž tjaata obranacal paa-uča. Jaknužt Yooz Ejpqui obra paačhaja, jalla nužuzakaz wejr Yooz Majchqui obra paa-uča. ²⁰ Yooz Ejpqui wejr k'aachičha, nižaza tjapa niiž paata obranacami wejtquiz tjeeža. Nižaza Yooz Ejpqui juc'anti pajk obranacaž tjeeznaquičha, ančhuc ispantichi cjeajajo. ²¹ Jaknužt Yooz Ejpqui ticzinaca jacatatskatčhaja, nižaza wila žeti tjaačhaja, jalla nižta zakaz wejrqui žeti tjaača, wejt munañpicama. ²² Yooz Ejpqui persunpacha ana casticu tjaača. Pero wejtquiz tjapa niiž mantiz poder intirjichičha castictu tjaačhaja. ²³ Jalla nuž intirjichičha, tjapa žoñinaca wejtquiz rispitaajo, jaknužt Yooz Ejpžquin rispitchhaja, jalla nuž. Jakziltat wejtquiz ana rispitchhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpžquin ana zakaz rispitchhaja.

²⁴ Ančucaquiz weraral chiyučha. Jakziltat weriž chiita taku nonžcu tjapa kuztan catokčhaja, nižaza wejr cuchanžquiñižquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamčha. Nižaza ana casticta cjequičha. Infiernuquin ojknī jiczquiz eccu, arajpach ojknī jiczquiz kamčha, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²⁵ Ančucaquiz weraral chiyučha. Tsjii timpu tjončha, nižaza anzimi nii timpuča. Anziqui ticzižtakaz kamñi žoñinacaqui wejt taku nonznaquičha. Jakziltat wejt taku nonžcu tjapa kuztan catokačhaja, jalla niiqui ew kamañchiz kamaquičha. Yooz Majchtčha wejrqui. ²⁶ Yooz Ejpqui persunpacha žejtkatz poderchizza. Nižaza wejt Yooz Ejpqui nii poder wejtquiz intirjichičha. ²⁷ Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtčha. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui pjalz puestuquiz wejr utchičha. Jaziqui arajpachquin kamzmi nižaza infiernuquin casticzmi jalla nii mantiznaca wejtquiz intirjichičha. ²⁸ Tii weriž chiitiquiztan ana ispanta. Tsjii timpu tjončha. Jalla nii timpuquiz tjapa ticzinacaqui wejt joraž nonznaquičha. Nekztan sipulturquiztanž žaaznaquičha. ²⁹ Zuma kamchinacaqui jacatataquičha Yooztan wiñaya kamzjapa. Ana zuma kamchinacazti jacatataquičha infiernuquin casticta cjisjapa.

YOOZ EJPŽTAN YOOZ MAJCHTAN

³⁰ Wejrqui persun kuzquiztanac anal pjalznasača. Jaknužt wejt Yooz Ejp mantičhaja, jalla niicamal pjalznuča. Anal wejt kuzquiztan pjalz pecučha. Antiz wejr cuchanžquiniž kuzcama pjalz pecučha. Jalla nižtiquiztan weriž pjaltaqui lijitumača. ³¹ Wejrkal persunpacha wejt favora chiyasaž niiqui, weriž chiita taku anaž walasača. ³² Pero yekja tisticu wejt favora žejlča. Jalla niiča Yooz Ejppqui. Niiž wejt puntuquiztan chiita takuqui werarapanča. Jalla nii zizuča. ³³ Ančhucqui Juanžquin pewczni cuchanžquichinčhucča wejt puntuquiztan. Niiž kjaaztaqui werarapanča. ³⁴ Žoñiž wejt favora werara chiiñiž cjenami, wejtquiz anaž ancha importičha. Yooz Ejpča wejt favora ultim werara chiiñiqui. Nuž cjiwča, ančhuc wejtquiz criyajo, ančhuc liwriita cjisjapa. ³⁵ Juanqui tsjii tjeezta lamparažtakaz kjanatča. Jalla nuž kjancan nii Juanqui wejt puntu kjanzt'ichiča. Nižaza tsjii upacamakaz niiž kjanquiz ančhucqui cuntintu kamchiča. ³⁶ Juanqui wejt favora chiichiča. Pero tsjiiqui žejlča Juanžquiztan juc'anti. Jalla niiča Yooz Ejppqui. Niiqui wejt favora zakaz chiiča. Nižaza wejt Yooz Ejppqui wejr mantichiča obranaca cumplizjapa. Tii obranacquiztan wejr pajtapan cjesača, Yoozquiztan tjonchin, ana Yoozquiztan tjonchin, nii. Tii weriž paata obranaca kjanapacha tjeeža, Yooz Epiž wejr cuchanžquita, jalla nii. ³⁷ Wejr cuchanžquini Yooz Ejppacha wejt favora chiiča. Ančhucqui niiž persun jora ana nonznasača nižaza niiž tsiti ana cherasača. ³⁸ Yooz Ejppqui wejr cuchanžquichiča. Pero ančhucqui wejtquiz ana criiča. Jalla nižtiquiztan niiž takumi ančuca kuzquiz ana zakaz catokča. ³⁹ Ančhucqui cjiirta Yooz taku ančaž istutiča. Nekztan ančhucqui tantiiča, “Yooz taku istutiichiž cjen wejrnacqui Yooztan wiñaya kamaka,” cjan. Pero nii cjiirta Yooz takunacaqui wejt puntuquiztanž chiiča. ⁴⁰ Jalla nuž istutiižcupacha, ančhuczti anaž wejtquiz macjazt pecča, Yooz Ejpžtan wiñaya kamzjapaqui.

⁴¹ Žoñinacaž tjaata honora wejtquiz anaž importičha. ⁴² Ultimu ančhucqui ana Yoozquin kuzzizčhucča. Nii zizuča. ⁴³ Wejt Yooz Ejpž cuntiquiztan tjonchi cjenami, ančhucqui anaž wejr criiča. Pero yekja žoñiqui persun kuzcama ančucaquiz tjonasaž niiqui, niižquiz criyasaž, jaz. ⁴⁴ Ančhucqui ančhucporaž honorchiz cjevas pecča. Ančhucqui Yooziž tjaata honorchiz cjisjapa anaž importičha. Jaziqui, ¿jaknužt ančhuc wejr criyasažo? ⁴⁵ Ančhucqui Moisés liiquiz kuz tjaachiž cjen, pinsaquiča, Yooztan wiñaya kamaka, jalla nii. Pero nii Moisespacha ančuca ujnacaž tjeeznaquiča, Yooz Ejpž yujcquiziqui. Anača wejrqui Yooz Ejpž yujcquiz ančuca ujnaca tjeezniñtqui. ⁴⁶ Moisesqui wejt puntuquiztan cjiirchiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Moisés cjiirta criitasazaž niiqui, wejtquiz zakaz criitasacha. ⁴⁷ Ančhucqui nii Moisés cjiirtanaca ana criičaj niiqui, ¿jaknužt weriž chiitanaca criyasažo?

6

JESUSAQUI ČHJERI TJAAČHA

¹ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui Galilea cjita kotž nawjctuñtan ojkchiča. Nii kotaqui Tiberias, cjitazakaztača. ² Walja žoñinacaqui niižquin apziča, milajrunaca paañi cheržcu nižaza laanaca čhjetinchi cheržcu. ³ Pero Jesusaqui tsjii curu yawchiča niiž tjaajintanacžtan. Jalla nicju julziča. ⁴ Nii oraqui judío žoñinacž pascua pjijzta žcatitača. ⁵ Acha waytižcu, Jesusaqui walja žoñinaca apžquini cherchiča. Nekztanaqui Felipžquiz paljaychiča, tuž cjan:

—¿Jakziquiztan lujlz čhjerinaca kjayžcaqui, tii tama žoñinacžquiz luli tjaazjapaya?

⁶ Jesusaqui nuž chiichiča Felipe yanzjapa, jaknužt kjaazni, jalla nii. Nii ora Jesusa persun kuzquiz zizatča, jaknužt nii žoñinaca luli tjaačhaja, jalla nii. ⁷ Nekztanaqui Felipiqui kjaaziča, tuž cjan:

—Paa patac pajk paaz walurchiz t'anta anaž alcansasača, zapa mayni zkoluccama lujlz cjenami. ⁸ Tsjii tjaajintaqui, Andrés, cjitatača, Simón Pedruž lajk. Jalla niiqui tuž cjiichiča:

⁹—Tekz tsjii uza žejlčha, pjijska siwat t'antichiz, pizc ch'izziz. Pero ¿tama žoñinacžquiz wacas teejo?

¹⁰ Nekztanaqui Jesusaqui mantichičha:

—Tjappacha nii žoñinaca, julznajo.

Jalla nii yokaqui walja pastu yokatačha. Nekziqui tsjii pjijska warank luctak žoñinaca julzičha. ¹¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nii t'anta tanžcu, Yoozquin gracias cjican cjichičha. Nekztanaqui tjaajintanacžquin tjaachičha. Jalla nii tjaajintanacaqui partir paychičha nii julzi žoñinacžquiz. Nužzakaz nii pizc ch'iztan tojžcu, lujlkatchičha, jaknužt zapa mayni pecatčhaja, jalla nuž. ¹² Jalla nuž nii žoñinacaž chjekchiž cjen, Jesusaqui niž tjaajintanaca mantichičha, tuž cjican:

—Nii žejtchi t'unanaca ricuja, ana čjulumi pertita cjeyajo.

¹³ Nekztanaqui žoñinacaž lujlz žeržtan, niž tjaajintanacaqui nii pjijska siwat t'antiquiztan žejtchinaca ricujchičha. Tuncapan canasta chjijpi ricujchičha. ¹⁴ Nekz žejlñi žoñinacaqui Jesusiž paata milajru cheržcu, tuž cjichičha:

—Chekapani, tiikalala nii tjonñi profetaqui.

¹⁵ Jesusaqui ninacž kuzquiz naychičha. Ninacaqui Jesusa pjorzaž majkz pecatčha, ninacž chawc jiliri cjeyajo. Jalla nižtiquiztan Jesusaqui ninacžquiztan zarakžcu cur punt kjutñi yawchičha, zina žejljapa.

JESUSAQUI KJAZ JUNTUŃ OJKČHA

¹⁶ Tjuñiž kattan niž tjaajinta žoñinacaqui kot atquin chjijwžquichičha. ¹⁷ Nii curquiztan chjijwžcu warcuquiz luzzičha, Capernaum watja irantizjapa. Jalla nekztanaqui kotquiz oki kallantichičha. Ween zumchitačha. Jesusaqui imapanž ninacžquin tjonatčha. ¹⁸ Kotquiz okan tsjii pjursant tjamiqi tjamžquichičha. Jalla nižtiquiztan kjaz ljojkinacaqui waljaž ljojkinžquichičha. ¹⁹ Tsjii tupu zkoluc jilalla ojkchiž cjen, ninacaqui Jesusaž warcuquin žcatžinžquiñi cherchičha. Jesusaqui kjaz juntun tjonatčha. Pero Jesusižquiz ana pajatčha nii zumchiquiz cjen. Jalla nekztan ninacaqui ancha tsucchičha. ²⁰ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichičha:

—Werjtčha. Anačha tsuca.

²¹ Jalla nuž chiitiquiztan ninacaqui Jesusa warcuquiz cuntintu luzkatchičha. Kot tayıquiztačha. Pero nii ratupacha kot atquin cjissičha, jakzi wajtquin okatčhaja, jalla nicju.

ŽOŃINACAQUI JESUSA KJURČHA

²² Jakatažuqui nii kotž nawjctuñtan ecta žoñinacaqui Jesusa ana cherchičha. Zezcu zeztan tsjii warcukaz želatčha. Jesusaqui warcuquiz ana luzzičha. Niiž tjaajinta žoñinacakaz warcuquiz ojkchičha. Pero jakziquin Jesusaqui želatčhaja, ana zizzičha nii ecta žoñinacaqui. ²³ Nekztan yekja warcunacaqui irantižquichičha Tiberias cjita wajtquiztan. Jakziquin nii žoñinaca t'anta lujlchižlaja, jalla nicju irantižquichičha. Ima lujlkatcan, Jesús Jiliriqui Yoozquin parličhičha gracias cjican. ²⁴ Nekzi ecta žoñinacaqui Jesusami niž tjaajintanacami ana nekz cheržcu warcunacquiz luzzičha. Capernaum watja ojkchičha Jesusa kjuri.

JESUCRISTUŽ CHIITA TAKU

²⁵ Kot tsjii latuquin irantižcu, žoñinacaqui Jesusižtan zalchičha. Jalla nuž zalžcu nižžquiz pewczičha tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, ¿čjulora tekz irantižquichamtajo?

²⁶ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—Ančhucacquiz ultim weraral chiižinučha. Zezcu ančhucqui t'anta lujlchinčhucčha chjekjañcama. Jalla nižtiquiztanž ančhucqui wejr kjurčha. Weriž paata milajru anaž intintazza ančhucqui. Jalla niž intintaztasaz niiqui anaž wejr kjurtasačha čjjeri lujljapakaz. Antiz wejr kjurtasačha, Yooz puntu tsjan zizjapa. ²⁷ Anačha miranzñi čjjerquinaqui kuz tjaazqui. Tsjii ratujapakazza niiqui. Antis ana miranzñi Yooz čjjerquiñčha kuz tjaa. Yooz Ejpžtan wiñaya kamzjapačha niiqui. Nii Yooz čjjeriqui

wejrqui ančhucaquiz tjaasača. Yooz Ejpqui niijapa wejr utchipanča. Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča.

²⁸ Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui pewcziča tuž cjican:

—¿Čhjulu obranacat paaz waquisasaya, Yooz munañpa cumplisjapaya?

²⁹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz cuchanžquita Žoñžquiz kuz tjaa; nižquiz criya. Jalla niiča Yooz munañpaqui.

³⁰ Nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—¿Amqui čhjul milajrum tjeeznas, wejrnac chertzjapajo? Nekztan amquin criyasača. ¿Čhjul obram paa-as? ³¹ Učhum tuquita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin maná cjita čhjeri lujlchiča. Nižaza nii puntuquiztan Yooz tawk libruquiz tuž cjiirtača: “Moisesqui ninacžquiz arajpachquiztan tjonni čhjeri tjaachiča”.

³² Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucaquiz ultim weraral chiizinuča. Moisesqui ančhuca atchi ejpnacžquiz čhjeri tjaachiča. Pero Moisesqui anača tjaachiqui ultim werar arajpach t'anta čhjeriqui. Wejt Yooz Ejpča ultim werar arajpach t'anta čhjeri tjaachiqui. ³³ Jalla nii Yooziž tjaata t'antaqui arajpachquiztan chjiwžquichiča. Jalla niiča tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz arajpach žeti tjaañiqui.

³⁴ Nekztanaqui ninacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Señor, nii t'anta chjeri panž tjaalla.

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Wejrtča arajpach žeti tjaañi t'antitqui. Jeqit wejtquin tjonačhaja jalla niiqui ana wira čhjeri eeczñiz cjequiča; nižaza jeqit wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui ana wira kjaz kjara pasñiz cjequiča. ³⁶ Tuqui wejrqui ančhucaquiz chiichinča, “Ančhucqui wejr cheržcumi wejtquiz ana criichinčhucča”. ³⁷ Yooz Ejpqui wejt mantuquiz cjisjapa žoñinaca intirjichiča. Tjapa nii intirjita žoñinacaqui wejtquiz tjonaquiča. Nižaza jakziltat wejtquiz tjonačhaja, jalla niiqui ana weriž čhjatkatataž cjequiča. ³⁸ Wejrqui arajpachquiztan ana wejt persun kuzcama payi tjonchinča. Antiz wejrqui wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž kuzcama payi tjonchinča. ³⁹ Jalla tiiča wejt Yooz Ejpž kuzqui. Niiž kuz tuž pecča, wejr ana zinta niiž intirjita žoñinaca pertiskatajo, nižaza ninaca jacatatskatajo. ⁴⁰ Nižaza tiiča wejt Yooz Ejpž kuzqui. Niiž kuz tuž zakaz pecča, jeqit wejr pajačhaja, nižaza wejtquin criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquiča. Nižaza wejrqui ninaca ticziquiztan jacatatskatača ultim juyzu pjalz tjuñquiziqui. Jalla nužuča wejt Yooz Ejpž kuzqui.

⁴¹ Tuqui Jesusaqui chiichiča, tuž cjican:

—Wejrtča arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jalla nii chiitiquiztan judío žoñinacaqui niž quitra chutchiča. ⁴² Ninacaqui cjichiča:

—¿Anaj tii Jesusac Jus maatejo? Učhumqui niž maa ejpžquiz pajla. ¿Kjaž tiizti “Arajpachquiztan tjonchinča” cjican chiyasajo?

⁴³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui anaž nuž wejt quitra chucha.

⁴⁴ Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča. Nižaza niiča wejtquiz macjatskatñiqui. Jakziltat wejt Epiž macjatskatta cječhaj niiqui jalla ninacakaz wejtquiz tjonasača. Anažlaj wejt Epiž macjatskatžquitaqui, wejtquiz anaž tjonasača. Nižaza jacatatz tjuñquiziqui wejtquiz criichinacaqui jacatatskatača, ninaca Yooztan wiñaya kamzjapa. ⁴⁵ Profetanacaqui tuquitan tuž cjiirchiča: “Yoozqui tjapa niiž partir žoñinacžquiz tjaajnaquiča”. Jalla nižtiquiztan jeqit wejt Epiž tjaajinta nonžaja, nižaza catokčhaja, jalla niiqui wejtquiz tjonča, nižazaž criiča.

⁴⁶ Jalla nuž wejt Yooz Epiž tjaajinta cjenami, anaž jecmi persun čhjujcztan Yooz Ejp cherchiqui. Wejr alajača Yooz Ejp cherchintqui. Wejrqui Yooz Ejpžquiztan tjonchinča.

⁴⁷ Ančhucaquiz ultim weraral chiyuča. Jeqit wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamča; nižaza arajpachquin žejtñiž cjequiča. ⁴⁸ Wejrtča arajpach žeti

tjaañi t'antitqui. ⁴⁹ Ančhuca tuquita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin maná cjita t'anta lujlchiča. Pero nii t'anta lujlchiž cjenami, ninacaqui ticzizakazza. ⁵⁰ Wejrtča arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jequit wejt t'antiquiztan lulačhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquiča; arajpachquin žejtñiž cjequiča. ⁵¹ Wejrqui arajpachquiztan tjonchinča. Jaziqui wejrpanča žeti tjaañi t'antitqui. Jequit tii t'antiquiztan lulačhaja, jalla niiqui Yooztan chica wiñaya kamaquiča. Tii wejt curpuqui t'anta cuntača. Wejt curpuqui tjaa-ača, tii muntuquiz žejlñi žoñinaca Yooztan wiñaya kamajo. ⁵² Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii judío žoñinacaqui ninacpora ch'aazi kallantichiča, tuž cjican:

—¿Kjaž tiiž persun curpu učhum lulajo tjaašajo?

⁵³ Jesusaqui nekztanaqui cjichiča:

—Ančhucaquiz weraral chiyuča. Jequit ančhucaquiztan wejt curpu ana lulačhaj niiqui, nižaza wejt ljoc ana licačhaj niiqui, jalla niiqui anapanž ultimu arajpach žejtz wirchiz cjesača. Anapan Yooztan wiñaya kamasacha. ⁵⁴ Jequit wejt curpu lulačhaj niiqui, nižaza wejt ljoc licačhaj niiqui, jalla niiča Yooztan chica wiñaya kamñiqui. Nižaza nii žoñinacaqui tsjii tjonz tjuñquiziqui weriž jacatatskattaž cjequiča, Yooztan wiñaya kamzjapa. ⁵⁵ Wejt curpuqui ultimu arajpachquin žejtkatñi čhjeriča. Nižaza wejt ljocča ultimu arajpachquin žejtzjapa liczqui. ⁵⁶ Jequit wejt žejtkatñi curpu lujlčhaja, nižaza wejt žejtkatñi ljoc licčhaja, jalla ninacača wejttan tsjii kuzzizqui. Nižaza wejrtča ninacžtan tsjii kuzzizqui. ⁵⁷ Wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpča arajpach žejtñi kamañchizqui. Wejrmi niiž cjen arajpach žejtñi kamañchiztča. Nižaza jequit wejtquiztan lujlčhaja, jalla niiča weriž cjen arajpach žejtñi kamañchizqui. ⁵⁸ Wejrtča nii arajpachquiztan tjonchi t'antitqui. Jalla tii t'antaqui anača nii maná cjita t'anta irataqui. Nii maná t'anta lujlchiž cjenami, ančhuca tuquita atchi ejpnacaqui ticziča. Jequit tii wejt t'anta lulačhaja, jalla niiqui arajpachquin wiñaya žetaquiča.

⁵⁹ Jalla nuž Jesusaqui tjaañinčiča Capernaum wajtquiz ajcz kjuyquiz.

TSJII ŽOÑINACAQUI ANAŽ CRIIČHA

⁶⁰ Jalla nižta tjaañinta nonžcu walja niižquiz apžñinacaqui tuž cjichiča:

—Tii chiitaqui ch'amača intintazqui. ¿Jequit tiiž tjaañintžquiz criyasajo?

⁶¹ Jesusaqui persun kuzquiz zizziča, tsjii apžñi žoñinacaqui niiž chiitiquiztan chutchiča jalla nii. Jalla nižtiquiztan tuž cjichiča:

—¿Tii chiitiquiztan chuchya, wejtquiztan zarakz pecya? ⁶² Tuquiqui arajpachquin wejr želatča. Ančhucqui wejr wilta arajpachquin ojknči cheraquičž niiqui, nekztan ¿jaknužt ančhuc cjeequi? ⁶³ Tsjii žoñiqui animuž cjen žejtča. Niiž curpuqui curpukazza, ana wiñaya žejtñiča. Nižaza weriž chiita takuqui ančhuca animunaca arajpachquin žetñi cjiskatasacha, Yooztan wiñaya kamajo. ⁶⁴ Yekjapanacaqui ančhucaquiztan wejtquiz ana criiča.

Jesusaqui primirquiztanpacha zizziča, jequit niižquin ana criiči cječhaja, jalla nii Nižaza zizziča, jequit niiž quintra tarazuna paačhaja, jalla nii. ⁶⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Wejrqui cjichinpanča, “Yooz Ejppankazza žoñinaca wejtquiz macjatskatñiqui, wejtquiz criizjapa. Jequit wejtquiz macjatžquichi cječhaja, jalla niiqui wejtquiz tjonča, nižaza criiča. Pero jequit ana macjatžquichi cječhaja, jalla niiqui anapan wejtquiz tjonasacha, criizjapa”.

⁶⁶ Jalla nekztanaqui walja nii apžñinacaqui Jesusižquiztan zarakchiča. Niižtan chica ana iya ojklaychiča. ⁶⁷ Nekztanaqui Jesusaqui niiž tuncapan tjaañintanacžquiz pewziča, tuž cjican:

—¿Ančhuczakaz zarakz pecya?

⁶⁸ Nekztanaqui Simón Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿jecžquin wejrnac okasajo? ¿Yooz puntu tjaañinta cjisjapajo? Am takunacakazza werara tjaañintaqui, jaknužt Yooztan wiñaya kamčhaja, nii. ⁶⁹ Wejrnacqui

amquiz criichinča. Nižaza zizni cjissinča, amqui Yooz cuchanžquita Cristumpanča; wiñaya žejtñi Yooz Ejpž Maatimča.

⁷⁰ Jesusaqui nekztan tuž cjichiča:

—Wejrqui ančhuc illzinča, tuncapani. Jalla nižta cjenami tsjii ančhucaquiztan diabluz mantuquiz žejlča.

⁷¹ Jalla nuž chiican Jesusaqui Judas Iscariote, niž puntuquiztan chiichiča. Simonž majhtača niiqui. Judasqui tuncapan illzta žoñinacžquiztanpachača. Niiqui tarasunažcu, Jesusa intirjaquiča quintra žoñinacž kjarquiz.

7

JESUSIŽ LAJKNACAQUI NIIŽQUIN ANA CRIIČHA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Galilea yokaran ojklaychiča. Judea yokquin ana ojklayz pecatča. Jalla nicju judío žoñinacaqui Jesusa konz pecatča. ² Nii timpuqui tsjii judío žoñinacž pjijztaqui žcatitača. Nii pjijzta paazjapa chjujlla kjuyanaca kjuychiča. ³ Jalla nižtiquiztan Jesusiž lajknacaqui niižquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Ana tekz žela amqui. Judea yokquin oka. Jalla nicju am apžninaca žejlča. Jalla ninacžquiz amiž paata obranaca cherskata. ⁴ Jakziltami žoñinacžquiz persun poder cherskatz pecchaja, jalla niiqui anaž chjojzacuñ obranaca paača. Jaziqui amqui obranaca paaz poderchizzamžlaj niiqui, kjanapacham žoñinacžquiz tjeeznaquiča.

⁵ Jesusiž lajknacami ana niižquin criichiča. ⁶ Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui čhjulorami pjijzta okasača. Wejt ojcz oraqui imaziča. ⁷ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ančhucatan ana chjaawjkatasacha. Wejttanzti chjaawjkatcha. Wejrqui kjanapacha tjeeznuča ninacaž ana wali paatanaca. Jalla nižtiquiztan wejttan quintrača. ⁸ Ančhuckaz pjijzta oka. Wejrqui anal okasača. Wejt ojcz oraqui imaziča.

⁹ Jalla nuž chiižcu, nii Galilea yokquin eclichiča.

JESUSAQUI PJIJZTA OJKCHIČHA

¹⁰ Niiž lajknacaž pjijzta ojektanaqui Jesusaqui chjojzacuñ ojkchizakazza, žoñinaca ana cherajo. ¹¹ Judío žoñinacazti Jesusa kjurchiča nii pjijzta paañi žoñinacžporquiz, tuž cjican:

—¿Jakziquin nii žoñi želasaya?

¹² Wacchi nii pjijztiquin žejlñi žoñinacaqui Jesusiž puntu parlatča. Yekjap žoñinacaqui cjetča: “Niiča zuma žoñiqui”. Yekjap žoñinacazti cjetča: “Niiča ana zuma žoñiqui. Žoñinacžquiz tsjii kjutñi tjaajincan incallñiča”.

¹³ Pero judío jilirinaca ekscu, anaž jecmi Jesusiž favora cuza kjana parlatča, antiz jamazitž parlatča.

¹⁴ Pjijzta taypi cjisnan, Jesusaqui timpluquin luzcu tjaajinchiča. ¹⁵ Jesusaž nuž tjaajnan judío žoñinacaqui ispantichiča, tuž cjican:

—¿Kjaž tii žoñiqui zizni zizni tjaajnasajo, ana instutiižcojo?

¹⁶ Jalla nuž nii judío žoñinacaž parlitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Weriž tjaajintaqui anača wejt kuzquiztan jwesta. Antiz wejr cuchanžquiñiž kuzquiztan tjonča. ¹⁷ Jakziltat Yooz kuzcama kamz pecchaj niiqui, nii žoñiqui zizaquiča, weriž tjaajintaqui Yoozquiztan tjonchiča, nii. Anača wejt persun kuzquiztan tjonchiqui. ¹⁸ Jakziltat persun kuzcama tjaajinčhaja, jalla niiqui persun honorakaz waytiz pecča. Pero wejrqui Yooz kuzcama tjaajnuča. Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča. Jaziqui Yooz honora waytiz pecuča. Weriž tjaajintami kamtami Yooz kuzcamapankazza. Werarapanča. Ana zinta toscara chiyasača.

¹⁹ ‘Moisesqui ančhucaltajapa lii ecchiča, ¿ana jaa? Jalla nuž ecchiž cjenpacha, anaž jecmi ančhucaquiztan nii lii jaru kamchinčhucča. ¿Kjažtiquiztan ančhucqui wejr konz pecjo, ančhuca lii quintrajo?

²⁰ Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui kjaaziča tuž cjican:

—Amqui zajraž tantamča. ¿Ject am konz pecjo?

²¹ Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča tuž cjican:

—Tsjii pajk obra paachinča jeejz tjuñquiz. Jalla nižta paatiquiztan ančhucqui ispan-tichinčhucča. Pero weriž paata obra ana intintazzinčhucča. ²² Nonžna. Moisesqui janchiquiz chimpuz cuzturumpi ančhucquiz mantichiča. Primirquiztanpacha ančhucqui atchi ejpnacatača nuž mantichiqui. Wiruñaquí Moisés zakaz nuž mantichiča, nii jaru. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii lii jaru žoñž janchiquiz chimpura cjiskatiñčhucča, jeejz tjuñquizimi. ²³ Moisés lii rispittapanž cjisjapa, ančhucqui jeejz tjuñquiz cjenami žoñž janchiquiz chimpura cjisinčhucča. Jalla nižtiquiztan ¿kjažtiquiztan ančhucqui wejt quintra žawj-jo, weriž jeejz tjuñquiz žoñž curpu čhjetintiquiztanajo? ²⁴ Ančhucqui, Yooz kuzmi nižaza žoñž kuzmi ana zizcuqui, anača uj jwez peczqui. Ujchiz jwez peccuqui zuma ujchiz jwezpanča.

¿JAKZIQUIZTAN TJONCHI JESUSAJO?

²⁵ Jalla nekztanaqui yekjap Jerusalén žejlñi žoñinacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Tiiča nii conz pecta žoñi, ¿ana jaa? ²⁶ Pero tekz žejl-la, anaž chjojzacuñ tjaajinla; kjanaž tjaajinla. Niiž quintra žoñinacaqui ana kjažmi cjila. Jaziqui, ¿jilirinacami pajkay, tiiqui Yooz cuchanžquita Cristokay? Anapanž cjesača. ²⁷ Wejrnacqui zizuča, jakziquiztan tii žoñi tjonchižlaja, jalla nii. Pero Cristuž tjonžcuqui anaž jecmi zizaquiča jakziquiztan tjončhaja, jalla nii.

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui timpluquin tjaajincan, alto tawkžtan tuž cjichiča:

—Ančhucqui cjiñchucča, nii žoñi pajuča, nižaza jakziquiztan tjonchižlaja, nii. Ultimu ančhucqui wejr ana pajča. Wejrqui persun kuzquiztan ana tjonchinča. Antiz cuchanžquita tjonchinča. Nii wejr cuchanžquiñiqui zuma lujitumača. Nižaza ančhucqui nii ana pajča. ²⁹ Pero wejrqui nižquiztan tjonuča. Nižaza niiqui wejr cuchanžquichiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui nii pajuča.

³⁰ Jalla nižta čhiitiquiztan ninacaqui preso tanz pecatča. Jesusiž preso tanta cjis oraqui imazitača. Jalla nižtiquiztan ana jakziltami tanzñi atchiča. ³¹ Jalla nuž tanz pecñi žoñinaca želanami walja žoñinacaqui Jesusižquin criichiča. Nii criichinacaqui tuž cjichiča:

—Yooz cuchanžquita Cristo tjonžcuqui, ¿tii žoñžquiztan juc'ant cuza milajrunaca paasajo?

ZULTATUNACA CUCHANTA

³² Jalla nekztanaqui fariseo žoñinacaqui Jesusiž puntu čhiitanaca nonžcu, ninacaqui timplu jilirinacžtanpacha Jesusa preso tani zultatunaca cuchanžquichiča. ³³ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsjii kjaž jizkal ančhucatan želača, jalla nekztan wejr cuchanžquiñižquin quepača. ³⁴ Jalla nekztan ančhucqui wejr kjuraquiča. Jalla nuž kjurcan anaž wejr wachi ataquiča. Nižaza ančhucqui anaž oki atasacha, jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju.

³⁵ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui ninacpora pewcsassiča, tuž cjican:

—¿Jakziquint tii okas, ana watžta cjisjapajo? ¿Yekja yokquin kamñi judío žoñinacžquin nižaza nekz žejlñi žoñinacžquin okas teejo, ninacžquin tjaajinzjapajo? ³⁶ ¿Čhjulut tiiž čhiitac cjes? “Ančhucqui wejr kjuraquiča, pero wejr ana wachi ataquiča”, cjican. Nižaza “Ančhucqui anaž oki atasacha, jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju” cjican. Jalla nuž čhiyanaqui, ¿čhjulut cjes?

³⁷ Jalla nekztanaqui pijzta tucužinž tjuñquiziqui wali chawc tjuñitača. Jalla nii tjuñquiziqui Jesusaqui tsijtscu, alto tawkžtan paljaychiča:

—Jakziltat kjaz kjara passaja, jalla niiqui wejtquiz macjatžca, wejt wiñaya žejtkatñi kjaz liczjapa. ³⁸ Jequit wejtquiz criyačhaja, jalla niiž kuzquiztan walja zumanaca ulnaquiča jaknužt tsjii zuma jalzurquiztan zuma kjaznaca ulančhaja, jalla nižta. Jalla nuž Yooz tawk libruquiz cijjrtača.

³⁹ Jalla nuž čhiican Jesusaqui Espiritu Santuž puntuquiztan čhiichiča. Wiruñaquí Yooz Espiritu Santuqui Jesusižquiz criichinacž kuzquiz luzaquiča. Pero Jesusaqui imaž

ticznatĉha, niŕaza imaŕ tsewc arajpacha okatĉha. Jalla niŕtiquiztan imazitaĉha Espiritu Santo tjaataqui.

CRISTUŖ PUNTU PARLITA

⁴⁰ Jalla nuŕ Jesusaŕ chiita nonŕcu yekjap ŕoŕinacaqui cjichiĉha:

—Chekapan tiiĉha nii tjonŕi profetaqui.

⁴¹ Yekjapazti tuŕ cjichiĉha:

—Tiiĉha Yooziŕ cuchanŕquita Cristuqui.

Yekjapanacaqui cjichiĉha:

—ŕKjaŕ Galilea ŕoŕinacŕquiztan Cristuc nasasajo? Anaŕ cjesaĉha. ⁴² “Cristuqui Davidŕ majchmajtquiztan naspanĉha, niŕaza Belén cjita wajtquin nasaquiĉha. Nii watjaqui Davidŕ watja cjitaĉha”. Jalla nuŕ cjicha Yooz takuqui.

⁴³ Jalla nuŕ parliŕcu nii ŕoŕinacaqui t'aka t'aka cjissiĉha, Cristuŕ puntuquiztan ch'aazcu. ⁴⁴ Yekjapanacaqui Jesusa preso tanz pecatĉha. Jalla nuŕ peccanami, ana jaknuŕumi payi atchiĉha.

⁴⁵ Timplu zultatunacaqui timplu jilirinacŕquinami fariseonacŕquinami quejpcĉha, ana Jesusa preso tani atŕcu. Nii jilirinacaqui zultatunacŕquiz cjichiĉha:

—ŕKjaŕtiquiztan anĉhuc nii ana zjijcjo?

⁴⁶ Nii ŕultatunacaqui kjaaziĉha, tuŕ cjican:

—Anaŕ jecmi chiiĉha, jaknuŕt nii ŕoŕi chiyatĉhaja, jalla nuŕuqui. ŕYooziŕ cuchanŕquita nii ŕoŕejo?

⁴⁷ Jalla nekztanaqui fariseo ŕoŕinacaqui tuŕ cjichiĉha:

—ŕAnĉhuczakaz incallskatchinĉhucŕ, jaz? ⁴⁸ Tjapa uĉhum jilirinacami niŕaza tjapa fariseo ŕoŕinacami niiŕquinaqui ana criichipanla. ⁴⁹ Tii ana lii pajŕi ŕoŕinacaqui, jalla ninacakazza niiŕquin criichiqui. Ninacaqui Yooziŕ castictapanŕ cjequiĉha.

⁵⁰ Nicodemo cjitataĉha tsjiiqui ninacŕquiztan. Tuquiqui ween chjozacuŕ Jesusiŕquin zina ojkcĉha. Jalla niiqui ninacŕquiz cjichiĉha:

⁵¹ —Uĉhum liiqui tuŕ cjiĉha, “Tsjii ŕoŕiqui ima casticta cjican, primero kjawŕta cjequiĉha, niiŕ persun razuna nonŕta cjisjapa”. Nuŕ cjiĉha uĉhum liiqui, ŕana jaa?

⁵² Nekztanaqui ninacaqui kjaaziĉha tuŕ cjican:

—ŕAm zakaz Galileaquiztanajo? Yooz taku istutiya. Anaŕ jec profetaqui Galileaquiztan tjonasaĉha. Jazim zizaquiŕ, jaz.

⁵³ Jalla nekztanaqui tjappacha persun kjuya ojkcĉha.

8

ADULTERIUQUIZ OJKLAYŕI ŽON

¹ Jesusaqui Olivos cjita curulla ojkcĉha. ² Jakataŕuqui kjantati timpluquin quejpcŕquichiĉha. Tjapa nekz ŕejlŕi ŕoŕinacaqui niiŕquin tjonchiĉha. Jesusaqui julŕcu wilta tjaajinchiĉha. ³ Jalla nuŕ julzi tjaajnan, lii tjaajiŕinacami fariseonacami tsjaa maatak ŕon zjijcĉha. Jalla naa maatak ŕonqui adulterio paachiŕ cjen tanstkalĉha. ŕoŕinacaqui jalla nuŕ tanŕcu naa maatak ŕon Jesusiŕ yujcquiz zjijcĉha. Niŕaza nii ŕejlŕi ŕoŕinacŕ taypquiz tsjitskatchiĉha naa ŕonqui. ⁴ Nekztanaqui ninacaqui Jesusiŕquiz tuŕ paljaychiĉha:

—Tjaajiŕi Maestro, taa maatak ŕonqui adulterio paaŕipacha tanassinĉha. ⁵ Moisis liiquiz tuŕ mantitaĉha, “Tiŕta adulteriuquiz cjicjiŕi ŕoŕinacaqui ĉhajc jawi conz cjitaĉha”. Am, ŕkjaŕum cjiy?

⁶ Jalla ninacaqui nuŕ paljaychiĉha, Jesusa kjaz cjiŕit cjes, jalla nii zizjapa. Niŕaza Jesusiŕ chiitiquiztan ujchiz jwez pecatĉha, niiŕ quontra tsjii uj tjojtunzjapa. Jalla nekztanaqui Jesusaqui pachpiquiz colŕcu yokquiz cjiŕi kallantichiĉha, niiŕ loc'anŕtan.

⁷ Pero ninacaqui tirapanŕ Jesusiŕquiz pewcnatĉha, “Am, ŕkjaŕum cjii?” cjican. Jalla nekztan Jesusaqui zumpacha acha waytiŕcu, ninacŕquiz cjichiĉha:

—Ančucaquiztan jakziltapirizlaj ana ujchiz, niiqui primiru taa maatak žonaquiz maztan čhajczkazza.

⁸ Jalla nuž chiižcu wilta colžcu yokquiz tira cjjiratča. ⁹ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan nii žoñinacaqui persun ujquiztan sint'ichiča. Nekztanaqui mayat mayat ch'uju ulñi kallantichiča. Chawc žoñinacaž primiraqui ulanchiqui. Nekztan tjappacha nii žoñinacaž ulantan, Jesusaqui naa maatak žonatan, nuž pucultankaz, eclichiča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta acha waytichiča. Anaž jecmi želatča. Naa maataka alajakaztača. Nekztan naaquiz cjichiča:

—Cullaca. ¿Jakziquin amquiz uj tjojtunñi žoñinacajo? ¿Ana jakziltami am castiqui atchikaya?

¹¹ Naa maatak žonqui cjichinča:

—Wejt Jiliri, anaž jakziltami wejr castiqui atchiča.

Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejrmi anal am ujquiztan casticača. Jaziqui oka amqui, anam iya uj paaquiča.

—Nuž pertunchiča Jesusaqui.

KJANAŽTAKAZ JESUCRISTO

¹² Wiruñaquei Jesusaqui žoñinacžquiz wilta paljaychiča, tuž cjican:

—Wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz zuma kamaña tjeeznuča, tsjii kjanažtakaz. Jakziltat wejt kamañ jaru kamačhaja, jalla niiqui anawal zumchiquiz anaž kamaquiča. Nižaza nii zuma kamañchiz žoñinacača wiñaya Yooztan kamñinacaqui.

¹³ Jalla nekztanaqui nii fariseo žoñinacaqui cjichiča:

—Am alaja am persunjapa chiiča. Jalla nižtiquiztan anaž walča.

¹⁴ Jesusaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Tii weriž chiitaqui wejt persunjapa cjenami walča. Wejrqui zizuča jakziquiztan tjontučhaja, nižaza jakzit wejr okačhaja, jalla nii. Anchuczi anaž nii zizza. ¹⁵ Ančhucqui žoñiž pinsita jarukaz wejtquiz uj tjojt pecča. Pero wejt kuz ana zizza. Wejrzi anal nižta uj tjojtinča. ¹⁶ Pero weril tsjii žoñžquiz “Uj paachamča” cjeež niiqui, wejrqui weraral chiyuča nii žoñiž uj paañiž cjen. Anal wejt kuzquiztankaz chiyuča. Wejr cučanžquiñi Yooz Ejpž kuzcamakal wejrmi chiyuča. Wejrmi wejt Yooz Ejpmi tsjikaz chiyuča. ¹⁷ Ančuca liiquiz tuž cjjirtača: “Pucultan tistic žoñinacaqui tsjikaz chiyauiz niiqui ninacž chiitaqui walča”. ¹⁸ Wejrqui persun puntuquiztan chiyuča. Nižaza wejr cučanžquiñi Yooz Ejpqui wejt puntuquiztan zakaz chiiča. Jaziqui weriž chiitaqui panž walča.

¹⁹ Jalla nekztanaqui ninacaqui Jesusižquin cjichiča:

—¿Jakziqint am Ejpjo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Ančhucqui wejr anaž ultimu pajča, nižaza wejt Ejpmi anaž pajča. Wejr ultimu pajčhaj niiqui, wejt Ejp zakaz pajasacha.

²⁰ Nuž tjaajincan Jesusaqui timpluquiz želatča. Jakziquin ofrenda utz cajanaca želatčhaja, jalla nekz želatča. Nuž želan, anaž jecmi Jesusa preso tanchiča. Jesusa preso tanta cjis oraqui imazitača.

JESUSA OJKZ PUNTU

²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninacžquiz cjichiča:

—Wejr okača. Jalla nekztanaqui ančhucqui wejr kjuraquiča. Pero jakziqint wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui anaž oki atasacha. Ančhucqui ticznaquiča persun ujquiztan ana pertunta.

²² Nekztanaqui nii judío žoñinacaqui cjichiča:

—Tiiqui chiiča, “Jakziqint wejr okačhaja, jalla nicju ančhucqui ana oki atasacha”, cjicanž chiiča. ¿Tiiqui persunpacha curpu conasaya?

²³ Nekztanaqui Jesusaqui tuž cjichiča:

—Ančhucqui tii koza yokchiz žoňchuckazza. Wejrzi tsewcta yokchiz žoňtča. Ančhucqui tii yokquiz žejlñi žoňž kuzcama kamiňchucča. Wejrzi ana tii yokquiz žejlñi žoňž kuzcama kamiňča. ²⁴ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančucaquiz chiichinča, ančhucqui ticznaquiča, persun ujquiztan ana pertunta. Ultimupan ančhucqui weriž chiitaqui ana catokaquiž niiqui, ticznaquiča, persun ujquiztan ana pertunta.

²⁵ Jalla nekztanaqui ninacaqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Jequimt amjo?

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jaknužt wejt persun puntuquiztan chiintčhalaja, jalla nižta žoňtpanča wejrqui.

²⁶ Ančuca puntuquiztan wejtta walja chiiz žejlča, ančuca uj tjeezjapa. Pero wejt chiizqui anača wejt kuzquiztanqui. Antiz wejr cuchanžquiñiž kuzcamapankazza. Wejr cuchanžquiñiqui werara chiiñipanča. Wejrqui nižquiztan nonžtanaca maznuča tii muntuquiz žejlñi žoňnacžquiz. Jalla nižtiquiztan weriž chiitaqui ančuca puntuquiztan ultim werarača. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

²⁷ Jalla nuž Yooz Ejpž puntuquiztan chiyan, nii judío žoňinacaqui ana intintazziča.

²⁸ Jalla nekztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz žoňtča. Čhjulator ančhucqui wejr tsewccuc waytita cheračhaja, jalla nii ora ančhucqui zizaquiča, werarača wejt persun puntuquiztan chiitaqui, nii. Wejrqui anal wejt persun kuzquiztan kamuča. Antiz wejt Yooz Epiž kuzcama kamuča. Wejt waytiz oraqui jalla niizakaz zizaquiča. ²⁹ Wejr cuchanžquiñiqui wejttan chicaž žejlča. Wejrqui niž kuzcamapan kamuča. Jalla nižtiquiztan wejt Ejpqui anaž wejr zina ecča.

³⁰ Jalla nuž Jesusiž chiitiquiztan muzpa žoňinacaqui nižquin criichiča.

LIWRIZ PUNTU

³¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui nižquiz criichi judío žoňnacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui weriž chiita tawkquiz tjapa kuztan tjurt'aquiž niiqui, ultim werara wejt partir žoňinaca cjequiča. ³² Nižaza Yooz takučha ultim weraraqui, nii zizaquiča. Jalla nuž werara zizcu liwriitaž cjequiča.

³³ Nii ana criichi judío žoňinacaqui Jesusižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui Abrahamž majchmajtquiztan tjoniňča. Jaziqui Yooz wajtchiz žoňinactča wejrnacqui. Yekjaž mantuquiz anaž wira žejlchinča. Amzti, ¿kjažtiquiztan chiichamta, “Ančhucqui liwriitaž cjequiča” cjicanajo?

³⁴ Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyučha. Jakzilat uj paacan kamčhaja, jalla niiqui ujž mantuquiz kamča. ³⁵ Tsjii mantita piyunaqui patrunž kjuyquiz kamchi cjenami ultimu anaž nii kjuychiz famillž partiquiz želasača. Antiz nii famillž majchqui jalla niičha famillž partiquiz žejlñipanča. ³⁶ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz Majchiž liwriita cjequiž niiqui ultim werara liwriita cjequiča, Yooz kjuychiz famillquiz cjisjapaqui. ³⁷ Wejr zizuča, ančhucqui Abrahamž majchmajtquiztan tjoniňchucča, nii. Pero jalla nuž cjenami, ančhucqui weriž chiitanaca anapan catokča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui wejr conz pecča. ³⁸ Wejrqui chiyučha, wejt Yooz Epiž chiitanaca, jalla nii. Ančhuczti ančuca epiž chiita jaru paača.

³⁹ Ninacaqui tuž kjaaziča:

—Wejtnaca atchi ejpča Abrahamqui.

Pero Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui ultimu Abrahamž majchmajtčhuc cjičhaj niiqui, niž kamta irataž kamčhani. ⁴⁰ Yoozquiztan nonžtanac jaru werara chiichinča. Jalla nuž werara chiitiquiztan ančhuczti wejr conz pecča. Abrahamqui ana nižta paachiča. ⁴¹ Ančhucqui persun epiž kamta irataž kamča.

Nekztanaqui ninacaqui cjichiča:

—Wejrnacqui anača adulteriuquiz kamñi maa ejpžquiztan tjoniňqui. Wejtnaca maa ejpnaca zizuča. Nižaza wejrnacqui tsjii arajpach Ejpchizkazza. Yoozza niiqui.

⁴² Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Ančuca ejpqui Yoozalaj niiqui, ančhucqui wejtta zuma munazitasächa. Wejrqui Yooz Ejpžquiztanča; niižquiztan tjonuča. Niiž pinsitiquiztan tekz tii muntuquiz želuča. Anal wejt kuzcamakaz tjončinča. Wejt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča. ⁴³ ¿Kjažtiquiztan ančhucqui weriž chiitanaca ana intintazasajo? Ančhucqui weriž chiitanaca anapanž kuztan nonz pecča, nekztan. ⁴⁴ Ančuca ultim ejpqui diabluča. Niiž kuzcama kamz pequiñčhucča. Primirquiztanpacha niiča žoñi conñiqui. Nižaza diabluqui werara chiizquiztan ana juyzu paañiča. Anapanča werar taku chiiñi niiqui. Niiž ana zum kuzcamapan toscar takunaca chiiča. Niipankazza toscara chiiñiqui. Nižaza niiča toscar chiiñinacž ejpqui. ⁴⁵ Wejrqui ančucaquiz weraral chiyuča. Ančuca diablu ejpchiz cjen, weriž werara chiitanaca ana criiñčhucča. ⁴⁶ ¿Ject ančucaquiztan tsjii weriž paata uj tjeesnasajo? Wejrqui Yooz taku werarapan chiyuča. ¿Kjažtiquiztan wira ana wejtquiz crii ančhucjo? ⁴⁷ Yooz partir žoñinacaqui Yooz takuž nonža. Ančhuczi anapanča Yooz partira. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz taku ana nonz pecča.

IMA ABRAHAM ŽELAN, JESUCRISTUQUI ŽELATČHA

⁴⁸ Nekztan judío žoñinacaqui Jesusižquiz kjaaziča tuž cjican:

—Amqui anawal Samaria wajtchiz žoñimžlani. Zajraž tanta žoñimžlani. Nužupanča.

⁴⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Wejrqui anača zajraž tantitqui. Wejt Yooz Ejpž honora waytuča. Ančhuczi wejr iñarcan wejtquiz anaž honora tjaača. ⁵⁰ Wejrqui persun honora ana waytiz pecuča. Tsjiiqui žejlča. Jalla niiča wejt honora waytiz pecñiqui. Jalla niiča litituma pjalžñiqui. ⁵¹ Wejrqui ančucaquiz weraral chiyuča. Jequit weriž chiitacama kamčhaja, jalla niiqui ana ticžñiž cjequiča; Yooztan wiñaya kamaquiča.

⁵² Jalla nuž chiitiquiztan judío žoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Jalla nuž amiž chiitiquiztan wejrnacaqui zizzinča, zajraž tantapanimkalal amqui. Abraham ticziča; profetanacami ticzizakazza. Amzti cjiča, “Jequit weriž chiitacama kamčhaja, ana ticžñiž cjequiča”, nii. ⁵³ Amqui wejtnacaž ticzi Abraham ejpžquiztan tsjan jilirim cjes, ¿kjažtatajo? Yooztajapa chiiñi profet žoñinacami ticziča. ¿Chjul žoñipanin amzt cjesajo?

⁵⁴ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Wejt persun honora waytaž niiqui, jalla nuž waytita honoraqui anaž walča. Wejt Yooz Ejpča wejt honora waytiñiqui. Jalla niiž puntu ančhucqui “Wejtnaca Yoozza” cjiñčhucča. ⁵⁵ Ančhucqui nii Yoozqui anapan pajča. Wejrkal nii pajuča. “Wejrqui Yooz Ejp anal pajuča”, cjesaž niiqui, wejrqui toscaral cjesächa, ančhuc irata. Yooz Ejp pajuča; nižaza niiž chiitacama kamuča. ⁵⁶ Tuquita atchi Abraham ejpqui wejt tjonž tjuñi nonžcu, walja cuntintutača. Nižaza wejt tjonž tjuñi zizcu, walja chipchiča.

⁵⁷ Jalla nuž chiitiquiztan nii judío žoñinacaqui Jesusižquiz cjichiča:

—Amqui imazi pijizka tunc watchizzam pero. ¿Jaknužt amzti Abraham pajcham cjesajo?

⁵⁸ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančucaquiz ultim weraral cjiwča. Ima Abraham želan, wejrqui žejlčinča.

⁵⁹ Jalla nuž chiitiquiztan judío žoñinacaqui maznaca aptichiča. Jesusa maztan čhajcz pecatča. Jesusazti chjojziča. Nekztan timpluquiztan ulanchiča. Nekz žejlñi žoñinacž tayıquiztan atıpassiča.

9

ZUR ŽOÑI ČHJETINTA

¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui jiczquiz ojkičiča. Nii jicz latuquiz tsjii zur žoñi želatča. Majttiquiztanpacha zuratača. ² Jalla nii žoñi cheržcu Jesusiž tjaajinta žoñinacaqui pewcziča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestro, ¿kjažtiquiztan zurapan majttata? ¿Niiž maa ejpž ujquiztan nižta zura majtta cjesaya? Už ¿persunž ujquiztan cjesaj?

³ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaazičha:

—Anaž niiž persun ujquiztanami, nižaza anaž niiž maa ejpž ujquiztanami zura majttatačha. Antiz zura žejlčha, niiž zuržquiz Yooz obra tjeežta cjisjapa. ⁴ Jaknužt žoñinaca majiñ langžaja, jalla nižta irata wejrnacqui tii muntuquiz žejlcan langstančha. Wejt cuchanžquiñiž tjaata obranaca langstančha. Zumz timpu wajillačha. Zumchi cjenaqui anaž jecmi langzuca. ⁵ Tii muntuquiz žejlcan wejrqui žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña tjeeznučha, tsjii kjanažtakaz.

⁶ Jalla nuž chiižcu, Jesusaqui yokquiz tjujtzičha. Nekztan nii tjujtžta llawsa yok pjilžtan tjarzičha. Jalla nii aptižcu nii zur žoñž čhjujquiz tjalžinchičha. ⁷ Nekztanaqui nii zur žoñžquiz cjichičha:

—Siloé cjita coch paata kjazquin oka. Jalla nicju čhjujqui awjžca.

Siloé cjita tjuuqui “Cuchanžquita” cjičha ninacž tawkquiz. Jalla nekztanaqui nii zur žoñiqui ojkžcu čhjujqui awjzičha. Nekztan cherñi cjissičha. Cherñi quejpžquichičha. ⁸ Jalla nekztan niiž žcati kamñi žoñinacami nižaza niižquiz pajñi žoñinacami nii žejtchi cheržcu, tuž cjichičha:

—¿Anaj tiiqui nii paaz tomtomangžni žoñiya? Tuquiqui julzi žejlñitala.

⁹ Yekjapanacaqui cjetčha:

—Niipansala.

Yekjapac cjetčha:

—Anapanž nii tiiqui. Nižtažtakazla, pero.

Pero nii žejtchi žoñipachačha cjichičha:

—Wejrpantčha.

¹⁰ Jalla nekztanaqui niižquiz pewcunchičha:

—¿Kjažum am jazic cher, kjažtatajo?

¹¹ Niiqui ninacžquiz kjaazičha tuž cjican:

—Nii Jesusa cjita žoñiqui llawsiztan yok pjilžtan tjarzičha. Jalla nuž tjaržcu wejt čhjujquiz tjalžinchičha, tuž cjican: “Siloé cjita kjazquin oka. Jalla nicju ajunžca”. Jalla nekztanaqui ojkchinčha wejrqui. Čhjujqui ajunžcu cherñi cjissinčha.

¹² Jalla nekztanaqui nii žejtchi žoñžquiz pewczizakazza tuž cjican:

—¿Jakziquin nii žoñiya?

Niiqui tuž kjaazičha:

—Anal zizučha.

¹³ Jalla nekztanaqui jakatažuqui nii zurquiztan čhjetinta žoñiqui fariseo partinacžquin chjichtatačha. ¹⁴ Jeejz tjuñquiz Jesusaqui nii milajru paachičha. ¹⁵ Fariseo žoñinacaqui nii zurquiztan čhjetinta žoñžquiz wilta pecunchičha, tuž cjican:

—¿Anziqui kjažtam cherya?

Nii žoñiqui tuž kjaazičha:

—Llawsiztan pjilžtan tjaržcu, wejt čhjujqui tjalžinchičha. Jalla nekztan wejt čhjujqui ajunžcu, cherñi cjissinčha. Jaziqui cheručha.

¹⁶ Tsjii fariseo žoñinacaqui nii Jesusižjapa quintra chiichičha, tuž cjican:

—Nii žoñiqui anaž Yooz partiquiztan cjesačha. Niiqui ana jeejz tjuñimi rispitchila.

Yekjapazti cjetčha:

—¿Kjažt ujchiz žoñiqui nižta milajrunaca paasajo? Anaž cjesačha.

Jalla nižtiquiztan Jesusiž puntuquiztan t'aka t'aka cjissičha. ¹⁷ Jalla nuž t'aka t'aka cjiscu, wilta nii zurquiztan čhjetinta žoñžquiz pecunchičha, tuž cjican:

—¿Amqui kjažum cji, am čhjujqui čhjetiñi žoñž puntu?

Nii žoñiqui tuž kjaazičha:

—Wejrqui cjiwčha, jalla niičha Yooz cuntiquiztan chiiñi profet žoñipanqui.

¹⁸ Tuquiqui nii žoñiqui zuratačha, jaziqui cherñi cjissičha. Pero nii judío žoñinacaqui nii milajru ana criiz pecatčha. Jalla nekztan nii žoñž maa ejp kjawzičha, pewczjapa.

¹⁹ Jalla tuž pewczičha:

—¿Tiic am majchkaya? ¿Tiic zurapan majttatakaya? ¿Kjažt tiizti cherñi cjesajo?

²⁰ Nii maa ejpqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tiipančha wejtnaca majchqui. Nižaza zurapan majttatačha. Jalla niikal chiyasačha.

²¹ Anziqui cherñi cjissizłani, jalla nii puntuquiztanaqui anal zizučha. Nižaza jecčhalaj tiiž čhujqui čhjetinchi anal zizučha. Tiika pewcnani. Pajk žoñičha tiiqui. Tiipachaž razunaqui tjaasačha.

²² Nii judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz parllassitačha, jakziltat Jesusiž puntuquiztan “Tiičha Cristuqui” cjican chiyačhaja, jalla niiqui ajcz kjuyquiztan chjatkattaž cjistančha. Jalla nii acuerduquiz parllassitačha. Jalla nižtiquiztan nii zur žoñž maa ejpmi ekzičha; ana kjanacama chiiz pecatčha. ²³ Jalla nižtiquiztan ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Tiika pewcnani. Pajk žoñičha tiiqui.

²⁴ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui nii zurquiztan čhjetinta žoñi wilta kjawzičha. Nekztan tuž cjichičha:

—Yooz honora wayta. Anačha Jesusiž honora waytizqui. Wejrnaca zizučha, nii čhjetinñi cjita žoñiqui walja uj paañipančha.

²⁵ Jalla nekztan nii zurquiztan čhjetinta žoñiqui tuž kjaazičha:

—Wejrqui anal zizučha, uj paañi ana uj paañi, nii. Pero wejrqui zuratačha. Jaziqui cheručha. Jalla nužupan zizučha.

²⁶ Wilta nižquin pecunchičha, tuž cjican:

—¿Jaknužt paachitajo? ¿Jaknužt am čhujqui čhjetintajo?

²⁷ Nii žoñiqui tuž kjaazičha:

—Ančhucquiz chiichinsala. Weriž chiita ana nonz pecčha. ¿Kjažtquiztan wilta wilta wejr chiiyaj cjeejo? ¿Ančhucazakaz nižtan chica ojklayñi cjis pecjo?

²⁸ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui nii zurquiztan čhjetinta žoñžquiz ch'aanichičha tuž cjican:

—Amqui nii žoñž jaru ojčkha. Wejrnaczi Moisés jaru okučha. ²⁹ Yoozqui Moisesquiz chiichičha. Jalla nii zizučha. Tii žoñžquiztanaqui anal zizučha, jakziquiztan tjončhaja, jalla niimi.

³⁰ Jalla nekztanaqui nii čhjetinta žoñiqui tuž cjichičha:

—Tiičha ispantichuca. Ančhucqui jakziquiztan tjončhaja, nii ana zizza. Wejtquiz pero čhujqui čhjetinžinchičha. ³¹ Učhumqui zizla. Yoozqui ujchiz žoñinacž mayiztaqui anaž nonznasačha cjičha. Yooz rispiti žoñinacžquizimi nižaza Yooz kuzcama kamñi žoñinacžquizimi, jalla ninacžquiz nonznasačha Yoozqui cjičha. ³² Anawira tsjii zur žoñž čhujqui čhjetinta quintu žejłñitala, tuquitanpachami. ³³ Nii žoñiqui ana Yooz partiquiztanžlaj niiqui, ana čhjul pajk obrami paačhani.

³⁴ Jalla nekztanaqui nii judionacaqui tuž cjichičha:

—Amqui ujchizpan majttamtačha. ¿Jaziqui wejtnacaquiz tjaajinzim pec, kjažtatajo? Jalla nekztan nii zurquiztan čhjetinta žoñi ajcz kjuyquiztan chjatkatchičha.

ZURANŽ PUNTUQUIZTAN

³⁵ Jalla nuž chjatkattiquiztan Jesusaqui zizzičha. Jalla nekztan nii žoñžtan wilta zalčcu, tuž cjichičha:

—¿Tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñžquizim criya?

³⁶ Nii čhujqui čhjetinta žoñiqui tuž kjaazičha:

—Señor, maznalla, ¿ject niiqui? Wejrqui nižquin criyasačha.

³⁷ Jesusaqui nižquin kjaazičha, tuž cjican:

—Anziqui werim cherčha. Niičha wejrtqui, amtan parliñtqui.

³⁸ Jalla nekztanaqui nii žoñiqui Jesusiž yujcquiz rispitan quillzičha, tuž cjican:

—Wejt Jiliri. Amquiz criyučha.

³⁹ Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Wejrqui tii muntuquiz tjonchiča, žoñinaca pjalzjapa. Tsji žoñinaca žejlča ana zuma kamañchiz. Pero ninacž ujquiztan kuz zint'iča, “ujchizpanča wejrqui” cjican. Wejrqui tjonchinča ninaca zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Tsji žoñinaca žejlča. Jalla ninacaqui ana zuma kamañchizzakazza. Pero “Yooz puntu zuma zizuča” cjiñiča. Jalla nuž chiichiyami ninacača zur žoñinacažtakaz. Jalla nii tjeezjapa, tii muntuquiz tjonchinča.

⁴⁰ Jesusaž nuž chiyani yekjap fariseo žoñinacaqui niiž žcati želatča. Ninacaqui nii chiita nonžcu, pewcziča tuž cjican:

—¿Wejrnacmi zur žoñinacažtakaz cjesajo? Anaž cjesača.

⁴¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Ančhucqui persun kuzquiz zur žoñižtakaz naytasaj niiqui, ančhucqui anaž ančuca ujquiztan casticta cjitasacha. Pero “Wejrnacqui Yooz puntu zuma zizuča” cjicanž chiila. Jalla nižtiqiztan ančuca ujquiztan casticta cjequiča.

10

UZANACŽ QUINTU

¹ Jesusaqui zakaz cjichiča:

—Ančucaquiz weraral chiyuča. Jakziltat uuzi uyquiz ana zan kjutan luzzaja, yekja latuquiztan chjozacuñ luzzaja, jalla niiča ana wal tjañiqui. Uzanaca kjañzjapa luzza. ² Pero jakziltat uuzi uy zanquiztanpan luzzaja, jalla niiča uuzi itzñi awatiriqui. ³ Nižaza uy zana cwitiñi žoñiqui uy zana cjetžiñiča nii uuzi awatiri luzjapa. Nižaza nii uuzanacaqui awatirž jora pajča. Nii awatiriqui uuzi tjuucu tjuucu kjawža, nižaza uyquiztan jwessa. ⁴ Jalla nuž tjapa niiž uuzanaca jwescu, niiž uuzanacž tucquinž ojkča. Nižaza nii uuzanaca niiž wirquiz apža, jora pajžcu. ⁵ Tsji ana pajta žoñž wirquiziqui anaž apža, antiz nii ana pajta žoñžquiztan zajtča, niiž jora ana pajžcu.

⁶ Jalla nuž Jesusaqui quint'ichiča. Pero nonžñi žoñinacasti ana wira intintazziča, čhjul puntuquiztan chiičhaja, jalla nii.

ZUMA AWATIRI

⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wila ninacžquiz chiichiča, tuž cjican:

—Ančucaquiz weraral chiyuča. Wejrtča uuzi uy zantqui. ⁸ Ima weriž tjonan, žoñinacaqui tjonchiča, “Yoozquiztan tjonuča”, cjicanaqui. Pero tjañicamača tjapa nii tjonchi žoñinacaqui. Uuzi tjangzñinacača ninacaqui. Pero ninacž wirquiziqui wejt uuzanacaqui ana apziča. ⁹ Wejrtča uuzi uy zantqui. Jakziltat weriž cjen Yooz jamillquiz luzzaja jalla niiqui liwriitaž cjequiča. Jalla niiqui Yooz uuzi cuntaž cjequiča. Uuzi uyquiz luznaquiča, zaž ulnaquiča, zuma pastu watzjapa. Liwriitapaž cjequiča.

¹⁰ Tjañi cjićiñi žoñinacaqui tjonča, cjisñi, coni, nižaza tirkati, jalla nii alaja tjonča. Wejrzi tjonchinča, zuma kamaña tjaazjapa, ančhuc anča zuma kamañchiz cjiskatzjapa. ¹¹ Wejrtča zuma awatirtqui. Tsji zuma awatiriqui niiž uuzanacž laycu ticznasača. ¹² Pero yekjapanacaqui paca tanzjapakaz uuzi ichñiča. Jalla ninacaqui tsji uuzi tanñi animalaž tjonan uuzi eccu zatasacha. Nii uuzi anača persun uuzanaca. Jalla nuž uuzanaca ectan nii anawal animala tjonchiqui uuzanacaž tanča, nižaza witča. Anača nižta zuma awatiriqui. ¹³ Nii anawal awatiriqui paca tanzjapakaz uuzi ichñiča. Ana nii uuzanacžjapa juyzu paañiča, čhjulunacat watačhaja, jalla nii. Jalla nižtiqiztan uuzanaca eccu, anawal animalquiztan zatasacha.

¹⁴⁻¹⁵ Wejrtča zuma awatirtqui. Jaknužt wejt Yooz Ejpqui wejtquiz pajčhaja, nižaza wejrmi wejt Ejpžquiz pajučhaja, jalla nižtača wejrqui wejt uuzanacžquiz pajuča, nižaza wejt uuzanacaqui wejtquiz pajča. Wejrqui wejt uuzanacž laycu ticznača. ¹⁶ Wejtta zakaz žejlča yekja uuzanaca ana tii uyquiz cjiñiqui. Wejrqui nii uuzanaca ricujzquiztanzakaztča. Jalla ninacaqui wejt taku cazaquiča. Tjapa wejt uuzanacaqui tsji tamaž cjequiča, nižaza tsji awatirchiz.

¹⁷ Wejt uuzanacž laycu ticznača, nižaza jacatatača. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui wejr k'aachiča. ¹⁸ Anaž jecmi wejr ticzkatasacha. Antiz wejrqui persun kuzquiztan ticznača. Nižaza poderchiztča jacatatzjapa. Jalla nii poder wejt Yooz Ejpqui wejtquiz tjaachiča.

¹⁹ Jalla nuž Jesusiž chiita taku nonžcu judío žoñinacaqui wila t'aka t'aka cjissiča.

²⁰ Tsjii žoñinacaqui cjichiča:

—Zajraž tantala. Lucuratala tiiqui. ¿Kjažtiquiztan tiiž chiita ančhucqui nonžjo?

²¹ Yekjapac cjichiča:

—Tiiqui anaž zajraž tanta žoñižta chiiča. ¿Nižaza zajraž tanta žoñiqui tsjii zur žoñi čhjetnasajo? Anaž cjesača.

TSJII ŽOÑINACAQUI JESUSA ANA NONZ PECČHA

²² Zac timputača. Nižaza Jerusalén wajtquin timplu cumpleañ pjijzta paatča. ²³ Jalla nii oraqui Jesusaqui timpluquin ojklayatča, Salomón cjita kjuy patiuran. ²⁴ Jalla nuž ojklayan judío žoñinacaqui Jesusiž muytata ajcziča, tuž cjican:

—¿Čhjulorcama amqui wejtnaca kuz turwayskataquejo? Amčhalaj Cristumž niiqui, tsjiika kjanacama chiizna.

²⁵ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Ančhucaquiz nuž cjichinča. Pero weriž chiiitami ana criichinčhucča. Jaknužt wejt Yooz Ejp mantachaja, jalla nii mantita jaru zuma obranacal paa-uča. Jalla nii obranacaž cjen, ančhucqui ziasača, werjtča Cristo už anažlaj Cristo, nii. ²⁶ Ančhuczi ana wejtquiz criičhucča. Ančhucqui anača wejt uuzažtakazi, jaknužt tuquiqui chiiituchaja, jalla nii. ²⁷ Wejt uuzanacaqui wejt jora pajča, nižaza wejrqui wejt uuzanaca pajuča. Nižaza nii wejt uuzanacaqui wejtquiz apžquiñipanča. ²⁸ Wejrqui ninacžquiz zuma kamaña tjaa-uča, Yooztan wiñaya kamzjapa. Anapan infiernuquin okasača. Nižaza anaž jecmi wejt kjarquiztan ninaca kjañasača. ²⁹ Wejt Yooz Ejpqui wejt kjarquiz tjaachiča. Jalla niiqui tjappachquiztanami juc'ant azzizza. Jalla nižtiquiztan anaž jecmi Yooz Ejpžquiztan wejt uuzanaca kjañasača. ³⁰ Wejttan wejt Yooz Ejpžtan tsjii kuziztča.

³¹ Jalla nuž chiitiquiztan nii judío žoñinacaqui maztan aptižcu wila Jesusižquiz čhajcz pecatča. ³² Nekztan Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui Yooz Ejpž aztan zuma obranacal ančhucaquiz tjeezinča. Nii zuma obranaca Yooz kuzcama paachinča. ¿Jakzilat nii zuma obranacquiztan wejr maztan čhajcz pecjo?

³³ Nii judío žoñinacaqui tuž kjaaziča:

—Anal am čhacača, zuma obriquiztan. Yooz quintra chiitiquiztan am čhacača. Amqui žoñimkazza. Pero Yooztakam cjiicjiiča.

³⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiča:

—Ančhuca liiquizpacha tuž cjiirtapanča: “Yoozqui cjiča: ‘Ančhucqui Yooztakazza.’”

³⁵ Cjiirta Yooz takuqui anaž niqui atasacha. Jalla nii zizza učumqui. Yoozqui niž taku catokñi žoñinacž puntuquiztan cjichiča, “Ančhucqui Yooztakazza”, cjicanaqui.

³⁶ Yoozqui wejr ut'aychiča tii muntuquiz cuchanžquizjapa. Jalla nižtiquiztan wejrqui cjichinča, “Wejrtča Yooz Majchtqui”. Jalla nuž chiitiquiztan, ¿kjažt ančhucqui Yooz quintra chiiñi cjeejo? ³⁷ Wejrqui wejt Yooz Epiž mantita obranaca ana paayin cjitasaž niiqui, wejtquiz criiz ana waquiziča. ³⁸ Pero wejt Yooz Epiž mantita obranaca paayinča. Jalla nižtiquiztan wejtquin criya. Weriž chiitiquiztan anača wejtquiz criyačhaj niiqui, weriž paata obranacquiztan mekaž wejtquiz criyalla. Wejtquin criyaquičž niiqui, ančhucqui intintazaquiča, wejttan Yooz Ejpžtan tsjiikazza, jalla nii. Wejt Yooz Ejpqui wejt kuzquiz žejlča, nižaza wejrqui wejt Yooz Ejpž kuzquiz želuča. —Jalla nuž chiichiča Jesusaqui.

³⁹ Nekztanaqui wila Jesusa preso chjitz pecatča. Pero Jesusaqui ninacžquiztan atipassiča.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Jordán pujž tuuna ojkchiča. Jakziquin Juanqui primero bautistčhaja, jalla nicju želatča. ⁴¹ Walja žoñinacaqui niižtan zali ojkchiča. Ninacaqui tuž cjichiča:

—Chekapan, tjapa Juanž chiita tiiž puntuquiztan werarapanča. Ana čhjul milajru paachi cjenami, Juanqui tiiž puntuquiztan werarapan chiiñitakalala.

⁴² Jalla nicju želan walja nekz žejlñi žoñinacaqui Jesusižquiz criichiča.

11

LAZARO TICZIČHA

¹ Tsji laa žoñi želatča, Lázaro cjita. Betania wajtchiz žoñitača. María, nižaza naaža cullaqui, Marta, jalla nii pucultanaqui Betania wajtchizzakaztača. ² Mariiqui nii laa Lazaruž cullaquitača. Nižaza Mariiqui Jesusa Jilirž kjojchquiz zuma ulurchiz asiiti alžinchintača. Nekztan naaža persun ach charžtan Jesusiž kjojchanaca chjujžinchintača. ³ Jalla nuž nii pucultan maatakanacaqui Jesusižquiz mazñi cuchanžquichiča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, amiž pecta k'aachita amigo laa cjichiča.

⁴ Jesusaqui nii mazta nonžcu, cjichiča:

—Niiž laacjitiquiztan ana ticznaquiča. Antiz niiž laacjitiquiztan Yooz azi tjeežtaž cjequiča. Nižaza Yoozqui honorchiz cjequiča. Nižaza Yooz Majchqui honorchiz zakaz cjequiča.

⁵ Jesusaqui Martaquiz, naaža cullaqui Mariaquiz, nižaza ninacž jila Lazaružquiz, jalla ninacžquiz ančaž k'aachichiča. ⁶ Jalla nuž cjenami Lazaruž laa quintu nonžcu, Jesusaqui iya puc majžtan kamchiča, jakziquin kamatčhaja, jalla nicju. ⁷ Jalla nii puc majquiztan niiž tjaajintanacžquiz cjichiča:

—Wiltaž Judea yokquin okla.

⁸ Nekztanaqui niiž tjaajintanacaqui cjichiča:

—Tjaajiñi Maestro, ažk tsji kjaž majkaz nekzta žoñinacaqui am maztan čhajcz pecatla, conzjapaqui. ¿Wilta am nicju ojcz pecya?

⁹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziča:

—Tsji noojiqui tuncapan orchizza, majiñqui. Jakziltat kjanquiz ojkčhaja, anaž ezašača. Jalla nižta iratača wejt kjanquiz ojkñi žoñinacaqui. Ima niiž ticz ora irantižcan, walikaz cjequiča. ¹⁰ Jakziltat ween zumchiquiz ojkčhaja, jalla niiqui ezasača, kjanaž ana želanaqui. Jalla nižtača ana wejt kjanquiz ojkñi žoñinacaqui. Ana Yooz kuzcama kamtiquiztan anawalquiz tjojtsnasača.

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Učhum Lázaro amiguqui tjajča. Pero wejrqui Lázaro tjajil wajtskatača.

¹² Jalla nekztanaqui niiž tjaajintanacaqui cjichiča:

—Jiliri, tjajčhaj niiqui, nuž cjenaqui upallat cjissani; žetaquiž, jaz.

¹³ Niiž tjaajintanacaqui tsji kjutñi intintazziča. Jesusaqui Lázaro ticz puntuquiztan chiichiča. Niiž tjaajintanacaqui ultimu tjajz puntuquiztan intintazziča. ¹⁴ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui kjanapacha chiichiča tuž cjican:

—Lazaruqui ticziča. ¹⁵ Ana nicju žejlchiž cjen wejrqui cuntintuča. Jalla nuž cjenča ančhucaltajapaqui waliqui, wejtquiz juc'anti criichi cjisjapa. Jazic nii cheriž ojkla.

¹⁶ Nekztanqui Tomasaqui, niiž mazinacžquiz cjichiča:

—Učhumnac zakaz ojkla, tiižtan chica ticzñi.

Tomasaqui “Pacha” cjita žoñizakaztača.

JESUSAČHA JACATATSKATÑIQUI

¹⁷ Betania watja irantižcu, Jesusaqui zizziča, Lazaruž ticžtaqui nižaza tjattaqui pajkpic tjuñitača. ¹⁸ Betania watjaqui Jerusalén wajtquiztan pizc kilómetro jilallatača. ¹⁹ Jalla nii žcati želan walja žoñinacaqui Martaquiz nižaza Mariyaquiz kuzñi tjonzitača, ninacž

jila ticziž cjen. ²⁰ Martiqui Jesusaž waj irantižquiñi quintu nonžcu, Jesusižquin zali ojkchinča. Mariiqui kjuyquin eclichintača. ²¹ Jesusižtan zalžcu, Martiqui paljaychinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, am tekz žejltasaž niiqui, wejt jilaqui ana ticzi cjitasača. ²² Jalla nuž cjenami wejrqui zizuča, čhjulu amiž Yoozquiztan mayiztami tjaataž cjequiča. —Jalla nuž Jesusižquiz chiichinča Martiqui.

²³ Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Am jilaqui jacatataquiča.

²⁴ Martiqui cjichinča:

—Wejrqui zizuča, tii muntu tucužinžtan, jacatatz tjuñquiziqui jacatataquiča.

²⁵ Nekztan Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejrtča jacatatskatiñtqui, nižaza arajpach žeti tjayiñtqui. Jakziltat wejtquiz criyačhaja, ticzi cjenami, wilta žetaquiča. ²⁶ Nižaza jakzilta žejtñi žoñimi wejtquiz criyačhaja, jalla niiqui anaž wira ultimu ticznasača. Arajpachquin wiñaya žetaquiča. ¿Jalla nii crii amya?

²⁷ Naaqui tuž kjaazinča:

—Criyuča, wejt Jiliri. Nižaza criyuča, amqui Cristumča; nižaza Yooz Maatimča tii muntuquiz tjonchiqui. Jalla niiqui criyuča.

MARIAQUI JESUSIŽTAN ZALI ULANCHINČHA

²⁸ Jalla nuž chiižcu, Martiqui naaža Marii cullaqui kjawžñi ojkchinča. Nekztan Mariaquiz jamazit chiichinča, tuž cjican:

—Tjaajiñi Maestruqui tekz tjonchiča. Am kjawžca cjiča.

²⁹ Jalla nuž nonžcu Mariiqui apura žaazinča. Jesusižquin zali ojkchinča. ³⁰ Jesusaqui imaž watja irantižcatča, jakziquin Marti niižtan zalčhaja, jalla niiranž želatča. ³¹ Lázaro jilaž ticziž cjen, Mariaquiz kuzcan žoñinaca kjuyquin želatča. Jalla ninacaqui María apura žaazcu ulanñi cheržcu wirquizpacha apziča. Ninacaqui cjichiča, “Lázaro jilž sipulturquin kayit ojkčhani” cjican.

³² Jesusižtan zalžcu Mariiqui niiž yujcquiz quillzinča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, tekzim cjitčhaj amqui, wejt jilaqui anaž ticzi cjitasača.

³³ Jesusaqui naa María kaañi cheržcu, nižaza naatan tjonñi judío žoñinaca kaañi zakaž cheržcu, persun kuzquiz ancha sint'ichiča, nižaza ancha llaquita cjissiča. ³⁴ Jalla nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Jakziquin tjatchinčhuctaya?

Ninacaqui cjichiča:

—Jiliri, niiž cheržinžcalla.

³⁵ Nekztanaqui Jesusaqui kaachiča. ³⁶ Jalla nuž cheržcu žoñinacaqui cjichiča:

—Cherzna. Lázaro jila ančaž k'aachichiča.

³⁷ Yekjapa ninacazti cjichiča:

—Tiiqui zur žoñž čhjujqui čhjetinchiča. ¿Anaj tiic Lázaro jila čhjetnasaya, ana ticzi cjisjapaya?

LAZARO JACATATSKATTA

³⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ancha kuzquiz sint'ican, sipulturquin macjatchiča. Sipulturaqui pajk mazquiz pjetatača. Nižaza pajk maztan pjucžtatača, nii sipultur zana. ³⁹ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Nii maz cjewžna.

Martiqui, nii ticzi jilž cullaquiqui, cjichinča:

—Wejt Jiliri, pajkpic tjuñi tiiž ticztaqui. Jalla nižtiquiztan tiiqui chjonanchižlani.

⁴⁰ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Amqui wejtquiz criyaquiz niiqui, Yooz azi tjeežtam cheraquiča. ¿Anaj werj nuž amquiz chiichinpanejo?

⁴¹ Jalla nekztanaqui nii sipultura mazqui cjewžtatača. Nekztanaqui Jesusaqui arajpach kjutni cheržcu, tuž cjichiča:

—Yooz Ejp, weriž mayizta nonžniž cjen gracias amquin cjiwča. ⁴² Weriž mayiztaqui nonžnampanča amqui. Jalla nii zizuča. Tekz tsijtchi žoñinacžtajapa nuž chiyuča, amča wejr cuchanžquichi, jalla nii criyajo.

⁴³ Jalla nuž mayizizcu, Jesusaqui alto tawkžtan mantichiča tuž cjican:

—Lázaro, nekztan ulanžca, ticchuc tjona.

⁴⁴ Nii ticziqiu ulanžquichiča, kjarami kjojchami jweržintapacha, nižaza niž yujcni tsjii pañžtan ch'okžinta. Nekztanaqui Jesusaqui nekz žejlñi žoñinacžquiz mantichiča:

—Nii jweržina. Nekztan ojklajaj cjee.

JESUSA CONZJAPA KAZZIČHA

⁴⁵ Jalla nižtiquiztan muzpa judío žoñinacaqui Jesusižquin criichiča. Ninacaqui Mariquiz cumpantižcu Jesusiž paata milajru cherchiča. ⁴⁶ Yekjap nekz žejlñi žoñinacžti fariseo žoñinacžquin mazni ojkičiča. Nicju tjapa Jesusiž paatanaca quint'ižquichiča. ⁴⁷ Jalla nuž nonžcu fariseo partir žoñinacami timplu jilirinacami tjapa jilirinaca ajc-skatchiča. Nekztan jilirinacžquiz pewcziča, tuž cjican:

—Nii žoñiqui ančaž milajrunaca paača. ¿Učhumnacqui kjaža cjeequi nii žoñžtan? ⁴⁸ Jalla nužkaž milajrunaca tira paañižlaj niiqui, tjapa žoñinacaqui nižquincama criyačhani. Jalla nuž cjenaqui roman jilirinacaqui zultatunaca cuchanžcačhani, učhum timplu pajlžjapani, nižaza učhum naciona akzjapani.

⁴⁹ Nii wataqui Caifás cjitaqui uchtatača timplu chawc jiliri. Jalla niiqui paljaychiča, tuž cjican:

—Ančhucqui ana zizni žoñinacžtakaz, ¿kjažtatajo? ⁵⁰ Učhum wajtchiz žoñinacžtajapa nii Jesusac ticstanča, tjapa učhumnaca ticz cjenquiztanpacha. Jalla nuž waquiziča. Tjapa tii naciona akžinasaz niiqui, jalla niž ana wali cjesača. Nuž ana waquiziča.

⁵¹ Nii timplu chawc jiliriqiu anača persun kuzquiztan chiichiqui. Timplu chawc jiliriž cjen, Yoozza nuž chiikatchi. Jalla nuž chiican, Jesusiž puntu mazinchiča, Jesusaqui nii wajtchiz žoñinacžtajapa ticznaquiča. ⁵² Anazaž nii wajtchiz žoñinacžtajapakaz ticznaquiča. Tjapa žoñinacžtajapa ticznaquiča. Yooz partiquiz kamni žoñinacaqui tjapa kjutni tii muntuquiz wichanziča. Jalla ninacaqui Jesusaqui tjapa nacionquiztan ricujaquiča. Tsjii Yooz jamillajapa ricujaquiča. ⁵³ Jalla nuž palt'ižcu nii noojtanpacha judío jilirinacaqui Jesusa conzjapa kazziča.

⁵⁴ Jalla nižtiquiztan Jesusaqui chjozacuñ ana kjanacama ojklajchiča Judea cjita yokquiz. Jerusalén žcati yokquiztan ojkičiča Efraín wajtquin. Efrain watjaqui ch'ekti yok žcatitača. Jalla nicju niž tjaajintanacžtan kamchiča.

⁵⁵ Judío žoñinacž pascua pijzta wajillatača. Jalla nižtiquiztan walja žoñinacaqui jochinacquiztanami zkolta watjanacquiztanami Jerusalén watja ojkičiča ima pascua pijzta tjonan. Ajunz cuzturumpi payi ojkičiča. Ana nii cuzturumpi paaquiz niiqui, ana pascua pijzta paasača. ⁵⁶ Nii tjonchi žoñinacaqui Jesusa kjuratča. Timpluquin tsijtchi žejlcan ninacpora Jesusiž puntu pewcsassiča, tuž cjican:

—¿Am jaknužum tantii? ¿Tii pijztiquiz Jesusac tjonasaya?

⁵⁷ Nižaza fariseo partir žoñinacami timplu jilirinacami ordena tjaachiča, jequit Jesusa cheračhaja, jalla niiqui ninacžquiz maztanča, Jesusa preso tanta cjisjapa.

12

ASITI TJAJLŽINTA QUINTU

¹ Pascua pijzta wajilla sojta tjuñiž cjen Jesusaqui Betania watja ojkičiča, Lazaruž kjuya. Niž tuquiqui Jesusaqui ticziquiztan nii Lázaro jila jacatatskatchitača. ² Jalla nicju Jesusižquiz rispitan zuma čhjeri tjaczinchiča. Martiqui čhjeri atintichinča. Lazaruzti mizquiz želatča, Jesusižtan chica lujlcan nii parti žoñinacžtanpacha. ³ Jalla nuž lulan Mariiqui medio litro zuma ulurchiz asiiti zjijcchinča. Nii asiitiqui zuma

legal nardo cjita asiititača, walipreciuchiztača. Jalla nii asiitižtan Jesusiž kojchquiz alžcu tjajlžinčinča. Nekztan naaža persun ach charžtan chjujžinčinča. Walja zuma ulurchiztača. Tjapa nii kjuyquiziqui nii zuma ulura chjijsitača. ⁴ Jalla nuž asiiti alžinñi cheržcu, Judas Iscariote cjita Simonž majchqui chutchiča. Jalla niiqui Jesusiž tjaajinta žoñinacž partiquiztantača. Nižaza niipacha niž wiruñ Jesusiž quintra tarasunaž paaquiča. Jalla nii Judasqui naa Mariaquiz paljaychiča, tuž cjican:

⁵ —¿Kjažtiquiztan tii aceite ana 300 paazuñ tuytata, pori žoñinacžquiz yanapzjapajo?

⁶ Judaszi anaž porinaca importayatča. Tjañi zaañitača. Niiž kjarquiztača paaz pulsaqui. Nižaza nii utžta paaznacquiztan tjangñitača. Jalla nižtiquiztan nuž chiichiča. ⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui Judasquiz cjichiča:

—Ana naaquiz nuž cjee. Ima wejt ticz tjuñi tjonan, naaqui wejttajapa tii aceite čhojchinča, wejr zuma tjatta cjisjapa. ⁸ Tii muntuquiz porisanacac panž žejlča. Wejrzi ančhucatan ana tira želača, tii muntuquiz.

LAZARUZAKAZ CONZ PECČHA

⁹ Walja judío žoñinacaqui Jesusiž quintu zizziča, Betania wajtquin žejlñi, jalla nii. Jalla nekztan nicju ojkičiča, Jesusa cheržni, nižaza Lázaro cheržni. Jesusaqui Lázaro ticziquiztan jacatatskatchiča. ¹⁰ Jalla nuž Lázaro jacatatskatta quintu nonžcu timplu jilirinacaqui Lazaruzakaz konz kazziča. ¹¹ Jalla nii Lazaruž jacatataž cjen, walja judío žoñinacaqui nii jilirinacž chiitanaca ana cazziča. Nekztan zarakžcu, Jesusižquiz apoychiča. Nižaza niižquin criichiča.

JERUSALEN WAJTQUIN LUZTA QUINTU

¹² Walja žoñinacaqui Jerusalén watja tjonžcu, nekz želatča pascua pjijzta paazjapa. Jakatažuqui žoñinacaqui zizziča, Jesusaqui wajtquin wajillaž irantižquiča, jalla nii. ¹³ Jalla nekztan chjañinacžtanpacha ramuza cjita munti itsa kjajpchiča. Jalla nuž nii ramuz itsanac manžcu, wajtž tjiya Jesusa risiwi ulanchiča, tuž kjawcan:

—¡Yoozqui honorchiz cjila! ¡Yooz Jilirž tjuuquiz tjonñi žoñi rispittaj cjila! ¡Israel chawjc jiliri rispittaj cjila!

¹⁴ Jesusaqui tsjii aznu cunsicžcu, yawchiča, jaknužt Yooz tawk liwruquiz cijirtčaja, jalla nuž.

¹⁵ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

—Sión wajtchiz žoñinaca, anaž eksna. Cherzna. Aznuquiz yawchi am chawjc jiliriž tjonča.

¹⁶ Jalla nuž watan nii ora niž tjaajintanacaqui anaž intintazatča, kjažtiquiztan nižta wat, jalla nii. Jesusa arajpacha ojktan, jalla nekztan ninacaqui intintazzi cjissiča. Jalla nii ora cjuñziča, tuquitan cijirta Yooz takuqui tjapa nii watchinaca mazinčiča, nii. Nii cijirtanac jaru, nužcama watchiča.

¹⁷ Niiž tuquiqui Jesusaqui Lázaro ticziquiztan jacatatskatchiča. Nekztan kjawžcu sipulturquiztan ulanskatžquichiča. Jalla nii cherñi žoñinacaqui parti žoñinacžquiz walja parličiča tjapa nii milajru paatiquiztan.

¹⁸ Jalla nižtiquiztan Jesusaž paata milajru zizcu, walja žoñinacaqui Jesusižquin zali ojkičiča. ¹⁹ Jalla nuž cheržcu fariseo žoñinacaqui ninacpora tuž cjichiča:

—Wejrnacqui jazicž cheruča. Tjapa žoñinacaqui niižquin ojczpanž cjiskalala. Nižaza wejrnacqui anaž čhjulumi kjaž cjiyi atchuca cjesaž, jaz.

GRIEGO WAJTCHIZ ŽOÑINACA

²⁰ Nii pjijzta ojkiči žoñinacžporquiz tsjii kjaž griego wajtchiz žoñinaca želatča. Ninacaqui Jerusalén watja ojchizakazza, Yooz rispiti. ²¹ Ninacaqui Felipižquin tjončiča. Felipiqui Betsaida wajtchiztača, nižaza Galilea yokchiztača. Felipižquiz rocchiča tuž cjican:

—Señor, wejrnacqui Jesusižtan zalz pecuča.

²² Nekztanaqui Felipiqui Andrežquiz mazñi ojkičiča. Nekztanaqui pucultanaqui Jesusižquiz mazñi ojkičiča. ²³ Jalla nuž maztiquiztan Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsewctan cuchanžquita Yooz Žoñtča. Jaziqui wejt ticz ora wajiča. Jalla nekztanaqui wejrqui honorchiz cjeeča. ²⁴ Ančhucaquiz weraral chiyuča. Tsjii čhjacta trigo semillaqui yokquiz tjatžta, katča. Jalla nižta čhjacta cjen, ew zkala jecža, nižaza pookča. Ana nižta čhjacta cjequiž niiqui, nužquizkaz žejlča semillaqui. ²⁵ Jalla nižta iratača tii chiitaqui. Jakziltat persun kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla niiqui ultim zuma kamaña pertaquiča. Pero jakziltat tii muntuquiz žejlcan persun kuzcama ana kamz pecčhaja, nižaza Yooz kuzcama kamz pecčhaja, jalla niiqui wiñayjapa zuma kamañchiz cjequiča. ²⁶ Jakziltat wejtquiz sirwačhaja, jalla niiqui wejttan chica ojklaysa čjul sufrizquiztanami. Nekztan jakziquin wejr želačhaja, jalla nicju wejttan chica wejt sirwiñinaca zakaz cjequiča. Nižaza jakziltat wejtquiz sirwačhaja, jalla niizquiz wejt Yooz Ejpqui honoraž tjaaquiča.

JESUSIŽ TICZ MAZINTA

²⁷ Anziqui wejt kuzqui ancha turwaysiča. ¿Kjaž cjisnaqui? Yooz Ejp, tii sufrisquiztanž liwriyalla. ¿Nuž cjis wali cjesaya? Anača. Wejrqui tii muntuquiz tjonchinpanča, sufrisjapaqui. ²⁸ Yooz Ejp, am munañpaj cjila; ampacha rispittaj cjila. —Nuž cjichiča Jesusaqui. Jalla nii orapacha arajpachquiztan tsjii joraqui paljayžquichiča, tuž cjican:

—Wejrqui rispittiča, nižaza rispittapan cjeeča, amiž cjen.

²⁹ Nekz žejlñi žoñinacaqui jalla nii chiiñi jora nonžcu, cjichiča:

—Tsjii jorjorñi želatča —nuž cjichiča.

Yekjapanacaqui tuž cjichiča:

—Tsjii anjilaž paljayžquichila.

³⁰ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Anaž wejttajapa nii jora chiižquichiča, antiz ančhucaltajapača. ³¹ Weriž ticztaž cjen tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui pjalžtaž cjequiča. Nižaza tii muntuquiz mantiñi diabluqui atiptaž cjequiča, chjatkattaž cjequiča. ³² Yooz Žoñtča wejrqui. Jaziqui tii yokquiztan cruzquiz waytital cjeeča. Nekztan tjapa wejt partir žoñinacžquiz wejtquin macjatskatača, wejtquin criizjapa.

³³ Jalla nuž chiican Jesusaqui jaknužt ticznačhaja, jalla nii chiichiča. ³⁴ Nekz žejlñi žoñinacaqui tuž cjichiča:

—Učhumnacqui učhum liiquiztan zizziča, Cristuqui wiñaya žetaquiča. ¿Kjaž amqui chiyasajo, Yooz Žoñi cruzquiz waytita cjequiča, cjicanajo? ¿Ject tii Yooz Žoñejo?

³⁵ Jalla nekztanaqui Jesusaqui cjichiča:

—Wejrqui tsjii upacamakal ančhucatan želača Yooz kamaña tjeežcan, tsjii kjanažtakaz. Jalla nuž wejt kjana želan, ančhucqui zuma kamañchiz kama. Zumchi cjis wajillača. Nii zumchi cjen, ana tsucaquiča. Jakziltat anawal zumchiquiz kamčhaja, jalla niiqui jakzitchuc ojčhaja, jalla nii ana zizza. ³⁶ Jaziqui tsjii kjanažtakaz weriž želan, wejtquiz criya, zuma Yooz kamaña tjeežñinaca cjisjapa.

Jalla nuž chiižcu Jesusaqui ojkiča. Nekztan ninacžquiztan čhjojziča.

ISAIAS CJIJRTA TAKU CUMPLISSICHA

³⁷ Ninacaž cheran walja milajrunaca paachiča Jesusaqui. Jalla nuž paachiž cjenami parti žoñinacaqui ana nižquin criichiča. ³⁸ Jalla nuž ana criitiquiztan Isaías cjita profetž takunaca cumplissiča. Isaías cjita Yooz cuntiquiztan chiiñi profetaqui tuž cjichiča:

“Yooz Jiliri, ¿ject wejtnacaž chiita taku criijo? Nižaza am azi tjeeznan, žoñinacaqui anapaž tintazza”.

³⁹ ¿Kjažt žoñinacaqui criyasajo? Isiasqui tuž cjichiča:

⁴⁰ “Yoozqui tii žoñinaca zur žoñižtakaz cjiskatchiča, ana cherñi žoñinacažtakaz cjeyajo. Nižaza chojru kuzziz cjiskatchiča, ana tintazñi kuzziz cjeyajo. Jalla nuž cjen ana wejtquin macjatžcaquiča, liwriita cjeyajo”.

Nuž cjiirchiča Isiasqui, ⁴¹ tuquitan Jesusaž tjeežta honora puntu zizcu.

⁴² Jila parti ana criichiž cjenami, muzpa žoñinacaqui Jesusižquiz criichiča, nižaza jilirinacami. Pero fariseo žoñinaca ekskcu ana kjanacama cjiicjiichiča. Jamazit criichiča, ana ajcz kjuyquiztan chjatkatta cjeyajo. ⁴³ Žoñinacaž rispitta cjis pecatča, Yoozquiztan cjen juc'anti. Jalla nižtiquiztan jamazit criichiča Jesusižquiz.

JESUSIŽ CHIITA TAKU

⁴⁴ Jalla nekztanaqui Jesusaqui altu joržtan chiichiča tuž cjican:

—Jakziltat wejtquiz criiĉhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñižquiz nužuzakaz criiĉha. ⁴⁵ Nižaza jakziltat wejr cherĉhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiñižquiz nužuzakaz cherĉha. ⁴⁶ Wejrqui tii muntuquiz tjonchinĉha, Yooz kamaña tjeezjapa, tsjii kjanažtakaz. Jakziltat wejtquiz criiĉhaja, jalla niiqui anawal zumchiquiz ana tira kamaquiĉha. ⁴⁷ Jakziltat weriž chiita nonžcu ana catokaĉhaja, jalla niiz quintra tii ora anal chiyuĉha. Wejrqui žoñinacž quintra chiizjapa ana tjonchinĉha. Antiz žoñinaca liwriizjapa tjonchinĉha. ⁴⁸ Jakziltat wejtquiz ana criiĉhaja, nižaza werj ana cherz pecĉhaja, nižaza weriž chiita taku ana catokĉhaja, jalla niĉha persun quintra cjiicjiiñiqui. Pjalz tjuñquiziqui weriž chiita taku ana catoktiquiztan jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ultimquiz ninaca casticaquiĉha. ⁴⁹ Wejrqui anal persun kuzquiztan chiiñĉha. Antiz wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž mantita jaru chiiñĉha, nižaza niiz mantitacama tjaajniñĉha. ⁵⁰ Wejt Yooz Epiž mantitacama kamzqui arajpachquin Yooztan wiñaya kamzjapapanĉha. Jaziqui weriž chiitaqui Yooz Epiž mantitacama chiichinĉha.

13

JESUSAQUI PIYUNAŽTAKAZ KJOJCHANACA AWJZIČHA

¹ Ima pascua pjizta tjonan, Jesusaqui zizziĉha niiz ticz ora wajitaĉha, jalla nii. Nižaza zizziĉha, tii muntu eccu niiz Ejpžquinž okaquiĉha, nii. Tii muntuquiz žejlcan Jesusaqui niiz pecta mazinaca walja k'aachichiĉha, ultim werarapan. Ticzcama k'aachichiĉha.

² Pascua pjizta paacan, Jesusaqui niiz tjaajintanacžtan ĉhjeri lujlĉiĉha. Judas Iscariote cjita Simonž majch chicapacha nekz želatĉha. Judas kuzqui diabluž mantuquiz cjiskatchiĉha. Diabluž mantitaž cjen Judasqui tarzuna paaz pinsichiĉha, Jesusa tankatzjapa. ³ Jesusaqui zizziĉha, Yooz Ejpqui tjapa mantiznaca niiz kjarquiz tjaachiĉha. Nižaza niiqui Yooz Ejpžquiztan tjonchiĉha, nižaza Yooz Ejpžquin quepaquiĉha. Jalla nii zizziĉha Jesusaqui. ⁴ Jalla nuž zizziž cjenami, piyunažtakaz cjissiĉha. Misquiztan tsijtscu, niiz juntunĉa zquiti chjojksiĉha. Nekztanaqui toalla aptižcu, niiztan tsjaasiĉha. ⁵ Jalla nekztanaqui tsjii purinquiz kjaz alžcu, niiz tjaajintanacž kjojĉha awjžiñi kallantichiĉha. Nekztan nii tsjaazta toallžtan kjojĉhanaca ĉhjujžinĉiĉha.

⁶ Nižaza Jesusaqui Simón Pedro cjita žoñžquiz niiz kjojĉha awjžiñi macjatchiĉha. Nekztan Pedruqui Jesusižquiz cjichiĉha:

—Wejt Jiliri, ĉamqui wejt kjojĉha awjžinz pecya? Ana wejt kjojĉha awjžinz waquiziĉha.

⁷ Jalla nuž chiitiquiztan Jesusaqui tuž kjaaziĉha:

—Tii weriž paataqui amqui ana intintazza anziqui. Tii jarquinam intintazaquiĉha.

⁸ Pero Pedruqui cjichiĉha:

—Wejt Jiliri, amqui wejt kjojĉha anapanim awjžinasāĉha.

Jesusaqui niizquiz kjaaziĉha, tuž cjican:

—Wejrqui am kjojĉha anal awjžinaž niiqui, anam wejt partiquiz cjesaĉha.

⁹ Jalla nekztanaqui Simón Pedro cjitaqui tuž cjichiĉha:

—Wejt Jiliri, ana wejt kjojĉha alajakaz awjnasaĉha, wejt kjarami achami awjžinalla.

¹⁰ Jesusaqui niizquiz tuž cjichiĉha:

—Tsjii ajunta žoñiqui anaž wilta wilta ajunz pecĉha, antiz kjojĉakaz ajunz pecĉha. Nekztan limpuž niiqui tjappacha. Anĉhucqui limpuĉha, pero tsjiiqui ana limpuĉha anĉhucqui.

¹¹ Jesusaqui zizziĉha, jakziltat tarsuna paazcu nii tankataĉhaja, nii. Jalla nižtiquiztan nuž chiichiĉha Jesusaqui, “Tsjiiqui ana limpuĉha anĉhucqui” cjicanaqui.

¹² Nekztan Jesusaqui ninacz kjojchanaca awjawjžiňžcu, niiž juntunhta chjojka zquiti aptichiča. Zquiti cujtžcu wilta misquiz julziča. Nekztan ninaczquiz cjichiča:

—¿Tii weriž paata ančhucqui intintazziňchuckaya? ¹³ Ančhucqui wejr “Tjaajiňi Maestruž” cjiča, nižaza “Jiliriž” cjiča. Jalla nužupanča wejrqui. Jalla nižtiquiztan nužpan chiiz waquiziča. ¹⁴ Wejrtča werara ančuca Jiliritqui nižaza Tjaajiňi Maestrutqui. Jaziqui wejrqui ančuca kjojcha ajunžinchinča. Jalla nižta irata ančhucmi piyunanacžtakaz, porapat yanaparassa, nižta kjojchanaca ajunz tjepi. ¹⁵ Jazic nižta paachinča, ančhuc nižtapacha paajo. ¹⁶ Ančucaquiz ultim wereral chiyuča. Tsji piyunaqui niiž jiliržquiztan anača juc'anti Nižaza tsjii cuchanžquitaqui niiž cuchanžquiňžquiztan anača juc'anti. ¹⁷ Ančhucqui tii puntu intintazzaj niiqui, jalla nii jaru kamz waquiziča. Nekztan cuntintuž cjequiča ančhucqui.

¹⁸ Wejrqui weriž illztanaca pajuča. Nižaza tsjiizuň pajuča. Niiž puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii wejtta chica lujlñiqui wejt quintraž cjisnaquiča”. Jalla nii cjiirta Yooz takuqui cumplisnaquiča. Tjapa ančuca puntuquiztan anal chiyuča. ¹⁹ Pero anziqiu ima tankatan ančucaquiz chiyuča jaknužt wejr tanta cječhaja, nii puntu kjanzt'uča. Jalla nižtiquiztan wejr tantanaqui, ančhucqui wejtquiz criyaquiča, wejrtča Yoozquiztan cuchanžquitaqui, jalla nii. ²⁰ Ančucaquiz wereral chiyuča. Jakziltat weriž cuchanžquita žoňinaca risiwčhaja, jalla niiqui wejr zakaz risiwčha. Nižaza jakziltat wejr risiwčhaja, jalla niiqui wejr cuchanžquiňžquiz risiwtazakaz cjequiča.

JESUSAQUI TARAZUNTAŽ CJEQUIČHA

²¹ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui persun kuzquiz ancha llaquita sint'ichiča. Jalla nekztan tuž kjanapacha cjichiča:

—Ančucaquiz wereral chiyuča. Tsjii ančucaquiztan wejr tankataquiča.

²² Jalla nuž chiitiquiztan niiž tjaajintanacaqui porapat chersassiča, kuzquiz pinsican, “¿Jakziltižjapa chiičhaja?” jalla nii. ²³ Tsjii ancha k'aayi tjaajinta žoňi Jesusiž latuquiz žcati julzi želatča. ²⁴ Jalla nekztan Simón Pedruqui nii žcati žejlñižquiz kjaržtan paljaychiča. “¿Jeczquiztanpan chii? Maznalla”, cjicanaqui. ²⁵ Jalla nižtiquiztan nii žcati žejlñi žoňiqui Jesusižquiz pewcziča tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿ject am tankatñi žoňiqui?

²⁶ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jeczquizkat wejrqui čhjer mazquiquiz t'awžcu tii t'anta tjaačhaja, jalla niiž cjequiča niiqui.

Jalla nekztanaqui nii t'anta t'awžcu, Judas Iscariotiquiz tjaachiča. Niiqui Simonž majchtača. ²⁷ Jalla nii t'awžta t'anta tanžtanaqui, Satanás cjita diabluqui Judas kuzquiz luzziča. Nekztanaqui Jesusaqui Judasquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Čhjulum paačhaja, apura paa.

²⁸ Nii parti mizquiz julzi žoňinacaqui ana intintichiča, nii Jesusiž chiita. ²⁹ Yekjapanacaqui tantiyatča, jalla tuž: Judas paaz pulsa tanzñiž cjen, Jesusaqui niižquiz mantichižlani pijjzta paazjapa čhjulunaca kjayžjapani. Yekjapanacazti zakaz tantiyatča, jalla tuž: Judas paaz pulsa tanzñiž cjen, Jesusaqui mantichižlani, pori žoňinaczquiz paaz onanzjapani. ³⁰ Judasqui nii t'anta tanžcu nii orapacha ulanchiča. Nii oraqui weentača.

EW MANTITAQUI

³¹ Jalla nuž Judas ulantanaqui, Jesusaqui cjichiča:

—Wejrtča Yooz cuchanžquita Žoňtqui. Jaziqui wejrqui wejt Yooz tjaata kamaña tjeeznuča, honorchiz cjisjapa. Nižaza weriž cjen Yooz Ejpqui honorchiz cjequiča. ³² Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui wejtquiz zakaz honorchiz cjiskataquiča. Jalla niiqui wajillaž wataquiča. ³³ Weriž pecta jilanaca, tsjii upacamakaz ančhucatan želača. Nekztan ančhucqui wejr kjuraquiča. Pero jaknužt tuquiqui žoňinaczquiz chiitučhaja, jalla nižtapachal anziqiu ančucaquiz tuž chiyuča: Jakziquint wejr okačhaja, jalla

nicju ančhucqui ana oki atasächä. ³⁴ Wejrqui tsjii ew mantita ortina ančhucaquiz tjaa-
učha: “Porapat zuma munazizpančha, jalla nii. Jaknužt wejrqui ančhucatan zuma
munazitučhaja, jalla nižta ančhucqui porapat zuma munazaquičha”. ³⁵ Ančhucaž nii
ortina mantita jaruž kaman, tjapa žoñinacaqui zizaquičha, ančhucčha weriž tjaa-
jinta žoñinacapan.

PEDRUQUI K'OTAQUIČHA

³⁶ Jalla nekztanaqui Simón Pedruqui niižquiz cjichičha:

—Wejt Jiliri, ¿am jakzim okaquiya?

Jesusaqui niižquiz kjaazičha, tuž cjican:

—Jakziquint wejr okačhaja, jalla nicju anaž apzñi atasächä anziq. Tii jarquinaqui
amqui wejtquin tjonaquičha.

³⁷ Pedruqui cjichizakazza:

—Wejt Jiliri, ¿kjažtquiztan anzič ana am apzñi atasajo? Anzimi amquiztanami weril
ticznasächä.

³⁸ Jesusaqui tuž kjaazičha:

—¿Wejtquiztan ticznasaya? Ultim weraral amquiz cjiwčha: Ima quer wallpaž kjawan,
amqui čhjep wilta wejr ana pajñim toscara chiyaučičha.

14

ARAJPACHA OJKZ PUNTU

¹ Wejt tjaa-
jinta žoñinaca, Yooz Ejpžquin criyiñčhucčha nižaza wejtquiz zakaz criya.
Ana turwayzi kuzziz cjee. ² Wejt Ejpž arajpach kjuyquin wacchi campu žejlčha, kamzjapa.
Ana nižta žejltasaž niiqui wejrqui ančhucaquiz maztasächä. Jaziqui wejrqui okačha
ančhucaltajapa campu tjaczquizjapa. ³ Jalla nuž campu tjaczñi ojkžcu, wital quejpžcačha
ančhuc chjichi, wejtta kamzjapa. Jakziquint wejr želačhaja, jalla nicju ančhuc zakaz
želaquičha, weriž chjichtaž cjen. ⁴ Ančhucqui jakziquint wejr okačhaja, niiqui zizza.
Nižaza wejt ojkz jicz zizza.

⁵ Nekztanaqui Tomasqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, jakziquinam am okačhaja, anal zizučha wejrnacqui. ¿Kjažt am ojkz jicz
zizasaya?

⁶ Jesusaqui niižquiz tuž kjaazičha:

—Wejrtčha jicz cuntitqui, arajpachquin irantizjapaqui. Nižaza wejrtčha werara-
pankaztqui. Weriž cjen werar Yooz kamaña zizasächä. Nižaza wejrtčha žeti tjaa-
yiñtqui, Yooztan winaya kamzjapa. Weriž cjenpankaz Yooz Ejpžquin iranti atasächä. ⁷ Ančhucqui
wejr ultimu pajtasaz niiqui, ančhucqui wejt Yooz Ejp zakaz pajtasächä. Jaztanpacha weriž
cjen ančhucqui wejt Yooz Ejp pajčha, nižaza weriž cjen ančhucqui Yooz Ejp cherčha.

⁸ Nekztanaqui Felipiqui cjichičha:

—Wejt Jiliri, Yooz Ejp cherkatalla, nužquiz niimi bastakal cjeečha.

⁹ Jesusaqui tuž kjaazičha:

—Felipe, ančhucatan ažkpacha žejlchinzala. ¿Anapanim wejr pajjo? Jakziltat wejr
cherčhaja, nižaza Yooz Ejp cherčha. ¿Kjažt am nuž cjeejo, “Yooz Ejp cherkata”, cjicanajo?

¹⁰ Wejrmi Yooz Ejpmi tsjii kuzzizza. ¿Jalla nii anam crii amya? Weriž ančhucaquiz
chiitaqui anaž persun kuzquiztan chiyučha, antiz Yooz Ejpž cuntiquiztan chiyučha.
Yooz Ejpqui wejt kuzquiz žejlčha. Jalla nižtquiztan niiž cjen obranacal paa-
učha.

¹¹ Wejrmi Yooz Ejpmi tsjii kuzzizza. Jalla nii criyaquičha, jaziqui. Weriž chiitquiztan
ana criyasaž niiqui, weriž paata obranaca cheržcu mekaz criyalla. ¹² Werarapan
ančhucaquiz chiyučha. Jakziltat wejtquiz criican tjapa kuzziz cječhaja, jalla niiqui weriž
paata obranaca irataž zakaz paaquičha, nižaza weriž paata obranacquiztan juc'ant
pajk obranaca paaquičha, weriž Yooz Ejpžquin ojktiquiztan. ¹³ Wejtquiz tjapa kuzziz cjen,
ančhucqui čhjul mayiztami Yooz Ejpžquiztan mayačhaj niiqui, jalla nii mayiztquiztan
wejrkal čhjulumi tjaa-ačha. Jalla nuž tjaa-ačha, weriž cjen Yooz Ejp juc'ant honorchiz

cjisjapa. Werjtčha Yooz Majchqui. ¹⁴ Ančhucqui wejtquiz tjapa kuzziz cjen čhjul mayiztami mayačhaja, jalla nii mayiztiquiztan wejr tjaa-ača.

ESPIRITU SANTUŽ PUNTU

¹⁵ 'Ančhucqui wejttan tjapa kuztan munazaquičiž niiqui, weriž tjaata ortinanaca cazaquičha. ¹⁶ Wejrqui Yoozquiztan mayača, tsjii tjurt'iziñi cuchanžquizjapa. Nii tjurt'iziñiqui ančuca kuzquiz wiñayaž kamaquičha. Yooz Espíritu Santučha niiqui. ¹⁷ Nii tjurt'iziñiqui werara intintazkataquičha. Ana criichi žoñinacž kuzquiz anaž luzasača. Ninacaqui nii tjurt'iziñi ana cherasača, nižaza ana pajasacha. Nii tjurt'iziñiqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan nii pajča ančhucqui. Nižaza wiñaya ančuca kuzquizpacha želaquičha. ¹⁸ Wejrqui ančhuc anal ecača maa ejp wajchallažtakaz. Ančucaquin wila tjonača. ¹⁹ Tsjii upacamakaz, nekztan ana criichi žoñinacaqui ana iya wejr cheraquičha. Anchuczti wejr wila cheraquičha. Nižaza jacatatžcu wiñayjapa žetača. Weriž žejtchiž cjen, ančhuc zakaz wiñaya žetaquičha Yooztan kamcan. ²⁰ Jacatatžtanaqui ančhucqui zizaquičha, wejrqui wejt Yooz Ejpžtan tsjii kuzzizza. Nižaza ančhucqui wejttan tsjii kuzzizza. Nižaza wejrqui ančhucatan tsjii kuzzizza. ²¹ Jakziltat weriž mantita ortinanaca catokčhaja, nižaza cumličhaja, jalla niiqui ultimuz wejttanž munaziča. Nižaza jakziltat wejttan munazičhaja, jalla nižtan zakaz wejt Yooz Ejpqui munaziča. Nižaza wejrzakal nižtan munazuča. Nižaza wejrqui nii žoñžquiz kjanacama wejt puntu zizkatača.

²² Nekztan Judas (anača Iscariotiqui) tuž pewcziča:

—Wejt Jiliri, ¿kjažtiquiztan amqui wejtnacaquizkaz pajkataquiya, am puntuquiztan zuma zizjapaya? Nižaza ¿kjažtiquiztan parti žoñinacžquin am persuna ana pajkataquiya? ¿Kjažtiquiztan nuž cjeejo?

²³ Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Jakziltat wejttanpan munazičhaja, jalla niiqui weriž chiita taku cazza, nižaza wejt Yooz Ejpqui nižtan munaziča, nižaza wejrnacqui nižquin tjonučha, niž kuzquiz kamzjapa. ²⁴ Jakziltat wejttan ana munazičhaja, jalla niiqui weriž chiita taku ana cazza. Weriž chiita takuqui anača wejt persun kuzquiztan. Antiz wejr cuchanžquiñi Yooz Ejpž kuzquiztanpanča weriž chiita takuqui.

²⁵ 'Ančhucatan iya žejlcan ančucaquiz tii puntunaca chiyučha. ²⁶ Wejt wiruñ weriž cjen Yooz Ejpqui tsjii tjurt'iziñi cuchanžcaquičha. Yooz Espíritu Santučha nii tjurt'iziñiqui. Jalla niiqui wejt cuntiquiztanž cjequičha. Niiqui ančucaquiz tjapa Yooz puntunaca tjaajnaquičha, nižaza tjapa weriž chiita takunaca cjuñkataquičha.

²⁷ 'Wejrqui ančuca kuznaca jeejzkatučha. Ančuca kuznaca jeejzkatžcuqui okača. Žoñinacaqui anapanž žoñž kuz nižta jeejzkatasacha. Ančuca kuznacaqui anača turwaysi cjee, nižaza anača eksna. ²⁸ Ančhucqui weriž chiita nonzinčhucča: Okača, nižazal ančucaquiz wital tjonača, jalla nii. Ančhucqui wejttan zuma munaztasaz ni-iqui, chipchiž cjitasača, nii weriž chiitaž cjen. Wejrqui wejt Yooz Ejpžquin okača. Wejt Yooz Ejpqui wejtquiztan juc'antiča. ²⁹ Ima ojkan ančucaquiz anziqi mazinčinča, jalla nuž wattan wejtquiz tjapa kuztan criyajo.

³⁰ 'Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaž mantiñiqui tjoncha. Jalla nii anawal mantiñi di- bluqui Judasquiz cuchanžquičha, wejr tankatzjapa. Jalla nižtiquiztan tsjii upacamakaz ančhucatan parluča. Pero nii anawal mantiñiqui wejtquiztan anača juc'ant azzizqui. Jazic niiqui wejr anaž mantasača. ³¹ Wejrqui wejt Yooz Epiž mantitacama okača. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui zizaquičha, wejrqui Yooz Ejpžtan zuma munaziča, jalla nii. Jaziqui žaažna. Tekžtan ojkla.

UWAS MUNTI PUNTU

¹ 'Werjtčha chekan lijitumtqui, tsjii zuma uwas muntižtakaz. Wejt Yooz Ejpqui nii munti cwitiñičha. ² Nii uwas muntiquiztan skoz uwas piz itzanacaž pajkča. Jakzilta uwas piz itzat ana čherchiz pajkčhaja, nii ana čherñi itzaqui c'utžtaž cjequičha.

Nižaza nii munti cwitiñiqui čhjerñi itzanaca zumpachaž azquichaquiča, juc'ant čhjeri pookajo. Yooz Ejpča nii munti cwitiñiqui. ³ Weriž chiitiquiztan ančhucqui zuma kuzziz cjissinčhucča. ⁴ Nižaza wejrqui ančhucatan tsjii kuzziztča. Jalla nižta ančhucqui wejttan tsjii kuzziz cjee. Tsjii muntiquiztan ojkñi piz itzaqui nii muntiquiztan apakta cjequiž niiqui, ana čhjerchiz cjisnasača. Antiz nii zuma muntiquiz pajkñi itzanacakaz čhjerasača. Jalla nižta nii munti itzanaca irataž ančhucqui. Ančhucqui wejttan ana tsjii kuzziz cječhaj niiqui, ana zuma kami atasacha. Antiz wejttan tsjii kuzziz cječhaj niiqui, nekzipanž zuma kamaña nižaza zuma obranaca tjeeznasača.

⁵ 'Wejrtča nii zuma uwas muntiztakaztqui. Ančhuczti nii uwas piz pajkñi itzanacaž-takazza. Jakziltat wejttan ultimu tsjii kuzzižlaj niiqui, nižaza wejrmi nižtan tsjii kuzziz cjesaž niiqui, jalla niičha ancha zuma kamaña nižaza zuma obranaca tjeezñiqui. Jakziltat wejttan ana tsjii kuzzižlaj niiqui, Yooz yujcquiz ana čhjul zum obranacami tjeeznasača. ⁶ Jakziltat wejttan ana tsjii kuzzižlaj niiqui, Yoozquiztan chjatkataž cjequiča. Nekztanaqui ana zuma kamañchiz cjen kjoñchi itsanacažtakaz cjequiča. Jalla nižtiquiztan nii kjoñchi itsanacažtakaz ricujtaž cjequiča ujquin ujzjapa.

⁷ 'Ančhucqui wejttan tsjii kuzzižlaj niiqui, nižaza weriž tjaajinta takunaca catokaquiž niiqui, nekztan wejtquiztan čhjulumiž mayasača. Nekztanaqui amiž mayiztiquiztan tjaataž cjequiča. ⁸ Ančhucqui walja zuma obranaca tjeezñiž cjen, Yooz Ejpqui honorchiz cjequiča. Nižaza ančuca zuma obranacchiz cjen ančhucqui weriž tjaajinta žoñinacčhucča, jalla nii kjanapachaž tjeeznaquiča. ⁹ Jaknužt wejt Yooz Ejppqui wejttan zuma munazičhaja, jalla nižtapacha wejr ančhucatan zuma munazuča. Weriž ančhucatan munazñiž cjen, jalla niipanž cjuñzna. ¹⁰ Ančhucqui weriž mantita ortinanaca cumplaquiča. Jalla nekztan wejrqui ančhucatan tirapan munaziñil cjeeča. Wejrqui wejt Yooz Epiž mantita ortinanaca cazzinča. Jalla nižtiquiztan niiqui wejttan tirapanž munaziča. Jalla nižta irata ančhucatan wejttan cjequiča.

¹¹ 'Jalla nii puntunaca ančucaquiz chiyučha, wejttan chica cuntintuž cjisjapa, nižaza ančuca kuznacami ancha cuntintu cjisjapa. ¹² Weriž mantita ortinaqui tužuča, jaknužt wejr amtan zuma munazitučhaja, jalla nižta irata ančhucqui porapat munazaquiča. ¹³ Jakziltat persunpacha niž mazinacž laycu ticžaja, jalla niiqui, ancha munaziñi kuz tjeeža. Jalla nižta žoñžquiztan anaž juc'anti munaziñi kuzziz žoñic želasača. ¹⁴ Ančhucqui weriž mantitacama kamaquiž niiqui, nekzipanča ančhucqui wejttan munaziñiqui. ¹⁵ Tekztan najwccchuc anal ančucaquiz "wejt piyunanacača" cjican cjesača. Tsjii piyunaqui čhjulut patruña paačhaja, ana zizza. Wejrqui tjapa wejt Yooz Epiž chiitaqui ančucaquiz zizkatchinča. Jalla nižtiquiztan tekztan najwccchuc ančucaquiz "wejt mazinacapanča" cjeeča. ¹⁶ Ančhucqui ana wejr illzinčhucča. Wejrzi ančhuc illzinča, nižaza apóstol puestuquiz utchinča, Yooz taku parli okajo, nižaza walja žoñinaca wejtquiz criiskatajo. Nižaza nii wejtquiz criichi žoñinacaqui wejtquiz tiraž tjurt'aquiča. Wejtquiz kuzziz cjen, čhjul mayiztami Yooz Ejpžquiztan mayáčhaja, jalla nii mayiztaqui tjaataž cjequiča. ¹⁷ Wilta ančucaquiz mantuča:

Porapat zuma munazaquiča.

CRICHI ŽOÑINACAQUI CHJAAWJKATTA CJEQUIČHA

¹⁸ 'Ana criichi žoñinacaž ančhucatan chjaawjkatan, cjuñzna, jalla nižta ninacaqui wejttan chjaawjkatchiča. ¹⁹ Ana criichi žoñinacž partiraž cjitasadž niiqui, ančhucqui ninacžquiz munazita cjitasacha. Pero wejrqui ančhuc illzinča. Jalla nižtiquiztan anača ana criichi žoñinacž partira ančhucqui. Nižaza nižtiquiztan ančhucqui ana criichi žoñinacžquiz ana munazita cjequiča, nižaza chjaawjtaž cjequiča. ²⁰ Weriž chiitac cjuñzna. Wejrqui cjichinča, "Tsji piyunaqui niž patruñžquiztan anača juc'anti". Ana criichi žoñinacaqui wejtquiz sufriskatchiča. Nižaza ninacaqui ančucaquiz zakaz sufriskataquiča. Weriž tjaajinta taku ana catokchiča. Jaziqui ančucaž tjaajinta taku ana zakaz catokaquiča. ²¹ Pero ana criichi žoñinacaqui ančuca quintra cjequiča,

ančucaž wejtquiz kuzziz cjen. Nii quintranacaqui wejr cuchanžquiñi anaž pajča. Jalla nižtiquiztan ančucaquiz quintrazza.

²² Wejrqui ninacžquiz Yooz taku mazñi ana tjontasaž niiqui, ninacaqui ana nii pajk ujchiz cjitasača. Pero wejrqui wejt puntuquiztan kjanapacha ninacžquiz chiichinča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui ana čjulumi chiyi atasacha, casticz tjuñquiziqui. Nižaza ninacžquiziqui anaž pertunac želasača. ²³ Jakziltat wejtquiz chjaawjkatčhaja, jalla niiqui wejt Yooz Ejpžquiz zakaz chjaawjkatča. ²⁴ Wejrqui ninacž yujcquiz walja milajru obranaca paachinča, jakzilta wali žoñžquiztanami juc'anti. Pero anapanča wejtquiz criiz pecchiča. Jaziqui pajk ujchiz cjissiča. Jalla nižta obranaca anal paatasaz niiqui, ninacaqui ana nii pajk ujchiz cjitasača. Pero nižta obranaca paachinča. Nižaza ninacaqui weriž paata milajrunaca cherchiča. Jalla nuž cheržcumi, wejtquizimi wejt Yooz Ejpžquizimi chjaawjchipanča. ²⁵ Jalla nuž ninacaž chjaawjtaqui cjiirta Yooz taku cumplissiča. Ninacž liiquizpacha cjiirta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Wejtquiz chjaawjchiča ana čjul razunžtan”.

²⁶ Wejrqui Yooz Ejpžquiztan ančucaquiz Yooz Espíritu Santo cuchanžcača. Jalla nii Yooz Ejpžquiztan tjonchi Espíritu Santuqui wejt puntuquiztan weraraž intintazkataquiča, nižaza ančucaltajapa tjurt'ižinaquiča. Jalla nii Espíritu Santuqui tjonžcu wejt puntuquiztan zizkataquiča. ²⁷ Primirquiztanpacha ančucqui wejt-tan chica ojklaychinčhucpanča. Jalla nižtiquiztan ančuczakaz wejt puntuquiztan zizkataquiča.

16

PRUEBANACAŽ TJONAQUIČHA

¹ Tjapa weriž chiitanacaqui ančucaquiz chiichinča, čjul sufrisquiztanami tirapan wejtquin kuzziz cjisjapa, nižaza ana wejtquiztan zarakzjapa. ² Jazta timpuquiz ančucqui ajcz kjuyanacquiztan chjatkataž cjequiča. Nižaza tsjii sufris ora tjonaquiča. Jalla nii oraqui jecmit ančuc conačhaja, jalla nii conñi žoñiqui cjequiča, “Wejrtča Yooz sirwintqui. Jalla nižtiquiztan nii žoñi conchinča”, nuž cjequiča. ³ Nii ančuc conñi žoñinacami wejtquizimi wejt Yooz Ejpžquizimi anapan pajča. Jalla nižtiquiztan ančuc conasača. ⁴ Tjapa weriž chiitanacaqui ančucaquiz chiichinča, ančucaquiz yanapzjapa. Nii sufris ora tjontanaqui jalla tii weriž chiitanaca cjuñznaquiča. Primirquiztanpacha tii sufris puntuquiztan ančucaquiz kjanacama ana chiichinča. Ančucatan kamiñtača. Jalla nižtiquiztan tii sufris puntu ana chiiz pecchintača.

ESPIRITU SANTUŽ PUNTU

⁵ Pero anz wajilla wejr cuchanžquiñižquin okača. Ančucaquiztan anaž jakziltami wejr pewcža, “¿Jakzit okačhaja?” jalla nii. ⁶ Anchucqui ancha llaquita cjissinčhucča, jalla nuž weriž chiiñiž cjen. ⁷ Pero wejrqui werara takunaca chiyuča. Weriž ojktanaqui waliž cjequiča ančucaltaqui. Wejrqui anal okasaž niiqui, tjurt'ižini Espíritu Santuqui anaž tjonasača. Pero wejr ojkžcuqui nii Tjurt'ižini cuchanžcača. ⁸ Jalla niiqui tjonžcuqui, ana criichi žoñinacž kuzquiz ninacž persun uj tantiyaskataquiča. Nižaza Yooziž mantita kamañ puntu tantiyaskataquiča, nižaza nii Espíritu Santuqui Yooz casticz puntu tantiyaskataquiča. ⁹ Espíritu Santuqui ana criichi žoñinacž kuzquiz persun uj tantiyaskataquiča, wejtquiz ana criichiž cjen. ¹⁰ Nižaza nii Espíritu Santuqui ana criichi žoñinacž kuzquiz Yooziž mantita kamañ puntu tantiyaskataquiča, weriž Yooz Ejpžquin ojkchiž cjen. Jalla nižtiquiztan ančuc zakaz wejr ana iya cheraquiča. ¹¹ Tii muntuquiz mantiñi diabluqui Yooziž yatisinžtača, ana walipanča, nii. Jazic niiqui castictaž cjequiča ultim juyzuquiz. Jalla nižtiquiztan Espíritu Santuqui ana criichi žoñinacžquiz Yooz casticz puntu tantiyaskataquiča.

¹² Iya juc'anti kjažumi ančucaquiz chiižznaca žejlča wejttaqui. Pero anziqui ančucqui anaž nii intintazasača. ¹³ Werar intintazkatñi Espíritu Santuqui tjonžcu, ančucaquiz tjaajnaquiča tjapa weraranaca. Anaž persun kuzquiztan tjaajnaquiča,

antiz Yoozquiztan nonžtanaca tjaajnaquiĉha. Nižaza tekztan najwcchuc ĉhjulut wat-aĉhaja, jalla nii zakaz tjaajnaquiĉha. ¹⁴ Espiritu Santuqui wejt puntuquiztan anĉhucaquiz tjaajnaquiĉha. Jalla nuž tjaajniñiž cjen wejrqui honorchiz cjeeĉha. ¹⁵ Tjapa Yooz Epiž chiitaqui wejrpankazza chiiñtqui. Tsjikaztĉha wejrnacqui. Jalla nižtiquiztan wejrqui chiichinĉha, Espiritu Santuqui wejt puntuquiztan anĉhucaquiz tjaajnaquiĉha, nii.

CUNTINTUŽ CJEQUIĉHA

¹⁶ 'Upaquižtancama anĉhucqui wejr ana cheraquiĉha. Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiĉha.

¹⁷ Nekztanaqui yekjap tjaajintanacaqui porapat pewcsassiĉha, tuž cjican:

—Ĵkjažt cjii tjeejo, tuž cjicanajo? "Upaquižtancama anĉhucqui wejr ana cheraquiĉha. Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiĉha". Nižaza tiiqui "Wejrqui Yooz Ejpžquin okaĉha", cjiĉha. Jalla nuž cjican, Ĵkjažt cjii teejo? Ĵĉjul puntut chii teejo?

¹⁸ Ninacaqui cjichizakazza:

—"Upaquižtancama" chiicanaqui, Ĵkjažt cjii teejo? Anaĉha intintazzuca tiiž chiitaqui.

¹⁹ Jesusaqui persun kuzquiz zizatĉha, ninacaqui niizquin tsjii pewcz pecatĉha, jalla nii. Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz tuž cjichiĉha:

—Wejrqui chiichinĉha, tuž cjican: "Upaquižtancama anĉhucqui wejr ana cheraquiĉha, nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan wejr wilta cheraquiĉha". Jalla nuž chiican, Ĵkjažt cjii? Ĵjalla niiĉha ziz pecya? ²⁰ Ultim weraral anĉhucaquiz cjiwĉha. Anĉhucqui llaquita cjequiĉha, nižaza kaaquiĉha. Ana criichi žoñinacasti cuntintuž cjequiĉha. Anĉhucqui llaquita kuzziz cjenami, tsjii kjaž majquiztan ancha chipchipcan cuntintuzakaz cjisnaquiĉha. ²¹ Nonžna. Majtz ora irantižcan tsjaa maatak žonqui janchinaca walja mizkatiñĉha. Nekztan wawa majtžcuqui, naa maatak žonqui wawchiz cjen ana janchi mizkattami cjuñiñĉha. Wawchiz cjen, ancha cuntintuĉha naaqui. ²² Jalla nižta irataž anĉhucqui anziqui llaquita kuzzizza. Pero wejrqui am wilta cheraĉha. Jalla nii oraqui anĉhuca kuznaca cuntintuž cjequiĉha. Nižaza nii anĉhuca cuntintu cjis kuzqui anaž jecmi wilta nižta llaquita cjiskatasasĉha.

²³ 'Nii orquiztan najwcchuc anĉhucqui zizñi cjiscu wejr anaž iya pewcnaquiĉha. Anĉhucaquiz weraral chiyuĉha. Wejtquiz tjapa kuztan cjen, anĉhucqui Yooz Ejpžquiztan ĉhjulumu mayaĉhaja, jalla nekztan weriž cjen nii mayiztaqui tjaataž cjequiĉha. ²⁴ Tii oracama anĉhucqui anaž ĉhjulumu maychinĉhucĉha wejt tjuuquiz. Mayiza, nekztanaqui tjaataž cjequiĉha, anĉhuca kuz juc'anti cuntintu cjisjapa.

JESUSIŽ CHIITANACA

²⁵ 'Tii oracama wejrqui anĉhucaquiz ch'aman intintazzuc takunaca chiichinĉha. Tsjii tjuñiqui tjonĉha. Jalla nii tjuñquiztan nižta ch'aman intintazzuc takunacami anal iya chiyasĉha. Antiz Yooz Ejpž puntuquiztan jalla niil kjanacama chiyasĉha. ²⁶ Nii oraqui anĉhucqui wejt tjuuquiz ĉjulquiztanamiž mayizaquiĉha. Nekztan wejrqui anĉhucaltajapa anal iya maynaĉha wejt Yooz Ejpžquiztanqui. ²⁷ Anĉhucqui wejttan munazichinĉhucĉha. Nižaza wejtquiz criichinĉhucĉha, wejrqui Yooz Ejpžquiztan tjonchi, jalla nii. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpŕpacha anĉhucatan munaziĉha. ²⁸ Wejrqui Yooz Ejpžquiztan tii muntuquiz tjonchinĉha. Nižaza tii muntuquiztan, wejt Yooz Ejpžquin quepaĉha.

²⁹ Jalla nekztanaqui niiz tjaajintanacaqui cjichiĉha:

—Jaziqui ultim kjanacama chiichamĉha, ana ch'aman intintazzuc takunacžtan.

³⁰ Jaziqui zizuĉha, amqui tjapa ĉhjulumu zizñampanĉha, nii. Ampankam wejtnaca kuzmi zizza. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui anal iya pewcnasasĉha. Nižaza wejrnacqui ultim chekpacha criyuĉha, amqui Yooz Ejpžquiztan tjonchamĉha, jalla nii.

³¹ Jesusaqui ninacžquiz tuž kjaaziĉha:

—Ĵjaziqui anĉhucqui ultim chekpacha criichinĉhucjo? ³² Tsjii ora wajiĉha. Anz-paĉhaĉha nii oraqui. Nii oraqui anĉhucqui wichanziž cjequiĉha, nižaza zina zina wichanziž cjequiĉha. Wejrqui zinalla ectal cjeeĉha. Pero wejr zina ecta cjenami,

wejrqui ana zina cjeeča. Wejt Yooz Ejpž wejttn chica cjequiča. ³³ Jaziqui tjappacha tii takunaca ančhucaquiz chiichinča, wejtquiz kuzziz cjen, cuntintu cjisjapa. Tii muntuquiz žejlcan ančhucqui sufraquiča. Walja tjup kuzzizpan cjee. Wejrqui tjapa liju atipchinča.

17

JESUSIŽ YOOZ EJPŽTAN PARLITA

¹ Jalla nuž chiižcu Jesusaqui tsewcchuc arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yooz Ejpžtan parličiča, tuž cjan:

—Yooz Tatay. Wejt sufris ora tjonča. Wejrtča am Majchtqui. Wejtquiz honorchiz cjiskatalla. Nekztan wejrqui amquiz juc'ant honorchiz cjiskatača. ² Tjapa žoñinaca mantizjapa, jalla nii poder wejtquiz tjaachamča. Jakziltami amqui wejtquiz intirjičhaja wejt parti cjisjapa, jalla ninacžquiz arajpachquin wiñaya kamkatača wejrqui. ³ Amča zinta werara Yoozqui. Nižaza wejrtča Jesucristutqui; amiž cuchanžquita Žoñtča. Wejt parti žoñinacaqui amquizimi wejtquizimi pajča. Jalla nižtiquiztan arajpachquin učumtan wiñaya kamaquiča.

⁴ 'Tii muntuquiz kamcan amquiz honorchiz cjiskatchinča. Nižaza amiž mantita obranaca žerzinča. ⁵ Jaziqui, Yooz Tatay, amquin wilta quejpžcu, arajpachquin amtan chica želaquiča. Nekztan wejtquiz honorchiz cjiskatalla. Ima tii muntu želan, wejrqui amtan chica honorchiztala. Jalla nižta tuquita honorchiz irata wilta wejtquiz honorchiz cjiskatalla.

⁶ 'Amqui žoñinaca illzamča, wejt partiquiz cjisjapa. Jalla nii žoñinacžquiz intintazkatchinča am puntuquiztan. Ninacaqui amtača. Nižaza wejt parti cjisjapa wejtquiz tjaachamča. Nižaza ninacaqui am takunac jaru kamča. ⁷ Jaziqui wejt partir žoñinacaqui zizza, tjapa weriž chiitaqui amquiztan tjonñicamača, jalla nii. ⁸ Amiž chiita takunacacama ninacžquiz tjaajinchinča. Jalla nekztan ninacaqui weriž tjaajinta catokchiča. Nižaza weriž tjaajinta žoñinacača zizñipanqui, wejrqui amquiztan tjonchinča, jalla nii. Nižaza criichipanča, amqui tii muntuquiz wejr cuchanžquichamča, nii.

⁹ 'Jaziqui ninacžtajapa amquiz mayizuča. Ana criichi žoñinacžtajapa anal mayizuča. Antiz wejt partir žoñinacžtajapakaz mayizuča, amiž illžniž cjen. ¹⁰ Amtača tjapa wejt partir žoñinacaqui. Nižaza wejttača ninacaqui. Jalla ninacaž cjen wejrqui honorchizza.

¹¹ 'Wajilla ana iya tii muntuquiz kamača. Nii wejt partir žoñinacaž eclaquiča. Tii muntuquiz tira želaquiča ninacaqui. Wejrzi amquin quejpžcača. Zuma arajpach Yooz Tatay, tii žoñinaca wejtquiz tjaachamča. Jaziqui am aztan tinaca tirapan cwitalla, tsjii kuzziz cjeajo, jaknužt učumqui tsjii kuzzizlaja, jalla nižta. ¹² Tii muntuquiz tinacžtan kamcan, tii žoñinaca cwitichinča, am aztan. Nižaza tinacžquiztan tsijtsinčinča čjulquiztanami ana kjaž cjisnajo. Tsjiiqui pertissipanča. Jalla nuž pertisjapa nii Judas Iscariotiqui žejltkalča. Jalla nuž cjen tuquita cijirta Yooz taku cumplissiča.

¹³ 'Anziqui wejrqui amquin quejpžcača. Iya tsjii zkolucžtan tii muntuquiz kamcan wejrqui tinacžquiz chiižinuča, wejtquiz criichi žoñinacaž wejržtapacha cuntintu cjeajo.

¹⁴ Wejrqui tinacžquiz am taku tjaajinchinča. Jaknužt wejrqui ana criichi žoñinacž partiquiz ana želatučhaja, jalla nižta irata wejtquiz criichi žoñinacaqui ana žejlča ana criichi žoñinacž partiquiz. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacaqui ninacžquiz chjaawjča. ¹⁵ Amquiztan ana mayizuča, wejt žoñinacaž tii muntuquiztan chjichtaž cjisjapa. Antiz amquiztan mayizuča, ana wal diablužquiztan wejt žoñinaca tsijtsinta cjisjapa. ¹⁶ Jaknužt wejrqui ana criichi žoñinacž partiquiz ana želatučhaja, jalla nižta irata wejt žoñinacaqui ana žejlča, ana criichi žoñinacž partiquiz. ¹⁷ Amiž chiitaqui ultim werarača. Am takuž cjen wejtquiz criichi žoñinaca zuma kamañchiz cjiskata. Čjul ana zuma kamañquiztanami zarakskata. ¹⁸ Jaknužt amqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacž kjutñi wejr cuchanžquichaja, jalla nižaza wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacž kjutñi wejt žoñinaca cuchnuča. ¹⁹ Wejtquiz criichi žoñinacžtajapa ancha kuztanča wejrqui ticjapa. Nižaza am werar tawk jaru kamtiquiztan tii žoñinaca t'akžinuča amta cjeajo.

²⁰ Wejrqui tii tekžta žoñinacžtajapa alaja anal mayizuča, antiz tjapa wejtquiz anzimi wiruñami criichi žoñinacžtajapa mayizuča. Tii tekžta žoñinacaž Yooz taku paljaytiquiztan yekjapanacaqui wejtquiz criyaquiča. Jalla ninacžtajapa zakaz mayizuča. ²¹ Jalla tjapa ninacžtajapa mayizuča tsjii kuzziz cjisjapa. Yooz Tatay, amqui wejttan tsjii kuzzizza. Nižaza wejrqui amtan tsjii kuzziztča. Jalla nižta irata ninacaqui učumnacaquiz tsjii kuzziz cjila. Jalla nuž mayizuča, tii muntuquiz žejlñi žoñinaca criyajo, am wejr cuchanžquichi, jalla nii. ²² Amiž wejtquiz tjaata arajpach kamaña, jalla nii kamaña ninacžquiz cjskatchinzakazza, tsjii kuzziz cjeyajo, jaknuž učumqui tsjii kuzzizzalaja, jalla nižta. ²³ Jaknužt amqui wejttan žejlčhaja, jalla nižtača wejrqui ninacžtan želača, ninaca tsjii kuzzizpan cjeyajo. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui zizaquiča, amqui wejr cuchanžquichiča, jalla nii. Nižaza žoñinacaqui zakaz zizaquiča, amqui ninacžtan munaziča, jaknužt amqui wejttan munazičhaja, jalla nižta.

²⁴ Yooz Tatay, amqui wejtquiz tii žoñinaca tjaachamča, wejtquiz criyajo. Jalla tinacaqui wejttan chica kamñijapa pecučha, jakziquin wejr želačhaja, jalla nicju. Jalla nužuntu žejlcan tinacaqui wejt arajpach kamaña kjana cheraquiča. Ima tii muntu želan, wejttan munaziñiž cjen amqui wejtquiz nii arajpach kamaña tjaachamča. Jalla nii kamaña cheraquiča wejt partir žoñinacaqui. ²⁵ Ultim lijitum Tatayi ana criichi žoñnacaqui am anaž pajča. Wejrzi am pajuča. Nižaza jalla tinacaqui zizza, amqui wejr cuchanžquichamča, jalla nii. ²⁶ Am puntuquiztan tinacžquiz zumpacha intintazkatchinča. Nižaza wejrqui tiral intintazkatučha, ninacaž zuma munazizjapa, jaknužt učumqui zuma munazičhaja, jalla nižta. Nižaza am puntuquiztan ninacžquiz intintazkatučha, wejr ninacžtan tsjii kuzziz cjisjapa.

18

JESUSAQUI TARAZUNTAČHA

¹ Jesusaqui nuž chižcu niž tjaajintanacžtan ojkchiča. Cedrón cjita k'awž tsjii latuquin ojkchiča. Jalla nicju ch'ojni muntinaca želatča. Nijcchuc luzziča. ² Jesusaqui nii yokquin kjaž wilta ajczñipantakalča niž tjaajintanacžtan. Tarazunñi Judasqui nii yoka pajchiča. ³ Jalla nicju Judasqui zultatunacami, nižaza timplu wijilñi zultatunacami, jalla ninaca chjitchiča. Timplu jilirinacami, fariseo žoñinacami jalla ninacača nii timplu wijilñi zultatunaca cuchanchiqui. Ninacaqui irantichiča michanacžtan teyanacžtan pajk cuchillunacžtan, nižaza wjajtz carotinacžtan. Jalla nižtanacžtan irantichiča. ⁴ Jesusaqui čhjulut watačhaja, jalla nii tjapa zizatča. Nii tjonchi žoñinacžquiz macjatžcu, pewcziča, tuž cjican:

—Jectča kjur ančhucjo?

⁵ Jalla ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui kjuruča Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñi.

Jesusaqui tuž kjaaziča:

—Wejrtča niitqui.

Judas, nii tarazuñi žoñiqui ninacžtan chica tsijtchi želatča. ⁶ Jesusaž “Wejrtča niitqui” cjitiquiztan nii tanñi žoñinacaqui wir kjutñi atžcu porapat tewksarascu yokquiz tjojtassiča. ⁷ Jesusaqui wilta pewcziča:

—Jectpan ančhuc kjurjo? —cjican.

Ninacaqui wilta kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrnacqui kjuruča Jesusa, nii Nazaret wajtchiz žoñi.

⁸ Jesusaqui nekztan zakaz cjichiča:

—Wejrtča cjichinsala. Ančhucqui wejr kjurča. Jaziqui tii parti žoñinaca cutznacuqiča.

⁹ Jalla nekztan Jesusaž tuqui chiita taku cumplissičha. Tuquiqui Jesusača chiichiqui, jalla tuž: “Yooz Epiž wejtquiz tjaata žoñinacaqui ana tsjiimi pertichinča”. ¹⁰ Simón Pedruqui pajk cuchillchiztača. Jalla nii cuchillu jwescu, Pedruqui timplu jilirž piyunž

žew cjuñi pootžcu chjajtžinchiča. Jalla nii cjuñi chjajtžinta žoñiqui Malco cjitatača.

¹¹ Nekztanaqui Jesusaqui Pedružquiz cjichiča:

—Am cuchillu cuchillž žejlžquiz quijtžna. Wejt Yooz Ejpž pinsita kuz jaru wejtlaqui sufristanča. ¿Anaj wejr tii sufrasajo?

JESUSAQUI CHJICHTAČHA

¹² Jalla nekztanaqui zultatunacami, zultatž comandantimi, nižaza judío timplu wijilñi zultatunacami, jalla ninacaqui Jesusa tanžcu kjara jweržinchiča. ¹³ Nekztan Anás cjita jilirž kjuyquiz chjitchiča. Anasqui Caifás ajmuž ejptača. Jalla nii wata Caifasqui timplu chawjc jiliritača. ¹⁴ Nii Caifasqui tuquiqui tuž cjitkalča: “Učhumnacaltajapa tsjii žoñi ticstanča, tjapa žoñinaca ana conta cjeyajo”.

¹⁵ Jesusa chjichan, Simón Pedružtan tsjii tjaajinta žoñžtan Jesusa apziča. Nii tsjii Jesusiž tjaajinta žoñiqui timplu jiliriz pajtatača. Jalla nižtiquiztan Jesusižquiz apžcu nii timplu jilirž patiuquin luzziča. ¹⁶ Pedruqui ana pajtaž cjen zancu eclichiča. Nekztan nii tsjii luzzi tjaajinta žoñiqui ulanžquichiča, naa ulanz zanquiz cwitiñi žonaquin paljayzjapa. Jalla nuž paljayžcu patiuquiz Pedro luzkatchiča. ¹⁷ Nekztan naa cwitiñi žonqui Pedružquiz pewczinča, tuž cjican:

—¿Anaj am zakaz nii žoñžtan chica ojklajñamtajo?

Nekztan Pedruqui chiichiča:

—Anaž wejr, —cjican.

¹⁸ Ch'uñuriž cjen piyunanacami timplu zultatunacami uj taaziča carpunžtan. Nekztan nii uj parazquiz tsijtchi kutnatča. Ninacžtan chica Pedruqui tsijtchi zakaz želatča, kutuncan.

TIMPLU CHAWJC JILIRŽQUIN APANTITA

¹⁹ Jalla nekztanaqui timplu chawjc jiliriqui Jesusa pecunchiča, niž tjaajinta žoñinacž puntuquiztanami nižaza niž persun tjaajintami. ²⁰ Jesusaqui nižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Tjapa žoñinacž yujcquiz tjaajinčinča. Učhum ajcz kjuyquizimi timpluquizimi tjaajinčinča. Timpluquiz tjapa žoñinaca ajczñiča. Ana chjozaka tjaajinčinča. ²¹ ¿Kjažtiquiztan nuž wejr pecunjo? Weriž tjaajinta nonzñi žoñinacžquiz pewczna, čhjulut tjaajintučhaja, jalla nii. Jalla ninacaqui weriž tjaajintanaca zizza.

²² Jalla nuž chiitan, tsjii nekz tsijtchi žejlñi zultatuqui Jesusa yujcquiz kjaržtan tsjajpchiča, tuž cjican:

—¿Jalla nuž timplu jiliržquiz kjaazkaya?

²³ Jesusaqui nii zultatžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Wejr ana zuma chiituchaj niiqui, ¿jaknužt cjican ana zuma chiichintajo? Zupal chiyučha. ¿Kjažtiquiztan am wejr tsjajpjo?

²⁴ Jalla nekztanaqui Jesusa kjara jweržintapacha cuchanchiča Caifás timplu chawjc jiliržquin.

PEDRUQUI K'OTCHIČHA

²⁵ Jalla nii oraqui Simón Pedruqui tsijtchi želatča nii ujquiz kutuncan. Tsjii tsjii nekz žejlñi žoñiqui Pedružquiz cjichiča:

—Amqui nii žoñžtan chica ojklajñamča, ¿ana jaa?

Pedruqui toscara chiichiča:

—Anača wejrqui, —cjican.

²⁶ Jalla nekztanaqui tsjii timplu jilirž piyunaqui Pedružquiz pewczizakazza. Nii piyunaqui nii cjuñi chjajtžinta piyunž familiatača. Jalla tuž cjican pewciča:

—Nii munti yokquin nii žoñžtan chica am cherchinla, ¿ana jaa?

²⁷ Pedruqui wilta toscara chiichiča. Jalla nuž wilta toscara chiyan, nii orapacha tsjii querwallpi jora kjawchiča.

PILATUŽQUIN CHJICHTA

²⁸ Jalla nekztanaqui Caifás cjita žoňžquiztan Jesusaqui chjichtača pajk mantiňiž kjuyquin. Waj kjantatitača. Nii judío žoňinacapacha nii pajk mantiňiž kjuyquin ana luzziča, ninacž cuzturumpi cjen. Jalla nuž luztasaz niiqui, pascua pjijzta čhjeri ana lujltasača. ²⁹ Jalla nižtiquiztan Pilatuqui ninacžquiz paljayi ulanžquichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui, ¿čhjul ujž tii žoňž quintra jwes pecya?

³⁰ Žoňinacaqui tuž kjaaziča:

—Tii žoňiqui ana čhjul pajk ujnacami paatasaz niiqui, anal wejrnacqui tii intirjitasacha.

³¹ Nekztanaqui Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhuckaz chjicha, ančuca lii jaruž justicia paažca.

Nii žoňinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejtnacalta žoňi conzqui lii quintrača.

³² Niiž tuquiqui Jesusaqui chiitkalča, persun ticz puntuquiztan, jaknužt ticznačhaja, jalla nii. Nižaza niiž chiitaqui cumplisnaquiča. ³³ Pilatuqui wilta niiž kjuyquin luzquichiča. Jesusa kjawžcu, niižquiz pewcziča, tuž cjican:

—¿Judío žoňinacž chawc jilirimkaya?

³⁴ Jesusaqui niižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—¿Amqui jalla nuž persun kuzquiztan wejr pewcžya? Už ¿yekja žoňinaca amquiz nuž pewczna cjichi jaa?

³⁵ Pilatuqui tuž kjaaziča:

—Wejrqui judío žoňt, ¿jaa? Am persun wajtchiz žoňinacami nižaza am persun timplu jilirinacami, jalla nii žoňinacača wejtquin am intirjichiqui. ¿Čhjul uj paachamt, amjo?

³⁶ Jesusaqui nekztan cjichiča:

—Wejtla mantizqui anača tii muntuquiztan. Tii muntuquiztan wejtla mantiz cjesaz niiqui, wejt piyunanaca kichaskatasacha wejt quintra žoňinacžquiz, ana wejr intirjita cjsjapa. Pero wejtla mantizqui anača tii muntuquiztanaqui.

³⁷ Nekztan Pilatuqui cjichiča:

—¿Nižtaqui amčhalani mantiňi jilirinqui?

Jesusaqui cjichiča:

—Jesalla, wejr mantiňi jilirtchiya, am chiiča jalla nuž. Tii muntuquiz tjonžcu nassinča, werara puntu tjaajinzjapa. Jakziltat nii werara tjaajinta jaru kamčhaja, jalla niiqui weriž chiita taku nonža.

³⁸ Jalla nuž chiitiquiztan Pilatuqui cjichiča:

—Werara puntuqui, ¿čhjulut neejo?

Jalla nuž pewcžcu Pilatuqui wilta ulanchiča judío žoňinacžquin parli. Ninacžquiz cjichiča:

—Wejrqui tii žoňžquiz ana čhjul ujmi jwesi atuča. ³⁹ Pascu pjijztiquiz ančhucalta tsjii custurumpi žejlča, wejtla tsjii preso tanta žoňi cutzqui. ¿Tii judío wajtchiz chawjc jiliri cutznaquiya? ¿Jalla nuž cutskatz pecya?

⁴⁰ Judío žoňinacaqui kjawchiča:

—Tii žoňi ana cutzna! ¡Barrabás cutzna! —cjican. Barrabasqui tsjii anawal tjaňi žoňitača.

19

PILATUQUI JESUSA CUTZ PECČHA

¹ Jalla nekztanaqui Pilatuqui wilta kjuylchuc Jesusa majcchiča. Nekztanaqui Jesusižquiz wjajtajo mantichiča. ² Nekztan zultatunacaqui ch'apquiztan tsjii pillužtakaz paachiča. Jalla nii paatižtan Jesusiž achquiz tewžinchiča. Nižaza jilirž murat zquiti tjutziča. ³ Jalla nuž paažcu niižquin macjatchiča,

—¡Viva, judío žoňinacž chawjc jiliri! —cjican.

Nižaza Jesusiž yujcquiz kjaržtan tsjajpchiča.

⁴ Nekztan Pilatuqui judío žoñinacžquin wilta ulanžquichiča. Nekztan ninacžquiz cjichiča:

—Cherzna. Ančucaž intirjita žoñi ticju jwescača, ančhuc zumpacha intintazajo. Wejrqui tii žoñžquiz anal čjul ujmi jwesi atuča.

⁵ Jalla nekztan Jesusaqui ulanzkatžquichiča. Ch'apquiztan paataqui achquiz tewžinta, nižaza jilirž murat zquiti tjužta. Nekztanaqui Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Tiiča ančucaž intirjita žoñiqui.

⁶ Timplu jilirinacami, nižaza timplu wijilni zultatunacami nii cheržcu, alto joržtan kjawcan, chiichiča:

—¡Cruzquizkaz ch'awczna! ¡Cruzquizkaz ch'awczna! —cjican.

Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—Way, nižtačž chjicha ančhucqui, nižaza cruzquiz ch'awczca. Pero wejrqui ana čjul ujmi tiižquiz jwesi atchinča.

⁷ Nekz žejlñi judionacaqui tuž kjaaziča:

—Wejrnacqui liichiztča. Wejtnaca lii jaru tii žoñic ticstanča, tiiqui “Wejrtča Yooz Majch” cjican ojklaychiž cjen.

⁸ Jalla nii čiita taku nonžcu, Pilatuqui tsjan ekiča Jesusižquiztan. ⁹ Jalla nižtiquiztan Pilatuqui niiž kjuya wilta luzziča Jesusižquin pewczjapa. Jalla tuž pewcziča:

—¿Jakziquiztan žoñipant amya?

Jesusazti ana čjulumi kjaaziča.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Pilatuqui niižquiz wilta paljaychiča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am ana wejtquiz kjaazjo? Wejrqui mantasača, am cutzjapa. Nižaza mantasača cruzquiz ch'awczjapa, ¿Jalla nii ana ziz amjo?

¹¹ Jesusaqui niižquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz mantiz poder ana tjaatasazž niiqui, amtaqui mantiz poder ana žejl-tasača. Yooz amquiz mantiz poder tjaachiž cjenkaz wejr mantasača. Jalla nižtiquiztan jecčhalaj amquiz wejr intirjichi, jalla ninacača amquiztan juc'ant ujchizqui.

¹² Jalla nuž nonžcu Pilatuqui Jesusa ančaž jaknužumi cutz pecatča pero nii judío žoñinacazti kjawžcan chiichiča, tuž cjican:

—Tii žoñi cutznaquiž niiqui, am zakaz César tsjan chawjc jilirž quintra paaquiča. Jakziltat “Wejrtča chawjc jiliritqui” cjican chečhaj niiqui, César chawjc jilirž quintraž paača.

¹³ Pilatuqui jalla nuž nonžcu, zultatu mantichiča, Jesusa zancchuc jwescajo. Zancchuc jwesquichiča Gabata cjita patiuquin. Gabata tuž cjiča, maznacžtan curta, jalla nii. Jalla nicju Pilatuqui jusjiiz julzquiz julziča. ¹⁴ Jalla nii tjuñiqui tjacz tjuñitača jaka pascua pjijztaž cjen. Nižaza taypurutača. Nekztanaqui Pilatuqui nii judío žoñinacžquiz cjichiča:

—Tiiča ančuca chawjc jiliri qui.

¹⁵ Ninacaqui kjawchiča, tuž cjican:

—¡Ticžla tiiqui! ¡Ticžla tiiqui! ¡Cruzquiz ch'awczla!

Nekztan Pilatuqui ninacžquiz cjichiča:

—¿Kjažt ančuca tsjan chawjc jiliri ch'awcznas?

Nii timplu jilirinacaqui tuž kjaaziča:

—Wejtnacaltaqui zinta tsjan chawjc jiliri žejlča, César cjitača.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Pilatuqui ninacž kuzcama Jesusa intirjichiča cruzquiz ch'awcta cjisjapa.

CRUZQUIZ CH'AWCTAČHA

¹⁷ Jalla nekztanaqui Jesusaqui chjichtatača. Persuna cruza kuzi ojkkatchiča Ach Tsji cjiča tjuuchiz yokquin. Nii yokaqui hebreo tawkquiz Gólgota cjitatača. ¹⁸ Jalla nicju cruzquiz ch'awctatača, nižaza niižtan chica tsji pucultan žoñinaca yekja cruznac-quiz ch'awctazakaztača, Jesusiž porap kjuttan, Jesusazti ninacž taypikiž. ¹⁹ Nižaza

Pilatuqui tsjii letrero paakatchičha, tuž cjican: “Jesusa Nazaret wajtchiz žoñi. Judionacž tsjan chawjc jiliri”. Jalla nii paažcu Jesusiž ach juntuñ cruzquiz ch'awcžinchičha. ²⁰ Chawc wajt žcati Jesusaqui cruzquiz ch'awctatačha. Jalla nižtiquiztan walja judío žoñinacaqui niž letrero liichičha. Nii letreruqui čhjep tawkquiztan cjiirtatačha, hebreo tawkquiztanami, griego tawkquiztanami, nižaza latín tawkquiztanami. ²¹ Nii letrero cheržcu timplu jilirinacaqui Pilatužquiz cjichičha:

—Ana cjiira, “Judionacž tsjan chawjc jiliri” cjicanaqui. Antiz cjiira, “Tii žoñiqui cjičha, ‘Wejrtčha judionacž tsjan chawjc jiliritqui’”. Jalla nuž cjiira.

²² Pilatuqui tuž kjaazičha:

—Jaknužt cjiirchinžlaja, nužupanikaz cjequičha.

²³ Zultatunacaqui Jesusa cruzquiz ch'awcžcu niž zquiti ricujchičha. Nižaza pajkpic partiquiz tojzičha, nii pajkpaltan zultatunacaqui. Tsjii pajk tol zquitiqui ana ch'ucuchiz watzatačha, tsewcchuc kozzuc pakjipacha. ²⁴ Jalla nižtiquiztan nii zultatunacaqui porapat kazassičha, tuž cjican:

—Anačhum wjajrla. Antiz surtiila. Tii zquitiqui jecžquizkat surti cayačhani nižtaž cjequičha.

Jalla nuž paatan cjiirta Yooz takuqui cumplissičha. Cjiirta Yooz taku tuž cjičha: “Ninacžpora wejt zquiti tojzičha, nižaza parti zquitquiztan surtiyassičha”. Jalla nuž paachičha nii zultatunacaqui.

²⁵ Jalla nekz Jesusiž cruz žcati tsjitsiñ želatčha, Jesusiž maa; nižaza niž maa cullaqui; nižaza María (Cleofas tjuntačha); nižaza María Magdalena; nii pajkpaltan želatčha. ²⁶ Jesusaqui niž maa cherchičha. Nižaza niž pecta tjaajinta žoñi naaža žcati tsjitchi želatčha. Jalla nuž cheržcu Jesusaqui niž maaquiz cjichičha:

—Maataka, tiičha am maati cunta.

²⁷ Nekztanaqui nii tjaajinta žoñžquiz cjichizakazza:

—Taačha am maaqui.

Jalla nekztanpacha nii tjaajinta žoñiqui Jesusiž maa ricujžcu persun kjuya chjitchičha.

JESUSAQUI TICZA

²⁸ Jalla nekztanaqui Jesusaqui zizzičha, tjapa Yooz Epiž tjaata langznaca liwj žeržta-pantačha, jalla nii. Nekztan cjichičha:

—Kjaz kjaral paznučha.

Jalla nuž cjican, cjiirta Yooz takuqui cumplissičha.

²⁹ Jalla nekzi tsjii ojch želatčha jar vinchiz. Jalla nekztanaqui kjaz ch'umñi esponja t'awzičha nii vinqiz. Nekztan hisopo cjita munti parquiz chjapžcu, Jesusiž atquin ch'iižinchičha. ³⁰ Jesusaqui nii jar vinu licžcu, nekztan cjichičha:

—Tjapaž cumplissay. —Jalla nuž chiižcu Jesusaqui acha colžcu ticzičha.

³¹ Pascua pijizta tjacz tjuñitačha. Niiž jakatažu jeejz tjuñitačha, nižaza chawc pijizti tjuñitačha. Jalla nižtiquiztan judío žoñinacaqui nii cruzquiz ticziž curpunaca anaž nuž tsjijptapacha čhjelinz pecatčha. Jalla nižtiquiztan nii judionacaqui Pilatužquin maychičha, cruzquiz ch'awcta žoñinacž lis tsjij kjolkjolžinajo, apura ticskatsjapa. Nekztan ticžtan cruzquiztan apakznasačha. ³² Nekztan Pilatuqui zultatunaca mantichičha, nii cruzquiz ch'awctanacž lis kjolžjapa. Primir tjañž lismi kjolžinchičha. Nižaza tsjii tjañž lizmi kjolžinchizakazza. ³³ Nekztanaqui Jesusižquiz macjatžcu, nii zultatunacaqui cherzičha, ticzi, jalla nii. Jalla nižtiquiztan niž lismi ana kjolkjolžinchičha.

³⁴ Pero tsjii zultatuqui Jesusiž ch'ill kjuttan chjapžinchičha pajk cuchillžtan. Jalla nuž chjaptan ljocmi kjazmi lewchičha. ³⁵ Wejrpacha jalla nii cherchinčha. Jalla nižtiquiztan werara tielarchinčha nii puntuquiztan, ančhuczakaz criyajo. Weriž tielarta takuqui werarapančha. ³⁶ Jalla tii watchi puntunacquiztan cjiirta Yooz takuqui cumplissičha. Cjiirta Yooz takuqui jalla tuž cjičha: “Anaž jakzilta niž tsjijmi kjoltaž cjequičha”. ³⁷ Nižaza tsjii cjiirta Yooz takuqui tuž cjica: “Ninacaqui ninacž chjapta žoñiqui cheraquičha”.

JESUSAQUI TJATŽTAČHA

³⁸ Jalla nekztanaqui tsjii Arimatea wajtchiz žoñiqui, José cjita, Pilatužquin mayi ojkičiča. Josequi Jesusiž curpu mayičiča tjacjapa. Josequi chjozaka Jesusiž chiita tjaajintanaca catokčičiča, ana jeczquizimi mazcu. Parti judío jilirinacžquiztan eksičiča. Jalla nuž maytan Pilatuqui permiso tjaachičiča. Jalla nekztanaqui Josequi ojkičiča Jesusiž curpu chjichi. ³⁹ Nižaza Nicodemo cjita žoñiqui Jesusiž curpu tjacžñi tjončičiča. Jalla nuž Jesusiž curpu tjacjapa zjicčičiča, tsjii quintala zuma ulurchiz mirržtan aloestan t'ajžta. Niiž tuquiqui Nicodemuqui Jesusižquin ween tjonzitačiča. ⁴⁰ Josežtan Nicodemžtan Jesusiž curpu tjaczičiča. Nižaza nii mirržtan aloestan jalla ninacžtan zuma pañunacžtan Jesusiž curpu capzičiča, jaknužutažlaj nii judío žoñinacž cuzturumpi, jalla nuž. ⁴¹ Jesusiž cruzquiz ch'awcta yokquin muntinaca želatčiča. Nii muntinac yokquiz tsjii ew sepulturu želatčiča, ana jec ticzimi tjatžtatačiča nii ew sepulturquiz. ⁴² Judionacžjeez tjuñimi pascua pjijzta tjuñimi wajillatačiča. Pero nii ew sepulturuqui žcatillatačiča. Jalla nižtiquiztan nii sepulturquin Jesusiž curpu tjtachičiča.

20

JESUSAQUI JACATATCHIČHA

¹ Semana kalltiznan nii tuming wenz chawjc kjantati María Magdalena sepulturquin ojkinčiča. Nekztan cherchinčiča sepultura pjuczta maz, cjetžtatačiča. ² Jalla nekztan María Magdalenqui zati pariju ojkinčiča, Simón Pedružquin, nižaza nii Jesusiž pecta tjaajinta zoñžquin. (Jalla niičiča tii liwru cjižñi Juan cjitaqui.) Jalla naa Mariiqui ninacžquiz paljaychinčiča, tuž cjican:

—Jesús Jilirž curpu sepulturquiztan chjichtačiča. Nižaza jakziquin chjichcu tjatžtaka-zlani anačiča zizzuca.

³ Jalla nekztanaqui Pedružtan nii tsjii pecta tjaajinta žoñžtan ulanžcu sepultura cheržñi ojkičiča. ⁴ Ninacac pucultan juntu zatatačiča. Nii tsjiiqui tsjan apura zajtčičiča Pedružquiztan. Jalla nuž zajtžcu Pedruž tuqui sepulturquin irantichičiča. ⁵ Irantižcu sepulturquiz colžcu chercherzičiča, nii Jesusiž curpu tejlžta pañunaca nezkikaz cherzičiča. Pero ana luzzičiča. ⁶ Niiž wiruñ Simón Pedruqui irantichizakazza. Jalla niiqui sepulturquiz luzzičiča. Nižaza niiqui Jesusiž curpu tejlžta pañunaca cherzičiča. ⁷ Jesusiž acha jeržinta pañu morokpachalla tsjii latu nonžtatačiča. Parti pañunacžtan anatačiča juntu. ⁸ Jalla nekztanaqui nii tuqui irantiñi žoñiqui sepulturquiz luzzizakazza. Jalla nii pañunaca cheržcu, criičičiča, Jesusa jacatatchi, jalla nii. ⁹ Cjižrta Yooz takuqui Jesusaž ticziquiztan jacatatz puntuquiztan chiičiča. Pero Jesusiž tjaajintanacaqui nii cjižrta Yooz taku imaž intintazatačiča. ¹⁰ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan, jalla nii pucultanaqui kjuya quejpchičiča.

MARIA MAGDALENAŽ QUINTU

¹¹ Maria Magdalena cjitiqiu sepultur zancu želatčiča, kaacan. Jalla nuž kaacan sepultur kjutñi colžcu cherzinčiča. ¹² Nekz sepulturquiz pucultan anjilanaca chiw zquiti cutchi želatčiča. Jakziquiz Jesusa tjatžtatažlaja, jalla nekz julzi želatčiča. Tsjiiqui ach kjuttantačiča, tsjiiqui kojch kjuttantačiča. ¹³ Nii anjilanacaqui naaquiz pewczičiča:

—Cullacalla, ¿kjažtiquiztan am kaa? —cjican.

Naaqui tuž kjaazičiča:

—Wejt Jilirž curpu chjitchičiča. Jakziquin chjitžtakazlani, anal zizi atučiča.

¹⁴ Jalla nuž chiižcu, kjutzquichinčiča. Jalla nuž kjutžcu Jesusa tsijtsi cherziñiča. Pero Jesusa ana pajchinčiča nii ratu. ¹⁵ Nekztan Jesusaqui naaquiz pewczičiča, tuž cjican:

—Cullacalla, ¿kjažtiquiztan am kaa? ¿Jequim kjurya?

Mariiqui persun kuzquiz pinsichinčiča: “Munti yoka cwitiñi žoñiž caa”, cjican. Jalla nižtiquiztan nižquiz cjichinčiča:

—Señor, amqui Jesusiž curpu chjitchamžlaj niiqui, maznalla, jakziquin nii curpu cjichamta. Nekztan wejrqui niž curpu chjichasačiča.

¹⁶ Jesusaqui nekztan naaquiz cjichičiča:

—¡María!

Mariiqui nuž chiiñi nonžcu zumpacha kjutzinča. Nekztan Jesusižquiz chiichinča:

—¡Raboni! —cjican. Nii takuqui hebreo tawkquiz “Maestro” cjiča.

¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui naaquiz cjichiča:

—Wejr cutzna. Wejrqui imazil Yooz Ejpžquin okučha. Jaziqui mazñi okaquiča weriž tjaajinta jilanacžquin. Tuž cjican maznaquiča: “Wejrqui Yooz Ejpžquin okača. Jalla niiqui wejt Ejpča, nižaza ančuca Ejpzakazza. Nižaza niiča wejt Yoozqui, nižaza ančuca Yoozqui”.

¹⁸ Jalla nekztanaqui María Magdalenqui Jesusiž tjaajintanacžquin mazñi ojkchinča, tuž cjican:

—Jesusa Jiliri cherchinča.

Nekztan ninacžquin Jesusiž chiitanaca mazzinča.

JESUSAQUI WILTA PARIZIČIČHA

¹⁹ Tumincuqui jalla nii nooj ween niiž tjaajintanacaqui tsjii kjuyquiz želatča. Kjuya zuma chawjcchitača, quintra žoñinaca ekskcu. Jalla nuž cjen Jesusaqui tsijtsi ninacž taypiqueiz parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—Ančhucqui walikaz cjee.

²⁰ Jalla nuž tsaanžcu, Jesusaqui ninacžquiz tjeezicha niiž pjetta kjaranacaž, nižaza niiž chjapta ch'illa. Jalla nekztanaqui ninacaqui Jesús Jiliri cheržcu, ancha chipchi cuntintutača. ²¹ Jalla nekztanaqui Jesusaqui wilta ninacžquiz tuž chiichiča:

—Walikaz cjee. Jaknužt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquichiča, jalla nižta zakaz wejrqui ančucaquiz cuchanžcača.

²² Jalla nuž chiican, Jesusaqui ninacž kjutñiž pjujziča, tuž cjican:

—Ančhucqui, Yooz Espíritu Santuž tanzna. ²³ Jakzilta žoñž ujnaca ančhucqui pertunaquičiž niiqui, Yooz Epiž pertuntaž cjequiča. Nižaza jakzilta žoñž ujnaca ančhucqui ana pertunaquičiž niiqui, ana pertuntaž cjequiča.

WILTA PARIZIČIČHA, TOMAS ŽELAN

²⁴ Nii oraqui nii tuncapan illzta žoñinacžquiztan tsjiiqui ana želatča, Tomás cjita. Niiž tsjii tjuuqui “Pacha” cjitatača. Jesusa tjonz, nii ora ana želatča. ²⁵ Wiruñauqui parti tuncapan tjaajintanacaqui Tomasquiz quint'ichiča, tuž cjican:

—Jesús Jiliri wejrnac cherchinča.

Pero Tomashti tuž cjichiča:

—Anal criyasača. Wejrqui Jesusiž clawžtan pjetta kjarami ana cheraž niiqui, nižaza nii pjetquiz ana wejt kjar loc'ana chjapznaž niiqui, nižaza niiž ch'ill pjetquiz wejt kjara ana chjapznaž niiqui, jalla nižtiquiztan anal criyasača.

²⁶ Quinsakal tjuñquiztan nii tjaajintanacaqui wilta kjuyquin želatča, Tomastanpacha. Kjuy chajwcchiž cjenami, Jesusaqui ninacž taypiqueiz tsijtsi parizichiča. Nekztan ninacžquiz tsaanchiča, tuž cjican:

—Ančhucqui walikaz cjee.

²⁷ Jalla nekztanaqui Tomasquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejt kjara cherzna. Am kjar loc'ana tekz chjapzna. Nižaza am kjara zjijca, wejt ch'illquiz chjapzna. Anapan tira ana criiñi kuzziz cjee. Antiz criya, wejtquiz kuzziz cjee.

²⁸ Tomasqui tuž kjaaziča:

—¡Wejt Jiliri! ¡Wejt Yooz!

²⁹ Jesusaqui nekztan niižquiz cjichiča:

—Jaziqui Tomás, amqui wejr cheržcu criichamča. Ana wejr cheržcu criichinacaqui, juc'ant waliž cjequiča.

³⁰ Jesusaqui niiž tjaajintanacaž cheran walja milajrunaca paachiča. Parti milajrunacakaz tii libruquiz cjiirtatača. ³¹ Jalla tekz cjiirta milajrunacaqui wejrqui cjiirchinča ančhucqui criyajo, Jesusaqui Cristučha, nižaza Yooz Majchča, jalla nii. Nižaza cjiirchinča, ančhuc Cristužquin kuzziz cjisjapa, arajpachquin wiñaya kamzjapa.

21

JESUSAQUI WILTA PARIZIČIČHA

¹ Niiž wiruñ Jesusaqui niiž tjaajintanacžquiz wilta parizichiča, Tiberias kot atquin. Jalla tuž watchiča. ² Nekz želatča, Simón Pedružtan, “Pacha” cjita Tomastan, Caná de Galilea wajtchiz Natanaelžtan, Zebedeož majchnacžtan, nižaza tsjii pucultan iya tjaajintanacžtan. Jalla ninaca juntu želatča. ³ Nekztan Simón Pedruqui cjichiča:

—Wejrqui ch'iz tani okučha.

Nii partinacaqui cjichiča:

—Wejrnacmi amtan chical okača.

Jalla nekztan kotquin ojkchiča. Nicju tsjii warcuquin luzziča. Pakara langzcanami ana čhjul ch'izmi tani atchiča. ⁴ Kjanžcanalla, Jesusaqui kot atquin parizizquichiča. Nii tjaajintanacaqui ana zizatča, nii Jesusažlaj, jalla nii. ⁵ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Jilanaca, ¿ana čhjul ch'izmi tanchinčhuckaya?

Ninacaqui kjaaziča:

—Ana čhjul, —cjican.

⁶ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Nii warcuž žew latuquiz ch'iz tanz tjojtzna. Jalla nekz ch'iznaca tanznaquiča.

Jalla nuž tjojtžtiquiztan wacchi ch'iznaca tanzichiča. Wacchi ch'iznaca tanchiž cjen, wirataž ana warcuquin joozuca. ⁷ Nii Jesusaž ancha k'aachita žoñiqui Pedružquiz cjichiča:

—Niiča Jesús Jiliriqui.

Nuž chiitiquiztan nii orapachalla Pedruqui niiž chjojka zqiti cutžcu, kot kjazquin luzziča, kjaz juntuñ naran Jesusižquin ojkzjapa. Warcuquiz langzcan, ana zquitchiztača, calzunsillo alaja. ⁸ Parti tjaajintanacaqui warcuquiz ojkchiča ch'iz tanzquiz ch'iznaca joočan. Nii ch'iz tanzqui ch'iznacžtan chjijppachatača. Nii joočan kot atquin macjatžquichiča. Ninacaqui kot atquiztan patac metruž jalla nužquinkaztača. ⁹ Nekztanaqui kot atquin irantižcu, warcuquiztan ulanchiča. Nižaza uj paraza cherchiča, ch'iz tjucta. Nižaza t'anta želatča. ¹⁰ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Tsjii kjaž ančhucaž tanta ch'iznaca zjijca.

¹¹ Jalla nuž maytiquiztan Simón Pedruqui warcuquiz luzcu nii ch'iznaca kot atquin joožquichiča. Nii ch'iz tanzqui pajk ch'iznacžtan chjijpitača, patac pjijska tunca quinsani ch'iznacchiztača. Jalla nuž wacchi tanchiž cjenami, nii ch'iz tanzqui ana wjajrziča. ¹² Jesusaqui ninacžquiz cjichiča:

—Picha. Čhjeriž lujl-lay.

Ana ultimu pajžcumi anaž jecmi nii tjaajintanacžquiztan pewczni atatča, “¿Ject amya?” cjicanaqui. Ninacaqui “Jesús Jilirižlani” nuž kuzquiz pinsichiča. ¹³ Jalla nekztanaqui Jesusaqui ninacžquin žcatžinžquichiča. T'anta tanžcu, ninacžquiz tjaachiča, nižaza ch'iz zakaz ninacžquiz tjaachiča.

¹⁴ Ticziquiztan jacatatžcu, tii čhjep wiltiquiziqui Jesusaqui niiž tjaajintanacžquiz parizichiča.

SIMON PEDRUŽQUIZ CHIČIČHA

¹⁵ Jalla nuž čhjeri lujltiquiztan, Jesusaqui Simón Pedružquiz pewczičha, tuž cjican

—Simón, Jonás maati, ¿amqui tii žoñinacžquiztan wejttan juc'anti munazkaya?

Pedruqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Amqui zizza, wejr am pecučha, jalla nii.

Nekztan Jesusaqui niižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinacžquiz arajpach čhjeri tjaa. Ninacača uuzanacažtakazqui.

¹⁶ Nekztan Jesusaqui Pedružquiz wilta pewczičha, tuž cjican:

—Simón, Jonás maati, ¿amqui wejttan zuma munazkaya?

Pedruqui tuž kjaaziča:

—Jesalla, wejt Jiliri. Amqui zizza, wejr am pecučha, jalla nii.

Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinaca cwita. Ninacača uuzanacažtakazqui.

¹⁷ Nekztanaqui Jesusaqui čhjep wiltiquiziqui Pedružquiz pewcziča:

—Simón, Jonás maati, ¿amqui wejr peckaya? —cjican.

Pedruqui jalla nuž čhjep wilta pewcztiquiztan llaquita cjissiča. Jalla nekztanaqui Pedruqui tuž kjaaziča:

—Wejt Jiliri, amqui tjapa zizñampanča. Amqui zizza, wejr am pecučha, jalla nii.

Nekztan Jesusaqui nižquiz cjichiča:

—Wejt žoñinaczquiz arajpach čhjeri tjaa. ¹⁸ Ultim weraral amquiz chiyučha. Amqui tjowa cjicanaqui zquiti kujtžcu jakziquinam ojkz pecčhaja, ojkñamtača. Pero chawčczuzti, amqui kjaram waaznaquiča. Yekja žoñiqui am zquiti tjutznaquiča, nižaza ana amiž ojkz pecta, jalla nijcchuc chjichta cjequiča.

¹⁹ Jalla nuž chiižcu, Jesusaqui mazinchiča, jaknužt Pedro ticstančhalaja, nižaza jaknužt Pedruž cjen Yoozquin honora tjaataž cječhaja, jalla nii. Nekztan nuž chiižcu, Jesusaqui Pedružquiz tuž cjichiča:

—Wejt kamañquizka kama.

TJAAJINTA K'AYI ŽOŃI

²⁰ Nekztanaqui Pedruqui wir kjutñi kjutžcu, Jesusiž tjaajinta k'ayi žoñž kjutñi cherziča. Nii tjaajinta k'ayi žoñiqui pascu pjijztiquiz čhjeri lulan, Jesusiž latuquiz želatča. Niiqui Jesusižquiz pewczitača, tuž cjican: “Wejt Jiliri, ¿ject am tankataquiya?” ²¹ Jalla nii tjaajinta žoñž kjutñi cheržcu, Pedruqui Jesusižquiz pewcziča, tuž cjicha:

—Wejt Jiliri, ¿tii žoñžquiz čhjulut wataquiya?

²² Jesusaqui Pedružquiz tuž kjaaziča:

—Wejt tjonzcama tii žoñž žejtz munaž niiqui, ¿čhjulut amquiz importiya? Wejt kamañquizka kama amqui.

²³ Jalla nuž Jesusaž chiitiquiztan, tii quintu ojkchiča, nii tjaajinta k'ayi žoñiqui ana ticznaquiča, jalla nii. Pero Jesusaqui ana nižta chiichiča, “Amqui ana ticznaquiča” cjican. Pero Jesusaqui cjichiča, “Wejt tjonzcama tii žoñž žejtz munaž niiqui, ¿čhjulut amquiz importiya?” Jalla nužkaz cjichiča.

²⁴ Wejrpachača nii tjaajinta k'ayi žoñiqui. Wejrqui tii cartiquiz cijjrtanaca maznuča. Nižaza tii liwruquiz cijjruča. Nižaza criichi žoñinacaqui zizza, weriž mazta taku werarapanča.

²⁵ Nižaza iya juc'anti Jesusaž paatanaca žejlča. Tjapa niž paatanaca cijjrta cjesaž niiqui, nii cijjrta liwrunaca tjapa tii muntuquiz chjijpsnasača. Nižaza iya juc'anti želaquiča. Nužkazza. Amén.

LOS HECHOS DE LOS APOSTOLES

¹ Zuma Teófilo, tuqui wejrqui tsjii libro cjiŕchinča tjapa Jesucristuž puntuquiztan. Jesusiž ojklaitanacami tjaajintanacami cjiŕchinča, nasta tjuñquiztan, ² arajpacha quejpsquiz tjuñicama. Ima arajpacha quejpžcan Jesusižtan Espíritu Santužtan apostolonacžquin mantichiča, jaknužt kamz waquizičhaja, jalla nii. ³ Jesusaqui ticziquiztan jacatatžcu tii yokquiz iya pusi tunc tjuñi žejlchiča niž apostolonacžquiz persuna tjon tjonzjapa. Tjon tjonžcan, kjanapacha tjeeziča, “Jacatatchinča”, cjican. Nižaza jaknužt Yooz mantuquiz kamz waquizičhaja, jalla nii tjaajinchiča.

⁴ Tsjii nooj niž apostolonacžtan juntjapžcu, Jesusaqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Anača tii Jerusalén wajtquiztan ulnaquiča. Tekziča tjewznaquiča ančhucqui, wejt Yooz Epiž chiita taku cumpliscama. Niiqui Espíritu Santo cuchažcaquiča; jalla niicamaž tjewznaquiča. Tuquitan wejrqui anchucaquiz nii puntu paljaychinpantača.

⁵ Juan Bautistaqui kjaztan bautissipanča. Anziqui tsjii kjaž majquiztan ančhucqui Espíritu Santužtan bautistaž cjequiča. —Nuž cjichiča Jesusaqui.

JESUCRISTUQUI ARAJPACHQUIN QUEJPCHIČHA

⁶ Apostolonacaqui Jesusižtan juntjapsi cjen, pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿anzpacha amqui tii Israel wajtchiz žoñinaca ninacž quintranacžquiztan liwriyaquiya? ¿Tii žoñinaca persuna mantisjapaya?

⁷ Nekztanaqui Jesusaqui ninacžquiz kjaaziča, tuž cjican:

—Yooz Ejppankazza timpunacaqui mantiñiqui, čhjulatorat tii tii watačhaja, jalla nii. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz ana zizkatz munča, čhjulatorat tii Israel žoñinaca liwriita cječhaja, jalla nii. ⁸ Pero Espíritu Santuž ančuca kuzquiz luztan, ančhucqui tjup kuzziz cjequiča. Jalla nekztan ančhucqui wejt puntuquiztan paljayñi ojklayaquiča Jerusalén wajt yokaran, nižaza Judea yokaran, nižaza Samaria yokaran, nižaza tjapa kjutñi. —Jalla nuž cjichiča Jesusaqui.

⁹ Nekztan apostolonacaž cheran Jesusaqui ninacž taypiqueiztan tsewcchuc waytissiča. Yooz Epiž chjichtatača arajpacha. Nužquiz tsjir taypiqueiz katchiča Jesusaqui. Ana iya tjenchiča. ¹⁰ Nekztanaqui tsewcchuc cheksnan, pucultan chiw zquitchiz žoñinacaž takaz jecžquichiča ninacž žcati. ¹¹ Nii pucultan anjilanacaqui tuž cjichiča:

—Galilea žoñinaca, ¿kjažtiquiztan ančhucqui tsewcchuc chekžqui? Jesusaqui ančucaquiztan arajpacha chjichtača. Pero tsjii nooj nii Jesusapacha wilita tii muntuquiz quejpžcaquiča, jaknužt tsjir taypiqueiz katčhaja, jalla nuž tsjir taypiqueiztakaz jecžcaquiča. Nuž tjonaquiča. —Nuž cjichiča anjilanacaqui.

MATIASQUI ILLZTA APOSTOL CJISSIČHA

¹² Jalla nekztanaqui apostolonacaqui Olivos cjita curullquiztan chjijwžquižcu, Jerusalén watja quejpchiča. Jerusalén watjaqui nii curullquiztan žcatitača, jeejz tjuñquiz jaknužt judiuz lii jaru ojz waquizičhaja, jalla nužullquin ojztača. ¹³ Jerusalén watja irantižcu apostolonacaqui alujta kjuya luzziča; tsewcta altu pisuquin alujtatača. Nii apostolonacaqui tinacatača: Pedrotača, Jacobotača, Juantača, Andrestača, Felipitača, Tomastača, Bartolomitača, Mateotača, Jacobo cjita Alfeož majhtača, Simonatača (niiqui cananista cjita partir žoñitača), nižaza Judas cjita Jacobož majhtača. Jalla ninacatača apostolonacaqui. ¹⁴ Tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizizjapa ajcajczñipantača. Ninacžtan chica želatča Jesusiž lajknacžtan, Jesusiž maatan, nižaza yekja maatakanacžtan. Tjappacha Yoozquin mayizican želatča.

¹⁵ Tsjii noojiqui jalla nuž chicapacha želan Pedruqui tsijtsiča, nii Yoozquin criichi žoñinacž taypiqueiz. Nii oraqui tsjii patac paatuncani nužquintakalča nii criichi žoñinacaqui. Pedruqui ninacžquiz cjichiča:

¹⁶ —Jilanaca, cullaquinaca, Judasqui Jesusa tanñi žoñinaca irpichiča. Tuquitan jalla nii Judas puntuquiztan Espíritu Santuqui Davidžquiz mazinchiča, Yooz tawk liwruquiz cjiyrta cjisjapa. Nižaza nii Espíritu Santuž mazintaqui cumplispantača. Jaziqui cumplis-siča. ¹⁷ Judasqui učum partiquiztantača. Nižaza Yoozta langžñiquiz uchtatača. ¹⁸ Nii anawali paañi Judasqui Jesusa tarasunta paaztan tsjii yoka kjaychiča. Nekztan, kozzuc achchiz tjojtscu, walu pjatsi ticziča. ¹⁹ Tjapa Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui nii Judas quintu zizza. Jalla nii quintu nonžcu, Judas kjayta yoka tjuuskatchiča, Acéldama cjican. Acéldama tjuuqui ninacž tawkquiztan “Ljoc Yoka” cjiča. ²⁰ Judas puntuquiztan Salmos cjita liwruquiz tuž cjiyrtača: “Niiž kjuyaqui jaytitaj cjila. Nižaza ana jecmi nii kjuyquiz kamla”. Salmos cjita liwruquiz tuž zakaz cjiyrtača: “Niiž puestuquiz yekja uchtaj cjila”.

²¹ Pedruqui tira chiichiča, tuž cjican:

—Jalla nii Yooz takuž cjen učumnacquiztan tsjiiqui illza, Judas puesto tanzñijapa. Jaziqui nii puesto tanzñi žoñiqui tjapa wejrnačaž Jesusižtan ojklajta timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan illzta cjistanča. ²² Juanž bautis timpu jalla nijctanpacha Jesusa arajpacha ojkcama, jalla nii timpu cumpant'ichi žoñinacžquiztan nii žoñiqui illzta cjistanča. Nekztan nii žoñiqui wejtnacatan chicapacha cjequiča, Jesusaž jacatatta puntu paljayzjapa. —Nuž cjichiča Pedruqui.

²³ Nekztanaqui pucultan žoñi illsiča, tsjiiqui Judas puesto tanzñijapa. Tsjiiqui José cjitatača, nižaza Josiqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Josiqui Justo tjuuchizakaztača. Tsjiizuñqui Matías cjitatača. ²⁴ Nekztan nii ajczñi žoñinacaqui mayizichiča, tuž cjican:

—Jesús Jiliri, amqui tjapa žoñinacž kuz zizza. Jaziqui tii pucultiquiztan amiž illzta apóstol tjeeznalla. ²⁵ Niiqui Judas puestuquiz uchtaž cjequiča, amquin sirwiñiž ojklajzjapa. Judasqui nii puestuqui pertichiča anawali uj paažcu. Jaziqui infiernuquin ojkičiča. Jalla nuž niižtaqui waquizichiča. —Jalla nuž mayizichiča.

²⁶ Nekztanaqui ject Jesusiž illzta, jalla nii zizjapa, zurtiassiča, nii pucultiquiztan jakziltižquiz nii zurti cayačhaja, jalla nii. Jalla nuž zurtiascu, nii zurtiqui Matiasquiz caychiča. Jalla nekztan Matiasqui nii parti tuncaman illzta apostolonacžtan juntu cjissiča. Lijitum apóstol nužquiz cjissiča.

2

YOOZ ESPIRITU SANTUQUI TJONČHA

¹ Pentecostés cjita pjijsa tjuñquiz tjapa Jerusalén žejlñi criichi žoñinacaqui juntas-siča tsjii kjuyquizkaz. ² Tiripintit tsewctan tsjii chawc tjamž joražtakaz nonziča. Tjapa nii kjuya zmali kjaazkatchiča. ³ Jalla nekztanaqui uj lastakaz jeczquichiča zapa mayni ninacž juntuñcama t'akžta, yekja yekja. Jalla nuž zapa maynižquiz nii ujnacaqui želatča. ⁴ Jalla nuž tjonžcu Espíritu Santuqui tjapa ninacžquiz luzziča. Nekztan ninacaqui parijunaca yekja yekja taku chiichiichiča, jaknužt nii Espíritu Santuž chiikatčhaja, jalla nii.

⁵ Nii timpunacaqui Jerusalén wajtquin wacchi judío žoñinaca kamñi želatča, ninacž cuzturumpi jarupan paañi. Nii judío žoñinacaqui tjapa kjuttan ajczquichitača. ⁶ Jalla nii suyniñi jora nonžcu, žoñinacaqui juntassiča. Zapa mayni nii žoñinacaqui persun taku nonziča. Nekztan ana tantiichuca, čhjulut watačhaja, nii. ⁷ Jalla nižtiquiztan ninaca ancha kuz turwaysi cjissiča. Ispantichi ninacpora parlassiča, tuž cjican:

—¿Tjapa nižta chiichiñinacaqui anaj Galilea wajtchiz žoñinacajo? ⁸ Zapa mayni učum persun takuž nonža. ¿Jaknužupan teejo? —Jalla nuž cjichiča.

⁹ Nekz želatča Partia žoñinaca, nižaza Media žoñinaca, nižaza Elam žoñinaca, nižaza Mesopotamia žoñinaca, nižaza Judea žoñinaca, nižaza Capadocia žoñinaca, nižaza Ponto žoñinaca, nižaza Asia yokchiz žoñinaca, ¹⁰ nižaza Frigia žoñinaca, nižaza Panfilia žoñinaca, nižaza Egipto žoñinaca, nižaza Africa žoñinaca, nii Afric yokaqui Cirene yokž nawjktuñtan. Nižaza Roma wajtquiztan tjonñi žoñinaca želatča. Yekjapanacaqui judío

maa ejpchiz žoñinacatača. Yekjapanacaqui ana judío maa ejpchiz cjenami judionacž czturumpi paañi žoñinacapantača. ¹¹ Nižaza želatča Creta wajtchiz žoñinaca, nižaza Arabia žoñinaca. Nii žoñinacaqui parlassičha, tuž cjican:

—Wacchi watjanacchiz žoñinacala učumtanaqui. Pero zapa mayni učum persun takunacaž nonžla. ¡Nii tjapa takunacžtan chiiñinacaqui Yooziž ispantichuca paatanaca quint'ila!

¹² Jalla nuž chiichiiñi nonžcu tjappacha ispantichiča. Kuz turwaysi cjissičha. Nekztan pewcsassičha, tuž cjican:

—Nii puntuquiztanac, ¿kjažt cjeejo?

¹³ Yekjapanacaqui iñarchičha, tuž cjican:

—Aaaa, ninacaqui licchikazza.

PEDRUQUI ŽOÑINACŽQUIZ PALJAYCHIČHA

¹⁴ Nekzpacha tsijtsi želatča nii tuncapan illzta apostolonaca. Jaziqui Pedruqui altu joržtan paljaychiča, tuž cjican:

—Judea yokquiz kamñi žoñinaca, nižaza Jerusalén wajtquiz žejlñi žoñinaca, wejt taku zumpachaž nonžna. Čhjuluzlaja, jalla niil kjanzt'ača. ¹⁵ Ančhucqui “Tii žoñinaca licchikaz” cjican pinsičha. Pero tii žoñinacaqui anača licchi. Anzic wenzlakača. ¹⁶ Anziqui Joelž cjiřta Yooz taku cumplissa. Nii Joelqui Yooz cuntiquiztan mazinčiča, tuž cjican:

¹⁷ “Yoozqui tuž cjiča, Tii timpu tucuzinžtan wejrqui tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz wejt Espíritul tjaača. Wejt Espíritu Santuž kuzquiz luzziz cjen, ančhuca maatinacaqui lucmajch cjiñi tjunmata cjiñi wejt takuž parlaquiča. Nižaza Espíritu Santuž cjen tjojowaqui visionanaca cheraquiča. Nižaza chawc chawcwanacaqui wiyquin chjuuznaquiča. ¹⁸ Jalla nii timpuquiz wejt sirwiñinacžquiz luctaka cjiñi maataka cjiñi wejt Espíritu cuchanžcača. Nii Espírituž cjen, ninacaqui wejt takuž parlaquiča. ¹⁹ Tsewc arajpachquinami tii yokquizimi wejrqui ispantichuca siñalanaca tjeeznača, ljocnaca, ujnaca, tsokchi tsjirinaca, uj žketižtakaz, jalla nuž. ²⁰ Ima Jesucristo Jiliriž tjonan, tjuñiqui zumchi cjisnaquiča. Nižaza jiizmi ljocžtakaz cjisnaquiča. Jalla nižtanaca watan, wajillaž Yooz chawc tjuñiqui tjonaquiča, Yooz wali azi tjeezñi tjuñi. ²¹ Nii timpuquiziqui jakziltat liwriita cjisjapa Yooz Jiliržquin mayzičhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča”.

Jalla nuž cjiřchiča Joelqui.

²² 'Israel wajtchiz žoñinaca, wejt taku nonžna. Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoñinacatača. Ančhuca watjanacquiz ojklaycan Jesusaqui Yooz aztan ispantichucanacami, milajrunacami, siñalanacami, jalla ninaca tjeeziča. Nii tjeežta obranaca ančhucqui zizza. Jalla nii obranacaqui kjanapacha tjeeziča, Jesusaqui Yooz Epiž cuchanžquita žoñinacazza, jalla nii. ²³ Jalla nuž pajk obranaca paachiž cjenami ančhucqui Jesusa conkatchinčhucča. Nekztanaqui ančhucqui uj paañi žoñinacžquiz Jesusa intirjichinčhucča cruzquiz ch'awczjapa. Tuquitanpacha Yooz Ejpqui jalla tižtanaca watzpan zizatča. Nižaza niiz muntacama tii watzjapa mantichiča. ²⁴ Ančhucqui Jesusa conkatchinčhucča. Yooz Ejpzi Jesusa jacatatskatchičha. Anawal ticzquiztan liwriičičha. Nii ticzqui Jesusižquiztanaqui anapantača atipchuca. ²⁵ Tuqui ažk watanaca David cjita jiliričiqui Jesusiž puntu cjiřchiča tuž cjican:

“Yooz Jiliri wejtan chica željñipanča. Jalla nuž wejt kuzquiz Yoozquin zint'iñpanča. Yoozqui wejt žew latuquiz žejlča, wejr yanapzjapa, nižaza wejr ana čhjulquiztanami eksnajo. ²⁶ Jalla nižtiquiztan wejt kuzqui wali cuntintutča. Chipchipcan wejt tawkžtan Yoozquin honoral tjaa-uča. Ticz cjenami, Yoozquin kuzziztča, Yooz Ejpqui wejr jacatatskataquiča. ²⁷ Yooz Tata, amqui ticzi žoñinacžtan wejt alma anam ecaquiča. Wejrqui am ligitum sirwiñi žoñtqui. Jaziqui wejt curpuqui anam ecaquiča sipulturquiz mokajo. ²⁸ Nižaza wejtquiz arajpach

kamaña tjaajinchamča. Tii muntuquiz amtan chica kamcan ancha cuntintul cjeeča”.

Jalla nuž Jesusiž puntuquiztan cjiŕchiča Davidqui.

²⁹ ‘Jilanaca, učhum David cjita tuquita atchi ejpž puntuquiztan kjanapacha intintiskats pecuča. David jiliriŕqui ticziča. Nižaza tjattatača. Anzcama niiz sipulturuqui učhum yokquiz žejlča. ³⁰ Davidqui illztatača Yooz taku chiiñijapa. Yooz Ejpqui niizquiz juramintužtan compromitkalča tuž cjican: “David, tsjiŕqui am majchmaatquiztan (Cristo cjita) pajk jiliri cjequiča. Niiqui mantiz puestuquiz uchtaž cjequiča, tii wajtchiz žoñinaca mantizjapa.” Jalla nuž Yoozqui Davidžquiz compromitchiča. ³¹ Jalla nii zizcu, Davidqui tuquitanpacha Cristuž jacatatz puntuquiztan chiichiča, tuž cjican: “Cristuž almaqui ticzi žoñinacžtan anaž ecta cjequiča. Nižaza Jesucristuž curpumi anaž mokaquiča.” Jalla nuž Cristuž puntuquiztan chiichiča. ³² Jaziŕqui Yooz Ejpqui nii Jesucristo jacatatskatchiča. Jacatattan, wejrnapachača Jesucristo cherchintqui. Jaziŕqui tisticu cjican, nii puntu weraral chiyasača. ³³ Jesucristuqui jacatatzcu, Yooz Ejpž žew latuquiz walja honorchiz cjissiča, Yooz Ejpžtan chica mantiñi. Nižaza Yooz Epiž tuquita chiita tawk jaru Jesucristuqui Espiritu Santo žoñinacžquiz cuchanžquichiča arajpachquiztan. Nii Espiritu Santuž tjonchiž cjen tii ančhucaž chertanacami nonztanacami watchiča. ³⁴ Davidqui persun puntuquiztan ana chiichiča. Davidča tsewc arajpachquin ana ojŕchiqui, Yooztan mantizjapa. Davidpachača tuž cjichiqui:

“Wejt Yooz Ejp Jiliriŕqui wejt Yooz Majch Jiliržquiz chiichiča: ‘Honorchiz cjisjapa, wejt žew latuquiz julzna wejttan chica mantizjapa. ³⁵ Tsjiŕ noojiŕqui am quintra žoñinaca k'ala atipžtaž cjequiča. Am kjojch koztan tjecžtažtakaz cjequiča. Jalla nii oracama wejt žew latuquiz julzna’ ”.

³⁶ ‘Ančhucqui Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčhucča. Pero anziŕqui Yooz Ejpqui tii Jesusa tsjan chawc jiliri utchiča žoñinaca liwriizjapa. Jalla nuž intintiñi waquizila tjapa Israel wajtchiz žoñinacaqui. Ultim werarača tii takuqui. —Nuž cjican Pedruqui paljaychiča.

³⁷ Jalla nuž nonžcu nii žoñinacaqui persun kuzquiz ancha zint'ichiča. Jalla nižtiŕquiztan Pedružquizimi parti apostolonacžquizimi pewcziča, tuž cjican:

—Jilanaca, ¿kjažt cjisnaqui? ¿Čhjulut wejrnac paaŕqui?

³⁸ Nekztanaqui Pedruqui kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucqui persun uj pajžcu, kuz campiya. Nekztanaqui Jesucristuž tjuuquiz bautistaž cjee. Jalla nekztanaqui ančhuca ujnaca pertuntaž cjequiča. Nižaza Yooz Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz nužukaz luzaquiča. ³⁹ Nii compromitta Espiritu Santuqui tjaataž cjequiča ančhucaquizimi ančhuca maatinacžquizimi, ažkquin wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza tjapa učhum Yooz Jiliriz kjawžta žoñinacžquizimi. Jalla ninacžquizimi Yooz Espiritu Santo tjaataž cjequiča. —Jalla nuž kjaaziča Pedruqui.

⁴⁰ Wacchi takunacžtan Pedruqui ninacžquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Liwriita cjis waquiziča, Cristuž quintra uj paañi žoñinacžtan ana casticta cjisjapa.

⁴¹ Jalla nekztanaqui walja žoñinacaqui Pedruž chiita taku tjapa kuztan catokchiča. Jalla nuž catoktiŕquiztan tjapa ninaca bautistaž cjissiča. Nii noojiŕqui tsjiŕ čhjep warank žoñinacaqui yapžquichiča parti Yoozquin criichi žoñinacžquin. Jalla nuž mirchiča.

⁴² Tjapa nii criichi žoñinacaqui apostolonacaž tjaajintanacžquiz walja tjapa kuztača. Ninacaqui tsjiŕ kuzzizpan cjissiča. Chica juntasñitača Yoozquin mayizizjapa, nižaza čhjeri lujljapa.

CRICHI ŽOÑINACŽ KAMTA

⁴³ Apostolonacaqui walja milajrunacami siñalanacami paachiča. Jalla nuž paatiŕquiztan tjapa žoñinacaqui ispantichiča. ⁴⁴ Tjapa Yoozquin criichinacaquiuntu kamchiča. Nižaza tjapa ninacž cusasami tsjiŕquizuntjapñitača, zapa maynižquiz tojunzjapa.

⁴⁵ Parti cusasa tuyžcu, nii paaz tojunñitača, ana želinchiz žoñinacžquiz. ⁴⁶ Zapuru timpluquiz ajcñipantača Yoozquin sirwizjapa. Nižaza criichi žoñinacž kjuyquiztan

kjuya okatĉha, juntu chjeri lujlzjapa. Humilde kuzziz zuma cuntintu lujlĉipantaĉha. ⁴⁷ Niĉaza Yoozquin honora tjaaĉipantaĉha. Jalla nuĉ nii criichinacaĉ zuma kamtiquiztan parti Źoĉinacaqui ninaca zuma rispitiĉitaĉha. Zapuru Źoĉinacaqui criichiĉha, liwriita cjisjapa. Nekztan parti criichi Źoĉinacĉquiz juntassiĉha. Jaziqui Jesucristo Jiliriqui criichi Źoĉinaca mirkatchiĉha.

3

ZUCH ŹOĉI ĆHJETINTA

¹ Tsĉii nooĉiqui majĉnakak ora, Pedruĉtan Juanĉtan pucultan timplu kjutĉi yawchiĉha. Nii oraqui Yoozquin mayiziz orataĉha. ² Niĉju tsĉii zuch Źoĉi Źelatĉha. Zucha nassi-pantaĉha. Zapuru timpluquin chĉitĉtataĉha. Hermosa ĉjita timplu zanquiz Źejlĉitaĉha, timplu luzĉi Źoĉinacĉquiztan paaz tomangzjapa. ³ Nii zuch Źoĉi qui Pedruĉtan Juanĉtan timplu luzĉi cherĉcu, paaz tomangziĉha. ⁴ Nekztanaqui Pedruĉtan Juanĉtan nii zuch Źoĉi kjutĉi cherziĉha. Nekztanaqui Pedruĉqui ĉjichiĉha:

—Wejtnaca kjutĉi cherĉca.

⁵ Jalla nuĉ ĉiitiquiztan nii zuch Źoĉi qui “Paaz onaĉ” ĉjican cherziĉha. ⁶ Pedruĉqui ĉjichiĉha nekztanaqui:

—Anaĉ wejttapaaz Źejlĉha. Antis wejttapa Jesucristuĉ azi Źejlĉha, jalla niĉĉtan yana-pasaĉha. Jesucristo ĉjita Nazaret wajtchiz Źoĉiĉ aztan amquiz ĉjiwĉha, tsĉiĉtsna. Oka.

⁷ Niĉaza Pedruĉqui nii zuch Źoĉi Źew kjarcu tanĉcu, tsĉiĉskatchiĉha. Nii tsĉiĉskatan nii orapacha niĉ kĉojchanacaqui tsĉiĉsĉi ĉjissiĉha. ⁸ Jalla nekztanaqui nii zuch Źoĉi qui layĉcu tsĉiĉsiĉha, niĉaza ojklayĉi ĉjissiĉha. Nekztanaqui Pedruĉtan Juanĉtan ĉhica timplu luzziĉha, ojkcana, laylaycana, niĉaza Yooz tjuu alawazcana. ⁹ Tjapa timpluquiz Źejlĉi Źoĉinacaqui nii zuch Źoĉi ojklayĉi cherĉiĉha, niĉaza Yooz tjuu alawazĉi nonziĉha. ¹⁰ Nekz Źejlĉi Źoĉinacaqui nii Źoĉi pajĉhiĉha. Nii Źoĉipacha zapuru Hermosa ĉjita timplu zanquiz Źejlĉitaĉha, paaz tomtomangĉcana. Nii ĉhjetinta Źoĉi cherĉcu ispantichi ĉjissiĉha.

PEDRUĉ PALJAYTA

¹¹ Nii ĉhjetinta Źoĉi qui Pedruĉquiztan Juanĉquiztan anaĉ eclawk ĉjetĉha. Ninaca Portal de Salomĉn ĉjita timplu kjuyquiz Źelatĉha. Jalla niĉĉchuc tjapa nii timpluquiz Źejlĉi Źoĉinacaqui zati pariĉu juntassiĉha. Ispantichiĉha. ¹² Nekztanaqui Pedruĉqui nii juntasquiĉi Źoĉinaca cherĉcu, ninacĉquiz paljayĉhiĉha, tuĉ ĉjican:

—Israel wajtquiz Źoĉinaca, ĉkjaĉtiquiztan anĉhucqui ispantiĉa? ĉKjaĉtiquiztan anĉhucqui wejrnaca chekĉjo? Wejrnacpacha anaĉha tii Źoĉi ĉhjetinchintqui. Anal wejtnaca aztan ojklayskati atĉhinĉha. Niĉaza wejrnacaĉ persuna zuma kamtiquiztan anal tii Źoĉi ĉhjetinchinĉha. ¹³ Antiz Yoozkaz tii Źoĉi ĉhjetinĉiqui. Nii Yoozqui uĉhum tuĉuita ejpnacĉ Yoozza, Abraham, Isaac, Jacobo, ninacĉ Yoozza. Jalla nii Yoozpacpacha niĉ Majĉ Jesuĉiĉquiz pajk honorĉiz ĉjiskatchiĉha. Nii Jesusaĉ ĉjen, tii Źoĉiĉ Źejtĉhiĉha. Anĉhucĉti jilirinacĉquiz nii Jesusa intirĉjichinĉhucĉha. Nekztanaqui Pilatuĉ cutz tantĉiĉĉtan, anĉhucqui ana cutskatz pecĉhinĉhucĉha. “Tĉi qui anapanĉha Yooziĉ ĉuchanĉquitaqui” ĉjican ĉhiĉchinĉhucĉha. ¹⁴ Jesusaqui ana ĉhjul ujĉizza. Yooz Ejpĉ kuzcama kamĉiĉha. Nii Jesusa cuts ĉjenpacpacha, anĉhucqui tsĉii pajk ujĉiz Źoĉi cutskatz pecĉhinĉhucĉha. ¹⁵ Jalla nuĉ nii Źeti tjaaĉi Jesucristo conĉhinĉhucĉha anĉhucqui. Yooz Ejpĉti Jesusa ticĉtiquiztan jacatatskatchiĉha. Jalla nii puntuquiztanaqui wejrnacpachaĉha cherĉhintqui. Jaziqui nii puntu zuma werara ĉhiyasaĉha. ¹⁶ Tii Jesucristuĉha azzizqui. Jesucristuĉquiz tjapa kuztan ĉjican, wejrnacqui Jesucristuĉ aztan tii anĉhucĉaĉ pajta Źoĉi ĉhjetinchinĉha. Jesucristuĉquin tjapa kuzziz ĉjen tii Źoĉi qui zumpacha Źejtĉhiĉha. Jalla nuĉ anĉhucqui tjappachaĉ cherĉcu, nayaquiĉha.

¹⁷ Jaziqui jilanaĉa, anĉhucmi anĉhucĉa jilirinacami Jesusa conĉhinĉhucĉha. Jalla nii ora anĉhucqui ĉhjulut paatĉhaja anaĉ zizatĉha. ¹⁸ Jalla nuĉ ĉjenami Yoozqui niĉ persun taku cumpliskatchiĉha. Tuĉiqui Yoozqui tjapa niĉ taku ĉhiĉi profetanacĉquiz ĉhiikatchiĉha, tuĉ ĉjican, “Yooz ĉuchanĉquita Cristuĉqui sufristanĉha”. Nii taku qui

cumplissičha. ¹⁹ Jaziqui ančhucqui Yoozquin kuzziz cjee, persun uj pajžcu. Yoozquin quejpcza, ančuca ujnaca pertunta cjisjapa. Jalla nekztanaqui Yooz Jiliriqiu ančuca kuznaca cuntintu cjiskataquičha. ²⁰ Nižaza Yooz Jiliriqiu wilta cuchanžcaquičha Jesucristo ančhucalta uchta liwriiñiqui. ²¹ Ima Jesucristuž wilta tjonan Yooz Ejpqui tjappacha azquichaquičha, jaknužt tuquita zuma kuzziz Yooz taku chiiñi žoñinacaž mazinčhaja, jalla niicama cumpliskataquičha. Jalla nii cumplis oracama Jesucristužlaqui tsewc arajpachquin kamspanča. ²² Moisesqui učhum tuquita ejpnacžquiz cjichičha: “Yooz Jiliriqiu ančucaquiz tsjii Yooz taku chiiñi profeta cuchanžcaquičha. Nii žoñiqui ančuca wajtchiz žoñinacžquiztanpacha ulnaquičha. Jaknužt Yooz Ejpqui wejr cuchanžquitčhaja, jalla nužuzakaz tsjii cuchanžcaquičha. Ančhucqui nii Yooz Epiž cuchanžquita žoñž taku tjapa kuztan nonžna, čjulut chiyačhaja, jalla nii. ²³ Jakziltat ana niiž taku nonznawk cječhaj niiqui, Israel wajtchiz žoñinacžquiztan pjaltaž cjequičha. Nižaza walja castictaž cjequičha”. Nuž cjičha Moisesqui. ²⁴ Nižaza tii timpu puntuquiztan tjapa Yooz taku chiiñi profetanacaqui parlichipanča Samuelžquiztanpacha jecchuc. ²⁵ Nii profetanacž taku Yooz Ejpqui ančhucaltajapa chiikatchičha. Ančhucaltazakaz Yooz Ejpqui tsjii zuma taku tjaachičha učhum tuquita ejpnacžquiz. Jalla tuž cjican, Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachičha: “Am majchmaatiž cjen, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžtajapa favora paa-ačha wejrqui”. ²⁶ Yooz Ejpqui niiž Majch jacatatskatžcu, ančucaquiz primira cuchanžquichičha, favora paacan. Jazic tjapa ančhuc anawali paaznaca apatatspanča.

4

PEDRUŽTAN JUANŽTAN

¹ Pedružtan Juanžtan jalla nuž parlan, timplu jilirinacaqui, timplu zultatž jiliržtan saduceo parti žoñinacžtan tjonchičha. ² Pedružtan Juanžtan žoñinaca tjaajnatčha, tuž cjican:

—Jesusaqui ticziquiztan jacatatchičha. Jalla nuž kjanapacha tjeeža, tjapa ticzi žoñinacaqui jacatataquičha, jalla nuž. —Jalla nižta chiiitiquiztan ancha žawjchičha nii jilirinacaqui. ³ Jalla nekztanaqui Pedružtan Juanžtan preso chjitztatačha. Nižaza carsilquiz majctatačha, jakatažcama. Nii oraqui zeziqueyatačha. ⁴ Jalla nuž Pedružtan Juanžtan Yooz puntu chiiichičiz cjen, tama nonžni žoñinacaqui tjapa kuztan Yoozquin criichičha. Luctak criichi žoñinacaz tsjii pjijaska warankatačha.

⁵ Jakatažuqui Jerusalén wajtquin ajczitačha wajt jilirinacami, timplu jilirinacami lii tjaajiñinacami. ⁶ Nii oraqui timplu chawc jiliritičha Anasqui. Niimi ajczitačha, nižaza Caifastan, Juanžtan, Alejandružtan. Nižaza tjapa timplu chawc jilirinacž famillanacami ajczitačha. ⁷ Jalla nuž ajcziž cjen Pedružtan Juanžtan zjijckatchičha. Nekztanaqui nii jilirinacž tayıquiz apantiskatžcu pewczičha, tuž cjican:

—Ančhucqui, ¿jakzilta jiliriž mantitaž cjen nižta ančhuc paajo?

⁸ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuqui Pedružquiz tuž chiikatchičha:

—Israel wajtchiz jilirinaca, timplu jilirinaca, ⁹ wejrnacqui ančucaž yujcquiz zjijctičha, tsjii wali paata zumpacha zizajo. Jaknužt tii zuch žoñi žejtchižlaja, jalla nii ziz pecaquič niiqui, niil quint'asačha. ¹⁰ Wejrnacqui ančuca yujcquiz weraral chiyačha, ančhuc nii quintu zumpacha zizajo; nižaza tjapa Israel wajtchiz žoñinaca zumpacha zizajo. Jesucristuž aztan tii žoñi čhjetinta žejlčha tjapa ančuca yujcquiz tsijtchi. Ančhucqui nii Nazaret wajtchiz Jesucristo cruzquiz ch'awcchinčhucčha. Nekztanaqui Yoozqui niipacha ticziquiztan jacatatskatčičha. ¹¹ Ančhucqui kjuy pirkiñinacžtakaz nii zuma maz tjojtchičha, “Ana cusa” cjican. Jalla nii tjojtta mazqui Jesusapanča. Nii tjojtta mazti ancha cusala, isquinqiz nonžta maz irata cjissičha. Yoozqui cjichičha, “Tii mazza tsjan juc'ant chekanaqui”. ¹² Jesucristupankazza Liwriiñiqui. Yooz Ejpqui anaž iya jakziltami utchičha liwriiñi cjisjapa. Tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiztan ana iya liwriiñi žoñi žejlčha. Jesucristupankaz učhum liwriiñi atasāčha.

¹³ Jalla nuž Pedruqui chiiichičha Juanžtan. Nii pucultanaqui ana istutiñitačha, campuquin kamñi žoñikazza. Jalla nuž cjenami Pedružtan Juanžtan tjup kuzziz chiiichičha,

ana ekscan. Jalla nii nayžcu nii jilirinacaqui ispantichiča. Nižaza pajchipan cjissiča, nii pucultanaqui Jesusižtan chica ojklaychitača, jalla nii. ¹⁴ Nekz chica nii čhjetinta žoñimi tsijtchi želatča. Jalla nižtiquiztan ana čhjul quintrami chii atchiča. ¹⁵ Jalla nektanaqui nii čhjepultan žoñinaca ajczquiztan ulanskatchiča. Ninacaž ulantan, nii jilirinacaqui ninacpora zmali parlassiča, ¹⁶ tuž cjican:

—¿Čhjul učum tii žoñinacžtan paaquejo? Tjapa Jerusalén žoñinacaqui tinacaž paata milajru zizkalala. Tinacaqui pajk siñala tjeeziča. Anača nicchuca učumqui. ¹⁷ Tii chiitaqui ana iya zizta cjisjapa, učumqui ninacžquiz mantiz waquiziča, ana iya Jesusiž puntu parlajo. “Nižta parlaquiž niiqui, ančhucqui casticta cjequiča” jalla nuž chiižinz waquiziča.

¹⁸ Nekztanaqui nuž parli žeržcu, nii jilirinacaqui Pedružtan Juanžtan kjawziča. Nekztan tuž chiižinchiča:

—Jaziqui ančhucqui anaž iya parlaquiča nii Jesusiž tjuužtan. Nižaza anaž jeczquizimi tjaajnaquiča Jesusiž puntuquiztan. —Jalla nuž mantichiča.

¹⁹ Jalla nuž mantitiquiztan Pedružtan Juanžtan kjaaziča, tuž cjican:

—Ančhucpachaž tantiyasa. ¿Čhjulut walikaz Yooz yujcquiziya? ¿Ančucaž mantita caz wali cjesaya? už ¿Yooz mantita caz wali cjesaja? ²⁰ Wejrnacqui anal weriž chertanacami nonžtanacami parlis jaytasacha. Jalla nuž parlispanča wejrnacqui.

²¹ Jalla nektanaqui nii jilirinacaqui Pedružquiz Juanžquiz zuma ch'aanchiča. Pero nižtami ninacaqui cutztatača. Jalla nužquiz nii jilirinacaqui ana castiqui atchiča. Parti žoñinacami Yoozquin alawazziča, nižaza Yoozquin honora tjaachiča jalla nii milajru paatiquiztan. ²² Nii čhjetinta žoñiqui pusi tunc wata jilchiztača.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI MAYIZICHIČHA

²³ Nekztanaqui Pedružtan Juanžtan carsilquiztan cutztiquiztan niž mazinacžquin ojkičiča. Tjapa ninacž ojklaytanaca quint'ichiča, jaknužt nii timplu jilirinacami wajt jilirinacami chiitčhaja, jalla nii liwj quint'ichiča. ²⁴ Jalla nuž quint'itiquiztan, tjapa ninacaqui tsjii kuzziz Yoozquin mayizichiča, tuž cjican:

—Yooz Jiliri, tjapa mantiñi Jiliri. Amqui arajpachami yokami, kot kjazmi, nižaza tjappacha paachamča. ²⁵ Amtan Espiritu Santužtan am David cjita sirwiñi tuž chikatchamča:

“¿Kjažtiquiztan Yooz quintra žawjchi chiichii nacionanacchiz žoñinacaqui? ¿Kjažtiquiztan tii muntu žoñinaca ana zuma tantii? ²⁶ Nižaza tii muntuquiz chawc jilirinacaqui Yooz quintra tsijtsa, nižaza chawc jilirinacaqui Yooz Jilirž quintra nižaza niž uchta Jesucristuž quintra parlizjapa juntassa”.

Nuž cjican cjjrchiča Davidqui. ²⁷ Jalla tižta werarača. Herodestan, Poncio Pilatužtan, Israel wajtchiz žoñinacžtan, yekja wajtchiz žoñinacžtan, jalla tjapa ninacaqui tii wajtquin juntassiča wali zuma Jesusiž quintra paazjapa. Pero am Majch utchamča, tsjan chawc jiliri cjisjapa. ²⁸ Jalla nuž juntascu ninacaqui am kuzquiz pinsitacama cumplissiča. Nužquiz cjissiča. Amiž tuquitan pinsita jaru, jalla nužpacha watchiča. ²⁹ Anziqui, Yooz Jiliri, wejtnaca quintra ch'aanita taku am zizza. Jaziqui wejtnacaquiz, amiž mantita ojkiñi žoñinacžquiz, zuma tjup kuz tjaažcalla, ana ekscan am taku parlajo. ³⁰ Nižaza am azi tjaažcalla, laa žoñinaca čhjetinzjapa, nižaza zuma obranacami, nižaza siñalanacami, nižaza milajrunacami paazjapa, am zuma Majch aztan. —Jalla nuž chiican Yoozquin mayizichiča.

³¹ Jalla nektanaqui Yoozquin mayiziz žeržtan jakziquin ajczitažlaja, jalla nii kjuya čhekjinchiča. Nižaza tjapa ninacaqui Espiritu Santuž azi tanzičha ninacž kuzquiz. Jalla nižtiquiztan walja tjurt'iñi kuzziz Yooz taku parličičha.

CRIICHI ŽOÑINACŽ KAMTA

³² Tjapa nii wacchi criichinacaqui tsjii kuzziztača. Nižaza ninacž pinsamintuqui tsjipanikaztača. Jakzilta žoñit cusasanacchiz želatčhaja, nii žoñinacaqui ana cusasquiztan chiiñitača, “Wejt cusasaž tiic” cjicanaqui. Antis tjapa ninacž cusasanacaqui tsjiižtakaz

želatča, tjapa criichi žoñinacžtajapa. ³³ Nii Jesuziž illzta apostolonacaqui Jesús Jiliriž jacatatz puntuquiztan tirapan paljayñitača, zuma atipñi tawkžtan. Zuma wali azziz tawkžtan atipñipantača. Nižaza Yoozqui ninaca walja yanapchiča. ³⁴ Ninacžquiztan anaž tsjii t'akjir žoñi želatča. Jakzilta criichi žoñižlaja yokchizimi kjuychizimi, jalla ninacaqui nii tuyžcu paaz zjijcñipanikazza. ³⁵ Nii paaz zjijcžcu apostolonacžquin intirjiñipanikaztača. Nižaza ninacaqui nii paazqui chicata tojzñitača ana želinchiz žoñinacžquiz. ³⁶ Nižaza tsjii José cjita levita t'akquiztan žoñi želatča, Chipre cjita isla yokchiz žoñi. Nii José cjita criichi žoñiqui yekja tjuuchizzakaztača Bernabé cjita. Jalla nuž tjuuskatchičha apostolonacaqui. Nii Bernabé tjuuqui tuž cjiča, “Zuma Kuzñi”, jalla nii. ³⁷ Nii Bernabé cjita žoñiqui tsjii yokchiztača. Nekztanaqui nii yoka tuychiča. Nii yoka tuyžcu, paaz zjijcchiča. Nekztanaqui apostolonacžquin nii paaz intirjichiča.

5

ANANIAS, NIŽAZA SAFIRA UJ PAACHIČHA

¹ Yekja žoñi želatča, Ananías cjita. Safira cjiti tjunchiztača. Ninacaqui persun yoka tuychizakazza. ² Nii yok tuyta paazqui t'ecžcu, persunaltajapa parti čhjojchiča. Partillakaz chjitchičha apostolonacžquin, jalla nužuñ yoka tuychižtakaz. Niiž tjunqui nii t'ecžta paaz zizatča. ³ Jalla nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Ananías, ¿kjažtiquiztan am kuzquiz Satanás luzzita? ¿Espíritu Santužquiz tižta k'otsjapaqui? Nii yok tuyta paazqui t'ecsamča. ⁴ Ima tuycan nii yokaqui amtapan-takaya, ¿ana jaa? Tuyžcu, nii yoka tuyta paazqui amtazakaztaž, ¿ana jaa? ¿Kjažtiquiztan tižta ana wali pinsichamtajo? Amqui Yoozquiz k'otchamča; ana žoñžquiz k'otchamča.

⁵ Pedruž nuž chiitiquiztan, Ananiasqui ticzi tjojtsičha. Jalla nižtiquiztan nii quintu nonchi žoñinacaqui ancha eksñi cjissičha. ⁶ Jalla nuž ticstan, tsjii kjažt tjojtjowanacaqui macjatchičha, Ananías ticzi curpu murtajzjapa. Nekztan nii tjojtjowanacaqui tjati chjitchičha.

⁷ Tsjii čhjep orquiztan, Ananías tjunqui tjonchinča. Naaža lucu ticzi quintu ana zizatča. ⁸ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz pewcziča, tuž cjican:

—Wejtquiz maznalla. ¿Ančuca yoka tuyta paaz nužullakazkaya?

Nekztanaqui naaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesalla, nužullapanča.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui naaquiz cjichiča:

—Ančhucqui Yooz Espiritu Santo incallz pecatča. ¿Kjažtiquiztan ančhucqui pucultan nuž kaasjo? Nii zancucž tjonča nii am lucu tjažžquiñinacaqui. Nižaza anziqiu amzakaz chjichaquiča.

¹⁰ Nii orapacha Pedruž kojchquiz tjojtžcu ticzinča. Nii tjojtjowanacaqui kjuya luzcu naa ticzin cherchiča. Nižaza jwezcju tjati chjitchičha naaža lucž latuquin. ¹¹ Jalla nižtiquiztan tjapa nii iclizziz žoñinacami, nižaza nii quintu nonchi žoñinacami ancha eksñi cjissičha.

MILAJRUNACA PAATA

¹² Nii tjuñinacquiz apostolonacaqui walja siñalanacami milajrunacami paañitača žoñinacž cheran. Nižaza tjapa criichinacaqui Portal de Salomón cjita kjuyquiz ajczñitača. ¹³ Ana jakzilta ana criichi žoñinacami criichinacžtan mazi pajas, ancha eksnatča. Jalla nuž cjenami žoñinacaqui walja rispitchičha criichinacžquiz. ¹⁴ Nižaza tsjan tsjan žoñinacaqui Yooz Jiliržquin kuzziz cjissičha, luctaka cjiñi maataka cjiñi. Walja žoñinacaqui Yoozquin criichiča. ¹⁵ Nižaza laa žoñinacami callquin jweztatača. Callquin tjajz zquiti chjinžcu, t'apžtatača. Nižaza camillquiz zakaz nonžtatača. Jalla nuž nonžta žejlcan Pedruž tjonz tjewziča, tsjii kjažta čhjetinta cjeyajo. Pedruž siwsallamekaj laa žoñinacž juntuñ wat jaa, cjiñitača. ¹⁶ Nižaza nii wajt vicin watjanacquiztan walja žoñinacaqui tjontjonatča Jerusalenquin. Laanacami zajraž tantanacami zjijc zjijcatča. Nižaza tjapa laa žoñinacaqui čhjetintatača.

PEDRUŽTAN JUANŽTAN CARSILQUIZ CHAWJCTA

¹⁷ Jalla nižtiquiztanaqui timplu chawc jiliriqiu saduceo parti žoñinacžtan ancha iñizichiča. ¹⁸ Jalla nuž iñizižcu, apostolonaca preso tanchiča, carsilquiz chawjczjapa. ¹⁹ Jalla nuž carsilquiz chawjctaž cjen ween tsjii Yooz Jilirž anjilaqui tjonchiča. Nižaza carsil zan chawjcz cjetsiča. Cjetžcu, apostolonaca jwessiča tuž cjican:

²⁰ —Timpluquin oka. Jalla nicju tsijtsna. Jesucristuž kamaña puntuquiztan tjapa žoñinacžquiz paljayaquiča.

²¹ Jalla nii anjilaž chiita jaru, jakatažuqui wentanalla timplu ojkchiča. Timpluquin luzcu, tjajni kallantichiča. Jalla nii orazakaz timplu chawc jiliriqiu niž mazinacžtan parliz kjuyquiz ajcziča. Tjapa Israel wajtchiz jilirinaca kjawziča. Nižaza zultatunaca mantichiča, nii chawjcta apostolonaca zijcajo. ²² Jalla nuž carsilquin irantižcu, nii cuchanta zultatunacaqui ana čhjulumi wajtchiča. Quejpžcu quint'ichiča, ²³ tuž cjican:

—Wejrnacqui carsilquin irantižcu, zuma chawjcta zalchinča. Nižaza ichni zultatunacaqui želatča carsil zawnctan. Nekztanaqui carsila cjetžcu, luzzinča. Nii kjuyltanaqui cherassinča anaž zinta pres žoñi želatča.

²⁴ Jalla nii quintu nonžcu timplu chawc jilirimi timplu zultatž jilirimi nižaza parti timplu jilirinacami, jalla tjappacha ninacaqui zuma kuz turwayzi cjissiča, ¿Kjažt cjequejo? cjican. ²⁵ Jalla nii orazakaz tsjii žoñiqui irantižquichiča, tuž cjican:

—Ančucaž carsilquiz chawjcta žoñinacaqui timpluquin žoñinacžquiz tjajjinča. —Nuž cjican quint'ichiča.

²⁶ Nekztanaqui nii guardiñi zultatž jiliriqiu ojkchiča zultatunacžtan. Nekztan apostolonaca zijcchiča, ana chjojritžcu. “Chjojritžtaž cjesaž niiqui, parti žoñinacaqui wejrnacž maztan čhjasaka”, jalla nuž pinsichiča nii zultatunacaqui. ²⁷ Jalla nuž zijcžcu, nii parliz kjuyquin tsijtskatchiča chawc jilirinacž yujcquiz. Jalla nuž želan nii timplu chawc jiliriqiu chiižinchiča, tuž cjican:

²⁸ —Wejrnacqui ančucaquiz ana iya parljaj cjichintala. Nižaza nii žoñž puntuquiztanaqui ana iya tjajnaj cjichintala. Jaziqui, ¿čhjulul paachinčhuctajo? Ančucqui tjapa tii Jerusalén watja chjijpchinčhucča ančuca tjajjintižtan. Nižaza nii žoñi contiquiztan wejtnacaquiz uj tjojtunz pecchinčhucča.

²⁹ Jalla nekztanaqui Pedružtan parti apostolonacžtan kjaaziča, tuž cjican:

—Primiraqui wejrnacqui Yooz castanča. Niiž jarukaz žoñimi cazasača. ³⁰ Ančucqui cruzquiz ch'awcžcu Jesusa conchinčhucča. Nekztan učhum tuquita atchi ejpž Yooz tii Jesusa jacatatskatchiča. ³¹ Jacatatskatžcu Yoozqui nii Jesusa pajk honorchiz cjiskatchiča. Niiž žew latuquiz želan, Yooz Ejpqui mantis poder tjaačiča, Jesusa tsjan chawc jiliri cjisjapa. Nižaza Jesusača Liwriñiqui, tii Israel wajtchiz žoñinaca kuz campiiskatajo, ninacž uj pertunta cjeyajo. ³² Jalla tii puntunacquiztan wejrnacqui zizuča. Nižaza tisticu cjican wejrnacqui nii chiyučha Espíritu Santužtanpacha. Yoozqui nii Espíritu Santo tjaača niiž kuzcama kamni žoñinacžquiz. —Nuž cjican cjichiča Pedruqui.

³³ Jalla nii nonžcuqui, nii jilirinacaqui apostolonacžjapa ancha žawjchiča. Conz pecatča. ³⁴ Pero nii jilirinacžquiztan tsjii Gamaliel cjita fariseo želatča. Nižaza lii tjajni maestrutača niiqui. Tjapa žoñinacaqui nižquiz walja rispitiča. Jalla nii Gamaliel cjita žoñiqui tsijtsiča. Nuž tsijtsu mantichiča apostolonaca zancu jwescajo tsjii ratu. ³⁵ Nekztan parti jilirinacžquiz tuž cjichiča:

—Israel wajtchiz žoñinaca, ančucqui tii žoñinacžquiztan cwitazaquiča. Anaž čhjulumi paaz waquiziča. ³⁶ Ančucž cjuñzna, tsjii tuquiqui Teudas cjita žoñiqui jecžquichiča. Nii žoñiqui “Wejrtča chekan žoñtqui”, tuž cjican ojklaychiča. Jalla nekztanaqui pajcpic patac žoñinacaqui nii apziča. Pero nii Teudasqui contatača. Nekztanaqui nii apžni žoñinacaqui wichanziča. Nužquiz niž tjajintaqui tjabatatača. ³⁷ Niiž wiruñ censo tjuñinacžquiz tsjii Judas cjita žoñiqui jecžquichiča. Galilea wajtchiztača. Žoñinacaqui nii apzquichiča. Ultimquiziqui contazakaztača. Nekztanaqui niž apžninacaqui wichanzi cjissiča. ³⁸ Jalla nižtiquiztan nižta wattanaca cjuñžcu, tii

žoňinacž quintra anača čhjulumi paa. Ana tinacžquiz mitis waquiziča. Tii žoňinacaqui persun kuzcamakat paačhaja, nuž cjenacqui anaž tjurasächa. Orallaž kataquiča. ³⁹ Yooz kuzcamat tii žoňinacaqui paačhaja, jalla nekziqiu tinacaqui anaž tjabatnchuca cjesächa. Tinacaqui Yooz parti žoňinacžlaja, jalla nii quintra paasaž niiqui, Yooz quintraž cjesächa. Jalla nižtiquiztan tii žoňinacž quintra anaj paala. —Jalla nuž cjican nii žoňinacžquin chiižinchiča Gamaliel cjita žoňiqui.

⁴⁰ Nižtiquiztanaqui tjapa jilirinacaqui naazi cjissiča. Jalla nekztanaqui kjawziča apostolonaca. Kjawžcu, ninaca wjajtchiča. Nižaza chiižinchiča ana iya parlajo nii Jesusiž puntuquiztan. Nekztan ninacaqui cutztatača. ⁴¹ Jalla nuž cutztan, jilirinacž yujcquiztan ulanchiča. Yoozqui jalla nuž munchiča, Jesusiž laycu sufrichi ninacaqui, jalla nuž. Jalla nuž cjenacqui ancha cuntintutača apostolonacaqui. ⁴² Nekztanaqui zapuru Jesucristuž puntuquiztan tira tjaajnatča, nižaza tiraž paljayatča timpluquinami kjuyquinami, “Jesusaqui Yooz cuchanžquita Cristuča” cjiñitača.

6

PAKALLAK CRIICHI JILANACA ILLZTA

¹ Nii timpuquiz Yoozquin criichinacaqui waljaž yapatča. Nuž yaptiquiztan tsjii quija žejlchiča. Griego taku chiiñi judionacaqui hebreo taku chiiñi judionacž quintra quijziča, tuž cjican:

—Wejtnaca žew maatakanaca ana cusa atintitača. Zapuru čhjeri tojzquiz upa čhjeri onantača.

² Jalla nuž quijtiquiztan nii tuncapan apostolonacaqui tjapa Yoozquin criichinaca kjawziča. Nekztanaqui tjappacha juntjapžcu ninacžquiz cjichiča:

—Wejrnacqui Yooz taku parli apatatsqui anaž waquiziča, čhjerikaz atintisjapaqui.

³ Jilanaca, pakallak žoňinaca ančhucaquiztan kjurzna. Zuma kuzziz žoňi, nižaza Yooz Espiritu Santuž irpita žoňi, jalla nižaza zuma intintazzi žoňi, nižta žoňinaca kjurzna. Nekztan ninacaqui tii čhjeri atintiz puestuquin uchta cjequiča. ⁴ Wejrnacžti Yoozquin mayiziz, nižaza Yooz taku tjaajinz tiral atintača. Nii langzquiz tiral kuz tja-ača.

⁵ Jalla nii parlita jaru tjappacha asiptichiča. Nekztanaqui pakallak zuma žoňinaca illztatača, čhjeri atintisjapa. Primeruqui Esteban illztatača. Estebanaqui Yoozquin tjapa kuzziztača, nižaza Yooz Espiritu Santuž irpita kamñitača. Nižaza illztatača Felipižtan, Procoružtan, Nicanoržtan, Timonžtan, Parmenastan, nižaza Nicolastan. Nicolasqui Antioquia wajtchiz žoňitača. Ima Jesucristužquiz kuzziz cjican Nicolasqui judío cuzturumpichiztača, ana judío žoňi cjenami. ⁶ Jalla nuž illzcu nii pakallak žoňinaca apostolonacžquin chjichtatača. Nekztanaqui apostolonacaqui ninacžta mayizichiča, nižaza ninacž achquiz kjaržtan lanziča, nii puestuquiz cjejajo.

⁷ Jalla nekztanaqui Yooz taku paljayta cjen, Jerusalén wajtquin criichi žoňinacaqui anhaž miratča. Nižaza wacchi judiuž timplu jilirinacami tjapa kuztan Yooz taku catokchiča.

ESTEBAN PRESO TANTA

⁸ Estebanaqui walja Yooz aztantača, nižaza Yooziž yanaptatača. Jalla nižtiquiztan walja milajrunacami siñalanacami paachiča žoňinacž cheran. ⁹ Tsjii nooj tsjii kjaž judío cuzturumpi paañi žoňinacaqui Estebanžtan ch'aasi kallantichiča. Nii judío cuzturumpi paañi žoňinacaqui “Liwriita žoňi” cjitatača. Ninacžtan, tsjii kjažt Cirene wajtchiz žoňinacžtan, nižaza Alejandria wajtchiz žoňinacžtan, nižaza Cilicia wajtchiz žoňinacžtan, nižaza Asia yokquin kamñi žoňinacžtan, jalla nii žoňinacaqui Estebanžtan ch'aassiča. ¹⁰ Jalla nuž ch'aascan, Estebanžquiz ana atipi atchiča. Estebanqui Espiritu Santuž tjaajinta taku chiiñipantača. ¹¹ Jalla nižtiquiztan nii quintra žoňinacaqui toscar tisticunacž taku kjaychiča, tuž chiican k'otajo:

—Tii Estebanqui ana wali tawkžtan Moisés quintrami nižaza Yooz quintrami chichiča. Wejrnacqui nuž chiyanaqui nonzinpanča. —Jalla nii takunacžtan tisticunacžquiz tjaajziča.

¹² Jalla nekztanaqui nii Estebanž quintra žoñinacaqui parti žoñinacžquiz walja žawjkatchičha. Žoñinacami, wajt jilirinacami, nižaza judío lii tjaajiñi maestruncami, tjapa ninacaqui žawjchi cjissičha. Nuž žawjchi cjiscu Esteban tanchičha. Nekztanaqui Esteban tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchičha. ¹³ Nižaza toscar tisticunaca apan-tižquichičha. Nii toscar tisticunacaqui tuž cjichičha:

—Tii žoñiqui tirapan tii Yooz timplu quintra chiiñičha, nižaza Yooz lii quintra chiiñičha. Nužupanž parliñičha. ¹⁴ Nižaza wejrnacqui nonzinčha, “Nii Jesús cjita Nazaret wajtchiz žoñiqui tii timplu pajlznaquičha”, nuž cjican tiiqui chiiñičha. Nižaza tiiqui cjiñičha, “Nii Jesusaqui Moisés tjaata cuzturumpinaca campiyaquičha”. Nuž cjiñičha tiiqui.

¹⁵ Jalla nekztanaqui tjapa nii julzi jilirinacami Estebanž kjutñi cherzičha. Nii oraqui Estebanž yujcqui anjilž yujcžtakaz cherzičha.

7

ESTEBANQUI TJURT'ICHIČHA

¹ Nekztanaqui timplu chawc jiliriui Estebanžquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Ultimu nužupanza amya?

² Nekztanaqui Estebanqui kjaazičha, tuž cjican:

—Wejt jilanaca, ejpnaca, jilirinaca, nonžna. Učhum zuma honorchiz Yoozqui učhum tuquita atchi ejp Abraham cjita žoñžquiz persuna tjeezičha. Nii oraqui Abrahamqui Mesopotamia yokquin kamñitačha. Imaž Harán yokquin kami okatčha. ³ Nii oraqui Yoozqui Abrahamžquiz cjichičha: “Am yoka eca, nižaza am parintinacami eca. Jakzi yokquinam okačhaja, jalla nicju am tjaajznačha”. ⁴ Jalla nižtiquiztan Abrahamqui Caldea yokquiztan ulanchičha, Harán yokquin kami ojkchičha. Nekz kaman Abrahamž ejpqui ticzičha. Nekztanaqui tekzi tii učhumž kamz yokquiz Abraham tjonchičha. Yoozza nii irpichiqui. ⁵ Jalla tekz kaman, Yoozqui ana čjul yok irinsami tjaachičha. Abrahamžtajapa persun yoka ana želatčha. Jalla nuž cjenami Yoozqui taku ecchičha, tuž cjican: “Tii yoka amtapanž cjequičha. Nižaza am ticžtanaqui tii yokaqui am maatinacaž tanznaquičha”. Jalla nuž cjican Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachičha. Nii oraqui Abraham ana ocjalchiz cjenami, Yoozqui nuž chiichičha. ⁶ Nižaza Yoozqui niižquiz cjichičha, “Wiruñaquí am majchmaatinacaqui yekja yokquin kamaquičha, nacjuñta žoñinacažtakaz. Nekziqui pusi patac wata kamaquičha. Jalla nii yokquin am majchmaatinacaqui yekja žoñž mantakaz paaquičha. Nižaza sufrican kamaquičha”. ⁷ Nižaza Yoozqui cjichičha: “Am majchmaatinaca sufriskatchiž cjenauki, wejrqui nii sufriskatñi žoñinaca casticačha. Nekztanaqui am majchmaatinacaqui nii yokquiztan ulanžcaquičha. Ulanžcu tii yokquiz wejr sirwaquičha”. ⁸ Nižaza Yooz Ejpqui tsjii compromiso paachičha Abrahamžtan. Nii compromis jaru Abrahamqui persun janchiquiz chimpuskatchičha. Nižaza quinsakal tjuñquiztan Isaac majch nastan, Abrahamqui niiž persun majchquiz chimpuchičha. Wiruñaquí Isaacqui niiž majch Jacobžquiz chimpuchičha. Wiruñaquí nižazakaz Jacobqui niiž tuncapan lucmajch maatinacžquiz chimpuchičha. Jacobž lucmajch maatinacžquiz-tan tjonchičha učhum tuncapan t'akanaca.

⁹ Nii Jacobž majchnacaqui učhum tuquita atchi ejpnacatačha. Ninacaqui José cjita lajkž quintra iñiziñitačha. Jalla nižtiquiztan ninacž lajk tuychičha. Nekztanaqui nii tuyta lajkqui Egipto yokquin chjichtačha. Pero Yooz Ejpqui Josižtan chicapachatačha nii oraqui. ¹⁰ Nekztan sufrichi želan Yoozqui José liwriichičha. Nižaza walja zizñi cjissičha. Jalla nuž cjen Faraón chawc jiliriui Josižtan cuntintutačha. Nekztanaqui Faraonqui José utchičha, Egipto wajtchiz žoñinaca mantiñijapa, nižaza Faraonž kjuychiz žoñinaca mantiñijapa.

¹¹ Wiruñ tsjii kjaž watquiztan tsjii mach'a žejlchičha, ancha sufrichičha tjapa Egipto yokquin kamñi žoñinacami, nižaza tjapa Canaán yokquin kamñi žoñinacami. Jalla nuž cjen učhum tuquita ejpnacaqui ana čjulu lujlsmi nii timpunacac wachatčha. ¹² Pero Jacobqui tsjii quintu nonchičha, Egipto yokquin trigo žejlchi. Nuž nonžcu niiž majchnaca

cuchanchiĉha. Niiĝ majchnacaqui uĉhum tuquita ejpnacataĉha. Jalla niitaĉha primer ojktaqui Egipto yokquinaqui. ¹³ Nekztanaqui pizc wilta ojkĉcu, Josequi niiĝ jilanacĉquiz pajkatchiĉha. Jalla niĝtiquiztan Egipto chawc jiliriĉqui Josiĝ familia pajchiĉha. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Josequi mantichiĉha niiĝ ejp Jacobo zjiĉcajo, niĝaza tjapa familianacĉtanpacha. Ninacaqui pakallak tunca pjijskani ŝoĉitaĉha. ¹⁵ Jalla nekztanaqui Jacobqui kami ojkchiĉha Egipto yokquin. Nekzi ticziĉha Jacobqui. Nii yokquin ticzizakazza uĉhum tuquita atchi ejpnacaqui. ¹⁶ Wiruĉnaqui nii atchi ejpnacĉ tsjiĉjnaca ĉjichtataĉha Siquem cĉjita yokquin. Nicju tjattataĉha Abrahamĝ kĉjaya yokquin. Abrahamqui nii Siquem yoka paaztan kĉjajchiĉha Hamor cĉjita maatinacĉquiztan.

¹⁷ 'Tuquitan juramintuĝtan Yoozqui Abrahamĝquiz taku tjaachiĉha, tuĝ cĉjan: "Am majchmaatinacĉquiz tii yoka tjaaĉha". Nii tjaata taku cumplis ora ŝcatĉzinĉcan Israel wajtchiz ŝoĉinacaqui waljaĝ miratĉha Egipto yokquinaqui. ¹⁸ Nii oranaca Egipto yokquinaqui tsjii chawc jiliriĉqui mantiz kallantichiĉha, ana José pajĉni. ¹⁹ Nii jiliriĉqui uĉhum wajtchiz ŝoĉĝ quintra pinsichiĉha. Nekztan anawal quintra paachiĉha uĉhum tuquita atchi ejpnacĉquiz. Nii jiliriĉqui mantichiĉha, Israel lucmajch maatinaca majttan zawnc uchla, ticzi cĉjsjapa. ²⁰ Jalla nii timpu Moisesqui majttataĉha. Ancha c'achja wawataĉha niiqui. Yoozqui nii wawĝtan wali cuntintutaĉha. Niiĝ maa ejpqui ĉhjep jiiz kĉjuyquiz mantiĉchiĉha. ²¹ Ana iya nii wawa ĉhjoĉ ĉhjoĉi atĉcu, kĉjuyquiztan ĉhjitchiĉha. Nekztanaqui Egipto chawc jilirĝ persun majtqui nii Moisés wawa wajtchinĉha. Jalla nuĝ wajtĉcu, persun maatiĝtakaz uywazzinĉha. ²² Jalla niĝtiquiztan Moisesqui tjapa nii Egipto ŝoĉinacĉ tjaajintanaca zizĉni cĉjissiĉha. Niĝaza zuma paatiquiztanami niĝaza zuma chiitiquiztanami walja rispittataĉha Moisesqui.

²³ 'Niiĝ pusi tunc watchiz cĉjan Moisesqui parti Israel ŝoĉinacĉquin tsjii tjonzĉni ojkz pecchiĉha. ²⁴ Jalla nuĝ tjonzĉni ojkĉcu cherchiĉha, tsjii Egipto ŝoĉniĉqui tsjii Israel ŝoĉni wĉjajtatĉha, jalla nii cherchiĉha. Nii Israel ŝoĉĝtan cĉjatĉcu kĉjtchiĉha. Nekztan nii Egipto wĉjajtĉni ŝoĉĝquiz ayni tjepuncan conchiĉha. ²⁵ Nekztanaqui Moisesqui kuzquiz zizziĉha, Yoozqui nii utchiĉha, Israel ŝoĉinaca Egipto ŝoĉinacĉ mantuquiztan liwriizjapa, jalla nii. Niĝaza Moisesqui pinsichiĉha, Israel ŝoĉinacaqui niĝtazakaz zizziĉha. Pero nii Israel ŝoĉinacati ana niĝta naaziĉha, Moisesqui Yooz uchta liwriiĉni, jalla nii. ²⁶ Jaka taĝuqui Moisesqui tsjii pucultan Israel ŝoĉinacĉtan ĉh'aasĉni zalchiĉha. Jalla nuĝ zalĉcu, pertunaskats pecchiĉha, tuĝ cĉjan: "Jilanaca, pucultan anĉhucqui Israel ŝoĉinacĉhucĉha. ĴKĉajtiĉquiztan anĉhucpora ĉh'aasjo?" ²⁷ Nekztanaqui ana wal uj paaĉni ŝoĉniĉqui Moisés tewkziĉha, tuĝ cĉjan: "ĴJect am jiliri utchejo, wejrnac mantiĉnijapajo?" ²⁸ Zezcu Egipto ŝoĉni conchamĉha. ĴJazic wejrzam konz pecjo?" ²⁹ Jalla nii nonĉcu Moisesqui atipassiĉha Madi n yokquin. Jalla nicju kamchiĉha nacjuĉta ŝoĉni cĉjenaqui. Nicju tjunatan zalzcu, pucultan ocjalchiz cĉjissiĉha, nii yokquin kaman.

³⁰ 'Pusi tunc watquiztan nekztan tsjii ĉh'ekti yokquintaĉha Moisesqui, Sina  cĉjita cur ŝcati. Jalla nekz ŝelan, tsjii anĉjilaqui niiĝquin jecĉquichiĉha, tsjii kalu ujĝtan taaztaĝtakaz, nii taypĉquiz. ³¹ Jalla nii cherĉcu, Moisesqui ispantichiĉha. Jalla nii uj cheri macjatcan, nonziĉha Yooz Jilirĝ jora. Nii joraqui tuĝ cĉjichiĉha: ³² "Wejrqui am tuquita atchi ejpnacĉ Yooztĉha. Abrahamĝ Yooztĉha, niĝaza Isaacĝ Yooztĉha, niĝaza Jacobĝ Yooztĉha". Nekztanaqui Moisesqui tsucchi kĉjarcati kallantichiĉha. Iya ana cherzĉni atchiĉha. ³³ Nekztanaqui Yooz Jiliriĉqui cĉjichiĉha: "Am ĉhjata ĉhjoĉkzna. Tii amiĝ tecĉta yokaqui wejt yokaĉha. ³⁴ Wejrqui weriĝ illzta ŝoĉinacaj sufriĉni cherchinĉha nii Egipto yokquin kamĉni. Niĝaza ninacaj llaquizan ninaca kĉjawĉni nonzinĉha. Jalla niĝtiquiztan ninaca liwrii ĉhjijwĝquichinĉha. Picha, ninaca liwriizjapa am cuchnaĉha Egipto yokquin".

³⁵ 'Tuqui Israel wajtchiz ŝoĉinacaqui Moisesquiz ana rispitchiĉha. Niiĝquiz cĉjichiĉha: "ĴJect am jiliri utchejo, wejrnaca mantiĉnijapajo?" Jalla nuĝ cĉjenami Yoozqui nii Moisespacha jiliri utchiĉha, Israel ŝoĉinaca liwriyajo. Israel ŝoĉinaca liwriizjapa, nii taazta kalquiz jecĉquichi anĉjilaqui Moisesquiz yanapaquiĉha. ³⁶ Jalla nekztanaqui Moisesqui uĉhum tuquita atchi ejpnaca jwessiĉha nii Egipto yokquiztan. Ima nii yokquiztan

ulanskatan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiča, nižaza Ljoc cjita kot taypiquiz tjakziča, jalla nuž milajru paachiča. Nekztan pusi tunc wata ch'ekti yokquin ojklaycan milajrunacami Yooz siñalanacami paachiča. ³⁷ Jalla tii Moisespacha Israel wajtchiz žoñinacžquiz cjichiča: “Yoozqui wejr cuchanžquichiča ančhuc liwriizjapa. Jalla nižta irata Yoozqui Israel žoñinacžquiztan yekja liwriiñi profeta cuchanžcaquiča. Jalla niiž tjontan ančhucqui nižquiz caza”. Jalla nuž cjichiča Moisesqui. ³⁸ Nižaza Moisesqui Israel žoñinacžtan ch'ekti yokquin žejlchiča, Sinaí cjita cur latuquiz. Jalla nekz tsjii anjilžtan parličiča. Nižaza učhum tuquita atchi ejpnacžquiz palt'ižinchiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku tanziča, tjurñi Yooz taku. Učhumnacaltajapa nii tanziča. Nižaza učhumnacaquiz nii taku tjaajinchiča.

³⁹ ‘Učhum tuquita ejpnacaqui Moisesquiz ana caz pecchiča. Ana pajz pecatča, Yooziž uchta jiliri, jalla nii. Egipto yokquinpanž quejps pecatča. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui učhum tuquita ejpnacaqui Aaronžquiz paljaychiča, tuž cjican: “Yooznaca paažinalla, wejtnaca tucquin chjichñijapa. Nii Moisesaqui wejrnaca ulanskatchiča Egipto yokquiztan. Pero anziqi anal zizi atuča, čjulukat nižquiz watčhani. Cunamit curquiztan ana quejpžcačhani”. ⁴¹ Jalla nekztanaqui nii žoñinacaqui korquiztan tsjii wac chul turu paakatchiča ninacžtajapa, tsjii yooz cjisjapa. Nekztan nii paata yoozquiz wilana conchiča. Nižaza ninacaž paata yoozquiztan ancha cuntintutača. ⁴² Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jaytichiča, ninacž persun kuzcamakaz kamajo. Jalla nižtiquiztan persun kuzcama cjicican arajpach tjuñimi, jiizimi, warawaranacami sirwichiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz taku chiiñi profetanacaž cijjrta liwruquiz tuž cijjrtatača:

“Israel žoñinaca, ančhucqui pusi tunc wata ch'ekti yokquin kamcan, wilana conchinčucča. ¿Wejtquin sirwisjapa nižta paachinčucjo? ⁴³ Anapanča. Antis Moloc cjita žoñiž paata yoozquin jawkchinčucča nii wilananaca. Nižaza Renfán cjita warawara yooztakaz cherchinčucča. Jalla nii warawar yoozquin rispitchinčucča wilana tjaacan. Nižaza ančuca tuqui nii žoñiž paata yooznaca chjitskatiñchuctača. Ančhucpachaž nižta yooznaca paachinčucqui, nekz sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan ančhuc jwesacha ančuca kamz yokquiztan. Jalla nuž jwescu Babilonia cjita yokquiztan nawjctuñtan chjichača”.

Jalla nuž Yooz tawk liwruquiz cijjrtatača.

⁴⁴ ‘Ch'ekti yokquin ojklaycan učhum tuquita ejpnacaqui zkiz timpluchiztača. Yoozqui Moisesquiz nii timplu plano tjeeziča. Nekztanaqui Yooz mantita plan jaru, nii timpluqui paatatača. Nekziqui Yoozqui sirwitatača. ⁴⁵ Nii zkiz timplu učhum tuquita ejpnacaqui tanziča irinsažtakaz. Josuež irpita, učhum tuquita ejpnacaqui nii timplu chjitchiča, Canaán yokquin luzcan. Nekz žejlñi žoñinacžquiztan nii yoka tanziča. Yooz pacha nii žoñinaca chjatkatchiča, učhum tuquita ejpnacžquiz tjaazjapa. Nii yoka tanžcu jalla nekz kamchiča Davidž kamtacama. ⁴⁶ David cjita jiliriqi Yooziž ancha okžtatača. Jalla nižtiquiztan Davidqui tsjii timplu kjuya kjuyz pecatča Yooz sirwizjapa. Niiž tuquita ejp Jacobqui nii Yooz sirwichizakazza. ⁴⁷ Pero ultimquiziqui Salomón cjita Davidž majch, niiča Yooz timplu cjican kjuychiqui. ⁴⁸ Jalla nuž timplu kjuyta cjenami, werar Yoozqui anaž žoñiž kjuyta kjuyquiz želasacha. Jalla nuž cjichizakazza tsjii Yooz taku chiiñi profet žoñiqui. Yooz puntuquiztan jalla tuž cijjrchiča nii profet žoñiqui:

⁴⁹ “Wejt mantis julzza arajpachaqui. Tii yokaqui wejt kjojcha jeejzkatzjapažtakazza. ¿Čhjuluz cheechi kjuya ančhucqui wejtajapa kjuyasajo? Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqui. ¿Jakziqint wejt jeejz yoka žejljo? ⁵⁰ Wejrtča tjappacha paachintqui”. Jalla nuž Yooz puntuquiztan cijjrtatača.

⁵¹ Nižaza Estebanqui tira chiichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui ancha chojru kuzzizčhucpanča, ana Yoozquin kuzzizčhucča. Cjuñchizčhucča pero ana Yooz taku nonzinčhucča. Nižaza ančhucqui Yooz Espíritu Santužquiz anapan caziñchucča. Tuquita ejpž nižtazakazza ančhucqui. ⁵² Ančuca tuquita ejpnacaqui Yooz taku chiiñi profetanacžquiz ana rispitchipanča. Antis sufriskatchipanča. Nii profetanacaqui tsjii tsjan zuma žoñiž tjonz mazinchiča.

Ančuca tuquita ejpnacazti ninaca conchiča. Jaziqui nii zuma žoñiqui tjonchiča. Ančhuczti nii žoñi preso tankatchinčhucča, y nižaza conkatchinčhucča. ⁵³ Anjilanacaqui ančucaquiz Yooz lii tjaachiča. Jalla nii tjaata lii ana cazziñčhucča. —Jalla nuž Estebanqui paljaychiča.

ESTEBAN CONTA

⁵⁴ Estebanž chiita taku nonžcu, ancha žawjchiča. Nižaza Estebanž quintra izke jojchiča, ninacaž žawjchi tjeezjapa. ⁵⁵ Estebanzti Espíritu Santuž irpitapankaztača. Nekztanaqui Estebanqui arajpach kjutñi cherziča. Nekztan Yoozquiztan walja c'ajžquiñi cherchiča. Nižaza Yooz Ejpž žew latuquiz Jesusa tsijtsi cherchizakazza. ⁵⁶ Nekztan Estebanqui cjichiča:

—¡Arajpach kjutñi cheržna! Arajpacha cjetzil cheruča. Nižaza Yooz Ejpž žew latuquiz tsijtsi žejlča Jesusa Yooz Maatiqui.

⁵⁷ Ninacazti ana nonžni yujcchiča. Cjuñi chawcziča. Nižaza altu joržtan kjawcan apura zalchiča tanzjapa. ⁵⁸ Jalla nuž tanžcu, wajtquiztan jwessiča. Nekztan wajtž tjiiquin, maztan čhajcchiča. Nii maz čhajcni žoñinacaqui tsjii Saulo cjita tjowžquiz ninacž zquiti cwiťižinajo ecchiča. ⁵⁹ Jalla nuž maztan čhajcan, Estebanqui Yoozquin mayizichiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Jesús Jiliri, wejt animu chjichalla.

⁶⁰ Jalla nekztanaqui Estebanqui quillziča. Altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Wejt Yooz Jiliri, tii žoñinaca tii ujquiztan pertunalla amqui.

Jalla nuž kjawžcu, ticziča.

8

CRICHI ŽOÑINACA WICHANZI

¹ Nekztanaqui nii Saulo cjita tjowaqui Esteban conzjapaqui tjapa kuztača. Jalla nii noojpacha Yoozquin criichinacž quintra juc'anti juc'anti sufriskati kallantichiča Jerusalén wajtquiz. Jalla nižtiquiztanaqui tjapa criichi žoñinacaqui wichanziča tjapa Judea yokaran nižaza Samaria yokaran. Nii Jesusiž apostolonacazti ana wichanziča.

² Tsjii kjažultan Yoozquin zuma sirwiñinacaqui Estebanž curpu tjatziča. Nižaza ancha kaachiča niižquiztan. ³ Nekztan nii Saulo cjita žoñiqui criichinacž quintra ancha anawali paachiča. K'ala tjatanz pecchiča. Nižaza kjuyquiztan kjuya ojklaychiča luctaka cjiñi maataka cjiñi tanzjapa, nižaza carsilquiz chawjckatsjapa.

SAMARIA WAJTQUIN YOOZ TAKU PALJAYTA

⁴ Jakziquin nii wichanzi criichinacaqui ojktčhaja, jalla nicju liwriñi Yooz taku paljayñitača. ⁵ Tsjii wichanzi žoñiqui Felipe cjitatača. Jalla nii žoñiqui tsjii Samaria yokquiz žejlñi watja ojkičiča. Jalla nicju Cristuž puntuquiztan paljayi kallantichizakazza.

⁶ Jalla nuž paljayan žoñinacaqui walja ajcziča. Tjapa nii žoñinacaqui Felipiž paljayta taku tjapa kuztan nonznatča. Nižaza Felipiž paata milajrunaca cheržcu, niiž chiita taku tjapa kuztan catokchiča. ⁷ Walja zajraž tanta žoñinacaqui čhjetintatača. Nii laa žoñinacžquiztan zajraqui kjawcan ulanchiča. Nižaza walja zuch žoñimi cojumi čhjetintazakaztača. ⁸ Jalla nižtiquiztan tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui cuntintutača.

⁹ Jalla nii wajtquiz tsjii Simón cjita wayt'ir žoñi želatča. Tuquitanpacha wayt'iri ojklayñi žoñitača, nii Samaria wajtchiz žoñinaca incallcan.

—Wejrtča chekan žoñtqui —cjican ojklayñitača.

¹⁰ Jalla niiž taku walja nonz pecñitača. Nižaza kolta cjiñimi pakji cjiñimi tuž cjiñitača:

—Tii žoñiča walja Yooz aztanaqui. Yooztakazza tiiqui. —Nuž cjican cjiñitača.

¹¹ Ažk watanaca nii wayt'ir žoñiqui žoñinaca incallžcu, walja cazkatñitača. ¹² Jalla nekztanaqui Felipiqui tjonchiča Yooz taku paljayi. Yooz Epiž mantiz puntuquiztan nižaza Jesucristuž puntuquiztan jalla nuž paljaychiča. Jalla nuž paljaytiquiztan walja luctaka cjiñi maataka cjiñi tjapa kuztan criichiča Yooz Ejpžquin. Nekztan criitiquiztan bautistatača. ¹³ Nižaza Simonpachača criichičiqui, nižaza bautistatača.

Jalla nektanaqui Felipžquiz cumpanti kallantichiča. Felipiž milajrunaca paan, walja ispantichiča nii Simonaqui.

¹⁴ Nektanaqui Jerusalenquin žejlñi apostolonacaqui quintu nonchiča, Samaria wajtchiz žoñinaca Yooz taku catokchiča, jalla nii. Jalla nuž nonžcu nicju tsjii pucultan cuchanžquichiča, Pedružtan Juanžtan. ¹⁵ Jalla nuž irantižcuqui, nii pucultanaqui Samaria wajtchiz criichinacžtajapa Yoozquin mayizichiča, Espíritu Santu tanznajo. ¹⁶ Tuquiqui anaž jakziltižquizimi Espíritu Santuqui luztkalča. Jesucristuž tjuužtan alajakaz bautistatakalča. ¹⁷ Jalla nektanaqui Pedružtan Juanžtan ninacž juntun kjaržtan lanziča. Jalla nižtiquiztan Espíritu Santuqui ninacžquiz luzziča.

¹⁸ Jalla nuž kjaržtan lanztiquiztan Espíritu Santuž luzñi cheržcu, Simonaqui paaz tirziča, ¹⁹ tuž cjican:

—Wejtquin zakaz nii am azi tjaalla. Jalla nektanaqui wejrzakaz kjaržtan lanžcu žoñinacžquiz Espíritu Santo luzkatača.

²⁰ Jalla nektanaqui Pedruqui Simonžquiz cjichiča:

—Am paazmi amtanpacha k'ala katžla. Yooz onanta Espíritu Santo anaž kjayasača paaztan. ¿Kjažtiquiztan nižta am pinsejo? ²¹ Amqui tii langzquiz anaž mitisiz waquiziča. Tii Yooztajapa langzquiz anaž amta cjesača. Yooz yujcquiziqui am kuzqui anača zuma. ²² Jalla nii am anawali pinsinaca jayta, nižaza apatata. “Wejrqui anawali pinsichinpanča” cjican Yoozquin rocaza, am kuz pinsitanaca pertunta cjisjapa. Nektan cunami pertunta cjis atčhani. ²³ Amqui ana zuma kuzzizzamča. Anawali pinsiskaz am kuzquiz tjonča. Wejrqui am ana wali int'iskatča.

²⁴ Jalla nektanaqui Simonaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejttajapa Yooz Jiliržquin mayiziñalla, ana čhjulumi tii amiž chiita takunacquiztan wejtquiz watajo.

²⁵ Nektanaqui nii apóstol žoñinacaqui Jesucristo Jilirž puntuquiztan zuma chiichiča, nižaza Yooz taku zuma parličiča. Jalla nektanaqui Samaria yokquiz wacchi kolta watjaran liwriñi Yooz taku paljayñi ojklaychiča. Jalla nuž ojklayžcu quejpchiča Jerusalén watja.

FELIPŽTAN ETIOPIA WAJTCHIZ ŽOŇŽTAN

²⁶ Niiž wiruñ tsjii Yooz anjilaqui Felipžquiz cjichiča:

—Žaažna. Jerusalén wajtquiztan warchuc oka, Gaza ojkñi jiczquin.

Ch'ekti yoka nuž watča nii jiczqui. ²⁷ Nektanaqui Felipiqui žaažcu, ojkchiča. Nii jiczquiz ojkan tsjii Etiopía wajtchiz žoñžtan zalchiča. Nii žoñiqui eunucutača. Nižaza jilirž cusasanaca cwitiñi žoñitača. Candace cjita žonqui tsjan chawc jiliritača Etiopía wajtquin. Jalla naa chawc jilirž mantuquiztača nii cusasanaca cwitiñi žoñiqui. Nii žoñiqui Jerusalén watja ojkchitača werar Yooz rispitsjapa. ²⁸ Jaziqui persun watja quepi ojkchiča. Niiž persun cawall autuquiz julzi želatča, Isaías cijirta Yooz taku liican. Isaiastača tuquita Yooz taku chiiñi profetaqui. ²⁹ Jalla nektanaqui Espíritu Santuqui Felipižquiz cjichiča:

—Nii cawall autuquiz macjata.

³⁰ Jalla nuž macjatžcu Felipiqui nonziča, nii žoñiqui Isaías cijirta Yooz taku liiñi, jalla nii. Jalla nuž nonžcu Felipiqui pewcziča, tuž cjican:

—¿Nii Yooz taku am intintiya?

³¹ Nii žoñiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Anaž wejtquiz jec tjaajiñimi žejlča. ¿Jaknužt wejr intintasajo?

Nektanaqui nii žoñiqui Felipe kjawziča, nii autu juntun yawzcajo, niižquiz julžinžcajo.

³² Jalla nii cijirta Yooz taku tuž cjetča:

“Uuzažtakaz coni chjichtaž cjequiča. Uuzaqui ch'ujukaz žejlpanča tsjii čhjipñi žoñžquiziqui, jalla nižta conz oraqui ch'ujuž cjequiča niiqui. Anaž chiyaquiča.

³³ Zuma kamañchiz cjenami ombrawillta cjequiča. Ana čhjul justiciami

wataquiča. Niiž majchmaatquiztan, ¿jequit tii puntu watchinaca quint'izjapa želas? Tii muntuquiz niiž kamz wira tucuzinznaquiča”.

³⁴ Jalla nii liižcu nii jiliriqui Felipžquiz pewcziča tuž cjican:

—¿Jecž puntuquiztan tii profetaž cjiirta chiijo? ¿Niiž persun puntuquiztankaya? už ¿yekja žoňž puntuquiztan, jaa?

³⁵ Jalla nektanaqui Felipiqui nii liita Yooz taku puntuquiztan tjaajři kallantichiča. Jesucristuž puntuquiztan niiqui chiyatča. Jalla nii zuma liwriři taku tjaajziča. ³⁶ Jalla nektanaqui tsjii wijiňa macjatcan, nii jiliriqui cjichiča:

—Tekz kjaz žejlča. ¿Anaj tii kjazquiz bautista cjesaya?

³⁷ Felipiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Am persun tjapa kuztan criyaquiž niiqui, bautistam cjesača.

Nii jiliriqui kjaaziča tuž cjican:

—Jesucristuqui Yooz Majchča, jalla nii tjapa kuztan criyuča.

FELIPIQUI YOOZ TAKU KJANZT'ICHIČHA

³⁸ Jalla nektanaqui nii cawall autu tsijskatchiča. Nektanaqui pucultan chji-jwžquichiča kjaz kjutři. Nektanaqui Felipiqui nii jiliri bautissiča. ³⁹ Kjazquiztan ulnan, Yooz Espiritu Santuqui Felipe chjitchiča. Felipiqui ana iya tjenchiča nii jiliržquiz. Jalla nuž cjenami nii jiliriqui tira ojkchiča cuntintu. ⁴⁰ Felipizti Azoto cjita wajtquin chjichtatača. Nižaza wajtquiztan watja ojklaycan, liwriři Yooz taku paljayři ojkchiča, Cesarea cjita watja irantiscama.

9

SAULO JESUCRISTUŽTAN ZALCHIČHA

¹ Jalla nuž Felipe ojklayanaqui Sauluqui Yoozquin criichi žoňinaca tanzjapa nižaza conzjapa tirapan kuz tjaatča. Anapanž jaytiz pecatča. Nektanaqui timplu chawc jiliri cheržni ojkchiča. ² Nii chawc jiliržquiztan ortina maychiča. Damasco cjita watja ojkz pecatča. Jalla nicju ajcz kjuyaran ojklayz pecatča, Yooz jiczquiz luzři žoňinaca kjurzjapa, criichi luctaka cjiři maataka cjiři kjurzjapa. Nii criichinaca wajtžcu preso tanz pecatča, Jerusalenquin chjitzjapa. Jalla nižta ojklayzjapa ortina maychiča. ³ Ortina jwescu, ojkchiča Damasco cjita wajt kjutři. Damasco žcatilla cjen, tiripintit tsjii wali pajk kjanaqui muzpa kjanžquichiča niiž muytata. ⁴ Sauluqui yokquiz tjojtsiča. Jalla nuž tjojtžcu tsjii jora nonziča, tuž cjiři:

—Saulo, Saulo, ¿kjažtiquiztan am wejt quintramjo?

⁵ Nektanaqui Sauluqui pewcziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, ¿ject amya?

Nii tsewctan chiiři joraqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrtča Jesusitqui. Amqui wejt quintra paača. Nuž paacan, ampacham quintra paača. Tsjii wacaqui ar parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintraž paača. Jalla nižta irata am persun quintra paača.

⁶ Nektanaqui Sauluqui tsucžcu cjatinzka tjonziča niiž curpuqui. Nektanaqui cjichiča:

—Wejt Jiliri, ¿chjulu wejr paajum cjee amya?

Yooz Jiliriqui cjichiča:

—Žaažna. Watja luzna. Jalla nicju amquiz kjana chiita cjequiča čhjulut paasalaja, jalla nii.

⁷ Saulužtan chicapacha ojklayři žoňinacaqui ancha tsucchiča. Ninacaqui nonziza-kazza nii jora chiižquiři. Pero ana cherchiča jecmi. ⁸ Jalla nektanaqui Sauluqui žaaziča yokquiztan. Jalla nuž žaažcu čhjujiqui cjetziča, pero ana wira cheri atchiča. Jalla nižtiquiztan Sauluž kjarcu tanžcu Damasco watja chjitchiča nižtan chica ojklayři žoňinacaqui. ⁹ Jalla nii wajtquin čhjep maj ana cherni žejlchiča. Nižaza ana čhjeri lujři anaza kjaz licři žejlchiča.

¹⁰ Jalla Damasco wajtquin tsjii Ananías cjita Yoozquin criichi žoňi želatča. Nii Ananiasquiz Yooz Jiliriqui jeczquichiča wiiquin, tuž cjican:

—¡Ananías!

Jalla niiqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, tekziča wejrqui.

¹¹ Nekztanaqui Yooz Jiliriqui cjichiča:

—Žaážna. Sok'ojita call kjutňi oka. Nekztan Judas kjuyquiz pewczna, tuž cjican: “¿Saulo, Tarso wajtchiz žoňi anaj žejlya?” Jalla nuž pewcznaquiča. Nii Sauluqui Yoozquin mayizican želaquiča. ¹² Tsjii wiiquin chjuučan, tižta cherchiča Sauluqui. Tsjii Ananías cjita žoňiqui niižquiz luzziča. Jalla nuž luzcu kjaržtan niižjuntuň lanziča wilta cherajo. Chjuučan Sauluqui jalla nuž cherchiča.

¹³ Jalla nuž nonžcu, Ananías cjichiča:

—Wejt Jiliri, tii žoňžquiztan wacchi quintunaca nonchinča. Jerusalén wajtquiz juc'anti anawali paachiča amquin criichinaczquiz. ¹⁴ Anziqui tekzpacha tjonzizakazza. Timplu chawc jiliriž tjaata ortinchiz tjonchiča, tjapa amquin rispiti žoňinaca tanžcu preso chjitsjapa.

¹⁵ Pero Jesucristo Jiliriqui cjichiča:

—Oka amqui. Wejrqui tii žoňi illzinča, wejt puntuquiztan parlajo. Yekja nacionchiz žoňinaczquizimi nižaza ninacz jilirinaczquizimi nižaza Israel nacionchiz žoňinaczquizimi, jalla nuž wejt puntuquiztan parlaquiča tiiqui. ¹⁶ Jalla niiqui wejt puntuquiztan parliňiž cjen ancha sufraquiča. Wejrqui niižquiz intintiskatača jalla niiž sufris puntuquiztan.

¹⁷ Jalla nekztanaqui Ananiasqui ojkchiča jakziquin Saulo želatčhaja, jalla nicju. Saulužquin luzcu, kjaržtan niižjuntuň lanziča, tuž cjican:

—Saulo, jila, amiž jiczquiz tekz tjonan Jesusa Jiliriqui amtan zalchiča. Jalla nii Jesusa Jiliriqui wejtquin mantižquiča, am wilta cherkatajo, nižaza Espiritu Santuž am kuzquiz luzajo.

¹⁸ Nii orapacha Sauluž čhjucquiztan ch'iz cjajpažtakaz tjojtsiča. Nekztan wilta cherňi cjissiča. Nekztanaqui Sauluqui žaaziča, nižaza bautista cjissiča. ¹⁹ Jalla nekztanaqui čhjeri lujlžcu, wilta azi tanziča. Nekztan tsjii kjaž maj Damasco cjita wajtquin kamchiča Yoozquin criichinacztan.

SAULUQUI JESUSIŽ PUNTUQUIZTAN PALJAYCHIČHA

²⁰ Jalla nuž kamcan Sauluqui ajcz kjuyanacquiziqui Jesusiž puntuquiztan paljaji kallantichiča tuž cjican:

—Jesusaqui werar Yooz Majchpanča.

²¹ Nii nonžni žoňinacaqui ispantichiča, tuž cjican:

—Tii žoňiqui Jerusalén wajtquin ojklaychiča Jesucristužquin rispiti žoňinaca tani. Tekzizakaz tjonchiča Jesucristužquin criichinaca tanažlani. Nižaza preso chjichažlani, timplu jilirinaczquin intirizjapa. Jalla nii žoňipanča, ¿ana jaa?

²² Pero Sauluzti juc'anti tjup kuzziz Yooz taku parličiča. Juc'anti juc'anti atipňi takunacztan parličiča. Zuma kjana intintiskatchiča, Jesusa Yooziž cuchanzquita Cristuča, jalla nii. Jalla nuž intintiskatan, nii Damasco wajtquin kamňi judionacami kuz inakaz turwaysi quirchiča.

SAULUQUI ATIPCHIČHA

²³ Tsjii kjaž majquiztan nii žejlňi judfo žoňinacaqui palt'ichiča Saulo conzjapa. ²⁴ Nii žoňinacz conz palt'ita zizziča Sauluqui. Majiňami weenami wajtž zana tjewsnatča, čhjulatorat wajtquiztan ulnačhaja, jalla nii ora Saulo conzjapa. ²⁵ Pero tsjii ween nii wajtchiz criichinacaqui tsjii pajk canastiquiz yaažcu, Saulo chjijunžquichiča. Tsjii pajk alto murallaž muyuntitatača nii watjaqui. Jalla nii juntuň chjijunchiča zawncchuc. Jalla nuž atipassiča Sauluqui.

SAULUQUI JERUSALENQUIN QUEJPCHIČHA

²⁶ Sauluqui Jerusalén watja quejpžcu Yoozquin criichi žoñinacžtan ajcz pecatčha. Nii criichinacžti Saulužtan ajcz eksičha. “Ana ultimu Yoozquin criichižcaa” cjican kuzquiz pinsichičha. ²⁷ Jalla nuž cjenami Bernabé cjita jilaqui Saulo chjitchičha, apostolonacžtan zalzjapa. Nekztanaqui Bernabequi apostolonacžquin mazzičha, jaknužt Saulo jiczquiz ojkan Jesucristo Jiliržtan zaltčhaja, jalla nii. Nižaza jaknužt Jesucristo Jiliriqui Saulužquiz paljaychičhalaja, nii mazni. Nižaza jaknužt Damascuquin Sauluqui Jesucristo puntuquiztan tjup kuzziz parličhaja, jalla nii mazzizakazza. ²⁸ Nekztanaqui Sauluqui Jerusalén wajtquin ojklaychičha; nižaza hermanonacžtan kamchičha. ²⁹ Jalla nuž žejlcan Sauluqui Jesucristuž puntuquiztan tjup kuzziz paljaychičha. Nižaza griego taku chiiñi judionacžtan ch'aascan parličičha. Nii žoñinacaqui Saulo conz pecatčha. ³⁰ Jalla nii quintu zizcu, nii parti criichinacaqui Saulo chjitchičha Cesarea cjita wajtquin. Jalla niwjctan Tarso cjita watja cuchanchičha.

³¹ Jalla nekztanaqui nii timpuqui walikaz želatčha iclizanacami, Judea yokquin žejlñi iclizanacami, Galilea yokquin žejlñi iclizanacami, Samaria yokquin žejlñi iclizanacami. Jalla nuž tjappacha walipantačha. Yoozquin criichinacami Yooz Jiliri walja tjapa kuzziz cjisnatčha. Rispitni kuzziztačha. Nižaza Espiritu Santuqui ninaca kuzniitačha, cuntintu kamajo. Jalla nižtiquiztan walja yapchičha Yoozquin criichinacaqui.

ENEAS ČHJETINTA

³² Nižaza Pedruqui criichi žoñžquiztan žoñi tjontjonžcan ojklayatčha. Nižaza Lida wajtchiz Yooz parti žoñinacžquiz tjonzni ojkičha. ³³ Jalla nicju Eneas cjita žoñžtan zalchičha. Eneasqui quinsakal wata laa zuchu želatčha, tjajz ajpžquiz želatčha. ³⁴ Nekztanaqui Pedruqui nižžquiz cjichičha:

—Eneas, Jesucristuqui am čhjetnaquičha. Žaažna. Am tjajz zquiti zumpacha chjinžna.

Nii orapacha Eneasqui žaazičha. ³⁵ Nekztanaqui nii Lida wajtquiz kamni žoñinacami nižaza Sarón wajtquiz kamni žoñinacami nii zuch žoñi čhjetinta cherchičha. Nekztanaqui niž tuquita ejpnacž cuzturumpinaca eccu, Yooz Ejp Jiliržquin criichičha. Nižaza Yooz kamañchiz cjissičha.

DORCAS CJITI ŽON JACATATSKATTA

³⁶ Jalla nii timpuzakaz Jope cjita wajtquin tsjaa Yoozquin criichi žon želatčha, Tabita cjiti. Griego tawquiz Dorcas cjiti tjuuchiztačha. Naa maatak žon zuma paatanaca paacan zuma kamiñpantačha, nižaza t'akjir žoñinaca okzniitačha. ³⁷ Jalla nii timpu Dorcas cjiti žonqui laa cjiscu, ticzinčha. Ima tjatcan naža curpu awjžcu, tsjii kjuyquiz tsewcta pisuquin chjichtatačha. ³⁸ Jope watjaqui Lida žcatillatačha. Jalla nii Lida wajtquin Pedruqui želatčha. Jalla nuž zizcu nii Jope wajtchiz hermanonacaqui pucultan žoñinaca cuchanchičha Pedružquin rocajo, tuž cjican:

—Apuraj tjonla, ana enenžcu.

³⁹ Nekztanaqui Pedruqui tsijtscu ninacžtan ojkičha. Jalla nicju irantižcu nekžtan Pedruqui chjichtatačha, Dorcas curpu majcžta kjuyquin. Nii kjuyquin Pedružtan chica žejlcan žew maatakanacaqui kaatčha. Nižaza ninacaqui Pedružquiz tjeezičha Dorcas paata zquitinaca, nii. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui Pedruqui tjappacha nii parti žoñinaca ulanskatchičha. Ninacaž ulantiquiztan quillžcu Yoozquin mayizichičha. Naa ticzin žona curpu kjutni cheržcu chiichičha, tuž cjican:

—Tabita, žaažna.

Jalla nižtiquiztanaqui naa ticzin žonqui čhjujcu cjetzinčha. Nekztanaqui Pedro cheržcu, julzinčha. ⁴¹ Pedruqui naža kjarcu tanzičha, nekžtan tsijtskatchičha. Nuž tsijtskatzcu Pedruqui parti jilanacami nižaza žew maatakanacami kjawzičha. Nekžtan Dorcas žejtchin tjeezičha. ⁴² Tjapa nii Jope wajtchiz žoñinacaqui nii quintu zizzičha. Jalla nižtiquiztan walja Yoozquin criichičha. ⁴³ Pedruqui tsjii kjaž maj nii wajtquiz kamchičha, Simón cjita žoñž kjuyquiz. Nii Simonaqui zkizinaca koñž langžniitačha.

10

PEDRUŽTAN CORNELIUŽTAN

¹ Cesarea wajtquiz tsjii Cornelio cjita žoňi želatča. Niiqui zultatž jiliritača, Italian cjita regimientoquiztan. ² Jalla nii jiliriqui nižž familianacžtanpacha arajpach Yooz rispitiňitača. Nižaza Yoozquin mayiziňitača. Nižaza pori judío žoňinacžquiz walja paaztan yanapt'ichiča. ³ Tsjii noojiqui majňakak ora chjuužtažokaz tsjii Yooz anjila cherziča, kjanapacha. Nii anjilaqui nižžquin tjonžquichiča tuž cjican:

—¡Cornelio!

⁴ Corneliuzti tsucchi anjilž kjutňi cherziča. Nekztan pewcziča:

—Wejt Jiliri, ¿čhjulutaya? —cjican.

Nekztanaqui nii anjilaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Amqui Yooz Ejpžquin mayiziňamča. Nuž naychiča Yooz Ejpqui. Nižaza am t'akjir žoňinacžquiz yanaptanaca naychiča. Jalla nuž nayžcu, Yooz Ejpqui cuntintuča. Nižaza am cjuňža. ⁵ Jaziqui Jope wajtquin žoňinaca cuchanžca, Simona kjawzjapa. Nii Simonaqui Pedro cjitazakazza. ⁶ Pedruqui yekja Simonžtan alujtača. Nii yekja Simonaqui zkizi koňž langžňi žoňiča. Niiž kjuya pajk kot žcati žejlča. Nii Pedruž amquiz chiyaučiča, čhjulut am paas cječhaja, jalla nii. —Jalla nuž chiichiča nii anjilaqui.

⁷ Nii anjilaž ojktanaqui, Corneliuqui pucultan piyunanaca kjawziča. Nižaza atintiňi zultatunacžquiztan tsjii zuma cumpliňi zultatu kjawziča. Nii zultatuqui Yoozquin kuzzizakaztača. ⁸ Nekztanaqui Corneliuqui nii kjawžta žoňinacžquiz tjapa quint'ichiča. Jalla nekztan Jope wajtquin cuchanchiča.

⁹ Niiž jaka tažuqui nii čhjepultan cuchanta žoňinaca Jope kjutňi ojkchiča. Jope watja žcatiž cjen, nii oraqui Pedruqui kjuy juntuňta patiuquin yawchiča Yoozquin mayizi. Nii oraqui taypurutača. ¹⁰ Jaziqui Pedruqui ancha čhjeri eescskatatča, lujlz pecatča. Jalla nuž čhjeri kisan, Pedruqui nii tsewcta patiuquin tsjii chjuužtažokaz cherziča. ¹¹ Jalla tuž cherziča: arajpacha cjetzi tsjii pajk mantilažtakaz chjijwžquichiča yokquin. Nii mantilaqui pajkpic punta žcucžintača. ¹² Jalla nii mantiliquiz tjapaman pajkpic kjojchanacchiz animalanacami, zkoranacami, wežlanacami želatča. ¹³ Nekztanaqui Pedruqui tsjii jora nonziča, tuž cjican:

—Pedru, tsijtsna. Conžna. Lujlzna.

¹⁴ Pedruzti kjaaziča, tuž cjican:

—Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animalanaca ana lulasača. Lii quintrača. Jaziqui nižta anal lulasača wejrqui.

¹⁵ Jalla nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui wilta chiižquichiča, tuž cjican:

—Yoozqui amquiz chiichiča, “Zumača niiqui, lujlzjapa” cjican. Jalla nii Yooziž chiita taku anam amqui nicasača, “Ana zumača lujlzjapa. Lii quintrača” cjicanaqui.

¹⁶ Jalla tižta čhjep wilta watchiča. Nekztanaqui nii mantilaqui arajpach kjutňi waytitatača. ¹⁷ Nekztanaqui Pedruž kuzquiz pinsichiča, tuž cjican: “Nii chjuužtakaz cherta ¿jaknužt cjii? ¿Čhjulut Yoozqui wejtquiz intintiskatž pec?” Nii orapacha Simonž kjuya pewcpewcziča Corneliuž cuchanžquita žoňinacaqui. Nekztanaqui Simonž kjuy zanquin irantichiča. ¹⁸ Irantižcu, nii žoňinacaqui altu joržtan pewcziča, tuž cjican:

—¿Simón anaj tekz alujya? Simonž tsjii tjuuqui Pedro cjitača.

¹⁹ Pedruqui tirapanž pinsatča nii chjuužta puntuquiztan. Jalla nuž pinsan, Espiritu Santuqui nižž kuzquiz cjichiča:

—Cheržca, Pedro. Čhjepultan žoňinaca am kjurča. ²⁰ Tsijtsna. Chjijwžca. Ana paysnakcan ninacžtan oka. Wejrtča ninaca cuchanžquichintqui.

²¹ Jalla nekztanaqui Pedruqui chjijwžquichiča, nii Corneliuž cuchanžquita žoňinacžtan zali. Ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui tsjii žoňi kjurča. Wejrtča niitqui. ¿Čhjulquin ančhucqui tjonchinčhuc-tay?

²² Nekztan ninacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Cornelio cjita zultatž jiliriž cuchanžquita tjonučha wejrnacqui. Niiqui walja rispitta žoňičha. Nižaza niiqui Yooz rispitičha. Tjapa judío žoňinacaqui niž zuma kamaň wira quint'iňičha. Tsjii Yooz anjilaqui nižquin mantichiča, tuž cjican: “Žoňinaca cuchna, Pedro cjitaqui tekz am kjuyquiz kjawzjapa. Pedruž chiita taku nonžna amqui”. Jalla nuž Corneliužquiz cjichiča nii Yooz anjilaqui.

²³ Nekztanaqui Pedruqui kjuyquiz kjawziča atintita cjisjapa. Tsjii arama nektzajžinčiča. Jaka tažuqui Pedruqui ninacžtan ojkchiča. Nižaza tsjii kjaž Jope wajtchiz hermanonacaqui nižtan chica ojkchiča.

²⁴ Niiž kat tažu Cesarea watja irantichiča, Corneliuž kjuyquin. Jalla nicju Corneliuqui tjewznatča niž parintinacžtan, nižaza tsjii zuma mazinacžtan. Corneliuqui ninaca kjawziča, ninacazakaz Pedruž taku nonzjapa. ²⁵ Pedruž kjuyquin luztan Corneliuqui nižtan zalchiča. Nekztan Pedruž yujcquiz quillziča, nii amzjapa. ²⁶ Pedruzti tsijtskatchičha, tuž cjican:

—Tsijtsna amqui. Wejrmi am irat žoňizakaztča. Anača Yooztakaztča.

²⁷ Jalla pucultan parlican, luzziča. Nii kjuyquin walja ajczi žoňinaca zalchiča. ²⁸ Pedruqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui zizza. Tsjii judío žoňiqui yekja wajtchiz žoňžtan anaž mazi cjisnasača, anaž ninacžtan ajcnasača. Nižaza yekja wajtchiz žoňž kjuyquin anaž tjonznasača. Jalla nuž judiož lii cjiča. Pero Yoozqui wejr intintiskatchičha. Anziqiu čhjul žoňimi Yooz partiquiz cjesača, nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui anal chiiz waquizuča, “Nii žoňiqui ana Yooz partiquiz cjesača” cjicanaqui. ²⁹ Nekztan amiž kjawžtiquiztan wejrqui ana kjaž chiižcu tjonchinča; judionacž lii quintra cjenami ana nicchinča. Pero ziz pecučha, ¿kjažtiquiztan wejr kjawzinčhucta ančhucqui?

³⁰ Jalla nekztanaqui Corneliuqui kjaaziča tuž cjican:

—Ažk pajkpic tjuňi wattan tii majňakak ora wejrqui kjuyquiz želatuča, Yoozquin mayizican, nižaza ayunazcan. Jalla nuž želan, tsjii walja llijňi zquitchiz žoňiqui wejtquiz jecžquichiča. ³¹ Nižaza wejtquiz cjichiča: “Cornelio, Yoozqui am mayizita nonziča. Nižaza amiž t'akjir žoňinacžquiz okztanaca cjuňziča. ³² Jaziqui Jope wajtquin žoňinaca cuchna, Simona zjijcajo. Nižaza niž tsjii tjuuqui Pedro cjitača. Yekja Simonž kjuyquiz alujazi žejlpachača, pajk kot žcati. Nii yekja Simonaqui zkizi koňz langzňi žoňičha. Nii Pedruqui tjonžcu, amtanž parlaquiča”. Jalla nuž wejtquiz chiichiča nii anjilaqui. ³³ Jalla nuž nii chiita tawk jaru, apura cuchanchinča am kjuri. Walim tjonchamča. Jaziqui tekzi tjappacha wejrnacqui Yooz Ejpž yujcquiz žejlča. Jaknužt Yoozqui wejrnacalta amquiz cjitčhaja, jalla nii tjappacha nonz pecasuča wejrnacqui.

PEDRUŽ PALJAYTA TAKUNACA

³⁴ Jalla nekztanaqui Pedruqui paljayi kallantichiča, tuž cjican:

—Jaziqui intintazuča. Ultim wereraž, Yoozqui tii muntuquiz žejlňi žoňinaca anaž yekja yekja illillza. ³⁵ Yoozquin rispitznaquiž niiqui, nižaza Yooz kuzcama kamaquiž niiqui, Yoozqui jakzilta čhjul wajtchiz žoňžquizimi asiptasača. Anziqiu jalla nuž intintazuča. ³⁶ Yooz Ejpqui Israel žoňinacžquiz amigo pajassiča. Nekztan niž zuma kamaň puntu zizkatchičha. Jesucristuž cjen zuma cuntintu kuzziz cjisňi atasacha, jalla nii. Jesucristučha čhjulquiztanami chekan Jiliriqiu, wali azziz. ³⁷ Ančhucqui zumapanž zizza, jaknužt judío yokquiz watčhaja, jalla nii. Primero Juanqui Yooz taku mazmazziča. Nižaza žoňinaca bautissiča. Nekztanaqui Jesucristuqui niž persun Galilea yokquiz obranaca tjeezňi kallantichiča. ³⁸ Jesusaqui Nazaret wajtchiz žoňitača. Yooz Ejpqui nižquiz walja Espíritu Santuž azi tjaachiča. Jalla nižtiquiztan ojklaychiča, walinaca paacan, nižaza zajraž tanta žoňinaca liwriican. Jalla nuž paachiča, Yooz Ejpžtan nižtan chicapachaž nuž cjen. ³⁹ Tjapa Jesusaž ojklaytanacami paatanacami cheržcu, jalla nii maznasača wejrnacqui, Judea yokaran ojklaytanacami, nižaza Jerusalén watjaran ojklaytanacami. Wiruňaqui Jesusaqui cruzquiz ch'awctiquiztan conta ticziča.

⁴⁰ Jalla nuž contiquiztan čhjep majquiztan Yooz Ejpqui Jesusa jacatatskatchiča. Jacatatskatčzu Yoozqui wejtnacaquiz parizizkatchiča. ⁴¹ Jesusaqui parti žoñinacžquiziqui ana parizichiča. Antiz wejtnacaquiz alaja parizichiča. Nižaza jecnacat Yooz Ejp illztčhaja, jalla ninacžquiz parizichiča Jesusaqui. Nižaza wejrnacmi Jesusaž jacatattiquiztan nižtan juntu lulassinča, nižaza kjazmi juntu licassinča. ⁴² Nekztanaqui Yooz Ejpqui tii Jesusapacha wali Juez Jiliržquin utchiča. Juez cjen nii Jesús chawc Jiliriqui žejtñi žoñimi ticzi žoñimi juzjizaquiča. Jalla nii mazmazñijapa wejrnac cuchanžquichiča Jesusaqui. ⁴³ Nižaza tuquitanpacha Yooz taku parliñinacaqui Jesusiž puntuquiztan parlichipanča, tuž cjican: “Jakziltat nii Jesusižquiz tjapa kuztan criyačhaj niiqui ujnacquiztan pertuntaž cjequiča”.

ESPIRITU SANTUŽ LUZTA

⁴⁴ Jalla nuž Pedruž chiyan, Espíritu Santuqui tjapa niž chiita taku nonzñi žoñinacžquiz luzziča. ⁴⁵ Jalla nuž cjen nii Pedružtan tjonchi judío žoñinacaqui ispantichi quirchiča, Espíritu Santuqui tjaatazakaztača ana judío žoñinacžquiziqui. ⁴⁶ Espíritu Santo tančzu, nii žoñinacaqui yekja ana pajta taku chiichiyatča. Nižaza Yoozquin waljaž alawatča. Jalla nižtiquiztan ispantichi cjissiča nii žejlñi judionacaqui. ⁴⁷ Nekztanaqui Pedruqui cjichiča:

—Wejtnacaquiz Espíritu Santo tjaatača. Nižaza tinacžquiz Espíritu Santo tjaatazakkazza. Jaziqui tinaca bautista cjisjapa, ¿jec žoñit atajas?

⁴⁸ Jalla nekztanaqui Pedruqui mantichiča, Jesucristuž tjuuquiz tinaca bautista cjeyajo. Nekztanaqui nii žoñinacaqui Pedružquiz rocchiča tsjii kjaž maj ninacžquiz kamt'ajo.

11

PEDRUŽ JUDIO ŽOÑINACŽQUIZ MAZTA

¹ Nii Judea yokaran žejlñi illzta apostolonacami, jilanacami, jalla ninacaqui quinto nonchiča, yekja wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku catokchiča, jalla nii. ² Pedruqui Jerusalén watja quejpžquichiča. Jalla nuž quejptan parti judío criichinacaqui Pedruž quintra chuchchiča, ³ tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan učhum lii quintra amqui yekja wajtchiz žoñinacžquin tjonzñi ojkchamtajo? ¿Kjažtiquiztan učhum lii quintra ninacžtan lujlchamtajo?

⁴ Nekztanaqui Pedruqui nii parti judionacžquiz quint'ichiča, jaknužt watčhaja primerquiztanpacha Corneliuž puntu, jalla nii. Tuž cjican, quint'ichiča:

⁵ —Wejrqui Jope wajtquin želatuča. Yoozquin mayizican, tsjii chjuužtažoka cherchinča, jalla tižta. Tsjii pajk mantilažtakaz tsewctan chjijwžquichiča. Niiž pajkpic puntuquiztan žcucžintatača. Jakziquiztažlaj wejrqui, jalla nekez wejr tirichuc irantižquichiča. ⁶ Jalla nuž irantižquitanaqui zumpacha cherzinča, čhjulut nii kjuyltan žejl, cjican. Jalla nuž wejrqui cherchinča tjapaman pajkpic kojchchiz animalanaca, k'it animalanacami, zkoranacami, wežlanacami, jalla nuž cherchinča. ⁷ Nii orazakaz tsewctan tsjii žoñž joražtakaz nonzinča. Wejtquin chiižquichiča tuž cjican: “Pedro, tsijtsna. Conžna. Nižaza lujlzna”. ⁸ Wejrzi kjaazinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, nižta anal paasača. Nii punta animala ana luli atasacha, am lii quintrača. Jaziqui nižta anal paasača wejrqui”. ⁹ Jalla nuž kjaaztiquiztanaqui nii joraqui wiltazakaz chiižquichiča, tuž cjican: “Yoozqui chiichiča, ‘Zumaž tiiqui lujljapa’ cjican. Nii Yooz zuma cjitaqui ana amqui ‘Ana lulasaž’ cjeella. Yooziž chiita taku anam nicz waquiziča, ‘Ana lulasaž. Lii quintrača’ cjicanaqui”. ¹⁰ Jalla nuž čhjep wilta watchiča, nekztanaqui nii mantilaqui waytitatača tsewcchucpacha. ¹¹ Nekztanaqui čhjepultan žoñinacaqui weriž alujta kjuyquiz irantižquichiča. Cesarea wajtquiztan cuchantatača wejr kjuri. ¹² Nižaza Espíritu Santuqui wejr mantichiča ninacžtan ana paysnakcan okajo. Nižaza sojtaltan jilanacaqui wejtta chica ojkchiča. Jalla nicju irantižcu, tjappacha wejrnacqui tsjii žoñž kjuyquiz luzazzinča. ¹³ Nižaza nii kjuychiz žoñiqui wejtnacaquiz quint'ichiča, jaknužt

niiž kjuyquiz tsjii anjila chertčhaja, jalla nii. Nii anjila tsijtsi cherchiquičha. Nižaza nii anjilaqui niižquiz tuž cjichiquičha: “Jope wajtquin žoñinaca cuchanzca, Simona kjawznajo. Niiž tsjii tjuuqui Pedro cjitača. ¹⁴ Jalla niiqui amquiz chiyaquičha, jaknužt ammi nižaza tjapa am familianacami liwriita cječhaja, jalla nuž”. ¹⁵ Nekztanaqui wejrqui ninacžquiz parli kallantitan, Espiritu Santuqui ninacžquiz luzziča, jaknužt tuquiqui učumnacaquiz luztčhaja, jalla nuž. ¹⁶ Jalla nekztanaqui wejrqui Jesusaž niiž tuqui chiita taku cjuñzinča. Jesucristo Jiliriqui cjichiča, “Juanqui kjaztan bautisñipantača. Ančhucqui antis Espiritu Santužtan bautistaž cjequičha”. ¹⁷ Jesucristo Jiliržquiz criichiž cjen Yoozqui učumnacaquiz Espiritu Santo tjaachiča. Nižta iratapacha Yoozqui ninacžquiz Espiritu Santo tjaachiča. Jaziqui wejrqui anal Yooz quintra cjesača. —Nuž quint'ichiča Pedruqui.

¹⁸ Jalla nii quintu nonztiquiztan nii Jerusalén wajtchiz criichinacaqui ana iya chutchiča. Nužquiz ch'ujquichiča. Yoozquin alawazziča, tuž cjican:

—Nižazakaz yekja wajtchiz žoñinacaqui persun ujnaca pajžcu, nižaza persun kuznaca campiižcu, jalla nekztan ninacaqui persun ujnacquiztan pertuntazakaz cjequičha. Nižaza wiñaya Yooztan kamaquičha.

CRICHI ŽOÑINACA WICHANZI

¹⁹ Esteban conžcuqui, yekja Yoozquin criichinaca zakaz walja tanzquin cjissiča. Jalla nuž cjen criichinacaqui yekja watjanacquin atipassiča. Fenicia, Chipre, Antioquía, jalla nii yokanac kjutñi wichanziča. Jalla nicju liwriiñi Yooz takunaca parličiča. Judío žoñinacžquiz alaja parličiča, ana yekja žoñinacžquiziqui. ²⁰ Yekjapa criichi jilanacaqui Chipre yokquiztan nižaza Cirene yokquiztan ojkchiča. Nekztanaqui nii yokanacquiztan Antioquía watja irantichiča. Nekztan Antioquía wajtquin yekjapa criichinacaqui ana judío žoñinacžquiz parlichizakazza Liwriiñi Jesucristo Jilirž puntu takunacquiztan. ²¹ Jesucristo Jilirž aziqui ninacžquiztača. Nižaza nii parlitiquiztanaqui walja žoñinacaqui tuquita cuzturumpinaca jaytižcu, Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criichiča.

²² Nekztanaqui Jerusalén iclizziz criichinacaqui nii quintu nonchiča. Jalla nii quintu nonžcu, Bernabé cjita žoñi cuchanchiča Antioquía watja. ²³ Jalla nicju irantižcu, Bernabequi cherchiča, jaknužt Yoozqui nekz žejlñi criichinacžquiz okztčhaja, jalla nii. Nii criichinacaqui walja cuntintutača. Jaziqui Bernabequi tjappachquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Yoozquin criichinaca, zuma tjapa kuztan Yooz jiczquiz kamaquičha.

²⁴ Nižaza Bernabequi wali zuma žoñitača. Niiqui Espiritu Santužtan tsjii kuzziztača. Nižaza Yoozquin tjapa kuzziztača. Jalla nuž zuma kamcan walja žoñinaca Yoozquin macjatskatžquichiča Bernabequi.

²⁵ Jalla nekztanaqui Bernabequi Tarso watja ojkchiča Saulo kjuri. Saulo wajtžcu Antioquía chjitchiča. ²⁶ Jalla nicju tsjii wata intiru criichinacžtan žejlchiča. Tama žoñinacžquiz Yooz taku tjaajinchiča. Antioquía wajtquiziqui criichinacaqui cristiano tjuuchiz cjissiča. Tuquiqui nižta tjuuchiz ana želatča.

²⁷ Jalla nii timpuqui tsjii kjažultan Yooz taku parliñi žoñinacaqui Jerusalén wajtquiztan Antioquía ojkchiča. ²⁸ Tsjiiqui Agabo cjitatača. Niiqui nii ajczñi criichinacž taypiquiz tsijtsiča. Tsijtsican Yooz Espiritu Santuqui nii Agabo chiikatchiča, tuž cjican:

—Tjapa tii yokquiz wali čhjer mach'a želaquičha.

Jalla tižta watchiča, Claudio cjita chawc jiliriz mantiz timpuqui. ²⁹ Jalla nižtiquiztan nii Antioquía wajtchiz criichinacaqui acuerdo luzziča Judea wajtchiz jilanacžquin tsjii yanapñi cuchanzjapa. Zapa mayniqui jaknužt onanchucažlaja jalla nuž onanchiča, nii Judea wajtchiz criichi jilanacžquin yanapzjapa. ³⁰ Nižaza nii onantanaca apaychiča Judea wajtchiz icliz jilirinacžquin. Bernabežtan Saulužtan nii apayanacaqui chjitchiča.

¹ Jalla nii timpu Herodes cjita chawc jiliriqiu yekjap Yoozquin criichi žoñinaca tanchičha. ² Nižaza Herodesqui Jacobo conkatchičha pajk cuchillžtan. Jacobqui Juanž jilatačha. ³ Jalla nuž contiquiztanaqui judío žoñinacaqui muzpa chipchipchičha. Jalla nuž nayžcu Herodesqui Pedro preso tanchizakazza. Jalla nii oraqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pjištatačha. ⁴ Pedro preso tantiquiztan, carsilquiz chawctatačha. Carsilquiz pajkpic t'ak zultatunaca wijilni uchtatačha. Zapa t'akaqui pajkpic zultatuchiztačha. Pascua pjišta pastanalla Herodesqui Pedro jwes pinsichičha, nii Jerusalén wajtchiz žoñinacžquiz tjeezjapa. ⁵ Nuž Pedruqui tirakaz carsilquiz chawcta želatčha, zultatuž cwitita. Nii parti Yoozquin criichi jilanaca cullaquinaca nižtajapa walja tjapa kuztan Yoozquin mayizatčha.

PEDRO CARSILQUIZTAN LIWRIITA

⁶ Jaka tažuqui Herodesqui Pedro jwes pecatčha žoñinacžquiz tjeezjapa. Ima jwesan nii ween Pedruqui tjajatčha, carinžtan čhejlta pucultan zultatž taypikuiz. Yekja zultatunacaqui carsil zanquiz wijilatčha. ⁷ Jalla nii weenpacha tiripintit Yooz anjilaqui tjonchičha. Nižaza nii carsil kjuyltan muzpa waljaž kjančičha. Nekztanaqui nii anjilaqui Pedruž latuquiztan lanzičha. Nuž lanžcu tjaji wajtskatchičha. Nekztanaqui Pedružquiz paljaychičha:

—Uri žaažna, —cjican.

Jalla nii orapacha Pedruž kjara čhejlta carinaqui jutztoka tjojtsičha. ⁸ Nižaza nii anjilaqui cjichičha:

—Cinturuna zumpacha yajkzna. Nižaza am čhjata čhjatzna.

Jalla nuž Pedruž paan, nii anjilaqui cjichičha:

—Am irs irsna. Wejt wirquiz apžca.

⁹ Nekztanaqui Pedruqui anjilž wirquizpacha ulančičha carsilquiztan. Nii ora Pedruqui werara ana werara, ana zuma zizi atchičha. “Chjuuznoka wejrqui” cjican pinsatčha. ¹⁰ Jalla nekztanaqui primera wijilni zultatu watchičha. Nekztanaqui nii jaru wijilni zultatu watchizakazza. Nekztanaqui carsil zanquin irantichičha. Nekztan carsil jir chawjczqui jutztoka cjetsičha. Jalla nekztanaqui callquinpacha ulančičha, nižaza ojkchičha. Jalla nuž cjen yekja callquin zina ectačha. Anjilaqui nužquiz jutztokaz katchičha. ¹¹ Pedruqui nekztan zumpacha naazičha, carsilquiztan liwriita, nii. Nekztanaqui cjichičha:

—Ultim werara liwriitaž wejrqui. Anal chjuuznukalala. Wejt Yooz Ejp Jiliriqiu niž anjila cuchanžquichičha wejr liwriizjapa Herodes kjarquiztan, nižaza nii anawali paaz pecni judío žoñinacž kjarquiztan.

¹² Jalla nuž pinsican, Pedruqui María kjuya ojkchičha. Naa Mariiqui Juanž maatačha. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztačha. Jalla naaža kjuyquin walja Yoozquin criichi žoñinacaqui ajczitačha, nii ora Yoozquin mayizatčha. ¹³ Pedruž kjuy patio zana t'okt'okan, tsjaa tur cullaqui Rode cjiti ulanžquichinčha, ject tjonchi, cjican. ¹⁴ Pedruž jora čhajzcu, ancha cuntintu zajtchinčha partinacžquin mazni, Pedručha tjonchi, cjican. Tjatzintačha, nii patio zana cjetzinž. ¹⁵ Nii quintu nonžcu, criichi žoñinacaqui cjichičha:

—¡Amqui lucuratamčha!

Jalla nuž chiyan, naaqui werarapančha cjichinčha. Nii partinacazti cjichičha:

—Anaž nii cjesačha. Niiž animužlani anjilažlaj.

¹⁶ Pedruzti tira zanquiz t'okžinčičha. Nekztan chawjcz cjetžinčičha. Pedro cheržcu, walja tsucchi cjissičha. ¹⁷ Pero Pedruqui kjaržtan siñala utchičha nii ajczi žoñinaca ch'uj cjeajo. Jalla nekztanaqui Pedruqui quint'ichičha, jaknužt Yoozqui nii carsilquiztan liwriitčhaja, jalla nii. Nižaza cjichičha:

—Ančhucqui nužuzakaz quint'aquičha Jacob jilžquin nižaza parti criichinacžquin. Wejr okaž, —cjichičha.

Jalla nekztanaqui Pedruqui ulančičha, yekja kjutni ojkzjapa.

¹⁸ Tjuñiž tewjctanalla, Pedro ana žejlni cheržcuqui, nii wijilni zultatunacaqui ancha tsucchičha, nižaza kuz turwayskatchičha. Pedruqui jaknužt ulantčhaja, jalla nii ana

wira jaknuž zizi atchiča. ¹⁹ Nekztanaqui Herodesqui Pedro kjuri cuchanchiča. Ana wachi atchiča. Jalla nekztanaqui Herodesqui nii wijilni zultatunacžquiz zumpacha pewcpewcziča. Jalla nuž pewc pewczcu, nii zultatunaca conajo mantichiča. Jalla niž wiruñ Herodesqui Judea yokquiztan ojkchiča, Cesarea wajtquin želi.

HERODES TICZIČHA

²⁰ Herodesqui žawjchiča Tiro Sidón wajtchiz žoñinacž quintra. Jalla nižtiquiztanaqui ninacaqui acuerdo palt'ichiča Herodes yujcquiz prisintisjapa. Nii Tiro Sidón watjanacchiz žoñinacaqui Herodes tjaata čheržtan kamñitakalča. Nižaza tsjii Blasto cjita žoñi želatča. Niiqui Herodes secretariotača. Jalla nii žoñinacaqui Blasto cjita secretario roct'ichiča ninacžta favora tjurt'ižinajo, Herodes ana quintra cjejajo. ²¹ Herodesqui tsjii tjuñi citchiča ninaca nekzi prisinti cjejajo. Jalla nii cita tjuñquiziqui Herodesqui niž wali jilir zquiti cujtsiča audiencia watzjapa. Jalla nuž zquiti cujtžcu, niž mantiñi sillquin julziča. Nekztanaqui tsjii kjaž takunaca chiichiča. ²² Jalla nuž chiitiquiztanaqui nii nonzñi žoñinacaqui kjawi kallantichiča, tuž cjan:

—Tii chiiñi žoñiqui anača ina žoñi. ¡Antis yoozpanča!

²³ Jalla nuž kjawtiquiztan Herodesqui cuntintutača, nii žoñinacž kjawta taku ana nicz pecatča, “Anača wejrqui Yooztqui” cjanacu. Ana werar Yooz Ejpžquin honora tjaachiča. Jalla nižtiquiztan nii orapacha Yooz Ejp Jiliriqui niž anjila cuchanžquichiča, Herodes chawc laa cjisnajo. Jalla nekztanaqui nuž laacjžcu Herodesqui lak'už liwj mirta ticziča.

²⁴ Pero nii liwriñi Yooz takuqui tjapa kjutñi parlita cjisiča. Nekztanaqui tsjan tsjan žoñinacaqui tjapa kuztan nii parlita Yooz taku criichiča.

²⁵ Bernabežtan Saulužtan nii pucultanaqui apayta onantanaca intirjižcu, Jerusalén wajtquiztan Antioquía quejpchiča. Nižaza Juan chjichcu ojkchiča. Juanqui niž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača.

13

BERNABEŽTAN SAULUŽTAN CUCHANTA

¹ Antioquía wajtchiz Yoozquin criichi žoñinacžquiztan Yooz puntu tjaajiñinaca, nižaza Yooz taku chiiñi profetanaca želatča. Jalla tinacatača: Bernabé, Saulo, Simón (Negro cjitazakaztača), Lucio (Cirene wajtchiz žoñitača), nižaza Manaén (niiqui junto pajkchiča Herodestan. Herodesqui Galilea kjuttan mantiñitača). ² Tsjii nooj Yoozquin alawazjapa ajczitača, nižaza nii ora ayunasatkalča. Jalla nuž cjen Espíritu Santuqui ninacžquiz cjichiča:

—Ančhucqui Bernabé nižaza Saulo yekja t'akžina, weriž munta trabajo paañijapa.

³ Jalla nekztanaqui Yoozquin mayizizcu, nižaza ayunascu, nii Yoozquin criichinacaqui Bernabežtan Saulužtan ninacž juntun kjaržtan lanziča. Nekztanaqui nii pucultanaqui cuchanchiča, Yooz trabajo trabajžcajo.

BERNABEŽTAN SAULUŽTAN CHIPRE YOKQUIN OJKTA

⁴ Nekztanaqui Espíritu Santuž cuchanžquitan Bernabežtan Saulužtan ojkchiča Seleucia cjita watja. Jalla nicju warcu zalchiča Chipre cjita yoka ojkzjapa. ⁵ Jalla nicju irantižcu Salamina cjita watja luzziča. Jalla nicju judionacž ajcz kjuyanacquiz Yooz taku parli kallantichiča. Juan Marcos ojkchizakazza ninaca yanapi. ⁶ Tjapa nii Chipre cjita yokaran ojklaychiča. Nižtami Pafos cjita watja irantichiča. Jalla nicju tsjii judío žoñžtan zalchiča. Nii žoñiqui Barjesús cjitatača. Nii žoñiqui laykatakálča. Nižaza toscara chiiñitakalča, “Wejrqui Yooz taku chiichiyuča” cjiñitakalča. ⁷ Jalla nii layka žoñiqui chawc jiliri Sergio Paulo cjita nižtan chicatakálča. Jalla nii jiliriqui cusa zizñi žoñitača. Nii žoñiqui Yooz taku nonz pecatča. Jalla nižtiquiztan Bernabežtan Saulužtan kjawskati cuchanchiča. ⁸ Nii layka žoñiqui ninacž quintra chiichiča, nii jiliriqui ana Yooz taku nonznajo, nižaza Yoozquin ana kuzziz cjejajo. Nii layka žoñž tsjii tjuuqui Elimas cjitazakaztača. ⁹ Nižaza Sauluž tsjii tjuuqui Pablo cjitazakaztača. Nii

Pabluqui Espiritu Santuž irpitapantača. Nii layka žoñiž Yooz tawk quintra chiitiquiztan, Pabluqui nii žoñž kjutñi zumpacha cherziča, ¹⁰ tuž cjican:

—Amqui anawalimča. Incallñamča. Amqui zajriž maatimča. Nižaza Yooz kuz quintramča. Amqui Yooz Ejpž taku tsjii kjutñi intintiskatz pecñampanča. ¿Kjažtiquiztan nižta amjo? ¹¹ Jaziqui Yooz Ejp Jiliriqui am casticaquiča. Zuram cjequiča. Tsjii kjaž maj tii tjuñ sii anam cheraquiča.

Jalla nii orapacha zura cjissiča, zumchiquizpan. Ana zinta cheri atžcu, nii layka žoñiqui tsjii žoñi kjurchiča niiž kjarcu tanžcu chjichñijapa. ¹² Jalla nižta cheržcu, nii chawc jiliriqui Yoozquin criichiča. Yooz taku puntu tjaajintiquiztan walja ispantichi quirchiča nii jiliriqui.

ANTIOQUIA OJKTA

¹³ Jalla nektzanaqui Pabluqui niiž mazinacžtan warcu zalchiča Pafos wajtquiztan ojkzjapa. Nektzan Perge cjita watja irantichiča. Perge watjaqui Panfilia yokquintača. Nektzan Juanqui ninaca ecchiča, Jerusalén watja quejpžquichiča. ¹⁴ Nektzanaqui ninacaqui Pergequiztan watchiča Antioquia watja. Antioquia watjaqui Pisidia yokquintača. Jalla nicju tsjii jeejz tjuñquiz luzziča tsjii judionacž ajcz kjuyquiz. Nektzanaqui luzcu, julziča. ¹⁵ Jalla nuž želan cjiirta Yooz tawk liwruqui liitatača, Moisés cjiirta Yooz takumi, nižaza Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacž cjiirta takumi, jalla nii liitatača. Jalla nuž liižcu ajcz kjuy jilirinacaqui Bernabežquiz Pablužquiz chiyajo nuž cjichiča, tuž cjican:

—Jilanaca, ančhucalta tsjii zuma taku želanaqui, anzpachaž chiya.

¹⁶ Nektzanaqui Pabluqui tsijtsiča. Nižaza kjara waytižcu ch'uj cjiskatchiča. Jalla nuž ch'uju želan, paljaychiča tuž cjican:

—Israel wajtchiz žoñinaca, nonžna. Nižaza werar Yooz rispitiñi žoñinaca, nonžna.

¹⁷ Israel wajtchiz žoñinacž Yoozza werar Yoozqui. Jalla nii Yoozqui učhum tuquita atchi ejpnaca illziča niižquin sirwajo. Nii timpuquin Egipto yokquin tirapan kamchiča yekja wajtchiz žoñinacžtakaz. Jalla nižta želanami Yoozqui walja mirkatchiča. Wiruñauqui Yooz Ejpqui niž azi tjeezcan jwezquichiča nii yokquiztan. ¹⁸ Pusi tunc watanaca ch'ekti yokaran ojklayan, Yoozqui ninacž anawali kamzquiztan awantichiča. ¹⁹ Nii timpupacha pakallak nacionanacaqui Canaán yokquin žejlñitača. Jalla tjappacha nii yokquiz žejlñinaca tjatanchiča Yoozqui, nižaza ninacž yoka tjaachiča učhum tuquita atchi ejpnacžquiz, tsjii irinsažtakaz. ²⁰ Nektzanaqui pusi patac pjijska tuncan watanaca juezanaca utchiča učhum ejpnacžquiz mantiñijapa, Samuelž timpu irantisquizcama. Samuelqui Yooz cuntiquiztan chiiñi profetatača. ²¹ Jalla nii Samuelž timpuquiz učhum ejpnacaqui tsjii pajk jiliri maychiča ninaca irpiñijapa. Jalla nuž maytiquiztan Yoozqui Saúl illziča ninaca mantiñijapa. Nii Saúlqui Cis majchtača, nižaza Benjamín t'akquiztantača. Nii Saúlqui pusi tunc watajapa mantiñitača. ²² Nektzanaqui Yoozqui niiž puestuquiztan Saúl jwessiča. Jalla nektzanaqui nii rey puestuquin David utchiča. Davidž puntuquiztan Yoozpachača tuž cjichiqui: “Wejrqui tii David cjita žoñi nayuča Isaiž majchča. Tii žoñiž cjen ancha cuntintutča. Wejt kuzcamapanikaz kamñipanča tiiqui”. Jalla nuž cjichiča Yoozqui. ²³ Tsjii Davidžquiztan majchmaati ojkñiqui Jesusa cjitača. Tuquiqui Yoozqui taku ecchiča Israel wajtchiz žoñinaca liwriizjapa. Jalla nii taku cumplisjapa, Yoozqui tii Jesusa cuchanžquichiča Israel žoñinacžquiz. ²⁴ Ima Jesusaž Yooz langz kalltan, Juanqui tjapa Israel žoñinacžquiz parliñitača, tuž cjican: “Ančhucqui persun ujnaca pajžcu, kuznacaž campiya, nektzan bautistaž cjesača”. ²⁵ Juanž ticz tjuñi žcatžinzcan, Juanqui cjichiča: “Ančhucqui jaknužt wejt puntuquiztan pinsichaja, niiqui anača niit wejrqui. Wejt wirquin tjonča tsjiiqui, wejtquiztan juc'ant jiliriča. Nii atintizjapa, anal waquizuča, nižaza wejrqui inakaztča.”

²⁶ Jilanaca, Abrahamž majchmaatinaca, nižaza Yooz rispitsñinaca, ančhucqui nonžna. Ančhucaltajapaž tii liwriiñi Yooz taku žejlča. ²⁷ Jalla nii Jerusalén wajtquiz kamñi žoñinacami, nižaza niiž jilirinacami, jecchalaja Jesusaqui, nii ana zizatča. Zapa jeejz tjuñquiz judionacž ajcz kjuyquin tuquita profetanacž cjiirta taku liiñipanča. Jalla nuž

liyanami nii taku anaž intintazñipantača. Nii žoñinacapachača tuquita Yooz taku cumpliskatchiqui, Jesusa conta cjiskatchiča, nuž. ²⁸ Nii Jesusižquiz ana čhjul ujmi watchiča, nii conzjapaqui. Jalla nuž cjenami ninacaqui Pilato chawc jiliržquiztan maychiča, nii Jesusa conzjapa. ²⁹ Nekztanaqui Jesusiž puntuquiztan jaknužt tuquitanpacha Yooz tawk liwruquiz cjiirtatažlaja, jalla tjapa nii cjiirta takunaca cumplissiča. Nii taku cumplistiquiztan Jesusiž curpu cruzquiztan apakchiča. Nekztanaqui niž curpu tjattatača. ³⁰ Yooz Ejpzti Jesusa ticziquiztan jacatatskatchiča. ³¹ Nekztanaqui tsjii kjaž majquiztan Jesusaqui niž mazinacžquiz tjontjonziča. Niiž mazinacaqui nižtan chica ojkchiča Galilea yokquiztan Jerusalén watja. Nižaza ninacaqui anziqiu žoñinacžquiz niž puntuquiztan tiraž parliča.

³² 'Jaziqui Yoozqui učhum tuquita atchi ejpnacžquiz taku ecchiča. Wejrnacqui nii cumplista takunaca zjijcchinča ančhucaquiz mazjapa. Jalla nii zuma mazta ančhucaquiz parluča. Yoozqui učhum ejpnacžquiz taku ecchiča. ³³ Učhumqui nii tuquita atchi ejpnacžquiztan tjonchinča. Učhumnacalta Yoozqui niž ecta taku cumplissiča, Jesusa jacatatskatchiqui, nii. Nižaza nižtapacha segundo salmuquiz cjiirtatača tuž cjican: "Amqui wejt maaimča. Tonj tjuñi žejtkatchinča". ³⁴ Nižaza Yooz Ejpqui niž jacatatz puntuquiztan chiichiča, tuž cjican: "Ticziquiztan am curpu jacatatskatača, ana wira sipulturquiz mojkzjapa". Jalla nii puntuquiztan chiča cjiirta Yooz takuqui, tuž cjican: "Yoozqui Davidžquiz taku ecchiča, jalla nii tawk jaru ančhucaquiz zuma favora paasača Yoozqui". ³⁵ Jalla nužpan chiča tsjii salmuquiziqui, tuž cjican: "Am zuma sirwiñiž curpu ana ecta cjesača mokajo". ³⁶ Jalla nuž werarača. Davidqui niž timpu žejlñi žoñinacžquiz yanapchiča, jaknužt Yooz mantičhaja, jalla niicama. Nekztanaqui Davidqui ticziča niž ejpnaca irata. Nekztan niž ticzi curpu tjattiquiztan mojkchiča. ³⁷ Jesucristuzti Yooziž jacatatskatchiča. Niiž curpuzti ana mojkchiča. ³⁸ Jilanaca, ančhucqui tuž ziz waquiziča. Jesusiž cjen ujnaca pertuntaž cjesača. Jalla nii zuma taku ančhucaquiz parluča. ³⁹ Moisés mantita lii jaru kamcanami, ana pertunta cjisñi atča. Jesusižquiz macjatchi cjenaqui jalla nižtakaz tjapa ujnacami pertuntaž cjesača. ⁴⁰ Jaziqui ančhucqui cwit'aza, ana nii tuquita cjiirta casticu sufrisjapa. Tuquitan Yooz taku parliñi profetanacaqui cjiirchiča, tuž cjican:

⁴¹ "Nonžna, Yooztan quintražñinaca, azzucaž ančhucqui, nižaza chjatkatchucaž ančhucqui. Wejrqui Yooz Ejptča. Ančhuca kamz timpuquiz wali pajk obranaca paachinča. Jalla nuž ančhucaquiz quint'ichi cjenami ančhucqui ana criyasača. Jalla nižtiquiztan ispantichi cjisna, nižaza casticta cjequiča, ančhucqui Yooz quintra tjasñinaca".

⁴² Nuž chiižcu Pabluqui niž mazinacžtan judionacž ajcz kjuyquiztan ulanchiča. Yekjap ana judionacž ejpchiz žoñinaca želatča. Jalla ninacaqui roct'azziča, tuž cjican:

—Tii jar jeejz tjuñquiz tii puntunacquiztan wejtnacaquiz wilta tjaaznalla.

⁴³ Nii ajcz kjuyquiz nii cultu žeržcu walja judío žoñinaca, nižaza judiož cuzturumpi paañinaca, jalla ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica apziča. Nii pucultanaqui zuma taku tjaachiča, tuž cjican:

—Ančhucqui Yoozquin tjapa kuztanž cjee. Nižaza tjurt'iñi kuzziz cjee.

⁴⁴ Jalla nii wiruñta jeejz tjuñquiziqui joz tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui ajcziča Yooz taku nonzjapa. ⁴⁵ Jalla nuž ajczi cheržcu, nii judío žoñinacaqui iñizichiča. Nekztanaqui Pabluž quintra chiichiča, niž taku ana walkatzjapa. Nižaza Pablo iñarchiča.

⁴⁶ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ana ekscu chiichiča, tuž cjican:

—Ančhucqui judío žoñinacžhucča. Nižtiquiztan ančhucaquiz primeraqui tii liwriiñi Yooz taku chiistanča. Ančhuczti tii Yooz taku anaž nonz pecča. Nižaza Yooziž tjaata wiñaya žeti anaž risiwz pecča, jalla nuž tantiichinčhucča ančhucqui. Jalla nižtiquiztan anziqiu ana judío ejpchiz žoñinacžquiz tii Yooz taku paljayača. ⁴⁷ Jalla nuž mantičiča Yooz Ejp Jiliriqiu, tuž cjican:

“Wejrqui ančhucaquiz utchinča, tjapa nacionanacquin žoñinacžquiz wejt puntu kjanzt'ajo. Ančhucaž cjen tjapa kjuttan tii muntuquiz yok tjiiquin kamñi žoñinacami liwriitaž cjequiča”.

⁴⁸ Jalla nuž nonžcu, nii ana judío ejpchiz žoñinacaqui ancha chipchiča. Nižaza Yooz tawk puntuquiztan, tuž cjichiča: “Tii Yooz takuqui zumapanča”. Jakziltat arajpachquin wiñaya kamzjapa Yoozqui illzaja, tjapa ninacaqui nii parlita Yooz taku criichiča. ⁴⁹ Tjapa yokaran Jesucristo Jilirž puntuqui parlitatača. ⁵⁰ Judío žoñinacazti quintra aptazziča. Nekztan ninacaqui tsjii kjaž rispitta judío cuzturumpi paañi maatakanacžtan, nižaza tsjii kjaž wali zuma rispitta wajt jilirinacžtan palt'ichiča. Nii judío žoñinacaz cjen ninacaqui Pabluž nižaza Bernabež quintra aptazzizakazza, nii yokquiztan chjatkatzcama. ⁵¹ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ninacž kjojchquiztan zcatchi pulpu tsajtsiča. Jalla nii tsajtstaqui tsjii siñalažtakaztača nii wajtchiz žoñinacž quinrajapa. Nii yokquiztan ulanžcu, Iconio cjita watja ojkchiča. ⁵² Pero nii Yooz taku catokñi žoñinacaqui ancha cuntintutača. Nižaza Espiritu Santuž irpitapanž cjissiča.

14

ICONIO WATJA OJKTA

¹ Iconio cjita wajtquin kamcan Pablužtan Bernabežtan luzziča nii judionacž ajcz kjuyquin. Nekztan Jesucristuž puntuquiztan parlitiquiztan, walja judío žoñinacžtan, nižaza ana judío žoñinacžtan, walja ninacaqui Yoozquin criichiča. ² Pero nii ana criichi judío žoñinacazti ana criiz pecchipantača. Nekztan ninacaqui parti žoñinaca Yoozquin criichinacž quintra aptazziča, nižaza criichinacž quintra pinsiskatchiča, “Nii Yoozquin criichi žoñinacaqui anawalipanča” cjicanaqui. ³ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ažk tjuñi kamchiča nii wajtquin. Nižaza zuma tjurt'iñi kuzziz paljaychiča. Nižaza Jesucristo Jiliržquin tjapa kuzziztača. Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui azi tjaachiča, siñalanacami milajrunacami paajo. Jalla nuž paatiquiztan kjanapacha tjeežtatača, Yooz okžni takuqui werarača, jalla nii. ⁴ Nii wajtchiz žoñinacaqui pizc partiquin t'akziča. Parti žoñinacazti judío žoñinacžquin apuychiča. Parti žoñinacazti apostolonacžquin apuychiča. ⁵ Jalla nekztanaqui judío žoñinacaqui parti žoñinacžtan, nižaza nii wajt jilirinacžtan, tsjii parla asiptichiča Pablo Bernabé ch'aanizjapa, nižaza ninaca maztan čhajczjapa. ⁶ Pablužtan Bernabežtan jalla nii quintu zizcu, atipassiča. Litra wajt kjutñi ojkchiča. Nižaza Derbe wajt kjutñi ojkchizakazza. Nii pizc watjanacaqui Licaonia cjita yokquintača. ⁷ Tjapa nii Licaonia yokaran zuma liwriiñi Yooz taku parličiča.

PABLO MAZTAN ČHAJCTA

⁸ Nii Litra wajtquin tsjii zuch žoñi želatča. Majttiquiztanpacha nižtapantača, wira ana ojklajniča. Jalla nicju julzi želatča. ⁹ Nii zuch žoñiqui Pabluž chiita taku nonziča. Nii žoñiqui “Pabluqui wejr čhjetnasaž jaz” cjican pinsichiča. Nižaza Pabluqui niiž kuzquiz naychiča, Yoozquin tjapa kuzziz cjeta, jalla nii. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan Pabluqui niižquiz zuma chekžcu, altu joržtan chiižinčiča, tuž cjican:

—Sok'opacha tsijtsna, am persun kjojchtan.

Jalla nižta chiiitiquiztanaqui nii zuch žoñiqui tsjii layzcu tsijtsiča, nekztan ojklaj kallantichiča. ¹¹ Jalla nii Pabluž paata cheržcu, žoñinacaqui walja kjawi kallantichiča. Licaonia tawkquiztan kjawchiča tuž cjican:

—Yooznacaqui žoñižtakaz tsewctan chjijwžquichiča učumnacaquiz.

¹² Nii žoñinacaqui cjetča, Bernabequi Júpiter cjita yoozza. Pabluqui parliñipantača, jalla nuž cjen nii žoñinacaqui cjichiča, Pabluqui Mercurio cjita yoozza. ¹³ Wajt tjiiquin Júpiter yooz timpluquiz želatča. Nii timplu fabriqueruqui wac turunaca nižaza pjajkjallanaca zjijcchiča, wajt zanquiz, jalla nekz. Nii fabriqueržtan nii wajtchiz žoñinacžtan Pablužquiz Bernabežquiz sirwiz pecatča Yooztakaz. Wac turunacžtan wilana ljokt'iz pecatča. ¹⁴ Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan jalla ninacaqui nižta

paa-awc cjen naaziča. Jalla nuž naažcu persun zquiti wjajrsiča, anal nii pecuča cjican. Nižaza nii žoñinacz taypiquin kjawcan luzcu, altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

¹⁵ —Žoñinaca, ¿kjažtiquiztan wejtnacaltajapa tižta paajo? Wejrnacqui ančhuca irata žoñizakaztča. Ančhucqui jalla tižta paaz cuzturumpinaca jaytiz waquiziča. Inapanikazza tii ančhuc cuzturumpinacqui. Werar žejtñi Yoozza tjapa kuztanqui sirwizqui. Jalla nuž cjican ančhucaquiz mazñi tjonchinča. Nii werar Yoozqui paachiča arajpacha, yokanaca, kotanaca, nižaza tjapa žejlñinaca paachiča. ¹⁶ Tuqui timpuqui žoñinacqui persun kuzcama ojklayñitača. Jalla nuž ojklayan Yoozqui ana kjaž cjiñitača. ¹⁷ Yoozqui chijñi apayžquiča, zuma zkala pookajo. Nižaza Yooz cjen wali čhjeri žejlča, učumnaca lujlžapami, nižaza cuntintu kamžapami. Jalla nuž zumanaca tjaača Yoozqui. Nižtiquiztan žoñinacqui Yooz pajz waquiziča.

¹⁸ Jalla nuž chiyanami nii wajtchiz žoñinacqui tira wilana conawkkaz cjetča, Pablužquiz Bernabežquiz sirwizjapa. Ch'aman tii custurumpinacquiztan apatatskatchiča. Ultimquiziqui nižtami ana wilana conchiča.

¹⁹ Jalla nekztanaqui tsjii kjaž judionacqui tjonchiča Antioquía wajtquiztan, nižaza Iconio wajtquiztan. Jalla nii tjonchi žoñinacqui nii wajtchiz žoñinaczquiz kazzinchiča Pabluž quintra. Nekztanaqui maztan Pablo muzpa čhajcchiča. Nekztan nii čhajcñi žoñinacqui, “Ticzīča” cjican Pablo wajtž tjiya joochiča. ²⁰ Wajtž tjiiquin ectaž cjen jalla nekzi criichinacqui ajcziča Pabluž muytata. Jalla nuž želan, Pabluqui žaaziča. Nekztan wajtquin wilta luzziča. Nekztanaqui jaka tažuqui Bernabežtan Pablužtan ojkchiča Derbe cjita wajt kjutñi.

²¹ Jalla nicju zuma liwriiñi Yooz taku paljaychiča. Jalla nuž paljayan walja žoñinacqui Yooz taku criichiča. Nekztanaqui Listra Iconio Antioquía nii watjanac kjutñi quejpcchiča. ²² Jalla nii watjanacquin Pablužtan Bernabežtan Yoozquin criichi žoñinaca tjurt'iñi kuzziz cjisjapa walja chiižinchiča, tuž cjican:

—Yoozquin kuzzizpankaz tira kamaquiča. Yooz mantuquiz kamchiž cjen, tii muntuquiz ancha sufrispanča učumnacqui.

²³ Nižaza zapa iclizquin jilirinaca nombrichiča. Nekztanaqui Yoozquin mayizcuzc ayunazcu Pabluqui nii nombritanaca Yoozquin cumpjiichiča. Nii nombrita jilirinacqui Yoozquin tjapa kuzziztača.

PABLUŽTAN BERNABEŽTAN ANTIOQUIA QUEJPCHIČA

²⁴ Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan Pisidia cjita yokaran watchiča. Nekztanaqui Panfilia cjita yokquin irantichiča. ²⁵ Jalla nicju Perge wajtquin Yooz taku paljaychiča. Nekztanaqui Atalia cjita wajt kjutñi ojkchiča. ²⁶ Jalla nicju warcu zalchiča, Antioquía ojczjapa. Tuquiqui ima okan, Antioquía wajtchiz criichinacqui Pablužtan Bernabežtan, nii pucultan Yoozquin cumpjiichiča Yooz taku paljayajo. Jalla nuž Yooz taku paljayz trabajo žeržcu, Antioquía watja quejpcchiča. ²⁷ Jalla nicju irantižcu, Pabluqui Bernabežtan nii wajtchiz criichinaca juntaskatchiča. Nekztan nii criichinaczquiz quint'ichiča, tjapa Yooz aztan paatanaca. Nižaza quint'ichiča, jaknužt yekja wajtchiz žoñinacqui Yoozquin criichiča; nižaza Yooz jiczquiz luzziča. ²⁸ Nižaza ažk tjuñinaca Pablužtan Bernabežtan nicju žejlchiča criichinacztan.

15

JERUSALENQUIN AJCZTA PUNTU

¹ Jalla nii timpuqui tsjii kjaž žoñinacqui Judeaquiztan Antioquía ojkchiča. Jalla nicju ninacqui Yoozquin criichinaczquin tjajñi kallantichiča, tuž cjican:

—Moisés mantita cuzturumpinaca paastanča, liwriita cjisjapa.

² Pablužtan Bernabežtan nižta tjajjiñi žoñinacztan walja ch'ayi ch'ayi parličiča nii cuzturumpi paaz puntuquiztan. Ultimquiziqui Pablužtan Bernabežtan yekjap criichinacztan nombrita cjissiča, Jerusalén watja ojczjapa. Jalla nicju nii parlita puntuquiztan wilta parlaquiča apostolonacztan nižaza icliz jilirinacztan.

³ Jalla niijapa nii Antioquía criichinacaqui ninaca cuchanchiicha. Jalla nuž ojkan, Fenicia yokaran Samaria yokaran watchiicha. Jalla nuž wajtcan Pablužtan Bernabežtan quint'ichiicha, jaknužt yekja nacionchiz žoñinacaqui ninacž tuquita cuzturumpinaca jaytičhaja, nižaza jaknužt Yoozquin kuzziz cjistčhaja, jalla nii quint'ichiicha. Jalla nii quintu nonžcu žoñinacaqui “Ancha cuzala” cjican cjichiicha.

⁴ Pablužtan Bernabežtan Jerusalén watja irantitan, nii wajtchiz criichinacami apostolonacami nii icliz jilirinacami tjapa junttu Pablužtan Bernabežtan risiwchiicha. Jalla nekztanaqui Pabluqui Bernabežtan quint'ichiicha jaknužt ninacaqui Yooz aztan paatčhaja, jalla nii. ⁵ Nekztanaqui yekjap fariseo partiquiztan criichinacaqui tsijtsiicha, tuž cjican:

—Nii yekja nacionchiz criichinacaqui judionacž chimpuz custurumpi jalla nii paastanča. Nižaza Moisés mantita liicama kamla.

⁶ Jalla nekztanaqui apostolonacami icliz jilirinacami ajcziicha jalla nii puntu parlizjapa.

⁷ Jalla nuž ažkpacha ch'ayi ch'ayi parližcu, Pedruqui tsijtsiicha, tuž cjican:

—Jilanaca, ančhucqui tižta zizza. Tuquiqui Yoozqui ančhucquiztan wejr illzipanla, yekja nacionchiz žoñinacžquiz nii zuma liwriiñi Yooz taku paljayajo, ninaca nii liwriiñi taku criyajo. ⁸ Nižaza Yooz Ejpqui tjapa žoñinacž kuz zuma zizza. Nii yekja nacionchiz žoñinaca criiñi kuzziz cjen, Yoozqui ninacžquiz Espiritu Santo luzkatchiicha. Jaknužt učumnacaquiz Espiritu Santo luzkattčhaja jalla nužuzakaz. Nižaza Espiritu Santo tjaa-can, Yoozqui tjeeziicha, yekja nacionchiz criichinaca persun maati cunta ricujchizakazza, jalla nii. ⁹ Yoozqui ninacžtan učumnacatan ana pjalpjalziicha. Yoozquin tjapa kuz cjen ninacaqui kuz campiichiicha. Nižaza Yoozqui ninaca pertunchiicha, zuma kuzziz cjejajo. ¹⁰ Jaziqui Yooz Ejpqui nižta munchiicha. Ančhucqui Yooz quintra cjequiž niiqui, casticta cjequiicha. Ančhucqui nii yekja wajtchiz criichinaca učum cuzturumpi tjuz pecča, tsjii liczi kuzižtakaz. Učhumpachaž nii cuzturumpinaca ana tjapa payi atchiicha, nižaza učum tuquita atchi ejpnacžquiztanpacha ana tjapa payi atchiicha. Jaziqui, žkjažtiquiztan nižta ninaca paakatz pecjo? ¹¹ Nii cuzturumpi paañiž cjen anaž jakziltami ujnacquiztan liwriita cjesača. Jesucristo Jiliri qui okzñi kuzziz cjen žoñinacž laycu ticziicha. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin criichiž cjen učumnacami ninacami ujnacquiztan liwriita cjesača.

¹² Jalla nuž Pedruž chiitiquiztan tjappacha ch'uju cjissiicha. Nekztanaqui Pablužtan Bernabežtan ninaca quint'ichiicha, jaknužt yekja nacionanacaran ojklaycan Yooz aztan siñalanacami milajrunacami paatčhaja, jalla nii. ¹³ Jalla nuž quint'i žeržtan, Jacoboqui cjichiicha:

—Jilanaca, nonžna. ¹⁴ Simón Pedruqui učumnacaquiz quint'ichiicha jaknužt tuquiqui Yoozqui persun maati cunta ana judío žoñinaca ricujchižlaja, jalla nii. ¹⁵ Nižaza Yooz taku parliñi profetanacž cjirra tawk jaručha niiqui. Cjirra Yooz takuqui tuž cjiicha:

¹⁶ “Tii wattanaqui quejpžcača. Davidž kjuyquiztan ojknii žoñinacaqui pajlzi kjuyažtakaz žejlča. Jaziqui Davidž pajlzi kjuyaqui wital kjuyača. Wital waytača, ew žoñinaca cjisjapa. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapaman nacionchiz žoñinacaqui Yooz Ejp Jilirž kamaña pecaquiicha. Jakzilat Yooz kjawztažlaja, jalla nii žoñinacaqui Yoozquin tjonaquiicha. ¹⁸ Jalla nuž cjichiicha Yooz Jiliri qui tuqui timpuquiztanpacha, žoñinacž zizajo”.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan wejr cjiwča. Nii ana judío žoñinacaqui ana molistis waquiziicha. Ninacaqui ninacž tuquita cuzturumpinaca jaytičiicha, Yooz kuzcama kamzjapa. Jalla nuž cjenacqui ana kjaž cjis waquiziicha, nii učum cuzturumpinaca paaz puntuquiztan.

²⁰ Tiikaz učumqui ninacžquin cjijsača, tuž cjican: “Žoñiž paata yoozquin wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza anača adulteriuquiz ojklayzqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Nižaza čhjul animal ljocmi anača lujlsqui”. Jalla niikaz cumplistanča nii yekja wajtchiz criichinacaqui. ²¹ Tuquitanpacha zapa wajtquiziqui Moisés liiqui parlitatača. Nižaza zapa ajcz kjuyquiz liitatača zapa jeejz tjuñquiziqui.

²² Jalla nektanaqui apostolonacami icliz jilirinacžtan nižaza tjapa criichinacžtan palt'ichiča, tsjii tsjii ninacžquiztan illzjapa. Nektan Judas illztatača, niž tsjii tjuuqui Barsabás cjitazakaztača. Nižaza Silas illztazakaztača. Jalla nii pucultanaqui walja zuma jilanaca cjitatača niž mazi jilanacžquiztan. Nektanaqui nii illzta žoñinacaqui Pablužtan Bernabežtan cuchantatača Antioquía wajtquin, nii cuzturumpi paaz parlita puntu mazjapa. ²³ Jalla ninacžtan tsjii carta apaychiča. Nii cartiquiz tuž cjichiča:

“Wejtnaca jilanaca, wejrnacqui Jesusiž illzta apostolonactča, nižaza icliz jilirinactča, nižaza Yoozquin criichinactča. Wejrnacqui ančhucaquin tsaanznuča. Ančhucqui ana judío žoñinacčhucča. Antioquía wajtchiz žoñčhucča, nižaza Siria yokquin kamiñčhucča, nižaza Cilicia yokquin kaminčhuczakazza. ²⁴ Wejrnacqui tsjii quintu zizzinča. Tekztan tsjii kjaž žoñinacaqui ančhucaquin ojktkalča, ana jec jiliriž mantita ojkičiča. Jalla ninacaž chiita taku ančhuca kuz turwayskatčhani. Ninacaqui cjičhani, “Judionacž chimpuz cuzturumpi paastanča. Nižaza tjapa Moisés liiqui cumplistanča”. Jalla nuž chiižcu, paysnakñi kuzziz cjissinčhucžlani. ²⁵ Jalla nii quintu zizcu, nii puntuquiztan wejrnacqui zuma palt'ichinča. Nektanaqui wejrnacqui kazzinča, tsjii pucultan wejrnacquiztan illzjapa. Nii pucultanaqui illztatača ančhuc cherzñi okajo. Ninacaqui Pablužtan Bernabežtan chica okaquiča. Nii Pablo Bernabé, jalla ninacaqui ancha zuma pecta jilanacača. ²⁶ Nii Pablužtan Bernabežtan Jesucristo Jilirž mantita ojklaycan joz conkatchiča. ²⁷ Nižtiquiztan wejrnacqui Judastan nižaza Silžtan cuchanchinča, ančhucatan tii puntu parlizjapa. Nižaza ančhucaquiz tjapa tii puntuquiztan paljayaquiča. ²⁸ Wejtnacquizimi Espíritu Santužquizimi walikaztača tinacaqui. Wejrnacqui ančhucaquiz anaž tsjii liczi kuzi tjuz waquizasacha, anaž wejtnac liczi cuzturumpi paakatz waquizasacha. Jalla tiikaz paakatz waquiziča. ²⁹ Žoñiž paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anača lujlsqui. Nižaza čhjul animal ljocmi anača lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anača lujlsqui. Anača adulteriuquiz ojklayzqui, luctaka cjiñimi maataka cjiñimi. Zuma lucutiñipan kamsa. Jalla nuž kamaquiz niiqui, walikaz cjequiča ančhucqui. ¡Zumakaz ojklaya!” Jalla nuž cjižrtatača nii cartaqi.

³⁰ Nektanaqui nii cuchanta žoñinacaqui cartižtan ojkičiča Antioquía watja. Jalla nicju irantižcu, tjapa nii wajtchiz criichi žoñinaca juntazziča. Nektan nii carta intirjichiča. ³¹ Jalla nii carta liižcu, nii jilanacaqui walja chipchiča, nii zuma takunaca cjižržquitaž cjen. ³² Nižaza nii Judastan Silžtan Yooz taku paljayničtača. Jalla nuž paljaycan walja žoñinacžquiz kuzziča. Nižaza nii criichinacaqui tjurt'iñi kuzziz cjiskatchiča ninacž tawkžtan. ³³ Jalla tsjii kjaž tjuñinaca nicju kamchiča, Judastan Silžtan. Nektanaqui ninaca cuchanžquiñi jilanacžquin quejtz pecatča. Jalla nuž peccan parti criichinacaqui cjichiča:

—Yooz Ejpžtan ančhucqui zumakaz okalla.

³⁴ Jalla nektanaqui Judasqui ojkičiča. Ultimquiziqui Silasqui eclis tantiichiča. ³⁵ Nižaza Pabluqui Bernabežtan Antioquía wajtquin eclichizakazza. Nektanaqui parti jilanacžtan Yooz taku walja tjaajnatča ana criichi žoñinacžquiz, nižaza liwriñi Yooz taku paljayatča.

PABLUQUI WILTA YOOZ TAKU PALJAYI OJKČHA

³⁶ Jalla niž wiruñ Pabluqui Bernabežquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wiltaž jaziqui ojklalla. Jakzi watjanacquin učumqui liwriñi Yooz taku parlitažlaja, jalla nii jilanacžquin tjontjonžquilalla. Jaknužt kamčhaja jalla niichum cheržquilalla.

³⁷ Bernabequi Juan chjitz pecatča. Juanž tsjii tjuuqui Marcos cjitazakaztača. ³⁸ Niiž tuquiqui Panfilia wajtquin žejlcan, Marcosaqui Pablužquiztan Bernabežquiztan quepi zarakchiča. Ana iya chica ojklaychiča Yooz taku parlican. Jaziqui Pabluqui Marcos ana chjitz pecatča. ³⁹ Jalla nižtiquiztan Pablužtan Bernabežtan ch'aassiča. Nektanaqui jaljtichiča. Bernabequi Marcos chjitzcu tsjii warcu luzziča Chipre kjutñi ojkszjapa.

⁴⁰ Pabluzti Silas cjita žoñi illziča nižtan chica ojkiñijapa. Nii žejlñi jilanacaqui Pablužtan

Silžtan Yoozquin cumpjiichiča, Yooz zuma yanapajo. ⁴¹ Nekztan ninaca Siria yok kjutñi ojkchiča. Siria yokaran nižaza Cilicia yokaran ojklaychiča, iclizquiztan icliza ojklaychiča, criichi jilanaca tjurt'iñi kuzziz cjeyajo.

16

TIMOTEOQUI PABLO CUMPANT'ICHIČHA

¹ Nekztanaqui Pablužtan Silžtan irantižquichiča Derbe Listra cjita watjanacquiz. Jalla nicju tsjii Yoozquin criichi žoňžquiz zalchiča, Timoteo cjita. Niiž maaqui judío žontača, Yoozquin criiñtača. Niiž ejpqui griego žoñitača. ² Nižaza Listra wajtchiz criichi žoñinacami Timoteo rispitchiča. Iconio wajtchiz žoñinacami Timoteo rispitchizakazza. ³ Nekztanaqui Pabluqui Timoteo kjutzñi pecatča. Jalla nižtiquiztan Pabluqui judionacž cuzturumpi jaru Timoteo chimpuskatchiča, nii yokaran kamñi judionacaž ana quintra chiyajo. Timoteož ejpqui griego žoñitača, anatača judío. Jalla nuž cjen Timoteoqui ana chimpuchiztača, judionacaž irata. Jalla nii zizziča nii yokaran kamñi judionacaqui. ⁴ Nekztanaqui tjapa watjanaca ojklaycan, Pabluqui niiž mazinacžtan Jerusalén parlita quintu mazziča. Apostolonacami Jerusalén icliz jilirinacami, jalla ninacaž chiita taku quint'ichiča tjapa Yoozquin criichi jilanacžquiz. ⁵ Jalla nižtiquiztanaqui niiran žejlñi criichinacaqui Yoozquin walja tjapa kuzziz cjissiča. Nižaza zapuru Yooz jiczquiz luzatča iya žoñinacaqui. Jalla nižtiquiztan tsjanž yapatča Yoozquin criichi jilanacaqui.

PABLUŽ CHJUŽTA

⁶ Jalla nekztanaqui Espíritu Santuqui Pablužquizimi niiž mazinacžquizimi atajchiča, ana Asia yokaran Yooz taku parliñi ojklayajo. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Frigia, nižaza Galacia cjita yokanacaran ojklaychiča. ⁷ Jalla nuž ojklayžcu, Misia cjita lintiquin irantichiča. Jalla niwjtcan Bitinia yokquin luzquiz pecatača. Jalla nuž pinsan Jesucristužtan Espíritu Santužtan nii yoka luz ana munchiča. ⁸ Jalla nižtiquiztan Bitinia yokquin ana luzziča. Antis Misia yokquin watžcu, Troas cjita watja irantichiča. Jalla nii watjaqui pajk kot tjiiquiz želatča. ⁹ Jalla nicju tsjii ween Yoozqui Pablo chjuuzkatchiča. Chjuuzcan jalla tuž Pabluqui cherchiča, tsjii Macedonia wajtchiz žoñi cherchiča. Tsijsi želatča. Nižaza rocatča, tuž cjican: “Macedonia yok kjutñi kajžcalla amqui. Yanapt'alla”. ¹⁰ Jalla nuž wiiquin chjuuzcuqui Pabluqui tjacziča Macedonia ojkzjapa. Nižazakaz wejrnacmi tjaczinča Pablužtan ojkzjapa. Ultimupanž Yoozqui wejrnaca kjawziča, nawjk ojklayajo liwriiñi taku paljayajo.

PABLUŽTAN SILŽTAN FILIPOS CJITA WAJTQUIN OJKTA

¹¹ Jalla nekztanaqui Troas wajtquin tsjii warcu zalazzinča. Nekz luzcu ojkchinča. Nii pajk kot taypiquiz tsjii kolta yoka želatča, Samotracia cjita. Jalla nii tirichuc ojkchinča. Niiž jaka tažuqui Neápolis cjita watja irantichinča. ¹² Jalla nekztan ojkchinča Filipos cjita watja. Nii watjaqui tuquitanpacha romano cjita wajtchiz žoñinacaž julžtatača. Jalla Macedonia yokquin nii watjaqui tsjan chekan pakjitača yekja watjanacquiztanaqui. Jalla nicju tsjii kjaž maj kamchinča. ¹³ Tsjii jeejz tjuñquiz wajtquiztan ulanchinča, nižaza puj atquin. Jalla nicju žoñinacaqui ajczñitača, Yoozquin mayizi. Jalla nuž žejlcan wejrnacqui julzinča. Nekztanaqui liwriiñi Yooz taku palt'ican, nii ajczi maatakanacžquiz paljaychinča. ¹⁴ Tsjaa maatakqui Lidia cjititača. Naaqui Tiatira cjita wajtchiz žontača. Nižaza naaqui fin murat telanaca tuyiñtača. Naa žonqui Yoozquin walja kuz tjaachintača. Jalla nuž cjen, Yoozqui naaža kuzquiz Pabluž chiita taku catokskatchiča. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan naa žonqui bautistatača naaža familianacžtanpacha. Nekztanaqui wejtnacaquiz roct'ichinča, tuž cjican:

—Anchucqui ultimupan wejrqui Jesucristužquin criichinčhataqui cjičhaj niiqui, wejt kjuyquin tjonžcalla alujazjapa. —Nuž roctiquiztan naaža kjuyquiz wejrnacqui alujazzinča.

¹⁶ Tsjii noojiqui wilta Yoozquin mayiziz yokquin ojkan, wejrnacqui tsjaa zajriž tanti turatan zalchinča. Naa turqui ariwiñi zizzintača. Naaqui patrunž manta payiñtača. Jalla nižtiquiztan walja paaz ganiñtača naaža patrunžjapa. ¹⁷ Naa turqui Pablužquiz nižaza wejtnacaquiz apzñi kallantichinča. Jalla nuž apzcan kjawiñtača, tuž cjican:

—Tii žoñinacaqui arajpach Yooz sirwiñiča. Nižaza ančucaquiz liwriñi Yooz taku paljayñiča. —Jalla nuž kjawcan chiichinča.

¹⁸ Zapuru nižta kjawcan wejtnacaquiz apzniñtača. Jalla nižtiquiztan Pabluqui naažajapa tsjii zkoluc žawjznawčž cjetča. Jalla nuž cjen naaža kjutñi quejpžcu cherziča. Nižaza naa tanñi zajrižquiz chiichiča, tuž cjican:

—Zajra, Jesucristuž tjuuquiz am ulna cjiwča taa turaquiztan.

Jalla nii orapacha nii zajraqui naa turaquiztan ulanchiča.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan naa tura patrunanacaqui naaža ariwiñiquiztan ana iya paaz gani atchiča. Jalla nuž cjetča nii patrunanacaqui. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Pablužtan Silžtan tanchiča. Nekztanaqui pajk plazquin chjitchiča nii wajt pajk jilirinacž yujquin. ²⁰ Juez jilirinacžquin prisintiskatchiča, tuž cjican:

—Tii judío žoñinacaqui učum žoñinaca aptjapča. ²¹ Nižaza ninacž tsjemat cuzturumpinaca tjaajinča. Jalla nii cuzturumpinaca učumqui anaž catokz waquiziča. Nižaza ana niicama kamz waquiziča. Lii quintrača. Učumnacaqui roman žoñinacžumča.

²² Jalla nuž chiitiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Pabluž nižaza Silž quintra tjojtichiča. Nižaza nii juez jilirinacaqui mantichiča, ninacž kujtta zquiti chjojčžinajo, nekztan paržtan wjajtajo. ²³ Jalla nuž walja wjajtžcu, carsilquiz chawjčchiča. Nižaza nii carsila itzñi žoñi mantichiča, ninaca zuma wijilajo. ²⁴ Jalla nuž mantitiquiztan, nii carsila itzñi žoñiqui ninaca carsil kjuyl majcchiča, nawjk c'utžjati. Jalla nekzi pajk mazu madera želatča, niiqui žoñi castics maderapantača. Nii maderquiz ninacž kjojcha majcžinchiča.

²⁵ Jalla nuž cjenami chica arama Pablužtan Silžtanaqui Yoozquin mayizican želatča. Nižaza Yooz wirsu itscan želatča. Jalla nuž mayizan, nuž itsan, nii parti carsilquiz chawjcta žoñinacaqui nonziča. ²⁶ Jalla nekztanaqui tiripintit tsjii tembloraž tjonchi. Nekztan nii carsil yokanacami pirkanacami liwj chekjinskatchiča. Jalla nuž chekjintiquiztanaqui tjapa nii carsil zananacami justokaz cjetsiča. Nižaza nii preso žoñinacž čejlta carinanacami justokaz jersiča. ²⁷ Jalla nižta watžcu, carsil itzñi žoñiqui tjaji wajtsiča. Nii carsil zananaca cjetsi cheržcu, “Pris žoñinacaqui atipchiž caa” nuž cjican pinsičiča. Jalla nuž pinsiscu, niž pajk cuchillu jwessiča, cuchillžtan persuna conzjapa. ²⁸ Nekztanaqui Pabluqui kjawchiča, tuž cjican:

—Anam persunpacha čhjojrichaquiča. Tjapa chawjcta pris žoñinacami tekz žejlča.

²⁹ Jalla nekztanaqui nii carsila itzñi žoñiqui micha tjeesnaj cjichiča. Nekztanaqui carsil kjutñi zati pariju luzziča, walja tsucchi chekjincan. Nekztan Pabluž Silž kjojchquiz tuzi t'oksiča. ³⁰ Nekztanaqui zancu jwescu, pewcziča, tuž cjican:

—Jilanaca, wejr liwriita cjisjapa, žčhjulut wejr paaz waquizasaya?

³¹ Pablužtan Silžtanaqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesucristo Jiliržquiz tjapa kuztan criya. Jalla nuž cjenauki liwriita cjequiča am familianacžtanpacha.

³² Jalla nekztanaqui Pablo Silasqui nižžquizimi niž kjuj familianacžquizimi Yooz taku paljaychiča. ³³ Nii weenpacha nii carsila itzñi žoñiqui ninacž čhjojri awjžinchiča. Jalla nekztanaqui niimi tjapa familianacami bautista cjissiča. ³⁴ Nekztanaqui nii carsila itzñi žoñiqui Pablužtan Silžtan jalla ninaca chjitchiča persun kjuya. Niž kjujquin čhjeri tjaachiča. Nii žoñiqui familianacžtanpacha walja cuntintutača Yoozquin crižcu.

³⁵ Nii wenziqui juez jilirinacaqui zultat policianaca mantichiča carsilquin, Pablužtan Silžtan cutz ortinžtan cuchanchiča. ³⁶ Ninacaž carsilquin irantitan, nii carsila itzñi žoñiqui Pablužquiz cjichiča:

—Nii juez jilirinacaqui wejtquin ortina apayžquichiča, ančhuc cutznajo. Nižtiquiztan ančhucqui jazic liwriiž okaquiča.

³⁷ Pabluzti nii zultat policianaczquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejrnacqui roman parti žoñinactča. Tjapa tii wajtquiz žejlñinacz yujcquiz wejr-naca wjajtchiča, ana wejtnacaquiz zumpacha pewczcu. Nekztanaqui inapacha wejrnac carsilquiz majcchiča. ¿Jaziqui ančhucqui wejrnaca chjojzaka cuts pecya? ¡Anaž cjesača! Antiz ninacaj persuna wejrnac tii carsilquiztan jwesi tjonla.

³⁸ Nekztanaqui nii policianacaqui ojkcžcu nii juez jilirinaczquiz tjapa nii puntuquiztan quint'ichiča. Pablužtan Silžtan roman parti žoñinacquiztan, jalla nii quintu zizcu, ancha tsucchi cjissiča. ³⁹ Jalla nižtiquiztan pertuna mayizi ojkičiča. Nekztanaqui nii jilirinacaqui tjonžcu jwessiča. Nekztan Pablužquizimi Silžquizimi rocchiča, tuž cjican:

—Tii wajtquiztanž ulna.

⁴⁰ Jalla nekztanaqui carsilquiztan ulanžcu Pablužtan Silžtan Lidia kjuya ojkičiča. Jalla nekztanaqui criichi jilanaca cheržcu, “Tjurt'iñi kuzziz cjee ančhucqui” cjican chiižinchiča. Nekztanaqui ojkičiča.

17

ŽOÑINACAŽ APTJAPŽTA TESALONICA WAJTQUIN

¹ Jalla nekztanaqui wilta ojkičiča, Pablužtan Silžtanaqui. Anffipolis nižaza Apolonia jalla nii yokanaca watchiča. Nekztanaqui Tesalónica cjita pajk watja irantichiča. Jalla nekzi tsjii judionacz ajcz kjuya želatča. ² Nii wajtquin Pabluqui nii aczj kjuyquin ojkičiča, niiž cuzturumpi jaru. Tsjii čhjep jeez tjuñinacquiziqui Pabluqui nii ajczñi žoñinaczquiz paljaychiča, nii tuquitan cijirta Yooz tawk jaru. ³ Yooz tawkquiztan tjaajinchiča Jesucristuž puntuquiztan, tuž cjican:

—Jesucristuqui sufrispantača, niiž ticzcama. Niiž ticziquiztan jacatatspantača. Nii Jesusapachača Yooziž cuchanžquita Cristuqui. Jalla nuž ančhucaquiz paljajuča.

⁴ Jalla nii paljaytiquiztan yekjap judionacaqui Jesucristužquin criichiča. Nekztanaqui ninacaqui Pablužtan Silžtan juntu cjissiča. Nižaza walja griego parti žoñinacaqui Jesucristužquiz criichizakazza. Tuquiqui Yooz Ejpkaz sirwichiča. Nižaza walja rispitta maatakanacaqui Jesucristužquin criichizakazza. ⁵ Jalla nuž cjen ana criiñi judionacaqui ancha iñiziñi cjissiča. Nekztanaqui nii ana criiñinacaqui yekjap ñejo kuzziz žoñinaca juntjapchiča, Pabluž Silž quintra parlizjapa. Nekztanaqui ninacaqui juc'anti žoñinaca juntichiča. Nii žoñinaca juntižcu, žoñinaca aptjapchiča Pabluž Silž quintra. Nekztanaqui tjapa nii quintra aptjapžñi žoñinacaqui Jasonž kjuya ojkičiča. Jalla nuž ojkcžcu, nii kjuya muyuntichiča, Pablo Silas kjurcan. Nii pucultan žoñinaca jwes pecatča, parti žoñinaczquiz intirjizjapa. ⁶ Pero Jasonž kjuyquiz Pablo Silas ana watchiča. Nižtiquiztanaqui nii quintra žoñinaca Jason tanchiča, nižaza yekjap nekž žejlñi jilanacztan. Nekztanaqui nii criichinacaqui chjichtatača wajt jilirinacz yujcquin. Nii jilirinacz yujcquiz želan, nii quintra žoñinacaqui altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—Tii žoñinacaqui jakziquin ojktčhaja, nekž žejlñi žoñinacz kuz turwayskatča. Jalla tinacaqui tekz tjonchizakazza, ana wal kamaña quejpskatzjapa. ⁷ Jasonqui niiž kjuyquiz Pablo Silas alujchitakalča. Nižaza tinacaqui cjiča, yekja chawc jiliri žejlča, Jesusa cjita. Nužukaz cjiča tinacaqui. Jalla nuž cjenaqui niiqui ancha učhum lii quintrača, nižaza učhum roman chawc jilirž quintrača. —Nuž cjican quintra chiichiča.

⁸ Jalla nuž nonžcu, tjapa nii wajtchiz žoñinacami jilirinacami walja žawjchiča. ⁹ Ultimquiziqui Jasonqui niiž mazinacztanpacha tsjii wali printa tjaachiča, ninaca cutta cjeajo.

PABLUŽTAN SILŽTAN KAMTA BERA CJITA WAJTQUIN

¹⁰ Jalla nii nooj weenpacha criichi jilanacaqui Pablužquiz Silžquiz nii wajtquiztan ulanskatchiča. Nekztan Berea cjita watja ojkičiča. Jalla nicju irantižcu, judionacz ajcz kjuya luzziča. ¹¹ Jalla nii judionacaqui tsjan zuma kuzziztača nii Tesalonic wajtchiz judionaczquiztan. Tjapa kuztan Yooz taku catokñitača. Nižaza zapuru ninacaqui tuquita

cjirta Yooz taku ližcu ližcu zumpacha tantiichiča, nii Pabluž Silas chiita taku, werara ana werara, jalla nii zizjapa. ¹² Jalla nižtiquiztan walja nii judionacaqui Jesucristužquin criichiča. Nižaza walja griego parti žoñinacaqui criichizakazza, rispitta luctakanacami maatakanacami criichizakazza. ¹³ Jalla nekztanaqui nii Tesalónica wajtchiz judionacaqui nonziča, Pabluqui Berea wajtquin Yooz taku paljayñi ojkchiča. Jalla nii quintu zizcu, Berea watja ojkchiča. Jalla nicju ninacaqui žoñinaca žawjwaž zjijcanchiča, Pabluž quintra. ¹⁴ Jalla nuž cjen nii criichi jilanacaqui ana enenskatžcu Pablo cuchanžquichiča pajk kot kjutñi. Silžtan Timoteožtan, jalla ninacazti Berea wajtquiz eclichitača. ¹⁵ Nekztanaqui Pablužtan cumpant'iñi žoñinacaqui Pablo chjitchiča Atenas cjita watja. Jalla nekztanaqui quejpžquichiča tii takunacžtan: “Silžtan Timoteožtan, jalla ninacaqui Pablužquin apura irantiz waquiziča”, cjican.

PABLUŽ KAMTA ATENAS CJITA WAJTQUIN

¹⁶ Nekztan Pabluqui Silas Timoteo tjewsnatča. Atenas cjita wajtquiz žejlcan, wacchi žoñiž paata yooznaca cherchiča. Nii wajtquiziqui jakzimi žoñiž paata yooznacapanikaz želatča. Jalla nuž cheržcu niž kuzquiz ancha sint'ichiča. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan Pabluqui judionacž ajcz kjuyquin paljaychiča. Judionacžquizimi Yooz rispitiñi žoñinacžquizimi paljaychiča. Nižaza zapuru pajk plazquin paljaychiča, ojklajñi žoñinacžquiz. ¹⁸ Jalla nii plazquiz tsjii istutiiñinaca želatča. Parti nii istutiiñinacaqui Epicúreos t'akquiztantača. Parti nii istutiiñinacazti Estoicos cjita t'akquiztantača. Jalla ninacaqui Pablužquiz paljaychiča. Nekztanaqui yekjap istutiiñinacazti cjichiča:

—¿Jaknužkat tii žoñic chiičhani, waljaž chiiča pero? ¿Čhjulut intintiskatz pecjo?

Yekjap istutiiñinacazti cjichiča:

—Niiča yekja yooznacž puntuquiztan paljayñiqui.

Pabluqui Jesusiž puntuquiztan nižaza ticzquiztan jacatatz puntuquiztan chiichiča. Jalla nuž chiitiquiztan nii istutiiñinacaqui nižta chiičiča. ¹⁹ Nekztanaqui nii istutiiñinacaqui Pablo chjitchiča tsjii Areópago cjita yokquin. Jalla nicju ajczñitača parlizjapa. Nekztan Pablužquiz chiičiča tuž cjican:

—Nawjctan amqui tsjii ew tjaajintanaca zjijcchamča. Jalla nii ew taku ziz pecuča wejrnacqui. ²⁰ Amqui tsjemat istrañchuc takunaca chiiča. Kjažt cjii nii takunacaya, jalla nii intintaz pecuča wejrnacqui.

²¹ Nii Atenas wajtchiz žoñinacaqui nižaza nii parti wajtquin kamñi žoñinacaqui čhjul ew takunacami nonzkaz pecatča. Nižaza čhjul ew takunacami chiiz kaz pecatča. Jalla nii ew takunacquizkaz ninacž kuz tjaañitača.

²² Jalla nii Areópago yokquin Pabluqui ninacž taypiquin tsijtsiča. Jalla nuž tsijtscu, tuž cjichiča:

—Atenas wajtchiz žoñinaca, ančhucqui wacchi yooznaca rispitiñchucča, jalla niil cheruča. ²³ Tii wajtquiz ojklajcan, wejrqui ančuca silunaca cherchinča. Nižaza tsjii silquin cherchinča tuž cjiirta: “Tii siluqui ana pajta Yooz sirwizjapača”. Nii ana pajta Yooz ančhucqui rispitiča, ana pajžcupacha. Jalla nii ana pajta Yooz puntuquiztan chiyuča.

²⁴ 'Nii Yoozqui tii muntu paachiča, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi cusasanaca. Jaziqui arajpachquinami yokquizimiž mantiča. Nii Yoozqui žoñinacž kjuyta timplunacquiz ana kamča. ²⁵ Anaž čhjulumu pecča, žoñiž sirwita paataqui. Niipachaž zapa maynižquiz žeti tjaacha, nižaza quera atquiztan jeejsjapa tjaacha, nižaza tjappacha tjaacha žoñinacžquiz.

²⁶ 'Tsjii lucutiñi žoñžquiztan tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca tjonkatchiča Yoozqui, tjapa kjutñi tii muntuquiz kamajo. Nižaza žoñinacž žejtz timpumi ticz timpumi, jalla nii Yoozpachaž mantiča. Nižaza jakziquin tsjii žoñiqui kamslaja, jalla niimi zakaz mantiča Yoozqui. ²⁷ Jalla nuž mantichiča Yoozqui, žoñinaca nii kjurajo, nižaza wachajo. Ultimupanča Yoozqui učhumnacaquiztan anaž ažkquin žejlča. ²⁸ Yooziž cjen učhumqui žejtča, nižaza ojklajča. Jalla nižtazakaz yekjap ančucaquiztan cjiirchiča,

tuž cjican: “Yooziž paatača učhumqui”. ²⁹ Nekztanaqui učhumqui Yooz paatiquiztan, učhumlaqui anaž pinsic waquiziča, tuž cjican: “Ultim Yoozza žoñiž paataqui, korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, jalla nižta žoñiž paataqui”. ³⁰ Tuqui timpuqui žoñinacaqui Yooz puntuquiztan ana zumpacha zizziča. Jalla nuž cjen Yoozqui žoñinacž uj awantichiča. Anziqiu tjapa tii jazta žoñinacžquiz mantichiča, tuž cjican: “Persun uj pajžcu, kuzza campiya”. ³¹ Nekztanaqui Yoozqui tsjii tjuñi utchiča, tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca werara pjalzjapa. Tsjii Yooziž illzta žoñiqui tjapa žoñinaca pjalaquiča, Yooz Ejpž cuntiquiztan. Yoozqui nii illzta žoñi ticziquiztan jacatatskatchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui kjanapacha tjeeziča, nii žoñiqui illztatača pjalñijapa, jalla nii. Jaziqui niižquin criya. —Nuž paljaychiča Pabluqui.

³² Jalla nii ticziquiztan jacatatchi quintu nonžcu, yekjapanacaqui tjassiča. Yekjapanacazti cjichiča:

—Tii jarquin tii amiž chiita puntuquiztan wilta nonznachani.

³³ Jalla nekztanaqui Pabluqui ninacžquiztan ojkchiča. ³⁴ Yekjapanacazti Pablužquiz apziča, niiž taku criižcu. Ninacžquiztan tinaca želatča: Dionisiotača tsjiiqui, nižaza niiqui Areópago cjita t'akquiztantača. Nižaza Dámaris cjiti tsjaa maatak žonqui criichintača. Nižaza tsjii kjaž iya žoñinacaqui criichiča.

18

PABLUŽ KAMTA CORINTO CJITA WAJTQUIN

¹ Wiruñiqui Pabluqui Atenas wajtquiztan ulanchiča. Corinto cjita watja ojkchiča. ² Jalla nicju tsjii judío žoñžtan zalchiča. Nii žoñiqui Aquila cjitatača. Ponto yokquiztan tjonchitača. Niiž tuquiqui Claudio cjita chawc jiliriqui mantichiča tjapa judío žoñinaca Roma wajtquiztan ulnajo. Jalla nižtiquiztan Aquilaqui Italia yokquiztan ulanspantača, niiž tjunatanpacha, Priscila cjiti. Ninacžquin Pabluqui tjonžni ojkchiča. ³ Pablužtan ninacžtan tsjii oficiuchiztača, tultu kjuya paañitača. Jalla nižtiquiztan Pabluqui ninacžtan kamchiča junto nii tultu kjuya langzjapa. ⁴ Zapa jeejz tjuñquiz Pabluqui judionacž acjz kjuya ojkñitača. Jalla nicju judionacžquiz Yooz taku paljayñitača, nižaza ana judío žoñinacžquizimi. Zuma razunchiz tawkžtan paljaychipanča ninacž zumpacha intintazni cjisnajo.

⁵ Nekztan Silžtan Timoteožtan Macedonia yokquiztan irantižquichiča. Nekztanaqui Pabluqui Yooz takupanž paljayatča. Yekja langzñijapa timpu ana želatča. Nižaza Pabluqui judío žoñinacžquiz kjanacama intintiskatchiča, Jesusaqui ninacž tjewžta Cristučha, jalla nii. ⁶ Nii judío žoñinacazti quintra cjissiča Pablužjapa. Nižaza niiž quintra anawalinaca chiichiča. Jalla nižta niiž quintra chiitiquiztan Pabluqui niiž zqiti tsajttsajtsinchiča, ninacž quintra tsjii siñala cjeajajo. Nižaza cjichiča:

—Ančhucqui infiernuquinž tjojttaž cjequičha, liwriiñi Yooz taku ana nonzinčhucča, nekztan. Jalla nuž castictaž cjen, ana wejtquiz uj tjojtNASAča. Ančhucqui kuzinpan Yooz taku ana criiz pecča. Tonjtan nawjchuc wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquin okača, ninacžquin liwriiñi Yooz taku paljayžcača.

⁷ Nekztanaqui nii ajcz kjuyquiztan ulanžcu tsjii Justo cjita žoñž kjuya ojkchiča. Nii žoñiqui Yooz sirwiñitača, nižaza ajcz kjuy latuquiz kjuychiztača. Jalla nekž žejlñitača. ⁸ Nii ajcz kjuy jiliriqui Crispo cjitatača. Niiqui niiž familianacžtanpacha Jesucristužquin criichiča. Nižaza walja Corinto wajtchiz žoñinacaqui Yooz taku nonžcu criichiča. Nekztanaqui bautista cjissiča. ⁹ Jalla nekztanaqui tsjii ween Yooz Jiliriqui Pablo chjuuzkatchiča. Nii chjuužtiquiztan Yoozqui Pablužquiz cjichiča:

—Ana eksna amqui. Tirapan Yooz taku parla. Yooz taku paljayñi langzquiztan ana jayta. ¹⁰ Wejrqui amtan chicapachača. Anaž jakziltami amquiz tani atasacha, ana wali paazjapaqui. Nižaza tii chawc wajtquiz muzpa žoñinacaqui wejtquin criyaquiča.

¹¹ Jalla nuž chjuuzcu Pabluqui nii Corinto wajtquiz tsjii wata tirzuchiz kamchiča, Yooz taku tjaajincan.

¹² Jalla niiž wiruñ judío žoñinacaqui Pabluž quintra tsjii kuzziz ajcziča. Nekztanaqui Pablo tanžcu, chawc jilirž yujcquin chjitchiča. Galión cjitatača nii Acay yok jiliriqi.

¹³ Jalla nuž chjichcu, nii chawc jiliržquiz cjichiča:

—Tii žoñiqui učumnaca lii quintraž ojklayča. Tiiqi žoñinacžquiz ana wal tawkžtan intintiskatča, niiž Yooz sirwizjapa. Pero niiž Yooz sirwizqui učumnaca lii quintrača.

¹⁴ Pabluž chiyawc cjen Galión cjita jiliriqi judionacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Judío žoñinaca, tii žoñiqui ana wejtnaca lii quintra paachiča. Nižaza ana chawc uj paachiča. Tsjii anawali paatasäča, nekztan ančucaž quijta razuna nonžtasäča.

¹⁵ Tii asuntuqui ančuca takucamakazla; nižaza žoñž tjuu puntuquiztan parlakazla; nižaza ančuca liiquiztankazla. Jaziqui ančucporaž parlasa; nižaza ančucporaž kjažmi arreglasa. Wejrqui anal tii ančuca lii puntuquiztan arreglis želuča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii jiliriqi nii žoñinaca tjirkatchiča niiž oficinquiztan. ¹⁷ Nii ajcz kjuya jiliriqi Sóstenes cjitatača. Jalla niiča quijchiqui. Jalla nuž nii jilirž tjirkattiquiztan, tjapa nii wajtchiz žoñinacaqui nii quijni žoñžtan kichi tansiča, jalla nekzpacha, nii jilirž yujcquizpacha. Nii Galión cjita jilirizti nuž kichjasanamí ana impörtichiča.

PABLUQUI ANTIOQUIA QUEJPCHIČHA

¹⁸ Nekztanaqui Pabluqui iyapan kamchiča. Nekztan nii criichi jilanacžquiz “Okučha” cjican ulanchiča. Nekztanaqui tsjii warcu zali ojkičiča, Siria yoka ojczjapa. Priscilatan Aquilžtan chica ojkičiča. Cencrea cjita wajtquiz, ima warcuquiz luzcan, Pabluqui niiž ach chara k'ala murchiča, tsjii compromitta cuzturumpi cumplisjapa. ¹⁹ Nekztanaqui warcuquiz ojžcu, Efeso cjita watja irantichiča. Jalla nicju Pabluqui Priscilatan Aquilžtan, jalla ninaca ecchiča. Nekztan Pabluqui judionacž ajcz kjuya ojkičiča. Jalla nicju nii ajczni judionacžtan parličiča. ²⁰ Nekztanaqui nii judionacaqui Pablo roct'ichiča, iya tsjii kjaž majžtan kamt'ajo. Pabluzti ana munchiča. ²¹ Jalla nekztan ima ninacžquiztan ojkan, Pabluqui cjichiča:

—Jerusalén watja irantistanča, pjijsa paazjapa. Pero Yooz munanaqui wejrqui quejpžcača ančucatan wilta zali.

Jalla nuž chiižcu, warcuquiz luzziča. Nekztanaqui Efeso wajtquiztan ojkičiča.

²² Nekztanaqui Cesarea cjita watja irantižcu, Pabluqui warcuquiztan ulanchiča. Jalla nuž ulanžcu Jerusalén watja ojkičiča, criichi jilanacžquin zalzjapa. Nekztan Antioquia wajt kjutni ojkičiča. ²³ Jalla nekz tsjii kjaž tjuñi kamžcu, wilta ojkičiča. Galacia nižaza Frigia yokanacaran ojklaychiča. Jalla niiran iclizquiztan icliza ojklaychiča, criichi jilanaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatzjapa.

APOLOS CJITA YOOZ TAKU PALJAYÑI

²⁴ Jalla nii timpuqui tsjii judío žoñiqui Efeso cjita watja irantichiča. Apolos cjita tjuuchiztača. Niiqi Alejandría pajk wajtchiz žoñitača. Nižaza niiqi Yooz taku walja zuma paljayñitača. Nižaza cjijrta Yooz taku zumaž zizatča. ²⁵ Nii Apoložquiz Yooz kamañ puntu walja tjaajintatača. Jaziqui walja tjapa kuztan Yooz taku parliñitača. Juanž bautistakaz cjenami Jesucristuž puntuquiztan walja kjana tjaajinchiča. ²⁶ Nekztanaqui Efeso wajtquiz žejlcan, Apolosqui ajcz kjuyquiz tjurt'iñi kuzziz tsijtsiča, Yooz taku paljayzjapa. Niiž paljayta taku nonžcu, Priscilatan Aquilžtan jalla ninacaqui tsjii latu Apolos chjitchiča, Yooz kamaña puntu tsjan kjana tjaajinzjapa. ²⁷ Jalla nekztanaqui Apoložquiz Acaya cjita yokaran ojklayz pecatča. Jalla nuž cjen jilanacaqui walja apoychiča, nižaza tsjii carta credencial apaychiča nii yokquin žejlñi jilanacžquiz, ninaca zuma risiwajo. Nii yokchiz jilanacaqui Yooz okzñiž cjen criichiča. Acaya irantiscuqui Apolosqui nii criichi jilanacžquiz zuma tjaajinchiča. ²⁸ Nižaza zuma razunquiztan chiican, tjapa žoñinacž yujcquiz nii quintra judionacž pinsitanaca tjeeziča, anapan zumaž ninacž razunaqui. Ninaca atipchiča. Nii quintra judío žoñinacaqui ana kjaž cji atchiča. Cjijrta Yooz tawk jaru intintiskatchiča, Jesusaqui ninacž tjewzta Cristučha, nižaza Yoozquiztan cuchanžquita Cristučha, jalla nii.

19

PABLUŽ KAMTA EFESO CJITA WAJTQUIN

¹ Acayquiztan quejpžcu, Apolosqui Corinto wajtquiz želatčha. Pabluzti curunac yoka watžcu, Efeso watja irantichičha. Jalla nicju tsjii kjaž Yoozquin criichi žoñinacžtan zalchičha. ² Jalla nuž zalžcu, Pabluqui pewczičha, tuž cjican:

—¿Ančhuc criiz oraqui Espíritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzzikay?

Ninacaqui kjaazičha, tuž cjican:

—Anaž. Nii Espíritu Santo puntuquiztan anawira nonzinčha.

³ Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pewczičha, tuž cjican:

—Ančhucqui, ¿čhjul bautismo tanzinčhuctaya?

Ninacaqui kjaazičha:

—Juanž bautismo tanzinčha —cjican.

⁴ Nekztanaqui Pabluqui cjichičha:

—Walikazza. Juanqui kuz campiiñi žoñinacžquiz bautisñitačha. Pero nii Juanž wirquin tsjiiqui tjonchičha. Jalla niičha Jesusaqui. Niiqui Yooz Ejpžquiztan cuchanžquita Cristučha. Jalla nižquin criiz waquizičha. Jalla nižtakaz Juanqui žoñinacžquiz chiižñitačha.

⁵ Jalla nii taku catokžcu, nii žoñinacaqui Jesucristo Jilirž tjuuquiz bautistatačha.

⁶ Nekztanaqui Pabluqui ninacž juntuñ kjaržtan lanchičha. Jalla nuž lanžnan Espíritu Santuqui tjonchičha. Jalla nižtiquiztan yekja takunacžtan parli kallantichičha. Nižaza Yooziž zikkatta puntunaca parličičha. ⁷ Jalla ninacaqui tsjii tuncapan žoñinacatakalčha.

⁸ Čhjep jiiž Pabluqui jalla nicju kamchičha. Jalla nuž kamcan ajcz kjuya ojknipan-tačha. Nii ajcz kjuyquin zuma tjurt'iñi kuzziz paljayñipantačha, Yooz mantita kamañ puntuquiztan intintiskatcan. ⁹ Yekjap žoñinacazti wira ana criichipančha. Ninacaqui chojru kuzziz cjissičha. Yooz kamañ quintra parličičha. Jalla nižtiquiztan Pabluqui ninacžquiztan zarakchičha. Nižaza criichi žoñinaca chjitchičha tsjii escuel kjuyquin. Nii escuelchiz žoñiqui Tiranno cjita tjuuchiztačha. Jalla nicju Pabluqui tjaajinchičha zapuru.

¹⁰ Jalla nuž tjaajincanaqui pizc wata kamchičha. Jalla nižtiquiztan tjapa nii Asia provincia yokquin kamñinacaqui Jesusa Jilirž liwriiñi quintu nonchičha. Judío žoñinacami, nižaza ana judío žoñinacami nii quintu nonchičha. ¹¹ Nižaza Yooz aztan Pabluqui wali pajk milajrunaca paachičha. ¹² Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui pañumi zquitimi Pablužquiz lanskatchičha. Jalla nuž lanskatzcu, nii pañumi zquitimi chjitchičha, laa žoñinacžquin. Jalla nižtiquiztan nii laanacaqui čhjetintatačha, nižaza nii žoñinaca tanñi zajranacami ulanskatchičha.

¹³ Tsjii kjaž judío žoñinacaqui ojklayatčha, zajranaca chjatkatcan. Jalla nuž chjatkatcan, nii žoñinacaqui Jesusa Jilirž tjuužtan ojklaz pecatčha. Nekztanaqui zajranacžquiz cjichičha:

—Zajranaca, ančhuc ulnaj cjiwčha, Pabluž parlita Jesús tjuuquiz.

¹⁴ Jalla nižta paachičha pakallaw judío jilazullcaqui. Ninacž ejpqui Esceva cjita tjuuchiztačha. Niiqui judiuž timplu chawc jiliritičha. ¹⁵ Nii pakallaw jilazullca nižta paan, tsjii žoñi tanñi zajraqui ninacžquiz cjichičha:

—Jesús pajučha. Nižaza Pablo pajučha. Ančhucqui ¿jectčhuctajo?

¹⁶ Jalla nižtiquiztan nii zajra tanta žoñiqui tsjii layžcu ninacžquiz tanzičha, kijchjapa. Nii zajraž tanta žoñiqui walja azziztačha. Jalla nii aztan ninaca atipchičha. Nižaza k'alapacha čhjojritchipančha. Nižtami chjojricta ana zquitchiz atipassičha nii pakallaw žoñinacaqui. ¹⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii Efeso wajtchiz žejlñi žoñinacaqui nii quintu zizzičha, judionacami, ana judionacami. Jalla nekztan walja eksnatčha. Nižaza Jesucristo Jilirž tjuu walja alawazzičha.

¹⁸ Nižaza walja criichi žoñinacaqui ninacž tuquita persun uj paatanaca pajžcu, kjanacama mazzičha. ¹⁹ Nižaza yekjap žoñinacaqui ima Yoozquin criican, laykican ojklayñitačha. Jalla ninacaqui ninacž layka ojklaz liwrunaca zjijcchičha. Nekztan k'ala nii liwrunaca ujkatchičha tjapa žoñinacž cheran. Pjijska tunc waranka pajk ultimu paaz,

nuž valorchiztača nii liwrunacaqui. ²⁰ Jalla nekztan nii criichi žoñinacaqui tjapa kjutñi Yooz taku paljayi ojklaychiča. Nekztan tsjan tsjan žoñinacaqui Yooz taku catokchiča.

²¹ Jalla niiz wiruñ Pabluqui niiz kuzquiz Macedonia nižaza Acaya yokanacquin tjonspanž tantiichiča. Jalla nuž wattan Jerusalén watja irantispánž tantiichiča. Nižaza Pabluqui cjichiča:

—Jerusalén watja ojkžcuqui, wejtlaqui Roma watja irantistanča.

²² Jalla nižtiquiztanaqui Pabluqui pucultan yanapñinaca cuchanchiča Macedonia. Nii pucultanaqui Timoteotača, nižaza tsjiiqui Erastotača. Pabluzti tsjii kjaž majjapa eclichiča Asia yokquin.

ŽOÑINACA APTJAPŽTA EFESO WAJTQUIN

²³ Jalla nii timpuqui walja žoñinaca aptjapziča, Yooz kamañ jicz puntuquiztan paljaytaž cjen. ²⁴ Nii aptjapñi achaqui Demetrio cjitatača. Jalla niiqui paazquiztan yooznaca paañitača. Jalla nuž paatiquiztan walja paaz canchiča, nižaza parti nižta paañinacaqui. Diana cjiti žoñiž paata yooz timplu irata jalla nii paachiča ninacaqui. ²⁵ Nekztan Demetrio cjita žoñiui tjapa nii yooznaca paañi žoñinaca juntichiča, nižaza niiz langzñi mazinaca juntichizakazza. Nekztanaqui tuž cjichiča:

—Jilanaca, ančhucqui zizza. Tii oficiuquiz langzcan, zuma paaz canča učumnacaqui, zuma kamzjapa. ²⁶ Tii Pabluqui ojklayča, “Žoñiž paata yooznacaqui anača ultim yoozqui”, cjican. Jalla nuž chiyan, walja žoñinacaqui niiz taku criiča, tii Efeso wajtquinami, nižaza tjapa tii Asia provincia yokquinami. Niiz taku criiču, učum yooznacquiztan zarakchiča. Jalla nii quintu nonchinčhucča, nižaza cherchinčhucča.

²⁷ Jalla nižtiquiztan tii učum langznacaqui anat cusa cjisnačhani. Nižaza učumž cansmi pertisnačhani. Anziqiu tjapa tii Asia provincia yokquin žejlñi žoñinacami nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacami naa yooz siñuri sirwiñiča. Pero Pabluz cjen, Diana cjiti pajk yooz siñuri timplumi ana rispittat cječhani.

²⁸ Jalla nuž Demetriuž chiita taku nonžcu, walja žawjchi cjissiča. Jalla nuž žawjžcu, kjawchiča tuž cjican:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz! —nuž cjican kjawchiča.

²⁹ Nekztan tjapa nii wajtchiz žoñinacž kuz turwayskatchiča. Nižtiquiztan nii wajtchiz žoñinacaqui Gayžtan Aristarcužtan, jalla ninaca kichi tanziča. Nii pucultanaqui Macedonia yokquiztan Pablužtan chica ojkhitača. Jalla nii pucultan tanžcu, pajk parliz kjuya chjitchiča. ³⁰ Nižaza Pabluqui nii kjuya luz pecatča, žoñinacžquiz paljayzjapa. Criichi žoñinacazti Pablo atajchiča, ana luzkatajo. ³¹ Nižaza yekjap Asia jilirinaca želatča, Pabluz amigonacatakalča. Jalla ninacaqui tsjii žoñi cuchanžquichiča Pabluzquin rocžinajo, nii parliz kjuyquiz ana luzajo. ³² Tampachquiztan juntazcu žoñinacaqui kjawchiča tjapaman razunanaca chiican. Aptjapziž cjen nekztan nižta kjawchiča žoñinacaqui. Ancha pajk ch'awjwa paatča. Jila manka žoñinacaqui čjul puntu ajcztažlaja ana zizziča. ³³ Yekjap žoñinacaqui nii ajczta puntu zumpacha intintiskatchiča Alejandružquiz. Nekztan niiqui tucquin tsijtskatchiča, nii judionacžquiztan tjurt'ižinajo. Nekztanaqui Alejandruqui kjara waytižcu ch'uj cjeej cjichiča. Nekztanaqui niiqui tjapa žoñinacž yujcquiz tjurt'ižinž tawkžtan chiiz pecatča. ³⁴ Parti žoñinacazti Alejandro judío žoñi cjican zizcu, wilta kjawchiča tsjii pizc ora. Tsjii joržtan tuž cjican:

—¡Viva Diana yooz siñura! ¡Viva tii Efeso wajtchiz yooz!

³⁵ Jalla nekztanaqui nii wajt secretariuqui žoñinaca ch'uj cjiskatžcu, paljaychiča tuž cjican:

—Efeso jilanaca, tii pajk yooz Diana siñura timplu tii Efeso wajtchiz žoñinacžquiz cumpjiitača. Nižaza arajpachquiztan tjojtžquichinča taa yooz siñuriqui. Tsjii maz cheechi tjonžquichinča. ³⁶ Jalla nii puntuquiztanaqui anaž jecmi nicasača. Jaziqiu ch'ujča cjee. Ima zuma tantiyazcan anača čjulumu paa. ³⁷ Tii ančuca zjijcta žoñinacaqui ana čjulumu chiichiča naa Diana siñurijapaqui, anazaž naa quintra čjulumu paachiča. ³⁸ Demetriužtan niiz langzñi mazinacžtan quijz pecčhaj niiqui,

nijjapa juez jilirinaca žejlča. Nii jilirinacžquinkaz ojkla, nii quiija arreglisjapaqui. ³⁹ Tsjii yekja puntu parliz pecchaj niiqui, zumpachaž ajczcuž parla. ⁴⁰ Tii aptjapzi puntuquiztan učum chiiz razunanacaqui ana žejlča. Jaziqiu učum gobiernuqui učumnac quintra uj tjojtNASAča, tii nooj aptjapztiquiztan. ⁴¹ Tii parlaqui žeržta cjila, —nuž cjichiča nii secretariuqui.

Nekztanaqui žoñinaca liwž cuchanchičha, persun kjuya okajo.

20

PABLUŽ OJKTA MACEDONIA NIŽAZA GRECIA

¹ Jalla nekztanaqui nii aptjapzta žoñinacaž ojkta, Pabluqui criichi žoñinaca kjawziča, ninacžquiz tjaajinzjapa. Nekztanaqui Pabluqui “Okaž” cjichiča, Macedonia yoka ojkzjapa. ² Jalla nii yokquin ojklaycan, criichi jilanacžquin zuma tawkžtan ancha p'ekinčaychiča, tjurt'iñi kuzziz cjeajo. Nekztanaqui Grecia yoka irantichiča. ³ Jalla nicju čhjep jiiz žejlchiča. Nekztan warcu zalz pecatča, Siria yoka ojkzjapa. Warcu tanawc cjen, Pabluqui quintu zizziča, judionacaqui niiž quintra parlassitaquiča, jalla nii. Jalla nižtiquiztan niiž warcuquiz ojcz cjetaqui nužquiz tijsičha. Yokaranpacha ojkchiča. Nekztan Macedonia yoka irantichiča. ⁴ Nižaza Pablužtan chica ojkchiqui tinacatača: Sopatertača (niiqui Berea wajtchiztača), nižaza Aristarcutača, nižaza Segundutača (niiqui Tesalónica wajtchiztača), nižaza Gayutača (niiqui Derbe wajtchiztača), nižaza Timoteotača, nižaza Tiquicutača, nižaza Trofimutača. (Jalla Tiquicuztan Trofimužtan Asia provinciquiztantača). ⁵ Jalla nii jilanacaqui wejnaca tuqui okjaychiča. Jalla nuž okjayžcu Troas cjita wajtquin wejrnac tjewziča. ⁶ Wejrnacqui ana liwaturchiz t'anta lujlz pijjsta paztan, Filipino cjita wajtquiztan zarakchinča tsjii warcuquiz. Tsjii pjijska tjuñquiztan Troas watja irantichinča. Jalla nicju kamchinča tsjii simana.

PABLUŽ KAMTA TROAS WAJTQUIN

⁷ Dominguqui wejrnacqui ajczinča, Santa Cena paazjapa. Jalla nuž ajczcu Pabluqui tjaajinchiča criichi jilanacžquiz. Jaka tažu zarakz cjen, chica aramacama tjaajinchiča. ⁸ Wejrnacqui tsewta pisuquin ajczintača tsjii kjuyquiz. Kjanzjapa wacchi michanaca tjeestatača. ⁹ Nižaza Eutico cjita tjowa ventanquiz julzi želatča. Pabluž ažkapacha chiyan, nii tjowaqui ancha tjaji tjonkatchičha. Nekztan nii ventanquiztan kossuc tjojtsičha, čhjep pisu kjuyquiztan. Ticzi waytitatača nii tjowaqui. ¹⁰ Nekztanaqui Pabluqui chjijwžquichiča. Nii tjowž juntuñ chutjatžcu žcojrziča. Nekztanaqui parti jilanacžquin cjichiča:

—Anača tsucaquiča. Žejtča tiiqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui Pabluqui wila yawchiča tsewta pisuquin. Nekztan Santa Cena paachiča. Jalla nuž paažcu, Pabluqui tirapan parličičha kjantascama. Nekztan ojkchiča. ¹² Partinacazti zuma kuzta ecličičha. Nii tjowa vivož cjen, cuntintu nii tjowa chjitchičha.

¹³ Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz okjaychinča Asón yokacama. Pabluzti kjojchuñ ojcz pecatča. Asón wajtquiztan Pablo zakaz warcuquiz ojcz tantiichiča. Jalla nuž cjican kaztatača. ¹⁴ Nekztanaqui Asón wajtquin Pablužtan zalzinča. Nekztanaqui Pabluqui wejrnacatan chica warcuquiz luzziča. Nekztanaqui Mitilene kjutñi ojkchinča. ¹⁵ Mitilenequiztan ojkan, jaka tažuqui Quío latuquin watchinča. Kat tažuqui Samos cjita watja irantichinča. Nekztanaqui Trogilio cjita wajtquin jeejsassinča. Niiž jaka tažuqui Mileto cjita watja irantichinča. ¹⁶ Jalla nuž ojkchinča, Asia yokquin ana wacchi tjuñi žejljapa. Efeso wajtquin ana ojcz pecatča. Antiz Jerusalén watja apura ojcz pecatča Pabluqui. Jalla nicju irantis pecatča ima Pentecostés tjuñi tjonan. Jaknužquiztanami irantisquizpanž pecatča.

EFESO ICLIZ JILIRINACŽQUIN CHIIŽINTA

¹⁷ Mileto wajtquiz žejlcan, Pabluqui Efeso icliz jilirinaca kjawžquiñi cuchanchičha.
¹⁸ Jalla nii jilirinacaž tjontan, Pabluqui ninacžquiz tuž chiižinchiča:

—Weriž Asia yokquiz tjontan, nii tjuñquiztanpacha jaknužt ančhucatan chica kamtučhaja, jalla nii ančhucqui zizza. ¹⁹ Jalla nuž ančhucatan kamcan, humilde kuzziz Yooz Jiliržquiz sirwichinča. Nižaza criichi žoñinacžquiztan wejt kuzquiz sint'itiquiztan ancha kaachinča, nižaza ancha pruebanacami sufrichinča. ²⁰ Tsjan zuma kamañchiz cjisjapa ančucaquiz tjapa zumanaca tjaajinčinča, tjup kuzziz. Plazquinami calquinami tjaajinčinča, nižaza ančuca persun kjuyquiztan kjuya tjaajinčinča. ²¹ Nižaza judionacžquizimi ana judionacžquizimi paljaychinča wejrqui, tuž cjican: “Ančhucqui persun uj pajžcu, kuznaca campiya. Jesucristo Jiliržquin tjapa kuztan criya”. ²² Anziqui wejrqui Jerusalén watjal okača. Espiritu Santuž mantital okača. Jalla nicju čhjulut watačhaja, anal zizuča. ²³ Jalla tii puntukal zizuča. Tjapa watjaran weriž ojklayan Espiritu Santuqui wejtquiz chiichiča, tuž cjican: “Amqui carsilquiz chawctam cjequiča. Nižaza ancham sufraquiča”. ²⁴ Pero nii mazintiquiztanaqui wejr anal turwasnuča. Tii muntuquiz žejtjapa anaž importičha wejrqui. Wejt wiraqui anaž chekanaqui. Jesucristo Jilirž tjaata apóstol cargo, jalla nii cumplistanča chekanaqui. Yooziž tjaata kamañ jaru ojklayz pecučha, ticzcama. Liwriiñi Yooz taku parliz pecučha, Yooz zuma okzñičha cjican.

²⁵ Yooz mantuquiz kamz puntuquiztan ančucaquiz mazzinča. Anziqui ančhucqui wejttan anaž iya zalaquiča tekztan nawjchuc. ²⁶ Jalla nižtiquiztan ančucaquiz chiyučha, tuž cjican: Anaž jecmi ančucaquiztan wejtquin uj tjojtnasača, tuž cjican: ²⁷ “Pabluqui anaž tjapa Yooziž tjaata taku tjaajinchiča” cjicanaqui. Wejrqui tjapa Yooziž tjaata takunaca ančucaquiz mazzinča. ²⁸ Jalla nižtiquiztanaqui ančhucqui persunpachquiz cwitaza, nižaza parti ančuca iclizziz jilanaca cwitaquiča ančhucqui. Espiritu Santuqui ančhuc jilirižtakaz utchiča Yoozquin criichinaca cwitajo, nižaza Yooz tawk čhjeri tjaajo. Nii criichi jilanacž laycu Jesucristo Yoozqui niž persun ljoc tawkchiča, cruzquiz ch'awcžcu. Jaziqui criichi žoñinacača Jesucristužtaqui. ²⁹ Tsjii zakal zizuča. Weriž ojktan, yekja žoñinacaqui ančucaquin tjonaquiča ančhuc wichanzjapa, nižaza ančuca icliza akskatzjapa. Ninacaqui uuzi tanñi kitižtakaz luzcaquiča. ³⁰ Nižaza ančucaquiztan toscara chiiñinaca želaquiča tsjii kjutñi criichi jilanaca chjitzjapa toscar tawkžtan. ³¹ Jaziqui ančhucqui zumpacha cwitaza. Wejrqui čhjep wata intiru majiñami weenami zapa mayni ančucaquiz tjaajinčinča. Nižaza ančucaquiz chiičhižincan, ancha kaachinča.

³² Jaziqui jilanaca, ančhucqui Yoozquin cumpjiyuča. Nižaza Yooz zuma taku zumpachaž catoka. Jalla nuž cjen ančhucqui tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Nekztan Yoozquiztan irinsa tanznaquiča tjapa Yooziž t'akžta žoñinacžtan. ³³ Wejrpachača paazmi zquitimi anapan pecchintqui jecžquiztanami. ³⁴ Antiz wejrtča persun kjaržtan langziñtqui, čhjulut pecatučhaja, jalla nijapa, nižaza wejttan chica ojklayñi žoñinacžjapami. Jalla nii puntuquiztanaqui ančhucqui zumpachaž zizza. ³⁵ Jalla nužupan ančhucqui langz waquiziča, t'akjir žoñinacžquiz yanapzjapa. Jalla nuž kjana tjeezinča persuna langzcan. Nižaza Jesús Jilirž chiita taku cjuñzna. Jalla tuž cjiča nii chiitaqui: “Onanñi žoñinacaqui juc'ant cuntintučha tanzñi žoñinacžquiztanaqui”.

³⁶ Jalla nuž chiižcu, Pabluqui quillziča, tjapa nii žejlñi hermanonacžtan, Yoozquin mayizizjapa. ³⁷ Jalla nekztanaqui tjapa nii jilanacaqui kaachiča Pabluž ojcz cjen. Pablo žcojrziča, nižaza chjulziča. ³⁸ Pabluqui cjichiča:

—Wejrqui okača, jaziqui anaž iya wejr cheraquiča. —Jalla nižtiquiztan nii jilanacaqui ancha llaquita cjissiča.

Jalla nekztanaqui warcu luzcama chica ojkičiča.

¹ Jilanaca eccu, warcuquiz luzzinča. Nekztan Cos cjita yok tirichuc ojkchinča. Jaka tažuqui Rodas cjita yokquin ojkchinča. Jalla niwjctan Pátara cjita watja ojkchinča. ² Jalla nii Pátara wajtquiztan tsjii Fenicia kjutni ojkni warcu zalchinča. Nekztan nii warcuquiz luzcu ojkchinča. ³ Jalla nuž ojkcan Chipre cjita yoka ažkquin cherchinča. Chipre yokaqui zkar latuquintača. Tira ojkchinča Siria yoka irantizcama. Tiro cjita wajtquiz kuzi ecz želan, nekztan Tiro watja luzziča. ⁴ Jalla nicju criichi jilanaca kjurchinča, zalañcama. Nekztanaqui ninacžtan kamchinča tsjii simana. Ninacaqui Espíritu Santuž cjen chiikatchiča Pablužquiz, tuž cjican:

—Amqui anatača ojkzqui Jerusalén watja.

⁵ Simanaž wattan, Tiro wajtquiztan ulanchinča. Nižaza tjapa nii wajtchiz criichi žoñinacaqui maatakanacžtanami ocjalanacžtanami wejtnacaquiz cumpant'ichiča wajtž tjiya. Jalla nicju tsjii k'ara želatča, kot atquin. Nii k'arquiz quillžcu Yoozquin mayizassinča. ⁶ Nekztanaqui zumpacha kjara tansascu, jaljtassinča “Kjažllami okall” cjican. Nekztanaqui wejrnacqui warcuquiz luzzinča. Ninacazti kjuya quejpciča.

⁷ Nekztanaqui Tiro wajtquiztan zarakchinča, Tolemada cjita watja irantiscama. Jalla nicju criichi jilanacžquin tsaani ojkchinča. Jalla nekztanaqui tsjii nooj kamchinča nii jilanacžtan. ⁸ Niiž jaka tažuqui Pablužtan wejtnacatan ulanchinča. Nekztan Cesarea cjita watja irantichinča. Jalla nii wajtquiz irantižcu Felipž kjuya ojkchinča. Jalla niitača liwriiñi Yooz taku parliñiqui jalla nii oficiuchiztača. Niiž tuqui Jerusalenquin pakallawk jilanaca illztatača, Yooztajapa langzjapa. Tsjiiqui nii Felipitača. Jalla niiž kjuyquin kamchinča. ⁹ Nii Felipiqui pajkpaltan ana zalzi tjunmatanacchiztača. Nižaza ninacaqui Yoozquiztan zizta taku parliñi profetanacatača. ¹⁰ Jalla ninacž kjuyquin tsjii kjaž maj kamžcu, tsjii Agabo cjita žoñiqui tjonchiča Judea cjita yokquiztan. Nii žoñiqui Yooz taku parliñi profetatača. ¹¹ Jalla nii žoñiqui wejrnac tjonžni tjonchiča. Nekztanaqui Pabluž jweranta kojch aptichiča. Nii kojchtan persun kojcha kjara jwersiča tuž cjican:

—Espíritu Santuqui tuž cjiča: “Jalla nižtapacha Jerusalén wajtquin judío žoñinacaqui tii kojch tuyñi žoñi jwernaquiča. Jalla nuž jweržcu, yekja wajtchiz žoñinacžquiz intirjaquiča”. —Nuž cjichiča Agabo cjita profetaqui.

¹² Jalla nuž nonžcu, wejrnacmi nižaza nii Cesarea wajtchiz criichinacami tjappacha Pablužquiz rocassinča ana Jerusalén watja okajo. ¹³ Pabluzti kjaaziča, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan ančhuc kaajo? ¿Kjažtiquiztan ančhuc wejr llaquizkatjo? Wejrqui Jesucristuž cjen listuča čejlta cjisjapami nižaza Jerusalén wajtquin ticzjapami.

¹⁴ Jaziqui wejtnaca razunžtan Pabluž taku ana atipi atchinča. Jalla nuž cjen ana tira chiichinča. Tiikazza cjichinča:

—Yooz Jilirž munañpaj cjila.

¹⁵ Jalla nekztanaqui ojkzjapa tjaczinča. Nekztan Jerusalén wajt kjutni ojkchinča. ¹⁶ Nižaza yekjap Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaquiz cumpant'ichiča. Tsjii ninacžquiztan Mnasón cjita žoñi želatča. Niiqui Chipre cjita wajtchiz žoñitača. Ažk wata Yoozquin criichipantača. Niiž kjuyquin alujazjapatača Jerusalén wajtquin.

PABLUQUI JACOBŽQUIZ TJONZIČHA

¹⁷ Jerusalén watja irantižcu, Yoozquin criichi jilanacaqui wejrnac ancha cuntintu risiwt'ichiča. ¹⁸ Niiž jaka tažu Pabluqui wejtnacatan Jacobžquin tjonžni ojkchiča. Jalla nicju tjapa nii Jerusalén icliz jilirinacaqui želatča. ¹⁹ Pabluqui jilanacžquiz tsaanžcu, tjappacha niiž ojklayta quint'ichiča. Yoozqui Pablužquiz wali pajk obranaca paakatchiča ana judío žoñinacž yokaran ojklayan. Jalla nii quint'ichiča Pabluqui. ²⁰ Jalla nii takunaca nonžcuqui, Yooz honora chiichiča. Nižaza Pablužquiz cjichiča:

—Jila, walikazza niiqui. Nižaza tekzi tsjii kjaž warank judionacaqui Jesucristužquin criichizakazza. Jalla nii zizzamča. Nižaza tjapa ninacaqui cjichipanča, “Moisés lii jaru ojkstanča” jalla nii. ²¹ Nižaza ninacaqui nonziča tii quintu: Amqui yekja

yokquin kamñi judionacžquiz tjaajinñamčha, “Moisés mantita lii ana cumplis waquizičha”, jalla nii. Nižaza ninacaqui am puntuquiztan tuž nonzičha: Amqui “Lucmajch wawanaca ana chimputa cjis waquizičha”, cjican tjaajinñamčha. Nižaza amqui “Učhum judío cuzturumpinac jaru ana paaz waquizičha” cjican tjaajinñamčha. Jalla nuž am puntuquiztan nonzičha tekz žejlñi hermanonacaqui. ²² Anziqui nii hermanonacaqui am tjonchi zizcu ajcznaquičha. Jaziqui, ¿jaknužum cjeequi? ²³ Amqui jalla tužum paačhaj. Tii Jerusalén wajtquiz pajkpaltan žoñinaca žejlčha. Ninacaqui compromitta taku cumplistančha. ²⁴ Amtan chica ninaca chjičha. Nekztan ninacžtan chica am učhum cuzturumpi paa. Nižaza ninacž gasto pacna, ninaca persun ach chara k'ala murta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan tjappacha intintiskataquičha, amqui učumnaca cuzturumpi ana quintračha, jalla nii. Jalla nuž chiichiiñinacaqui toscara cjitaž cjequičha. Ampachazakazim učhum lii jaru paačha. Jalla nuž intintaquičha tjappachaqui. ²⁵ Nižaza wejrnacqui nacjuñta wajtchiz ana judío criichinacžquiz cjiyrchinčha, tuž cjican: “Žoñiž paata yoozquiz wilana jawkta chjizwi anačha lujlsqui. Nižaza jora zkenzcu conta animal chjizwimi anačha lujlsqui. Nižaza luctakžtanami maatakžtanami anačha adulteriuquiz ojklazyzqui”. —Jalla nuž Pablužquiz chiichičha nii icliz jilirinacaqui.

PABLUQUI PRESO TANTATAČHA

²⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui nii pajkpaltan žoñinaca chjitchičha. Niiž jaka tažuqui ninacžtan chica cuzturumpi paachičha. Nekztanaqui timpluquin luzzičha čhjulatorat nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerznačhaja, jalla nii mazjapa. Nii cuzturumpi paaz tjuñinaca žerztan, Pabluqui persunjapami ninacžtajapami ofrenda tjaastančha. Nii puntu zakaz timpluquin mazñi luzzičha.

²⁷ Nii pakallawk cuzturumpi paaz tjuñinaca žeržmayatačha. Jalla nii ora tsjii kjažt judionacaqui želatčha Asia provinciquiztan tjonchi. Ninacaqui Pablo cherchičha timpluquiz žejlñi. Jalla nuž cheržcu, ninacaqui tjapa žoñinaca aptjapchičha Pabluž quintra. Nižaza Pablo tanzjapa jirchičha. ²⁸ Nekztan kjawchičha tuž cjican:

—Israel wajtchiz žoñinaca. Yanapt'alla. Tiičha anawal žoñiqui. Tiiqui tjapa kjutñi ojklaycan, žoñinacžquiz tjaajiñčha učhum nación quintrami, nižaza Moisés lii quintrami, nižaza tii timplu quintrami. Nižaza anziqui tii timpluquiz ana judío žoñinaca chjitchičha. Jalla nižtiquiztan tii Yooz timplu quintraž paačha. Učhum alajakazza tii arajpach Yooz timpluquiz luzpanqui. Ana judío žoñinacaqui ana luztančha. —Jalla nuž kjawchičha Pabluž quintra.

²⁹ Niiž tuquilla Pabluqui Trófimo cjita žoñžtan želatčha. Trofimuqui Efeso wajtchiz žoñitačha. Niiž pucultan chica cheržcu, nii judío žoñinacaqui tuž pinsatčha, Pabluqui timpluquin nii Trófimo chjitchižlani, cjican. Jalla nižtiquiztan Pabluž quintra kjawchičha.

³⁰ Tjapa žoñinacaqui Pabluž quintra žawjchi tjojktičha. Zati pariju tjonchičha timplu kjutñi. Nekztanaqui Pablo tanchičha. Timplu kjuyltan tanžcu zawncchuc joochičha. Nekztanaqui nii timplu zanami chawjczičha. ³¹ Ninacaqui Pablo conzmayatačha. Nekztan žoñinaca walja aptjapzi cjen, zultatž jiliržquin maztatačha. ³² Jalla nii quintu zizcu, walja apura zultatunaca juntassičha ninacž sargentunacžtan. Nekztan zati pariju jirchičha jakziquin tama žoñinaca želatčhaja, jalla nicju. Nekztanaqui žoñinacaqui nii zultatunaca sargentunacžtanpacha cherchičha. Nuž cheržcu Pablo kijtž cjen nužquiz apatatchičha. ³³ Jalla nekztanaqui nii zultatž jiliriqui macjatžcu Pablo preso tanchičha. Nižaza mantichičha, pizc carinžtan chelajo. Nekztanaqui žoñinacžquiz pewczičha:

—¿Ject teejo? ¿Čhjulu paachita tii žoñejo?

³⁴ Nii žoñinacazti tjapaman puntunaca chiican kjawchičha. Ancha altu joržtan arnan, nii zultatž jiliriqui ana intintasi atatčha. Jalla nižtiquiztan mantichičha, cuartilquin chjicha, cjican. ³⁵ Zultatž cuartil guardanacžquiz macjatžcan, zultatunacaqui Pablo waytižcu chjitchičha, ana nii žoñinacžquiz kijchkatzjapa. ³⁶ Niiž wirquiz tama žoñinacaqui apzquichičha, kjaw jawi:

—¡Ticzla tiiqui! ¡Panj ticzla! —cjican.

PABLUQUI PERSUNA TJURT'ICHIČHA

³⁷ Nekztanaqui Pabluqui cuartilquiz makawc cjen zultatž jiliržquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Wejrqui tsjii chiiz pecučha. ¿Wejr chiyasaya?

Nekztanaqui nii zultatž jiliri qui kjaaziča tuž cjican:

—¿Amqui griego taku chiiñam jaa? ³⁸ Jazi qui amqui anaž nii anawal egipt wajtchiz žoñimča. Nii qui ažk tjuñinaca gobiernuž quintra žoñinaca tjojtiskatchiča. Ch'ekti yokquin tsjii pajkpic warank guerrillero juntichiča gobierno niiž puestuquiztan ch-jatkatzjapa. ¿Ana nii egipto žoñimya?

³⁹ Nekztanaqui Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui judío žoñtča. Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinča wejrqui. Nii pajk wajtchiz žoñtča wejrqui. Jalla nižtiquiztan tii žoñinacžquiz paljayskatalla. — Nuž permiso maychiča.

⁴⁰ Nekztanaqui zultatž jiliri qui permiso tjaachiča, žoñinacžquiz paljayajo. Nekztanaqui Pabluqui tsijtsičha nii gradanac juntuiñ. Nižaza kjara waytižcu žoñinaca ch'ujquizkatchiča. Jalla nuž žoñinaca ch'ujquizkatžcu, Pabluqui hebreo tawkuiztan paljaychiča, tuž cjican:

22

¹ —Jilanaca, ejpnaca, wejrqui persunal tjurt'ača. Wejt takuž nonžna.

² Jalla nuž hebreo tawkžtan paljayan, walja ch'uj žejlchiča nii žoñinacaqui. Nekztanaqui Pabluqui paljaychiča, tuž cjican:

³ —Wejrqui judío žoñtča. Nawjc Cilicia cjita yokquin Tarso cjita wajtquin nassinča. Pero tekzi tii Jerusalén wajtquiz pajkchinča. Gamaliel cjita maestruqui wejr tjaajinchiča, učum atchi ejpnacž tuquita lii jarupanča tjaajinchi qui. Nižaza wejrqui tjapa kuztan Yoozquin sirwiñpanča, jaknužt ančhucqui tjapa kuztan učum cuzturumpi jaru paačhaja, jalla nuž. ⁴ Tuquiqui wejrqui Yooz jiczquiz ojklayni žoñinaca taniñtača, conañcama. Nižaza Yoozquin criichi luctaka cjiñimi maataka cjiñimi preso tanžcu, cheliñtača carsilquiz chawjckatzjapa. ⁵ Nižaza timplu jilirinacami tjapa wajt jilirinacami zizza, weraral chiyučha, nii. Ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, Damasco wajtquin učum judío jilanacžquiz tjeezjapa. Nekztan nicju ojckchinča, Yoozquin criichi žoñinaca tanzjapa. Tekzi Jerusalén wajtquiz zjijcžcu, casticz pecchinča. Jalla tii weriž ojklayta puntuquiztanaqui tii Jerusalén jilirinacaqui kjanacama declarasača.

PABLUQUI JESUCRISTUŽTAN ZALCHIČHA

⁶ 'Carta credencial tanžcu, wejrqui Damasco watjal ojckchinča. Nižaza taypur ora irantiz cjen, tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichiča wejt muytata. ⁷ Wejrqui yokquin tjojtzinča. Jalla nuž tjojtžcu tsjii jora nonziča, tuž cjican: "Saulo, Saulo, ¿kjažtiquiztan am wejt quintramjo?" ⁸ Jalla nekztanaqui wejrqui pewczinča, tuž cjican: "Wejt Jiliri, ¿ject amya?" Jalla nekztanaqui wejtquiz kjaaziča, tuž cjican: "Wejrtča Jesusitqui. Nazaret wajtchiz žoñtča. Amqui wejt quintram paača". ⁹ Wejtčan chica cumpant'iñi žoñinacaqui walja tsucchiča. Nižaza nii kjanžquiñi cherchizakazza. Pero nii wejtquiz chiizquiñi jora ana nonziča. ¹⁰ Nekztanaqui wejrqui cjichinča: "Wejt Jiliri, ¿čhjulu wejr paajum cjii amya?" Nekztanaqui wejt Yooz Jiliri qui kjaaziča, tuž cjican: "Žaažna. Tiraka amqui Damasco watja oka. Jalla nekz amquiz mazinta cjequiča čhjulut paasalaj, jalla nii". ¹¹ Jalla nii kjanaž cjen zuranzinča. Jalla nekztanaqui wejt cumpant'iñi žoñinacaqui wejt kjarcu tanžcu Damasco watja irantizcama chjitchiča.

¹² Jalla nii wajtquin tsjii Ananías cjita žoñi želatča. Jalla niiqui Moisés lii jaru walja cumpliñitača. Nižaza tjapa nii Damasco wajtquin kamni judionacami nii žoñž puntuquiztan "Zumapanča nii žoñiqui" cjiñitača. ¹³ Nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz

tjonžni tjonchiča. Jalla nuž tjonžcu wejt latuquiz tsijtsiča. Nekztan wejtquiz cjichiča: “Saulo jila, wilta cherñim cjequiča”. Jalla nii orapacha wejrqui cherñi cjissinča. Nekztan Ananías kjutni cherzinča. ¹⁴ Jalla nekztanaqui Ananiasqui wejtquiz cjichiča: “Tuquitanpacha učum ejpnacž Yoozqui am illziča, niiž pinsita zizajo, nižaza niiž ancha zuma Majch cherajo, nižaza niiž jora nonžnajo. ¹⁵ Nižaza amqui niiž puntuquiztan paljayaquiča tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz. Nižaza ninacžquiz amiž chertanaca, nižaza amiž nonztanaca declaraquiča. ¹⁶ Jaziqi apura žaažna, Yooz Jiliržquin tjapa kuztan cjee, am ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza bautista cjee”.

¹⁷ Wiruñaqi Jerusalén watja quejpchinča. Jalla nuž quejpžcu, timpluquin ojkchinča Yoozquin mayizizjapa. Jalla nuž mayizican Yoozqui tsjii chjuužtažokaz wejt kuzquiz tjonskatchiča. ¹⁸ Nekztan Yooz Jiliri cherchinča. Nižaza Yooz Jiliriqui wejtquiz cjichiča: “Tii Jerusalén wajtquiztan apura ulna. Amiž wejt puntuquiztan chiita takunaca anaž nonz pecča”. ¹⁹ Nekztanaqui wejrqui cjichinča: “Wejt Jiliri, ninacaqui zizza weriž ojklaitanacaqui. Tjapa ajcz kjuyaran ojklayiñtača, amquin criichinaca kjurcan. Jalla nii criichinaca wachtiquiztan, wejrqui ninaca wjajtkatchinča. ²⁰ Nižaza am puntu declarñi Esteban conan, wejrqui nicju tsijtsi želatuča. Nižaza wejt kuzmi tjapa kuztača nii conan. Nižaza nii conñi žoñinacž zquitinaca cwitichinča”. ²¹ Pero Yooz Jiliriqui wejtquiz chiižinčiča, tuž cjican: “Oka amqui. Ažkquin nacjuñta wajtchiz žoñinacžquin am cuchnača”.

PABLUŽTAN COMANDANTI JILIRŽTAN

²² Jalla niicama žoñinacaqui Pabluž paljayta taku nonziča. Nekztanaqui kjawi kallantichiča, tuž cjican:

—Ticzla tii žoñiqui! ¡Ana žejtz waquiziča!

²³ Jalla nuž tirapan kjawcan, persun zquitinaca wewcwewcžinčiča, polvo žketinchizakazza. ²⁴ Jalla nižtiquiztan zultatž jiliriqui mantichiča, Pablo cuartelquin majkžnajo. Nižaza mantichiča, Pablo wjajtžcu mazkatzjapa, “¿Kjažtiquiztan nii žoñinacaqui niiž quintra nižta kjaw?” jalla nii puntuquiztan zizjapa. ²⁵ Pablo wjajtzjapa čejlžtaž cjen, Pabluqui nekž žejlñi tenientžquiz paljayčiča, tuž cjican:

—Ima zumpacha zizcan, ¿tsjii roman žoñi wjajtz waquiziya? Anapaž waquiziča.

²⁶ Jalla nii taku nonžcu, nii tenientiqui niiž comandantižquiz ojkchiča, nii puntu mazjapa. Jalla nekztanaqui tuž cjichiča:

—Tii žoñiqui roman žoñipanžača. Anaž čhjulumi nižtaqui kjaž cjila.

²⁷ Nekztanaqui nii comandante jiliriqui Pablužquin macjatžquichiča. Nekztan pewcziča, tuž cjican:

—¿Roman žoñim panj amya?

Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Jesalla.

²⁸ Nekztan nii comandantiqui cjichiča:

—Wacchi paaz wejrqui pacchinpanča roman wajtchiz žoñi cjisjapaqui.

Nekztan Pabluqui kjaaziča, tuž cjican:

—Wejrqui nastiquiztanpacha roman wajtchiz žoñtča.

²⁹ Jalla nuž Pabluž taku nonžcu, nii Pablo wjajtajo mantita zultatunacaqui nužquiz wir kjutni atziča. Nižaza Pablo roman žoñi zizcu, nii comandantiqui nii wjajtzjapa čejlchiž cjen, tsucchi quirchiča.

PABLUQUI JUDIO JILIRINACŽQUIZ PRISINTISKATCHIČHA

³⁰ Niiž jaka tažuqui nii comandantiqui ancha ziz pecatča Pabluž puntuquiztan. Ultimu, ¿kjažtiquiztan nii judío žoñinacaqui Pablo conkatz pecatjo? Jalla nekztan Pablo čejlta carina apakžinčiča. Nižaza timplu chawc jilirinacami wajt jilirinacami juntjapznajo mantichiča. Jalla nuž juntjapztiquiztan nii comandantiqui Pablo ninacž yujcquin prisintisjapa chjitčiča.

23

¹ Nekztanaqui Pabluqui nii ajczi jilirinacž kjutñi cherziča. Jalla nuž cheržcu, tuž cjichiča:

—Jilanaca, wejt kuzquiz zizuča, tii noojcama wejrqui Yooz yujcquiziqui walika kamchinča, nii.

² Nuž chiitiquiztan, Ananías cjita chawc jiliriqui Pabluž žcati žejlñi žožžquiz mantichiča Pabluž atquiz kijchnajo.

³ Pabluzti kjaaziča, tuž cjican:

—Pizc kuzziz žoñi, Yoozqui am casticaquiča. Amqui tekz julzamča, učum lii jaru wejr jusjizjapa. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan amqui učum lii quintra wejr kijchnajo mantichamtajo?

⁴ Jalla nii žejlñi žoñinacaqui kjaaziča, tuž cjican:

—¿Jalla nuž Yooz chawc jiliriqui chayskazkaya?

⁵ Nekztan Pabluqui cjichiča:

—Jilanaca, anal wejrqui zizatuča tiiqui Yooz chawc jilirižlaja, jalla nii. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjicha: “Tsjii wajt jilirž quintraqui anača chiizqui”.

⁶ Jalla nekztanaqui Pabluqui naaziča, parti ajczñi žoñinacaqui saduceo partiquiztantača, nižaza parti ajczñi žoñinacazti fariseo partiquiztantača. Jalla nižtiquiztan altu joržtan nii žoñinacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Jilanaca, fariseo parti žoñtča wejrqui. Wejt familiaqui fariseo partizakazza. Tsjii noojiqui ticzi žoñinacaqui jacatataquiča. Jalla nii tjuñi wejrzakal tjewznuča. Jalla nii puntuquiztan ančhucqui wejr jusjiča.

⁷ Jalla nuž chiitiquiztan fariseo partinacžtan saduceo partinacžtan porapat aptjapziča. Nekztanaqui nii ajczñi žoñinacaqui t'akziča. ⁸ Nii saduceo žoñinacazti cjiñitača, “Ticziquiztanaqui anaž wira jacatatasäča. Nižaza anaž anjilanacami zajranacami želasäča”, nuž cjiñitača. Nii fariseo žoñinacazti jacatatz puntumi anjilanacž puntumi, zajranacž puntumi, tjapa nii puntunaca criiñitača. ⁹ Jalla nižtiquiztan altu joržtan ch'aasi kallantichiča. Nekztan tsjii kjaž lii tjaajiñi maestronacaqui tsijtsiča. Ninacaqui fariseo partiquiztantača. Ninacaqui paljaychiča tuž cjican:

—Tii žožžquiz ana čhjul ujmi wachuča wejrnacqui. Cunamit tsjii anjilača Pablužquiz chiižinchini, už ispiritužlaj tiižquiz chiižinchi.

¹⁰ Juc'ant juc'ant ch'aascan aptjapsiča. Jalla nuž cjen comandante jiliriqui eksnatča Pablo chjojritžta cječhaj, jalla nii. Nekztan nii comandantiqui zultatunacžquiz mantichiča nii judionacž taypiquiztan Pablo jwescu wilta cuartilquin chjichajo.

¹¹ Niiž jaka zeztažu nii arama Yooz Jiliriqui Pablužquiz jecžquichiča, tuž cjican:

—Pablo, tjup kuzziz cjee. Jaknuž tii Jerusalén wajtquiz wejt puntuquiztan paljayčhamžlaja, nižaza Rom wajtquin wejt puntuquiztan paljaystanča.

PABLO CONZ KAZTA

¹² Jalla niiž jaka tažuqui tsjii kjaž judío žoñinacaqui Pablo conzjapa juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassiča. “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeeča”. Nuž cjican asiptassiča. Nižaza ninacaqui palt'assiča ninacpora, tuž cjican:

—Anaž čhjul čhjerimi lujls, Pablo conañcama, —jalla nii.

¹³ Jalla nii parla asiptiñi žoñinacaqui pusi tunc jilatača. ¹⁴ Nižaza ninacaqui mazñi ojkičiča timplu chawc jilirinacžquinami nižaza wajt jilirinacžquinami. Ninacžquiz maziča tuž cjican:

—Tsjii acuerduquiz asiptassinča tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeeča”. Nižaza palt'assinča wejrnacpora, tuž cjican: “Anaž jecmi čhjul čhjerimi lujls, Pablo conañcama”, jalla nii. ¹⁵ Jaziqui ančhucqui parti jilirinacžtanami nii comandante jiliržquiztan nii Pablo mayaquiča, tuž cjican: “Wilta Pablo cuchanzcalla wejtnacaquin. Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasuča”. Jalla nuž cjican Pablo mayaquiča. Wejrnacqui listuž cjeeča Pablo conzjapa. Ima ančucaquiz irantižcan, wejrnacqui nii Pablo conača. —Jalla nuž cjichiča.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Pabluž cullaca majchqui Pablo conz puntuquiztan nonziča. Jalla nii nonžcuqui cuartilquin ojkchiča Pablužquiz mazni. ¹⁷ Nekztanaqui Pabluqui tsjii zultatž teniente kjawziča, tuž cjican:

—Tii tjowa chjicha comandantižquin. Tiiqui quintuchizza.

¹⁸ Nekztanaqui nii teniente nii tjowa chjitchiča tuž cjican:

—Nii Pablo prisita žoñiqui wejr kjawziča. Nekztan wejtquiz chiichiča tii tjowa amquin chjichajo. Tiiqui amquiz quint'iz pecča.

¹⁹ Nekztan nii comandantiqui kjarcu tanžcu nii tjowa tsjii latu chjitchiča. Jalla nekztan pewczyča, tuž cjican:

—¿Chjulum amqui wejtquiz chiiz pecya?

²⁰ Jalla nekztanaqui tjowaqui kjaaziča tuž cjican:

—Judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassiča. Jaka wenz amquiztan mayaquiča Pablo chjitzjapa judío jilirinacz yujcquin. Jalla tuž mañžtan mayaquiča, “Wejrnacqui Pabluž puntuquiztan tsjan zumpacha intintiz pecasuča”. Jalla nuž cjican mayaquiča.

²¹ Amzti ana ninaczquiz juyzu paaz waquiziča. Tsjii pusi tunc jil žoñinacaqui juramentužtan tsjii acuerduquiz asiptassiča, tuž cjican: “Pablo ana ticznaquiž niiqui, wejrnac contal cjeeča”. Nižaza ninacpora palt'assiča, tuž cjican: “Anača čhjeri lujls Pablo conañcama”. Nii žoñinacaqui čhjojziž tjewža Pablo irantisquizcama. Anzpacha listuča, amiž asiptita takukaz tjewža.

²² Jalla nii quintu nonžcu nii comandantiqui nii tjowa cuchanchiča. Nižaza mantichiča:

—Anaž jeczquizimi amiž quint'itaqui chiichiyaquiča, —jalla nuž cjican cuchanchiča.

PABLUQUI FELIX CJITA JILIRŽQUIN CUCHANTA

²³ Jalla nekztanaqui nii comandantiqui pucultan teniente kjawziča. Jalla nuž kjawžcu tsjii ortina mantichiča, tuž cjican:

—Zultatunaca tuž tjaczna, paa patac zultatu kjojchiñ ojkñijapa, nižaza pakallawk tunca zultatu cawallquiz yawchi ojkñijapa, nižaza paa patac zultatu lanzižtan ojkñijapa. Ispir ora listu tjaczta cjequiča Cesarea watja ojkzjapa. ²⁴ Nižaza tsjii cawallu tjaczinaquiča Pablo yawchi chjitzjapa. Nižaza Pablo chjichaquiča ana čhjulu kjaž cjižcu. Nekztanaqui Félix cjita chawc jiliržquiz intirjaquiča. —Jalla nuž mantichiča nii comandantiqui.

²⁵ Nižaza nii Pablo chjichni zultatunacztan tsjii carta apaychiča, tuž cjican:

²⁶ “Al señor excelentísimo chawc jiliri Félix: Wejrqui amquin tsaanuča; Claudio Lisias wejrtča. ²⁷ Judío žoñinacaqui tii žoñi preso tanchiča. Nižaza conz cjichitakalča. Jalla tiiqui roman žoñiča. Jalla nii zizcu, wejrqui zultatunacztan ojkchinča, tii liwrii. Wejr irantan, judío žoñinacaqui tii conzmayatača. ²⁸ Wejrqui ziz pecatuča, ultimu kjažtiquiztan nii judío žoñinacaqui tii conkatz pecatjo, jalla nii. Nižtiquiztan judío jilirinacz yujcquin chjitchinča. ²⁹ Nekztanaqui zizzinča nii judionacz lii puntuquiztankaz tii quintra uj tjojtunchiča. Anaž conz razunami nižaza ana carsilquiz chawjcz razunami želatča tii judionaczquiztanaqui. ³⁰ Jalla nekztanaqui nii judío žoñinacaqui tsjii acuerduquiz asiptassitakalča tii Pablo conzjapa. Jalla nii zizcu, nekztan wejrqui amquin apura cuchanžcuča. Nižaza niižta quintra žoñinaczquiz mantichinča, am yujcquiz parlajo, čhjul puntuquiztan quintra aptazaja, jalla nii. Jalla nužukazza”.

³¹ Jalla nekztanaqui ortin jaru zultatunacaqui ween Pablo chjitchiča, Antípatris cjita watjacama. ³² Niiž jaka tažquiqui kjojchiñ ojkñi zultatunacaqui cuartilquin quejpžquichiča. Cawallquiz ojkñi zultatunacakaz tira Pablužtan ojkchiča. ³³ Cesarea watja irantižcu, carta tjaachiča chawc jiliržquiz. Nižaza nii jiliržquiz Pablo intirjichiča. ³⁴ Carta liižcu, nii chawc jiliri Pablu pewczyča, jakzi wajtchiz žoñitažlaja, jalla nii. Cilicia wajtchiz žoñi, nii zizcu, ³⁵ tuž cjichiča:

—Am quintra aptazni žoñinacz tjonchiž cjen, am puntuquiztanaqui wejrqui atinča.

Nekztanaqui nii jiliri Pablu mantichiča Herodes pajk kjuyquiz Pablu zuma wijilta želajo.

24

PABLUQUI FELIX YUJCQUIZ PRISINTIČIČHA

¹ Nekztan pjijska tjuñquiztan, Ananías cjita timplu chawc jiliriqúi Cesarea watja irantichiča Jerusalén wajt jilirinacžtanami nižaza tsjii Tértulo cjita tjurt'iziñi awjatžtan. Jalla ninacaqui chawc jilirž yujcquin prisintichiča Pabluž quintra chawc uj tjojtunzjapa. ² Tsjii audiencia cjetžtanaqui jilirž yujcquiz Pablo chjichtatača. Nekztan nii Tértulo tjurt'iziñi awjatuqui Pabluž quintra chii kallantichiča tuž cjan:

—Wejt excelentísimo chawc jiliri: Walikazza wejt watjaqui, nižaza cuntintu kamasučha. Sparaqičha amquin. Am walja zizñiž cjen zuma irpiñamčha wejtnacaquiz. Čhjul necesidad žejlčhaja, jalla nii atintichamčha. ³ Tjapa watjanacquin amiž uchta obranacquiztan ancha sparaqiz cjiwčha, zuma excelentísimo Félix. Nižaza tjapa žoñinacaqui nuž amquiz sparaqičha cjiñipančha. ⁴ Wejrqui am ana ancha molistis pecučha, tii puntuquiztankaz am atintalla. Nižaza tsjii ratu wejt taku nonžnalla. ⁵ Nuc ažka kamcan, wejrnacqui zizzinčha, tii žoñiqui wira anawalipančha. Nižaza tjapa kjutñi judío žoñinacaž aptjapčha, t'aka t'aka. Nižaza tiiqui walja achučha nii nazaren cjita t'akquiztan. ⁶ Nižaza wejtnaca timpluquin yekja wajtchiz žoñi luskatz yanchičha. Jalla nižta anawalipančha. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui tii preso tanchinčha. Nižaza wejtnac lii jaru tii žoñi casticskatz pecatučha. ⁷ Nii Lisias cjita comandantizti fuerzižcu wejtnacaquiz mitissičha. Tama zultatunacžtan tii kjañchičha. ⁸ Nekztanaqui nii comandantiqui wejrnacqui tii žoñž uj tjeezjapa tekzi am yujcquiz tjonkatčha. Jazic amza tii pewczna. Jalla nekztanaqui tiižquiztanpacha zizaquičha wejrnaca ultim werara chiichinčha, wejtnacaž tjojunta uj puntuquiztan zumpacha zizaquičha. Tii žoñiqui walja ujchizza.

⁹ Nii žejlñi judío žoñinacaqui cjichizakazza:

—Tiiž chiita takunaca weraračha.

¹⁰ Nekztanaqui nii chawc jiliriqúi kjara waytižcu Pablo chiikatchičha. Jalla nuž cjen Pablo paljaychičha, tuž cjan:

—Nuc ažk wata tekz tii nacionquiz amqui jiliri tsijtsamčha. Jaziquiz wejrqui ancha cuntintučha am yujcquiz tjurt'izjapaqui wejt puntuquiztan. ¹¹ Ampacham wejt puntuquiztan averiguasačha. Tuncapan tjuñikaz weriž irantisquitaqui, nii Jerusalén wajtquin Yoozquin sirwizjapa tjonchintačha. ¹² Anaž jec žoñimi wejr žoñžtan ch'assñi cherchiqui, nižaza wejrqui ana žoñinaca aptjapchinčha, Jerusalén wajtquizimi. ¹³ Tii wejt quintra žoñinacaqui anaž čhjul ujmi amquiz tjeezñi atčha. ¹⁴ Jalla tiičha ultim weraraqui. Wejrqui wejtnac ejpnacž Yoozpacha sirwučha Yooziž tjeežta kamaña jaru. Jalla nii Yooz kamañaqui yekjaž t'aka cjičha tinacaqui. Nižaza wejrqui criyučha tjapa Moisés cjiirta liimi, nižaza tjapa profetž cjiirta Yooz takunacami. ¹⁵ Nižaza criyučha Yoozqui ticziquiztan jacatatskataquičha zuma kamñi žoñimi ana zuma kamñi žoñimi. Jalla nii jacatatz tjuñi tjewznučha, tinacami nižazakaž tjewža. ¹⁶ Jalla nuž tjewžcan, Yooz yujcquizimi žoñž yujcquizimi wejt kuz zuma iwjt'ican persunpacha cwitasučha, ana ujchiz cjisjapa.

¹⁷ Tsjii kjaž watanaca yekja nacionaran wejr cjklajžquichinčha. Jalla nuž ojklajžcu wejrqui wejt persun yoka quejpchinčha, limosnami ofrendanacami timpluquin uchjapa. ¹⁸ Jalla nuž paan, tsjii kjaž Asia provinciaquiztan tjonchi judionacaqui wejttan zalchičha. Timpluquin žejlchinčha judiož cuzturumpi jaru paacan. Timpluquin žoñinacaqui anatačha wacchi, nižaza anatačha čhjulumi aptazzi. ¹⁹ Jalla nii Asiaquiztan tjonchi judionacaqui jalla ninacžla tekziqúi am yujcquiz prisintisquizlani wejt quintraqui, čhjul uj paatučhaja, jalla nii. Ninacaqui tsjii uj tjeeznačhaj niiqui, tekz am yujcquiz tjeežla. ²⁰ Jalla nii ana atchucažlaj niiqui, tii žejlñi žoñinacaj weriž paata uj kjanacama chiilalla. Wejr judío jilirinacž yujcquiz želan, uj paachinžlaj niiqui kjanaj chiilalla. ²¹ Judío jilirinacž yujcquiz žejlcan, tiikaz altu joržtan chiichinčha: “Ticziquiztan jacatatz tjuñi tjewznučha. Jalla nižtiquiztan tonj ančhucqui wejr jusjičha”. Jalla niikazza weriž chiitaqui. —Nuž cjan Pabluqui chiichičha.

²² Jalla nuž nonžcu, Félix chawc jiliriqiu nii cjetžta audiencia nužquiz suspin-tiskatchičha. Nii jiliriqiu Yooz jicz puntuquiztan zuma zizzičha. Jalla nižtiquiztan Pabluž quintra žoñinacžquiziqui ana juyzu paachičha. Nekztan cjichičha:

—Čhjlorat Lisias comandante tjonachaja, jalla nekztanž tii ančhuca quijaqui wilta atintita cjequičha. Nii nooj azquitžta cjequičha.

²³ Nekztanaqui Félix chawc jiliriqiu teniente capitanžquin mantichičha Pablo tira kjuyquiz chawjcta cwitajo. Pero Pabluž amigonacžquiz permiso tjaachičha, Pablo atintizjapa.

²⁴ Tsjii kjaž majquiztan Félix chawc jiliriqiu Drusila cjiti tjunatan tjonžquichičha Pabluž taku nonzjapa. Jalla naaqui judioquiztan žontačha. Nekztanaqui Pablo kjawžni mantichičha. Niiž yujcquiz prisintižcu, Pabluqui Jesucristužquin kuzziz puntuquiztan paljaychičha. ²⁵ Nii jiliriž nonznan, Pabluqui parličičha tii čhjep puntuquiztan: Yooz zuma kamaña puntuquiztan, nižaza persun kuz zuma irpiz puntuquiztan, nižaza Yooz casticz tjuñi puntuquiztan. Jalla nii parlita nonžcu Félix chawc jiliriqiu muzpa tsucchičha. Nekztanaqui cjichičha:

—Oka amqui. Wejttaž timpu želan, wilta am kjawznačha.

²⁶ Félix chawc jiliriqiu “paaz pac jaa” cjican jalla nuž Pablužquiztan pecatčha. Paaz pactiquiztan Pabluqui cuchtaž cjitasachha. Jalla nižtiquiztan nii jiliriqiu kjaž wilta Pablo kjaw kjawatčha, “Cunamiž paaz pacasa jaa” cjican. Pablo kjawžcu, niižtan parličičha. ²⁷ Félix jiliriqiu judionacž kuz wali cjiskats pecatčha. Jalla nižtiquiztan Pablo preso ecchičha. Pizc wata nuž watchičha. Jalla nekztanaqui Félix chawc jiliriqiu niiž puestuquiztan ulanchičha. Nii puestuquiz tsjiizuñ luzzičha, Porcio Festo cjita tjuuchiztačha.

25

PABLUQUI FESTUŽ YUJCQUIZ PRISINTIČIČHA

¹ Festuqui chawc jilirž puestuquiz luzcu, niiž čhjep majquiztan Cesarea wajtquiztan Jerusalén watja ojkičha. ² Jalla nicju timplu chawc jilirinacami walja acha wajt jilirinacami, jalla ninacaqui Pabluž quintra quijchičha. ³ Nižaza rocchičha:

—Tsjii favora paalla —cjican. —Tii Jerusalén watja Pablo cuchanžcalla.

Nii oraqui ninacž kuzquiz pinsichičha, Pablo jiczquiz tjonan conzjapa. ⁴ Nekztanaqui Festo chawc jiliriqiu kjaazičha, tuž cjican:

—Pabluqui Cesarea wajtquin preso žejlčha. Tsjii kjaž majquiztan wejrpachal quepačha nicju. ⁵ Jaziqui ančhuca jilirinacaqui wejtta chica Cesarea ojkla. Jalla nicju nii žoñiqui ujchizpanžlaj niiqui, jalla niiž uj tjeezpanikazza ančhucalaqui.

⁶ Nii Festo jiliriqiu quinsakal tjuñižlaj už tunca tjuñižlaj, jalla nuž žejlchičha Jerusalén wajtquiz. Jalla nekztanaqui Cesarea watja quejpchičha. Niiž jaka tažuqui niiž jusjiz oficinquiz luzzičha. Jalla nekztan Pablo zjijcajo mantichičha. ⁷ Pablo zjijctiquiztan Jerusalén wajtquiztan tjonchi judionacaqui jusjiz oficinquiz luzzizakazza. Pabluž muytata tsijtscu, wali chawc ujnaca tjojtunchičha. Pero ana čhjul uj tjeezni atchičha. ⁸ Jalla nekztanaqui Pabluqui persuna tjurt'ican takunaca chiichičha, tuž cjican:

—Wejrqui ana čhjul ujmi paachinpančha, ana judionacž lii quintrami, nižaza ana timplu quintrami, nižaza ana roman chawc jilirž quintrami. Anapan uj paachinčha.

⁹ Nekztanaqui Festo jiliriqiu judionacž kuz wali cjiskatzjapa tsjii favora paaz pecatčha. Jalla nižtiquiztan Pablužquiz pewczičha, tuž cjican:

—¿Jerusalén watjam okasaya? Jalla nicju am quintra quijta puntuquiztan atintasačha.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan Pabluqui kjaazičha, tuž cjican:

—Roman chawc jilirž jusjiz oficinquiz želučha. Tekzpacha wejrqui jusjita cjistančha. Amqui zumpacham zizza wejt puntuquiztan. Wejrqui ana čhjul ujmi paachinčha tii judionacž quintrami. ¹¹ Jaziqui wejrqui ujchizpančhalaj niiqui, casticta cjis anal jiwjatučha. Nižaza uj paachiž cjen ticz waquizičhaj niiqui, ticzmi anal jiwjatučha. Pero wejt quintra tjojtunta ujnacami ultimu ana tjeezkattačha. Nižtiquiztan anaž nii

judionacž kjarquiz wejr intirjita cjesača. Jaziqui roman chawc jiliržquinpan watz mayučha wejt puntuquiztan zumpacha arreglita cjisjapa.

¹² Jalla nekztanaqui Festo jiliriQUI niiž tantiiñinacžtan palt'ichiča. Jalla nuž palt'izcu, Pablužquiz chiichiča, tuž cjican:

—Amqui roman chawc jiliržquin watz maychamča. Jaziqui jalla nii jiliržquinpanikam watačhani.

PABLUQUI AGRIPŽ YUJCQUIZ PRISINTIČIČHA

¹³ Jalla tsjii kjaž majquiztan tsjii Agripa cjita chawc jiliriQUI Cesarea watja tjonchiča Berenice cjiti tjunatan. Jalla ninacaqui tjonchiča Festo tsaanžjapa. ¹⁴ Jalla nicju tsjii kjaž maj kaman Festo jiliriQUI ninacžquiz quint'ichiča Pabluž puntuquiztan, tuž cjican:

—Tekz tsjii pres žoñi žejlča, Félix jiliržquiztanpacha. ¹⁵ Wejrqui Jerusalén wajtquiz želan, timplu jilirinacami wajt jilirinacami jalla ninacaqui tii žoñž quintra quijchiča. Ninacaqui wejtquiz tii žoñi conkatz pecatča. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui kjaazinča tuž cjican: “Romanž liiqui tuž cjiča: Quijta žoñžtan quijñi žoñžtan pucultan declarskatzpanikazza, čhjulut watčhaja, jalla nii. Nekztan nii quijta žoñiqui persun takunacžtan tjurt'asača werarquiztanaqui. Nekztan chawc ujchizlaj niiqui, contaž cjesača”. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan ninacaž tiwc tjonchiž cjen, ana timpu pertižcu, niž jaka tažuqui quija atintichinča wejt jusjiz oficinquiz. Nii quijta žoñi zjijcajo mantižcu zuma atintichinča. ¹⁸ Nii quijñi žoñinacaqui prisintichizakazza. Wejrqui pinsichintača, ninacac chawc ujpnan nii žoñžquiz tjeeznaa, cjican. Ultimu ninacazti ana čhjul chawc ujmi tjeezkati atchiča. ¹⁹ Nii žoñž quintra chiichiča religión puntuquiztanzkaz. Tsjii Jesusa cjita žoñiqui ticziča. Pabluzti “Žejtča niiqui” cjiñitakalča. ²⁰ Wejrqui nižta quija atintizjapa anal zuma zizatuča. Jalla nižtiquiztan Pablužquiz pewczinča, tuž cjican: “¿Jerusalén watja okasay? Jalla nicju tii am quintra quij puntuquiztan atintasača”. Jalla nuž chiichinča wejrqui. ²¹ Jalla nekztanaqui niiqui maychiča roman chawc jiliržquin watzjapa. Jalla nižtiquiztan Augusto cjita chawc jiliržquin watajo mantichinča. Nižaza tirapan preso želajo mantichinča, čhjulorat chawc jiliržquin mantichuca cječhaja, jalla niicama.

²² Jalla nekztanaqui Agripa jiliriQUI Festo jiliržquiz cjichiča:

—Wejrzakal nii žoñž razuna nonz pecučha.

Festo jiliriQUI kjaaziča, tuž cjican:

—Jakapacham nonznaquiča.

²³ Niiž jaka tažuqui Agripa cjita jiliriQUI Berenice cjiti tjunatan pajk audiencia kjuyquin luzquichiča, ancha zuma honorchiz. Zultatž jilirinacžtanami wajt jilirinacžtanami luzzizakazza. Nekztanaqui Festo jiliriQUI Pablo zjijcajo mantichiča. ²⁴ Pablo zjijctiquiztan Festo jiliriQUI tuž paljaychiča:

—Agripa chawc jiliri, nižaza tekz ajczi zuma žoñinaca. Tekziča tii žoñiqui. Walja judionacaqui tii žoñž quintra chiichiča Jerusalén wajtquinami tii Cesarea wajtquizimi. Jalla ninacaqui wejr rocrocchiča tii žoñi conzjapa, “Tii žoñiqui ana žejtz waquiziča” cjican. ²⁵ Wejrpacha tii zuma pewcpewczcu, anapan čhjul uj wači atchinča, ticzkatajo. Nižaza tiiqui roman chawc jiliržquin watz maychiča jusjita cjeyajo. Jalla nuž maytiquiztan tantiižcu, watajo mantichinča. ²⁶ Wejrqui roman chawc jiliržquin čhjul puntut tii žoñž puntuquiztanaqui cjiyras? Anal zizuča. Jalla nižtiquiztan am yujcquiz prisintiskatuča, señor Agripa, wejt chawc jiliri. Nižaza tjapa ančhucaquiz prisintiskatuča. Jaziqui ančhucqui tii žoñi zumpachaž pewczina. Nekztan wejrqui aptačhani čhjul puntut cjiyras, nii. ²⁷ Tii pres žoñž quintra puntuquiztan kjanapacha cjiyrz waquiziča. Ana nižta cjiyraquič niiqui, anapal cuchni atasača. —Jalla nuž paljaychiča Festo jiliriQUI.

26

PABLUQUI TJURT'IŇI TAKUNACA WILTA CHIICHIČHA

¹ Jalla nekztanaqui Agripa jiliriQUI Pablužquiz tuž cjichiča:

—Amqui am persunquiztan zuma tjurt'iz taku chiya.

Jalla nekztanaqui Pabluqui kjara chjinžcu paljayi kallantichiča, tuž cjican:

² —Excelentísimo Agripa, chawc jiliri, ancha cuntintuča wejrqui, am yujcquiz wejt puntunaca werara chiizjapa. Judío žoñinacaqui wejt quintra ujnaca tjojtunchiča. Jaknižlaj nii werara chiyasača. ³ Amqui tjappacha učhum judionacž cuzturumpinaca zumam zizza. Nižaza učhumpora čhjul puntu ch'aasaj, nii ch'aastanacami zizza amqui. Jalla nižtiquiztanaqui wejrqui ancha cuntintuča, am yujcquiz tjurt'izjapaqui. Zuma pasinsistanž nonžnalla.

⁴ 'Tjapa judionacaqui weriž kamta zizza. Wejt yokquiz ojklaytami nižaza Jerusalén wajtquiz ojklaytami jaknuž ocjalquiztanpacha kamiñtažlaja, nii zizza tjapa judionacaqui. Ninacžtan kamiñtača. ⁵ Tjowanstiquiztanpacha fariseo t'akquiz žejlchinča. Nii fariseo t'akaqui učhum judionacž lii jarupan walja estricto kamiñiča yekja judionacž t'akanacquiztan cjenami. Jalla nii ažktan zizza nii wejt quintra judionacaqui. Jaziqui ninacakaj declarla, declarz pecčhaj niiqui. ⁶ Tuquiqui Yoozqui učhum tuquita ejpnacžquiz taku ecchiča, ticziquiztan jacatatz puntu, jalla nii. Jalla nii jacatatzpan tjewznuča. Jalla nuž weriž tjewztiquiztan, judionacaqui wejt quintra quijchiča. ⁷ Pero Israel wajtquiziqui wejtnac tuncapan t'akanacaqui Yooziž ecta taku cumplis zakaz tjewža. Jalla nižtiquiztan Yoozquin rispitniča, nižaza majiñami weenami nižquin sirwiča. Wejt chawc jiliri, jalla niipan tjewzniž cjen judionacaqui wejt quintra tjojtichiča. ⁸ Ančhucmi zakaz criičani, Yoozqui ticziquiztan žoñinaca jacatatzquiča, nii.

⁹ 'Tuquiqui wejrqui pinsiñtača, nii Nazaret wajtchiz Jesusižquin criichi žoñinacž quintra čhjul anawalinacami paaz waquiziča. ¹⁰ Jalla nuž wejrqui criichinacž quintra anawalinaca paachinča Jerusalén wajtquin. Učhum timplu jilirinacž mantita jaru walja criichinaca carsilquiz chawjcskatchinča. Nižaza criichinaca conajo, wejr zakal taku utchinča. ¹¹ Nižaza kjaž wilta criichi žoñinaca sufriskatchinča, Jesucristuž quintra chiikatjapa, nižaza Jesucristužquiztan quejpskatjapa. Wejrqui nižtapacha paachinča judionacž ajcz kjuyquizimi. Nižaza walja žawjwiñtača nii criichinacž kjutni. Jalla nuž žawjžcu wejrqui criichinaca tani ojklayiñtača yekja watjaranami.

¹² 'Jalla niijapa Damasco watja ojkchinča, timplu chawc jilirinacž mantita jaru. Nižaza ninacaqui wejtquiz carta credencial tjaachiča, nii criichi žoñinaca tanzjapa. ¹³ Jiczquiz okan, taypur ora tiripintit arajpachquiztan tsjii wali pajk ispijužtakaz kjanžquichiča, tjuñ siiquiztan juc'anti. Wejt muytatami wejt cumpant'iñi žoñinacž muytatami kjančiča. ¹⁴ Niiž cjen, wejrnacqui yokquiz tsucaña tjojtsinča. Nekztanaqui wejrqui tsjii jora nonzinča. Hebreo tawkquiztan wejtquiz paljayžquichiča, tuž cjican: “Saulo, Saulo, ¿kjažtiquiztan am wejt quintramjo? Ampacha persun quintra paača. Tsjii wacaqui ar parž quintra llawkžcu, persun janchiž quintra paača, jalla nižta irata am persun quintra paača”. Jalla nuž paljayžquichiča nii tsewtan chiiñi joraqui. ¹⁵ Nekztanaqui wejrqui pewczinča, tuž cjican: “Wejt Jiliri, ¿ject amya?” Nekztan Yooz Jiliri qui wejtquiz cjichiča: “Wejrtča Jesusitqui. Amqui wejt quintram paača. Wejrtča niitqui. ¹⁶ Žaažna. Tsijsna. Amqui wejr sirwaquiča. Nižaza tii amiž chertanacami declaraquiča muzpa žoñinacžquiziqui. Wiruñauqui iyam cheraquiča wejt puntuquiztan. Jalla nekztan tjapa wejt puntuquiztan parlaquiča. Jalla nižtajapa am illzinča. Jalla nuž cjen amquiz pariscuča. ¹⁷ Jaziqui am cuchnača ana judío žoñinacžquin wejt puntuquiztan parližcajo. Nekztanaqui amiž parlan, wejrqui am cwitača, judionacžquiztanami, nižaza nacjuñta žoñinacžquiztanami. ¹⁸ Nacjuñta žoñinacžquiz am cuchnača, wejt puntuquiztan parlajo. Jalla nuž amiž parlitiquiztan nii žoñinacž kuzqui cjetžintaž cjequiča wejt puntu intintazajo, nižaza ana zumchiquiz kamajo, antiz zuma kamañquiz kamzjapa. Nižaza amiž parlitiquiztan ninacaqui liwriita cjequiča, Satanás cjita diabluž mantita jaru ana ojklayajo, antiz Yooz mantita jaru ojklayajo. Nižaza wejtquin criyaquiča, ninacž ujnaca pertunta cjisjapa, nižaza Yooz kamaña tanzjapa parti Yooz illzta žoñinacžtan”.

¹⁹ 'Nekztanaqui, Agripa chawc jiliri, nii arajpachquiztan paljayta takunaca catokchinča, nii jaru kamzjapa. ²⁰ Primiraqui Damasco wajtquin žejlñi žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku parli kallantichinča. Nekztanaqui Jerusalén wajtquin nii Yooz taku parlichinzakazza. Niiž jaru Judea yokaran parlichinča. Niiž jaru nacjuñta žoñinacžquin Yooz taku parlichinča. Judío žoñinacžquizimi ana judío žoñinacžquizimi tjappachquiz parlichinča, ninacž kuznaca campiyajo, Yooz sirwiz quejpnajo, nižaza Yoozquin quejptiquiztan zuma kamaña tjeežnajo. ²¹ Jalla nižta Yooz takunaca parlitiquiztan judío žoñinacaqui wejr preso tanchičha timpluquiz, wejr conajo. ²² Anzcama Yoozqui wejr yanapčha. Jalla nižtiquiztan wejrqui tjurt'iñi kuzziz tii zuma Yooz taku parlučha humilde žoñinacžquizimi pajk jilirinacžquizimi. Tuquitan Yooz taku parliñi profetž chiita tawk jaru nižaza Moisés chiita tawk jaru, jalla niicama parlučha. Jalla ninacaqui mazinčičha, tuž cjican: ²³ "Cristuqui sufristančha ticzcama. Nekztan ticziquiztan jacatatstančha. Jalla niiqui primer ticziquiztan jacatatchi žoñičha. Jalla nii Jesucristuž cjen tii zuma liwriiñi Yooz takuqui parlitapantačha učhum wajtchiz žoñinacžquizimi yekja wajtchiz žoñinacžquizimi". Jalla nii liwriiñi taku zaka wejr parlučha.

PABLUQUI AGRIPŽQUIZ CHIIŽINCHIČHA

²⁴ Pablo jalla nuž tjurt'iñi taku paljayan, Festo jiliriqui altu tawkžtan cjichičha:

—Pablo, ¡lucuratažtakazza amqui! Zmali istutiižcu, jalla nižtiquiztan lucurata cjissamčhalani amqui.

²⁵ Pabluqui kjaazičha, tuz cjican:

—Festo, zuma chawc jiliri. ¡Wejrqui anačha lucuratqui! Antiz weriž paljayta takunacačha razunaqui, nižaza weraračha. ²⁶ Tekzimi Agripa chawc jilirimi žejlčha. Niimi zumaž tii puntuquiztan zizza. Jalla nižtiquiztan wejrqui tjup kuztan tiž yujcquiz chiižinučha. Tii Agripa chawc jiliriqui tjapa weriž paljayta puntunacaqui zizzipančha. Nižaza tii puntunacaqui watchičha tjapa žoñinacaž zizan, anačha tsjii chjozjak watchi quintu. ²⁷ Señor Agripa, chawc jiliri, ¿profetaž parlita takum criya? Amqui criiž caa kal cjiwchiya.

²⁸ Agripa chawc jiliriqui Pablužquiz kjaazičha, tuž cjican:

—¿Tsjii koluc takunacžtankam wejr cristiano cjiskatz pecya?

²⁹ Nekztanaqui Pabluqui cjichičha:

—Tsjii kjaž takunacžtan už wacchi takunacžtan wejrqui ančhuc tuž cristiano cjiskatz pecučha. Ammi nižaza tjapa tonj nonzñi žoñinacami wejr irataj cjsla. Jalla nuž Yooz munañpaj cjeequi. Wejr irata Yoozquin criichej cjsla, pero ana tižta carinžtan mokta.

³⁰ Jalla nuž Pabluž chiitan, tjappacha nii julzi žejlñi jilirinacaqui tsijtsičha, Agripa chawc jilirimi, nižaza Festo jilirimi, nižaza Berenice cjiti tjunmi. ³¹ Nekztanaqui ninacaqui Pabluž puntuquiztan parlizjapa tsjii latu ojkchičha ninaccama palt'i. Jalla nekztanaqui ninaccama kazzičha:

—Tii žoñiqui ana čhjul ujmi paachičha, konkatajo. Anaž conta cjesačha. Nižaza anaž carsilquizimi chawjcta cjesačha.

³² Nižaza Agripa chawc jiliriqui Festo jiliržquiz cjichičha:

—Tii žoñiqui ana roman jiliržquin watz maytasaz niiqui, cutztaž cjitasáčha.

27

PABLUŽ QUIJAQUI ROMA TJATŽTAČHA

¹ Jalla nekztanaqui nii jilirinacaqui tantiichičha, Pabluž quija roman chawc jiliržquin tjatzjapa. Jalla nižtiquiztan Pablumi parti presonacami intirjitatačha tsjii Julio cjita capitanžquiz, Italia watja chjitzjapa. Nii capitanaqui Augusto cjita batalionquiztan jiliritáčha. Wejrqui Pablužquiz cumpant'ichinča. ² Adramitio cjita wajtquiz tsjii warcu želatčha. Nii oraqui nii warcuqui ojkzpachatačha Asia kjutñi. Jalla nuž cjen nii warcuquiz luzzinčha. Nižaza wejtnacatan Aristarco cjita žoñitačha. Niiqui Tesalónica wajtchiz žoñitačha. Tesalónica watjaqui Macedonia yokquintačha. ³ Jaka tažuqui

Sidón cjita wajtquin irantichinča. Jalla nicju Julio capitanaqui Pablužquiz tsjii favora paachiča, Pablužquiz permiso tjaachiča niž mazinacžquin tjonznajo atintita cjisjapa.

⁴ Nekztanaqui Sidón wajtquiztan ulanžcu Chipre cjita zkolta yoka watchinča. Zkar latu watchinča tjamiž cjen. ⁵ Jalla nekztanaqui Cilicia nižaza Panfiliaž niž waruñ chawc kota kajkchinča Mira cjita watjacama. Mira watjaqui Licia cjita yokquintača.

⁶ Jalla nicju zultatž capitanaqui tsjii Italia ojkñi warcu zalchiča. Nii warcuqui Alejandría wajtquiztan ulnatča. Jalla nii warcuquiz capitanaqui wejrnac luzkatchiča tira ojkzjapa. ⁷ Nekztanaqui tsjii kjaž maj ojkchinča zumat. Ancha tjamiž cjen ch'aman irantichinča Gnido cjita yokž wartuñtan žcati. Nižaza nii ancha tjamiž cjen Salmón cjita yok žcati watchinča. Nekztanaqui Creta yok žcati irantican tajachuc muytižcu ojkchinča. ⁸ Tjamiž cjen, ch'aman ojkan Creta cjita yok žcati ojkchinča. Nižtami wejrnacqui irantichinča Buenos Puertos cjita watja, Lasea wajtž žcati.

⁹ Jalla nicju irantizjapaqui walja timpuqui pertitača. Auti timpu irantisquiz cjen, tjamiqi tirapan tjamčiča. Jalla nižtiquiztan anawalitača chawc kotquiz ojkzqui. Jalla nižtiquiztan Pabluqui chižinčiča, ¹⁰ tuž cjican:

—Jilanaca, wilta ojkzqui anawaliz cjequiča. Warcumi cargami pertisnačhani nižaza učummiž ticznasača.

¹¹ Nii zultatž capitanaqui Pabluž chiita ana cazziča. Warcuchiz tuyñumi, nižaza warcuž capitanaqui, jalla ninacž takukaz nonziča. ¹² Nii wajtquiz auti timpu watzjapa, warcužtaqui anatača cuza. Jalla nižtiquiztan jos tjappacha ninacaqui pinsatča nawjctan ojkz tsjan cusa, nii. Fenice cjita wajtquin irantis pecatča jaknužumi. Fenice watjaqui Creta yokquinzakaztača. Nii wajtquiztan cheržtaqui pajk kota tjenča warutuñtan, užatuñtan. Jalla nicjuñtača waliqui auti timpu watzqui.

PAJK KOTQUIZ ANAWALI WATCHIČHA

¹³ Jalla nekztanaqui warutan zuma queržcan ninacaqui pinsichiča, tira ojkzjapa. Jalla nekztan ninacaqui zarakchiča. Creta yok tjiyaranpan ojkchiča. ¹⁴ Tsjii kjaž majquiztan tsjii walja pjursanti tjamiqi tjonchiča užatan tuwantan cheechi. ¹⁵ Nekztanaqui tjamiqi warcu chjitchiča chawc kot mor kjutñi. Tjamž kjutñiqui anataž wira ojkchuca. Jalla nižtiquiztan jakzichuckat tjamiqi učum chjichačhani, jalla nicjupankaz okačhani.

¹⁶ Jalla nekztanaqui Clauda cjita kolta yokž waruñ watchinča. Jalla nicjuñ watan tjamiqi anatača ancha pjursanti. Tsjii kolta warcuqui pajk warcuquiz tewziča ch'aman.

¹⁷ Jalla nuž tewžcu, nii pajk warcu kojchnacžtan zumpacha t'ejžtatača, ana cjacsnajo. Jalla niiran yok pjila želatča Sirte cjita. Tjamiž cjen nii yok pjilquiz julz eksnatča.

Jalla nižtiquiztan nii pajk pañuz cherchi pajk tultu apakchiča warcu tsewctan. Nekztanaqui tjamžquiz warcu chjitskatchiča. ¹⁸ Niž jaka tažuqui nii tjam queraqui tira walja pjursantitača. Jalla nižtiquiztan nii warcuquiz žejlñi kuzinacaqui pajk kotquiz tjojtatača.

¹⁹ Jalla niipa tažuqui warcuž cusasanaca kot kjazquiz tjojtchinča wejtnaca kjaržtan. ²⁰ Tsjii kjaž majquiztan ancha ch'orawitača. Jalla nuž ch'orawiž cjen anaž tjuñimi warawarami tjenatča. Nižaza nuž ch'orawiž cjen wejrnacqui “Ticznachani. Anaž jaknužumi liwriyasacha”, nuž cjican chiichinča.

²¹ Tsjii kjaž maj ana čhjeri lujlchi cjen Pabluqui ninacž taypiqueiz tsijtsiča, tuž cjican: —Jilanaca, anatača učumqui Cretquiztan ulansquiz, wejt taku cazpantača ančucalaqui. Nižaza anaž corganacami pertitasacha, nižaza učumqui anaž tižta sufritasacha.

²² Anziqui ančucqui tjup kuzziz cjisna, anača llaquiza. Tii warcuž katanami, anaž jakziltami ticznaquiča. ²³ Wejrqui Yooz sirwuča, nižaza Yooz partitča. Zez ween Yoozqui tsjii anjila wejtquiz cuchanžquichiča. Nii anjilaqui wejtquiz jeczquichiča,

²⁴ tuž cjican: “Pablo, ana eksna amqui. Roman chawc jilirž yujcquiz prisintistanča amqui. Jaziqui amiž cjen tjapa amtan chica ojkñi žoñinaca žetaquiča”. ²⁵ Jilanaca, anača llaquiza. Wejrqui Yoozquin tjapa kuztanča. Jaknuž nii anjilaqui chitčhaja, jalla niicamaž cumplisnaquiča. ²⁶ Kot taypiqueiz tsjii kolta yoka žejlča. Jalla nii yoka irantiž

cjen warcuqui yokquiz čhjakžcu, tsijtsnaquiča kjazquizpacha. —Jalla nuž paljaychiča Pabluqui.

²⁷ Jalla nekztanaqui pizc simana ojktiquiztan, Adria cjita kot kjazquiz želan, tjamiqumi warcu chjichatča. Jalla nii ween chica arama warcu joojooñinacaqui pinsichiča, yokquin irantičhani, cjican. ²⁸ Jalla nižtiquiztan kjazquiztan kozzuc yokquin tupžcu, zizziča quinsa tunc sojtan metro. Nižaza tsjii kjažtapacha ojkžcu wilta tupzizakazza. Jalla nuž tupžcu, zizziča paatunc pakallakun metro. ²⁹ Kjaz kostan maz akji želačhani cjican pinsichiča. Nekztan warcu wirquiztan tsjii pajkpic pajk jirunaca quijsiča ana nii maz ajkquin čhjakajo. Ekscan tjuñi tjewks tjewznatča. ³⁰ Jalla nuž tjewžcan, nii warcu joojooñinacaqui pinsichiča, warcuquiztan atipasjapa. Jalla nuž pinsižcu, nii tewžta kolta warcu kjazquiz chjijwnatča. Jalla nuž chjijuncan nii pajk jirunaca quijtžtažokaž cjetča nii warcuž yujcquiztan. ³¹ Jalla nuž cheržcu, Pabluqui zultatž capitanžquiz paljaychiča nižaza zultatunacžquizimi, tuž cjican:

—Nii warcu joojooñinacaqui ana tii warcuquiz eclaquiž niiqui, ančhucqui ticznasača.

³² Nuž nonžcuqui zultatunacaqui nii kolta warcu mojka kojchnaca pootžinchiča kolta warcu kjazquin tjojtšnajo.

³³ Jalla nii kjantati Pabluqui taku tjaachiča čhjeri lulajo, tuž cjican:

—Pizc simana tjontača ančhucmi kuz turwayzi ana tjajchi nižaza ana lujlchi.

³⁴ Nižtiquiztan ančhucqui čhjulullamekaz lujlznalla, azi tanzjapa. Anaž jecmi wira apt'isnasača. Nižaza ana zinta čhjojrichta cjequiča.

³⁵ Jalla nuž chiižcu Pabluqui tsjii t'anta tanziča. Nižaza Yooz Ejpžquin sparaquiž cjichiča tjapa nii žejlñi žoñinacž yujcquiz. Jalla nekztanaqui nii t'anta kjolžcu lujlchiča.

³⁶ Jalla nižtiquiztan tjapa nii žoñinacaqui lujlsquin kuzziz cjissiča. Nekztan lujlchizakazza. ³⁷ Nii warcuquiz paa patac pakallawc tunca sojtan žoñinacatača. ³⁸ Jaknužt zapa mayni pecčhaja jalla nuž lujlchiča. Jalla nuž lujlžcu nii parti trig kuzinaca kjaz kotquin tjojtchiča nii warcu cježu cjeyajo.

WARCU KJAZQUIZ KATCHIČHA

³⁹ Tjuñi tjewktanalla, warcu joojooñinacaqui nii yoka cheržcu ana pajatča. Pero tsjii puj atquin pjila iñžta k'ar yoka želatča. Nii yokquin warcu tsijtskatz pecatča. ⁴⁰ Jalla nekztanaqui nii pajk quijtžta jirunacžquiz mojka kojchmi pootchiča. Kjazquizpacha cutziča. Nižaza kochnaca jweržcu, warcu irpiñi maderanaca cutsiča. Nekztan pajk tultu, warcu juntuñ tucquin tsjijpsiča tjami tanzjapa. Jalla nižtiquiztan warcuqui puju iñžta yoka žcatžinchiča. ⁴¹ Jalla nuž žcatžincan, pizc curinti ojkñi kjaz jalla nekz cjissiča. Jalla nižtiquiztan nii warcuqui kjaz koztan yokquiz quijsiča. Warcu tucquiztanaqui pjilquiz luzzitača. Ana jaknužquin kissiča. Nižaza warcu wirquiztanaqui kjaz ljojkičak warcu kjabatča. ⁴² Jalla nuž cjen preso itžni zultatunacaqui preso žoñinaca konz pecatča, ana atipskatzjapa kjazquiz narkan. ⁴³ Zultatž capitanazti Pablo liwriiz pecatča. Jalla nižtiquiztan presonaca conawc cjen atajichiča. Nekztan mantichiča, tuž cjican:

—Kjazquiz narñi zizñi žoñinaca, ančhucqui primiraqui kjazquiz luzna, yokquin irantizjapa. ⁴⁴ Parti žoñinaca, ančhucqui tabla tanžcu kjazquiz zakaz luzna. —Jalla nuž mantichiča nii capitanaqui.

Jalla nuž tjappacha yokquin irantichiča. Ana zinta ticziča.

28

PABLUŽ MALTA YOKQUIN KAMTA

¹ Jalla nuž yokquin ulanžcu, nii kolta yokž tjuu zizzinča Malta cjitatakalča. ² Jalla nii yokquin žejlñi žoñinacaqui wejrnaca ancha wali atintichiča. Nižaza tsjii pajk uj taazinchiča wejrnac kutnajo. Chijniž cjen zaquiž cjen wejtnacaltajapa uj taazinchiča. ³ Nekztanaqui Pabluqui kjoñ žup aptichiča. Nii žup ujquin tjojtan, tsjii zkoraqui uj kjakiž cjen ulanžquichiča Pabluž kjarquin ch'atzi chejchipacha. ⁴ Jalla nuž cheržcu nii yokchiz žoñinacaqui tuž cjejassiča:

—Tii žoñiqui žoñi conñižlani. Kot kjazquiztan liwriitaž cjenami Yoozqui anat munchani, tiž žejtzi.

⁵ Pabluqui kjarquiztan zkora tsajttsajtsičha ujquiz. Zkoraž ch'attaž cjenami anapan kjaž cjissičha Pabluqui. ⁶ Tjapa nii žoñinacaqui Pabluž kjarat tjuwačhani cjican chekznatčha. Nižaza tsjii ratuquiztan ticzit cjee tiiqui, jalla nuž pinsatčha nii žoñinacaqui. Jalla nuž ažk tjewžcu, Pablo ana kjaž cjissi cherzičha. Jalla nižtiquiztan pinsita campiižcu, nii žoñinacaqui cjichičha:

—Tii Pabluqui cheka Yoozzalani —cjican.

⁷ Ulanta yok žcati nii yokchiz jilirž yokanaca želatčha. Nii jiliriui Publio cjitatačha. Jalla niiqui wejrnaca zuma risiwchičha. Čhjep maj wejrnac zuma atintichičha. ⁸ Publiož ejpqui laa želatčha, tsjii ch'ujlñi conžtan, nižaza jawžtan. Pabluqui niižquin tjonžni ojkičha. Nekztanaqui Pabluqui nii laa žoñžta Yoozquin mayizichičha, čhjetinjapa. Nekztanaqui niiž juntuñ kjaržtan lanžcu, čhjetinchičha. ⁹ Jalla nižtiquiztan parti nii yokquiz žejlñi laanacaqui tjonchizakazza, jalla ninacami čhjetintatačha. ¹⁰ Nuž čhjetintiquiztan nii žoñinacaqui wejtnacquiz walja rispitchičha. Čhjep jizquiztan wлта tsjii warcuquiz luzzinčha. Ima nii warcu luzan, nii žoñinacaqui walja zuma žaka cjižinchičha, wejrnaca ojczjapa.

PABLUQUI ROMA WAJTQUIN IRANTICHIČHA

¹¹ Warcuqui nii yokquiz auti timpu watchičha. Alejandría wajtquiztan tjonchitačha. Nii warcuž tucquin pizc yooznacchiztačha. Cástor y Pólux cjitatačha nii pizc yooznacaqui. ¹² Nekztanaqui warcuquiz ojkan, Siracusa wajtquin irantichinčha. Jalla nicju čhjep maj kamchinčha. ¹³ Jalla nekztan warcuquiztan tira ojkičha. Nekztan yok žcatiran ojkan, Regio cjita wajtquin irantichinčha. Niiž jaka tažquiu wartan queržquichičha. Jalla nuž queržcan pucmajquiz irantichinčha Puteoli wajtquin. ¹⁴ Jalla nicju tsjii kjažultan Yoozquin criichi jilanacžtan zalchinčha. Jalla ninacaqui wejtnacaquiz invitchičha ninacžtan tsjii simana kamajo. Jalla nekztanaqui Roma wajt kjutñi zarakchinčha. ¹⁵ Roma wajtchiz Yoozquin criichi jilanacaqui wejtnacaž tjonz quintu zizzitakalčha. Jalla nekztan wejtnacatan zali ulanžquichičha. Jalla ninacaž nuž zalzquichiquiztan, Pabluqui Yoozquin sparaquičž cjichičha. Nižaza juc'ant tjup kuzziz cjissičha. Wejrnacqui ninacžtan zalchinčha Foro de Apio cjita yokquin, nižaza Tres Tabernas cjitazakaztačha. ¹⁶ Jalla nekztanaqui Rom watja irantitanaqui nii capitanaqui preso žoñinaca intirjichičha roman zultatž jiliržquiz. Pero nii capitanaqui Pablo kamkatchičha yejkquin tsjii guardiñi zultatžtan.

PABLUŽ KAMTA ROMA WAJTQUIN

¹⁷ Čhjep majquiztan nuž irantižcu, Pabluqui kjawzkatchičha Roma žejlñi judío jilirinaca. Jalla nuž Pablužquin tjontan, Pabluqui ninacžquin paljaychičha, tuž cjican:

—Jilanaca, wejrqui roman zultatžquiz preso intirjitatačha Jerusalén wajtquin, ana čhjulumu judionacž quintra paachi cjenami. Nižaza ana čhjulumu učhum tuquita ejpnacž cuzturumpi quintra paachi cjenami. ¹⁸ Wejr zumpacha pecunžcu, ninacaqui wejr cuts pecatčha. Wejt quintra ana čhjul ujmi watchičha, wejr conzjapaqui. ¹⁹ Judío partinacazti ana munchičha. Jalla niztiquiztan roman chawc jiliržquin wejt quija tjatznajo maychinčha. Jalla nuž cjenami, wejrqui wejt wajtchiz žoñinacž quintra ana čhjul uj tjeeskatz pecučha. ²⁰ Jalla nižtiquiztan ančhuc kjawzkatučha ančhuca cherzjapa, nižaza ančhucatan parlijapa. Učhumqui Israel wajtchiz žoñinacžhumčha. Jalla učhumqui Yooziž cuchanžquita žoñi tjewža. Jalla nii tjewžta žoñi sirwiñiž cjen wejrqui tii carinžtan čhejlta želučha.

²¹ Jalla nekztanaqui nii judionacaqui cjichičha:

—Wejrnacqui am puntuquiztan ana čhjul cartami risiwchinčha Judea wajtquiztan. Nižaza nii nawjctan tjonchi judío jilanacami anaž am quintra chiičha. ²² Wejrnacqui amiž pinsita takunaca nonz pecučha. Tjapa wajtquizimi tii ew yekja t'akž quintra chiičha. Jalla nuž zizučha.

²³ Jalla nekztanaqui tsjii tjuñi citchiča. Jalla nii citta tjuñquiziqui walja žoñinacaqui tjonchiča jakziquin Pablo alujassi želatčhaja, jalla nicju. Jalla nuž žoñinacž tjonžcu Pabluqui ninacžquiz paljaychiča wenstanpacha zezicama Yooz mantita kamañ puntuquiztan. Pabluqui ninaca zumpacha intintiskatz pecatča Jesucristuž puntuquiztan. Moisés liiquiztanami nižaza profetanacž cjiirta liwrunacžquiztanami punta punta chiižinchiča, ninaca zuma intintazajo Jesusiž puntuquiztan. ²⁴ Yekjapanacaqui Pabluž nuž chiita takunaca catokchiča. Yekjapanacazti niiž takunaca ana nonziča. ²⁵ Jalla ninacpora Jesucristuž puntuquiztan ch'aascan, nužquiz ninacaqui wichanzi kallantichiča. Ima okan, Pabluqui cjichiča:

—Espíritu Santuqui Isaías cjita profetžquiz paljaychiča učhum tuquita ejpnacžjapa. Ančhuca puntuquiztan werarapan chiichiča, tuž cjican:

²⁶ “Oka, tii žoñinacžquiz paljayžca, tuž cjican: Ančhucqui nonžñeeka nonznaquiča, pero ana intintazasača. Nižaza chekzñeeka chekznaquiča, pero ana cumprintasasača. ²⁷ Jalla nuž cjequiča. Tii žoñinacž kuznacaqui walja tjupiča, ana Yooz taku intintizjapa. Nižaza oñižtakazza ninacaqui, Yooz taku ana nonzjapa. Nižaza zuražtakazza Yooz paatanaca ana cherzjapaqui. Jalla nižtakaz žejlča ana intintiñi kuzziz cjisjapa. Nižaza ana wejtquin cut'iscaquiča, liwriita cjisjapa”.

²⁸ ‘Jalla tekztan nawjcchuc tii liwriiñi Yooz takuqui parlitaž cjequiča ana judío žoñinacžquin. Jalla nii ziza ančhucqui. Nii yekja wajtchiz žoñinacaqui tii liwriiñi Yooz taku nonznaquiča.

²⁹ Jalla nuž Pabluž chiitiquiztan, judionacaqui ojkchiča, ninacpora ancha ch'aascan.

³⁰ Pabluqui pizc wata intiru nii aquilta kjuyquiz kamchiča. Jakzilta niižquin tjonžni žoñimi zuma risiwñipanikaztača. ³¹ Jalla ninacžquin parličiča Yooz mantita kamañ puntuquiztan, nižaza Jesucristo Jilirž puntuquiztan. Tjapa kuztan kjana tjajnatča. Nižaza anaž jecmi Pablo atajchiča, Yooz taku ana paljayajo.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS ROMANOS

¹ Wejr Pabluqui ančhucaquin tii cartal cjjržcuča. Jesucristuž mantitacama okiñ žoñtča. Yooz Ejpqui wejr kjawžcu apóstol puestuquin utchiča, liwriiñi Yooz taku parlajo.

² Tuquitanpacha Yoozqui tsjii liwriiñi žoñi cuchanžquiz compromitchičha. Jalla nii compromittaquí Yooz cuntiquiztan chiiñi profetanacaqui mazinchiča zuma Yooz tawk libruquiz. ³ Nii liwriiñi žoñiqui Jesucristo Jiliričha. Yooz Majchča niiqui. Jesucristuqui žoñi cjicanaqui Davidž majch maatinacquiztan tjonñitača. ⁴ Nižaza Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchičha; nižaza zuma Yooz Espirituchizza. Jalla nii kjanapacha tjeeža, niiča walja azziz Yooz Majchqui, nii. Jesucristo Yooz Majchča učhum Jiliriqui. ⁵ Jesucristuž cjen wejrqui zuma Yooz kamaña tanzinča. Nižaza Jesucristuž cjen Yooz Ejpqui wejr apóstol puestuquiz utchiča, tjapa wajtchiz žoñinaca Jesucristužquin kuzziz cjeyajo, nižaza nižquiz cazajo. Jalla nuž apóstol kamañquiz kamcan, Jesucristužtajapa langznuča. ⁶ Ančhuc zakaz Jesucristužquiz kuzziz cjissinčhucča. Yooz Epiž ančhuca kuzquiz kjawžtan Jesucristuž partiquiz cjissinčhucča.

⁷ Wejrqui tjapa ančhucaquin cjjržcuča, Roma wajtquin žejlñi žoñinacčhucča. Yooz k'ayi žoñinacaž cjen, Yoozqui ančhucaquiz kjawziča, Yooz zuma kamañchiz cjeyajo. Učhum Yooz Ejpmi, nižaza Jesucristo Jilirimi ančhucaquiz zumaj yanapt'ila; nižaza cuntintu kuzziz cjiskatla.

PABLO ROMA WAJTQUIN TJONZ PECČHA

⁸ Jaziqui ančhucaž zuma kamtiquiztan Yooz Ejpžquin ancha gracias cjican chiyučha. Tjapa wajtchiz žoñinacaqui ančhuc puntu chiiča, ančhucqui ancha Jesucristužquin kuzzizza, nii. Jesucristuž cjen Yoozquin gracias cjican chiyučha. ⁹ Wejrqui tjapa kuz Yooz sirwuča, Yooz Majch liwriiñi puntu parlican. Jaziqui Yooz zizza, oracionžtan ančhucaquiz tirapan yanapuča, nii. ¹⁰ Nižaza Yoozquin mayizuča. Yooz munan, ultimu ančhucaquin jaknužquiztanami tjonzquiz atučhani. Ažka ančhucaquin tjonzquiz pecatuča. ¹¹ Ančhucatan ancha zalz pecučha, Yooz kamañquiz ančhucaquiz tsjan zuma kami yanapzjapa, nižaza Yooz tjup kuzzizpan cjiñi yanapzjapa. ¹² Ančhucmi wejrmi Jesucristužquinkaz kuzzizčhumča. Jalla nižtiquiztan zalžcu porapat chiižinascu, Yoozquin juc'ant kuzziz cjesača učhumqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz zizkatz pecučha, kjaž wiltami wejrqui ančhucaquin tjonz pecatuča. Pero tii orcama ana atchinča. Ančhucaquin tjonz pecatuča, Rom wajtquiz zakaz Yooztajapa obranaca payi. Rom wajtquizimi, nižaza yekja watjanacquizimi Jesucristužtajapa langz pecučha, žoñinaca nižquin kuzziz cjeyajo. ¹⁴ Wejrqui liwriiñi Jesucristuž puntu parlistanča, k'ar žoñinacžquizimi campuquiz žejlñi žoñinacžquizimi, zizñi žoñinacžquizimi, ana zizñi žoñinacžquizimi. Jalla tjapa žoñinacžquizimi liwriiñi Jesucristuž puntu parlistanča. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucaquiz zakaz nii puntu parliz anchal pecučha.

ANCHA AZZIZZA LIWRIIÑI TAKUQUI

¹⁶ Jakziltat liwriiñi Yooz taku catokačhaj niiqui, liwriita cjequiča. Tuquiqui judío žoñinacžquiz nii liwriiz puntu parlitatača. Nekztan yekja wajtchiz žoñinacžquiz parlitazakaztača. Jakziltat nii liwriiz puntu catokačhaja, jalla niiqui liwriitaž cjequiča. Nižta azzizza liwriiñi Yooz takuqui. Jalla nižtiquiztan nii Yooz taku parlizjapa anal azučha; nii ancha zuma taku parlizjapa ancha jutzaznuča. ¹⁷ Liwriiñi takuqui tuž cjiča; Yoozqui ancha zumača; nižaza žoñinacžquiz nižta zuma nižaza ana ujchiz cjiskatasacha. Jalla nuž cjiča nii liwriiñi Yooz takuqui. Jaknuž žoñinaca Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cječhaja, jalla nii zizkatučha, nii liwriiñi taku chiican. Jesucristužquiz kuzziz cjen, jalla nii alajakaz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjesača. Cjijrta Yooz

takuqi tuž cjičha: “Jakziltat Yoozquin kuzziz cječhaja, jalla niičha Yooz yujcquiz ana ujchizqui, nižaza zuma kuzzizqui. Nekztan Yooztan wiňaya kamaquičha”.

YOOZ JAYTIŽCU ŽOŇINACAQUI UJPAN PAAČHA

¹⁸ Arajpachquiztan Yooz casticuqi tjončha tjapa ana Yooz kuzcama kamñinacž quintra, nižaza anawali paañinacž quintra. Jalla nii anazum kamañchiz žoñinacaqui anawali paaznacapan pecčha, Yooz zuma kamaña anaž importičha. Nekztan Yooz kuzcama ana kamčha. Yooz puntu werara zizawc cjen, atajčha. ¹⁹ Pero ninacž kuzquiz Yooz puntu zizasachha. Yoozqui žoñinacžquiz kjanapacha tjeezičha, niž puntu. ²⁰ Ana Yooz cheržcumi tii mundo paatiquiztanpacha Yooz puntu zizta cjesačha. Niiž paatanaca cheržcu, tjapa žoñinacaqui Yooz puntu zizasachha, Yoozqui wiňaya azzizza, nižaza werar Yoozpankazza, tii mundo paachi Yoozqui. Jalla nii kjana zizta cjesačha. Jalla nižtiquiztan Yooz kuzcama ana kamcanaqui anazuma kamañchiz žoñinacaqui ana razunchizza. ²¹ Žoñinacaqui Yooz puntu persun kuznacquiz zizza. Jalla nuž zizcumi, Yooz ana rispitičha, nižaza ana čhjulquiztanami “Gracias, wejt Yooz” cjican chiičha. Nekztan žoñinacaqui ina kaz pinsitanacchiz cjissičha. Nižaza ninacž chojru kuzziz cjen ana wali zumchiquiztakaz kamčha. ²² Žoñinacaqui “Wejrnacčha ziziñtqui” cjicanami, zumzužtakaz cjissičha. ²³ Ancha zumapankazza Yoozqui. Pero žoñinacaqui nii wiňaya žejtñi Yoozquiz rispitz jaytichičha. Nekztan žoñinacaqui žoñiž paata yoozquizkaz rispitičha. Nii žoñiž paata yooznacaqui ticzñi curpuchiz žoñinacž irata paatačha, nižaza wežlanacž irata paatačha, nižaza pajkpic kojchchiz animalanacž irata paatačha, nižaza zkoranacž irata paatačha. Jalla nižta paatanacquiz rispitičha.

²⁴ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ninacžquiz jaytichičha. Nekztan ninacž anazuma pecñi kuzcama čhjul ujmi paañičha. Žoñinacpora azzucanaca paachičha. ²⁵ Ninacaqui Yooz puntuquiztan werar razunanaca criichi ecchičha. Nekztan toscar razunanaca criichičha. Jalla nekztan ninacaqui Yoozquin ana rispitičha. Yooziž paata obranacquizkaz rispitičha, nižaza sirwichičha. Pero Yoozqui tjappacha paachičha. Jalla nii tjapa paañi Yoozqui wiňaya honorchizza. Jalla nužoj cjila. Amén.

²⁶ Jalla nižta anawali kuzziz cjen Yoozqui ninaca jaytichičha, ninacaž anazum kuzcama azzucanaca paajo. Jalla nuž azzucanaca paacan maatakanacaqui porapat želassičha, jaknužt lucutiñi želas, jalla nižta. ²⁷ Luctakanacaqui nižaza porapat ana wali želassičha, jaknužt lucutiñi želas, jalla nižta. Ninacpora ancha peccu, azzuca ujnaca paachičha. Ancha akñi ujnacquiz tjojtsičha. Jalla nižtiquiztan ninacž persun curpuquizpacha casticu sufričha, nii ana wali paatiquiztan. Nižaza nižta sufris waquizičha ninacaqui.

²⁸ Werar Yooz zizzucatačha, pero ninacaqui Yooz ana pajz pecatčha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jaytichičha, ninaca ana zuma pinsiñi kuzziz cjisjapa, nižaza ana zuma cjujchi kamañchiz cjisjapa. ²⁹ Ninacž kuzquiz walja tjapaman ana zumanaca želatčha, chjijpipacha. Jalla tižta ana zumanaca želatčha; ana Yooz kuzcama kamz, adulteriuquiz ojklaz, žoñž quintra ana wali paaz, yekja žoñžquiztan zmaz, nižaza tjapa ana walimi paaz pecñi kuz želatčha. Nižaza ninacž kuznaca tižtačha: iñiziñi kuz, žoñi coñi kuz, žoñžtan quija ojklaz kuz, incallñi kuz, ana wal paaz pecñi kuz, nižaza ana wal quinto joojooñi kuz. Jalla nižta anawali kuzziz žoñi žejlčha. ³⁰ Ninacaqui žoñž quintra chiiñinacačha. Yooz quintra chjaawjkatñičha. Nižaza žoñi iñarñičha, nižaza mitarazi kuzzizza, persunpacha honora waytisñičha. Nižaza ana zuma paazjapa tantiñičha, nižaza maa ejp ana cazñičha. ³¹ Nižaza Yooz puntu ana intintiz pecñičha, nižaza chiižcupacha niiž taku ana cumpliñičha. Nižaza ana jec žoñžtanami munaziñičha. Nižaza ana pertunñičha. Nižaza ana jec žoñžquizimi okzñi kuzzizza. ³² Yoozqui mantichičha, jalla nižta žoñinacaqui ticzpan waquizičha. Jalla nuž Yooz mantita zizcumipacha, nii ana wali žoñinacaqui nižta ana wali paazkaz pecñičha, nižaza yekjaž nižta ana wali paanami, “Walikazza” cjiñičha.

2

YOOZZA LIJITUMA PJALZŃIQUI

¹ Jakzilta žoñit tsjii uj paachi žoñžquiztan “Yooz nii casticla” cjican chiičhaja, jalla nii žoñiqui ana nižta ujpacha paaz waquizičha. Jalla nižta ujpacha paaquiz niiqui, persun casticu chiičha. Nižaza Yooz yujcquiziqui anaž razunchiz cjesačha niiz persun paata ujqiztan. ² Yoozqui uj paañinaca lijituma pjalznaquičha, casticzjapa. Jalla nii učhum zizza. ³ Jequit yekja uj paañi žoñž quintra chiičhaja, nižaza nižta uzbekaz persuna paačhaja, jalla niiqui anapanž atipasacha Yoozquiztan. Panž castictazakaz cjequičha. Uj paažcu, anapan pinsa, “Ana Yooziž casticta cjeeka” cjican. ⁴ Jalla nižta pinsiñi žoñinacaqui Yooz puntu ana zuma intintičha. Yoozqui ancha zumačha, nižaza tsjan juc'anti okzñi kuzzizza, nižaza tsjan juc'anti pasinsis kuzzizza. Jalla nii werar razunačha. Pero jalla nižta kuzziz cjen, Yoozqui žoñinacžquiz persun uj sint'iskatz pecčha. Nuž sint'iskatzcu ujnaca paazqui eca. Jalla nuž pecčha Yoozqui. Jalla nii zizza ančhuc, ¿ana jaa? ⁵ Ančhucqui ana persun uj sint'iñiz cjen, nižaza chojru kuzziz cjen, juc'anti castictaž cjequičha Yooziž ultimu pjalz tjuñquiziqui. Jalla nii tjuñquiziqui Yoozqui žoñinacž paata ujnaca tjeznaquičha; nekztan ultimuž casticaquičha. ⁶ Jalla nii tjuñquiziqui Yoozqui tjapa žoñinaca pjalznaquičha ninacaž paatiquiztan jama. ⁷ Jequit pasinsis kuzziz zuma kamañchiz kamčhaja, jalla ninacaqui Yooztan wiñaya kamaquičha. Jalla nii zuma kamñinacaqui Yooziž tjaata honorchiz cjis pecčha, nižaza Yooziž rispitta cjis pecčha, nižaza Yooztan wiñaya kamz pecčha. ⁸ Pero yekjapanacaqui persun kuzcamakaz kamz pecčha, werar Yooz kamaña anaž pecčha. Anawalinacž mantuquizpanž žejlčha. Jalla ninacž quintra Yoozqui juc'anti žawjžcu casticaquičha. ⁹ Tjapa anawali paañinacžtami sufris želaquičha, nižaza wali llaqui želaquičha. Anawali paañi judío žoñinacaqui juc'anti sufraquičha. Pero tjapa anawali paañi žoñinacaqui zakaz sufraquičha, infiernuquinaqui. ¹⁰ Tjapa zuma kamñinacazti Yooziž tjaata honorchiz cjequičha, nižaza Yooziž rispittaž cjequičha, nižaza llan kuzziz cuntintu cjequičha. Nii zuma kamñi judío žoñinacaqui juc'ant waliž cjequičha. Pero tjapa zuma kamñi žoñinacaqui zakaz waliž cjequičha, arajpachquinaqui.

¹¹ Yoozqui žoñinaca ana illillžcu lijituma pjalznaquičha. ¹² Yekjapanacaqui Moisés lii ana zizza. Jalla nižtiquiztan Yoozqui nii lii jaru ana casticaquičha; persun uj paatiquiztanjama casticaquičha. Yekjapanacaqui Moisés lii zizza. Jalla nižtiquiztan Yoozqui nii lii ana cumplitiquiztan jama casticaquičha. ¹³ Jakzilta žoñinacat Moisés lii nonžcu, ana nii lii jaru kamčhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui tira ujchizza. Pero jakzilta žoñinacat Moisés lii cazzaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui ana ujchizza. ¹⁴ Ana judío žoñinacaqui Moisés lii ana zizza. Jalla nuž ana zizcumi, ninacpacha persun kuzquiz zuma paaz zint'asačha, jaknužt Moisés lii zuma paaz mantičhaja, jalla nuž. Nekztan nii kuzquiz zint'ita jaru zuma kamcan, ninacžtaqui liižtakazza nii kuzquiz zint'itaqui. ¹⁵ Jalla nuž zuma kamcan kjanapacha tjeeža, Yoozqui ninacž kuzquizpacha niiz mantitanaca zizkatcha, nii. Nii Yooziž zizkattacama ana kamtiquiztan casticta cjequičha. Nižaza nii zizkattacama kamchižlaja, nekztan ana casticta cjequičha. Yooz pjalz tjuñquiziqui ninacaž kamtanacquiztan jama pjaltaž cjequičha. ¹⁶ Yoozqui Jesucristužquiz žoñinaca pjalzkataquičha, chjozaka paatiquiztanami, nižaza pinsitaquiztanami. Wejrqui niipan chiichinčha liwriiñi Yooz puntu parlican.

JUDIO ŽOÑINACAQUI MOISES LIICHIZZA

¹⁷ Yekjap ančhucquiztan judío žoñinacčhucčha. Ančhucqui Moisés liichiz cjen “Walikatzča wejrqui” cjiñčhucčha. Nižaza mitarazi kuzziz cjiñčhucčha, “Werar Yoozza wejt Yoozqui”, cjicanaqui. ¹⁸ Ančhucqui jaknužt Yooz munčhaja, jalla nii zizza. Ančhucqui Moisés lii tjaajintaž cjen Yooz zuma kamaña panž zizza. ¹⁹ Yooz puntu ana zizñi žoñinaca želan, ančhucqui cjičha, “Nii zuražtakaz žoñinacžquiz tjaajznasak” cjican. Nižaza ana wal zumchiquiztakaz kamñi žoñinaca želan, ančhucqui cjičha, “Nii ana wal kamñi žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña tjaajznasak” kaž cjičha; “Werjtča ninacžtaqui kjanažtakaz”

cjican. ²⁰ Nižaza ančhucqui cjičha: “Zumzu kamñi žoñinacžquiz Yooz kamaña sok'o tjaajznasak, ana tsjii kjutñi kamajo”, kaž cjičha. Nižaza ančhucqui cjičha: “Yooz puntu koloculla zizñi žoñinacžquiz tjaajznasak”, kaž cjičha. Yooz puntu razunanacaqui Moisés liiquiz kjana žejlčha. Jakziltat Moisés lii zuma zizaja, niiqui Yooz puntuquiztan zuma zizñi zizñi cjequičha. ²¹ Jaziqui ančhucqui yekjžquiz tjaajznasaž niiqui, ¿kjažtiquiztan amiž tjaajinta jaru ana kamjo? Nižaza yekjap ančhucaquiztan chiižiniñčhucčha, tuž cjican: “Anačha tjañi zaazqui”. Jalla nuž chiižcu, ¿kjažtiquiztan ančhucpacha tjañi zaajo? ²² Nižaza ančhucqui cjiñčhucčha; “Anačha adulteriuquiz ojklazyqui”. Jalla nuž chiižcu, ¿kjažtiquiztan ančhucpacha adulteriuquiz ojklajjo? Ančhucqui žoñiž paata yooznaca chjaawjčha. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan ančhucqui timplu cusasanaca cjižjo? ²³ Ančhucqui mit kuzziz cjiñčhucčha: “Wejrnacqui Moisés liichiztčha”. Jalla nuž chiižcu, ¿kjažtiquiztan ančhucqui nii lii ana cazjo? Ančhucqui nižta ana cazziž cjen Yoozquiz ana rispitičha. ²⁴ Cjijrta Yooz takuqui razunapanž chiičha. Yooz takuqui tuž cjičha: “Ančhucaž uj paachiž cjen yekja wajtchiz žoñinacaqui ultim werar Yooz quintraž chiičha”.

²⁵ Tsjii chiižinučha. Ančhuc judío jilanacaqui Moisés lii jaru janchiquiz chimputa cjissinčhucčha. Moisés lii jaru kamchiž cječhaj niiqui, ančhucžtaqui nii chimputa walčha. Pero Moisés lii jaru ana kamchiž cječhaj niiqui, nii chimputaqui anaž walčha. ²⁶ Jaziqui tsjii ana chimputa žoñiqui Moisés lii jaru kamchi cječhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui chimputažtakaz cjequičha, niiz janchiquiz ana chimputa cjenami. ²⁷ Nižaza jakzilta ana chimputa žoñit Moisés lii jaru kamchi cječhaja, jalla niiqui ančhuca uj tjeeža. Ančhucqui chimputaž cjenami nižaza Moisés cjijrta liichiz cjenami, jalla nii lii ana cazza. ²⁸ Jakziltat juntuñkaz lii jaru paačhaja, jalla niiqui anačha ultimu Yooz maatiqui. Nižaza jakziltat janchiquiz alaja chimputa cječhaja, jalla niiqui anačha ultimu Yooz maatiqui. ²⁹ Pero jakziltat tjapa kuztan Yooz kuzcama kamčhaja, jalla niičha ultimu Yooz maatiqui. Nižaza niiqui persun kuzquiz ultimu Yooziž chimputačha. Tsjii cjijrta lii jaru juntuñkaz kamz anačha chekanaqui. Žoñž kuzquiztančha kamz chekanaqui, lijituma Yoozquin kuzziz, už ana lijituma Yoozquin kuzziz, nii. Jalla nižta lijitum kuzziz žoñiqui Yooziž tjaata honorchizza. Žoñiž tjaata honora anaž importičha.

3

¹ Yooz yujcquiziqui judío žoñinacaqui yekja wajtchiz žoñinacžquiztan tsjan walasaž niiqui, ¿čhjuljapat waljo? Nižaza janchiquiz chimputaqui, ¿čhjuljapat waljo? ² Judío wajtchiz žoñinacaž cjican, zuma walčha. Tužučha primer razunaqui. Judío žoñinacžquiz Yoozqui niiz cjijrta taku cumpjiičičha. ³ Nii Yooziž tjaata lii jaru yekjap judío žoñinacaqui ana lijituma kamchičha. Jalla nuž ana lijituma kamchiž cjen, ninacaž compromitta taku ana cumplissičha. Jalla nuž cjenami Yoozqui niiz persun compromitta taku cumpličha. ⁴ Nužupančha. Yoozqui taku chiižcu panž cumpličha, tjapa žoñinacaž chiita taku ana cumplichiz cjenami. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha:

“Yooz, amiž chiitaqui lijitumačha. Jalla nii ziztaj cjila. Žoñinacaž am quintra uj tjojtunchiž cjenami amqui lijitumapankaz tjeežtaj cjila”.

⁵ Žoñinacaž toscara chiitaqui juc'ant tjeeža, Yoozza lijitumaqui, nii. Jaziqui, ¿kjaž cjeequi? Yoozqui nii toscara chiiñi žoñinaca ana casticz waquizičha. ¿Nuž chiyasajo? ⁶ Anapančha. Yoozqui lijitumapančha. Nižaza Yoozqui uj paañi žoñinaca ana casticaquiz niiqui, inakaz jusjasačha.

⁷ Yekjapanacaqui tuž cjiñičha: “Wejt toscara chiitaqui, Yooz lijitumaž, nii tjeeznaquiz niiqui, ¿kjažtiquiztan wejrqui casticta cjesajo? Weriž toscar chiitiquiztan Yoozqui juc'anti rispitta cjesačha”. ¿Jalla nuž pinsichinčhucjo? Jalla nii razunaqui ancha zumzučha. ⁸ Nižaza yekjapanacaqui cjiñičha: “Anazuma paatiquiztan zuma paaznaca tsjan kjana tjeežta cjesačha. Nekztan nii anazumanaca paaz waquizičha”. Nižaza cjiñičha: “Pablo zakaz nuž tjaajñičha”. Jalla nuž cjican, yekjap žoñinacaqui wejtnac quintra chiičha, wejrnacaž ana rispitta cjeajjo. Jalla nižta chiiñi žoñinacaqui casticta cjis waquizičha.

TJAPA ŽOŇINACAQUI UJ PAAČHA

⁹ Nekztan, ¿kjaž cjii? ¿Učhum judío žoňinacaqui parti žoňinacžquiztan tsjan wali žoňinacajo? Anapanž cjesača. Wejrqui kjanapacha tjeezinča, judío wajtchiz žoňinacami nižaza yekja wajtchiz žoňinacami tjappacha ujž mantuquiz žejlča, nii. Tjapa žoňinacami uj paazquin kuz tjaača. ¹⁰ Jalla nižtapacha cjiirta Yooz takuqui cjiča:

“Anaž jec lijitum kamaňchiz žoňimi žejlča, ana zintallami. ¹¹ Anaž jec Yooz kamaňa intintiňimi žejlča, anaž jecmi Yoozta kamzquin kuz tjaača. ¹² Tjapa žoňinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutňi zarakča, nižaza ana zum kuzziz cjissa. Anaž jakziltami zuma paaňic žejlča, ana zinta. ¹³ Ninacž joranacquiztan anazuma chiitanaca ulanča, ticzinacž sipultura cjetžtažokaz. Chiican, žoňinaca incallča. Zkorž atquiz žejlňi venenožtakazza ninacaž atquiztan chiitaqui. ¹⁴ Ninacaž chiitaqui žoňž quintranpanča, nižaza žoňžtan chjaawjkatča. ¹⁵ Ninacž kojchaqui apura zajtča, žoňi conzjapa. ¹⁶ Ninacaqui žoňi akz pecča, nižaza žoňžquiz llaquit kuzziz cjiskatča. ¹⁷ Nižaza llan kuzziz kamaňa anapan zizza. ¹⁸ Nižaza werar Yooz rispits puntuquiztan anaž pinsiča”.

¹⁹ Jakziltat tuquita Moisés lii mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamstanča. Pero tjapa nii liichiz žoňinacaqui ana nii lii jaru kamča. Jalla nižtiquiztan ch'uju cjissiča. Ana chiyasača, “Wejrqui ana ujchiztča” cjicanaqui. Tjapa žoňinacaqui, jaknužt kamčhaja, jalla nii cuenta Yoozquin tjaastanča. Tjapa žoňinacaqui Yooziž casticta cjis waquiziča. ²⁰ Anaž jakziltami Moisés lii jaru zumpacha lijituma kamča. Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiziqui anaž jakziltami ana ujchizza. Moisés lii zizcumi uj paaspanča. Jalla nižtiquiztan nii lii jaru ana kamtiquiztan tjapa žoňinacaqui zizza, panž ujchizza, nii.

¿ŽOŇINACAQUI, JAKNUŽT ANA UJCHIZ CJESAJO?

²¹ Moisés liiquiztan Yoozqui yekjat lii jaru žoňinacžquiz ana ujchiz nižaza zuma cjiskatča. Pero nii puntu Moisés liimi nižaza profetanacaž cjiirta takumi zakaz chiiča. ²² ¿Jaknužt žoňinacaqui ana ujchiz cjesajo? Jalla tužuča. Jakziltat Jesucristužquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui ana ujchiz nižaza zuma cjequiča. Yoozqui žoňinaca ana illilla. ²³ Tjapa žoňinacaqui tsjii pariju ujchizza. Jalla nižta ujchiz cjenauqui Yoozqui ana jecžquizimi honorchiz cjiskatasacha. ²⁴ Pero Jesucristuqui ujchiz žoňinacžta persun wiržtan pacchiča, ninaca ana casticta cjejajo, nižaza Yooz yujcquiz zuma cjejajo. Yoozqui Jesucristo cuchanžquichiž cjen žoňinacžquiz pajk favora paachiča. Jalla nuž cjen Yoozqui inat žoňinaca liwriyasacha, ninaca ana čhjulu paažcu. ²⁵ Yooz Ejpqui Jesucristo cuchanžquichiča ujchiz žoňinacž laycu ticzjapa. Niiž ticziž cjen jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui persun ujquiztan ana castictaž cjequiča. Tuquitan ima Jesucristuž ticznauqui Yoozqui niižquin kuzziz žoňinacžtajapa pasinsis kuzziztača; ninaca ana casticchiča. Pero Yoozqui uj paaňinaca casticstanča. Jalla nuž cjenami Jesucristuž cjen Yoozqui ujchiz žoňinaca pertunasacha. Jalla nižtiquiztan Jesucristo cuchanžquichiž cjen Yoozqui, persun kuz zuma lijitumaž, jalla nii tjeeziča. ²⁶ Uj paaňi žoňinaca ana castictaž cjenami, Yoozqui lijitumača. Uj paaňi žoňinacaqui Jesucristuž ticziž cjen ana castictača. Jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui Yooz yujcquiziqui zuma cjissa, ana ujchiz, Jesucristuž cjen.

²⁷ Jaziqui žoňinacaqui anapanž mitarazi kuzziz cjis waquiziča, “Yooz yujcquin walikaztča wejrqui” cjicanaqui. ¿Kjažtiquiztan mit kuzziz ana nuž chiyas? Anaž jecmi Moisés lii jaru zuma kamchucaqui. Jalla nižtiquiztan ana lii jaru kamchiž cjen tjapa žoňinacaqui Yooz yujcquiz ujchizza. Jesucristužquin kuz tjaachiquiztan, jalla nužquizkaz Yooz yujcquiz zuma cjesača, ana ujchiz. Jalla nižtiquiztan žoňinaca ana mitaraz kuzziz cjis waquiziča. ²⁸ Wejrqui kjanapacha tjaajinčinča, Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjesača, jalla nii. Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz anapanča zuma kuzziz cjichuca.

²⁹ ¿Yoozqui judío žoñinacž Yooz alaja cjesajo? Anapančha. Yoozqui parti žoñinacž Yoozžakazza. ³⁰ Zinta Yoozqui žejlčha. Jalla niiž yujcquiziqui chimputa judío žoñinacami ana chimputa yekja wajtchiz žoñinacami Jesucristužquin kuz tjaachiž cjenkaz zuma cjesačha, ana ujchiz. ³¹ Jalla nižtiquiztan nuž tjaajincan wejrqui, “Moisés liiqui anaž walčha”, ¿nuž cjican tjaajnojo? Anazal nižta tjaajnučha. Liiqui panž walčha, cjiwčha.

4

ABRAHAMŽ PUNTU

¹ Wejrnacqui Abrahamž majch maatinacquiztan tjoniñčhumčha. Tuquita atchi Abraham ejpž puntuquiztan, ¿kjaž cjii? ² Abrahamqui Moisés lii jaru kamtasajž niiqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjitasáčha. Nižaza “Wejrtčha Yooz yujcquiz zumtqui” cjican chii attasáčha. Pero ana nuž chii atatčha Yooz yujcquiziqui. ³ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Abrahamqui Yoozquin kuz tjaachičha. Jalla nižta kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zumaž cjissičha, ana ujchiz”. ⁴ Tsjii zakal chiyučha. Jakzilat langznačhaja, jalla niiqui paca tanznaquičha. Nii pactaqui anačha onanta, pero langztiquiztan nižta pacta cjis waquizičha. ⁵ Pero jakzilta ujchiz žoñinacat ana čhjulu paažcu, Yoozquin kuz tjaachaja, jalla niiž kuz tjaatiquiztankazza Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz. Ujchiz cjicanpacha kuz tjaatiquiztan Yoozqui cjičha, “Nii žoñž uj pertunučha. Wejt yujcquiz ana ujchizza”. ⁶ Ana čhjulu paažcu nii kuz tjaaňi žoñiqui ana ujchiz cjissa. Jalla nižta kuz tjaaňi žoñž puntu David cjita tuquita ejpqui ⁷ tuž cjichičha:

“Jakzilta žoñinacž ujnacat Yooziž pertunta cječhaja, nižaza ninacž ujnacat Yooziž ana iya tjeežta cječhaja cuntintuž cjila.

⁸ Nižaza jakzilta žoñinacat ujnacquiztan Yooz Jiliriž ana casticta cječhaja, jalla nii žoñiqui cuntintuž cjila”.

⁹ Nii Davidž chiitaqui ¿jec žoñž puntuquiztantajo? ¿Chimputa žoñinacž puntuquiztan alajakazkaya? ¿Už yekja wajtchiz ana chimputa žoñinacž puntuquiztan jaa? Wejrqui cjiwčha pizcquiztanpachačha. Abrahamqui Yoozquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissičha. ¹⁰ ¿Čhjulorquiztanpacha ana ujchiz cjissitaya? ¿Ima chimpuchiz cjen? už ¿chimpuchiz cjen jaa? Wejrqui cjiwčha, anačha chimpuchiz cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiqui, pero ima chimpuchiz cjen. ¹¹⁻¹² Ima chimputa cjican Abrahamqui Yoozquin tjapa kuz tjaachičha. Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissičha. Jalla niiž wiruň Yoozqui nii chimputa lii mantichičha tjeezjapa kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchizza, zuma kuzzizza, jalla nii tjeezjapa. Jalla nižtiquiztan Abrahamqui tjapa Yoozquin kuz tjaaňinacžta ejpžtakazza, ana chimputa žoñinacžtami, nižaza chimputa žoñinacžtami. Jalla nuž pinsichičha Yoozqui. Jakzilat kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjisnačhaja, jalla ninacaqui Abrahamž ultim majchmaatinaca cjequičha. Učhum Abraham ejpqui ima chimputa cjican Yoozquin kuz tjaachičha. Jakzilta chimputa žoñinacat Abrahamžtapacha Yoozquin kuz tjaachaja, jalla ninacaqui Abrahamž ultim majchmaatinaca cjequičha. Chimpentakaz ana walčha, Yooz yujcquiz zuma cjesajo.

YOOZIŽ TJAATA TAKU

¹³ Yoozqui Abrahamžquizimi niiž majchmaatinacžquizimi comprometcan taku tjaachičha, tii muntuquiz cuntintuž cjequičha, jalla nii. Abrahamž lii jaru kamtiquiztan Yoozqui ana nižta taku tjaachičha. Pero Yoozquin kuz tjaachiž cjen nižaza zuma kuzziz cjen, Yoozqui nižta taku tjaachipančha. ¹⁴ Moisés liichiz kamňi žoñinacaqui tii muntu irinsa tanznačhaj niiqui, jalla nižtiquiztan Yoozquin kuz tjaazqui inakazza. Nižaza Yooziž tjaata taku anaž walkatčha. Pero anačha nižta. Anaž jecmi nii lii jaru zuma kamasáčha. ¹⁵ Jaziqui lii jaru ana kamtiquiztan žoñinacaqui casticta cjistančha. Lii ana žejltasáčha, nekztan lii quintra ana kamtasáčha.

¹⁶ Jalla nižtiquiztan Yoozquin kuz tjaatiquiztankaz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjesáčha. Nižaza Yoozqui žoñinacžquiz okziž cjen žoñinaca ana ujchiz

cjiskatča. Jalla nii wali pajk favora paachiča Yoozqui. Jalla nuž cjen Yooziž tjaata takuqui tirapanž walča tjapa Abrahamž majchmaatinacžtaqui, Moisés liichiz žoñinacžtami, ana Moisés liichiz žoñinacžtami. Yooziž tjaata takuqui walča tjapa Abrahamžtapacha Yoozquin kuz tjaachinacžtaqui. Abrahamqui tjapa učum Yoozquin kuz tjaachi žoñinacž ejpžtakazza. ¹⁷ Jalla nužupanž cjirra Yooz takuqui chiiča, tuž cjican: “Amqui wacchi nacionchiz žoñinacž epim cjequiča”. Jalla nižtiquiztan Abrahamqui učum ejpžtakazza, Yooz yujcquiziqui. Abrahammi učumnacami nii zinta Yoozquin kuz tjaachinčhumča. Nii zinta Yoozqui ticzinacami jacatatskatča, nižaza ana žejlñinaca žejlkatča.

¹⁸ Abrahamžquiz Yoozqui cjichiča: “Amqui wacchi nacionchiz žoñinacž epim cjequiča”. Jalla nii puntuquiztan zakaz Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: “Jalla nuž amqui wacchi majchmaatinacchiz cjequiča”. Yooz taku criichiž cjen Abrahamqui wacchi majchmaatinaca tjew tjewziča, chawcwacama. Tsjii žoñinacaž “Amiž tjaata Yooz taku ana cumplita cjesača” nuž chiiñi cjenami Abrahamzti tira tjewziča, Yooz taku cumplispanž cjican. ¹⁹ Abrahamqui jos patac watchiz cjen ticz orquiztača. Ana majchchizpan cjichucatača. Nižaza niž maatakaqui ana zinta majtchucatača. Jalla nuž pucultan ana majtchuca cjicanami, Abrahamqui Yoozquin anača upa kuzziz. ²⁰ Nižaza ana kuz turwayskatchiča. Yooziž compromitta taku cumplis ora tirapan tjewziča, cumpliscama. Tirapantača Yoozquin kuzziz. Nižaza Yooz honora waytican, juc'anti Yoozquin kuzziz cjissiča. ²¹ Abrahamqui zizziča, Yoozqui niž compromitta taku ultimupan cumpli atasacha. Jaziqui tirapan tjewznatča, ana kuz paysnakžcu. ²² Jalla nižtiquiztan nižta Yoozquin kuz tjaatiquiztan Abrahamqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissiča, nižaza ancha zuma kuzziz. ²³ Jalla nuž Yooz tawk liwruquiz cjirtatača. Nii cjirraqui anatača Abrahamž cjen alajakaz, ²⁴ učumnacaltajapa zakaz cjirtatača. Jakziltat Yoozquin kuz tjaachaj niiqui, Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisnasača. Nii Yoozqui učum Jesucristo Jiliri ticziquiztan jacatatchiča. ²⁵ Jesucristuqui učum ujquiztan contatača; nižaza niž jacatatchiž cjen učumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissinčhumča, nižquin kuz tjaachiž cjen.

5

YOOZQUIN KUZZIZ ŽOÑINACA

¹ Jalla nižtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma kuzziz cjen, Yoozqui anača učum quintra. Jesucristo Jiliriž cjen, nižaza nižquiz kuzziz cjen učumtan Yooztan walikazza. ² Jesucristužquin kuzziz cjen učumqui Yooz partiquiz luzzinčhumča. Jalla nii partiquiz učumnacaqui panž žejlča. Jalla nuž žejlcan cuntintuž tjewža, Yooziž tjaata honora tanz ora, Yooztan honorchiz cjisjapa. ³ Nii Yooz zumanaca tjewžcan, učumqui cuntintučhumča. Nižaza sufris želanaqui cuntintuzakazza. Sufrisquiztan pasinziz kuzziz cjissa. Jalla niiqui učumqui zizza. ⁴ Nižaza pasinziz kuzziz žejltiquiztan Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpan yatisinsa. Jalla nekztan zumquin yatisinžcu, Yooz honora tjaaz ora tjewža. ⁵ Yoozqui niž Espiritu Santo učumnaca kuzquiz luzkatchiča. Nii Espiritu Santuqui učum kuzquiz luzcu, Yooz ancha zuma munaziñi kuz učumquiz intintiskatča. Jalla nižtiquiztan Yooziž tjaata honora tjewžcan učumqui zizza, ultimquiziqui panž tanznaquiča, nii. Ana inakaz tjewznaquiča.

⁶ Učumpacha ujquiztan anatača liwriizuca. Jalla nižtiquiztan Yooziž pinsita timpuquiz Cristuqui ujchiz žoñinacž laycu ticziča. ⁷ Anaž jakzilta žoñimi tsjii žoñztajapa pjasila ticznasača, zuma žoñi cjenami. Cunamit tsjii ancha zuma kuzziz žoñztajapa ticz pecačani. ⁸ Yoozti niž zuma okzñi kuz tjeeziča, jalla tižta. Učumnaca ujchiz cjenami Yoozqui niž Majch Jesucristo cuchanžquichiča, učumnacaltajapa ticzjapa. ⁹ Jalla nižtiquiztan Yooz Majch ticziž cjen anziqui učumqui Yooz Ejpž yujcquiz ana ujchizza, nižaza zuma kuzzizza. Jalla niic zuma razunača. Jaziqui učumqui zuma kuzzizza. Jalla nižtiquiztan tiizakaz zuma razunača: Jesucristuž ticziž cjen učumqui ultim casticz tjuñquiziqui liwriitaž cjequiča Yooz casticzquiztan. ¹⁰ Tuquitan učumnacaqui Yooz

quintratača. Jalla nuž Yooz quintra želanami, Yoozqui niž Majch cuchanžquichiča, žoñinacž laycu ticzjapa, žoñinacaž pertunta cjeajo. Jalla niiqui razunača. Nižaza anziqui učumqui Yooz pertuntača. Jalla nižtiquiztan učumtan Yooztan walikazza. Nižaza Yooz Majch jacatattiquiztan učumqui ultimquiziqui tjapa anawalinacquitant liwriitapanž cjequiča, Yooztan wiñaya kamzjapa. Jalla niiqui zuma razunazakazza. ¹¹ Ultimquiziqui liwriitaž cjequiča. Nižaza anzimi liwriitazakaz učumqui. Jalla nižtiquiztan učumqui Yooztan tsjii kuzziz cjican, cuntintuča, Jesucristo Jiliriz cjen. Jesucristuž cjen učumqui Yooziž pertunta cjissiča. Jalla nižtiquiztan učumtan Yooztan walikazza.

ADANŽTAN JESUCRISTUŽTAN

¹² Tsjiilla cjesača. Tsjii žoñiž cjen uj žejlča tii muntuquiz. Nižaza nii ujquiztan ticz žejlča. Nižaza tjapa žoñinacami uj paača. Jalla nuž uj paažcu, ticža. ¹³ Moisés liž tuquiqui uj paazqui želatča tii muntuquiz. Pero ana liichizlaj niiqui, žoñinacaqui nii lii quintra paata ujquiztan ana castictatača. ¹⁴ Adanž timpuquiztanpacha Moisés timpucama žoñinacaqui ticziča uj paatiquiztan. Jaknužt Adán primera uj paatčaja, jalla nii ujpacha ana paachiča parti žoñinacaqui. Jalla nuž cjenami yekja ujnaca paachiča. Adanqui tjonni Jesucristužtakaz tjapa tii muntuquiz žejlči žoñinacžquiz contajichiča. Jalla nii puntuquiztan Adanžtan Jesucristužtan cassa.

¹⁵ Pero tii puntuquiztan anaž cassa. Adanž uj paatiquiztan anawalinaca žejlča. Cristuž ticztiquiztan zumanaca žejlča. Tsjii žoñiqui uj paachiž cjen tjapa žoñinacžquiz ticskatča. Jalla niiča Adanqui. Nižaza tsjii žoñiž cjenkaz walja žoñinacaqui ujquiztan liwriitača. Jalla niiča Jesucristuqui. Jesucristuž cjen Yoozqui žoñinaca okziča. Žoñinacaž ana okža cjichuca cjenami, Yoozqui žoñinacžquiz okziča. Jalla nuž okztiquiztan Yoozqui Jesucristuž cjen žoñinaca liwriichiča niž yujcquiz ujchiz ana cjisjapa. Nužupanča. ¹⁶ Adanž uj paatižtan Jesucristuž liwriiñižtan anaž cassa. Punta puntaž žoñinacžquiz contajiča. Adanž zinta ujquiztan tjapa žoñinacaqui pjalžtača, casticta cjisjapa. Pero Jesucristuž liwriitiquiztan walja žoñinacaqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjissa, walja ujnaca paachiž cjenami. Jesucristuž cjenkaz nižta cjissa. ¹⁷ Tsjii žoñž ujquiztan tjapa žoñinacaqui ticstanča. Jalla niic razunača. Tiiqui tsjan zuma razunača. Jakziltat Jesucristuž cjen ujquiztan liwriita cječaja, jalla niiqui Yooz yujcquiz ana ujchiz cjequiča. Nižaza ujquiztan ticziž cjenpacha, Yooztan wiñaya kamaquiča. Nižaza honorchiz cjequiča.

¹⁸ Jaziqui tsjii žoñž ujquiztan tjapa žoñinacaqui pjalžtača casticta cjisjapa. Nižaza tsjii žoñž ticztiquiztan tjapa žoñinacaqui ninacž ujquiztan pertunta cjesača, ninacž ujquiztan ana casticta cjeajo, nižaza Yooztan wiñaya kamajo. ¹⁹ Yooz mantita ana cumplichiž cjen Adanqui tjapa žoñinacažquiz ujchiz cjiskatča. Jesucristuzti Yooz kuz cumplichiž cjen walja žoñinacžquiz Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cjiskatča.

²⁰ Yoozqui Moisesquiz tsjii lii tjaachiča, žoñinacžquiz persun ujnaca kjanapacha tjeezjapa. Nii lii zizcuqui žoñinacaqui lii quintra juc'anti uj paachiča. Jalla nuž juc'anti uj paachiž cjenami, Yoozqui niž okzni kuz žoñinacžquiz juc'anti tjeeziča Jesucristuž cjen. ²¹ Uj paažcu žoñinacaqui ticstanča, nižaza casticta cjistanča. Pero žoñinacaž ujnacquitant infiernuquin castictaž cjenpacha Yoozqui žoñinaca liwriichiča Jesucristo Jiliriz cjen. Žoñinacaqui Jesucristuž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz, nižaza zuma cjisnasača, Yooztan wiñaya kamzjapa.

6

EW KAMAÑA PUNTU

¹ Uj puntuquiztan yekjapanacaqui chiiñiča. Učumqui tira uj paaz waquiziča, Yooz okzni kuz juc'anti tjeezta cjisjapa. ² Pero wejr cjiwča, anapanž uj paaz waquiziča. Tuquitan ticzi žoñinacažtakaztača učumqui, anazum kamañchiz kamcan. Pero učumž tuquitan anazuma uj paañi kamañquiztan jaytichinčumča. Jalla nižtiquiztan uj paañi kamañchiz anapanž kamz waquiziča. ³ Tjapa učumnacaqui, Jesucristužtan

tsjii kuzziz cjissinčhumča. Bautistaž cjen nekz tjezinčhumča. Jesucristuqui ticzcu, tjatztatača. Jalla nižta irata učumqui anazum uj paaznaca tjatz waquiziča. Jalla nii učumnacaqui panž zizza. ⁴ Bautista cjiscu, nižaza Jesucristužtan tsjii kuzziz cjiscu, učumnacaqui uj paañi kamañquiztan jaytichinčhumča. Nekztan zuma ew kamañchiz cjissinčhumča. Yooz Ejpqui persun aztan Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiča. Jalla nižta irata Yoozqui učumnaca anazuma kamañquiztan liwriichiča, zuma ew kamañchiz cjeয়ো.

⁵ Jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cječhaja, jalla niiqui Jesucristužtan ticziča, anazum uj paañi kamañquiztan liwriita cjisjapa. Nižaza jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cječhaja, jalla niiqui Jesucristužtan jacatatchiča, ew zuma kamañchiz cjisjapa. ⁶ Jaknužt Jesucristuqui cruzquiz ch'awcta ticzičlaja, jalla nižta irata učumqui ticzičtakaz cjissiča uj paaz pecñi kuzquiztan. Jalla nižtiquiztan učum anazum uj paaz pecñi kuzqui nužquiz ana azziz cjissiča. Nižaza nii uj paaz pecñi kuzqui ana iya mantasača učum kuzquizpacha. Jalla nii učumqui panž zizza. ⁷ Jakziltat uj paaz pecñi kuzquiztan ticzi cječhaja, jalla niiqui uj paañi kamañquiztan liwriita cjequiča. ⁸ Nižaza jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cjissiž cjen uj paañi kamañquiztan liwriita cječhaja, jalla niiqui ew kamañchiz cjequiča, Jesucristužtakaz. Nižaza Jesucristužtan chica kamaquiča. Jalla nii razuna criichinčhumča. ⁹ Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča. Jalla nižtiquiztan ana wilta ticznaquiča, nižtaqui ana iya ticz žejlča. ¹⁰ Jesucristuqui žoñinacž ujquiztan ticziča, tsjii wilta. Ana wilta ticznaquiča. Jaziqui žejtča, nižaza Yooztajapa kamča. ¹¹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui cjuñzna, uj paañi kamañquiz liwriitaž, nii. Jaziqui Jesucristo Jiliriž cjen Yooztajapa ew kamañchiz kamla.

¹² Uj paaz pecñi kuzqui ana mantiskata, anazumanaca paajo. ¹³ Nii uj paaz pecñi kuzqui curpu mantis pecčhaj niiqui, panž ewjasa. Pero ančuca curpu zuma paazjapa, nižaza Yooz sirwizjapa kuz tjaa. Ančhucqui anazum uj paañi kamañquiztan liwriita cjiscu ew zuma kamañchiz cjissinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz kuzcama kamajo Yooz mantuquiz cjee, tjapa curpumi, nižaza kuzmi. ¹⁴ Ančhucqui anača iya Moisés lii mantuquiz. Okzñi Yooz mantuquizza ančhucqui. Jalla nižtiquiztan nii uj paaz pecñi kuzqui ana mantiskata.

YOOZ MANTUQUIZPANKAZ CJEE

¹⁵ ¿Kjaž cjesajo? Moisés lii mantuquiz ana žejlcan, nižaza okzñi Yooz mantuquiz žejlcan, ¿uj paañi kamañchiz želasajo? Anapanž cjesača. ¹⁶ Jakziltat tsjii žoñž mantuquiz žejlčhaja, jalla nii patrunž mantitanaca caspanikazza. Jalla nižta irata jakziltat uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlčhaja, ujnaca paasača; jalla nekztan Yooziž castictaž cjequiča. Nižaza jakziltat Yooz mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama cumplis waquiziča. Jalla nekztan tsjan tsjan zuma kamañchiz cjequiča. ¿Nii ana ziz ančhucjo? ¹⁷ Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlčhaja. Nekztan Yooz puntu zuma werar razunanacaqui ančucaquiz tjaajintatača. Jaziqui jalla nii tjaajintanac jaru tjapa kuztan kamča. Jalla nižta ančuca zuma kamañchiz cjen Yoozquin gracias cjican chiyučha. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan nii uj paazquiztan liwriitača ančhucqui. Nižaza zumanaca paazjapa tjapa kuz tjaachinčhucča. Yooz manta paaz cjissinčhucča. ¹⁹ Žoñž wirquiztan punta punta chiyučha, Yooz puntu intintazkatzjapa. Ana nižta chiitasaž niiqui, ančhucqui anaž intintaztasača. Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz želatča, ujnaca paacan. Jalla nuž žejlcan juc'anti juc'anti uj paachinčhucča. Jaziti Yooz mantuquiz tsjan tjapa kuztan žela, tsjan zumanaca paazjapa. Jalla nuž žejlcan Yooztakaz tsjan tsjan zuma kuzziz cjisnaquiča.

²⁰ Tuquiqui ančhucqui uj paaz pecñi kuz mantuquiz žejlcan, zumanaca paazjapa ana importiča. ²¹ Jalla nuž kamcan, ančhucaltajapa ¿čhjul walitajo? Jaziqui ančucaž tuquita paatanacquiztan ančhucaltaqui azipanča. Jalla nižta anazum kamchi žoñinacaqui wiñayjapa Yooziž castictapanž cjequiča. ²² Pero ančhuczti nii anazum uj paañi kamañquiztan liwriitača. Yooz mantuquiz cjissinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui

tsjan tsjan zuma kamañchizza. Nižaza Yooztan wiñayaž kamaquiča. ²³ Jakziltat anazum uj paañi kamañquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooziž castictaž cjistanča. Nuž waquiziča. Pero Yoozqui žoñinacžtajapa tsjii pajk favora paachiča, žoñinacaž ana waquizan. Nužukaz paachiča niž zuma okžni kuzziz cjen. Jaziqui jakziltat Yooziž liwriita cječhaja, jalla niiqui Jesucristo Jiliriž cjen Yooztan wiñayaž kamaquiča.

7

LII PUNTU

¹ Moisés lii zizni jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui zizza, ima ticzcan, žoñinacaqui Moisés lii mantuquiz žejlča. ² Nižaza tsjaa maatakqui zalz kamz lii mantuquiz žejlča, naaža lucu ticzcama. Naaža lucuž ticznaquiž niiqui, nekztan naaqui nii lucutiñi kamañ liiquiztan liwriitača. ³ Jaziqui naaža persun lucu žetan, naaqui yekja luctakžtan želaquiž niiqui, jalla naaqui adulterio paača. Naaža lucu ticznaquiž niiqui, jalla nekz lucutiñ kamañ liiquiztan liwriitača. Jalla nižtiquiztan yekja lucžtan zalžnanami, anaž adulterio cjesača.

⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, jalla nižta iratača Moisés lii puntuquiztanaqui. Jesucristuqui ančuca ujnacquiztan ticziča. Niiž cjen ančhucqui Yooz yujcquiz ana ujchizza, zuma kuzzizza. Moisés lii mantuquiz žejlcan, anapan zuma kuzziz cjisni atchucatača. Jaziqui ančhucqui ticzi žoñižtakazza nii lii puntuquiztan. Jalla nižtiquiztan yekjaž mantuquiz žejlča, Jesucristuž mantuquiz, tsjii yekja lucžtan zalzižtakaz. Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiča, ančucaž Yooztajapa zumanaca paajo. ⁵ Tuquiqui učhum persun kuzcama kamcan, učhum uj paaz pecni kuzqui učhumnacaquiz mantiñitača, ujnaca paajo. Jalla nižta ujnaca paatiquiztan infiernuquin Yooziž casticta cjichucatača. Moisés liiquiz “Anača uj paazqui” cjan cjenami učhum uj paaz pecni kuzqui juc'anti uj paazquin učhum chjitchiča. ⁶ Ima Jesucristužquin kuz tjaacan, jalla nižta kamchinčhumča. Pero jaziqui učhumqui Moisés liiquiztan liwriitača. Tuquita nii liž mantuquiz učhum želatča, preso tanta žoñižtakaz. Anziqui Espiritu Santuž mantuquiz žejlča. Niiqui učhumnacaquiz ew kamaña tjaachiča.

¿JECT WEJR YANAPASAJO, ZUMA PAAZJAPAJO?

⁷ Jaziqui ¿kjažu cjeequi? ¿Moisés liiqui anawalejo? Anapanž cjesača. Moisés lii mantuquiz ana kamtasaz niiqui, wejrqui wejt ujnaca anal pajkattasača. Moisés liiquiz “Anača zmazni kuzziz cjee” cjiča. Nekztan wejt zmazni kuz zuma pajchinča. ⁸ Moisés liiquiz nižta mantita cjen, wejt uj paaz pecni kuzqui tjamamana zmaz pinsichiča. Nii lii quintra ancha paaz pecatča. Pero nii liiqui ana žejltasaž niiqui, jalla nižtiquiztan nii zmazqui anaž pajta cjitasakalča. ⁹ Ima Moisés lii pajcan, cuntintul kamchinča. Nekztan Moisés lii mantitanaca pajtiquiztan wejt ujnaca pajchinča, nižaza juc'anti uj paachinča. Jalla nižtiquiztan persun kuzquiz weriž paata uj zint'ican, llaquita žejlchintača. Wejt persun uj paatiquiztan Yooz castictal cjis waquizuča. ¹⁰ Wejrqui Moisés lii jaru zumpacha kamtučhaja, jalla nekztan Yooztan cuntintu kamtasacha. Pero nii Moisés lii jaru ana zuma kami atchinča. Jalla nižtiquiztan nii liž cjen wejtquiz tjeežtača, wejr castictal cjis waquizuča, jalla nii. ¹¹ Moisés liiquiz mantitanaca žejlča. Nii mantitanacaqui zizcuqui wejt uj paaz pecni kuzqui juc'ant uj paaz pecchiča. Anapan nii lii jaru kami atatuča. Incallta cjissinča. Nii lii jaru ana kamtiquiztan, Yooz casticta cjichucatača.

¹² Moisés liiqui Yooziž mantitatača. Jalla nižtiquiztan ancha zumača nii liiqui. Nižaza nii liiquiz mantitami ancha zumapanča, nižaza Yooz kuzcamača, nižaza wejtta waliča. ¹³ Nii liiqui wejtta wali zumažlaj niiqui, ¿kjažtiquiztan nii liž cjen Yooz casticta cjis waquizasajo? Nii liiqui zumača. Pero nii zuma lii zizcuqui, wejt uj paaz pecni kuzqui juc'anti ana wal uj paaz pecchiča. Jalla nekztan wejt quintra Yooz casticz žejlča. Jalla nižtiquiztan tjeežtača, wejt uj paaz pecni kuzqui ana zumapanča, nii. Nižaza Moisés lii quintra paatiquiztan tsjan juc'ant anazumaž cjissa wejt uj paaz pecni kuzqui.

¹⁴ Učhumqui zizza, Moisés liiqui Yooz Espíritu Santuž kuzcamača. Wejrzi persun kuzcama kamz pecuča. Jalla nižta kamcan wejt uj paaz pecni kuz mantuquiz želuča. ¹⁵ ¿Kjažtiquiztan nižta ana zuma paatojo? Anal intintazuča. Jesucristužquin kuz tjaažcu, jalla nekztanpacha zuma paaz pecni kuzziz cjissinča. Jalla nižta kuzziz cjenami, uj paaz pecni kuzzizpanča. Zuma paaz peccumi, anal zuma payi atuča. Ana pecta uj paaznaca, jalla niikal wilta wilta paa-uča. ¹⁶ Jalla nižta paachiž cjenai, wejrqui pajuča, Moisés liiqui zumača, jalla nii. ¹⁷ Ana zuma paacanami wejt kuzquiz zuma paaz pecuča. Jalla nižtiquiztan wejrpacha nii anazuma paatanaca anal iyal paaz pecuča. Pero wejt uj paaz pecni kuzqui nii ana zuma paatanaca paakatča. ¹⁸ Wejt uj paaz pecni kuzqui ana zumapanča. Yooz aztankaz zuma payi atasacha. Wejrqui zuma paaz pecanami, wejt persun aztan nii zuma paazqui anal atuča. Weriž kamtiquiztan nii razuna zizni cjissinča. ¹⁹ Wejrqui weriž zuma paaz pectanacaqui anal paa-uča. Antiz weriž ana paaz pectanacaqui, nii ana zumanacal paa-uča. ²⁰ Jalla nižta ana weriž pectanaca paacan, wejrpacha ana nižta paa-uča. Pero wejt uj paaz pecni kuzqui nižta anazuma paakatča.

²¹ Jalla nižtiquiztan wejtquiz nižtapan žejlča. Zuma paaz pecanami, wejt uj paaz pecni kuzkaz mantiz pecča. ²² Wejt kuzquizpacha Yooz kuzcamapan paaz ancha pecuča. ²³ Jalla nuž cjenami uj paaz pecni kuzziztča. Wejt curpu mantiz pecča. Jalla nižtiquiztan wejt uj paaz pecni kuzqui wejt zuma paaz pecni kuz quintrača. Wejrqui anazuma paacan wejt uj paaz pecni kuz mantuquiz želuča. Nižaza nii uj paaz pecni kuzqui wejt curpu mantiča. Weriž kamtiquiztan nii razuna zizni cjissinča.

²⁴ Ana waliča wejrqui. Jalla nižtiquiztan ¿jequit tii ana zuma paañi curpuquiztan wejr liwriyaquiya? ¿Tii casticzkatni curpuquiztanya? ²⁵ Yoozquin gracias cjican, chiyuča, učhum Jesucristo Jiliriča wejt liwriiñiqui. Wejrpacha tjapa wejt zuma paaz pecni kuztan Yooz kuzcama kamuča, wejt uj paaz pecni kuz uj paaz pecanami.

8

ESPIRITU SANTO KUZQUIZ ŽEJLČHA

¹ Jesucristuž partiquiz žejlñi žoñinacaqui ana Yooziž casticta cjequiča. Ninacaqui Yooz Espíritu Santuž kuzcama kamča; uj paaz pecni kuzcama ana kamča. ² Jesucristuž cjen wejrqui Espíritu Santuž mantuquiz želuča. Espíritu Santuž cjen ew kamañchiz kamuča. Nii Espíritu Santuqui uj paaz pecni kuz mantuquiztan wejr liwriichiča. Uj paaz pecni kuz mantuquiz tira žejltašaz niiqui, Yooziž wiñaya casticta cjitasacha. ³ Žoñinacž uj paaz pecni kuz mantuquiz žejlcan, Moisés lii jaru ana kami atchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui niž persun Majch cuchanžquichiča. Ujchiz žoñižtakaz curpuchiz kamchiča. Pero ana ujchizza niiqui. Žoñž curpuchiz cjican, ujchiz žoñinacž laycu ticziča. Jalla nuž cjen Jesucristuqui ujchiz žoñinacž cuntiquiztan casticta cjissiča, Jesucristužquin kuzziz žoñinaca ana casticta cjejajo. ⁴ Moisés liiquiz Yooz kuzcama kamzqui mantitača. Jakzilat uj paaz pecni kuz mantuquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama ana kamča, nižaza Moisés liicama ana kamča. Pero jakzilat Yooz Espíritu Santuž mantuquiz kamčhaja, jalla niiqui Yooz kuzcama kamča.

⁵ Jakzilat persun uj paaz pecni kuzcama kamčhaja, jalla niiqui persun pinsitanacžquizkaz kuz tjaača. Pero jakzilat Espíritu Santuž kuzcama kamčhaja, jalla niiqui Yooz Espíritu Santuž pinsitanacžquiz kuz tjaača. ⁶ Jakzilat uj paaz pecni kuz pinsitanacžquiz kuz tjaačhaj niiqui, Yooz wiñaya castictaž cjequiča. Pero jakzilat Espíritu Santuž pinsitanacžquiz kuz tjaačhaj niiqui, Yooz kamañchiz kamaquiča, nižaza Yooztan nižtan walikaz cjequiča. ⁷ Jakzilat persun anazum kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla niiqui Yooz quintrača. Yooz kuzcama anapanž kamz pecča, nižaza anapanž atča. ⁸ Jakzilat persun kuzcamakaz kamz pecčhaja, jalla nuž kamtiquiztan Yoozqui anapanča cuntintu.

⁹ Ančhuczi persun kuzcamakaz anaž kamča. Yooz Espíritu Santuž ančuca kuznacquiz žejlchiž cjen, ančhucqui Espíritu Santuž kuzcama kamča. Jakzilat ana Jesucristuž

Espirituchizlaja, anača Jesucristuž partichiz žoñiqui. ¹⁰ Jesucristuž ančuca kuznacquiz žejlchiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchizčhucča, nizaza zuma kuzzizčhucča. Nižaza ančuca animunacaqui ew zuma kamañchizza. Uj paachiž cjen ančuca curpunacaqui ticznaquiča. Jalla nuž cjenami ančuca animunacaqui Yooztan wiñaya kamča. ¹¹ Yooz Ejpqui niž Espíritu Santuž cjen Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiča. Nii Yooz Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui niž Espíritu Santuž cjen ančuca ticzi curpunaca zakaz jacatatskataquiča.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tsjii mantuquiz kamspanča učumqui. Anača uj paaz pecñi kuz mantuquiz kamzqui, persun kuzcamakaz paazjapa. Pero Yooz Espíritu Santuž mantuquiz kamsa. ¹³ Jakziltat persun kuzcamakaz kamchiž cječhaja, jalla niiqui Yooziž wiñaya castictaž cjequiča. Pero jakziltat Espíritu Santuž mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui uj paaznaca jaytiča. Jalla nuž ujnaca jaytichiž cjen, Yooz kamañchiz kamaquiča.

¹⁴ Jakziltat Yooz Espíritu Santuž irpita cječhaja, jalla niiqui Yooz maatiča. ¹⁵ Ančhucqui Yooz maatinacčhucča. Jaziqui Espíritu Santuqui ančuca kuznacquiz luziž cjen, ana Yoozquiztan eksñi kuzzizza. Espíritu Santuž cjen, “Učhum Yooz Tata”, ¹⁶ jalla nuž cjican učhum kuznacaqui chiča. Nižaza kuzquiz sint'iskatča, učhumča Yooz maatinacaqui, jalla nii. ¹⁷ Nižaza Yooz maatinacaž cjen Yooziž tjaata zuma irinsa tanznaquiča, jalla nii irinsača Yooztan wiñaya kamzqui, Jesucristužtan chica. Tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui sufrichiča. Učhumqui Jesucristužquiz sirwichiž cjen zakaz sufraquiž niiqui, nekztan arajpachquin nižtan chica honorchiz cjequiča.

¹⁸ Tii timpuquiz sufrisnacaqui anača ancha. Cjuñzna, Yooziž tjaata honorača ancha zuma. Jalla nuž cjuñznuča wejrqui. Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui učhumnacaqui zuma honorchiz cjequiča. Jalla nii tjeežtaž cjequiča. ¹⁹ Tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui ančaž tjewža, Yooz maatinacž honora tjeez tjuñi. ²⁰ Adanž uj paatiquiztan tjapa tii muntuquiz čhjultakimi inakaz cjissiča. Yooz munan jalla nuž cjissiča. Anača juyztokaz inakaz cjissiča. Pero tsjii noojiqui tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami anawalinacquiztan liwriitaž cjequiča. Jalla nii tjuñi tjewža. ²¹ Jalla nii noojiqui tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami tjapa ana walinacquiztanami liwriitaž cjequiča. Ticzmi anawali watñinacami ana želaquiča. Liwriitiquiztan tii muntumi tii muntuquiz žejlñinacami liwj zumacama cjiskattaž cjequiča, jaknužt Yooz maatinacaqui zumapan cjiskattaž cječhaja, jalla nižta irata. ²² Adanž timpuquiztanpacha tii timpucama tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui sufriča jaknužt tsjaa ic maataka majtz ora sufričhaja, jalla nižta ancha ayincan žejlča. ²³ Učhum kuzquiz zakaz ancha sufriča, Espíritu Santuchiz cjenami. Nii Espíritu Santuqui tsjii zuma adelanto učhum kuzquiz žejlča. Jalla nuž cjen učhumqui ancha tjewža, juc'ant tsjan zuma kamañchiz cjisjapa. Učhumqui Yooz maatinacaž cjitiquiztan nii zuma kamañchiz cjisnaquiča. Nižaza učhum Yooz maatinaca cjican, ew curpuchiz cjisnaquiča. ²⁴ Jalla nuž učhumnacaqui tjewža liwriitaž cjen. Čhjulunacat chertčhaja, jalla nii chertanaca ana tjewžta cjequiča. ¿Jec žoñit chertanaca tjewznasajo? ²⁵ Učhumnacaqui ana chertanaca tjewža. Yoozquiztan tjonñi zumanaca tjewža. Jalla nižtiquiztan pasinziz kuztan tjewstanča.

²⁶ Jaknužt učhum zuma tjewzqui sufris awantizjapa yanapčhaja, jalla nižta irata Yooz Espíritu Santuqui učhum yanapča tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. Učhumqui Yoozquiztan jaknužt mayiziz waquizichaja, ana zizza. Jalla nižtiquiztan Yooz Espíritu Santupacha učhumnacalta ancha mayižinñiča, nižaza niipachaž ancha sint'iča učhumnacalta. Nii Espíritu Santuž mayižintaqui žoñž tawkžtan ana chiita cjesača. ²⁷ Espíritu Santuqui criichi žoñinacžta mayižinñiča Yooz Ejpž kuzcamakaz. Jalla nuž mayižinan kuzquiz zizñi Yooz Ejpqui nii Espíritu Santuž kuzquiz pinsitanaca zizza. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui Yooz Espíritu Santuž učhumnacalta mayižintanaca zizza.

YOOZ EJPQUI NIIŽ MAATINACŽTAN ANCHA MUNAZIČHA

²⁸ Yoozqui niž pinsitacama žoñinaca kjawziča, niž maati cjiskatajo. Jalla nii kjawžta žoñinacaqui Yooztan zuma munaziča. Jalla nii munazita žoñinacžta Yoozqui čhjulu

cjenami mantiča ninacžta zuma cjisjapa. Učhumqui nii zizza. ²⁹ Yoozqui tuquitanpacha zizziča, jecnacat niž maatinaca cjisnačhaja, jalla nii. Nižaza tuquitanpacha Yoozqui niž maatinaca utchiča, niž zinta Majch irata cjisjapa, jalla nižta zuma cjisjapa. Jalla nuž Yoozqui pinsichiča, niž zinta Majchqui jilir jila cjisjapa, tjapa Yoozquin criichi žoñinacžquiztan juc'ant honorchiz cjisjapa. ³⁰ Yooz Ejpqui jecnacat niž maatinaca cjisnačhaja, nii pinsichiča. Ninaca kjawzizakazza. Nižaza Yoozqui jecnacat kjawztčhaja, jalla ninaca ana ujchiz cjiskatča. Nižaza Yoozqui jecnacat ana ujchiz cjistčhaja, jalla ninaca juc'ant zuma kamañchiz cjiskatča.

³¹ Tjapa nii puntuquiztan učhumqui, ¿kjaž iya cjequejo? Yoozqui učhumnacaltajapanča. Jalla nižtiquiztan ¿ject učhum atipasajo? Anaž čhjulumi. ³² Yoozqui niž zinta Majch ana chjojchiča, antiz učhumnacaltajapa utchiča, učhum laycu ticzjapa. Jalla nuž niž zinta Majch utchiž cjen učhumnacaquiz tjapa niž zumanaca zakaz tjaaquiča, juc'ant zuma kamañchiz kamajo. ³³ Nižaza Yooz illzta žoñinacžjapa anaž jecmi uj tjojtasača. Yoozpacha ninaca ana ujchiz cjiskatchiča. ³⁴ Jalla nižtiquiztan ¿ject Yooz illzta žoñinacžquiz “Casticta cjistanča” cjican chiyasajo? Anaž jecmi. Jesucristučha ninacž laycu ticziqiu. Nekztan ticziquiztan jacatatchiča. Anziqiu Yooz Ejpž žew kjarquiz žejlča, tjapa mantican. Jalla nii Jesucristupachača učhumnacalta tjurt'ižinñiqui. ³⁵ Čhjulunacaž watanami Jesucristuqui učhumnacatan munaziča: sufris watanami, llaquinaca watanami, chjaawjkatñi watanami, mach'a watanami, ana zquiti žejlž watanami, ana waliž tjonanami, ana wali ticz watanami, čhjulunacaž watanami Jesucristuqui učhumnacatan munaziča. ³⁶ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz partiquiz žejlčiž cjen učhumnacaqui sufrican sufrican zapuru ticzmayažtakaz žejlča. Učhum quintra žoñinacaqui tantiiča, criichi žoñinacaž contaj cjila, cjican. Conz uuzanacažtakaz učhumnacaquiz nayča”.

³⁷ Pero čhjulunacaž watanami Jesucristuqui učhumnacatan panž munaziča. Nižaza čhjulunacaž watanami učhumnacaqui Jesucristuž cjen tjapa nii anawalinacžquiztan atipaquiča. ³⁸ Anaž čhjulumi Yooz učhumnacatan ana munazizkati atasacha: anaž ticzmi, anaž žetimi, anaž anjilanacami, anaž mantinñinacami, anaž poderchiznacami, anaž anztan žejlñinacami, anaž jaztan žejlñinacami, ³⁹ anaž tsewcta poderanacami, anaž tii yokquiz žejlñi poderanacami, anaž čhjul paatanacami Yooz učhumnacatan ana munazizkati atasacha. Yoozqui učhumnacatan panž munaziča, učhumnacatan Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjen.

9

JUDIO WAJTCHIZ ŽOÑINACA

¹ Tsjilla cjesača. Jalla tii puntuquiztan wejrqui zuma razunapal cjiwča. Jesucristužquiz kuzziz cjen razunal chiyučha, anal toscara chiyučha. Espiritu Santuqui wejt kuz zizza. Lijituma cjiwča. ² Ancha llaquizuča, nižaza wejt kuzquiz anchal cjuñznuča wejt judío wajtchiz žoñinacžquiz. ³ Wejt judío žoñinacaqui Jesucristuž partiquiz cjiskatasaž niqiu, wejrqui Jesucristužquiztan t'akžtacama cjis pectasača. Nižaza wejrqui ninacž laycu infernuquin castictacama cjitasača. Ninacaqui wejt parti žoñinacača. ⁴ Israel majchmaatinacquiztan tjonchiž cjen, ninacaqui Yooz illzta žoñinacača. Yoozqui judío žoñinacžquiz persun honora tjeeziča. Nižaza Yoozqui judío žoñinacžtan acuerdunacquiz luziča. Nižaza Yoozqui Moisesquiz lii tjaachiča ninacžtajapa. Nižaza Yoozqui, jaknužt nižquiz sirwiz waquizičhaja, jalla nii cuzturumpinaca ninacžquiz tjaachiča. Nižaza tuqui timpuquiz Yoozqui ninacžquiz takunaca tjaachiča, jaztanaqui tsjii Liwriñi tjonaciča, nii. ⁵ Učhum judío žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooziž illztatača. Jaziqui učhum judío žoñinacž majchmaatinacquiztan tjonñitača Cristuqui. Nekztan žoñž curpuchiz cjissiča. Cristučha tjapa mantiñi Yoozpacaqui. Nižaza wiñaya honorchiz cjila. Nužoj cjila. Amén.

⁶ Tjapa Israel cjita tuquita ejpž majchmaatinacaqui anača ultim lijitum Israel wajtchiz žoñinaca, nižaza anača Yooz wajtchiz žoñinaca. Tjapa judío žoñinacami

ana Yooz maatinacaž cjenami, Yooz takuqui cumplissičha. ⁷ Nižaza tjapa Abrahamž majchmaatinacaqui anačha ultim lijitum Abrahamž familiaqui. Cjijrta Yooz takuqui Abrahamž puntuquiztan tuž cjičha: “Am ultim majchmaatinacaqui am majch Isaacžquiztan okaquičha”. ⁸⁻⁹ Jaziqui wejrqui cjiwčha, tjapa Abrahamžquiztan ojkni majchmaatinacaqui anačha ultimu Yooz maatinaca, nii. Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachičha, tuž cjican: “Weriž chiita timpuquiz quejpžcačha, wejt taku cumplizjapa. Jalla nii weriž quejpžquizcama am Sara cjiti tjunqui tsjii majch mataquičha”. Nekztan Abrahamqui nii taku catokchičha. Nižaza Yoozqui tjapa niž taku catokni žoñinacžquiz nayčha, ninacaqui ultim lijituma Abrahamž majchmaatinacačha, nii.

¹⁰ Tsjilla cjesačha nii puntuquiztan. Učhum Isaac tuquita atchi ejpqui Rebeca cjiti tjunchizza. Nii lucutiñiqui pucultan majchnacchiztačha. ¹¹⁻¹³ Nii pucultan ocjalaž ima matan, nižaza ima zuma ana zuma paan, Yoozqui Rebecaquiz cjichičha, tuž cjican: “Am jilir majchqui niž majchmaatinacžtanpacha niž lajkžquiz piyunanaca cjequičha niž lajkž majchmaatinacžquizpacha”. Nižaza cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Jacob pecchinčha. Esau ana pecchinčha”. Jaknužt Yooz pinsitčhaja, jalla nuž illzičha. Paatanacquiztan jama ana illzičha Yoozqui. Pero niž pectacama illzičha, nižaza kjawzičha niž partiquiz cjisjapa.

¹⁴ Jalla nii puntuquiztan ¿kjaž iya cjequejo? ¿Yooz ana lijituma paajo? Anaž cjesačha. Yoozqui lijituma panž paačha. ¹⁵ Yoozqui Moisesquiz cjichičha, tuž cjican: “Wejt munañpacama wejt okžni kuz tjeeznučha, nižaza wejt munañpacama favora paaznučha”. ¹⁶ Ana žoñž munañpacama, nižaza ana žoñiž langžtacama Yoozqui okža. Pero Yoozqui persun kuz munañpacama okža. ¹⁷ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: Yoozqui Egipto nación chawc jiliržquiz cjichičha: “Wejrqui am utchinčha chawc jiliri cjisjapa. Jalla nuž am utchinčha, am quintra wejt azi tjeezjapa, nižaza tjapa tii žoñinacžquiz weriž paata quintu mazta cjisjapa”. Jalla nuž cjichičha Yoozqui. ¹⁸ Yoozqui persun kuz munañpacama okža, nižaza persun kuz munañpacama žoñinacž kuz chojruzakaz cjiskatčha. Jalla nižta kjanapachačha.

¹⁹ Cunamit tsjiiqui cječhani, tuž cjican:

—Jalla nižta cjen, ¿kjažtiquiztan Yoozqui žoñinacž ujquiztan casticaquejo? ¿Jec žoñit Yooz pinsita quintra kamasajo?

²⁰ Jalla nižta chiiñižquiz pewcznačha, ¿ject amjo Yooz quintra ch'aazjapajo? ¿Tsjii ojchqui niž paañižquiz chuchasajo, “¿Kjažtiquiztan wejr nižta paajo?” cjicanajo? ²¹ Tsjii ojch paañiqui čhjulumi paasačha ljocquiztanaqui. Ljocquiztan paasačha tsjii ancha c'achja ojchlla pjijztanacžquiz joojoota cjisjapa. Nižaza ana zuma cheechi ojch paasačha, zapuru joojoota cjisjapa.

²² Jalla nižta iratačha Yoozqui. Yoozqui tsjii žoñinaca utchičha, casticta cjisjapa. Jalla nuž utchičha, niž azi tjeezjapa, nižaza niž uj quintra žawjz tjeezjapa. Jalla nuž tjeezni peccanami Yoozqui pasinziz kuztan nii ana wal žoñinaca awantičha, casticz tjuñicama. ²³ Nižaza Yoozqui yekjap žoñinaca utchičha, niž okžta cjisjapa. Tuquitanpacha nii žoñinaca tjaczičha, arajpachquin zuma honorchiz cjisjapa. Nižaza Yoozqui nii žoñinacžtan okžni kuztan žejlčha, niž juc'ant okžni kuz tjeezjapa. ²⁴ Učhum zakaz Yoozqui kjawzičha, niž okžta žoñinaca cjisjapa. Judío wajtchiz žoñinacami ana judío wajtchiz žoñinacami, tjapa učhumqui Yooz okžta žoñinacčhumčha. ²⁵ Jalla nii puntuzakaz Yoozqui Oseas cjijrta liwruquiz tuž cjičha:

“Ana Yooziž illzta žoñinacaqui Yooziž illzta žoñinaca cjequičha. Nižaza tuqui ana pecta žoñinacaqui anziqui Yooziž pecta cjequičha”.

²⁶ Nižaza tuquiqui judío žoñinacaqui cjichičha: “Ančhucčha anaž Yooz wajtchiz žoñinacaqui”. Pero tii timpuquiz nii iñarta žoñinacaqui “zejtñi Yooz maatinacaž cjequičha”. ²⁷ Israel žoñinacž puntuquiztan Isaiás profetaqui tuž cjichičha: “Israelž majchmaatinacaqui ancha tama želaquičha, kot at pjilažtakaz, jalla nižta miraquičha. Jalla nuž mirchi cjenami, tsjii kjaž žoñinacakaz liwriitaž cjequičha. ²⁸ Yooz Jiliri qui tii muntuquiz

žejlñi žoñinacžquiz niiz chiita taku cumplaquičha, panž apura cumplaquičha”. ²⁹ Jalla nii puntuzakaz Isaías profetaqui mazinchičha tuž cjican:

“Walja azziz Yooz JiliriQUI tsjii učhum majchmaatinaca ana liwriitasaž niiqui, tjappacha ticztasačha Sodoma wajtchiz žoñinacažtakaz, nižaza Gomorra wajtchiz žoñinacažtakaz”.

JUDIO ŽOÑINACAQUI UJQUIZ TJOJ TSA

³⁰ ¿Kjaž cjequejo nekztanajo? Tuquiqui ana judío žoñinacaqui ana importichičha Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Jaziqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz ana ujchiz cjissičha. ³¹ Nižaza judío žoñinacaqui Moisés lii jaru kamz pecatčha, Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Pero nii lii jaru ana zumpacha kami atchičha. ³² ¿Kjažtiquiztan Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisni atatjo? Ninaca persunpacha lii jaru kamtiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjis pecchičha. Pero ana atchičha. Nižaza nii lii jaru kamz peccan, juc'ant ujchiz cjissičha, Jesucristužquin ana kuz tjaachiž cjen. Jaknužt tsjii mazquiz tejžcu tjojtsaja, jalla nižta irata Jesucristužquiztan ujquiz tjojtsičha. ³³ Jalla nužpacha cijjrta Yooz takuqui cjičha:

“Žoñinaca nonžna; wejrqui Sión cjita wajtquiz tsjii utčha. Jalla niizquiztan žoñinaca ujquiz tjojtsnaquičha. Tsjii maztakaz niizquiztan žoñinaca t'eznaquičha. Pero jakziltat niizquiz kuz tjaačhaja, jalla niiqui ana inakaz kuz tjaaquičha. Ana incallta cjequičha”.

10

¹ Jilanaca, cullaquinaca, judío žoñinaca liwriitaj cjila, jalla nužučha weriž kuzquiz pectaqui. Nižaza jalla nužučha weriž Yoozquin mayiztaqui. ² Ninacž puntuquiztan wejrqui ticlaračha, ninacaqui Yooz sirwiz pecčha, nii. Pero Yooz sirwiz puntu ana zuma intintazza. ³ Jaknužt Yoozqui žoñinaca ana ujchiz, nižaza zuma cjiskatčhaja, jalla nii Yooz pinsita ana zizza. Ninacaqui persun kuzquiz pinsitacamakaz Yooz yujcquiz zuma cjis pecčha. Jalla nižtiquiztan Yooz pinsitiquiz ana importichičha; nižaza Yooz taku ana nonža. ⁴ Jesucristuqui Moisés lii nužquiz apatatskatchičha. Jaziqui jakziltat Jesucristužquiz kuz tjaačhaja, jalla niikaz Yooz yujcquiz zuma cjisnaquičha, ana ujchiz.

⁵ Yooz yujcquiz zuma cjis puntuquiztan Moisesqui tuž cijjrchičha: “Jakziltat wejt lii jaru kamčhaja, jalla niiqui Yooztan kamaquičha, lii jaru kamchiž cjen”. Pero žoñinacaqui nuž kami anapan atčha. ⁶ Jaziqui Jesucristužquiz kuz tjaachiž cjenkaz Yooz yujcquiz zuma cjesačha. Jalla nii puntuquiztan tužučha. Ančhuca kuzquiz ana pinsaquičha, tuž cjican: “¿Ject arajpacha yawasay?” (Jalla nuž cjican, Jesucristo chjijwkatz pecčha.) Ana čjul žoñimi nižta paasačha. ⁷ Nižaza ančhuca kuzquiz ana pinsaquičha, tuž cjican: “¿Ject ticzi žoñinacžquin okaqui?” (Jalla nuž cjican, Jesucristo ticziquiztan jacatatskatz pecčha.) Ana čjul žoñimi nižta paasačha. ⁸ Pero čjul žoñimi Yoozquin kuz tjaachiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasacha. Yooz yujcquiz zuma cjisqui jalla tužučha. Liwriiñi taku ančhucalta žejlčha, Yoozquin kuzziz cjisjapa. Nii taku ančhuca atžtan parlasačha, nižaza ančhuca kuztan catokasačha. Jalla nii liwriiñi takuqui tužučha: Jesucristužquiz kuz tjaaquiž niiqui, liwriita cjequičha, nii. Jalla niipacha wejrnaqui paljajučha. ⁹ Ančhucqui ticlarstančha, Jiliripančha Jesucristuqui, cjicanaqui. Nižaza ančhuca kuzquiz criistančha, Yoozqui Jesucristo ticziquiztan jacatatchičha, jalla nii. Jalla nekztan liwriita cjequičha. ¹⁰ Žoñinacaqui tjapa kuztan criistančha, nekztan Yooz yujcquiz zuma cjequičha, ana ujchiz. Nižaza persun tawkžtan “Jesucristužquiz kuz tjaačha” cjican ticlarstančha, nekztan liwriita cjequičha.

¹¹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Jakziltat Yoozquin kuz tjaačhaja, jalla niiqui ana inakaz kuz tjaaquičha”. ¹² Judío žoñinacžtanami yekja wajtchiz žoñinacžtanami Yooz yujcquiziqui tsjii parijukazza. Yooz Jiliričha tjapa žoñinacžta JiliriQUI. Jakziltat liwriita cjisjapa Yoozquiz mayizičhaja, jalla niizquiz Yoozqui okznaquičha; nižaza liwriyaquičha. ¹³ Jalla nužpacha cijjrta Yooz takuqui cjičha: “Jakziltat Yooz Jiliržquiz mayizičhaja, jalla niiqui liwriita cjequičha”. ¹⁴ Pero žoñinacaqui Yoozquin ana criyaquiž niiqui, ¿kjažt nii

žoñinacaqui Yoozquin mayizasajo? Nižaza Yooz puntuquiztan ana nonzitažlaj niiqui, ¿kjažt Yoozquiz criyasajo? Nižaza Yooz puntu paljayñi žoñi ana želaquič niiqui, ¿kjažt nonžni cjesajo? ¹⁵ Nižaza Yooz puntu paljayñi žoñinaca ana cuchanžquitažlaj niiqui, ¿kjažt Yooz puntu paljayta cjesajo? Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Ancha zumača Yooz puntu paljayñi žoñinacaqui. Paljayta Yooz taku catokžcu, Yooztan žoñinacžtan wali cjiskatasacha”.

¹⁶ Pero wacchi žoñinacaqui paljayta Yooz taku ana juyzu paača. Jalla nužupan Isaiasqui cjichiča: “Yooz Jiliri, ¿ject wejrnačaj paljayta takunaca criijo? Tsji kjažukazza criichiqui”. ¹⁷ Jaziqui Jesucristuž puntu paljaytažlaja, nii puntu nonžta cjesača. Nižaza Jesucristuž puntu nonžcu, žoñinacaqui nižquin kuz tjaasača.

¹⁸ Wejr pewcznuča, ¿Judío žoñinacaqui ana nonzejo? Nonzipanča. Yooz takuqui cjiča:

“Tjapa kjutñi tii yokchiz žoñinacžquiziqui nii liwriiñi taku mazmaztača. Nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui nii taku nonža”.

¹⁹ Tsjižtan wila pewcznuča, ¿Israel wajtchiz žoñinacaqui ana intintazzikaya? Tuquiqui judío žoñinacž puntuquiztan Moisesqui cjichiča:

“Yoozqui ančhucaquiz iniziskataquiča, yekja wajtchiz žoñinacžquiztan. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz žawjkataquiča tuquita ana Yooz pajñi wajtchiz žoñinacžquiztan”.

²⁰ Nekztanaqui Isaiasqui ana ekskcu, tuž chiichiča:

“Ana werar Yooz pečñinacaqui ultimquiziqui Yooz pajchiča. Nižaza Yoozqui persunpacha tjeziča tuquita ana nižquiz pečñinacžquiz”.

²¹ Yooz Ejpqui Israel wajtchiz žoñinacž puntuquiztan tuž cjiča:

“Zita zita wejrqui ančhuc kjawznatuča wejtquin tjonajo. Ančhuczi anaž wejt kjawžta cazza, antiz wejt quintrakazza”.

11

CRIICHI JUDIO ŽOÑINACA ŽEJLČHA

¹ Jalla nižtiquiztan wejrqui pewcznuča, ¿Yoozqui niž tuquita illzta žoñinaca chjatkatjo? Anapanž cjesača. Wejrpacha Israel wajtchiztča, Abrahamž majchmaatitča, nižaza Benjaminž parti žoñtča. ² Tuquitanpacha Yoozqui Israel žoñinaca illziča. Jalla nižtiquiztan anaž chjatkatasacha. ¿Jalla Elías puntuquiztan ana cjuñjo? Elías puntuquiztan cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Elíasqui Israel žoñinacž ujnaca Yoozquiz tjeziča, tuž cjan: ³ “Yooz Jiliri, ninacaqui amiž cuchanžquita profetanaca conchiča. Nižaza am sirwiz altaranaca pajlchiča. Wejrqui am sirwiñi zinalla želuča. Ninacaqui wejr zakaz konz pečča”. Jalla nuž cjichiča Elíasqui. ⁴ Nekztan Yoozqui Elíasquiz tuž kjaaziča: “Wejtjapa pakallawk warank žoñinaca čhjetzinča. Ninacaqui Baal cjita žoñiž paata yooz yujcquiz anapan quillziča”. ⁵ Jalla nižta irata tii timpuquiz zakaz tsji kjaž judío žoñinacaqui Yooz partiquiz žejlča. Yoozqui ninacžquiz okžcu, illziča. ⁶ Nii criichi judío žoñinacaqui Yooziž okziž cjenkaz illztača. Jalla nižtiquiztan ana ninacaž kamtiquiztan illztača. Ninacaž kamtiquiztan illzta cjitasaž niiqui, Yooz okzqui inakaz cjitasača.

⁷ ¿Jazic kjaž cjii? Israel wajtchiz žoñinacaqui ujquiztan liwriita cjis pecatča. Pero ana liwriitatača. Yooziž illztanacaqui ninaca alajakaz liwriitacha. Parti Israel žoñinacžti chojrku kuzziz cjissiča. ⁸ Jalla nii chojrku kuzziz žoñinacž puntuquiztan cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui Israel žoñinacžquiz niž puntu ana intintiñi kuzziz cjiskatchiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui Yooz puntu chercanpacha ana cherñižtakaz cjiskatchiča, nižaza Yooz puntu nonzcanpacha ana nonžnižtakaz cjiskatchiča. Anzta tii timpucamaž nižta žejlča”.

⁹ Nižaza Davidqui Yooz tawkw liwruquiz tuž cjijrchiča:

“Yoozquin ana kuzziz žoñinaca žejlča. Yooziž tjaatanacaqui ninacžquiz ujquiz tjojtskatla. Tsji trampažtakaz cjila, ujquiz tjojtskatzjapa. Nižaza ninaca t'ezinla,

ninacž uj paatiquiztan jama casticta cjisjapa. ¹⁰ Zur žoñinacažtakaz žejlcan Yooz puntu ana cherñi cjila. Nižaza ninacž tajqui chutunzižtakaz cjila, ana walinacaž tjonchiž cjen”.

YEKJA WAJTCHIZ ŽOÑINACŽ PUNTU

¹¹ Jalla nižtiquiztan wejrqui pewcznuča, Israel wajtchiz žoñinacaqui ujquiz tjojtsiž cjen, ¿wiñaya chjatkatta cjesajo? Anapanž cjesača. Israel wajtchiz žoñinacaž liwriiñi tawkquiz ana juyzu paachiž cjen, nii liwriiñi takuqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz pal-jaytača, Israel žoñinacžquiz p'ekinchayzjapa, Yoozquin kuz tjaja. ¹² Israel žoñinacaž liwriiñi taku ana juyzu paachiž cjen parti žoñinacžtajapa zuma cjissiča. Nižaza ninacaž Yoozquiztan jaytiquiztan yekja wajtchiz žoñinacžtajapa wali cjissiča. Jalla nižtiquiztan Israel žoñinaca wilta Yooz partiquiz cjisnan tsjan juc'ant zumaž cjisnaquiča yekja wajtchiz žoñinacžtajapa.

¹³ Anziqui ančhuc yekja wajtchiz žoñinacžquiz chiyuča. Wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz cuchanzquita apostoltča. Jalla nižtiquiztan wejt apóstol kamaña anchal importayuča, ¹⁴ wejt judío sarchiz žoñinaca p'ekinchayzjapa, nižaza tsjii kjažu liwriita cjisjapa. ¹⁵ Judío žoñinacaž chjatkattaž cjen yekja wajtchiz žoñinacaqui pertunta cjissiča, Yooztan wali cjisjapa. Jalla nižtiquiztan nii judío žoñinacaž wilta Yooz partiquiz risiwta cjis cjen, žoñinacaqui ticziquiztan jacatatchi cjisnaquiča. ¹⁶ Judío žoñinacž tuquita atchi ejpnacaqui Yooz partiquiz želatča. Jalla nižtiquiztan tsjii tjonñi timpuquiz judío žoñinacaqui Yooz partiquiz wilta cjisnaquiča. Jaknužt primir paata t'antaqui zumažlaja, jalla nekztan tjapa nii t'anti mazaqui zuma zakazza. Nižaza tsjii munti sep'aqui zumažlaj niiqui, nii tsijtñi muntiqui zuma zakazza.

¹⁷ Tsjii judío žoñinacaqui munti itzanacažtakaz ts'ojrtača. Nižaza ančhuc yekja wajtchiz žoñinacaqui tsjii ana pecta munti itzažtakazza. Pero ančhucqui judío žoñinacž cjenpacha apjattača, nii zuma muntiž cjen wali zakaz cjeyajo. Nii zuma muntiqui Yooz partiča. ¹⁸ Ančhucqui jalla nuž apjattiquiztan, anaž judío žoñinaca iñaraquiča. Jakziltat iñaračhaja, jalla niiqui tuž cjuñz waquiziča, ančhucqui nii sep'až cjen žetiñčhucča. Ana ančhucacž cjen nii sep'a žejtča. Nii sep'ača judío žoñinacaqui. Cristuča tsjii judío žoñiqui. Jalla niiž cjen ančhucqui ew žeti tanzinčhucča.

¹⁹ Yekjapanacaqui cunamit cječhani, “Nii itsanacaqui ts'ojrtača wejrnaca apjatža cjisjapa”. ²⁰ Razunaž niiqui. Ana Yoozquin kuz tjaačiž cjen judío žoñinacaqui chjatkattača. Ančhuczi Yoozquin kuz tjaačiž cjen jalla nii alajakaz Yooz partiquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan anača mitarazi kuzziz cjeella. Antiz humilde kuzziz cjee, Yooz rispitan. ²¹ Yoozqui ana kuz tjaañi judío žoñinacžjapa quintra cjissižlaj niiqui, ančhucajapa zakaz quintra cjisnaquiča ana niižquiz kuzzizlaj niiqui. ²² Yoozza okzñimi nižaza casticñimi, jalla niiž tantiya. Yoozquiztan zarakñi žoñinacžjapa casticñipanča. Nižaza niižquin kuz tjaañinacžjapa okzñipanča. Ančhucqui tira Yoozquin kuzzizlaj niiqui, nekztan Yoozqui ančhuc tira okznaquiča. Ančhucqui ana tira Yoozquin kuzzizlaj niiqui, nekztan Yoozqui ančhucacž quiz zakaz chjatkataquiča. ²³ Nii chjatkatta judío žoñinacaqui wilta Yoozquin kuz tjaaquiž niiqui, wilta Yoozqui ninaca ricujaquiča. Yoozqui ricujzmi atča, Yooz partiquiz cjisjapa. ²⁴ Ančhucqui yekja wajtchiz žoñinacača, ana pecta munti itzanacažtakaz. Ana Yooz partiquiz želan Yoozqui ančhuc niiž partiquiz apjatchiča, yekja wajtchiz žoñinacaž cjenami. Jalla nižta watan, judío žoñinacaqui Yooz partiquiz wilta apjatžqui tsjan pjasilača, tuquiqui Yooz partiquiz žejlchiž cjen.

JUDIO ŽOÑINACAQUI YOOZQUIN KUZ TJAAQUIČHA

²⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii tuquita ana zizta taku ančhucacž quiz zizkatz pecuča, ana mitaraz kuzziz cjisjapa, “Wejrnacqui ziziñ žoñtča” cjicanaqui. Jalla tuž zizkatz pecuča: Yoozqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz niiž partiquiz cjiskatz pecča. Jakziltanacžquiz Yoozqui niiž partiquiz luzkatz pecčhaja, jalla ninacaqui luzaquiča. Tjapa nii Yooziž

pecta žoñinaca Yooz partiquiz luzcama, jalla niicama Israel žoñinacaqui chojru ana intintiñi kuzziz cjequiča. ²⁶ Jalla nekztanaqui tjapa nii timpuquiz žejlñi Israel žoñinacaqui liwriita cjequiča. Jalla nuž cjjirta Yooz takuqui cjiča:

“Siñon wajtquiztan tsjii Liwriiñiqui tjonaquiča. Jacobž majchmaatinacquiztan ana zum kamañanaca jaytiskataquiča. ²⁷ Jalla nekztanaqui wejrqui ninacžtan compromitača, ninacž ujnaca pertunača, nii”.

²⁸ Tii timpuquiziqui Israel žoñinacaqui Yooz liwriiñi tawk quintrača, nižaza Yooz quintrača, ančhucalta wali cjisjapa. Jalla ninaca Yooz quintraž cjenami Yoozqui ninacžtan munaziča, ninacž tuquita atchi ejpnaca illziž cjen. ²⁹ Yoozqui tjaacanpacha anaž niž tjaataqui kjañasača. Nižaza Yoozqui illžcupacha, ana chjatkatasacha. ³⁰ Tuquiqui ančhucqui Yooz ana cazziñčhucča. Anziqui ančhucqui Yooziž pertuntača, ninacaž ana Yooz cazziž cjen. ³¹ Tii timpuquiziqui Israel žoñinacaqui Yooz ana cazza. Jalla nuž cjenami tii jarquin ninacaqui Yooziž pertuntaž cjequiča, jaknužt ančhucqui pertunta cjistčhaja, jalla nižta. Jalla nižta Yoozqui niž okzñi kuz tjeeznaquiča. ³² Yoozqui tsjii pariju tjapa žoñinacž ujnaca tjeeziča, nižquiz ana caza, jalla nii. Jalla nuž tjeeziča tjapa žoñinacžquiz tsjii pariju niž okzñi kuz tjeezjapa.

³³ ¡Ancha juc'anti zumača Yoozqui! Ancha zuma pinsitanacchizza. Nižaza Yoozqui tjapa intintazza. Nižaza Yooziž pinsitanaca anaž jecmi zuma intintasacha. Yooz pjalan anaž jecmi nižquiz mitisasača. ³⁴ ¿Ject Yooz Jilirž pinsitanaca intintasajo? ¿Ject Yooz Jiliržquiz tjaajnasajo? ³⁵ ¿Ject Yooz Jiliržquiz ayñi cjisjapa tjaasajo? Anaž jecmi. ³⁶ Tjapa Yoozquiztan tjonča. Nižaza tjapa niž cjen žejlča. Nižaza tjapa nižtacamača. Yoozqui wiñaya honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

12

YOOZ KUZCAMA KAMZ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, Yooz ančhuc okziž cjen ančhucacquiz chiižinuča, ančhucaperson curpu Yoozquin tjaa, tsjii žejtñi wilanažtakaz. Ančhucaperson curpu Yooztajapakaz cjee, ana zinta uj paacan. Nuž cjen Yoozqui cuntintuž cjequiča. Jalla nižtača Yooz ultim lijituma sirwizqui. ² Jaknužt tii muntuquiz ana criichi žoñinacamčhaja, jalla nižta ančhucqui ana kama. Antiz ančhucac pinsitanacaž campiita cjee, Yooz pinsitanacaž irata cjeajo. Tjapa ančhucakamaña zuma cjee. Jalla nekztan Yooz kuz zizñiž cjisnaquiča. Yooz kuzqui zumapanča, nižaza Yooz kuzcama kamzqui Yoozquiz cuntintu cjskatča, nižaza Yooz kuzcama kamcan ančhucqui zumapan cjequiča.

³ Yoozqui wejr okžcu apóstol puestuquiz wejr utčiča. Jalla nižtquiztan tjapa ančhucacquiz chiižinuča, persun puntuquiztan anača pinzizqui, “Wejrqui tsjan zumtča” cjicanaqui. Jalla nuž pinziz anaž waquiziča. Antiz zapa mayni persun kamañpuntuquiztan zuma razunchiz pinziz waquiziča. Cjuñzna, Yoozqui zapa maynižquiz tsjii kamaña tjaachiča, Yoozquin kuzziz cjitiquiztan jama. Jaziqui ana mitarazi kuzziz cjee. ⁴ Tsjii curpuquiz wacchi partinaca žejlča. Punta punta žejlča, cherñi, nonzñi, lanzñi jalla nižta. ⁵ Jalla nižta irata Cristuž partiquiz žejlča. Učhumqui tamaž cjen tsjii pariju Cristuž partiquizkaz žejlča, tsjii curpužtakazza. Cristuž partiquiz žejlcan, učhumnacaqui tsjii kuzziz uniru žejlča.

⁶ Yoozqui zapa maynižquiz yekja yekja kamaña tjaachiča, jaknužt munčhaja, jalla nuž. Jalla nii tjaata kamañ jaru kama. Yooziž tjaata taku parliñi kamañčižlaj niiqui, jalla nii kamañquiz zuma kama, Yoozquiz tjapa kuzquiztan jama. ⁷ Iclizquiz yanapñi kamañčižlaj niiqui, zuma yanapz waquiziča. Yooz puntu tjaajiñi kamañčižlaj niiqui, zumapan tjaajinz waquiziča. ⁸ Yoozquin kamzjapa p'ekinchayñi kamañčižlaj niiqui, zumapan p'ekinchayz waquiziča. Yoozquin cusasanaca tjaañi kamañčižlaj niiqui, tjapa kuztan tjaaz waquiziča. Icliza irpiñi kamañčižlaj niiqui, zumapan irpiz waquiziča. T'akjir žoñinacžquin okzñi kamañčižlaj niiqui, zuma cuntintu yanapz waquiziča.

ZUMAPAN KAMAQUIČHA

⁹ Tjapa kuztan porapat lijitum zuma munaziñi cjee. Ana zuma paaznaca anapan peca. Pero zuma paaznaca tjapa kuztanpan paa. ¹⁰ Porapat oksaspanča. Zuma kuztan parti hermanonacžquiz rispitaquiča, anača tsjiiž rispitskaz tjewzqui.

¹¹ Ana jayrazñi kuzziz cjee, pero c'unchi kuzziz cjee Yooz sirwizjapa. Nižaza tjapa kuztanpan Yooz sirwa.

¹² Arajpach zumanaca tjewžcan, cuntintuž kama. Llaquinacaž tjonanami pasinziz kuzziz kama. Yoozquin parlicanpan žela.

¹³ Criichi žoñinacaž t'akjiri želan, panž yanapa. Tjonzñinaca tjonan, panž kjawžna.

¹⁴ Ančuca quintra žoñinacžtajapa Yoozquiztan mayižinaquiča, ninaca zuma cjisjapa. Anaž quintra chiichiyaquiča. Antiz mayižinaquiča.

¹⁵ Cuntintu žejlñi žoñinacžtan cuntintuza cjee. Kaañi žoñinacžtan chicazaž kaazna.

¹⁶ Porapat zuma munazican kama. Anača mitarazi kuzziz tucquin cjis pecsqui. Pero humilde kuzziz wirquin cjican cuntintuž cjee. Anača “Wejrqui zuma ziziñ žoñtča” cjee.

¹⁷ Tsjiiqui ančuca quintra paachiž cjen, ančhucqui anača nižtapacha quintra tjepunzqui. Zumapanž paazjapa tjapa kuz tjaa. ¹⁸ Nižaza ančhucqui tjapa žoñinacžtan zuma kama, attacama. ¹⁹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucpacha anača quintra tanassa. Yoozpachaž ančuca quintranaca casticaquiča. Jalla nuž cjirta Yooz takuqui cjiča: “Yooz Jiliriqui tuž cjiča, ‘Wejrtča quintra žoñinaca castiquiñtqui. Wejr casticača’”. ²⁰ Nižaza Yooz takuqui cjiča: “Ančuca quintra žoñinacaž čhjeri eecziz cjen, čhjeri ona. Nižaza kjaz kjara passiž cjen, kjaz ona. Jalla nuž paažcuqui nii žoñinacžquiz azkataquiča”. ²¹ Tsjii žoñiqui ančuca quintra paasača. Ančhuczti ana nižtapacha tjepna. Pero nii quintra žoñžquiz zumžtanž paacan jalla nuž atipa.

13

¹ Tjapa žoñinacaqui gobiernuž mantitanaca caz waquiziča. Yoozqui mantiz poder tjaača tižquizimi nižquizimi. Yoozqui jilirinacžquiz poder tjaachiča mantizjapa. ² Jalla nižtiquiztan jakziltat jilirž quintra cječhaja, jalla niiqui Yooziž utžta žoñž quintrača. Nižaza nii quintra žoñinacaqui casticta cjequiča. ³ Zuma paañi žoñinacaqui anaž jilirinacžquiz eksnasača. Antiz ana zuma paañi žoñinacaqui jilirinacžquiz eksnasača. ¿Ančhucqui jilirinacžquiz ana ekscan kamz pecya? Zumapan kama. Nekztan nii jilirinacaqui ančucaquiz walikaz cjican cjequiča. ⁴ Jilirinacaqui zizcumi ana zizcumi Yooz sirwiča, ančhucalta wali žejljzapa. Pero ančhucqui ana zuma paaquiž niiqui, eksnasača. Jilirinacaqui casticz poderchizza, anača inakaz nii mantiz puestu tanža. Ninacaqui Yooz sirwiča, nižaza Yooz cuntiquiztan ana zuma paañi žoñinaca casticča. ⁵ Jalla nižtiquiztan jilirinacž mantuquiz cjee, Yooz ana casticta cjisjapa, nižaza jilirinacžquiz tjapa kuztan cazpanča. ⁶ Jalla nijapa zakaz ančhucqui impuestonaca pjojkz waquiziča. Mantiñi gobiernuqui Yooz sirwican impuestonaca packatča.

⁷ Tjapa jilirinacžtan zumapan cjee. Tsjii tasa tjaaslaj niiqui, panž tjaa. Tsjii impuesto pacz waquiziž niiqui, panž paca. Jakziltižquiz rispitz waquiziž niiqui, nižquiz panž rispita. Jakziltižquiz honora waytižinz waquiziž niiqui, nižquiz honora waytižina. ⁸ Ana jecztanami kajchiz žela. Pero porapat zuma munaziz waquiziča. Jakziltat žoñinacžtan zuma munazačhaja, jalla niiqui Yooz mantitanacaž cumpliča. ⁹ Yooz mantita ortinanacaqui tuž cjiča: “Anača adulteriuquiz žejlzqui. Anača žoñi conzqui. Anača tjañi zaazqui. Anača toscara chiizqui. Anača yekja žoñžta cusasa zmazqui”. Jalla nii mantita ortinanacami nižaza tjapa mantitanacami cumplitaž cjequiča, tuž kamcan: “Jaknužta am persun kuztan zuma munazičhaja, jalla nuž žoñinacžtan zuma munaziz waquiziča”. ¹⁰ Jakziltat nižta zuma munazičhaja, jalla niiqui žoñinacž quintra anapan paaquiča. Jalla nižtiquiztan zuma munazican Yooz mantita ortinanaca cumpliča.

¹¹ Jalla nuž kamcan, tii timpu naya. Nii nii žela. Tuquiqui Jesucristužquiz kuz tjaachinčhumča. Anziqui ultimu liwriiz tjuñiqui tsjan žcatžinžquiča. ¹² Tii kamz

timpuqui waj tucuzinznaquiĉha. Niĉaza Jesucristuĉ tjonz tjuĉni ĉcatĉinĉzquiĉha. Jalla niĉtiquiztan ana zuma paaz kamaĉnquiĉtan zarakzpan waquiziĉha. Zuma paaz kamaĉnchiz kamz waquiziĉha, tsjii zuma armichiz zultatuĉtakaz. ¹³ Zuma kamcan zuma ŉoĉniĉta ojklaya, kjanquiztakaz ojklaycan. Anaĉ pjiĉstanaca paacan, kama. Niĉaza ana licchi kama. Niĉaza ana adulteriuquiz ĉejlcan kama. Niĉaza ana zuma kamaĉnchiz ana kama. Niĉaza ŉoĉinacĉtan ch'aascan ana kama. Niĉaza ŉoĉinacĉtan iĉisican ana kama. ¹⁴ Tsjii zuma armichiz zultatuĉtakaz Jesucristo Jilirĉ Jilirĉ kuzcama kama. Uj paaz pecĉni kuz pinsitanacĉquiz ana kuz tjaa, nii jaru kamzjapa.

14

CRIICHI ŉOĉINACAQUI PUNTA PUNTA PINSAQUIĉHA

¹ Tsjii llajlli kuzziz criichi ŉoĉiqui ĉelan, niĉĉquiz zuma risiwaquiĉha, pero niĉĉtan ana payznakkatĉni puntunaca ch'aas waquiziĉha. ² Tsjii criichi ŉoĉiqui tantiiĉha, ĉhjulumiĉ lulasacĉha, nii. Yekja criichi ŉoĉiqui tantiiĉha, ĉhjizwi ana lulasacĉha, nii. ³ Nii ĉhjulumi lujlĉni ŉoĉiqui nii yekja ŉoĉĉquiz ana iĉnarz waquiziĉha. Niĉaza nii ana ĉhjizwi lujlĉni ŉoĉiqui nii ĉhjulumi lujlĉni ŉoĉĉquiz anaĉ uj tjojtunz waquiziĉha. Yoozqui nii ĉhjulumi lujlĉniqui risiwchiĉha, niĉĉquiz kuzziz cjen. ⁴ Jalla niĉtiquiztan nii Yooz sirwiĉni ŉoĉĉquiz ana uj tjojtunz waquiziĉha. Niĉĉ persun Yooz Patrunaqui niĉĉ uj jwesnaquiĉha, ana zuma paachiĉzaj niĉiqui. Yoozquiz kuzziz cjenaqui ultimquiziqui walikaz cjesacĉha. Yooz Patrunaqui nii ŉoĉĉquiz wali cjiskatz atĉha niĉĉ aztanaqui.

⁵ Tsjii puntuĉtan chiiĉzinuĉha. Tsjii criichi ŉoĉiqui "Tsjii tjuĉninaqui chawc tjuĉninaĉha" cjiĉha. Yekja criichi ŉoĉizti cjiĉha, "Tsjii pariĉuĉha tjuĉninaqui". Zapa mayni persun kuzquiz zumpacha tantiiĉcuqui, jalla nii tantiita jaru kama. ⁶ Tsjii criichi ŉoĉiqui tsjii chawc tjuĉni wartaquiz niĉiqui, Yooz honora waytita cjisjapa wartiyaquiĉha. Tsjii criichi ŉoĉizti nii tjuĉni ana wartĉhaja, jalla niĉiqui Yooz honora waytita cjisjapa niĉta ana wartĉha. Niĉaza tsjii ĉhjulumi lujlĉni ŉoĉiqui Yoozquin gracias cjiĉcu jalla nuĉ lulaquiz niĉiqui, Yooz honora waytita cjisjapa lulaquiĉha. Niĉaza yekja criichi ŉoĉiqui ana ĉhjizwi lulaquiz niĉiqui, Yooz honora waytita cjisjapa ana lujlĉha. Niĉaza ana lujlĉhiĉ cjen niĉiqui Yoozquin gracias cjican chiiz waquiziĉha.

⁷ Anaĉ ŉoĉinacaqui inakaz kamĉha, niĉaza anaĉ inakaz ticĉha. ⁸ Uĉhumqui tti muntuquiz kamcan Yooz Jilirĉtajapapanĉ kamĉha. Niĉaza ticĉcan Yooz Jilirĉtajapapanĉ ticĉha. Jalla niĉtiquiztan ĉejtcanami ticĉcanami Yooz Jilirĉtajapapanĉhumĉha. ⁹ Jalla niĉjapa Jesucristuqui ticĉiĉha, niĉaza jacatatchiĉha, ĉejtĉni ŉoĉĉtami, ticĉi ŉoĉĉtami tjapa ŉoĉinacĉta Jiliri cjisjapa.

¹⁰ Jalla niĉtiquiztan ĉkjaĉtiquiztan am criichi jilĉquiz uj tjojtunjo? Niĉaza ĉkjaĉtiquiztan am jilĉ quintra iĉnarjo? Tjapa uĉhumqui Yooz yujcquiz prisintistanĉha, niĉĉ pjalĉtaĉ cjisjapa. ¹¹ Cjirta Yooz takuqui tuĉ cjiĉha:

"Yoozqui ultimupanĉ cjiĉha, 'Wejt yujcquiz zapa mayni ŉoĉiqui quillznaquiĉha. Niĉaza zapa mayniqui wejtquin rispitaquiĉha; niĉaza wejt honora chiyaquiĉha'".

¹² Jalla niĉtiquiztan tjapa uĉhumqui Yoozqui quinta tjaastanĉha.

UJQUIZ ANA TJOJTSKATA

¹³ Jalla niĉtiquiztan uĉhumqui porapat ana iya ujnaca tjojtনারas waquiziĉha. Pero tjapa uĉhumqui tuĉ tantiiz waquiziĉha, yekja jilĉquiz anapanĉ ujquiz tjojtscatz munzqui.

¹⁴ ĉhjul cusasami tsjii criichi ŉoĉĉquiz ana ujchiz cjiskatasacĉha. Jalla nii razuna zizuĉha, Jesucristo Jilirĉquiz kuzziz cjen. Jalla niĉc nuĉupanĉha. Jakziltat "Tii cusasaqui ujchiz cjiskatĉha" cjican tantiyaĉhaja, jalla niĉĉquiz nii cusasaqui ujchiz cjiskatasacĉha.

¹⁵ Anĉhuca lujltiquiztan tsjii criichi ŉoĉĉ kuz payznakaquiz niĉiqui, nii ĉhjeriqui anaĉ lujlz waquiziĉha. Jalla nii ĉhjeri tira lulaquiz niĉiqui, amqui nii payznakkatĉni ŉoĉĉtan ana zuma munaziĉha. Yekja criichi ŉoĉĉquiz ana ujquiz tjojtscata, castica cjeyajo. Jesucristuqui niĉĉtajapa zakaz ticĉiĉha. ¹⁶ Tsjii ŉoĉĉtaqui ĉhjulu lujlzmi walikaz cjesacĉha. Pero nii lujltaĉ cjen parti ŉoĉinacaqui, "Ana zuma kamaĉnchizza nii criichi ŉoĉiqui" cjeĉhaj niĉiqui, nekztan ana lujlz waquiziĉha. ¹⁷ Yooz mantuquiz kamcan, ĉhjerimi liczmi

ana importičha. Pero Espiritu Santuž cjen ana ujchiz cjee; nižaza Yooztan ančhucatan walikaz cjee; nižaza cuntintu kuzziz cjee. Jalla nužučha chekan zuma kamañaquí. ¹⁸ Jakziltat jalla nuž kamcan Cristužquiz sirwachaja, jalla niž cjen Yoozqui cuntintuž cjequičha. Nižaza parti žoñinacaquí “Nii žoñiquí walikaz kamčha” cjican chiyaquíčha.

¹⁹ Učhumnacžtan parti žoñinacžtan zumapanž kamzjapa kuz tjaa. Nižaza parti criichinacžquiz juc'ant zuma kamañchiz cjeajo, jalla nii kamzquiz kuz tjaa. ²⁰ Ančhucaž čhjulumi lujltiquiztan anačha yekja criichi žoñžquiz Yooz zuma kamañquiztan jaytiskatzqui. Ana čhjul čhjerimi ujchiz cjiskatasachha. Pero nuž čhjulumi lujlžcu yekja criichi žoñžquiz ujquiz tjojtskataquiz niiquí, jalla nižtiquiztan anaž čhjulumi lujlz waquizičha. ²¹ Tsji criichi žoñiquí ančhucaž chjizwi lujltiquiztan, nižaza vinu lictiquiztan, nižaza čhjulumi paatiquiztan ujquiz tjojtskatasaz niiquí, jalla nižtanaca paazquí ana waquizičha. ²² Jesucristužquiz tjapa kuzziz cjen čhjul kamañchizlaja, jalla nii kamañ jaru Yooz yujcquiz kamz waquizičha. Yoozquizkaz quinta tjaastančha. Jalla nuž zuma kamcan persun kuzquiz uj ana sint'aquíčha. Persun kuzquiz ana zinta uj sint'ican zuma kamaquiz niiquí cuntintuž cjequičha. ²³ Pero jakziltat paysnakñi kuztan lujlčhaja, jalla nii paysnakžcu lujltiquiztan persun kuzquiz uj sint'aquíčha, “Ujžcaa nii lujlžqui” cjican. Yoozquin ana tjapa kuztanžlaj niiquí, čhjulumi ujž cjesachha. Yoozquin kuzzizpan cjee.

15

PORAPAT YANAPARASAQUIČHA

¹ Yekjap učumqui tjapa kuztanpan Yoozquinčha. Yekjapanacaquí Yooztan kamcan llajlla kuzzizza. Učhum kuzquiz pecta jarukaz anaž kamz waquizičha. Nii llajlla kuzziz criichi žoñinacaž pinsitanaca panž cjužzna, zuma kami yanapajo. ² Zapa mayni criichi žoñiquí parti criichi žoñinacžtajapa kamz waquizičha, ninaca tsjan zuma kamañchiz cjisjapa. ³ Jesucristuquí nižta kamchičha, anačha persun kuz wali cjisjapa kamchiquí. Cjijrta Yooz takuquí Jesucristuž puntuquiztan tuž cjičha: “Yooz quintra iñarñi žoñinacaquí wejt quintra iñarhičha”. ⁴ Yooz takuquí učhumnacalta cjijrtkalčha, učhumnacaquíz tjaajinzjapa. Jalla tuž učhumnacaquíz tjaajinčha, zuma tjurt'iñi kuztan, pasinsis kuztan, nižaza p'ekinčhayta kuztan, Yoozquin arajpachquin ojkz tjewzjapa. ⁵ Yoozqui učhumnacžtan pasinsis kuzzizza; nižaza učhumnacaquíz p'ekinčhayčha. Nii Yoozpacha učhumnacaquíz yanapt'ila, tsji kuzziz cjeajo, nižaza zuma kamajo Jesucristuž munañpacama. ⁶ Jalla nuž tsji kuzziz kamcan, učumqui tsji kuzziz Yooz honora waytaquíčha. Yoozqui učhum Jesucristo Jilirž Ejpčha. Jalla niž honora waytaquíčha.

CRISTUŽ PUNTU

⁷ Jalla nižtiquiztan tsjiimi tsjiimi zumaž risiwžcu munazaquíčha, jaknužt Cristuquí učhumnacatan zuma munazičhaja, jalla nuž, Yooz honora waytita cjisjapa. ⁸ Ančhucaquíz cjiwčha. Jesucristuquí judío žoñinaca liwrii nižaza yanapñi tjonchičha. Nuž tjontiquiztan Yooz niž taku ligituma cumpliñipan, jalla nii tjezičha. Yoozqui tuquitanpacha judío žoñinacž atchi ejpnacžquiz taku tjaachičha. Jalla nii taku cumplichičha, Jesucristuž tjonchiž cjen. ⁹ Nižaza Jesucristuquí tjonchičha, yekja wajtchiz žoñinacžquiz Yooz honora waytiskatzjapa. Yooz ancha okžni kuzziz cjen niž honora waytitačha. Jalla nužupan cjijrta Yooz takuquí chiičha, tuž cjican:

“Jalla nižtiquiztan wejrqui yekja nacionchiz žoñinacžtan žejlcan, am honora waytačha. Nižaza am honora waytican, itsnačha”.

¹⁰ Yooz tawk liwruquíz tuž cjijrtazakazza:

“Yekja nacionchiz žoñinaca, Yooz parti žoñinacžtan chica cuntintuž cjee”.

¹¹ Yooz tawk liwruquíz tuž cjijrtazakazza:

“Yekja nacionchiz žoñinaca, tjapa ančhucqui Yooz Jilirž honora wayta. Tjapa žoñinacaquí Yooz zuma paatanacquíztan nižquin honora tjaala”.

¹² Nižaza Yooz tawk liwruquíz Isaiasquí tuž cjijrchičha:

“Isaž majchmaatinacquíztan tsjiiquí tjonaquíčha. Jalla nii tjonžcu yekja nacionchiz žoñinacaž mantaquíčha. Nižaza niž cjen ninacaquí liwriiñiž tjewznaquíčha”.

¹³ Yoozza liwriiñi tjewzkatñiqui. Nii Yoozqui ančuca kuz ancha cuntintu cjiskatla. Nižaza Jesucristužquiz kuzziz cjen walikaz cjiskatla. Nekztan ančhucqui Yooz Espiritu Santuž aztan zumpacha liwriiñiž ancha tjewznasača.

¹⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui ancha zuma kamañchizza, nižaza Yooz puntu zuma zizza, nižaza tsjiižquizimi tsjiižquizimi Yooz puntu zuma intintiskatča. Jalla nužupanča ančuca kuzqui. Jalla niiqui zumpachal zizuča. ¹⁵ Jalla nuž cjenami ana jiwjatžcu tsjii kjaž puntunaca cjižrčuča, ančucaquiz cjuñkatzjapa. Yoozqui wejtquiz favora paacan apóstol puestuquiz utchiča, tii puestuquiz Jesucristo sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan ančucaquiz cjižrčuča. ¹⁶ Jesucristo sirwican, yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljayuča. Jalla nuž Yooztajapa langznuča, nii yekja wajtchiz žoñinaca Yoozquin kuz tjaajo. Ninaca tsjii zuma ofrendažtakaz Yoozquiz prisintis pecuča. Nižaza Espiritu Santuž ninacžquiz zuma kamañchiz cjiskatchiž cjen, Yoozqui ninacžquiztan cuntintuž cjequiča.

¹⁷ Jesucristo sirwican wejt Yooztajapa langžtiquiztan cuntintuča wejrqui, tama žoñinaca nižquin kuz tjaachiž cjen. ¹⁸ Jesucristuž puntuquiztankaz wejrqui chiiz pecuča. Jesucristuqui wejtquiz wacchi zuma obranaca paakatchiča, yekja wajtchiz žoñinaca nižquin kuz tjaakatzjapa. Jesucristuž cjen, wejrqui milajru paatanacami Yooz puntu chiitanacami nii yekja wajtchiz žoñinaca Yooz kuzcama cazkatchinča. ¹⁹ Espiritu Santuž aztan ninaca cazkatchinča wacchi milajrunaca paacan. Jalla nuž paacan, nižaza tjapa Jesucristuž puntuquiztan parlican, wejrqui tjapa kjutñi ojklaychinča, Jerusalenquiztan Ilirico yokaran. ²⁰ Wejrqui kuzquiz tantiichinča, jakziquin Yooz puntu parlitažlaja, jalla nicju ana ojz pecchinča. Pero jakziquin Jesucristuž puntu ana parlitažlaja, jalla nicjuñ liwriiñi Jesucristuž puntuquiztan parlican ojklayača, yekja žoñi iclizanaca ana mitiscu. ²¹ Cjižrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Tuquiqui Yooz puntu ana nonziča. Jaziqui nii žoñinacaqui Yooz puntu nonžcu catokaquiča. Nižaza ninacaqui Yooz puntu intintazaquiča”.

PABLUQUI ROMA CJITA WAJTQUIN OJKZ PECČHA

²² Jalla nuž ojklaycan wejrqui ančucaquiz ana tjonžni atchinča. Walja tjonz pecayuča, pero anal atchinča. ²³ Ažk watanacquiztanpacha wejrqui ančhucatan zalz pecayuča. Anziqui tii yokaran ojklayzqui žerzinča. ²⁴ Jalla nižtiquiztan ančucaquin ojz cjisnuča; España ojkan tjonznača. Tsjii kjaž maj ančhucatan cuntintu kaman, ančhucqui wejr yanapasacha, wilta jiczquiz ojzjapa España irantajo. ²⁵ Pero anzpacha wejrqui Jerusalén watja okača, ofrendanaca chjichača nicju žejlñi criichinaca yanapzjapa. ²⁶ Macedonia wajtchiz žoñinacami Acaya wajtchiz žoñinacami kazziča ofrendanaca utzjapa, Jerusalén pori criichinacžquiz yanapzjapa. ²⁷ Jalla nuž ofrendanaca tjaaz puntuquiztan ninacapachača “Waliča niiqui” cjichiqui. Nižaza ninacaqui judío žoñinacžquiz kajažtakazza. Judío žoñinacaqui ninacžquiz Yooz zuma tjaajintanaca tojunchiča, ninaca liwriita cjisjapa. Jalla nižtiquiztan nii yekja wajtchiz žoñinacaqui judío wajtchiz žoñinacžquiz ninacž cusasanaca tojunz waquiziča. ²⁸ Primiraqui tii ojz cumplistanča ofrendanaca intirjizjapa. Jalla nuž ojkažu ančucaquiz tjonznača, España ojkan. ²⁹ Nekztan liwriiñi Jesucristuž puntuquiztan zumpacha ančhucatan parliz pecuča. Jalla nekztanaqui Jesucristuž cjen wejtquizimi ančucaquizimi wali cjequiča. Nužupanž cjequiča.

³⁰ Jilanaca, cullaquinaca, ančucaquiz rocuča učum Jesucristo Jiliriž cjen, nižaza munaziñi kuz cjiskatñi Espiritu Santuž cjen, oracionžtan yanapalla. Wejrqui ancha Yoozquiztan mayuča, ³¹ Judea wajtchiz quintra žoñinacžquiztan anapan tanta cjisjapa. Nižaza oracionžtan yanapalla, tii weriž chjižta ofrendanaca wali risiwta cjisjapa. Pecuča, judío criichi žoñinacaqui tii ofrendanaca zuma risiwčhaja, nii. ³² Jalla nuž zuma wataquiž niiqui, ančucaquin tjonžcača Yooz munan. Wejr cuntintu irantižquizjapa, mayižinaquiča. Nižaza ančhucatan tjonžcu porapat cuntintu kuzziz yanaparasjapa

mayižinaquiča. Jalla niijapa oracionžtan yanapalla. ³³ Yoozqui ančhuc walikaj cjiskatla. Jalla nužoj cjila. Amén.

16

PABLUŽ TSAANTANACA

¹ Tsjaa criichi cullaquiqui žejlča, Febe cjiti, jalla naa cullaquiqui ancha zumča cjiwča. Naaqui Cencrea iclizquiz Yooztajapa sirwiča. ² Yooz Jiliriz cjen naa cullaqui zuma risiwaquiča. Jalla nuž waquiziča Jesucristužquiz kuzziz jilanacaqui. Jalla naa cullacaquiz yanapaquiča čhulu pecanami. Naaqui wacchi criichi žoñinacžquiz yanapchinča, nižaza wejtquizimi.

³ Priscilaquizimi Aquilžquizimi tsaanžinalla. Ninacaqui Jesucristužquin sirwiñi mazinacača. ⁴ Wejr ticznawc cjen ninacaqui wejr liwriiskatchiča. Jalla nuž liwriiskatcan ninacaqui joz ticizakazza. Jalla nižtiquiztan ninacaž cjen Yoozquin gracias cjican chiyuča. Nižaza tjapa nacjuñta jilanacaqui ninacaž cjen Yoozquin gracias cjiča. ⁵ Nižaza Priscila Aquilž kjuyquiz ajczñi jilanacžquiz tsaanžinaquiča. Nižaza weriž pecta Epeneto tsaanžinaquiča. Acaya wajtchiz žoñinacžquiztan primirpacha niiqui Cristužquin kuz tjaachiča. ⁶ Nižaza Mariaquiz tsaanžinaquiča. Naaqui ančhucatan žejlcan ancha langzinča. ⁷ Nižaza wejt wajtchiz žoñinacžquiz, Andrónico, nižaza Junias, tsaanžinaquiča. Ninacaqui wejttan chica carsilquiz žejlchi compañerunacatača. Apostolunacazakaz ninaca rispitcha. Weriž ima Jesucristužquiz kuz tjaan, ninacaqui Jesucristužquiz kuz tjaachiča.

⁸ Nižaza Ampliasquiz tsaanžinaquiča. Jalla niiča weriž pecta maziqi. Niiqui Jesucristo Jiliržquin kuz tjaachizakazza. ⁹ Nižaza Urbanžquiz tsaanžinaquiča. Niiqui Jesucristužquiz sirwiñi maziča. Nižaza weriž pecta Estaquizquiz tsaanžinaquiča. ¹⁰ Nižaza Apelesquiz tsaanžinaquiča. Jalla niiqui Jesucristužquiz kuz tjaažcu, Yooz kamaña pankaz kamča. Nižaza Aristóbuluž kjuychiz žoñinacžquiz tsaanžinaquiča. ¹¹ Wejt wajtchiz žoñžquiz, Herodión, tsaanžinaquiča. Nižaza Narcisož kjuychiz Yoozquin criichi žoñinacžquiz tsaanžinaquiča. ¹² Nižaza Trifenaquiz, nižaza Trifosaquiz tsaanžinaquiča. Ninacaqui Yooz Jiliržtajapa sirwiča. Nižaza učhum pecta Persidaquiz tsaanžinaquiča. Naaqui Jesucristo Jiliržtajapa juc'anti langzinča. ¹³ Nižaza Rufžquiz tsaanžinaquiča. Niiqui Jesucristužquiz tjapa kuz tjaažcu, parti hermanonacžquiz rispitta cjissiča. Nižaza niiž maaquiz tsaanžinaquiča. Naaqui wejt maa cuntitača. ¹⁴ Nižaza tsaanžinaquiča tinacžquiz, Asincritužquiz, Flegontižquiz, Hermasquiz, Patrobasquiz, Hermesquiz, nižaza ninacžtan chica kamñi jilanacžquiz. ¹⁵ Nižaza tsaanžinaquiča Filologužquiz, nižaza Juliaquiz, nižaza Nereožquiz, nižaza niiž cullacaquiz, nižaza Olimpasquiz, nižaza tjapa ninacžtan kamñi criichi žoñinacžquiz.

¹⁶ Nižaza porapat zuma tsaanassaquiča, tjapa kuztan. Nižaza tjapa Jesucristužquiz kuz tjaani žoñinacaqui ančhucaquiz tsaanž apayžquiča.

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz rocuča, zumapanž ančhucqui cwitazaquiča, nii t'akt'aksñi žoñinacžquiztan. Nižaza zumpacha cwitazaquiča tsjii kjutñi tjaajiñi žoñinacžquiztan. Nii žoñinacaqui, jaknužt ančhucaquiz Yooz puntu tjaajinta cječhaja, jalla nii tjaajinta quintra tjaajinča. Ninacžquiztan ančhucqui zaraka. ¹⁸ Ninacaqui Jesucristužtajapa ultimu ana sirwiča. Antiz ninacaqui persun kuzcamaž sirwiča. Ninacaqui humilde criichinacžquiz incallča, zuma chiican, žoñinacž kuz wali cjisjapa. ¹⁹ Tjapa žoñinacaqui ančhuca puntu zizza, jaknužt ančhucqui Yoozquin cazzaja, jalla nii. Jalla nižtiquiztan wejrqui chipznuča. Nižaza zumanaca paazjapa zizñi zizñi cjee. Ana zumanaca paachucaž cjen, ana mitisa. ²⁰ Jalla nuž zuma kaman, Yoozqui ančhucaltajapa Satanás diablužquiz tjeczcu, atipaquiča. Yoozza ančhuc walikaz cjiskatñi. Nižaza učhum Jesucristo JiliriQUI ančhucaquiz yanapt'ila. Amén.

²¹ Timoteuqui ančhucaquin tsaanž apayžquiča. Niiqui wejt compañeruča, wejr Yooztajapa langznan. Nižaza wejt wajtchiz žoñinaca, Lucio, Jasón, Sosípater, jalla ninacaqui ančhucaquin tsaanž zakaz apayžquiča.

²² Nižaza wejrqui, Tercio cjita žoñtča ančhucaquin tsaanz zakaz apayžcuča, Jesucristo Jilirž tjuuquiz. Wejrqui Pabluž chiitiquiztan tii cartal cjiiruča.

²³ Nižaza Gayuqui ančhucaquin tsaanz apayžquiča. Niiž kjuyquiz alujassinča. Nižaza niiqui čjul criichi žoñimi kjawzñipanikazza, niiž kjuyquiz alujazjapa. Nižaza Erastuqui ančhucaquin tsaanz apayžquiča. Jalla niiča wajt paaz tanzñi tesoreruqui. Nižaza učhum jila Cuarto cjitaqui ančhucaquin zakaz tsaanz apayžquiča.

²⁴ Učhum Jesucristo Jiliriqiu tjapa ančhucaquiz zumaj yanapt'ila. Jalla nužoj cjila. Amén.

ŽERZ TAKUNACA

²⁵ Ima žerzcan Yooz honora waytuča. Yoozqui ančhuc tjurt'iñi kuzziz cjisnasača. Nii liwriiñi Yooz puntumi, Jesucristuž puntumi parluča. Jalla nii parlita puntunacaqui Yoozqui ančhucaquiz zizkatchiča. Tuquitan nii puntunaca ana ziztača. ²⁶ Tii timpuquizkaz Yoozqui nii puntunaca zizkatchiča. Nižaza profetanacaqui nii puntunaca cjiirchiča Yooz tawk liwruquiz. Tii timpuquiz wiñay žejtñi Yoozqui mantichiča, tjapa žoñinacžquiz nii puntunaca zizajo. Jalla nuž mantichiča, žoñinaca Jesucristužquiz kuz tjaajo, nižaza casajo.

²⁷ Yoozkazza zizñi zizñiqui. Jesucristuž cjen Yooz honoraqui wiñaya waytitaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

¹ Wejrqui Pablutča. Jesucristuž cuchanžquita apostoltča. Jalla nuž Yoozqui munchičha, wejr apóstol puestuquiz uchi. Wejrqui Sóstenes cjita jilžtan tii cartal cjiyržcuča ančhuc criichi žoñinacžquin. ² Ančhucqui Corinto wajtchiz criichi jilanacčhucča. Werar Yooz iclizziz žoñinacčhucča. Jesucristuž cjen Yoozqui ančhuc t'akziča niiž zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nijapaqui Yoozqui ančhuc kjawziča. Nižaza Yoozqui tjapa criichi žoñinaca kjawziča niiž zuma kamañchiz cjisjapa. Ančhucatan parti criichi žoñinacžtan Jesucristo Jiliržquin sirwiča. Jesucristo Jilirž mantuquizza ninacami, nižaza učhummi. ³ Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan, ančhucaquiz zumaj yanapla. Nižaza ančhucžtajapa walikaj kamkatla.

YOOZQUI ŽOÑINACŽQUIZ YANAPCHIČHA

⁴ Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaquiz ancha okziča. Ančhucaž okžtaž cjen tirapan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ⁵ Jesucristuž cjen Yoozqui ančhucaquiz zumpacha yanapchiča, Yooz puntu zuma zizajo, nižaza Yooz taku zuma paljayajo. ⁶ Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljaytan ančhucqui persun kuzquiz zumpacha catokchinčhucča. ⁷ Jalla nižtiquiztan ančhucqui tjapaman Yooziž tjaata kamañchizza. Jalla nuž kamcan, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñi tjewža ančhucqui. ⁸ Jesucristo Jiliripacha ančhucaquiz tjurt'iñi kuzziz cjiskataquiča niiž tjonz tjuñicama. Tjurt'iñi kuzziz tjewznan, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñquiziqui ančhuca quintra anaž jecmi kjaž cjesača. Yoozqui ančhuca ujnaca pertunchičha Jesucristuž cjen. ⁹ Nižaza ančhuc kjawziča niiž Majch Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjeyajo. Nižaza Yoozza niiž kjawžta taku cumpliñiqui. Niiž tawkcama ančhucaquiz cwitaquiča Jesucristuž tjonz tjuñicama.

T'AKA T'AKA CH'AASSIČHA

¹⁰ Jilanaca cullaquinaca, učhum Jesucristo Jilirž tjuuquiz ančhucaquiz rocuča, porapat tsjii kuzziz cjeyajo, nižaza ana pjali cjeyajo. Tsjii kuzziz cjen tsjii pinsamintuchiz cjis waquiziča. ¹¹ Wejt jilanaca cullaquinaca, tsjii kjaž žoñinacaqui Cloé famill žoñinacžquiztan wejtquiz quint'ichiča, ančhucpora ch'aasiñčhucquiča, jalla nii. ¹² Ch'aascan, t'aka t'aka chiichiiñčhucquiča, tuž cjican: “Wejrtča Pabluž t'akquiztanqui”. Tsjiizti cjiñizakazquiča: “Wejrtča Apolos t'akquiztanqui”. Tsjiizti cjiñizakazquiča: “Wejrtča Pedruž t'akquiztanqui”. Yekjapanacazti cjiñizakazquiča: “Wejrtča Cristuž t'akquiztanqui”. Jalla nužupan ančhucqui ch'aasiñčhucquiča.

¹³ Nonžna ančhucqui. Cristuqui anača t'aka t'aka. Ančhuca laycu wejrqui anača cruzquiz ch'awctauqui. Nižaza wejt tjuuquiz anača bautistaqui, wejt t'akquiz cjisjapa. ¹⁴ Crispo, nižaza Gayo, jalla ninaca bautissinča. Walizat ana iya bautistučhaja. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ¹⁵ Nižaza wejt tjuu ana waytasača, “Pabluqui wejr bautissičha”, cjicanaqui. ¹⁶ Aaa, tsjiilla wejr tjatzinča; Estéfanos familia zakaz bautissinča. Anal iya jec bautistac cjuñučha. ¹⁷ Cristuqui anača wejr bautisajo mantižquichi. Antis liwriiñi Yooz taku paljayajo mantižquichiča. Jalla nuž Yooz taku paljaycan wejrqui anača chawjc takunaca chiichintqui. Chawjc takunaca chiitasaž niiqui, wejtquiz kuz tjaatasača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž učhum laycu conta Jesucristužquiz tjapa kuztan cjitasača. Nižaza Jesucristužquin tjapa kuz ana criitasača.

JESUCRISTO CRUZQUIZ CH'AWCTA PUNTU

¹⁸ Jesucristuqui cruzquiz ch'awctatača. Jalla nii puntu paljaytiquiztan infiernuquin ojkñi žoñinacaqui zumzu takunacažtakaz nayča. Liwriita, arajpachquin ojkñi žoñinacazti Yooz takupanž nayča. Nii Yooz taku paljaytaž cjen, Yoozqui niiž azi tjeeža.

¹⁹ Cjiyrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui tjeeznaquiča, ana criichi žoñinacaž ziztaqui inakazza, jalla nii. Nižaza Yoozqui tjeeznaquiča, ana criichi žoñinacaž intintitaqui tsjii kjutñičha, jalla nii”.

²⁰ Nonžna. Chawjc taku chiiñi žoñinacami, judío cuzturumpinac puntu tjaajiñi žoñinacami, nižaza partir puntu parliñi žoñinacami, jalla ninacaqui inakazza; Yooz puntuquiztan ana zizñinacača. Jalla nuž tjeeziča Yoozqui; ninacž takunacami pinsitanacami zumzukazza. ²¹ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui persun kuzquiz pinsican anapan Yooz pajasacha. Jalla nuž Yoozqui munchiča. ¿Jaknužt žoñinacaqui Yooz pajasajo? Jalla tižtača. Wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan paljayuča. Nii paljayta taku catokžcu žoñinacaqui werar Yooz pajasacha. Nižaza liwriita cjesača. Ana criichi žoñinacaqui nii liwriiñi taku zumzu takužtakaz nayča. Jalla nuž ninacž zumzu taku nayanami, Yoozqui munča, paljayta Yooz taku criičcu, žoñinacaqui liwriita cjequiča, nii.

²² Judío wajtchiz ana criichi žoñinacaqui milajrunacakaz pecča. Griego wajtchiz ana criichi žoñinacazti ninacž pinsita jarukaz liwriita cjis pecča. ²³ Ana walipanča nižta kuzziz žoñinacaqui. Jesucristuqui ticziča, žoñinaca ujquiztan liwriizjapa. Jalla nii Jesucristuž puntuquiztan wejrnacqui paljayuča, žoñinaca liwriita cjejajo. Pero wejrnacž Jesucristuž ticžta puntu paljaytiquiztan, Judío wajtchiz žoñinacaqui ana criiz pecča, “¿Kjažt niiča liwriiñi cjesajo?” cjicanaqui. Parti žoñinacazti wejrnacž paljayta takunaca nonžcu zumzu takužtakaz nayča. Pero lijitum liwriiñi takupanča. ²⁴ Jakzilta Judío wajtchiz žoñinacami yekja wajtchiz žoñinacami Yooziž kjawžta nonžaja, jalla ninacaqui Jesucristuž puntu takunaca zumaž nayča. Nižaza Yooz taku nayča, walja zizñiž taku, nii. Nižaza Jesucristuž cjen liwriiñi Yooz aziž pajcha nii Yooziž kjawžta nonžni žoñinacaqui. ²⁵ Ana criichi žoñinacazti Yooz taku zumzu takužtakaz nayča. Pero Yooz takuqui tsjan zumača tjapa zizñi žoñinacž tawkquiztanami. Nižaza Yoozqui žoñinaca ujquiztan liwriizjapa juc'ant azzizza čjul žoñinacžquiztanami. Cruzquiz ch'awctaž cjen Cristo ana azziztakaz nayča ana criichi žoñinacaqui. Pero cruzquiz ch'awctiquiztan Cristuqui žoñinaca ujquiztan liwriyasača. Ana criichi žoñinacaqui persun aztan anaž liwriyasača. Cristupankazza liwriiñi azzizza.

YOOZIŽ KJAWŽTA ŽOÑINACA

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucž cjuñzna. Yoozqui ančhuc kjawziča. Jalla nii kjawžta oraqi jila parti ančhucaquiztan ana zizñi žoñinacatača tii muntuquiz žejlñi žoñinacž yujcquiziqui. Nižaza ana mantiñi žoñinacatača. Nižaza zuma rispitta familianacquiztan anatača jila parti ančhucqui. ²⁷ Yoozqui ančhuc illziča ana zizñi žoñinaca cjenami. Nuž munča ana criichi zizñi žoñinaca azkatsjapa ultimquiziqui. Nižaza Yoozqui ančhuc illziča ana mantiñi žoñinaca cjenami. Nuž munča ana criichi mantiñi žoñinaca azkatsjapa. ²⁸ Nižaza Yoozqui ana rispitta nižaza iñarta žoñinaca illziča, liwriizjapa. Nii žoñinacž puntuquiztan tii muntuquiz ana criichi žoñinacaqui cjiñiča, “Ana čjuljapa sirwiča”, cjican cjiñiča. Pero ultimquiziqui iñarta žoñinacž liwriitiquiztan ana criichi rispitta žoñinacaqui inakaz cjiskattaž cjequiča. ²⁹ Jalla nuž Yoozqui žoñinaca illz munchiča, niiž yujcquiz anaž jecmi mitarasi kuzziz cjejajo. ³⁰ Yoozqui Jesucristuž cjen ančhucaquiz tsjii ew kamañchiz cjiskatchiča. Nižaza Jesucristuqui učumnacaquiz Yooz zuma pinsitanaca tjeeziča. Jesucristuž cjen učumqui zuma cjissiča Yooz yujcquiziqui. Nižaza Jesucristuž cjen učumqui Yooz kuzcama kamča. Nižaza ultimquiziqui tjapa ana walinacquiztanami liwriitaž cjequiča učumqui. Jalla nužuča Yooz zuma pinsitanacaqui učumnacaltajapaqui. ³¹ Jalla nižtiquiztan cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat honora waytiz pecčhaja, persunpachquiziqui honora anaj waytila, antis mañtiñi Yoozquizkaz honoraj waytila”.

2

YOOZ TAKU PALJAYZ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqiu ančhucaquiz liwriiñi Yooz taku paljayi tjonchinča. Jalla nuž paljaycan ana chawjc tawkžtan paljaychinča, tsjii walja zizñi žoñižtakazzi. ² Ančhucatan želan, Jesucristuž puntuquiztan nižaza Jesucristuž ticžta puntuquiztan jalla niipankazza weriž paljaytaqui. Jalla nuž wejrqiu persun kuzquiz tantiichinča,

ima ančhucaquiz tjoncan. ³ Ančhucatan žejlcan, wejrqui humilde kuzziztača, nižaza Yooz eksni kuzziztača. ⁴ Ančhucaquiz Yooz taku paljaycan ana chawjc tawkžtan atips pequiñtača, tsjii walja zizni žoñižtakaz. Pero paljayan, Espiritu Santučha niž aztan ančhuca kuznaca atipchiqui, Jesucristužquin criyajo. ⁵ Yooz aziž tjeežtiquiztan ančhucaquiz criiskatz pecatuča. Ana chawjc taku paljaytiquiztan ančhucaquiz criiskatz pecatuča.

YOOZ PUNTUQUIZTAN INTINTAZ PUNTU

⁶ Pero tsjii tsjii Yooz puntunacaqui ch'amača intintazqui. Jalla nii puntunacazakaz tjaajinz pecučha. Pero walja Yooz kuzcama kamni criichi žoñinacakaz nii puntunaca intintazasača. Jalla nii Yooz puntunacaqui anaž tii muntuquiz kamni žoñinacž kuzquiz pinsitiquiztan tjonča. Nižaza anaž tii muntuquiz mantiñi jilirnacžquiztan tjonča. Jalla ninacaqui kataquiča, ninacaž pinsitanacžtanpacha. ⁷ Ima tii muntu paacan Yoozqui persun kuzquiz pinsichiča, jaknužt žoñinaca liwriyačhaja, jalla nii. Ažk watanaca Yoozqui nii liwriñi puntu ana kjanapacha intintazkatchiča žoñinacžquiz. Jaziqui tii timpuquizkaz Yoozqui intintazkatcha, učhum nižtan wiñaya kamzjapa. Yoozpachača liwriñi puntuquiztan tjaajinchiqui wejtquiziqui. Jalla nii tjaajinta kjanzt'uča. ⁸ Tii timpuquiz mantiñi žoñinacžquiztan anaž jecmi liwriñi Yooz pinsita intintaziča. Intintazasaž niiqui zuma honorchiz Jesucristo Jiliri anaž cruzquiz ch'awctasača ninacaqui. ⁹ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yoozqui zumanaca tjaczinchiča nižquin sirwiñi žoñinacžtajapa. Nii Yooz tjaczinta zumanacača anaž jecmi cherchi, nižaza anaž jecmi nonzi, nižaza anaž jecmi persun kuzquiz tantiyi atchiqui”.

¹⁰ Anzimi Yoozqui niž zumanaca Espiritu Santuž cjen učhumnacaquiz intintazkatchiča. Espiritu Santuqui Yooz puntuquiztan zumpacha intintazza, tjapa Yooz puntumi. Jalla nižtiquiztan učhumnacaquiz intintazkatasacha.

¹¹ Žoñinacaqui persun kuzquiz persun pinsitanacami zizza. Yekja žoñiqui ultimu ana zizza. Jalla nižta irata Yooz Espiritu Santuqui Yooz Ejpž pinsitanacami zizza. Ana čjul žoñimi Yooz pinsitanaca zizi atasacha, ¹² Yoozqui učhum kuznacquiz niž persun Espiritu Santo luzkatchiča, niž persun pinsita intintazkatajo. Ana criichi žoñž kuzqui Yooz pinsitanaca anapan intintazkati atasacha. Jalla nižta kuz učhumnacaltaqui ana žejlča. ¹³ Wejrnacqui Yooz puntu intintazcu, ančhucaquiz Yooz pinsitanaca tjaajinchinča. Žoñiž tjaajinta jaru nižaza zizni žoñž chawjc tawk jaru anal tjaajnuča. Pero Yooz Espiritu Santuž tjaajinta jaru, jalla niil tjaajnuča. Jaziqui Yooz pinsitanaca tjaajnuča Espiritu Santuž irpita criichinacžquin.

¹⁴ Jakzilta žoñit ana Yooz Espiritu Santuž irpitažlaj niiqui, Espiritu Santuž tjaajintanaca anaž catokča. Zumzu tjaajintanacažtakaz nayča. Jalla nižtiquiztan ana Espiritu Santuchiz žoñinacaqui anapanž Yooz tjaajintanaca intintazasača. Yooz Espiritu Santuž irpita žoñinacapankaz Yooz puntu tjaajintanaca intintazasača. ¹⁵ Espiritu Santuž irpita žoñinacaqui tjapa tjaajintanaca tantiyasača, Yoozquiztan tjonni taku cjicu, už žoñžquiztan tjonni taku cjicu, jalla nii. ¿Pero ana Espiritu Santuž irpita žoñinacaqui Espiritu Santuž irpita žoñž taku ana tantiyasača, nižaza criichi žoñinacžquiz Yooz puntu ana tjaajnasacha? ¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo? ¹⁶ Yoozqui niž Espiritu Santuž cjen učhumnacaquiz Cristuž pinsitanaca tjaajža. Jaziqui zizza. Cjijrta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Anaž jecmi persun kuzquiztan Yooz pinsitanaca zizasača. Jaziqui anaž jecmi Yoozquiz tjaajnasacha”.

3

ANA CRIICHI ŽOÑINACAŽTAKAZ ANAČHA KAMZQUI

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquiz tjapa Yooz puntu imazil tjaajžni atuča. Ančhucqui imazi zuma intintazasača. Cristužquiz criichi cjenami Yooz Espiritu Santuž tjaajinta jaru ana zuma kamiñčucča. Persun kuzcama kamiñčucča, kolta

ocjalanacažtakaz. ² Jalla nižtiquiztan wejrqui Cristuž puntuquiztan tsjii kjaž tjaajintanacakaz ančhucaquiz tjaajinchinča. Jaknužt tsjii wawaqui lichi licča, nižaza anaž čhjeriqui luli atča, jalla nižta irataž ančhucqui. Imazi Yooz tawk čhjeri intintazasača. Imaziča Yooz tawk čhjeri lujlzquinaqui ančhucqui. ³ ¿Kjažtiquiztan nižtajo? Ančhucča ana criichi žoñinacažtakazqui. Ančhucpora quintras pequiñchucča, nižaza ch'aas pequiñchucča, nižaza pjali cjicjiz pequiñchucča. Jalla nuž anawali kamcan iyaziča Yoozquin zuma sirwiñinacčhucqui. Nuž anawali kamcan, ana criichi žoñinacažtakazza. ⁴ Yekjapanacaqui ančhucaquiztan cjiča, “Wejrqui Pabluž t'akquiztanča”. Yekjapanacazti cjiča, “Wejrqui Apolos t'akquiztanča”. Jalla nuž chiichiican ana criichi žoñinacažtakaz kamča.

YOOZ TAKU TJAAJINACŽ PUNTU

⁵ ¿Ject Apolosjo? ¿Ject Pablojo? Wejrnacaz Yooz taku paljaychiž cjen ančhucqui Jesucristužquin criichinčhucča. Wejrnacqui Yoozquin sirwiñkactča. Yoozqui zapa mayniž wejtnacaquiz sirwiz langz tjaachiča. ⁶ Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaychinča, tsjii zkal čhjaqui kalltažokazzi. Wiruñaqi Apolosqui ančhucaquiz iya Yooz taku paljaychizakazza, jaknužt zkalquiz kjaztan jawiyaz, jalla nižta. Ultimquiziqui Yoozpachača zuma kamañchiz ančhucaquiz cjiskatchiqui, tsjii zuma zkalažtakaz. ⁷ Jalla nižtiquiztan nii čhjaciñimi nii jawiñimi anaž čhjulumi. Yoozpanča chekanaqui. Yoozqui žoñinacž kuzquiz langža, tsjii čhjacta žkalažtakaz zuma pakzjapa. ⁸ Čhjaciñimi jawiñimi tsjiikazza ninacaqui. Yoozqui zapa maynižquiz pacaquiča niiž langztiquiztan jama. ⁹ Wejrnacqui Yooztajapa langžni mazinactča. Ančhucqui Yooz langžta yok cuntičhucča. Nižaza ančhucqui Yooz kjuyta kjuya cuntičhucča.

YOOZTAJAPA LANGZ PUNTU

¹⁰ Yoozqui niiž kuzcama wejr apóstol puestuquiz utchiča. Jalla nekztan Yooz taku paljaychinča, žoñinaca Jesucristužquin criyajo. Wejrqui kjuya kjuyñi maestružtakactča. Yooz kjuy simintu langzinča. Nekztan Yooziž tjaata langzquiztan jama yekjapaqui Yooz kjuya pirkichiča. Weriž kalltita kjuy simintuntuñ jakziltat pirkachaja, zumpachaž pirkiz waquiziča. ¹¹ Wejrqui Jesucristuž puntuquiztanpankaz tjaajinchinča. Jalla nii tjaajintaqui Yooz kjuy simintužtakazza. Tsjemat simintuqui anača Yooz kjuyjapaqui. ¹² Nii Yooz kjuy simintuntuñ punta punta pirkitamiz cjesača. Koržtan, paaztan, zuma maznacžtan, jalla ninacžtan pirkitaž cjesača. Nižaza pirkitaž zakaz cjesača tabližtan, cañžtan, pjitžtan jalla ninacžtan. ¹³ Pero zapa mayniž langžtaqui kjanapacha tjeēžtaž cjequiča Yooz pjalz tjuñquiziqui. Yoozqui ujžtanžtakaz tankataquiča. Nii ujžtan zapa mayniž langžta yatizinskataquiča, zuma langžta, ana zuma langžta, jalla nii. ¹⁴ Jakziltiž langžtat ujžtan tankattiquiztan tjuračhaja, jalla niiqui zuma pactaž cjequiča. ¹⁵ Jakziltiž langžtat ujsnačhaja, jalla niiqui ana pactaž cjequiča. Pero nii žoñž wirakaz infiernuquiztan liwriita cjequiča, niiž langžta pertissi cjenami.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI YOOZ TIMPLU CUNTAČHA

¹⁶ Ančhucqui Yooz timplu cuntača. Yooz Espiritu Santuqui ančhuca kuznacquiz kamča. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? ¹⁷ Yooz timpluqui Yooztajapapanča. Ančhucpachača Yooz timplučhucqui. Jalla nižtiquiztan jakziltat ančhuc akačhaja, nii ančhuc akñi žoñiqui zakaz akta cjequiča; Yooziž castictaž cjequiča.

ANA CRIICHI ŽOÑINACŽ ZIZTAQUI

¹⁸ Ančhucqui anaž jecžquizmí incallskata. Jakziltat ančhucaquiztan žoñinacž tjaajintanaca zuma ziznižlaja, jalla niiqui nii tjaajintanacžquiz anača kuz tjaazqui. Pero Yooz puntuquiztan tjaajintanacžquizkaz kuz tjaaz waquiziča, nekztan lijitum zizni žoñi cjequiča. ¹⁹ Žoñž kuzquiztan ziztaqui zumzu ziztažtakazza Yooz yujcquiziqui. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakzilta žoñit žoñiž pinsita jarukaz kamčhaj niiqui, jalla nižta kamtiquiztan Yooziž tantaž cjequiča, casticta cjsjapa”. ²⁰ Nižaza cjijrta Yooz takuqui, tuž cjiča: “Tjapa ana criichi žoñinacž pinsitanaca inakazza. Jalla nii zizza Yooz Jiliriqui”. ²¹ Jaziqui anača žoñž kuzquiztan tjaajintaqui kuzquiz sint'izqui, “Jalla

nii žoñiqui zumaž tjaajinča”, cjicanaqui. Yoozqui tjapa ančhucaquiz tjapa zumanaca tjaacha. ²² Tjappachača ančhucaltaqui, Pablumi, Apolosmi, Pedrumi, tii muntuquiz žejlñimi, žetimi, ticzmi, tii anzta žejlñimi, tii jazta žejlñimi, tjappacha ančhucaltača, Yoozquin sirwiz yanapzjapa. ²³ Nižaza ančhucča Cristužtajapaqui. Nižaza Cristučha Yooz Ejpžtajapaqui.

4

YOOZ SIRWIZ PUNTU

¹ Wejrnacqui Yooz sirwiñi žoñinacakaztča. Wejrnacaž Yooz sirwan, Yoozqui wejtnacaquiz niž tuquita chjozaka pinsitanaca tjaajinčiča, parti žoñinacžquiz tjaajnajo. Jalla nuž ančhucqui wejtnaca puntuquiztan pinsiz waquiziča. ² Jakziltižquiz Yoozqui tjaajinčhaja, jalla nii tjaajintacama parti žoñinacžquiz tjaajinstanča nii žoñiqui. Jalla nužupan waquiziča. ³ Weriz tjaajintaqui yatisinžtaž cjequiča. Pero ančhucqui weriz tjaajinta yatisinžnaquiž niiqui, čjul žoñimi weriz tjaajinta yatisinžnaquiž niiqui, wejtquiz anaž importičha. Werjpachami ultimu ana yatisinžnasača. Yoozkazza ultimu yatisinžkatñiqui. ⁴ Wejrqui persun kuzquiz ana čjul uj wachučhaj niimi, Yooz yujcquiziqui cunamižlani wejr ujchiztni. Ultimquiziqui Yooz Jiliriqui wejr yatisinžkataquiča. ⁵ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooztakaz anaž yekjapanacžquiz tantiiz waquiziča, ima pjalz tjuñi tjonanaqui, nižaza ima Jesucristo Jiliriž tjonanaqui. Ultimquiziqui Jesucristo Jiliriqui chjojta anawalinaca kjanapacha tjeznaquiča. Nižaza tjapa žoñinacž kuzquiz pinsitanaca tjeznaquiča, zumpacha pjalzjapa. Jakziltami zuma lijituma ulnačhaja, jalla niiqui honorchiz cjequiča; Yooziž tjaata honoržtan.

MITARAZI KUZIZ ŽOÑINACA

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, Apolužtan wejtta jalla nii wejtnaca puntuquiztan chiyučha, ančhucaquiz tjaajznajo. Wejtnacaž tjaajintami nižaza kamtami Yooz tawk jaručha. Jalla nuž nayžcu, ančhucmi Yooz tawk jaru kamñi kuzziz cjee. Anača mitarazi kuzziz cjiicjiisqui, “Wejt Yooz taku tjaajiñiqui juc'ant zumača; am Yooz taku tjaajiñiqui anal pecučha”, cjicanaqui. ⁷ ¿Ject ančhuca t'aka parti žoñinacžquiztan tucquin uchjo? Ančhuca t'akaž juc'ant waližlaj niiqui, Yoozpankaz juc'ant wali cjiskatchičha. Ančhucqui anača persunpacha wali cjisnasača. Jalla nižtiquiztan anača atinaru kuzziz chiichiziqui, “Juc'ant waliča wejt t'akaqui”, cjicanaqui.

⁸ ¿Ančhucqui wejrnac wirquin ecchinčhucjo? ¿Ančhucqui tjapa Yooz puntunaca zizo? ¿Wali chawjc jilirinacažtakaz ančhucqui kuzquiz sint'ejo? ¿Wejrnac wirquin ecchinčhucjo? Ultimquiziqui ančhucqui anača nižta. Jalla nižta cjenacqui walipanž cjesača. Neesaj wejrnacmi ančhuca partiquiz cjiwčhani, ančhucatan chica jilirinaca cjisjapa. ⁹ Ančhucqui nayča, Yoozqui wejrnac apostolonaca wirquin ectača, conta cjisjapa utžta žoñižtakaz, jalla nii. Žoñinacami anjilanacami nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacami wejtnacaquiz chekža. Ana wali žoñinacažtakaz wejtnacaquiz chekža. ¹⁰ Wejrnacaž Jesucristuž puntuquiztan paljayan ana criichi žoñinacaqui cjiñičha, “Zumzu žoñinacčhucča”. Nuž cjicanž wejtnacaquiz iñarča. Ančhuczti persun puntuquiztan pinsiñčhucča, “Cristuž cjen zuma zizñi žoñinactča wejrnacqui”, cjicanaqui. Wejrnac apostolanacaqui humilde kuzziztča. Ančhuczti persun puntuquiztan pinsiñčhucča, “Tjup kuzziztča”, cjicanaqui. Wejrnacqui iñartača. Ančhuczti rispitta žoñižtakazza. Ultimquiziqui ančhucqui anača nižta. ¹¹ Anzama wejrnac apostolanacaqui ancha sufručha čhjerquiztanami kjazquiztanami, nižaza zquitquiztanami. Nižaza wejrnacqui kichtača. Nižaza anača wejrnacqui žejlž kjuychiztqui. ¹² Nižaza persun kjaržtan očañcama langznuča. Žoñinacaž wejtnacaquiz iñaranami zuma tawkžtan kjaaznuča. Nižaza žoñinacaž wejtnacaquiz ana wali paanami, zuma tjurt'iñi kuzziz awantuča. ¹³ Žoñinacaqui wejtnaca puntuquiztan quintra chiiča. Jalla nuž quintra chiyanimi, wejrnacqui zuma pazinziz kuzziz chiižinuča. Nižaza žoñinacaqui wejtnacaquiz tsjii cjujchi irataž cherča, nižaza wirquinpanž tewjčza tsjii juc'ant ana zuma kamñi žoñižtakaz. Jalla nuž wejtnacaquiz watča.

¹⁴ Jalla nuž cjiiržcuča ana ančhuc azkatzjapa, antiz ančhucaquiz chiižinžcuča wejt k'ayi maatinacaž cjen. ¹⁵ Weriž Jesucristuž puntuquiztan paljaytiquiztan, ančhucqui Jesucristužquin criichinčhucča. Jaziqui wejrqui ančhuca ejp cuntitča. Kjažtamit ančhucaquiz wacchi tjaajiñinaca, nižaza irpiñinaca želačhani, tsjii ejpchizčhuckazza. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan jaknužt wejr zuma kamučhaja, jalla nižta ančhucqui zuma kamz waquiziča.

¹⁷ Jalla nižtiquiztan wejt k'ayi Timoteo cuchanžcuča, ančhucaquiz cjuñkatzjapa, jaknužt wejrqui Jesucristo sirwican kamtučhaja, jalla nii. Nižaza tjapa kjutni tjapa iclizziz žoñinacžquizimi tjaajnuča, jaknužt žoñinacžlaqui Cristuž kamañchiz kamzlaja, jalla nii. Jalla nuž Timoteoqui ančhucaquiz cjuñkataquiča. Timoteoqui zuma cumpliñi žoñiča. Timoteoqui weriž cjen Jesucristužquin criichiča. ¹⁸ Yekjapanacaqui ančhucaquiztan mitarazi kuzziz cjissinčhucča. Tuz pinsichinčhucča, “Pabluqui anapanž tjonzni tjonasaka”, cjican. ¹⁹ Yooz munan, wejrqui wajillaž tjonča. Nekztan wejrqui nii mitarazi kuzziz žoñinacaž langžta obra pajača, nižaza jaknižta kamañchizlaja, jalla nii. Nii žoñinacaž chiitami wejtquiz anaž importiča. ²⁰ Yooz mantuquiz kamcan, Yooz aztan zuma kamstanča. Jalla niiča chekanaqui; chiita takunacakazza anaž chekanaqui. ²¹ ¿Jaknužt ančhuc pecjo? ¿Ančhuc casticzjapa, wejrqui tjonz waquiziya? ¿Už humilde kuzziz k'ayachtican tjonz waquiza ja'? ¿Weriž tjontanaqui kjaž cjiñiž pec ančhucjo?

5

ANA WALI KAMTA QUINTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejtquin tsjii ana wal quintu tjonchiča, ančhucaquiztan tsjiiqui niž wiri maa persun tjun tjacsiquiča. Jalla niiqui juc'ant anawaliča. Ana criichi žoñinacami ana nuž paača. ² Jalla nuž cjenami ančhucqui tirapan mitarazi kuzzizčhucča. Pero ančhucalaqui llaquit kuzziz cjis waquiziča. Jalla nižta ana wali paañi žoñiqui ančhucaquiztan jaytitaj cjila. ³ Wejrqui ančhucatan ana chica želuča. Jalla nuž cjenami, kuzquiz llaquita sint'ižcuča. Nuž sint'ižcu wejrqui nii uj paañi žoñž puntuquiztan tantiichinča, ana wali paača, jalla niiqui. ⁴ Ančhuczti wejt llaquita kuz cjuñžcan, Jesucristo Jilirž tjuuquiz ajcznaquiča nii uj paañi žoñž puntu tantiizjapa. Jalla nuž ajcžcu, Jesucristo Jiliriqui niž aztan ančhucatan chicaž cjequiča. ⁵ Nekztanaqui ančhucqui nii uj paañiqui Satanasquiz intirjaquiča, niž curpu t'akjisajo. Niiž curpu t'akjistiquiztan cunamit niž kuzqui azquichta cječhani. Jalla nekztanaqui Jesucristuž tjontanaqui niž animuqui liwriita cječhani.

⁶ Ančhuca mita kuzziz cjisqui anawaliča. Jalla tii chiita taku cjuñzna, “Koloculla liwraturaqui tjapa t'anti maza t'amcha”. Jalla nižta iratača nii anawal žoñiqui ančhucatan chica kamcan parti žoñinacžquiz anawali cjiskatasacha. ⁷ Tjapa ančhuca anawali kamañanaca eca, zuma kamañchizpan cjisjapa. Jesucristuqui učhum cuntiquiztan tsjii wilanažtakaz ticziča, učhum ujquiztan ana casticta cjejajo. Jalla nižtiquiztan ančhucqui ana ujchizza Yooz yujcquiziqui. Tsjii zuma t'anti maza cuntičhucča. ⁸ Jaknužt pascua pjijsa paañinaca zuma kamañchiz cjis pecčhaja, jalla nižta irata učhumqui zuma kuzziz cjis waquiziča, nižaza Yooz kuzcama lituma kamz waquiziča. Anazuma kuzziz, nižaza anazuma kamañchiz, jalla nižta kamz ana waquiziča.

⁹ Tuquiqui cartiquiz cjiiržquichinča tuž cjican: “Adulterio paañinacžquiztan jaytaquiča, nižaza nižta paañinacžtan anaž cumpant'iz waquiziča”. ¹⁰ Jalla nuž cjiiržcu wejrqui ultimupan anal cjiwča, tjapa ana criichi adulterio paañinacžtan ana želajo. Ana criichi žoñinacaqui anawaliž paača, adulteriuquiz ojklajča, nižaza cusanačquiz kuz tjaača, nižaza tjañi zaača, nižaza žoñiž paata yooznaca sirwiča. Tii muntuquiz nižta anawali paañi žoñinaca panž žejlča. ¹¹ Yekjapanacazti “Yoozquin criyuča” cjican, anawali paača; adulteriuquiz ojklajča, nižaza cusanačquiz kuz tjaača, nižaza žoñiž paata yooznaca sirwiča, nižaza anawal takunaca joojooča, nižaza licča, nižaza tjañi zaača. Jalla nižta anawali paacan jakziltat Yoozquin criyuča” cječhaj niiqui, jalla nižta

žoñinacžtan ana ojklayaquičha. Nižaza anačha nižta paañinacžtanaqui čhjerimi lujlsqui. Panž ana cumpant'aquičha.

¹² Wejrqui ana criichi žoñinaca anačha wejtlaqui tantiistanqui. Antiz učhumqui icliz žoñinaca tantiistančha, ujchiz ana ujchiz, jalla nii. ¹³ Nii uj paañi žoñi jaytitaj cjila. Pero Yoozqui nii ana criichi žoñinaca tantiyaquičha, casticzjapa.

6

QUIJZ PUNTU

¹ Jakziltat tsjii jilž quintra quijačhaja, jalla niiqui ana criichi juez yujcquiziqui anaž quiyz waquizičha. Pero criichi jilanacžquin quijspančha. ² Jesucristuž tjontan criichi jilanacaqui tjapa ana criichi žoñinacž puntu jusjisaquičha. ¿Nii ana ziz ančhucjo? ¿Tjapa ana criichi žoñinacž puntu jusjisaquiž niiqui, kjažt tsjii quija ana azquichi atasajo? ³ Criichi žoñinacaqui anjilanacž puntu zakaz jusjisaquičha. ¿Nii ana ziz ančhucjo? Jaziqui anjilanacž puntu jusjisaquiž niiqui, ¿kjažt tii muntuquiz žejlñi quija ana azquichi atasajo? ⁴ Ančhucaquiz quijanaca želaquiž niiqui, ¿kjažt ančhucqui ana criichi žoñžquin quiijo? Criichinacžquiztanaqui anaž čhjulumi ninacaqui. ⁵ Jalla nuž tii puntuquiztan chiižinučha ančhuc azajo. Ančhucaquiz quijanacačha anaž cjichuca. ¿Tsjii quija želan, ančhucaquiztan anaj azquichi atñi žoñi žejl, kjažtatajo? ⁶ Ana criichi jilirž yujcquiz quiyas, ¿kjažtatajo?

⁷ Quija želanaqui, kjanapacha tjeeža, ančhucaquiz ana waličha, jalla nii. Nii criichi jilaž uj paatiquiztanaqui nuž pasinza paachucakazza. Nižaza awantichucakazza. ⁸ Pero ančhucpachačha persun criichi jilanacž quintra payiñchucqui, ana walinaca paacan nižaza tjañi zaacan, jalla nuž.

ARAJPACHQUIN KAMZ PUNTU

⁹ Ana wali kamañchiz žoñinacaqui anaž arajpach wajtquin Yooztan chica kamasacha. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jaziqui ančhucqui anačha incallta cjisqui. Arajpachquin anaž okaquičha tii žoñinacaqui: adulteriuquiz ojklayñinaca, nižaza žoñiž paata yooz sirwiñinaca, nižaza pampa cjicjiñi zultirunaca, nižaza luctakpora tsjii luctakžtan tsjii maatakžtantakaz cjeyasñinaca. ¹⁰ Nižaza tjañinaca, nižaza cusasanacquin kuz tjaañinaca, nižaza licchinaca, nižaza quintra chiichiiñinaca, nižaza žoñinacžquiztan kjañž pecñinaca. Jalla tjapa nižta žoñinacaqui arajpachquin anapan okasačha Yooztan wiñaya kamzjapa. ¹¹ Ima Yoozquin criicanaqui yekjap ančhucqui nižtatačha. Anziqui Jesucristo Jiliriz cjen, nižaza Yooz Espiritu Santuž cjen ančhuca ujnacaqui pertuntačha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz partiquiz cjissičha, nižaza Yooz yujcquiziqui walikaz ana ujchiz cjissičha ančhuca ujquiztan liwriita.

YOOZTAJAPAČHA UČHUMQUI

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tsjiilla cjesačha. Yekjapa ančhucqui chiičhani, criichi žoñi qui liwriitaž cjen čhjulu paazmi paasačha. Pero čhjulu paazmi zuma kamañchiz kamzjapa anaž yanapčha. Čhjulu paazmi paasačha, pero čhjul paazami ana wejt kuz atipskatz pecučha. ¹³ Tužučha razunaqui. Čhjeriqui pjuchjapačha. Nižaza pjuchqui čhjerijapačha. Ultimquiziqui Yoozqui piscpacha liwj tucužinzkataquičha. Tužuzakazza razunaqui, učhum persun curpuqui anačha adulterio paazjapaqui. Antiz učhum curpuqui Jesucristo Jiliržquiz sirwiñijapačha. Nižaza Jesucristo Jiliričha učhum curpuž mantiñiqui. ¹⁴ Yooz Ejpqui Jesucristo Jiliri jacatatskatchičha. Nižaza Yoozqui niž persun aztan učhum curpunaca jacatatskataquičha.

¹⁵ Učhum curpunacaqui Jesucristužtajapačha. ¿Jalla nii ana ziz ančhucjo? Jalla nitztiquiztan ¿kjažt criichi žoñž curpuqui putirii maatakžquin tjaata cjesajo? Anapanž cjichuca. ¹⁶ Jakzilta žoñit putirii maatakžtan adulterio paačhaj niiqui, nuž pucultan tsjii curpuchiztakaz cjissa. Cjijrta Yooz takuqui tuž cjičha: “Luctakžtan maatakžtan lucutiñi cjequiž niiqui, tsjii curpuchiztakaz cjisnaquičha”. ¿Jalla nii Yooz taku ana ziz ančhucjo?

¹⁷ Nižaza jakzilta žoñit persun kuz Jesucristo Jiliržquin tjaaquiž niiqui, nuž pucultan tsjii kuzziz cjissa.

¹⁸ Adulterio cjcjisqui anapanž pecalla. Jalla nižta paaquiž niiqui, persunažtajapa quintraž paača. Parti paata ujnacaqui, anaž nii adulterio ujžtapachaqui. ¹⁹ Ančuca curpuqui Yooziž tjaata Espíritu Santuž kjuya timpluča. Jalla nižtiquiztan Espíritu Santuqui ančucaquizpacha žejlča. ¿Jalla nii ana ziz ančucjo? Ančucqui patrunchizpanča. ²⁰ Yoozqui ančuc kjaychiča, wali preciužtan, Jesucristuž ljocžtan. Jalla nižtiquiztan ančuca curpuquiztanami kuzquiztanami Yooztajapa honora waytiz waquiziča. Jalla nuž pizcpacha Yooztajapapanča. Jilanaca, anača uj paazqui.

7

ZALZ PUNTU

¹ Jaziqui amiž cjjirta pewčžtanacquiz kjaaznasača. Jaziqui tii chiižinuča. Ana zalzqui walikazza. ² Jalla nuž cjenami tii timpluquiz zalz waquiziča, ana adulterio ujquiz tjojtšjapa. Jalla nižtiquiztan zapa luctaka tsjaa maatakžtan zalz waquiziča. Nižaza zapa maataka tsjii luctakžtan zalz waquiziča. ³ Tsjii lucuqui zuma lucužta cjispanča persun maatakžtanaqui. Nižaza tsjaa tjunqui zuma tjunažta cjispanča persun luctakžtanaqui. ⁴ Tjuna curpuqui persun lucžtajapapanča. Nižaza lucž curpuqui persun tjunaltajapapanča. ⁵ Nižaza porapat lucutiñi curpu tjaa-asaquiča. Porapat tsjii acuerduquiz luzasaquiž niiqui, tsjii kjažtallaž nicasasača, Yoozquin mayizizquin kuz tjaažjapa. Nii acuerduquiz luzta timplu wattan, nii lucutiñiqui ana iya nicz waquiziča. Tira nicaquiž niiqui persun curpu ana ewjazñi atačhani, nekžtan Satanás diabluqui nii ana ewjazñi attiquiztan nižaza nictiquiztan adulteriuquiz tjojtškatasača.

⁶ Nekžtan jalla tuž chiižinuča, pero anal ultimu mantuča. ⁷ Wejrqui ana zalzničha. Jalla nižta kamñiž cjičhaj tjapa ančucqui, jalla nižtal pecučha wejrqui. Pero Yoozqui zalz kamaña, nižaza ana zalz kamaña tjaača. Jalla nižtiquiztan zapa mayni niž persun Yooziž tjaata kamañ jaru kamstanča. Jalla niiqui walikazza.

⁸ Zultiržquizimi, žew luctakžquizimi žew maatakžquizimi tuž chiižinuča ančucaquiz. Wejr irataž cjičhaj ančucqui, ana zalzñi. Jalla niiqui waliž cjesacha. ⁹ Anchapanž zalz pecčhaj niiqui, zalzna cjichucača. Ana zalzcanpacha nižaza ancha maataka peccan želasaj niiqui, ujquiz tjojtznasača. Jalla nuž cjenaqui zalzla cjichucapanikazza.

JALJTIZ PUNTU

¹⁰⁻¹¹ Zalzi žoñinaca, ančucaquiz wejr mantuča, jalla tuž. Tsjaa tjunqui naaža persun luctakžtan ana jaljtiz waquiziča. Nižaza tsjii lucuqui niž persun tjunatan ana jaljtiz waquiziča. Jaljtaquiž niiqui, ana iya yejkžtan zalznasača. Pero nii lucutiñ žoñiqui porapat pertunas waquiziča. Jalla tii mantitaqui anača weriž mantitakazzi, Yooz Jilirž mantitapanča.

¹² Parti žoñinacžquiz chiižinuča, tii chiižintaqui ana Yooziž mantitača. Tsjii criichi žoñiqui ana Yoozquin criichiñ tjunchizlaj niiqui, nižaza naa tjunqui lucutiñipan kamz pecčhaj niiqui, nii criichi lucuqui ana jaljtiz waquiziča. ¹³ Nižaza tsjii criichi maatakaqui ana criichi lucchizlaj niiqui, nižaza naaža lucuqui lucutiñipan kamz pecčhaj niiqui, naa criichiñ tjunqui ana jaljtiz waquiziča. ¹⁴ Naaža cjen Yoozqui naaža ana criichi lucu cwitiča. Nižaza Yoozqui ana criichiñ tjun cwitiča naaža Yoozquin criichi lucchiz cjen. Ana nižta cjequiž niiqui, nii lucutiñ maatinacaqui ana criichi žoñinacž maatinacžtakaz cjesača. Pero Yoozqui nii lucutiñ maatinaca cwitiča. ¹⁵ Pero tsjii ana Yoozquin criichi lucumi už tjunmi jaljtizpanž pecčhaj niiqui, tsjiikaj jaljtilla cjichucača. Jalla nižta wataquiž niiqui nii Yoozquin criichi lucu cjicu už tjun cjicu jaljtasača, porapat zuma kamasajo, ana wali kamchuca cjenaqui. Yoozqui učhum criichinaca kjawzicha, zuma kamaajo. ¹⁶ ¿Criichi lucuqui niž ana criichiñ tjun ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucača. ¿Nižaza criichiñ tjunqui naaža ana criichi lucu ultimu Yoozquin criiskatasajo? Ana zizzucača.

YOOZIŽ TJAATA KAMAÑ JARU KAMZ WAQUIZIČHA

¹⁷ Zapa mayniqui Yooziž tjaata kamañ jaru kjažtachichimi kamz waquizičha. Yooziž kjawžtaž cjen tsjii wira kamchinčhucča. Jalla nii wira ana Yooz quintražlaj niiqui, nižta kamzquiz cjesačha. Jalla nužupan mantučha tjapa iclizziz žoñinacžquin. ¹⁸ Criiz oraqui jakziltat judfo žoñž chimpatažlaj niiqui, chimpata žela. Nižaza criiz oraqui jakziltat ana chimpatažlaj niiqui, ana chimpuskata. ¹⁹ Chimputamani ana chimputamani anaž importičha. Yooz mantitacama kamzqui, jalla niičha importaqui. ²⁰ Yoozquin criičuqui čhjul žoñimi čhjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz cuntintu žejlzkazza. ²¹ Criiz oraqui žoñž mantuquiz žejlcanami, amqui ana kuz turwayskataquičha. Nekztan, jalla nii žoñž mantuquiztan liwriita cjesaž niiqui, pan ulnaquičha, liwrii cjisjapa. ²² Jakzilta criichi žoñit žoñž mantuquizlaj niiqui, nii žoñž mantuquiz tira žejlcanami, cjuñzna, Jesucristo Jiliriž liwriitačha, nii. Nižaza jakzilta criichi žoñit žoñž mantuquiz ana žejlčhaja, tii cjuñzna, Jesucristuž mantuquiz žejlčha, nii. ²³ Yoozqui ančhuc kjaychičha wali jila preciužtan. Cristuž ljokčha nii preciuqui. Jalla nižtiquiztan žoñž mantuquiz anačha cjiskatsqui. ²⁴ Yoozquin criičuqui čhjul žoñimi čhjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlž waquizičha. Kjažtachichimi cuntintu cjequičha Yooztan chica kamchiž cjen.

ZALZ PUNTU

²⁵ Yoozqui wejtquiz ana taku tjaachičha zultirunacž puntuquiztan. Pero, wejrqui tuž chiižinučha. Nižaza cjuñzna, Yoozqui wejtquiz apóstol kamaña cumpjiichičha. Nižaza nii apóstol kamañ jaru panž kamučha. Wejrqui Yooziž illztitčha niižquin sirwizjapa. Jalla nižtiquiztan weriž chiižinta tawkquiz kuz tjaaž waquizičha. ²⁶ Tuž chiižinučha. Tii timpuquiz kamzqui ch'amačha criichi žoñinacžtajapaqui. Jalla nižtiquiztan čhjul kamañchizlaja, jalla nii kamañquiz žejlž waquizičha. Zalzižlaja, zalzi žela; ana zalzižlaja, ana zalz waquizičha. ²⁷ Jakziltat tjunchiz cječhaja, anaž persun maatakžtan jaljtiz waquizičha. Nižaza ana zalzi žoñiqui maataka kjurz ana waquizičha. ²⁸ Pero jakziltat zalznačhaja, jalla nii zalžtaqui anačha ujqui. Nižaza jakzilta turt zalznačhaja, jalla nii zalžtaqui anačha ujqui. Tii ch'ama kamz timpuquiz zalžninacžquiz juc'ant llaquinaca cjequičha. Wejrqui anaj nižta llaquita kamjaa ančhuc cjiwčhiya.

²⁹ Jilanaca, cullaquinaca, tii walja ch'ama kamz timpuqui ana ažka tjuraquičha. Jalla nižtiquiztan tekztan nawjcchuc tjunchiz žoñinacaqui anaž tjunaquiz juc'anti kuz tjaaquičha. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquičha. ³⁰ Nižaza llaquita žejlñi žoñinacaqui anaž ancha llaquisaquičha. Yooztan kamchiž cjen cuntintu cjequičha. Nižaza čhjulquiztan chipsñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquičha chipchipsquiziqui. Yoozquin juc'anti kuz tjaaquičha. Nižaza cusasanaca kjayñi žoñinacaqui anaž juc'anti kuz tjaaquičha kjayta cusasanacquiz. ³¹ Tii muntumi nižaza tii muntuquiz žejlñimi tucuzinznacuquičha. Jalla nižtiquiztan jakziltat tii muntuquiz želinchiz cječhaja, anaž nii želinchizquiz kuz tjaaquičha. Antiz Yoozquin juc'anti kuz tjaaquičha.

³² Ančhucqui tii muntu kamcan kuz turwayzquiztanaqui liwriitakaj cjejal cjiwčhiya. Ana zalžni žoñinacaqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaašpančha; Yooz kuz cuntintu cjiskatz pecčha. ³³ Zalžni žoñinacazti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaačha, persun tjun cuntintu cjisjapa. ³⁴ Nižaza zalzi maatakž kamañžtan zultir maatakž kamañžtan anačha tsjiikaz. Ana zalzi maatakqui Yooz kamañquizkaz kuz tjaačha. Curpumi kuzmi Yoozquin sirwizquin tjapa kuz tjaačha. Pero zalzi maatakžti Yoozquin sirwicanami tii muntu kamañquiz kuz tjaačha, persun lucu cuntintu cjisjapa.

³⁵ Tii weriž chiižintaqui ančhucalta wali cjisjapačha, anaž ančuca atajzjapa. Nižaza tii weriž chiižintaqui ančucaquiz zuma kami yanapzjapačha, nižaza Yoozquinpankaz tjapa kuz tjayi yanapzjapa.

³⁶ Tsjilla cjesačha, zalz puntuquiztan zakaz. Jakzilta žoñžtat tsjaa majt želačhaja, zalz irarquiz tjonchiñ, nižaza ancha zalz pecchiñ. Ana chajalztiquiztan niiž kuz turwayskatčhaj niiqui, tuž chiižinučha. Niiž tur chjalz wali tantiižcu, chjalznasačha. Nii chjalzqui anačha ujqui. ³⁷ Tii puntu iyal chiižinučha. Naa tura ejpqui ana chjalz pecčhaj niiqui, ana chjalzucačha. Walikaz cjesačha. Naa turaž cjen, ana jarita cjesaž niiqui, nižaza

niiž persun kuzquiz ana chjalz pinsitacamažlaj niiqui, ana chjalzucaž cjesača. Jalla nii ana chjalzqui waliž cjesača. ³⁸ Jaziqui nii chjalzñi žoñiqui walikaz paača. Pero nii ana chjalzñi žoñizti juc'ant walikaz paača.

³⁹ Zalzñi maatakaqui persun lucžtan kamaquiča, čhjulatorat ticznačhaja, jalla niicama. Jalla niiqui liy jaručha. Jalla nuž lucu ticzi cjenaqui naa žew žonqui yekja lucžtan zalznasača, pero Yoozquin criichi žoñizakaz cjesača. ⁴⁰ Pero naa žew žon ana zalznaquiž niiqui, juc'ant cuntintu cjequiča. Jalla nuž pinsučha wejrqui. Nižaza Yooz Espíritu Santučha wejt kuzquiziqui, weriž pinsita zuma cjisjapa.

8

ŽOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIN TJAATA ČHJERI PUNTU

¹ Tsjiilla cjesača, žoñiž paata yooznacquin tjaata čhjeri puntuquiztan. Ančhucqui cjiča: “Tjapa wejrnacqui nii puntuquiztan zizuča”. Pero wejr cjiwčha, jakziltat “Wejrtča ziziñtqui”, cječhaj niiqui, mit kuzziz cječhani. Nižaza jakziltat zuma munaziñi kuzziz cječhaj niiqui, parti criichi žoñinacažquiz yanapstanča zuma kamañchiz cjeajo. ² Jakziltat persun kuzquiz pinsican: “Ultim weraral zizuča”, cjican cječhaja, jalla niiqui ana zuma zizza. Anapanž ultim werara zizasača. ³ Jakziltat Yoozquin tjapa kuz tjaačhaja, Yoozqui nii žoñi pajča niiž maati cunta.

⁴ Jaziqui nii žoñiž paata yooznacquin tjaata čhjeri puntuquiztan, tuž cjiwčha. Žoñiž paata yooznacaqui anapanča ultim Yoozqui. Nižtiquiztan anača čhjulumi. Werar Yoozqui zintallapanikaz žejlča. ⁵ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacž yooznacaqui wacchiča. Ana criichi žoñinacaqui tii yokquiz žejlñimi nižaza tsewc arajpachquin žejlñimi cjiča, “Niiča Yoozkaz”, nižaza “Niiča učhum Jiliriqui”, panž cjiča. ⁶ Učhumnacalta tsjii werar Yoozkaz žejlča. Tsjii Yooz Ejp žejlča. Niiqui tjapa žejlñinaca paachiča. Nižaza učhumnacaqui nižtajapača. Nižaza tsjii Jesucristo Jilirikaz žejlča. Niiž cjen tjapa žejlñinaca žejlča, nižaza niiž cjen učhumnacaltaqui ew žejtz kamaña žejlča.

⁷ Žoñiž paata yooznac puntuquiztan yekjap criichi žoñinacaqui ana zuma intintiča. Tuquita yekjapanacaqui ančhucquiztan žoñiž paata yooznaca sirwiñitača. Jalla nižtiquiztan anziqui yooznacquiz tjaata čhjeri lujlcan, nii paata yooznacquin pinsičha, nižaza persun kuzquiz sint'iča. Jalla nižtiquiztan nii čhjeri lujlchiž cjen ultim Yooz quintra uj paača. ⁸ Yooz yujcquiziqui čhjeri lujlchi cjenami ana čhjeri lujlchi cjenami anaž importičha. Jakziltat čhjul čhjerimi lujlčhaj niiqui, nii čhjerquiztan anaž tsjan Yoozquin kuzziz cjesača. Nižaza jakziltat ana tjpaman čhjeri lujlčhaj niiqui, nii ana tjpaman čhjeri lujltiquiztan ana upa Yoozquin kuzziz cjesača. ⁹ Pero žoñiž paata yooznacquin tjaata čhjeri lujlquiztan cwitazaquiča, ana tsjii ana zuma intintiñi criichi jila ujquiz tjojtskatzjapa. ¹⁰ Ančhucqui zizza, žoñiž paata yoozqui anača čhjulmi, jalla nii. Nižaza ančhucqui žoñiž paata yooznacquin ana sint'iča. Pero yekjap jilanacazti tirapan žoñiž paata yoozquin kuzquiz sint'iskatča, ultimu Yoozquin criichi cjicanami. Jaziqui yekjap ančhucquiztan žoñiž paata yooz timpluquiz čhjeri lulasača. Pero tsjii jilaqui ančhuc cheržcu lujl zakaz pecasača, aunquimi nii žoñiž paata yoozquin sint'icanami. Jalla nižtiquiztan nii žoñiž paata yoozquin sint'iñi jilaqui ultim Yooz quintra uj paasača, nii žoñiž paata yoozquin tjaata čhjeri lujlžcu. ¹¹ Jaziqui ančhucž lujltiquiztan nii criichi jilaqui werar Yoozquiztan zarakskatča. Jesucristuqui nii jilž laycu ticziča, jalla. ¹² Pero ančhucqui nii jilž kuz ana wali cjiskatča. Jaziqui nii jilž quintrami uj paača, nižaza Cristuž quintrami uj paača. ¹³ Jalla nižtiquiztan žoñiž paata yoozquin tjaata čhjeri lujlchiž cjen wejt jila ujquiz tjojtskatasaz niiqui, anapan nii čhjeri lujl pecučha. Wejrqui anapan yekja jila ujquiz tjojtskatz pecučha.

9

PABLUŽ KAMAÑA PUNTU

¹ Wejrqui liwriitča. Jalla nižtiquiztan čhjulu paazmi paasača. Wejrqui Jesucristuž cuchanžquita apostoltča. Nižaza wejrqui persun čhjujčžtan učhum Jesucristo Jiliri

cherchinča. Nižaza weriž Yooz taku paljaytiquiztan, ančhucqui Jesucristo Jiliržquin criichinčhucča. Jaziqui ančhucqui wejt obra cuntača Yooztajapaqui. ² Cunamit yekjapanaca wejr ana apóstol pajčhani. Ančhuczti wejr apóstol pajstanča. Ančhuczaž Jesucristužquin criichiž cjen, wejrqui kjanapacha tjeeztitča, ultim werara apóstol, jalla nii.

³ Wejt quintra chiiñinacžquiz kjaaznuča, tuž cjican: Wejrtča lijitum apostoltqui. ⁴ Jalla nižtiquiztan criichi žoñinacaž tjaata čherimi nižaza čhjul tjaatami tanznasača. ⁵ Nižaza apóstol kamañquiz ojklaycan criichiñ tjun chjichasača. Jalla nižta chjichñičha parti apostolanacaqui, nižaza Jesucristo Jilirž persun lajknacami, nižaza Pedrumi. ⁶ Wejttan Bernabežtan Yooz taku paljaycan tirapan langznuča, persuna mantinzjapa. Jalla nuž cjenami, tii mantinzjapa langzqui jaytasacha, ančhucqui wejr mantinžinajo.

YOOZ TAKU PALJAYŇI ŽOŇŽ PUNTU

⁷ Tsjiiilla cjesača nii puntuquiztan. Zultatunacaqui anaž sirwiča, persuna mantincan. Nižaza zkala langzñi žoñiqui zkal čherquiztan lulasacha. Nižaza uuza ichñi žoñiqui uuzi lichiz lिकासacha. Jalla nužupanča tii muntuquiziqui. ⁸ Anača wejt kuzquiztankaz tii chiitaqui. Jalla nuzupanž chiiča Moisés cijjrta Yooz takuqui. ⁹ Nii Moisés cijjrta liiquiziqui tuž cjiča: “Tsjii zkala jojñi wacaqui anaž ñujcz waquiziča”. Yoozqui jalla nuž cjican chiičičha anača wacžtajapa, ¹⁰ antiz wejrnacaltajapača. Niijapa nii Yooz taku cijjrtača. Zkal yoka kjullñi žoñimi, nižaza zkala jojñi žoñimi tjewznača zkalquiztan tsjiižtan tanzjapa. ¹¹ Jaziqui wejrnacqui ančhucquiz Yooz taku paljaychinča, zkala čhjaczhižtakaz. Jalla nižtiquiztan wejtnacalaqui ančhucquiztan mantinzjapa tanzñi cjichuca, zkala langzñi žoñižtakaz.

¹² Yekja Yooz taku tjaajiñi žoñinacaqui ančhucquiztan mantinzjapa tanchipanča. Wejtnacalaqui ančhucquiztan juc'anti tanzuca. Wejrnaczti anapan wira mantinz exijcan kamiñča. Wejrnacqui persuna langztiquiztan mantincan kamiñča. Čhjulumi awantuča liwriñi Cristuž taku catokz ana atajta cjejajo. ¹³ Timpluquiz langzñi žoñinacaqui timpluquiztan mantiñičha. Nižaza timplu altarquiz wilana jawkñi žoñinacaqui wilana jawkta chjizwiquiztan mantiñitacha. Jalla nii ančhucqui zizza. ¹⁴ Jalla nižtapacha Jesucristo Jiliriqui mantichiča, jakziltat liwriñi Yooz taku paljayačhaja, jalla niiqui nii Yooz taku paljayz langzquiztan mantinasača.

PABLUQUI YOOZ TAKU PALJAYČHA, PERSUNA MANTINCAN

¹⁵ Wejrqui anapan mantinz exijcan kamiñča. Nižaza anziqiu anal ančhucquiqui cijjrčučha wejr mantinskatzjapa. Ana jakziltižquizimi mantinskatz pecučha. Wejrqui ima žoñžquiz mantinskatzcan ticzkal pecasača. Tii persuna mantinz honora ana wejtquiztan kjañkatz pecučha.

¹⁶ Yooz taku paljaycan wejrqui anal mit kuzziz cjesača. Yoozqui wejtquiz nii kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanča. Liwriñi Yooz taku ana paljayasaž niiqui, wejrqui castictal cjesača. ¹⁷ Nižaza wejrqui persun kuzcamakaz Yooz taku paljaytasaz niiqui tsjii pacz tjewztasača, weriž Yoozquiz yanaptiquiztan. Pero anača wejt kuzcama tii puestuquin kamuča. Yoozqui tii Yooz taku paljayz kamaña wejtquiz tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Yooz taku paljaystanpanča wejrqui. ¹⁸ Nižaza liwriñi Cristuž taku paljaycan ana jeczquiztanami cobriñča, wejr mantinžinajo. Antiz persunpacha mantinuča. Jalla nižta ojklayžcu ancha cuntintutča. Jalla ničha wejt kuzquiz pactažtakazqui.

¹⁹ Cristuž cjen wejrqui liwriitača. Jaziqui žoñž kuzquiz pinsita jaru ana kamuča. Jalla nuž liwriitaž cjenami, wejrqui tjapa žoñž kuz jaru paasača, walja žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. ²⁰ Judío žoñinacžtan kamcan, judío žoñinacž cuzturumpi paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Nižaza, Moisés liy jaru kamñi žoñinacžtan kamcan, Moisés liy paa-uča, ninaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Ultimquiziqui anal nii Moisés liy mantuquiz kamuča. ²¹ Nižaza ana Moisés liy jaru kamñi žoñinacžtan kamcan, wejrqui zakal Moisés liy jaru ana kamuča, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz

cjiskatzjapa. Ultimquiziqui wejrqui werar Yooz liy jaru kamuča, nižaza Cristuž liy jaru kamuča. ²² Nižaza čhjulquizimi kuz sint'iskatñi žoñinacžtan kamcan, wejrqui nižtazakaz kuz sin'tiskattažokaz cjiñča, nii žoñinaca Cristužquin kuzziz cjiskatzjapa. Jalla nižta punta punta kamuča, jaknužumi žoñinaca liwriita cjeyajo. ²³ Jalla nižta punta punta kamuča, žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku criiskatzjapa. Nižaza jalla nižta kamuča, persunpacha Yoozquiztan zumanaca tanzjapazakaz.

²⁴ Tsjilla cjesača. Ančhucqui tuž zizza. Tsjii zajtñiquiz tjapa zajtñi žoñinacžquiztan tsjiillapankaz ganča. Jalla nuž cjuñzcu ančhucqui Yooz jiczquiz tjapa kuztan zajtz waquiziča, premio ganzjapa. ²⁵ Tjapa piluta uziñinacaqui walja istutiča ima canchiquiz luzcan. Nižaza ana walinacquiztan jaytissa tsjan cusa uzinzjapa. Jalla nižta paača, tsjii chjañquiztan paata royti pillu ganzjapa. Nii premiuqui tsjii upacamakaz tjurča. Ančhuczi Yooz jiczquiz zajtča, tsjii wiñaya tjurñi premio ganzjapa. Jalla nii premiuqui cjiča, Yooztan wiñaya kamz, jalla nii. ²⁶ Wejrqui anal inapampa Yooz jiczquiz zajt zajtcan kamuča. Tsjii pucultan boxsiyasñi žoñinacaqui anaž tsjii kjutñi čhajcz pecča. Antiz panž čhajcza tsjiizuñž yujcquin. Wejrqui jalla nižtazakaz anal inapampa kamuča. Antiz liwriiñi Yooz takucama kamuča. ²⁷ Wejrqui persun kuzquizpacha ewjasuča čhjul anawalinacami paazquiztan. Wejrqui jalla nuž paa-uča, Yooz wejr ana wirquin tjewcznajo. Yekjapanacžquiz zuma tjajinjzcu wejrqui anal wirquin tjewczta cjis pecuča, wejr ana zuma kamchinž cjen.

10

TUQUITA EJPNACŽ KAMTA PUNTU

¹ Tsjilla cjesača. Wejrqui ančhucquiz tuž zizkatz pecuča. Egipto yokquiztan ulanžquichi tuquita ejpnacaqui tsjir koztan kamatča. Moisés irpita kamatča. Nižaza Moisesqui tjapa ninaca Ljoc Kota tjakčiča. ² Jalla nuž irpitaž cjen, nižaza Ljoc Kota tjaktaž cjen, nii žoñinacaqui Moiestan tsjii kuzziztača. Jalla nižtiquiztan tjapa ninacaqui Moisés irpiñi bautistažtakaztača. ³ Nižaza tjapa ninacaqui Yooz tjaata čhjeri lujlčiča. ⁴ Nižaza tjapa ninacaqui tsjii pajk maz ajkquiztan Yooz tjaata kjaz licčiča, curpu mantinzjapa, nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa. Nižaza ninacž kuz wali mantinzjapa Cristutača mazquiztan ulanñi kjaztakaz. Jalla nii Cristuqui chicapacha cumpañt'atča ninacaž jiczquiz okan. ⁵ Jalla nuž Cristuž cumpañt'ita cjenami, jila parti nii žoñinacaqui anapan Yoozquin kuzziztača. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anatača cuntintu; ninacž quintra žawjčiča. Jalla nižtiquiztan nii žoñinacaqui ch'ekti yokquin ticziča.

⁶ Jalla nii tuquita kamtaqui cjiirtatača učumnaca cjuñajo, nižaza nižta ana walinaca tuquitažtapacha ana paajo. ⁷ Jaknužt yekjapa tuquita ejpnaca žoñiž paata yooznacquin sirwitčhaja, jalla nižtapachaqui anapanž kamz waquiziča ančhucqui. Nii tuquita ejpnacž puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui, tuz cjiča: “Nii žoñinacaqui čhjeri lujlžcu licžcu tsajts pijsta payi waquintičiča.” Jalla nižta irata kamz anaž waquiziča. ⁸ Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui adulterio paachiča. Jalla nižtiquiztan ticziča 23,000 žoñinacaqui tsjii noojikaz. Jalla nii cjuñzna. Adulterio anača paazqui. ⁹ Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjichiča. Jalla nekztan juc'anti anawalinaca paapaatča. Ultimquiziqui Yooz Ejpqui ninaca casticčiča. Jalla nii castictiquiztan walja žoñinacaqui ticziča, zkoranacaž čh'atta. Jalla nii cjuñzna. Anača uj paazqui: “Yoozza pazinziz kuzzizqui”, cjicanaqui. ¹⁰ Nižaza yekjap tuquita ejpnacaqui Yooz quintra chutchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anjila cuchanžquichiča ninaca conzjapa. Jalla nii cjuñzcu, ančhucqui Yooz quintra chuch anaž waquiziča.

¹¹ Tjapa tuquita ejpnacaž kamtaqui Yooz tawk libruquiz cjiirtatača učumnacaquiz chiižinzjapa ana nižta paajo. Tii muntu tucuzinz žcatžinžquiča. Jalla nižtiquiztan tuquita ejpnacaž kamta quintunaca zumpacha cjuñz waquiziča, ana nižta kamzjapa. ¹² Jalla tuž cjiwča. Jakziltat persun kuzquiz “walikaztča wejrqui” cjican pinsičhaja, jalla niiqui panž cwitazaquiča, ana ujquiz tjojtsjapa. ¹³ Čhjul pruebanaquizimi

ančhuc sufričhaja, jalla nižta pruebanacquiz zakaz tsjii tsjii criichi žoñinacaqui sufriča. Čhjul pruebanacaž sufriskatta cjenami Yoozqui anchucaquiztan nii pruebanaca ana atipskataquiča. Antiz ultimquiziqui Yoozqui čhjul pruebanacquiztan anchucaquiz atipskataquiča, ančhuc ana čhjul ujquiz tjojtsjapa, nižaza tjurt'iñi kuzziz awantizjapa. Učhum Yoozza zuma yanapñiqui, učhumnacaž tjapa pruebanaca tjurt'iñi kuzziz watajo.

ŽOÑIŽ PAATA YOOZNACQUIZTAN ZARAKA

¹⁴ Weriz pecta jilanaca, cullaquinaca, žoñiž paata yooznacquiztan zaraka. Anapanž ninacžquiz sirwa. ¹⁵ Ančhucča zizni žoñinacaqui. Ančhucpacha tii weriz chiita taku yatisznasaca, werara ana werara, jalla nii. ¹⁶ Cristuqui učhum laycu ticziča. Jalla nii cjuñznajo Cristuqui cuzturumpi mantichiča, uwas kjaz liczmi, nižaza t'anta lujlzi. Nii uwas kjazza Cristuž ljoc cuntaqui. Nižaza nii t'antača Cristuž curpu cuntaqui. Nii Cristuž mantita cuzturumpi paacan Yoozquin gracias cjican chiiča. Nii uwas kjaz liccan Cristužtan tsjii kuzziz cjican tjeeža. Nižaza nii tojžta t'anta lujlcan Cristužtan tsjii kuzziz cjican tjeeža. ¹⁷ Tsjii t'anta žejlča, aunquimi t'unapacha kjolžtami. Nižtazakazza učhummi. Walja tama criichinaca želanami, tsjii curpuchiztakazza. Tsjii t'antiquiztan tjappacha lujlča, jalla nuž tjeeža, tsjii kuzzizza tjappacha, cjicanaqui.

¹⁸ Israel žoñinacžquiztan tii puntu cjuñzna. Jakziltat Yooz altarquin wilana jawkčhaja, jalla niiqui wilanquiztan lujlcan nii altarž Yooztan tsjii kuzziz cjican tjeeža. ¹⁹ Nonžna, žoñiž paata yoozqui anaž čhjulumi. Nižaza žoñiž paata yoozquin tjaata chjizwimi anaž čhjulumi, chjizwikazza. ²⁰ Pero jakzilta ana Yoozquin criichi žoñit wilana jawkčhaja, jalla niiqui zajranacžquin wilana onanča, anapanž werar Yoozquin onanča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui anaž ninacžtan cumpañ'iz waquiziča. Cumpañ'aquiz niiqui zajranacžquiz kuzziz cjican tjeeža. ²¹ Anaž jakziltami Cristo Jilirž wasumi nižaza zajranacž wasumi tanznasača. Nižaza anaž jakziltami Cristo Jilirž t'antami nižaza zajranacž čhjerimi tanznasača. Anača nižta kuzziz cjichuca. Antiz tsjii Yoozquizpanikaz kuzziz cjesača. ²² Jakziltat zajranacž cuzturumpiquiz mitisaquiz niiqui, jalla nii žoñž quintra werar Yoozqui žawjwaquičha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nuž paaquiz niiqui, castictaž cjequičha. Ančhucqui anača Yoozquiztan juc'anti azziz jalla.

ŽOÑIŽ PAATA YOOZNACŽQUIZ ANA MITISA

²³ Jalla tuž werarača. Tsjii criichi žoñiqui liwriitača. Jalla nižtiquiztan čhjulumi paasača. Pero tjapa paataqui juc'ant Yoozquin kuzziz cjisjapa anaž yanapča. Nižaza čhjulu paatami anaž parti criichinacžquinami yanapča zuma kamañchiz kamajo. ²⁴ Parti criichinacaž zuma kamañchiz cjisjapača kuz tjaazqui. Anača persun kamañjapakaz kuz tjaazqui.

²⁵⁻²⁶ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tjapa tii muntuqui Yooz Jiliržtacamača, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacaqui Yooz Jiliržtacamača”. Jalla nižtiquiztan mercatquiz kjayta čhjerimi lulasaca. Anaž persun kuz turwayskataquiča tuž pinsican, tii čhjerižlan žoñiž paata yoozquiz tjaata čhjeri, už žoñiž paata yoozquiz ana tjaata čhjerižlaj, jalla nii.

²⁷ Nižaza ana werar Yoozquin criichi žoñiqui čhjeri lujljapa am impitasaž niiqui, okasača, ojkz pecasaž niiqui. Jalla nuž okaquiz niiqui, čhjul onanta čhjerimi lujlnaquiča anaž persun kuz turwayskatcan. ²⁸⁻²⁹ Pero tsjiiqui amquiz maznačhani, tuž cjican: “Tii čhjeriqui žoñiž paata yoozquiz tjaata čhjeričha. Jalla nii čhjeri ana lujlz waquiziča”. Jalla nuz cjenauqui amlauqui anača nii čhjeriqui lujlsinsqui, nii mazni žoñž sint'iñi kuz anawali cjiskatzjapa, nižaza niž kuz ana turwayskatzjapa. Am persun kuzqui walikaz cječhani, ana turwayta. Jalla nuž cjenami amqui nii čhjeri lulasaz niiqui, am jilž kuz turwayskatasaca.

Jalla nii weriz chiižintiquiztan yekjap ančhucaquiztan wejtquiz pewcznačhani, tuž cjican: “¿Kjažtiquiztan amqui nižta chiižinjo? Tsjii žoñiž sint'iñi kuzziz cjenami, čhjulumi paaz atuča, Cristuqui wejr liwriičiča. ³⁰ Ima čhjul čhjerimi lujlcan Yoozquin gracias cjican chiyučha. Jaziqui, ¿kjažtiquiztan weriz lujltiquiztan žoñej wejtquin uj

tjojtunjo?” Nuž cjican, wejtquiz chiyačhani. ³¹ Ančhucaquiz tuž kjaaznuča. Čhjeri lujlumi, čhjulumi paazmi Yooztajapa honora waytiz waquiziča. ³² Ančhucqui anaž jec žoñimi ujquiz tjojtskata, judío žoñinacami, ana judío žoñinacami, nižaza Yooz iclizziz žoñinacami. ³³ Wejrzi kjažllami tjapa žoñinacžquiz yanapuča zuma kamañchiz kamajo. Anal wejtajapakaz ojklayuča. Antiz parti žoñinacžtajapa ojklayuča, ninaca ujquiztan liwriita cjejajo.

11

¹ Wejrqui jaknužt Jesucristuqui kamtčhaja, jalla nižtazakal kamuča. Nižaza jaknužt wejr kamučhaja, jalla nižtazakaz kama ančhucqui.

ACHA CH'OKCHI CUZTURUMPI PUNTU

² Jilanaca cullaquinaca, ančhucqui tjapa weriž tjaajintanaca cjuñča, nižaza weriž tjaajintacama kamiñchucča. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin felicituča. Ultimu anača wejt kuzquiztan nii tjaajintaqui, antiz, wejtquiz tjaajintatača.

³ Jilanaca, cullaquinaca, persun luctakž mantuquiz žejlča maatakanacaqui. Nižaza zapa luctak žoñiqui Cristuž mantuquiz žejlča. Nižaza Cristuqui Yooz Ejpž mantuquiz žejlča. Jalla nii puntuquiztan ančhucaquiz intintiskatz pecuča. ⁴ Iclizquiz ajcžu luctak žoñinacaqui pañžtan acha ch'okchi anapanž cjesača, Yoozquin mayizicanami, nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ch'okchižlaj niiqui, persunjapa ombrowillaž cjesača. ⁵ Nižaza iclizquiz ajcžu, criichi maatakanacaqui panžtan acha ch'okchi panž cjesača, Yoozquin mayizicanami, nižaza Yooziž tjaata taku tjaajincanami. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui, persunjapa ombrowillaž cjesača. Acha ana ch'okchinžlaj niiqui ach chara k'ala murtaž cjes, nižtažtakaz cjesača. ⁶ Iclizquiz ajcžu, jakzilta maatakata ana acha ch'okchinžlaj niiqui, naaža persun ach chara k'ala murtaj cjila. Nekztan naaqui acha ch'okznasača. Naaža ach chara k'ala murtaž cjen ombrowillaž cjesača. Jalla nižtiquiztan maatakaqui acha ch'okchinpanž cjis waquiziča. ⁷ Yoozqui niiž kuzcama luctak žoñi paachiča niiž irata cjejajo. Jalla nižtiquiztan luctak žoñiž cjen Yooztajapa honoraqui tjeeztača. Nižaza maatakaž cjen luctakž honoraqui tjeeztača, jalla nižtiquiztan criichi luctakaqui iclizquiz ajcžu anapan acha ch'okchi cjis waquiziča. ⁸ Tuquita timpuqui Yoozqui luctaka paachiča, nekztan luctakžquiztan maataka paachiča. Luctakaqui ana maatakžquiztan paatatača. ⁹ Nižaza maatakaqui luctakžtajapa paatača. Luctakaqui anača maatakžtajapa paataqui. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan maatakanacaqui acha ch'okz waquiziča, luctakž mantuquiz cjican tjeezjapa, anjilanacaž cjen. ¹¹⁻¹² Pero tii tantiya. Cristian kamañchiz cjen luctakanacami nižaza maatakanacami tsjiikazza. Yoozqui luctakžquiztan maataka paachiča. Nižaza luctakaqui maatakaž majtñiž cjen žejlča. Pero tjappachaqui Yooziž cjen žejlča. Jalla nižtiquiztan ana maataka žejltčhaja luctakaqui ana žejltasača. Nižaza ana luctaka žejltčhaja maatakaqui ana žejltasača. Nižaza anaj Yooz muntčhaja, anapanž čhjulumi žejltasača.

¹³ Ančhucpacha tantiya. Yoozquin mayizican maatakaqui acha ch'okchinžlaj niiqui, ¿wali cjesaya? už ¿anawali cjesaj? Acha ch'okchi walipankazza maatakžtaqui. ¹⁴ Nižaza luctakaqui lajch charchizlaj niiqui persunjapa ombrowillaž cjesača. Jalla nužuča tii wirquiz kamañaqui. Tjapa žoñinacaqui persun kuzquiztan nuž zizza. ¹⁵ Nižaza maatakanacaqui pajk charchizlaj niiqui ninacžquizpacha honoraž cjesača. Pajk charchizqui acha ch'okchi cuntača. Jalla nižtiquiztan pajk charchiz cjisqui walikazza maatakžtaqui. ¹⁶ Jakziltat nii puntu ch'aas pecčhaja, jalla niiqui ziz waquiziča tužu. Wejrnacqui nii cuzturumpi pajzpanča. Nižaza tjapa Yooz iclizziz žoñinacaqui nii cuzturumpi jaru paaspanča.

SANTA CENA PAAZ PUNTU

¹⁷ Tsjiiztan zakal chiižinuča. Wejrqui ančhucaquiz zumpacha ewjtis waquiziča. Santa Cena paažcu ančhucqui koluculla akžta kamañchiz ulanča tsjan zuma kamañchiz cjenpacha. ¹⁸ Iclizquiz ajcžcan, ančhucqui t'aka t'aka cjiicjiiñchucquiča. Nii quintu wejtquiz irantižquichiča. Cunamit nižtapan cjiicjiichani. ¹⁹ Pero jalla nižta t'aka

t'aka cjitiquiztan, kjanapacha tjeeža, jecnacat lijitum cristian kamañchiz criichinaca, nii. Jalla nižtiquiztan t'aka t'aka cjichuca cječhani. ²⁰⁻²¹ Ančhucqui Santa Cena cuzturumpi paazjapa chjeri luli ajczinčhucquiča. Nekztan chjeri lujlcan zapa mayni ančhucaquiztan persun čhjeri lujlskaz cjissinčhucquiča, ana tojunžcu. Jalla nižtiquiztan koloculla čhjerchiz žoñinacazti čhjeri eecznan željchiquiča. Partizti chjeki čhjeri lujlchi željchiquiča, nižaza yekjapazti mallzilla željchiquiča. Ana wali paachinčhucča. Jalla nižtiquiztan anača Jesucristo Jiliriž mantita Santa Cena cjichuca cjequiča. ²² ¿Ančhuczi lujljzapa liczjapa, ana kjuychizčhuc, kjažtatajo? Nižta ana wali paacan, ančhuqui tjeeža, ančhucaquiz Yooz iclizziz žoñinaca anaž importiča, nii. Nižaza pori criichinacaqui azkatča ana želinchiz cjenauqui. ¿Wejr ančhucaquiz kjažt cjes? ¿Wejr ančhucaquiz “Walikaz” chiyasaya? Anapan nižta chiyasača.

²³ Jesucristo Jiliripachača wejtquiz mantichiqui Santa Cena cuzturumpi paajo. Jalla nii tjaajintacama ančhucaquiz zakal tjaajinchinča. Ima Jesucristo Jiliriž intirjita cjen, jalla nii weenpacha tsjii t'anta tanziča niiž persun kjaržtan. ²⁴ Jalla nekztanaqui Yooz Ejpžquin gracias cjican cjichiča. Nekztanaqui t'anta kjolžcu, tojunchiča, tuž cjican: “Tii t'antaqui wejt curpu cuntača. Wejrqui žoñž curpuchiz cjen ančhuc laycul ticznača. Weriž ticžta cjuñzjapa tii cuzturumpi wilta wilta paaquiča”. ²⁵ Nekztan čhjeri lujlžcu nižtapacha Jesucristuqui niiž persun kjaržtan tsjii wasu tanziča, tuž cjican: “Tii wasquiz uwas kjazqui wejt ljoc cuntača. Wejt ljoc cjen ew acta tjulžtaž cjequiča. Čhjlorat tii cuzturumpi paačhaj niiqui, wejtquiz cjuñž waquiziča”. Nuž mantičiča Jesucristuqui. ²⁶ Čhjlorat tii Santa Cena cuzturumpi paachaj niiqui, ančhucqui tjeeža Jesucristo ticziča ančhuca laycu, jalla nii. Jalla nii cuzturumpi paaz waquiziča, Jesucristo Jiliriž tjonzcama.

²⁷ Jalla nižtiquiztan jakziltat nii Santa Cena cuzturumpi ana zuma paaquiz niiqui, Jesucristo Jiliriž ombrawillaž cjequiča. Nižaza Jesucristo Jiliriž quintra uj paaquiča; niiž curpuquizimi niiž ljocquizimi iñartažokaž cjequiča. ²⁸ Ima Santa Cena paacan, zapa mayni persun kuzquiz amayt'asaquiča, kjažtiquiztan Santa Cena cuzturumpi paa, jalla nii. Nekztan Santa Cena cuzturumpi paasača. ²⁹ Nižaza Santa Cena paacan, Jesucristuž učhum laycu ticžta, jalla niiča zapa mayni persun kuzquiz waljapanž cjuñž waquiziča. Santa Cena paacan Jesucristo ana cjuñziž cjequiz niiqui, persun casticujapa cjequiča. ³⁰ Santa Cena cuzturumpi ana wali paatiquiztan, walja ančhucaquiztan laa željča, nižaza ana wali željča, nižaza yekjapanacaqui ticziča. ³¹ Ima Santa Cena cuzturumpi paacan učhumnacapacha zapa mayni persun kuzquiz zuma amayt'as waquiziča. Nekztan pertuna mayiziz waquiziča. Nekztan Jesucristo Jiliriž anaž casticta cjequiča. ³² Jesucristo Jiliriqui učhum casticaquiz niiqui, azquichjapa panž castiča, zuma kamañquin cjisnajo. Nekztan ana criichi žoñinacžtan chica ana wiñaya casticta cjequiča.

³³ Wejt jilanaca, cullaquinaca, čhjeri lujljzjapami nižaza Santa Cena paazjapami ajczcu, zapa mayni tjewz waquiziča parti criichi žoñinacaž zumpacha ajczquiscama. ³⁴ Jakziltat čhjeri eeskatčhaja, persun kjuyquin zumpacha lujlznaquiča, ima iclizquin ojkan. Nekztan lujlžcu ajczquin okaquiča, Santa Cena zuma paazjapa. Jakziltat Santa Cena ana zuma paaquiz niiqui, Yoozqui nii žoñi casticaquiča. Nužulkazza nii puntuqui. Yekja puntunacaqui wejr azquichača, ančhucaquin chertzni quejpžcu.

12

ESPIRITU SANTUŽ TJAATA KAMAÑANACA PUNTU

¹ Tsjii zakaz chiižinuča, Espíritu Santuž tjaata kamañanaca puntuquiztan. Jalla nii ančhucaquiz zuma intintiskatz pecuča.

² Tuquiqui ima ančhucaž Yoozquin criican ančhucqui ana criiči žoñiž paata yooznacžquiz tsjii kjutři irpitatača, jalla nižta irpiskatchinčhucča ančhucqui. Jalla nii ančhucqui zuma zizza. ³ Jakziltat Yooz Espíritu Santuž irpitažlaja, jalla niiqui ana chiyasača: “Jesusaqui laykjita cjila”, cjicanaqui. Nižaza jakziltat: “Jesusaqui Yooz

Jiliriča”, cjican chiyachaja, jalla niiqui Espíritu Santuž irpitaž chiyacuiča. Jalla nuž intintiskatz pecuča.

⁴ Jilanaca, cullaquinaca, criichi žoñinacaqui yekja yekja Espíritu Santuž tjaata kamañanacchizza, nižaza poderanacchizza. Pero tsjii Espíritu Santukaz tjapa nii kamañanacami nižaza poderanacami tjaača. ⁵ Nižaza criichi žoñinacaqui yekja yekja Yoozquin sirwiča. Pero tsjii Yooz Jiliržquinkaz sirwiča. ⁶ Nižaza criichinacaqui yekja yekja wali obranaca paača. Pero tsjii Yooz Ejpkaž criichinacžquiz nii obranaca paakatča. ⁷ Jaziqui tjapa criichinacaqui Yooz Espíritu Santuž tjaata kamañchizza, parti criichinacžquiz juc'ant zuma kami yanapzjapa. ⁸ Tižta kamañanacaqui tjaat- ača: Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zuma pinsita razunanacchiz chiikatča. Nižaza Yooz Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zizni zizni chiikatča. ⁹ Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz Yoozquin juc'ant tjapa kuzziz cjiskatča, zuma obranaca paazjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaača laanaca čhjetnajo. Pero Espíritu Santuqui tsjiikazza. ¹⁰ Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaača wali milajrunaca paazjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz poder tjaača, Yooziž tjaata takunaca zuma kjanzt'izjapa. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz zizni kuz tjaača, žoñinacaž chiita takunaca zumpacha tantiizjapa, Yoozquiztan tjonchižlan už zajrižquiztan tjonchižlaj, jalla nii. Nižaza Espíritu Santuqui yekjap criichinacžquiz ana pajta taku chiikatča. Nižaza nii Espíritu Santupacha yekjap criichinacžquiz zizni kuz tjaača, nii ana pajta chiita taku parti criichinacžquiz intintiskatajo. ¹¹ Tsjii Espíritu Santukaz tjapa nii yekja yekja poderanaca tjaača. Jaknužt nii Espíritu Santuqui tjaaz munčhaja, jalla niicama tjapa criichinacžquiz tjaača.

CRICHI ŽOÑINACAQUI TSJIKAZZA

¹² Cristužtan niižquin criichi žoñinacžtan tsjii curpuchiz žoñižtakazza. Tsjii žoñža žejlča, kjarami, lismi, čhjujquimi, cjuñimi, jalla nižtanaca žejlča, pero tsjii žoñikazza. Wacchi cjenami tsjii curpukazza. Jalla nižta iratača Cristužtan criichinacžtan. ¹³ Criichinacaqui yekja yekja žejlča, judionacami, yekja wajtchiz žoñinacami, piyunanacami, ana piyunanacami, jalla nižtanaca žejlča. Pero bautistaž cjistanacami Espíritu Santuž cjen tjapa nižta criichinaca tsjii žoñž curpu cunta cjissiča. Nižaza Yooz Ejpqui tjapa criichinacž kuzquizimi Espíritu Santo luzkatchiča.

¹⁴ Tsjii žoñžtaqui kjarami lismi achami čhjujquimi cjuñimi jalla nižtanaca žejlča. Punta punta žejlča tsjii žoñž curpuquiziqui. ¹⁵ Jalla nižta iratača Cristužtan niižquin criichinacžtan. Jalla nižtiquiztan tjapa Cristužquin criichinacaqui tsjiikazza. Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Tsjii žoñž kjojchaqui ana chiiz waquiziča, tuž cjican: “Wejrqui kjojchakazza, anača wejr kjaracami; jalla nižtiquiztan anaž tii žoñž curpuquiz želasča”. Jalla nižta chiižcumi, nii kjojchaqui tirapanča nii žoñž curpu partiquiziqui. ¹⁶ Nižaza tsjii žoñž cjuñiqui ana chiiz waquiziča, tuž cjican: “Wejrqui cjuñikazza, anača wejr čhjujquiqui. Jalla nižtiquiztan anaž tii žoñž curpuquiz želasča”. Jalla nižta chiižcumi, nii cjuñiqui tirapanča nii žoñž curpu partiquiziqui. ¹⁷ ¿Tjapa žoñž curpuqui čhjujquicamazlaj niiqui, kjažt nonžnasajo? ¿Nižaza tjapa žoñž curpuqui cjuñicamazlaj niiqui, kjažt mucžnasajo? ¹⁸ Yoozqui žoñž curpuquiz punta punta utchiča, jaknužt munčhaja, jalla nuž. Jalla nižta irata Yoozqui punta punta Espíritu Santuž kamañanacami nižaza poderanacami tjaačiča criichinacžquiz. ¹⁹ Žoñž curpuquiz anaj punta punta žejlčhaja, anaž ultim žoñž curpu cjitasača. ²⁰ Punta punta želanami, tsjii curpukazza. Jalla nižta irata criichinacaqui punta punta poderanacchizza, nižaza kamañanacchizza, pero tjapa criichinacača Yooz partiquiz, nižaza tsjiikazza.

²¹ Jalla nižtiquiztan čhjujquiqui kjaržquiz ana chiiz waquiziča, “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. Nižaza achacami kjojchquiz ana chiiz waquiziča, “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. Nižaza tsjii criichi žoñiqui yekja criichi žoñžquiz ana chiyasača: “Amqui anal pecuča”, cjicanaqui. ²² Žoñž curpuqui punta puntaž pecča. Jaziqui žoñž

curpuquiz jallc'a partiqui zaka žejlča. Nii jallc'a partiqui juc'antiž pecča. ²³ Nižaza žoňž curpuquiz ana zuma chercherchiznaca žejlča. Ninacaqui zquitžtan tjutžtača zuma chercherchiz cjisjapa. Nižaza žoňž curpuquiz chjojžta partinaca žejlča. Ninacaqui zquitžtan tjutžtača, učhum ana azjapa. ²⁴ Zuma chercherchiznaca tsjii zquiti tjutzqui anaž pecča. Yoozqui žoňž curpu nižta paachiča. Nižaza Yoozqui žoňž kuz peck-atchiča, ana zuma chercherchiznaca tsjii zquitžtan zuma tjutzjapa. Jalla nižta iratača iclizziz žoňinacaqui. ²⁵ Jalla nižta munchičha Yoozqui, criichi žoňinacaž ana t'aka t'aka cjisjapa. Nižaza Yoozqui nižta munchičha, porapat zuma munaziňi kuzziz yanapasjapa. ²⁶ Tsjii criichi žoňiž sufran, tjapa criichinacaqui kuzquiz sint'iča. Nižaza tsjii criichi žoňiž honorchiz cjen, tjapa criichinacaqui nižtan chica chipča.

CRIICHI ŽOŇINACŽ KAMAŇ PUNTU

²⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tjapa Yoozquin criichinacžtan Cristužtanpacha tsjii kuzzizza. Zapa mayni ančhucqui Jesucristuž partiquiz žejlča. ²⁸ Nižtiquiztan Yooz Ejpqui criichinacžquiz yekja yekja kamaňanaca tjaača, iclizziz žoňinacžquiz yanapzjapa. Primiraqui Yoozqui yekjap criichinacžquiz apóstol kamaňa tjaachiča. Niiž jaru Yooziž tjaata taku paljayz kamaňa tjaachiča yekjap criichinacžquiz. Niiž jaru Yoozqui niiž taku tjaajinz kamaňa tjaachiča yekjap criichinacžquiz. Nižaza Yoozqui milajru paaz poder tjaachiča. Nižaza Yoozqui poder tjaachiča laanaca čhjetnajo. Nižaza Yoozqui icliz langzquiz yanapz kamaňa tjaachiča. Nižaza Yoozqui kamaňa tjaachiča iclizziz žoňinacžquiz irpiňijapa. Nižaza Yoozqui poder tjaachiča, ana pajta takunaca chiichiyajo. ²⁹ Anača tjapa ančhucqui apóstol kamaňchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui Yooziž tjaata taku paljayz kamaňchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui Yooz taku tjaajinz kamaňchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui milajru paaz poderchizqui. ³⁰ Nižaza anača tjapa ančhucqui laanaca čhjetinz poderchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui ana pajta takunaca chiiz poderchizqui. Nižaza anača tjapa ančhucqui nii ana pajta chiita takunaca intintiskatz poderchizqui. ³¹ Ultim zuma kamaňquiz kuz tjaa ančhucqui. Nižaza wejrqui ančucaquiz nii juc'ant zuma kamaňal tjaajnuča.

13

ZUMA MUNAZIZ KAMAŇAQUI JUC'ANT ZUMAČHA

¹ Jalla tužuča juc'ant zuma kamaňaqi. Zuma munaziz kamaňaqi juc'ant zumača tjapa kamaňanacquiztanaqui. Tsjii žoňiqui ana pajta žoňž takunacami nižaza anjilž takunacami chiyasača. Jalla nižta chiichiž cjenami ana zuma munaziňi kuzziz cječhaj niiqui, jalla nii žoňiqui inapachaž chiyaquičha. Ina takukazza nii žoňž takuqui. Tsjii ina wjajtta cazažtakaz cjesača. ² Nižaza tsjii žoňiqui Yooziž tjaata takunaca paljayasača; nižaza tjapa Yooz pinsitanaca ziasača; nižaza tjapa Yooz puntu ziasača. Pero ana zuma munaziňi kuzziz cječhaj niiqui, anaž čhjulumi cjequičha Yooz yujcquiziqui. Nižaza tsjii Yoozquin tjapa kuzziz žoňiqui Yoozquiztan mayizichiž cjen, tsjii curumi kiskatasacha. Pero jakziltat ana zuma munaziňi kuzziz cječhaja, jalla niiqui čhjulul parlizcumi zizcumi paazcumi anaž čhjulumi cjequičha Yooz yujcquiziqui. ³ Nižaza tsjii žoňiqui tjapa niiž želinchiznaca tojnasaž niiqui, nižaza Cristuž cjen persun curpumiž ujta cjisjapa intirjasaž niiqui, pero ana zuma munaziňi kuzziz cječhaja, jalla niiqui čhjulul paazcumi inakaz cjesača nii persunaltajapa.

⁴ Zuma munaziňi kuzziz žoňiqui tižta kuzzizza. Pazinziz kuzzizza, nižaza okzňi kuzzizza, nižaza ana iňiziňi kuzzizza, nižaza ana persun kamaňa alawasňi kuzzizza, nižaza ana mit kuzzizza. ⁵ Nižaza ana atinar kuzzizza, nižaza zuma munaziňi kuzziz žoňiqui ana malcriat kuzzizza. Nižaza persun kuzcamakaz anaž kamz pecča. Nižaza ana žawjňi kuzzizza. Nižaza ana anawal ayňi tjepuns kuzzizza. ⁶ Nižaza tsjii jilaž ujquiz tjojtsi cjenaqui, anaž chipasača zuma munaziňi kuzziz žoňiqui. Antiz tsjii jilaž zuma paachi cjenaqui, nekztan chipsnasača. ⁷ Čhjul pruebanaca tjonanami zuma munaziňi kuzziz žoňiqui awantiča. Nižaza zuma munaziňi kuzziz žoňiqui parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz cjiča; “Zuma kuzzizlan”, cjican. Nižaza zuma munaziňi kuzziz žoňiqui

parti criichinacž puntuquiztan persun kuzquiz: “Zuma kamačhan”, cjičha. Nižaza čhjul pruebanacaž tjonanami Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjequičha zuma munaziñi kuzziz žoñiqui.

⁸ Nii zuma munaziz kamañiqui anawira tucuzinznaquičha. Nii Yooziž tjaata taku paljayz kamañiqui tucuzinznaquičha; nižaza nii ana pajta taku chiiz kamañiqui zakaz tucuzinznaquičha. Nižaza nii Yooz puntu zumpacha zizta paljayz kamañiqui panž tucuzinznaquičha. ⁹ Tii muntuquiz žejlcanaqui Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha zizi atasacha. Nižaza Yooz puntuquiztan anapanž tjappacha intintiskati atasacha. ¹⁰ Wiruñiqui Yooztan kamcanaqui Yooz puntu tjappacha zizaquičha. Jalla nii timpuqui Yooz puntu tjaajinz kamañanacaqui kataquičha.

¹¹ Jalla tižta iratačha Yooz puntu zizqui. Žoñiqui kolta uza cjicanaqui, ocjal chiichiiz chiiñičha, nižaza ocjal pinsi pinsiñičha, nižaza ocjalž pinsamintuchiz tantiiñičha. Jalla nižta žejltačha ocjala cjicanaqui. Jazizti pajk žoñi cjisququi, ocjalažtakaz chiichiiznacami, pinsiznacami jaytitačha. Jalla nižta irataž Yooz puntunaca zizqui. ¹² Zur ispijquiz persun yujcqui ana zuma kjanaž tjenčha. Jalla nižta iratačha anziqui Yooz puntunaca zizqui, ana kjana. Wiruñiqui Yooztan kamcan zuma kjanaž zizaquičha Yooz puntuqui. Anziqui anaž tjappacha zizzuca Yooz puntuqui. Wiruñiqui Yooztan kamcan tjapa Yooz puntunaca zizaquičha, jaknužt Yoozqui učhum puntuquiztan zumpacha zizzaja, jalla nižta. ¹³ Ultimquiziqui criichi žoñinacaqui Yoozquin tjapa kuzziz wiñaya cjequičha. Nižaza criichinacaqui Yoozquiztan zumanaca niiž jaru niiž jaru tjewznaquičha. Nižaza criichinacaqui zuma munaziñi kuzziz wiñaya cjequičha. Pero tsjiičha chekan waliqui, zuma munaziñi kuz, jalla nii.

14

YOOZ TAKU PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

¹ Jalla nižtiquiztan zuma munaziz kamañquiz kuz tjaa. Jalla nii kamañacha juc'ant chekanaqui. Nižaza Yooz Espíritu Santuž tjaata kamañanacquiz kuz tjaa. Yooz taku paljayz kamañquiz juc'anti kuz tjaa. ² Nii anaž pajta taku chiiz kamañiqui anačha chekanaqui. Nii kamañchiz žoñiqui Yoozquizkaz chiičha. Anaž žoñžquiziqui chiičha. Jalla nuž ana pajta taku chiyan parti žoñinacaqui anaž intintazi atčha. Espíritu Santuqui ana zizta chjojžta taku paljayzkatčha nii ana pajta taku chiiñi žoñžquiz. ³ Pero nii Yooz taku paljayñi žoñiqui parti criichinacžquiz paljayčha, juc'ant zuma kamajo, nižaza Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjeyajo, nižaza kuzta cjeyajo. ⁴ Nii ana pajta taku chiiñi žoñiqui persunjapakaz yanapčha Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa. Nii Yooz taku paljayñi žoñizti parti criichinacžquiz yanapčha Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo.

⁵ Wejrqui ančhucaquiz cjiwčha, tjapa ančhucqui ana pajta taku chiichiñi cjičhaja. Pero juc'ant chekanaqui, Yooz takunaca paljayñiž cjičhaja, jalla nižta anchal pecučha. Nii Yooz takunaca paljayz kamañchiz žoñičha juc'ant chekanaqui nii ana pajta taku chiichiiz kamañchiz žoñžquiztanaqui. Jalla nižtiquiztan ana pajta taku chiichižcu, parti criichinacžquiz intintiskatz waquizičha Yoozquin juc'anti kuzziz cjeyajo.

ANA PAJTA TAWKŽTAN PALJAYZ KAMAÑA PUNTU

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz tjonžcu ana pajta tawkžtan paljayaž niiqui, nii paljaytaqui inakaz cjequičha ančhucaquiz. Ana yanapasacha tsjan zuma kamañchiz cjeyajo. Ančhucaquiz yanapzjapa, wejlaqui kjanapacha paljaystančha, tsjii Yooziž tjaata ew takumi, tsjii Yooz puntu zizta takumi, tsjii Yooziž intintiskatta takumi, tsjii Yooz puntu catokta takumi, jalla nii. Nekztan ančhucqui yanaptaž cjequičha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa.

⁷ Tsjii pincallu pjujñi žoñiqui čhjakčhjakauiž niiqui, nii pjujta wirsu ana pajta cjequičha. Nižaza pincallu pjujñinacami quitara icñinacami čhjul musicunacami tsjii wirsu ana kjanapacha tejlznaquiž niiqui, parti žoñinacazti čhjul wirsut pjujčhaja, icčhaja, anaž tantiyi ataquičha. Jalla nižta iratačha ana pajta tawkžtan chiizqui. ⁸ Tsjii quira zalzjapa

trompetaž ana zuma claro tjawunaquiz̄ niiqui, jalla nuž ana zuma tjawuntiquiztan zultatunacaqui anaž listu tjaczi cjequičha nii quirajapaqui. ⁹ Jalla nižta irata zakaz ančhucquiz watčha. Tsjii criichi žoñiqui ana intintazuc takuž paljayaquiz̄ niiqui, ančhucqui ana intintichiz̄ cjequičha, čhjulut chiitčhaja, jalla nii. Jakziltat ana intintazuc takuž chiičhaj niiqui, inakaz chiičha. ¹⁰ Tii muntuquiz̄ tjapaman takunacapanž žejlž, jaz. Nižaza zapa takuqui intintitaž cjesačha jakziltižquizimi. ¹¹ Pero wejrqui tsjii chiita taku anal intintasaž niiqui, niwjtanaqui yekja wajtchiz žoñižtakaztčha nii chiiñi žoñžquiztanaqui. Nižaza nii yekja taku chiiñi žoñiqui wejtquiztan yekja wajtchiz žoñižtakazza. ¹² Ančhucquiz̄ nižtakazza. Ančhucqui Espiritu Santuž tjaata kamañanacami ancha tanz pequiñčhucčha. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjan chekan kamañanacquiz̄ kuz tjaaž waquizičha, parti criichinacaž Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo.

¹³ Jalla nižtiquiztan jakziltat ana pajta taku chiyachaja, Yoozquin mayiziz waquizičha, niiz chiita taku zuma intintiskatzjapa parti criichinacžquiz. ¹⁴ Nižaza wejrqui ana pajta tawkžtan Yoozquin mayizaž niiqui, wejt animukaz mayaquičha. Wejt kuzpacha anaž intintičha. Jalla nižtiquiztan inakazza wejt kuzqui. Ana čhjul provechumi jwesasačha. ¹⁵ ¿Jalla nuž cjenauqui kjažt cjes wejrqui? Kuztanami animužtanami Yoozquin mayiziz waquizičha. Nižaza kuztanami animužtanami Yooz wirsu its waquizičha. ¹⁶ Animukaz ana pajta tawkžtan Yoozquin gracias cjican chiyasačha. Pero jalla nuž chiyan parti nonzñi žoñinacaqui anaž intintazi atasachha. Jaziqui: “Amén. Jalla nužoj cjila”, cjican ana kjaazñi atasachha. ¹⁷ Ana pajta chiita orasunaqui walikaz cjesačha, Yoozquin gracias cjicanaqui. Pero nii orasunaqui parti criichinacžquiziqui anaž yanapčha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo. ¹⁸ Wejrqui ana pajta tawkžtan juc'anti chiyučha tjapa ančhucquiztan. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ¹⁹ Jalla nuž cjenami parti criichinacžtan ajczcu, wejrqui nii parti criichinacžquiz̄ tjaajinz pecučha. Jaziqui ana pajta tawkžtan anal chiiz pecučha. Jalla nuž chiyan parti criichinacaqui anaž tantiyi atasachha. Jalla nižtiquiztan iclizziz žoñinacžtan ajczcu pjijska intintita takunaca chiiz pecučha, tunca waranka ana pajta takunacquiztan.

²⁰ Jilanaca, cullaquinaca, pruebaž tjonan, anapan uj paa. Antiz zuma pinsiñiž cjee. ²¹ Cjijrta Yooz takuqui, tuž cjičha: “Wejrqui yekja wajtchiz žoñinacžquiz̄ paljayskatačha. Ninacaqui ana intintazzuc tawkžtan tii wajtchiz žoñinacžquiz̄ paljayaquičha. Nižta ana pajta taku nonžcanami tii wajtchiz žoñinacaqui anaž wejtquin kuzziz cjequičha. Jalla nuž cjičha Yooz Jiliriqi”. ²² Ana pajta takunaca paljajanaqui jalla nii chiita takuqui ziñalažtakaz cjequičha, ana criichi žoñinacžquiziqui. Nii ana intintazzuc takunacaqui anačha criichi žoñinacžtajapa. Yooziž tjaata takuž jalla niičha criichi žoñinacžtajapaqui. Nii takuqui anačha ana Yoozquin criichi žoñinacžtajapaqui. ²³ Tjapa criichi žoñinacžtan ajcziz cjen tsjii ana criichinacaqui luzasačha. Nekztan, ana pajta takunacakaz chiiñi nonznaquiz̄ niiqui, ninacaqui criichi žoñinacžquiz̄ chersnaquičha lucurat žoñinacžtakaz. ²⁴ Pero criichinacaqui Yooziž tjaata takunacakaz paljayaquiz̄ niiqui, nekztan nii ana criichi žoñinacaqui persun kuzquiz̄ sint'aquičha. Yooz taku paljaytaž cjen, nii ana criichi žoñinacž ujnaca tjeežtaž cjequičha. Nii criichinacž chiita takunaca nonžcu persun kuzquiz̄ amayt'asaquičha, nekztan persun ana zuma kamtaž pajaquičha. ²⁵ Jalla nuž ninacaž chjozaca uj paatanacaqui tjeežtaž cjequičha. Jalla nižtiquiztan quillžcu, werar Yoozquin macjatasachha, niizquin sirwizjapa. Nekztan chiyaučičha; “Yoozqui ančhucatankalčha”, cjicanaqui.

CULTO PAAZ PUNTU

²⁶ Jilanaca, cullaquinaca, iclizziz žoñinacžtan ajczcan, jalla tuž waquizičha. Yekjapanacaqui Yooz wirsu tjaajnasachha. Yekjapanacazti tsjii zuma taku tjaajnasachha. Yekjapanacazti tsjii Yooziž tjaata taku intintiskatasachha. Yekjapanacazti ana pajta taku paljayasachha. Yekjapanacazti nii ana pajta chiita taku zumpacha intintiskatasachha. Jalla niiqui walikazza. Pero tjapa chiita takunacaqui criichinacžquiz̄ yanapz waquizičha, Yoozquin juc'anti kuzziz cjejajo. ²⁷ Nii ana pajta taku paljayñi žoñiqui tsjii pucultan čhjepultanž nuž cjesačha. Nižaza niiz jaru niiz jaru turnasasachha. Nižaza ninacž chiita

taku intintiskatta cjis waquiziča. ²⁸ Intintiskatñi žoñi ana želaquiz niqui, nekztan ana pajta takunaca ana chiiz waquiziča. Pero nii ana pajta taku chiiñi žoñinacaqui persun kuzquiz paljayasača, Yoozquinami. ²⁹ Nižaza nii Yooz takunaca paljayñi žoñinacaqui tsjii pucultan čhjepultanž nuž cjesača. Parti criichinacaqui ninacž chiita taku zumpacha tantiyaquiča, werara ana werara paljayñi, jalla nii. ³⁰ Yoozqui tsjii julzi žoñžquiz taku tjaaquiz niqui, nekztan nii ora chiiñiqui nužquiz apatatasacha, niž čhiizquiztan. ³¹ Jilanaca, cullaquinaca, paljayñi žoñinacaqui niž jaru niž jaru paljayz waquiziča, parti criichinacž Yooz taku zumpacha zizajo, nižaza juc'anti Yoozquin kuzziz pek'inchayta cjejajo. ³² Nii Yooz taku paljayñi žoñinacaqui persun kuzquiz zuma ewjas waquiziča, niž jaru niž jaru paljayzjapa. ³³ Iclizquiziqui Yoozqui anaž tsjiiza tsjiiza arañi pecča. Iclizziz žoñinacžtan ajcžcu zuma litituma Yoozquin rispita. Zuma walikaz ajcz waquiziča. Jalla nuž pecča Yoozqui.

Jalla tuž criichi žoñinacaqui ajczñipanča tjapa wajtquiziqui. ³⁴ Nižaza iclizquiziqui maatak criichinacaqui ch'ujupanž želasacha, anaž čhiiz waquiziča. Nižaza maatak criichinacaqui luctakž mantuquiz cjistanča. Jalla nuž cjiča cijjrta Yooz takuqui. ³⁵ Maatakaqui tsjii puntu ana zuma intintičhaj niqui, kjuyquin persun luctakžquiz pewcznaquiča zuma intintizjapa. Nii ajcztiquizpacha ana pewcznaquiča, criichinacž-tajapa ana ombrawillta cjejajo.

³⁶ Ančhucqui nii tjaaajinta jaru kamz waquiziča. Yooz takuqui ančhucaquiztan anaž kalltiča. Nižaza anača ančhuc alajquizkaz Yoozqui taku tjaachi. Weriž tjaaajintacama kamča tjapa iclizziz žoñinacaqui. ³⁷ Jakziltat Yooz taku paljayz kamañchiz cječhaja, nižaza jakziltat Espiritu Santuž tjaata kamañchiz cječhaja, jalla ninacžlaqui tii weriž cijjrta taku pajstanča. Jalla tii takuča Yooz Jilirž mantitaqui. ³⁸ Jakziltat tii weriž cijjrta taku ana pajz pecčhaj niqui, parti criichinacaqui nii žoñžquiz anaž pajaquiča. Nii žoñiqui anapanž Espiritu Santuž tjaata kamañchizqui.

³⁹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, tužuča chekanaqui. Yooz takunaca paljayz kamañquiz kuz tjaa. Pero tsjii žoñiqui ana pajta tawkžtan chiyaquiz niqui, jalla nii chiiñi žoñžquiz anaž atajz waquiziča. ⁴⁰ Jilanaca, cullaquinaca, iclizquiziqui zuma jurmali cultu paaz waquiziča, nižaza ajcztiquiz paljayñinacaqui niž jaru niž jaru čhiiz waquiziča.

15

JESUCRISTUŽ JACATATTA PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, weriž tjaaajinta takunaca cjuñskatz pecuča. Wejrqui werar liwriiñi Yooz taku tjaaajinchinča. Nižaza weriž tjaaajintanaca nonžcu ančhucqui catokch-inčhucča; nižaza nii tjaaajintacama kamzjapa tjup kuzzizčhucča. ² Nižaza liwriiñi Yooz taku tiraž catokaquiz niqui, nii liwriiñi Yooz takuž cjen ančhucqui tsjan tsjan ujnacquiztan liwriita cjequiča, tsjan zuma kamzjapa. Juñta kuzquizkaz catokchižlaj niqui, nii juntuñallakaz catoktiquiztan ultimu ana liwriitaž cjequiča.

³ Wejrqui ančhucaquiz juc'ant chekan takunaca tjaaajinchinča. Tuquiqui wejtquiz zakaz nii zuma takunacaqui tjaaajintatača. Jalla tužuča nii tjaaajinta takunacaqui. Jesucristuqui učhum uj laycu ticziča. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz cijjrtatažlaja, jalla nii cijjrta jaru cumplissiča. ⁴ Nekztanaqui Jesusiž curpuqui tjatžtatača. Nekztanaqui nuž tjatžtiquiztan čhjep majquiztan ticziquiztan jacatatchiča. Jaknužt Yooz tawk liwruquiz tuquitan cijjrtatažlaja, jalla nii jaru cumplissiča. ⁵ Jacatatžcu Jesucristuqui Pedružquiz parizichiča. Nekztanaqui niž illzta apostolanacžquiz parizichizakazza. ⁶ Nekztanaqui niž wiruñ pjijska patac jilanac ajcziquiz parizichizakazza. Jila parti ninacaqui tira žejtča, tsjii kjažta žoñinacakaz ticziqui. ⁷ Niiž wiruñ Jacobžquiz parizichizakazza. Nekztanaqui tjapa niž illzta apostolanacžquiz parizichizakazza.

⁸ Ultimquiziqui wejtquiz zakaz parizichiča. Wejrqui parti apostolanacžquiztan wirwirilla Yooz partiqui luzzinča. ⁹ Wejrqui parti apostolanacžquiztan ana ancha waquizuča. Tuquiqui wejrqui Yoozquin criichinacž quintra ojklayiñtača. Jalla nižtiquiztan anatača Cristuž apóstol cjita cjichuca. ¹⁰ Yooz wejtquiz okzñiž cjen,

wejrqui apóstol kamañquiz uchtit'cha. Pero ana ina Yoozqui wejr utchi'cha. Wejrqui apóstol kamañquiz juc'anti jilacami langzin'cha nii parti apostolanac'quiztan. Nii langztiquiztan wejrqui ana honorchiz cjichuca'cha, Yoozza honorchizqui. Yoozqui wejtquiz wali yanapchi'cha, apóstol kamañquiz zuma cumplisjapa. ¹¹ Nužulkazza nii puntuqui. Chekpacha'cha wejrnacqui an'chucaquiz liwrii'ni Yooz taku paljaychintqui. Jaziqui an'chucqui nii liwrii'ni taku tjapa kuztan catokchin'chuc'cha.

ŽOŇINACAQUI JACATATAQUIČHA

¹² Jaziqui wejrnacqui tjaajinchin'cha, Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchi, jalla nii. Yekjap an'chuczti chii'ni'cha: “Žoñinacaqui ticzcu ana jacatatasac'ha”. ¿Kjažta nižta cjesajo? ¹³ Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, Jesucristuqui anapaj jacatatchi cje'chani. ¹⁴ Nižaza Jesucristo ana jacatatchižlaj niiqui, jalla nižtiquiztan wejrnacaž paljayta liwrii'ni taku nuž cjenaqui inapankat cje'chani. Nižaza an'chuca Cristužquin criichi kamañqui inapanzakat cje'chani. ¹⁵ Wejrnacqui “Yoozqui Cristo jacatatskatchi'cha” jalla nuž cjiwchiya. Ana jacatatchižlaj niiqui, wejrnacqui toscar tisticužtakazlani Yooz puntuquiztanani. Ticzi žoñinacaqui ana jacatattasaž niiqui, Yoozqui Jesucristo anapaj jacatatskatchi cje'chani. ¹⁶ Ticzi žoñinacaqui ana jacatattasaž niiqui, Jesucristupacha anapaj jacatatchi cje'chani. ¹⁷ Nižaza Jesucristuqui anapan jacatatchižlaj niiqui, an'chucaž nižquin tjapa kuztan criitaqui inapankat cje'chani. An'chuca ujquiztan anapan liwriita cje'chani. ¹⁸ Nižaza Jesucristužquin criichi ticzi žoñinacaqui ninacž ujchiz cjen casticta cje'chani. ¹⁹ Jesucristužquin criichinacaqui ultim liwriiz ora tjewža. Nii tjewzqui inakazlaj niiqui, učhumqui ana criichi žoñinac'quiztan juc'anti incalltaž cje'chani.

²⁰ Pero ultim werara Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchipan'cha. Jalla ni'cha primir ticziquiztan jacatatchi žoñiqui, primira pookchi zkala ricujtažtakazza. ²¹ Primirquiztanpacha tsjii žoñiž uj paachiž cjen, tjapa žoñinacaqui ticstan'cha. Jalla nižtakaz tsjii žoñiž cjen tjapa Jesucristužquin criichi žoñinacaqui jacatataqui'cha, Yooztan wiñaya kamzjapa. ²² Adán cjita žoñiž cjen tjappachaž ticža, jalla nižtakaz Jesucristo cjita žoñiž cjen tjapa nižquin criichi žoñinacaqui jacatatskatta cjequi'cha. ²³ Nižaza tjapa criichinacaqui jaknužt Yooz mun'chaja, jalla niicama jacatatskatta cjequi'cha. Jesucristo, ni'cha primiraqui. Nekztan Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui niž parti žoñinacaqui jacatataqui'cha. ²⁴ Jalla niž wiruñ niž parti žoñinacaž jacatattiquiztan, tii muntuquiz tucuzin'znaqui'cha. Nekztan tjapa Jesucristuž quintra jilirinacami, nižaza niž quintra mantiñinacami, nižaza niž quintra azzinacami, jalla tjappacha liwj tjatantaž cjequi'cha. Jalla nekztanaqui tjapa mantizqui Yooz Ejpžquin intirjitaž cjequi'cha. ²⁵ Pero anziqui Cristuqui tira mantistan'cha niž quintrarionaca liwj atipscama. Niiž quintranaca tjewcžtažokaz cjequi'cha. ²⁶ Ultimquiziqui ticzqui atiptaž zakaz cjequi'cha. Ticzqui ana iya želaqui'cha. ²⁷ Yoozqui Cristo utchi'cha tjappacha mantizjapa. Yooz Ejpkazza ana Cristuž mantuquiz žejl'cha. Jalla nii puntu kjana'cha. Tjapa nekztanaqui Cristuž mantuquiz žejl'cha. ²⁸ Yoozqui Jesucristo utchi'cha, tjappacha mantizjapa. Ultimquiziqui Jesucristo Yooz Majchqui tjapa tii muntuquiz žejl'ñinacami atipžcu, niipachaž Yooz Ejpž mantuquiz cjequi'cha. Yooz Ejp'cha wiñaya juc'ant chekanaqui cjequi'cha, tjappachquiztanaqui.

²⁹ Tsjiilla cjesac'ha, jacatatz puntuzakaz. An'chucaltaž tsjii cuzturumpi žejl'cha, criichi žoñiqui ima bautistan, ticziž cjen, žejt'ni criichi žoñiqui nii ticzi criichiž cuntiquiztan bautismo tanz'ni'cha. Ticziquiztan ana jacatatchi cje'chaja, ¿Kjažtiquiztan nižta paa an'chucjo? ¿Čhjuljapa bautismo tanžjo? ¿Ticzi žoñž cuntiquiztanajo?

³⁰ Nižaza ticziquiztan ana jacatatchi cje'chaj niiqui, ¿Kjažtiquiztan wejrnacqui zapuru sufrican Yooz taku paljayz kamañquiz tira ojklajo? ³¹ Apóstol kamañquiz ojklayan an'chucqui Jesucristo Jiliržquin criichin'chuc'cha. Jalla nuž cjen cuntintuž wejrqui. Jalla nuž chiican werar razunal chiyu'cha. Nižaza zapuru wejrqui ticz llaquizican želu'cha, apóstol kamañquiz ojklayan. Jilanaca, jalla nuž chiican, werar razunal chiyu'cha. ³² Wejrqui Efeso cjita wajtquin preso cjicanaqui anawal q'uit animalanacžtan kichjaskattata'cha.

Ticziquiztan anažlaja jacatatni niiqui, weriž nuž sufritaqui inakat cječhani. Ana criichi žoňž pinsita jaru inapankazza weriž sufritaqui. Ninacaqui tuž cjiňičha: “Lujlžla, licžla, jaka kat učumqui ticznačan”, jalla nuž cjiňičha ana criichi žoňinacaqui. Ticziquiztan ana jacatattasaž niiqui, nuž cjiňi žoňinacaqui zuma razunchiztakat chiičhani. Pero ultimu žoňinacaqui jacatataquiča.

³³ Jaziqumi ančhucqui anaž incallskata. Ana zuma kamaňchiz mazinacchizčhucčhalaj niiqui, ančhucqui zuma kamaňquiztan tsjii kjutni chjichtaž cjesača. ³⁴ Ančhucqui zuma lijitum razunanacchiz cjisna; nižaza lijituma cjee; anaž uj paa. Yekjap ančhucqui Yooz puntunaca ana zuma zizza. Jalla nii ančhucquiz chiižinuča, ančhuc azajo.

JACATATCHI ŽOŇINACŽ CURPU PUNTU

³⁵ Cunamit tsjii žoňiqui pewcznačan, tuž cjican: “¿Jaknužt ticzi žoňinaca jacatataquejo? ¿Čhjuluž cherchi curpuchiz cjequejo?” ³⁶ Zumzu pewczni pewczičha. Semilla čhjaczcu, nii čhjacta semillaqui ana katchi cjequiž niiqui, ew zkala ana jecz-nasača. ³⁷ Nii čhjacta semillaqui anaž ew zkalapacha cjesača. Nii čhjacta semillaqui semillakazza, trigo cjenami, yekja cjenami, semillakazza, anaž ew zkalapacha cjesača. ³⁸ Semilla čhjactiquiztan jaknužt Yoozqui munčhaja, jalla nižta ew zkala ulanskatča. Čhjacta semillquiztan jama, punta puntaž ew zkala ulanča. Tjapa zkalanacaqui anača tsjiikaz. Punta punta žejlča. ³⁹ Jalla nižta iratača tii muntuquiz žejlni curpuqui. Žoňinacž curpuqui yekjača. Ch'iznacž curpuqui yekjača. ⁴⁰ Nižaza arajpachquin žejlñinacž curpuqui yekjača. Nižaza yokquiz žejlñinacž curpuqui yekjača. Arajpach curpuqui tsjemata cheechi tjeeža yokquiz žejlni curpuquiztan. ⁴¹ Tjuň kjanaqui tsjematača jiiz kjanquiztan. Nižaza tsjematazakazza warawarž kjanquiztan. Nižaza tsjii warawarž kjanaqui tsjematazakazza yekja warawarž kjanquiztanaqui. ⁴² Jalla nižta iratača jacatatzqui. Ticzi curpuqui tsjematača jacatatchi curpuquiztan. Nii ticzi curpuqui tjatža, nižazaž mojčča. Nii jacatatchi curpuzti ana ticznasača, nižaza ana mokasača. ⁴³ Nii ticzi curpuqui ana honorchizza. Nii jacatatchi curpuzti zuma honorchizza. Nii ticzi curpuqui ana azzizza. Jacatatchi curpuzti walja azzizza. ⁴⁴ Nižaza ticzzuca curpuqui tii muntuquiz kamzjapa curpukazza. Jacatatchi curpuqui tsjematača, wiňaya kamzjapa. Tii muntuquiz kamcan, žoňinacaqui curpuchizza. Nižta zakaz jacatatzcu curpuchiz zakaz cjequiča, wiňaya kamzjapa.

⁴⁵ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tuquita žoňiqui Adán cjitatača, nižaza žejtñi curpuchiztača, tjapa niž majch maatinacžtajapaqui”. Cristuqui Adanžtapachazakazza. Jalla niiqui wiňaya žetiž tjaača, tjapa nižquin criichi žoňinacžtajapaqui. Yooztan kamz, jalla niča wiňaya žetiqui. ⁴⁶ Tii muntuquiz žoňinacaqui kamča žejtñi curpuchiz. Wiruňaquí jacatatzcuqui žoňinacaqui wiňaya žejtñi curpuchiz cjequiča. ⁴⁷ Tuquita žoňiqui yok pjilquiztan paatača. Wiruňta žoňiqui, Jesucristo Jiliriqui, arajpachquiztan tjončiča. ⁴⁸ Tii yokquiz kamni žoňinacž curpuqui Adanž curpu iratača. Nižaza Yooztan arajpachquin kamni criichinacž curpuqui Jesucristuž jacatatchi curpu iratača. ⁴⁹ Učumnacaqui Adán irata curpuchizza. Pero jacatatzcu Jesucristo irata kamaquiča, ew curpuchiz.

⁵⁰ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntu tjaajnuča, ančhucquiz zizkatzjapa. Janchichiz nižaza ljokchiz curpuqui arajpach waitquin ana luzasača. Nižaza tii mojčni curpuqui anaž wiňaya žetasacha arajpachquin. ⁵¹ Tsjii zakaz ančhucquiz zizkatz pecučha. Tjapa criichinacaqui anaž ticznaquiča. Pero tsjii ratullakaz curpunacaqui campiižintaž cjequiča. ⁵² Tsjii čhjuiqui jaknužt ch'ipquinižlaja, jalla nuž tsjii ratulla curpu campiižintaž cjequiča. Arajpach anjilaž trompeta tjawžtan, curpunacaqui campiižintaž cjequiča. Nii trompeta tjawžtan, ticzi žoňinacaqui jacatatskattaž cjequiča, ana iya ticzjapa. Nižaza žejtñi žoňinacž curpunacazakaz campiižintaž cjequiča. ⁵³ Tii yokquiz žejlni curpuqui anaž wiňaya tjurni cjesača. Jalla nižtiquiztan učumqui ew curpuž tanstanča wiňaya žejtzjapa. Nižaza učum ticzni curpuqui anaž wiňaya tjurni cjesača. Jalla nižtiquiztan učumqui ana ticzni curpu tanstanča. ⁵⁴ Učumnacaqui ew

wiñaya zejtñi curpuchiz cjequiĉha, niżaza ana ticzñi curpuchiz. Jalla nuż wattan Yooz takuqui cumplissi cjequiĉha. Yooz takuqui tuż cjiĉha: “Ticzqui atipĉtaż cjequiĉha. Jalla niżtiquiztan ana iya ticz želaquiĉha. ⁵⁵ Niżaza ticzqui anapanż iya atipaquiĉha”. Ticzqui anaż iya žoñinacżquiz llaquita cjiskataquiĉha. ⁵⁶ Ujchiz cjen ticz žejlĉha. Niżaza ticzqui žoñinacżquiz llaquita cjiskatĉha. Niżaza tuquita cjiĉrta liiqui žoñinacżquin persun ujnaca tjeeža. ⁵⁷ Wejrqui Yoozquin ancha gracias cjican tjaa-uĉha. Jesucristo Jilirż cjen uĉhumqui ticzquiztan atipaquiĉha.

⁵⁸ Jalla niżtiquiztan, weriż pecta jilanaca, Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee, niżaza Yoozquin tjup kuzziz cjee, niżaza Jesucristo Jilirż tjaata kamañquin juc'anti juc'anti kuz tjaa. Anĉhucqui zizza, Jesucristo Jilirżtajapa langzqui anaĉha inaquí.

16

CRIICHINACŻTAJAPA PAAZ JUNTIZ PUNTU

¹ Tsjii zakal chiiżinuĉha, criichinacżtajapa paaz juntiz puntuquiztan. Jaknużt Galacia provinciquin wejrqui tjapa iclizziz žoñinacżquiz chiiżinčinĉhalaja, jalla niżta irata anĉhucaquiz chiiżinuĉha, paaz juntantiz waquiziĉha, pori criichinacżquiz yanapzjapa, jalla nii. ² Zapa siman tumincuqui anĉhucqui anĉhucaż cantiquiztan jama t'akz waquiziĉha. Jalla nuż t'akzcu chjojwaquiĉha wejt tjonzcama. Nekztan weriż tjontan, ana žoñ žoñiżquiztan apura ojklaycan paaz juntantichuca. Anĉhucaż t'akzta paazqui listupachakaz cjequiĉha. ³ Niżaza anĉhucqui tsjii kjaż jilanaca illz waquiziĉha, nii juntantita paaz chjichñijapa Jerusalén wajtchiz criichinacżquiz. Niżaza anĉhucqui nii illzta jilanacżquiz tsjii carta credencialż tjaaquiĉha. Nekztanaqui wejr tjonzcu, wejrpachal ninaca cuchanżcaĉha Jerusalén watja. ⁴ Wejr ojkchuca cjequiż niiqui wejttan chicaż okaquiĉha ninacaqui.

TSJII KJAŻT PUNTUNACA

⁵ Ima tjoncan, wejrqui Macedonia yokaran ojklayasaj cjiwĉha. Wiruñaquí Corinto irantasaj cjiwĉha, anĉhucaquiz tjonzjapa. ⁶ Irantiżcu tsjii kjaż maj kamaĉhan, uz cunamit nicju sac timpu wataĉhani. Nekztanaqui anĉhucqui wejt ojklayzjapa yanapasaĉha, jakzi ojcz cjenami, jalla nii. ⁷ Wejrqui tsjii upacama watcankaz ana tjonz pecuĉha. Antiz tsjii kjaż maj anĉhucatan kamz pecuĉha, Yooz Jiliríż munan. ⁸ Pero Efes wajtquin kamaĉha Pentecostes tjuñicama. ⁹ Tii Efes wajtquíz ancha Yooztajapa langz žejlĉha. Niżaza zumpachapan langznan, walja žoñinacaqui criyaĉhani. Niżaza walja Yooztajapa langzñi quintra žoñinaca žejlĉha.

¹⁰ Timoteoż irantiżquitan, anĉhucqui Timoteoż kuz cuntintupanż cjiskataquiĉha. Niiqui Yooz Jiliríżtajapa langža, wejr irata. ¹¹ Jalla niżtiquiztan anaż jecmi anĉhucaquiztan nii Timoteo iñarasaĉha. Antiz anĉhucqui juc'antiż yanapaquiĉha, nii zuma cuntintu tira ojklayajo. Niżaza nii yanapaquiĉha, wejr chertzñi quejpĉcajo. Tekzi wejrqui Timoteo tjewznuĉha parti criichi jilanacżtan.

¹² Apolos jilż puntuquiztan tiil maznuĉha. Wejrqui ancha niiżquiz rocchinĉha, yekjap jilanacżquiz cumpañt'ajo, anĉhucaquin chertzñi. Parti jilanacżtan ojcz cjen Apoluquí ana okawk cjichiĉha. Wiruñ niiqui anĉhuc chertzñi okaĉhani, atchucaż cjen.

¹³ Anĉhucqui persun kamaña cwitaza. Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Yooz aztan tjup kuzziz cjee. ¹⁴ Čhjulu paacanami zuma munaziñi kuzziz cjee.

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, anĉhucqui zizza. Acaya yokquiz Estefanasqui niiż jamilanacżtanpacha primira Yoozquin criichiĉha. Nekztanaqui ninacaqui parti criichi jilanacżquiz yanapzjapa kuz tjaachiĉha. ¹⁶ Jalla niżta kuzziz žoñinacż tawk jaru kama. Niżaza tjapa niżta criichinacżquiz yanapñinacami, niżaza Yooztajapa langzñinacami rispitaquiĉha. Niżaza ninacż tawk jaru kama. ¹⁷ Estefanastan Fortunatżtan Acaicużtan jalla ninacaż tjontan, walja cuntintutaĉha wejrqui. Anĉhucaż ana wejttanż žejlchucaż cjen, ninacaĉha anĉhuc cuntiquiztan wejr yanapchiquí. ¹⁸ Wejttan kamcan ninacaqui

wejt kuzquiz amtaychiča, jaknužt ančhuca kuzquiz amtayčhaja, jalla nižta. Nižta žoñinacaqui, rispittaj cjila.

¹⁹ Asia provinciquin žejlñi jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Aquilžtan Priscilatan, nižaza ninacž kjuyquiz ajczñi jilanacžtan, jalla tjapa ninacaqui ančhuc crichinacžquin tsaanžquiča, Jesucristo Jilirž tjuuquiz. ²⁰ Nižaza tjapa criichi jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Nižaza ančhucaquiz porapat zuma kuztan tsaanassnaquiča.

²¹ Wejrqui Pablutča. Persun kjaržtan tii weriž tsaanta litraqui cijjruča.

²² Jakziltat Jesucristo Jiliržquin ana kuzziz cječhaja, nižaza quintra cječhaja, jalla niiqui anawalquiz uchtaž cjequiča. ¡Učhum Jesucristo Jiliri urej tjonla!

²³⁻²⁴ Nižaza Jesucristo Jiliri qui ančhucaquiz zuma yanapt'ila. Nižaza wejrqui tjapa ančhucaquin k'ayichučha Jesucristuž cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS CORINTIOS

¹ Wejr Pabluqui Jesucristuž illzta apostoltča. Yoozqui niž munañpi jaru tii apostol puestuquiz wejr utchiča. Jaziqui tii cartal apayžcuča ančhucaquin Corinto wajtchiz žoñinaca. Wejtta Timoteužtan ančhucaquin tsaanžcuča. Nižaza tjapa Acaya yokquin kamñi žoñinacžquin tsaanžcuča. Ančhucqui Yoozquin criichiž cjen Yooz icliz žoñinacčhucča. ² Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz yanapt'ila. Nižaza ančhucaquiz walikaj kamkatla.

YOOZ EJP ANCHA OKZŃI NIŽAZA KUZŃI KUZIZ

³ Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquiz honora waytitaj cjila. Yooz Ejpqui okzñi kuzzizpanča, nižaza sufrita žoñinacžquiz zumpacha kuzñipancha. ⁴ Wejrnacaž sufranami Yooz Ejpqui kuzñipancha, nizatpacha wejrnacaž sufrita jilanacžquiz kuzjapa. Nekztanaqui wejrnacqui sufrita jilanacžquiz maznasača, “Yoozqui amquiz kuznasača”, cjican. Nižaza wejrnacpacha ninacžquiz kuznasača. ⁵ Jesucristužquin criichiž cjen Jesucristuž irata ancha sufručha. Nižaza Jesucristučha wejrnacaquiz zumpacha kuzñiqui. ⁶ Jaziqui wejrnacqui ančhucaquiz tsjan zuma kuznasača. Nižaza Yooz taku paljaycan ančhucaltajapa sufručha, ančhuc liwriyta cjisjapa. Nižaza wejrnacqui Yooziž kuztača. Jaziqui nižtakaz ančhucaquiz kuznasača. Nekztan ančhucqui kuzta kuzziz cjen sufrisnaca wataquiča, ana ančhuca kuz turwayskatžcu. Jaziqui ančhucqui wejrnac irata sufrican, pasinziz kuztan awantasača. ⁷ Ančhucqui tjurt'iñi kuzzizčhucča. Jalla nužupanča ančhucqui. Ančhucqui wejrnac irata sufričha. Nižaza Yoozqui ančhucaquiz zakaz kuznaquiča. Jalla nužupanž cjequiča.

⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii puntunaca ančhucaquiz zizkatz pecučha. Asia yokaran ojklaycan, ancha sufrichinča. Jalla nuž sufrican azi upzižtakaz cjissintača, ticzmayažtakaztača. ⁹ Jalla nižta sufritiquiztan kuzquiz tantiichinča, ticzucapan, jalla nii. Pero Yoozza ticzinacami jacatatskatñiqui. Jalla nižta sufrichinča, persun azquizimi nižaza pinsitanacquizimi ana kuzziz cjisjapa, antiz Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa. ¹⁰ Ultimquiziqui Yoozqui wejr liwriichiča, nii ticzmaya ojklayta pruebanacquiztan. Nižaza wilta nižta prueba tjonaquiz niiqui wilta Yoozqui wejr liwriyaquiča. Yoozquin kuzziz cjican, jalla nužupanča wejt razunaqui. ¹¹ Ančhucqui wejtquiz mayizinalla, wejt pruebanacquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nuž ančhucaž ancha mayizintaž cjen liwriital cjeeča. Jalla nekztan weriž yanaptaž cjen anchucqui Yoozquin gracias cjican chiyasača. Jaziqui wejtajapa mayizinalla.

PABLO CORINTO WAJTQUIN OJKZ PECATČHA

¹² Wejrqui ančhucatan, nižaza tjapa žoñinacžtanami Yooz zuma kamañchiz kamchinča, zuma lijituma. Ana pizc kuzziz kamchinča. Wejt kuzquiz zizuča anal toscara chiyučha, weraral chiyučha. Jalla nižta zuma kamcan, ana žoñiž pinsita jaru kamchinča. Okzñi Yoozqui wejtquiz yanapchiča, nižta zuma kamzjapa. Jalla nižta zuma kamtaž cjen cuntintučha wejrqui. ¹³ Weriž cjiirtaqui zuma werara zakazza. Liican, ančhucqui kjanaž intintasacha. Ana incallñi kuztan cjiiržcuča. ¹⁴ Yekjapanacaqui ančhucaquiztan wejt kuz pajča. Wejt kuzqui juc'anti zumpacha pajspanča ančhucqui. Nekztan Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui ančhucqui weriž cjen cuntintuž cjesača, jaknužt wejrqui ančhucaž cjen cuntintul cjeeča, jalla nižta. ¹⁵ Ančhucatan wejtta walikazza. Jalla nužupanča. Jalla nižtiquiztan weriž ojklaytiquiz ančhucaquin wilta tjonz pecaytuča. Nekztan ančhucqui pizc wilta cuntintu cjiskattaž cjitasača, weriž pizc wilta tjonžtiquiztan. ¹⁶ Primiraqui Macedonia cjita provinciquin ojkan ančhucaquiz tjonz pecaytuča. Nekztan Macedoniquin ojkažu wilta ančhucaquiz tjonz pecaytuča. Jalla nuž ančhucqui wejr yanaptasača, Judea yokquin irantizjapa. Nužupan tantižcu ana atchinča. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan yekjap žoñinacaqui wejtjapa chiichiča,

Pabluqui p'ajpacužtakaz chiichiča, cjican. Anača werara ninacž tantiitaqui. Wejrqui ana tantiyińča ana criichi žońižtakaz. Ana criichi žońinacaqui p'ajpawc razunchiz chiyasača. ¹⁸ Lijitum Yoozqui zizza, wejrqui anača p'ajpacužtakaz chiichintqui, nii ¹⁹ Silvanužtan, Timoteužtan, wejttan, jalla wejrnacqui anapan p'ajpawc razunanaca chiichintqui. Ančhucatan kamcan Jesucristo Yooz Majch puntuquiztan lijituma chiichinča. Nižaza Jesucristuqui zuma lijitumača. Niiž chiita taku cumplińipanča. ²⁰ Nižaza tjapa Yooz taku cumplińipanča. Jalla nižtiquiztan Jesucristuž cjen Yooz tawkquiztan “Nužoj cjila” cjińča. Nuž cjican Yoozquin honora tjaa-uča. ²¹ Nižaza Yoozza wejtnacquizimi ančhucaquizimi Jesucristužquin tjurt'ińi kuzziz cjiskatńi. Nižaza Yoozza wejr utchiqui, niiž apóstol cjisjapa. ²² Yoozqui nii tjeeziča, nižaza wejtnaca kuzquiz niiž Espiritu Santo luzkatchiča. Jalla nižtiquiztan kjana tjeeztača, Yooz žońinacača wejrnacqui, nii.

UJCHIZ ŽOŃI PERTUNTA

²³ Jilanaca, cullaquinaca, Corinto wajtquin tsjii tjonzńi okitača. Pero ana tjonchinča, ančhuc ana ujzjapa. Jalla niiča ana wejr tjonńi razunaqui. Yoozqui zizza, weraral cjiwča wejrqui. ²⁴ Ančhucqui Yooz mantuquiz žejlča, anaž wejt mantuquiz. Pero ančhucaquiz chiižinačaj niiqui, yanapz pecuča, ultimu ančhuc juc'anti cuntintuž cjisjapa.

2

¹ Wejrqui tantiichinča, imazi ančhucaquin wлта tjonzńi. Wilta llaquiskatz anal pecatuča. ² Ančhucaquiz llaquiskatasaz niiqui, anaž čhjulumi wejtquiz cuntintu cjiskatasacha. Ančhucča wejtquiz cuntintu cjiskatńi. Jalla nižtiquiztan ančhucaquiz ana wлта llaquiskatz pecatuča. ³ Jaziqui ančhucaquin tjonz cjenpacha tuqui cjiřžquichinča zumpacha ewjt'ican, ančhuc anawalinaca azquichjapa. Nekztan wejrqui ančhucaquin irantižcu, cuntintu cjeeča, ana llaquita. Ančhucča wejtquiz cuntintu cjiskatńi, ¿ana jaa? Weriz cuntintu cjen ančhucqui zakaz cuntintuž cjesača. Jalla nužupanž cjesača. ⁴ Tuqui cjiřžquican, ančhucajapa ancha kuzquiz sint'iskatchinča nizaza llaquisinča, kaazcama. Jalla nuž cjiřžquican anal ančhuc llaquiskatz pecatuča, antiz wejt zuma munazińi kuz tjeez pecaytuča. Ančhucatan ancha munazuča. ⁵ Nii ana wali kamńi žońi qui ančhucaquiz ancha llaquiskatchiča. Wejtquiz zakaz llaquiskatchiča; pero ančhucaquiz juc'anti. Cunamit anaž tjapa ančhucaquiz llaquiskatchižlani, pero jila partipan ančhucaquiztan. ⁶ Jila parti ančhucqui nii ana wali kamńi žońi casticchinčhucča, nižaza chjaawjkatchinčhucča. Nužquizkaz cjila. ⁷ Anziqui niižquiz pertunz waquiziča, nižaza niižquiz kuz waquiziča, nii žońi ana juc'anti upa kuz cjisnajo. ⁸ Jaziqui ančhucaquiz rocuča, niižquiz zuma munazińi kuz wлта tjeezjapa. ⁹ Tuqui tii puntuquiztan ančhucaquiz cjiřžquichinča, ančhuc zumpacha yanzjapa, tjapa weriz chiižinta cazzi, ana cazzi, jalla nii. ¹⁰ Nii ujchiz žońi qui ančhucaž pertuntažlaja, jalla niiqui weriz pertuntazakazza. Cristuž yujcquiziqui pertunuča, ančhuc juc'ant zuma cjisjapa. ¹¹ Nii ujchiz žońi pertunta cjis waquiziča, Satanás diablu ana učumnacaquiz atipskatzjapa. Diabluž ana wal mańanaca zizza uchumqui.

QUINTU ANCHA ZIZ PECCHIČHA PABLUQUI

¹² Troas watja irantichinča, Cristuž liwrińi taku paljayzjapa. Nekztan Jesucristo Jilirižtajapa langznan, muzpa žońinacaqui Yooz taku nonziča. ¹³ Pero Tito cjita jilžtan ancha zalz pecaytuča, ančhuc quintu zizjapa. Jalla nižtiquiztan wejt kuzqui anatača cuza. Jalla nižtiquiztan Troas wajtchiz žońinacžquiztan eccu, Macedonia yokquin ojkchinča. ¹⁴ Nicju tjapa ančhucž quintu nonzinča, walikazza ančhucqui. Yoozquin ancha gracias cjican chiyuča. Yoozpanča anawalinacquiztan wejrnaca atipskatchiqui. Nižaza tjapa kjutńi Yooz Ejpqui Cristuž puntuquiztan paljayta cjiskatča wejrnacaž cjen. Jaknužt tjapa kjutńi tsjii zuma ulura žkejtčhaja, jalla nižta irata wejrnacaž paljayta liwrińi taku tjapa kjutńiž ojkča. ¹⁵ Wejrnacqui zuma inzinužtakaz

Yoozquiz cuntintu cjiskatuča, Cristuž puntu paljaycan. Liwriita žoñinacžquizimi ana liwriita žoñinacžquizimi Cristuž puntu paljajuča. ¹⁶ Nii ana liwriita žoñinacaqui anapan catoktiquiztan juc'anti casticta cjequiča. Jalla nižtiquiztan weriž paljaytaqui ana wali chjonanchi žketñižtakazza ninacžtajapa. Pero nii liwriita žoñinacazti weriž paljayta catoktiquiztan juc'ant zumaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan weriž paljaytaqui zuma uluražtakazza ninacžtajapa. Jalla nižtiquiztan jequit Cristuž puntuquiztan paljayni puesto tanznasajo?

YOOZ UCHTA ŽONIČHA PABLUQUI

¹⁷ Wejrqui Cristuž puntu paljaycan anal negocio paa-uča; nižaza Yooz taku anal queruča yekjap žoñinacažtakaz. Wejrzi zuma lijituma paljajuča zuma kuzziz. Yooz uchta apostultča. Cristužtan wejttaan tsjii kuzziz cjen, Yooz Ejpqui zizza, liwriiñi Yooz taku lijituma paljajuča.

3

¹ Jalla nuž wejt puntuquiztan chiyanacqui, ančhucqui pinsačhani, wejr persunpacha honora waytiñi, jalla nii. Yekjapanacaqui tsjii carta nombramientužtan ojklayča. Nižta carta nombramientuqui wejtta ana pecza, ančhucacqui prisintizjapa. Nižaza ančhucacqui nižta carta anal mayasača. ² Ančhucpachača wejt carta nombramiento cuntaqui. Ančhucqui weriž paljaytiquiztan ew kamañchizza. Tjapa žoñinacaqui nii cherasača, nižaza pajasača. ³ Cristuqui ančhucacqui ew kamañchiz cjiskatča, weriž paljaytaž cjen. Jaziqui ančhucacqui ew kamañchiz tsjii carta nombramientužtakazza. Jalla nii cartacqui anača čhjul tintižtanami cjiirtaqui; anača čhjul mazquizimi cjiirtaqui. Yooz Espiritu Santuqui ančhucacqui kuzquiz luzziča, ew kamañchiz cjisjapa. Jaziqui ančhucacqui ew kamañchiz tsjii carta nombramientužtakazza.

CRISTUŽ LIWRIIÑI TAKU PALJAYZ

⁴ Ančhucča kjana tjeezñiqui, wejrqui lijitum apostoltqui, nii. Jalla nužupan cjiwča. Cristuž cjen nuž chiyasača Yooz yujcquiz. ⁵ Nuž cjan, zakaz cjiwča: Wejrpacha ana čhjul walimi paasača Yooztajapa. Čhjul Yooztajapa wali paatami Yooz aztanpankaz paatača. Inakaztča wejrqui. Pero Yoozqui wejr illižča, niž apóstol cjisjapa. ⁶ Yoozpacha wejr utčiča niž ew compromis puntu paljayni ojklayzjapa. Nii ew compromisuqui anača Moisés cjiirta liiquiztan, antiz Espiritu Santužquiztanča. Nii cjiirta lii cjen žoñinaca infiernuquin okaquiča, castictaž cjisjapa. Espiritu Santuž cjen žoñinacaqui arajpachquin okaquiča, Yooztan wiñaya kamzjapa.

⁷ Nii Moises cjiirta liiqui maznacquiz litranacžtan cjiirtatača. Nii cjiirta lii tanžcu, Moises yujcqui walja c'ajčiča. Jalla nuž Moises yujc walja c'ajan, parti Israel žoñinacaqui niž yujc ana cheržni atčiča. Moises yujcqui jalla nuž c'ajniž cjen, zumat zumat upa c'ajčiča. Yoozqui jalla nižta lii tjaachiča, honorchiz cjisjapa, žoñinaca ana liwriiñi cjenami. ⁸ Yoozqui niž ew compromiso juc'ant honorchiz cjiskatchiča. Ew compromisuiztan Espiritu Santuqui žoñinacžquiz liwriiskatča. ⁹ Nii honorchiz lii ana cumplitiquiztan učumqui castictajapa cjissinčhumča. Pero ew compromiso catokchiž cjen učumqui Yooz yujcquiz zuma cjissinčhumča, ana ujchiz. Juc'ant honorchizza nii ew compromisuqui. ¹⁰ Tuquiqui Moisés liiqui honorchiztača. Anzta ew compromisuiztan nii tuquita liiqui ancha upa honorchizza, nii anzta compromisuqui juc'ant honorchiz cjen. ¹¹ Nii liiqui Cristuž tjonzcama mantizjapakaz tjaatatača. Nekztan ana iya walča. Nii ew compromisuizti wiñayaž tjuraquiča. Jalla nižtiquiztan juc'ant honorchiz žejlztanča.

¹² Jalla nii ew compromiso ut'aytaž cjen wejrnacqui uchtača, wiñaya liwriiñi taku paljayzjapa. Jalla nižtiquiztan tjup kuztan kjanacama chiyuča. ¹³ Nii Moises irata anal paa-uča wejrnacqui. Moisesqui niž c'ajni yujc chjoziča, parti Israel žoñinaca ana chertzjapa, nii yujc c'ajni katzcama. Moises yujcqui ana tira c'ajniča. Nii tuž cjiča, liiqui anaž tira walča, apatatta, jalla nii. ¹⁴ Wejrnacqui liwriiñi puntuquiztan kjanacama

chiyučha. Pero Israel žoñinacazti nii puntu ana intintazzičha. Chojru kuzzizpantačha anzcama ana intintazza. Moises lii liiču nii liiquizkaz pinsičha. Cristužquin kuz tjaaz ana pinsičha. Pero Cristužquin kuz tjaachiž cjenkaz liwriiñi Yooz puntu intintazñi cjesačha. ¹⁵ Anzcama Moises lii liicanami ana liwriiñi Yooz puntu intintazasačha jila parti judío žoñinacaqui. ¹⁶ Jesucristo Jiliržquiz kuz tjaažcu, nekztanž liwriiñi Yooz puntu intintazasačha. ¹⁷ Jesucristo Jiliriqui Yooz Espiritužtan tsjii kuzzizza. Nižaza jakziltiž kuzquiz Jesucristuž Espiritu žejlčhaja, jalla niiqui liwriitapanž cjequičha. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan liwriitaž cjen, tjapa učumqui Jesucristo Jilirž honoraž tjeeža, tsjii ispijužtakaz. Nižaza učumqui zumat zumat Jesucristuž irata juc'ant zuma cjissa. Nižaza niž irata juc'ant juc'ant honorchiz cjissa. Jalla nuž učumnacaltajapa cjiskatčha Jesucristo Jilirž Espirituqui. Nužupančha Yoozqui učumnacaltajapa.

4

YOOZQUI PABLO UTCHIČHA APOSTOL PUESTUQUIZ

¹ Jalla nižtiquiztan anal upa kuzziz cjesačha. Yoozqui niž okžni kuzziz cjen wejr apóstol puestuquiz utchičha. ² Jalla nii puestuquiz kamcan, wejrqui ana wali chjojzaka paaznaca, nižaza azzuca paaznaca ana wirapan paachinčha. Nižaza ana wali paaz mañanaca ana wira paachinčha. Nižaza Yooz taku anal tsjii kjutñi cjiyasačha. Antiz kjanacama werarapanikal chiyučha. Yoozza weriž chiitaqui zizñiqui. Nižaza weriž chiitiquiztan tjapa žoñinacaqui persun kuzquiz zizasačha, wejrtčha lijitum apostoltqui, jalla nii. Nuž cjiwčha, ana wali žoñinacaž wejtquiz uj tjojtnanami. ³ Weriž paljaytaqui zumzu takužtakazza ana criichi žoñinacžjapaqui. Ninacačha infiernuquin ojkñinacaqui. ⁴ Tii muntuquiz mantiñi diabluqui nii ana criichi žoñinacž kuz chojru cjiskatchičha, liwriiñi taku ana intintajo. Zur žoñižtakaz cjiskatchičha, Cristuž liwriiñi kjana ana cherajo, nižaza liwriiñi taku ana catokajo. Nii liwriiñi takučha ancha zumaqui. Ancha zuma Cristuž puntu chiičha. Jesucristučha Yooz Ejpž kuz tjeežñiqui. ⁵ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Wejrqui Jesucristuž puntuquiztankaz paljayučha. Ultim chawjc Jiliripankazza Jesucristuqui. Nuž cjiwčha. Jesucristuž honora waytučha; anačha wejt persun honora waytučha. Nižaza Jesucristuž mantuquiz ojklaycan wejrqui ančhuca piyunitčha, ančhuc yanapzjapa. ⁶ Tuquitanpacha Yoozqui mantichičha ween zumchiquiz kjana cjeajajo. Nii Yoozpachačha wejt kuzquiz kjanchiqui, liwriiñi Yooz taku zumpacha intintizjapa, ancha zuma Yoozpan pajzjapa. Jesucristuqui niž ancha zuma kamañchiz cjen Yooz kuzmi nižaza Yooz honora tjeezičha, učum nii zuma intintajo.

PABLUQUI ANCHA SUFRICHIČHA

⁷ Jaknužt zumanaca tsjii ljoc mazquiquiz chjojta cječhaja, jalla nižta irataž Yoozqui liwriiñi puntu wejtquiz cumpjiichičha žoñinacžquiz paljayajo. Jalla nuž Yoozqui wejr apóstol utchičha, niž juc'ant zuma azi tjeezjapa. Liwriiñi aziqui Yoozquiztankaz tjončha, anaž wejtquiztan tjončha. Žoñikazza wejrqui. ⁸ Wejtta ancha anawalinaca želanami, ultimquiziqui wejrqui atipačha. Wejt kuz turwayskatanami, anaž wejt kuz llajllasa. ⁹ Žoñinacaž wejr chjatkatanami, Yoozqui wejr ana zinalla ecčha. Wejtquiz ancha sufriskatcanami, žoñinacaqui wejr anaž akasačha. ¹⁰⁻¹¹ Jesucristužquin sirwican jakziquinami wejr ojklayučhaja, ancha sufručha, ticzmaya cjenami. Jalla nuž sufrican, Jesucristuž cjen tira žetučha; nižtajapa tii curpuquiz kamučha. Jesucristužquin sirwichiž cjen ancha sufručha. “Waj ticznaa; ticznaa” cjiwčha. Pero tii ticžni curpchiz žejtcanaqui, Jesucristuž cjen kamučha. ¹² Wejrqui walja sufrisnacal watučha. Wilta wilta ticzmayažtakaztačha, Cristuž puntu paljaycan. Pero weriž paljaytiquiztan ančhucqui Cristuž žeti tanchinčhucčha.

¹³ Yooz takuqui tuž cjičha: “Yoozquin kuzziz cjen, wejrqui chiyučha”. Jalla nižta irata wejrqui Yoozquin kuzzizza, sufrita kamcanami. Jalla nižta kuzziz cjen, chiichiyučha, Cristuž puntu paljaycan. ¹⁴ Nuž paljayučha, tuž zizcu: Yoozqui Jesucristo Jiliri jacatatskatchičha, nižaza Jesucristužtan chica wejrmi ančhucmi jacatatskatta cjequičha. Yooz yujcquin chjichtaž cjequičha. Čhjulumi sufrican, nii cjuñznučha. ¹⁵ Tjapa wejtquiz

watchinacaqui ančhucaltajapača. Liwriiñi Yooz taku paljayuča, juc'anti juc'anti žoñinaca Yoozquin kuzziz cjiskatzjapa, nižaza ninaca Yooziž yanapta cjiskatzjapa. Jalla nuž cjen tsjan tsjan žoñinacaqui Yoozquin gracias cjican chiyaquiča, nižaza Yoozqui juc'anti honorchiz cjequiča. Jalla nuž pecuča.

¹⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui anal llajllazuča. Kjažtami wejt curpu sufričhani wejt kuz zapuru tsjan tjupi cjissa; juc'anti Yoozquin kuzziztča. ¹⁷ Tii wirquiz kamcan sufričsui tsjii ratužtakazza; nekztan watča. Pero tii muntuquiz sufritiquiztan učhumqui arajpachquin wiñaya honorchiz cjequiča. Ancha sufrižcu, ancha juc'anti honorchiz cjequiča. Arajpachquin ancha zuma kamaquiča. ¹⁸ Nužupanž cjequiča, tii muntuquiz žejlñi cusasanacžquiz anača kuz tjaazqui. Antiz arajpach zumanacžquin kuz tjaaz waquiziča. Nekztan arajpachquin ancha honorchiz cjequiča. Cherta cusasanaca wataquiča. Arajpach zumanacazti wiñaya tjuraquiča.

5

PABLUQUI ARAJPACHQUIN OJKZ PECČHA

¹ Jalla tuž zizuča wejrqui. Tii žejtñi curpuqui ticziž cjequiž niiqui, Yoozqui ew curpuž tjaaquiča, Yooz paata curpu. Nekztan arajpachquin wiñaya kamača. ² Tii muntuquiz sufričanaqui anchal pasnuča ayincan. Ew arajpach curpu anchal pecuča, nekz kamzjapa. ³ Wejt kuzqui nii ew curpuchiz ancha pecča, tsjii ew zquiti cujtz pecas, jalla nižta. Ana curpuchiz anal cjis pecuča. ⁴ Tii curpuchiz sufričan, aynuča. Tii curpuqui ticznaquiča. Nižaza tii muntuquiz kamtaqui ana wiñayjapača. Jalla nižtiquiztan ew yekja curpuchiz cjis pecuča. Arajpachquin wiñayjapa kamz pecuča. ⁵ Yoozpachača nižtajapa wejr utčiča. Nižaza Yoozza niž Espiritu Santo wejt kuzquiz luzkatchiqui. Jaziqui arajpachquin kamspanča wejrqui.

⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui tjup kuzzizpanča. Tii curpuchiz kamcan, arajpachquin Yooztan chica ima žejlča. Pero arajpach wajtchiz žoñtča wejrqui. Jalla niil zizuča. ⁷ Tii muntuquiz kamcan, ana Yooz chercan kamuča. Pero ana cherta Yoozquin kuzzizpan kamuča ana niž cheranami. ⁸ Jalla nižtiquiztan tjup kuzziz želuča. Tii curpuquiztan ulanžcu, nižaza Yooztan chica arajpachquin kamcan, jalla nii walikaz cjesača. ⁹ Jaziqui žejtcanami, ticz cjenami, Yoozquin kuzziztča wejrqui. Weriž kamtiquiztan wejt Yoozquiz cuntintu cjiskatzpan pecuča. ¹⁰ Tjapa učhumnacqui Cristuž yujcquiz prisintistanča, pjalžta cjisjapa. Jaknužt tii muntuquiz kamtčhaja, zuma ana zuma, jalla niit jama pjalžtaž cjequiča. Jalla nuž pjalžtiquiztan zapa maynižquiz arajpach kamaña tjaataž cjequiča.

ŽOÑINACŽTAN YOOZTAN WALIKAZ CJESAČHA

¹¹ Jalla nižtiquiztan Jesucristo Jiliri ekscan zuma razunžtan ančhucaquiz chiyuča, zuma kamanchiz kamiñča, cjican. Toscara anal chiyuča. Wejt kamaña Yooz zizza. Wejr cjiwča, ančhucqui zakaz zizza zuma kamañchiz kamiñča, jalla nii. ¹² Jalla nuž chiican, persun honora anal waytiz pecuča. Antiz wejt puntuquiztan ančhucaquiz intintiskatz pecuča, wejtquiztan cuntintu cjisjapa. Jalla nekztanaqui ančhucqui wejt quintra žoñinacžquiz kjaaznasacha, zuma razuna tjaacan, “Pabluqui zuma kamiñča”, cjican. Wejt quintra žoñinacaqui žoñinacžquiztan honorchiz cjis pecča. Ninacžtajapa zuma kuz anaž importayča. Tucquin cjis, jalla niikaz importayča ninacžtaqui. ¹³ Wejrzi zuma kuzziz cjis anchal pecuča. Wejt quintra žoñinacaqui cjiñiča “Lucuratača Pabluqui”. Jalla nuž chiyanami Yooztajapakal kamuča. Yekjap žoñinacazti cjiñiča, “Zuma razunžtan chiiča Pabluqui”. Ančhucaltajapa zuma razunžtan chiyuča. ¹⁴ Jesucristuqui ancha okzñi kuzziz cjen tjapa žoñinacž laycu ticziča. Žoñinacž cuntiquiztan ticziča. Jalla nužupanča wereraqui. Jalla nuž tjapa kuztan criižcu, wejrqui Jesucristužquin sirwistanča, liwriiñi taku paljaycan. ¹⁵ Jesucristuqui tjapa žoñinacž laycu ticziča, žoñinacaž ana persunjapa kamajo, antiz Cristužtajapa kamajo. Jalla nižtiquiztan jakziltat ew kamañchiz kamčhaja, jalla ninacaqui Jesucristužtajapa kamz waquiziča. Jesucristuča

ninacž laycu ticziqui, nižaza jacatatchiqui. ¹⁶ Jaziqui Jesucristužtajapa kamcan, zizuča, žoñinacž kuzza chekanaqui, nii. Tuquiqui pinsatuča: Žoñinacž cherchi, pajk puesto ocupchi, wajt honora tanchi, jalla nižtanacača chekanaqui, nuž cjican pinsatuča, Cristuž puntuquiztanami. Ana criichi žoñinacž pinsitakaz pinsatuča. Anziqui ana iya nižta pinsuča. ¹⁷ Jaziqui tuž cjiwča: jakziltat Cristužtan tsjii kuzziz cjissaja, jalla niiqui ew kuzzizza, nižaza ew kamañchizza. Tuquita kamaña liwj ecta, ew kamañchizpan kamča.

¹⁸ Ew kuzmi nižaza ew kamañami Yooziž tjaatapanča. Cristuž cjen Yoozqui učhumnaca pertunchiča, niižtan učhumnacatan zuma cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejrnaça utchiča parti žoñinacžquiz Yooz pertunz puntu paljayajo, Cristuž cjen žoñinacžtan Yooztan zuma cjesača, cjican. ¹⁹ Yooz pertunz puntuqui jalla tužuča. Yoozqui Cristuž cjen tjapa žoñinaca pertunasača, niižtan ninacžtan zuma cjisjapa. Žoñinaca pertunžcu, ana ujchiz cjiskatča, ana casticta cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejrnaçaquiz cumpjiichiča, Yooz pertunz puntu paljayajo. ²⁰ Jalla nižtiquiztan Cristuž cuntiquiztan ojklayuča niiž takunaca paljaycan. Jalla nuž ojklayan Yoozqui weriž cjen ančucaquiz paljayča. Jaziqui Cristužtajapa ančucaquiz chiižinuča, Yoozquin kuz tjaalla, niižtan ančucatan zuma cjisjapa. Jalla nuž chiižinuča. ²¹ Cristuqui ana čjul uj paachiča. Učhum laycu Jesucristuqui Yooz yujcquiz učhum ujnacchiz cjissiča, učhumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjisjapa. Jalla nuž cjiskatchiča Yoozqui, niiž pinsitacama.

6

¹ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui Yooztan langznuča, žoñinaca Yoozquin kuz tjaajo. Jaziqui ančucaquiz chiižinuča, liwriiñi Yooz takuqui anača inapankaz nonzqui, nii. Ancha okzñi kuzziz cjen, Yoozqui ančucaquiz niiž liwriiñi taku paljaykatchiča. ² Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Wejrtča okzniñtqui, ančhuc liwriita cjisjapa. Jaziqui tii timpuquiz okzñi kuzziz ančucaž mayizita nonzinča, nižaza tii liwriiz timpuquiz ančucaquiz yanapchinča”. Jaziqui Yoozpanča okzñi kuzzizqui. Anziqui žoñinaca liwriita cjesača.

³ Wejrqui anal jec žoñžquizimi t'ezinz pecuča, ujquiz tjojtjapa. Jaziqui ana jecmi weriž Yooztajapa trabajta iñarasača. ⁴ Yooztajapa trabajcan, jaknuž watanami, zuma Yooz kamañakaz tjeez pecuča. Yoozquin tjurt'iñi kuz tjeez pecuča, čjul sufrisquiztanami, nižaza čjulquiztan t'akjiri žejlžquiztanami, nižaza čjul ch'ama ojklayzquiztanami. Čjulunacaž watanami tjurt'iñi kuz tjeez pecuča. ⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tižta sufrisnaca watchinča: wajttatača, carsilquiz chawctatača; žoñinacaqui wejtnaca quintra aptichiča; nižaza muzpa ch'ama langznaca watchinča otčañ tjepi; nižaza ana tjaichi kamchinča, nižaza čjerž kjara pascan žejlchinča. Jalla nižta sufrisnaca watchinča, tjurt'iñi kuztan. ⁶ Yooztajapa langzcan, zuma Yooz kamaña tjeez pecuča, zuma lijitum Yooz kamañchiz kamcan, nižaza Yooz puntu zuma zizñi nižaza pasinziz kuzziz kamcan, nižaza okzñi kuzziz kamcan, nižaza Espiritu Santuž aztan kamcan, nižaza zuma lijitum munaziñi kuzziz kamcan, ⁷ nižaza lijitum Yooz taku paljaycan, nižaza Yooz aztan kamcan. Jalla nižta kamcan zuma Yooz kamaña tjeez pecuča. Nižaza Yooztajapa kamcan, Yooz zuma razunžtan ojklayuča, tsjii zuma armichiztakaz. Yooz zuma razuna chiican, wejrqui žoñinacžquiz Yooz taku catokskatuča, nižaza quintra žoñinacžquiz Yooz zuma razunžtan kjaaznuča. ⁸ Yooztajapa kamcan, awizaqui wejrqui zuma rispittača. Awizaqui ch'aanitazakazza. Awizaqui žoñinacaqui wejt quintra ana waliž parliča. Awizaqui žoñinacaqui wejt puntu zumaž parliča. Wejt puntuquiztan yekjap žoñinacaqui “Niiča tsjii kjutñi irpiñiqui” cjican chiichiča. Jalla nuž cjenami, wejrtča werara chiiñtqui, nižaza irpiñtqui. ⁹ Yekjapanacaqui wejr ana pajz pecča. Jalla nuž cjenami, pajtapanikazza wejrqui. Yekjapanacaqui “Nii Pabluqui ticzla”, cjiñiča. Jalla nuž cjenami tiral žetuča. Wejt Yooz Epiž ujžta cjenami, ana contača wejrqui. ¹⁰ Llaquita kuzziz cjenami, Yoozqui wejt kuzquiz cuntintupan cjiskatča. Poriž cjenami, Yooz taku paljaycan walja žoñinacžquiz ricachužtakaz cjiskatchinča. Ana

čhjulchiz cjenami, tjapa wejtta žejlča, Yooz maatiž cjen. ¹¹ Corinto wajtchiz jilanaca, cullaquinaca, kjanapacha ančhucaquiz paljayžcuča. Ančhucatan zuma munazuča, tjapa kuztan. ¹² Anača juntuñalla kuz ančhucatan munazuča. Yekjapanacazti anaž tjapa kuztan wejttan munaziz pecčhani. ¹³ Pero ančhuczi tjapa kuztan wejttan zuma munaziñi cjee. Ančhucaquiz chiižinuča, jaknužt tsjii ejp persun ocjalžquiz chiižinčhaja, jalla nižta.

YOOZ ŽOÑINACČHUCČHA ANČHUCQUI

¹⁴ Tsjiilla chiižinuča. Ana criichi žoñnacžtan anaž ancha pajasa, tii muntuquiz kamcan. Yooz kamañchiz žoñiqui Yooz quintra žoñžtan anapan tsjii kuzziz cjesača. Zuma žoñiqui ana zum žoñžtan anapan zuma pajasasača, tii muntuquiz kamcan. ¹⁵ Jaknužt Cristužtan Satanas diablužtan tsjii kuzzizpan cjesajo? Nižaza jaknužt criichi žoñiqui ana criichi žoñžtan tsjii kuzziz cjesajo? Anapanž tsjii kuzziz cjesača. ¹⁶ Yooz kjuyquiz žoñiž paata yooznacaqui anapanž juntu cjesača. Nižaza učumqui žejtñi Yooz kjuyčhumča. Yoozpachača tuž cjichiqui: Ninacž kuznacquiz kamača; ninacžtan chica želača. Ninacž Yooz wejr cjeecha, nižaza ninacaqui wejt wajtchiz žoñinacaž cjequiča. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan Yooz Jiliriqui tuž zakaz cjiča: Ana criichi žoñinacž kamañquiztan zaraka, nižaza jayta. Ana zum kamañanacchiz anapan kama. Nekztan wejrqui ančhuc zuma risiwača. ¹⁸ Ančhuca ejp cjeeča. Nižaza ančhucqui wejt maatinacaž cjequiča. Jalla nuž cjiča tjapa azziz Yooz Jiliriqui.

7

¹ Munazita jilanaca, cullaquinaca. Yoozqui učumnacaquiz niiž chiita takunaca tjaachiča. Jalla nižtiquiztan učumqui tjapaman ana walinacquiztanami nižaza tjapaman ana zum kamañanacquiztanami jaytistanča, zuma kamañchizpan cjisjapa, curpumi kuzmi zuma cjisjapa. Yoozquin ekscan, nižaza rispitan, tjapa ana walinacquiztan jaytistanča, juc'ant juc'ant walja zuma lijituma cjisjapa, Yooz kamañchizpan cjisjapa.

PABLUŽ CHIITA TAKU CATOKTA

² Wejttan zuma munaziñi cjee, tjapa kuztan. Ana jakziltiž quintra čhjulumi paachinča. Nižaza ana jakziltižquizimi tsjii kjutñi chjitchinča. Nižaza ana jakziltižquizimi incallchinča, cusasanaca tanzjapa. ³ Jalla nuž chiican, ančhucaquiz uj tjojtunz ana pecuča. Tjapa kuztan ančhucatan zuma munazuča. Tuqui nuž cjetuča. Anača wejr ančhuca quintraqui. Ticz cjenami, žejtz cjenami tirapan ančhucatan zuma munazuča. ⁴ Wejr cjiwča, ančhucqui tirapan Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Ančhucaž cjen ancha cuntintuča. Ančhuca honora waytuča. Ančhuca quinto nonžcu zuma kuztaž wejrqui. Ancha sufrita cjenami anchal chipuča ančhucaž cjen. ⁵ Macedonia yokquin irantižcu, ana jeejñi atchinča. Tjapa kjutñi walja sufrinaca želatča. Tjapa kjuttan quintranaca želatča. Wejt kuzqui turwaysnatča, “Criichi žoñinacaqui quejpsnaa”, cjichinča. Llaquita kuzziztača wejrqui. ⁶ Pero Yoozqui llaquita žoñinacžquiz kuzñipanča. Yoozqui wejr kuzziča, Tituž tjontiquiztan. ⁷ Nižaza Titžquiztan ančhuca quinto nonžcu, wejrqui zuma kuztatača. Tituqui ančhucaž cjen llaquita cjissitača. Nekztan ančhucaquiz tjonžcu, nižaza ančhucaž zuma kamta cheržcu, kuztatača. Nižaza Tituqui quint'ichiča, ančhucqui wejr ancha cherez pecatča, nižaza weriž llaquita cjen ančhucqui llaquitazakaz cjissinčhucča. Nekztan wejtquiz tjurt'ižinčinčhucča. Jalla nii nonžcu juc'anti cuntintu cjissinča. ⁸ Weriž cjiirta cartaquí ančhuc llaquita cjiskatchiča. Jalla nuž cjenami, anziqí ana llactazzinča. Pero tuquiqui llactazzinča; nii ančhucaquiz chiižinta ana cjiirz pecatuča. Pero ančhuc tsjii upacamakaz llaquiskatchinča. ⁹ Ančhucqui llaquiskattiquiztan anazuma kamznaca ecchinčhucča. Jalla nižtiquiztan wejrqui cuntintuča. Ančhucaž llactaztiquiztan wejrqui anatača cuntintu. Antiz ančhucaž anazuma kamznaca ectiquiztan jalla nekztantača wejrqui cuntintu. Ančhucaž anazuma kamtiquiztan Yoozqui ančhucaquiz uj cjuñkatchiča. Jaziqui weriž cjen ančhucqui ana ina llaquissinčhucča. ¹⁰ Yoozqui žoñžquiz uj cjuñkatča kuz campiita cjeajo. Jequit kuz campiičhaja, jalla niiqui liwriita

cjesača, zuma kamañchiz cjisjapa. Nižaza liwriita žoñinacaqui cuntintuča. Ana criichi žoñinacaqui ujnaca cjuñžcan nižaza llactazcan ana kuz campiyaquiž niiqui chojru kuzziz cjissa. Ultimu infiernuquin okaquiča. ¹¹ Ančhuczi uj cjuñžcu Yoozquin juc'anti kuzziz cjissinčhucča; oralla kuz campiichinčhucča. Nižaza tjapa kuz tjaachinčhucča ana wali kamznaca azquichjapa. Nii uj paañi žoñž quintra ancha žawjchinčhucča. Nižaza nii ujquiztan tsucchinčhucča. Nižaza wejttan ancha zalz pecchinčhucča. Nižaza nii uj paañi žoñi ancha casticz pecchinčhucča. Nižaza ultimu nii uj paañi žoñi casticchinčhucpanča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui kjanapacha tjezinčhucpanča, zuma kuzzizčhucča, ana tira ujchiz. ¹² Nii uj paata puntuquiztan nonžcu ančhucaquiz c'aripacha cjižžquichinča. Anatača nii uj paañi žoñžjapakaz cjižžquichinqui. Nižaza anatača nii quintra uj paažinta žoñžjapakaz cjižžquichinqui. Antiz ančhucajapazakaz cjižžquichinča, Yooz yujcquiz ančhucaquiz tjeezjapa, ančhucqui wejttan munaziñi kuzzizza, jalla nii. ¹³ Ultimquiziqui tjappacha walikaz cjissiča. Jalla nižtiquiztan wejrqui cuntintu cjissinča. Ančhucaž wila zuma kamtiquiztan Tituqui wila llan kuzziz cjissiča. Nižaza Tito cuntintu cjissiz cjen, wejr zakaz juc'ant cuntintu cjissinča. ¹⁴ Wejrqui Titžquiz ančhuca honora waytichinča, “Ninacaqui zumača”, cjican. Jalla nuž cjican ultimquiziqui ančhucaž cjen ana azkatchinča. Ančhucatan žejlcan werar razunakaz chiichinča. Nižaza Titžquiz chiita razuna werara zakazza ančhuca puntuquiztan. ¹⁵ Tituž tjaajintacama zuma kamchinčhucča. Nižaza Tito zuma risiwchinčhucča, humilde kuztan, nižaza rispiti kuztan. Tjapa nižta cjuñžcu Tituqui ančhucaquin juc'antiž munaziča. ¹⁶ Ančhucaž cjen wejrqui zakaz ancha cuntintuča. Nižaza ančhuca puntuquiztan cjiwča, ancha zuma kamañchiz, jalla nii.

8

OFRENDANACA TJAAZ PUNTU

¹ Jaziqui jilanaca, cullaquinaca ančhucaquiz tii zizkatz pecuča, jaknužt Macedonia yokquiz žejlñi criichinacaqui Yooz zuma kamaña tjeeziča, jalla nii. ² Nii criichi žoñinacaqui ancha pruebanaca watchiča. Ancha pori cjissiz cjenami ninacaqui ancha cuntintu želatča. Nižaza ricachužtakaz walja ofrendanaca utchiča. ³ Ninacž želinchizquiztan jama utchiča. Wejr cjiwča, jilacama utchiča ninacž persun kuzquiztan. ⁴ Ninacaqui t'akjir criichinacžquin ofrenda tjaaz ancha pecchiča, jaknužt parti criichinacaqui ofrenda tjaatčhaja, jalla nižtapacha. Nižaza wejtquiz ancha rocchiča favora paajo, ninacž ofrenda chjichajo, jalla nii rocchiča. ⁵ Ninacaqui juc'ant zuma paachiča weriž tantiitiquiztanaqui. Tuquiqui Yoozquin tjapa kuz tjaachiča. Nekztan Yooz munañpi jaru wejtquiz kuz tjaachizakazza. ⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui Tito rocchinča, ančhucaquin wila okajo. Tuquiqui Tituqui ofrenda tjaaz puntu ančhucaquiz chiižinčiča. Jaziqui Tito wila rocchinča, ančhucaquin wila okajo, ančhuca ofrendanaca cumpliskatzjapa, jaknužt tuqui ančhucqui okzñi kuzquiztan tjaatčhaja, jalla nuž. ⁷ Ančhucqui ancha zumača; ančhucča Yoozquin kuzzizpan, nižaza Yooz puntu zuma zizñi, nižaza zuma tjaajnasacha, nižaza tjapa kuztan zumanaca paayiñčhucča, nižaza wejttan zuma munaziñi kuzzizčhucča. Čhjulquizimi ančhucqui ancha zumača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui zuma ofrenda tjaaz zakaz waquizicha, ančhuca okzñi kuzquiztan. ⁸ Ančhucaquiz anal mantuča, pero zizkatz pecuča, parti žoñinacaqui tjapa kuztan ofrenda utchiča, jalla nii. Jazic ančhucqui walja ofrendanaca tjaaquiž niiqui, ančhuca okzñi kuz tjeeznasacha. ⁹ Učhum Jesucristo Jilirž ancha okzñi kuz zizza ančhucqui. Jesucristuqui tjappacha nižtacama žejlchiž cjenami, ančhucaž cjen pori cjissiča tii muntuquiz kamcan. Jalla nuž pori cjissiča ančhuc ricachužtakaz cjiskatzjapa.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan tii ofrenda puntuquiztan ančhucaquiz chiižinuča. Waj tsjii wataqui ančhucqui t'akjir criichinacžtajapa ofrenda uch pecatča, nižaza ofrenda uchi kalltichinčhucča. Jalla nižtiquiztan anziqui nii ofrenda cumpliskatz waquiziča. Jalla niiqui walipanž cjesača. ¹¹ Tuquiqui ančhucqui tjapa kuztan ofrenda uch pecatča. Jalla nuž pectauqui cumpliskatz waquiziča, ančhuca želinchizquiztan jama. ¹² Jakziltat tjapa

kuztan ofrenda utčhaja, želinchizquiztan jama uch waquiziča. Jalla niiqui Yoozquin cuntintu cjiskatasächa. Jakziltat ana zinta želinchiz cječhaja, jalla niižquiztan Yoozqui ana ofrenda mayča. ¹³ Wejrqui anal pecučha, yekja criichinacžquiz yanaptiquiztanaqui ančhucpacha t'akjiri cjisjapa. ¹⁴ Tuž cjiwčha, anziqui ančhucqui juc'ant želinchizza. Jalla nižtiquiztan nii t'akjir criichi žoñinacžquiz yanapasača. Wiruñauqui ninacaqui ančhucaquiz yanapačhani, ninacž juc'ant želinchizquiztan jama. Jalla nižtiquiztan tsjiikaz cjequiča. ¹⁵ Cjijrta Yooz taku tuž cjiča: “Juc'ant želinchiz žoñiqui anaž čhjetnasächa. Nižaza ana želinchiz žoñiqui ana t'akjiri želasächa”.

TITŽ PUNTU

¹⁶ Yoozqui Tito ančhucaquiz ancha cjuñzkatchiča, jaknužt wejrqui ančhucaquiz cjuñzničha, jalla nižta. Jalla nižtiquiztan Yoozquin gracias cjican chiyučha. ¹⁷ Weriž roctiquiztan Tituqui “iyaw” cjichiča. Pero niipacha ančhucaquiz cjuñziča. Jalla nižtiquiztan persun kuzquiztan ančhucaquin tjonžcaquiča. ¹⁸ Titžtan juntu yekja jila cuchanžcača. Tjapa iclizziz criichinacaqui nii jilž puntu zizza, zuma liwriiñi taku parliñi, jalla nii. ¹⁹ Nižaza iclizziz criichinacaqui nii jila utchiča, wejttan chica ojklajajo, nižaza tii ofrenda Jerusalenquin chjitzjapa. Wejrqui tii ofrenda chjitz pecučha, Yooz honora waytizjapa, nižaza wejt yanapñi kuzziz tjeezjapa. ²⁰ Jalla nuž tii ricujta ofrendaqui ancha tažpachača. Jalla nii paaznaca chjichcan wejrnacqui zuma kjana kamz pecučha, žoñinaca wejtnacaquiz ana uj tjojtnajo, “Pabluqui persunjapa ofrendanacquiztan paaz jwessiča”, cjican. ²¹ Yooz yujcquizimi žoñinacž yujcquizimi wejrnacqui zuma lijituma kamz pecučha.

²² Titžtan nii yekja jilžtan tsjii jilžtan zakaz cuchanžcača. Tii jilaqui wejrnacqui wawczinčha, zuma lijitum kuzziz čhjultakquiztanami, jalla nii. Niiqui ančhuca puntuquiztan nonžcu, ančhucaquin tjonžquin ancha pecchiča. Ančhucaž zuma kamtiquiztan nižta kuzzizza. ²³ Titž puntuquiztan tuž cjiwčha. Niiqui wejt cumpañeruča. Nižaza wejttan chica ančhucultajapa sirwiča. Nii yekja pucultan jilanacž puntuquiztan tuž cjiwčha, ninacača iclizquiztan cuchantaqui, nižaza ninacaž cjen Cristuqui ancha honorchizza. ²⁴ Nonžna ančhucqui. Tjapa criichinacžquiz ančhuca zuma okžñi kuz tjeezna. Jalla nuž tjeeznan criichinacaqui zizaquiča, zuma razunžtan ančhucaž kamtiquiztan wejrqui cuntintutča, jalla nii.

9

OFRENDÄ PUNTU

¹ Tsjiižtan zakal chiižinuča Yooz žoñinacžtajapa ofrenda puntuquiztan. Jalla nii puntuquiztan anača ančhucaquin tsjii cartami cjijržquichuca. ² Ančhucqui tjapa kuztan tjaaž pequiñchucča. Jalla nii zizuča. Nižaza Macedonia yokquin žejlñi criichinacžquiz cuntintu cjiwčha, ewitanpacha Acaya yokquin žejlñi criichinacaqui ofrendižtan yanapzjapa listutača, jalla nuž chiyučha. Jalla nuž nonžcu tsjan kuzziz cjissiča ofrenda uchjapa zakaz. ³ Nižaza wejrqui tii čhjepultan jilanaca cuchanžcuča, weriž chiita ančhuca puntuquiztan ana toscara cjisjapa, ultimupan ančhuca uchta ofrenda tjaczta cjisjapa, jaknužt wejrqui parti criichinacžquiz cjiučhaja, jalla nuž. ⁴ Cunamit yekjap Macedonia criichinacaqui wejttan chica tjonachani. Ninacžquiz ančhuca ofrenda uch puntuquiztan kjaž wiltami chiižinčinča. Jalla nižtiquiztan ančhuca ofrenda ana listu tjacztažlaj niiqui, wejtnacaltami ančhucaltami aziž cjequiča. ⁵ Ana azi cjisjapa, wejrqui tantiichinča, tii čhjepultan jilanaca rocz waquiziča wejt tuqui ančhucaquin tjonznajo. Ninacaqui tjonžcu ančhucaž compromitta ofrenda cumpliskataquiča. Jalla nižtiquiztan ančhuca ofrenda listu tjaczta cjequiča ima wejt tjonan. Zuma okžñi kuzziz cjen ofrenda uch waquiziča, ana weriž chiižintiquiztankaz.

⁶ Ančhucqui tii cjuñzna. Jequit koloculla zkala čhjacačhaja, nižaza koloculla ajznaquiča. Nižaza jequit wacchi čhjacačhaja, nižaza wacchi ajznaquiča. ⁷ Zapa mayni persun kuzquiz tantiižcu, ofrenda uchaquiča. Jequit zuma okžñi kuztan ofrenda utčhaja, jalla niižtan munaziča Yoozqui. Ana pizc kuztan uchasača, nižaza ana

žoňiz chiižintiquiztankaz uchasača. ⁸ Tiizakaz cjuňzna. Yoozqui ančhucaquiz wacchi tjapaman wintizunanaca tjaaznasača. Jalla nižtiquiztan ančhucqui želinchizkaz cjesača. Nižaza ančhucqui želinchizquiztan ofrenda tjaasača, tjapaman zuma obranaca yanapzjapa. ⁹ Tii puntuquiztan cjiŕta Yooz takuqui tuž cjiča: Zuma žoňiqui okzňi kuztan pori žoňinacžquiz tjaača. Nižaza niiž zuma obranaca watay wata cjuňtaž cjequiča. ¹⁰ Yoozza semilla tjaaňiqui čhjaczjapa, nižaza čhjeri tjaaňiqui lujlzjapa. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančhucaquiz želinchiz cjiskataquiča, juc'anti. Nekztan ančhucqui juc'ant ofrenda tjaasača. Ančhucaž zuma tjaatiquiztan zuma obranacchiz cjequiča. ¹¹ Yoozqui ančhucaquiz tjapaman zuma cusasanacchiz cjiskataquiča, ančhuca okzňi kuztan juc'anti tjaazjapa. Ančhucaž uchta ofrenda intirjitiquiztan, nii ofrendižtan yanapta criichinacaqui Yoozquin ancha gracias cjican cjequiča. ¹² Jalla nuž ofrenda tjaacan Yooz sirwiča. Nižaza nii Yooz sirwitiquiztan t'akjir criichinacaqui yanapta cjequiča. Nekztan ninacaqui Yoozquin ancha gracias cjican cjequiča. ¹³ Tii ofrendaqui tjeeža, jaknužt ančhucqui Cristuž liwriiňi tawk jaru kamčhaja, jalla nii. Nižaza ančhucaž zuma kamtiquiztan Yoozquin ancha honorchiz cjequiča. Ančhucqui okzňi kuztan wali chawc ofrenda tjaaquiča. Ninacžtajapa, nižaza tjapa criichi žoňinacžtajapa ančhucqui zuma okzňi kuzzizčhucča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui honorchiz cjequiča. ¹⁴ Yoozqui ančhucaquiz ancha zuma okzňi kuzziz cjiskatchiča. Jalla nižtiquiztan nii yanapta žoňinacaqui ančhucaltajapa Yoozquiztan mayižinaquiča. Nižaza ančhucatan juc'anti zuma munazaquiča. ¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca. Tiipanž cjuňzna. Yoozqui učhumnacaquiz Cristo tjaachiča. Nii Yooziž tjaataqui juc'ant zumača; ana intintazzucača. Yoozquin ancha gracias cjican cjiwča.

10

PABLUQUI CRISTUŽ APOSTOLUČHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca. Wejr Pabluqui tii cjiŕžcuča. Jazic nonžna. Cristuqui humilde kuzzizza. Jalla nižta kuzziz cjen wejrqui ančhucaquiz chiižinžcuča. Yekjap žoňinacaqui tuž cjiča: “Ančhucatan žejlcan, Pabluqui humilde kuzziztača. Pero ančhucatan ana žejlcan, c'aripachača”. ² Ančhucatan wilta žejlcan, ana wilta c'ari cjis pecučha. Yekjapanacaqui wejtnacaquiz uj tjojtunča. “Žoň kuzcamakaz kamča Pabluqui”, jalla nuž cjiňiča. Jalla ninacžtajapa c'ari cjesača. Pero ančhucqui ninacaž irata ana cjee. Ančhucaltajapaqui anal c'ari cjis pecučha. Cristuž apostoltča wejrqui. Pero wejt persun aztan mantiz anal tjeez pecučha. ³ Wejrqui žoňi cjicanami ana žoň kuzcamakaz paa-uča, nižaza ana žoňinacžtan kichas pecučha. Pero tjapa Yooz quintranacžtan quiražtakaz zalznasača. ⁴ Nižaza Yooz quintranacžtan zalžcu, ultim arma anal joojoo-uča. Antiz Yooz aztan anawalinacquiztan atipasača, ninacaž anawal azziz cjenami. ⁵ Yooz quintra razunanacami atipasača. Nižaza čhjul mit kuzquiztan pinsita razunanacami atipasača, žoňinaca Yoozquin pajkatzjapa. Tjapa žoňinacaž pinsitanacami Cristuž tjaajintanac jaru cjiskatz pecučha. ⁶ Jalla nižtiquiztan wejrqui listučha tjapa Yooz quintra žoňinaca casticzjapa. Ančhucqui Yooz mantuquizpan cjisna, tjappacha. Weriž tjonztan, jakziltat anaž Yooz mantuquizlaja, jalla niiqui casticta cjequiča. Cristuž apostoltča wejrqui.

⁷ Ančhucqui žoňikaz chekža, kjažta tsijtchižlaja nižaza kjažta chiiňižlaja, jalla nii. Jakziltat mit kuzziz “Wejrqui Cristuž partiquiztča” cječhaja, jalla niiqui cjuňz waquiziča, wejrzakaztča Cristuž partiquiz, jalla nii. ⁸ Wejt apóstol puesto puntuquiztan cunamit juc'anti chiyučhani. Jalla nuž cjenami wejrqui anal azasača. Jesucristo Jiliriqui wejtquiz nii apóstol puesto tjaachiča, ančhucalta zuma kamaňchiz cjiskatzjapa. Wejtta nii poder ana žejlča, ančhuc akzjapa. ⁹ Cartanaca cjiŕžcu anal ančhuc tsucunz pecučha. ¹⁰ Yekjap quintra žoňinacaqui tuž cjiča: “Pabluž cartanacaqui chawjc jilirž cartanacaztakazza. Pero tekz žejlcan, ana azzizza, nižaza niiž razunanaca inakazza”. Nuž cjiňiča yekjapanacaqui. ¹¹ Jalla nižta cjiňi žoňinacaqui zumpacha intintaz waquiziča. Jaknužt wejrqui cartanacquiz cjiŕžquitučhaja, jalla niicama paasača ančhucatan žejlcan.

¹² Nii mita kuzziz žoñinacaž irata cjis anal pecuča. Ninacaqui porapat iñaraskan ana intintazñi kuz tjeeža. Yooz tawk jarupankaz kamz waquiziča. ¹³ Wejrqui persun puntuquiztan anal juc'ant chiyuča. Yoozpachača wejtquiz tii apóstol langz tjaachiqui. Nii langzquiztan jama chiyuča. Nižaza nii Yooziž tjaata langzquiztan jama ančhucaquin tjonzinča, liwriiñi Yooz taku paljayzjapa. ¹⁴ Ančhucaquin ana tjontasaž niiqui, wejrqui Yooziž tjaata langzquiztan jama ana ojktasača. Parti Cristuž liwriiñi taku paljayñi žoñinacžquiztan wejrtča primero ančhucaquin tjonchintqui. Yekja žoñiž Yooz taku langtiquiz ana mitisasača. ¹⁵ Yekja žoñiž Yooztajapa langztiquiztan anapal cjiwča, “Nii langztaqui weriž langztača” cjicanaqui. Wejrqui pecuča, ančhucqui juc'anti Yoozquin kuzziz cjejajo. Jalla nižtiquiztan ančhucaporquiz Yooztajapa juc'anti langz pecuča, Yooz tjaata langzquiztan jama. ¹⁶ Jalla nekztanaqui ančhucaquiztan nawjkchuc yekja wajtchiz žoñinacžquiz zakaz liwriiñi Yooz taku paljayz pecuča. Pero yekja žoñiž Yooztajapa langztiquiz anal mitisis pecuča.

¹⁷ Jakziltat honora waytiz pecčhaja, nižlaqui Yooz honora waytiz waquiziča. ¹⁸ Jakziltat persun honora waytican chiiñižlaja, jalla niž puntuquiztan Yoozqui “ana zumača” cjequiča. Jakziltat “Yooz alaja zumapankazza” cječhaja, jalla niiqui Yooziž tjaata honorchiz cjequiča.

11

PABLUŽTAN ANAZUM TJAAJIÑINACŽTAN

¹ Wejrqui zumzužtakaz tsjii koluc chiyuča. Nii zumzužtakaz chiita takunaca nonžnalla. ² Yoozqui ančhucajapa tsjii silusiñižtakaz wejtquiz cjiskatča. Weriž Yooz taku paljaytiquiztan ančhucqui Cristužquin kuzziz cjissiča. Cristužtan zalz ora wejrqui ančhuc zuma kamañchiz Cristužquin prisintis pecuča, jaknužt tsjaa zuma tur naaža compomitta tjowžquiz prisintita cječhaja, jalla nuž. ³ Wejrqui ančhuca puntuquiztan turwayznuča; cunamit tsjiiqui ančhucaquiz incallskatačhani, Cristužquin ana tjapa kuz cjisjapani, nižaza Cristužquiztan zarakchi cjisjapani. Ančhucaž pinsitanacaqui tsjii kjutñiž cjisnačhani. Tuquitanpacha nii ana wal zkoraztakaz diabluqui mañužtan Evaquiz incallchiča, cunamit jalla nižta incallta cjisnačhani ančhucqui. ⁴ Wejrqui ančhucaquin tjonchinča, werar liwriiñi takumi nižaza Jesusiž puntuquiztanami paljayzjapa, nižaza tjonchinča Espíritu Santuž ančhuca kuzquiz luzskatzjapa. Jaziqui ančhucquiz chiižinuča. Tsjii žoñinacaqui tsjemat liwriiñi taku paljayñiž cjenami, ančhucqui nii incallñi žoñi zuma risiwiñčhucquiča. Ninacaž tsjemat tjaajintanaca catokiñčhucquiča. Nižaza tsjii žoñinacaqui tsjemat espiritunaca tjaaz pecasaž niiqui, ančhucqui nižta incallñi žoñi zuma risiwiñčhucquiča. Nuž nonžcu, ispantichinča; nižaza llaquita kuzziz cjiskatchinča. ⁵ Yekjapnacaqui ančhucaquiztan nii incallñi žoñinacž puntuquiztan pinsiča, zuma apostolonacača, jalla nii. Ninacaqui anača werar apostolonacaqui; anača wejtquiztan pajk jiliriui. Jalla nuž cjiwča. ⁶ Wejrqui anal altu tawkžtan paljaycan ančhucatan kamchinča. Jalla nuž cjenami wejrqui Yooz puntu zuma zizuča. Jalla nii zizñi cjican kjanapacha tjeezinča weriž tjapa puntunaca paljaytiquiztan. Tantiya ančhucqui.

⁷ Wejrqui humilde kuzziz ančhucatan kamchinča, ančhuc honorchiz cjisjapa. Nižaza ana paaz paca mayžcu, liwriiñi Yooz taku ančhucaquiz paljaychinča. ¿Jalla nuž anawali paachin wejrjo? ⁸ Yekja iclizziz žoñinacaqui wejtquiz paaz tjaachiča. Jalla nii ofrendanaca tanzinča, ančhucaquin Yooz taku paljayñi ojkszjapa. ⁹ Ančhucatan kamcan ana želinchiz cjissinča. Pero ančhucaquiztan ana čhjulumi maychinča. Macedoniaquiztan tjonchi jilanacaqui wejtquiz onanchiča. Jalla nižtiquiztan anaž čhjulumi wejtquiz pjaltatča. Tuquiqui wejrqui ančhucaquiz ana mayzjapa ancha cwitassinča, ančhucjapa ana ch'ama cjejajo, nižaza jaztanami mayzquiztan cwitasuča. ¹⁰ Jaknužt Cristuqui werarapan chiiñitažlaja, jalla niž cjen nižta werarapan chiyiñzakaztča wejrqui. Jalla nižtiquiztan legalí cjican, wejrqui cjiwča, anaž jec Acay wajtchiz žoñiui wejt puntuquiztan cjesača, “Pabluqui ana želinchiz cjican, wejtquiztan

maychiĉha”, nuž cjicanaqui. Jalla nuž anĉhucaquiztan ana ĉhjulumi maytiquiztan cuntintutĉha wejrqui. ¹¹ ĴKjažtiquiztan nižta chiyu wejrjo? ĴAnĉucatan ana zuma munazojo? Anapanž cjesaĉha. Yooz zizza, wejrqui anĉucatan munazuĉha, jalla nii. ¹² Wejrqui liwriiñi Yooz taku paljayiñĉha, ana paaz paca mayžcuqui. Nižaza tirapan nužullakaz kamaĉha. Nekztan jakziltat paaz ganzjapa Yooz taku paljayĉhaja, jalla niiqui anapanž cjichuca, “Wejrtĉha Pabluž irata Yooz taku paljayiñtqui”, nuž cjicanaqui. ¹³ Nii paaz tanzjapa paljayiñinacaqui falso apostolunacaĉha. Nii žoñi incallñinacaqui Cristuž apostolunacažtakaz ojklayniĉha.

¹⁴ Jalla nužupan tii muntuquiz wataquiĉha. Satanás diablupacha tsjii Yooz anjilažtakaz ojklayĉha. ¹⁵ Nižazakaz Satanásquiz sirwiñi žoñinacaqui werara Yooz sirwiñinacažtakaz ojklayĉha. Jalla nižta puntu nayžcu, ana tsucaquiĉha. Ninacaž nižta ojklaytiquiztan jama castictaž cjequiĉha.

PABLUQUI ANCHA SUFRISNACA WATCHIĉHA

¹⁶ Wital cjiwĉha. Jalla nuž chiyanacqui anĉucqui weriž chiita puntuquiztan anaĉha pinsisqui, “Niiqui zumzu taku chiiĉha” cjicanaqui. Jalla nuž pinsanami, wejr chiyaj cjila tsjii lucurata žoñižtakaz. Wejrqui tsjii koluculla persun honora waytaj cjila. ¹⁷ Jalla nuž chiican wejrqui lucuratu žoñižtakaz chiyāĉha. Anal chiyāĉha Yooz Jilirž ortin jaru, jalla nuž persuna honora waytican. ¹⁸ Walja žoñinacaqui tii muntuquiz ĉhjulunacquiztanami persun honora waytiĉha. Jalla nižtiquiztan wejr zakal persun honora koluculla waytaĉha. ¹⁹ Anĉucqui chiiñĉhucĉha, “Ziziñ žoñinactĉha wejrnacqui”, cjicanaqui. Jalla nuž chiichiž cjenami anĉucqui zumzu žoñinacž takunaca cuntintu nonzniñĉhucĉha. ²⁰ Falso žoñinacaqui ninacž mantuquiz anĉuc cjiskatz pecĉha. Nekztan anĉucqui nii žoñinacžquiz zuma cassa. Nižaza tsjii falso žoñinacaqui anĉuca cusasanacquiztan paca mayĉha. Nekztan anĉucqui ninacžquiz zuma tjaāĉha. Nižaza tsjii falso žoñinacaqui persunaltajapa zuma cjisjapa anĉuc mantiĉha. Nekztan anĉucqui niižquiz zuma cassa. Nižaza tsjii falso žoñiqui anĉuc iñarĉha. Nekztan anĉucqui niižquiz zumakaz awantiĉha. Nižaza tsjii falso žoñiqui anĉuca yujcquiz tsjajpaĉhani. Jalla niizakaz anĉucqui zuma awantaĉhani. ²¹ Wejrqui anĉucatan kamcan ana nižta kamchinĉha; humilde kuzziz kamchinĉha. ĴJalla nižtiquiztan wejrqui azasajo? Anapal azasaĉha. Yekja žoñinacaqui ĉhjulquiztan persun honora waytaĉhaja, jalla nii žoñinacžquiztan juc'antitĉha wejrqui. Jalla nuž chiicanaqui lucuratažtakaz chiyuĉha. ²² Yekjapanacaqui cjiñiĉha, “Hebreo sarchiz žoñinactĉha wejrnacqui”. Werj zakal cjeeĉha, “Hebreo sarchiz zoñtĉha wejrqui”. Nižaza ninacaqui cjiñiĉha, “Yooz illzta Israel wajtchiz žoñinactĉha wejrnacqui”. Wejr zakal cjeeĉha, “Yooz illzta Israel wajtchiz žoñtĉha wejrqui”. Nižaza ninacaqui cjiñiĉha, “Abrahamž majchmaatquiztan tjoniñĉha”. Wejrmi zakal cjeeĉha, “Abrahamž majchmaatquiztan tjoniñĉha”. ²³ Ninacaqui cjiñiĉha, “Cristuž sirwiñtĉha”. Wejrmi zakal cjeeĉha, “Cristuž juc'ant zuma sirwiñtĉha”. Jalla nuž chiicanaqui lucuratažtakaz chiyuĉha. Pero ninacžquiztan juc'anti langzinĉha Cristužtajapa. Nižaza ninacžquiztan juc'anti wjajttataĉha. Nižaza ninacžquiztan juc'anti carsilquiz chawc-tataĉha. Nižaza tsjii kjaž wilta ticzmaya želaytuĉha. ²⁴ Pjijska wilta judfo žoñinacaqui wejr casticĉiĉha. Jalla nuž casticcan, quinsa tunca llatuncan lazu wjajtta mutchinĉha. ²⁵ Ĵhjep wilta wejrqui wjajtz paržtan wjajttataĉha. Tsjii wilta maztan ĉhajttataĉha. Ĵhjep wilta warcuquiz okan nii warcu julskatchiĉha. Warcu julskatžcu tsjii nooj weentižtan majiñtižtan pajk kot taypiquiz žejlchinĉha. ²⁶ Tirapan ojkojkchinĉha, walja anawalinaca watñiž cjenami. Tižta anawalinaca watchinĉha, anawal pujunaca, anawal tjañinaca, wejt wajtchiz anawal žoñinaca, yekja wajtchiz anawal žoñinaca, chawjc wajtquiz anawal žejlñinaca, ch'ekti yokquin anawal žejlñinaca, anawal pajk kotanaca, nižaza anawal falso jilanaca. Jalla nižta anawalinacami watchinĉha. ²⁷ Nižaza ancha langzinĉha, nižaza zuma ch'amanaca watchinĉha, kjaž wilta ana tjaji atchinĉha, nižaza kjaž wilta ĉherž kjarami kjaz kjarami passinĉha, kjaž wilta ayunassinĉha. Nižaza kjaž wilta zakinacquiz ch'uncan sufrichinĉha, zquitž kjara. ²⁸ Tjapa nižtanaca watchiž cjenami, iyakal sufruĉha. Zapuru

tjapa iclizziz žoñinacžtajapakal cjuñznučha, llaquita kuzziz ninaca zuma kamañchiz cjiscama. ²⁹ Jakziltat llajllasñi kuzziz cječhaja, wejrqui niižtan chica zakal llaquisučha. Jakziltat ujquiz tjojtskatñi cječhaja, wejrqui nii tjojtskatñi žoñž quintra žawjznučha. ³⁰ Wejrqui persun honora waytaž niiqui, weriž sufritanacquiztanami nižaza inallakaz cjitiquiztanami honoral waytača. ³¹ Anal toscara chiyučha. Jesucristo Jilirž Yooz Ejpqui nii zizza. Yooz Ejpqui wiñaya honorchiz cjila. ³² Damasco wajtquin želan, Aretas cjita chawjc mantiñi jiliriqui ulanz zananacquin guardianaca mantichiča, wejr tanzjapa. ³³ Pero criichi jilanacaqui wejr pajk canastiquiz yaažcu, pirkiž tsewctan kozzuc tsjii kjuya wintanquiztan wejr chjjunchičha. Jalla nižtiquiztan wejrqui ninacžquiztan atipassinča.

12

¹ Persun honora waytican, anača čhjulumi wejttaqui cusaqui. Jalla nuž cjenami tiral wejt puntuquiztan chiyučha. Ančucaquiz tii zakal quint'ača, Yoozqui niiž puntunaca cherkatchičha. Nižaza niiž puntunaca zizkatchičha. ² Wejrqui Jesucristužquin kuz tjaachinča. Niiž wiruñ ažk tunca pusin watanaca wejrqui arajpach Yooz wajtquin chjichtatača tsjii upacama. Curpužtanpacha chjichtatažlaja, už ana curpužtanpacha chjichtatažlaja, jalla nii anal naychinča. Yooz Ejpkaz zizza. ³⁻⁴ Pero wejrqui zizuča, nii zuma wajtquin chjichtatača, jalla nii. Curpužtanami ana curpužtanami, jalla nii anal naychinča. Yoozkaz zizza. Jalla nii zuma wajtquin takunaca nonzinča, jalla nii nonžta takunacaqui anača chiichuca žoñž takunacžtan. ⁵ Jalla nii Yooz puntu nonztiquiztanami chertiquiztanami honora waytasacha. Wejrqui persun sufrisnacquiztan honora zakaz waytasacha. Persunquiztan anal honora waytiz pecučha. ⁶ Wejrqui persun honora waytiz pectasaž niiqui lucuratažtakaz ana chiitasacha. Zuma werar razunžtanpan chiyučha. Jalla nuž cjenami, persun honora anal iya waytača. Weriž chiitanacquiztanami paatanacquiztanami jalla nii jarukaz wejrqui rispitta cjesača. ⁷ Nii Yooz puntu ziztanaca, chertanaca juc'ant zuma cuzača. Jalla nižtiquiztan ana mit kuzziz cjisjapa, Yoozqui wejr laa cjiskatchičha. Wejr tsjii ch'apžtan chjapchižtakaz sufriskatchičha. Yoozqui Satanás diablužquiz nii laa cjisjapa permitchiča, wejtquiz nižta sufriskatzjapa. ⁸ Wejrqui čhjep wilta nii laa puntuquiztan Yooz Jiliržquin mayizichinča, wejt curpu laa žetajo. ⁹ Pero Yooz Ejpzti wejtquiz kjaaziča, tuž cjican: Wejrqui amtan zuma munazuča, jalla nižtiquiztan amquiz yanapača. Am inallakaz cjicanaqui wejt aztan amquiz zuma atñi cjiskatača, nižaza čhjulunacquiztanami amquiz zuma atipñi cjiskatača. Jalla nuž cjichiča Yoozqui.

Jalla nižtiquiztan wejrqui sufrisnaca watchiž cjenami, nižaza inallakaz cjenami, cuntintul cjeeča. Nekztan Cristuž aztan wejt kuzmi curpumi yanaptaž cjequičha. ¹⁰ Cristužtajapa sufricanaqui čhjulu watanami cuntintul cjeeča, inallakaz cjenami, iñarta cjenami, ana želinchiz cjenami, sufriskatta cjenami, ch'amanaca watchiž cjenami, čhjulunacaž watanami cuntintul cjeeča. Juc'ant inallakaz cjicanaqui, juc'ant tjupi kuzziztča, Cristuž aztanaqui.

¹¹ Jalla nuž chiican lucuratažtakaz chiichinča. Ančhucpachaž nižta wejr chikatchičha. Ančhucpacha wejt puntuquiztan zumanaca chiiz waquiziča. Yekjap žoñinacaqui chiiñičha, nii Pablužquiztan juc'ant zuma apostolonactča wejrnacqui, cjican. Jalla nižta cjiñinacžquiztan juc'ant zumtča wejrqui, Yooz yujcquiz inakaz cjenami. ¹² Wejrqui ančhucatan žejlcan ultim werar apóstol puestuquiz ojklaychinča, zuma pasinsis kuztan. Ančhucporquiz wacchi milajrunacami, siñalanacami, ispantichucanacami, jalla nižtanaca paachinča. ¹³ Jaknužt parti iclizziz criichinacžtan kamtučhaja, jalla nižta irata ančhucatan kamchinča. Jalla nuž kamcan ančucaquiztan ana čhjulumi maychinča, jaknužt parti criichinacžquiztan maytučhaja, jalla nižta. Jalla nii ana čhjulumi maytiquiztanaqui cunamiž ančhucqui žawjčhani. Jalla nekztanz pertunalla.

¹⁴ Anziqui wejrqui tjacznuča čhjep wiltiquiziqui ančhucaquin tjonzjapa. Tii wilta zakaz ančhucaquiztan ana čhjulumi mayača. Ančhuca cusasa wejtquiz anaž importiča. Antiz ančhuc alaja importayuča. Ocjalanacaqui anaž cusasanaca juntasača, maa ejpžtaqui. Antiz maa ejpnacaž cusasanaca juntasača, persun ocjalanacžta. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan wejrqui persun gasto gastača ančhuca kuznaca zuma cjisjapa. Wejrqui ančhucaquiz yanapasača očańcama. Wejrqui ančhucatan juc'ant zuma munazińi kuzziztča. ¿Ančhuczti upa wejtтан munazińi kuzzizčhuckaya?

¹⁶ Tsjii žońinacaqui tuž cjińiča, Pabluqui wejtnacaquiztan ana čhjulu may cjenami, jalla nuž mańa paacan wejtnacaquiz incallchiča. Jalla nuž cjińiča. ¹⁷ Pero wejrqui pewcznuča, ¿Wejrqui cuchanžquita jilanacžquiz ančhuc incallzkatchinjo? Anapanča. ¹⁸ Wejrqui Tito rocchinča ančhucaquiz tjonzcajo. Niižtan chica yekja jila cuchanžquichinča. ¿Nii Titžquiz ančhucqui incallchinčhucjo? Niižtan wejtтан nuž pucultan ančhucatan zumpacha kamchinča, zuma kuztanami nižaza zuma kamcanami.

¹⁹ Ančhucqui cunamit wejt puntuquiztan pinsičhani, Pabluqui persun puntuquiztan tirapankaz tjurt'iča, jalla nii. Jalla nižta pinsitaqui anazumača. Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca. Yooz yujcquiz Cristuž tjuuquiz chiyuča, ančhuca kuznaca juc'ant zuma cjisjapa. ²⁰ Ančhucaquin tjonžcu, cunamit wejrqui ančhucaquiztan tsjii žońinacžtan anazuma kamańchiz zalačhani. Jalla nii jiwjatuča. Jalla nižta zalaž niiqui, wejrqui ančhucaquiz c'aril cjeeča. Jalla nižta c'ari takunacžtan tjonzjapa anaž pecča ančhucqui. Cunamit ančhucaporquiz ch'aaznaca žejlčhani, nižaza ińizińinaca žejlčhani, nižaza čhaawjkatńinaca žejlčhani, nižaza mitarar kuzziznaca žejlčhani, nižaza ana zum taku joojoońinaca žejlčhani, nižaza žońž quintra chiichiińinaca žejlčhani, nižaza mit kuzziz žońinaca žejlčhani, nižaza kichjasńi kuzziz žońinaca žejlčhani. Jalla nižtanaca žejlčhani. Jalla nižtiquiztan tii cartal cjińržcuča, ančhucaž ana zuma kamańnacquiztan jaytisjapa. ²¹ Cunamit yekjapanacaqui ana zuma kamańchizlani, nižaza adulteriuquiz ojklaychižlani, nižaza ana walinaca paachižlani. Cunamit yekjapanacaqui ančhucaquiztan uj paayińchucžlani, nižaza ančhuca ujquiztan ana pertuna mayizichinčhucžlani. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin tjončan cunamit wejt Yoozqui ančhucaž anazuma kamchiž cjen wejr azkatačhani. Nižta wataquiž niiqui, llaquita kuzziz cjeeča.

13

ŽERZ TAKUNACA

¹ Tiižtan čhjepquiziqui ančhucaquin tjonžcuča. Ima tjončan tiizakal chiižinuča. Tsjii žońžquiz uj tjojtnaquiž niiqui, ima casticta cjican, pucultan čhjepultan tisticunacžtan ticlarskataquiča nii uj paańi žońž puntuquiztan. ² Tuquiqui wejrqui uj paańi žońinacžquiz chiižinčinča, ujnaca eca, cjican. Nižaza tjapa žońinacžquizimi nižta chiižinčinča. Jaknužt pizc wiltiquiz tjonžcu ninacžquiz chiižinčinča, jalla nižta tii cartiquiz wilta chiižinžcuča, ančhucatan ana žejlcanami. Wilta tjonžcu, uj paańi žońinaca panž casticača. ³ Jalla nuž castictiquiztan ančhucqui kjanapacha cheraquiča, Cristužtan wejtтан tsjii kuzzizza. Jaziqui Cristuqui wejr chiikatchiča. Cristuqui anača inallakaz ančhucaltajapa. Antiz ančhucaporquiz niž azi tjeeža. ⁴ Ina žońižtakaz cruzquiz ch'awctatača. Pero Yooz Ejpž aztan jacatatchiča. Cristužtakaz inallakaz wejrqui. Pero nižaza Cristužtan kamcan, wejrqui Yooz aztan tjeeznasača ančhucaltajapa.

⁵ Ančhucqui persunpacha kuz tantiyasa, Cristužquin tira kuz tjurt'ińi, už ana tjurt'ińi, jalla nii. Persunpacha tantiyasa. Jesucristuqui ančhuca kuznacquizza. ¿Jalla nii ana naazjo? ¿Ančhucqui anaj ultim criichinacajo? ⁶ Wejrqui cjiwča, wejrnacqui anača falso criichi žońi, antiz ultim werar criiń žońtča. ¿Nii ana nayjo? ⁷ Wejrqui Yoozquin mayizuča, ančhuc ana ujnaca paajo. Jalla nuž mayizuča, wejt zuma razuna ana tjeezjapa, antiz ančhucqui zuma cjisjapa. Wejrqui ana zuma razunchiztakal cjež niiqui, anaž importiča. ⁸ Wejrqui werar razun quintra anal paasača čhjulumi. Antiz werar razun jarukaz chiyasača. ⁹ Jalla nižtiquiztan wejrqui inallakaz cjicanami cuntintuča, ančhucqui tjup kuzziz cjequiž niiqui. Wejrqui ančhucaltajapa tira Yoozquin mayizuča,

ančhuc juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁰ Wejrqui ančhucatan ana žejlcan, jalla tuž tii cartal cjižržcuča, ančhuc zuma cjisjapa. Wejrqui ančhucaquin tjonáča Yooz Jilirž apóstolž aztan. Ančhucaquin tjonáča, ana c'aripacha cjisjapa, antiz ančhuc juc'ant zuma kamañchiz cjiskatzjapa.

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, jalla nuž chiižcu tiizakal chiyučha. Ančhucaquiz zumaj cjila. Ančuca kamañanaca zumpacha azquicha. Zuma kamañchiz panž cjisna. Nižaza ančhucqui porapat kuzzasñiž cjee. Tsjii kuzziz cjee. Porapat zuma munaza. Jalla nuž zuma kaman, Yoozqui ančhucatan cjila. Yoozqui ancha zuma okzñi kuzzizza, nižaza niiča llan kuzziz cjiskatñiui. ¹² Jilanaca, cullaquinaca, porapat zuma tsaanasaquiča. ¹³ Tekzta tjapa Yoozquin kuzziz jilanacaqui ančhucaquin tsaanžquiča.

¹⁴ Jesucristo Jiliriqui tjapa ančhucaquiz zumanacaj tjaala, nižaza Yooz Ejpqui tjapa ančhucatan zuma munaziñej cjila, nižaza Yooz Espíritu Santuqui tjapa ančuca kuznacquiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amen.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS GÁLATAS

¹ Wejr Pablutča, ančhucaquin tii cartal cjiyržcuča. Jesucristužtan Yooz Ejpžtan cuchanzquita apóstol žoñtča wejrqui, anača žoñiž cuchanzquititqui. Nižaza anača žoñiž uchtitqui tii apóstol puestuquiz. Antiz Jesucristužtan Yooz Ejpžtan wejr tii apóstol puestuquiz utchiča. Yooz Ejpča Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchiqui. ² Wejrqui tjapa wejtтан žejlñi jilanacžtan ančhucaquin tsaanžcuča. Ančhucqui Galacia provinciquin icliz žoñinacčhucča. ³ Učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz zumaj yanapla, nižaza ančhucaquiz cuntintu kuzziz walikaj kamkatla. ⁴ Tii muntuquiz kamcan, žoñinacaqui ana zuma kamañchiz kamča. Nii ana zuma kamañquiztan liwriizjapa, Jesucristuqui ticziča. Nižaza učhum ujnac laycu ticziča Yooz Ejpž munañpi jaru. Jalla nii Yoozza učhum yanapñiqui. ⁵ Yooz Ejpqui wiñaya honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

TSJIKAZ LIWRIIÑA TAKU ŽEJLČHA

⁶ Wejrqui ančuca puntu nonžcu ispantichinča. Ančhucqui ratulla Yoozquiztan zarakuiča. Jesucristuž ančhucaquiz okzñiž cjen, Yoozqui ančhuc kjawziča, liwriita cjisjapa. Yoozquiztan zarakcan ančhucqui yekja tsjemat liwriiñi taku catokquiča. ⁷ Pero anaž yekja liwriiñi takuqui želasača. Tsjii tsjii žoñinacaqui ančuca kuz turwayskatz pecča. Nižaza Jesucristuž liwriiñi taku tsjematquin querz pecča. Wejrnacqui ančhucaquiz werar liwriiñi taku paljaychinča. Jalla niic ančhucqui zizza. ⁸ Jalla nižtiquiztan jakziltamiž tsjemat liwriiñi taku ančhucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla nii žoñiqui Yooziž castictaj cjila. Wejr mekaj cjila, arajpachquiztan tjonchi anjila mekaj cjila, jakziltami yekja tsjemat liwriiñi taku tjaajnasaz niiqui, castictaj cjila. ⁹ Tuquiqui nižtapan chiichinča. Jaziqui wilta nižtapachal chiyučha: Jakziltamiž yekja tsjemat liwriiñi taku ančhucaquiz tjaajnasaz niiqui, jalla niiqui Yooziž castictapaj cjila. Ančhucqui werar liwriiñi taku catokchinčhucča. Ana iya žejlča. ¹⁰ Jalla nuž c'aripacha chiican, ¿čhjulut pecoj wejrjo? Anal pecučha “Amča zumamqui” cjiñinacaqui. Nižaza anal pecučha žoñinacž kuz wali cjiskatzjapa. Jalla nižta pecaquiž niiqui, Jesucristuž mantuquiz sirwiñi ana cjichucača.

PABLUŽ OJKLAYTA QUINTU

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz tuž tjaajinz pecučha. Weriž paljayta liwriiñi takuqui anača žoñž kuzquiztan pinsita. ¹² Ana jec žoñžquiztanami nii liwriiñi taku nonzinča, nižaza anaž jec žoñimi wejtquiz nii liwriiñi taku tjaajinchiqui. Jesucristu-pachača wejtquiz tjaajinchiqui.

¹³ Tuquiqui wejrqui judío žoñinacž kamañ jaru kamiñtača. Jalla nii nonzinčhucča. Tuquiqui Yooz partir žoñinaca tanžcu ninaca walja sufriskatiñtača. Yooz icliz žoñinaca k'ala akz pecaytuča. ¹⁴ Nižaza wejrqui judío cuzturumpinacž puntu juc'anti zizzinča, wejt judío mazinacžquiztan juc'anti. Wejrqui wejt tuquita atchi ejpnacž cuzturumpiquiz tjapa kuztantača. Nii cuzturumpinacž jaru kamzjapa ancha c'unchintača. ¹⁵ Jalla nuž cjenami Yoozqui wejr t'akziča, niž apóstol cjisjapa. Ima weriž maaquiztan nasan, Yoozqui wejr t'akzjapa tantiichiča. Nižaza Yoozqui wejtquiz ancha okzñiž cjen, wejr kjawziča, liwriita cjisjapa. Čhjulator wejr kjawz tantiitčhaja, jalla nii ora wejr kjawziča, ¹⁶ niž zinta Majch pajzjapa, nižaza niž apóstol cjisjapa. Nižaza Yoozqui wejr kjawziča, ana judío wajtchiz žoñinacžquin Jesucristuž puntu paljayñi cjisjapa. Jalla nuž Yooztan niž Majchtan pajžcu, ana jecžtanami kazñi ojkchinča. ¹⁷ Nižaza ana Jerusalén watjami ojkchinča, parti apostolanacžtan kazñimi. Ninacaqui wejt tuqui apóstol puestuquin luzzitača. Jalla nuž wejt tuqui luzziž cjenami ana ninacžtan kazñi ojkchinča. Antiz Arabia yokquin ojkchinča. Wiruñaquí niwjtan Damasco wajtquin quejpžquichinča.

¹⁸ Nekztanaqui čhjep watquiztan Jerusalén ojkchinča, Pedružtan zalzjapa. Jalla nekztan Pedružtan tsjii tunca pjijskan tjuñi kamchinča. ¹⁹ Jalla nicju kamcan, Jesucristo Jilirž lajk Jacobo cjita apostolžtan zalchinča. Ana jakzilta parti apostolonacžtanami zalchinča. ²⁰ Yooz yujcquiz žejlcan, anal toscara chiyučha. Tii weriž cjiirtaqui werarača.

²¹ Jerusalén wajtquiztan zarakžcu, Siria yokaran nižaza Cilicia yokaran ojkchinča. ²² Judea yokquin kamñi criichinacžtan ima zalchinča. Nii Cristuž partir žoñinacaqui ima wejr paj-kalča. ²³ Ninacaqui wejt puntuquiztan tii quintukaz zizziča: “Nii wejr nacaz sufriskatta žoñiqui niipachaž Jesucristužquin kuztan criichiqui. Tuquiqui liwriiñi Jesucristuž puntu k'ala tjatanz pecñitača. Anziqui niiqui liwriiñi Jesucristuž puntu paljayla”. Jalla nuž cjetča wejt puntuquiztanaqui. ²⁴ Nii criichinacaqui Yooztajapa honora waytichiča wejt puntu nonziž cjen.

2

APOSTOLONACAQUI PABLO ZUMA RISIWCHIČHA

¹ Nekztan tunca pusin watquiztan wilta Jerusalén watja ojkchinča Bernabežtan. Nižaza Tito chjitchinča. ² Yooz wejtquiz chiitan, Jerusalén watja ojkchinča. Jalla nicju jaknužt yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljaytučhaja, jalla nii mazinž pecchinča. Primiraqui icliz jilirinacžtan ajcžcu ninacžquiz mazinchinča, nekztan parti criichinacžquiz mazinchinča weriž paljayta liwriiñi Yooz taku, jalla nii. Jalla nuž mazinchinča, weriž Yooztajapa langžta ana ina cjisjapa. Nižaza anz weriž Yooztajapa langztaqui ana ina cjiskatz pecučha. Jalla nižtiquiztan weriž paljaytaqui nii judío criichinacžquiz mazinchinča. ³ Ninacaqui wejr zuma risiwchiča. Nižaza Tituqui wejttan chica želatča. Nii Tituqui griego wajtchiz žoñi cjican, ana janchiquiz chimpuchiztača, judío žoñinacž cuzturumpi jaru. Jalla nuž cjenami judío žoñinacž cuzturumpi ana paakatchiča, nii janchiquiz chimputa cuzturumpi, jalla nii. ⁴ Pero tsjii kjaž žoñinaca želatča, “Wejr nactča criichinacaqui” cjiñi. Jalla ninacaqui anatača lijitum criichinacaqui pero. Criichinacžporquiz chjozaka luzzitača. Jalla nii ana zum žoñinacaqui awayt'i luzzitača, jaknužt wejr nacqui Jesucristužquin kuzziz cjen Moisés liiquiztan liwriita, jalla nii. Ninacakaz Titžquiz judío chimpuchiz cjiskatz pecatča. Nižaza ninacaqui wiltaž wejr nac ninacž lii mantuquiz utz pecatča. ⁵ Anapan ninacž munañpi jaru cjiskatchinča. Wejr nacqui pecaytuča, ančhucqui werar liwriiñi Yooz tawk jaru tirapan kamzjapa, jalla nuž.

⁶ Nekz žejlñi pajta jilirinacaqui ana wejtquiz čhjul ew taku tjaajinchiča. Jiliri cjenami ana jiliri cjenami wejtquiz anal importayuča. Yoozquiz žoñinaca ana illillziča. Yooz yujcquiziqui tjapa criichinacaqui tsjii parijuča. ⁷ Jalla ninacaqui wejtquiz ana čhjul ew taku tjaajinchiča. Antiz ninacaqui wejr pajchiča, Yooziž uchta apóstol, nižaza werar liwriiñi taku paljayñi, jalla nii. Wejrqui uchtača yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi Yooz taku paljayajo, jaknužt Yoozqui Pedro utčhaja, judío wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi taku paljayajo, jalla nižtapacha. ⁸ Yoozqui Pedro cuchanchiča, judío žoñinacžquiz liwriiñi taku paljayajo. Jalla nii Yoozpacha wejr cuchanchizakazza, yekja wajtchiz žoñinacžquiz paljayajo. Yoozqui jalla nuž pucultan cuchanchiča nižtajapa langznajo.

⁹ Jalla nižtiquiztan Jacobžtan Pedružtan Juanžtan wejr pajchiča, Yooz amt'ita jaru apóstol puestuquiz uchta, jalla nii. Nii čhjepultanaqui pajta chawjc jilirinacatača. Jalla nuž wejr pajžcu, ninacaqui wejr zuma risiwchiča. Bernabequi risiwtazakazza. Jalla nižtiquiztan wejtnacatan ninacžtan wali cjiyassinča. Wejr nacqui tsjii zuma acuerduquiz kazzassinča, wejr naca yekja wajtchiz žoñinacžquin paljayi ojkzjapa, nižaza ninaca judío žoñinacžquin paljayi ojkzjapa, jalla nuž. ¹⁰ Nižaza ninacaqui wejtnacaquiz roct'ichiča, pori žoñinacžquin yanapzjapa cjuñznajo. Wejrqui nižtapacha zakaz ancha tantiyučha.

PEDRUŽTAN PABLUŽTAN ANTIOQUIA WAJTQUIN

¹¹ Niiž wiruñ Pedruqui Antioquía watja ojkchiča. Jalla nicju Pedružquiz zumpacha chiižinchinča, niiž yujcquizpacha. Niiž kamtaqui ana zumquintača. ¹² Antioquía wajtquin irantižcu, Pedruqui nii wajtchiz ana judío žoñinacžtan lujlchiča. Nekztan tsjii kjaž Jacobž partir žoñinacaqui irantichiča. Jalla ninacaqui judío cuzturumpinaca exijñitača. Jalla ninacžquiz ekskcu, Pedruqui nii ana judío žoñinacžquiztan tsjii latu zarakchiča. ¹³ Pedruž nuž zaraktan, parti judío criichinacaqui nižtapacha zakaz tsjii latu zarakchiča. Pero ninacaqui kuzquiz zizatča, nižta zarakz ana wali, jalla nii. Bernabemi ninacžtan chica zarakzkattatača. ¹⁴ Jalla nuž zarakžcu ninacaqui werar liwriiñi Yooz tawk jaru ana kamchiča. Jalla ninaca zarakñi cheržcu wejrqui tjapa žoñinacž yujcquiz Pedružquiz zumpacha chiižinchinča, tuž cjican: —Amqui judío žoñimča. Jalla nuž cjenami amqui ana judío žoñižtakaz kamñamča. Amqui judío cuzturumpinac jaru ana kamñamča. Jalla nižtiquiztan ¿kjažtiquiztan amqui tii ana judío žoñinaca judío žoñinacažtakaz kamkatz pecya? Anapanž zuma niiqui.

JESUCRISTUŽQUIN KUZUZ CJEN ŽOÑINACA LIWRIITAČHA

¹⁵ Wejrnacqui judío žoñinacžquiztan tjoniñča. Yekja wajtchiz žoñinacžquiztanami, Yooz quintra paañi žoñinacžquiztanami anapan tjoniñča. ¹⁶ Jalla nuž tjonñiž cjenami wejrnacqui zizzinča, anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača. Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, žoñinacaqui Jesucristužquin kuzziz cjistanča. Jalla nuž zizzinča. Wejrnac zakaz Jesucristužquin kuz tjaachinča, Yooz yujcquiz zuma cjisjapa. Anaž jakziltami Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača. Jalla nižtiquiztan wejrnac zakaz Moisés lii jaru kamchiž cjen, Yooz yujcquiz anapanž zuma cjisnasača.

¹⁷ Yooz yujcquiz zuma cjisjapa wejrnacqui Jesucristužquin kuz tjaachinča. Jalla nii kuz tjaaz oraqui, wejrnacqui yekja wajtchiz žoñinaca irata persun uj pajstantača, “Wejrnacmi zakaz ujchiztča”, cjicanaqui. ¿Jalla nuž wejrnacaž persun uj pajchiž cjen, Jesucristuqui wejrnac nižta ujchiz cjiskatjo? Anapanž cjesača. ¹⁸ Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés lii ana walča. Jalla nuž wejrqui tjaajinchinča. Anziqui wejrqui wilta chiitasaž niiqui, “Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz yujcquiz zuma cjisnasača” jalla nižtiquiztan wejrqui juc'anti ujchizpan cjitasacha. ¹⁹ Moisés lii mantuquiz kaman nii liiqui kjanapacha wejtquiz tjeeziča, wejrqui ujchizpantča, jalla nii. Jalla nižtiquiztan wejt persun uj pajžcu, Jesucristužquin kuz tjaachinča. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiztan liwriitača wejrqui, Yooztajapa kamzjapa. ²⁰ Jesucristuqui wejt ujnac laycu cruzquiz ch'awcta ticziča. Jalla nuž wejt ujnac laycu ticziž cjen, wejrqui nižtan chica ticzižtakaztča. Wejt tuquita ana zuma kamaña jaytichinča, jalla nižtiquiztan ew kamañchizza wejrqui. Pero anača wejt persun kamañchiz antiz Cristuž kamañchiz kamuča. Jaziqui tii muntuquiz žejtcan ew kamañchiz kamuča. Jesucristo Yooz Majchquin kuz tjaatiquiztan Jesucristuqui wejtquiz okzñiž cjen, wejt ticz cuntiquiztan ticziča. ²¹ Yoozqui žoñinacžquiz okžcu, Jesucristo cuchanžquichiča žoñinaca liwriizjapa. Liwriiñi Yooz taku anal nicz pecuča. Moisés lii jaru kamchiž cjen žoñinacaqui Yooz yujcquiz zuma cjissiz cjitasaz niiqui, Jesucristuqui inapankaz ticztasača. Anapanča nužuqui.

3

LIWRIIZ PUNTU

¹ Galat wajtchiz žoñinaca, ančhucča zumzužtakaz. ¿Jequit ančhuc incallchejo? ¿Jequit werar liwriiñi tawkquiztan ančhuc tsjii kjutñi chjitchejo? Liwriiz puntu paljaycan wejrnacqui Jesucristuž puntuquiztan kjanapacha ančhucquiz tjaajinchinča, Jesucristuqui žoñinacž ujnacquiztan cruzquiz ch'awcta ticziča, jalla nii. ² Tsjii pewcz pecuča. ¿Moisés lii jaru kamchiž cjen, Espiritu Santo ančhuca kuzquiz luzzikay? Anapanča. Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan, nekztan Espiritu Santuqui ančhuca kuzquiz luzziča. Jalla niiqui nužupanča. ³ ¿Kjažtiquiztan ancha zumzu ančhucjo? Espiritu Santuž cjen ančhucqui Yooz kamañquiz kami kallantichinčhucča. ¿Persun kuzcama

kamcanaqui Yooztajapa tsjan zuma kamasajo? Anapanča. ⁴ ¿Jesucristužquin criiču ančhucqui inakaz sufrichinčhuc cjes kjažtatajo? Ana inakaz ančhucqui sufrichinčhucžlani. ⁵ Yoozqui ančuca kuzquiz niž Espíritu Santo luzkatchiča. Nižaza ančucaž cheran Yoozqui milajrunaca paachiča. ¿Ančucaž Moisés lii jaru kamtiquiztan jalla nižta milajrunaca Yooz paachejo? Anapanča. Ančhucqui Jesucristuž puntuquiztan nonžcu catokchinčhucča. Jaziqui ančucaž Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yoozqui ančucaž cheran milajru paachiča.

⁶ Abraham zakaz Yoozquin kuz tjaachitača. Jalla nuž tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjiskattatača. ⁷ Jalla nižtiquiztan jakziltat Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla niiqui ultim Abrahamž majchmaatiča. Jalla niic werar razunača. ⁸ Yoozqui tuquitanpacha tuž tantiichiča, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinaca Yooz yujcquiz zuma cjiskattaž cjesača, jalla nuž tantiichiča. Jalla nižtiquiztan tuquitanpacha liwriiñi Yooz puntuqui Abrahamžquiz chitatača, tuž cjican: “Amiž cjen tjapa wajtquiztan žoñinaca zumaž cjiskattaž cjequiča”. Jalla nuž cjiča cjiirta Yooz takuqui. ⁹ Jalla nižtiquiztan jakziltat Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla niiqui Abrahamžtan zuma cjiskattaž cjesača.

¹⁰ Jakzilta žoñinacat Yooz yujcquiz zuma cjisjapa, Moisés liiquiz kuz tjaachaja jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča. Cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat tjapa Moisés liiquiz mantitanac jaru ana zumpacha kamčhaja, jalla ninacaqui Yooziž castictaž cjequiča”. ¹¹ Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kami atasača. Jalla nižtiquiztan Moisés liiquiz kuz tjaatiquiztan anaž jecmi Yooz yujcquiziqui zuma cjisnasača. Kjanapachača nii razunaqui. Cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat Yoozquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjisnachača, jalla niiqui Yooztan kamaquiča”. ¹² Pero Moisés lii jaru kamcan, Yoozquin kuz tjaazqui ana walča. Moisés lii puntuquiztan Yooz takuqui tuž chiča: “Jakziltat Moisés lii jaru kamčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamtiquiztan Yooztan kamaquiča”.

¹³ Pero anaž jecmi nii lii jaru zumpacha kamasachača. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñinacaqui Yooziž castictaž waquiziča. Pero Jesucristuqui učhum liwriichiča, Yooziž ana casticta cjejajo. Jesucristupacha učhum cuntiquiztan casticta cjissiča. Cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat cruzquiz ticznačhaja, jalla niiqui tjeeža, Yooziž castictaž, jalla nii”. ¹⁴ Jesucristuqui yekja wajtchiz žoñinacž cuntiquiztan zakaz casticta cjissiča, ninaca Abrahamžtan Yooz yujcquiz zuma cjiskatzjapa. Nižaza Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yoozqui tjapa učhum kuznacquiz niž Espíritu Santo luzkatchiča, niž tuquita chiita takucama.

MOISES LII PUNTU

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii puntul chiyača. Tiiž nonžna. Tsjii zuma legali acuerduquiz luzta, nižaza jiliriž sillta, jalla nii documentuqui ana wira campiyasača, nižaza ana nekez yapasača, jiliri sillta jaru. ¹⁶ Anziqui tii puntul chiyača. Yoozqui taku tjaachiča Abrahamžquizimi niž majchquizimi. Yooz takuqui anaž cjiča, “Majchmaatinacžquizimi”, cjicanaqui. Anaž wacchi žoñinacž puntuquiztan chiča. Antiz tsjii žoñž puntuquiztankaz chiichiča. Jalla nii žoñiča Cristuqui. ¹⁷ Jalla tuž chiyuča: Yoozqui Abrahamžquiz taku tjaachiča. Nekztan pusi patac quinsa tuncan watanacquiztan Yoozqui Moisesquiz niž lii tjaachiča. Jalla nii wiruñ tjaata liiqui nii tuquita Abrahamžquiz tjaata taku anapanž ana walkatasachača. ¹⁸ Moisés lii jaru kamchiž cjen Yooz zumanaca tanžtaž cjitasaž niiqui, jalla nižtiquiztan Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku anaž waltasača. Pero panž walča. Yoozqui Abrahamžquiz nužkaz taku tjaachiča, žoñinaca liwriizjapa.

¹⁹ Jalla nižtiquiztan, ¿chjuljapat Moisés lii sirwiya? Jalla tužuča. Moisesquiz nii liiqui tjaatatača, žoñinacž ujnaca tjeezjapa. Nižaza nii liiqui walatča, Jesucristuž tjonzcama. Jesucristuqui Abrahamž majchmaatquiztan tjonñiča. Nižaza niž puntuquiztan chiča nii Yooziž Abrahamžquiz tjaata takuqui. Yoozqui anjilanaca cuchanžquichiča, niž lii

Moisesquiz tjaazjapa. Nekztan Moisesqui parti žoñinacžquiz Yooz mantitanaca tjaa-jinchiča. ²⁰ Moisesqui nii liižtan žoñinacžquiz mantichiča, žoñinaca nii lii cumplajo. Pero Yoozqui niiž persun tjaata taku cumplichiča. Yooz alaja cumplichiča.

²¹ Jalla nižtiquiztan, ¿kjaž cjii? ¿Moisés liiqui Yooziž tjaata tawk quintra cjesaya? Anapanž cjesača. Anaž jecmi Moisés lii jaru zumpacha kamasacha, Yooztan wiñaya kamzjapa. Jalla nii lii jaru žoñinaca kamtasaz niiqui, Yooz yujcquiz zuma cjitasacha, nii lii jaru kamtiquiztan. ²² Pero cjjirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tjapa žoñinacaqui uj paachiž cjen castictaž cjequiča”. Jalla nuž cjenami, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinacaqui Yooziž tjaata taku tanznasača, ana casticta cjisjapa, Yooztan wiñaya kamzjapa.

²³ Ima Jesucristuž puntuquiztan zizcan učhumqui Moisés lii mantuquiz želatča. Nižaza nuž žejlchinčumtača Jesucristužquin kuz tjaazcama. ²⁴ Jalla nižtiquiztan Moisés lii mantuquiz želatča učhumqui, Jesucristuž tjonzcama. Nekztan Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan Yooz yujcquiz zuma cjissinčumča, nižaza ana ujchiz. ²⁵ Anziqui žoñinacaqui Jesucristuž puntuquiztan zizasacha. Jalla nižtiquiztan učhumnacuqui Moisés lii mantuquiz žejlzqui žeržtača.

²⁶ Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan tjapa ančhucqui Yooz partiquiz žejlča, Yooz maatinacčhucča. ²⁷ Jakziltat Jesucristužtan tsjii kuzziz cjiscu bautista cječhaja, jalla niiqui Cristuž partiquiz cjissiča. Nižaza ew kamañchiz cjissa. ²⁸ Cristuž partiquiz žejlcan, anaž t'aka t'aka žejlča. Judío žoñinacami, yekja wajtchiz žoñinacami, žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, ana žoñž mantuquiz žejlñi žoñinacami, luctakami, maatakami, jalla tjapa žoñinacaqui Jesucristuž partiquiz žejlcan Yooz yujcquiz tsjii parijuča. Nižaza tsjii t'akquizkazza. ²⁹ Nižaza Cristuž partiquiz želaquiz niiqui, ančhucqui Abrahamž ultim litum majchmaatinacčhucča. Nižaza ančhucqui Abrahamž litum majch maatinacažlaj niiqui, ančhucqui Yooziž Abrahamžquiz tjaata taku tsjii irinsažtakaz tanznaquiča, Yooztan wiñaya kamzjapa.

4

UČHUMNACAQUI YOOZ MAATIČHUMČHA

¹ Nii irinsa puntu tii zakaz chiiz pecuča. Tsjii irinsa tanzñi ocjalaqui žoñi pajkzcama anaž irinsa tanznasača. Ocjala cjicanaqui nii famillžquiz piyunažtakaz kamča. Pajkžcu, nekztan tjapa nii famillž cusasanaca nižtacama želaquiča. ² Nii ocjalaqui famillž mantuquiz tjiižta žejlča, nižaza niž irinsaqui yekja žoñžquiz cwitižinajo cumpjiitača, irinsa tanz oracama. ³ Jalla nižta iratača učhumnacaqui. Tuquiqui učhumqui ocjalažtakaz kamcanaqui žoñiž pinsita jarukaz kamatča. ⁴ Yooziž pinsita timpu irantižcu Yoozqui nižž Majch cuchanžquichiča. Nekztan tsjaa maatakquiztan majttatača, nižaza Moisés lii mantuquiz želatča. ⁵ Jalla nuž Yoozqui nižž persun Majch cuchanžquichiča učhumnaca Moisés lii mantuquiztan liwriizjapa, nižaza Yooz maati cunta cjisjapa.

⁶ Ančhucž Yooz maati cjicanaqui Yoozqui nižž Majch Espíritu Santo ančhuc kuzquiz cuchanžquichiča. Espíritu Santuqui ančhuc kuzquiz Yooz Ejpžquin cjuñžkatča, “Wejt Tata” cjican. ⁷ Jalla nižtiquiztan Yooz cjen ančhucqui Moisés lii mantuquiz anaž iya žejlča. Yooz maati cjican, Yooz tjaata irinsa tanznaquiča.

PABLUQUI CRIICHI ŽOÑINACŽQUIZ ANCHA CJUŇČHA

⁸ Tuqui ančhucqui werar Yooz anaž pajatča. Antiz žoñiž pinsita yooznacž mantuquizkaz želatča. Nii yooznacaqui anaž ultimu Yoozza, žoñiž pinsitiquiztankazza. ⁹ Anziqui ančhucqui werar Yooz pajča. Primiraqui Yoozqui ančhuc maati cunta pajchiča. Jalla nuž Yooz maati cunta cjiscu, ¿kjaž ančhucqui žoñiž pinsita yooznacquin wilta cutasajo? ¿Nii yooznacž mantuquiz wilta cjis pecjo? Nii yooznacaqui ana azzizza; nižaza inakazza. ¹⁰ Ančhucqui tirapan tjuñinacžquizimi jiiznacžquizimi oranacžquizimi watanacžquizimi rispitiñčhucča. Jalla nižta rispitzqui anaž waquiziča. ¹¹ Jalla nuž rispitan wejtla ančhucquiz tjaajinzqui inapankaj cjičhani. Jalla niil jiwjatuča.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz rocuča, wejržtapachaž cjissaja, Moisés lii mantuquiztan liwriita, jalla nižta. Wejrqui ančhuc yekja wajtchiz žoñižtakaz cjissinča judío cuzturumpinaca ana paažcu. Ančhucqui wejr zuma risiwchinčhucča, ana čjul wejt quintra kjaž cjiscu. ¹³ Ančhucqui zizza, primeraqui wejr laacjichiž cjen ančhucatan kamchinča. Nižaza ančhucatan kamcan, liwriiñi Yooz puntu paljaychinča. Jalla nii zizza ančhucqui. ¹⁴ Jalla nii cona laacjitaqui wejtajapa tsjii pruebatača. Jalla nižta weriž laacjitiquiztan ančhucqui ana wejr iñarchinčhucča, nižaza wejr ana jakjurpayz pecchinčhucča. Antiz wejr ancha zuma risiwchinčhucča, tsjii Yooz cuchanžquita anjilažtakaz. Nižaza Jesucristužtakaz wejr zuma risiwchinčhucča. ¹⁵ Weriž ančhucatan kamchiž cjen ančhucqui zuma cuntintu sint'ichinčhucča. Jaziqui ančhucaquiz, ¿kjažt cjisjo? Wejrqui declaruča, ančhucatan kamcan, ančhucqui attasaž niiqui, persun čhujcquimi lecžcu wejtquiz tjaatasača. ¹⁶ Wejrqui ančhucaquiz werar razunanaca chiichinča. Jalla nuž chiitiquiztan, ¿ančhucqui wejt quintra cjissinčhucjo?

¹⁷ Nii ana werar razuna chiiñi žoñinacaqui ančhuc anchaž importayča. Jalla nuž importaycan ninacaqui ančhuc ana zuma cjiskatz pecča. Wejtnacaquiztan t'akskatz pecča, ninacž partiquiz cjisjapa, nižaza ninacž honora waytiskatzjapa. ¹⁸ Tsjii žoñiqui yekja žoñžquiz tsjan zuma kamañchiz cjiskatz pecasača. Jalla nuž peccanaqui nii žoñžquiz ancha importayasača. Jalla nižta importayzqui ancha zumača. Tjapa žoñinacaqui ančhucaquiz nižtaj paala. Anača wejrkaz, ančhucatan kamcanaqui, ančhuc importayz waquiziča. ¹⁹ Zuma jilanaca, cullaquinaca, ančhucaltajapa wilta wejt kuzquiz ancha cjuñuča. Nižaza wejrqui ančhucaltajapa tiral cjuñača ančhucaž Cristuž kamañchiz zuma kamzcama. ²⁰ Wejrqui ančhucatan chical žejlz pecuča. Jalla nuž ančhucatan žejltasaž niiqui, juc'ant zuma carinchiz razuna chiižintasača. Ančhuca quintu nonžcu wejrqui kuz turwayskatchinča.

ABRAHAMŽ MAATIŽ PUNTU

²¹ Ančhucqui Moisés lii mantuquiz kamz pecñinaca, ¿nii lii mantuquiz kamzqui ana intintiya? ²² Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: Abrahamqui pucultan majchnacchizza. Tsji-iqui Abrahamž mantita piyunaž majttača. Tsjiizti Abrahamž zalžta tjunaž majttača. ²³ Piyunaž majtta majchqui žoñiž pinsita kuzcama majttatača. Tjunaž majtta majchzti Yooz tjaata tawk jaru majttatača. ²⁴ Nii pucultan maatakquiztan tuž cjiča. Yoozqui pizc wilta taku tjaachiča. Tsjiiqui Sinaí cjita curquiz Yoozqui Moisesquiz mantita lii tjaachiča. Jakziltat nii lii mantuquiz žejlčhaja, jalla niiqui nii lii jaru kamstanča. Tsjaa maatakquiztan nii puntu cjiča. Naa maatakaqui Agar cjititača. ²⁵ Agar cjitiquiztan Sinaí curu cjiča. Sinaí curuqui Arabia yokquin žejlča. Sinaí curquiztan Jerusalén watja cjiča. Jerusalén wajtchiz žoñinacami, nižaza tjapa judío žoñinacami Moisés lii mantuquiz žejlča. ²⁶ Učhumzti anaž Moisés lii mantuquiz žejlča. Yooziž liwriitiquiztan ultim arajpach Jerusalén wajtchiz žoñinacčhumča. Jalla nii Jerusalenqui Yooz watjača.

²⁷ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Ana majtñi maataka, cuntintuž cjee. Majtz sufris ana pajžcumi, alto tawkžtan Yooztajapa honora waytila. Ecta maatakaqui juc'ant majchmaatinacchiz cjequiča ana ecta maatakquiztan”.

²⁸ Jilanaca, cullaquinaca, jaziqui učumqui Yooz tjaata tawk jaru Yooz maatinacčhumča, Isaac cjita žoñižtakaz. ²⁹ Abrahamž pucultan majchnacžquiz tižta watchiča. Nii žoñiž kuzquiztan pinsita majttaqui quinratača nii Yooz Espiritu Santuž cjen majtta majchjapa. Anzimi nižta iratazakazza. ³⁰ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Naa piyuni majchtanpacha chjatkata. Naa piyunaž majtta majchqui anaž irinsa tanznaquiča. Antiz zalžta tjunaž majtta majch, jalla niikaz irinsa tanznaquiča”. ³¹ Jilanaca, cullaquinaca, učumqui anača naa piyunaž majtta maatinacažtakazqui. Antiz zalžta tjunaž majtta maatinacažtakazčhumča. Učhumqui lijitum Yooz maatinacčhumča.

5

LIWRIIZ PUNTU PALJAYTA

¹ Jesucristuqui uĉhum liwriichiĉha, Moisés lii mantuquiz ana iya kamzjapa. Jesu-cristužquiz tjuj kuzziz cjee. Anaĉha nii lii mantuquiz iya kamzqui.

² Wejr Pabluqui anĉhucaquiz cjiwĉha, anĉhucqui judío chimpu cuzturumpi jaru paaquič niiqui, jalla nižtiquiztan anĉhucaltajapa Cristuqui inakaz cjequiĉha. ³ Wejrqui tii puntu ticlaruĉha, jakziltat Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa Moisés lii jaru persuna chimpuskatĉhaja, jalla niiqui tjapa nii lii mantitanaca cumplistanĉha. ⁴ Anĉhucqui Moisés lii jaru Yooz yujcquiz ana ujchiz cjis pecĉhaj niiqui, Cristužquiztan persunpachaž t'aksa. Nižaza liwriiĉha Yooz kamañquiztan persunpachaž t'aksa. ⁵ Yooz Espíritu Santuž cjen, nižaza Jesucristužquiz kuz tjaachiž cjen, uĉhumqui Yooz yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma kamañchiz, jalla nii tjapa kuztan tjewža. ⁶ Jesucristuž partiquiz žejlcan žoñinacaqui tsjii parijuĉha. Judío chimpuchiz cjenami ana judío chimpuchiz cjenami anaž importiĉha. Antiz Jesucristužquiz kuz tjaaz importiĉha. Nižaza kuz tjaazcu zuma munaziĉha kuzziz cjis importiĉha.

⁷ Anĉhucqui zumaž kamaĉha. Jalla nuž zuma kaman, ¿ject anĉhuc atajchejo werar tjaajintanaca ana cazjapajo? ⁸ Jalla nii atajñiqui anaĉha Yoozquiztan. Yoozqui anĉhuc kjawziĉha, liwriita cjisjapa. ⁹ Jaknužt tsjii zkoluc liwatura tjapa t'anti maza t'amkatĉhaja, jalla nižta irata zkoluc ana zuma tjaajiñinacaqui tjapa anĉhuc tsjii kjutñi chjichasaĉha. ¹⁰ Jesucristo Jiliriž cjen wejrqui anĉhucaquiztan anal kuz turwayskatuĉha. Ultimquiziqui jaknužt wejrqui Yoozta kamañ puntu pinsuĉhaja, jalla nužuzakaz anĉhucqui Yoozta kamañ puntu pinsaquiĉha. Nižaza jakziltat anĉhuca kuz turwayskatĉhaja, jalla niiqui casticta cjequiĉha, jakziltapirimi.

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, tuquiqui ima Jesucristužquiz kuz tjaacan, wejrqui tjaajinchinĉha, judío chimpuchiz ana želaquič niiqui, Yooz yujcquiziqui anapanž zuma želasāha. Jalla nuž tira tjaajintasaž niiqui, ¿kjažtquiztan wejt quintra ancha tanjo? Jalla nuž tjaajintasaž niiqui, Jesucristuž ticz puntuquiztan tjaajincanpacha ana wejt quintra tanasaĉha. Pero jalla nižta ana tjaajinchinĉha. ¹² Anĉhuca kuz turwayskatñinacaqui persun janchej pootpootžla.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, Yoozqui anĉhuc kjawziĉha Moisés liiquiztan liwriita cjisjapa. Jalla nuž liwriita cjican, anaž persun kuzcamakaz kamz waquiziĉha. Antiz zuma munazican porapat yanaparassa. ¹⁴ “Jaknužt persunpachquiz zuma okzaja, jalla nižta irata parti žoñinacžquiz zuma okzpanĉha”. Jalla nuž kamcan tjapa Moisés liiqui cumplissa. ¹⁵ Pero anĉhucqui porapat chjaawjwasauquič niiqui, nižaza porapat ch'aasaquič niiqui, jalla nižtiquiztan tsjiimi tsjiimi aksnaquiĉha.

ESPIRITU SANTUŽ IRPITA KAMZ

¹⁶ Wejrqui cjiwĉha, anĉhucqui Yooz Espíritu Santuž irpita kama. Nekztan persun ana zum kuzquiz pectanac jaru ana kamaquiĉha. ¹⁷ Nii ana zum kamañquiqui Espíritu Santuž pecta kamañ quintraĉha. Nižaza Espíritu Santuž pecta kamañquiqui nii ana zum kamañ quintraĉha. Nii pizc kamañquiqui anaĉha tsjiikazqui, antiz pisc punta kamañāha, zuma kamañā, ana zuma kamañā, jalla nii. Jalla nižtiquiztan nii ana zuma kamañā pecñi kuzqui anĉhuc atajĉha zuma kamañ jaru ana kamzjapa. ¹⁸ Pero anĉhucqui Espíritu Santuž irpitaž cjequič niiqui, anaĉha lii mantuquiz žejlzqui.

¹⁹ Nii ana zuma kamañā pecñi kuzqui jalla tižta paaz pecĉha: adulterio paaz, yekja maatakžtan yekja luctakžtan ana wali paaz, azzucanaca paaz, ²⁰ žoñiž paata yooznacžquiz sirwiz, žoñž quintra laykiz paaz, žoñž quintra chuchas, žoñžtan ch'aas, iñiziz, chjaawjkatas, persun kuzcamapankaz paaz, t'aka t'aka cjiyas, tsjii partiquiztan tsjii partiquiztan quintras, ²¹ zmaz, žoñi conz, licz, ana wira wali pijista paaz, jalla nižta ana zumanaca paaz pecĉha nii ana zuma kamañā pecñi kuzqui. Tuquiqui wejrqui anĉhucaquiz chiižinchinĉha, ana nižta paazjapa. Wilta anĉhucaquiz chiižinuĉha, anapan

nižtanaca paaz waquizičha. Jalla nižta paañi žoñinacaqui werar Yooz mantuquiz ana žejlčha.

²² Espíritu Santuž kamañ jaru kamcan, jalla tižtanaca paasa: zuma munaziz, cuntintu cjis, llan kuzziz cjis, pazinziz kuzziz cjis, okzñi kuzziz cjis, zumanaca paaz, litituma kamz, ²³ humilde kuzziz cjis, ana zuma pecñi kuz persun kuzquiz ewjaz. Jalla nii zuma paatanacaqui anapančha lii quintraqui. ²⁴ Nižaza jakziltat Cristuž partiquiz žejlčhaja, jalla ninacaqui nii ana zuma paaz pecñi kuz mantuquiz ana kamz waquizičha. Nii ana zuma pecñi kuzquiztan ticzi žoñižtakazza. Nižaza nii ana zuma pinsitanac jaru ana kamz waquizičha. ²⁵ Učhumqui Espíritu Santuž cjen liwriitažlaja nižaza ew kamañchizlaja, jalla nižtiquiztan učhumqui Espíritu Santuž cjen nii zuma kamañ jaru pan kama.

²⁶ Jalla nii zuma kamañ jaru kamcan učhumqui ana mitarazi kuzziz cjistančha. Nižaza ana žawjwa zjijcanñi kuzziz cjistančha. Nižaza anaž porapat zmazastanqui.

6

PORAPAT YANAPARAS WAQUIZIČHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, yekjap ančhucqui Espíritu Santuž kamañchiz kamiñchucčha. Jaziqui ančhucqui tsjii criichi žoñi uj paañipacha cheraquiž niiqui, zuma kuztan chiižinaquičha, nii uj paañi žoñi wilta zuma kamañchiz cjeyajo. Nižaza ančhucqui persun kuzqui zuma cwitaza, ujquiz ana tjojtsjapa. ² Pruebanacaž watan, ančhucqui porapat kuzzassa. Jalla nuž kamcan ančhucqui Cristuž lii cumpličha, zuma munaziz, jalla nii. ³ Jakziltat persun puntuquiztan mit kuzziz “Wejrqui zumtčha” cjican pinsačhaja, jalla niiqui persunpacha incallčha. Anaž zumačha niiqui. ⁴ Zapa mayni persun kamtanaca tantiistančha, zuma ana zuma kamta, jalla nii. Jakziltat zuma kamchižlaj niiqui, cuntintuž cjesačha, persuna zuma kamtaž cjen. Criichi žoñinacaqui yekja žoñž kamaña iñaržcu, anaž mitarazi kuzziz cjis waquizičha, “Wejrqui juc'ant zuma kamañchiztčha” cjican. ⁵ Ultimquiziqui zapa mayni persun kamañquiztan jama Yooziž tantiitaž cjequičha.

⁶ Yooz puntu tjaajinta žoñiqui persun cusasanacquiztan tjaaz waquizičha Yooz puntu tjaajiñinacžquiz.

⁷ Ančhucqui persun kuzquizpacha anačha incallzqui. Yoozquiztan ana atipasačha. Jaknužt tsjii žoñi kamčhaja, jalla niit jama pjalžtaž cjequičha. ⁸ Jakziltat persun kuzcamakaz kamčhaja, jalla niiqui niiz ana zuma kamtiquiztan castictaž cjequičha. Nižaza jakziltat Espíritu Santuž kamañ jaru kamčhaja, jalla niiqui Espíritu Santuž cjen Yooztan wiñayaž kamaquičha. ⁹ Učhumqui zumanaca paazjapa tjurt'ila. Ultimquiziqui pactaž cjequičha, ana jaytasaz niiqui. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan čjulora zumanaca payi atchucaž cjequiž niiqui, učhumqui zumaž paala tjapa žoñinacžquizimi. Criichi mazinacžquizimi juc'ant zuma paala.

ŽERZ TAKUNACA

¹¹ Anziqui wejt persun kjaržtan cjižržcučha. Tii pajk litranaca chera. ¹² Tsjii žoñinacaqui ančhuc judío chimpuchiz cjiskatz pecčha. Jalla ninacaqui nuž pecčha, parti žoñinacž kuz wali cjiskatzjapa, nižaza parti žoñinacaž ninacžjapa ana quintra cjisjapa. Cristuqui cruzquiz ticzičha učhumnaca liwriizjapa, judíuž irata ana chimpupa cjenami. ¹³ Pero nii chimpupa žoñinacapacha Moisés lii jaru ana zumpacha kamčha. Ninacaqui ančhuc chimpuchiz cjiskatz pecčha, ančuca janchiquiz chimpuchiz cjen persun incantiñi kuzziz cjisjapa. ¹⁴ Wejrqui anačha čjulquiztanami incantiñi kuzziztqui. Jesucristo Jiliriz učhum laycu ticziquiztan, jalla nekztankazza wejrqui incantiñi kuzziztqui. Jesucristuž ticziž cjen wejrqui liwriitačha. Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlñinacaqui anaž wejr ancha importayučha. Ninacžquiztan ticzi žoñižtakaztčha wejrqui. ¹⁵ Jesucristuž partiquiz žejlcan, judío chimpuchiz cjisqui anaž importičha, nižaza ana chimpuchiz cjismi ana zakaz importičha. Ew kamañchiz cjisqui jalla niikaz importičha. ¹⁶ Jakziltat ew lii kamañ jaru kamčhaja, jalla ninacaqui ultim werar Yooz partir žoñinacačha. Jalla ninacžtan Yooztan zumaj cjila, nižaza Yoozqui ninacžquiz okžla.

¹⁷ Tekztan nawjcchuc tii puntunacquiztan ana jecmi wejtquiz molestila. Jesucristo Jiliržtajapa kamchiž cjen wejt janchiquiz chjojrínaca zejlčha. Nii chjojrínaca kjanapachaž tjeeža, “Wejtčha Jesucristuž partiquiztqui”, jalla nii. Anzcama nii chjojrínacaqui wejt janchiquiz cherchucača.

¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, učhum Jesucristo Jiliriqui ančhuca kuznaca walikaj cjiskatla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS EFESIOS

¹ Wejrtča Pablutqui, ančucaquin tii cartal cjiyržcuča. Wejrqui Jesucristuž illzta apostoltča Yooz munañpi jaru. Ančhucqui Yooz partir žoñinacčhucča, Efeso wajtquiz kamñinaca. Nižaza ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachi žoñinacčhucča. ² Učhum Yooz Ejpmi, učhum Jesucristo Jilirimi ančucaquiz zumaj yanapla, nižaza ančucaquiz cuntintu kuzziz walikaj kamkatla.

YOOZ EJPQUI UČHUMNACALTAJAPA ZUMA PINSIČHA

³ Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžtajapa honoral waytuča wejrqui. Učhum Yooz Ejpqui učhumnacaquiz ancha zuma favoranaca paachiča, Jesucristuž partiquiz cjiskatchiž cjen. Učhumqui arajpach Yooz wajtchiz žoñinacčhumča. Jalla nižtiquiztan tjapaman favoranaca učhumnacaquiz paachiča Yooz Ejpqui. ⁴ Tuquitanpacha ima tii muntu kalltican Yooz Ejpqui Jesucristuž cjen učhumnac illziča, niižtajapa t'acžta cjisjapa, nižaza niiž yujcquiz ana ujchiz nižaza zuma cjisjapa. ⁵ Yoozqui niiž okzñi kuzziz cjen, tuquitanpacha tantiichiča, učhumnaca niiž partiquiz cjisjapa, niiž maatinacjapa. Jesucristuž cjen učhumqui Yooz maatinacčhumča. ⁶ Nižaza Yooz Ejpqui niiž ancha okzñi kuz tjeeziča, niiž persun honora waytita cjisjapa. Niiž k'ayi Majchiž cjen učhumnacaquiz nužukaz walja okziča Yooz Ejpqui. ⁷ Jesucristuž ticziž cjen, Yoozqui učhum liwriichiča. Jalla nuž liwriičcu učhum ujnaca pertunchiča, niiž zuma okzñi kuzquiztan. ⁸ Yoozqui učhumnacaltajapa niiž okzñi kuz walja tjeeziča, zuma favoranaca paacan. Jalla nuž zuma favoranaca paacan, Yoozqui učhumnacaquiz tjapa niiž puntunaca intintazñi cjiskatchiča. ⁹ Nižaza Yoozqui niiž tuquita chjojta pinsitanaca učhumnacaquiz zizkatchiča. Niiž kuzcama pinsita jaru, jalla nuž učhumnacaquiz zizkatchiča. ¹⁰ Yoozqui niiž pinsita tjuñquiz niiž persuna pinsitaqui cumpliskataquiča. Jalla niiž pinsita jaru Yoozqui tjapa arajpachquin žejlñinacami, nižaza tjapa tii yokquiz žejlñinacami tjappachaž juntjapaquiča, Cristuž mantuquiz cjisjapa.

¹¹ Jesucristužquin kuzziz cjen wejrnac judío žoñinacaqui t'acžtača. Yoozqui persun kuzcama pinsita jaru nuž wejrnac t'acziča. Yoozqui tjapa niiž pinsitacama cumpliskatča. ¹² Wejrnacqui ančhucž tuqui Jesucristo tjewziča. Wejrnacqui t'acžta cjissinča, zuma kamzjapa. Nekztan wejrnacaž zuma kamtiquiztan Yooztajapa juc'anti honora waytitaž cjequiča. ¹³ Nižaza ančhucqui werar Yooz taku nonžcu Jesucristužquin kuz tjaachinčhuczakazza. Jalla nižtiquiztan liwriita cjissinčhuczakazza. Nekztan Cristuž partiquiz želan, Yoozqui niiž Espiritu Santo ančuca kuznacquiz luzkatchiča. Tuquitanpacha Yoozqui niiž Espiritu Santo cuchanžquizjapa taku tjaachiča. Nižaza Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz žejltiquiztan, ančuca kuzquiz Yooziž chimputapanča. Nii kjanapacha tjeeža, ančhucqui Yooz partir žoñinacčhucča, jalla nii. ¹⁴ Espiritu Santo učhumnaca kuzquiz cjen, učhumqui zizza, ultimpacha arajpach Yooz irinsa tanznaquiča. Čhjulatorat tjapa Yooz partir žoñinaca liwriita cječhaja, jalla nii ora nii irinsa tanznaquiča. Tjapa nižta zumanaca učhumnacaltajapa pinsichiča Yoozqui, niižtajapa juc'ant honora waytita cjisjapa.

PABLUŽ MAYIZITA

¹⁵ Jilanaca, cullaquinaca, ančuqui Jesucristo Jiliržquin kuzzizpanča, nižaza parti criichi žoñinacžtan zuma munaziñi kuzzizpanča. Jalla nižta zizcu, ¹⁶ wejrqui ančucaž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjiwča. Nižaza Yoozquin mayizican ančhucaltajapa mayizuča, ančhuc Yooz puntu zuma zizñi cjisjapa. ¹⁷ Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquinpan mayizuča. Yooz Ejpqui juc'ant chekan honorchizza. Ančhucaltajapa mayizuča, Yooz ančucaquiz tsjii zizñi kuzziz cjiskatajo, nižaza mayizuča Yooziž tjeežtanaca intintazñi kuzziz cjiskatajo. Jalla nižta kuzziz kamaquiž niiqui, juc'anti Yooz puntunaca zizñi cjequiča. ¹⁸ Nižaza juc'anti Yooz puntunaca intintazñi kuzziz

cjequičha. Zuma intintazñi cjequič niiqui, arajpachquin kamz puntu juc'anti zizaquičha. Yoozqui učumnaca kjawzičha, arajpachquin kamzjapa. Jalla nicju kamzjapa učumqui tjewža. Arajpachquin Yooztan kamzqui juc'ant ancha zuma wali irinsažtakazza. Jalla nii irinsa Yoozqui tjapa niž partir žoñinacžquiz tjaaquičha. ¹⁹ Nižaza wejrqui mayizučha, ančhucqui Yooz aziž puntuquiztan juc'anti intintazjapa. Učhum Yoozqui juc'ant walja azzizza, čhjultakquiztanami. Niiž aztan Yoozqui učum kuznaca campiiskatchičha, ew kamañquiz kamzjapa. Yoozqui niž jacatatskatñi aztan učum kuznaca campiichičha. ²⁰ Yooz Ejpqui niž walja azi tjeezičha, Jesucristo ticziquiztan jacatatskatcan. Nižaza niž aztan tjeezičha arajpachquin niž žew latuquiz Jesucristo tjulžcan, nižtan chica mantizjapa. ²¹ Yoozqui tjappacha Cristuž mantuquiz utchičha, tjapa jilirinacami, tjapa mantiñinacami, tjapa mantiñi poderchiznacami, tjappacha Cristuž mantuquizcama uchtačha. Tii timpuquiz žejlñinacami, nižaza jazta timpuquiz tjonñi mantiñinacami tjappacha Cristuž mantuquiz uchtačha. ²² Yoozqui mantichičha tjappacha Cristuž mantuquiz cjisjapa. Nižaza Yooziž mantitiquiztan nii tjapa mantiñi Cristuqui niž icliz žoñinacžtajapačha. ²³ Cristuž partir žoñinacaqui nižtan tsjii kuzziz žejlčha, nižaza tsjii curpuchiztakazza. Tjapa Cristuž partir žoñinacaqui Cristuž kamañchizpankazza. Nižaza Cristuž cjen tjapa čhjultakimi tii muntuquiz žejlčha.

2

YOOZ OKZŃI KUZZIZ CJEN ŽOŃINACAQUI LIWRIITAČHA

¹ Jaziqui Yoozqui ančhucquiz ew kamañchiz cjiskatchičha. Tuquiqui ančhucqui Yooz yujcquiziqui ticzi žoñinacžtakaz želatčha ujnaca paachiž cjen, nižaza ana walinaca paachiž cjen. ² Jalla nuž ana wali ujnaca paacan, ančhucqui kamatčha ujchiz žoñinacž kamañ jaru. Nižaza ana wali paacan, zajranacž jilirž kuzcamakaz kamatčha. Jakziltat ana Yooz kuzcama kamčhaja, jalla niiqui zajranacž jilirž kuzcamapankaz kamčha. Nii ana wali zajra jiliričha žoñinacžquiz ana wal kamañchiz cjiskatchičha. ³ Tuquiqui učumqui ana wal kamañchiz zakaz kamatčha, Yooz kuzcama ana kamcan. Učhumqui persun kuzcamakaz kamatčha. Nižaza učum ana wali pecñi kuz jaru kamatčha. Nižaza učum ana wali pinsitanacž jaru kamatčha. Jalla nižtiquiztan učumqui Yooz casticta cjichucapančha, jaknužt Yoozqui parti ujchiz žoñinaca casticačhaja, jalla nižta. ⁴ Jalla nižta ana wali kamanami, Yoozti zuma okzñi kuztan učumnacaquiz okzičha. Nižaza učumnacatan munazičha. ⁵ Nuž zuma okzñi munaziñi kuzziz cjen, Yoozqui učumnacaquiz Cristužtan zuma kamañchiz cjiskatchičha. Yooz okztiquiztankaz ančhucqui liwriitačha. Tuquiqui uj paachiž cjen, učumqui Yooz yujcquiziqui ticzi žoñinacžtakaztačha. ⁶ Jaknužt Jesucristuqui ticžcu Yooz aztan sepulturquiztan ulantčhaja, jalla nižta irata učumqui Yooz aztan ana wal kamañnacquiztan ulanchinčhumčha. Nekztan Cristužtan tsjii kuzziz cjen Yoozqui učumnacaquiz Cristužtan chica honorchiz cjiskatchičha. ⁷ Jalla nuž Yoozqui cjiskatchičha, wiñayjapa niž ancha zuma okzñi kuz tjeezjapa. Jesucristuž cjen Yoozqui učumnacaquiz zuma kuztan munazicha. ⁸ Yooz okzñi kuzziz cjen, nižaza ančhucž Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhucqui liwriitačha. Jalla nii liwriitaqui anačha ančhucž cjenacqui. Antiz Yooz cjenpankazza nii liwriitaqui. Jalla ničha ančhucquiz liwriiz tjaachičha. ⁹ Ančhucž paata obranacquiztan nii liwriizqui anaž tjončha. Jalla nižtiquiztan anaž jecmi mit kuzziz cjesačha. ¹⁰ Učhumqui Yooz obranacčhumčha. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen Yoozqui učum liwriichičha, zuma kamañchiz cjisjapa. Yoozqui jalla nižta zuma kamañanaca učumnacaltajapa tantiižinchičha, ima nižquiz criiñiž cjen. Jalla nii kamañanaca tantiižinchičha, učum zuma obranaca paazjapa.

TUQUI ANČHUCQUI ANATAČHA YOOZ ŽOŃINACA

¹¹ Ančhucqui jalla tuž cjuñzna. Ančhuqui anačha judío žoñinaca. Chimputa judío žoñinacaqui ančhuc punctuquiztanž cjičha, “Ninacaqui janchiquiz ana chimputačha. Jalla nižtiquiztan anaž Yooz partir žoñinaca cjesačha”. Jalla nuž cjiñičha. Nii judionacačha curpuquiz chimputaqui, “Yooz illzta žoñi” cjican tjeezjapa. Žoñiž chimputačha nii judío

žoñinacaqui. ¹² Nižaza cjuñzna. Tuquiqui ančhucqui ana Cristo pajiñchuctača. Nižaza Israel wajtchiz žoñinacžquiztan yekčhuctača. Nižaza ančhucqui Yooziž tjaata takunaca anaž pajatča. Ujnacquiztan liwriita cjisjapa ana tjewzñi atatča. Tii muntuquiz kamcan ančhucqui anapan werar Yooz pajatča. ¹³ Pero anziqiu Jesucristužquin kuzziz cjen ančhucqui Yoozquin macjatchinčhucča. Tuquiqui ančhucqui Yoozquiztan ažkquin želatča. Cristuž ticziž cjen, ančhucqui Yoozquin macjatskattača. ¹⁴ Cristuž cjen učumnacatan Yooztan pajaskatchiča. Nekztan zumanskatchiča. Nižaza učumnacatan parti criichi žoñinacžtan zumanskatchizakazza. Cristuqui judío žoñinacami ana judío žoñinacami tsjii partiquizkaz tjappacha cjiskatchiča, nižquin criichiž cjen. Tuquiqui judío žoñinacaqui yekja wajtchiz žoñinacžtan quintrapaniakaztača. Nižaza yekja t'akapanž nayatča. Pero anziqiu Yooz partiquiz cjican criichi žoñinacaqui tsjiikazza. ¹⁵ Cristuqui curpuchiz cjican Yooziž mantita lii liwj cumpližcu ticziča. Jaziqui Cristuž ticziž cjen Yoozqui nii tuqui timpuquiztan kamchi lii tuct'ayskatchiča, tjapa niiž mantitanacžtanpacha. Jalla nekztan Yoozqui judío criichi žoñinacami ana judío criichi žoñinacami tjappacha tsjii ew partiquiz cjiskatchiča. Nii ew partiquiz žejlcan, judío žoñinacžtan yekja wajtchiz žoñinacžtan ana iya quintrasñi cjesača. ¹⁶ Nižaza cruzquiz ch'awcta ticziž cjen, Jesucristuqui judío žoñinacžtanami yekja wajtchiz žoñinacžtanami pertunaskatchiča. Jaziqui Jesucristuž cjenkazza nii pucultan quintrasñi žoñinacžtan Yooztan zuma cjiskatchiqui. Nižaza nii pucultan quintrasñi žoñinacaqui tsjii partiquizkaz kamasacha, zuma munazican.

¹⁷ Nižaza Jesucristuž tjonchiž cjen, Yoozquiztan ažkquin žejlñinacžquizimi žcati žejlñinacžquizimi zuma quintunaca paljaytača. Ninacaqui nii paljayta tjapa kuztan catokaquiž niiqui, jalla nekztan Yooziž pertunta cjesača. Nižaza ninacžtan Yooztan zumanznaquiča. ¹⁸ Jesucristuž cjen nižaza Yooz Espiritu Santuž cjen judío žoñinacami ana judío žoñinacami, tjapa žoñinacaqui Yooz Ejpžquin macjatz atča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucqui anača iya yekja žoñinacčhucqui, anača iya Yoozquiztan yekja t'akčhucqui. Antiz Yooz partiquiz kamñi mazinacčhucča parti criichi žoñinacžtan, nižaza ančhucqui Yooz famillquičhucča. ²⁰ Učhumqui tsjii pajk kjuyažtakazza Yooztajapaqui. Nii kjuy simintuqui apostolonacača, nižaza Yooztajapa chiiñi profetanacača. Nižaza Jesucristupachača juc'ant chekan maz cuntaqui nii kjuyquiziqui. ²¹ Jesucristuž cjen tjapa criichi žoñinacaqui arubinacžtakazza nii kjuya pirkitaqui. Tjapaman criichi žoñinacž cjenami tsjii Yooztajapa kjuyakaz kjuytača. Jesucristuž yanaptaž cjen nii kjuychiz žoñinacaqui tsjan tsjan zuma cjiisa, Yooztajapa kamcan. ²² Ančhuc zakaz nii kjuy pirkita arubinacžtakazza parti criichi žoñinacžtan. Jalla nuž učhum Yooz kjuyquiz cjiisiz cjen, Yoozqui učhum kuzquiz žejlča niiž Espiritu Santužtan.

3

PABLUQUI YOOZ TAKU PALJAYŃI ŽOŃIČHA

¹ Jalla nižtiquiztan wejr Pabluqui ančhucaltajapa mayizuča. Wejrqui Jesucristo sirwiñiž cjen tii carsilquiz želuča. Nižaza ančhuc yekja wajtchiz žoñinacžquiz liwriiñi taku paljaytiquiztan zakaz carsilquiz želuča wejrqui. ² Ančhucqui wejt puntuquiztan zizzinčhucžlani. Yoozqui tii apóstol puestuquiz wejr utchiča, ančhucquiz Yooz puntu paljayzjapa, jaknužt Yoozqui okzñi kuzziz ančhuc liwriiz pecčhaja, jalla nii paljayzjapa. ³ Nižaza ančhucqui zizzinčhucžlani Yoozqui niiž tuquita pinsita takunaca wejtquiz zizkatchiča, jalla nii. Tuquita anapan ziztatača nii takunacaqui. Nii wejtquiz zizkatta takunaca tuqui ančhucquin tsjii koluculla cijrchinča. ⁴ Nižaza tii carta ližcu, ančhucqui tantiyasača, wejrčha Cristuž puntuquiztan zuma intintaziñtqui, jalla nii. ⁵ Tuqui timpuqui Yoozqui anaž jecžquizimi Cristuž puntuquiztan zuma zizkatchiča. Jazikaz Yoozqui Cristuž puntu zuma zizkatchiča, niiž illzta apostolonacžquizimi, nižaza niižtajapa chiiñi profetanacžquizimi. Niiž Espiritu Santuž cjen nuž zizkatchiča. ⁶ Nii tuquita chjojta puntuqui jalla tiiča: Cristuž puntu liwriiñi taku catokchiž cjen, čhuluž cherchi žoñimi Yooziž liwriitaž cjesača. Tsjii irinsažtakaz nii liwriiz tanznasača.

Ana judio žoñinacami Cristuž partiquiz zakaz cjisnasača. Nižaza Cristuž partiquiz žejlcanpacha Yooz tjaata taku tanznasača, liwriita cjisjapa. ⁷ Wejrqui nii liwriiñi taku paljayzjapa apóstol puestuquiz uchtača. Jalla nii puestuquiz cjis anal waquizuča. Yoozqui wejr okžcu nužukaz nii puestuquiz wejr utchiča, niž kuzcama. Yooz poderchiz apóstol kamañ jaru kamuča. ⁸ Wejrqui tjapa Yooz partir žoñinacžquiztan upa honorchiz cjis waquizuča. Jalla nuž cjenami Yoozqui wejtquiz apóstol puestu tjaachiča, ana judío žoñinacžquiz Cristuž puntuquiztan ancha zumanaca paljayzjapa. Cristuž puntuqui ancha zumača. Tjapa nii puntuquiztan ana intintazzucača. ⁹ Yoozza tjappacha paachiqui. Jalla nii Yoozqui wejtquiz niž tuquita chjojta pinsita cumpjiichiča, tjapa žoñinacžquiz kjanzt'izjapa. ¹⁰ Jalla nuž watchiča, tjapa poderchiz espirituacami tjapa mantiñi espirituacami zizkatzjapa, jaknužt Yoozqui ancha zizñi zizñi pinsichižlaja, nii. Tuquiqui nii arajpachquin žejlñi espirituacami ana zuma zizziča nii Yooziž pinsita puntuqui. Anziqui criichi žoñinacaž cjen, nii espirituacami Yooz tuquita pinsitaqui zizziča. ¹¹ Tuquitanpacha Yoozqui nuž zizkatz pecchiča. Jaziqui učum Jesucristo Jiliriz cjen Yoozqui niž pinsitaqui zizkatchiča. ¹² Nižaza Jesucristuž cjen učumqui Yoozquin macjati atasacha, ana eksan. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, učumqui tjup kuztan Yoozquin macjati atasacha. ¹³ Jalla nižtiquiztan ančhucaquin tuž chiižinžcuča, weriž ančhucaltajapa sufrichiž cjen, ana upa kuzziz cjee. Jalla nuž ančhucaltajapa sufran, ančhucqui juc'ant honorchiz cjequiča.

CRISTUQUI ANCHA ZUMA MUNAZIŃI KUZIZ

¹⁴ Nii Yooziž ancha zuma pinsitaqui cjuñzcu, wejrqui učum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquiztan mayižinuča. Quillžcu, Yoozquiztan mayižinuča. ¹⁵ Yooz Ejpžquiztan tjapa Yooz partiquiz žejlñi familianacaqui tjuuchizza, arajpachquinami yokquizimi. ¹⁶ Yooz Ejpžquiztan mayižinuča, ančhuca kuznaca tjupi tjurt'ichi cjisjapa. Yoozqui niž Espíritu Santuž aztanž cjen, ančhuca kuznaca tjupi tjurt'ichi cjiskatasacha. Yoozqui niž juc'ant zuma kuzquiztan ančhuca kuznaca tjurt'ichi cjiskatasacha. ¹⁷ Nižaza ančhucaltajapa mayižinuča, Jesucristužquiz juc'ant kuzziz cjeajo. Jalla nuž juc'ant kuzziz cjen, Jesucristuqui ančhuca kuznacquiz juc'anti irpaquiča. Jesucristuž irpita cjen, ančhucqui zuma munaziñi kuzzizpanž kamaquiča, tsjii zuma pookñi zkalažtakaz. ¹⁸ Nižaza zuma munaziñi kuzziz kamchiž cjen, ančhucqui Jesucristuž zuma munaziñi kuz juc'antiž pajaquiča. Jalla nuž mayižinuča tjapa criichi žoñinacžtajapa. Wejrqui tuž mayižinuča, tjapa criichi žoñinacaqui Cristuž zuma munaziñi kuz zumpacha pajla cjiwča. Zmali pakjiž cjes, nižaza palaž cjes, nižaza lajchaž cjes, jalla nižta iratača Cristuž zuma munaziñi kuzqui. ¹⁹ Žoñinacaqui Cristuž zuma munaziñi kuz anaž tjapa paji atča. Jalla nuž cjenami Yoozquiztan mayižinuča criichi žoñinaca Cristuž zuma munaziñi kuz zumpacha pajzapa. Jalla nuž pajtiquiztan, ančhucqui Yooz iratapankaz zuma kamañchiz kamaquiča.

²⁰ Jaziqui Yoozqui zuma honorchiz cjila. Yoozqui niž aztan učum kuznacquiz zuma obranaca trabajča. Učumž mayizitiquiztanami nižaza učumž pinsitiquiztanami juc'anti zuma kamañchiz kami yanapasača učum zuma Yoozqui. ²¹ Criichi žoñinacaž cjenami, Jesucristuž cjenami, Yoozqui honorchiz cjila. Wiñay wiñaya watay wata honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

4

ESPIRITU SANTUŽ CJEN TSJII KUZIZZA UČHUMQUI

¹ Jesucristo Jiliržquiz sirwiñiž cjen carsilquiz želuča. Wejrqui ančhucaquin chiižinžcuča zuma kamañchiz kamajo, jaknužt Yooz kjawžta žoñinaca kamz waquizičhaja, jalla nižta. Yooz Ejpqui ančhuc kjawziča nižtajapa kamajo. Jalla tuž kamz waquiziča, ² ana mit kuzziz, nižaza humilde kuzziz, nižaza zuma munaziñi kuzziz, nižaza pasinsichiz kuzziz. Jalla nuž kamz waquiziča. ³ Espíritu Santuž cjen, tsjiižtan tsjiižtan zumanskatz waquiziča. Jaziqui tsjii kuzzizpan cjee. Nužquiz tirapan kuz tjaa. ⁴ Tjapa criichi

žoñinacaqui Cristuž partiquiz žejlča tsjii curpuchiztakazza. Nižaza tsjii Espiritu Santuchizza. Tjapa ančhucqui Yooz kjawžtiquiztan tsjiikaz tjewža, arajpachquin Yooztan kamz, jalla nii. ⁵ Nižaza tjapa ančhucqui tsjii Jesucristo Jilirchizkazza, nižaza tjapa ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsjiikazza. Nižaza tsjii bautismokaz tanzinčhucča. ⁶ Nižaza tjapa učhumqui tsjii Yooz Ejpchizza. Učhum Yooz Ejpž mantuquiz tjapa criichi žoñinaca žejlča. Nižaza Yooz Ejpqui trabajča tjapa criichi žoñinacž kuzquiz. Nižaza Yooz Ejpqui tjapa criichi žoñinacž kuznacquiz žejlča.

⁷ Tjapa criichi žoñinacžquiz kamañanaca tjaatača, Cristuž pectacama. ⁸ Jalla nii puntuquiztan Yooz taku tuž cjiča:

“Arajpachquin ojkan, wacchi Cristuž atipta presunaca chjitchiča. Nižaza tii muntuquiz žejlči žoñinacžquiz kamañanaca tjaachiča”.

⁹ Yooz takuqui “Arajpachquin ojkan” ĵkjažt cji? Jalla tuž cjiča: Primeraqui Cristuqui tii muntuquiz chjijwžquichiča. ¹⁰ Jalla nii chjijwžquiñiqui Jesucristupachača. Nižaza niipachača arajpach kjutni ojkhiqui, juc'ant tsewc arajpachquin. (Jalla nuž Jesucristuqui tsewc ojkhičha, Espiritu Santuž cjen criichi žoñinacž kuznacquiz niipacha žejljapa.) ¹¹ Jalla tižta kamañanacchizza criichi žoñinacaqui: apostolonaca kamañchiz, nižaza Yooztajapa paljayni profetanaca kamañchiz, nižaza liwriiñi taku parliñinaca kamañchiz, nižaza icliz irpiñinaca kamañchiz, nižaza Yooz puntu tjaajiñinaca kamañchiz. ¹² Jalla nižta kamañanaca tjaachiča Yoozqui, tjapa criichi žoñinaca Yooztajapa zuma kamajo, nižaza Yooztajapa sirwican langznajo, nižaza parti criichi žoñinaca tsjan zuma kamañchiz cjiskatajo. Criichi žoñinacaqui Cristužtan tsjii curpuchiztakazza. ¹³ Nižaza Yooz Ejpqui criichi žoñinacžquiz nižta kamañanaca tjaachiča, Yooz irata zuma cjiscama. Jalla nižta Yooz irata zuma cjican tjapa criichi žoñinacaqui tsjii kuzzizpankaz cjequiča, Jesucristužquiz tjapa kuz tjaacan, nižaza tjapa Yooz Majch puntunaca intintazcan. Jalla nuž Yooz irata zuma cjican, učhumqui tsjii zuma pajk žoñižtakaz cjequiča. Nižaza jaknužt Jesucristuqui zumapanžlaja, jalla nižta irata učhumqui zumapanž cjequiča. ¹⁴ Jalla nižta zuma kamni intintazni cjican, učhumqui anaž tsjii ocjalažtakaz cjequiča, čjul ew tjaajintiquizimi criizjapaqui. Nižaza učhumqui anaž tsjii kjutni chjichta cjesača. Nižaza učhumqui nii ana wal mañuz žoñinacžquiz ana incallskataquiča. Nii ana wal žoñinacaqui čjulumi paača, nižaza chiiča, parti žoñinaca incallzjapa, nižaza tsjii kjutni chjichjapaqui. ¹⁵ Antiz učhumqui zuma munaziñi kuztan werarapan chiiz waquiziča. Jalla nuž zuma kamcan nižaza zuma chiican, učhumqui Cristužtan tsjii kuzzizimi tsjii kamañchizimi juc'anti cjisnaquiča. Cristupankazza učhum jilir achaqui. ¹⁶ Učhumqui Cristužtan tsjii curpuchiztakazza. Tsjii curpuquiz yekja yekja žejlča. Jalla nuž cjenaqui tsjii curpukazza. Jalla nižta iratača Jesucristuž partiquiz žejlči žoñinacaqui. Yekja yekja želanami, tsjii partiquiz juntjapziča, Jesucristuž cjen. Jesucristuqui učumnaca juntjapchiča, nižaza tsjii kuzziz cjiskatchiča, nižaza ew kamaña tjaachiča. Tjapa criichi žoñinacž zuma kamniž cjen Cristuž curpuqui tsjan zuma pajktažokazza. Nižaza porapat zuma munaziñi kuzziz kamniž cjen, tsjan tsjan wali zumaž cjissa.

EW KAMAÑCHIZZA CRIICHI ŽOÑINACAQUI

¹⁷ Jalla nii puntu ančhucaquin chiižinžcuča. Jesucristo Jiliržtan tsjii kuzziz cjican wejrqui ančhucaquin tuž cjiwča: Ana Yoozquin criichi žoñinacaqui ana zuma kamča. Jalla ninacaqui inapankaz persuna pinsitanacž jaru kamča. Jalla nižta irataqui ančhucqui anača kamzqui. ¹⁸ Ana criichi žoñinacaqui ana Yooz puntu intintazni kuzzizza. Zumchiquiz ojklayni žoñinacača ninacaqui. Ninacž chojru kuzziz cjen, Yooz puntu ana zizza. Jalla nižtiquiztan ana Yooz kamañchizza. ¹⁹ Ninacaqui ana wali paaznacquiztan ana azniča. Nižaza ana wal kamañquiz kuz tjaachiča. Tjapaman ana walinaca paazjapa pecñipanča. ²⁰ Pero Jesucristuž tjaajintaqui anača nižta. Jalla niiž tjaajintaqui zizza ančhucqui. ²¹ Ančhucqui Jesucristuž puntuquiztan nonžcu niž tjaajintaqui catokchinčhucča. Niiž tjaajintaqui werarapankazza. ²² Ančhuca tuquita

ana wal kamaña eca. Ančuca ana wali pecni kuz jarutača nii kamañaqui. Ana wal kamañchiz kamcan, žoñinacaqui persunpachaž incallča. Ana wal kamaña liwj jayta ančhucqui. ²³ Kuznaca liwj campiya, zuma kamañchiz cjisjapa. ²⁴ Nižaza Yooz tjaata ew kamañchizpankaz cjisna. Nii ew kamañaqui Yooz irata zuma kamañača. Nii ew kamañ jaru kamcan, ana uj paaquiča, lijituma zumaž kamaquiča.

²⁵ Jalla nuž kamcan, ana toscar takunaca chiya. Antiz zapa mayni porapat zuma werar takunacžtan parlispanča. Tjapa criichi žoñinacaqui yekja yekja cjenami tsjii curpuchiztakazza.

²⁶ Tsjii žawjz tjonanaqui, uj paazquiztan cuitaza. Ana zita žawjz peczqui. ²⁷ Anača Satanás diabluz jaru ujquiz tjojtskatz peczqui.

²⁸ Jakziltažlaja tjangz pecni kuzziz, nii tjañi zaaz kuz jaytila. Jalla niiqui langz waquiziča persun kjaržtan. Nekztan ganžcu, t'akjir žoñinacžquiz onasača.

²⁹ Ana wal takunacžtan ana chiya. Antiz zuma takunacžtan chiya, parti žoñinaca juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nuž chiyan nonzñi žoñinacaqui yanapta cjequiča, zuma kamajo. ³⁰ Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz žejlcan Yooz chimputapanča, ultim liwriiz tjuñicama. Jalla nižtiquiztan Yooz Espiritu Santužquiz ana llaquiziskata, ana wali kamcan.

³¹ Čhjaawjkatni kuz jayta, nižaza culirazni kuz jayta, nižaza žawjžawjz kuz jayta, nižaza žoñi ararñi kuz jayta, nižaza žoñž quintra ana wali chiiñi kuz jayta, nižaza tjapa ana wali kuznaca jayta. ³² Nižta ana wali kuzziz cjenpacha porapat zuma munaziñi kuzziz cjee. Nižaza porapat zuma okzñi kuzziz cjee. Nižaza porapat pertunni kuzziz cjee. Jaknužt Jesucristuž cjen Yoozqui ančucaquiz pertunčhaja, jalla nižta porapat pertunassaquiča.

5

ZUMA KAMAÑANAC PUNTU

¹ Ančhucqui Yooz partiquiz žejlcan Yooz pecta maatinacača. Jalla nižtiquiztan Yooz irata zuma kamañchiz cjee. Yooz kamañchiz yatekaza. ² Zuma munaziñi kuzziz cjee. Jaknužt učumnacatan Cristo munazičhaja, jalla nižta. Učumnacatan munazican, Cristuqui učum laycu ticziča. Jalla nuž ticžcan Cristuqui niž persun curpu Yoozquin tjaachiča, tsjii zuma ofrendažtakaz, nižaza tsjii zuma wilanažtakaz.

³ Ančhucqui Yooz partiquiz cjicanaqui, anača tsjii adulteriuquiz ojklayz pinsisqui. Nižaza anača čhjul anawalinacami pinsisqui. Nižaza anača čhjultakimi zmazqui. Nižta anawalinaca anapanž pinsis waquiziča. ⁴ Anača azzuc takunaca chiichiizqui. Nižaza anača ina takunaca chiichiizqui. Nižaza anača ana zum takunaca chiichiizqui. Jalla nižta chiichiiznacaqui anaž učumnaca chiichiiz waquiziča. Antiz zuma takunacžtan chiichiiz waquiziča. Yoozquin sparaquiz cjis waquiziča. ⁵ Ančhucqui tuž zizza. Jakziltat adulteriuquiz ojklayni cječhaja, jalla niiqui anaž arajpach wajtquin luzasača, Cristužtanami Yooz Ejpžtanami chica kamzjapa. Nižaza ana zuma kamñinacami, nižaza zmazñinacami, jalla ninaca zakaz ana arajpach wajtquin luzasača. Ninacaqui Cristuž partiquizimi Yooz partiquizimi anapanž cjesača. Tsjii zmazni žoñiqui, tsjii žoñiž paata yooz rispiti žoñi iratača. ⁶ Nižaza ančhucqui ina takunacžtan ana incallskata. Jalla nižta ana wali paañiž cjen Yoozqui nii ana wali paañinaca casticaquiča. Ninacaqui Yooz kuzcama ana kamniča, antiz Yooz quintra paañiča. ⁷ Jalla nižta ana wali paañi žoñinacžtan chica anača munazizqui.

⁸ Tuquiqui ančhucqui uj paacan ana wal zumchiquizkaz kamatča. Anziqui Jesucristo Jilirž partiquiz cjican, ančhucqui kjanquiz kamča. Jalla nižtiquiztan zuma kamcan kjanquiz kamni žoñižta cjee. ⁹ Kjanquiz kamcan, ančhucqui zuma kamaquiča, nižaza Yooz kuzcama kamaquiča, nižaza lijituma kamaquiča. ¹⁰ Čhjul kamaña Jesucristo Jiliriqui jutzazzaja, jalla nii kamañchiz kamzjapa tjapa kuz tjaa. ¹¹ Ana zuma obranaca paazqui ana nekz mitisa. Zumchiquiz ojklayni žoñinacakazza nižtanaca paaz pecniiqui. Ninacž obranacaqui ana waliž, jalla nii kjanapacha tjezna ančhucqui. ¹² Zumchiquiz ojklayni žoñinacaqui chjojzaka ana zuma paañiča. Jalla nii paatanac puntuquiztan parlizqui

ancha azzucača. ¹³ Jalla nižta chjojkaca paatanacaqui kjanapacha tjeežtažlaj niiqui, tjappacha zizasacha, ana walipan, jalla nii. Werar Yooz kjanaqui čjul paatanacami tjezkatasacha, zuma, ana zuma, nii. ¹⁴ Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjičan: “Tjajni žoñinaca, žaazna ančhucqui. Ticziquiztan žaažtažokaz cjee. Cristuqui ančuca kuzquiz kjanzt'aquiča, tsjii zuma kjanažtakaz”.

¹⁵ Jaziqui ančhucqui amayt'aza, jaknužt kamčhaja, jalla nii. Yooz puntu ana zizñinacažtakaz ana kamz waquiziča. Antiz Yooz puntu zizni žoñinaca irata kamspanž waquiziča. ¹⁶ Tii timpuquiz kamñinacaqui ana wali paača. Jalla nižtiquiztan tii timpuquiz žejlcan ančhucqui parti žoñinaca yanapa, zuma kamajo. ¹⁷ Anača zumzužtakaz cjee. Antiz Jesucristo Jiliriz pecta kuz intintazniž cjee. ¹⁸ Nižaza anača vinžtan licchi cjisqui. Jalla nuž licasaž niiqui, zuma kamañquiztan tsjii kjutni chjichta cjesača. Antiz ančuca kuztan Espiritu Santužtan tsjii kuzziz cjee. ¹⁹ Ančhucqui porapat zuma parlaquiča Yooz tawk salmužtan, nižaza Yooz wirsu itsnacžtan. Yoozquin tjapa kuztan itsnaquiča. Nižaza itscan Yoozquin honora tjaa. ²⁰ Čjulu watanami Yooz Ejpžquin tirapan sparaqiz cjequiča, učum Jesucristo Jiliriz cjen.

CRICHI FAMILLŽ PUNTU

²¹ Jesucristužquin rispitchiž cjen porapatž sirwasaquiča.

²² Maatakanaca, persun luctakž jaru cjee, jaknužt ančhucqui Jesucristo Jilirž jaru kamčhaja, jalla nižta. ²³ Maatakaqui luctakž mantuquiz žejlča, jaknužt icliz žoñinacaqui Cristuž mantuquiz žejlčhaja, jalla nižtača. Icliz žoñinacaqui Cristužtan tsjii curpuchizpanča. Nižaza Cristuqui ninacž ačača. Cristuqui nižquin criichi žoñinaca liwriiča. ²⁴ Jaknužt criichi žoñinacaqui Cristuž mantuquiz žejlčhaja, jalla nižta irata tsjii maatakaqui luctakž mantuquiz cjistanča čjulu cjenami.

²⁵ Luctakanaca, persun maatakžtan zuma munaza. Jaknužt Cristuqui criichi žoñinacžtan zuma munazičhaja, nižaza ninacž laycu ticztčhaja, jalla nižta irata persun maatakžtan zuma munaza. ²⁶ Jalla nižta zuma munazican Cristuqui nižquin criichi žoñinacž laycu ticziča, ninaca zuma kamañchiz cjiskatzjapa. Jalla nižta zuma kamañchiz cjisjapa criichi žoñinacaqui kjaztan ajuntažokaz cjissiča, Yooz taku catokžcu. ²⁷ Cristuqui nižquin criichi žoñinacžquiz zuma kamañchiz cjiskatchiča, nižquizpacha zumapankaz ana ujchiz prisintisjapa. Jaknužt tsjii zuma telaqui ana manchichiz, nižaza ana tjot tjotsi, nižaza ana čjul ana walinacchiz žejlčhaja, jalla nižtapan criichi žoñinacaqui Cristuž yujcquiz cjequiča, zumapankaz cjequiča. ²⁸ Jalla nižta Cristo irata tsjii luctakaqui persun maatakžquiz zuma munazizpanča. Jaknužt persun curpuquizpacha cuitaznižlaja, jalla nižta persun maataka cuitaz waquiziča. Persun maatakžtan munazican, persunpacha munazitažokazza. ²⁹ Anaž jecmi persun curpujapa quintra paasača. Antiz persun curpuquiz cuitazza, nižaza čjeriž tjaača. Cristuqui jalla nižta irataž icliz žoñinacžtan cuitiča. ³⁰ Učumqui icliz žoñinacača, nižaza Cristuž curpu cuntača, yekja yekja cjenami. Jalla nižtiquiztan Cristuqui učumnacatan cuitiča. ³¹ Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii luctak žoñiqui persun maa ejpžquiztan zarakaquiča, persun maatakžtan zalzjapa. Persun maatakžtan zalžcu, nii pucultanaqui tsjiikaz cjissa”. ³² Cristužquiz criichi žoñinacaqui Cristužtan luctjnižtakazza. Jalla nižta cjenauqui ch'amača intintazqui. ³³ Pero zapa mayni ančucaquiztan persun maatakžtan zuma munaza, jaknužt persunpachquiz zuma munazaja, jalla nižta. Nižaza maatakaqui persun luctaka rispitsa.

6

¹ Criichi maatinaca, persun maa ejpžquiz caspanča. Jalla nuž cascuqui Yooz pecta kuzcamača. ² Yoozqui tuž mantichiča: “Maa ejpžquiz rispitsa”. Nižaza maa ejpžquiz rispitaquiz niiqui Yoozqui compromitchiča, tuž cjican: ³ “Maa ejpžquiz rispitaquiz niiqui, ančhucqui waliž kamaquiča, nižaza ažk wata žetaquiča tii yokquiziqui”.

⁴ Ejpna, ančhucqui maatinacžquiz ana inapankaz žawjwa zjjcna. Ocjalanacaqui ana wali paaquiz niiqui, zumžtan chiižinaquiča zuma kamajo. Nižaza Jesucristo Jilirž tjaajinta tjaajžna.

⁵⁻⁶ Piyunanaca, ančuca patrunacžquiz caspanča, rispitan, nižaza ekscan, nižaza tjapa kuztan. Anača cherankaz c'unchikaz tuczqui niž kuz wali cjisjapa. Antiz tjapa kuztan nižtajapa langznaquiča. Jaknužt ančhucqui Yooz kuzcama tjapa kuztan Cristužquiz sirwičhaja, jalla nuž ančuca patrunacžquiz sirwasača. ⁷ Zuma kuztan langznaquiča, Yooz Jiliržtajapa langztažokaz, ana žoňžtajapaqui. ⁸ Ančhucqui zizza, piyunanacami, ana piyunanacami, tjapa žoňinacami Yoozquiztan pactaž cjequiča zuma langztiquiztan jama.

⁹ Patrunanaca, ančhuc zakaz piyunanacžtan zumapan cjee. Ana žawjři takunacžtan chiichiya. Jalla tuž cjužžna: ančhucmi, ančuca piyunanacami, tjappacha arajpach Yooz Patrunž mantuquiz žejlča. Nižaza Yooz Patrunaqui žoňinaca ana illilla.

YOOZQUIN TJURT'IZ PUNTU

¹⁰ Jaziqui jilanaca, cullaquinaca, Yooz wali aztan Jesucristo Jiliržquiz tjurt'iři kuzziz cjee. ¹¹ Satanás diabluž incallžpanž pecča. Jalla nižtiquiztan tjapa Yooziž tjaata armanacchiz cjee, tjurt'iři kuzziz cjisjapa. ¹² Učhum wali azziz quintranacaqui anača žoňinacakaz. Antiz ninacaqui ana wal jilir zajranacača, nižaza ana wal poderchiznacača, nižaza ana wal mantiñinacača. Nižaza tjapa ana wal azziznacača učhum ultim quintranacaqui. Jalla ninacaqui zumchiquizkaz ojklayniča, tii timpuquiz ana walinaca mantican. ¹³ Jalla nižtiquiztan Yooz armanaca tanžna, nii ana walinacž quintra tjurt'izjapa tii ana wal timpuquiz. Yooztajapa tjurt'ican tjup kuzziz žela. ¹⁴ Jaziqui tii Yooz armanaca tanžna. Tsjay cinturuna tanžna. Nii cinturuna tanzqui tuž cjiča, werar Yooz tawkžtan tjurt'ichi žejlz, jalla niiča niiqui. Nižaza persun curpu atajñijapa arma tanžna. Nii arma tanzqui tuž cjiča, Yooz kuzcamapankaz kamz, jalla niiča niiqui. ¹⁵ Nižaza jaknužt zultatunacaqui quira zalzjapa zuma zapatu cujtžaja, jalla nuž ančhucqui liwriři taku paljayzjapa tjaczpanča. ¹⁶ Nekžtan tii arma tanžna. Tii armača juc'ant chekanaqui, escudo cjita. Jalla nii arma tanzqui tuž cjiča, Jesucristužquin kuzziz kamz, jalla niiča niiqui. Jesucristužquin kuzziz cjen, ana wal diabluž quintra tjurt'aquiča. ¹⁷ Nižaza tii arma žejlča. Yooziž liwriita cjisqui tsjii tjup scarchiztakazza, acha ana chjojritžta cjisjapa. Nižaza Espiritu Santuž pajk cuchillu tanžna. Jalla nii cuchilluqui Yooz takuča. ¹⁸ Espiritu Santuž ančuca kuzquiz želan, ančhucqui Yoozquin tirapan mayiza, nižquin tjurt'ichi cjisjapa. Jalla nuž tjurt'ichi cjisjapaqui, naynay žela, ana llajlli kuzziz cjee. Nižaza tjapa Yooz partiquiz žejlři žoňinacžtajapa mayizina. ¹⁹ Nižaza wejttajapa mayizina, Yoozqui wejr niž liwriři takunaca chii yanapzjapa. Wejrqui tjup kuztan liwriři Yooz taku zumpacha paljayz pecuča. Jalla nuž paljayzjapa wejttajapa mayizina. ²⁰ Yoozqui wejr cuchanžquichiča, niž puntunaca paljayzjapa. Jalla nuž weriž paljaytiquiztan anziqui wejrqui carsilquiz chawcta želuča. Jalla nižtiquiztan wejttajapa mayizina, liwriři takunaca tjup kuztan ticlarzjapa, jaknužt wejrqui chiiz waquizučhaja, jalla nii.

ŽERZ TAKUNACA

²¹ Tíquico jilaqui ančucaquin tjapa wejt puntunaca quint'aquiča, jaknužt želučhaja, nižaza čhjulut paa-učhaja, jalla nii. Tíquico jilaqui pecta jilača, nižaza wejt zuma yanapniča, Jesucristo Jiliri sirwican. ²² Jaziqui tii jila ančucaquin cuchanžcuča, wejt-naca puntuquiztan mazinzjapa, nižaza ančuca kuznacquiz zumpacha p'ekinchayzjapa.

²³ Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan ančucaquiz llan kuzziz cjiskatla, nižaza juc'ant zuma munaziři kuzziz cjiskatla, Jesucristužquin kuz tjaacan. ²⁴ Učhum Jesucristo Jiliržtan zuma munaziři kuzziz žoňinacžquiz Yoozqui yanapt'izquila. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS FILIPENSES

¹ Wejr Pabluqui Timoteo jilžtan ančhucaquin tii cartal cjiřzcuča. Wejrnacqui Jesucristuž manta payiñtča. Jaziqui ančhuc Filipos wajtchiz criichinacžquin cjiřzcuča. Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančhucqui Yooz partir žoñinacača. Ančhucaquin tsaanžcuča icliz irpiñinacžquinami, nižaza icliz jilirinacžquinami. ² Učhum Yooz Ejp, nižaza učhum Jesucristo Jiliri ančhucaquiz yanapt'ila. Nižaza ančhucaquiz walikaj kamkatla.

PABLUŽ MAYIZITA

³ Čhjulator ančhucaquin cjuñznučhaja, ančhucaž cjen Yoozquin sparaquiž cjican chiyučha. ⁴ Nižaza čhjulator ančhucaltajapa mayizučhaja, cuntintul mayizučha. ⁵ Učhumqui chicapacha langzinčhumča, žoñinaca Yoozquin kuzziz cjiskatzjapa. Ančhucaž criichi tjuñquiztanpacha nižaza anzcama Yooztajapa wejttan chica langzinčhucča. ⁶ Ančhucaž criichi tjuñquiz Yoozqui ančhucaquiz zuma kamañchiz cjiskatz kalltichiča. Nižaza Yooz Ejpqui ančhuca zuma kamaña Jesucristuž kamaña irata juc'anti juc'ant cjiskataquiča, Jesucristuž tjonz tjuñicama. Jalla nužupanča cjiwča. ⁷ Nii ančhuca puntuquiztan pinsitanacaqui zuma lijitumača. Wejrqui persun kuzquiztan ančhucajapa anchal cjuñučha. Yoozqui tjapa ančhucaquizimi wejtquizimi yanapchiča, carsilquiz želanami, nižaza jilirinacž yujcquiz želanami. Jilirinacž yujcquiz liwriiñi Yooz tawk favora chiicanpan tjurt'ichinčhumča. Nižaza “Nii liwriiñi takuqui werar takupanča” cjican ticlarchinčhumča. Jalla nuž chiyan Yoozqui učhum yanapchiča. ⁸ Jaziqui wejrqui persun kuzquiz ančhucajapa anchal cjuñučha, jaknužt Jesucristuqui ančhucajapa zuma cjuñčhaja, jalla nuž. Yoozqui nuž zizza. ⁹ Jalla nižtiquiztan ančhucaltajapa Yoozquin mayizučha, ančhucqui tsjan tsjan zuma munaziñi kuzziz cjisjapa. Nižaza jalla nuž zuma munazan, zakaz mayizučha, ančhucqui Yooz puntu tsjan zizñi cjisjapa, nižaza Yooz puntu tsjan zuma intintazñi kuzziz cjisjapa. ¹⁰ Jalla nuž ančhucqui zuma zizñi nižaza intintazñi kuzziz cjequiž niiqui, zuma kamañanacakaz illznaquiča. Nuž illznaquiž niiqui, Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui ančhucqui ana ujchiz zumapan cjequiča. Anaž jecmi ančhuca quintra tsjii ujmi tjojtnasača. ¹¹ Nižaza ančhucqui Jesucristuž cjen zuma kamañanacakaz tjeeznaquiča Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui. Jalla nižtiquiztan ančhucaž cjen Yoozqui zuma honorchiz cjequiča. Nižaza “Yooz ancha zumača” cjican Yooz honora chiitaž cjequiča.

KAMAÑAQUI CRISTUŽ CJENPANČHA

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin wejt puntuquiztan zizkatz pecučha. Wejtquiz anawali watchinacaž cjen tsjan žoñinacaqui liwriiñi Yooz taku nonziča. ¹³ Anziqui pajk jilirž kjuyquiz preso želuča. Jalla nuž želan tjapa wejr cuitiñi zultatunacaqui liwriiñi Yooz taku nonziča. Parti žoñinacaqui nonzizakazza. Tjapa ninacaqui zizza, wejrqui Jesucristuž liwriiñi puntu paljaychiž cjen, preso želuča. ¹⁴ Nižaza weriž preso žejltiquiztan, jila parti criichinacaqui Yooz taku paljayzjapa zumpacha p'ekinchaychiča. Nižaza tjup kuzziz cjissiča Yooz taku paljayzjapa, ana ekscan.

¹⁵ Yekjapanacaqui wejttajapa iñiziñi kuztan Cristuž puntu paljayča. Ninacaqui wejtquiztan juc'ant honorchiz cjis pecča. Partizti zuma kuztan Cristuž puntu paljayča. ¹⁶⁻¹⁷ Ninacaqui zuma munaziñi kuzquiztan Yooz taku paljayča. Ninacaqui zizza, wejrqui tekz carsilquiz želuča, liwriiñi tawk favora tjurt'ichiž cjen. Yekjapanacaqui ana zuma kuzquiztan persun honora tanzjapa Cristuž puntu paljayča. Ninacaqui pinsičha, ninacž quintu nonžcu wejrqui juc'ant llaquisichucača, jalla nii. ¹⁸ Jalla nuž cjen, wejrqui ¿kjažt cjeesa? Jalla tuž cjiwča: zuma kuztan cjenami, ana zuma kuztan cjenami Crustuž puntuqui paljaytača. Jaknužt paljayta cjenami, wejttaqui walipankaz cjesača. Jalla nuž cjenauqui wejrqui chipznuča.

¹⁹ Nižaza juc'anti chipznača. Ančucaž wejttajapa mayiziz cjen, nižaza Jesucristuž Espírituž yanapz cjen, tjapa tii watchinacžquiztan wejrqui walipankal cjeeča. Wejrqui tii carsilquiztan ulnačhani. ²⁰ Jalla nuž anchal pecučha, nižaza tjewznuča. Ultimquiziqui wejrqui ana azkattal cjeeča. Pero Cristuž puntul kjana declarača, zuma tjurt'ichi kuztan. Jaziqui weriž cjen Cristuqui tsjan tsjan honorchiz cjequiča, weriž žetanami, weriž ticznunami. Tuquimi anzimi weriž cjen Cristuqui honorchizpanča. ²¹ Tuž cjiwča. Cristužtajapapankaz žetuča. Wejr ticznaž niiqui, wejttajapa tsjan cusaž cjequiča, arajpachquin Cristužtan chica žejlcan. ²² Tii curpuchiz tira žetaž niiqui, Cristužtajapapankal langznasača. Jalla nižtiquiztan, žejtzi ticzmi jakziltat illz waquizas? Anal atasača. ²³ Tii pizc partiqui ch'amača illzjapa. Tsji kuzqui ticz pecučha, Cristužtan chica žejljapa. Jalla niiqui wejttajapa juc'ant waliž cjesača. ²⁴ Pero ančhucaltajapa wejt tira žejtz waquiziča. ²⁵ Jalla nuž wejr ančucaquiztan kuzquiz zint'ican, wejrqui zizuča: tiral žetuča. Ančhucatan tiral kamuča, ančhucqui Jesucristužquiz juc'ant kuzziz cjisjapa, nižaza juc'ant cuntintu cjisjapa. ²⁶ Nižaza wiruñaqu ančucaquin wila tjonznača. Jalla nuž weriž tjonz cjen, nižaza Jesucristuž cjen, ančhucqui cuntintuž cjequiča.

²⁷ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tužuča chekanaqui. Ančuca cristian kamzqui Cristužquiz honorchiz cjiskatz waquiziča, Cristuž tjaajinta jaru kama. Jalla nuž kamaquž niiqui, ančuca puntuquiztan zuma quintu okaquiča. Nekztanaqui wejrqui ančucaquin chertzni tjonznaž niiqui, už ana chertzni tjoni ataž niiqui, wejrqui ančuca puntuquiztan zuma quintu nonznačhani. Ančhucqui tsji kuzziz tjurt'ichi želačhani. Nižaza tjapa ančhucqui tsji kuzziz Yooz tawk favora langzcan želačhani. ²⁸ Nižaza ančhucqui quintra žoñinacžquiztan anaž jaknužumi tsuctsučačhani. Anaž ninacž taku kjayačhani. Jalla nuž quintu nonžcuqui, cuntintul cjeeča. Nižaza ančucaž nuž kaman, kjanapacha tjeētaž cjequiča, ančuca quintra žoñinaca infiernuquin Yooziž castictaž cjequiča. Nižaza kjanapacha zakaz tjeētaž cjequiča, ančhucqui ultimu liwriiču arajpachquin zuma kamañchiz cjequiča. Nii zuma kamaña Yooziž tjaata cjequiča. ²⁹ Yoozqui ančhuc illziča, Jesucristužquin kuz tjaazjapami, nižaza Jesucristuž laycu sufrisjapami. ³⁰ Wejr irata ančhucqui sufrichinčhucča žoñinacaž quintra paan. Tuqui jaknužt wejrqui sufritučhaja, jalla nuž cherchinčhucča. Anzimi zakaz wejt sufrita quintu nonzinčhucča. Anchuc zakaz nižta sufraquiča.

2

CRISTUŽ TII MUNTUQUIZ KAMTA PUNTA

¹ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen p'ekinčaytaž cjee. Nižaza Jesucristo ančucaquiz okzñiž cjen, ančhucqui kuzta cjee. Nižaza Espíritu Santuqui ančuca kuzquiz luzziča. Nižaza ančhucqui okzñi kuzzizza. ² Jalla nižtiquiztan ančhucqui tsji kuzziz cjee, porapat zuma munazican, nižaza zuma kamcan. Jalla nuž ančhucqui kamaquž niiqui, nekztan wejrqui juc'ant cuntintul cjeeča. ³ Anaž persun kuzcamakaz čjulumi paa. Nižaza anaž čjulumi mit kuztan paa. Antiz humilde kuzziz cjee. Parti criichinacaqui wejtquiztan juc'ant honorchiz waquiziča, jalla nuž cjican pinziz waquiziča. ⁴ Persunaltajapa wali cjisjapa, ančhucqui kuz tjayiñčhucča. Nižaza parti criichinacžtajapa wali cjisjapa zakaz kuz tjaa.

⁵ Jaknužt Jesucristuqui zuma kuzziz žejltčhaja, jalla nižta irata zuma kuzziz cjee. Jesucristuqui zuma kuzziz žejlcan, ana paachiča persunaltajapakaz wali cjisjapa. ⁶ Jesucristuqui Yooz cjicanaqui, arajpachquin žejlñi kamañchizpan želatča. Nii arajpach kamañchiz cjenami ana nii arajpach kamaña jaknužumi tira tanzitača. ⁷ Nii arajpach kamaña ecchiča. Nekztan tii muntuquiz žejlñi kamañchiz cjissiča, žoñinaca sirwizjapa. Nižaza žoñi irata nassiča. ⁸ Žoñž curpuchiz cjican, humilde kuzziz želatča. Yooz manta paacan, Yooz Ejpž kuzcamapan kamatča. Cruzquiz ch'awcta ticz cjenami, Yooz Ejpž kuzcamakaz kamatča. Yooz kuzcama kamzquiztan anapan jiwjatchiča. ⁹ Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui Jesucristužquiz juc'ant zuma honora tjaachiča. Jesucristužquiz

tsjan chawc jiliri utchiča, tjappachquiztanami. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan tjappachaž nižquiz quillzcan rispitaquiča. Arajpachquin žejlñimi, tii muntuquiz žejlñimi, yok kos žejlñimi, tjappacha Jesucristužquiz rispitaquiča. ¹¹ Tjappacha ticlaraquiča, tuž cjican:

—Jesucristuqui, werarapan Jilirimča amqui. Jalla nuž cjican, Yooz Ejpžquiz zakaz honora tjaata cjequiča.

CRIICHI ŽOÑINACAQUI YOOZ ZUMA KAMAÑCHIZZA

¹² Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca. Weriž ančhucatan želan, ančhucqui weriž chiita taku cassinčhucpanča. Nižaza jaziqui juc'antiž wejt taku casa, ančhucatan ana želanami. Arajpachquin kamzjapa nižaza ultimu liwriita cjisjapa, ancha kuz tjaa. Nižaza humilde kuzziz cjee Yoozquin eksan. ¹³ Cjuñzna. Yoozqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nuž žejlcan, niipachaž niž kuzcama zuma paaz ančucaquiz peckatča. Nižaza Yoozpacha nii zuma paaznaca cumplisjapa yanapča.

¹⁴ Čhjulu paacanami, ana Yooz quintra chucha, nižaza ana payznaka. Pero tjapa zuma kuztan kama. ¹⁵ Jalla nuž zuma kuztan kamtiquiztan, anaž jecmi ančuca quintra uj tjojtnasača. Ana wal ujchiz žoñinacžtan kamcanami, anapan ujchiz cjesača, zuma kuztan kamcan. Nekztan ančhucqui kjanapacha tjeeža, Yooz maatinacčhucča. Zuma kamcan ančhucqui ana wal žoñinacžquiz Yooz zuma kamaña pajkatča, zuma kjanažtakaz. ¹⁶ Nižaza ančhucqui Yooztan wiñay kamz puntu paljaycan Yooz zuma kamaña pajkatča. Jalla nuž ančucaž zuma kamtiquiztan wejrqui Jesucristuž tjonz tjuñquiz ancha cuntintul cjeeča. Ančuca zuma kamañchiz kamtiquiztan weriž apóstol puestuquiz Cristužtajapa langžtaqui anača ina. ¹⁷ Ančhucqui Yoozquin tsjii wilana ofrendažtakaz ančuca zuma kamaña tjaača. Ančuca ofrenda zuma cumplisjapa, ticznasača wejrqui. Jalla nuž ticzcanami wejrqui cuntintul cjeeča. Ančucaž cjen Yooz sirwican cuntintuča. ¹⁸ Nižaza ančhucqui weriž cjen cuntintu zakaz cjis waquiziča. Jaziqui wejttan chica cuntintuž cjee.

¹⁹ Jesucristo Jiliriž munan, wejrqui ančucaquin Timoteo jila cuchanžquiz pecuča. Nekztan Timoteož quejpžquiztan, ančuca puntu wejtquiz maznaquiča. Nekztan wejrqui persun kuzquiz zuma cuntintul cjeeča. ²⁰ Anaž iya jecmi wejr irata pinsiñi žejlča, Timoteokazza. Jalla ničha ančhucalta wali cjisjapa kuz tjaañipankaz. ²¹ Parti jilanacaqui persunaltajapa wali cjisjapa kuz tjaača. Jesucristuž kuzcama ana zuma ojklayča. ²² Ančhucqui Timoteo jilž puntu zizza. Niiqui zuma kuz tjeeziča. Wejttan chica liwriiñi Yooz taku paljaycan wejr zuma yanapchiča, jaknužt tsjii majch persun ejp yanapčhaja, jalla nižta irata. ²³ Čhjulut wejtquiz carsilquiz watačhaja, jalla nii zizcu, wejrqui Timoteo jila cuchanžquiz pecuča ančucaquin. ²⁴ Nižaza Jesucristo Jiliriž munan, wejrpacha upaquiztan ančhuc cherezni tjonz pecuča.

²⁵ Tirapan carsilquiz želaž niiqui, Epafrodito jila cuchanžcača. Jalla nuž cuchanžquiz tantiichinča. Epafrodito jilaqui wejt herman jilača, nižaza Jesucristužtajapa langžni maziča, nižaza wejttan chica tjurt'iñi maziča. Ančhucqui Epafrodito jila wejtquin cuchanžquichinčhucča, wejtquiz yanapzjapa. Wejttan žejlcan, wejr zuma atintichiča. ²⁶ Nii jilaž tjapa ančucaquiz ancha cjuñtiquiztan wejrqui tantiichinča, ančucaquin nii cuchanzjapa. Ančhucqui Epafrodito jila laaquita quintu nonzinčhucča. Epafrodito jilaqui jalla niž quintu ančucaquin irantitiquiztan kuz turwaysi cjissiča, ančhuc cjuñžcu. ²⁷ Ultim werara laatača, nižaza ticzmayatača. Pero Yoozqui nižquiz ancha okžcu čhjetinchiča. Yoozqui wejtquizimi okzizakazza. Ana čhjetintaž cjitasaž niiqui, wejttaqui juc'ant llaquiz cjitasača. ²⁸ Jalla nižtiquiztan wejrqui tii jila juc'ant cuchanžquiz pecuča, ančhucqui tii jila cherezcu cuntintu cjequiča, nižaza wejrzakaz ančucaž cuntintu cjen, upa llaquisača. ²⁹ Nii jila zuma cuntintu kuztan risiwaquiča, zuma Jesucristo Jilirižquin criichi žoñiča niiqui. Jalla nižta jilanacžquiz rispitspanča. ³⁰ Tii Epafrodito jilaqui ticzmayapantača, Cristužtajapa sirwican. Jos ticziča, ančuca cuntiquiztan wejtquiz tii carsilquin atintican. Jalla nižtiquiztan nižquiz zuma risiwaquiča.

3

PABLUQUI JESUCRISTUŽQUIN KUZUZPANČHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjiilla cjesača. Cristuž mantuquiz žejlcan cuntintuž cjee. Tuqui ančhucaquin cartal cjiirchinča, tsjii kjaž puntunacquiztan. Jalla nii puntunacquiztan wiltal cjiirz pecučha. Wejtta ana molističa nii wilta cjiirzqui. Ančhucaltajapaqui ancha walipanča jalla nii puntunaca wilta cjiirzqui. ² Ančhucqui ana wal žoñinacžquiztan cwitaza. Ana wal pacužtakazza ninacaqui. Ana wali paañinacača ninacaqui. Chimpuchiz cjisjapa žoñinacž curpu pootniča. ³ Učhumqui lijitum Yooz partir žoñinacača, nižaza učhum kuznacquiz Yooziž chimputapanča. Yooz Espiritu Santuž učhum kuznacquiz luziž cjen, Yooz rispitiñčhumča. Nižaza Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen učhumqui cuntintučhumča. Učhumqui anača žoñiž pinsita csturumpiquiz kuz tjaachinčhumqui, Yooz partira cjisjapaqui. ⁴ Ima Jesucristužquiz kuz tjaacan, wejttaqui razunanaca želatča, “Yooz partiquiz želuča” cjisjapaqui. Jakziltat persun razunanacquiztan pinsičhaja, “Wejrqui Yooz partiquiz želuča” cjicanaqui, jalla nižta chiiñi žoñžquiztan wejttaqui juc'anti razunanaca žejlča, “Yooz partiquiz želuča” cjisjapaqui. ⁵ Jalla tužuča wejt razunanacaqui: maaž majttiquiztan quinsakal tjuñquiztan persun curpuquiz chimputapantača. Wejrqui Israel wajtchiz žoñtča. Benjamin famillquiztantča. Hebreo tawkchiz žoñtča majttiquiztanpacha. Nižaza wejt maa ejpmi hebreo chiiñizakazza. Judío lii puntuquiztan fariseo partir tjaajinta jaru kamiñpantača. ⁶ Ancha tjapa kuztan judionacž lii jaru kamz pecquiñtača. Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin criichi žoñinaca sufriskatiñtača. Judionacž lii jaru kamz puntuquiztan wejrqui zuma cumpliñtača. Anaž jecmi wejt puntuquiztanaqui “Amqui anam judionacž lii jaru kamča” cjican chii atchiča. Wejt kamzqui lijituma lii jarupantača. ⁷ Tuquiqui tjapa nii puntunacaqui wejtquiztan ancha walñitača. Anziqui tjapa nii puntunacaqui wejtquiztan ana zinta walča, Jesucristuž tjapa walchiž cjen. ⁸ Jesucristo wejt Jiliri tsjan zuma pajzpanqui, jalla niikaz wejtquiziqui walča, tjappachquiztan juc'anti. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñiž pectanaca wejtquiztan ana zumanacažtakal nayuča. Wejtquiztan anaž iya čhjulumi walča. Jesucristuž partiquiz cjisjapa wejrqui tjapa žoñiž pectanaca ana kuz tjaa-uča. Ninaca ecchinča. Jaziqui ana criiñi žoñiž pectanaca cjujchinacažtakal nayuča Cristuž partiquiz žejljapa, ⁹ nižaza Cristužtan tsjii kuzuz cjisjapa. Jesucristupankaz wejtquiztanac walča wejr Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa. Wejt persun pinsita jaru kamtasaz niiqui, nižaza judionacž lii jaru kamtasaz niiqui, Yooz yujcquiz tirapan ujchiz cjitasacha. Pero Yooz yujcquiz ana ujchiz cjisjapa, Jesucristužquin ultimpacha kuzuztča wejrqui. Jesucristužquin kuzuz cjen, Yoozqui wejtquiz nayča, ana ujchiz nižaza zuma, jalla nii. ¹⁰ Wejrqui pecučha tužu, Cristo tsjan zuma pajz, jalla niičha. Nižaza Jesucristuqui jacatatcan, ancha aziž tjeeziča. Jalla nižta azziz cjis pecučha. Nižaza jaknužt Jesucristuqui sufritčhaja, jalla nuž sufris zakal pecučha, niiz partiquiz cjisiž cjen. Nižaza jaknužt Jesucristuqui ticztčhaja, jalla nižtazakaz ticzižtakal žejlz pecučha, ana uj paacan žejljapa. ¹¹ Jalla nuž Cristužtajapakaz kamcan, wejrqui ticžcu tjewznuča, jacatatjapa, jalla nii.

YOOZ IRATA ZUMA KAMAÑCHIZ CJIS PECČHA PABLUQUI

¹² Tuž cjiwča. Wejrqui tii muntuquiz žejlcan, Cristužtajapa awisaqui ana zuma kamuča. Imaziča Yooz irata zuma kamañchiz žejlzquinaqui. Jalla nuž cjenami, wejrqui tirapan kuz tjaa-uča, nižaza tjurt'uča, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nižta wejr cjisjapaqui Jesucristuqui wejr liwriičiča. Nižaza wejr liwriičiča niiz mantuquiz cjisjapa. ¹³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui tuž cjiwča, wejrqui imaziča Yooz irata zuma kamañchizqui cjicanaqui. Pero tuž cjiwča, wejt tuquita ana zuma kamaña ecuča. Nižaza ancha tjapa kuztan tjurt'uča, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁴ Tira tjurt'uča, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa, nižaza Yoozquiztan tsjii zuma premio ganzjapa. Jesucristuž partiquiz žejlchiž cjen Yoozqui wejr arajpachquin kjawznaquiča. Nekztan juc'ant zuma kamañaž tjaaquiča.

¹⁵ Tjapa ančhuc Yoozquin kuz tjurt'ichinaca wejr irata cjee. Ančhucaž pinsitaqui tsjii puntu ana wejr iratažlaj niiqui, Yoozqui ančhucaquiz nii puntu zizkataquiča litituma pinzizjapa. ¹⁶ Tii zakal cjiwča. Anzcama jaknuž Yoozqui učumnacaquiz niiž kamañ puntuquiztan zizkatčhaja, jalla nii zizkatta kamañ jaru kamstanča.

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, weriž kamta irataž kama. Nižaza jakzilta criichinacat weriž kamta irata kamčhaja, jalla ninacžquin yatekaza, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ¹⁸ Wejrqui kjaž wilta ančhucaquiz chiižinčinča, nižaza ancha kuzquiz zint'ican kaacan, wilta chiižinuča, jalla tuž cjican. Wacchi žoñinacaqui Cristuž quintra žejlča. Cristuž cruzquiz ticziž cjenami, jalla nii liwriiñi ana juyzu paača. ¹⁹ Ultimquiziqui nii ana Cristužquiz juyzu paañi žoñinacaqui Yooziž castictaž cjequiča. Ninacaž persun kuzquiztan pectanaca rispitcha, tsjii yooztakaz. Azzucanaca paacan, mit kuzzizkazza. Nižaza tii muntu yokquiz žejlñi cusasanacžquizkaz pinsiča. ²⁰ Učhumzti arajpach wajtchiz žoñinacčhumča. Učhumqui arajpachquiztan učhum Liwriiñi, Jesucristo Jiliri, tjewža. ²¹ Jesucristuqui wilta tjonžcu učhum ana wal curpunaca tsjemataž tuckataquiča, niiž irata zuma curpuchiz cjisjapa. Niiž persun aztan učumnaca curpu jalla nižta tsjemata tuckataquiča. Nižaza niiž persun aztan čhjultakimi niiž mantuquiz cjiskataquiča.

4

YOOZQUIN KUZZIZ CJEN CUNTINTUPANŽ CJEE

¹ Weriž pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin ancha tjonz pecuča. Ančhucaž cjen, cuntintuž wejrqui, nižaza ančhucaž cjen honorchiz cjeeča. Pecta jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jiliržquin tjurt'ichi kuzziz cjee.

² Evodia cullaca, nižaza Síntique cullaca, ančhucqui Jesucristo Jiliržquin criichiž cjen tsjii kuzziz cjee. ³ Wejt lititum Cristužquiz sirwiñi mazi, amquiz rocuča, tii pucultan cullaquinacžquiz yanapt'alla, porapat zuma munaziñi kuzziz kamzjapa. Nii pucultan cullaquinacaqui wejttan chica liwriiñi taku paljaycan langziča. Nižaza nii cullaquinacaqui Clementižtan, nižaza parti wettan chica paljayñi mazinacžtan langziča. Tjapa ninacž tjuunacaqui listitača arajpach žejtz liwruquiz.

⁴ Jesucristo Jiliriž cjen cuntintupanž cjee čhjulorami. Wilta cjiwča: cuntintuž cjee. ⁵ Tjapa žoñinacaqui ančhuc zuma kuzziz pajla. Jesucristo Jiliriž wajillaž tjonaquiča.

⁶ Ana čhjulquiztanami llaquita kuzziz cjee. Antiz čhjulu watanami Yoozquizkaz mayiza. Yoozquiztan čhjulumu maya, nižaza sparaquiž cjee. ⁷ Jalla nuž kaman, Yoozqui ančhuca kuzquiz cuntintuž cjiskataquiča. Jaknužt Yoozqui žoñinacž kuzquiz cuntintu cjiskatčhaja, jalla nii cuntintu cjiskattaqui ana intintazasača, žoñiž pinsitiquiziqui. Jesucristužtan tsjii kuzziz cjen ančhuca kuznacaqui cuntintu cjequiča, Yooz cwititiquiztanaqui.

ZUMA PINZIZNACAPANŽ WAQUIZIČHA

⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii zakal cjiwča. Jalla tižta ultim zuma pinziznaca waquiziča: weraranaca, nižaza rispitsnaca, nižaza Yooz kuzcama kamznaca, nižaza ana uj paaznaca, nižaza tjapa zumapan kamz pecznaca, nižaza zuma quintuchiz cjisnaca. Jalla nižta zumanaca pinza, nižaza tjapa zuma walinaca pinza.

⁹ Weriž tjaajinta jarumi, nižaza weriž chiita jarumi, jalla nii jarupan kama. Nižaza jaknužt weriž kamta puntuquiztan nonžinčhucčhalaj niiqui, nižaza cherchinčhucčhalaj niiqui, jalla nižta iratapan kama. Jalla nuž zuma kamtiquiztan Yoozqui ančhucatan chicapachaž cjequiča. Nekztan ančhucqui walikaz cjequiča.

PABLUŽQUIN PAAZNACA APAYŽQUITA

¹⁰ Jaziqui ančhucqui wilta wejtquiz cjuñzinčhucča. Jalla nižtiquiztan anča cuntintučha wejrqui, Jesucristo Jiliriž cjen. Jazic wejrqui anal cjis pecuča, wejr tjazikalak, cjicanaqui. Antiz ančhucqui yanapz peccanami, ana jaknužumi wejtquiz yanapi atchinčhucča. ¹¹ Wejrqui anal cjiwča, “Ancha t'akjiri želuča”, cjicanaqui. Wejrqui apren-dichinča, cuntintupankaz žejljzapa, čhjulu wejtquiz watanami. ¹² Želinchiz kamcanami,

ana želinchiz kamcanami cuntintu želi zizzinča. Čhjulu watanami, čhjerchiz cjicanami ana čhjerchiz cjicanami, walipankaz želi aprendichinča. T'akjirižtakaz žejlcanami, ana t'akjiri žejlcanami walipankaz želi aprendichinča. ¹³ Čhjulu watanami, Jesucristuqui wejtquiz azi tjaañipanča, awantizjapa. Cristuž aztan čhjulum paachucača. ¹⁴ Jalla nuž cjenami, ančhucqui walipankaz paachinčhucča, wejtquiz yanapcan, weriž sufrican žejlchiž cjen.

¹⁵ Tuquiqui weriž liwriiñi taku paljayi kalltitan, nižaza Macedonia yokquiztan ulantan, ančhucqui wejtquiz ofrendanacžtan yanapžquichinčhucča. Ančuca iclizquiztankaz wejtquiz yanapchinčhucča. Wejrqui ančucaquiz zuma Yooz taku paljaychinča, nižaza ančhucqui wejtquiz cusasanaca tjaacan yanapchinčhucča. Jalla tjapa nii zizza ančhucqui. ¹⁶ Nižaza Tesalónica wajtquiz sufrican želan, ančhucqui ofrendanaca wejtquin apayžquichinčhucča, wilta wilta. ¹⁷ Wejrqui ančuca ofrendanacquiz anal kuz tjaa-uča. Ančuca ofrendanacakaz anal pecuča. Pero wejr pecuča, ančhuc arajpachquin juc'ant honorchiz cjisjapa, ančucaž ofrendanaca tjaatiquiztan. Jalla niil pecuča. ¹⁸ Ančucaž yanaptiquiztan juc'anti wejtquiz žejlča, ana iyal necesituča. Epafrodito jilaqui ančucaž apayžquita ofrendanaca wejtquiz intirjichiča. Jalla nižtiquiztan wejtta jilacamača. Jalla nii apayžquita ofrendanacaqui Yoozquiz tsjii zuma ulurchiz inzinzužtakaztača. Nižaza Yooz yujcquiziqui ančuca ofrendanacaqui tsjii zuma wilanažtakazza. Yoozqui nižtiquiztan cuntintuča. ¹⁹ Čhjulorat ančhucqui čhjulunacquiztanami upsi cječhaja, jalla nii oraqui wejt Yoozqui ančucaquiz juc'anti yanapt'aquiča. Jesucristuž cjen Yoozqui ančucaquiz yanapt'aquiča, tjapa nižquiz zuma walinaca žejltiquiztanjama. ²⁰ Učhum Yooz Ejpžquiz wiñaya wiñaya honora tjaataj cjila. Jalla nužoj cjila.

²¹ Tsjii cjesača. Tjapa Jesucristužquin criichi jilanacžquin tsaanžinalla. Nižaza tii wejtta chica criichi jilanacaqui ančucaquin tsaanžquiča. ²² Tjapa tekžta criichi žoñinacaqui ančucaquiz tsaanžquiča. Juc'anti ančucaquiz tsaanžquiča tii Roman chawc jilirž kjuychiz criichi žoñinacaqui.

²³ Učhum Jesucristo JiliriQUI ančuca kuzquiz zumapaj yanapt'ila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS COLOSENSES

¹ Wejrqui Pablut'cha, an'chucaquin cji'ržcu'cha. Wejrqui Jesucristuž illzta apostult'cha, Yooz pectiquiztan. Wejttan Timoteužtan tii carta cji'ržcan an'chucaquin tsaanžcu'cha. ² An'chucqui Colosas wajtchiz žo'ņinac'chuc'cha, nižaza lijitum Yooz parti žo'ņinac'chuc'cha. An'chucqui lijitum Jesucristužquin kuzziz'chuc'cha. Jaziqui wejtnac mazinac'chuc'cha. U'chum Yooz Ejp an'chucaquin yanapt'ila, nižaza zuma cuntintu kuzziz cjiskatla.

PABLUŽ MAYIZITAQUI

³ Wejrnacqui čhjulatorat Yoozquin parlu'chaja, u'chum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpžquin sparaqui'cha cji'ņpan'cha an'chuca zuma kamchiž cjen. ⁴ An'chucqui Jesucristužquin kuz tjaayi'ņchucqui'cha, nižaza parti jilanacžtan zuma munazi'ņchucqui'cha. Jalla nuž zizcu, Yoozquin ancha sparaquiž cjichin'cha. ⁵ Jalla nuž zuma kamcan, an'chucqui tjewžqui'cha, čhjulut Yoozqui arajpachquin an'chucaltajapa zuma panž tjaczaja, jalla nii. An'chucqui nii Yooz tjacžta kamz puntu zizzin'chuc'cha, werar liwrii'ņi Yooz taku nonžcu. ⁶ Nii liwrii'ņi takuqui an'chucaquiz paljaytata'cha, nižaza tjapa kjut'ņi žo'ņinacžquiz paljaytata'cha. Jalla nii taku paljaytiquiztan, tjapa kjut'ņi žo'ņinacaqui Yooz zuma kama'ņchiz cjissi'cha. Nižaza tjapa kjut'ņi tsjan tsjan žo'ņinacaqui liwrii'ņi tawkquiz kuzzizza. Nižaza tsjan tsjan an'chuca wajtchiz žo'ņinacaqui liwrii'ņi tawkquiz zakaz kuzzizza. Zuma Yooz taku nonztiquiztanpacha tii orcama tsjan tsjan an'chucqui Yoozquin kuzziz'chuc'cha. Nižaza Yooz taku nonžcu zumpacha ziz'ņi cjisin'chuc'cha, Yoozqui žo'ņinaca ancha okz'ņi'cha, jalla nii. ⁷ Jalla nuž Epafra jilaqui an'chucaquin tjaajinchizakazza. Jalla niiqui u'chumž pecta jila'cha, nižaza niiqui wejttan chica Jesucristo Jiliržtajapa langzi'cha. Nižaza Epafra jilaqui Jesucristužquin sirwi'ņi'cha. ⁸ Epafra jilaqui an'chuca puntu wejtnacaquiz quint'ichi'cha, jaknužt an'chucqui parti criichinacžtan zuma munazichin'chucžlaja, jalla nii.

⁹ Jalla nuž an'chuc zuma kamtiquiztan wejrnacqui an'chucaltajapa Yoozquin mayizi'ņpan'cha. An'chuca puntu nonžcu, Yoozquin mayizi'ņpan'cha, tsjan zuma kamajo. Nižaza mayizi'ņpan'cha, Yoozqui an'chuc zumpacha zizkatajo, jaknužt niiqui an'chuc zuma kamz mun'chaja, jalla nii. Nižaza mayizi'ņpan'cha, an'chucqui Yooz kuz ziz'ņi cjisjapa, nižaza Yooz kuz intintaz'ņi cjisjapa. ¹⁰ Jalla nuž ziz'ņi nižaza intintaz'ņi cjequiž niiqui, an'chucqui zuma kamaqui'cha, jaknužt Jesucristo Jilirž partir žo'ņinacaqui kamstanžlaja, jalla nii. Jalla nuž an'chucaž zuma kamtiquiztan, Yoozqui cuntintuž cjequi'cha. Nižaza jalla nuž zuma kamcan, an'chucqui tjapaman walinacaž paaqui'cha. Nižaza Yooz puntu juc'ant zuma zizaqui'cha. ¹¹ Jalla nuž an'chucqui zuma kamcan, Yooz aztan kamaqui'cha, jaknužt Yoozqui zuma tjapa aztan'chalaja, jalla nižta aztan. Yooz aztan kamcan, an'chucqui čhjulquiztanami pasinsis kuzziz Yoozquin tjurt'acqui'cha, nižaza sufricanami cuntintu kuzziz cjequi'cha. ¹² Nižaza zuma kamcan, an'chucqui Yoozquin sparaquižpanž cjequi'cha. Yoozqui an'chuc tjaczi'cha, arajpachquin irinsa tanzjapa. Yoozqui tjapa criichinacžquin tsjii zuma irinsa tjaaqui'cha. Nii zuma irinsa an'chucaquiz zakaz tjaata cjequi'cha. Jaziqui Yoozquin ancha sparaquiž cjis waquizi'cha. ¹³ Yoozqui u'chum liwriichi'cha, jalla nižtiquiztan u'chumqui ana wal Satanás mantuquiz ana iya zejl'cha. Yoozqui u'chum niiž pecta Majch Jesucristuž mantuquiz utchi'cha. ¹⁴ Jesucristuž ticztiquiztan u'chumqui Satanás mantuquiztan liwriita'cha. Nižaza Jesucristuž ticztiquiztan u'chum ujnaca pertunta'cha.

JESUCRISTUŽ PUNTUQUIZTAN

¹⁵ Tii muntuquiz kamcan Yooz Majchqui ana cherta Yooz Ejpž kuz kjanacama pakatchi'cha. Yooz Majchqui tjappachquiztan tsjan jiliri'cha. ¹⁶ Niiž cjen tjappacha žejl'cha, tjapa arajpachquin žejl'ņinacami, tjapa yokquiz žejl'ņinacami, tjapa chertanacami, ana chertanacami, tjapa manti'ņinacami, gobiernunacami, jilirinacami, tjapa anjilanacami,

tjapa zajranacami, Jesucristo Yooz Majch cjen, tjappacha žejlča. Nižaza niižtajapa tjappacha paatača, niižquiz honora waytizjapa. ¹⁷Jesucristuqui žejlchiča, primerquiztanpacha, nižaza tjapa žejlčinacž tuquitanpacha. Niiž cjen tjappacha žejlča. ¹⁸Nižaza Jesucristuqui Yooz partir žoñinaca mantiča. Jaknužt persun žoñž kuz persun curpu mantičhaja, jalla nižta irata Jesucristuqui niiž icliz žoñinaca mantiča. Niiž cjen niiž icliz žoñinacaqui Yooz kamañchiz cjisjča. Niiča primera ticžcuqui jacatatchiqui, tjappachquiztan tsjan jiliri uchta cjisjapa. ¹⁹Yooz Ejpžtan Yooz Majchtan tsjii kamañchizpanča. ²⁰Nižaza Jesucristuž ticziž cjen, tjappacha pertunta cjesača, yokquiz žejlčinacami, ana yokquiz žejlčinacami. Jalla nuž Yooz Ejpqui munchiča. Jesucristuž cruzquiz ch'awcta ticziž cjen, Yooz Ejpžtan parti žejlčinacžtan zumanskattaž cjesača. Jalla nuž munchiča Yooz Ejpqui.

²¹Tuquiqui ančhucqui Yoozquiztan yekjatača, nižaza Yooz quinratača ančuca kuzquiz. Tuqui ančhucqui ana wali pinsiñchuctača, nižaza Yooz quintra ana wali paayinčhuctača. Jalla nuž ana wali kamta cjenami Yoozqui ančhuc pertunchiča, niižtan ančhucatan wali cjisjapa. ²²Jesucristuž cjen Yooz Ejpqui ančhuc pertunchiča. Jesucristuqui ančhuc irata curpuchiz cjican, ančuca laycu ticziča. Ančhuc laycu ticziča, Yooz yujcquiz ančhuc ana ujchiz Yooz irata zuma kamañchiz prisintiskatzjapa. Jalla nuž Yooz yujcquiz zuma cjican anaž jecmi ančucaquiz tsjii uj tjojtunz atasacha. ²³Jalla nuž Yooztan ančhucatan wali cjisjapa, ultimu chekpacha Jesucristužquiz kuzzizpanča. Nižaza ančhucqui Jesucristužquiz tjurt'iñi kuzziz cjistanča, ana wira jaytistanča. Tii muntuquiz liwriiñi tawk jaru kamñi cjistanča, arajpach zuma kamaña tjewžcan. Nii liwriiñi taku nonzinčhucča. Nižaza nii liwriiñi takuqui tjapa kjutñi tii muntuquiz paljaytatača. Nii taku paljayzjapa, wejr Pabluqui apóstol oficiuquiz uchtača.

PABLUQUI APOSTOL KAMAÑCHIZZA

²⁴Wejt Yooz tjaata oficio cumplican, ančhucaltajapa sufrucha. Jalla nuž sufrican wejrqui cuntintutča. Ančhuc zuma kamañchiz cjisjapa yanapñiž cjen, wejrqui cuntintutča. Nižtami iya sufristanča. Jalla nuž wejt curpužtan sufrican, Cristuž partir žoñinacaltajapa wejt sufrisnaca cumpližinuča. Cristužquiz kuzziz cjen nižta sufrucha. Cristuž partir žoñinacaqui Cristuž icliz žoñinacača. ²⁵Wejrqui Cristuž partir žoñinacžquin sirwizjapa, apóstol oficiuquiz uchtača. Yoozqui ančhucaltajapa nii oficiuquiz wejr utchiča. Wejrqui uchtača Yooz taku zumpacha zizkatzjapa, ²⁶nižaza Yooz pinsita zizkatzjapa. Jalla nii Yooz pinsitaqui tuquitanpacha chjojtatača. Jalla nižtiquiztan tjapa žoñinacaqui ana zizzucatača. Jazikaz Yoozqui niiž pinsita zizkatchiča niiž partir žoñinacžquiz. ²⁷Yoozqui niiž partir žoñinacžquiz niiž tuquita chjojta pinsitaqui zizkatz munchiča. Nii pinsitaqui ancha zumača ana judío žoñinacžtajapaqui. Jalla tiiča nii tuquita chjojta pinsitaqui: Jesucristuqui ančuca kuzquiz žejlča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Cristužtan arajpachquin ancha zuma kamaquiča. Jalla nii zuma kamaña tjewža ančhucqui.

²⁸Jesucristuž puntu paljayuča, tjapa žoñinacžquin chiižincan, nižaza tjaajincan. Jalla nuž chiyani, Yoozqui wejr yanapča zizñi zizñi chiyajo, tjapa Jesucristužquin kuzziz žoñinaca Yooz irata zuma kamañchiz cjejajo. ²⁹Nižaza apóstol oficiuquiz ojklaycan, ancha langznuča, tjapa Cristuž tjaata aztan langznuča, tjapa jilanaca Yooz irata zuma kamañchiz cjiskatzjapa.

2

¹Jalla nuž ančucaquin maznuča, weriž ančhucaltajapa langžta zizkatzjapa. Tjapa kuztan langznuča, ančhucaltajapami, nižaza Laodicea cjita wajtchiz žoñinacžtajapami, nižaza tjapa ana wejr cherchi criichinacžtajapami. ²Jalla nuž tjapa aztan langznuča, Yoozquin criichi žoñinacž kuzquiz zumpacha p'ekinčayta cjisjapa, nižaza tsjii kuzziz cjisjapa, nižaza porapat zuma munaziñi kuzziz cjisjapa. Nižaza langznuča, Yooz chjojta pinsita puntu zumpacha intintizkatzjapa. Jalla nuž zumpacha intintazcu, ančhucqui tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Jalla nii tuquitan chjojta Yooz pinsitaqui Cristuž puntuča.

Wejrqui Cristuž puntu paljaycan langznuča. ³ Cristupankaz Yooz puntu lijituma zizni cjiskatasaćha, nižaza tjapa Yooz puntu intintazni cjiskatasaćha. ⁴ Jalla nil ančucaquiz cjiwčha, ana jakziltami ančucaquiz incallzjapa, tsjii zuma takužtakaz chiican. ⁵ Ančucatan ana žejlcanami, wejt persun kuzquiz ančucaquiztan anchal cjuñznuča. Wejrqui ančuca puntu naychinča, tsjii kuzziz kamča, nižaza Jesucristužquin criiču tjurt'ichi kuzzizčhucča. Jalla nižta nayžcu wejrqui chipznuča.

⁶ Tuquiqui ančucqui Jesucristuž puntu tjaajintan tjapa kuztan catokchinčhucča. Nuž catokžcu Jesucristuž mantuquiz cjissinčhucča, niiqui ančuca jiliri cjisjapa. Jalla nuž Jesucristuž mantuquiz tirapan kama. Nižaza nižquin tsjii kuzziz cjee. ⁷ Nekztan niž puntu tsjan tsjan zizni cjequičha, nižaza nižquin tjurt'ichi kuzziz kamaquičha. Jalla nuž ančucqui tjaajintatača. Nižaza čhulu watanami ančucqui Yoozquin sparaqizpanž cjis waquiziča.

CRISTUŽ CJEN EW KAMAÑA ŽEJLČHA

⁸ Ančucqui cwitazaquičha, tsjii kjutni ana chjichta cjisjapa. Yekjapanacqui ančuc incallskatz pecča, zuma razunanacažtakaz chiican, nižaza toscar takunacžtan chiican. Jalla nižta tawkchiz žoñinacqui Cristuž pinsita jaru anaž chiiča. Pero žoñiž pinsita jarukaz chiiča. Nižaza zajranacž pinsitanac jarukaz chiiča. Jaziqui nižta chiiñi žoñinacžquiztan cwitazaquičha.

⁹ Cristuqui tii muntuquiz kamcan žoñž curpuchiztača. Nižta curpuchiz cjenami, Cristuqui Yoozpankazza, nižaza Yooz kamañchizpankazza. ¹⁰ Cristužtan tsjii kuzziz cjican ančucqui Yooz kamañchizpan žejlča. Nižaza Cristučha wali pajk jiliri qui tjapa mantiñnacžquiztanami, tjapa poderchiznacžquiztanami. ¹¹ Cristužtan tsjii kuzziz cjican, ančucqui kuzquiz chimpata cjissinčhucča. Žoñiqui ana ančuc chimpuchiča. Pero Jesucristuqui ančuca kuz chimpuchiča. Nii kuzquiz chimpataqui tuž cjiča: Yooz partir žoñinacača, jalla nii. Cristuqui niž partir žoñinaca uj paaz pecni kuzquiztan jaytiskatchiča. ¹² Jesucristužquin kuz tjaatiquiztan bautista cjissinčhucča. Bautistaqui tuž cjiča: Jaknužt Cristuž curpu tjažtažlaja, jalla nižta irata ančuca tuquita ana wal kamaña tjažtazakazza. Nižaza jaknužt Jesucristuqui jacatatžcu Yooz kamaña tanžtčhaja, jalla nižta irata zakaz ančucqui Jesucristužquin kuzziz cjen Yooz kamaña tanzinčhucča. Yoozqui ticzinaca jacatatskatjapa azzizza. Jalla nii azziz Yoozquin criiču, Yooz kamaña tanzinčhucča, Yooz kamañchiz kamzjapa. ¹³ Tuquiqui ančucqui ana curpuquiz chimpatača, judío žoñinacž partira cjisjapa. Ana chimpuchiz cjican, nižaza ujnaca paacan, ticzi žoñinacažtakaztača ančucqui. Jaziqui Cristužtan tsjii kuzziz cjen Yoozqui ančucaquiz niž ew kamaña tjaachiča. Nižaza tjapa učum ujnaca pertunchiča. ¹⁴ Uj paatiquiztan tsjii acta želatčha učum quintra. Jesucristuž učum laycu ticziž cjen Yoozqui nii acta jurkatchiča, tjapa učum quintra puntuquiztan. Anulta cjissiča, Jesucristuž cruzquiz ch'awcta ticziž cjen. ¹⁵ Cristuž cruzquiz ch'awcta ticzižquiztan, Yooz Ejpqui atipchiča tjapa anawal jilirinacami nižaza poderchiznacami. Yoozqui nii anawal azziz ispiritunaca ana azziz cjiskatchiča. Kjanapacha azkatchiča, prisu tanta žoñinacažtakaz. Yoozpankazza tjappacha atipchiqui.

ARAJPACH KAMAÑCHIZ CJISPANČHA

¹⁶ Jalla nižtiquiztan anaž jecmi ančucaquiz uj tjojtasača, tuquita mantitanaca jaru ana kamtiquiztan. Tuquitan Yoozqui puntu puntu mantichiča, lujl puntu, licz puntu, pijista puntu, ew jiiz puntu, jeejz tjuñi puntu, jalla nuž. ¹⁷ Tuquitan Yoozqui tjapa nii puntunaca mantichiča, Yooz kuz koloculla tjeezjapa. Pero Cristupankaz ultim werara Yooz kuz tjeeža. ¹⁸ Ančucqui Jesucristužquin kuzziz cjen, anaž jecžquizimi ančucaquiztan arajpach premio kjankataquičha. Yekjap žoñinacqui mit kuzziz cjenami, ana mit kuzziz tjeeža. Nižaza anjilanacžquiz rispitažo tjaajža. Nuž tjaajni žoñinacqui anchuc incallz pecča, čhjuužta puntunaca ancha paljaycan. Ninacqui inakaz mit kuzzizza. Ana wal pinsita jarukaz tjaajža. Nuž tjaajincan mit kuzziz cjissa. ¹⁹ Ninacqui Cristo Jiliržquiz ana tsjii kuzziz tjurt'ichi žejlča. Pero Cristupankazza criichinacž jiliri qui. Niiž cjen

tjapa criichinacaqui tsjan tsjan zuma kamañchiz cjisnasača. Nižaza Cristuž cjen tjapa criichi žoñinacaqui tsjan tsjii kuzziz cjisnasača. Jaknužt žoñž curpuqui, yekja yekja cjenami, tsjii curpuchizkazza, jalla nižta irata criichi žoñinacaqui, yekja yekja cjenami, tsjii kuzzizkazza.

²⁰ Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen, ujchiz žoñinacaž pinsitanacquitant t'akzinčucča. Nii ana wal pinsitanacquiz ojklaz cjenpacha, ticzi žoñinacažtakaz katzinčucča. Jalla nižtiquiztan, ¿kjažtiquiztan ančhucqui ujchiz žoñinacaž pinsita jaru wila kamjo? ¿Nižaza ninacž lii jaru ojklajjo? ²¹ Ninacž liiqui tuž cjiča: Tiinaca ana kjaržtan tanžla, nižaza tiinaca ana lujl-la, nižaza tinaca ana čhjul lanžla. Jalla nuž cjiča ninacž liiqui. ²² Nii liinacaqui tii muntuquiz žejlñi cusas puntukazza. Nii cusasanacaqui tucuzinznacquiča. Nii liinacaqui žoñiž pinsita mantita jarukazza. ²³ Ninacž liinacaqui zizñi pinsitažtakazza. Pero ultimquiziqui inakazza. Ana azzizza, žoñinaca zuma kamñi yanapajo. Cuzturumpinaca ijzijcan mantiča, nižaza humilde kuzziztakaz mantiča, nižaza persun curpu sufriskatzjapa mantiča. Jalla nuž mantita liinacaqui zizñi pinsitažtakazza. Pero ultimquiziqui inakazza. Uj paaz pecñi kuz tjonanaqui anaž nižta kuz ewjazi atasača nii liinacaqui. Jaziqui ančhucqui ninacaž inakaz tjaajintaqui anaž nonznacquiča.

3

¹ Ančhucqui Yooz kamañchizza. Jaknužt Jesucristuqui jacatatžcuqui Yooz kamaña wila tanzizlaja, jalla nižta irata ančhucqui Yooz kamaña tanzinčucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui arajpach Yooz kamañquizkaz kuz tjaa. Jalla nicju arajpachquin Cristo žejlča; Yooz Ejpž žew latuquiz julzi žejlča, mantican. ² Ujchiz žoñž kamañquiz ana kuz tjaa. Arajpach kamañquizkaz kuz tjaa. ³ Ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen, ančuca tuquita ana wal kamaña ecchinčucča. Jaziqui ančuca Yooz kamañaqui Yooztajapa žejlča. Ana criichi žoñinacžtajapa ančuca Yooz kamañaqui chjojžtažtakaz žejlča. Ana wira intintazzucača. ⁴ Cristuqui ančucaquiz Yooz kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan čhjulorat tjapa žoñinacaqui Jesucristužquiz pajchi cječhaja, jalla nii ora zakaz ninacaqui ančuca Yooz kamaña pajchi cjequiča. Jalla nii oraqui ančhucatan Jesucristužtan honorchiz cjequiča.

TUQUITA KAMAÑ PUNTU, JAZTA KAMAÑ PUNTU

⁵ Jalla nižtiquiztan ančuca tuquita ana wal kamaña liwj jayta. Anaž adulteriuquiz ojklazqui. Anača luctak žoñiqui yekja maatak žonatan ojklazqui. Anača ančuca ana wal paaz pecñi kuz jaru ojklazqui. Anača čhjul ana walimi peczqui. Anača yekja žoñž čhultakimi zmazqui. Jalla nuž zmaznacquiž niiqui, žoñiž paata yoozquiz rispitažokazza. Jalla nii anawali paaznacquitant liwj jayta. ⁶ Nii ana wali paañi žoñinacžquiz Yoozqui ancha casticu tjaacquiča, Yooz kuzcama ana kamtiquiztan. ⁷ Ančhucqui tuquita ana wal kamañquiz ojklaycan, nižtanacaž paa-atča. ⁸ Jaziqui ančhucqui nii ana wal paaznac liwj eca. Anača žawjchi kuzziz žejlzqui. Anača culirazzi kuzziz žejlzqui. Anača ana wal paaz pecñi kuzziz žejlzqui. Anača žoñž quintra ana wali taku chiizqui. Anača ana wal tawkžtan chii chiican žejlzqui. ⁹ Anača toscar taku chiizqui. Ančhucqui tuquita ana wal kamaña ecchinčucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii ana wal paaznacquiz ana iya ojklaz waquiziča. ¹⁰ Ančhucqui Yooz kamañchiz cjissinčucča. Yoozpacha ančucaquiz Yooz kamaña tjaachiča. Nižaza ančhucqui Yooz irata zuma kamañchiz tsjan tsjan cjissa, Yooz zumpacha pajañcama. ¹¹ Yooz kamañchiz cjican, tjapa criichi žoñinacaqui Yooz yujcquiziqui tsjiikazza. Tuquita kamañanacaqui anaž walča. Pero Cristo kamañchiz kaz walča. Tsjii griego walja zizñi kamañami anaž walča. Tsjii judío lii jaru kamañami anaž walča. Tsjii curpuquiz chimputa žoñž kamañami anaž walča. Tsjii curpuquiz ana chimputa žoñž kamañami anaž walča. Tsjii k'ar žoñž kamañami anaž walča. Tsjii q'uit žoñž kamañami anaž walča. Tsjii piyunažta žoñž kamañami anaž walča. Tsjii patrun žoñž kamañami anaž walča. Cristuž kamañapankaz walča. Nižaza Cristupankaz tjapa criichi žoñinacž kuzquiz žejlča.

¹² Ančhucqui Yooz illzta žoñinacčhucča. Jalla nižtiquiztan Yooz zuma kamañ jaru kamstanča. Yoozqui ančhucatan zuma munaziča. Yooz partir žoñinaca cjican, jalla tuž kama: Okzñi kuzziz, nižaza zuma kuzziz, nižaza ana mit kuzziz, nižaza humilde kuzziz, nižaza pasinziz kuzziz, nižaza ¹³ porapat pertunasñi kuzziz. Jalla nižta kamz waquiziča. Tsjii criichi žoñiqui yekja criichi žoñž quintra quijchi cjesaž niiqui, zuma kuztan pertunz waquiziča, jaknužt Jesucristuqui ančhucaquiz pertuntčhaja, jalla nuž. ¹⁴ Jalla tužuča chekanaqui, porapat zuma munazizza, jalla nii. Jalla nuž zuma munazican, zuma kuzziz zuma kamaquiča, Yooz irata zuma kamaña cumplañcama. ¹⁵ Ančhuc criichinacaqui, Cristuž cjen ančhucqui llan kuzziz cjesača. Jaziqui llan kuzziz cjee, porapat zuma munazican zuma kamzjapa. Jalla nuž porapat zuma kamzjapa, Yoozqui ančhuc liwriichiča. Jalla nuž liwriiču, Yoozqui tjapa ančhuc criichinaca tsjii t'akquizkaz cjiskatchiča. Tsjii curpuchiztakazza ančhucqui. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yoozquin ancha sparaquiž cjican, mayiziz waquiziča.

¹⁶ Ančhucqui Cristuž puntu zuma zizcan porapat tjaajsarasaquiča, nižaza Cristuž tawkžtan porapat p'ekinchayrasaquiča. Nižaza ančhuca kuzquiz Cristuž taku zumpacha catokz waquiziča. Nižaza Yooz takumi, Yooz wirsumi itsnaquiča, ančhuca kuzquiz Yooz ancha cjuñcan. ¹⁷ Ančhucqui Cristuž partir žoñinacčhucča. Jalla nižtiquiztan čhjulu paacanami chiicanami, zuma kamañchiz kamz waquiziča. Nižaza čhjulu watanami Jesucristuž cjen Yooz Ejpžquin sparaquiž cjican tjaaz waquiziča.

PORAPAT ZUMA KAMZ PUNTU

¹⁸ Maatakanaca, persun luctakanacž mantuquiz cjee. Jesucristo Jiliržquin kuzziz cjican, jalla nuž waquiziča. ¹⁹ Luctakanaca, persun maatakanacžtan zuma munaziñi cjee. Nižaza anaž persun maatakanaca chjaawj chjaawjwa. ²⁰ Maatinaca, persun maa ejpžquiz casa, čhjulu mantanami. Jalla nuž maa ejpž mantita casaquiž niiqui, amiž cjen Jesucristo Jiliriqui cuntintuž cjequiča. ²¹ Ejpñaca, anaž persun maatinaca žawjwa zjijcna, upa kuzñi ana cjisjapa.

²² Piyunanaca, am persun patruna čhjulu mantanami caspanča. Anača cherankaz c'unchikaz tuczqui. Pero tjapa kuztan niižtajapa langz waquiziča. Yooz patruna cjuñžcu, zuma langz waquiziča. Anača langzqui ančhuca patrunž kuz wali cjiskatzjapakaz. ²³ Čhjulu langzcanami tjapa kuztan langznaquiča, Yooz Patrunžtajapa langznaquiča, ana žoñžtajapakaz langznasača. ²⁴ Ančhucqui tuž zizza, Yooz Patrunžquiztan arajpach irinsa tanznaquiča. Ultimu Yooz Patrunaqui ančhucaquiz pacaquiča. Nižaza ultimu ančhucqui Jesucristo Patrunžquiz sirwiča. ²⁵ Nižaza jakziltat ana wali paačhaja, jalla niiqui castictaž cjequiča niiž ana wali paatiquiztan jama. Yoozqui ana žoñi illilla.

4

¹ Patrunanaca, ančhucqui persun piyunanacžtan zuma ligituma cjistanča. Ančhucqui tuž zizza, ančhuc zakazza Patrunchizqui. Jalla niiča arajpach Yoozqui.

² Tjapa criichinaca, ančhucqui mayizicanpan želaquiča. Nižaza Yoozquin mayizican ana tjatzna, Yoozquin sparaquiž cjisjapa. ³ Wejtnacaquiz zakaz mayizican yanapalla, wilta Yooz takunaca paljayñi ojklajzjapa. Cristuž puntuquiztan tuqita chjojta taku paljayz pecuča. Jalla nuž paljaytiquiztan wejrqui carsilquiz želuča. ⁴ Mayizican wejtquiz yanapalla, Cristuž puntu kjanapacha paljayzjapa, jaknužt wejrqui kjana paljayz waquizučhaja, jalla nii.

⁵ Ančhucqui ana criichinacžtan kamcan, walja zizñi zizñi ojklayaquiča. Čhjulatorat Cristuž puntu paljaychucažlaj niiqui, panž paljayaquiča, ana criichinacžquiz nonzkatzjapa. ⁶ Jalla nuž Yooz taku paljaycan zuma tawkžtan chiyaquiča. Jaknužt yacuqui tsjii lak'a čhjerquiz zuma saborchiz paačhaja, jalla nii irata ančhuca zuma takunacaqui Cristuž puntunaca zuma saborchiztakaz paaquiča. Jalla nuž zuma takunacžtan paljaycan, ančhucqui zapa maynižquiz jaknužt kjaaz waquizičhaja, jalla niiqui zizaquiča.

ŽERZ TAKUNACA

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, učhum pecta Tíquico jilaqui tjapa wejt puntuquiztan ančhucaquin quint'aquiča. Tiquicuqui wejtquiz ancha zuma yanapñipanča. Yoozquin tjurt'iñi kuzzizza. Nižaza wejtta chica Yooztajapa sirwichiča. ⁸ Wejt puntuquiztan quint'izjapa ančhucaquin nii cuchanžcuča. Nižaza cuchanžcuča, ančhuca kuzquiz zumpacha p'ekinchayzjapa. ⁹ Niižtan chica Onésimo pecta jila cuchanžcuča. Onésimo jilaqui Yoozquin tjurt'iñi kuzzizzakazza. Nižaza ančhuca wajtchiz žoñiča. Jalla nii pucultanaqui tjapa tekz watchinaca quint'aquiča.

¹⁰ Aristarco jilaqui wejtta chica carsilquiz chawcta maziča. Niiqui ančhucaquin tsaanžquiča. Nižaza Marcos jilaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Marcos jilaqui Barnabež famillžquiztanča. Tuquiqui wejrqui Marcos puntu ančhucaquiz chiichinča. Marcos jilaqui ančhucaquin tjonaquiž niiqui, ančhucqui zumaž risiwaquiča. ¹¹ Nižaza Jesusaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Jesusaqui Justo cjitazakazza. Niinacakazza judío criichinacquiztan wejtta chica Yooztajapa langzñinacaqui, Yooz mantita kamañ puntu paljaycan. Ninacaqui wejtquiz ancha kuzziča. ¹² Nižaza Epafra jilaqui ančhucaquin tsaanžquiča. Epafra jilaqui Jesucristužtajapa sirwiñiča. Jalla niiqui zakaz ančhucaquiztanča. Jalla niiqui tjapa kuztan ančhucaltajapa Yoozquin mayiziñipanča, ančhucqui tjurt'ichi kuzziz cjisjapa, nižaza tjapa kuztan Yooz munaña kamañ jaru kamzjapa. ¹³ Wejrqui Epafra puntuquiztan ticlaruča, niiqui ancha langziča ančhucaltajapami. Nižaza Laodicea wajtchiz criichinacžtajapami, nižaza Hierápolis wajtchiz criichinacžtajapami Epafra jilaqui ancha langziča. ¹⁴ Nižaza Lucas jilaqui Demas jilžtan ančhucaquin tsaanžquiča. Lucas pecta jilaqui kullñi medicuča.

¹⁵ Laodicea wajtchiz criichi jilanacžquin tsaanžinalla. Nižaza Ninfas jilžquiz tsaanžinalla. Nižaza niž kjuyquiz ajczñi criichinacžquiz tsaanžinalla. ¹⁶ Tjapa ančhucqui tii carta liižcu, Laodicea iclizquin apayžcaquiča, nekz liyajo. Wejrqui tsjii carta cjjirchinča Laodicea criichi jilanacžquin. Ančhuczakaz nii carta liyaquiča. ¹⁷ Ančhucqui Arquipo jilžquiz chiižinaquiča, tuž cjican: “Jesucristo Jiliriqui am tsjii puestuquiz utchiča, niižquiz sirwizjapa. Nii Jesucristuž tjaata puestuquiz žejlcan, zuma cumplistanča”.

¹⁸ Wejr Pabluqui persun kjaržtan tii tsaanta letra cjjiržcuča. Wejrqui carsilquiz želuča, jalla nii cjuñzna. Yoozqui ančhucaquiz zumaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS TESALONICENSES

¹ Wejr Pabluqui, Silvanužtan, Timoteožtan, tii cartal cjjržcuča ančhuc Tesalónica wajtchiz žoñinacžquin. Nii wajtquiz icliz žoñinacčhucča ančhucqui. Nižaza Yooz Ejpžtan Yooz Majchtan tsjii kuzzizčhucča. Jalla nižtiquiztan učhum Yooz Ejpžtan, nižaza učhum Jesucristo Jilirižtan ančhucaquiz yanapt'ila. Nižaza zuma cuntintu kuzziz walikaj kamkatla.

JESUCRISTUŽQUIN ANCHA KUZZIZ ŽOÑINACA

² Wejrnacqui tjapa ančhucaž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjiwča. Yoozquin mayizican ančhucaltajapa wiltan wiltan mayizuča. ³ Učhum Yooz Ejpžquin mayizican, cjuñznuča ančhucaž zuma Yooztajapa trabajtiquiztan. Ančhucqui Jesucristužquin kuzziz cjen Yooztajapa tjapa kuztan trabajča. Nižaza anchucqui zuma munaziñi kuzziz cjen, Yoozquin zuma sirwiča. Nižaza Jesucristo Jilirž tjonz tjuñi tjewzcan, zuma tjurt'iñi kuzzizčhucča. Jalla nuž ančhucaquin cjuñžcu Yooz Ejpžquin sparaquiž cjiwča.

⁴ Jilanaca, cullaquinaca, Yooziž pectanaca, Yoozqui ančhuc illziča. Jalla nuž zizcu, wejrnacqui Yoozquin sparaquiž cjiwča. ⁵ Wejrnacqui ančhucaquin tjonžcu, liwriiñi Yooz taku paljaychinča. Anača žoñž taku alajakaz paljaytaqui; Yooz takupanča paljaytaqui. Yooz Espiritu Santuž aztan paljaychinča. Nižaza werar Yooz tawkquiz tjapa kuz tjurt'ican, Yooz puntu paljaychinča. Nižaza ančhucatan kamcan jaknužt wejrnacqui kamchinžlaja, jalla nii zuma zizza ančhucqui.

⁶ Ančhuczti wejrnaca kamaña irata jalla nižta kamñi žoñi cjissinčhucča. Nižaza Jesucristo Jilirž kamañ irata kamñi žoñi cjissinčhucča. Nižaza ančhucqui wejrnacaž paljayta Yooz taku catoktiquiztan, ancha sufrichinčhucča. Walja sufris cjenami, Espiritu Santuqui ančhucaquiz cuntintu cjiskatchiča. Nižaza sufrisqui ančhucaquiz wejtnacaquiz iratazakaz watchiča. ⁷ Jalla nižtiquiztan ančhuca puntuquiztan zuma quintu ulanchiča tjapa criichi žoñinacžquin, Macedonia yokquin žejlñi criichi žoñinacžquinami nižaza Acaya yokquin žejlñi criichi žoñinacžquinami. ⁸ Ančhucaž cjen Yooz takuqui tjapa kjutñi paljaytača. Anača Macedonia yokquizkaz nižaza Acaya yokquizkaz paljaytaqui. Tjapa kjutñi paljaytača. Nižaza jaknužt ančhucqui Yoozquin kuzziz cjissinčhucžlaja, jalla nii quintu tjapa žoñinacaqui zizza. Jaziqui wejrnacqui ančhuc puntuquiztan anaž iya quint'asača. ⁹ Ninacapacha wejtnacaquiz quint'iñitača jaknužt ančhucqui wejtnacaž paljayta Yooz taku catokchinčhuctažlaja, jalla nii. Ančhucqui žoñiž paata yooznacquiztan zarakchinčhucča, werar žejtñi Yooz sirwizjapa. ¹⁰ Nižaza ančhucqui Yooz Majch arajpachquiztan tjonz tjuñi tjewža. Yoozqui niž Majch ticziquiztan jacatatskatchiča. Jalla nii Jesusaqui učhum casticunacquiztan liwriichiča. Jalla nuž quint'iñitača ančhuca puntuquiztan.

2

PABLUŽ YOOZ TAKU PALJAYÑI OJKTA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, jalla tuž zizza. Wejrnacqui ana ina ančhucaquiz tjonzinča. ² Ima ančhucaquiz tjoncan Filipos wajtquiz sufrichinča, nižaza wejrqui iñartatača. Jalla nuž sufritaž cjenami Yoozqui wejrnaca yanapchiča, ana ekscan tjurt'iñi kuzziz Yooz zuma liwriiñi taku paljayajo. Jalla nuž paljaychinča, žoñinacaž wejtnacatan quintra ancha aptazanami. ³ Nižaza wejtnaca paljaytaqui anatača chekachuc, nižaza anatača ana zuma kuzquiztan, nižaza anatača ančhuc incallzjapa. ⁴ Yooz Ejpqui wejrnaca tantiičiča, walikazza. Jalla nižtiquiztan Yoozqui wejtnacaquiz niž zuma taku cumpjiichiča. Jalla nii Yooz takupan paljayuča wejrnacqui. Anal paljayuča žoñinacž kuz wali cjeyajo kasi. Antiz Yooz kuz wali cjeyajo paljayuča. Yoozqui učhumnaca kuz zizza, nižaza tantiiča ultimu. ⁵ Ančhucqui tuž zizza, wejrnacqui anača zuma

takunaca paljaychinča wejtnaca partiquiz luzkatzjapa, nižaza persunalta čhjulumi tanzjapa. Weraral chiyučha. Yoozzakaz wejtnaca puntuquiztanaqui nii zizza. ⁶ Cristuqui wejrnac apostolunaca cuchanžquichiča. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui ančhucaquiz mantiñi cjitasača. Pero ančhuc ana mantichinča, nižaza wejtnaca honora wayt'iziñi anal pecasuča, ančhucmi yekjanacami. ⁷ Antiz wejrnacqui ančhuc zuma cwitican žejlchinča, jaknužt tsjaa maatak žonqui persun wawa cwitassaja, jalla nuž. ⁸ Nižaza ančhuc ancha k'ayachtučha. Jalla nižtiquiztan ančhucaquiz Yooz zuma liwriiñi taku paljaychinča. Nižaza ančhucaltajapa čhjulu paazmi listučha wejrnacqui, ticz cjenami. Jalla nuž ančhuc pecñi cjissinča. ⁹ Jilanaca, cullaquinaca, weriž langžta cjuñzna. Majiñami weenami langzinča ochañcama, wejtnaca persun wira mantinsjapa, nižaza ančhucalta ana ch'ama cjeyajo. Jalla nuž kamchinča liwriiñi Yooz taku paljaycan.

¹⁰ Nižaza ančhucatan zuma kamchinča. Yooz kuzcama kamchinča. Nižaza anaž jecmi wejtnaca quintra čhjul ujmi tjeezñi atasacha. Jalla nii ančhucqui zumpacha zizza. Yooz zakaz nii zizza. ¹¹ Ančhucmi zakaz zizza, jaknužt tsjii ejpqui niž persun maati cwitassaja, jalla nižtapacha wejrnacqui ančhuc cwitassinča. Ančhuc kuzzinča, nižaza p'ekinchaychinča, nižaza chiižinčinča, ančhuc zuma kamajo. ¹² Jaknužt Yoozquin criichi žoñinacaqui zuma kamz waquizičhaja, jalla nuž ančhucqui zuma kamz waquiziča. Yoozqui nižquin criichinaca utchiča nižtan chica mantizjapa, nižaza nižtan chica honorchiz cjisjapa. Jalla nižtiquiztan zuma kamz waquiziča.

¹³ Ančhucqui weriž paljayta Yooz taku nonzinčhucča, nižaza catokchinčhucča, tuž cjican: “Tii takučha ultim werar Yooz takuqui. Anača žoñž takukaz”. Jalla nuž catoktiquiztan tii zuma Yooz takuqui ančhuca kuznaca tsjan tsjan zuma cjiskatča. Jalla nižtiquiztan tirapan Yoozquin sparaqiz cjiwča. ¹⁴ Jilanaca, culluquinaca, ančhucqui walja sufrichiča ančhuca persun wajtchiz žoñinacaž ana wali paañiž cjen. Jalla nižta irata sufrichiča Judea yokquiz žejlñi criichinacami. Werar Yooz icliz žoñinacaž cjen nižta sufrichiča. Nižaza persun wajtchiz žoñinacaž ana wali paañiž cjen, sufrichiča. Tsjiikaz ančhucaquizimi ninacžquizimi watchiča. ¹⁵ Nii Judea yokquiz žejlñi judionacaqui Jesús Jiliri conchiča. Nižaza niž tuqui Yooz taku paljayñi žoñinaca conchiča. Nižaza wejrnacqui chjatkatchiča. Nižaza jalla nuž paažcu tjapa žoñinacž quintraž paača. Jalla nuž paatiquiztan Yoozqui ninacž quintra žawjča. ¹⁶ Wejrnacqui liwriiñi Yooz taku paljayz pecatuča ana judío žoñinacžquiz, ninaca liwriita cjeyajo. Nii anawali paañi žoñinacazti wejrnac atajchiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui juc'anti persun ujž yapkatča. Jalla nuž ujnaca yapkattiquiztan Yoozqui wiñayaž wali casticu tjonkataquiča ninacžquiz.

PABLUQUI WILTA TJONZ PECČHA

¹⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii kjažtapacha ančhucaquiztan ojkchinča. Jalla nekztan wejrnacqui ančhuc anchal cjuñznuča. Jalla nižtiquiztan ančhuc ancha cherpzal pecaytuča. ¹⁸ Nižaza ančhucaquin irantisquizpan pecaytuča. Wejrnacaž ojkz pecan, Satanasaqui wejrnac atajchiča. Wejrqui wiltan wiltan ojkz cjichintača. Jalla nuž ojkz pectaz cjen, Satanasaqui wejr atajchiča. ¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristuqui tjonaquiča. Nekztan niž yujcquiziqui ančhucaž cjen cuntintul cjeeča. Ančhucaž cjen wejrnacqui tjewznača honora tanzjapa. Ančhucaž Yooz taku criichiž cjen, juc'antiž chipznača wejrnacqui. ²⁰ Chekapan ančhucqui wejtnacaquiz cuntintuž cjiskatča, nižaza wejrnac honorchiz cjiskatča.

3

¹ Jalla nuž ančhucaquiztan ojkžcu, ancha ančhuc cjuñchinča. Jalla nekztan Timoteo učhum jila cuchanžquichinča, ančhuc chertzñi. Parti wejrnaczi Atenas wajtquiz ecliz cjichinča. ² Timoteuqui Yoozquin sirwiñiča, Cristuž liwriiz puntu paljaycan. Jalla nižtiquiztan Timoteuqui cuchanžquichinča ančhuc juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjeyajo. Nižaza ančhucaquiz zumpacha Yoozquin criizjapa p'ekinchayajo, cuchanžquichinča. ³ Nižaza Timoteuqui ančhucaquin tjonžquichiča, ančhuca kuz

ana turwayta cjisjapa pruebanacaž watchiž cjenami. Ančhucpacha zizza criichinacaqui pruebanacaquiztan sufristanča, jalla nii. ⁴ Tuquiqui ančhucatan žejlcan, wejrnacqui nuž mazinčinča, učhum criichinacžquiz pruebanacaž tjonaquičha, cjican. Jalla nižtapacha weriž chiita taku cumplissiča. ⁵ Jalla nuž ančhucaquiz pruebanacaž watan wejrqui quintu ana zizzi atčinča. Jalla nižtiquiztan ana iya awantichinča. Nekztan Timoteo cuchanžquichinča, ančuca Yoozquin criichi kuz, jaknužt kamčhaja, jalla nii zizjapa. Pinsichinča, “Satanás diablut ančhuc tsjii kjutñi cutiskatžcaa”, cjican pinsichinča. Ančhuc cutiskattasaž niiqui, wejtnaca obra inakaz cjitasasča.

⁶ Tsjii kjaž majquiztan Timoteuqui quejpžquichiča Tesalónica wajtquiztan. Nižaza zuma quintunaca zjijcchiča tuž cjican: “Nii Tesalónica wajtchiz criichi žoñinacaqui ancha Yoozquin kuzzizpanča, nižaza zumaž munaziča. Nižaza ninacami učhumnacž zumapanž cjuñkalča. Nižaza ninacaqui učhumnacatan ancha zalz pecča, jaknužt učhumqui ninacžtan ancha zalz pecčhaja, jalla nižtazakazza ninacaqui”. Jalla nuž cjican zuma quintunaca zjijcchiča ančucaquiztan. ⁷ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnac zakaz ancha sufrisnacami pruebanacami watučha. Jalla nuž cjenami nii ančuca puntu zuma quint'itiquiztan wejtnaca kuzqui zuma cuntintutača. Ančucaž Yoozquin tjapa kuzziz cjen, ancha cuntintutča. ⁸ Jaziqui zizzinča, ančhucqui Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpanča. Jalla nuž zizcu wejrnacqui tsjii ew žeti tanžtažokazza. ⁹ Ančucaž cjen Yoozquin ancha sparaquiž cjiwča. Nižaza ančucaž cjen Yooz yujcquiz ancha cuntintuž wejrnacqui. ¹⁰ Nižaza majiñami weenami Yoozquin mayizuča ančhucatan wejtnacatan persunpacha wilta zalzjapa. Nekztan ančucaquiz tjaajznasasča juc'ant zumpacha Yoozquin kuzziz cjisjapa. Ančuca kamaña čjulut pjaltičhaja, jalla nii tjaajnasasča.

¹¹ Jaziqui učhum Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacaqui wejrnaca irpijaal cjiwča ančucaquiz wilta zalzjapa. ¹² Nižaza Jesucristo Jiliriqi ančucaquiz juc'anti zuma munaziñi kuzziz cjiskatla, porapatmi nižaza tjapa žoñinacžquizimi. Jaknužt wejrnac ančhucatan zuma munazitučhaja, jalla nižta irata. ¹³ Jalla nuž zuma kamtiquiztan Yoozqui ančuca kuz juc'ant tjurt'iñi cjiskataquičha. Jalla nižtiquiztan ančuca kuzqui Yoozquinpanž cjequičha, Yooz Ejpž yujcquiziqui ana čjul ujhiz cjisjapa. Jalla nuž cjequičha učhum Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui. Jalla niiqui tjonaquičha niž partir žoñinacžtanpacha.

4

LUCUTJIŇI ZUMA KAMZ WAQUIZIČHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, jaknužt zuma kamz waquizičhaja Yooz cuntintu cjisjapa, jalla nuž tjaajinčinča. Nii zuma kamañ jaru kamiñčhucča. Nižaza juc'anti niicama kamaquičha. Jalla niijapa ančucaquiz chiižinuča, nižaza rocuča, Jesucristo Jiliriž cuntiquiztan.

² Tuquiqui ančhucatan žejlcan, wejrnacqui Jesucristo Jiliriž cuntiquiztan tjaajinčinča. Jalla nii tjaajintanaca ančhucqui zizza. ³ Yooztajapapan zuma kamajo, jalla nižtaž kamñiž pecča Yoozqui. Jalla nuž kamcan, anača adulteriu paazqui, nižaza anača tsjii luctakaqui yekja maatakžquiz pinzizqui. ⁴ Nižaza Yooztajapa kamcan, tjapa criichi žoñiqui ziz waquizičha, jaknužt criichinacaqui persun tjunatan zalz waquizičhaja, nižaza zalžcu jaknužt zumapanž kamz waquizičhaja, jalla nii. ⁵ Ana Yoozta kamñi žoñinacazti persun tjunatan ana zuma kamča. Yekja maatakanacžquizpankaz pinsican kamñičha. Jalla nižta irata ančhucqui anaž kamz waquizičha. ⁶ Anaž jec criichimi yekja jilž maataka kjutñi pinziz waquizičha. Nižaza yekja jilž maatakatan adulteriu paaz anaž waquizičha. Nižta paaquiz niiqui, jilž quintra uj paača. Jalla nuž ana zuma kamñinaca casticaquičha Yoozqui. Jalla nuž tuquiqui wejrnacqui ančucaquiz chiižinčinča. ⁷ Yoozqui učhumnaca kjawzičha niž partiquiz cjisjapa, nižaza zuma kamajo, ana yekja kjutñi cjicjeyajo. ⁸ Jalla nii tjaajintaqui anaž žoñž kuzquiztan tjonča, Yooz kuzquiztanpan tjonchiča. Jalla nižtiquiztan jequit nii tjaajinta taku ana pajčhaja,

niiqui Yooz ana pajcha. Yoozqui anchuca kuzquiz niiz Espiritu Santo luzkatchiicha anchuc zuma kamajo.

⁹ Tsjiilla wejr cjiwcha, criichi jilanacztan zuma munaziz puntuquiztan. Jalla niža puntuquiztan Yoozqui anchucaquiz tjaajinchiicha porapat zuma munazizjapa. Jalla nižtiquiztan wejrnacqui anchucaquiz nii puntuquiztan ana ancha cjiirača. ¹⁰ Jalla nuž zuma munaziñchuccha tjapa Macedonia yokquiz kamni criichinacztan. Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui anchuc chiižinuča, anchuca kuz juc'anti munaziñi cjisla, jalla nuž cjiwcha. ¹¹ Nižaza anchucqui zuma llan kuzziz cjee. Yekja žoñž asuntuquiz anapan mitiz waquiziča. Pero persun kamañ wirquiz kuz tjaasa. Nižaza persun kjaržtan langznaquiča. Tuquiqui nuž anchucaquiz mantichinča. ¹² Jalla nuž anchuc zuma langztiquiztan ana criichi žoñinacaqui anchuc rispitaquiča. Nižaza anchucaquizpacha ana čjulumi pjaltaquiča.

JESUCRISTUQUI WILTA TJONAQUIČHA

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui anchucaquiz ticzi žoñinacz puntuquiztan tjaajinz pecučha, ana ancha llaquita cjeajajo. Ana jacatatz wira tjewzñi žoñinacaqui llaquiziča tsjii ticzi cjenacqui. Ana niža cjeajajo, anchucaquiz tjaajinz pecučha. ¹⁴ Učhumqui criichinčhumča, Jesucristuqui ticziquiztan jacatatchiicha, jalla nii. Nižaza criichinčhumča, Yoozqui Jesucristužquin criichi ticzinaca jacatatskataquiča. Nižaza ninaca Jesucristužtan chica tjonkatta cjequiča.

¹⁵ Nižaza tii Jesucristo Jiliriž tjaajinta taku anchucaquiz tjaachinča. Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñquiziqui primiraqui ticzi criichi jilanacaqui nižtan zalaquiča. Nekztan tii yokquiz žejtchi criichinacaqui tsewcchuc chjitzazakaz cjequiča, Jesucristužtan zalzjapa. ¹⁶ Učhum Jesucristo Jiliripacha tsewc arajpachquiztan chjiwžcaquiča. Nii orapacha criichinaca kjawznaquiča mantiñi joržtan. Nižaza tsjii pajk jilir arc anjilaqui kjawznaquiča. Nižaza Yooz trompeta tjawunznaquiča. Jalla nekztan Cristužquin ticzi criichinacaqui jacatatskattaž cjequiča. ¹⁷ Tii muntuquiz žejtchi criichinacz tuqui jacatatskattaž cjequiča. Nii ticzi criichinacz jacatatskattiquiztan parti criichinacaqui ninacztan juntupacha chjitzazakaz cjequiča. Nekztan tsewcchuc tsjir taypiquiz Jesucristo Jiliržtan zalaquiča. Jalla nekztanaqui tjapa criichinacaqui tirapanž Jesucristo Jiliržtan wiñaya kamaquiča. ¹⁸ Jalla nii zizcu, nii takunacztan porapat kuzasnaquiča.

5

¹ Jilanaca, cullaquinaca, čjulorat Jesucristuqui quejpžcačhaja, nižaza ima niiz quejpžcan čjulut watačhaja, jalla nii pizc puntuquiztan anchucaquiz ana anchal cjiiruča. ² Anchucqui nii pizc puntu zumpacha zizza, Jesucristo Jiliriqui tiripintitž tjonžcaquiča. Žoñinacz ana čjulu pinsita, tiripintit tsjii tjañiqui luzza. Jalla nižtaž cjequiča Jesucristo Jiliriž tjonzqui. ³ Ana criichi žoñinacz “Walikal kamok” cjenpan, nižaza cuntintu želan, tiripintit Yoozqui ninaczquiz tsucnaquiča casticz tjuñžtan. Jaknužut tsjaa ic maatak žon tiripintit laaquičhaja majtsjapa, jalla nižtaž tiripintit ana criichi žoñinacaqui castictapanž cjequiča. Nii casticz tjuñquiztan ana atipa ataquiča. ⁴ Jilanaca, cullaquinaca, ana criichinacaqui zumchiquiz kamča. Anchuczti anaž zumchiquiz kamča. Jalla nižtiquiztan Jesucristuž tjonzqui anaž anchuc tsucnaquiča tsjii tjañižtakaz. ⁵ Tjapa anchucqui Yooz zuma kjañ jiczquiz kamiñchucča, anaž zumchiquiz kamiñchucča. ⁶ Jalla nižtiquiztan Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñi anchucqui listu tjaczi zuma kuzziz tjewznaquiča. Zuma kamcan, listupachaž tjewžna, ana tjažtažokaz. Ana criichi žoñinacaqui ana juyzu paača Jesucristo tjonz tjuñi puntuquiztan. Ana niža cjee. Jesucristuž tjonz tjuñi zuma listuž tjewžna, tjaji watsi kuzziztakaz. Nižaza zuma kamzjapa persun wira cwitasa. ⁷ Weenqui žoñinacaqui panž tjajča. Nižaza weenqui žoñinacaqui licča, panž licča. Jalla nuž paacan, ana iya čjulumi pinsiča. Jalla nižtača ana criichi žoñinacaqui. Jesucristuž tjonz puntuquiztan ana juyzu paača. ⁸ Anchucqui ana niža cjee. Učhumnacaqui Yooz kjan jiczquiz kamiñchumča. Jalla nižtiquiztan persun kuz zuma Yooz jiczquiz kamzjapa, cwitasa. Yoozquin tjapa kuztan

cjee, Yooz ančhuc Satanaskiztan tsijtsinajo. Nižaza criichi žoñinacžtan zuma munaziza. Nižaza ančhucqui liwriiz tjuñi zuma listuž tjewžnaquičha. Jalla nuž kaman armichiztakaz cjequičha. Jalla nižtiquiztan Satanasaqui ančhuc ana atipasačha. ⁹ Yoozqui učumnaca ana utchičha casticta cjisjapa. Pero Yoozqui učumnaca utchičha, zuma liwriita wira tanzjapa Jesucristo Jilirž cjenaqui. ¹⁰ Jesucristuqui učum laycu ticzičha, žejtchi criichinacami ticzi criichinacami nižtan chica cuntintu kamajo. ¹¹ Jalla nižtiquiztan porapat p'ekinchayrasaquičha, tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. Nižaza porapat yanaparasaquičha, zuma kamañchiz kamzjapa. Anziqqui ančhucqui porapat yanapassa. Jalla nuž tirapan porapat yanaparasaquičha.

PABLUŽ CHIIŽINTA TAKUNACA

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucatan Yooz taku paljayñi žoñinaca žejlčha. Jalla ninacžquiz rispitaquičha. Nižaza ančhuca irpiñinacžquiz rispitaquičha. Nižaza ančhucaquiz zuma tawkžtan chiižini žoñinacžquiz rispitaquičha. Yooz Jilirž uchtaž cjen nii žoñinacž mantuquiz žejlčha ančhucqui. Jalla ninacžquiz rispitačo rocučha. ¹³ Ančhucqui tjapa nii žoñinacami ancha rispitaquičha ninacaž Yooztajapa langztiquiztan. Ninacžtan zuma munazaquičha. Nižaza ančhucqui porapat zumapanž kamaquičha.

¹⁴ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquiz chiižinžcučha, jayrazñi criichinacžquiz zumpacha trabajzjapa chiižinajo, nižaza ururñi kuzziz criichinaca tjup kuzziz cjeyajo, nižaza llajllasñi kuzziz criichinaca tjurt'iñi kuzziz cjiskatajo. Nižaza tjapa criichinacžtanami pasinziz kuzziz cjee.

¹⁵ Tsji žoñiqui ana wali paatan tsjiizuñiqui ana nižta ayni tjepunz waquizičha. Antiz zuma munaziz waquizičha porapatmi nižaza tjapa žoñinacžtanami.

¹⁶ Čhjulu watanami cuntintuž cjee. ¹⁷ Yoozquin tirapanž mayiza. ¹⁸ Čhjulu watanami Yoozquin sparaquičha cjee. Jalla nuž ančhucalta Yooz munčha ančhucqui Jesucristužquin kuz tjaachiž cjen.

¹⁹ Espíritu Santuž obra tjeeznan, ana nii ataja. ²⁰ Nižaza Yooz taku paljayñi žoñinaca ana iñara. ²¹ Antiz nii paljayñi žoñinacž taku zumpacha tantiya, werar Yooz taku ana werar Yooz taku, jalla nii. Zuma Yooz takuž cjenaqui, kuzquiz nii taku catokaquičha. ²² Ultimu ana werar Yooz taku cjequiž niiqui, nii taku ana catokaquičha. Čhjul ujmi nižaza anawalinacami anapan paa.

²³ Učhum Yoozza cuntintu kuzziz cjiskatñiqui. Jalla nii učhum Yooz ančhucaquiz niž kuzcamapankaj kamkatla. Nižaza Yoozqui ančhuca kuzmi, animumi, janchi curpumi zumapaj cwitila ana tsji uj cjeyajo, Jesucristo Jilirž tjonzcama. ²⁴ Yoozqui ančhuc kjawzičha niž partiquiz cjisjapa. Yoozza niž taku panž cumpliñiqui.

²⁵ Jilanaca, cullaquinaca, oracionžtan yanapžcalla.

²⁶ Tjapa criichi jilanacžquiz zuma tsaanaquičha, jaknužt ančhuca tsaanz cuzturumpi žejlčhaja, jalla nuž.

²⁷ Wejrqui ančhucaquiz tjiinučha, tii carta tjapa criichi jilanacžquiz ližinaquičha, jalla nuž.

²⁸ Učhum Jesucristo Jiliriqui ančhucaquiz yanapt'ila. Nužukazza tii cartaqi. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A LOS TESALONICENSES

¹ Wejrnacqui Pablužtan, Silvanužtan, Timoteužtan tii cartal cjjržcučha ančhuc Tesalónica wajtchiz žoñinacžquin. Nii wajtquiz icliz žoñinacčhucčha. Nižaza učhumčha Yooz Ejpžquinami Jesucristo Jiliržquinami kuzzizqui. ² Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Jiliržtan ančhucaquiz zumaj yanapt'ila. Nižaza walikaj kamkatla. Nižaza zuma contento kuzziz cjiskatla.

CRICHI ŽOÑINACAQUI SUFRISTANČHA

³ Jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhucaž zuma kamtiquiztan tirapan Yoozquin sparaquič cjiwčha. Jalla nužupan chiiz waquizučha. Ančhucqui juc'anti juc'anti Yoozquin kuzziz cjissa, nižaza juc'anti juc'anti porapat zuma munaziñi kuzziz cjissa. ⁴ Nižaza ančhucaž zuma kamtiquiztan wejrnacqui ančhuca honora parlučha Yooz iclizanacquinami. Ančhucqui walja sufricanami, nižaza žoñinacaž chjaawjkatta cjenami awantichinčhucčha. Ančhucčha pasinziz kuztan Yoozquin tira tjurt'iñčhucqui. Nižaza Yoozquinčha tjapa kuztan tira žejlzqui. ⁵ Jaziqui ančhucqui Yooz partirquiz cjen sufriskattačha. Jalla nižta sufritaqui kjanapacha tjeeža, Yooz Ejpqui ančhucjapa tantiichičha, ančhucqui Yooz arajpach wajtquin luzkatz waquizičha, jalla nii.

⁶ Yoozqui nii ančhucaquiz chjaawjkattñi žoñinaca legali casticaquičha. Anziqui ninacaqui ančhucaquiz sufriskatačha. Ultimquiziqui Yoozqui ninacžquiz sufriskataquičha. ⁷ Nižaza ančhucaž sufritiquiztan Yoozqui ančhucaquiz jeejskataquičha Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui. Nižaza wejtnacaquiz jeejskataquičha. Tsewc arajpachquiztan Jesucristuqui niž walja azziz anjilanacžtan jeczcaquičha. ⁸ Tsji ujtakaz kjakaquičha. Jalla nii uj irata ana Yooz pajñinacž quintra cjequičha. Ninacaqui castictaž cjequičha. Nižaza jakziltat učhum Jesucristo Jilirž zuma liwriñi taku ana cazzit cječhaja, jalla ninacami castictaž cjequičha. ⁹ Jalla tjapa nii casticta žoñinacami wiñayaž sufraquičha. Yooz yujcquiztanaqui wiñayaž chjatkattaž cjequičha. Arajpachquin Yoozqui niž zuma azi tjeeznaquičha. Pero nii casticta žoñinacaqui Yooz zumanaca anaž cheraquičha. ¹⁰ Jalla nii Jesucristo Jilirž tjonz tjuñquiziqui, Yooz partir žoñinacami nižquin honora waytazaquičha. Ančhucqui wejrnacaž paljayta Yooz taku catokchinčhucčha. Nižaza Jesucristuž tjonz cheržcu, Yooz taku catokchinacaqui ispantichi cjequičha. Pero contintuž cjequičha.

¹¹ Wejrnacqui tirapan Yoozquin mayizučha ančhucaltajapa, ančhuc ultimu liwriita cjejajo. Yoozqui ančhucaquiz kjawzičha nižta ultimu liwriita cjejajo. Jaziqui Yoozqui ančhucaquiz liwriita cjis waquizkataquičha. Jalla nuž mayizučha. Yoozqui niž aztan ančhucaž zuma pinsitanacami cumplista cjiskataquičha. Jalla nuž zakaz mayizučha. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen, ančhucqui zuma obranaca paačha. Yoozqui niž aztan tjapa ančhuca zuma obranaca cumplista cjiskataquičha. Jalla nuž zakaz mayizučha. ¹² Jalla nektanaqui ančhucaž zuma kamchiž cjen Jesucristo Jiliriqui honorchiz cjequičha. Nižaza Jesucristuž cjen ančhucqui honorchiz zakaz cjequičha. Tjapa nižtanaca wataquičha učhum Yooz Ejpžtan Jesucristo Jiliržtan učhumnacaquiz okžniž cjen, nižaza yanapchiž cjen.

2

ANA WALI PAAÑI ŽOÑŽ PUNTU

¹ Jilanaca, cullaquinaca, učhum Jesucristo Jilirž tjontanaqui, učhumqui juntjapz-naquičha, nižtan zalzjapa. Jalla nii puntuquiztan ančhucaquiz intintiskatz pecučha. ² Yekjap žoñinacaqui ančhucaquiz incallzkatz pecčha, “Jesucristuqui tjonchikalčha” cjican. Jalla nižta chiita taku nonžcu, anaž ančhucqui tsuca. Nii takunaca ana juyzu paa. Nižaza anaž kuz turwayskata. Ninacaqui cjičha, “Yoozqui Pablužquiz

nii taku tjaachiquičha. Nekztan Pablupacha wejtquiz quint'ichiča, 'Jesucristuqui tjonchikalča', jalla nii. Nižaza Pabluqui nuž tsjii cartiquiz cjiirchiča". Jalla nuž cjiča nii toscara chiiñi žoñinacaqui. Jalla nižta chiita taku nonžcu, ana criyaquiča. ³ Ana jaknužumi nii Jesucristuž tjonz puntuquiztanami incallta cjee. Ima Jesucristuž tjonan, walja žoñinacaqui juc'ant Yooz quintra cjistanča. Nižaza tsjii juc'ant ana wal žoñiqui jecžcaquiča. Wiruñaquii nii žoñiqui wiñaya casticta cjequiča. ⁴ Jalla niiqui čhjul yooznacquiztanami juc'ant tucquin cjis pecaquiča. Nižaza ultim werar Yooz quintrami, nižaza žoñiž paata yooz quintrami aptasaquiča. Nižaza tjapa tii muntuquiz amtitanaca quintra aptasaquiča. Nižaza nii ana wal žoñiqui, "Wejrtča chekan Yooztqui" cjequiča. Werar Yooz timpluquinpankaz julznaquiča Yooztakaz.

⁵ Ančhucatan žejlcan, jalla nižtapan paljaychinča. ¿Ana cjuñž ančhucjo? ⁶ Tii zakaz nonžna ančhucqui. Nii juc'ant ana wali paañiqui atajtača. Wiruñaquii Yooziž pinsita timpu niiqui parizaquiča. ⁷ Anziqii ana wali paañinaca žejlča. Nižaza ana walinaca paača. Nii ana walinaca paañinaca atajtača, čhjul ana walimi ana paajo. Wiruñaquii nii atajñiqui ana iya atajaquiča. Nekztan čhjul ana walimi paata cjesača. ⁸ Jalla nii ana atajanaqui nekztan nii juc'ant ana wali paañiqui jecžcaquiča. Nekztanaqui Jesucristo Jiliriqui tjonžcu, persun tawkžtan nii ana wali paañi conaquiča. Nižaza walja aztan tjonžcu nii ana wali paañi liwj akznaquiča Jesucristo Jiliriqui. ⁹ Satanás cjita diabluqui nii juc'ant ana wali paañi žoñi jecskataquiča. Nižaza Satanás aztan ispantichuc milajrunacami siñalanacami paaquiča žoñinacžquiz incallzjapa. ¹⁰ Niiž ana wal kuzcama kamcan tjapaman milajrunaca paaquiča, nižaza tjapaman takunaca parlaquiča, incallzjapa. Jalla nuž ojklaycan incallaquiča infiernuquin ojknii žoñinacžquiz. Jalla nii žoñinacaqui Yooz werar taku ana catokz pecchiča, liwriita cjisjapaqui. ¹¹ Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca jakjurpaychiča, incallta cjeyajo werar Yooz taku ana criiñiž cjen. Nižaza nii ana liwriita žoñinacaqui toscar takupan criyaquiča. ¹² Ninacača ana wali paatanacapankaz jurtasñiqui, jalla nižtiquiztan tjapa nii Yooz taku ana criichi žoñinacaqui casticaž cjequiča.

ILLZTA ŽOÑINACAQUI LIWRIITA CJEQUIČHA

¹³ Yooz k'ayi jilanaca, cullaquinaca, wejrnacqui ančhucaž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjistanča. Tuqui timpuquiztanpacha Yoozqui ančhuc illzipanča liwriita cjisjapa. Nižaza ultimupan liwriitaž cjequiča Espiritu Santuž cjen, nižaza werar taku criichiž cjen. Nii Espiritu Santuqui ančhucaquiz ancha zuma yanapča, ančhuca kuz ultimu zumapankaz cjisjapa. ¹⁴ Jalla nijapa Yoozqui ančhuc kjawziča. Wejrnacaž zuma liwriiñi Yooz taku paljaytaž cjen, Yoozqui ančhuc kjawziča, Jesucristo Jiliržtan ančhucqui zuma honorchiz cjisjapa. ¹⁵ Jaziqui jilanaca, cullaquinaca, tirapan tjurt'iñi kuzziz cjee. Wejrnacqui ančhucaquiz tjaajinchinča, chiita takunacžtanami nižaza cjiirta takunacžtanami. Jalla nii tjaajinta takunaca anapan tjatzna. Nii tjaajinta jaru panž kama. ¹⁶ Učhum Yooz Ejpqui učumnaca okziča, nižaza niiča wiñayjapa cuntintu cjiskatñi. Nižaza učumnaca okžcan, ančhucaquiz tjewskatča, arajpachquin nižtanpan zuma kamz, jalla nii. ¹⁷ Yooz Ejpžtan učhum Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacapacha ančhuca kuznaca p'ekinchayaquiča. Nižaza ninacaqui ančhucaquiz juc'ant tjurt'iñi kuzziz cjiskataquiča tjapaman walinaca paajo, nižaza tjapaman wali takunaca parlajo. Jalla nuž ančhucaltajapa mayizuča.

3

¹ Jilanaca, cullaquinaca, tiicamakal chiižinača. Wejtnacalta Yoozquin mayiza, Yooz taku tjapa kjutñi paljayajo, nižaza mayiza nii paljayta Yooz taku tjapa kuztan catokta cjeyajo. Jalla nižta ančhucqui Yooz taku catokchinčhucča. ² Nižaza Yoozquin mayiza, ana wal kuzziz žoñinacžquiztan wejrnac tsijtsinajo. Yekjap žoñinacaqui anača Yoozquin kuzziz. ³ Jesucristo Jiliričha cumpliñiqui. Jalla nižtiquiztan niiqui ančhuca tjurt'iñi kuzziz chejlnaquiča, nižaza anawalinacquiztanž zumapanž cwitaquiča. ⁴ Ančhucaž Yooz Jiliržquin kuzziz cjen, wejrnacqui tantiichinča, ančhucqui wejtnacaž

mantitacama kamiñchucča, nižaza niicama tira kamcan želaquiča, jalla nii. Jalla nužupan cjequiča. ⁵ Jesucristo Jiliriqui ančuca kuz irpila, Yooz irata jilanacžtan zuma munazajo, nižaza Jesucristuž irata pasinziz kuzziz cjejajo. Jalla nuž mayizuča.

ANA JAYRAZCU LANGZ WAQUIZIČHA

⁶ Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jilirž tjuuquiz ančucaquiz mantuča. Jayrazñi jilanacžquiztan zarakaquiča. Jalla ninacaqui wejrnacaž tjaajintacama ana kamča. ⁷ Jaknužt wejrnacqui kamučhaja, jalla niicama ančhucalaqui kamsa. Wejtnacaž kamaña yatekaza. Wejrnacqui ančhucatan žejlcan walja langzinča. ⁸ Nižaza kjayžcu t'antami čhjerimi lujlchinča. Majiñami weenami walja langzničha ochañcama, ančhucalta ana ch'ama cjejajo. ⁹ Ančhucaltan žejlcanaqui wejrnacqui ančucaquiztan čhjeri mayiñ cjichuca cjitasača. Ultimquiz anal maychinča. Antiz langzinča, tsjii kamaña tjeezjapa. Jalla niwjtanaqui tsjii zuma kamaña tjeez pecchinča, ančhucqui nii kamañquiz jaru kamzjapa. Jakziltat lujlz pecčhaja, langz waquiziča. ¹⁰ Ančhucatan žejlcan, chiižinčinča. “Jakziltat ana langz pecčhaja, jalla niiqui anaž lujlz waquiziča yekž čhjerquiztan”. ¹¹ Pero tsjii quintu nonzinča. Yekjap ančucaquiztan ana langžcu kamñiquiča. Ana langžcu, ana persun luraña paažcu, jayrazcan yekja žoñž asuntunacquiz mitisñiquiča. ¹² Jalla nižta žejlñi žoñnacžquiz mantuča ana nižta cjisjapa. Učhum Jesucristo Jilirž tjuuquiz ninacžquiz chiižinuča, zuma kuzziz nižaza ana mitisñi kuzziz langznaquiča persun wira mantinzjapa, jalla nii.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, zuma paazjapa anaž očhlla. ¹⁴ Jakziltat tii weriž cartiquiz cjiirta taku anapanž catokz pecčhaja, jalla nii zumpacha cheraquiča, jecčhalaj nii. Nižta žoñžquinaqui anapanča tjonzqui, nižaza anapanča niižtan ojklayzqui, nii žoñipacha azajo niiž anawal kamañquiztan. ¹⁵ Anaza niižjapa quintra cjee, antiz nii criichi jilžquiz zuma tawkžtan chiižina.

¹⁶ Jesucristo Jiliričha cuntintu kuzziz cjiskatñiqui. Jalla nii zakaz ančuca kuz walikaj cjiskatla zapurumi nižaza čhulu cjenami. Nižaza Jesucristo Jiliriqui ančhucatan chicapachaj kamla. ¹⁷ Wejrqui Pablutča. Anziqui tii ančucaquin tsaanz letranaca persun kjaržtan cjiiržcuča. Jalla nužupan zapa cartiquiz wejt firmapan firmučha. ¹⁸ Učhum Jesucristo Jiliriqui tjapa ančucaquiz zumaj yanapla. Nužukazza. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

¹ Wejrtcha Pablutqui. Timoteo jila, amquin tii cartal cjiřzcuĉha. Jesucristuř illzta apostultĉha wejrqui. Jalla nii apóstol puestuquin učhum Liwriiĉni Yooz Ejpqui Jesucristo Jilirřtanpacha wejr utĉhiĉha. Jesucristo Jiliriz tjonz tjuĉni tjewřa učhumqui. ² Timoteo jila, amquin tii cartal cjiřzcuĉha. Weriz Yooz taku paljaytař cjen amqui tjapa kuztan Yoozquin criĉhamĉha. Jaziqui wejt maati cuntamĉha. Amĉha ligitum criichi řoĉniqui. Yooz Ejpřtan učhum Jesucristo Jilirřtan amquiz zumaj yanapla, niřaza amquiz okzla, niřaza walikaj kamkatla.

ANA WALI TJAAJININACA TJONAQUIĉHA

³ Tuquiqui ima Macedonia yokquin ojkcan wejrqui amquiz rocĉhinĉha, Efeso wajtquin řelajo. Anziqui wilta rocuĉha nicju tiraka řelajo. Jalla nicju řejlcan, amqui tsjii řoĉinacřquiz chiiřinz waquiziĉha. Jalla ninacřquiz amqui mantaquiĉha, Yooz taku ana iya tsjii kjutĉni tjaajnajo. ⁴ Niřaza mantaquiĉha řoĉiř pinsita quintunacquizimi ana kuz tjaajo. Niřaza tuquita atchi ejpnacř tjuunac puntuquizimi anapanĉha nijcchucqui kuz tjaazqui. Jalla nuř amqui mantaquiĉha. Jalla niřta parlanacaqui panř inakazza, kuznaca turwayskatĉni alajaĉha. Niřta parlanacaqui anapanř učhumnacaquiz yanapĉha, Yooziř tjaata kamaĉquiz juc'ant zuma kamajo. Yooz kamaĉquiz kamcan, Yoozquin kuzziz cjiĉjiĉni, jalla niř walĉha.

⁵ Jalla nuř wejrqui mantuĉha, criichi řoĉinacař porapat zuma munazajo. Zuma kuzzizpan, niřaza ana ĉjul ujmi cjuĉřcu, zuma munaziz waquiziĉha. Niřaza tjapa kuztan Yoozquin criican, jalla niřta kuzziz řoĉinacaqui zuma munaziz waquiziĉha. ⁶ Jalla niřta zuma kamaĉquiztan tsjii řoĉinacaqui chekachuc ojkĉhiĉha. Jaziqui parleeka parlis pecĉniĉha, ana ĉjulquiz waquiziĉni. ⁷ Niřaza walja zizĉni Moises lii tjaajiĉni cjis pecĉha. Ninacazti tjaajinřcupacha, persuna chiita ana intintassa. Niřaza "Tuřupanĉha werar razunaqui" cjis cupacha, ana panř niř persuna tjaajintaqui intintazasaĉha.

⁸ Yooziř Moisesquiz tjaata liinacaqui zumaĉha, Yooz kuz jaru ligituma tjaajintař niiqui. ⁹ Niřaza lii puntuqui tuřuĉha: Moises liinacaqui anataĉha ut'ayta zuma kamĉni řoĉinacřtajapa. Antiz ana zuma kamĉni řoĉinacřtajapa ut'aytataĉha. Zuma paaznaca ana juyzu paaĉni řoĉinacřta, niřaza Yooz kuzcama ana kamĉni řoĉinacřta, niřaza ana Yooz sirwiĉinacřta, niřaza uj paaĉinacřta, niřaza Yooz kamaĉ jicz ana pecĉinacřta, niřaza ana Yooz rispitĉinacřta, niřaza persun maa ejp conĉinacřta, niřaza řoĉi conĉinacřta, ¹⁰ niřaza adulteriuquiz ojklayĉni řoĉinacřta, niřaza luctakpora ana wali paasĉinacřta, niřaza řoĉi tanĉinacřta, niřaza toscara chiiĉinacřta, niřaza toscar juramentuřtan chiiĉinacřta, niřaza tjapa zuma tjaajintanacř quintra paaĉinacřta, jalla ninacřta ut'aytataĉha Moises liinacaqui. ¹¹ Zuma tjaajintanacaqui zuma liwriiĉni Yooz tawk jaruĉha. Yooz takuqui azzizza, řoĉinaca liwriizjapa. Walja zuma Yoozqui wejtquiz nii liwriiĉni taku zizkatchiĉha, niřaza wejtquiz cumpjiichiĉha, řoĉinacřquiz paljayajo.

JESUCRISTUQUI PABLUřQUIZ ANCHA OKZIĉHA

¹² Yooz taku paljayajo, Jesucristo Jiliriqui wejtquiz yanapĉhiĉha. Jalla niřtiquiztan Jesucristuřquin sparaquiz cjiwĉha. Jesucristuqui wejr cumpliĉipan cherziĉha. Jalla niřtiquiztan apóstol puestuquiz wejr utĉhiĉha nii sirwajo. ¹³ Tuquiqui wejrqui Jesucristuř quintra chiiĉtaĉha, niřaza niř quintra iĉariĉtaĉha. Niřaza Jesucristuřquin criichi řoĉinacř quintra payiĉtaĉha. Jalla nuř paanami niřaza chiyanami, Yoozqui wejtquiz okziĉha. Ima Jesucristuřquin criican, jalla nuř ana wali ojklayĉhintaĉha ana ultim werara zizcu. Jalla niřtiquiztan Yoozqui wejtquiz ancha okziĉha. ¹⁴ Uĉhum Yooz Jiliriqui wejtquiz walja zuma okziĉha. Jaziqui Jesucristuř cjen, Yoozquin tjapa kuztan cjissinĉha wejrqui, niřaza Yooztan ancha munaziĉni kuzziz cjissinĉha.

¹⁵ Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchiča, ujchiz žoñinaca liwriyi. Jalla nii takuča ultim razunaqui. Nižaza tjappachaqui nii taku catokz waquiziča. Tjapa ujchiz žoñinacžquiztan wejrtča juc'ant ujchiztqui cjiwča. ¹⁶ Jalla nuž cjenami, Yoozqui wejr zumapan okziča, Jesucristuž zuma pasinziz kuz tjeezjapa. Weriž cjen, tjappacha zizaquiča, Jesucristo ancha zuma pasinziz kuzziz, jalla nii. Tjapa ujchiz žoñinacžjapa Jesucristuqui zuma pasinziz kuzzizza. Cristužquin criyaquiž niiqui, čjul žoñimi Yooztan wiñaya kamaquiča. ¹⁷ Jalla nižtiquiztan tjapa mantiñi Yooz honoraž wiñayjapa waytitaj cjila. Yoozqui wiñaya žejlča, nižaza ana ticznasača, žoñž čhujcquiz anaž cherta cjesača. Tsjillapanikazza Yoozqui, nižaza niipanča juc'ant tjappacha zizñiqui. Jalla nii Yooz honora wiñay wiñaya tirapan waytitaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹⁸ Timoteo jila, wejt maati cuntamča. Zuma zultatužtakaz Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižaza Satanás partiranacž quintra cjee. Tuquiqui tsjii criichi jilanacaqui am puntuquiztan Yooziž tjaata taku chiichiča. Nii takunaca cjuñzna. Jalla nii tawk jaru amqui Yooz sirwiz puestuquiz utžtača. Jaziqui amquin tii chiižinuča. ¹⁹ Tirapan Yoozquin tjapa kuzziz cjee, nižaza zumapan kama. Zuma kamcan, am kuzquiz ana ujnaca cjuñznaquiča. Yekjapaqui persun kuzquiz ujnaca cjuñžcu, ana juyzu paachiča, nii ujquiztan ana jaytichiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui ana uj tantiyasñi kuzziz cjissiča, nekztan Yooz kamañ jiczquiztan zarakchiča. ²⁰ Jalla nižta paachiča Himeneužtan nižaza Alejandružtan. Jalla ninaca Satanás kjarquiz intirjichinča, ana Yooz quintra iya chii zizajo.

2

YOOZQUIN MAYIZIZ PUNTU

¹ Tsjiižtan cjiwča. Primeraqui chiižinžcuča jalla tuž: Tjapa žoñinacžta Yoozquin mayizaquiča, nižaza zuma kuztan Yooztan parlaquiča, nižaza tjapa žoñinacžtajapa Yoozquiztan roct'ižinaquiča, nižaza Yoozquin sparaquiž cjequiča. Jalla nuž mayiziz waquiziča tjapa žoñinacžtami, ² nižaza tjapa pajk mantiñi jilirinacžtami, nižaza tjapa jilirinacžtami. Jalla nuž mayiziz waquiziča, walikaz kamajo. Jalla nuž kamcan, Yoozquin sirwiñi kuzziz cjee, nižaza nižta kuzziz kamcan jilirinacžquiz rispitiñi kuzziz cjee. ³ Jalla nižta kamaquiž niiqui, walikazza. Nižaza jalla nižta kamz cjen, učum Liwriiñi Yoozqui cuntintuž cjequiča. ⁴ Učum Liwriiñi Yoozqui tjapa žoñinaca liwriita cjis, jalla nii pecča. Nižaza tjapa žoñinaca werar taku pajñi cjis, jalla nii zakaz pecča. ⁵ Tsjii Yoozpanikaz žejlča. Nižaza žoñinacaltajapa tsjii Yoozquiz pjalt'iziñi žejlča. Jalla niiča Jesucristuqui. Učum irat žoñi cjis, ⁶ tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacž laycu ticziča. Jalla nuž ticžcu ninacž ujquiztan pacchiča. Yooz pinsita timpu tjonžcu, jalla nekztan nii zuma liwriiñi quintuqui žoñinacžquiz paljaytatača. ⁷ Jalla nii Jesucristuž žoñinacž laycu ticzi quintu wejrzakaz paljayuča. Nižta paljayajo, Yoozqui wejr apóstol puestuquiz utchiča. Wejr utchiča werar liwriiñi Yooz taku tjaajnajo ana judío žoñinacžquin. Ninacžquin Yooz taku paljayiñča, ninaca Jesucristužquin kuzziz cjeyajo. Wejrqui Jesucristužquin criichiž cjen weraral chiyuča. Ana toscaral chiyuča.

⁸ Tjapa kjutñi žoñinacaqui Yoozquin mayiziñi cjičhaj cjiwča. Jalla niil pecuča. Zuma kuzziz, nižaza ana žawjchi kuzziz, nižaza ana ch'aazñi kuzziz, nižaza zuma kuztan kjara waytizcu, jalla nuž mayiziñi cjičhaj cjiwča.

MAATAKŽ PUNTU

⁹ Nižaza maatakanacami zuma kuzziz cjispanča. Zuma zquitinaca anaž juc'anti cujtzni cjičhaj cjiwča. Anača iziwiri maatakažtakaz cujtzqui. Nižaza anača ricachužtakaz cujtzqui. Anaž ancha ist'asaquiča. Nižaza maatakanacami anača persun ach charquiz ancha quitsnacchiz cjequiča. Nižaza anaž ancha čjul alajanacchiz cjequiča. Nižaza anaž ancha zquitinaca cujt cutaquiča. Jalla nižta zquitinacquizimi nižaza cusasanacquizimi ana kuz tjaa. ¹⁰ Antiz zuma kamzquin kuz tjaa. Zuma kamz waquiziča Yoozquin kuzziz criichi maatakanacami. ¹¹ Nižaza maatakanacami ch'uju žejlcan tjaajinta takunaca catokspanča, ana čjulu chiizcu. ¹² Nižaza žoñinaca

cheran maatakanacami luctakanacžquiz anaž tjaajinz waquizičha; nižaza anaž mantiz waquizičha. Nižaza maatakanacžlaqui ch'uju žejlcan luctakanacž takunaca nonspančha. ¹³ ¿Kjažtiquiztan nižta cjesajo, maatakanacž puntuquiztanajo? Jalla tužučha niiqui. Tuquiqui Yoozqui Adán paachičha. Nekztan Eva paachičha. ¹⁴ Nižaza Adanžquiz anatačha incallta. Antiz Evaquiztačha incallta. Incallskattiquiztan Evaqui ujquiz tjojtšinčha. ¹⁵ Maatakanacami maatakž kamañquiz kamz waquizičha, maatinaca majtcan. Nižaza Yoozquin kuzziz, nižaza zuma munaziñi kuzziz, nižaza ana ujchiz zuma kamañ kuzziz, nižaza humilde kuzziz, jalla nižta kuzzizpan kamaquiz niiqui, liwriita cjequičha maatakanacami.

3

ICLIZ JILIRŽ PUNTU

¹ Jakziltat icliz jilirž puestuquiz luz pecčhaja, jalla niiqui zuma Yooztajapa langz pecničha niiqui. Jalla nii takuqui ultim weraračha. ² Jalla nižtiquiztan jakziltat icliz jilirž puestuquiz luzaja, jalla niiqui zuma kamañchiz žoñi cjispančha. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui niž puntu cjiñicha, “Zuma žoñipancha, ana ujchiz” cjicanaqui. Niiqui tsjaa tjunchizpanikaz cjispančha. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispančha. Nižaza zumapan kamñi kuzziz cjispančha. Nižaza zuma kamtiquiztan rispittaž cjispančha. Nižaza tjonžñi žoñinacžquiz kjawzñi kuzziz cjispančha. Nižaza zuma tjaajiñiž kuzziz cjispančha. ³ Nižaza anapan licni kuzziz cjispančha. Nižaza ana kichjasñi kuzziz cjispančha, antiz pasinziz kuzzizpan cjispančha. Nižaza anapan ch'aazñi kuzziz cjispančha. Nižaza paaz pecni kuzziz anapan cjispančha. ⁴ Nižaza niž kjuychiz žejlñi žoñinaca zuma irpiñi cjispančha. Nižaza niž maatinacami zuma cazñi nižaza walja rispitiñi, jalla nižta kuzziz cjispančha. ⁵ Tsji icliz jiliriqui niž persun kjuy žoñinaca ana zuma irpiñi atchucažlaj niiqui, jalla nižtiquiztan, ¿jaknužt Yooz icliz žoñinaca zuma irpasajo? ⁶ Nižaza tsji icliz jiliriqui anaž uzca criichi žoñi cjesačha. Uzca criichi cjesaž niiqui, mitarazi kuzziz cjisnasačha, nekztanaqui ujquiz tjojtšnasačha. Nižaza jaknužt diabluqui niž ujquiztan casticta cječhaja jalla nižta irata nii žoñiqui uj paatiquiztan casticta cjequičha. ⁷ Nižaza icliz jilirinacaqui tjapa žoñinacžquiz rispittaž cjispančha, criichi žoñinacami, ana criichi žoñinacami. Ana criichi žoñinacaqui nižquiz ana rispitaquiz niiqui, juc'anti nižquin ujnacaž tjojtšnasačha. Jalla nižtiquiztan diabluqui nii žoñžquiz ujquiz tjojtškatasacha.

⁸ Jalla nižta zuma kamañchiz zakaz cjispančha iclizquiz yanapñi žoñinacaqui. Jalla ninacaqui zuma rispitta kamañchiz cjispančha. Nižaza ninacž chiita taku cumpliñi kuzziz cjispančha. Nižaza anapan licni kuzziz cjispančha. Nižaza paaz pecni kuzziz anapan cjispančha. ⁹ Tuquiqui Jesucristuž puntumi nižaza nižquin kuzziz puntumi ana tjapa ziztatačha. Anziqui kjanacama paljaytačha. Nii Jesucristuž puntu zuma zizni kuzziz cjispančha. Nii iclizquiz yanapñi žoñinacaqui ana uj paañi kuzziz cjispančha. ¹⁰ Tsji žoñiqui iclizquiz yanapz puestuquiz luzasaž niiqui, primeraqui niž persun kamaña zumpacha tantiitaž cjispančha. Nekztan zuma kamañchiz cjequiz niiqui, iclizquiz yanapz puestuquiz luzasačha. ¹¹ Jalla nižta zuma kamañchiz cjispančha iclizquiz yanapñi maatakanacami. Nii maatakanacami walja rispitta kamañchiz cjispančha. Nižaza anapan ana wal quintu joojooñi kuzziz cjispančha. Nižaza ewjazñi kuzziz cjispančha. Nižaza tjapa cumpliñi kuzziz cjispančha. ¹² Nižaza iclizquiz yanapñi žoñinacaqui tsjaa tjunchiz alajakaz cjispančha. Nižaza niž persun maatinacami kjuy žoñinacami zumapanž irpiñi cjispančha. ¹³ Jakziltat iclizquiz yanapz puestuquiz zuma cumplačhaja, jalla niiqui zuma honorchiz cjequičha, nižaza juc'ant tjup kuzziz cjisnaquičha, Jesucristužquin criiz puntuquiztan paljayzjapa.

¹⁴⁻¹⁵ Wajilla wejrqui amquin ojz pecučha. Pero anat uri tjonz atučhani. Jalla nižtiquiztan tii takunaca amquin cjižrčučha. Tii takunacaž cjen amqui zizaquičha, jaknužt Yoozquin criichi žoñinacaqui parti Yooz maatinacžtan kamz waquizičhaja, jalla nii. Yooz maatinacačha werar žejtñi Yooz iclizaqui. Yooz icliz žoñinacaqui werar Yooz tawkquizimi tjurt'iñi kuzzizpančha. ¹⁶ Anaž jecmi kjaž cjesačha tii puntuquiztan.

Tuquiqui Jesucristuž puntumi, nižaza Yooz kamañ puntumi ana tjapa ziztatača. Anziqui nii puntunacami kjanacama ziztača. Tii Jesucristuž puntunacača chekanaqui. Jesucristuqui učum irat curpuchiz tjonchiča tii muntuquiziqui. Jacatattiquiztan Yooz Espiritu Santuqui ticlarchiča niž puntuquiztan, lijituma Yooz kamañchizza, jalla nii. Nižaza Yooz anjilanacaqui Jesucristo cherchiča. Nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz Jesucristuž puntuquiztan paljajtača. Nižaza tjapaman žoñinacaqui nižquiz criichiča. Nižaza Jesucristuqui tsewc arajpachquin wilta quejpciča. Jalla nii puntunacača chekanaqui.

4

ZUMA TJAAJINTA TAKUNACA

¹ Tsjii puntu cjesača. Yooz Espiritu Santuqui kjanapacha intintazkatchiča jalla tužu: Ima Jesucristuž wilta tjonan, yekjap criichinacaqui Yoozquin criizquiztan zarakaquiča. Tsjii kjutñi irpitaž cjequiča incallñi zajranacaž cjen, nižaza nii ana wal zajranacž tjaajintaž cjen. ² Nii zajranacaž mantita žoñinacaqui incallñi kuzziz cjican toscar takunaca paljayaquiča. Nižaza ninacž toscar takunaca nonžcu, yekjap werar Yoozquin criichinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakaquiča. Nii zajranacaž mantita žoñinacaqui ujquiztan ana sint'liñi kuzziz cjequiča, nižaza ana uj naazñi kuzziz cjequiča. ³ Nii ana wal žoñinacaqui anapanž lucutjiñi zalzqui cjican mantaquiča. Nižaza tsjii čhjerinaca lujlmi, anapanž lulzqui, cjican mantaquiča. Nii incallñi žoñinacaqui jalla nuž cjequiča, pero Yoozqui nii čhjeri tjaachiča, žoñinacaž lulajo. Jalla nižtiquiztan Yoozquin criichinacami werar Yooz tawkquiz criichinacami nii čhjeri lulasača Yoozquin sparaquičiž cjižcu. ⁴ Tjapa Yooziž tjaata čhjerinacaqui walipankazza. Yoozquin sparaquičiž cjižcu lulasača. Anapanča “Lujljapača anawaliqui” cjizqui. ⁵ Yoozquin sparaquičiž cjižcu, nižaza Yooz taku chiižcu, čhjul čhjerimi walipankaz cjesača, lujljapa. ⁶ Jalla nii weriž tjaajinta takunaca criichi žoñinacžquiz tjaajnaquiča amqui. Nekztan amqui Jesucristužtjapa zuma sirwiñim cjequiča. Yooz tawk jaru, nižaza Yooz puntu zuma tjaajintanac jaru zuma kamchamča. Nižaza zuma tjaajnaquičiž niiqui, juc'ant zuma kamañchiz cjequiča. ⁷ Ana wal quintumi nižaza zumzu žoñinacž quintumi anapan nonznaquiča. Antiz Yooz kuzcamapankaz kamzquinča kuz tjaazqui. ⁸ Curpu ejercicio paakatzqui curpuquizekaz yanapča. Yooz kuzcama kamzqui curpuquizezimi kuzquizezimi tjappachquizepanž yanapča. Nižaza tii muntuquize kamz žejtzquizezimi arajpach muntuquize kamz žejtzquizezimi yanapča. ⁹ Jalla werar razunača nii takuqui. Jalla nižtiquiztan catokz waquizeča. ¹⁰ Učhumqui žejtñi Yoozquin criichiž cjen tjewznaquiča arajpachquin Yooztan kami ojkzjapa. Jalla nuž tjewžcan, učhumqui Yoozta ancha langža nižaza sufriča. Jalla nii žejtñi Yoozta ultim werar Liwriiñiqui. Niižquin criichinacaqui liwriita cjequiča. Nižaza tjapa žoñinacaqui liwriita cjesača, niižquiz criyaquičiž niiqui.

¹¹ Jalla nii puntu tjaajintanaca mantaquiča, nižaza tjaajnaquiča amqui. ¹² Amqui tjowaž cjenami žoñinacžquiz rispitskataquiča, amiž zuma kamtiquiztan. Amqui zumapan kamaquiča, nižaza zumapan chiyaquiča, nižaza žoñinacžtan zuma munazaquiča, nižaza Yoozquin tjapa kuzzizpan cjequiča, nižaza lijitum kamañchiz cjequiča. Nekztan jaknužt amqui zuma kamčhaja, jalla nii cheržcu, parti criichi žoñinacaqui am iratapacha zakaz zuma kamasacha. ¹³ Nižaza wejt tjonzcama, parti criichi žoñinacžquin Yooz taku liizinzjapa kuz tjaaquiča. Nižaza Yooz taku liižcu parti criichi žoñinacžquin zumpacha chiižinaquiča. Nižaza ninacžquiz tjaajnaquiča. ¹⁴ Tuquiqui icliz jilirinacaqui kjaržtan am juntuñ lanziča. Nižaza am puntuquiztan tsjii Yooziž tjaata taku chiičiča, “Yooz tjaata kamañchiz cjequiča” cjicanaqui. Nekztan jalla nižta Yooz kamañchiz amquize cjiskatchiča. Amqui nii Yooz kamaña ana cutznaquiča.

¹⁵ Jalla nii am kamañ puesto cumplisjapa, tjapa kuz tjaaquiča. Nii kamañ jaru kama. Jalla nižta kamz cjen, amqui juc'ant juc'ant zuma kamaquiča. Nižaza parti criichinacaqui am juc'ant zuma kamñiž cjen nayaquiča. ¹⁶ Jaziqui am persun kuzquizezimi nižaza amiž tjaajintanacquizezimi cuitaza, zumapan cjisjapa. Weriž chiižintanaca tirapan

cjuŋzna. Jalla nuž zuma cjuŋznaquiž niiqui, ultimquiziqui liwriitam cjequiča. Nižaza amiž tjaajinta catokchi žoŋinacaqui liwriitaž zakaz cjequiča.

5

ŽEW MAATAKANACŽ PUNTU

¹Tsjiilla cjesača. Irarchiz ejpnacžquiz ana ancha ujznaquiča. Antiz persun ejpžtakaz zuma tawkžtan chiižinaquiča, niiž ana wali paatiquiztan jaytiskatzjapa. Nižaza parti luctak žoŋinacžquiz persun jilnacžquiz chiižintažokaz chiižinaquiča. ²Nižaza irarchiz maatakanacžquiz persun maažtakaz zuma rispitchiz razunžtan chiižinaquiča. Nižaza parti maatakanacžquiz persun cullaquinacžquiz chiižintažokaz chiižinaquiča, zuma kuztan. Maatakanacžquiztan zumapan pinsaquiča.

³Nižaza ultim t'akjir žewanacžquiz okznaquiča. ⁴Tsjaa žew žonqui maatinacchiz nižaza ajlchinacchiz cjesaž niiqui, jalla ninacaqui naa žew maaquiz okz waquiziča. Jakziltat Yoozquin criichižlaj niiqui, persun famillžquiztan žew maatakanacžquiz yanapz waquiziča. Nii žew maatakanacaqui famill ocjalanaca jwesi yanapchižlani. Žew maatakanacžquiz yanapzpanž waquiziča persun familiaqui. Jalla nuž Yooz yujcquiziqui walipanikaz cjequiča. ⁵Jakzilta t'akjir žew žonmi zinalla žejlčhaj niiqui, jalla naača werar žewqui. Naaqui Yoozquin kuzziz cjenaqui arajpachquin kami ojcz, jalla nii tjewža. Nižta tjewžcan naaqui majiŋami weenami Yoozquin ancha mayizinča. ⁶Jakzilta žew žonmi tii muntuquiz kamzquinkaz kuz tjaachi žejlčhaja, jalla naaqui criichi žoŋž cuzturumpi paachi cjenami, ana Yoozquin kuzziz zuma kamča. ⁷Persun famillž žewnacžquiz okz waquiziča. Jalla nuž mantaquiča amqui, žewanacami ninacž familianacami ana ujchiz cjisjapa. ⁸Persun famillžquiztan tsjii t'akjiri žejlčhaj niiqui, famillžquiztan mantinta cjis waquiziča. Ana mantintažlaj niiqui, nii famillchiz žoŋinacaqui Yooz kuzcama kamz ana cumpliča. Nižaza nižta žoŋinacaqui tsjan ana zuma kuzzizza ana criichinacžquiztanami.

⁹Jakzilta žew maatakanacž tjuumi icliz listiquiz žejlčhaja jalla ninacaqui yanapta cjesača. Nižaza nii žew maatakanacaqui yanapzjapa sojta tunc wata jilchiz cjistanča. Nižaza tsjii luctakžtan panikaz zalsintača naa žewqui. ¹⁰Nižaza žoŋinacaqui naaža zuma kamtiquiztan pajta cjistanča. Nižaza naa žewqui maatinaca zuma irpiŋtacha. Nižaza tjonžni žoŋinacžquiz zuma atintiŋi kuzziz cjispanča. Nižaza criichi žoŋinacž kjojcha humilde kuzziz ajwsinintača. Nižaza sufriŋi žoŋinacžquiz zuma yanapŋi kuzziz cjispanča. Nižaza tjapaman wali paatanacžquiz kuz tjaaŋi cjispanča. Jalla nižta zuma kuzziz žew maatakanacaqui iclizquiztan yanapta cjesača.

¹¹Ima sojta tunca watchiz cjen žew maatakanacaqui anaž icliz listiquiz apuntita cjesača, yanapta cjisjapa. Listiquiz apuntita cjisjapaqui, žew maatakanacaqui tsjii icliz jilirinacž acuerduquiz luztanča. Tur žew maatakanacaqui wilta zalz pecačhani. Wilta zalaquiž niiqui, nii acuerduquiztan ulanspanča. Jalla nuž ulantiquiztan Cristuž quintražtakaz cjequiča. ¹²Nii primero acuerduquiztan ulantiquiztan ujchiz cjequiča. ¹³Nižaza turapacha žew maatakanacaqui kjuyquiztan kjuya ojklayasaž niiqui, jayraž cjesača. Nižaza ana wali quintu joojooŋiž cjesača. Nižaza yekja žoŋž parliquiz mitisŋi cjesača. Jaziqui ana zuma takunaca chiichiyačhani. Nižta chiichiizqui inapankazza. Anapan waquiziča. ¹⁴Jalla nižtiquiztan tur žew maatakanacaqui zalz waquiziča. Zalzcu, ocjalchiz cjesača. Nižaza kjuya luraŋa cwitiŋi cjesača. Jalla nižta zuma kamaŋ quintra žoŋinacaqui icliz žoŋinacžquiz anaž iŋarasača. ¹⁵Yekjap žew maatakanacazti Yoozquiztan zarakchiča, nižaza Satanás diabluž kuzcama ojčča.

¹⁶Jakzilta criichi luctakami maatakami persun famillžquiztan tsjaa žew žon žejlčhaja, naa žew žon yanapz waquiziča, icliz žoŋinacžta ana ch'ama cjejajo. Jalla nižtiquiztan ultim t'akjir chawc žew maatakanacžquiz icliz paažtan yanapta cjesača.

ICLIZ JILIRŽ PUNTU

¹⁷Jakzilta icliz jilirit zumpacha irpačhaja, parti criichi žoŋinacaqui nii jiliržquin zuma honora tjaaž waquiziča, nižaza zuma pacz waquiziča. Nižaza Yooz taku paljayŋi

jiliržquizimi, nižaza Yooz taku tjaajiñi jiliržquizimi juc'ant honora tjaaz waquiziča, nižaza juc'anti pacz waquiziča. ¹⁸ Tuquitanpacha cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Tsjii trigo jojñi aznuqui ñujcžtan ana ñucasacha ana lulajo”. Nižaza cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča: “Jakziltat langžnižlaja, jalla niiqui pacta cjis waquiziča”.

¹⁹ Nižaza tsjii žoñikaz icliz jiliržquiz uj tjojtNASAž niiqui, jalla nii žoñž chiitaqui anača nonzqui. Antiz tsjii pucultan čhjepultan tisticu žoñinacaž ujchizpanča cjesaž niiqui, ninacž chiitaqui nonznaquiča. ²⁰ Nižaza jakzilta icliz jilirit uj paañi žejlčhaja, jalla nižquiz ujsnaquiča parti criichi jilanacž yujcquiz. Jalla nižtiquiztan nii parti žoñinacaqui uj paaz jiwjataquiča. ²¹ Jaziqui Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristužtan nižaza Yooziž illza anjilanacžtan, jalla ninacž yujcquiziqui amquiz mantuča, nii weriž tjaajintanac jaru kamajo, nii. Nižaza jalla nuž kamcan anapanča pjali cjičisqui. Nižaza tjapa žoñinacžtan tsjii kuzziz cjis pecsa. ²² Nižaza ima icliz jilirž puestuquiz uchan, nii žoñž kuz zumpacha tantiižinaquiča. Ana zumpacha tantiyaquiž niiqui, tsjii amiž uchta icliz jiliričiqui ujquiz tjojtsnasača. Nekztan parti žoñinacaqui amquiz zakaz uj tjojtnasača. Jaziqui ima uchcan zumpacha tantiiž waquiziča. Nižaza am persun kuzquiz cuitasa ana ujquiz tjojtsjapa.

²³ Amiž walu ancha laa laa cjenaqui, anam kjaz alaja licaša. Tsjii kulla cunta koluc vinulla licsnasača.

²⁴ Yekjap žoñinacaž uj paatanacaqui kjanapacha tjeežta cjiša ima casticta cjisnan. Yekjap žoñinacaž uj paatanacazti chjojžta cjesača, casticz tjuñicama. Nekztan tjeežtaž cjequiča. ²⁵ Jalla nižtapacha yekjap žoñinacaž zuma paatanacaqui kjanapachača. Yekjap žoñinacaž zuma paatanacazti ana chertača. Pero anaž tirapan chjojžta cjequiča. Pjalz tjuñquiziqui tjeežtaž cjequiča.

6

¹ Criichi žoñinacžquiz chiižina, tuž cjian: Patrunž mantuquiz kamñi piyunanacaqui persun patrunžquiz rispita, parti žoñinacaž werar Yooz quintra ana chiyajo, nižaza tjaajinta Yooz taku ana iñarajo. ² Nižaza jakzilta piyunanacat criichi patrunchizlaj niiqui, juc'anti rispita, ana quintra chiila, nii patrunaž criichiž cjen. Antiz juc'anti nii patrunžta langžinspanča. Am patrunpachača criichi mazičiqui. Jalla nižtiquiztan zuma k'ayi jilača niiqui. Jalla nii puntunaca chiižinaquiča, nižaza tjaajnaquiča.

ANA WALI TJAAJIÑINACŽ PUNTU

³ Tsjii žoñiqui tsjemat pinsita takunacžtan tsjii kjutñi tjaajnačhani. Jalla nižta ana wali tjaajnaquiž niiqui, Jesucristo Jiliriž zuma tjaajintanacquiztan tsjemataž tjaajinča. Nižaza nii žoñiqui Yooz mantita kamañquiztan tsjemata kamaña tjaajinča. ⁴ Jalla nižta tjaajiñi žoñiqui mit kuzzizza. Yooz puntunaca ultim werara ana zizza. Nižaza nižta tjaajiñi žoñiqui ana wali kuzziz cjen žoñinacžtan ch'aazkaz pecča. Čhjul taku puntuquiztan ch'aazkaz pecča. Jalla nuž ch'aazcan chjaawjkatas žejlča, nižaza t'aka t'akaž cjiša, nižaza žoñinacaqui quintra chiyas žejlča. Nižaza porapat uj tjojtnassa. ⁵ Nižaza nii millk'u kuzziz žoñinacaqui porapat ana tucuziñi ch'aasñiča. Ninacaqui Yooz pinsitanacami zuma werar razunanacami ana zizza. Tii muntuquiz wali jiru kamz cjis pinsican, Yooz jiczquin luzza. Nii wali jiru kamzqui, “Jalla nii kamzkazza waliqui”, cjian pinsiñiča. Jalla nii ana wal pinsitanacchiz žoñinacžtan ana munazaquiča. ⁶ Pero tsjiikaz cjiwča. Yooz jiczquiz kamzqui ancha waliča, wali jiru kamzquiztan juc'anti. Yoozquinkaz kuzziz cjian žoñinacaqui cuntintu cjequiča. ⁷ Tii muntuquiz nascuqui učhumqui ana čhjulchiztača. Nižta irata ticžcuqui tii muntuquiztan ana čhjulchiz okaquiča. ⁸ Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz žejlcan, čhjerchizimi zquitchizimi cuntintu cjistanča. ⁹ Jakziltat wali jiru cjis pecčhaja, ujquiz tjojtsnasača, nižaza ana wal jiczquiz lusaša. Nekztan zumzu pinsamintuchiz cjesača. Nižaza persun quintra ana wal kamzquizkaz pecasača. Nekztan nii ana wal kamtiquiztan tjappacha pertaquiča. Liwj akztaž cjisnaquiča nii žoñiqui. ¹⁰ Paazquin kuz tjaazqui tjapaman ana walinacquiz

cjiskatča. Paazquin kuz tjaacan yekjap criichi žoñinacaqui Yoozquiztan tsjii kjutñi chjichta cjissiča. Nekztan persunpacha wira ancha sufriskatča.

TIMOTEOŽQUIZ CHIIŽINTA TAKUNACA

¹¹ Timoteo jila, amqui Yooz žoñimča. Jaziqui ana walinacžquiz anapan kuz tjaaquiča. Antiz zuma kamzquin kuz tjaaquiča. Yooz kuzcama kama. Nižaza Yoozquin kuzzizpan cjee. Nižaza zuma munaziñi kuzziz cjee. Nižaza pasinziz kuzziz tjurt'a. Nižaza humilde kuzziz cjee. ¹² Zuma zultatužtakaz Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee, nižaza Satanás diabluž partiranacž quintra cjee. Nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamzjapa, kuz tjaaquiča. Arajpachquin wiñaya kamajo Yoozqui am kjawziča. Nižaza nuž kjawztan, amqui walja žoñinacž yujcquiz ticlarchamča, “Yoozquinkaz kuzziztča wejrqui” cjican. ¹³ Timoteo jila, Yoozqui tjapa tii muntuquiz žejlñinacžquiz žeti tjaača. Nižaza Jesucristuqui Poncio Pilatuž yujcquiz Yooz Ejpžquinkaz kuzziztača. Jaziqui Yooz yujcquizimi Jesucristuž yujcquizimi wejrqui amquin mantuča, ¹⁴ Yooz kamañquizkaz kama, jalla nii. Nekztan žoñinacaqui Yooz kamaña quintra ana čjul chiyasača, nižaza Yooz kamañaqui zumapankaz tjeežta cjequiča, Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñicama. ¹⁵ Yooz Epiž pinsita timpuquiz Jesucristuqui wilta tjonaquiča. Yooz Ejpqui zinta zuma Yoozza. Jalla niiča tjappachquiztanami chekanaqui. Nižaza Yoozqui tsjan pajk jiliriča čjul jilirinacžquiztanami. Nižaza niiča juc'ant azziz mantiñiqui čjul mantiñinacžquiztanami. ¹⁶ Yoozpankazza wiñay žejtchizqui. Nižaza anaž jec ujchiz žoñimi Yoozquin macjati atasača juc'ant zuma kjañquiz kamchi, nekztan. Jalla nižtiquiztan anaž jec žoñimi Yooz cherchiča, nižaza ana cherasača. Yoozqui wiñaya honorchiz cjila. Nižaza wiñaya mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹⁷ Amqui tii muntuquiz wali jiru kamñi žoñinacžquiz mantaquiča, ancha cusasanacchiz cjenami ana mita kuzziz cjejajo. Anaž wiñaya nižta wali jiru kamasacha. Jalla nižtiquiztan cusasanacquiz anača kuz tjaazqui. Antiz Yoozquinkaz kuz tjaa. Nii žejtñi Yoozpankaz učumnacaquiz tjapaman wintizunanaca tjaača, učumnaca cuntintu kamzjapa. ¹⁸ Nižaza nii wali jiru kamñi žoñinacžquiz mantaquiča tuž kamajo. Ninacaqui zuma obranaca paaz waquiziča. Nekztan zuma obranacaž paachiž cjen ultim werar wali jiruž cjequiča Yooz yujcquinaqui. Nižaza ninacaqui zuma kuztan ninacž cusasanacžtan žoñinacžquiz yanapz waquiziča. Ana zktu kuzziz cjis waquiziča. ¹⁹ Jalla nuž zuma obranaca paatiquiztan arajpachquin ultim werar cusasanaca juntaquiča. Nuž juntitiquiztan, ultimupan Yoozqui arajpachquin ninacžquiz zuma kamkataquiča, wiñaya. Jalla nii arajpachquin wiñay kamzquin kuz tjaaz waquiziča. Nii kamzqui juc'ant zumača. Jalla nuž wali jiru žoñinacžquiz mantaquiča amqui.

²⁰ Timoteo jila, wejrqui amquiz tjapa Yooz puntunacquiztan tjaajinchinča. Jalla nii tjaajintanaca zumpacha cjuñzna, nižaza nii jaru kama. Nižaza ina žoñž takunaca ana nonžna. Ana Yooz takunacača ninacž takunacaqui. Nižaza zuma tjaajintanac quintra chiitaqui ana nonžna. Yekjap žoñinacaqui tsjii kjutñi chiižcuqui, “Zuma zizta takuča weriž chiitaqui”, cjiñiča. ²¹ Nižaza yekjap criichi žoñinacaqui nii ana wal taku catokžcu Yoozquiztan tsjii kjutñi zarakchiča. Ana zuma kuzziz cjissiča.

Yoozqui am wintijla. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TIMOTEO

¹ Wejrtča Pablutqui. Yooz muñañpi jaru Jesucristuž illzta apostoltča. Yoozqui Jesucristuž cjen žoñinacžquiz taku tjaachiča, Jesucristužquin kuz tjaañi žoñinacžquiz wiñaya arajpachquin kamkatzjapa. Jalla nii wiñaya kamz puntuquiztan paljayajo wejrqui apóstol puestuquiz uchtitča. ² Timoteo jila, amqui wejt k'ayi maati cuntamča. Jalla nekztanaqui tii cartal cjiřžcuča. Učhum Yooz Ejpžtan nižaza učhum Jesucristo Jiliržtan, jalla ninacaqui amquin zumaj yanapla, nižaza amquin okžla, nižaza zuma cuntintu kuzziz kamkatla.

TIMOTEOŽQUIZ CHIIŽINTA TAKU

³ Wejrqui majiñami weenami Yoozquin mayizican, am cjuñuča. Am cjuñžcu, wejrqui amiž cjen tirapan Yoozquin sparaquiž cjiwča. Yoozquin tjapa kuztan lijituma sirwuča. Jaknužt wejt tuquita atchi ejpnaca Yoozquin zuma sirwitčhaja, jalla nuž Yoozquin sirwuča. ⁴ Wejrqui cjuñuča, amiž wejtquiztan kaazñiž cjen. Nižaza wilta am cherz anchal pecuča. Nekztan cuntintul cjeeča. ⁵ Nižaza cjuñuča, amqui tjapa kuztan Yoozquin criichamča, jalla nii. Primeraqui am Loida cjiti matilliqui Yoozquin kuzziz cjissintača. Nekztan am Eunice cjiti maa Yoozquin kuzziz zakaz cjissintača. Nižazakaz amqui ultimupan Yoozquin kuzziz cjissamča.

⁶ Yoozqui amquiz tsjii zuma kamaña tjaachiča, weriž am juntuñ kjaržtan lanžtan. Jalla nižtiquiztan amquin chiižinuča, nii zuma kamañquiz tira kamajo. ⁷ Yoozqui učhumquiz eksñi kuzziz ana cjiskatchiča. Antiz tjup kuzziz cjiskatchiča, nižaza zuma munaziñi kuzziz cjiskatchiča, nižaza zuma pinsiñi kuzziz cjiskatchiča. ⁸ Jaziqui amqui anapanim azaquiča, učhum Jesucristo Jilirž favora paljaycan. Wejrqui Jesucristuž cjen carsilquiz chawjctitča. Jalla nuž cjenami amqui ana wejtquiztan azaquiča. Amqui Yooz zuma liwriñi taku paljayñiž cjen zakam sufriča. Nii sufrisquiztan ana jiwjatalla. Yoozqui amquiz azi tjaažcaquiča tjurt'izjapa. ⁹ Nii azi tjaañi Yoozza učhum liwriichiqui. Nekztan učhum kjawziča nižquin tjapa kuztan kamzjapa. Yoozqui učhum ana kjawziča učhumnacaž zuma paatiquiztan. Antiz Yoozqui učhum kjawziča niž persun kuz munañpi jaru, nižaza niž persun okžñi kuzziz cjen. Ima tii muntu želan Yoozqui tantiichiča, Jesucristužquin kuzziz žoñinacžquiz niž okžñi kuz tjeeznaquiča, nii. ¹⁰ Jazitzi Yoozqui učhum Liwriñi Jesucristuž tjonchiž cjen niž okžñi kuzziz tjeeziča. Jesucristuqui ticz liwj atipchiča persunaltajapami nižaza nižquin criichi žoñinacžtajapami. Nižaza liwriñi Yooz taku paljaytiquiztan, jaknužt žoñinacaqui Yooztan wiñaya kamčhaja, jalla niiqui kjanzt'itača.

¹¹ Jalla nii zuma quintu paljayajo Yoozqui wejr utchiča apóstol puestuquiz. Nižaza wejr utchiča ana judío žoñinacžquiz tjaajnajo. ¹² Jalla nižtiquiztanpacha wejrqui ancha sufruča tii carsilquiz chawjckatzcama. Jalla nuž cjenami wejrqui anapan azuča, werar Yooztan tsjii kuzziz cjen. Werar arajpach Yoozquinpanž kuz tjaachinča. Nižaza tuž cjiwča, wejt Yoozqui walja azzizza. Jaziqui niiqui weriž cumpjiita wira cuitaquiča Jesucristo tjonz tjuñicama. Jalla niiča zuma werar razunaqui.

¹³ Werjqui amquiz zuma tjaajinchinča. Jalla nii tjaajintacama amqui tirapan tjapa kuztan kamaquiča. Yoozquin kuzzizpan cjequiča, nižaza žoñinacžtan zuma munaziñi kuzziz cjequiča. Jalla nuž kamaquiča Jesucristužtan tsjii kuzziz cjen. ¹⁴ Yoozqui amquin niž zuma tjaajintanaca tjaachiča. Jalla nii zuma taku cuitaquiča. Učhum kuzquizpachača Espíritu Santuqui. Jalla niiqui amquiz yanapaquiča nii Yooz taku zuma lijituma tjaajnajo.

¹⁵ Tjapa nii Asia provinciquiztan tjonchi žoñinacaqui wejr zinalla ecchiča. Jalla ninacquiztan Figelo, nižaza Hermógenes, jalla ninacaqui wejr ecchizakazza. Nii zizza amqui. ¹⁶ Onesiforožti ancha wejr kuzziča wiltan wiltan. Nižaza weriž carsilquiz

chawjctaž cjen ana azzičha. Jalla nižtiquiztan zuma okzñi kuzziz Yooz Jiliriqiu nižquiz zumaj yanapla, niiž familianacžtanpacha. ¹⁷ Roma cjita wajtquiz želan, nii Onesiforo jilaqui wejr ancha kjurchičha zalañcama. ¹⁸ Jesucristo Jiliriž pjalz tjuñquiziqui Yooz Jiliriqiu nii Onesiforožquin okzñi kuzziz cjequičha. Efeso wajtquin želan, Onesiforoqui jaknužumi criichi žoñinacžquin yanapchičha, jalla nii amqui zuma zizza.

2

JESUCRISTUŽ ZULTATUŽTAKAZ CJISPANČHA

¹ Timoteo jila, wejt maati cuntamčha. Tjup kuzziz cjee. Jesucristuqui amquiz yanapachičha. ² Wejrqui walja žoñinacaž želan Yooz taku tjaajinchinčha. Ninacžtanpacha amqui weriž tjaajintanaca nonzamčha. Jalla nii tjaajinta takunaca amqui tjaajnaquičha zuma cumpliñi kuzziz žoñinacžquizimi. Nekztan nii žoñinacaqui yekjanacžquizimi tjaajnasacha.

³ Amqui Jesucristužquin sirwiñiž cjen sufraquiz niiqui, nii sufrizquiztan ana jiwjata. Jalla nuž sufrican, Jesucristužquin tjurt'auquičha walja tjup zultatužtakaz. ⁴ Jakzilta zultatut servicio militarquiz žejlčhaja, jalla niiqui militar asuntunacquiz tjapa kuz tjaacha. Ana panž civil asuntunacquiz kuz tjaasacha. Niiž comandantiž mantuquiz cjissa, nii comandantiž kuz wali cuntintu cjiskatzjapa. Jaziqui zultat lii jaruž kamčha, anapanž civil lii jaruž kamčha. ⁵ Jalla nižta irata jakziltat pelota uzinčhaja, pelot uzinz lii jaru uzinztančha. Ana pelot uzinz lii jaru uznaquiz niiqui, anapanž premio ganasacha. ⁶ Nižaza jakzilta langzñi žoñit zkala langžaja, jalla niiqui primeraž zkal čhjerquiztan lulasacha. ⁷ Jalla nii weriž chiita puntuquiztan tantiya. Jalla nekztan Yooz Jiliriqiu tjapa nii puntuquiztan zumpachaž intintiskataquičha.

⁸ Nižaza Jesucristuž puntu cjuñzna. Jesucristuqui David cjita tuquita jilirž majchmaatinacquiztan tjonñičha. Jesucristuž ticziquiztan jacatatchi puntu cjuñzna. Jalla nii liwriiñi takupacha paljayučha. ⁹ Jalla nuž paljaytiquiztan wejrqui carsilquiz chawjcta sufručha, criminal žoñižtakaz. Jalla nuž weriž carsilquiz chawjcta želanami, liwriiñi Yooz takuqui anačha chawjcta. Jalla nižtiquiztan Yooz takuqui tirapanž paljaytačha. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan wejrqui walja sufručha Yooziž illzta žoñinacažquiz juc'ant wali cjiskatzjapa. Sufručha ninacami wejrmi ultimu liwriita cjisjapa. Jesucristužquiz kuzziz cjen ninacami wejrmi wiñayaž liwriita cjequičha, nižaza arajpachquin wiñaya honorchiz cjequičha.

¹¹ Jesucristuqui učhum laycu ticzičha. Jalla niičha ultim werar razunaqui. Učhumqui tuquita ana wal kamañquiztan ticzi žoñinacažtakaz cjissinčhumčha, nii ana wal kamañquiz ana iya kamajo. Jaziqui ew kamañchiz cjissinčhumčha. Jalla nižtiquiztan Jesucristužtan kamčha.

¹² Nižaza Jesucristužquiz sirwiñiž cjen sufračhaj niiqui, tjurt'ichi kuzziz kamz waquizičha. Nekztan tjurt'ichi kuzziz tirapan cjequiz niiqui, učhumqui nižtan chica man-taquičha. Učhumqui Jesucristužquiz nicaquiz niiqui, niiqui nižaza učhum nicaquičha.

¹³ Jaziqui učhumž Jesucristužquiz criiz ana cumplichiž cjenami, nii Jesucristuqui tirapanž niž ecta taku cumplaquičha. Niiqui persun taku anapanž nicasacha.

YOOZTAJAPA ZUMA LANGZPANČHA

¹⁴ Amqui criichi jilanacžquiz nii puntu cjuñskataquičha. Nižaza Jesucristo Jilirž tjuuquiz ninacžquiz zumpacha chiižinaquičha, jalla tužu: Anaž ch'aazaquičha ina žoñž takunac puntuquiztan. Jalla nuž ch'aazqui anaž čhjuljapa sirwičha. Nižaza nii ch'aazta taku nonžñi žoñinacaqui Yooz jiczquiz kamzquiztan tsjii kjutñi chjichtaž cjesacha. ¹⁵ Amqui Yooztajapa tjapa kuztan langzna, Yooz yujquiziqui zuma langzñi žoñi pajta cjisjapa. Jalla nižtiquiztan Yooz yujquiz žejlcan amqui ana čhjulquiztan azasacha. Nižaza Yooztajapa langžcan, niiž werar liwriiñi taku legali paljaya. ¹⁶ Ina žoñž takunacaqui anačha chiizqui. Jalla nii ina takunaca chiyasaž niiqui, tsjan tsjan tsjii kjutñi žoñinacžquiz irpaquičha. ¹⁷ Nii ana wal chiizqui zuma kamañanaca ana wali cjiskataquičha, jaknužt tsjii laa cjiñi tjapa curpu ana wali ch'ujlkatčhaja, jalla nižta. Jalla

nuž watchiĉha Himeneoŝtan Filetuŝtan, jalla ninacŝquiz. ¹⁸ Jalla ninacaqui werar Yooz tawkquiztan tsjii kjutni tsjemat taku parlichĉha, "Jacatatz tjuŝiqui watchiĉha", cjican. Jalla nuž chiitiquiztan yekjap criichinacŝ kuznacaqui turwayskatŝcu, Yooz jiczquiztan zarakskatchiĉha. ¹⁹ Jalla nuž cjenami Yoozqui niiŝquin kuzziz ŝoŝinaca yanapĉha tjurt'iŝni kuzziz cjejajo. Jalla niŝtiquiztan Yooz icliz ŝoŝinacaqui tirapan tjuraquiĉha. Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuŝ cjiĉha, "Yooz Jiliriqui niiŝ illzta ŝoŝinacaŝ pajĉha". Niŝaza, "Tjapa Jesucristuŝquin kuzziz ŝoŝinacaqui ana wal kamaŝquiztan zarakstanĉha". Jalla nuŝupanĉha.

²⁰ Tsjilla cjesaĉha. Tsjii ricach ŝoŝŝ kjuyquiziqui tjapaman cusasanaca ŝejlĉha, korquiztan paata, niŝaza paazquiztan paata, niŝaza tabliquiztan paata, niŝaza ljocquiztan paata, jalla niŝta cusasanaca ŝejlĉha tsjii kjuyquiziqui. Parti cusasaqui zuma visitanaca atintizjapa ŝejlĉha. Parti cusasazti zapuru kamzjapa ŝejlĉha. ²¹ Jalla niŝta irataĉha ŝoŝinacaqui. Yooz Jiliriz atintizjapa, niŝaza zuma honorchiz cjisjapa, zuma kamstanĉha. Niŝaza nii ana wali chiiŝni ŝoŝinacŝquiztan cuitasaquiĉha. Yooz Jiliriztajapa sirwiŝnipankaz cjee. Nekztan Yooz Jiliriqui am ocupasaĉha. Niŝaza listu cjesaĉha ĉhjul wali paazjapami.

²² Tjotjowanacaqui ana wali pinsizcu, ana wali ojklayasaĉha. Amqui niŝta anawali kamzquiztan cuitasaquiĉha. Yooz kuzcama kamaquiĉha, niŝaza Yoozquinkaz kuzziz cjequiĉha, niŝaza zuma munaziŝni kuzziz cjequiĉha, niŝaza parti ŝoŝinacŝtan zuma kamaquiĉha. Amtan tjapa Jesucristo Jilirizquin kuzziz ŝoŝinacŝtan zuma kamz waquiziĉha.

²³ Niŝaza zumzu ana zizŝni ŝoŝinacaŝ ch'aaz puntunaca parlanaqui, ana mitisaquiĉha. Nii ch'aaz puntu parlaquiŝ niiqui, ultimupan juc'anti aptjapznasaĉha. Jalla nii zizza amqui.

²⁴ Jesucristo Jilirizquin sirwiŝni ŝoŝiqui anaŝ ch'aaz waquiziĉha. Antiz tjapa ŝoŝinacŝtan zuma munaziŝni kuzziz kamz waquiziĉha. Niŝaza zuma tjaaŝni kuzziz cjis waquiziĉha. Niŝaza pasinziz kuzziz cjis waquiziĉha. ²⁵ Niŝaza Yooz tawk quintra ŝoŝinacŝquiz chiiŝinaquiĉha zuma humilde kuztan. Jalla nuŝ chiiŝinan Yoozqui cunamit ninacŝ kuz campiiskataĉhani, werar Yooz tawk jaru wilta kamajo. ²⁶ Anziqui ninacaqui diabluŝ kjarquiz ŝejlĉha, tsjii presuŝtakaz, diabluŝ mantita jaru ojkszjapa. Amiŝ humilde kuztan chiiŝintiquiztan Yoozqui cunamit diabluŝ kjarquiztan ninacŝquiz liwriita cjiskataĉhani.

3

ANCHA ANA WALI ŝOŝINACA ŝELAQUICHA

¹ Jalla tiŝta zakaz intintazkatz pecuĉha. Ima Jesucristuŝ tjonan ch'amaŝ cjequiĉha zuma kamzjapa. ² ŝoŝinacaqui persun kuzcama kamzkaz pecaquiĉha. Niŝaza paazquiz kuz tjaaquiĉha. Niŝaza persun honorchiz cjis pecaquiĉha. Niŝaza mit kuzziz cjequiĉha. Niŝaza Yooz quintra chiiŝni cjequiĉha. Niŝaza maa ejpŝ takunaca ana casŝni cjequiĉha. Niŝaza ana jecŝquizimi sparaquiŝ cjiŝni cjequiĉha. Niŝaza Yooz kamaŝ puntu ana rispitaquiĉha. ³ Niŝaza ana okzŝni kuzziz cjequiĉha. Niŝaza ana jecŝtanami zuma kamaquiĉha. Niŝaza ŝoŝinacŝ quintra takunaca joojowaquiĉha. Niŝaza jaknuŝt persun kuz pinsiĉhaja, jalla niicama ojklayŝni cjequiĉha. Niŝaza ŝoŝni sufriskatz pecŝni kuzziz cjequiĉha. Niŝaza zuma ŝoŝinacŝ quintran cjequiĉha. ⁴ Niŝaza tarasuna paaŝni kuzziz cjequiĉha. Niŝaza ana eksŝniŝ malcreados cjequiĉha. Niŝaza persun honorchiz cjis pecŝni kuzzizkaz cjequiĉha. Niŝaza persun kuzcama kamzquinkaz kuz tjaaquiĉha. Yooz kuzcama kamzquin anapan kuz tjaaquiĉha. ⁵ Ninacaqui Yoozquin criichiŝ cuzturumpi jaru ojklayŝniŝ cjenami, ultimquiziqui persun kamaŝ wira kaz paaquiĉha, anaŝ Yooz kamaŝ jaru cjequiĉha. Yooz aztan ana kamaquiĉha zuma kamzjapa. Jalla niŝta kamŝni ŝoŝinacŝtan anaĉha ancha amigo pajasqui.

⁶ Niŝaza yekjapanacaqui nii ana wal kamŝni ŝoŝinacŝquiztan maatakŝtan kjuyquiz luz pecĉha, nii kjuychiz uj paaŝni maatakŝquiz incallzjapa. Niŝta maatakanacaqui uj paazquiztan ana atipasaĉha. Niŝaza juc'ant juc'ant ujchiz cjissa. Persun kuz ana ewjasŝni atĉha. Jaziqui nii maatakanacaqui ĉhjul ana wali pinsitanacŝ jaru ojklayĉha. ⁷ Zizŝni cjis peccu, ĉhjul tjaaŝintanacami catokĉha. Pero anawira werar Yooz taku intintazŝni cjis atasaĉha. ⁸ Jalla niŝtakaztaĉha pucultan yatirinacaqui, Janes cjita ŝoŝŝtan niŝaza

Jambres cjita žoňžtan. Jalla ninacaqui Moisés quintra paachiča. Jalla nižta irata nii ana wal kamñinacaqui werar Yooz tawk quintra paača. Nižaza nii ana wal kamñi žoňinacaqui ana zum pinsamintuchiz tsjii kjutñipan chiiñiča “Yoozquin kuzziztča” cjicanaqui. Pero zumpacha tantiita cjequiča. Nekztan ninacž ana zuma kuz kjanapacha tjeežta cjequiča, tjapa žoňinacaž ninacž puntuquiztan werara zizajo. ⁹ Ninacaqui tsjii ratupanikaz ninacž taku walkatasäča. Nekztan žoňinacapachaž ninacž taku zuma tantiižcu ninacž ana zuma razunanaca nayaquiča. Jalla nižta watchiča Janetan Jambrestan.

PABLUŽ KAMTANAC PUNTU

¹⁰ Amzti weriž tjajintanaca zumpacha catokchamča, nižaza weriž kamtanacami zumpacha zizzamča, nižaza weriž kuzquiz tantiitanacami, nižaza weriž Yoozquin kuzziz kamtanacami, nižaza weriž zuma pasinziz kuzziz kamtanacami, nižaza weriž zuma munaziñi kuzziz kamtanacami, nižaza weriž tjurt'iñi kuzziz kamtanacami, ¹¹ nižaza žoňinacaž wejtquiz chjaajwkatcan kamtanacami, nižaza weriž sufrican kamtanacami. Jalla tjapa weriž kamtanacami zizzamča. Nižaza amqui zumpacha zizza, jaknužt wejtquiz watčhaja Antioquía wajtquizimi, Iconio wajtquizimi, Listra wajtquizimi. Jalla nii watjanacquiziqui ancha sufrichinča. Jalla nuž sufrichiž cjenami Yooz JiliriQUII wejr liwriičiča tjapa nii sufrisquiztan. ¹² Jalla nižta sufraquiča tjapa criichi žoňinacaqui. Jakzilta criichi žoňinacat Jesucristuž kuzcamapan zuma kamz pecčhaja, jalla nižta sufraquiča tjapa ninacaqui. ¹³ Nižaza ana wal kamñi žoňinacami nižaza incallñi žoňinacami tsjan juc'anti ana waliž kamaquiča, žoňinacžquiz incallaquiča, nižaza ninacaqui incallta zakaz cjequiča.

¹⁴ Amzti amiž zizta Yooz tawk jaru kamcan tirapan tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Nižaza amqui zizza jecčhalaj amquiz tjajinchi, jalla nii. Nii tjajintanaca zumpacha tantiižcu, legali Yooz takucamača nii tjajintanacaqui, jalla nii tantiyazzamča. ¹⁵ Koltallquiztanpacha amqui cijirta Yooz taku zizzamča. Nii Yooz takuž istutiican, amqui liwriiči puntu ancha zizñi cjissamča. Yooz takuqui tjajža, jaknužt liwriiča cječhaja, Jesucristužquiz criichiž cjen, jalla nii. ¹⁶ Tjapa nii cijirta Yooz takuqui Yoozquiztancama ulanchicamača. Jalla nižtquiztan Yooz takuča zuma tjajiniñpanqui, nižaza uj tjeežniQUII, nižaza zuma Yooz jiczquiz ojklajajo azquichniQUII, nižaza tjapa Yooz kuzcama tjajiniñpanqui. ¹⁷ Jalla nužupanča Yooz takuqui. Yooz taku zumpacha catokžcuQUII, Yoozquin kuzziz žoňinacaqui zumpacha zizñi cjissa Yooz kamañquizkaz zuma kamzjapa. Nižaza Yooz taku catokžcuQUII Yoozquin kuzziz žoňinacaqui zumpacha tjaczi cjissa, tjapaman walinaca paazjapa.

4

PABLUŽ CHIIŽINTA TAKU

¹ Jesucristo JiliriQUII mantizjapa tjonaquiča. Jalla nuž tjonžcu ticzimi žejtñimi pjalznaquiča. Jalla niiž yujcquizimi Yooz Ejpž yujcquizimi am chiižinuča, Yooz taku paljayaquiča amqui. ² Nižaza timpuchiz cjicanami ana timpuchiz cjicanami tirapan Yooz tawkžtan žoňinacžquiz chiižinaquiča. Nižaza žoňinacžquiz intintiskataquiča Yooz taku werarača, jalla nii. Nižaza uj paañi žoňinacžquiz Yooz tawkžtan ujznaquiča. Nižaza zumpacha amtayaquiča. Jalla nuž chiižincan, zuma pasinziz kuzzizpan tirapan tjajnaquiča. ³ Tsjii timpuž tjonaquiča. Jalla nii timpuquiz žoňinacaqui zuma Yooz taku tjajintanaca anaž nonz pecaquiča. Antiz jakzilta tjajiniñit ninacž persun kuz wali cjiskatačhaja, jalla nii tjajiniñinaca nonzkaz pecaquiča. Ninacž persun ana wali razun jaru, jalla nižta tjajintanaca pecaquiča. ⁴ Werar Yooz taku anapanž nonz pecaquiča. Ina žoňž parlakaz nonz pecaquiča. ⁵ Amzti zuma werar razunanac jaru tirapan litituma kamaquiča. Sufricanami zuma tjurt'iñi kuzziz cjequiča. Nižaza zuma liwriiči Yooz taku paljayzquin kuz tjaaquiča. Nižaza amqui Yooziž tjaata kamaña cumplaquiča.

⁶ Wejrqui tsjii wilanažtakaz contal cjeeča. Wejt ticz tjuñiqui wajillača. ⁷ Zuma zultatužtakaz wejrqui Yoozquin zuma tjurt'iñi kuzzizpan žejlchinča. Nižaza werjqui

wejt apóstol oficio zuma cumplichinča. Nižaza tirapan Yoozquin tjapa kuztan criyuča. ⁸Jaziqui arajpachquin ojkžcu weriž Yooz kuzcama kamtiquiztan, tsjii zuma premiužtakaz gansjapa tjewznuča. Jesucristo Jiliriča lijituma pjalñiqui. Jalla niiqui niiz pjalz tjuñquiz nii premio wejtquiz tjaaquiča. Anaž wejtquizkaz premio tjaaquiča. Tjapa niizquin kuzziz žoñinacžquiz premio tjaaquiča. Ninacazakaz niiz tjonz tjuñi ancha tjewža, ancha chertz pecča.

PABLUQUI ZINALLA CARSILQUIZ ŽEJLČHA

⁹Timoteo jila, tsjiillakaz cjesača. Tsjii wiltallami wejr chertzñipan tjonz pecall amqui. Wajilla tjonalla. ¹⁰Demaszi wejr zinalla ecchiča. Tii muntuquiz žejlñi cusasanaca juc'anti pecča. Jalla nekztan wejtquiztan ojkchiča Tesalónica watja ojkzjapa. Nižaza Crescentiqui Galacia yokquin ojkchiča. Nižaza Tituzti Dalmacia yokquin ojkchiča. Jaziqui wejtquin tjonalla. ¹¹Lucaskazza wejtta chicaqui. Jaziqui Marcos kjurznaquiča. Nuž wajtžcumi zjijcaquiča amtan. Marcosqui wejtquiz zuma yanapasača Yooztajapa langzquiztan. ¹²Tíquico wejrqui cuchanchinča Efeso wajtquin. ¹³Amqui tjoncan wejt irs caputi zjijcnaquiča. Wejt irs caputi ecchinča Carpos kjuyquiz Troas wajtquin. Nižaza librunaca zjijcnaquiča. Tsjan chekanac wejt papilanaca zjijcnaquiča.

¹⁴Alejandro, nii cobre jirunaca paañiqui ancha wejt quintra paachiča. Jalla niiz paatiquiztan Yooz Jiliriqi nii casticaquiča. ¹⁵Amqui niizquiztan cuitasaquiča. Niiqui učum paljayta Yooz taku ancha quintrača.

¹⁶Weriž jilirnacž yujcquiz primera tjurt'iñi tawkžtan chiyan, anaž jecmi wejtquiz tjurt'i yanapchiča. Tjapa wejr zinalla ecchiča. Ninacaz ectiquiztan Yoozqui ninaca anakaj casticla. ¹⁷Yooz Jiliriqi wejtquiz yanapchiča. Nižaza wejtquiz zuma tjup kuzziz cjiskatchiča, jalla nižtiquiztan wejrqui liwriñi Yooz taku tirapankal paljayuča, tjapa ana judío žoñinaca nonznajo. Nižaza wejr konz cjen Yoozqui wejr liwriichiča. ¹⁸Nižaza tjapa ana walinacquiztan wejr liwriyaquiča, nižaza Yoozqui wejr cuitaquiča niiz arajpach wajtquin cjisjapa. Zuma Yoozqui wiñaya wiñaya honorchizkaj cjila. Amén.

¹⁹Tsaanžinalla Priscaquin, nižaza Aquilžquin, nižaza Onesíforuž familianacžquin. ²⁰Erasto cjita jilaqui Corinto wajtquin eclichiča. Trófimo cjita jila jalla nii laa ecchinča Mileto wajtquin. ²¹Ima zac timpu luzan tjonžquizpan pecalla. Nižaza amquin tsaanžquiča Eubulo cjita jilami, nižaza Pudente cjita jilami, nižaza Lino cjita jilami, nižaza Claudia cjiti cullacami, nižaza tjapa criichi jilanacami.

²²Jesucristo Jiliriqi amtan chicaj cjilalla, nižaza tjapa ančhucaquiz zumaj wintijla. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A TITO

¹ Wejrtĉha Pablutqui, Yooz mantitacama okiñ žoñtĉha, nižaza Jesucristuž cuchanžquita apostoltĉha. Jesucristuqui wejr apóstol puestuquiz utchiĉha criichi žoñinacžquiz Yoozquin juc'ant kuzziz cjiskatzjapa, nižaza Yooz kamañ puntu ultim werara zizkatajo, ² nižaza arajpachquin Yooztan wiñaya kamz tjewzkatajo. Yoozqui ana toscara chiyasaĉha. Jalla niiqui arajpachquin wiñaya kamzjapa taku tjaachiĉha tuqui timpuquiztanpacha. ³ Nekztan niž pinsita timpuquiz Yoozqui nii kamz puntuquiztan kjanapacha kjanzt'ichiĉha paljayta liwriiñi Yooz tawkquiztan. Nii liwriiñi taku paljayajo, uĉhum Liwriiñi Yoozqui wejtquiz mantichiĉha. Jalla nižtiquiztan wejrtĉha liwriiñi taku paljayñi kamañchizqui. ⁴ Tito jila, jaziqui wejrqui amquin tii cartal cjijrĉcuĉha. Wejt maati cuntamĉha. Amqui Yoozquin kuz lijituma tjaachamĉha. Jaziqui pucultan uĉhumqui Yoozquin kuzzizĉhumĉha. Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo uĉhum Liwriiñižtan, amquiz yanapla, nižaza amquiz okzla, nižaza walikaj kamkatla.

ICLIZ JILIRINACAQUI ZUMA KAMZPANĈHA

⁵ Creta yokquin wejrqui am ecchinĉha, criichi žoñinacžquiz juc'ant zuma kamañanacchiz cjiskatajo, nižaza weriž mantitacama zapa wajtquiz icliz jilirinaca uchajo. ⁶ Icliz jilirinacaqui zuma kamzpanĉha: Zuma kamañchizlaj niiqui, ana jakziltami ĉhjul ujmi tjeeznasaĉha. Icliz jilirinacaqui tsjaa tjunatanpanikaz cjispanĉha. Nižaza niž maatinacaqui Yoozquin criiñi cjispanĉha. Nižaza niž maatinacaqui zuma kamañchiz cjispanĉha, ana malcreado. Nižaza maa ejp cazñi kuzziz cjispanĉha. ⁷ Jakzilta icliz jilirit Yooz icliz cwitiñi puestuquiz uchta cjeĉhaja, jalla niiqui zuma kamañchizkaz cjispanĉha, jalla nižtiquiztan ana jakziltami nižquiz ĉhjul ujmi tjeeznasaĉha. Nižaza ana persun kuzcamakaz pecñi cjispanĉha. Nižaza ana oralla žawjñi kuzziz cjispanĉha. Nižaza ana licñi kuzziz cjispanĉha. Nižaza ana kichjasñi kuzziz cjispanĉha. Nižaza ana ancha paaz pecñi kuzziz cjispanĉha. ⁸ Nižaza ĉhjul tjonžinacžquizimi zuma kjawzñi kuzziz cjispanĉha. Nižaza zumanacapan pecñi kuzziz cjispanĉha. Nižaza zuma pinsamintuchiz cjispanĉha. Nižaza Yooz kuzcamapankaz kamñi kuzziz cjispanĉha. Nižaza Yoozquin tjapa kuz sirwiñi cjispanĉha. Nižaza persun kuz zuma ewjazñi cjispanĉha, ĉhjul uj paaz cjenami. ⁹ Nižaza apostoluž tjaajinta jaru ultim werar Yooz tawkquiz tjurt'ichi kuzziz cjispanĉha. Nižaza werar Yooz taku zuma tjaajincan, criichi žoñinacžquiz p'ekinchayasaĉha, nižaza Yooz tawk quintra chiiñinacžquiz ninacž ana zuma pinsamintunaca tjeeznasaĉha.

¹⁰ Creta yokquin walja ana zuma žoñinaca žejlĉha, ana jiliri cazñi. Nižaza ina razunanacaž chiiñiĉha. Nižaza criichinacžquiz incallĉha. Nižaza ninacaqui judío cuzturumpinac jaruzakaz kamz pecñiĉha. Ninacaqui juc'anti nižta ana waliž kamĉha. ¹¹ Nii ana zum žoñinacaqui ana wali tjaajinĉha, paaz gansjapakaz. Jalla ninacž ana zuma chiiñi ataqui chawjcsinsa, ana nižta tjaajnajo. Ninacaqui ana wali tjaajincan, kjuychiz familianaca intiru quejpskatĉha. Jalla nižta ana wali tjaajinz ana waquiziĉha.

¹² Tsji Cret wajtchiz žoñiqui ariwiñitaĉha. Nii Cret žoñipacha cjichiĉha: “Cret wajtchiz žoñinacaqui toscar žoñinacapanĉha, nižaza malcreado žoñinacaĉha, nižaza walja lujlñi žoñinacaĉha, nižaza jayranacaĉha”. Jalla nuž cjichiĉha nii Cret žoñiqui. ¹³ Jalla nii žoñiqui razuna chiichiĉha. Jalla nižtiquiztan Cret wajtchiz anawal criichinacžquiz zumpacha ujznaquiĉha, Yoozquin tjapa kuzziz werar Yooz tawkquiz tjurt'ajo. ¹⁴ Nižaza chiižinaquiĉha judío quintunaca ana juyzu paajo. Yekjap žoñinacaqui werar Yooz taku anaž catokz pecĉha. Jaziqui Cret žoñinacžquiz chiižinaquiĉha nii Yooz tawk quintra žoñinacž mantitanaca ana juyzu paajo.

¹⁵ Jakziltat Yooz kuzcama zuma kamĉhaja, jalla niiqui ĉhjul paacanami Yoozquin kuzzizpanĉha. Pero ana zuma kamañchiz ana criichinacaqui ĉhjul paacanami ana

Yoozquin kuzzizza, persun pecta kamzquinkaz kuzzizza. Ninacača ana zuma pinsamintuchizkazqui. Nižaza persun uj paažcumi ana naazñiča. ¹⁶ Ninacaqui cjiñiča, “Yooz pajuča” cjican. Ultimquiziqui ana zuma kamñiž cjen Yooz quintranpanikaz kamča. Yoozqui ninacaž ana zuma kamtiquiztan anaž jutztaza. Ninacaqui Yooz kuzcama ana cazñipanča. Nižaza ninacaqui ana čjul zuma paazmi atasača.

2

ZUMA TJAAJINTA PUNTU

¹ Tito jila, amqui zuma tjaajinta jaru tjaajnaquiča, jalla tužu: ² Chawc žoñinacaqui zuma ewjazni kuzziz cjispanča. Nižaza rispitta kamañchiz cjispanča. Nižaza zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuzziz cjispanča. Nižaza zuma munaziñi kuzziz cjispanča. Nižaza tjurt'iñi kuzziz cjispanča. ³ Jalla niža irata zakaz cjispanča chawc maatakanacami. Zuma kamañchiz cjispanča, jaknužt Yooz yujcquiz zuma kamz waquizičhaja, jalla niža. Nižaza ana čjul ana wal quintumi joojooñi cjispanča. Nižaza ana licni kuzziz cjispanča. Nižaza parti maatakanacžquiz zumanaca tjaajiñipan cjispanča. ⁴ Nižaza parti maatakanacžquiz chiižinasacha, persun luctakžtanami maatinacžtanami zuma munaziñi cjisjapa. ⁵ Tur maatakanacaqui zuma pinsamintuchiz cjispanča. Nižaza anapanž yekja luctaka pinsispanča. Nižaza kjuya zuma cwitiñi cjispanča. Nižaza okzni kuzziz cjispanča. Nižaza luctakž jaru cjispanča. Jalla niža zuma kamtiquiztan anaž jecmi Yooz tjaajinta tawk quintra chiyasača. Jalla niža tjaajnaquiča chawc maatakanacaqui.

⁶ Nižaza tjowa luctakanacžquiz zakaz chiižinaquiča niža zuma kamañchiz kamajo. Nii tjowa luctakanacaqui ewjazni kuzziz cjispanča, ana čjul uj paazjapa. ⁷ Ampacha zumapankaz kamz waquiziča. Jalla nižtiquiztan tjowa luctakanacaqui am zuma kamni cheržcu, niža iratazakaz zuma kamasacha. Nižaza amqui tjaajincanaqui zumapan tjaajnaquiča zuma kuztan, nižaza humilde kuztan. ⁸ Jalla nuž amiž zuma tjaajintiquiztan anaž jecmi amquiziqui uj tjojtñasača, “Ana wali tjaajinchamž amqui” cjicanaqui. Nižaza amiž zuma tjaajintiquiztan quintra žoñinacaqui azkataquiča. Ana čjulumi am quintra uj tjeezni atasača.

⁹ Amqui criichi piyunanacžquiz chiižinaquiča, ninacž patrunž mantita jaru cjeajo. Nižaza čjulu paacanami patrunžquiz cuntintu cjiskatasacha, anapanž chayni kuzziz cjispanča. ¹⁰ Nižaza anača tjañi cjispanqui, antiz lijitumapanž cjispanča, zuma cumpliñi. Jalla niža piyunanacaž kamtiquiztan, žoñinacaqui učhum Liwriñi Yooz tjaajinta puntuquiztan “Walipanča” cjican chiyasača.

¹¹ Yoozqui tjapa žoñinacalta Jesucristo cuchanžquichiča. Jaziqui jakziltat Jesucristužquiz kuzziz cječhaja liwriita cjesacha. Jalla nuž cuchanžquitaž cjen Yoozqui niž okzni kuzziz tjeeziča. ¹² Nii okzni kuzziz Yoozqui učhumnacaquiz tjaajža, Yooz tawk quintra paatanaca eajo, nižaza ana wal kuzquiztan pectanaca ecjo. Nižaza Yoozqui tjaajža, tii muntuquiz žejlcan persun kuz ewjazpanča čjulu uj paaz cjenami, nižaza čjulu ana wal chiiz cjenami. Nižaza Yooz kuzcama kamspanča. Nižaza Yoozquin tjapa kuz sirwispanča. Jalla nuž tjaajža Yoozqui. ¹³ Učhum Liwriñi Jesucristučha pajk Yoozqui. Jalla niiqui zuma pajk obra tjeežcan tii muntuquiz wila tjonaquiča. Jalla niž tjonz tjuñquiziqui cuntintuž cjequiča tjapa criichinacaqui. Jalla nižtiquiztan zuma kamcan niž tjonz tjewznaquiča. Jalla niža tjewz waquiziča, jalla nii tjaajža Yoozqui. ¹⁴ Nii tjonzni Jesucristuqui učhum laycu ticziča, tjapa ana walinacquiztan liwriizjapa. Ana walinacquiztan učhum liwriichiča, niž partir žoñi cjiskatzjapa, nižaza učhumnacaquiz tjapaman zumanaca paaz ancha pecni kuzziz cjiskatzjapa.

¹⁵ Jalla nii tjaajintanaca amqui zakaz tjaajinstanča, zumpacha chiižincan, nižaza p'ekinčaycan. Nižaza nii tjaajintanaca panž mantaquiča žoñinacaž nii tjaajinta jaru kamajo. Jilir puestuchiz cjen niža mantaquiča. Nekztan amiž tjaajintiquiztanaqui anaj jecmi am iñarla.

3

PABLUŽ CHIIŽINTA TAKUNACA

¹ Criichi žoñinacžquiz cjuñskataquiča jalla tužupan: Ninacžlaqui gobierno mantiñi žoñinacžquizimi jilirinacžquizimi jalla ninacž mantuquiz zuma kamz waquiziča. Nižaza ninacaž mantitanaca caz waquiziča. Nižaza listupan cjispanča zuma obranaca langzjapa. ² Nižaza anaž jakziltižquizimi chjaawjkatasacha. Nižaza ana ch'aasñi kuzziz cjispanča. Nižaza llan kuzziz cjispanča. Nižaza tjapa žoñinacžtan humilde kuzziz cjispanča.

³ Tuquiqui učumqui ana criichi žoñinacžkaztača. Yooz puntuquiztan zumzu ana zizñi kuzziztača. Nižaza ana Yoozquin cazñi kuzziztača. Nižaza tsjii kjutñi cjicjiñčumtača. Nižaza učumqui persun kuzcama ojklayiñčumtača, jaknužt učum ana wal kuz pectchaja, jalla nuž. Nižaza ana wal kuzziz kamiñčumtača. Nižaza tsjii želinchiz žoñižtakaz cjis pequiñčumtača ana wali zmazñi. Nižaza učum ana wali kamtiquiztan žoñinacaqui učum quintra žawjñitača. Nižaza žoñinacžtan porapat chjaawjkatñi kuztan ch'aasiñčumtača. ⁴ Jalla nuž učumnacaž ana zuma kaman učum Liwriñi Yoozqui niž zuma kuzmi nižaza niž okzñi kuzmi tjeeziča. ⁵ Jalla nižta okzñi kuzziz tjeežcu Yoozqui učum liwriichiča. Učumnacaqui tsjii lii jaru kamtiquiztan ana liwriitatača. Pero učum ana zum kuz awjžintaž cjen, nižaza Yooz Espiritu Santuqui učumnac kuznacquiz luzziž cjen, Yoozqui učum liwriichiča. Nekztan ew zuma kamaña tjaachiča. ⁶ Učum Liwriñi Jesucristuž cjen Yoozqui tjapa učumnacaquiz niž Espiritu Santo ancha zuma kuztan tjaachiča. ⁷ Yooz Ejpqui niž okzñi kuzziz tjeežcu učumnacaquiz nii favora paachiča, niž yujcquiz zumapan cjisjapa. Nižaza Yoozqui učumnacaquiz arajpach irinsa tanzñinaca cjiskatchiča. Nižta irinsa tanzñinacaž cjen učumnacaqui tjewznača Yooztan chica wiñaya kamzjapa.

⁸ Ultim werarača Yoozquiztan tjaajintaqui. Nižaza zumpacha tjurt'iñi kuztan nii tjaajintanacquiz panž tjurt'aquiča, Yoozquin criichinacaž zuma kamzquin kuz tjaajo. Jalla nii tjaajintaqui ancha zumapanča, tjappach žoñinacžta. Nižaza zumapanž yanapča Yooz kamañquiz juc'ant zuma kamzjapa. ⁹ Zumzu ch'aazñinacžquiz ana mitisa, nižaza zarakaquiča nii zumzu ch'aazñinacžquiztan. Nižaza tuquita atchi ejpnacž puntu parlita nonzquiztan zarakaquiča. Nižaza Moisés lii puntuquiztan ch'aasnan jalla nižtanaca nonzquiztan zarakaquiča. Tjapa nii ana wali parlitanacaqui inakazza. Zuma kamañchiz kami anapanž yanapča.

¹⁰ Jakzilta icliz criichinacat pjali t'akačhaja, jalla nii žoñi kjawznaquiča. Nekztan chiižinaquiča tsjii wiltami pizc wiltami. Amiž chiižinta anaž nonznaquiž niiqui, iclizquiztan chjatkataž cjequiča. ¹¹ Niiž ana nonžtiquiztan amqui zizzaquiča, nii žoñiqui ana zuma kuzzizpanča, nižaza tsjii kjutñi chjichta kuzzizpanča, jalla nii. Persunpacha niž uj paata naaznasača. Ancha ujnaca paaz pecñi kuzziz cjen castictaž cjequiča.

¹² Wejrqui amquin Artemas už Tíquico cuchanzcača. Jalla niž irantižquitan, amqui wejtquin uri tjonz pecalla. Wejrqui Nicópolis wajtquin želača. Jalla nicju awti timpu watz tantiichinča. ¹³ Nii tjurt'ižiñi Zenas awjatu, nižaza Apolos, jalla nii pucultan žoñinaca zumpacha despachaquiča amqui, ninaca ana čjulumi pjaltizjapa. Nižaza zumpacha žaka cjižinaquiča ninaca ojczjapa. ¹⁴ Nižaza učum criichinacaqui zuma kamznacquiz kuz tjaaz waquiziča. Nekztan t'akjir criichi žoñinacžquiz yanapaquiča. Nižaza wacchi zuma obranaca tjeeznaquiča.

¹⁵ Tjapa wejtan chica kamñi žoñinacaqui amquin tsaanžquiča. Nižaza wejrmi amquin tsaanžcuča. Nižaza amqui wejtnaca k'ayi criichinacžquiz tsaanžinaquiča. Yoozqui amquiz nižaza tjapa nekz žejlñi criichi žoñinacžtan zumapaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN PABLO A FILEMON

PABLUQUI FILEMONŽQUIZ CARTA APAYCHIČHA, ONESIMUŽQUIZ ZUMA RISIWAJO

¹ Wejrtča Pablutqui. Jesucristužquin sirwiñiž cjen carsilquiz chawjctitča. Filemón jila, amqui Yoozquin sirwiñi mazimča, nižaza pecta jilamča. Wejtta Timoteo jilžtan amquin tii cartal cjižcuča. ² Nižaza cjižcuča am kjuyquiz ajczñi criichi žoñinacžquin. Nižaza cjižcuča Apia cullacaquin, nižaza Arquipo jilžquin. Arquipuqui zuma zultatužtakaz tjurt'iñi kuzziz Yoozquin sirwiča. ³ Učhum Yooz Ejpžtan nižaza učhum Jesucristo Jiliržtan, ančhucaquiz zumapaj yanapla, nižaza walikaj kamkatla.

FILEMON ANCHA ZUMA TJAPA KUZIZZA

⁴ Yoozquin mayizican am cjuñznuča. Amiž cjen wejrqui tirapan Yoozquin sparaquiž cjiwča. ⁵ Amqui zuma munaziñi kuzziz kamñamča tjapa criichi jilanacžtan. Nižaza amqui Jesucristužquin tjapa kuzziz criichamča. Jalla nii am puntu zizcu, Yoozquin sparaquiž cjichinča. ⁶ Ammi parti Jesucristužquin kuzziz žoñinacami Yooz zuma kamañchizza. Jesucristužquin kuzziz cjen učhumnacalta ancha Yooz zumanaca žejlča. Amiž zuma kamz cjen žoñinacaqui Yooziž tjaata zumanaca puntuquiztan juc'anti intintazñi cjissiča. ⁷ Filemón jila, amiž cjen criichi jilanacž kuznacaqui cuntintu cjiskattača. Wejrqui zakaz nižaza cuntintu cjissinča, am zuma munaziñi kuzziz cjen.

PABLUQUI TSJII FAVORA MAYCHIČHA

⁸ Wejrqui Cristuž illzta apostultča. Jalla nižtiquiztan wejrqui jaknužt am kamz waquizičhaja, jalla nii amquiz mantasača. ⁹ Pero amquin ana mantača. Antiz amquiztan tsjii favora mayuča. Wejrtča chawcalla, nižaza Jesucristužquin sirwiñiž cjen carsilquiz preso želuča. Amtan zuma munazican, amquiz roc pecuča Onesimužquiz tsjii favora paajo. ¹⁰ Tii carsilquiz žejlcan, wejrqui Onesimužquiz Yooz taku paljaychinča. Nekztan Onesimuqui Yoozquin criichiž cjen wejt maati cunta cjissiča.

¹¹ Niž tuquiqui Onesimuqui ana wal kamañquiz luzzitača. Anziqui zuma kamañquiz luzziča. Jaziqui niiqui amtami wejtami walipanča. ¹² Jaziqui wilta amquin cuchanžcuča. Nižaza niž irantižcu amqui zuma risiwaquiča, jaknužt wejr risiwchamča, jalla nuž. ¹³ Tekz wejtta chica ecličhaj cjiwča. Carsilquiz želan Onesimuqui am cuntiquiztan wejtquiz sirwasača. Wejrqui Yooz taku paljaytiquiztan tii carsilquiz želuča. ¹⁴ Pero amtan ima zumpacha parlican, wejrqui anal Onésimo ecliskatz pecuča. Amquiz anal ancha mantiz pecuča, wejtta tsjii favora paazjapa. Onésimo wejtta chica tira kamasacha. Pero am persun kuzquiztan nuž tantiitaž niil pecuča. ¹⁵ Tsjii timpuqui Onesimuqui amquiztan zarakchiča. Cunamit nižta katčhani, amtan chica tsjii criichi jila watay wata cjisjapa. ¹⁶ Jaziqui anača piyunakazqui. Antiz Yoozquin criichi k'ayi jilazakazza. Wejrqui nižquin k'ayachuča. Walikazza niiqui. Amzakaz Onesimužquiz k'ayachaquiča am zuma žoñiž cjen, nižaza Yoozquin criichi jilažta cjen.

¹⁷ Nižaza amqui wejtquiz zuma amigumžlaj niiqui nekztan Onésimo zuma risiwaquiča, wejt cunta cjenauqui. ¹⁸ Tuquiqui Onesimuqui amquiz ana wali paachizlaj niiqui, weril respontača. Nižaza Onesimuqui amquiz čhjulu kaja cjenami, wejtquizkam cobraquiča. ¹⁹ Wejrpacha tii litranaca persun kjaržtan cjižcuča, wejrqui tjapa pacača. Pero wejr am cjuñskatasacha, weriž cjen amqui Yoozquin criichamča. ²⁰ Wejt jila, jalla nii favoraž paalla, Yoozquin criichi jilažta. Wejr kuznalla, Cristužquin criichi jilažta.

²¹ Yooz kuzcama kamñamča. Jaziqui nayuča, amqui tii weriž mayta favorquiztan juc'anti paaquiča, nii. Jalla nužupanž cjequiča. ²² Nižaza wejtta tsjii alujamintu tjacžinalla. Wejrqui ančhuc chertzñi tjonz pecuča. Yooz munan nižaza ančhucaž mayizitaž cjen wejrqui tjonača, ančhuc chertzñi. Jalla nii ojkzjapa tjewznuča.

²³ Epafraſqui amquin tſaanžquiĉha. Niiqui wejttan chica carsilquiz žejlĉha, Jesucruſtuzquin ſirwiñiž cjen zakaz. ²⁴ Marcuſtan, Ariſtarcužtan, Demaſtan, nižaza Lucaſtan, jalla ninacaqui amquin zakaz tſaanžquiĉha. Ninacaĉha wejt mazinacaqui, Yooz ſirwiñi langzñiĉha.

²⁵ Uĉhum Jesucruſto Jiliriſi amquiz zumaj yanapla. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA A LOS HEBREOS

YOOZ MAJCH PUNTU

¹ Tuqui timpuqui Yoozqui niiz puntunaca zizkatchiicha ućhum tuquita atchi ejpnacćquiz. Yoozqui niiz cuntiquiztan chiiñi profetanacćquiz jaknućquiztanami wiltan wiltan niiz taku zizkatchiicha. Nekztan nii profetanacaqui ućhum tuquita atchi ejpnacćquiz parlichicha. ² Anziqui tii timpuquiz Yoozqui niiz Majch cjen ućhumnacaquiz juc'ant zizkatchiicha niiz puntunaca. Yooz Majchta tjapa žejlñinacaqui. Yooz Ejpqui niiz Majch cjen tjappacha paachiicha. Nekztan niiz Majch mantuquiz tjappacha utchiicha. ³ Yooz Majchtan Yooz Ejpćtan tsjii kuzzizpanća, jalla niiztiquiztan Yooz Majchkazza Yooz Ejpć juc'ant zuma kuz tjeezñiqui. Niżaza Yooz Majch kjarquiz tii muntu žejlćha. Niiz chiitaž cjen tii muntu žejlñipanća. Walja azzizza niiz chiitaqui. Nii Majchpacha ućhum ujnacquiztan ticzića, ućhum pertunta cjisjapa. Jalla nekztan arajpacha ojkchiicha. Jalla nicju arajpach Yooz Ejpć žew latuquiz julzića, mantiñijapa.

⁴ Nii Yooz Majchqui tjapa anjilancćquiztan tsjan chawc jilirića. Niżaza tjapa anjilancćquiztan tsjan zuma puesto tanzicha. ⁵ Yooz Ejpqui ana jakzilta anjilćquizimi tuž chiichića:

“Amćha wejt Majchqui. Jaziqui amquin wejt kamañal tjaa-uća”.

Jalla nuž cjican, ana jakzilta anjilćquizimi chiichića. Antiz niiz zinta Majchquiz alajakaz nuž chiichića. Niżaza Yooz Ejpqui niiz Majch puntuquiztan cjichizakazza:

“Wejrqui niiztajapa niiz Ejp cjećha. Niiqui wejtajapa wejt Majch cjequića”.

⁶ Wiruñ Yooz Ejpqui niiz zinta Majch tii muntuquiz cuchanćquiz pinsiscu tuž chiichića:

“Tjapa wejt anjilanaqui wejt Majchquiz rispítla”.

⁷ Yoozqui anjilancć puntuquiztan tuž chiichića:

“Wejrqui wejt anjilana cuchiañća tsjii apura ojkñi tjamićtakaz. Niżaza wejrqui wejtquiz sirwiñi anjilancćquiz cjiskatuća tsjii uj peekstaćtakaz”.

⁸ Pero niiz Majch puntuquiztan Yooz Ejpqui tuž cjichića:

“Amćha Yoozqui. Am mantiz puestuqui wiñayjapa cjequića. Am mantizqui lijitumapankazza. ⁹ Amqui zuma lijituma mantiz pecñampanća. Yooz kuz quintra paañinaca panž chjaawjñamća amqui. Wejrtća am Yoozqui. Amquiz juc'ant honorchiz cjiskatchinća, ćhjul žejlñinacćquiztanami”.

¹⁰ Yooz Ejpqui niiz Majch puntuquiztan cjichizakazza:

“Amqui Jilirimća, tuqui timpuquiztanpacha amqui anaž ćhjulquiztanami tii mundo paachamća. Niżaza am kjarćtan arajpacha paachamća. ¹¹ Amqui wiñayjapam želaquića. Pero nii paata arajpachami yokami tucuzinzaquića. Tsjel zquitićtakaz tucuzinzaquića. ¹² Piićta zquitićtakaz tsjii latu ectaž cjequića. Liwj campiitaž cjequića. Amzti ana niżta campiyaquića. Amqui wiñay wiñayjapa cjequića”.

¹³ Yoozqui niiz Majchquiz tuž cjichizakazza:

“Wejt žew latuquiz julzna, am quintranaca kjojchtan tjeczcama”.

Jalla nuž Yooz Ejpqui cjichića niiz Majchquiz. Ana wira tsjii anjilćquiz nuž chiichića.

¹⁴ Tjapa anjilanaća ana cheraña ojklayñiqui, Yooztajapakaz sirwiñića. Yoozqui ninaca cuchanća, liwriita žoñinacćquiz yanapi.

2

LIWRIÑI TAKU IMPORTIĆHA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, Yooz puntu tjaajintancćquiz juc'anti kuz tjaaz waquizića, werar zuma kamañquiztan tsjii kjutñi ana chjítta cjisjapa. ² Tuquiqui anjilanaqui žoñinacćquiz chiichića. Jalla nii chiitaqui walñitaća. Jakziltat nii chiita jaru ana

kamtčhaja, uj paachiča. Nekztan nii uj paañinacaqui ninacž ana zuma paatiquiztan jama castictapan cjissiča. ³ Nižaza tii timpuquiziqui zuma liwriiñi takuqui učhumnacaquiz zumpacha kjanzt'itača. Jalla nii liwriiñi taku ana catokaquiž niiqui, ¿kjaž Yooz castictiquiztan atipasajo? Anapanž nii castictiquiztan atipi atasacha. Primeraqui nii liwriiñi takuqui Jesucristo Jiliriž paljaytatača. Nekztanaqui Jesucristuž tjaajinta žoñinacaqui nii liwriiñi takupacha učhumnacaquiz lijituma paljaychiča. ⁴ Jalla nuž paljayan Yoozqui zuma pajk obranacami nižaza ispantichucanacami, nižaza tjpaman milajrunacami paachiča. Nižaza Yoozqui criichi žoñinacžquiz niž munañpacama niž Espíritu Santuž tjaata kamañanaca tojunchiča. Jalla nižta Yoozqui tjeeziča, nii liwriiñi takumi lijitumača, jalla nii.

JESUCRISTUQUI ŽOÑI CJISSIČHA

⁵ Yoozqui niž wiñayjapa mantiz puestuquiz anjilanaca ana utchiča. Jalla nii puntuquiztan cjiřzcuča. ⁶ Tsji cjiřta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Žoñiča anaž čhjulumi. Yooz Ejp, ¿kjažtiquiztan amqui žoñinaca cjuñjo? ¿Kjažtiquiztan žoñinacžquiz honorchiz cjiskatjo? ⁷ Tii kjaž watanaca anjilanacaqui žoñžquiztan tsjan jilir puestuquiz žejlča. Jalla nuž Yoozqui munchiča. Nekztanaqui Yoozqui žoñžquiz juc'ant honorchiz cjiskataquiča anjilanacžquiztan. Nižaza juc'ant zuma kamzqui žoñžquiz tjaataž cjequiča. ⁸ Yoozqui žoñž mantuquiz tjapa tii muntupacha utča”.

Jalla nuž chiichiča Yooz takuqui. Jaziqui Yoozqui žoñž mantuquiz tjapa tii muntu žejlñinaca utchiča. Jalla nižtiquiztan žoñž mantuquiz tjappachapankaz cjequiča. Imazipanča tjappacha žoñž mantuquiz žejlča. ⁹ Pero Jesucristuž puntu naya. Niiqui tsji kjažtapacha anjilanacžquiztan upa jilir puestuquiz cjiskattatača, žoñinacž laycu ticzjapa. Yooz žoñinacžquiz okzñiž cjen Jesucristuqui tjapa žoñinacž laycu ticziča. Jalla nuž ticztiquiztan Yoozqui nižquiz juc'ant zuma honora tjaachiča; nižaza Jesucristuqui juc'ant zuma kamaña tanziča.

¹⁰ Yooz cjen tjappacha žejlča, nižaza nižtajapa žejlča. Zuma Yoozqui pinsichiča, tjapa niž maatinacaqui pruebanaca watžcu, nižtan chica honorchiz cjequiča. Jalla nii pinsichiča. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui pinsichizakazza, Jesucristuqui sufrinaca watžcu, ancha zuma Liwriiñi cjisnaquiča, jalla nii. Jesucristupankazza žoñinaca Liwriiñiqui. Jalla nii liwriiñi pinsitaqui ancha zumača. ¹¹ Jaziqui Jesucristuqui žoñinacžquiz Yooz irata zuma kamañchiz cjiskatasacha. Nii zuma kamañchiz cjiskatñimi, nižaza nii zuma kamañchiz cjiskattanacami tsji Yooz Ejpcchizkazza. Jalla nižtiquiztan Yooz Majchqui liwriita žoñinacžquiz “Wejt jilanaca” cjican chiizjapa anaž azza. ¹² Yooz tawk liwruquiz Jesucristuqui tuž cjiča:

“Wejrqui wejt jilanacžquiz Yooz puntu chiižinača. Yooz partir žoñinacžtan žejlcan Yoozquin honora tjaača”.

¹³ Cristuqui zakaz cjiča:

“Wejrtča Yoozquinkaz kuzziztqui”.

Wilta zakaz cjiča:

“Yoozqui wejtquiz žoñinaca tjaachiča, maatinacžtakaz. Yooz Tata, tekz zejlča ninacami wejrmi”.

¹⁴ Jesucristuž liwriita žoñinacaqui curpuchizza, nižaza ljocchizza. Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui curpuchiz nižaza ljocchiz zakaz cjissiča. Jalla nižta curpuchiz cjiscu, ticziča ana wal diablu tjananzjapa. Nii diabluqui konz poderchizza. Pero ticžtiquiztan Jesucristuqui diabluž poder atipchiča. ¹⁵ Žoñinacaqui ticz eksk diabluž mantuquizpan žejlča. Nii žoñinaca liwriizjapa, Jesucristuqui ticziča. ¹⁶ Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchiča, ana anjilanacžquiz yanapzjapa antiz Abrahamž majchmaatinacžquiz yanapzjapa. Jakziltat Jesucristužquin kuz tjaačhaja jalla ninacaqui Abrahamž majchmaatinacžtakazza. ¹⁷ Žoñinaca liwriiñi cjisjapa, Jesucristuqui žoñinaca iratpacha cjistanča. Jalla nuž žoñinaca irata cjican, Jesucristuqui žoñinacžtajapa zuma lijitum palt'iziñi cjissiča

Yooz yujcquiziqui. Okzñi kuzzizza učhum palt'iziñiqui. Žoñinacžtajapa palt'iziñi cjican Jesucristuqui Yoozta zuma wilanažtakaz ticziča. Jalla nižta ticziča, ujchiz žoñinacž laycu. ¹⁸ Jesucristupacha sufrichiča, nižaza diabluqui Jesucristo yanziča ujquiz tjojtskatzjapa. Pero sufrisquiztanami diabluž yanžtanami atipchiča. Jalla nuž tjapa atipžcu Jesucristuqui žoñinacžquiz yanapi atasacha, ana ujquiz tjojtzkatzjapa.

3

JESUCRISTUQUI MOISESQUIZTAN TSJAN JILIRIČHA

¹ Yooz kamañchiz jilanaca, cullaquinaca, Yoozqui ančhucaquiz kjawziča Jesucristužquin kuzziz cjisjapa. Jalla nižtiquiztan arajpach wajtchiz mazinaca cjissinčhucča. Ančhucqui Jesucristuž kuz zumpacha naya. Jalla niiqui učhumnacalta tsjan jilir apóstol cuntača, Yooz puntu zuma tjaajinchiž cjen. Nižaza učhumnacalta timpluquiz langzñi pajk jiliri cuntača, učhumnacatan Yoozta zuma cjiskatchiž cjen. ² Tuquiqui Yoozqui Moisés utchiča tsjii puestuquiz. Moisesqui nii puesto zuma cumplichiča, Yooz kjuychiz žoñinacžquiz sirwican. Jalla nižta irata Yoozqui Jesucristo tsjii puestuquiz utchiča. Jesucristo zakaz nii puesto zumapan cumplichiča Yooz kjuychiz žoñinacžtajapa. ³ Tsjii kjuy kjuyñi zoñiqui nii kjuyquiztan tsjan honorchizza. Jalla nižta irata Jesucristuqui Moisesquiztan tsjan honorchizza. Jalla nuž waquizichiča. ⁴ Zapa kjuyaqui tsjii žoñiž kjuytača. Pero Yoozza tjappacha paataqui. ⁵ Yooztajapa sirwiñi Moisesqui niž puestuquiz zuma cumpliñi kamchiča, tjapa Yooz kjuychiz žoñinaca irpican. Moisesqui Yooz puntunaca tjaajinchiča. Jalla nižta tjaajincan Moisequi Yoozquin sirwichiča. Wiruñiqui nii Yooz puntunacaqui tsjan kjana tjaajintatača. ⁶ Jesucristuzti anača Yoozquin sirwiñikazza. Antiz Yooz Majchpanča. Jalla niiqui niž puestuquiz zuma cumpliñi kamchizakazza, Yooz kjuychiz žoñinacžquiz mantican, tsjii jilir maatižtakaz. Nižaza učhumnacača Yooz kjuychiz žoñinacaqui. Jakziltat tirapan Yoozquin tjurt'ichi kuzzizlaja, jalla niča ultimu Yooz kjuychiz žoñiqui. Jesucristuqui taku tjaachiča, Yooz žoñinacaqui arajpachquin nižtan chica kamaquiča, jalla nii. Jaziqui jakziltat Jesucristuž tjaata takuž cjen chipchi kuzzizlaja, jalla niča ultimpacha Yooz kjuychiz žoñiqui.

ANA CHOJRU KUZIZ CJEE

⁷ Jalla nii puntuquiztan Yooz Espiritu Santuqui Yooz tawk liwruquiz tuž cjiča: “Anžtan Yooz kjawžta nonžcu, ⁸ anaž chojru kuzziz cjee. Ančhuca tuquita atchi ejpnacaqui ch'ekti yokquin žejlcan, chojru kuztan Yooz quintra cjissiča. Chojru kuztan persun kuzcamakaz kamz pecchiča, Yooz žawjwa zjijquinzjapa. ⁹ Pusi tunc watanaca ninacaqui Yooz pajk obranaca cherchiča. Jalla nuž cheržcumi, tirapan Yooz žawjwa zjijquinz pecchiča. Anapan criyatča. ¹⁰ Jalla nižtiquiztan nii žoñinacž quintra žawziča Yoozqui. Ninacž puntuquiztan Yoozqui tuž cjichiča: ‘Ninacž kuzqui tsjii kjutñipan pinsiča. Wejt zuma kamaña ana pajz pecča’. Nuž cjichiča Yooz Ejpqui. ¹¹ Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacž quintra žawžcu, tsjii juramentužtan chiižinchiča, tuž cjican: ‘Anapan wejt famillquiz luzkatača, wejtta chica jeejzjapa’ ”.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, persun kuzquiz cuitasa, Yoozquin ana criichi kuzziz ana cjisjapa. Anawal kuzziz cjequič žoñiqui, ultim žejtrni Yoozquiztan zarakzatta cjequiča. ¹³ Tii timpuquizkaz Yoozqui žoñinaca kjawznaquiča, jaziqui zapurupan porapat p'ekinchayasaquiča, Yoozquin nonznajo. Anapanž ančhucqui persun uj paažcu incallskataquiča, Yooz quintra paazjapa. Jalla nižta anawali paažcu chojru kuzziz cjisnasača ančhucqui. Nekzta Yooz kjawžta ana nonžni atasacha. Ančhucqui jalla nižta anazum kuzziz ana cjisjapa, porapat p'ekinchayasaquiča. ¹⁴ Tuquiqui učhumqui Jesucristužquin kuz tjaachinčhumča. Jakziltat tirapan ticzcama Jesucristužquin tjurt'ichi kuzziz kamčhaja, jalla niiqui ultimu Cristužtan tsjii kuzzizza.

¹⁵ “Tonjpacha tii Yooz taku nonžna: Anztan Yooz kjawžta nonžcu, anaž chojru kuztan Yooz quintra cjee. Jaknužt ančhucu tuquita atchi ejpnaca chojru kuztan Yooz quintra želatčhaja, anaž nižta cjee”.

¹⁶ Egipto yokquiztan Moisés irpita žoñinacaqui, jalla ninacatačha Yooz quintranacaqui. Yooz taku nonžcupacha ninacatačha chojru kuzzizpan. ¹⁷ Nekztan Yoozqui pusi tunc wata ninacžtajapa žawjchičha. Ninacaž uj paatiquiztan žawjchičha. Nekztan ninacaqui ch'ekti yokquin walja ticzičha. ¹⁸ Nižaza Yoozqui tsjii juramentužtan chiižinchičha, “Anapan wejt famillquiz luzkatačha ančhucqui wejttan chica jeejzjapa”, cjian. Jalla ninacācha Yooz taku ana cazñinacaqui. ¹⁹ Jalla ninacaqui ana criichiž cjen, Yooz wajtquin ana luzi atchičha. Jalla nii kjanapacha intintita cjesačha.

4

YOOZ FAMILQUIZ LUZA, NIIŽTAN JEEJZJAPA

¹ Tuquiqui Yooz Ejpqui taku ecchičha tuž cjian, “Jakziltat weriž kjawžta nonžaj niiqui, wejttan chica jeejznaquičha, nižaza liwriita cjesačha”. Nii Yooz ecta takuqui tirapan walčha. Jaziqui učhumqui persun kuz cuitila. Persun kuz ana cuitaquiž niiqui, ana Yooztan chica jeejznachani. ² Učhumnacaquizimi tuquita ejpžquizimi nii zuma liwriiñi Yooz taku paljaytatačha. Pero ninacaqui inakaz nonzičha, ana criichiž cjen. ³ Učhumqui nii liwriiñi taku catokžcu criichinčhumčha. Jalla nižtiquiztan liwriitaž cjen Yooztan chica jeejža. Pero ninacž puntuquiztan Yoozqui cjichičha:

“Ninacž quintra žajwžcu, wejrqui tsjii juramentužtan chiichinčha, tuž cjian: ‘Ninacaqui wejttan chica ana jeejznaquičha, anapan wejt famillquiz luzkatačha’”.

Yoozqui tii muntu paažcu, nii langž žerzičha; sojta tjuñinacakaz langzičha. ⁴ Pakallak tjuñ puntuquiztan tsjii Yooz takuqui tuž cjičha:

“Pakallak tjuñquiziqui Yoozqui tjapa niž muntu paaz langquiztan jeejzičha”.

⁵ Tsjii zakaz Yooz takuqui cjičha:

“Nii uj paañi žoñinacaqui anapan wejttan chica jeejznasačha, wejt famillquiz cjisjapa”.

⁶ Nii tuquita ejpnacaqui liwriiñi taku nonžcu ana Yooz famillquiz cjissičha, Yooz tawk jaru ana kamchiž cjen. Jalla nižtiquiztan anziqiu iya žoñinacaqui Yooz famillquiz cjesačha.

⁷ Yoozqui anzta timpuqui sitchičha, žoñinaca wilta kjawzjapa. Ažk watanaca nii tuquita ejpnacžquiz chiižcu Yoozqui Davidžquiz chiikatchičha, tuž cjian:

“Anzta žoñinacami, nižaza jazta žoñinacami, Yooz taku nonžcu, ana chojru kuzziz cjee”.

Jalla nii Yooz takuqui tuquitanpacha chiižintačha. ⁸ Josuequi žoñinacžquiz ultimu jeejskattasaž niiqui, Yoozqui ana chiitasačha, iya timpu želaquičha žoñinacaž Yooz famillquiz jeejzjapa. ⁹ Jalla nižtiquiztan anzta timpuquizzakaz Yoozquin kuzziz žoñinacaqui Yooz famillquiz luzasačha, Yooztan jeejzjapa. ¹⁰ Jakziltat Yooz famillquiz luzzaja, jalla niiqui ch'aman kamznacquiztan jeejža, jaknužt Yoozqui niž mundo paaz langztiquiztan jeejztčhaja, jalla nižta. ¹¹ Jalla nižtiquiztan učhumnacaqui Yoozquin tjapa kuz tjaz waquizičha, Yooztan jeejzjapa, nižaza Yooz famillquiz kamzjapa. Učhum tuquita atchi ejpnacaqui ana criichiž cjen ana Yooz famillquiz luzzičha, antiz castictatačha. Jalla ana nižta casticta cjisjapa, učhumqui criizpanž waquizičha.

¹² Yooz takuqui žejtñi Yooz azzizza, žoñinacž kuzquiz zuma, ana zuma, jalla nii tjeezjapa, nižaza cjuñskatzjapa. Nižaza nii Yooz takuqui tsjii porap latu archiz cuchillužtakazza. Pero tsjan aričha. Yooz takučha žoñž animquizimi kuzquizimi uj cjuñskatñiqui. Tsjii žoñž kuzqui parti žoñinacžquiztan chjojta cjesaž niimi, jalla nii kuzquiz Yooz takuqui uj cjuñskatasācha. Nižaza Yooz takuqui žoñž kuzquiz pinsitanacami tantitanacami kjanapacha tjeeža, zuma ana zuma, jalla nii. ¹³ Yoozqui tjappacha paachičha. Jalla nižtiquiztan anaž jakziltami niižquiztan chjojzñi atasācha. Ultim pjalz tjuñquiziqui tjappacha persun kamañ puntuquiztan, nižaza kjažtat kamtčhaja, jalla nii puntunacquiztan cuenta tjaastančha. Tjapa žoñinacaž kamta puntunacquiztan Yoozqui liwj zizza, niižquiztan ana tsjii takumi chjojzñi atasācha.

JESUCRISTUČHA UČHUM PALT'IZIŇQUI

¹⁴ Jesucristučha Yooz Maatiqui. Jalla niičha učhum chawjc timplu jiliri cuntačha. Nižaza niiqui arajpachquin Yooz yujcquin luzzičha, učhumnacaltajapa tsjii wali palt'iziŇi cjisjapa. Jalla nižtiquiztan učhumqui Jesucristužquin kuzziz kamcan jalla nii kamzquiz tjurt'ichi kuzziz cjila. ¹⁵ Učhumqui Yooz irata zuma kamzjapa panž pjaltičha. Pero Cristuqui zuma okzŇi kuztan učhum criichinacžquiz cjuŇčha, nižaza yanapasačha. Učhum irata Jesucristuqui pruebanaca watchičha. Ana uj paacan tjapaman pruebanaca watchičha. Jalla nižtiquiztan, Jesucristuqui zuma okzŇi kuztan učhumnacaltajapa palt'izinasachha. ¹⁶ Jalla nižtiquiztan čhjul pruebanaca watanami učhumnacaqui okzŇi Jesucristužquin tjapa kuztan cjee. Yooz yujcquin macjatz ana jiwjataquičha, učhum ujnaca pertuna mayizizjapa, nižaza pruebanaca želan, Yoozquiztan mayizaquičha nii pruebanaca zuma watzjapa.

5

¹ Tjapa timplu jilirinacaqui žoŇinacžquiztan illztatačha, žoŇinacžtajapa Yoozquin palt'izinajo. Nižaza nii timplu jilirinacaqui žoŇinacž wilananacami Yooz yujcquiz timplu altarquiz nonzŇitačha, žoŇinacž ujnaca pertunta cjisjapa. Nižaza žoŇinacžtajapa ninacž ofrendanaca Yooz yujcquiz tjeezŇitačha. ² Timplu jilirinacapacha pruebanaca sufričha, parti žoŇinaca irata. Nižaza uj paačha parti žoŇinaca irata. Jalla nižtiquiztan nii jilirinacaqui pasinziz kuzziz cjesačha ana zizŇi žoŇinacžtajapami, nižaza tsjii kjutŇi cjičjiŇi žoŇinacžtajapami. ³ Ujchiz zakaz cjicanaqui nii timplu jilirinacami persun ujnacquiztanami nižaza parti žoŇinacž ujnacquiztanami Yoozquin wilana tjaastančha, pertunta cjisjapa.

⁴ Nižaza anaž jakziltami timplu jilirž puestuquiz persun kuzcama luzasačha. Yoozqui žoŇinaca kjawža, nii puestuquiz utzjapa. Jaknužt Yoozqui Aarón cjita žoŇi utčhaja, jalla nižta. ⁵ Nižaza Cristuqui anaž persun kuzcama palt'iziŇi puestuquiz luzziqui. Yoozpankazza nii honorchiz puestuquiz utchiqui. Nižaza Yoozqui Cristuž puntuquiztan tuž cjičičha:

“Amčha wejt persun maatumqui. Amquiz wejt kamaŇal tjaa-učha”.

⁶ Cristuž puntuquiztan Yoozqui zakaz cjičha:

“Amčha žoŇinacžtajapa palt'iziŇi jiliri qui wiŇay wiŇayajapa. Jaknužt Melquisedec cjitaqui zuma palt'iziŇi jiliri uchtatažlaja, jalla nižta”.

⁷ Tii muntuquiz kamcan Jesucristuqui Yooz Ejpžtan parličičha, nižaza Yooz Ejpžquin rocchičha, tjurt'iŇi kuzzizpan kami yanapzjapa. Altu tawkžtan chiican nižaza kaacan Yoozquin jalla nuž mayizichičha. Yoozqui Jesucristo liwrii atatčha, ana cruzquiz ticzjapa. Pero Jesucristuž ticzquiztan ana liwriitaž cjenami Yooz Ejpqui nižquiz yanapchičha, Yooz kuzcamapankaz kamzjapa. Jesucristuqui Yooz Ejpžquin kuzziz cjen yanaptatačha.

⁸ Cristuqui Yooz Majch cjenami sufrichičha. Jalla nižta tii muntuquiz sufrichiž cjenami, jalla niičha Yooz kuzcamapankaz kamŇiqui. Jalla nižtiquiztan žoŇinaca liwriiŇiqui cjis-sičha. Jakziltanacat nižquiz cazzaja, jalla tjapa ninacaqui wiŇayjapa liwriitaž cjequičha.

¹⁰ Yooz Ejpqui Cristo utchicha žoŇinacžtajapa liwriiŇi nižaza palt'iziŇi cjisjapa. Jaknužt Melquisedec cjita žoŇiqui palt'iziŇi jiliri uchtatažlaja, jalla nižtapacha.

PERSUN KUZ CUITASAQUIČHA

¹¹ Jalla nii puntuquiztan waljaž takunacaž žejlčha. Pero ch'amačha ančhucaquiz intintiskatzqui. ¹² Ažk watanaca ančhucqui criichinčhucčha. Jaziqui Yooz puntu tjaajŇi maestrinaca cjičhuc cjiwčha. Pero wiltakaz ančhucqui tjaajinta cjis pecčha Yooz tawk pjasilanaca zizjapa. Ančhucqui wawanacažtakaz lichikaz pecčha Yooz tawk čhjeri lujlzquiztanaqui. ¹³ Lichtan mantinasŇi wawažtakazza ančhucqui. Jaziqui lijitum Yooz kamaŇa ana zuma kamiŇhucčha. ¹⁴ Čhjeri lujlzqui pajk žoŇinacžtačha. Jalla nižta irata ch'aman intintazuc puntunaca zuma criichi žoŇinacžtajapačha. Jalla ninacaqui zuma kamchiž cjen zumpacha tantiyasačha kamaŇ puntunaca, zuma, anazuma, jalla nii.

6

¹ Pjasil Yooz puntunacquiztan zizni, cjee. Jesucristuž puntuquiztan tjaajintanaca zizzinčhucča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui nii puntunacquiztan anaž iya tjaajinz pecasača, jalla. Ančhucqui zizzinčhuctača, casticu zjicni paaznaca puntuquiztanami nižaza kuz campiiz puntuquiztanami, nižaza Yoozquin kuz tjaaz puntuquiztanami, ² nižaza bautismo puntuquiztanami, nižaza kjaržtan lanz cuzturumpi puntuquiztanami, nižaza ticziquiztan jacatatz puntuquiztanami, nižaza ultim pjalz tjuñi puntuquiztanami. Jalla nižtanaca zizzinčhuctača ančhucqui. ³ Yooz munan, iya Yooz puntunaca tjaaj-nasača, juc'ant zuma kamañchiz cjsjapa.

⁴ Jakziltat kjanzt'ita Yooz taku catokčhaja, jalla nuž catokzpacha Yooz quintr quejpsaja, jalla niiqui ana wilta liwriita cjesača. Jakziltat Yooz taku catokčhaja, jalla niiqui Yooz kamañquiz luzziapanča, nižaza Espiritu Santuqui niž kuzquiz luzziča. ⁵ Nižaza ninacaqui Yooz taku zuma nayčcu catokchiča. Nižaza arajpachquiztan tjonñi azi pajchiča persun kuzquiz. ⁶ Jalla nižta Yooz taku catokchi žoñinacaqui Yooz quintr quepsnaquiž niiqui, anaž wilta kuz campii atasacha zumquinaqui. Ninacž kuzqui chojrupan cjissa. Jalla nižta cjiscu, ninacapacha Jesucristo Yooz Majch wilta cruzquiz ch'awctažokazza, niž quintr žoñinacž yujcquiz cjcjiniča. ⁷ Tii quintu nonžna. Tsjii yokaqui zkala čhjacža. Jalla nekztan chijniž tjonča. Jalla nekztan nii zkalaqui zuma čheriž tanča. Nižazaž pookča, nii zkala čhjacni žoñinacžtajapa. Nii yokaqui Yoozqui wintijchiča. ⁸ Pero nii yokaqui ch'apinacchizkaz cjisnasaž niiqui, inakaz cjequiča. Jalla nižtiquiztan pjalžta cjequiča, ana zuma. Jalla nekztan ujquin tewjkžnaquiča. Jalla nižtaž nii Yooz taku catokžpacha quejpsni žoñiqui.

YOOZQUIN KUZZIPAN CJEE

⁹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla nuž chiižcumi ančuca puntuquiztan anača nižta cjiwčhiya. Ančhucqui liwriita cjiscu ultimpacha ančhucqui zuma Yooz kamañchiz kamaquiča. Jalla niiqui nužupanča. ¹⁰ Yoozqui ancha zumapanča. Ančucaquiztan anaž tjatznasača, ančucaž zuma kamchiž cjen, nižaza ančucaž Yooztan zuma munaziñi kuzziz cjisiž cjen. Ančhucqui jalla nižta kamañchiz cjen parti criichi jilanacžquiz sirwichinčhucča Yooztajapaqui. Tuquimi anzimi zakaz ančhucqui nižta zuma kamañchizza. ¹¹ Zapa mayni ančucaquiztan nižta zuma kuzzizpan cjee, juc'ant juc'ant zuma kamañchiz cjsjapa, ticzcama. Ančhucqui tirapan tjewzna, arajpachquin Yooztan zuma kamz, jalla nii. Nižaza nii oracama, juc'ant juc'ant zuma kamañchiz cjee. Jalla niil pecuča. ¹² Ančhucqui ana jayrazni kuzziz cjee. Antiz zuma Yoozquin kuzziz žoñinacžquiz yatekasa. Nižaza pasinziz kuzziz žoñinacžquiz yatekasa. Nižta kamni žoñinacaqui Yooz chiita zumanaca tanznaquiča, tsjii irinsažtakaz.

¹³ Yoozqui Abrahamžquiz tsjii zuma taku tjaazcu, persun achtan juramento paachiča. Niižquiztan tsjan jilir juramento tjaakatni ana želatča. Jalla nekztan persun achtan juramento paachiča, ¹⁴ tuž cjican: “Ultimpacha wejrqui amquin zumanacal tjaazčača, nižaza am majchmaatinaca walja mirkatača”. ¹⁵ Abrahamqui Yoozquin kuzzizpan tjewžcu, nii Yooziž tjaata taku tanziča. ¹⁶ Tsjii juramento tjaani žoñiqui nii juramento tanzni žoñžquiztan tsjan jiliriča. Tsjii juramento paažcu, anaž iya parliz želasača. Jalla nii puntuquiztan žeržtača. ¹⁷ Jaziqui Yoozqui tsjii juramento paažcu taku tjaachiča. Nekztan Yoozqui nii tjaata taku tanzni žoñinacžquiz kjanapacha tjeez pecchiča, niž tjaata taku panž cumpliskataquiča, jalla nii. Yoozqui niž chiita taku ana campiyasača. ¹⁸ Yoozqui taku tjaachiča, učumqui nižtan chica kamaquiča, jalla nii. Nekztan juramento paachiča. Jalla nii pizc taku anapan campiyasača tsjii tsjii chiicanaqui. Yoozqui ana toscara chiyasača. Učumqui Yoozquin macjatchinčhumča, niž cuitita cjsjapa. Učum cuitiñi Yoozza taku cumpliñiqui. Jalla nižtiquiztan Yooz taku cumpliz ora tjewžcan p'ekinčhayta kuzzizpan cjesača učumqui. ¹⁹ Jalla nii cumpliñi Yooziž chiita taku cjuñžcupan učum kuz tjurt'ichi cjiskatča, ana kuz turwayskatchuca. Nii taku cumpliñi Yoozqui warcu anclaztakaz, učum kuz tjurt'ichi cjiskatča. Jesucristuž cjen Yoozqui niž tjaata taku cumplaquiča. Jesucristuqui arajpachquinpacha Yooz

yujcquiz luzziča. ²⁰ Učhumž tuqui luzziča, učhumnacaltajapa palt'izinjapa. Jesucristuqui zuma palt'iziñi cjissiča, jaknužt Melquisedec palt'iziñi cjitčhaja, jalla nižta. Jalla nižtiquiztan učhumnacaltajapa ultimu palt'iziñi puestuquiz luzziča.

7

MELQUISEDECŽ PUNTU

¹ Nii Melquisedec cjita palt'iziñiqui Salem wajt jiliritača, nižaza niž puestuquiz zinta arajpach Yooziž uchtatača. Melquisedecž timpuquiz Abrahamqui quintra reynacžtan tsjii quira zalchiča, ninacž zultatunacžtanpacha. Nekztan Abrahamqui liwj atipchiča. Jalla nuž Abrahamž atipžtan Melquisedecqui Abrahamžtan zalchiča. Nekztanaqui Melquisedecqui Abrahamžtajapa Yoozquin palt'izinchiča, Abrahamžquiz Yooziž yanapta cjisjapa. ² Nekztan Abrahamqui Melquisedecžquiz tjapa niž cantiquiztan diezmo tjaachiča. Melquisedec tjuuqui tuž cjiča, Yooz kuzcama zuma mantiñi, jalla nii. Nižaza Salem tjuuqui tuž cjiča, žoñinaca walikaz žejlča, jalla nii. Melquisedecž puntu cjiča, niž mantichiž cjen, žoñinaca walikaz žejlča. ³ Yooz takuqui anaž chiiča, Melquisedecž maa ejpž puntuquiztanami, niž atchi ejpnacžquiztanami, niž majttiquiztanami, niž ticzquiztanami. Jalla nižtiquiztan palt'iziñitača Yooz Majch irata.

⁴ Jaziqui Melquisedecqui pajk jiliriča. Nii naya ančhucqui. Učhum tuquita ejp Abrahamqui quira atipžcu Melquisedecžquiz tsjii tunca parti niž cantiquiztan tjaachiča. Jalla nižtiquiztan Melquisedecqui Abrahamžquiztan juc'ant jiliriča. ⁵ Moisés lii jaru Leví cjita majchmaatquiztan tjoñi žoñinacakaz timplu jilirž puestu tanznasača, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinjapa. Jalla nii timplu jilirinacaqui parti žoñinacžquiztan ninacž želinchizquiztan diezmo cobriñitača. Aunquimi nii cobrita žoñinacaqui timplu jilirinacž familiatača. Tjapa ninacaqui Abrahamž ejpžquiztan tjoñitača. Jalla nižtiquiztan Melquisedecqui nii timplu jilirinacžquiztan juc'ant jiliriča. ⁶ Melquisedecžti ana Leviz majchmaatquiztan tjoñitača. Pero Abrahamqui nižquiz diezmo tjaachiča. Nižaza Melquisedecqui Abrahamžquiz wintizuna tjaachiča, Yooz Abrahamžquiz taku tjaachiž cjenami. ⁷ Wintizuna tjaañi žoñiqui tsjan jiliriča wintizuna tanzñi žoñžquiztan. Anaž jakziltami nii razuna nicasača. ⁸ Tii muntuquiz kamcan žoñikazza učhumnacaquiz diezmo cobriñiqui. Žoñinacača ticzñiqui. Pero Melquisedecž puntuquiztanaqui Yooz takuqui niž ticz puntuquiztan ana chiiča, wiñayjapa žejtzjapažtakazza. ⁹ Melquisedecž timpu wattan Leviz majchmaatquiztan tjonñi timplu jilirinacaqui diezmo cobriñitača. Nii cobriñi žoñinacapacha Abrahamž majchmaatquiztan tjonchiča. Jalla nižtiquiztan Abrahamž diezmo Melquisedecžquiz pactiquiztan, ninacazakaz pactažokazza. ¹⁰ Abrahamž curpuquiz niž majchmaatinaca želatča, ima majttatača. Jalla nižtiquiztan Abrahamž Melquisedecžquiz diezmo pactiquiztan, Leviz majchmaatquiztan tjoñi timplu jilirinacaqui zakaz pactažokazza.

¹¹ Leviz parti timplu jilirinacaqui Israel wajtchiz žoñinacžquiz Moisés lii jaru kamkatchiča. Nižaza nii jilirinacaqui parti žoñinacžta Yoozquin palt'iziñitača. Nii Leviz parti žoñinacaqui Aaronž majchmaatquiztan tjonñitača. Jaziqui ninacaqui parti žoñinacžquiz Yooz yujcquiz zumapankaz cjiskattasaž niiqui, anaž iya palt'iziñi pectasača. Nii wiruñ tjonñi palt'iziñiqui anaž Aaronž majchmaatquiztan tjonñiča. Antiz Melquisedecž partiquiztan tjonchiča. ¹² Palt'iziñi timplu jilirinacaqui campiitaž cjenaqui, lii zakaz campiitaž cjistantacha. ¹³ Nii wiruñ tjonñi palt'iziñiqui Jesucristo Jiliriča. Jesucristuqui anača Leviz partiquiztan tjonñiqui. Antiz Judaž majchmaatquiztan tjoñitača. Pero Moisés lii jaru anaž jakziltami Judaž partiquiztan timplu jilirž puestuquiz uchtatača. ¹⁴ Timplu jilirinacž puntuquiztan Moisesqui anaž čhulumi chiičiča Judaž parti žoñinacžquiz. Judaž parti žoñinacaqui anapan timplu jilirž puestuquiz luzasača. Pero kjanapachača Jesucristuqui Judaž partiquiztan tjoñi.

¹⁵ Jalla nižtiquiztan kjanapachazakazza Moisés lii campiitaqui. Melquisedecžtakaz Jesucristuča tsjemat timplu jiliriču, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'izinjapa. ¹⁶ Moisés

liiqui cjiča, ticzñi timplu jilirinacaqui Leviž majchmaatquiztan tjonñi žoñinacapankaz cjequiča. Jesucristuqui anaž nii lii jaru timplu jiliri cjissiča. Antiz niiz wiñayjapa žejtñi kamañquiztan timplu jilirž puestuquiz uchtača, wiñayjapa žoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñi cjisjapa. ¹⁷ Jesucristuž puntuquiztan Yooz takuqui tuž chiiča:

“Amqui wiñayjapa timplu jiliri cjequiča žoñinacžtajapa palt'iziñi. Melquisedecž partiquiztan cjequiča”.

¹⁸ Tuquita liiqui nužquiz apatatziča. Nii liiqui ana azzizza žoñinaca zumapan kamkatzjapa. Jalla nižtiquiztan ana iya walča. ¹⁹ Nii Moisés lii jaru kamtiquiztan anaž jakziltami Yooz yujcquiz zumapankaz cjiskattaž atasacha. Jaziqui tsjii ew lii žejlča; učumnacaltajapa juc'ant zumača. Nii lii jaru Jesucristuqui Yoozquin palt'iziñi puestuquiz luzziča. Jesucristuž cjen učumqui Yoozquin macjatasacha.

²⁰ Yoozqui juramentužtan Jesucristo utchiča palt'iziñi puestuquiz. ²¹ Tuquita palt'iziñi timplu jilirinacaqui ana juramentužtan nombritatača. Pero tii Jesucristo timplu jilirizti juramentužtan nombritača. Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliriqui juramentužtan tuž mantichiča: Amqui wiñayjapa timplu jilirim cjequiča žoñinacžtajapa palt'iziñi, Melquisedec partiquiztan. Jalla nuž mantižcu, Yooz kuzquiz pinsitaqui wira ana campiyasacha”.

²² Nii Yooz chiitaž cjenacqui Jesucristuča tuquita timplu jilirinacžquiztan žoñinacžtajapa juc'ant zuma Yoozquin palt'iziñiqui. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui wiñaya liwritapan cjequiča. Nii ew liiqui tuquita liinacquiztan juc'anti zumača. ²³ Nii tuquita timplu jilirinacaqui tamatača. Ninacžquiztan anaž jakziltami wiñaya timplu jilirž puesto tanzñi atchiča. Ninacaqui tjapaž ticža. ²⁴ Pero Jesucristuzti wiñaya žetaquiča. Jalla nižtiquiztan wiñayjapa timplu jiliripanž cjequiča, žoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñijapa. ²⁵ Jalla nižtiquiztan Jesucristuqui ultimupan wiñayjapa žoñinaca liwriyasacha. Jakziltat niiz cjen Yoozquin macjataquiž niiqui, wiñayjapa liwriita cjequiča. Nižaza Jesucristuqui wiñaya žejtcen liwriita žoñinacžtajapa tirapan Yoozquin pjalt'izinaquiča.

²⁶ Jalla nižta palt'iziñipanž pecča učumnacaqui. Jalla nii Jesucristuqui Yooz irata zumapankaz kamañchizza. Anaž jakziltami niizquiz tsjii uj tjojtñasacha. Niiqui ana zinta ujchizza. Ujchiz žoñinacžquiztan tsjematača. Arajpachquin Yooztan chica honorchizza. ²⁷ Jesucristuqui parti timplu jilirinaca ana iratača. Nii parti timplu jilirinacaqui zapuru wilanapan tjaañitača, persun ujnacquiztanami parti žoñinacž ujnacquiztanami. Jesucristuqui anapan nižta paasacha, ana ujchizza niiqui. Jesucristuqui tsjii wiltapankaz wilana tjaachiča. Wilana cunta niiz persun curpu intirjichiča. ²⁸ Moisés lii jaru ujchiz žoñinacaqui palt'iziñi puestuquiz uchtača. Nii liinacquiztan wiruñ Yoozqui tsjii juramento paachiča, niiz Majch palt'iziñi puestuquiz uchjapa. Nii Majchqui Yooz irata zumapankaz kamañchizza wiñayjapa.

8

EW LII ŽEJLČHA

¹ Weriž chiitanacquiztan jalla tiiča chekanaqui, učumnacaltajapa tsjii zuma palt'iziñi žejlča, Jesucristupacha. Jalla niiqui arajpachquin Yooz Ejpž žew latuquiz julzi žejlča, Yooz Ejpžtan chica mantican. ² Niiča ultim Yooz kjuychiz jiliriqui, učumnacaltajapa palt'iziñjapa. Nii ultim Yooz kjuy timpluqui anaž žoñiž paatača. Nižaza anača tii muntuquiz. Antiz Yooz Jilirž arajpach kjuyapankazza. ³ Zapa timplu jiliriqui niiz puestuquiz kamcan, ofrendanacami wilananacami jalla ninaca tjaañiča. Jalla nižtiquiztan Jesucristo zakaz tsjii tjaazjapa necesitča. ⁴ Jesucristuqui tii yokquizkaz kamñi žoñi cjitasaž niiqui, anaž timplu jilirimi cjitasača. Tii yokquizpachača Moisés lii jaru timplu jilirinaca panž žejlča. Jalla ninacaqui tirapanž wilana tjaacha Moisés lii jaru. ⁵ Pero ninacaqui ultim Yooz kjuy timpluquiz anaž sirwiča. Arajpachquin žejlča nii ultim Yooz kjuy timpluqui. Jalla nii timplu cunta tii yokquiz tsjii paata timplu žejlča tsjii fotožtakaz. Tuqui timpuqui Moisesqui Yooz cjitacama tsjii zkiz timplu paakatchiča. Ima

paakatcan Yoozqui niižquiz mantichiča, tuž cjican: “Sinaí curquin amquiz tjeezinča, jaknužt wejt timpluqui paaztančhalaja, jalla nii. Jalla nii jarupankaz timplu kjuya kjuystanča”. Jalla nuž mantichiča Yoozqui. ⁶ Pero Jesucristuzti žoñinacžtajapa tsjan zumaž palt'izinasacha. Jalla niiča tuquita palt'iziñinacž kamañquiztan juc'ant zuma kamañchizqui. Nižaza tuquita liquiztan tii anzta liqui učumnacalta tsjan zumača. Jesucristuž cjen tii anzta liqui žejlča. Nižaza nii liž jaru tsjii tsjan zuma kamañaqui compromittača.

⁷ Tuquita tjaata liqui juc'ant zuma cjitčhaj niiqui, anaž iya liqui pectasača. ⁸ Yoozqui tuquita lii jaru kamñi žoñinacžquiz ana zuma naychiča. Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjiča:

“Yooz Jiliriqui tuž cjiča: Wiruñta timpuquiztajapa wejrqui tsjii ew lii tjaa-ača Israel wajtchiz žoñinacžquizimi, nižaza Judá wajtchiz žoñinacžquizimi. ⁹ Nii ew liiqui tuquita ejpnacžquiz tjaata liquiztan tsjemataž cjequiča. Tuquiqui wejrqui ninacž tuquita ejpnaca jwessinča Egipto yokquiztan. Nii timpuquizpacha wejt lii ninacžquiz tjaachinča; pero ninacazti wejt lii jaru ana cumplichinča. Jalla niž-tiquiztan wejrqui ninaca jaytichinča. Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqui. ¹⁰ Wiruñta timpuquiz Israel žoñinacžtajapa tsjii ew lii tjaa-ača, jalla tuž: Jalla nii wiruñta timpuquiz wejrqui žoñinacž kuzquiz wejt lii zikatača, kuzquiz cjiirtažtakaz. Nekztan wejrpacha ninacž Yooz cjeeča. Nižaza ninacaqui wejt partir žoñinaca cjequiča. ¹¹ Jalla nii wiruñta timpuquiz kamñi žoñinacaqui anaž porapat tjaajnarasasača, ninacž mazinacžquizimi, nižaza ninacž jilanacžquizimi. Anaž tjaajnasacha, “Yooz Jiliržquin paja” cjican. Antiz zapa mayni Yooz Jiliripankaz pajaquiča, tsjii zkoltiquiztanpacha asta pajk žoñicama. ¹² Nižaza ninacž ujnaca pertunača, wejt okzñi kuzziz cjen. Nižaza ninacž ujnacquiztan tjatznacha wiñayjapa”.

Jalla nuž cjiča Yooz takuqui. ¹³ Yoozqui nii ew lii puntuquiztan chiižcu nii tuquita lii apatatchiča. Nii tuquita liiqui watchiž cjen, inakazza. Wajilla liwj tjatzaž cjequiča.

9

YOOZ ZKIZ TIMPLU

¹ Nii tuquita liiqui cuzturumpinacchizza, Yooz rispitzjapa. Nii cuzturumpinacaqui tii muntuquiz žejlñi Yooz timpluquizkaz paatatača. ² Primeraqui zkiz timplu želatča. Nii timpluquiz pizc kjuya želatča. Tsjii kjuyaqui ‘Yooztajapa T'akžta Kjuya’ cjitatača. Nii kjuyquiziqui tsjii pajk candelabra želatča, nižaza mesa želatča, Yooztajapa t'akžta t'anta nonzjapa. ³ C'uchquin tsjii kjuya želatča, ‘Yooztajapa Juc'ant T'akžta Kjuya’ cjitatača. Nii pizc Yooz kjuy taypiquiz tsjii pañ cortina želatča. ⁴ C'uchquin tsjii kor altara želatča, incienso ujzjapa. Nižaza tsjii caja želatča, Yooz tjaata lii chjojzjapa. Nii cajaqui kjuyltanami zawnctanami koržtan tjalžtatača. Nii caj kjuyltan tsjii kor ojch želatča maná cjita čhjerchiz. Nižaza Aaronž wara želatča. Nii waraqui ch'ojña c'ajchiča tsjii žejtñi muntižtakaz. Nižaza nii caj kjuyltan Yooz lii cjiirtanaca želatča. ⁵ Nii caj juñtun querubines cjita želatča anjila irata paata. Nii querubinanacaqui wežlaž cherchi kjarchiztača; nii cajuntuñ kjara waazitača. Nižaza nii cajuntuñ ljocžtan tjawkz tabla želatča, jalla niiqui ujnaca pertunta cjisjapatača. Jaziqui nii puntunacquiztan ana iya chiiž pecuča.

⁶ Jalla nuž tjaczcu timplu jilirinacaqui zawncchuc kjuyquiz luzluzñitača, lii jaru cuzturumpinaca paacan. ⁷ C'uchquin žejlñi kjuyquiz tsjii watquiz tsjii wilta luzñitača timplu chawjc jiliriqui. Nii alajakaz jalla nekziqui luzasača. Jalla nuž luzcan wilana conta ljoc chjichñitača, persun ujnaca pertunta cjisjapami, nižaza parti žoñinacž ujnaca pertunta cjisjapami. ⁸ Jalla nižta liiquiztan Espiritu Santuqui zikatchiča, ima Moisés lii apatatzcan, nii Yooz kjuy timpluquiz paaz cuzturumpinacaqui walatča, nii. Nižaza jalla nuž walan čhjul žoñimi anapan c'uchquin luztača. ⁹ Nii tuquita liiqui Yooz puntunaca chiiča tii timpuquiz kamñi žoñinacžtajapa. Nii lii jaru žoñinacaqui ofrendanacami

wilananacami tjaachiċha. Jalla nuż tjaachiż cjenami nii žoñinacaqui Yooz yujcquiz ana ujchiz niżaza zuma kuzziz ultimu ana cjiskatta cjesaċha. Ninacaqui tirapan ujchiztaċha. ¹⁰ Jalla nii tuquita cuzturumpinacaqui jalla tiżtakaztaċha: ċhjeri tjaazmi, licz tjaazmi, kjaztan ajunzmi. Jalla niżta cuzturumpinacaqui žoñž curpu zawnctankazza. Jalla nuż cjenami lii campiizcama nii cuzturumpinacaqui walatċha.

¹¹ Wiruñ nekztan Cristuqui tjonchiċha. Jazic niiċha Yooz timplu chawjc jiliriqui; Yooz zumanaca tjaazjapa tjonchiċha. Timplu chawjc jiliri cjican Yooz kjuyquiz sirwiċha. Anaż tii yokquiz paata Yooz kjuyquiz sirwiċha. Antiz arajpachquin Yooz litum kjuyquin sirwiċha. Jalla niiċha ultim Yooz kjuya. Tii yokquiz paata Yooz kjuyquiztan juc'ant zumaċha. ¹² Cristuqui arajpachquin ultim Yooz kjuyquiz luzziċha. Jalla nuż luzcan ana cabranacž ljocmi niżaza ana vac toronacž ljocmi ċhjitchiċha. Antiz persun ljocžtan luzziċha, žoñinaca wiñaya liwriita cjisjapa. Jalla nuż persun ljocžtan tsjii wiltakaz luzziċha tjapa tiżtajapa. ¹³ Tuquita liiqui tużutaċha: Cabranacž ljocžtanami, vac toronacž ljocžtanami ujchiz žoñinacžquiz tjawkñitaċha. Niżaza ujta vacanacž kjupžtan ujchiz žoñinacžquiz llump'aczt'iñitaċha. Jalla niżta cuzturumpinaca zawnctankazza; ana poderchiztaċha, ana ujchiz cjiskatzjapa. ¹⁴ Cristuż ljocžti ancha juc'anti poderchizza. Nii ljocž cjen žoñinacž kuznacaqui zuma cjiskatasasċha. Wiñay žejtñi Espiritu Santuż cjen Cristuqui tsjii zuma wilana cunta persunpacha ticziċha. Ana ujchiz cjican, niiž ljoc Yoozquin tjaachiċha, ujchiz žoñinaca pertunta cjisjapa. Jalla niżtiquiztan Cristuqui žoñinaca liwriyasasċha. Cristuż cjen nii liwriita žoñinacaqui ninacž tuquita ana zuma kamañanaca jaytasasċha, niżaza zuma kamañchiz Yoozquin sirwasasċha.

¹⁵ Jalla niżtiquiztan Jesucristuż cjen Yoozqui ew lii ut'aychiċha, žoñinaca ultimu liwriita cjisjapa. Žoñinacaqui primer lii mantuquiz cjican, ujnaca paañitaċha. Pero Jesucristuqui ticziċha, nii paata ujnacquiztan liwriizjapa. Jalla niżtiquiztan jakziltat Yooz kjawžta cjeċhaja, jalla niiqui Yooz compromitta irinsa tanznaquiċha; jalla niiqui wiñayjapa Yooztan chica kamaquiċha. ¹⁶ Tsjii žoñiqui testamento paachiż cjen, niiž cuzazanaca tanñi žoñinacžquiz ut'ayċha. Pero ticžtankaz nii testamentuqui walċha. ¹⁷ Nii testamento paañi žoñiqui tira žetan, nii testamentuqui anaž walċha. Antiz ticžtan, jalla nekztanž nii testamentuż walasasċha. Ticžtankaz niiž cuzazanaca tanñi žoñinacaqui ultimu niiž cuzazanaca tanznasasċha. ¹⁸ Jalla niżtiquiztan tuquita liiqui ut'aytataċha, conta animal ljocžtan. ¹⁹ Moisesqui tjapa Yooz mantita liinaca kjanapacha paljayžcu nii liinaca ljocžtan ut'aychiċha. Moisesqui tsjii ċhupic choma tanžcu, hisopo cjita parquiz tjerchiċha. Nekztan ljocžtan kjaztan t'ajžcu, jalla nekz nii para ċh'iižcu, sucarpayñitaċha, žoñinacžquizimi, liichiz libruquizimi. ²⁰ Jalla nuż sucarpaycan, Moisesqui tuż cjichiċha: Tii ljocqui Yooz mantita liinaca walkatċha anċhucaltajapa. ²¹ Jalla niżtakaz Moisesqui nii ljocžtan Yooz kjuyquizimi, Yoozquin sirwiz cuzazanacquizimi sucarpayñitaċha. ²² Nii tuquita lii jaru jos tjapa cuzazanaca sucarpayñitaċha, Yooz yujcquiz zuma cjisjapa. Ljoc ana tjawkžcu ujnaca ana pertunta cjesasċha.

JESUCRISTUQUI ŽOÑINACŽ LAYCU TICZIĊHA

²³ Tuquita lii jaru nii Yoozquin sirwiz cuzazanacaqui Yooz yujcquiz wali cjisjapa jalla niżta cuzturumpinaca paastantaċha. Tii yokquiz žejlñi cuzazanacaqui fotožtakazza. Anaċha arajpachquin ultimu želasasċha. Arajpach Yooz zuma kamañchiz cjiskatzjapa, nii animal ljocnacaqui anaž atasasċha. ²⁴ Cristuqui persun ljocžtan ana žoñiž paata timpluquiz luzziċha. Arajpach Yooz kjuyquizpacha luzziċha. Jalla nicju anziqiu niiċha uċhumnacaltajapa Yoozquin palt'iziñiqui. Tii yokquiz žejlñi timpluqui tsjii fotožtakazza nii werar arajpach Yooz kjuyquiztan. ²⁵ Zapa wata timplu chawjc jiliriqui animalž ljocžtan Yooz kjuyquin luzñitaċha. Ana persun ljocžtan luzñitaċha. Pero Cristuqui tsjii wiltapanikaz wilana cunta cjissiċha, ana wilta wilta. ²⁶ Wilta wilta wilana cunta ticztasaž niiqui, tii muntu kalltiquiztanpacha wilta wilta sufrican ticztasasċha. Tuquita timpu tucuzinta cjiscu tsjii wiltakaz Jesucristuqui parizquichiċha. Nekztan niiž ljoc tjawkžcu ticziċha, tjapa ujnacquiztan žoñinaca liwriizjapa. ²⁷ Tjapa žoñinacaqui tsjii wilta

ticstanča tii yokquiz. Jalla nekztan pjalžta cjequiča, Yooz yujcquiz zuma, anazuma, nii. ²⁸ Jalla nižta irata Jesucristuqui tsjii wilta tii yokquiz ticziča, wacchi ujchiz žoñinacž laycu. Pero wiruñ wilta tii muntuquiz tjonaquiča. Nekztan žoñinacž ujnacquiztan ana ticznaquiča. Antiz nižquiz tjapa kuz tjewzñi žoñinaca ultimu liwriyaquiča.

10

MOISES LIQUI PJALTIČHA

¹ Moisés liqui Yooz zumanaca tsjii kolucullakaz tjeeziča. Ana ultimu kjana tjeeziča. Nii liqui tuž cjicha: Wiruñ tjapa Yooz zumanaca tjonaquiča, jalla nii. Nižaza nii liqui anaž ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjiskatasächa, Yoozquin macjatñi žoñinacžquiziqui. Nii lii jaru watay wata wilanakaz contača. Jalla nuž paažcumi, žoñinacžquiz anaž ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjiskatta cjesächa. ² Nii lii jaru paacan, žoñinacaqui ultimpacha Yooz yujcquiz zuma cjiskattasaž niiqui, anapanž wilana tira onantasača. Nii wilana tjaañi žoñinacaqui ultimu ana ujchiz cjitasaz niiqui, zumapan cjitasächa, nižaza persun kuzquiz ana iya cjuñtasača čjul ujquiztanami. ³ Pero nii wilana tjaaz liqui watay watapanž ujnaca cjuñkatča. ⁴ Vac toronacž ljocmi cabranacž ljocmi tjaatiquiztanami anapanž ujnacquiztan liwriyasača.

⁵ Jalla nižtiquiztan Cristuqui tii muntuquiz tjonžcu Yooz Ejpžquin tuž cjichiča: “Amqui animal wilananacami ofrendanacami ultimu ana pecasača. Antiz wejtajapa žoñž curpu tjaczinčamča, žoñinacž ujnac laycu ticzjapa. ⁶ Ujta animalanacami uj paatiquiztan tjaata ofrendanacami ultimu am ana cuntintu cjiskatasächa. ⁷ Jalla nižtiquiztan wejrqui cjichinča: Wejt Yooz, tii muntuquiz tjonchinča, am kuzcama paazjapa. Jaknužt wejt puntuquiztan Yooz tawk liwruquiz cjjrtažlaja jalla nii cumplizjapa tjonchinča”.

⁸ Jesucristuqui cjichiča, “Yooz Ejpqui anaž pecča nižaza anaž jutztaza jalla tinaca: animal wilananacami, ofrendanacami, nižaza ujta animalanacami, nižaza uj paatiquiztan tjaata ofrendanacami. Tuquita liqui nižtanaca tjaaz mantichiča. Jalla nuž mantita cjenami, Yoozqui anaž niikaz ultimu pecča”. ⁹ Nekztan Jesucristuqui cjichizakazza: “Yooz Tata, wejrqui tii muntuquiz tjonchinča, am kuzcama kamzjapa”. Jaziqui Jesucristuqui nii tuquita liinaca apatatskatchiča, nii lii cuzturumpinacžtanpacha. Nekztan ew lii ut'aychiča. Nii lii jaru Jesucristuqui wilana cunta intirjitatača. ¹⁰ Yooz kuzcama kamcan Jesucristuqui tsjii wiltakaz persun curpu wilana cunta intirjichiča, žoñinacž ujquiztan ticzjapa. Jalla nižtiquiztan Yoozqui učumnacaquiz zuma kamañchiz cjiskatchiča.

¹¹ Timplu jilirinacaqui zapuru ninacž puestuquiz atintichiča. Zapuru wiltan wiltan wilananaca Yoozquin tjaañitača. Pero nižta wilananacaqui ujnacquiztan anapan žoñinaca liwriyasača. ¹² Jesucristuzti tsjii wiltakaz persun curpu wilana cunta intirjichiča, žoñinacž ujquiztan ticzjapa. Jalla nuž ticžcu, arajpachquin Yooz Ejpž zew latuquiz julziča, nižtan chica mantiñi cjisjapa. ¹³ Jalla nicju tjewžcan žejlča, niž quintranaca liwj atiptacama cjisjapa, niž kjojch koztan tjecžtažtakaz. ¹⁴ Jalla nuž žoñinacžtajapa tsjii wilta ticžcu, Jesucristuqui Yooz partiquiz žejlñi žoñinacžquiz wiñayjapa Yooz yujcquiz ancha zuma cjiskatchiča. ¹⁵ Nižaza nii puntuquiztan Espiritu Santuqui chiča, tuž cjican:

¹⁶ “Tuquita lii apatatzcu, wejrqui žoñinacžquiz tsjii ew lii tjaa-ächa. Jalla nuž cjiča Yooz Jiliriqui. Wejrqui ninacž kuzquiz wejt liinaca zizkatača, nižaza intintazkatača”.

¹⁷ Nekztan cjichizakazza:

“Ninacaž paata ujnaca ana iya cjuñznača. Nižaza ninacaž ana wali cjicjitanacami liwj tjatznača. ¹⁸ Jalla nižta ujnacquiztan pertuntažlaj niiqui, ana iya čjul wilanami pecasača”.

YOOZQUIN MACJATSPANŽ WAQUIZIČHA

¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, jaziqui Jesucristuž ticziž cjen učumqui ana jiwjatcan Yooz yujcquiz luzasača. ²⁰ Ew kamañchiz kamcanaqui ana jiwjatcan Yooz yujcquiz luzasača.

Jalla nii ew kamañiqui Jesucristuž tjaatača. Persun curpu wilana cunta tjaazcu, Jesucristuqui arajpachquinpacha Yooz yujcquiz luzziča, nii c'uchquin žejlñi cortina cjetžtažokaz. ²¹ Jesucristučha Yooz kjuychiz žoñinacžtajapa Yoozquin palt'iziñiqui. Jaziqui učumnacaltajapa palt'izinaquiča. ²² Jalla nižtiquiztan tjapa kuztan Yoozquin macjatz waquiziča. Nižaza Jesucristužquin kuzziz cjen ana jiwjatcan Yoozquin macjatz waquiziča. Jesucristuqui učumnacaž paata ujnaca pertunchiča, učumnac kuzquiz ana iya uj cjuñzjapa. Nižaza učum curpunacaqui tsjii zuma kjaztan awjztažokazza. ²³ Yoozquin macjatzcu Yooz famillquiz luzzinčhumča. Jaziqui ana jiwjatcan tirapan Yoozquin tjurt'ichi kuzziz cjequiča. Nekztan Yooztan chica kamaquiča. Nii Yooztan kamzqui, jalla nii Yoozqui učumnacaquiz compromitchiča. Nižaza nii compromitchi Yoozza taku cumpliñiqui. ²⁴ Jalla nižtiquiztan Yooz kamañquiz kamcan porapat zumpacha p'ekinchayasa, zuma munaziñi kuzziz cjisjapa, nižaza zuma obranaca paazjapa. ²⁵ Nižaza yekjap criichi žoñinacaqui zapa domingo ana ajcajczñiča. Ana nižta irata kama. Antiz učumqui porapat zumpacha p'ekinchayasa, zuma kamzjapa. Jesucristuž tjonz tjuñi žcatžinžquiča. Jalla nižtiquiztan juc'anti učumqui porapat p'ekinchayastanča.

²⁶ Werar Yooz taku catokžcupacha nekztan kuzinpan Yooz quintra quepsnaquiž niiqui, ana pertunta cjesača. ²⁷ Pero nižta cjičjiñinacžquiz Yoozkaž casticaquiča. Yoozqui niž quintranaca wiñaya casticaquiča infiernuquin. ²⁸ Jakziltat Moisés lii ana cazzi cjitčhaja, nižaza pucultan čhjepultan testicunaca nii ana caza puntu declartčhaja, jalla nekztan nii uj paañi žoñiqui ana okžcu conzpanikaztača. ²⁹ Jalla nižtiquiztan jakziltat Yooz Majch quintranpan quepsnačhaja, nižaza Yooz Majch liwriiñi ljoc tjawka puntuquiztan iñaračhaja, nižaza okžni Yooz Espiritu Santužquiz žawjwa zjiččhaja, jalla nižta paañinacaqui juc'anti castictaž cjequiča, nii Moisés lii quintra paañi žoñinacžquiztan cjen. Jalla nižta casticzpan waquiziča nižta žoñinacžtaqui. ³⁰ Učhum pajta Yooz Jiliričhaja tuž cjičičha: “Wejrtča castiquiñtqui. Wejrqui žoñinacžquiz casticača, ujnaca paatiquiztan jama”. Jalla nuž cjičičha Yooz Jiliričhaja. Nižaza Yooz takuqui tuž cjičičha: “Yooz Jiliričhaja niž kjuychiz žoñinacž paatanaca pjalznaquiča”. ³¹ Jakziltat Yooz quintranpan kamchižlaja, jalla niiqui werar žejtñi Yooziž tantaž cjequiča. Jalla nuž Yooz tantaž cjequiž niiqui, nižtanacžquiz ancha ana waliž cjequiča.

³² Ančhucaž Yooz famillquiz luztaž cjuñzna. Paljayta Yooz taku catokžcu, ančhucqui pasinziz kuztan ancha sufrichinčhucča, quintranaca ancha žejlchiž cjen. ³³ Yekjap ančhucqui ch'aanitatača, nižaza wjajttatača tjapa žoñinacaž cheran. Nižaza yekjap ančhuca jilanacaž nižta sufran, ančhucqui “Jesalla, wejt jilača niiqui” cjican declarchinčhucča. ³⁴ Ančhucqui tsjii criichi žoñinaca preso tanta cjen okžni kuztan yanapchinčhucča. Nižaza ančhucaž cusasanaca kjañta cjenami, cuntintu kuzziz žejlchinčhucča. Arajpachquin ančhucaltajapa juc'ant zumanaca žejlča, wiñayjapa tjurñi. Jalla nii cjuñžcu, ančhucqui cuntintu kuzziz žejlchinčhucča. ³⁵ Tjurt'ichi kuzziz cjican, jalla nii zuma kuzquiztan ana jayta. Ticzcama tjurt'ichi kuzziz cjequiž niiqui, Yoozquiztan pacta cjequiča juc'ant zumanacžtan. ³⁶ Ančhucqui pasinziz kuzziz cjee, Yooz kuzcama zuma kamzjapa. Jalla nekztan ančhucqui Yooziž compromitta zumanaca tanznaquiča. ³⁷ Yooz takuqui tuž cjičičha:

“Wajilla nii tjonñiqui tjonaquiča, anaž ancha ažk katasacha. ³⁸ Jakziltat wejtquiz kuzziz cjen wejt yujcquiz ana ujchiz cječhaja, jalla niiqui arajpachquin wejttan chica zumapan kamaquiča. Pero jakziltat wejt quintra quepačhaja, jalla nii žoñiča ana waličhaja. Niižtan ancha anal jutzazuča”.

³⁹ Pero učumnacača anapan Yooz quintra quejpnasiž niiqui, Yooziž ancha ana waliž castictaž cjequiča. Antiz učumča tirapan Yoozquin kuzzizqui. Jalla nuž kamcan učum persun animu zumaž čhjelinča, liwriita cjisjapa.

¹ Yoozquin kuzziz cjen, učumqui ultimupan zizza, Yooz taku cumplitapanž cjequiča, jalla nii. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen učumqui zizza, anzta timpuquiz ana cheržcumi Yooz žejlpanča, nižaza Yooz zumanaca ultimupan žejlča, nii. ² Učum tuquita atchi maa ejpnacaqui Yoozquin kuz tjaachiča. Jalla nuž Yoozquin kuzziz cjen Yoozqui ninacž puntuquiztan “Zumača ninacaqui” cjichiča.

³ Yoozqui tawkžtankaz chiican tii muntu paachiča. Yoozquin kuzziz cjen jalla nii zizza, ultim werara jalla nužupan paata, jalla nii. Yoozqui ana chertanacquiztan tii muntuquiz žejlñinaca paachiča.

⁴ Yoozquin kuzziz cjen Abelqui tsjii zuma ofrenda wilana Yoozquin tjaachiča. Cainžquiztan juc'ant zuma ofrenda Yoozquin tjaachiča. Abelž Yoozquin kuzziz cjen, Yoozqui Abelž tjaata ofrenda risiwchiča. Nižaza Abelž puntuquiztan Yoozqui chiichiča “Zumača niiqui” cjican. Abel ticziž cjenami učumqui zizza, niiqui Yoozquin zuma kuzziztača, jalla nii. Jalla nii zizcuqui učumqui Abelž zuma kamaña yatekasa.

⁵ Yoozquin kuzziz cjen Enocqui arajpachquin ana ticzi chjichtatača. Ana iya tii muntuquiz žejlchiča. Yoozpantača chjitchi. Yooz takuqui Enocž puntuquiztan tuž cjiča: Ima arajpachquin chjichtaž cjen, Yoozqui Enoc zuma kamañquiztan cuntintu cjissiča. Jalla nuž cjirtača Yooz tawk liwruquiz. ⁶ Jakziltat ana Yoozquin kuzziz cječhaja, jalla nižquiztan Yoozqui anapanž cuntintu cjesača. Jakziltat Yoozquin macjatz pecčhaja, jalla niiqui criistanča, Yoozqui žejlča, jalla nii. Nižaza criistanča, Yoozqui nižquin macjatz pecni žoñinacžquiz zumanaca tjaaquiča, jalla nii. Jalla niža criichi žoñžquiztan Yoozqui cuntintuča.

⁷ Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Noequi kjaz juyzuquiztan liwriitatača. Ima kjaz juyzu tjonan Yoozqui Noežquiz chiižinchiča, “Kjaz juyzul cuchanzčača”, cjican. Jalla nii Yooz chiižintaqui Noequi catokchiča. Nekztan Yooz chiita jaru tsjii pajk warcu kjuya irata kjuychiča, niž familianacžtanpacha liwriita cjisjapa. Jalla nuž Yoozquin kuzziz cjen Noequi tjeeziča, parti žoñinacaqui ancha ujchizza, jalla nii. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Noequi Yooz zuma kamaña tanchiča, tsjii irinsažtakaz.

⁸ Nižaza Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen, Yooz mantita ana jayrazcu cazziča. Yoozqui Abrahamžquiz cuchanzjapa kjawziča, yekja yokquin okajo. Nižaza Yoozqui Abrahamžquiz tuž cjichiča: “Wiruñ wejrqui amquiz nii yoka tjaača, irinsa cunta”. Yooz mantita jaru ojkchiča. Jakziquin ojktčhaja, jalla nii ana zizatča. Jalla nuž cjenami Abrahamqui Yooz tawk jaru ana jayrazcu ojkni želatča. ⁹ Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen Yooz mantitacama nii Yooz tjeežta yokquiz kamchiča. Yekja žoñž yoka cjenami, Yoozqui Abrahamžquiz nii yoka compromitchiča, “Wiruñ tii yoka amta cjequiča”, cjicanaqui. Jalla nii yokquizpacha kamcan, zkiz kjuy tultunacchiz kamniatača Abrahamqui. Jalla niža zakaz Isaacžtan Jacobžtan zkiz kjuychiz kamniatača. Nii pucultanaqui Abrahamž irata tjewzizakazza Yooziž chiita taku cumpliscama. ¹⁰ Ultimu Abrahamqui arajpach wajtquin ojkz tjewziča, wiñaya tjurni watja. Yoozqui nii zuma watja pinsichiča, nižaza paachiča. Jalla nii zuma wajtquin ojkz tjewziča Abrahamqui.

¹¹ Nižazakaz Sarqui Yoozquin kuzziz cjen ica cjissinča, chawcwa cjicanpacha. Tsjii majchchiz cjissinča, Yoozquin criichiž cjen. Sarqui tantiichinča, Yoozqui niž compromitta taku panž cumplisnaquiča, nii. ¹² Jalla nižtiquiztan Abrahamqui ticz irarchiz cjenami tsjii majchchiz cjissiča. Jalla nii majchquiztan walja tama mirchiča, walja tama arajpach warawaranacažtakaz nižaza walja tama kot at pjilanacažtakaz, jalla niža mirchiča. Ancha tamaž cjen, anača kanchuca Abrahamžquiztan tjonni majch maatinaca.

¹³ Tjapa nii žoñinacaqui, Abelžtan Enocžtan, Noežtan, Abrahamžtan, jalla ninacaqui ticziča ima Yooz compromitta taku cumplisan. Jalla nuž cjenami Yoozquin tirapan kuzziztača. Yoozquin kuzziz cjen ninacaqui zizziča, Yoozqui niž taku wiruñtajapa panž cumplaquiča. Jalla nuž kuzquiz zizcu cuntintutača. Tii muntuquiz žejlcan ninacaqui “Yekja wajtchiz žoñtča”, cjiñitača. ¹⁴ Jalla niža chiiñinacaqui kjanapacha tjeeža, ninacaqui arajpach wajtquin ojkz pecchiča, nii. ¹⁵ Ninacaž ulanzquita yoka

cjuñtasaz̄ niiqui, nii yokquin cuttiñi attasača. ¹⁶ Ninacazti tsjan cusa yokaž pecatča, arajpach yokquin irantiz pecatča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui anaž azkatča, ninacaz̄ “Wejt Yoozza”, cjan cjenacui. Yoozqui ninacžtajapa tsjii zuma watja tjacžinčiča.

¹⁷ Nižaza Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen tjapa Yooz mantitanacami cumpliñitača. Yoozqui Abraham yanziča, ultimu Yoozquiz kuzziz, ana ultimu Yoozquiz kuzziz, jalla nii. Jalla nuž yanzjapa Yoozqui Abrahamžquiz mantichiča, niž zinta majch wilana cunta tjaakatjapa. Nii zinta majchqui Isaac cjitatača. Nekztan Abrahamqui niž zinta majch wilana cunta conijochiča. Nekztan conzmayatača. Pero Yoozqui nii conz apatatskatchiča, Abrahamž zuma cazñi kuz zizcu. Niiž tuquiqui Yoozqui Abrahamžquiz cjichiča: ¹⁸ “Isaacž cjen amqui majchmaatinacchiz cjequiča”. Jalla nuž taku tjaachi cjenami Abrahamqui niž zinta majch wilana cunta conijochiča. ¹⁹ Abrahamqui persun kuzquiz tantiichiča, Yoozza ticzinacami jacatatskatñiqui, jalla nuž tantiyatča. Abrahamqui persun kuzquiz persun majch conz cjichipantača. Jalla nižtiquiztan Isaac majchqui ticziquiztan jacatatchižtakaz cjissiča.

²⁰ Nižaza Isaacqui Yoozquin kuzziz cjen Jacobžtan Esaužtan, jalla ninacžquiz mazinchiča, wiruñtajapa ninacžta zumanaca cjequiča, nižaza Yooz yanapta cjequiča, jalla nii. ²¹ Nižaza ticz ora Jacobqui Yoozquin kuzziz cjen Josež maatinacžquiz mazinchiča, Yoozqui ninacžquiz zumanaca tjaaquiča, jalla nii. Nižaza Jacobqui atztan tjurt'izcu Yoozquin rispitchiča. ²² Nižaza Josequi Yoozquin kuzziz cjen ticz ora mazinchiča, Israel žoñinacui Egipto yokquiztan ulnaquiča, nii. Nižaza mantichiča, persun curpu tsjijnaca Egipto yokquiztan chjichajo.

²³ Nižaza Moisés maa ejpqui Yoozquin kuzziz cjen Moisés nastiquiztan čhjep jii chjoziča. Ninacui cherchiča, ancha c'achja nii wawa, jalla nii. Tuquiqui Egipto chawjc jiliričui mantichiča, tjapa Israel lucmajch wawa contaj cjila, nii. Pero Moisés maa ejpqui Yoozquin kuzziz cjen nii chawjc jiliriž mantita ana eksiča. Moisés wawa ana conchiča. ²⁴ Nekztan Faraón chawjc jilirž majtqui nii Moisés wawa uywassinča. Jalla nuž uywastiquiztan nii wawaqui pajkchiča. Jalla nekztan pajkžcu Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Faraonž maati cunta cjis anapan pecatča. ²⁵ Antiz Moisesqui Yooz illzta Israel žoñinacžtanpacha sufriz tantiichiča, uj paañi žoñinacžtan tsjii ratukaz cuntintu žejlz cjenpacha. ²⁶ Niiž kuzquiz tantiichiča, “Egipto cusasanacžtan cuntintu kamz cjenpacha, Cristužtajapapankaz sufrasača. Jalla nuž sufrichi kamchiž cjen ultimquiziqui juc'ant cusal cjeeča, ricachu kamzquiztan”. Jalla nuž cjan, Moisesqui Yooz compromitta zumanac kjutñi pinsatča. ²⁷ Nižaza Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Egipto yokquiztan ulanchiča, chawjc jilirž žawjta ortina ana ekskui. Niiž kuzquiz tantiita jaru tjurt'ichi žejlchiča, niž kuztan Yooz cherchiž cjen.

²⁸ Nižaza Moisesqui Yoozquin kuzziz cjen Yooz mantita jaru zapa kjuyquiz pascua wilana conz mantichiča. Nekztan nii wilan ljocžtan zapa kjuy zanzquiz sucarpayz mantichiča Israel žoñinacž primer maatinaca ana conta cjisjapa, ticzkatñi anjilžquiz. ²⁹ Nekztan Yoozquin kuzziz cjen Israel žoñinacui Mar Rojo cjita pajk kota kajkchiča, kjoñ yokažtakaz. Nekztan Egipto quintra žoñinacui nii kjoñiranpacha nii pajk kota zakaz kakatča. Jalla nuž taypiquiz kajkžcan tjapa nii Egiptonacui kjazquiz ticziča.

³⁰ Yoozquin kuzziz cjen Israel žoñinacui Jericó wajt muytata žejlñi pirkanaca pajlkatchiča, pakallak tjuñi muytata ojklajžcu. ³¹ Nižaza Yoozquin kuzziz cjen Rahabqui ana ticzinča parti Jericó wajtchiz žoñinacžquiztan. Naaui Israel wajtchiz awayt'iñinaca zuma risiwchinča. Jalla nižtiquiztan ana ticzinča. Tuquiqui putirii žoñitača. Nekztan Yoozquin kuz tjaachinča. Pero parti Jericó wajtchiz žoñinacui Yooz mantita ana cazziča, werar Yoozquin ana kuz tjaachiča.

³² Yoozquin kuzziz puntuquiztan iya quintunaca žejlča. Pero timpuž pjaltiča. Jalla nižtiquiztan ana chii atasacha Gedeónž puntu, Baracž puntu, Sansónž puntu, Jeftéz puntu, Davidž puntu, Samuelž puntu, nižaza profetanacž puntu. Jalla nii Yoozquin kuzziz žoñinacž quintunaca žejlča pero. ³³ Ninacui Yoozquin kuzziz cjen quintra žoñinaca atipchiča, nižaza zuma mantiñi cjissiča, nižaza Yooz compromitta taku

tanziča, nižaza ana wal leonanacž atanaca chawcžinchiča. ³⁴ Nižaza ana wal uj asñinaca tjessinchiča, nižaza atipchiča, ninaca ana pajk cuchillžtan conta cjisjapa. Nižaza ana azziz žoñinacaqui azziz cjissiča Yoozquin kuzziz cjen. Nižaza quira zalcan walja azziztača, jalla nižtiquiztan quintra žoñinaca tjiranchiča. ³⁵ Yoozquin kuzziz cjen Yoozqui yekjap maatakanacžtajapa ticzinaca jacatatskatchiča.

Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacazti sufriskattača. Pero ninacaqui ana Jesucristo nicchiča, sufrisquiztan liwriita cjisjapa. Antiz tirapan tjurt'ichiča, ticz cjenami. Jalla nuž ticziča, jacatatžcu juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. ³⁶ Yekjap žoñinacaqui Yoozquin kuzziz cjen iñartatača. Nižaza wjajttatača. Nižaza carinžtan moktatača. Nižaza carsilquiz chawctatača. ³⁷ Nižaza Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacaqui maztan čhajcžcu contatača. Nižaza yekjapanacaqui taypquiz pootžcu contatača. Yekjapanacaqui sufriskattatača, werar Yoozquiztan quejpskatajo. Pero nii criichi žoñinacaqui ana quejpsiča. Yekjapanacaqui Yoozquin kuzziz cjen cuchillžtan contača. Yekjapanacaqui Yoozquin kuzziz cjen uuzi zkizimi cabra zkizimi cujtžta ojklaychiča. Ana iya zquitchiztača. Nižaza Yoozquin kuzziz cjen yekjap žoñinacaqui t'akjiri kamcan awantichiča; yekjapanacaqui ancha sufrisnaca awantichiča; yekjapanacaqui chjoiritžtapan awantichiča. ³⁸ Ana criichi žoñinacaqui nii Yoozquin kuzziz žoñinacžtan ana kamz waquiziča. Ana criichi žoñinacaqui ana zumapanča. Nii Yoozquin kuzziz žoñinacazti ancha zumača. Jalla nuž cjenami tii muntuquiz sufrican awantichiča, ch'ekti yokaran ojklaycan, curunacaran ojklaycan, maz pjet ajkquiz kamcan, nižaza yok pjetquiz kamcan. ³⁹ Tjapa ninacaqui Yoozquin kuzzizpantača. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacž puntuquiztan ticlarchiča, “Ninacača wejtquin kuzzizqui” cjicanaqui. Jalla nuž cjenami, Yooziž compromitta taku ninacžtajapa ima cumplissiča. Yooz taku cumplitaqui ana tanziča. ⁴⁰ Učumnaca cjuñžcu, Yoozqui juc'ant zumanaca pinsichiča. Jalla nižtiquiztan ninacžtanami učumnacatanami chicapacha, nižaza tjapa Yoozquin kuzziz žoñinacaqui Yooz irata ancha zuma kamañchiz cjequiča.

12

YOOZ KAMAÑCHIZ CJEE

¹ Yoozquin kuzziz žoñinaca, jaziqui wacchi tuquita žoñinacaqui učumnacaquiz tjeeziča, Yoozquin kuzziz kamaña, jalla nii. Ninacaqui učumnaca muytatažtakazza. Ninacž zuma kamaña cjuñžla. Jalla nekžtan tjapa anawalinaca paaz jaytila nižaza kuzquiz tjapa anawali pinsiskatñinaca ecla. Nekžtan Yooziž tjaata kamañquiz tjurt'iñi pasinziz kuztan kamla. ² Nižaza učumqui Jesucristuž kamaña cjuñžla. Niiž cjen učumqui Yoozquin kuz tjaachinčhumča. Nižaza niiqui učumnacaquiz juc'ant Yoozquin kuzziz cjiskataquiča, ancha zuma Yooz kamañchizkaz cjisjapa. Jesucristuqui cruzquiz ticžcan sufrichiča. Cruzquiz ticžqui azzucatača. Pero Jesucristuqui ana turwayziča nii ticžjapa. Jalla nižtiquiztan arajpachquin Yooz žew latuquiz julzi žejlča, cuntintu. Jalla nuž cuntintu žejlz zizcu, nii sufriznaca awantichiča.

³ Jesusaž kamta cjuñžna. Niiqui ujchiz žoñinacž kjarquiz ancha sufrichiča. Jalla nii Jesusaž kamta cjuñžcu Yooz kamañchiz kamcan anapan ocha, tjup kuzziz cjee. ⁴ Ančhucqui imaziž contača ujchiz žoñinacž ančhucaquiz walja sufriskatanami. ⁵ Yoozqui ančhucaquiz chiižinchiča, niiž maatinacažtakaz. Jalla nii ewjt'iñi chiižinta ana tjažzna. Yooz takuqui tuž ančhucaquiz chiižinča:

“Wejt maati, Yooz Jiliriž ewjt'iñi chiižinta ana chjaya. Nižaza niižquiz casticta cjenami ana llajlla kuzziz cjee. ⁶ Yooz Jiliriqi niiž k'aayi maatinaca ewjt'iča; nižaza persun maatinaca azquichñi casticu tjaaža, wila zuma cjičiyajo”.

⁷ Jalla nižtiquiztan ančhucqui pasinziz kuztan Yooz azquichñi casticu awanta. Yooz Ejpqui ančhucaquiz irpiča. Tjapa ejpnacaqui persun maatinacapanž ewjt'iča. ¿Tsjii ana nižta ewjt'iñi ejp želasajo? Anaž cjesača. ⁸ Jaknužt Yoozqui tjapa niiž maatinaca ewjt'ičhaja, jalla nižta Yoozqui ančhuc ewjt'izakazza. Ančhucqui ana ewjt'ita cjitasaž niiqui, ana lijitum Yooz maatinaca cjitasača. Ančhucqui pamparan maatinacažtakaz

cjitasácha. Ana ultim Yooz famillchiz žoñinaca cjitasácha. ⁹ Ančhuc cjuñzna, ocjala cjicanaqui učhum persun maa ejpqui ewjt'iničácha. Nižaza ninacžquiz rispitchinčhumtača. Jalla nižtiquiztan žoñi paañi Yooz Epiž ewjt'itaqui juc'anti catokz waquizičha, zuma kamañchiz kamzjapa. ¹⁰ Učhum persun maa ejpqui tsjii timpujapakaz učhumnacaquiz ewjt'ichičha, ninacaž tantiitacama. Yooz Ejpzti učhumnacaltajapa ewjt'iničha, učhum tsjan zuma kamañchiz cjsjapa, niiž irata ancha zuma cjsjapa. ¹¹ Azquichñi casticunacquiztan učhumqui sufričhumčha. Casticz ora llaquita kuzzizčhumčha. Pero jakziltat castictiquiztan tsjan zuma kamañchiz cjissizlaja, jalla niiqui ultim cuntintu cjisnaquičha. Nižaza zuma kuzziz Yooz kuzcama kamaquičha.

YOOZQUIN TJAPA KUZ CJISPANČHA

¹² Jalla nižtiquiztan ančhucqui wilta azi tanzna, zuma kamzjapa. Kjaranacami owanacami otchižtakazza. Tjup kuzziz cjee, zuma kamzjapa. ¹³ Yooz jiczquiz zuma ojklaya. Jalla nekztan anazuma ojklayñi žoñinaca zuma kamañquiz irpita cjesačha. Ančhucadž zuma kamtiquiztan ninacaqui zuma kamañchiz cjisnaquičha.

¹⁴ Nižaza tjapa žoñinacžtan zumapanž kamzjapa tjapa kuz tjaa. Nižaza Yooz irata ancha zuma kamañchiz kamzjapa tjapa kuz tjaa. Ana zuma kamañchiz cjequizñi niiqui anaž Yooz Jiliržtan kamasácha. ¹⁵ Yoozqui ančhucacuin yanapz pecčha. Nii zuma yanapta ana chjaya. Yoozquiztan anapan zaraka. Ana wal jar muntižtakaz ana cjee. Jalla nuž ana wal muntižtakaz cjequizñi niiqui, ančhucacatami parti jilanacžtami ana wali kamañchiz cjesačha. ¹⁶ Nižaza nii ana zuma kamañchiz Esaúžtakaz ana nižta cjee. Esaúqui adulteriuquiz ojklaychičha, nižaza Yooz kamaña ana importaychičha. Esaúqui jilir majch irinsiztan tsjii lujlz čhjeržtan campiichičha. ¹⁷ Nekztan wiruñ Esauqui ejpžquiztan jilir majch irinsa tanz pecatčha. Niiž ejpqui Jacobžquiz tjaachitaž cjen Esaúžquiz ana tjaas atchičha. Niiž irinsa tjaatapančha. Wiruñ Esaúqui ancha kaacanami, ana jaknužumi irinsa tanzñi atchičha.

¹⁸ Ančhucqui Yoozquin macjatžquichinčhucčha. Ančhucqui anačha Israel žoñinacážtakaz Sinaí curquin macjatžquichinčhucqui. Nii curquiz žoñinacaqui ojklayčha, nižaza lanža. Pero Yoozquin ana lanžni atasácha. Tuqui timpuqui Israel žoñinacadž Sinaí curquin macjatan nii curuqui ujznatčha, nižaza tsokchi tsjiržtan weeztatačha. Nižaza jorjorñimi lliwjlilwñimi želatčha. ¹⁹ Nekz žejlcan trompet jora nonzičha. Nižaza Yooz jora nonzičha, ninacžquin paljayžquiñi. Nii jora nonžni žoñinacaqui roct'ichičha, ana iya chiižcajo. ²⁰ Nii joraqui tuž mantichičha: “Jakziltat tii curquiz macjatžcačhaja, maztan čhajc jawi contaž cjequičha, už pajk cuchillžtan contaž cjequičha. Žoñinacami animalanacami nižta macjatžcaquiž niiqui, contaj cjila”. Jalla nuž chiižinžquitiquiztan Israel žoñinacaqui ancha tsucchičha, nižta mantanaqui ana iya awanti atchičha. Jalla nižtiquiztan roct'ichičha, ana iya chiižcajo. ²¹ Ancha ispantichucanacatačha nii chertanacaqui. Jalla nižtiquiztan Moisespachačha tuž cjichiqui: “Wejrqui anchal tsucučha, nižaza kjarkatučha”.

²² Pero ančhucqui Sinaí curquin ana macjatžquichinčhucčha. Ančhuczti arajpach žejtñi Yoozquin macjatchinčhucčha, niižquin kuz tjaachiž cjen. Jaziqui ančhucčha arajpach Jerusalén wajtchiz žoñinacaqui. Nižaza Sión cjita curquiz macjattažokazza. Nii Sión cjita curuqui cjičha, arajpach Jerusalén watja, jalla nii. Arajpach Yooz wajtquin warank waranka anjilanaca žejlčha, Yoozquin rispitzjapa ajczñi. ²³ Nižaza Yooz wajtquin anjilanacžtan chica Yooz wajtchiz žejlñinacaqui ajcža, Yooz wajtchiz žoñinacžtanpacha. Jalla nii žoñinacž tjuunacaqui arajpach listiquiz cjižrtácha. Nižaza ančhucqui Yooz Jiliržquizpacha macjatchinčhucčha. Nii Yoozza tjapa pjalñiqui. Nižaza ančhucatan zuma kamañchiz žoñinacž animunacžtan Yooz wajtchizza. Yoozqui ninacžquiz niiž irata ancha zuma kamañchizkaz cjiskatchičha. ²⁴ Nižaza ančhucqui Jesusižquin macjatchinčhucčha. Niičha ew acta ut'aychiž cjen žoñinacžta tjurt'iziñiqui. Žoñinacžtajapa ticzičha. Nižaza žoñinacž laycu niiž ljocžtan sucarpaytažokaz cjichičha animal ljocžtakaz. Jesusiž ljoc

tjawkchiž cjen, žoñinacaqui liwriita cjesača. Abelž ljocqui žoñinaca ana liwriyasača. Jalla nižtiquiztan Jesusiž ljocqui Abelž ljocquiztan tsjan cusača.

²⁵ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz chiita taku anaž nicaquiča, panž catokz waquiziča. Tuqui timpuqui Yoozqui Sinaí curquiztan Israel žoñinacžquiz chiichiča. Nekztan ninacaqui nii chiita taku ana juyzu paachiča. Jalla nižtiquiztan ninacaqui castictatača. Anziqui Yoozqui arajpachquiztan učumnacaquiz chiižinžquiča. Nii chiižinta ana juyzu paaquiz niiqui, panž castictaž cjequiča. Yoozquiztan anapan atipi atasacha. ²⁶ Tuqui timpuqui Yooz joraqui yokanaca chjekinskatchiča. Anziqui cjiča: “Tsjiižtan yokanacami arajpachami chjekinskatača”. ²⁷ “Tsjiižtan” cjicanaqui Yoozqui zizkatča, Yooz paata yokanacami arajpachanacami liwj kataquiča. Nekztan ana chjekinskatanaca, niikaz želaquiča. ²⁸ Yooz watjaqui ana tjatantaž cjesača, panž želaquiča. Učhumča nii wajtchiz žoñinacaqui. Nižaza učhumqui Yooztan chica mantaquiča. Jalla nižtiquiztan učhumqui Yoozquin gracias cjizpan waquiziča. Nižaza tjapa kuztan, nižaza humilde kuztan Yoozquinž zuma rispita, Yooz tsucchuca azi tjeežniž cjen, nii cjuñžcu. Jalla nuž rispitan Yoozqui cuntintu cjequiča. ²⁹ Cjuñžna. Učhum Yoozza tsjii anawalinaca ujžni ujztakazqui. Jalla niča anawali žoñinaca casticniiqui.

13

CHIIŽINTANACA

¹ Jilanaca, cullaquinaca, porapat tirapan zuma munaziñi kuzziz cjee. ² Nižaza tjonžni žoñinacžquiz zuma pan kjawžna. Jalla nuž kjawžcuqui yekjap žoñinacaqui anjilanacžquiz atintichiča, ana zizcu.

³ Carsilquiz chawcta jilanaca panž cjuñžna. Ančhuczakaz persun kuzquiz ninacaž chawctiquiztan sint'iz waquiziča. Nižaza sufriskatta jilanacžquiz cjuñžna. Ančhucqui curpuchiz cjicanaqui zakaz sufriskatta cjesača.

⁴ Tjapa ančhucqui lucutjiñi zalžcu, zuma lititumaž cjicjiya. Tjunatan zalžcu zuma lititumaž kama, ana yekja maatakžtan ojklayasača. Jakziltat adulteriuquiz ojklajčhaja, jalla nižquiz Yoozqui casticaquiča.

⁵ Ančhucqui anaž paazquin kuz tjaa. Žejlñi cusasanacžtan cuntintukaz cjee. Yoozqui tuž cjichiča: “Wejrqui ančhuc anal jaytača, nižaza anal ecača”. ⁶ Jalla nižtiquiztan učhumqui ana jiwjatcan chiyasača, tuž cjican:

“Yooz Jiliriča wejtquiz yanapniiqui. Žoñinacaž wejtquiz čhjulu paachi cjenami anal eksnasača”.

⁷ Ančhucqui icliz irpiñinaca cjuñžna. Ninacaqui ančhucquiz Yooz taku paljaychiča. Jaknužt ninacaqui tjurt'ichi kuzziz ticzičhaja, jalla nii cjuñžna. Ninacaž Yoozquin kuzziz kamta jalla niža irataž kama.

⁸ Jesucristuqui tuquitanpacha, anzimi, jaztanami tsjii kuzzizpanikazza, jalla niča ana kuz campiiñi. ⁹ Nižaza ančhucqui tjapaman tsjemata tjaajintanacžquiz anaž incallskata. Cjuñžna, Yoozqui ančhucquiz yanapaquiča, tjup kuzziz cjisjapa. Jalla niiqui tsjan yanapča, čhjeri lujlz cuzturumpiquiztanaqui. Jakziltat nii čhjeri lujlz cuzturumpinac jaru kamčhaja, jalla ninacžtaqui anaž yanapča juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa.

¹⁰ Učhumnacaltaqui anača animal wilana žejlča. Tsjemat wilana žejlča, Jesucristupacha. Tuquita timplu jilirinacaqui anapanča nii wilana lujlchuca. ¹¹ Tuquita lii jaruqui timplu chawjc jiliriqi conta wilan ljoc chjitchiča c'uchquin žejlñi Yooz kjuyquin, Yoozquin ofrenda tjaazjapa, ujnaca pertunta cjisjapa. Nii wilanž curpunacaqui wajt tjii pampiquin ujñitača. ¹² Jalla niža irata Jesusaqui wajt tjiiquin ticziča, niž persun ljoc cjen žoñinacžquiz Yooz ancha zuma kamañchiz cjiskatzjapa. ¹³ Ančhucqui ana wal kamaña eccu, Jesucristužquin macjatz waquiziča. Nekztan učhum listuž cjee, sufrizjapa. ¹⁴ Tii muntuquiz kamcan ana wiñaya tjurñi wajtchizčhumča. Pero učhumqui arajpach watjaž ojkjajapa ancha tjewža. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan Jesucristužquin sirwican učhumqui tirapan Yoozquin honora tjaaz waquiziča. Jalla nuž honora tjaacan

wilana cuntaž cjequiča. Jaziqui učumqui persun atžtan “Yoozqui honorchizkaj cjila”, cjican chiiz waquiziča. ¹⁶ Nižaza ančhucqui zuma paaznaca panž paa. Nižaza parti jilanacžtan ančuca želinchizquiztan jama tojna. Nekztan ančucaž zuma kamtiquiztan cuntintu cjequiča Yoozqui.

¹⁷ Ančhucqui icliz irpiñinaca cazpanča, nižaza ninacž jaru cjee. Ninacaqui ančhuc cuitiñiča. Nižaza nii icliz irpiñinacaqui, jaknužt criichi žoñinaca cuitiñižlaja, jalla nii Yooz yujcquin cuenta tjaastanča. Ančhuc zuma kaman, irpiñinacaqui cuntintuž ančhuc cuitaquiča, ana llaquizcu. Ančhucqui ančuca irpiñinacžquiz llaquiskataquiž niiqui, anapanž cusa cjesača ančhucaltajapaqui.

¹⁸ Wejtnacaltajapa Yoozquiztan mayizina. Wejrnacqui zuma kuztanpan kamuča. Jaziqui wejtnaca kuzquiz ana zinta uj cjuñuča. Čhjulu paacanami zuma lijituma kamz pecuča. ¹⁹ Nižaza wejtnacaltajapa mayizinalla, ančucaquin wilta apura tjonzjapa, ana iya atajta cjisjapa.

²⁰⁻²¹ Yoozza žoñinacž kuznaca walikaz cjiskatñiqui. Jalla niiqui učum Jesucristo Jiliriž ticziquiztan jacatatskatchiča. Jesucristuča učum chawjc Awatiriqui uuzanaca itzñižtakaz. Niiqui persun ljocžtan ew acta ut'aychiča wiñayjapa.

Jalla nižtiquiztan Yoozqui ančucaquiz zuma kamañchizpankaj cjiskatla, niiž kuzcama kamzjapa. Nižaza Jesucristuž cjen Yoozqui učum yanapla, zuma obranacami paazjapa, nižaza zuma kamzjapa. Ančucaž zuma kamtiquiztan Yoozqui cuntintu cjequiča. Jaziqui Jesucristuqui wiñayjapa honorchiz cjila. Jalla nužoj cjila. Amen.

²² Jilanaca, cullaquinaca, ančucaquiz rocuča, weriž chiižinta taku zuma kuztan nonznaquiča. Tsji kjaž takunaca tii cartiquiz cjiyrchinča. ²³ Učhum Timoteo jilaqui carsilquiztan liwriitača. Jalla nii ančucaquiz maz pecuča. Timoteoqui tekz waj tjonaquiž niiqui, nižtan wejttan ančucaquin cheržni okača.

²⁴ Tjapa icliz irpiñinacžquin tsaanžinalla. Nižaza tjapa Yoozquin criichi žoñinacžquiz tsaanžinalla. Nižaza Italiaquiztan tjoñi jilanacaqui ančucaquin tsaanžquiča.

²⁵ Yoozqui tjapa ančucaquiz zumapanj yanapt'ila. Jalla nužoj cjila. Amén.

LA CARTA DE SANTIAGO

¹ Wejrtča Santiaguqui. Wejrqui Yooz Ejpž, nižaza Jesucristo Jilirž mantitacama okiñ žoñtča. Ančhucqui Israel wajtchiz žoñinacaqui tjapa nacionquin wichanziča. Ančucaquin saludos apayžcuča tii cartiquiz.

PRUEBANACŽ PUNTU

² Yoozquin criichi jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz kaman tjpaman pruebanacaž žejlča. Čhjulorami tsjii prueba tjonaquiž niiqui, ancha cuntintuž cjee. ³ Yoozquin tirapan kuzziz cjen, čhjul pruebanacami atipaquiča. Nižaza Yoozquin juc'anti kuzziz cjisnaquiča. Nekztan juc'anti Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjisnaquiča. ⁴ Nižaza tirapan Yoozquin tjurt'aquiž niiqui, Yooz irata ancha zuma kamañchiz cjisnaquiča. Zuma lijitum žoñipan cjisnaquiča.

⁵ Pruebanacaž amquiz tjonaquiž niiqui, nekztan am kuz turwayznaquiž niiqui, Yoozquin juc'anti mayiza, Yooz jicz puntu zuma zizñi cjisjapami, nižaza nii pruebanaca atipzjapami. Yoozqui ancha zumača. Jakziltat mayizaja, jalla nii žoñžquiz Yoozqui zuma yanapasača. Niiž okzñi kuzziz cjen, ana ujžcu yanapasača, pruebanaca atipsjapa.

⁶ Yoozquin mayizican tjapa kuztan mayizizpanča. Ana paysnakñi kuzziz mayiziz waquiziča. Paysnakñi kuzziz cjesaž niiqui, tjamiž chjichta kjaz ljojkižtakaz cjesača, awizaqui Yoozquin kuzziz, awizasti ana Yoozquin kuzziz. ⁷⁻⁸ Nii payznakñi žoñiqui pizc kuzzizza. Jalla nižtiquiztan pizc kuzziz mayizan, ana nonžta cjesača. Yoozqui nii žoñžquiz ana yanapasača. Nižaza nii pizc kuzziz žoñiqui anaž pinziz waquiziča, “Yoozqui wejtquiz yanapaquiča”, cjicanaqui.

⁹ Jilanaca, cullaquinaca, yekjapa Yoozquin criichi žoñinaca porinacača. Nii žoñiqui Yoozquin criichiž cjen, Yooz maati cjissiča. Nižaza arajpachquin okaquiča, walikaz kamzjapa. Jalla nižtiquiztan cuutintupanž cjis waquiziča. ¹⁰ Jakzilta Yoozquin criichi žoñit ricachuquiztan porilla cjisnasaž niimi, cuntintupankaz cjis waquiziča. Nii žoñiqui tirapan Yooz maatiča. Tsjii pastuqui tsjii pacamakazza zuma pjajkjallchizqui. Nekztan niiž pjajkjallaqui k'alaž choočha. Pjajkjallažtakaz tsjii timpupankaz ricachu cjesača žoñiqui. ¹¹ Tjuñiž kjaki siyanaqui pastu pjajkjallanacaqui k'ala choočha. Nekztan nii pjajkjallanacaqui katča. Anaž iya c'ajča. Nižtazakaz ricach žoñinacaqui tsjii timpukaz ricu kamča. Ricachu kamcan tiripintit porinsnasača.

UJ PAAZ PUNTU, YOOZ PUNTU

¹² Čhjul prueba tjonanami Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižta tjurt'aquiž niiqui, cuntintuž cjequiča. Yoozqui nii zuma tjurt'iñi kuzziz žoñinacžquiz ancha zuma kamaña tjaača. Nuž Yoozqui compromitchičha nižtan munazican sirwiñi žoñinacžquin. ¹³ Jakziltat uj paaz pecčhaj niiqui, anapanž Yoozquin culpasača, “Yoozqui wejtquiz ujquin tjojtskatz pecča” cjicanaqui. Yoozqui ana jakzilta žoñimi ujquiz tjojts munča. Nižaza Yoozqui uj paazqui anapanž persuna pecča. ¹⁴ Žoñinacž persun kuzqui ana zuma uj paaz pecča. Nekztan uj paazquin ojkča. ¹⁵ Čhjulorami žoñinacaqui ana zuma kuzcama kamčhaj niiqui, ujquinpanž chjichtača. Nižaza jakziltami uj paañipan kamčhaj niiqui, wiñaya castictaž cjequiča.

¹⁶ Wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca, ana incalltaž cjee. ¹⁷ Yoozqui zumapanča, nižaza lijitumapanča čhjulquiztanami. Tjappacha zumanacaqui Yoozquiztanž tjonča, tjapa zumanacača tsewcta Yooz Epiž tjaataqui. Yoozqui tjuñimi jiižmi paachiča. Ninacž kjanaqui awisac zuma kjanča, awisac tsjirquiz weeztača. Yoozti anača nižta, zumapankazza. Anapan žoñi ujquin tjojtskatz pecča. ¹⁸ Yoozqui zuma kuztan učumnacaquiz niiž maati cjiskatchičha. Yooz werar taku criichiž cjen, učumnacaqui Yooz maatinaca cjissinčhumča. Jalla nižtiquiztan učumnacaqui parti criichi žoñinacž tuqui Yooz maatinaca cjissinčhumča. Jalla nužupanča Yooziž pinsitaqui.

YOOZ TAKUNACA CATOKZPANČHA

¹⁹ Wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Yooz taku nonzjapa listu cjee. Ančhuca kuzquiz čhjulu chiizmi tjonžaja, jalla nii chiizqui zumpacha tantiižcu, chiiz waquizičha. Tiizakaz cjiwčha, anačha orallac žawjzqui. ²⁰ Oralla žawjři žoñinacaqui parti žoñinacžquiz anaž yanapi atasachha Yooz kuzcama kamajo. ²¹ Jaziqui ančhuqui ana zuma kamañanacquiztan jayta. Ancha uj paaznaca žejlčha. Tjapa uj paaznacquiztan jayta. Nekztan humilde kuzziz Yooz tjaajinta taku zumpacha catoka. Nii Yooz takuqui ančhucž liwriyasačha.

²² Yooz takuqui anačha nonžneeka nonzqui, antiz catokspančha, ana persunpachquiz incallta cjeয়ো. ²³ Yooz taku nonžcu jakzilta žoñit nii Yooz tawkcama ana kamčhaja, jalla niičha ana zuma žoñiqui. Tižtaž nii žoñiqui. Nii žoñiqui ispiwjquiz persun yujc cheržcu, ²⁴ ojkčha. Nekztan nii cheržta yujc tjatža. Nižtaž nii Yooz taku nonžneeka nonžni žoñiqui. Yooz taku nonžcu, Yooz taku tjatža; ana nii Yooz tawkcama kamčha. ²⁵ Yekjap žoñinacazti tjapa kuz nonža Yooz zuma liwriiñi taku. Kuzquiz chjojčha. Nonžcu, ana tjatža, niicamaž kamčha. Jalla niž zuma kamtiquiztan Yoozqui nii žoñžquiz wintissa, tsjan walikaz kamajo.

²⁶ Jakzilta žoñit “Yooz tawkcama zuma kamiñ žoñtčha wejrqui” chiičhaj niiqui, niž atquiztan chiichiiz cuitazla. Anaž niž ata cuitasaquiž niiqui, persunpachaž incallčha. Inapankaz cjičha, “Yooz tawkcama zuma kamiñ žoñtčha wejrqui”. ²⁷ Jakzilta žoñit Yooz tawkcama zuma kamčhaj niiqui, t'akjir wajchallanacami žewallanacami yanapaquičha. Nižaza ujchiz žoñi irata anaž kamasachha. Jalla nii žoñičha Yooz tawkcama zumaž kamñiqui. Jalla nii žoñičha Yooz Ejpž yujcquiziqui ana ujchizqui.

2

JILANACŽQUIZ ANAČHA PJALI PJALI CJISQUI

¹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, Jesucristo Jiliričha ancha honorchiz Yoozqui. Ančhucqui nii Jesucristo Jiliržquiz kuzziz kamcan, tjapa jilanacžtan kuz chicata chjits pecsa. Anačha pjali pjali cjisqui. ² Jalla tuž nonžna. Ančhucaž ajcziž cjen pucultan žoñinacaqui tjonačhani. Tsjiiqui ricachučha, kor surtijanacchiz, nižaza ancha zuma zquitchiz. Tsjiizti porillačha, tsjel zquitchiz. ³ Nekztanaqui ančhucqui ricachukaz zuma atintačhani, “Tucquin julzna” cjican. Nii porill žoñžquizzti, “Nekzillakaz tsijtsna” cjičhan, už “Zana latullakaz julzna” cječhaj. ⁴ Nuž cjequiž niiqui, niwjctanaqui pjaliž cjiicjičha. Tjapa jilanacžtan ana chicata kuz chjitčha. Ana zuma kuzziz cjen, nižta cjiicjičha ančhucqui.

⁵ Nonžna, wejt k'ayi jilanaca, cullaquinaca. Tii muntuquiz Yoozqui pori žoñinaca illzičha, nižquin ancha kuzziz cjeয়ো. Nižaza Yoozqui tsjii taku tjaachičha, tuž cjican: “Wejtquin kuzziz žoñinacaqui wejttan chicaž kamaquičha. Nižaza jilirižtakaz wejttan chicaž mantaquičha”. Jalla nii taku tjaachičha, nižtan zuma munaziñi žoñinacžquiz. Jaziqui nii Yoozquin kuzziz pori žoñinacaqui nii tjaata taku tanznaquičha. ⁶ Ančhuczi pori žoñinaca ana rispitchha. Ricachukaz rispitchha. Pero ricachu žoñinacaqui ančhuc juc'anti langzkatčha. Nižaza jilirinacž yujcquiz ančhuc chjitčha, multanaca pacajo. ⁷ Nižaza ricachunacaqui Jesucristuž quintra ana zuma chiichiičha. Pero zuma Jesucristuž cjen učhumqui cristiano cjita tjuuchizčhumčha.

⁸ Jilanaca, cijrta zuma Yooz takuqui tuž cjičha: “Jaknužt persunpachquiz okzñamžlaja, jalla nižta okzñi kuzziz cjistančha žoñinacžquizimi, lijitum mazižtakaz”. Niicama kamcanaqui zuma kamsa. ⁹ Pero pjali cjiicjiiñinacazti uj paačha. Yooz tawk quintra paačha. Jalla nii kjanapacha zizkatčha Yooz takuqui. ¹⁰ Jakzilta žoñit tsjiillapan Yooz mantita ana cazzaj niiqui, ujchizpančha. Parti mantitanaca cazziž cjenami Yooz lii quintra paachičha. Jaziqui castictaž waquizičha. ¹¹ Yoozqui tuž mantičha: “Anačha adulterio paazqui”. Nižaza nii Yoozpacha mantičha: “Anačha žoñi conzqui”. Adulterio ana paachi cjenami, jakzilta žoñit žoñi cončhaj niiqui, uj paačha. Yooz lii quintraž paačha. ¹² Yooz takuqui Cristuž puntu zakaz chiičha. Cristučha učhum liwriiñiqui. Liwriita žoñinacaqui čhjulu paacanami chiicanami zuma munaziz waquizičha. Jakzilta žoñit ana

nuž kamčhaj niiqui, casticta cjequiča. ¹³ Nižaza jakziltat ana okzñi kuzziz kamchižlaj niiqui, casticta cjequiča. Yoozqui nižquiz ana zakaz okznaquiča. Pero jakziltat okzñi kuzziz kamchižlaj niiqui, juyzuquiz liwriita cjequiča, ana casticta cjequiča.

YOOZQUIN KUZZIZ KAMZ PUNTU

¹⁴ Wejt jilanaca, cullaquinaca, jakzilta žoñit ana zuma kamčhaja, niiqui inakaz chiiča, “Yoozquin kuzziztča wejrqui” cjican. Nuž ata alaja chiyan, ana liwriita cjesača. ¹⁵ Nonžna. Tsji jila cjicu už tsjaa cullaqui cjicu ana zquitchizlaja, nižaza ana čherchizlaja, jalla nižquiz yanapz waquiziča. ¹⁶ Nii t'akjir žoñi cheržcu tsjiuqui ančhucaquiztan cječhani, “Walika okalla amqui, am curpu anam č'uñuri naykataquiča; nižaza anam čhjeri esckataquiča” cjican. Pero ana čhjulumi nii t'akjir žoñžquiz yanapčhaj niiqui, ina chiita tawkžtankaz okža. Nii pori žoñiqui pachpa t'akjirikaz žejlča. ¹⁷ Pori žoñžquiz ana yanapčhaj niiqui, inapanikazza Yoozquin criitaqui. Nii ana yanapñi žoñiqui ana Yooz kamañchizqui. Inakaz pinsiča, “Yoozquin kuzziz žoñtča wejrqui” cjicanaqui.

¹⁸ Yekjap žoñinacaqui cječhani, “Tsjiča Yoozquin kuzzizqui. Tsjiizti zuma kamañanacchizqui”. Pero wejrqui cjiwča, ana zuma kamčhaj niiqui, ĵaknužt Yoozquin kuzzizqui tjeeznasajo? Anapanž tjeezñi atasacha. Zuma kamcan, Yoozquin kuzzizqui tjeeznasacha. ¹⁹ Zinta Yoozpankaz žejlča. Ančhucqui nii zinta Yoozquin criiča. Nii walikazza. Pero zajranacami “Zinta Yoozpankaz žejlča” jalla nuž zakaz zizza. Jalla nuž zizcu, Yooz casticz tjuñi eksñiča. Pero Yoozquin eksñi cjenami ana Yooz mantitacama kamz pecča nii zajranacaqui. ²⁰ Ana zuma kamcan, jakziltat “Yoozquin kuzziztča” cjican chiičhaja, jalla niiqui inakaz nižta chiiča. Zumzuča niiqui. Yoozquin kuzziz puntu zizñi cjisjapa, tuž nonžna. ²¹ Abraham, učum tuquita atchi ejpqui, Yooz mantitacama ojkčiča. Tsji noj Yoozqui Abrahamžquiz mantichiča tuž cjican: “Abraham, am zinta majch, Isaac cjita, wilanažtakaz jawkwaquiča”. Yoozqui nuž mantichiž cjenauqui, Abrahamqui niž kuzquiz nii mantita payitača. Pero niž majch Yoozquin wilana ljoktawk cjen, Yoozqui Abrahamžquiz atajčiča, nii zinta majch ana conajo. Jalla nuž Yooz mantitacama kamtiqiztan, Abrahamqui Yooz yujcquiziqui ana ujchiz nižaza zuma cjissiča. ²² Abrahamqui Yoozquin kuzziz cjen, Yooz mantitacama zuma kamčiča. Nižaza zuma kamchiž cjen Abrahamqui tjeeziča, Yoozquin kuzzizpanča, nii. Nekztan Yooz mantita cazziž cjen, juc'anti Yoozquin kuzziz cjissiča. ²³ Cjijrta Yooz takuqui tuž cjiča: “Yoozquin kuzzizpanča Abrahamqui. Nekztan Yooz yujcquiziqui Abraham ana ujchiz nižaza zuma cjissiča”. Abrahamž kamtiqiztan učumqui zizza, nii Yooz takuča zuma razunaqui. Nižaza Abrahamqui “Yooz amigo” cjita tjuuchiztača.

²⁴ Jaziqui ančhucqui zizza, zuma kamcan, Yooz yujcquiziqui ana ujchiz cjesača, nii. Ana zuma kamcan, ata alajakaz chiiča, “Yoozquin kuzziztča” cjicanaqui. Juñta kuzllakaz criyanaqui Yooz yujcquiziqui tira ujchizpanikaz žejlča. ²⁵ Nii puntuquiztan tsjiillazakaz cjiwča. Naa Rahab cjiti putirii maatakž puntuquiztan cjuñzna. Naaža wajtquiziqui pucultan Israel žoñinacaqui cuchanžquitatača awayt'izjapa. Naa žonqui nii pucultan Yooz partir žoñinaca zuma atintichiñča. Nekztan ana conta cjeajajo nii žoñinaca yekja jiczquin cuchanchiñča. Atipasñi yanapchiñča. Jalla nižtiqiztan Yooz yujcquiziqui ana ujchiz cjissinča, nižaza zuma kuzziz, naaž zuma kamchiž cjen. ²⁶ Tsjiillazakaz cjiwča. Tsji žoñiqui ticžcu, animu ojkča, janchi inakazza. Nižtapachaž tsji ana zuma kamñi žoñiqui ticzižtakaz žejlča. Ana žejtz wirchizza. Inakaz chiiča, “Yoozquin kuzziztča” cjicanaqui.

3

ATŽTAN CHIIZ PUNTU

¹ Wejt jilanaca, wacchi žoñinaca anaž tjaajiñi cjis waquiziča. Tjaajiñi žoñinacaqui Yoozquiz cuenta tjaastanča. Nekztan ana zuma tjaajinchižlaja, niiqui yekja žoñžquiztan juc'anti castictaž cjequiča. Nii zizzinčhucča ančhucqui. ² Tjapa žoñinacaqui ujnaca paača. Jakzilta žoñit persun chiitiquiztan ana ujchizlaja, jalla nii žoñiča ancha zumapanqui. Persun chiiz zumpacha ewjasaquiz niiqui, jalla nekztan tjapa niž

curpuzakaz ewjasñi atasacha, ana uj paazjapa. ³ Nonžna. Tsjii frenžtan cawalluqui irpita cjesacha, yawchi žoñž pecta jaruqui. ⁴ Nižtazakaz žoñinacaqui tsjii kolta tuñžtan pajk warcumi chjitsa, pjursanti tjamiž cjenami. Tsjii warcu joojooñi žoñimi jakzi pecanami tuñžtan nii warcu chjichasacha. Kjažta kolta tuñžtanami pajk warcumi joojowasacha. ⁵ Nižtazakaz tsjii kolta ujmi wacchi muntinaca tjaaznasacha. Nižtazakaz učum chiiñi atami kjažta koltalla cjenami, niž čhiitiquiztan ancha mantiz atasacha. ⁶ Tsjii uj peekztažtakazza tii ataqi. Tii ataqi čhjul anawalinacami chiyasacha. Tii ataž cjen persunpacha ana zuma kamča. Nižaza tii ataž cjen yekja žoñinacžquiz ana zuma kamkatča. Tii atazakaz ajriž jaruqui chiiča. ⁷ Tjapa animalanacami nižaza tjapa wežlanacami žoñž mantuquizpanikaz cjesacha. ⁸ Antiz anaž jec žoñimi persun chiiñi ata manti atasacha. Tii ana wal ataqi anaž jaknuž mantichuca. Tii ataqi ana wali chiiz pecñipanča. Tsjii wininožtakazza tii učum ataqi. ⁹ Učumqui tii atžtan chiican Yooz Ejpž tjuu aynakiñčumpanča. Yooz Ejpqui žoñi paachiča niž irata kuzziz. Nižaza tii atžtanpacha chiican Yooziž paata žoñinaca laykiñizakazza. ¹⁰ Tii atača zuma ana zuma chiiñiqui. Jilanaca, cullaquinaca, jalla nižta chiichiizqui anawalipanča. ¹¹ Tsjii zuma wijiñquiztan zuma kjaztan nižaza chjonanchi kjaztan anaž lewasacha. Anapanž tsjii wijiñquiz pizc punta kjaz želasacha. ¹² Nižtazakaz tsjii tujquin mazk'a kjaztan nižaza ch'uyi kjaztan, jalla nii pizc punta kjaz ana želasacha. Nižtazakaz tsjii muntiquiz tsjii punta frutapankaz pookñiča. Pizc punta fruta anaž pookasacha. Nižaza tsjii ch'uyi tuquiztan mazk'a kjaz ana cooznasacha.

¿JECT YOOZ TAWK JARU KAMÑI ŽOÑI?

¹³ Jaziqui jakziltat Yooz taku zuma zizzaj niiqui, zumaž kamspanča. Nii zizñi žoñiqui humilde kuzziz zuma kamaña tjeez waquiziča. ¹⁴ Jakzilta žoñit anawal iñiziñi kuz tjeezaja, nižaza persunpacha tucquin cjis pecñi kuz tjeezaja, jalla niiqui mit kuzzizpanča. Nižaza nii ana zum žoñiqui “Yooz taku zizintča” cjicanami, Yooz tawk jaru ana kamča. ¹⁵ Nii žoñž kamañiqui anača Yoozquiztanaqui. Antiz žoñžquiztanpankazza. Žoñž kuzquiz pinsitanac jaruča nii kamañiqui. Zajražquiztan tjonča. ¹⁶ Jakzilta žoñit anawal iñiziñi kuzzizlaja, nižaza tucquin cjis pecñi kuzzizlaja, jalla nii žoñiž cjen ch'aasnacami nižaza tjapaman ana wali kamznacami žejlča. Nižaza jakzilta žoñit Yooz Epiž kamañchizlaja, jalla niiqui zumapankaz kamča. ¹⁷ Nižaza niiqui pasinziz kuzziz cjen, žoñinacžtan zuma kamča. Nižaza parti žoñž razunanaca nonža. Nižaza nii zuma kamañchiz žoñiča okzñi kuzzizqui. Jalla nii žoñiqui zuma kamañanac jarupanž kamča. Nii žoñiqui ana pjali cjiicjiñi kuzzizza. Antiz zuma kuzzizza. ¹⁸ Jakzilta žoñit pasinziz kuzziz žoñinacžtan kamčhaja, jalla niiqui zuma kamča, nižaza parti žoñinacžquiz zuma kami yanapča.

4

MAYIZIZ PUNTU

¹ ¿Jequiž cjen chjaawjkatas žejljo? ¿Jequiž cjen ch'aas žejljo? Ančhuc ana zuma kuzziz cjen žejlča niiqui. Ančuca ana zuma pecñi kuzqui mantiz pecča. ² Ančucaž pectanaca ana žejlča. Nekztan ančhucqui kichassa, žoñi conañcama. Nižaza yekja žoñž cusasa zmassa. Nii zmasta cusasa ana cunsiqui atžcu, nekztan chjaawjkatassa, nižaza kichassa. Ančucaž pectanaca cunsiczjapaqui, Yoozquiztan ana mayiziñčučča. Jalla nižtiquiztan ančucaž pectanaca ana žejlča ančhucalta. ³ Nižaza ana zuma mayizan, ančucaž mayizitaqui ana nonžtača. ¿Kjaziquiztan ana nonžtajo? Ančhucqui ana zuma kuzquiztan mayizichinčučča. Persun kuzcamakaz kamzjapa mayizichinčučča. Nekztanaqui anapan nonžtatača. ⁴ Yoozquiztan quejpsñi kuzziz jilanaca. Ana nižta cjee. Ujchiz žoñž kamañquiz kuzzizlaj niiqui, Yooz quintrača ančhucqui. ¿Nii ana ziz ančhucjo? Jakzilta žoñit ujchiz žoñž kamañquiz kuzzizlaj niiqui, Yooz quintraž cjisiča nii žoñiqui. ⁵ Anaž inapampa tuquita Yooz cijirta takuqui tuž cjiča, “Yooz Ejpqui uchum kuzquiz niž Espiritu Santo cuchanžquichiča. Nii Yooz

Espíritu Santuqui ancha pecĉha, uchumqui Yoozquin alaja kuzziz cjisjapa, jalla nii".
⁶ Anchucaž Yoozquin juc'anti kuzziz cjisjapa, Yoozqui juc'anti yanapasaĉha. Nižaza Yooz takuqui cjiĉha, "Yoozqui humilde kuzziz žoňžquiz yanapņipanĉha. Pero mita kuzziz žoňž quintrapanĉha Yoozqui".
⁷ Jaziqui Yoozquin kuzziz cjee. Niiž mantuquiz cjee. Zajraž anĉhuc ujquiz tjojtscatz pecanami, Yoozquin tjurt'ichi kuzziz cjee. Nekztanaqui anĉhucaquiztanaqui zarakaquiĉha nii zajraqui.
⁸ Yoozquin maĉjata. Nižaza Yoozqui anĉhucaquiz maĉjatžcaquiĉha. Uj paaņinaca, anchucqui uj paaz eca. Pizc kuzziznaca, Yoozquin tjapa kuzziz cjee.
⁹ Nižaza uj paažcuqui, llaquita cjee. Kaacan anĉhucaž paata uj paja. Uj paažcuqui, anaĉha chipsqui. Juc'ant llaquizizza. Anaĉha cuntintu cjisqui.
¹⁰ Yooz Jilirž yujcquiziqui humilde kuzziz cjee. Nekztan Yoozqui anĉhucaquiz honorchiz cjiskataquiĉha.

ANAĀHA JILANACŽ QUINTRA CHIICHIIZQUI

¹¹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjiižquinami tsjaaquinami anaĉha quintra chiizqui. Nižaza anaĉha quintra chuchqui. Jakziltat jilanacž quintra chiyaĉhaja, už cullaquinacž quintra chiyaĉhaja, jalla niiqui Yooz mantita jaru ana kamĉha. Yooz mantitaqui tuž cjiĉha, "Porapat zuma munazizza". Nii mantitacama ana kamaquiž niiqui, nii mantitaqui ana waližtakaz nayaquiĉha. Nižaza nii Yooz mantita anal pecuĉha cjiĉha.
¹² Tsjiipankazza ultim mantiņi taku tjaachiqui. Yoozza niiqui. Jalla niizakazza ultim juezqui. Jaziqui nii Yoozqui žoņinaca arajpachquin ĉjichasaĉha. Nižaza infiernuquin ĉjatkatasāĉha. Jaziqui anchuczti anaž jecmi arajpachquinami infiernuquinami ojkkatasāĉha. Jaziqui anĉhuca jilanaca anaĉha pjalz peczqui.

TII MUNTUQUIZ ŽOŃŽ ŽETI PUNTU

¹³ Tsjiilla cjesaĉha. Nonžna. Yekjap žoņinacaqui anchucaquiztan ancha ĉhawjcwā antiņiĉha, tuž cjican: "Tonji jakat watja okaĉha. Nii watja irantižcu, cusasa campiyan, paaz cancan zumal kamaĉha tsjii wata intiru". Nuž cjiņiĉha.
¹⁴ Nižta chiižcumi, anapanž zizza nii žoņiqui, jaknužt kamaĉhaja, ĉhjulut wataĉhaja, jalla nii. Yoozpankazza tjappacha mantiņiqui. Ćĉhjulu iratat anĉhuca žejtz? Kuyižtakazza žejtzqui. Tsjii kuyiqui jecžcu tsjii upacamapankaz tjenĉha. Nekztanž katĉha. Nižtapachazakazza žoņiqui. Tsjii upacamapankaz tii yokquiz žejtĉha.
¹⁵ Jaziqui tuž chiiz waquiziž, "Yooz munanaqui, žetaĉha. Nekztan Yooz munanaqui langznaĉha, nižaza ĉhjulumi paaĉha, nižaza ojklayaĉha". Jalla nuž chiiz waquiziĉha.
¹⁶ Antiz yekjapaqui anĉhucaquiztan ĉhawjcwā antiņi kuzziz chiiĉha, ana tjapa ĉhjulumi zizcu. Jalla nižta mit kuzquiztan chiizqui ana walipanĉha.
¹⁷ Jakziltat Yooz kuz zizzaj niiqui, Yooz kuzcama kamz waquiziĉha. Ana nii Yooz kuzcama kamĉhaj niiqui, uj paaĉha.

5

RICACHU ŽONINACŽ PUNTU

¹ Ricachunaca, nonžna. Anĉhucaquiz ana walinacaž tjonaquiĉha. Nii zizcu, kjawcan kaacan žejlz waquiziĉha.
² Anĉhuca cusasanacaž mokaquiĉha. Anĉhuca zuma zquiti-naca kjuriž lujltaž cjequiĉha.
³ Anĉhuca juntjapta korinacami paaznacami inapankaz cjequiĉha. Anĉhucqui anĉhuca wacchi paaznaca ana gastichinĉhucĉha, zuma kamtanaca paazjapa. Jaziqui anĉhuca ana okzņi kuzziz cjen casticta cjequiĉha. Nižta cjenami anĉhucqui tira juc'anti paaznaca juntjapĉha.
⁴ Anĉhuc ricachu patrunanacaqui anĉhuca piyunanaca juc'anti langskatchinĉhucĉha. Anĉhuca pastunaca zkalanaca ajzkatchinĉhucĉha, "Cusa pacaž" cjican. Ultimquiziqui koloculla pacchinĉhucĉha. Nii incallta piyunanacaqui anĉhuca quintra quijchiĉha. Yoozpachaĉha nii piyunanacž quijta nonziqui. Jalla Yoozza walja azzizqui.
⁵ Anĉhuc ricachu patrunanacaqui, tii muntuquiz ancha cusasanacchiz kamiņĉhucĉha. Ćĉhjuluž pectanacami žejlĉha anĉhucaltaqui. Jaziqui tsjii ĉjew animalažtakaz cjissinĉhucĉha. Žoņiqui ĉjew animala illza conzjapa. Nižtapacha Yoozqui anĉhuc illziĉha casticta cjisjapaqui.
⁶ Anĉhucqui ricachu patrunanaca, ana

ujchiz žoñinaca kuzinpan casticchinčhucča, conañcama. Nii žoñinacazti anatača ančhuca quintraqui.

PASINZIZ KUZIZ PUNTU

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, učhum pajk arajpach Jiliriž tjonzcama pasinziz kuzziz cjee. Zkal puntuquiztan cjuñzna. Tsjii zkala čhjacchi žoñiqui chijñi tjonz tjewža, primer chijñi, taypi chijñi. Pasinzižtan tjewža, ima zkala ajz timpu irantižcan. ⁸ Nižtazakaz ančhucqui pasinziz kuzziz cjee. Arajpach Jiliriž tjonz tjuñiqui wajillača. Nekztan ana walínacquiztan liwriita cjequiča. Nii cjuñžcan, Yoozquin tira tjurt'ila. ⁹ Jilanaca, cullaquinaca, porapat anaž chuchasaquiča. Jakzilta žoñit chuchačhaj niiqui, Yooziž azquichtaž cjequiča. Nii azquichñi Yoozqui wajillaž tjonaquiča. ¹⁰ Jilanaca, tuquita Yooztajapa chiiñi žoñinacaž puntu cjuñzna. Kjažta sufriz cjenami, Yoozquin tjurt'ichiča pasinziz kuztan. Nižtapacha cjee. ¹¹ Učhumqui tuž cjiñčhumča, sufriz cjenami, “Yoozquin tjurt'ichi žoñinaca cuntintuž cjequiča”. Tuquiqui Job cjita jila želatča. Niiž quintu zizza učhumqui. Jobqui pasinziz kuztan sufrichiča. Nižaza Yoozquin tirapan tjurt'ichiča. Jalla nii sufriz wattan, Yoozqui niiž zuma pinsita cumplichičha nii Job cjita žoñžtajapa. Nižtapankazza Yoozqui žoñinacžquiziqui, ancha okzñi kuzzizpanča.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, tiiča chekanaqui. Anača inapampa Yooz tjuuqui chiichiizqui. Anapanča “Juro por Dios” cjican, chiichiizqui. “Iyaw” cjižcuqui, cumplispanča. “Anača” cjižcuqui, anača cjispanča. Werar chiizpanča, ana Yooziž casticta cjisjapa.

¹³ Jakžiltat sufrachaja, jalla niiqui Yoozquin mayiziz waquiziča. Nižaza cuntintu kamñi žoñimi Yooz wirsu itz waquizizča. ¹⁴ Nižaza tsjii laa žoñi želan icliz jilirinaca kjawz waquiziča. Nii jilirinacaqui asiitižtan kullcan, Jesucristo Jiliržquiz mayizaquiča, laa žoñi žetajo. ¹⁵ Yoozquin tjapa kuztan mayizaquiž niiqui, nii laa žoñi čhjetnaquiča. Jesucristo Jiliriqui nii laa žoñi žaazkataquiča. Nižaza nii laa žoñiqui ujchiz želaquiž niiqui, pertuntaž cjequiča. ¹⁶ Jakžiltat žoñž quintra uj paačhaja, jalla niiqui nii uj maztanča, “Am quintra tii uj paachinpančha” cjican. Nekztan Yoozquin porapat mayizaquiča. Nekztan ančhucqui čhjetintaž cjequiča. Yoozqui tsjii zuma žoñiž tjapa kuztan mayizitaqui nonža. Jalla nekztan Yoozqui tjaaquiča nii mayizitacama. ¹⁷ Cjuñzna, Elías cjita jilž puntu. Učhum iratača nii jilaqui, žoñikazza. Pero Yoozquin tjapa kuztan mayizichiča, ana chijnajo. Nekztan čhjep wata chicatchiž ana chijinchiča. ¹⁸ Wiruñaquei Elías cjita jilaqui wilta mayizichiča, chijñi apayžcajo. Nekztan Yoozqui chijñi apayžquichiča. Chijnan, zalanacaqui wilta pookchiča.

¹⁹ Jilanaca, cullaquinaca, tsjii žoñiqui Yooz jiczquiztan zarakachani. Nekztan Yooz jiczquiztan zarakchi žoñžquiz tuž paljayz waquiziča, “Ana zarakalla. Yooz jiczquiz cut'iscalla” cjican. ²⁰ Nekztan nii zarakchi žoñiqui niiž uj paaznaca ecaquiž niiqui, nižaza Yooz jiczquiz wilta quejpžcaquiž niiqui, jalla niiž wacchi ujnacquiztan pertuntaž cjequiča. Infiernuquin ana okaquiča nii žoñiqui. Jalla nii zizza ančhucqui.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN PEDRO

¹ Wejrtča Pedrutqui, Jesucristuž uchta apostoltqui. Jalla nižtiquiztan ančhucaquin tii cartal cjiřžcuča. Ančhucqui persun wajtquiztan wichanzinčhucča wacchi yekja provincianac kjutni, Ponto, Galacia, Capadocia, Asia, Bitinia, jalla nii provincianacquin ojkcchinčhucča. Jakziqunt ojktčhaja, jalla nicju kamča; ana persun wajtquiz kamča ančhucqui. ² Yooz Ejpqui ančhuc illziča, niiž partiquiz cjisjapa. Niiž tuquita pinsita jaru ančhuc illziča. Nižaza Espiritu Santuqui ančhucaquiz zuma kamañchiz cjiskatchiča, ančhuc Jesucristuž kuzcama kamajo. Jesucristuž ticziž cjen ančuca ujnacaqui per-tuntača. Jaziqui ančhucča Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Yoozqui ančucaquiz zumaj yanapt'ila, nizaza ančucaquiz walikaj kamkatla.

EW KAMAÑCHIZ PUNTU

³ Učhum Jesucristo Jilirž Yooz Ejpqui honorchizkaj cjila. Yooz Ejpqui zuma okzni kuzziz cjen učumnacaquiz ew kamaña tjaachiča. Jesucristuž ticžcu jacatattiquiztan Yoozqui učumnacaquiz ew kamaña tjaachiča. Ew kamañchiz cjican učumqui tjewža arajpachquin Yooztan chica kamzjapa. ⁴ Nižaza ew kamañchiz cjican učumqui Yooz tjaata irinsa tanznaquiča arajpachquin. Učhum irinsača arajpachquin Yooztan kamzqui. Anaž čhjul anawalinacami nekz želasächa. Nii Yooz irinsaqui učumnacaltajapa chjojtächa. Jalla nižtiquiztan nii irinsaqui anaž jecmi akasača. Tsji ew zquitiqui manchita cjesächa. Nižaza tsji c'achja pjajkjallaqui choočha. Ančuca arajpachquin chjojtä irinsaqui ana nižta cjesächa. ⁵ Arajpachquin ančhucaltajapa tsji ancha zuma kamzqui tjacžtača. Jesucristuž tjonz tjuñquiziqui nii zuma kamzqui tjeežta nižaza tjaata cjequiča. Pero anziqiu tii muntuquiz želan, nižaza ančhuc Yoozquin kuzziz cjen, Yoozqui niiž aztan ančhuc cuitaquiča.

⁶ Jalla niztiquiztan ančhucqui zuma cuntintu kuzzizčhucča. Pero tii anzta timpuquiz ančhucaltäqui anawalinacäž tjonchiž cjen llaquisäquiča. Tii muntuquiz želan ančhucqui pruebanaca watča. Nuž cjenami Yooz Ejpča ančhuc cuitiñiqui, nižaza liwriñiqui. Jaziqui cuntintuž cjee. ⁷ Ančuca kuzqui pruebanacžtan yanztača, ultimu Yoozquin kuzziz, ultimu ana Yoozquin kuzziz, jalla nii tjeežta cjisjapa. Jakziltat pruebanacžquiztan sufranami tirapan Yoozquin tjurt'ichižlaja, jalla nižta kuzziz žoñiqui ancha valorchizza, c'achja kor paazquiztan cjen juc'anti. Čhjul c'achjanacami anaž tjurča, akzñipanikazza. Korimi ujquiz t'azinta cjenaqui, jiñipanikazza. Nekztan pjalzniča ana walinaca. Pero zuma pjälžta korimi ana tjurñipanikazza. Yoozquin kuzzizpan žoñinacaqui anača nižtažtakaz. Antiz tjurñipanikazza. Ančhucča Yoozquin lijitum kuzzizqui. Jalla nižtiquiztan Yooz Ejpqui ančhuc zuma risiwaquiča, nižaza honoraž tjaäquiča, Jesucristo wilta tjonz tjuñquiziqui.

⁸ Ančhucqui Jesucristužtan munaziča, kjažta ana cheržcumi. Nižaza ana cheržcumi niižquin kuzzizza. Jalla nižtiquiztan ančhucqui ancha cuntintuž chipža. Žoñž takunacžtan učhum cuntintu kuz puntuquiztan ana zuma intintaskati atasächa. Nižta cuntintu kuzqui Yoozpachäž chipskatča. ⁹ Ančhucqui Yoozquin kuzzizpanča. Jalla nižtiquiztan ancha zuma kamañchizza. Wiñaya Yooztan walikaz kamča.

¹⁰ Yoozqui niiž okzni kuzziz cjen ančucaquiz yanapča niižtan zuma kamajo. Učumnacaltajapača nii Yooziž yanaptaqui. Jalla nii Yooziž yanaptaqui mazinčiča tuquita profetanacaqui. Nii Yooztajapa chiiñi profetanacaqui Yooztan kamz puntu walja istutiichiča nii puntu iya iya zizjapa. Walja kuzquiz pinsichiča tsjan zuma intintajo. ¹¹ Cristuž Espiritu Santuqui profetanacž kuzquiz zizkatchiča, jalla tuž: Yooziž cuchanžquita Cristuqui sufraquiča; nižaza sufrizcu walja honorchiz cjequiča. Jalla nii puntunaca profetanacaqui zizkattatača. Pero tsjan kjana ziz pecatča, ¿čhjulatorat Cristo tjonaquejo, nižaza jaknužt niiž tjonz wataquejo? Jalla nii zizjapa ancha pinsatča.

¹² Espíritu Santuqui tuquita profetanacžquiz Yooz pinsitanaca zizkatchičha, učhumnacaquiz maznajo. Anatačha ninacžtajapakaz nii zizkattaqui, antiz učhumnacaltajapakaz. Jaziqui anzta timpuquizkaz nii tuquita mazintaqui kjanapacha kjanzt'ičha. Liwriiñi Yooz taku paljayñi žoñinacačha nii puntunaca kjanzt'iñinacaqui. Espíritu Santuqui arajpachquiztan cuchanžquitačha, kjanzt'iñi žoñinaca yanapzjapa. Jalla nii kjanzt'ita puntuquiztanaqui arajpachquin žejlñi anjilanacami juc'ant intintazñi pecčha.

¹³ Jalla nii puntunacquiztan chiižcu, jalla tuž ančhucaquin chiižinz pecučha. Zumpacha tantiya, zuma razunžtan. Ewjt'iñi kuzziz cjee. Tjapa kuztan tjewža, Yooz irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jalla nižta zuma kamaña ančhucaquiz tjaaquičha Yoozqui, Jesucristuž tjonz tjuñquiz. ¹⁴ Ančhucčha Yooz zuma cazñi maatinacaqui. Jaziqui zuma kamañchiz cjee. Ima Yooz maati cjican, tuquita ana wali paaz pecñi kuz jaru kamchinčhucčha. Yooz kamaña ana pajchinčhucčha. ¹⁵ Jaziqui, Yooz maati cjican, nižta ana wali pecñi kuz mantuquiz ana cjiskata. Anziqui čhjulu paacanami zuma kamañchizkaz cjee, jaknužt ančhuc kjawzñi Yoozqui zuma kamañchizpanžlaja, jalla nižta. ¹⁶ Yooz tawk liwruquiz Yooz Ejpqui tuž cjičha: “Wejrqui zuma kamañchizpankaztčha. Jalla nižtiquiztan ančhuczakaz zuma kamañchiz cjee”.

¹⁷ Ančhucqui, Yooz maatinaca cjican, mayizičha, “Wejt Ejpčha” cjican. Ančhucqui, niižquinkaz rispitan, tii muntu yokquiz zuma kamzpan waquizičha, arajpachquin ojkcama. Yooz Ejpqui ana illillžcu pjalznaquičha. Zapa mayniqui paatiquiztan jama pjalzta cjequičha. ¹⁸ Cjuñzna ančhucqui. Tuquiqui ančhucqui tuquita ejpnacaž tjaažinta kamañchiztačha. Inapankaz kamchinčhucčha. Jalla nii ana walñi kamañquiztan liwriitačha. Nii liwriiñiž puntuquiztanaqui tantiya. Anaž čhjul koržtanami, nižaza anaž paaztanami, nižaza anaž čhjul tucuziñi cusasanacžtanami pacžcu, liwriitacha ančhucqui. ¹⁹ Antiz Jesucristuž ancha walurchiz ljocžtan liwriitačha. Jesucristuqui conta cjissičha, walipunt uuza wilanažtakaz, zuma llumpaka. Jalla nižta zuma ljocžtan ančhucqui liwriitačha. ²⁰ Ima tii muntu paacan Yoozqui Jesucristo utchičha, tii muntuquiz žejlñi žoñinaca liwriizjapa. Anzta timpuquizkaz Jesucristuqui tjonchičha; ančhucaltajapa žoñi tucchičha. ²¹ Jesucristuž cjen ančhucqui Yoozquin kuzziz žejlčha. Yoozqui Jesucristo ticziquiztan jacatatskatchičha; nekztan zuma honorchiz cjiskatchičha, ančhuc niižquin kuzziz cjisjapa, nižaza arajpachquin kamz tjewzñi kuzziz cjisjapa.

²² Jaziqui ančhucqui lijítum Yooz tawkquiz cassinčhucčha Espíritu Santuž yanapchiž cjen. Jalla nuž Yooz tawkcama kamtiquiztan ančhuca kuznacaqui ana ujchiz cjissičha Yooz yujcquiz. Nižaza parti criichñinacžtan zuma munaziñi kuzziz cjissičha. Jalla nižtiquiztan tirapan porapat ancha tjapa kuztan zuma munaza. ²³ Ančhucqui užca nassi wawažtakaz ew kamañchizza. Ančhuca ew kamañaqui anačha ticzi ejpnacžquiztan. Antiz žejtñi Yooz Ejpžquiztančha, niiž taku catoktiquiztan. Yooz takučha ew kamañchiz cjiskatñi; nižaza Yooz takuqui wiñayjapa tjuraquičha. ²⁴ Jalla nii puntuquiztan Yooz takuqui tuž cjičha:

“Tjapa žoñinacaqui pastunacažtakazza. Tjapa žoñinacaž pajk obranacaqui pastunacž pajkjallažtakazza. Tsjii timpukaz tjurasáčha. Jaknužt pastunacaqui tsjii timpukaz žejlčhaja, jalla nižta tsjii kjaž watanacakaz žoñinacaqui kamčha; nekztan ticža. Nižaza pastunacž pajkjallanacaqui ratulla choočha, jalla nižta irataž žoñiž paata pajk obranacaqui anaž tjurasáčha. ²⁵ Pero Yooz Jilirž takuzti wiñayjapa tjuraquičha”.

Jalla nii Yooz takučha liwriiñi takuqui. Jalla nii liwriiñi taku ančhucaquiz paljaytatačha.

2

¹ Jalla nii taku catokžcu zuma kamañchizpan cjee. Tjapaman ana wali paaznaca eca. Nižaza pisc kuzziz cjicjijnaca eca. Nizaza ana incallz pecñi kuzziz cjee. Nižaza ana zmazñi kuzziz cjee. Nižaza anawali chiichiiznaca eca. ² Ančhucqui Yooz taku ancha pecz waquizičha, jaknužt tsjii užca nassi wawaqui piz itz pecčhaja, jalla nižta Yooz taku pecñi kuzziz cjis waquizičha. Nekztanaqui Yooz taku juc'anti zizñi zizñi kuzziz

cjen, juc'ant zuma kamañchiz cjisnaquiča. ³ Jesucristo Jiliriqui zumapanča. Jalla nii naazinčucča. Jaziqui Yooz taku juc'ant juc'ant zizñi cjee.

JESUCRISTUČHA CHEKAN MAZTAKAZ

⁴ Jesucristo Jiliržquiz macjata. Niiča ew kamaña tjaañiqui. Jesucristuča žejtñimi, nižaza žejtkatñimi. Jalla niiča, žejtñi maz cjitaqui. Žoñinaca nii maz ana pecchiča. Yoozti nii maz illziča; niižtajapa ancha walurchizza. ⁵ Nii žejtñi maz cjita Jesucristuž cjen, ančhuczakaz Yooz žeti tanzinčhucča. Jaziqui ančhuczakazza žejtñi maznacžtakaz. Jaknužt maznacžtan kjuya pirkičhaja, jalla nižta Yoozqui ančhucatan niiž kjuya kjuytažokaz cjiča. Ančhucča Yooz kjuychiz žoñinacaqui. Nižaza ančhucqui t'akžtača Yooztajapa sirwiñi. Nižaza ančhucqui persun kuznaca Yoozquin tjaača ofrendanacažtakaz. Nižaza Jesucristuž cjen Yoozqui ančucaž tjaata kuznaca asip-tasača. ⁶ Jesucristuča maz cjitaqui. Jalla nii puntuquiztan cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Wejrqui tsjii simint maz tjulznuča Sión cjita arajpach wajtquin. Jalla nii mazqui juc'ant chekanča tjapa parti maznacquiztan. Nii mazqui Yooziž illžtača, nižaza Yooztajapa wali walurchizza. Jequit nii walurchiz maz cjita Jesucristužquin kuz tjaačhaja, jalla ninacaqui anapanž amulasaquiča. Anapanž inapankaz cjesača”.

⁷ Maz cjita Jesucristuqui walja walurchizza, ančhuc criichinacžtaqui. Pero ana criichi žoñinacžtaqui nii maz ana walurchiztakaz nayča. Cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Kjuyñi žoñinacaqui tsjii maz ana pecchiča. Jalla nii ana pecta mazpacha zuma chekan maz cjissiča”.

⁸ Nižaza cjiirta Yooz takuqui tuž cjiča:

“Nii maz cjen žoñinacaqui t'ejžcu, ujquiz tjojtsnaquiča”.

Ana criichi žoñinacaqui Yooz taku ana juyzu paača. Nekztan sufriskattapanž cjequiča. Jalla nižtajapa Yoozqui ninaca utchiča.

⁹ Pero ančhuczi anača nižta. Antiz ančhucqui Yooziž illžtača. Jaziqui ančhucča Yooz maatinacaqui. Yooz Jiliržquiz sirwizjapa, t'akžtača. Ančhucča Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Jalla nuž cjisjapa illžtača ančhucqui. Nižaza ančhucqui illžtača Yooz ispantichuca obranaca paljayzjapa. Anawal zumchiquiz kaman Yoozqui ančhuc kjawziča, niiž ancha zuma jiczquiz luzkatzjapa, niiž kjanquiz kamzjapa. ¹⁰ Tuquiqui ančhucqui anatača Yooz watja. Anziča Yooz wajtchiz žoñinacaqui. Tuquiqui ančhucqui Yooziž ana okžtatača. Anziča Yooziž okžtaqui.

JILIRINACŽQUIZ RISPITA

¹¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz kamcan ančhucqui istrañiñčhucča. Yooz wajtchiz žoñinacača ančhucqui. Jaziqui chiižinžcuča, anawali pecni kuz ana juyzu paa. Nii anawali pecznacaqui ančuca persun kuz animu quintrača. ¹² Ana Yooz pajñi žoñinacžtan kamcan, ančhucqui zumapan kama. Ana Yooz pajñi žoñinacaqui ančuca quintra chiyachani. Nižaza uj paañinacažtakaz ančhuc nayačhani. Jalla nižta quintra cjiicjiyanami, ančhucqui zuma kamz waquiziča, ninaca ančucaž zuma paatanaca chertzjapa. Jalla nuž cheržcuqui ninacaqui Yoozquin honora tjaaquiča ultim pjalz tjuñquiziqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Jesucristo Jiliržquiz sirwican tjapa žoñiž nombrita jilirinacžquiz casa. Chawc mantiñi jiliržquiz casa. ¹⁴ Nižaza niiž cuchanžquita jilirinacžquiz casa. Nii jilirinacaqui cuchanžquitača, anawali paañi žoñinaca casticajo, nižaza zuma paañi žoñinacžquiz honora tjaaajo. ¹⁵ Yoozqui pecča, ančhuc zuma kamzjapa. Jalla nižta zuma kamcan, ančhucqui zumzu anawali kamañchiz žoñinacžquiz ch'ujuž cjiskataquiča.

¹⁶ Yooz liwriita žoñinaca cjicanaqui zuma kama. Pero liwriita cjicanaqui anača pinzizqui ana walinaca paaznacžquiz. Antiz zuma kama Yooz piyunažta. ¹⁷ Tjapa žoñinacžquiz rispita. Tjapa criichi žoñinacžtan zuma munaza. Yoozquin rispita. Nižaza chawc mantiñi jiliržquiz honora tjaa.

SUFRICAN YOOZQUIN KUZIZ CJEE

¹⁸ Piyunanaca, ančhucqui patruncanacž mantuquiz cjee, ninacžquiz rispitan. Zuma kuziz, nižaza okzñi kuziz patrunchizlaj niiqui, niž mantuquiz cjee. Nižaza ana zuma patrunchizlaj niiqui, niž mantuquiz zakaz cjee. ¹⁹ Tsji piyunaqui zuma langzñi cjenami wjajttaž cječani. Pero pasinziz kuztan awantiz waquiziča. Jalla nii piyunaqui nuž sufrican cjuñz waquiziča, niča ultimu Yooz piyunaqui, jalla nii. Jalla nuž sufricu zuma kuz tjeeža; nekztan Yooz yujcquiz ancha cuza cjitaž cjequiča. ²⁰ Tii muntuquiz kamcan ančhucqui anawali paatiquiztan castictaž cječani. Pasinziz kuztan awantaquiz niiqui, ħhjul honorat tjaata cjesajo? Pero zuma paatiquiztan sufriskattaž cjequiz niiqui, nižaza ančhucqui pasinziz kuztan awantaquiz niiqui, Yooz yujcquiz honorchiz cjequiča. ²¹ Jalla niža pasinziz kuziz sufraquiz niiqui, kjana tjeeža, Jesucristuž žoñinacčhucča, nii. Yoozqui ančhuc kjawziča, zuma kuz tjeezjapa. Cristuqui ančhuc laycu sufrichizakazza. Cristuqui sufrican ancha pasinziz kuz tjeeziča. Niža irata ančhucqui sufrican, nižtakaz pasinziz kuz tjeez waquiziča. ²² Jesucristuqui ana zinta uj paachiča. Nižaza ħhjul anawal takumi ana chiichipanča. ²³ Cristuqui žoñinacaž ch'aanita cjenami, anapan chjaychiča. Nižaza Cristuqui sufrichi cjenami, anapan žoñi kitz pecchiča. Jalla niža sufrican Cristuqui zizziča, Yooz Ejpqui nii anazuma žoñinaca legali casticaquiča, jalla nii. Jesucristuqui zizziča, anawali cjičjiñinacaž paatiquiztan jama casticta cjequiča, nii. Nižaza Yooz Ejpqui zuma kuziz žoninacžquiz honora tjaaquiča. ²⁴ Jesucristupachača persun curpuquiz učum ujnacquiztan sufrichiqui, cruzquiz ch'awcta. Jalla nuž učumnacalta laycu ticziča, učumnaca anawali ujnaca ecajo, nižaza Yooz tjaata zuma kamañchiz cjeajo. Jesucristuqui chjojricta cjissiča, ančhuc ħhjetinta cjisjapa ančuca ujnacquiztan. ²⁵ Tuquiqui ančhucqui pasta uzanacažtakaz ojklayatča. Anziqui ančhucqui Arajpach Awatiržquiz quejpchinčhucča, ančuca kuz niž cuitita cjisjapa.

3

LUCUTJIŇI KAMZ PUNTU

¹ Maatakanaca, ančhucqui persun luctakž jaru kama. Tsji luctakanacaqui Yooz taku ana criičha, nižaza Yooz tawk jaru ana kamča. Pero ančhuc criichin maatakanacaqui zuma kamaña tjeez waquiziča. Ančuca zuma kamaña tjeeztiquiztan, ančuca ana criichi luctakanacaqui Yooz taku criichiž cječani, ančhuc ana ancha tawkžtan atipchiž cjen. ² Nižaza ančuca luctakanacaqui criyačhani ančuca zuma kamtiquiztan, nižaza ančuca rispiti kamtiquiztan. ³ Zawnctan zqiti ist'asnacquiz anača kuz tjaaquzi. Persun c'achja ħhjičžta ach charquiz, nižaza zqiti ist'asnacquiz, nižaza ancha c'achja zquitinacquiz, jalla nižtanacquiz anača kuz tjaaquzi. ⁴ Antiz zuma c'achja kamañanacquiz kuz tjaa. Humilde kuziz, nižaza llan kuziz cjee. Jalla niža kamañanacaqui Yooz yujcquiziqui walja walurchizza. Ni zuma c'achja kamañaqui tsji zuma tjurñi walurchiztakazza. ⁵ Tuqui timpuqui Yooz partir maatakanacaqui niža c'achja kamañchiztača. Nii maatakanacaqui Yoozquin kuziztača. Nižaza luctakž jaru cjiicjiñitača. ⁶ Jalla niža Sara cjita cullaquiqui Abraham cjita lucžquiz cassinča, nižquiz "wejt jiliri" cjican. Ančhucqui niža zuma kamañchiz cjequiz niiqui, Sara cullaca maatinacažtakaz cjequiča. Ana ħhjulquiztanami ančuca kuz turwayskata.

⁷ Luctakanaca, ančucaquin zakaz chiižinžcuča. Ančhucqui persun maatakanacžtan zuma intintazñi munaziñi kuziz kamaquiča. Yoozqui pucultan ančucaquiz niž zuma kamaña tjaachiča. Jalla nižtiquiztan jaknužt persun maatakžquiz rispitz waquizičhaja, jalla nuž rispitaquiča. Cjuñzna, luctakaqui maatakžquiztan juc'ant azzizza. Persun maatakžtan zuma kamz waquiziča, ančucaž Yoozquiztan mayizitanaca ana ina cjeajo.

SUFRIS PUNTU

⁸ Tsjižtan zakal cjesača. Tjapa ančhucqui tsji kuziz kamaquiča. Nižaza criichinacpora zumaž munazaquiča. Nižaza okzñi kuztan kamaquiča. Nižaza humilde kuztan kamaquiča. ⁹ Tsjižuñ ančucaquiz anawali paachiž cjen ana nižtapacha anawali

tjepnaquiĉha. Niĉaza tsjiizuñ anĉhuca quintra ch'aananami, ana niĉtapacha niiĉ quintra ch'aaquiĉha. Antiz niiĉtajapa Yoozquiztan mayizinaquiĉha, nii zuma cjiskatzjapa. Yoozqui anĉhuc kjawziĉha, zumanaca tanzjapa. Jalla niĉtiquiztan anĉhuca quintra Źoñinacĉtajapami Yoozquiztan mayizinaquiĉha, Yooz wintiĉta cjisjapa. ¹⁰ Yooz takuqui tuĉ cjiĉha:

“Jakziltat zuma kamañchizpan pecĉhaja, niĉaza cuntintupan kamz pecĉhaja, jalla niiqui persun chiiñi ata ewjt'istanĉha, anawal taku ana chiizjapa, niĉaza ana incallñi toscar taku ana chiizjapa. ¹¹ Niĉaza jakziltat cuntintupan kamz pecĉhaja, anawali paaznacquiztan zarakstanĉha; nekztan zumapan paastanĉha. Parti Źoñinacĉtan wali kamzjapa, jalla niĉtiquiz kuz tjaastanĉha. ¹² Yooz Jiliriqui zuma kamañchiz Źoñinaca cuitiĉha. Niĉaza ninacaĉ mayizitanaca nonĉa. Pero Yooz Jiliriqui anawali paañi Źoñinacĉ quintraĉha.

¹³ Anĉhucaĉ zuma kamznacquiz kuz tjaachiĉ cjen, Źject anĉhuca quintra paasajo? ¹⁴ Pero anĉhucqui zuma kamcan sufraquiĉ niiqui, cuntintuĉ cjee. Yoozqui anĉhucaquiz honora tjaaquiĉha. Nii quintra Źoñinacĉquizimi ana eksna. Niĉaza anaĉ jecĉquiztanami kuz turwayskata. ¹⁵ Cristupankazza ultim Jiliriqui. Jalla niĉtiquiztan Cristuĉquiz anĉhucqui rispitanĉha. Niĉaza anĉhucqui listu tjaczi Źela, anĉhucaĉ Yooztajapa kamz puntuquiztan chiizjapa. Tsjii Źoñi nii puntu pewcznaquiĉ niiqui, zuma razunĉtan kjaaz waquiziĉha. Humilde kuzziz niĉaza rispitiñi kuzziz kjaaz waquiziĉha. ¹⁶ Zumaĉ kamaquiĉha. Nekztan anĉhuca kuzquiz anaĉ ĉhjul ujmi cjuñznaquiĉha. Cristuĉquin kuzziz zumaĉ kama. Jalla nekztanaqui Źoñinacaqui anaĉ anĉhuca quintra chiyi atasaĉha. Ninacaqui anĉhuca quintra chiyaquiĉ niiqui, ultim azaquiĉha anĉhuca zuma kamtiquiztan. ¹⁷ Anĉhucqui walikaz Yooz munañpi jaru kamcan sufraĉhaja, wintiĉta cjequiĉha. Ana zuma kamtiquiztan sufraquiĉ niiqui, jalla niiĉha ana waliqui; anaĉ Yooz munañpi jaruĉha niiqui.

¹⁸ Jesucristuqui uĉhum ujnac laycu ticziĉha. Jalla niĉtiquiztan uĉhum ujnac laycu ana iya ticz pecĉha. Zuma kamañchiz Cristuqui ana zuma kamañchiz Źoñinacĉ laycu ticziĉha, ninacĉquiz Yoozquin macjatskatzjapa. Curpuchiz cjican contataĉha pero niiĉ animuqui tirapan Źejtĉha. ¹⁹ Niiĉ espíritu animuqui chawctaĉtakaz espíritu animunacĉquin ojkchitaĉha Yooz puntu kjanzt'izjapa. ²⁰ Jalla nii chawctaĉtakaz espíritu animunacaqui tuquitanpacha Yoozquin ana cassiĉha. Noeĉ kamta timpuquiz Yoozqui pasinziz kuzziz Źelatĉha nii tuquita anawali Źoñinacĉtajapa. Jalla nuĉ Źejlcan Yoozqui Noeĉquiz tsjii pajk kjuyaĉ cherchi warcu kjuykatchiĉha. Nekztan Yoozqui nii warcuquiz tsjii quinsakal Źoñinaca luzkatchiĉha, wacchi kjazquiztan Źejtkatzjapa. ²¹ Jalla nii kjazqui bautismoĉtakaztaĉha. Anĉhuczakaz bautista cjican liwriitaĉha. Ultim bautismuqui anaĉ curpu ajunĉha, antiz ultim bautismuĉha Yoozquin tjapa kuztan cjisqui, ujnacquiztan pertunta cjisjapa, paata ujnacquiztan ana iya cjuñzjapa. Jilanaca, cullaquinaca, Jesucristuĉ jacatatchiĉ cjen uĉhumqui liwriita cjesaĉha. ²² Jesucristuqui jacatatzcu arajpacha ojkchiĉha. Jaziqui nicju Yooz Ejpĉ Źew latuquiz julzi Źejlĉha. Nekz Źejlcan anjilanacami, niĉaza jilirinacami niĉaza poderchiznacami Cristuĉ mantuquiz Źejlĉha.

4

¹ Cristuqui Źoñi curpuchiz kamcan sufrichiĉha. Jalla niĉtiquiztan anĉhuczakaz sufrisjapa listo cjis waquiziĉha. Anĉhucqui Cristuĉquiz kuzziz cjen sufraquiĉ niiqui, niiĉquin juc'anti macjataquiĉha. Niĉaza uj paaznacquiztan juc'anti zarakauquiĉha. ² Jaziqui zuma kamaquiĉha, tii muntuquiz Źejlcan. Yooz munañpi jaru juc'anti kamaquiĉha; anawali pecñi kuz jaru ana kamaquiĉha. ³ Anĉhucaquiz cjiwĉha, anĉhuca tuquita kamtaqui ana walitaĉha. Nuĉquizkaj cjila nii anawal kamtaqui. Jalla niĉta anawal kamtaqui ana criichi Źoñinacaqui jutztaza. Anĉhucqui zuma zizza nii anawal kamta puntu. Tuquiqui anĉhucqui anawal kuz pinziz jaru ojklayatĉha; niĉaza adulteriuquiz ojklayatĉha; niĉaza ĉhjul kuz pecta jarumi paatĉha, niĉaza kuz katchi licatĉha, niĉaza ancha pjiistanaca paatĉha, niĉaza mazinacĉtan licz pecatĉha. Niĉaza Źoñiĉ paata yooznacquiz rispitanĉha.

Werar Yooz mantita quintrača niiqui. ⁴ Yoozquin kuzziz cjen, ančuca kamtaqui anača iya nižtaqui. Jalla nižtiquiztan ančuca tuquita mazinaca ančucaquiztan istrañča, ančucaž ana iya cumpant'ichiž cjen. Nekztan ančucajapa iñarča. ⁵ Pero ultim pjalz tjuñquiz ninacaqui persuna anazuma kamtiquiztan Yoozquin cuenta tjaastanča, Yoozqui ticzi žoñinacami žejtñi žoñinacami ultimquiziqui pjalznaquiča, tii yokquiz jaknužt kamtčhaja, jalla niit jama. Yoozqui listo žejlča žoñinaca pjalzjapa. ⁶ Tii muntuquiz žejlñi žoñinacžquiz liwriiñi Yooz takuqui paljaytatača, ninaca criyajo, nižaza liwriita cjejajo. Žoñž curpuchiz cjen criichinacaqui tjapa žoñinaca irata ticža. Pero ninacž animunacaqui Yooziž arajpachquin kjawžta cjen zumapan kamča Yooz irat kamañchiz.

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, tii timpuqui otča, wajillaž tjappacha čhjultakinacami tucuz-inznaquiča. Pero ana kuz turwayzita cjee. Zuma pinsiñi cjee. Nižaza persuna kamz ewjazñi cjee, Yoozquin mayizican. ⁸ Jalla tužuča chekanaqui, porapat zuma munaziñi kuzzizpankaz cjee. Zuma munazican, parti žoñinacž ujnac puntuquiztan ana ancha cjuñasača. ⁹ Porapat ančuca kjuyquiz zumapanž risiwasaquiča, ana paysnakžcu. ¹⁰ Yoozqui criichi žoñinacžquiz tjapaman zuma kamañanaca tjaača. Nii kamañanacchiz porapat yanapassaquiča, juc'ant zuma kuzziz cjisjapa. Nižta pecča učhum Yooz Jiliriqui. ¹¹ Jakziltat paljayz kamañchiz žejlčhaja, panž Yooz taku paljayz waquiziča. Jakziltat yanapñi kamañchiz žejlčhaja, panž Yooz tjaata aztan yanapz waquiziča. Tjapa ančhucqui čhjul kamañchizimi Yooz honora juc'ant waytiskatča, Jesucristuž cjen. Yoozqui wiñayjapa honorchiz cjila. Nižaza Yoozqui wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRUEBANACAŽ TJONANAMI CUNTINTUŽ CJEE

¹² Pecta jilanaca, cullaquinaca, anawal pruebanacaž tjonan ana tsuca. Ančhuc yanz-japakaz tjonča, Yoozquin zuma tjurt'iñi kuzziz, ana tjurt'iñi kuzziz, jalla nii yanzjapa. Nižta pruebanacaqui panž želaquiča. Anaž istraña. ¹³ Jaknužt Jesucristuqui sufritčhaja, jalla nižtazakaz ančhucqui sufraquiča. Jalla nižtiquiztan nižta pruebanaca tjonchiž cjen, cuntintuž cjee. Nižaza Jesucristuž tjonz tjuñquiz ančhucqui juc'anti cuntintuž cjequiča. Nekztan Jesucristuqui nižž aztan nižž honora tjeeznaquiča. ¹⁴ Cristužquin kuzziz cjen ančuca quintra ch'aanita cjequiča. Pero ančhucqui cuntintuž cjee. Zuma Yooz Espiritu Santuqui ančuca kuzquiz žejlča. Ančuca quintra žoñinacaqui Cristuž quintra chiiča. Ančhuczi Cristuž honora waytiča. ¹⁵ Nonžna ančhucqui. Anača žoñi conzqui. Anača tjañi zaazqui. Anača uj paazqui. Anača yekja žoñž asuntuquiz mitizizqui. Nižta ana walinaca paaquiž niiqui, sufračhani. Pero nižta ana walinaca anapan paaquiča. ¹⁶ Zuma cristiano cjican sufraquiž niiqui, ana azasača. Antiz Yoozquin panž honora tjeeznaquiča, Cristuž partiquiz žejltiquiztan.

¹⁷ Yoozqui nižž familchiz žoñinaca jusjiñi kalltiča, azquichta kamañchiz cjisjapa. Učhumqui tii muntuquiz žejlcan sufraquiž niiqui, ¿kjažt ana criichi žoñinacžtajapa wataquejo? Ninacaqui Yooz liwriiñi taku anapanž cassa. Jalla nižtiquiztan infiernuquin wiñayjapa sufraquiča. ¹⁸ Zuma kamañchiz žoñinacaqui ch'aman anawalinacquiztan liwriitača. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacžquiz nižaza uj paañi žoñinacžquiz kjaž cjitat cjequejo? Infiernuquin wiñayjapa sufraquiča. ¹⁹ Jalla nižtiquiztan tii muntuquiz kamcan criichi žoñinacaqui Yooz munañpi jaru sufriča. Jalla nižta sufrican Yoozquin kuzzizpan cjee, nižž cuitita cjisjapa. Tii muntu paañi Yoozza litituma cuitiñiqui. Ancha zumapanča.

5

CRIICHI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIŽINTA TAKU

¹ Icliz jilirinaca, ančucaquin zuma tawkžtan chiižinžcuča. Wejrqui icliz jilirizakaztča. Persunpacha Jesucristo sufriñi cherchinča. Nižaza wejrqui parti criichi žoñinacžtan chica honorchiz cjeeča, Jesucristo wilta tjonz tjuñquiz. ² Tjapa ančhucqui Yoozquin criichi žoñinaca zuma cwitaquiča, zuma uuzawa awatirižtakaz. Tjapa kuztan

nižaza zuma kuztan cuitiz waquiziča. Jalla nižta pecča Yoozqui. Anača paaz ganz-japakaz iclizziz žoñinaca cuitaquiča, pero Yooz sirwican tjapa kuztan cuitiz waquiziča.

³ Anača tsjii ana zum patrunažtakaz cjiicjisqui, ančuca icliz žoñinacžtaqui. Antiz parti criichi žoñinacžquiz zuma kamaña tjeezna, ninaca nižta iratapacha zuma kamkatzjapa.

⁴ Nekztan chekan jilir Awatiriqui tjonžcu ančucaquiz zuma honoraž tjaaquiča, zuma premiožtakaz. Tsjii chjañiquiztan paata premiuqui ratulla tucuzinznašača. Ančuca honora ana tucuzinznašača. Ančhucqui Yoozquin criichi žoñinaca zuma cuititiquiztan jalla nižta honora tanznaquiča.

⁵ Ančhucqui tjotjowanaca, icliz jilirinacž jaru cjee. Nižaza tjapa ančhucqui porapat humilde kuztan rispitasajućiča. Yoozqui mita kuzziz žoñinacž quintrača. Pero humilde kuzziz žoñinacžquiz yanapča. ⁶ Jalla nižtiquiztan tjapa azziz Yooz Jilirž mantuquiz humilde kuzziz cjee, nekztan Yoozqui ančucaquiz honorchiz cjiskataquiča. ⁷ Yoozqui ančhuc cuitiča. Jalla nižtiquiztan čjul llaquinacami nižaza kuz turwayskatñinacami nižquin kuzziz cjee.

⁸ Pinsiñi kuzziz cjee. Nižaza naynay žela. Ančhuc quintra diabluqui ojklajča, anawal leona ajuticanžtakaz. Nii anawal diabluqui ančucaquiz atipz pecča. Nižaza criichi žoñinaca Yoozquiztan zarakskatz pecča. ⁹ Jalla nižtiquiztan niž quintra tjurtichi žela. Jesucristužquin kuzziz tjurt'ichi žela. Ančhucqui zizza, tii muntuquiz kamcan tjapa criichi jilanacaqui sufristanča. Jalla nižta zizcu, Jesucristužquin tjapa kuzziz cjen tjurt'ichi žela. ¹⁰ Ančhuc tsjii zkoloc sufritan, Yoozqui ančucaquiz yanapaquiča, juc'ant zuma kamañchiz cjisjapa. Nižaza Yoozqui ančucaquiz tjurt'iñi kuzziz cjiskataquiča, nižaza tjup kuzziz cjiskataquiča, čjul ana walquiztanami atipajo. Nii Yoozza zuma yanapñiqui. Niiqui učhum kjawziča, Jesucristužtan chica arajpachquin kamzjapa, wiñayjapa honorchiz cjisjapa. ¹¹ Nii Yoozqui wiñayjapa honorchizkaj cjila. Wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

¹² Wejrqui ančucaquin tii kolta cartal Silvanužquiz cjijskatuča. Silvano jilaqui zuma lijitum jilača, cjiwča. Tii cartiquiz ančucaquin chiižinžcuča, nižaza Yooz lijitum okzñi kuz puntu paljayžcuča. Jalla nii puntunaca zizcu tira tjurt'iñi kuzziz cjee.

¹³ Babilonia wajtquin icliz žoñinacaqui ančucaquin tsaanžquiča. Ninacqui Yooz illzta žoñinacazakazza. Nižaza Marcos ančucaquin tsaanžquiča. Marcossa wejt maatižtakaz. ¹⁴ Ančhucqui porapat zuma munaziñi kuztan tsaanasaquiča. Tjapa ančhucqui, Cristuž partiquiz žejlñinaca, walikaj cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN PEDRO

¹ Wejr Simón Pedruqui ančhucaquin cjiŕžcuča. Wejrqui Jesucristuž manta payiñ žoñtča. Niiž uchta apostoltča. Yooztan Jesucristo Liwriiñižtan žoñinacžquiz anaž illilla; legaliž niiqui. Jalla nižtiquiztan ančhucmi wejrmi Jesucristužquin kuzziz cjen Yooziž tjaata kamaña tanzinčhumča. Ancha zumača nii kamañaqui. ² Yoozquiz nižaza učhum Jesucristo Jiliržquiz juc'ant zuma pajz waquiziča. Nekztan ančhucqui juc'anti Yooziž yanapta cjequiča, nižaza tsjan walikaz kamaquiča Yooziž cjen.

CRIICHI ŽOÑINACŽ KUZ PUNTU

³ Yoozqui učhum kjawziča, niižtan chica honorchiz cjisjapa, nižaza nii irata zuma kamañchiz cjisjapa. Jaziqui Yoozqui niiž aztan ančhucaquiz yanapča, niiž kuzcama zuma kamñi atñijapa. Ančhucqui Yooz puntu zizñi zizñiž cjen Yooz yanaptaqui tanznasača. ⁴ Yoozqui niiž ancha zuma walurchiz tawkžtan compromitchičha, učhum yanapzjapa. Nii compromitta taku cumplissičha. Jaziqui ančhucqui Yooz kuz irataž cjisnaquiča. Nižaza ančhucqui tii muntuquiz žejlñi ana walinacquiztan atipaquiča. Tii muntuquiz ancha ana walinaca žejlča žoñinacaž ana zuma pinsiñiž cjen. ⁵ Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yoozquin tjapa kuztan cjee juc'anti juc'anti zuma cjisjapa. Jesucristužquin kuzziz cjen lijituma zuma kamz waquiziča. Nekztan zuma kamcan, zizñi nižaza intintiñi kuzziz cjis waquiziča. ⁶ Nekztan zizñi kuzziz cjican, persun kuzquiz ewjazñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztan persun kuzquiz ewjazcan, zuma tjurt'iñi kuzziz kamz waquiziča. Nekztan tjurt'iñi kuzziz kamcan, Yooz kuzcamakaz kamz waquiziča. ⁷ Nekztan Yooz kuzcamakaz kamcan, criichi žoñinacžquiz okzñi kuzziz cjis waquiziča. Nekztan okzñi kuzziz cjican, tjapa žoñinacžquiz zuma munaziñi kuzziz cjis waquiziča.

⁸ Ančhucqui jalla nižta ancha zuma kuzzizčhucčhalaj niiqui, juc'anti juc'anti zumaž cjequiča. Nižaza ančhucaž zuma kamtaqui anaž ina cjequiča. Nižaza ančhucaž Jesucristo Jilirž puntunaca ziztaqui anaž ina cjequiča. Jesucristuž puntunacquiztan zizñi zizñi cjican, walja zuma obranacchiz cjisnaquiča. ⁹ Jakzilta žoñit nižta zuma kamañchiz ana žejlčhaja, jalla niiča tsjii zur žoñižtakaz. Nižaza niiča ana zizñi zoñiqui. Niiž ujnacaqui pertunzqui tjatztača. ¹⁰ Ančhucqui, anača nižta cjee. Yoozqui ančhuc illzcu kjawziča. Jalla nii kjawžta zumpachaž catoka. Nižaza niižquinpan kuz tjaaquiča. Jalla nuž zumpachaž kamaquiž niiqui, anapanž Yoozquiztan zarakasača. ¹¹ Nekztan ančhucaž zuma kamtiquiztan arajpach wajtquin zuma risiwtaž cjequiča. Nii arajpach wajtquin Liwriiñi Jesucristo Jiliriqui wiñayjapa mantiča.

¹² Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucaquin tirapan nii puntunaca cjuñzkatača. Ančhucqui nii puntunaca zizza. Nižaza ančhucqui werar Yooz taku catokžcu Yoozquin tjurt'ichi žejlča. ¹³ Jalla nuž cjenami wejrqui tuž tantiichinča. Wejr iya žejtcan, ančhucaquiz cjuñzkatz pecučha, tii chiižintanacžtan. Nii walikaz cjiwča. ¹⁴ Učhum Jesucristo Jiliriqui wejtquiz zizkatchičha, wajillaž tii curpu eccu arajpach wajtquin okača, nii. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan tii puntunacquiztan cjiŕz pecučha. Nekztan weriž ticžtan ančhucqui čhjulorami tii puntunaca liyasača, zuma cjuñajo.

JESUCRISTUŽ PUNTUQUIZTAN TJAAJINTA

¹⁶ Ančhucaquin tjaajincan, wejrqui učhum Jesucristo Jilirž puntuquiztan tjaajinčinča, jaknužt walja aztan wilta tjonačhaja, jalla nii. Jalla nii tjaajintaqui anaž wejt kuzquiztan ulanchičha. Nii tjaajintaqui anača mañžtan tantiita quintuqui. Antiz wejrqui persun čhjujčžtan Jesucristuž honora cherchinča. ¹⁷ Wejrqui cherchinča, Yooz Ejpqui Jesucristužquiz zuma honora tjaachiča. Nižaza Yooz Ejpž ispantichuc joraqui chiižquichiča tuž cjican: “Jalla tiiča wejt k'ayi Maatiqui. Tiiž cjen ancha cuntintutča”. ¹⁸ Jalla nuž cjiñi taku nonzinča arajpachquiztan tjonñi. Nii oraqui wejrqui Jesucristužtan chica žejlčinča Yooziž illzta curquin.

¹⁹ Jaziqui wejrqui cjiwčha tuquita Yooztajapa chiiñi profetž takučha werar takuqui, nii. Jesucristuž tjonzcama nii profetaž chiitaqui učumnacaltajapa kjanazt'ičha tsjii zuma lamparažtakaz. Jalla nižtiquiztan nii profetaž chiitiquiz kuz tjaaz waquizičha. Nii walikaz cjiwčha. Wentan kjantati chawcwa tewczcan, anaž iya lampara kjañi pecasačha. Jalla nižta irata Jesucristuž tjontan, profetaž chiitanacaqui anaž iya pecasačha. ²⁰ Jalla tii zakaz intintaz waquizičha. Nii cjiirta profetaž chiitanacaqui Yooz takučha. Jaziqui profetaž chiitami žoñž kuzquiztankaz ana intintazta cjesačha. Yoozpanikazza profetaž chiita intintazkatñiqui. ²¹ Profetanacaqui anačha persun kuzcama nižtanaca chiichiqui. Antiz Yooz Espiritu Santuqui ninacžquiz Yooz taku chiikatchičha.

2

FALSO TJAAJIÑINACŽ PUNTU

¹ Tuqui timpuqui toscara chiiñi profetanacaqui Israel wajtchiz žoñinacžquiz jeczičha. Jalla nižta irata zakaz ančhucaquiz toscar tjaajiñinacaqui jecznaquičha. Ninacaqui persuna pinsitaquiztan chjojzakaž tjaajnaquičha, žoñinaca turwayskatzjapa, nižaza Yoozquiztan zaraskatzjapa. Jalla nuž anawali tjaajincan Jesucristo Jiliri ana pajñi chiyaquičha. Pero Jesucristuqui ninaca liwriizjapa ticzičha. Jalla nuž anawali tjaajintiquiztan ninacpachaž wajilla castictaž cjequičha. ² Nižta anawali tjaajintiquiz walja criichi žoñinacaqui kuz tjaaquičha. Nekztan anazuma kamaquičha. Jalla ninacaž anazuma kamtiquiztan žoñinacaqui werar Yooz kamañ quintra iñaraquičha. ³ Ancha paaz paca peccu, nii anawali tjaajiñi žoñinacaqui toscar tawkžtan ančhucaquiz incallaquičha. Nekztan ančhuca paaz tanznaquičha. Jalla nuž cjen ninacaqui ultimupan tantaž cjequičha. Tuquitanpacha Yoozqui ninaca utchičha casticta cjisjapa.

⁴ Yoozqui uj paachi anjilanacžquiz ana pertunchičha. Antiz infiernuquin tjojtchičha. Zumchiquiz chawctažtakaz nezk chjojta žejlčha, ultimu pjalz tjuñicama. ⁵ Nižaza tuquita timpuqui Yoozqui uj paachi žoñinaca ana pertunchičha. Antiz kjaz juyzu mantižquichičha nii anazuma kamañchiz žoñinaca ticznajo. Noé cjitaqui žejtkatchičha niiž pakallak familianacžtan. Noequi nii timpuquiz kamñi žoñinacžquiz cjichičha: “Zuma kamañchiz cjee” cjican. Pero žoñinacaqui Noež chiita tawkquiz ana juyzu paachičha. ⁶ Nižaza Yoozqui ana wal Sodoma wajtchiz žoñinacami nižaza Gomorra wajtchiz žoñinacami ujžtan ujchičha, kjup tuzcama. Jalla nuž Yoozqui liwj tjatanzjapa mantichičha. Jalla nuž casticcan Yoozqui wiruñ tjonñi anawal kamñi žoñinacžquiz chiižinz pecchičha, “Anačha nižta kamzqui” cjican. ⁷ Nii pizc ujzi watjanacquiztan Lot cjita žoñiqui alajakaz liwriitačha. Jalla niitačha zuma kamañchizqui. Parti žoñinacaqui tjapaman ana walinaca paachičha. Jalla nižtiquiztan Lot cjitaqui nii anawali kamñi žoñinaca cheržcu ancha llactazñitačha. ⁸ Nii zuma žoñiqui zapuru niiž kuzquiz ancha zint'iñitačha, nii parti žoñinacaž Yooz lii quintra paachiž cjen. Lot cjita žoñiqui zapuru ninacaž anawali paatanaca cherchičha, nižaza nonzičha. Jaziqui nii anawali paañinacžtan kamcan, niiž kuzquiz ancha zint'iñitačha. ⁹ Ultimquiziqui Yoozqui Lot jwessičha nii wajtquiztan. Yooz Jiliri qui pruebanacžquiztan zuma kamañchiz žoñinaca liwriiñičha. Nižaza Yoozza anazuma kamñinaca pjalžñiqui, nižaza chjojñiqui casticz tjuñicama.

¹⁰ Yoozqui juc'anti casticaquičha jalla tižta žoñinaca, persun anawali pecñi kuzcama kamñi žoñinacami, nižaza jilirinacžquiz ana rispitiñinacami. Jalla nižta žoñinaca juc'anti castictaž cjequičha. Ninacaqui ancha lisučha, nižaza mit kuztan anawali paañičha. Ninacaqui poderchiz arajpachquin žejlñinacžquiz ana ekskcu ararñičha. ¹¹ Yooz zuma anjilanacazti nii poderchiz arajpachquin žejlñinacžquiz ararzjapa eksa, azziz anjilanacaž cjenami. Nižaza zuma anjilanacaqui Yooz yujcquiziqui nii anawal žejlñinacž quintra ana uj tjojtunz pecčha.

¹² Jalla nii anawal kamñi žoñinacaqui animalažtakazza ana intintazñi kuzziz. Persun kucamakaz ojklayñičha, Yoozquin ana juyzu paañi. Q'uit animalanacaqui žejlčha, tanžta cjisjapa, nižaza conta cjisjapa. Jalla nižtaž nii žoñinacaqui. Ana zizta puntuquiztan

quintra chiiča. Anawali kamcan nii anawali kamtiquiztan animalanacažtakaz ticznaquiča. ¹³ Nižaza ninacaqui parti žoñinacžquiz sufriskatchiž cjen, zakaz sufraquiča. Nižaza anawal pijjztanacquiz kamcan, “Cuntintutča wejrnacqui” cjican chiiñiča. Ančhucqui ninacžtan žejlzqui azipanča, nižaza ninacž cumpant'izmi ančhucaltajapa ana waliča. Ninacaqui ančhucaquiz incallz ancha jutztaza, ančhuc criichinacžtan chica žejljzapa. ¹⁴ Nii anawali žoñinacaqui tsjii maataka cheržcu, panž adulterio paaz pecča. Nižta anawali paaznacquiztan anapan ochñiča. Incallchuc maatakanacžquiz adulterio kjutñi chjichñiča. Jalla nižta žoñinacaqui adulteriuquiz ojklayñi, nižaza paaz tanzñi nižaza čjul uj paazmi ancha atñipanikazza. Jalla nižta cjiicjiñinacaqui infernuquin ojknii žoñinacača. ¹⁵ Yooz jiczquiztan zarakchiča. Nekztan uj paacan ojklayñiča. Tuquitan tsjii anawali profeta želatča, Balaam cjita, Beorž majch. Jalla niiqui anawali paatiquiztan paaz ganz pecchiča. Jalla nii Balaam cjitaž iratača ninaca ojklayñiqui. ¹⁶ Tsjii ana chiiñi aznuqui Balaamžquiz ujziča žoñž tawkžtan, Balaam anawali paaz pecchiž cjen. Jalla nižta ujzñiž cjen Balaamqui atajtatača niiž anawali pinsita jaru ana paazjapa.

¹⁷ Wejr cjiwča, nii anawali tjaajiñi žoñinacaqui ana kjazziz tujžtakazza. Ancha taku tjaacha, pero anawira cumpliča. Nižaza ninacača ana chijñichiz tsjirižtakaz, tjami chjichta tsjirižtakaz. Ninacaqui wiñayjapa casticta cjequiča anawal tsokchi zumchiquiz chjatkatžcu. ¹⁸ Nii anawalinacaqui mitarazzi tawkchiz inapankaz chiiñiča. Anawali paaznaca tjaajincan, nižaza anawali pecznaca tjaajincan užca anawal kamañquiztan zarakchinacžquiz wilta anawal kamañchiz kamkatz pecñiča. ¹⁹ Wejtnac jaru cjee, cjiñiča. Wejtnac jaru cjican, čhjulu paaznacami walikazza cjiñiča. Pero ninacapacha anazum kamañanac jaru cuztumrazziča. Jakziltat anawal kamañ jaru cuztumrazačhaja, jalla niiča nii anawal kamañ mantuquiz žejlñiqui. ²⁰ Učhum liwriñi Jesucristo Jiliržquin criižcu, yekjap nii anawal tjaajñinacaqui liwriitačhani anawali paatanacquiztanami, nižaza anazuma kamtiquiztanami. Liwriita cjiscu wilta anazum kamañquiz mitisačhaja, nižaza anazuma kamaña cuztumrazačhaja, niiž tuquita anawal kamañquiztan juc'anti anawaliž cjequiča. ²¹ Ninacaqui Yooz zuma kamaña ana pajtasaz niiqui, ninacžtaqui tsjan cusaž cjitasacha. Pero ninacaqui Yooz zuma tjaajinta catokchiča. Jaziqui Yooz zuma kamaña pajžcu, quejpsiča. Jalla nižtiquiztan ninacžtaqui juc'ant anawira waliž cjequiča. ²² Ninacaqui Yooz tawk jaru ojklaychitača. Nekztan Yoozquiztan quejpsiča ninacaqui. Jaziqui nii quejpsñi žoñinacaqui pacunacažtakazza. Pacunacaqui jotžcu persun joti lujlža. Nižaza tsjii ajunta cuchiqui wilta ljajzpiquizpacha zumt'iča. Jalla nižtača nii anawal tjaajñinacaqui.

3

JESUCRISTUŽ TJONZ PUNTU

¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla tiižtan pizc wilta cartal ančhucaquin cjižžcuča. Jalla tii pizc cjižta cartaž cjen ančhucaquiz werar razunžtan pinsiskatz pecuča.

² Tuquitan Yooztajapa chiiñi zuma profetanacaqui Yooz puntu mazinchiča. Nižaza wejrnac apostolonacaqui liwriñi Jesucristo Jilirž mantitanaca ančhucaquiz tjaajinchinča. Jaziqui tjapa nii tjaajintanaca cjuñzna.

³ Profetaž mazinta timpuž tjontan žoñinacaqui tjonaquiča. “Yooz puntu tjaajintanaca inapanikazza” cjican burlasaquiča. Nii burlasñi žoñinacaqui persun anawal kuzcama ojklayaquiča, nižaza persun kuzcama kamaquiča. Ančhucqui jalla nii zumpacha ziz waquiziča. ⁴ Ninacaqui pewcznaquiča, tuž cjican: “¿Kjažt cjisit Cristojo tjonaquiča cjetla pero? Učhum tuquita atchi ejpnacaqui kamchiča; nekztan ticziča. Tii muntu kalltiquiztanpacha tjapa nižtapankaz watča. Cristuc anaž tjonasača”. Nuž cjicanž chiyauquiča ninacaqui. ⁵ Pero tuquita timpuquiztanpacha arajpachaqui Yooz chiitiquiztanpacha paatača. Jalla nii Yooz paatami, ninacaqui anaž naaza. Nižaza Yooz mantitiquiztanpacha tii yokaqui kjazquiztan jecziča. ⁶ Nižaza kjaz juyzu tjontiquiztan nekztanpachaž tii muntu yoka kjazquiz katžcu pertissiča. ⁷ Tii muntuquiz žejlñi

yokami pachanacami ujžtan ujzjapa chjojta žejlča. Yooz mantita jaru zakaz nižta wataquiča. Jalla nii ujqui ultimu pjalz tjuñquiz ujaquiča. Nii pjalz tjuñquiz zakaz anazum kamañchiz žoñinaca castictaž cjequiča nii ujquizpacha.

⁸ Pecta jilanaca, cullaquinaca, tiizakaz anaž tjatzna. Yooz Jiliržtajapa tsjii noojiqui warank watanaca cuntača. Nižaza warank watanacaqui tsjii nooj cuntača. Yooztajapa timpunacaqui niztača. ⁹ Yekjap žoñinacaqui tuž cjiča, Yooz Jiliriqui niž tjaata taku ana uri cumpliča. Jilanaca, jalla nii chiitaqui anazuma razunača. Antiz Yoozqui ančhucaltajapa pasinziz kuzziz žejlča. Yoozqui anaž jakziltami casticz pecča. Antiz tjapa žoñinaca “ujchizpantča” cjican chiikatiz pecča, ninaca liwriita cjisjapa. Jalla nižtiquiztan ana uri tjonča.

¹⁰ Pero Jesucristo Jiliriž tjonz tjuñiqui tiripintitž tjonaquiča, tsjii tjañžtakaz. Jalla nii tjuñquiziqui tii muntu pachanacaqui tsjii tsucchuc jorjorñižtan tucuzinžnaquiča. Tjuñimi jiižmi warawarami liwj kataquiča; ujta cjequiča. Nižaza tii muntu yokami tjapa žejlñinacžtan pacha ujžtan tankattaž cjequiča.

¹¹ Jalla nižta liwj tjtantaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan ančhucqui Yooz kuzcama juc'anti kamz waquiziča, nižaza Yooz irata zuma kamañchiz cjis waquiziča. Jalla nižta kamañchiz waquiziča ančhucqui. ¹² Yooz tjonz tjuñi tjewžna, nižaza zumapan langžna, Yooz apura tjonzjapa. Nii tjonz tjuñquiziqui tii muntu pachanacami ujžtan tankattaž cjequiča. Nižaza tjuñi jiižmi warawarami ujquiz liwj jiñkattaž cjequiča; nekztan liwj kataquiča. ¹³ Pero učumzti ew arajpachami yokami tjewža, Yooz chiita tawk jaru. Nii ew arajpachquinami yokquinami tjappacha Yooz irata zumacamaž cjequiča. Ana zinta anawaliqui cjequiča.

¹⁴ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yooz tjonz tjuñi tjewžcan, zuma kamañquiz kuz tjaa, niž tjuñquiz ana ujchiz cjisjapa. Nekztan Yooztan učumnacatan walikaz cjequiča. ¹⁵ Jalla tii cjuñzna. Yooz Jiliriqui ančhucaltajapa pasinziz kuzziz žejlča, ančhuc liwriita cjisjapa. Jalla nii puntuquiztan zakaz Pablo jilaqui ančhucquin cjiirchiča. Yoozqui nižquiz zizni zizni nižaza zuma intintazni kuzziz cjiskatchiča. Jalla nii ziztanac jaru učumž pecta Pabluqui ančhucquin cjiirchiča. ¹⁶ Weriž chiita puntunacquiztan Pabluzakaz chiichiča tjapa niž cjiirta cartanacquiz. Parti Pabluž cjiirtanacaqui ch'aman intintazzucača. Jalla nižta ch'aman intintazzucanacaqui ana zizni žoñinacami, nižaza pizc kuzziz žoñinacami tsjii kjutniž intintazza. Nižaza parti Yooz takunaca zakaz tsjii kjutniž intintazza. Jalla nuž tsjii kjutniž intintazcu, ninacaqui ninacžtajapa juc'ant ana zumquiz cjissa; nekztan castictaž cjequiča.

¹⁷ Pecta jilanaca, cullaquinaca, ima tii muntuquiz tižtanaca watan tii puntunaca ančhucacquiz ziskatchinča. Jaziqui anawali incallni žoñinacaqui želaquiča. Nii anawali incallni žoñinacaqui Yooz mantitanaca anapan cassa. Jalla nižtiquiztan ninacžquiztan cuit'aza, ana tsjii kjutni chjichta cjisjapa. Anawalinac kjutni chjichta cjequiž niiqui, ančhucqui ana tjurt'iñi kuzziz cjequiča. ¹⁸ Ančhucqui učum liwriiñi Jesucristo Jiliržquiz juc'ant zumaž pajaquiča. Nižaza niž puntu juc'ant zizaquiča. Nižaza juc'ant zuma kamañchiz cjee. Učum Jesucristo Jiliriqui honorchizkaj cjila anztajapami wiñayajapami. Jalla nužoj cjila. Amén.

PRIMERA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

JESUCRISTUQUI TII MUNTUQUIZ TJONCHIČHA

¹ Wejrqui Jesucristuž puntul ančhucaquin cjižrcučha ančhuc wali cuntintu cjisjapa. Tuqui timpuquiztanpacha Jesucristuqui žejlñipantakalčha, ima tii muntu želan. Tii muntuquiz tjontanaqui wejrnacqui Jesucristužtan kamchinčha; wejtnaca čhjujčžtan nii cherchinčha; nižaza niž taku nonzinčha. Jacatattanaqui wilta cherchinzakazza; nižaza wejtnaca kjaržtan nii lanzinčha. Jazimi tirapanž žejtčha Jesucristuqui. Nižaza jakziltat Jesucristuž taku criyačhaja jalla niiqui Yooztan wali cuntintupankaz cjequičha. ² Nii žeti tjaañi Jesucristuqui tjonchičha tii muntuquiz. Nekztan wejrnacqui nii pajchinčha, nižaza cherchinčha. Nekztan wejrnacqui nii Jesucristuž puntuquiztan žoñinacžquizimi, ančhucaquizimi paljaychinčha. Tuqui timpuquiztanpacha žejtñipantakalčha nii Jesucristuž puntuquiztan žoñinacžquizimi, kamñitakalčha. Nekztan tii muntuquiz tjonžcu, žoñi tucchičha. ³ Jaziqui nii chertanaca nii nonžtanaca ančhucaquin quint'učha, wejtnacatan ančhucatan tsjii kuzziz cjejajo. Wejtnacatan Yooz Ejpžtan nižaza Yooz Majchtan tsjii kuzzizpančha, jalla nižtapacha wejtnacatan ančhucatan cjisjapa. ⁴ Wejrqui tii cartal cjižrcučha ančhucaquin wali cuntintu cjisjapa.

YOOZQUI ZUMA KJANQUIZ KAMČHA

⁵ Jesucristuqui wejtnacaquiz tjaajinchičha. Jaziqui nii tjaajintanaca ančhucaquin cjižrcučha. Yoozqui zuma kjanquiz kamčha. Yoozqui zumapankazza, jalla nuž cjičha nii kjanquiz kamz puntuqui. Nižaza Yoozqui anapanž zumchiquiz kamčha. Yoozqui ana čhjul ujchizza, jalla nuž cjičha nii ana zumchiquiz kamz puntuqui. ⁶ Tsjii uj paañi žoñiqui zumchiquiz kamčha. Nuž kamcanaqui “Yooztan wejtanaqui tsjii kuzzizza”, cjičhaj niiqui, toscaraž chiičha nii žoñiqui. Anaž werar Yooz jiczquiz ojklayčha. ⁷ Yekjapazti kjanquiz kamčha; Yoozqui kjanquiz kamčha, jalla nižtapacha. Jakzilta žoñinacat nuž kamčhaj niiqui, Yoozquin criichinacžtan tsjii kuzzizza. Nuž kamcanaqui, tjapa niž ujquiztan pertuntačha, Jesucristuž ticziž cjen.

⁸ Jakzilta žoñit “Ana ujchiztčha”, cjičhaj niiqui, persunpachaž incallčha; toscaraž chiičha. Ana zum kuzzizza nii žoñiqui. ⁹ Pero jakzilta žoñit Yoozquin pertuna mayizaj niiqui, niž ujqui pertuntaž cjequičha. Nižaza ana ujchiz cjequičha. Jalla nuž cjičha Yoozqui. Anaž wira toscara chiyasačha Yoozqui; niž taku cumpliñipankazza. ¹⁰ Yoozqui cjičha, “Tjapa žoñinacami ujchizza”. Jaziqui jakzilta žoñit “Ana ujchiztčha”, cjičhaj niiqui, Yooz toscara chiitažokaž nayčha nii žoñiqui. Nižaza niž kuzquiz Yooz taku anaž catokčha.

2

JESUCRISTUČHA UČHUM TJURT'IŽIŇIQUI

¹ Wejt jilanaca, cullaquinaca, wejrqui tii cartal cjižrcučha, ančhuc ana uj paajo. Jakziltat uj paačhaj niiqui, Jesucristužquiztan mayizaquičha. Niičha učhum tjurt'ižiniqui. Nekztan Jesucristuqui Yooz Ejpžquin mayizinaquičha. Jesucristuqui ana čhjul ujchizza, zumaž kamčha. Jaziqui nii tjurt'ižiniqui zuma mayizinasachha. ² Učhumž uj paatiquiztan Yooz Ejpqui učhum casticz waquizičha. Jesucristuž ticzi nekztan Yooz Ejpqui učhum pertunasačha. Ana ujchiz Jesucristuqui učhum laycu učhumnaca ujquiztan ticzičha. Jaziqui Jesucristužquin tjapa kuztan cjenauqui čhjul uj paañi žoñinacami pertunta panikaz cjesačha.

³ Jakzilta žoñit Yooz mantita jaru kamčhaj niiqui, Yooz pajčha. Jalla niičha werarapan. ⁴ Jakzilta žoñit ana Yooz mantita jaru kamčhaj niiqui, anaž chii atasachha “Yooz pajučha”, cjicanaqui. “Yooz pajučha”, cjesaž niiqui, toscaraž chiičha. Anazum kuzzizza nii žoñiqui. ⁵ Jakzilta žoñit Yooz tawk jaru kamčhaj niiqui, Yooztan ancha zuma munaziñi kuzzizza.

Yoozquin tjapa kuzzizpanča. Jilanaca, tii zuma cjuñzna. ⁶ Jakzilta žoñit “Yooztan tsjii kuzziztča wejrqui”, cjičhaj niiqui, zuma kamzpanž waquiziča, Jesucristuqui zumaž kamča, jalla nižta.

EW MANTITA

⁷ Jilanaca, cullaquinaca, wejrqui anal jazta mantita cjižrčuča. Tuquitanpacha tii mantitac zizzinčhucča ančhucqui, porapat zuma munaziz, jalla nii. Tuquitanpacha tii mantitac nonzinčhucča. ⁸ Pero tii mantita cjižrčuča, jazta mantitažtakaz. Jesucristuqui tii mantitacama kamčiča tii muntuquiz. Ančhuczakaz tii mantitacama kamča. Nuž kamcan, zuma munazican, ana zumchiquiz kamča, werar kjanquiz kamča, Yooz takucama. Jalla nužupanča niiqui.

⁹ Jakzilta žoñit “Kjanquiz kamuča”, cjičhaj niiqui, jilanacžtan porapat zuma munaziz waquiziča. Jilanacžtan tira chjaawjkatčhaj niiqui, pachpa zumchiquizpanž kamča. ¹⁰ Jakzilta žoñit jilanacžtan porapat zuma munazaja, jalla niiqui kjanquizpankaz kamča. Jaziqui Yooz jicz cherchucača, ana ujquiz tjojtsjapa. ¹¹ Jakzilta žoñit jilanacžtan chjaawjkatčhaja jalla niiqui zumchiquiz kamča. Jakzitchuc ojkčhaj niiqui, ana zizza. Jaziqui Yooz jicz ana cherchucača; zur žoñižtakazza nii žoñiqui.

¹² Jilanaca, cullaquinaca, ančhucaquin cjižrčuča. Jesucristuž ticzi nekztan ančuca uj pertunchiča Yoozqui. ¹³ Ejpna, ančhucaquin cjižrčuča. Jesucristuqui tuqui timpuquiztanpacha žejlñipantakalča. Nii Jesucristužtan kamča ančhucqui. Tjotjowanaca, turtakanaca, ančhucqui Satanás atipchinčhucča. Jaziqui ančhucaquinzakaz cjižrčuča.

Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui Yooz Ejpžtan kamča. Jaziqui ančhucaquinzakaz cjižrčuča. ¹⁴ Ejpna, Jesucristuqui tuqui timpuquiztanpacha žejlñipantakalča. Nii Jesucristužtan kamča ančhucqui. Jaziqui ančhucaquin cjižrčuča. Tjotjowanaca, turtakanaca, ančuca kuzquiz Yooz taku chjojchiñčhucča. Nekztan Yoozquin tjurt'iñi kuzziz cjen, ančhucqui Satanás atipchinčhucča. Jaziqui ančhucaquinzakaz cjižrčuča.

¹⁵ Tjappacha ančhucqui, nonžna. Anača tii muntuquiz žejlñi cusasanacžquin kuz tjazazqui. Anača anawali paaznacquiziqui kuz tjazazqui. Jakzilta žoñit anawali paaznacquiz kuz tjaačhaj niiqui, anaž Yooz Ejpžquin kuz tjaača. ¹⁶ Tii muntuquiziqui tižta anawali paaznaca žejlča: persun kuzcama kamz pecznaca, persun čhjujquiz čerta pecznaca, tucquin cjis pecznaca. Jalla nižtanaca pecčhaj niiqui, diabluž jaru ojklajča. ¹⁷ Tii muntuquiz žejlñinacaqui liwj tucuzaquiča, tjatžtaž cjequiča. Nižaza tii muntuquiz žejlñinaca pecznacami tucuzaquiča. Pero Yooz kuzcama ojklajñinacazti Yooztan wiñaya kamaquiča.

WERAR TAWKŽTAN, TOSCAR TAWKŽTAN

¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, tii timpumiž ojtča. Tsjii Jesucristuž quintraqui tjonaquiča, nii quintu zizza ančhucqui. Nižaza anziqui muzpa Cristuž quintra žoñinacaqui jecža. Nekztan učumqui zizza tii timpuqui ojtča. ¹⁹ Nii quintranacaqui učumquiztan zarakchiča. Anatača učumtan tsjii kuzziz ninacaqui. Učumtan tsjii kuzziz cjitasaž niiqui, tira učumtan kamtasača. Ninacaž zaraktanaqui, kjanapacha cjissiča, anatača učum tsjii kuzziz ninacaqui. ²⁰ Ančhuczi ana nižtičhucča. Ančuca kuzquizti Yooz Espiritu Santo kamča. Jaziqui ančhucqui tjapa werara zizzinčhucča. ²¹ Werar taku zizñiž cjen ančhucaquin cjižrčuča. Nižaza Yooz takuqui anaž čhjul toscarami chiiča. ²² ¿Ject toscar žoñejo? Jakzilat “Jesusača ana Yooziž cuchanžquita Cristuqui” cjičhaja, jalla niiča toscara chiiñiqui. Cristuž quintrača ninacaqui. Nii žoñinacaqui Yooz Ejpžquin nižaza Yooz Majchquin ana pajz pecča. ²³ Jakzilat ana Yooz Majchquin pajz pecčhaja, jalla niiqui ana Yooz Ejpžtan kamasacha. Jakzilat “Jesucristuqui werar Yoozza” cjičhaja, jalla niiqui Yooz Majchtan kamča; Yooz Ejpžtan zakaz kamča.

²⁴ Nii tuqui nonžta Yooz taku persun kuzquiz chjojwa ančhucqui. Nii Yooz taku chjojžcu, Yooz Majchtan Yooz Ejpžtan ančhucatan tsjii kuzziz wiñaya kamaquiča.

²⁵ Yooz Majchqui chiichiča, tuž cjican:

—Wiñaya Yooztan kamaquiča ančhucqui.

²⁶ Yekjap žoñinacaqui ančhuc incallz pecča. Jaziqui cjiřžcuča nii puntuquiztan. ²⁷ Jesucristuqui Yooz Espiritu Santo ančuca kuzquiz cuchanžquichiča. Jalla nižtiquiztan nii Espiritu Santuqui ančucaquiz tjaajinča. Jaziqui yekja tjaajiñi espiritu anaž pecca ančhucqui. Yooz Espiritu Santuž chekan weraraqui tjaajinča. Anaž toscaranaca tjaajnasača. Cristužtan tsjii kuzziz kama; jalla nuž tjaajinča Espiritu Santuqui. Nižtaqui niž tjaajintacama kama.

²⁸ Jilanaca, cullaquinaca, Cristužtan tsjii kuzziz kama ančhucqui. Nekztan Cristuž tjontanaqui, učumqui anaž eksnaquiča, nižaza anaž azaquiča. ²⁹ Jesucristuqui zuma kuzzizpanča. Nii zizza ančhucqui. Jakziltažlaj zuma kuzziz niiqui, Yooz maatiča. Jalla niizakaz zizza ančhucqui.

3

YOOZ MAATINACA

¹ Tjappacha ančhucqui nonžna. Yooz Ejpqui učum zumaž k'ayacht'iča. Nižaza Yoozqui učum illziča, niž maati cjsjapa. Yooz maatičhumča učumqui. Jalla nižtiquiztan učum kuzqui ana pajča ana Yooz criichinacaqui. Yooz kuzmi anazaž pajča ninacaqui. ² Jilanaca, cullaquinaca, učumqui Yooz maatičhumča. Wiruñauqui jaknužkačhum cjisnačan, učumqui ana zizza. Pero Jesucristuž tjontanaqui, nii cheraquiča učumqui. Nekztanaqui Jesucristuž irata cjisnaquiča učumqui. Jalla nii tjaajinta zizzinčhumča. ³ Jakziltat Jesucristo tjewžaja, jalla niiqui čhjul uj paaznacami ecča, ana ujchiz cjsjapa; Jesucristuqui ana ujchizza, jalla nižtapacha cjsjapa.

⁴ Jakzilta žoñižlaj uj paañi, jalla niiqui Yooz mantitanaca anaž cazza. Uj paazqui Yooz taku quintrača. ⁵ Jesucristuqui tii muntuquiz tjonchiča, žoñinacž uj pampatzjapa. Ana čhjul ujchizza niiqui. Jalla nii zizza ančhucqui. ⁶ Jakzilta žoñižlaj Cristužtan tsjii kuzziz, jalla niiqui ana uj paañiča. Uj paañi žoñinacaqui anaž naaza Cristuž puntuquiztanaqui. Nižaza anaž kamča Cristužtanami. ⁷ Jilanaca, cullaquinaca, ana jeczquizimi incallskata ančhucqui. Wali kamñi žoñinacaqui zuma kuzzizza, Cristužtakaz. ⁸ Satanás cjita diabluqui tuqui timpuquiztanpacha uj paañipankaztakalča. Jaziqui nižaza tira uj paañiča. Nekztan uj paañi žoñinacaqui Satanás diabluž maatinacača. Jesucristuzti tii muntuquiz tjonchiča, Satanás diabluž paatanaca akkatzjapa.

⁹ Yooz maatiqui ana kuzin uj paañiča. ¿Kjažtiquiztan nii ana kuzin uj paañitajo? Yooz maatiča, nekztan kuztan ana uj paapaasača. Yooz Ejpž kuz cherchi kuzziz kamñiča. Jalla nekztan tjapa kuztan uj ana paasača. ¹⁰ ¿Jakziltat Yooz maatejo? ¿Jakziltat diabluž maatejo? ¿Jaknužža nii zizas učumjo? Jalla tuž zizasacha. Jakziltažlaj kuzin uj paañi, jalla niičha ana Yooz Ejpcchizqui. Nižaza jakziltažlaj niž jilanacžtan čhjaawjkatñi, jalla niičha diabluž maatiqui.

PORAPAT ZUMA MUNAZIZA

¹¹ Porapat zuma munaziza. Tii mantitaqui tuquitanpacha nonzinčhucča. ¹² Tsjii žoñi želatča, Caín cjita. Jalla nii Cainqui niž lajk conchiča. ¿Kjažtiquiztan conchit niijo? Jalla niž paatanacaqui anawalinacatača; niž lajkž paatanacazti walinacatača. Jalla nekztan niž lajk conchiča. Cainqui diabluž maatitača. Ana nii Cainž kuz cherchi kuzziz cjee ančhucqui.

¹³ Jilanaca, cullaquinaca, tii muntuquiz žejlñi žoñinacaž ančhuc čhjaajwanaqui, ana istraña, ana upa kuzziz cjee. ¹⁴ Tuquiqui ana zuma munazan, jalla nekztan infernuquin okaj cjitatakalča učumqui. Jaziqui Yoozquin criičuqui arajpach watjaž okaquiča; wali cuntintu cjequiča. Jalla nekztan učumqui Yoozquin criiči jilanacžtan porapat zuma munazizza. Nii zizza učumqui. Jakziltat ana jilanacžtan porapat zuma munaz-ičhaja, jalla niiqui infernuquinž okaquiča. ¹⁵ Jakziltat niž jilžtan čhjaawjkatčhaja, jalla niiqui žoñi conchiž cjes, jalla nižtaž ninacaqui. Nižaza žoñi conñinacami ana Yooz kuz cherchi kuzzizza. Anaž wiñaya Yooztan kamasacha. ¹⁶ Cristuqui učum laycu ticziča. Nekztan jaknuž munazizlaja, jalla nii učumqui zizza. Učumqui Yooz criiči jilanacžtan zuma munazizpanča, ticzcama. ¹⁷ Tsjii tjapa cusasanacchiz žoñiqui tsjii t'akjir jila

cheraquiž niiqui, okzpančha. Anaž okznsaž niiqui, ¿kjažt Yooz cherchi kuzziz cjesajo? Anapanž Yooz cherchi kuzzizza. ¹⁸ Jilanaca, cullaquinaca, anačha atžtan taku mayaka okzqui. Paatanacžtanaqui okza. Nekz tjeeža učhumž okžtaqui. Niičha werar okzqui.

YOOZQUIZTAN ANA PAYZNAKŽČU MAYAQUIČHA

¹⁹ Jilanaca zuma okzcan, učhumqui zizza, werar Yooz maatičhumpančha, jalla nii. Nekztan llajlla kuzzizlaj niiqui, tjup kuzziz cjee. Yooz yujcquiz Yooz maatinacčhumčha.

²⁰ Yoozza juc'ant chekanaqui učhum kuzquiztan cjenaqui. Yoozqui tjapa učhum kuz zizza, ana walinacami, walinacami, tjappacha. Nii anawalinaca zizcumi, Yoozqui tirakaž učhum okža. ²¹ Jilanaca, cullaquinaca, čhjlorat učhumž kuz walika cječhaj niiqui, Yoozquiztan ana ekskcu mayasačha. ²² Učhumqui Yooz mantitacama kamtiquiztan, nižaza Yooz kuzcama kamtiquiztan učhumž mayiztac nonžtaž cjequičha. ²³ Yooz mantitanacaqui tužučha: Yooz Majch Jesucristužquin tjapa kuztan cjee. Nekztanaqui jilanacžtan zuma munaza. Jalla nuž mantichičha Yoozqui. ²⁴ Jakziltat nii mantitacama kamčhaja, jalla niiqui Yooztan tsjii kuzzizza. Nižaza Yooztan tsjii kuzzizza nii žoñinacžtan. Yooz tjaata Espíritu Santuqui učhum kuzquiz žejlčha. Jalla nekztan zizza učhumqui, Yooztan učhumtan tsjii kuzziz, jalla nii.

4

ESPIRITU SANTUŽTAN CRISTUŽ QUINTRA ESPIRITUŽTAN

¹ Jilanaca, cullaquinaca, nonžna. Jakziltat “Tii takuqui Yooz takučha”, cjičhaj niiqui, nii žoñiž chiita taku zumpacha tantiyaquičha, Yooz taku chiiñi, ana Yooz taku chiiñi, jalla nii. Anačha čhjul takumi pjazila criizqui. Tii muntuquiz muzpa toscara chiiñi žoñinaca žejlčha; Yooz taku chiitažokaž cjičha. ² ¿Jaknužt žoñiž chiita taku paji atas učhumjo? ¿Yooz Espíritu Santuž chiikatcaya? ¿Uz ana Yooz Espíritu Santuž chiikatja? Jalla tuž paji atasačha učhumqui. Tii muntuquiz Jesucristuqui žoñž curpuchiz kamchičha. Jakziltat nižtapan chiičhaja, jalla niičha Yooz taku chiiñiqui. ³ Nižaza jakziltat Jesucristuqui anačha žoñž curpuchiz kamchiqui, cjican chiičhaja, jalla niičha ana Yooz takucama chiiñiqui. Cristuž quintra espirituqui nii chiikatčha. Nii Cristuž quintra espirituqui tjonaquičha; tuquitan ančhucqui jalla nii nonzinčhucčha. Anziqui tii muntuquiz nižta Cristuž quintra chiiñinaca žejlčha.

⁴ Pecta jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui Yooz maatinacčhucčha. Nii toscar taku joojooñinacaqui diabluž mantitaž ojklayčha. Ančhuczti Yooz Espíritu Santuž mantitaž ojklayčha. Yooz Espíritu Santuqui juc'anti azzizza nii diablužquiztan cjenaqui. Nekztan ančhucqui nii toscar taku joojooñinaca atipasačha. ⁵ Ninacaqui diabluž maatinacačha. Nii žoñinacaqui ana Yooz takucama chiiñičha, diabluž taku chiiñičha ninacaqui. Nii diabluqui tii muntuquiz ančaž mantičha. Jaziqui Yoozquin ana criichi žoñinacaqui diabluž taku criičha. ⁶ Učhumzti Yooz maatinacčhumčha. Jaziqui werar Yooz takuž chiyen Yoozquin criichi žoñinacaqui nii werar takuž catokčha. Ana Yoozquin criichi žoñinacaqui nii werar taku anaž catokčha. Nužquiz werar taku chiiñi žoñinacami, nižaza toscar taku chiiñi žoñinacami pizcpacha pajasačha učhumqui.

YOOZQUI ANCHA MUNAZIŇI KUZZIZZA

⁷ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yoozpankazza učhum porapat zuma munazkatñiqui. Jaziqui učhumqui tjappacha porapat zuma munazizpančha. Jakziltat zuma munazičhaja jalla niiqui Yooz maatičha. Nižaza Yooz pajčha. ⁸ Yoozqui ancha munaziñi kuzzizza. Jaziqui jakziltat ana munaziñi kuzzizlaja, jalla niiqui ana Yooz pajčha. ⁹ Yooz Ejpqui tii muntuquiz niž zinta Majch cuchanžquichičha učhum Yooztan wiñaya kamzjapa, wali cuntintu. Jalla nuž cuchanžquitiquiztan Yoozqui učhumquiz niž munaziñi kuz tjeezičha. ¹⁰ Yoozqui ultimu zuma munaziñi kuzzizpančha. Yooz Ejpčha učhum k'ayachichiqui. Nekztan niž Majch cuchanžquichičha. Yooz Majchqui učhum uj laycu ticzičha, učhum ana casticta cjisjapa. Nekztan zuma munaziñi kuzqui jaknužt cječhaja, nii zizza učhumqui.

¹¹ Pecta jilanaca, cullaquinaca, učumtan ancha munaziča Yooz Ejpqui. Jaziqui učum nižtazakaz porapat zuma munazizpanča. ¹² Anaž jakzilta žoñimi Yooz cherča. Ana Yooz cherčcumi zuma munazičhaja, jalla nii žoñiqui Yooztan tsjii kuzzizza. Nižaza Yooz munaziñi kuz, jalla nižta kuzzizza nii žoñiqui. ¹³ Yooz Ejpqui niž Espíritu Santo učumquiz tjaachiča. Jalla nekztan Yooztan učumtan tsjii kuzzizza, nii zizza učumqui. ¹⁴ Yooz Ejpqui niž Majch cuchanžquichiča žoñinaca liwriizjapa. Nii Yooz Majch cherchinča wejrnacqui. Nekztan ančucaquiz nii puntu tjaajinčinča. ¹⁵ Jakziltat “Yooz Majchča Jesucristuqui”, cjičhaja, jalla niičha Yooztan tsjii kuzzizqui. Nižaza Yoozqui nižtan tsjii kuzzizza.

¹⁶ Yoozqui učumtan ancha munaziča, jalla nii zizza učumqui. Nižaza nii criičha učumqui. Yoozqui munaziñi kuzzizza. Jaziqui jakziltat munaziñi kuzzizpanžlaja, jalla niičha Yooztan tsjii kuzzizqui. Nižaza Yoozqui ninacžtan tsjii kuzzizza. ¹⁷ Nuž kamcan juc'ant juc'ant munaziñi kuzziz cjissa učumqui, Jesucristuž irat kuzziz cjiscama. Jalla nekztan juyzuquiz ana eksnaquiča učumqui. ¹⁸ Munaziñi kuzziz žoñinacaqui ana Yoozquin eksñiča. Zuma munaziñi kuzziz žoñinacaqui anaž čhjulumi eksnasača. Jalziltat eksñi kuzzizlaja, jalla niiqui Yooz casticz eksa. Jalla nižtiquiztan anaž zuma munaziñi kuzzizza nii eksñi žoñinacaqui.

¹⁹ Yoozqui učumtan zuma munaziča. Jalla nekztanaqui učumqui Yooztan munaziča. ²⁰ Jakziltat “Wejrqui Yooztan zuma munaziñi kuzziztča”, chiičhaja, jalla niiqui niž jilanacžtan ana chjaawjkatñipanča. Niiž jilanacžtan chjaawjkatčhaja, jalla niiqui anaž Yooztan zuma munaziñi kuzzizza. Inapankaz “Wejrqui Yooztan zuma munaziñi kuzziztča” cjiča. Toscana chiiča. Nii žoñinacaqui cherta jilanacžtan anazuma munazičhaja, jalla niiqui ¿jaknužt ana Yooz cherčcu Yooztan munaziñi kuzziz cjesajo? Anapanž cjesača. ²¹ Yoozqui učum mantichiča tuž cjican:

—Jakziltat Yooztan munaziñi kuzzizlaja, jalla niiqui niž jilanacžtanami zuma munaziñi kuzzizakaz cjis waquiziča.

5

UČHUMQUI ANAWALINACA ATIPČHA

¹ Jesusača Yooziž cuchanžquita Cristuqui. Jakziltat nii Jesucristužquin criičhaja, jalla niičha Yooz maatiqui. Tjapa Yooz maatinacami Yooz Ejpžtan munaziñi kuzzizza. Nižaza Yooz Ejpžtan munaziñi kuzzizalaj niiqui, Yooz Ejpž maatinacžtan munaziñi kuzzizakazza. ² Nižaza jakziltat Yooztan munaziñi kuzzizalaja, jalla niiqui Yooz mantitanacaž cazza. Jalla nekztan Yooz maatinacaqui porapat zumaž munaziča. Niiž zizza učumqui. ³ Yooztan munaziñi kuzziz žoñiqui Yooz mantitanaca cazza. Nii Yooz mantitanacaqui anača ch'ama. ⁴ Yooz mantita cazcu, Yooz maatinacaqui anawalinaca atipča. Jakzilta žoñit Yoozquin tjapa kuz criičhaja, jalla niiqui anawalinaca atipča. ⁵ ¿Jakziltat anawalinaca atipjo? Jakziltažlaj Jesús cjita Yooz Majchquin tjapa kuztan, jalla ninacaž atipča anawalinacaqui.

YOOZ MAJCHČHA JESUCRISTUQUI

⁶ Jesucristuqui tii muntuquiz tjontan, kjaztan bautistatača. Jalla nekztan cruzquiz ch'awcta ticziča. Kjaztan bautistaž cjen, jalla niičha tisticuqui, Yooz Majchča Jesucristuqui, cjican. Cruzquiz ch'awcta ljoc tjawkchiča. Jalla nii zakazza tisticuqui, Yooz Majchča Jesucristuqui, cjican. Yooz Espíritu Santuqui tisticuzakazza: Yooz Majchča Jesucristuqui, cjican. Nii Espíritu Santučha werarapan chiiñiqui. ⁷ Arajpachquinaqui čhjep tisticunaca žejlča, Yooz Ejp, nižaza Taku cjita tjuuchiz Yooz Majch, nižaza Yooz Espíritu Santo. Nii čhjepultanaqui tsjiikaz chiiča. ⁸ Nižaza tii muntuquiziqui čhjep tisticunacazakaz žejlča, Yooz Espíritu Santo, nižaza kjaztan bautis, nižaza cruzquiz ljoc tjawkz. Nii čhjepqui tsjiikaz chiiča: Jesucristučha Yooz Majchqui, cjican. ⁹ Žoñž taku weraražlaja niiqui, Yooz taku juc'ant werarača. Werara chiiñi Yooz Ejpqui chiiča, tuž cjican:

—Jesucristučha Wejt Majchqui.

¹⁰ Jakziltat Yooz Majchquin criičhaja, jalla niiqui persun kuzquiz zizza, Jesucristučha Yooz Majchqui, nii. Jalla niizakaz Yooz Ejpqui chiičha. Jakziltat Yooz taku ana criičhaja, jalla niiqui Yooz toscara chiitažokaz nayčha. Yooz takuqui chiičha: Jesucristučha Yooz Majchqui, cjicanaqui. Jalla nii anaž criiz pecčha yekjap žoñinacaqui. Jalla nekztan Yooz toscara chiitažokaz nayčha nii ana criiñinacaqui. ¹¹ Nižaza Yoozqui cjičha:

—Wejt Majchqui ančhuca ujquiztan ticzičha. Jalla nekztan ančhucqui wejttan wiñaya kamaquičha, wali cuntintu.

¹² Jakziltat Yooz Majchtan tsjii kuzziz kamčhaja, jalla niiqui Yooztan wiñaya kamaquičha. Nižaza jakziltat Yooz Majchtan ana tsjii kuzziz kamčhaja, jalla niiqui Yooztan ana wiñaya kamasachha.

ŽERZ TAKUNACA

¹³ Ančhucqui Yooz Majchquin criičha tjapa kuztan. Jalla nekztan Yooztan wiñaya kamaquičha, wali cuntintu. Nii zizjapa, ančhucaquin cjižrčučha wejrqui.

¹⁴⁻¹⁵ Učhumqui Yooz kuzcama mayizaquiž niiqui, nonžtaž cjequičha. Učhumž mayizta nonžtaž cjequiž niiqui, tjaataž cjequičha. Jalla nužupančha. Weraraž niiqui.

¹⁶⁻¹⁷ Tjapa anawalinacami ujpančha. Tsjii jilaqui uj paaquiž niiqui, Yoozquiztan mayizinspančha, pertunta cjeejo. Pero tsjii juc'ant anawal uj paaz kuzzizzalaj niiqui anaž pertunta cjesachha. Niižta ana Yoozquiztan mayizina, pertunta cjeejuqui. Yekja ujnacami Yoozquiztan mayizinasachha, pertuntaž cjejajo.

¹⁸ Yooz maatinacami anaž kuzin uj paasachha. Yooz maatinaca walja kjaraz cuitičha Yooz Majchqui. Nii anawal Satanás diabluqui Yooz maati Yooz kjarquiztan ana kjañi atčha. Nii zuma zizza ančhucqui. ¹⁹ Yooz maatinacčhumčha učhumqui. Ana Yoozquin criichi žoñinacaqui, tjappacha Satanás diabluž mantuquiz žejlčha. Učhumqui nii zakaz zizza.

²⁰ Yooz Majchqui tjonchičha učhumnaca zuma intintazkatajo, nižaza werar Yooz pajajo. ¿Ject werar Yoozjo? Jalla niičha Jesucristo Yooz Majchqui. Jaziqui učhumqui nii werar Yooztan tsjii kuzziz cjissinčhumčha. Niižtan kamcan, wiñaya niižtan kamaquičha.

²¹ Jilanaca, cullaquinaca, ančhucqui žoñiž paata yooznacquiztan zaraka, ana iya nekz macjata ančhucqui. Jalla nužupančha.

SEGUNDA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

WERAR TAKU, MUNAZIŇI KUZ

¹ Wejrqui Juan cjtitičha. Icliz jiliritičha wejrqui. Jaziqui tii cartal cjjrřcučha Yooz illzta cullacaquin tjappacha naaža maatinacžquin. Wejrqui ančhuc werara k'ayachučha. Nižaza tjapa Yooz taku criichinacaqui ančhucž k'ayachičha. ² Učhum kuzquiziqui werar Yooz taku žejlčha, nižaza wiňaya želaquičha. ³ Nižaza zuma munaziňi kuzziz kaman, Yooz Ejpžtan nižaza Jesucristo Yooz Majchtan učhum yanapčha. Nižaza učhum okžcu, llan kuzziz cjiskatčha.

⁴ Yekjap am maatinaca cherchinčha, Yooz takucama kamňi. Nužupan, mantichičha Yoozqui. Nuž kamňi cheržcu, ancha chipchinčha wejrqui. ⁵⁻⁶ Cullacalla, anziqiu am roct'učha, porapat zuma munaza. Nii mantitaqui anačha anztakaz. Tuquitanpacha učhumqui nuž mantitapančha. Jakziltat zuma munaziňi kuzzizlaja, jalla niiqui Yooz mantitanacacama kamčha.

Tuquitanpacha Yooz mantita nonzinčhucčha, zuma munaziňi kuzziz cjee, jalla nii.

INCALLŇI ŽOŇINACA

⁷ Tii muntuquiz muzpa žoňinacaqui ojklayčha, žoňi incallcan. Ninacaqui anaž criičha, Jesucristuž žoňž curpuchiz kamchičha tii muntuquiz, nii. Jalla ninacačha incallňinacaqui. Nižaza Cristuž quintranacačha. ⁸ Ančhucqui nonžna. Ančhucqui Yooztajapaž langža. Nii langžta cuitaquičha, ana pertiznajo, arajpachquin zumanaca tanzjapa.

⁹ Jakziltat Jesucristuž tjaajinta yapzaja, jalla niiqui anaž Yooztan tsjii kuzziz kamčha. Nižaza jakziltat Jesucristuž tjaajintacama ana kamčhaja, jalla niiqui anazakazza Yooztan tsjii kuzzizqui. Pero jakziltat Jesucristuž tjaajintacama kamčhaja, jalla niičha Yooz Ejpžtan nižaza Yooz Majchtan tsjii kuzzizqui. ¹⁰ Jakziltat ančhucaquiz tjonžcu Cristuž tjaajinta ana niicama tjaajinčhaj niiqui, anaž Yooztan tsjii kuzziz nii jilaqui. Ančhucqui nii žoňi ana kjuyquiz kjawznaquičha. Anazaž tsaanaquičha. ¹¹ Jakziltat nii anawal žoňžquiz tsaanačhaj niiqui, nii žoňž anawal langz yanaptažokaz cjičha.

ŽERZ TAKUNACA

¹² Zumsira wacchi takunaca wejtta žejlčha. Pero tjappachaqui anal cjjrř pecučha. Ančhucaquin tjonz pecučha, učhum pora parlizjapa, porapat cuntintu cjisjapa.

¹³ Am cullaqui illzizakazza Yoozqui. Naaža maatinacaqui saludos apayžquičha. Jalla nužukazza.

TERCERA CARTA DEL APOSTOL SAN JUAN

GAYO CJITAQUI ZUMAČHA

¹ Wejrqui Juan cjititčha. Icliz jiliritčha wejrqui. Gayo, amquin cjjržcučha. Yooz takucama kamcan, am k'ayachučha.

² Jila, amtal mayizinučha tjappacha walicama cjeyajo, nižaza am curpu zuma žejtñi cjeyajo. Am kuz walikazza, nii zizučha wejrqui. ³ Yekjap jilanacaqui wejtquiz tjonzičha. Am puntu wejtquiz quint'ichičha, tuž cjican:

—Nii Gayuqui werar Yooz takucamaž kamčha.

Jalla nuž zizcu ancha chipchinčha. ⁴ Wejt jilanacaž werar Yooz takucama kamñipan zizcu, anchal cuntintučha wejrqui. Anaž čjulumi wejr juc'ant cuntintu cjiskatñiqui žejlčha.

⁵ Jila, walikam am paačha, jilanaca yanapcan, ana pajta jilanacami. ⁶ Yekjap amiž yanaptanacaqui iclizquiz mazzičha, tuž cjican:

—Nii Gayo cjita jilaqui ancha zumačha. Ana pajta jilanacami yanapñipankazza. Nižaza okzñipankazza.

Gayo jila, jalla nužupan amqui tira yanapaquičha. Jilanacaž jiczquin okanami yanapz waquizičha. Jalla niic walikazza; jalla nuž cjenaqui Yooz kuzqui wali cuntintuž cjequičha.

⁷ Nii jilanacaqui Yooz sirwican ojklayničha. Ninacaqui ana Yooz criichinacžquiztan ana čjul yanapñimi pecničha. ⁸ Jaziqui učhumqui nii Yooz sirwiñi jilanaca yanapz waquizičha, ninaca werar Yooz taku parlajo.

DIOTREFES CJITAQUI ANAWALI PAAŇIČHA

⁹ Tuquiqui iclizquin cjjrchinčha. Tsji žoñiqui weriž cjjrta anaž nonz pecčha. Wejrqui icliz jiliritčha. Pero nii žoñiqui anaž wejr jilirižtaka nayčha. Diótrefes cjita tjuuchizza nii žoñiqui. Niikaz jilanaca juc'antiž mantiz pecčha. ¹⁰ Wejrqui ančhucaquin tjonačhaj niiqui, jalla nekztan nii žoñiž anawali paatanaca paljayačha ančhucaquiz. Nii Diótrefesqui toscananaca parlichičha wejtnaca quintra. Iya anawalinaca paachizakazza. Nižaza jilanacaž tjonznunami, ana risiwz pecničha. Yekjap criichinacazti wali quiyas pecčha. Nii Diótrefeszi cjiñičha:

—Anapanž nii jilanacžtan zumaž risiwaquičha.

Nižaza zuma risiwñi jilanaca iclizquiztan chjatkatničha. ¹¹ Jila, jaziqui anačha nižta cjisqui. Nii žoñiž paatanaca ana yatekaza. Amzti, walikam paačha. Jakziltat walinaca paačhaja, jalla niiqui Yooz cherchi kuzziz kamčha. Jakziltat anawalinaca paačhaja, jalla niiqui anaž Yooz pajčha, ana Yooz cherchi kuzzizza.

DEMETRIO CJITAQUI WALI PAAČHA

¹² Tjappach žoñinacaqui Demetriuž puntu cjičha:

—Zumačha nii Demétrio cjita jilaqui. Niiž paatanacami werar tawk jarupankazza.

Nižaza wejrnacmi chiyučha, Demetriuqui zuma jilačha, nii. Ančhucqui zizza, wejrnacqui werar takul chiyiñičha, nii.

¹³ Zumsira wacchi takunacaqui wejtta žejlčha cjjrżjapa. Pero tii cartiquiz anal iyal cjjrż pecučha. ¹⁴ Wajilla amquin tjonzquiz pecučha. Jalla nekztan učhumporaž palt'aquičha.

¹⁵ Llan kuzziz cjee. Tekzta jilanacaqui saludos apayžquičha. Nižaza amqui wejtnaca jilanacžquiz tsaanžinaquičha, zapa maynižquiz. Jalla nužukazza.

LA CARTA DEL APOSTOL SAN JUDAS

¹ Wejr Judasqui Jesucristuž manta payiñ žoñtča nižaza Jacobž lajkča. Wejrqui ančhucaquin cjižrcučha. Yooz Ejpqui ančhuc kjawzičha, niiž maati cjeyajo. Nižaza Yooz Ejpqui ančhucatan zuma munazičha. Nižaza ančhuc anawalinacquitant cuitičha, Jesucristuž tjonzcama. ² Yoozqui ančhucaquiz juc'antej okžla, nižaza juc'ant walikaj kamkatla, nižaza ančhucqui Yooziž ancha munasitaj cjila.

TOSCARA TJAAJIÑINACŽ PUNTU

³ Pecta jilanaca, cullaquinaca, wejrqui ančhucaquin anchal cjuñchinčha. Jalla nuž cjuñžcu liwriiñi puntuquiztan ančhucaquin anchal cjižrz pecučha. Ančhucatan wejtta liwriita žoñinacačha. Anawal tjaajiñinacaž ančhucaquiz incallz pecchiž cjen tii cartal urgente apayžcačha, ančhucaquiz chiižinzjapa. Yoozquin kuz tjaaz puntu werara tjaajintatačha. Tsjemata tjaajintanacaqui anačha werara niiqui. Werar tjaajintanacžquizkaz tjurt'iñi kuzziz cjee. ⁴ Yekjap ana lijitum criichi žoñinacaqui ančhucaquiz jamazit luzzičha, ana kjanapacha. Ninacaqui ana wal žoñinacačha. Yooz partiquiz luzcu, Yooz okžni kuz tsjii kjutñi intintazza. Ninacaqui cjiñičha, “Yoozqui učhum okžpančha, jaziqui čjul paatami walikazza”. Jalla nuž kamcan učhum Jesucristo Jiliržquiz anapan pajčha. Pero criichi žoñinacž pajk Patrunačha Jesucristuqui. Yekjat ana iya želasčha. Jaziqui ninacaqui Yooz kamañquiz anapan kamčha. Tuquiqui profetanacaqui nižta kamñinacž puntuquiztan cjižrchičha, “Yoozqui ninacžquiz casticaquičha”, jalla nuž cjican.

⁵ Ančhucaž zizziž cjenami, ančhucaquiz zumpacha cjuñkatz pecučha tii puntuquiztan. Tuqui Yooz Jiliriwiki Egipto yokquiztan Israel wajtchiz žoñinaca jwessičha. Nekztan jwessiž cjenami ana criichinacžquiz ticzkatchičha. ⁶ Nižaza tii cjuñžna. Yekjap anjilanacaqui Yooziž tjaata puesto ana iya wacaychiz pecchičha, nižaza arajpach puestuquiztan zarakchičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca presužtakaz čhjelinčha. Wiñayjapa zumchiquiz chawctažtakaz žejlčha Yooz pajk pjalz tjuñicama. ⁷ Nižaza Sodoma wajtquiz žejlñinacami Gomorra wajtquiz žejlñinacami, nižaza žcatinta wajtquiz žejlñinacami jalla nii ana wal anjilanacažtapacha ancha uj paachičha. Ninacaqui adulteriuquiz ojklaychičha. Nižaza tsjemata adulterio paachičha. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninaca casticchičha, wiñaya infiernuquin. Jalla nuž kjanapacha chiichičha, Yoozqui ana walinaca casticspančha, jalla nii.

⁸ Jalla nii Yooz casticz puntu zizcumi, ana zuma tjaajiñi žoñinacaqui chjuužta jaru ojklayčha, “Yoozqui nižta wejtquiz tjaajinchičha, tsjii chjuužtiquiz” cjican. Nekztan adulteriuquiz ojklayčha, nižaza Yooz Jiliriž mantita anaž cassa, nižaza poderchiz zajranacžquiz ararčha. Jalla nuž chjuužta jaru anawali kamčha. ⁹ Tsjii pajk arcángel Miguel cjita žejlčha, walja poderchiz. Jalla nii anjilaqui diablužtan ch'aassičha Moisés curpu puntuquiztan. Jalla nuž ch'aascan, Miguel anjilaqui diablužquiz ana ararchičha; “Casticta cjee”, cjican. Antiz tiikaz chiichičha, “Yooz Jiliriwiki amquiz ujžla”. Jalla nižtakaz chiichičha. ¹⁰ Pero nii ančhucatan kamñi anawali žoñinacaqui ana intintazni kuzzizza. Poderchiz zajranacž quintra chiican, chjaawjkatčha. Animalažtakaz persun kuzcamakaz ojklayničha. Jalla nuž ojklaytiquiztan persunjapa casticu zjičha.

¹¹ Ninacžtaqui ana wali cjequičha. Cainž irata Yooz kamañquiz ana kamz pecčha. Paaz ganz peccu, Balaam irata tsjii kjutñi ojklayčha. Nižaza Corež iratažtakazza casticu zjičha. Korequi Yooz uchta žoñinacž quintra paažcu ticzičha. ¹² Ančhucqui Yooztajapa pijistanaca paačha. Ančhucaž cristian pijista paan, ninacaqui azipančha ančhucalta. Pijistiquiz ancha anazuma lujlñi, nižaza licni, nižaza ana zuma kamničha. Ninacačha Yooz ana rispitiñiqui. Persunjapakaz importičha. Anačha yanapchuca, ančhucaž zuma kamajo. Ninacaqui ana chijñichiz tsjirižtakazza, nižaza tjamiž chjichta tsjirižtakaz. Nižaza ninacaqui anazuma frutchiz muntinacažtakaz. Cajlžta muntinacažtakaz, žejtz

wira anapan žejlča ninacžtaqui. ¹³ Tjamiž chjichta kjaz ljojkjinacažtakazza. Ninacaž azzuca paatanacaqui kot anazum ch'utunacažtakazza. Nižaza ninacaqui tsjii kjutñi pertissi warawaranacažtakazza. Anawal zumchiquiz wiñayjapa castictaž cjequiča. Casticta cjisjapa, nii anawal tjaajiñinacaqui chjojtača.

¹⁴ Tsjii žoñiqui Enoc cjitatača. Adanžquiztan pakallak wilta majchmajchquiztan tjonñitača. Jalla nii Enocqui Yooztajapa chiichiča tuž cjican: “Yooz Jiliri qui warank warank anjilanacžtan tjonaquiča, tjapa žoñinaca pjalzjapa. ¹⁵ Jalla nuž pjalžcan Yooz Jiliri qui tjapa anawal žoñinacž ujnaca tjeeznaquiča; tjapa ninacaž anawali paatanaca tjeeznaquiča. Nižaza Yoozqui tjapa niž quintra anawali chiitanaca tjeeznaquiča”. Jalla nuž mazinchiča Enoc cjitaqui. ¹⁶ Nii anawali žoñinacača quijakaz pecñinacaqui. Nižaza iñarcan chuchkaz pecñinaca; nižaza ninacaž kuz pecta jaru ojklayñiča. Nižaza mitarazzi takunacžtan chiiñiča. Nižaza žoñinacž kuz wali cjisjapa chiiñiča, nii žoñinacžquiztan cusasanaca ganzjapa.

CRICHI ŽOÑINACŽQUIZ CHIIŽINTA TAKU

¹⁷⁻¹⁸ Pecta jilanaca, cullaquinaca, jalla tii puntuquiztanž cjuñzna. Učhum Jesucristo Jilirž apostolonacaqui ultim timpu puntuquiztan ančhucaquiz mazinchiča, tuž cjican; “Ima tii muntu tucuzinznan, anawal žoñinacaqui jecžnaquiča, Yooz kamañ puntunacž quintra chiican. Ninacaqui persun anawal pecta kamañ jaru kamaquiča”. Jalla nuž mazinchiča apostolonacaqui. ¹⁹ Jalla nižta anawali žoñinacaqui žoñi t'akñiča, nižaza porapat quintra tanaskatñiča. Yooz Espíritu Santu qui ninacž kuzquiz ana žejlča. Ninacaqui persun kuzcamakaz kamča.

²⁰ Pecta jilanaca, cullaquinaca, Yooz puntunaca tjaajintanacžquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Nižaza Espíritu Santuž aztan Yoozquin mayiza, juc'ant zuma kamañchizpan cjisjapa. ²¹ Nižaza zuma kama, Yooz ančhucatan tira zuma munazizjapa. Nižaza učhum Jesucristo Jilirž tjonz tjuñi tjewžna. Nii tjuñquiziqui Jesucristu qui niž okžni kuzziz cjen arajpachquin Yooztan wiñaya kamñijapa ančhucaquiz cjiskataquiča.

²² Turwayzi kuzziz žoñžquiz zumpacha paljaya, zuma tjaajintanacquiz tjurt'iñi kuzziz cjisjapa. ²³ Infiernuquin tjojtsnak cjenpacha kjawžna, liwriita cjisjapa. Nižaza ujchiz žoñinacžquiz okžni kuzziz cjee. Anawal žoñinacžquiz okžcan, persun kuzquiz cuitasaquiča, zuma kamañquiztan tsjii kjutñi ana chjichta cjisjapa. Ančhucqui ana zuma kamañchiz žoñinacžtan ojklaycan nižta ana zuma kamañchiz cjesača. Jalla nižtiquiztan anawal žoñinacžquiz okžcan, cuitasa ninacž irata ana cjisjapa.

²⁴⁻²⁵ Yoozqui zinta Yoozza. Niiča Jesucristo Jilirž cjen učhum Liwriiñiqui. Niiča ancha azzizqui, učhumnaca cuitizjapa, nižaza ančhuc ana ujquiz tjojtzjapa, nižaza niž yujcquiz ana ujchiz prisintizjapa. Jalla nekz, Yooz yujcquiz žejlcan, ančhucqui ancha cuntintuž cjequiča. Anztajapami wiñayajapami Yoozqui honorchizkaj cjila, nižaza niž arajpach watjaqui zumapaj cjila, nižaza tjapa azzizkaj cjila, nižaza tjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

APOCALIPSIS O REVELACION A SAN JUAN

¹ Yoozqui tii liwruquiz cjiirta puntunaca Jesucristužquiz mazinchiča, Jesucristo niiž sirwiñi žoñinacžquiz maznajo. Tii puntunacaqui waji wataquiča. Jesucristuqui niiž sirwiñi Juanžquin anjila cuchanžquichiča, tii liwruquiz cjiirtanaca zizta cjejajo. ² Wejr Juanqui tjapa nii zizta puntunacžquiztan cjiiruča, jaknužt wejr nii zizzinžlaja, jalla nužupan. Jaziqui Yooz takumi nižaza Jesucristuž maztami chiyuča. Nižaza tjapa weriž chertanacami chiyuča. Tjappacha werarapan cjiiruča.

³ Jakziltat žoñinacžquiz tii Yooziž tjaata takunaca liičhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča. Nižaza jakziltat tii Yooziž tjaata takunaca nonžaja, nižaza niiž jaru kamčhaja jalla niiqui zakaz cuntintuž cjequiča. Tii puntunaca cumplis timpunaca žcatžinžquiča.

JUANQUI ICLIZANACŽQUIN CJIJRČHA

⁴ Wejr Juanqui pakallaw Asia yokquin žejlñi iclizanacquin cjiiruča. Yoozqui ančhucaquiz zumpachaj yanapt'ila, nižaza Yoozqui ančhucaquiz walikaj kamkatla. Yoozqui tuquitanpachami anzimi jaztanami wiñayjapa tirapan žejlčha. Yooz mantiz julz yujcquiz pakallaw zuma ispiritunaca žejlčha. Ninacaqui ančhuc walikaj kamkatla. ⁵ Nižaza Jesucristuqui ančhuc walikaj kamkatla. Jesucristuča ligitum chiiñiqui. Nižaza primir ticziquiztan jacatatchi žoñiča. Nižaza Jesucristupanča tjapa tii muntuquiz žejlñi mantiñi reynacžquiz mantiñiqui. Cristuqui učum ancha okziča. Nekztan učum ujnacquiztan ticziča. Jalla nuž ticžcu, učum liwriichiča, niiž ljok tjawkchiž cjen. ⁶ Nekztan Jesucristuqui učum utchiča, niižtan chicapacha mantiñijapa, nižaza Yooz Ejpžquiz rispitiñijapa. Jalla nii Jesucristuqui wiñayjapa honorchiz cjila. Nižaza wiñayjapa mantiñej cjila. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁷ Cjuñzna. Tsji noj Jesucristuqui tsjir taypiquiz tjonaquiča. Jalla nuž tjonan tjapa žoñinacaqui nii cheraquiča; Jesucristo quintra paañi žoñinacami nii zakaz cheraquiča. Nekztanaqui tjapa wajtchiz ana criiñi žoñinacaqui kaaquiča, ninaca casticz ora tjonchiž cjen. Jalla nužoj cjila. Amén.

⁸ Yooz Jiliriqui tuž cjiča: “Wejrtčha primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrtčha tjappacha mantiñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižtitčha wejrqiu tjappachtajapa”. Jalla nuž cjiča tjapa aztan mantiñi Yooz Jiliriqui. Niiqui anzimi, tuquitanami, jaztanami žejlčha.

⁹ Wejr Juanqui ančhucaquin cjiiržcuča. Wejrqui ančhuca jiltčha, Jesucristužquin kuz tjaatiquiztanaqui. Učumqui Yooz mantuquiz kamchiz cjen, sufričha. Pero čhjul sufritam žejlčhaja, Jesucristuqui učumnacquizimi pasinsis kuzziz cjskatčha. Wejrqui kot taypiquiz kolta yokquiz želuča, Patmos cjita tii yoka. Jalla ticju preso želuča, Yooz taku parlitiquiztan, nižaza Jesucristuž puntuiztan maztiquiztan.

JESUCRISTUŽ CERTA

¹⁰ Tsji Yooz tjuñquiziqui Yooz Espiritu Santuqui wejt kuzquiz ancha tjonchiča. Tjonžcu jalla tii watchiča. Tsji alto jora nonzinča wir kjutñi, trompetž pekz joražtakaz nonzinča. ¹¹ Nii joraqui tuž cjichiča:

—Wejrtčha primirquiztan tjappacha kalltichintqui. Nižaza wejrtčha tjappacha mantiñtqui. Jaknužt tsjii litraqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin žerzaja, jalla nižtitčha wejrqiu tjappachtajapaqui”. Jaknužt amqui cheračhaja, jalla nii chertanaca cjiirra. Nekztan nii libro pakallaw iclizanacquin apaya, Efeso iclizquin, nižaza Esmirna iclizquin, nižaza Pérgamo iclizquin, nižaza Tiatira iclizquin, nižaza Sardis iclizquin, nižaza Filadelfia iclizquin, nižaza Laodicea iclizquin. Jalla nii Asia cjita provinciquin žejlñi iclizanacquin nii cjiirtaqui apaya.

¹² Jalla nekztanaqui wir kjutñi kjutzinča chertzjapa, jectpan nižta paljayzqui, nuž cjican. Jalla nuž kjutžcu tsji pakallaw kor cantilero chertzinča. ¹³ Nii cantiler taypiquiz

tsjii žoñižtakaz tsijtchi želatča. Niiqui tol zquitchiztača, nižaza quecquiz tsjii pal kor sinturunchiztača. ¹⁴ Nižaza niiz ach charami chiwitača, chiw chomažtakaz, nižaza chiw kjatñižtakaz. Niiž čhjucquinacaqui ujžtakaz c'ajatča. ¹⁵ Niiž kjojchanacaqui zuma llijatča jurnuquiz tjiñanta korižtakaz. Niiž joraqui wacchi kjaz pujquiz kjawñižtakaztača. ¹⁶ Niiž žew kjarquiz pakallawk warawaranaca tanzitača. Niiž atquiztan pajk ar cuchillužtakaz ulnatča, porap kjuttan archiz. Niiž yujcqui zmali tjuñižtakaz c'ajatča.

¹⁷ Jalla nii cheržcu, niiz kjojchquiz tjojtsinča, ticzižtakaz. Niizti wejr lanziča žew kjaržtan. Jalla nuž lanžcu tuž cjichiča:

—Wejr ana eksna amqui. Primirquiztanpacha asta wiricama želuča. Wejrtča juc'ant chekanaqui tjappachquiztanami. ¹⁸ Wejrtča žetiñtqui. Wejrqui ticzinča. Pero wejtquiz chertzna. Wiñayjapa žetuča. Nižaza wejrqui mantuča ticzmi, nižaza ticz yokami. ¹⁹ Jaziqui cijraquiča jaknužum cherčhaja, jalla nii. Cijraquiča tii timpu watchinacami, nižaza jazta timpu tjonanami, nii. ²⁰ Wejt žew kjarquiz pakallawk warawaranaca žejlča. Jalla nii cherchamča, nižaza pakallawk cantilerunaca cherchamča. Ninaca tuž cjiča: nii pakallawk warawaranacaqui pakallawk iclizanacž irpiñinacača. Nii pakallawk cantilerunacaqui pakallawk iclizanacača.

2

EFESO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹ Efeso icliz irpiñižquin tuž cijra: “Tsjiiqui žew kjarquiz pakallawk warawara tanža, nižaza pakallawk kor cantiler taypizquiz ojklajča. Jalla niiqui tuž cjiča: ² Ančucaž paatanacami pajuča. Ančhucqui wejttajapa ancha langža. Nižaza sufrichiž cjenami ančhucqui tjurt'iñi kuzzizza. Nižaza ančhucqui ana zum kamañchiz žoñinaca ana cherz pecča. Nižaza jakziltat ‘apostultča wejrqui’ cjican ojklajčhaja, jalla ninaca wawczinčhucča ančhucqui, werara ana werara jalla nii. Jalla nižtiquiztan jecnacat ana werar apóstol ojklajčhaja, jalla nii zizzinčhucča. ³ Wejrqui zizuča, ančhucqui pasinsis kuztan sufričha, wejtquiz criican. Nižaza wejtquiz kuzziz cjen walja awantichinčhucča. Nižaza wejttajapa walja langzinčhucča, ana ocha nayžcu. ⁴ Pero tsjii ujchizza ančhucqui. Jaknužt ančhucqui primero tjapa kuz wejttan ancha munazitčhaja, jalla nižta ana tira munaziča. Anz wejttan upa munaziča. ⁵ Cjuñzna, jaknužt ančhucqui primero ancha zuma munaziñi kuzziz cjistčhaja. Nižaza cjuñzna jaknužt anziqiu upa munaziñi kuzziz cjistčhaja. Jalla nii cjuñzcu, ‘ujchizpantča wejrqui’ cjis waquiziča. Nekztan wilta ancha zuma munaziñi kuzziz cjee, wilta zuma kamzjapa. Ana wilta zuma munaziñi kuzziz cjequiz niiqui, am cantileruqui kjañtaž cjequičha; nekztan ančuca icliza tjatanta cjequičha. ⁶ Pero ančhucaltajapa tsjii zuma obra žejlča, ančhucqui ana wal nicolaítas parti žoñinacž quinrajapa chjaawjkatča, jalla nii. Wejrqui ninacž quinrajapa zakal chjaawjkatučha. ⁷ Jakziltat nonžni cjuñchiz cječhaja, nonžla Espíritu Santuž iclizziz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niizquiz wejrqui permiso tjaa-ača, žeti tjaañi muntiquiztan lulajo. Yooz zuma yokquin žejlča nii zuma muntiqui”.

ESMIRNA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

⁸ Esmirna icliz irpiñižquin tuž cijra: “Tsjiiqui primirquiztanpacha wiricama žejlča. Jalla niiča juc'ant chekanaqui tjappachquiztanami. Niiqui ticziča, nižaza wilta žejtñi cjissiča. Jalla niiqui tuž cjiča: ⁹ Wejrqui zizuča, ančhucqui ancha sufričha, nižaza t'akjiri žejlča. Pero ricachužtakazza ančhucqui, Yooz wajtchiz žoñinacž cjican. Judío žoñinacaqui ančuca quintra ancha anawal takunaca chiiča. Ninacaqui anača ultim werar judionacaqui. Ninacača Satanás diabluž partiquiziqui. ¹⁰ Jaknužt ančhucqui sufračhaja, nuž sufrisquiztan ana tsuca. Cwitas, diabluqui yekjapanaca ančucaquiztan carsilquiz chawckataquiča, ančucaž ujquiz tjojtskatzjapa. Ančhucqui tunca tjuñi intiru ancha sufraquiča. Ticzcama wejtquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Nekztanaqui wejrqui ančucaquiz wiñayjapa žeti tjaa-ača, tsjii premiužtakaz. ¹¹ Jakziltat nonžni cjuñchiz cječhaja, jalla niiqui nonžla, Espíritu Santuž iclizziz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat ana

walinacquiztan atipačhaja, jalla niiqui infiernuquin castictiquiztan liwriitaž cjequiča. Infiernuquin casticzqui curpumi animumi wiñaya sufriča. ‘Pizc ticz’ cjitača nii infiernuquin sufrisqui”.

PERGAMO ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹² Pergamum icliz irpiñižquin tuž cijra: “Tsjiiqui porap kjuttan ar cuchillužtakaz žejlča. Jalla niiqui tuž cjiča: ¹³ Wejrqui pajuča, tjapa ančucaž paatami. Jakziquin Satanás diabluqui mantičhaja, jalla nicju ančhuc žejlča. Jalla nižta žejlchiz cjenami tirapanž wejtquiz tjurt'iñi kuzzizza. Wejtquin kuz tjazqui ana jaytiča, ancha sufrichiž cjenami. Nii ancha sufris timpuquiz tsjiiqui ančhucaquiztan Antipas cjitaqui contataquiča. Antipasqui wejt puntuquiztan tisticu cjicanaqui zuma ticlarñiča, nižaza wejtquiz kuz tjaañipanča. Jakziquin Satanás diabluqui mantičhaja, jalla nicju Antipas contataquiča. ¹⁴ Nonžna; tsjii kjaž ujnaca ančhucž quintra tjeeznuča. Yekjap ančhucaquiztan anawal tjaajintanaca catokchinčhucča. Nii tjaajintanacaqui Balaamž cjita tjaajintažtakazza. Tuquita timpuqui nii Balaamqui Balak cjita žoñžquiž tjaajziča, jaknužt Israel žoñinaca ujquiz tjojtskatchucažlaja, jalla nii. Nekztanaqui Balak cjitaqui Israel žoñinaca ujnacquiz tjojtskatchiča. Jaziqui Israel žoñinacaqui adulterio paachiča, nižaza žoñiž paata yooznacquiz tjaata čhjeri lujlchiča. Jalla nižta ujnacquiz tjojtskatchiča Balak cjitaqui. ¹⁵ Nižaza yekjap ančhucaquiztan nicolaítas tjaajintanaca catokchinčhucča. Ninacž tjaajinta quintrajapa chjaawjkatuča. ¹⁶ Ančucaž anawali ujnaca paatiquiztan ‘ujchizpantča’ cjis waquiziča; kuz campiiz waquiziča. Ujnacquiztan ana jaytaquiž niiqui, ančhucqui castictaž cjequiča. Wejrqui ančhucaquiz wajilla tjonača, ujchiznacž quintra paazjapa. Wejt atquiztan ulanñi ar cuchillžtan ninacž quintra paa-ača. ¹⁷ Jakziltat nonžni cjuñchiz cječhaja, nonžla, Espíritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui. Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niižquin ana pajta maná tjaa-ača, lujljapa. Nižaza niižquin tsjii chiw maz tjaa-ača. Nižaza chiw mazquiz niiž ew tjuu cijrtaž cjequiča. Nii ew tjuuqui ana jakziltami zizza, nii tanzñi žoñikaz zizaquiča”.

TIATIRA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

¹⁸ Tiatira icliz irpiñižquin tuž cijra: “Tsjiiqui žejlča, ujžtakaz c'ajñi čhjucchiz, nižaza niiž kjojchanacaqui jurnuquiz tjiñanta korižtakazza. Jalla niiča Yooz Majchqui. Niiqui tuž cjiča: ¹⁹ Wejrqui ančucaž paatanacami pajuča. Ančhucqui zuma munaziñi kuzzizza, nižaza wejtquiz tjapa kuztan criiča, nižaza wejtquiz tjapa kuztan sirwiča, nižaza pasinsis kuztan sufriča. Ančucaž primir paata obranacquiztan ančucaž anzta paata obranaca juc'ant zumača. ²⁰ Wejrqui cjiwča, tii ujchizza ančhucqui. Tsjaa anawal maataka žejlča, Jezabel cjiti maatakažtakaz. Naaqui cjiñča, ‘Wejrtča Yooz taku parliñtqui’. Jalla nuž cjican, wejtquiz sirwiñinacžquiz incallča. Naaža incalltquiztanaqui criichi žoñinacaqui adulteriuquiz ojklajča; nižaza žoñiž paata yooznacquiz tjaata čhjerinaca lujlča. Jalla nuž ana zuma tjaajnan, ančhucqui naaža puntuquiztan ana kjaž cjiñchucča. Pero nii anawal tjaajintaž quintra chiiz waquiziča. ²¹ Wejrqui pasinsis kuz tjewzinča, naaqui ‘ujchizpantča’ cjican ujnacquiztan jaytizjapa. Pero naaqui uj paaznacquiztan anapan jaytiz pecča; uj paaz pecča. ²² Jalla nižtiquiztan naa sufriskatača. Nižaza jakziltat naatan chica wejt quintra ujnaca paačhaja, jalla ninacazakaz ancha sufriskatača. Naaža tjaajinta anawalinaca paazquiztan ana jaytaquiž niiqui, panž sufriskataž cjequiča. ²³ Naa irat ana zum kamañchiz žoñinaca conača. Jalla nekztan tjapa iclizanacquiz žejlñi žoñinacaqui naaznaquiča, wejrqui čhjul žoñiž kuzquiz pinsitami zizuča. Nižaza paata obranacquiztan jama zapa maynižquiz zumanacal tjaa-ača. ²⁴⁻²⁵ Parti ančhuc Tiatir criichinacaqui naaža tjaajinta ana catokchinčhucča. Satanás diabluž chjozjaka tjaajintanaca ana mitisñi cjissinčhucča. Ančhucaquiz tuž cjiwča, jaknužt ančhucqui wejt tjaajintanaca catokčhaja, jalla nižta tirapan catokaquiča, wejr tjonzcama. Ana iya mantuča. ²⁶ Jakziltat anawalinacquiztan atipčhaja, nižaza tii muntu tucuzincama wejt munañpi jarupanž kamčhaja, jalla niižquiz wejrqui mantiz poder tjaacha nacionanacchiz žoñinacžquiz mantizjapa. ²⁷ Jaknužt wejt Yooz Ejpqui mantiz poder wejtquiz tjaatčhaja, jalla nižta irata wejrqui mantiz poder ninacžquiz tjaa-ača.

Jalla nižtiquiztan ninacaqui anawali paañi žoñinacžquiz zuma c'aripacha mantaquiča, tsjii ljoc mazca t'unapacha kjolsnas, jalla nižta. ²⁸ Nižaza wejrqui ninacžquiz zumanacal tjaa-ača wenzta chawc warawaražtakaz. ²⁹ Jakziltat nonžni cjuñchizlaja, jalla niiqui nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

3

SARDIS ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

¹ Sardis icliz irpiñižquin tuž cijra: “Tsjižta pakallawk Yooz ispiritunaca žejlča, nižaza pakallawk warawaranaca žejlča. Jalla niiqui tuž cjiča: Ančucaž paata obranaca pajuča. Žoñinacaqui ančuca puntuquiztan cjiñiča, ‘Zuma kamañchizza’ cjiñiča. Jalla nuž chiichiž cjenami, ultimu ana zum kamañchizza; ticzižtakazza ančucqui. ² Ančucqui ana zuma kamañanaca eca. Zuma kamañquiz tjurt'iñi kuzziz cjee. Tira anawali kamañchizlaj niiqui, castictaž cjequiča. Wejrqui ančuca paata obranaca yatisinčinča, Yooz yujcquiz anawaliča, nii. ³ Cjuñzna ančucqui, tuqui catokta tjaajintanacami, nižaza nonztanacami panž catoka. Jaziqi nii jaru wilta zumapan kama; nižaza ančuca ujnaca paaznacquiztan jayta, ‘ujchizpantča’, cjican. Ančucqui ana zuma kamañquiztan ana ecaquiž niiqui, castictaž cjequiča. Wejrqui tiripintit tjonača, tsjii tjañižtakaz. Ana pinsita orquiz tjonača, ančuc casticzjapa. ⁴ Tsjii kjaž ančuc Sardis žoñinacaqui zuma kamañchizza. Ančucča zuma ana ch'izlli zquitichiztakazqui. Jalla nižtiquiztan ančuc zuma žoñinacaqui wejtta chicaž juc'ant zuma kamaquiča zuma chiw limpu zquitichiztakaz. Jalla nuž waquiziča ančucaltaqui. ⁵ Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla ninacaqui zuma kamañchiz cjequiča zuma chiw limpu zquitichiztakaz. Nižaza ninacž tjuunaca anal akznača žejtñi žoñinacž tjuu apuntita liwruquiztan. Nižaza wejt Yooz Ejpž yujcquiz, nižaza Yooz anjilanacž yujcquiz ninacž puntuquiztan ticlarača, ‘Wejt partiquizza tinacaqui’ cjicanaqui. ⁶ Jakziltažlaja nonžni cjuñchiz, nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

FILADELFIA ICLIZQUIZ CHIITA TAKUNACA

⁷ Filadelfia icliz irpiñižquin cijra: “Tsjiča juc'ant zumaqui; nižaza lijitumača. Ni-iča David jilirž mantiz poderchizqui. Nii žoñiqui Yooz partiquiz luzkatasaz niiqui, anaž jecmi nii žoñiž luztiquiz atajasača. Nižaza Yooz partiquiz ana luzkatasaz niiqui, anaž jecmi luzkatasacha. Jalla niiqui tuž cjiča. ⁸ Wejrqui ančucaž paata obranaca pajuča. Ančucaltajapa trabajo tjaachinča wejtta langzjapa. Anaž jecmi ančuc atajasača. Ančucqui ana suti azzizza. Jalla nuž ana zuti azziz cjenami, ančucqui wejt taku tira-panž catokchinčucča, nižaza ančucqui wejt puntuquiztan ana k'otchinčucča, ‘Jesuscristo anal pajuča’ cjicanaqui. ⁹ Nonžna. Yekjap žoñinacaqui cjiñiča, ‘Wejrñactča Yooztajapa judío žoñinacaqui’. Jalla nuž chiican, k'otča. Ultimu ana Yooztajapača nii žoñinacaqui. Pero Satanás diabluž partiquiz kamni žoñinacača. Nonžna. Wejrqui ančuca yujcquiz ninaca quillskatača, ančucaquiz rispitzjapa. Nižaza wejrqui ninaca zizkatača, ančucatan wejtta zuma munaziz, jalla nii. ¹⁰ Wejt mantita ortin jaru kamcan, ančucqui pasinsis kuztan sufrichinčucča. Jalla nižtiquiztan wejrqui ančuc liwriyača juc'ant sufris timpuquiztanaqui. Nii timpuqui tjonaquiča. Nekztan tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui ancha sufraquiča, wawczta cjisjapa. Jalla nii sufris timpuquiztan ančuc liwriyača. ¹¹ Nižaza wejrqui wajillal tjonača. Yooz tjaajintanaca tirapan catokaquiča. Nekztan Yoozqui ančucaquiz zumanaca tjaaquiča, tsjii zuma premiužtakaz. Ančucqui ana jec žoñžquizimi tsjii kjutñi irpiskataquiča nii zumanaca ana pertisnajo. ¹² Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla nižquiz uchača Yooz kjuyquiz jiliržtakaz. Nižaza nii žoñinacaqui Yooz kjuychizpan cjequiča. Wejt Yooz Ejpž tjuu nižquiz cijržinača, Yooz kjuychiz žoñipan tjeezjapa. Nižaza wejt Yooz Ejpž wajtž tjuu nižquiz cijržinača. Wejt Yooz Ejpž wajtž tjuuqui ew Jerusalén cjitača. Yoozqui arajpachquiztan nii watja chjijunžcaquiča. Nižaza wejt ew tjuu nižquiz cijržinača, wejt jila cjican. ¹³ Jakziltažlaj nonžni cjuñchiz niiqui, nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

LAODICEA ICLIZQUIN CHIITA TAKUNACA

¹⁴ Laodicea icliz irpiñižquin tuž cjijra: “Tsjiičha juc'ant lijitumaqui. Jalla niiqui zuma razunžtanpan lijituma chiičha Yooz puntu. Primirquiztanpacha niiz cjen tjapa Yooz paatanaca paatatačha. Jalla niiqui tuž cjičha: ¹⁵ Wejrqui ančhucraž paata obranaca pajučha. Ančhucqui ana ancha wejt quintra paachinčhucčha, nižaza ana ancha wejttajapa paachinčhucčha. Wejrqui pecučha, ančhucqui ancha wejt quintra paazjapa, už ancha wejttajapa paazjapa, jalla nuž pecučha. ¹⁶ Jaziqui ana zumačha ančhucac kamzqui. Jalla nižta kamtiquiztan ančhuc chjatkatasachha, tsjii ana zuma jottažokaz. ¹⁷ Ančhucqui cjiñchucčha, ‘Ricachutčha wejrnacqui. Jaziqui walikal želučha, ana čhjulumi pecučha’. Jalla nuž cjiñchucčha. Jalla nuž chiichiž cjenami ančhucqui ana naazinčhucčha, t'akjirižtakaz ančhucqui, nižaza porižtakaz, zur žoñinacažtakaz, nižaza ana zquitichiz žoñinacžtakazza. Ultimu nižta kamañchizza ančhucqui. ¹⁸ Jalla nižtiquiztan wejrqui ančhucacquiz chiižinučha, wejtquiz kuzziz cjeyajo. Ujquiz tjiñanta korižtakaz jalla nižta c'achja kamaña ančhucqui wejtquiztan mayz waquizičha, ultim ricachu cjisjapa. Nižaza chiw zquitinacažtakaz jalla nižta zuma kamaña wejtquiztan mayz waquizičha, ančhucac azzuca ujnaca ana cherta cjisjapa. Nižaza čhujc kullažtakaz wejtquiztan mayz waquizičha, ančhucac ujnacquiztan čhjetinta cjisjapa, nižaza ančhuc Yooz puntu intintiñi cjisjapa. ¹⁹ Jakziltižtan wejrqui zuma munazičhaja, jalla niižquiz chiižinačha. Nižaza zuma ewjt'učha, niiž kamaña azquichta cjeyajo. Jalla nižtiquiztan weriž chiižintiquiztan, ančhucqui ‘ujchizpantčha’ cjis waquizičha. Nižaza wejtquiz tjapa kuztan cjis waquizičha. ²⁰ Nonžna. Wejrqui ančhucac kuzquiz macjatžcu, kjawznučha. Jakziltat weriž kjawžta nonžaja, nižaza cazaja, jalla ninacž kuzquiz luzasachha, nižaza ninacžtan chica zuma cjeečha. Nižaza ninacacqui wejttan chica zuma cjequičha. ²¹ Jakziltat anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niižquiz zuma honora tjaa-ačha, wejttan chica mantiñi cjisjapa. Jaknužt wejrqui tjapa anawalinacquiztan atipžcu, wejt Yooz Ejpžtan chica mantiñi cjissaja, jalla nižta ninacacqui wejttan chica mantiñi cjequičha. ²² Jakziltažlaja nonžni cjuñchiz, jalla niiqui nonžla, Espiritu Santuž icliz žoñinacžquiz chiitaqui”.

4

ARAJPACHQUIN CHERTANACA

¹ Jalla nektanaqui wejrqui tsewc kjutñi cherchinčha. Arajpachquin tsjii zana cjetzi, cherchinčha. Nižaza tsjii jora nonzinčha, trompet pekz joražtakaz. Jaknužt primero nonžta jora, jalla nižta irata. Nii joraqui wejtquiz paljaychičha, tuž cjican:

—Tekz tjonžca. Wejrqui amquiz tjeeznačha, jaknužt nektan watačhaja, jalla nii.

² Nii orapacha wejrqui Espiritu Santuž mantiz poderquiz želatučha. Jalla nuž žejlcan, arajpachquin tsjii chawc mantiz julz cherchinčha. Nižaza nii julzquiz tsjii julzi želatčha.

³ Nii julzi žejlñi žoñitačha c'achja tsijtchiz, c'achja maznacažtakaz c'ajatčha, jaspe cornalina nižta maznacažtakaz. Nižaza niiž mantiz julz muytata cumari arco iris cherchinčha, esmeralda maztakaz c'ajatčha. ⁴ Jalla nii chawc mantiz julz muytata paatunc pusin mantiz puestunaca cherchinčha, zapa puestuquiz tsjii žoñi julzi želatčha. Nižaza ninacatačha chiw tol zquiti cutchi; nižaza ninacž achquiz kor pillužtakaz tewžinta.

⁵ Nii chawc mantiz julzquiztan liwjlwñižtakaz ulanchičha, nižaza nii julzquiztan rayu jorjorñižtakaz joranaca nonzinčha. Nii chawc mantiz julz yujcquiz pakallak ujñi teyas pekžtatačha. Nii pakallak teyasnacacqui pakallak Yooz ispiritunacačha. ⁶ Nižaza nii chawc mantiz julz yujcquiz kota želatčha, ispijužtakaz c'ajatčha.

Nižaza nii chawc mantiz julz muytata pajkpic latuquiztan pajkpic žejtñinaca želatčha. Jalla nii žejtñinacacqui yujcquiztan tajquiztan tama čhujcquinacchiztačha. ⁷ Nii primir žejtñiqui león animalažtakaztačha. Tsjii žejtñižti wac turužtakaztačha. Tsjii žejtñižti žoñž yujcchiztačha. Tsjii žejtñižti layñi aquilažtakaztačha. ⁸ Nii pajkpic žejtñinacacqui zapa mayni sojta wežlaž kjaražtakaztačha, nižaza tjapa kjuttan čhujcquinacchiztačha. Majiñami weenami tirapan Yooz wirzu tuž itscan želatčha:

“Juc'ant zuma, juc'ant zuma, juc'ant zuma, Jalla nižtapanča tjapa azziz Yooz Jiliriqui. Yooz Jiliriqui tuquitani, anzimi, jaztanami žejlča”.

Jalla nuž itsiča.

⁹ Nii žejtñinacaqui chawc mantiz julzquiz julzita mantiñizquiz honora tjaachiča, nižaza nižquiz rispitchiča, nižaza nižquiz gracias tjaachiča. Wiñayjapača nii chawc mantiñiqui. ¹⁰ Čhjulatorat žejtñinacaqui nižta paatčhaja, nekztan nii paatunc pusin jilirinacaqui mantiñiz yujcquiz quillziča, nižaza nižquiz rispitchiča. Nii chawc mantiz julzñiqui wiñayjapa wiñayača. Jalla niž yujcquiz nii tuncapan pusin jilirinacaqui ninacž kor pillužtakaz nonžinchiča, tuž itsni cjican:

¹¹ “Učhum Yooz Jiliri, amqui honorchizkaj cjila. Nižaza amqui rispittaj cjila. Nižaza amča tjapa azzizqui. Jalla nii pajtaj cjila. Amqui tjapa žejlñinaca paachamča. Amiž munañpa jaru tjapa žejlñinacaqui paatatača, nižaza žejlča”.

5

TJUUŽTA LIWRU CJETŇIQUI

¹ Nižaza nii julzi žejlñi mantiñiz žew kjarquiz tsjii liwru tjuužta želatča. Nii tjuužta liwruqui porap latu cjiyržtatača. Nižaza nii liwruqui pakallak estampillžtan zcatžtatača. Jalla nuž cherchinča. ² Nekztanaqui cherchinča, tsjii walja azziz anjila. Jalla nii anjilaqui altu joržtan pewcznatča, tuž cjican:

—Jequit waquizas tii tjuužta liwru cjetzjapa? ¿Nižaza tii zcatžta estampillanaca wjajrznas? —Jalla nuž pewcznatča.

³ Arajpachquinami tii muntuquizimi, tii muntu koztanami anaž jecmi cjetz waquiziča, nii liwruquiz cjiyrtanaca chertzjapa. ⁴ Jalla nuž cjetz waquiziñi ana žejlchiz cjen, wejrqui kaacan ancha llaquizatuča. ⁵ Jalla nekztanaqui tsjii jiliriqui wejtquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Ana iya kaa. Tsjiiqui nii tjuužta liwru cjetñi waquizichiča. Niiqui Judá cjita žoñiz majchmaatiquiztan tjonñiča. Juc'ant azziz cjen, León cjitača. Nižaza niiqui Davidž majchmaatiquiztan tjonñiča. Jalla niiqui tjappacha atipchiž cjen nii liwru cjetz waquiziča, nižaza nii liwruž estampillanaca wjajržni.

⁶ Nekztanaqui tižtanaca cherchinča. Nii chawc mantiz julztan, nii žejtñinacžtan, nii jilirinacžtan, jalla ninacž taypiz tsjii Uuzažtakaz tsijtchi cherchinča. Wilana jawkta Uuzažtakaz, jalla nii cherchinča. Nižaza nii Uuzaqui pakallak wajranacchiztača, nižaza pakallak čhjucquinacchiztača. Niiž pakallak čhjucquinacaqui pakallak Yooz ispiritunacča. Jalla nii Yooz ispiritunacaqui tjapa kjutñi tii muntuquiz cuchantača. ⁷ Jalla nii Uuzaqui tjuužta liwru tanziča, julzi mantiñiz žew kjarquiztan. ⁸ Nii liwru tanžtan nii pajkpic žejtñinacami nižaza nii paatunc pusin jilirinacami nii Uuzažtakaz chawc jilirž yujcquiz quillziča. Zapa mayni nii jilirinacaqui pajk guitaražtakaz arpa cjita tanzitača. Nižaza kor chuwanaca chjichatča insinsuchiz chjijpi. Nii insinsuchiz chuwanacaqui Yoozquin criichinacž oracionanaca cjetča. ⁹ Ninacaqui ew wirsu itsatča, tuž cjican:

“Amqui waquizichamča nii tjuužta liwru cjetñijapa, nižaza nii liwruquiz zcatžta estampilla wjajržnijapa. Amqui contatača. Ticziž cjen am ljokžtan Yooztajapa sirwiñi žoñinaca liwriichamča. Amiž liwriita žoñinacača tjapa zarchiz žoñinacami, nižaza tjapaman takunacchiz žoñinacami, nižaza tjapaman watjanacchizimi, nižaza tjapaman nacionacchizimi. ¹⁰ Amqui amiž liwriita žoñinaca mantiñijapa utchamča. Nižaza amqui nii žoñinaca Yooztajapa sirwiñijapa utchamča, Amiž liwriita žoñinacaqui tii yokquiz mantaquiča”.

Jalla nuž cjichiča nii itsñinacaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui nonzinča wacchi anjilanacž jora. Nižaza cherchinča mantiz julz muytata, nižaza žejtñinacž muytata, nižaza jilirinacž muytata, jalla ninacž muytata muzpa waranka waranka waranka anjilanaca želatča. ¹² Nii anjilanacaqui altu joržtan cjichiča:

“Nii conta Uuzaqui waquiziča, mantiz poder tanzjapa, nižaza tjapa zuma cusasanaca tanzjapa, nižaza tjapa zizjapa, nižaza tjapa azziz cjisjapa. Nižaza nii waquiziča honora tanzjapa, nižaza rispitta cjisjapa, nižaza honora waytižinta cjisjapa. Jalla nužoj cjila. Nuž waquiziča nii conta Uuzaqui”.

¹³ Nekztan tjapa arajpachquin žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii muntuquiz žejlñinacžtan, nižaza tjapa tii yok koztan žejlñinacžtan, nižaza tjapa kotquiz žejlñinacžtan, jalla nuž tjappacha niž puntu cjichiča:

“Nii chawc mantiñižquizimi nii Uuzižquizimi wiñayjapa honora waytižintaj cjila; nižaza nii pucultižquiz wiñayjapa honorchiz cjila; nižaza wiñayjapa rispittaj cjila; nižaza tjapa azziz cjila watay wata”.

¹⁴ Nekztan nii pajkpic žejtñinacaqui cjetča:

—Jalla nužoj cjila. Amén.

Nižaza nii paatunc pusin jilirinacaqui quillžcu nii watay wata žejtñižquiz rispitchiča.

6

ESTAMPILLANACA WJAJRTA CHERCHINČHA

¹ Nekztanaqui wejrqui cherchinča, jalla tužu: Uuzažtakaz žoñiqui tsjii estampilla wjajrziča. Nižaza nonzinča tsjii žejtñiqui jorjorñižtakaz joržtan kjawchiča:

—Pichay. Cheržca.

² Nekztan wejrqui cherchinča, jalla tužu: Tsjii chiw cawallu tjonchiča. Nii cawallž juntuñ yawchi žoñiqui flech arcu armichiz tanchiča. Niižquiz tsjii atipz poder tjaatača, tsjii coronažtakaz. Jalla nižtiqiztan atipñi ulanchiča, tirapan atipzjapa.

³ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui segunda estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan, segundo žejtñiqui cjichiča:

—Pichay. Cheržca.

⁴ Nekztan yekja cawalluqui ulanchiča, ljok cawallu. Nii cawallž juñtun yawchi žoñiqui poder tjaatača, žoñinacpora kichanasjapa, nižaza porapat conasjapa. Niižquiz tsjii pajk cuchillu tjaatača.

⁵ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui tercer estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan, nonzinča tercer žejtñiqui tuž cjican:

—Pichay. Cheržca.

Nekztan cherchinča tsok cawallu. Nižaza nii cawallž juñtun yawchi žoñiqui balan-cichiztača niž kjarquiz. ⁶ Nekztanaqui žejtñinacž taypiquiz tsjii jora nonzinča. Nii joraqui tuž cjichiča:

—Pajk paaztan tsjii kilo trigo kjayasača. Nižaza pajk paaztan čhjep kilo siwatu kjayasača. Aceitimi vinumi tira želaquiča.

⁷ Nekztanaqui nii Uuzažtakazqui cuarto estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan nonzinča cuarto žejtñiqui tuž cjican:

—Pichay. Cheržca.

⁸ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinča, tsjii k'ill cawallu želatča, yawchi žoñchiz. Jalla nii yawchi žoñiqui Ticz cjitatača. Niiž wiruñ Ticz Yoka cjita apziča. Ninacžquiz poder tjaatača, cuarta parte tii muntuquiz žejlñi žoñinaca conzjapa. Ninacaqui žoñinaca conaquiča pajk cuchillžtan, mach'anacžtan, conanacžtan, nižaza anawal animalanacžtan.

⁹ Jalla nekztanaqui nii Uuzažtakazqui quinta estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan wejrqui cherchinča arajpach altarž koztan almanaca želatča. Nii almanacž curpunacaqui Yooz taku parlitiquiztan contatača. Ninacaqui tii muntuquiz kamcan Yooz puntu ticlarchiča. Jalla nižtiqiztan contatača. ¹⁰ Nii almanacaqui altu joržtan kjawcan tuž cjichiča:

—Zuma lijitum Jiliri. Ampanča taku cumpliñiqui. Jaziqui ¿čhjulorcamat žoñinaca pjalznaquiya? ¿čhjulorcamat wejrnac conñi žoñinaca casticaquiya? —Jalla nuž cjichiča nii almanacaqui.

¹¹ Jalla nekztanaqui almanacaqui chiw tol zquiti tjaatača. Nižaza ninacžquiz cjitača, tsjii kjaž tjuñikaz jeejnaquiča. Primiruiqui iya Cristužquiz sirwiñinacaqui conta cjistanča, jaknužt tuquiqui almanacž curpunaca contažlaja, jalla nižta. Nii contanaca pjojkcama, almanacaqui jeejnaquiča.

¹² Jalla nekztanaqui nii Uuzažtakazqui sexta estampilla wjajrzyča. Jalla nuž wjajrtan, wejrqui cherchinča, yoka ancha chekjinskatatča. Nižaza tjuñimi tsokchi cjissiča, lut zquitižtakaz. Nižaza jiizmi ljok cjissiča. ¹³ Nižaza warawaranacami yokquin tjojtsquichiča, jaknužt pjursant tjamiqiu higo frutanaca tjojtskatčaja, jalla nižta. ¹⁴ Nekztanaqui pachaqui katchiča tjuužta papilažtakaz. Nižaza tii muntuquiz tjapa curunacami tjapa kot taypikuiz žejlñi yokanacami kizkattatača. ¹⁵ Nekztanaqui tii muntuquiz mantiñinacami, jilirinacami, zultatž jilirinacami, ricachunacami, azziz žoñinacami, mantita žoñinacami, ana mantita žoñinacami, tjappacha chjojziča pajk maz pjetanacquizimi, nižaza cur akjinacquizimi. ¹⁶ Jalla ninacaqui kjawchiča, tuž cjican:

—Curunaca, maznaca, wejtnaca juntuñ tjojtžca. Wejrnac chjojzna, julzi mantiñiž yujcquiztan. Nižaza wejrnac chjojzna nii žawjchi Uuzažtakazquiztan, ana casticta cjisjapa.

¹⁷ Ultim casticz tjuñi tjonča. ¿Ject Yoozquiztan atipas? —Jalla nuž kjawchiča ninacaqui.

7

144,000 ŽOÑINACA CHIMPUTA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinča, pajkpic anjilanacaqui tii muntuž pajkpic latuquiztan tsijtsi želatča. Jalla nuž žejlcan pajkpic puntu tjaminacaqui atajatča, ana zinta tjamzjapa yokquizimi kotquizimi muntinacquizimi. ² Nekztanaqui tsjii anjila cherchinča, tuwanchuctan tjonñi. Nii anjilaqui žejtñi Yooz mantita ortinžtan tjonchiča. Jalla nižtiquiztan nii anjilaqui altu joržtan kjawcan paljaychiča pajkpic anjilanacžquiz. Nii pajkpic anjilanacaqui poder tjaatatača, yokami kotami anawali cjiskatzjapa. ³ Jalla nižtiquiztan nii Yooz tjaata ortinžtan anjilaqui ninacžquiz cjichiča:

—Yokami, kotami, muntinacami ana anawali cjiskata, učhum Yooz sirwiñinaca chimputa cjiscama. Yooz sirwiñinacaqui ninacž yujc ayquiz chimputa cjequiča.

⁴ Nekztanaqui nonzinča patac pusi tuncan pusin waranka žoñinaca chimputatača, tjapa Israelž familianacquiztan. ⁵ Tuncapan waranka Judáž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Rubénž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Gadž familiaquiztan chimputatača. ⁶ Tuncapan waranka Aserž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Neftalíž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Manasés familiaquiztan chimputatača. ⁷ Tuncapan waranka Simeónž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Levíž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Isacarž familiaquiztan chimputatača. ⁸ Tuncapan waranka Zabulónž familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Joséz familiaquiztan chimputatača. Tuncapan waranka Benjamínž familiaquiztan chimputatača.

CHIW ZQUITCHIZ ŽOÑINACA

⁹ Jalla nekztanaqui cherchinča, muzpa tama žoñinacaqui chawc mantiz puesto yujcquizimi, nažaza Uuzažtakaz žoñž yujcquizimi želatča. Nii žoñinacaqui tjapa nacionacquiztantatča, nižaza tjapaman zarchiz žoñinacžquiztantatča, nižaza tjapaman watjanacquiztantatča, nižaza tjapaman takunacchiz žoñinacžquiztantatča. Muzpa tamatača, jalla nižtiquiztan ana wira kanchucatača. Jalla nii žoñinacaqui chiw tol zquiti cutchicamatača. Nižaza ninacž kjarquiz munti itzanaca tanziča, čhjanžtanpacha. ¹⁰ Jalla nii žoñinacaqui altu joržtan tuž chiyatča:

“Učhum Yoozkazza Liwriiñiqui. Niiča chawc mantiz puestuquiz julzñiqui. Nižaza nii Uuzažtakaz žoñizakazza Liwriiñiqui”.

¹¹ Nižaza chawc mantiz puesto muytatami, jilirnacž muytatami, pajkpic žejtñinacž muytatami, jalla ninacž muytata tjapa anjilanacaqui tsijtchi želatča. Ninaca zakaz

chawc mantiz puestuž yujcquiz yokquiz puct'ichi Yooz rispitatča. ¹² Nii anjilanacaqui Yooz rispitan tuž cjichiča:

“Jalla nužoj cjila. Učhum Yooztajapa watay wata honora waytižintaj cjila, nižaza wiñaya rispittaj cjila. Učhum Yoozza zizñi zizñipanqui. Niižquiz wiñaya gracias cjila. Nižaza niižquiz honora waytižintaj cjila. Učhum Yoozqui wiñayjapa tjapa azziz cjila, nizaza poderchiz. Jalla nužoj cjila. Amén”.

¹³ Jalla nekztanaqui tsjii jiliriqiu wejr pewcziča, tuž cjican:

—¿Jecnacat tii chiw zquiti cujtchinacaya? Nižaza ¿jakziquiztan tjonchi ninacataya?

¹⁴ Wejrqui niižquiz kjaazinča, tuž cjican:

—Jiliri, anal zizuča.

Nekztan niiqui cjichiča:

—Tinacaqui juc'ant sufris timpu watchiča. Nižaza tinacaqui ujnacquiztan liwri-itača, Jesucristo Uuzažtakaz cjen. Cristuž ticziž cjen, jalla nižtiquiztan tinacaqui chiw ajunta zquitchizza. ¹⁵ Jalla nižtiquiztan tinacaqui Yooz mantiz puestu yujcquiz žejlča. Tinacača majiñami weenami Yooz kjuyquiz sirwiñinacaqui. Nižaza nii chawc mantiz puestuquiz julžniqiu tinaca cwitaquiča. Niižtan tinacžtan watay wata chica želaquiča.

¹⁶ Tinacaqui ana iya čhjeri eeskataquiča, nižaza anaž iya kjaz kjara pasnaquiča. Nižaza sii kjakimi ana tinaca laacjiskataquiča, nižaza čhjul kjakimi. ¹⁷ Jesucristučha mantiz puestu žcatipacha žejlñiqiu. Jalla nii Uuzažtakaz Jesucristuqui tinacž awatiri cjequiča. Nižaza Jesucristuqui tinacžquiz zuma kamañchizpan irpaquiča, jaknužt zuma awatiriqiu niiž uzanaca zuma jalzurquiz kjaz liquinčhaja, jalla nižta. Nižaza Yoozpacha tjapa tinacž kaaj chjužžinaquiča.

8

SEPTIMA ESTAMPILLA WJAJRTA

¹ Jalla nekztanaqui Uuzažtakaz Cristuqui séptima estampilla wjajrziča. Jalla nuž wjajrtan, tsjii media ora tjapa ch'uju žejlchiča arajpachquin. ² Nekztan cherchinča, pakallawk anjilanaca želatča. Nii anjilanacaqui Yooz yujcquiz tsijtñitača. Jalla ninacžquiz pakallawk trompet pekz tjaatatača. ³ Nekztanaqui tsjii anjilaqui tjonžcu, altar yujcquiz tsijtsiča, tsjii kor insinsarchiz. Jalla nekztanaqui niižquiz wacchi insinsunaca tjaatatača, criichinacž oracionanacžtan t'ajzjapa. T'ajžta insinsužtan oracionanacžtan kor altarquiz nonžtatača chawc mantiz puestu yujcquiz. ⁴ Nii Yooz anjilž kjarquiztan criichinacž oracionanacžtan insinsužtan t'ajžta žketi waytichiča Yooz yujcquiz. ⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui insinsaru tanžcu, altarquiz uj parazižtan chjijpziča. Nekztan nii uj parazižtan chjijpi insinsaru tii muntu yokquiz tjojtchiča. Jalla nižtiquiztan ancha pjursanti liwjljwjičiča, nižaza ancha pjursanti jorjorchiča, nižaza yoka chekjjinčiča.

TROMPETCHIZ ANJILANACA

⁶ Jalla nuž watžcu pakallawk trompetchiz anjilanacaqui tjacziča trompetanaca tjawunzjapa.

⁷ Primir anjilaqui niiž trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawunžcu caranuz čijñižtan ujžtan, nižaza ljokžtan t'ajžta tii muntu yokquiz cutzinčiča. Jalla nižtiquiztan tercer parti tii muntu yoka ujsiča, nižaza tercer parti muntinaca ujsiča, nižaza tercer parti pastunacami ujsiča.

⁸ Nekztan segundo anjilaqui trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawunžcu uj peksi pajk curužtakaz pajk kotquin tjojtchiča. Nekztanaqui tercer parti kot kjazqui ljok cjissiča. ⁹ Nekztan tercer parti kotquiz žejlñi animalanacaqui ticziča, nižaza tercer parti kotquiz ojklayñi warcunacaqui akžtatača.

¹⁰ Tercer anjilaqui trompet peks tjawunchiča. Jalla nuž tjawunžcu pajk warawara arajpachquiztan tjojtsiča, uj peksi teyažtakaz. Nii warawaraqui tjojtsiča tercer parti pujunacquizimi, nižaza tercer parti tujnacquizimi nižaza wijiñanacquizimi. ¹¹ Nii warawaraž tjuuqui Ajenjo cjitača. Ajenjo cjitača tsjii jar muntiqui. Jalla nii warawaraž

tjojtiquiztan tercer parti kjazqui ajenjožtakaz jaru cjissiča. Nii jar kjaz cjen walja žoñinacaqui ticziča.

¹² Cuarto anjilaqui trompet pezk tjawunchiča. Jalla nii tjawunžcu tercer parti tjuñimi jiizmi warawarami zumchi cjissiča. Nekztanaqui tercer parti majiñaqui ana kjančiča, nižaza tercer parti weenami ana kjančizakazza.

¹³ Jalla nekztanaqui wejrqui cherchinča, nižaza nonzinča, tsjii anjilaqui tseewc arajpach taypiz laycan altu joržtan chiichiča, tuž cjan:

—Muntu yokquiz žejlñi žoñinacžtajapa ana wali, ana wali, ana wali cjisnaquiča. Čhjep parti anjilanacaqui trompet pezk tjawunzmayača. Jalla ninacaž tjawnan juc'ant ana wali cjisnaquiča.

9

QUINTO ANJILAQUI

¹ Jalla nekztanaqui quinto anjilaqui trompet pezk tjawunchiča. Jalla nuž tjawuntiquiztan tsjii warawaražtakaz cherchinča arajpachquiztan tii yokquiz tjojtsi. Jalla nii warawaražta anawal jiliržquiz poder tjaatača, anawal koz tuj cjetzjapa. ² Jalla nekztanaqui nii anawal jiliriqui koz tuj cjetziča. Jalla nuž cjetžtiquiztan jurnu žketižtakaz ulančiča. Jalla nii koz tuj žketiqui tjuñimi pachami zumchi cjiskatchiča. ³ Jalla nii žketquiztan langosta animalanaca ulančiča tii yokquiz laylayzjapa. Jalla nii animalañacžquiz anawali paazjapa poder tjaatatača, jaknužt tsjii yek'achunca ana wali yek'antičhaja, jalla nižta cjisjapa. ⁴ Nižaza nii animalanacaqui mantitatača, anača yokquiz žejlñi pastunacžquizimi tjapa ch'ojña pajkñinacžquizimi anawali paajo. Pero yujc ayquiz ana Yooz chimputa žoñinacžquiz ana wali paasača. ⁵ Pjijska jiizcama nii anawali paañi animalanacaqui ana chimputa žoñinacžquiz sufriskatzjapa nižta poder tjaatatača. Sufriskatcanami ticzkatta poder ana tjaatatača. Jalla nuž sufriskatan, nii žoñinacaqui ancha ayinčiča, jaknužt tsjii žoñi yek'antitiquiztan ancha ayiñižlaja, jalla nižta. ⁶ Jalla nižta sufris timpuquiz žoñinacaqui ticz pecaquiča, pero anaž ticzñi ataquiča. Jalla nuž ticz peccanami, ana wira ticz tjonaquiča.

⁷ Nii langosta cjita animalanacaqui quira tjacžta cawallunacažtakaztača. Ninacž achanacžquiz kor pillunacchiztakaztača. Nii animalanacž yujcnacaqui žoñinacž yujcnacažtakaztača. ⁸ Nižaza ninacž charaqui maatakanacž charažtakaztača. Nižaza ninacž izkenacaqui león animalanacž izkenacažtakaztača. ⁹ Nižaza ch'iztakaz kajjpanacžtača. Nii kajjpanacaqui jiružtakaztača curpunaca chjojžjapa. Laylaycan, nii animalanacaqui ancaž arnatča, jaknuž cawallunacaqui tsjii quirquiz zalzcan arančhaja, jalla nižta. ¹⁰ Nii animalanacž kjurnacaqui yek'achuncaž kjurztakaztača. Ninacž kjurnacžtan yek'antasača žoñinaca sufriskatzjapa nii pjijska jiiz intiru. ¹¹ Nii animalanacž mantiñi jiliriqui nii koz tuj cjetñipachača. Nii jilirž tjuuqui Abadón cjitača hebreo tawkquiziqui. Griego tawkquiz Apolión cjitača. Apolión cjiča, akzñiqui, nii.

¹² Jalla nižta watžcu primir anawaliqui watchiča. Nonžna. Imaziž iya pizc anawalinacaqui tjonča.

¹³ Jalla nekztanaqui sexto anjilaqui trompet pezk tjawunchiča. Jalla nuž tjawuntiquiztan tsjii jora nonzinča. Yooz yujcquiz žejlñi kor altarquiztan nii joraqui ulančiča. Pajkpic wajrichiztača nii kor altaraqui. ¹⁴ Nii joraqui sexto trompetchiz anjilžquiz tuž cjichiča:

—Pajk Eufrates cjita pujquiz pajkpic anjilanaca čejlta žejlča. Jalla nii pajkpic anjilanaca cutzna, —jalla nuž cjetča.

¹⁵ Nekztanaqui nii pajkpic anjilanacaqui cutstatača, čhjep parti žoñinaca conzjapa. Jalla nižta paazjapa tjacžtatača, nii ora, nii tjuñi, nii jiiz, nii wata, jalla nii timpujapa nižta paazjapa tjacžtatača. ¹⁶ Žoñinaca conzjapa wacchi žoñiž yawchi cawallunaca želatča, paa patac millonanacatača. Jalla nuž wacchi nonzinča.

¹⁷ Nii cawallunacatača jalla tižta cherchiqui. Nii yawchi žoñinacaqui queca weezinacchiztača. Nii queca weezinacaqui tižta culuranacatača, ljok, larama, k'illu, jalla

nižta culuranacatača. Nii cawallunacaqui león animalanacž achanacchiztača. Jalla nii cawallunacž atquiztan uj, žketi, azupri ulanchičha. ¹⁸ Jalla nii čhjep anawalinacatača anawali paachiqui. Jalla nii uj, žketi, azupri ulantiquiztan chjep parti žoñinaca contatača. ¹⁹ Nii cawallunacž sufriskatz poderaqui ninacž atquiztača, nižaza ninacž kjurzquiztača. Nii cawallunacž kjurnacaqui zkoraztakaztača. Nii zkoranacaqui ch'atñi achchiztača, žoñinaca sufriskatzjapa.

²⁰ Nii anawalinacaž ana conta žoñinacasti Yoozquin anapanž kuz tjaachiča. Žoñiž paata yooznacžquin rispitzquiztan anapan jaytichiča. Tirapan rispitchičha zjranacžquizimi nižaza žoñiž paata yooznacžquizimi. Ninacž yooznacaqui paatatača korquiztan, paazquiztan, mazquiztan, tabliquiztan, jalla nižtanaca. Nii žoñiž paata yooznacatača ana cherñimi, nižaza ana nonzñimi, nižaza ana ojklayñimi. ²¹ Nii parti žoñinacaqui anawal kamtiquiztan anapan jaytichiča. Tirapantača žoñi conzqui, nižaza yat'iri ojklayzqui, nižaza adulteriuquiz ojklayzqui, nižaza tjañizaz ojklayzqui.

10

TSJII LIWRUCHIZ ANJILA ŽELATČHA

¹ Nekztanaqui pajk azziz anjila cherchinča, arajpachquiztan tjonñi. Nii anjilaqui tsjir taypiquiz tjonchiča, tsjii arcu iris cumari niž ach juntuñ. Nii anjilž yujcqui tjuñižtakaz c'ajatča. Lisnacaqui uj asñižtakaztača. ² Niiž kjarquiz tsjii cjetžta liwru tanzičha. Niiž žew kjojchaqui pajk kotquiz tjecziča, niiž zkar kjojchaqui yokquiz tjecziča. ³ Nii anjilaqui altu joržtan kjawchiča, león animalažtakaz. Nekztanaqui pakallaw wilta jorjorchiča. ⁴ Jalla nuž jorjortan, wejrqui cjiyrzmayatača. Pero cjiyrzmaya cjen arajpachquiztan tsjii joraqui wejtquin chiižquichiča, tuž cjican:

—Nii pakallaw jorjorñiž chiitaqui chjojzna. Ana nii puntu cjiyra.

⁵ Jalla nekztanaqui nii kotquizimi yokquizimi tjeczi anjilaqui žew kjara waytichiča arajpach kjutñi. ⁶ Žew kjara waytižcu, juramintu paachiča Yooz tjuu chiican.

—Watay wata žejtñi Yoozqui paachiča arajpachami, yokami, kotami; nižaza arajpachquiz žejlñinacami, yokquiz žejlñinacami, kotquiz žejlñinacami, tjappacha paachiča. Jalla nii zinta Yooz tjuu chiican juramintu paachiča, tjapa Yooz puntu parliñi profetanacaž chiitanacaqui ana enenzcu cumplisjapa. ⁷ Čhjulatorat séptimo anjilaqui trompet pekz tjawznačhaja, jalla nii timpu Yooz chjojzaka tantiita taku cumplisnaquiča. Tuqui timpuqui Yoozqui niž sirwiñi profetanacžquiz nii chjojzaka taku mazinchiča.

⁸ Jalla nekztanaqui nii arajpachquiztan chiižquiñi joraqui wilta wejtquiz paljayžquichiča, tuž cjican:

Nii kotquizimi yokquizimi tjeczi anjilž kjarquiztan cjetta liwru tanzñi oka. Jalla nuž wejtquiz mantichiča.

⁹ Jalla nekztanaqui anjilžquin liwru mayi ojkcchinča, wejtquiz nii liwru tjaajo. Nii anjilaqui wejtquiz cjichiča:

—Tanzna, nižaza lujlna. Am atquiz zuma mazk'až cjequiča. Pero am pjuchquiziqui jaruž tucaquiča.

¹⁰ Nekztan anjilž kjarquiztan liwru tanžcu lujlzinča. Wejt atquiz ancha mazk'atača. Jalla nuž lujltiquiztan wejt pjuchquiz jaru cjisiča. ¹¹ Nekztanaqui wejtquiz cjichiča:

—Wilta amqui Yooziž chiita taku paljaystanča, nacionanacž puntuquiztanami, tjapaman sarchiz žoñinacž puntuquiztanami, tjapaman takunachiz žoñinacž puntuquiztanami, mantiñinacž puntuquiztanami.

11

YOOZ TAKU PALJAYŇI ŽOÑINACA

¹ Jalla nekztanaqui wejtquiz tsjii caña tjaatatača tupz paražtakaz. Nekztanaqui tsjiiqui wejtquiz mantichiča tuž cjican:

—Žaazna. Yooz kjuya mirižca, altaržtanpacha. Nižaza nekz žejlñi Yooz rispitiñinaca kanzna. ² Yooz kjuy patiuqui ana mirižquičha. Jalla nii patiuqui yekja wajtchiz

žoñinacžquin intirjitača. Jalla nii žoñinacaqui Yooz zuma watja akznaquiča pusi tunc paani jiiznaca. ³ Wejrqui cuchanzcača pucultan tisticu wejtquiztan paljayajo. Lut zquiti cajtchi ojklayaquiča, 1260 tjuñicama. —Jalla nuž wejtquiz mantichiča.

⁴ Pizc olivo cjita muntinacami, nižaza pizc cantilirunacami tii yok mantiñi Yooz yujcquiz žejlča. Jalla nii muntinacami, nižaza cantilirunacami pucultan tisticu cjiča. ⁵ Jakziltat Yooz taku paljayñi žoñinacžquiz sufriskatz yanznačhaja, jalla niiqui contaž cjequiča. Nii pucultan tisticunacž atquiztan asñi uj ulnaquiča ninacž quintra žoñinaca liwj uzjapa. Nekztan ninacžquiz sufriskatz pecñinacaqui contaž cjequiča. ⁶ Poderchizza nii pucultan tisticunacaqui ana chijinskatajo. Yooz taku paljaycan, jalla nii timpu ana chijinskataquiča. Nižaza nii pucultan tisticunacaqui kjaz ljok tuckatz poderchizzakazza. Nižaza tii yokquiz žejlñi žoñinacžquiz tjpaman anawalinacžtan sufriskatz poderchizzakazza. Čhjulora peccanami žoñinaca sufriskatasacha. ⁷ Jalla nii pucultan tisticunacaqui Yooz taku paljayz žeržcu, contaž cjequiča. Tsjii anawal animalažtakaz anawal koz tujquiztan ulnaquiča. Yooz taku paljayñinacž quintra cjequiča. Nižaza nii pucultiquiztan atipaquiča, nižaza conaquiča. ⁸ Nekztanaqui ninacž ticzi curpunacaqui jakowasaquiča, Jerusalén wajt callquiz. Nii pajk wajtquiz Jesucristuqui cruzquiz ch'awctatača. Nižaza Jerusalén watjaqui Sodoma cjitača tsjii parabolažtakaz. Nižaza Egipto cjitazakazza, tsjii parabolažtakaz. ⁹ Čhjep maj chicatchiz tisticunacž ticzi curpuqui callquiz želaquiča. Jalla nuž želan žoñinacaqui ticzi curpunaca cheraquiča, tjapa nacionanacchiz žoñinacami, tjapa watjanacchiz žoñinacami, tjpaman takunacchiz žoñinacami, tjpaman saranacchiz žoñinacami, jalla ninaca. Nii cheržñi žoñinacaqui anaž nii ticzi curpunaca tjakataquiča. ¹⁰ Nii pucultan tisticunacaqui tii yokquiz žejlñi žoñinacžquiz ancha sufriskatchitača. Jalla nuž ticžtiquiztan tii yokquiz žejlñi anawal žoñinacaqui cuntintuž cjequiča, nižaza pjizta paaquiča, nižaza porapat onantanaca onarassaquiča. ¹¹ Nekztan čhjep maj chicatquiztan Yoozqui nii pucultan tisticunaca jacatatskataquiča, wila žeti tjaacan. Jacatatžcu tsijtsnaquiča. Nekztan nii ticziquiztan jacatatchinaca cheržcu, žoñinacaqui ancha tsuetsucaquiča. ¹² Jalla nekztanaqui arajpachquiztan tsjii altu joraqui nii pucultižquiz paljayaquiča, tuž cjican:

—Tsewc yawžca ančhucqui. Tekz želaquiča.

Jalla nekztanaqui quintra žoñinacž cheran, nii pucultan tisticunacaqui arajpachquin waytitaž cjequiča tsjir taypiz. ¹³ Nekztan cherchinča tužu. Jalla nii orapacha ancha yoka chekjinchiča. Jalla nuž yoka chekjintiquiztan tunca parti Jerusalén watjaqui pajsiča. Nii yoka chekjintiquiztan pakallawk warank žoñinaca ticziča. Parti žejtñi žoñinacazti ancha tsuetsucchiča. Jalla nižtanaca wattiquiztan parti eclichi žoñinacaqui Yooz honora waytichiča.

¹⁴ Jalla nii anawali wattan, pizc anawalinacaqui watchiča. Nižaza wajillaž tjonča tercer anawaliqui.

SEPTIMO ANJILA

¹⁵ Jalla nekztanaqui séptimo anjilaqui trompet pekz tjawunchiča. Jalla nuž tjawuntiquiztan arajpachquin altu joranaca chiiñi nonzinča. Jalla tuž chiichiča:

“Tjapa tii muntuqui učum Yooz Jiliriž mantita cjisiča. Nižaza Yooz Epiž uchta Jesucristuž mantita cjisiča. Jalla ninacača watay wata wiñaya mantiñiqui”.

¹⁶ Jalla nekztanaqui nii paa tunc pusin jilirinacaqui Yooz yujcquiz yokquiz puct'ican, Yooz rispitchiča. Jalla ninacača Yooz yujcquiz mantiz puestunacquiz julžñiqui. ¹⁷ Yooz rispitan, tuž cjichiča:

“Tjapa azziz Yooz Jiliri, amča anzimi tuquitani žejlñiqui. Am juc'ant azi tjeezamča, nižaza anziqui tjapa mantiñi kalltichamča. Jalla nižtiquiztan amquin gracias tjaa-uča. ¹⁸ Nacionanacchiz žoñinacaqui am quintra žawjchiča. Pero ninaca casticz tjuñi tjonča. Nižaza ticzi žoñinaca pjalz tjuñi tjonča. Nižaza amquiz sirwiñinacžquiz zumanaca tjaaz tjuñi tjonča. Amquiz sirwiñinacami, am taku paljayñinacami, amquiz rispitiñinacami, amquiz kuz tjaañinacami, jalla tjapa

ninacžquizimi zumanaca tjaataž cjequiča pjalz tjuñquiziqui. Nižaza tii yoka akñinacami, tii yoka žejlñi žoñinaca akñinacami, jalla ninaca akskattaž cjequiča. Jalla nii tjuñiž tjonča”.

Nuž cjichiča nii paa tunc pusin jilirinacaqui.

¹⁹ Jalla nektanaqui Yooz arajpach kjuya cjetžtatača. Kjuy kjuyltan tsjii cajuna chertatača. Yooziž tjaata takutača nii cajunquiziqui. Nižaza arajpachquin rayunaca želatča, nižaza jorjorñinaca želatča. Nižaza yoka chekjinskatñi želatča. Nižaza pjursanti caraniza želatča.

12

TSJAA MAATAKATAN TSJII ANAWAL ANIMALŽTAN

¹ Jalla nektanaqui arajpachquin tsjii pajk siñala parizichiča. Nii siñalaqui tižtatača. Tsjaa maataka želatča. Naa maataka zquitiqiu tjuñižtakaztača. Nižaza naaža kjojch koztan jiiz želatča. Naaža achquiz tuncapan warawara tewžintatača, tsjii pillužtakaz. ² Naa maataku ictatača. Nuž cjen, ancha aynatča, majtzjapa. ³ Jalla nektanaqui tsjii siñala parizichizakazza arajpachquin. Tsjii juc'ant anawal pajk ljok animala želatča. Jalla niiqui dragón cjitatača. Pakallaw achchiztača, nižaza tunca wajrichiztača. Nižaza zapa achquiz mantiñi žoñž pillunacžtan tewžintatača. ⁴ Niiž pajk kjurz wewcžcu, čhjep parti warawaranaca tjojtskatchiča yokquin. Jalla nii dragonqui maataka yujcquiz tsijtsiča, naa maataka majtz ora tjewžcan. Jalla nuž tsijtsiča, naaža majtta wawa lujlzjapa majttiquiztanpacha. ⁵ Nektanaqui naa maataku lucmajch wawa majtchinča. Nii lucmajchqui tjapa nacionquiz žejlñi žoñinaca c'aripacha mantiñiž cjequiča. Pero jalla nuž majttiquiztan nii lucmajch wawaqui Yoozquin waytitatača, Yooziž tjaata puestunaca tanzjapa. ⁶ Naa maataktzi ch'ekti yokquin atipassinča. Jalla nicju Yoozqui naa maatakaltajapa tsjii yoka tjaczinchiča. Jalla nicju 1260 tjuñinaca watzcama čherchiz cjequiča naaqui.

⁷ Jalla nektanaqui arajpachquin quira zaltissiča, Miguelžtan niiž mazi anjilanacžtan dragonž quintra quira zaltissiča. Nii dragonžtan niiž mazinacžtan ancha kichjassiča. ⁸ Pero atipta cjissiča. Jalla nižtiquiztan arajpachquin ana iya želasača. ⁹ Jalla nižtiquiztan nii dragonžtan niiž mazi anjilanacžtan tii yokquiz chjatkatžquitatača. Nii dragonqui Satanás diablupantača. Niiča tuquita žkoražtakaz incallñiqui. Tuquitan nii diabluqui Evaquiz incalltiquiztan tjapa tii muntu incallchiča anawali cjiskatzjapa.

¹⁰ Jalla nektanaqui wejrqui arajpachquin tsjii altu jora nonzinča, tuž cjiñi:

—Jaziqui ultim liwriiz tjuñi tjonča, nižaza Yooz azi tjeez tjuñi tjonča, nižaza uchum Yooz tjapa mantiz tjuñi tjonča. Nižaza Yooziž uchta Jesucristuž mantiz tjuñi tjonča. Učhum criichinacž quintrariunacaqui chjatkatka cjequiča. Majiñami weenami nii anawaliqui Yooz yujcquiz criichinacž quintra uj tjojtuñitača. ¹¹ Pero criichinacaqui anawal diablu atipchiča, Uuzažtakaz Jesucristuž ticziž cjen, nižaza Yooz taku paljaychiž cjen. Nižaza nii criichinacaqui Yooz taku paljaycan ana jiwjatchiča ticzuca cjenami. ¹² Arajpacha, nižaza arajpachquin kamñinaca, cuntintuž cjee. Yokquiz kamñinaca, kotquiz kamñinaca, ančucaquiz anawali cjiskataquiča. Diabluqui chjatkatžquitiquiztan ancha žawjziča. Jalla niiqui zizza, muntuquiz kamz timpuqui zkoluckazza.

¹³ Jalla nektanaqui nii dragonqui yokquiz chjatkatžquita nayžcu, naa lucmajch maatiñ maatakuiz apziča tanzjapa. ¹⁴ Nektan naa maatakuiz pizc pajk aquilž kjara tjaatkalča, ch'ekti yokquin laycan zkoraztakaz diablužquiztan atipzjapa. Yoozqui nii yoka tjacziča, maatakuiz čhjep wata chicatchiz čherchiz cjisjapa. Jalla nii yokquin maatakuiz layñi atipchinča. ¹⁵ Nektanaqui žkoražtakaz diabluqui persun atquiztan wacchi kjaz jotchiča, pujužtakaz, kjaztan nii maataka tjuzjapa. ¹⁶ Nektan yokaqui maatakuiz yanapzjapa, c'acchiča. Jalla nii c'actiquiz dragonž jotta kjazqui luzziča. ¹⁷⁻¹⁸ Nii cheržcu, dragonqui maatakajapa juc'anti žawjchiča. Jalla nektanaqui diabluqui naaža majchmaatinacž quintra quira zali ojkchiča. Naa maataka majchmaatinacaqui tižtanacača. Jakziltat Yooz mantitanac jaru kamčhaja, nižaza Jesucristuž

tjaajinta jaru kamčhaja, jalla ninacaqui naa maataka majchmaatinaca cuntača. Nii diabluqui quira zali ojkžcu, kot atquiz tsijtsiča.

13

PIZC ANAWAL ANIMALANACA CHERCHINČHA

¹ Jalla nekztanaqui chawc kot kjazquiztan tsjii anawali pajk animala ulanžquiñi cherchinča. Jalla nii animalaqui pakallaw achchiztača, nižaza tunca wajrichiztača, nižaza zapa wajriquiz mantiñi žoñž pillunacžtan tewžintatača. Nižaza achanacquiz Yooz quintra tjuu cjiirtatača. ² Jalla nii weriž cherta animalatača tigrižtakaz tsijtchi. Nižaza niž ataqui leonž atažtakaztača. Jalla nekztan dragonžtakaz diabluqui nii anawal animalžquiz niž poderchiz puestu tjaachiča, walja azziz mantizjapa. ³ Tsjii achaqui nii animalž pakallaw achanacquiztan ticskatzmaya chjojrichtažtakaztača. Pero ana ticziča. Antiz žejtchiča. Nekztanaqui ispantižcuqui tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinacaqui anawal animala apziča. ⁴ Žoñinacaqui nii dragón diablužquiz rispitchiča, Yoozquiztakaz. Nižaza nii dragonqui anawal animalžquiz niž mantiz poder tjaachiča. Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui nii animalžquiz rispitchizakazza, tuž cjican:

—¿Jakziltat tii animalžquiztan juc'ant azzizqui? ¿Jequit tii animala atipasajo?

⁵ Nekztan nii anawal animalaqui mit takunacami Yooz quintra chiita takunacami chiizjapa permitta cjissiča. Nižaza puzi tunc paan jiiznaca watzcama mantiz poderchiz cjequiča. ⁶ Jalla nekztanaqui anawal animalaqui Yooz quintra chiichiča, Yooz tjuu quintrami, nižaza Yooz timplu quintrami, nižaza arajpachquin kamñinacž quintrami. Jalla nižta quintra chiichiča. ⁷ Nižaza anawal animalaqui Yoozquin criichinacž quintra quira zalajo permittatača, ninaca atipzcama. Nižaza nižquiz mantiz poder tjaatatača, tjapa zaranacchiz žoñinacžquizimi, tjapa watjanacchiz žoñinacžquizimi, tjapa takunacchiz žoñinacžquizimi, tjapa nacionanacchiz žoñinacžquizimi, jalla tjapa nii ana criichi žoñinacžquizimi mantizjapa. ⁸ Yoozquin ana criichiž cjen žoñinacaqui anawal animalžquiz rispitchiča, Yoozquiztakaz. Nii animalžquiz rispitiñi žoñinacž tjuunacaqui anaž cjiirtača, Uuzažtakaz Jesucristuž liwruquiz. Liwriita žoñinacž tjuunaca Jesucristuž liwruquiz cjiirtača. Jalla ninacž laycu ticziča Jesucristuqui. Ima tii muntu kalltan, jakziltižquiz Jesucristuqui wiñay žeti tjaachaja, jalla ninacž tjuunaca cjiirchiča arajpach liwruquiz.

⁹ Jakziltat nonzñi cjuñchizlaja, nonžla. ¹⁰ Jakzilta žoñit preso chjichta cječhaj niiqui, panž chjichtaž cjequiča. Nižaza jakzilta žoñit pajk cuchillžtan conta cječhaj niiqui, panž conta cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yooz wajtchiz žoñinacaqui Yoozquin tjapa kuztan cjis waquiziča, nižaza pasinsis kuztan cjis waquiziča, sufrisnaca watzjapa.

SEGUNDO ANAWAL ANIMALA

¹¹ Jalla nekztanaqui yekja anawal animala cherchinča yokquiztan ulanñi. Jalla nii animalaqui pizc wajrichiztača, uuzažtakaz. Pero dragonžtakaz chiyatča. ¹² Jalla nii segundo anawal animalaqui tjapa nii primir animalž poderchiz mantichiča, primir animalžtan chica žejlcan. Nižaza segundo animalaqui tjapa tii muntuquiz žejlñi žoñinaca primir animalžquiz rispitskatchiča. Primir animalatača ticzmaya chjojrichtiquiztan žejtchiqui. ¹³ Nižaza segundo animalaqui pajk milajrunaca paachiča. Tsewctan yokquiz uj tjojtskatchiča žoñinacž cheran. ¹⁴ Jalla nižta milajrunaca payi permittatača, primir animalaž želan. Jalla nižta milajrunaca paachiž cjen, tii muntuquiz kamñi žoñinacžquiz incallchiča. Nižaza žoñinaca mantichiča, chjojrichtiquiztan žejtchi animalž irata tsjii yooz paajo. Nekztan mantichiča, nii yooz rispitaajo. Nii primir animalatača pajk cuchillžtan chjojrichtaž cjenami, wilta žejtchi cjissiqui. ¹⁵ Segundo animalaqui primir animalž irata paata yooz žejtñi cjiskatchiča. Nižta poderchiz cjissiča segundo animalaqui. Jalla nuž žejtñi cjican, nii paata yoozqui chiiñi cjissiča. Nižaza jakziltat nii yooz ana rispitchaja, jalla niiqui contaj cjila, mantichiča žejtñi chiiñi yoozqui. ¹⁶ Nižaza segundo anawal animalaqui mantichiča, tjapa žoñinacž yujc ayquizimi už žew kjarquizimi chimputa cjisjapa. Koltanacami, pajkinacami, ricachunacami, porinacami,

žoňž mantuquiz cjiňinacami, ana žoňž mantuquiz cjiňinacami, liwj mantichiča, chimputa cjeajo. ¹⁷ Ana chimputa cjenaqui ana kjaychucatača, nižaza ana tuychucatača. Nii chimpuqui tužutača, žoňž ayquiz anawal animalž tjuužtan už anawal animalž numeružtan cjiirtatažlaja, jalla nii. ¹⁸ Jalla nii intintisjapaqui walja zizni cjiŕstanča. Jakziltat zizni cječhaja, jalla niiqui anawal animalž número tantiiz waquiziča. Nižaza nii numeruqui žoňinacž numeruča. Jalla nii numeruqui sojta patac sojta tuncan sojtani, jalla niiča.

14

144,000 ŽOŇINACA CHERCHINČHA

¹ Jalla nekztanaqui Sión cjita cur kjutni cherchinča. Jalla nicju Uuzažtakaz Jesucristuqui tsijtchi želatča. Niižtan chica 144,000 žoňinaca želatča. Nii žoňinacž ayquiz Jesucristuž tjuumi, niž Ejpž tjuumi, jalla nii tjuunaca cjiirtatača. ² Jalla nekztanaqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinča, wacchi pujunacž kjaz joražtakaz, nižaza pjursanti jorjorňiž joražtakaz. Nižaza nii weriž nonžta joraqui suyniňitača, jaknužt wacchi arpa quitaranaca suyničhaja, jalla nižta. ³ Jesucristužtan žejlňi žoňinacaqui ew wirsu itsiča. Nii mantiz puestuž yujcquiz nižaza nii pajkpic žejtňinacž yujcquiz, nižaza nii jilirinacž yujcquiz itsiča. Anaž iya jakziltami nii ew wirsu catoki atatča; nii 144,000 jalla nii alaja nii wirsu catokchiča. Nii 144,000 žoňinacaqui yokquiztan liwriitatača. ⁴ Jalla ninacaqui ana zalzi nižaza ana čhjul maatakatan adulteriužtakaz paachiča. Jalla ninacaqui Uuzažtakaz Jesucristo apziča, jakziquin ojktčhaja, jalla nii. Nižaza ninacatača žoňinacžquiztan primero liwriita žoňinacaqui. Yooztajapami Uuzažtakaz Jesucristužtajapami liwriitatača. ⁵ Jalla ninacatača ana zinta toscara chiichiqui, nižaza ana čhjul ujchiztača.

ČHJEP ANJILANACA CHERCHINČHA

⁶ Jalla nekztanaqui arajpach taypizquiz tsjii anjila layni cherchinča. Nii anjilaqui liwriini tawkchiztača, ti muntuquiz kamni žoňinacžquiz parliňijapa. Nii liwriini takuča wiňayjapa werar razunaqui. Nii liwriini takuqui tjapa žoňinacžtajapa, tjapa nacionanacchiz žoňinacžtajapami, nižaza tjapa zaranacchiz žoňinacžtajapami, nižaza tjapa takunacchiz žoňinacžtajapami, nižaza tjapa watjanacchiz žoňinacžtajapa, jalla ninacžtajapatača. ⁷ Jalla nii anjilaqui altu joržtan tuž chiichiča:

—Yoozquin rispitiňiž cjee. Niižquin honora waytiňiž cjee. Niiž ultim casticz ora tjonča. Niiqui arajpachami, yokami, kot kjaznacami, nižaza kjaz jalzurinacami paachiča. Jalla nižtiquiztan nižquiz rispitiňiž cjee.

⁸ Jalla nekztanaqui yekja anjilaqui apžquichiča, tuž cjican:

—Babilonia, nii pajk watjaqui akziča, akziča. Nii watjaqui parti watjanacchiz žoňinacžquiz anawali kamaňchiz cjiskatchiča, jaknužt adulteriuquiz ojklayňinacaqui ana zuma kamaňchizlaja, jalla nižta.

⁹ Jalla nekztanaqui tercer anjilaqui apžquichiča, altu joržtan tuž cjican:

—Jakziltat nii anawal animala rispitičhaja, nižaza nii žoňiž paata yooz rispitičhaja, jalla niiqui castictaž cjequiča. Nižaza jakziltat niž ayquiz anawal animalž chimputa cječhaja, už kjarquiz anawal chimputa cječhaja, ¹⁰ jalla niiqui Yooziž castictaž cjequiča. Jalla nii ana ultim Yooz rispitiňi žoňinacž quintra Yoozqui ancha žawjwaquiča. Yoozqui ninaca ancha casticaquiča. Ninacaqui infiernuquin nižaza asni azupriquiz ancha t'akjizaquiča Yooz zuma anjilanacž yujcquizimi, Uuzažtakaz Jesucristuž yujcquizimi. ¹¹ Infiernuquin wiňayjapa sufran, uj žketiqui žketaquiča watay wata. Nii sufriňi žoňinacača majiňami weenami jeejzqui ana žejlchuca. Ninacaqui anawal animala rispitiquiztanami nižaza nii paata yooz rispitiquiztanami jalla nižta ancha sufraquiča. Nižaza ninacaqui nii anawal animalž tjuužtan chimputaž cjen nižta ancha sufraquiča.

¹² Jakziltat Yooz partiquiz žejlčhaja, nižaza Yooz tawk jaru kamčhaja, nižaza Jesucristužquin kuz tjaachaja, jalla ninacaqui tii muntuquiz pruebanaca watcan pasinsis kuzziz tira tjurt'ichej cjila.

¹³ Jalla nektanaqui wejrqui arajpachquiztan tsjii jora nonzinča. Nii joraqui tuž cjichiča:

—Jalla tiic cijira: “Tekztan nawjcchuc jakziltat Yooz Jiliržquiz tjurt'ichi kuzziz ticznačhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča”. Espíritu Santuqui tuž cjiča: “Ninacaqui ninacž langzquiztan jeejnaquiča. Nižaza ninacž zuma obranacquižtanami nižaza kamtiquiztanami pactaž cjequiča. Jalla nižtiquiztan cuntintuž cjequiča”.

ŽOŇINACA RICUJTA CUJICHAŽTAKAZ

¹⁴ Jalla nektanaqui tsewc kjutni cheržcu, chiw tsjiri cherchinča. Nii tsjiruntuñ tsjii žoñižtakaz julzi želatča, kor pillu achquiz tjewzi, nižaza kjarquiz cuchillu tanzi.

¹⁵ Nektanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan ulanchiča altu joržtan kjawcan. Nii tsjirjuñtuñtan julzi žoñžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Tii muntuquiz žejlñi cujich ora tjonchiča. Cujichaqui zuma pookchiča. Jalla nižtiquiztan am cuchillžtan pootzna, cujicha ricuja. —Nuž cjichiča anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi criichi žoñinacača cujichažtakazqui.

¹⁶ Jalla nektanaqui nii tsjirjuñtuñtan julzi žoñiqui cuchillžtan tii muntuquiz žejlñi cujicha ricujchiča. Jalla nižtiquiztan Yoozquin criichi žoñinacaqui ricujta cjissiča.

¹⁷ Nektanaqui tsjii yekja anjilaqui arajpach Yooz timpluquiztan zakaz ulanchiča, cuchillžtan zakaz. ¹⁸ Nektanaqui tsjii anjilaqui arajpach Yooz altarquiztan ulanchizakazza. Nii anjilaqui akzjapa poderchizza. Nektanaqui nii anjilaqui segundo cuchillžtan anjilžquiz paljaychiča, altu joržtan tuž cjican:

—Am cuchillžtan uwas cujicha ricuja. Uwasnacaqui zuma pookchiča. Jaziqui nii ricuja. —Nuž cjichiča anjilaqui. Tii muntuquiz žejlñi ana criichi žoñinacača uwas cujichažtakazqui.

¹⁹ Jalla nektanaqui nii anjilaqui cuchillžtan ana Yoozquin criichi žoñinaca cujichažtakaz pootchiča, nižaza ricujchiča. Nektan nii ricujta žoñinacaqui uwas cujich uyquiztakaz tjojtatača, Yooz casticta cjisjapa. ²⁰ Jalla nektanaqui jaknužt ricujta uwasanaca tjecančhaja, jalla nižta nii ricujta žoñinacaqui castictatača Yooz wajtž tjiuquin. Jalla nuž castictaž cjen, ancha ljoc ojkchiča, cawallunacž freno irantizcama. Quinsa patac kilómetro larcuquin nižta ljoc ojkchiča.

15

PAKALLAWK ANAWALINACA

¹ Jalla nektanaqui arajpachquin tsjii siñala cherchinča. Nii pajk siñalaqui ancha ispantichucatača. Pakallawk anjilanacaqui želatča, pakallawk anawalinacchiz. Jalla nii anawalinaca wattan Yooz casticz žerzta cjequiča.

² Nižaza llijni kota cherchinča, ispijužtakaz ujžtan t'ajžta. Nižaza nii ispijužtakaz kot atquin žoñinaca tsijtchi želatča. Nii žoñinacaqui Yooz arpi gitara tanzi želatča. Nii žoñinacaqui tii muntuquiz kamcan, anawal animalquiztan atipchiča, nižaza niž paata yoozquiztan atipchiča. Nižaza nii anawal animalž tjuužtan ana chimpūtatača. ³ Jalla nii žoñinacaqui Yooz sirwiñi Moisés itsni itsatča, nižaza Uuzažtakaz Jesucristuž itsni itsatča, tuž cjican:

“Tjapa azziz Yooz Jiliri, amiž paata pajk obranacača ancha zumanacaqui, nižaza ispantichucača. Am kamañauqui zuma lijitumča, werarapanča. Amča tjapa nacionchiz žoñinaca mantiñamqui. ⁴ Yooz Jiliri, ¿ject amquin ana eksnasa? ¿ject amquin honora ana tjaasa? Am alaja ancha zumampanča. Amča zuma lijituma pjalzñamqui, jalla nižtiquiztan tjapa nacionquiztan žoñinacaqui tjonaquiča, am rispitzjapa”.

⁵ Jalla nektanaqui arajpachquin cherchinča timplu kjuyltan. Jakziquizlaj Yooz lii, jalla nekz Yooz žejlž kjuya cjetzi cherchinča. ⁶ Nektan cherchinča, timpluquiztan

pakallawk anjilanacaqui pakallawk anawalinac casticchiz tjonchiča. Ancha zuma llijñi tol zquitichiztača, nižaza kor tsjaychiztača, quecanaca jweržinta. ⁷ Jalla nektanaqui tsjiiqui pajkpic žejtñinacžquiztan zapa mayni pakallawk anjilanacžquiz kor chuwa tjaachiča. Nii chuwanacaqui wiñay žejtñi Yooz casticunaca chjijpžtatača. ⁸ Nii timpluqui uj žketžtan chjijpžtatača, Yooz juc'ant azziz cjen, nižaza juc'ant honorchiz cjen. Nižaza anaž jecmi nii timpluquin luzi atasača, nii pakallawk anjilanacž anawalinaca watzcama.

16

ANAWALINACA CUTZTA

¹ Jalla nektanaqui tsjii alto chiiñi jora nonzinča. Timpluquiztan nii joraqui pakallawk anjilanacžquiz paljaychiča, tuž cjican:

—Oka. Ančhucaqui nii intirjita anawalinaca cutzna. Nii anawalinacžtan Yoozqui žoñinaca casticaquiča. —Jalla nuž paljaychiča nii joraqui.

² Jalla nuž paljaytiquiztan primir anjilaqui ojkchiča niižquiz intirjita anawalinaca tii muntu yokquiz cutzjapa. Jalla nektanaqui jakziltat anawal animalž chimputažlaja, nižaza nii anawal animalž žoñiž paata yoozquiz rispitchaja, jalla tjapa ninacaqui anawal llajanacžtan llajchiča. Nižaza ancha kjawcan aynatča.

³ Jalla nektanaqui segundo anjilaqui ojkchiča niižquiz intirjita anawalinaca tii muntu kotquiz cutzjapa. Nii kot kjazqui ticzi žoñž ljocnacažtakaz tucchiča. Jalla nižtiquiztan tjapa kotquiz zejlñi animalanacaqui ticziča.

⁴ Jalla nektanaqui tercer anjilaqui niižquiz intirjita anawalinaca cutziča pujunacquizimi jalzurinacquizimi. Tjapa kjazqui ljoc tucchiča. ⁵ Jalla nektanaqui kjaz mantiñi anjilaž chiita nonzinča. Nii anjilaqui tuž cjichiča:

—Ancha zumamča Yooz Jiliri. Amqui tuquitani jazanami žejlča. Amqui ligitumakaz pjalžcu, casticča. ⁶ Nii casticta žoñinacaqui am parti žoñinacami, nižaza am parti parliñi žoñinacami conchiča. Jaziqui amqui nii žoñinacžquiz ljoc lickatchamča. Jalla nužupan ninacžta waquiziča.

⁷ Nižaza altarquiztan tsjii chiižquiñi jora nonzinča, tuž cjican:

—Tjapa azziz Yooz Jiliri. Amqui ultim werara pjalzamča; nižaza ligitumapan pjalžnamča. Jalla nužupanča.

⁸ Jalla nektanaqui cuarto anjilaqui niižquiz intirjita anawali cutziča tjuñquiz. Jalla nuž cutžtiquiztan, tjuñiž siiqui žoñinaca ujsiča, zmali kjakcan. ⁹ Jalla nižtiquiztan žoñinacaqui tjuñiž ujta cjissiča. Jalla nuž ujtiquiztan, žoñinacaqui ana persun uj paaznacquiztan jaytichiča, “Ujchizpantča” cjican. Nižaza Yoozquin ana honora tjaachiča. Antiz Yooz tjuu quintra chiichiča, Yooz nii anawalinaca mantižquichiž cjen.

¹⁰ Jalla nektanaqui quinto anjilaqui niižquiz intirjita anawali cutziča, jakziquin nii anawal animalaqui mantiñi julzičhaja, jalla nicju. Jalla nektanaqui nii mantita yokaqui ancha zumchi cjissiča. Jalla nuž cjen žoñinacaqui persun las ch'atsiča; ancha t'akjizichiča. ¹¹ Jalla nuž sufrichiž cjenami, ana jaytichiča anawali paaznacquiztan, “Ujchizpantča”, cjicanaqui. Pero arajpach Yooz quintra chiichiča, ninacž nuž ayinskatñi llajacama cjenaqui.

¹² Jalla nektanaqui sexto anjilaqui niižquiz intirjita anawali qui pajk Eufrates cjita pujquiz cutziča. Jalla nuž cutžtiquiztan, nii pujuqui kjonchiča, tuwantan tjonñi jilirinaca kjakžquizjapa.

¹³ Nektanaqui cherchinča anawal dragonž atquiztan anawal ispiritu ulanchiča. Jalla nižtakaz ulanchiča anawal animalž atquiztanami, nižaza falso profetž atquiztanami. Nii čhjep ulanchi ispiritunacaqui zcaranacažtakaztača. ¹⁴ Nii ispiritunacaqui zajra ispiritunacatača. Milajrunacaž paa-atča. Nižaza tjapa tii muntuquiz mantiñinacaž juntatča, quira zaltisjapa. Tjapa azziz Yooz Jiliriž uchta timpu pajk quira želaquiča. ¹⁵ Nonžna. Jesucristuqui tuž cjiča: “Wejrqui tjañižtakal tiripintit tjonča. Jakziltat naazñi kuzziz cječhaja, cuntintuž cjequiča. Zquitichizpan cjee; nektan

ana k'ala okasačha, žoñinacaž ombrawillta cjisjapa”. ¹⁶ Jalla nekztanaqui mantiñi jilirinacaqui juntantitaž cjissičha, tsjii yokquiz. Nii yokaqui hebreo tawkquiz Armagedón cjitačha.

¹⁷ Jalla nekztanaqui séptimo anjilaqui intirjita anawaliqui querquiz cutzičha. Jalla nuž cutztiquiztan altu joraqui arajpach timpluquiz mantiz puestuquiztan chiichičha, tuž cjican:

—Yooz casticz obranaca cumplita cjissa.

¹⁸ Jalla nekztanaqui rayunacami, arañinacami, jorjorñinacami želatčha. Nižaza juc'anti yoka chekjinchičha. Yooziž žoñi paatiquiztan jalla nii timpuquiztan anzcama tii yokaqui ana wira juc'anti chekjinchičha. Walja tsucuñi cheknačha. ¹⁹ Jalla nuž yoka chekjinžcu, Jerusalén pajk watjaqui čhjep parti t'akžtatačha. Nižaza nacionanacž capitalanacaqui k'ala pajlsičha. Nižaza Yoozqui Babilonia pajk watja cjuñzičha. Yoozqui Babilonia wajtž quintra žawjžcu, juc'anti casticchičha, jaru vinžtan liquintažtakaz. ²⁰ Jalla nuž castican tjapa kot taypiquiz željñi yokanacami, nižaza curunacami katchičha. ²¹ Nižaza arajpachquiztan žoñinacž juñtuñ pajk caranuzat tjojtžcu, ojkičha. Tsjii caranuzauqui quintal jilatačha, ancha liczitačha. Nekztanaqui žoñinacaqui Yooz quintra chiichičha nii caranuzaz nuž ojktiquiztan. Jalla nii anawaliquiztan ancha sufrichičha.

17

PUTIRII MAATAKA CHERCHINČHA

¹ Jalla nekztanaqui tsjii nii pakallawk ana walinacchiz anjilanacžquiztan wejtquiz tjonchičha, tuž cjican:

—Pichay. Putirii maataka amquiz tjeeznačha. Naa putirii maatakaqui pajk watja cjičha. Jaknužt nii pajk watja casticta cječhaja, jalla nii zakal tjeeznačha. Jalla nii anawal watjaqui wacchi kjaznacaran žejlčha. Juc'ant anawali putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ² Tii yokquiz mantiñi jilirinacaqui naa putiriyatan adulteriuquiz ojklaychičha. Naa irat kamañchiz pecžcu, Yoozquiztan ancha zarakchičha nii mantiñinacaqui. Jaknužt vinžtan licchi žoñiqui tsjii kjutñi ojkičhaja, jalla nižta cjissičha.

³ Jalla nekztanaqui Espiritu Santuqui wejr cherkatchičha jalla tižta. Tsjii anjilaqui wejr chjitchičha ch'ekti yokquin. Jalla nicju tsjaa maataka cherchinčha. Jalla naa maatakqui ljoc animalž juntuñ yawchi želatčha. Jalla nii animalaqui persun curpuquiz Yooz quintra tjuunacchiztačha. Nižaza pakallawk achchiztačha, nižaza tunca wajrichiztačha. ⁴ Naa maatakqui morat ljoc zquiti cujtchintačha. Nižaza koržtan, c'ajñi mazllanacžtan, c'achanacžtan, jalla ninacžtan alajitačha. Nižaza naaža kjarquiz kor wazu tanzinčha. Nii kor wazuquiz anawalinacžtan nižaza ana zuma kamañanacžtan chjijpžtatačha. ⁵ Nižaza naaža ayquiz tii ana intintazzuca tjuu cjjirtatačha: “Pajk Babilonia, putirii maatakanacž maa, nižaza tii yokquiz ana zuma kamañanacchiz maa”. Jalla nuž cjjirtatačha. ⁶ Nekztanaqui wejrqui naa maatak cherchinčha licchižtakaz. Naa maatakqui wacchi Yoozquin criichinaca conchinčha. Jesucristužquiz kuz tjaachiž cjen contatačha nii criichinacaqui. Ninacž ljocžtan licchižtakaz cjistkalčha. Jalla naa maataka cheržcu, wejrqui ancha ispantichinčha. ⁷ Weriž ispantiquiztan anjilaqui wejtquiz paljaychičha, tuž cjican:

—¿Kjažtiquiztan am ispantejo? Wejrqui naa maatakaž ana intintazzuca puntu amquiz maznačha. Nižaza nii pakallawk achchiz, tunca wajrichiz animalž ana intintazzuca puntu amquiz maznačha. ⁸ Maatakaž yawta animala cherchamčha. Jalla nii animala tuquitan tii muntuquiz želatčha. Nekztan ana želatčha. Wiruñ wilta želaquičha, koz anawal tujquiztan ulanžcaquičha. Ultimquiziqui infiernuquin chjatkattaž cjequičha. Tuquitan tii muntu paatiquiztanpacha Yoozquin ana criichi žoñinacž tjuunacaqui anaž Yooz liwruquiz cjjirtatačha. Jalla nii žoñinacaqui anawal animala cheržcu ispantaquičha. Nii animalaqui žejlchičha, nekztan ana želatčha, nekztan wilta žejlčha. Jalla nižtiquiztan ana criichi žoñinacaqui ispantaquičha.

⁹ Jalla nii intintizjapa intintiñi kuzziz cjis waquiziča. Nii anawal animalž pakallaw achaqui pakallaw curunaca cjiča. Nii curunacž juntuč tsjii watja julzi žejlča. Putirii maatakažtakazza nii watjaqui. ¹⁰ Nii pakallaw achanacaqui pakallaw mantiñi jilirinaca cjiča. Pjizkaltan mantiñinacaqui ezziča; katchiča. Tsjii mantiča anziqui. Nii tsjiiqui ima tjonča. Jalla nii tjonžcu upacamakaz mantaquiča. ¹¹ Nii tuqui žejlñi, nekztan ana žejlñi animalaqui octavo mantiñi jiliriča. Pero nii pakallaw mantiñinacž partiquiztankalča. Nižaza ultimquiziqui infiernuquin chjatkattaž cjequiča.

¹² Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacaqui tunca mantiñi jilirinaca cjiča. Nii tunca mantiñinacaqui imaž mantiz poder tanža. Nii anawal animalžtan chica tsjii orakaz mantaquiča. ¹³ Nii tunca mantiñinacaqui tsjii kuzzizza; ninacž mantiz poder tjaaquiča anawal animalžquiz. ¹⁴ Nii anawal mantiñinacaqui Uuzažtakaz Jesucristuž quintra quira zaltayskataquiča. Pero Uuzažtakaz Jesucristuqui criichi žoñinacžtan ninacžquiz atipaquiča. Jesucristuqui Jiliric jiliripanča, rey mantiñic mantiñipanča. Criichi žoñinacaqui nižtan chica želaquiča. Criichi žoñinacača Yooziž kjawžta, nižaza illzta, nižaza Yoozquin tjurt'iñi kuzzizpan.

¹⁵ Jalla nekztanaqui nii anjilaqui wejtquiz cjichizakazza:

—Nii amiž cherta kjaznacaqui, jakziquin naa maataka julzinžlaja, jalla nii kjaznacaqui žoñinaca cjiča. Nii žoñinacaqui tjapaman watjanacchiztača, nižaza nacionanacchiztača, nižaza takunacchiztača. ¹⁶ Nižaza nii amiž cherta tunca wajranacažtakaz mantiñinacaqui anawal animalžtan naa putirii maatak quintra chjaawjkataquiča. Nekztan naa maataka akznaquiča, nižaza ana zquitchiztakaz cjiskataquiča. Nižaza naaža curpu lujznaquiča. Nižaza ujžtan ujznaquiča. ¹⁷ Jalla nuž nii mantiñinacaqui naa maatakaquiz paaquiča. Yoozqui ninacž kuznacquiz nuž peckatchiča, Yooz muntacama paa-ajo. Jalla nuž Yooz muntacama paacan ninacaqui tsjii kuzziz cjequiča, anawal animalžquiz ninacž mantiz poder tjaažjapa, Yooz chiitacama cumpliskatzjapa. ¹⁸ Nižaza amiž cherta maatakqui pajk watja cjiča. Nii watjača tii yokquiz žejlñi mantiñi jilirinacžquiz mantiñiqui.

18

BABILONIA CJITA WATJA EZZIČHA

¹ Jalla nekztanaqui wejrqui tsjii anjila arajpachquiztan chjijwžquiñi cherchinča. Nii anjilaqui walja mantiz poderchiztača; nižaza walja kjanatča. Nuž kjanan tii yokaqui majiñažtakaz cjissiča. ² Nekztanaqui nii anjilaqui altu joržtan kjawchiča, tuž cjican:

—Babilonia pajk watja ezziča, ezziča. Nii wajtquiz zajranacaqui watja chassiča, tjapaman anawal ispiritunacžtan, nižaza tjapaman chjaawjkatta wežlanacžtan. ³ Nii Babilonia watjaqui tjapa nacionanaca Yoozquiztan zaraskatchiča, licchinacažtakaz. Nižaza nii watjaž cjen tjapa tii yokquiz mantiñi jilirinacaqui ana zuma kamañchiz cjissiča. Nižaza nii wajtchiz žoñinacžquiz tjapaman cusasanaca tuytiquiztan, tuyñi žoñinacaqui ricachu cjissiča.

⁴ Jalla nekztanaqui wilta tsjii jora nonzinča, arajpachquiztan chiižquiñi. Nii joraqui tuž cjichiča:

—Wejt parti žoñinaca, nii wajtquiztan ulna, ana nii wajtchiz žoñinacažtapacha uj paazjapa, nižaza nii wajtchiz žoñinacžtanpacha ana casticta cjisjapa. ⁵ Nii wajtchiz žoñinacž ujnacaqui juc'anti muntunacžtakaz yapchiča arajpacha irantizcamažtakaz. Juc'anti ujnaca paachiča. Jaziqui Yoozqui ninacž paata ujnaca naychiča. ⁶ Jaknužt nii wajtchiz žoñinacaqui yekja žoñinacžquiz anawali paatčhaja, jalla nii anawal paatiquiztan jama castictaj cjila. Ninacž ujnaca paatiquiztan pizc wilta juc'anti castictaj cjila. Jaknužt yekja žoñinaca anawali cjiskatčhaja, jalla nižta irata pizc wilta juc'anti ana wali cjiskattaj cjila. ⁷ Jaknužt nii wajtchiz žoñinacaqui ancha persun honora waytitčhaja, nižaza jaknužt ninacaqui persun kuzcama kamtčhaja, jalla nuž anawali kamtiquiztan jama sufriskattaj cjila. Ninacž kuzquiz tuž cjiñitača: “Wejrnacqui juc'ant zumtča. Anawalinaca wejtquiz anapan cjisnasacha. Anal wira tsjaa žewažtakaz kaaznasacha”. ⁸ Jalla nižtiquiztan nii

wajtchiz žoñinacžquiziqui casticu tiripintit tjonaquiča. Ninacžquiz ancha anawalinaca tjonaquiča. Jaziqui žoñinaca ticznaquiča; nižaza llacjizaquiča; nižaza čherž kjara paznaquiča; nižaza ujquin ujžtaž cjequiča. Muzpa azziz Yooz Jiliriqui nii žoñinaca pjalžcu casticaquiča. Jalla nižtiquiztan nižta anawalinaca tjonaquiča.

⁹Jalla nii cheržcu jakzilta mantiñinacat nii wajtchiz žoñinacžtan ana zuma kamañchizlaja, nižaza persun kuzcama kamchizlaja, jalla ninacaqui nii wajtchiz žoñinacž castictu cheržcu, kaaquiča, nižaza llacjizaquiča. Nii watja ujznan, nii mantiñi jilirinacaqui ujžketñi cheraquiča. Nekztan kaaquiča. ¹⁰Jalla nuž cheržcu, nii watja nuž castictaž cjen, ažkquin tsijtchi želaquiča; ana macjatžcaquiča. Castictaž cjen tsucaquiča, tuž cjican: —¡Ay! ¡Ay! Babilonia pajk watja. Muzpa azziz cjenacu, anawali cjissila. Tsji ratukaz casticta cjissila.

¹¹Nii watja castictaž cjen, tii muntuquiz žejlñi tuyñinacazakaz kaaquiča, nižaza llacjizaquiča. Ninacž cusasanaca kjayñimi ana iya želaquiča. ¹²Ninacž cusasanacaqui tižtanacača: kori, paaz, llijñi maznaca, c'achjanaca, zuma pañu, murat pañu, ser pañu, ljoc pañu, tjapaman zuma ulurchiz tablanaca, zuma marfila cjita maznaca, jila walurchiz maderanaca, korinaca, jirunaca, zuma marmol cjita llijñi maznaca, ¹³canelanaca, zuma ulurchiznaca, insinsunaca, zuma ulurchiz mirra cjitanaca, zuma ulurchiz asitinaca, vinunaca, asitinaca, chiw llamp'u jac'unaca, trigonaca, kuzñi animalanaca, uuzanaca, cawallunaca, autunaca, tuyzjapa piyunanaca. Jalla tjapa nižtanaca tuytatača. ¹⁴Nii tuyñinacaqui nii wajt puntuquiztanž cjequiča:

—Nii wajtquiziqui anaž iya tjapaman zumanaca želaquiča, nii ancha juztaža zumanacaqui. K'ala pertissiča, wiñayjapa. Walurchiz cusasanacaqui pertissiča, nižaza wajtquiz honora tjaañi cusasanacaqui pertissiča wiñayjapa. —Nuž chiyacquiča.

¹⁵Nii cusasanaca tuyñinacaqui ricachu cjissiča nii wajtchiz žoñinacž kjaychiž cjen. Jaziqui tuyñinacaqui nii watja casticu cheržcu, eksñi kuztan ažkquin tsijtchi želaquiča. Nižaza altu joržtan kjawcan, kaaquiča, nižaza llacjizaquiča. ¹⁶Nižaza ninacaqui tuž cjequiča: —¡Ay! ¡Ay! Anawali cjissila tii pajk watjaqui. Tsjaa ricach maatakaztakaz želatča, iñarato zquitchiz cujtchin, zuma pañ zquitchiz, murat pañ zquitchiz, ljoc pañ zquitchiz. Zuma iñarato želatča, koržtan, zuma walurchiz maznacžtan, zuma c'achjanacžtan. ¹⁷Tsjii ratukaz tjapa nii wajtquiz walja walurchiz cusasanaca pertissiča. —Jalla nuž cjequiča.

Jalla nii watja casticu cheržcu, warcu joojooñinacami, warcuquiz ojklajñinacami, warcuquiz langzñinacami, tjapa kot warcužtan langzñinacami ažkquin tsijtchi želaquiča. ¹⁸Jalla nii wajtquiztan ujžketñi cheržcu, kjawaquiča, tuž cjican:

—¿Jakzilta watjat tižta chawc watjažtapacha žejljo?

¹⁹Jalla nekztanaqui ninacaqui persun achanacquiz pjilžtan tjatznaquiča, ancha kaacan, nižaza ancha llacjizcan. Nižaza tuž cjequiča:

—¡Ay! ¡Ay! Ana wali cjissila nii chawc watjaqui. Nii wajtquin cusasanaca chjitchiž cjen, tjapa warcužtan langzñi žoñinacaqui cusa ricachu cjissiča. Nižaza tsjii ratulla akžtala.

²⁰Arajpachquin žejlñinacasti, nii watja akžtaž cjen, cuntintuž cjee. Yoozquin criichi žoñinaca, cuntintuž cjee. Nii wajtchiz žoñinacaqui ančhucaquiz anawali paachiča. Yooz parti žoñinaca, nižaza Yooz uchta apostolonaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca, tjapa ančhucaltajapa Yoozqui nii watja casticaquiča. Jaziqui ančhucaltajapa Yoozqui nii watja casticaquiča.

²¹Jalla nekztanaqui tsjii walja azziz anjilaqui tsjii pajk maz tjajžtakaz waytižcu kotquiz tjojtchiča, tuž cjican:

—Tii maz tjaj tjojttažokaz Babilonia chawc watja tjojttaž cjequiča. Anaž wira iya cherta cjequiča. ²²Tii wajtž calliran anaž wira iya itsñi jora nonžtaž cjequiča, arpi guitar jorami, itsñi jorami, pincall jorami, trompet pekz jorami. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya oficiuchiz langzñinacami želaquiča. Nižaza tii wajtquiz anaž wira iya žoñinaca tjajžtan jawunñi jora nonžtaž cjequiča. ²³Nižaza tii wajtquiz micha pekžta anaž iya cheraquiča. Nižaza anaž iya zalzñi pjijzta ch'ajwiñi nonznaquiča. Tuqui tii wajtquiz

tuyñinacaqui žoñinacž yujcquiz pajk žoñitača. Maña paacan, tii wajtchiz žoñinacaqui tjapa nacionanacchiz žoñinacžquiz incallchiča.

²⁴ Nižaza tii wajtchiz žoñinacaqui Yooz parti žoñinaca, nižaza Yooz puntu parliñinaca conchiča. Tjapaman žoñinaca contača.

19

ARAJPACHQUIN YOOZQUI HONORCHIZZA

¹ Jalla nekztanaqui arajpachquin wacchi žoñinacž jora nonzinča, tuž cjican:

“¡Aleluya! Učhum Yoozza liwriñiqui, walja azzizza, walja honorchizza. ² Učhum Yoozza lijituma pjalzñiqui. Jalla nuž Babilonia wajtchiz žoñinaca lijituma casticchiča. Nii žoñinacaqui tjapa wajtchiz žoñinacžquiz ana wali kamañchiz cjiskatchiča. Jalla nižtiquiztan casticta cjissiča. Nižaza Yoozquin sirwiñi žoñinaca conchiž cjen, Yoozqui nii žoñinaca casticchiča”.

³ Wilta nii arajpachquin žejlñinacaqui altu joržtan chiichiča, tuž cjican:

—¡Aleluya! Nii wajtquiztan uj žketi wiñaya žketaquiča.

⁴ Nekztanaqui arajpachquin paa tunc puzin jilirinacžtan pajkpic žejtñinacžtan yokquiz quillžcu, puct'ichiča. Nižaza Yoozquiz rispitchiča. Yoozqui niž mantiz puestuquiztača. Rispitcan tuž cjichiča:

—¡Nužoj cjila! ¡Aleluya! ¡Amén!

⁵ Nekztanaqui mantiz puestuquiztan tsjii jora nonzinča tuž chiižquiñi:

“Tjapa Yoozquin sirwiñinaca, Yoozquiz honora waytila. Koltami pakjimi tjapa Yoozquin rispitiñinacami, Yoozquiz honora waytila”.

⁶ Nekztan wejrqui wacchi žoñinacž jora nonzinča. Wacchi kjaz pujquiz kjawñižtakaztača. Nii joranacaqui tuž cjichiča:

“¡Aleluya! Učhum tjapa azziz Yooz Jiliriqui tjapa mantiz kallantichiča. ⁷ Jalla nižtiquiztan ančaž chipžla učhumqui, cuntintuž cjila. Yoozquin honoraž tjaala. Uuzažtakaz Jesucristužtan niž parti žoñinacžtan juntu kamz ora irantižquichiča, tsjii zalz pjijsa oražtakaz. Jesucristuž parti žoñinacaqui listu tjacziča, zalziñ turažtakaz. ⁸ Finu zquitinacžtan cujtziča; ancha limpu, nižaza llijñitača”.

Nii finu zquitinacžtan cujtchi tuž cjiča, Yoozquin criichinacaž zuma kamañanacchiz, jalla nii. Jalla nuž zquitinacžtan cujtzkatchiča Jesucristuž parti žoñinacžquiz.

⁹ Jalla nekztanaqui tsjii anjilaqui wejtquiz paljaychiča tuž cjican:

—Jalla tuž cjijsa: “Uuzažtakaz Jesucristuž zalz pijztiquiz invittanaca cuntintoj cjila”.

Nižaza wejtquiz cjichiča:

—Jalla tii weriž chiita takunacaqui Yooz zuma werar razunanacača.

¹⁰ Jalla nižtiquiztan wejrqui nii anjilž kjojchquiz quillžcu puct'ichinča, nii rispitzjapa. Nižti wejtquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Ana nižta paa. Wejrqui Yooz sirwiñtča, amtan chica, nižaza am jilanacžtan chica.

Tjapa ančhucča Jesucristuž puntuquiztan parliñinacaqui. Yoozquin alaja rispita amqui.

Jakziltat Jesucristuž puntuquiztan mazinčhaja, jalla niiča werar Yooz taku parliñiqui.

CHIW CAWALLQUIZ YAWCHI ŽOÑI

¹¹ Jalla nekztanaqui arajpacha cjetzi cherchinča. Jalla nicju tsjii chiw cawallu jecžquichiča. Calwallquiz tsjii zuma žoñi yawchi cherchinča. Nii žoñiqui Zuma Lijituma cjitača, nižaza Werar Razunchiz cjitača. Jalla nii žoñiča zuma lijituma pjalzñiqui, nižaza ultim werar razunquiztanča quira zaltiñiqui. ¹² Nii žoñž čhujcquinacaqui ujžtakaz c'ajatča. Niiž achquiz wacchi mantiñi žoñinacž pillunacchiztača. Nižaza nižquiz tsjii tjuu cjijsatača. Nii tjuuqui niikaz zuma intintiča. ¹³ Nii žoñiqui ljocžtan tinta tol zquitichiztača. Niiž tjuuqui Yooz Taku cjitača. ¹⁴ Niižquiz apzcatča arajpach zultatunaca; chiw finu zquitichiznacatača, nižaza limputača. Nii zultatunacatača chiw cawallunacquiz yawchi. ¹⁵ Nii zuma žoñž atquiztan tsjii pajk ar cuchillu ulanchiča, nacionanacchiz žoñinaca casticzjapa. Tjapa nacionanacchiz

žoñinacžquiz mantaquiča, tjapa anawali paatiquiztan jama casticcan. Jaknužt tsjii uwas kujichñi žoñiqui uwas kjaz zpjiytzjapa tjecančhaja, jalla nižta irata nii zuma žoñiqui Yooztajapa quintra žoñinaca tjecnaquiča. Tjapa azziz Yoozza anawali žoñinacž quintra žawjchipan. Anziqui ninaca casticta cjissa. ¹⁶ Nii tjecanñi žoñž tol zquitquizimi niž lizquizimi tii tjuu cjijrtatača: “Tjapa mantiñi reynacžquiztan tsjan reyča. Nižaza tjapa jilirinacžquiztan tsjan jiliriča”.

¹⁷ Jalla nekztanaqui cherchinča, tsjii anjila tjuñquiz tsijtchi. Alto joržtan arajpachquin laylayñi wežlanaca kjawziča, tuž cjican:

—Tekchuc picha. Nižaza tekz ajcsca, Yooz tjaata čhjeri lujljzjapa. ¹⁸ Tekz ajcsca, mantiñi reynacž janchi lujljzjapa, nižaza zultatu mantiñinacž janchi lujljzjapa, nižaza tjup kuzziz žoñinacž janchi lujljzjapa, nižaza cawallunacž chjizwimi nii yawchi žoñinacž janchimi lujljzjapa, nižaza tjapaman žoñinacž janchi lujljzjapa, žoñž mantuquiz cjicjiñi žoñinacž janchimi, ana žoñž mantuquiz cjicjiñi žoñinacž janchimi, kolta žoñinacž janchimi, pajk žoñinacž janchimi; tjapaman žoñinacž janchi lulaquiča. —Nuž cjichiča anjilaqui.

¹⁹ Jalla nekztanaqui cherchinča, nii anawal animalžtan yokquiz mantiñi reynacžtanami ninacž zultatunacžtanami ajcsitača, chiw cawallquiz yawchi žoñž quintra kichjasjapa, niž zultatunacžtanpacha. ²⁰ Quira zaltižcu, nii anawal animalaqui preso tanta cjissiča, falso profetžtan chica. Jalla nii falso profetaqui animalž yujcquiz milajrunaca paachiž cjen, nii animalaž chimputa žoñinaca incallchiča; nižaza nii animalž žoñiž paata yoozquiz rispitiñi žoñinaca incallchizakazza. Jalla nii pucultan anawalinacaqui azupri infienuquin tjojtatača, žejtñi sufrisjapa. ²¹ Nii chiw cawallquiz yawchi žoñiqui parti quintra žoñinaca pajk cuchillžtan conchiča. Nii pajk cuchilluča nii žoñž atquiztan ulanchiqui. Jalla nižtquiztan tjapa nii ajcsi wežlanacaqui ninacž janchižtan, chjizwinacžtan ancha chjekchi cjissiča.

20

WARANK WATA PUNTU

¹ Jalla nekztanaqui tsjii anjila cherchinča, arajpachquiztan tjonñi. Nii anjilaqui kjarquiz llawi tanziča; nižaza pajk carina tanziča. Nii llawiqui koz anawal tuj llawitača. ² Nekztan nii anjilaqui dragón tanchiča. Dragonqui žkoražtakaz Satanás diabluča. Jalla nii diabluqui warank wata watzcama čhejltača. ³ Nekztan nii anjilaqui diablu tjojtžcu, koz tuj chawjcchiča. Nižaza tsjii estampillžtan žcatžinchiča, diabluž nacionanacchiz žoñinacžquiz ana iya incallajo, warank wata watzcama. Jalla nii warank watanaca wattanaqui, wilta cuchta cjistanča tsjii upacamakaz.

⁴ Jalla nekztan mantiz puestunaca cherchinča. Jalla nii puestunacquin julzi žoñinacaqui pjalzjapa poderchiztača. Nižaza acha muržinta criichinaca cherchinča. Nii criichinacaqui contatača, Yooz taku parlitiquiztan, nižaza Jesucristuž puntuquiztan ticlartiquiztan. Ninacaqui anawal animalžquizimi nižaza niž paata yooznacžquizimi ana rispitalča. Nižaza anatača anawal animalž chimputa, ana yujc ayquizimi, ana kjarquizimi. Jalla nii conta criichinacaqui jacatatchi cherchinča. Warank watanaca Cristužtan juntu mantaquiča. ⁵ Jalla niiča primiru jacatatzqui. Parti ticzi žoñinacaqui ana jacatatchiča nii warank watanaca watzcama. ⁶ Nii primiru jacatatchinacaqui cuntintuž cjequiča. Ancha zuma kamañchiz cjequiča. Nii segundo ticzqui ninacžtaqui ana želaquiča. Nii segundo ticzqui tuž cjiča, infienuquin chjatkatta wiñayjapa casticta cjisjapa. Pero nii jacatatchinacaqui Cristužtan juntu mantaquiča warank watanaca. Ninacaqui Yooztajapami Cristužtajapami sirwiñinaca cjequiča.

⁷ Jalla nii warank watanaca wattiquiztan Satanás diabluqui cuchtaž cjequiča koz tujquiztan. ⁸ Jalla nuž cutztiquiztan Satanás diabluqui ulnaquiča tjapa tii yokquiz žejlñi nacionanaca incallzjapa. Gog cjita naciona, nižaza Magog cjita naciona nižaza tjapa nacionanacžquiz incallžcu, quira zalzjapa ajcskataquiča. Jalla nii nacionanacchiz zultatunacaqui walja tamača, kot at pjilažtakaz. Nuž cherchinča. ⁹ Nii zultatunacaqui walja campuquin ojkiča, Yooz parti žoñinaca muyuntizjapa, nižaza Yooziž pecta

watja muyuntizjapa. Jalla nuž muyuntan, Yoozqui arajpachquiztan uj cutzinžquichiča, ninaca k'ala ujzjapa. ¹⁰ Nekztanaqui incallni diabluqui azuprižtan asni uj kotquin tjojtatača. Jalla nicju tuquiqui anawal animalžtan toscar profetžtan tjojtatača. Jalla nicju majiñami weenami sufraquiča watay wata.

PAJK CHIW MANTIZ PUESTU

¹¹ Jalla nekztanaqui tsjii pajk chiw mantiz puestu cherchinča. Nižaza nii puestuquiz tsjiiqui julzi želatča. Jalla nii julzi mantiñiž nuž želan, niiž yujcquiz arajpachami yokami k'ala katchiča. Nekztan ana iya arajpachami yokami želatča. ¹² Nekztan ticzi žoñinaca cherchinča, koltami pakjimi, mantiñi Yooz yujcquiz tsijtchi. Jalla nekztanaqui Yooz liwrunaca cjetžtatača. Nižaza yekja liwru cjetžtatača; liwriita žoñinacž tjuu listichiz liwrutača. Nii Yooz liwrunacquiz tjapa žoñinacž paatanacaqui apuntitatača. Ticzinacaqui apuntita paatiquiztan jama pjalžtatača. ¹³ Jakziltat pajk kotanacquiz ticztčhaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatača. Nižaza jakziltami ticztčhaja, nižaza ticzi žoñž yokquin žejltčhaja, jalla ninacaqui Yooz yujcquiz intirjitatača. Jalla nekztanaqui tjapa žoñinacaqui ninacž paatiquiztan jama pjalžtatača. ¹⁴ Ticzmi nižaza ticzi žoñinacž yokami ana iya želaquiča. Asni ujquin tjojtatača. Nii asni uj kotquin sufrisqui segundo ticz cjiča. ¹⁵ Jakziltiž tjuuqui liwriita žoñinacž tjuu listiquiz ana žejlčhaja, jalla niiqui asni uj kotquin tjojtazakaztača.

21

EW ARAJPACHA EW YOKA

¹ Jalla nekztanaqui ew arajpachami ew yokami cherchinča. Primir arajpachami primir yoka katchiča, nižaza kotami. ² Nekztanaqui wejr Juanqui ew Jerusalén watja cherchinča, Yooz arajpachquiztan tjonni. Jaknužt tsjaa zalzin turqui persun tjowažtajapa tjaczinžlaja, jalla nižta zuma tjacžtača ew watjaqui. ³ Nekztan arajpach mantiz puestuquiztan tsjii jora nonzinča. Altu tawkžtan tuž cjichiča:

—Cheržca. Yoozqui žoñinacž taypiqueiz kamča. Yoozqui ninacžtan chica kamaquiča, nižaza nii žoñinacaqui Yooz wajtchiz žoñinaca cjequiča. Jalla nižtiquiztan Yoozqui ninacžtan chicaž cjequiča. ⁴ Yoozqui ninacž kjaz kaajmi chjujžinaquiča. Nižaza ninacžta anaž iya ticz želaquiča, nižaza iya kaazmi, llaquizmi, sufrismi anaž želaquiča. Jalla ninacaqui k'ala watchiča.

⁵ Nekztanaqui nii mantiz puestuquiz julžniqui tuž cjichiča:

—Cheržca, wejrqui tjappacha ew paa-uča. Tii cjiira. Tiiča werar takunacaqui, nižaza lijitum takunaca.

⁶ Jalla nekztanaqui cjichiča:

—Tjappachaž jazic žeržta. Wejrtča primirquiztanpacha, nižaza wiricama, jaknužt tsjii litranacaqui “A”quiztan kallantičhaja, nižaza “Z”quin wiricama žerzaja, jalla nižta. Jakziltat kjaztakaz zuma kamaña ancha pecčhaja, jalla niižquiz nužullakaz zuma kamaña tjaata cjequiča, jalzurquiztan žejtñi kjaztakaz. Wejrqui nii zuma kamaña tjaa-ača. ⁷ Jakziltat tjapa anawalinacquiztan atipačhaja, jalla niižquiz irinsažtakaz tii zumanaca weriž tjaata cjequiča. Wejrqui ninacžtajapa Yooz cjeeča. Ninacaqui wejt maatinaca cuntaž cjequiča. ⁸ Ana wejtquin kuzziz žoñinacazti azupri uj kotquin chjatkattaž cjequiča. Jalla tižta kamañchizza nii žoñinacaqui: Yooz nicñinaca, Yoozquin kuz ana tjaañinaca, ana zuma kamañchiz žoñinaca, žoñi conñinaca, adulteriuquiz ojklajñinaca, yat'irinaca, žoñiž paata yooznaca sirwiñinaca, toscara chiiñinaca. Jalla ninacaž asni ujquin castictaž cjequiča. Jalla nii asni uj infiernuquin ojzqui segundo ticz cjiča.

EW JERUSALEN CJITA WATJA

⁹ Tuquiqui cherchinča pakallawk anawalinacaqui pakallawk anjilanacžquiz intirjitatača. Jalla nekztanaqui nii pakallawk anjilanacquiztan tsjiiqui wejtquin tjonchiča. Jalla tuž cjican, chiichiča:

—Pichay. Amquiz tjeeznača, Uuzažtakaz Jesucristuž tur.

¹⁰ Jalla nektanaqui Espíritu Santuqui wejtquiz tuž cherkatchiča. Wejrqui pajk curquiz chjichtatača. Jalla niwjctan pajk zuma Jerusalén watja wejtquiz tjeeziča, arajpachquiztan Yoozquiztan tjonni. ¹¹ Nii watjaqui Yooz honorchizza; nižaza llijatča Yooztakaz. Llijni maztakaztača llijnatča jaspe maztakaz, nižaza ispijužtakaz. ¹² Nii wajt muytata pajk pirka želatča, tuncapan zanchiz. Zapa zanquiz tsjii anjila želatča. Nižaza zapa zanquiz tsjii tjuu cjiirtatača. Nii tuncapan tjuunacaqui Israel žoñinacž t'akanacž tjuutača. ¹³ Nii pirkatača tuwanchuc čhjep zanchiz, užachuc čhjep zanchiz, warchuc čhjep zanchiz, tajachuc čhjep zanchiz. ¹⁴ Nii wajt muytat pirkaqui tuncapan maz simintuchiztača. Nii tuncapan maz simintuquiz tuncapan Jesucristuž apostolunacž tjuunaca cjiirtatača.

¹⁵ Jalla nii wejtquiz chiiñi anjilaqui kor miriis parchizza, nii watja miriisjapa, zanami pirkanacami. ¹⁶ Nii watjaqui isquinatutača, porap kjuttan igualatača. Anjilaqui kor paržtan watja miriichiča, 2,200 kilometrotača, tsewcchuc altu kjutñi, nižaza latuquin igualatača. ¹⁷ Nektan pirka miriichiča. Nii muytat pirkaqui sojta tunc pusin metro miriichiča, žoñiž metružtan miriita, jalla nuž.

¹⁸ Muytat pirkaqui jaspe maztan pirkitatača. Watjaqui kori puru kjuyanacchiztača, limpu ispijužtakaz. ¹⁹ Nižaza wajt muytat pirkiž simintunacaqui c'achja maznacžtan alajitatača. Primiruqui jaspe maztan, segunduqui zafiro maztan, terceruqui ágata maztan, cuartoqui esmeralda maztan, ²⁰ quintoqui ónice maztan, sextuqui cornalina maztan, septimuqui crisólito maztan, octavuqui berilo maztan, novenuqui topacio maztan, decimuqui crisoprasa maztan, unodecimuqui jacinto maztan, duodecimuqui amatista maztan. ²¹ Nižaza nii tuncapan zanaqui tuncapan perla maznacžtan paatatača. Zapa zanaqui tsjii perližtankaz paatatača. Wajt chawc calliqui kori puru paatatača, limpu ispijužtakaz.

²² Wajtquiz ana timplu cherchinča. Tjapa azziz Yooz Jiliržtan Uuzažtakaz Jesucristužtan, jalla ninacaqui wajt timplu cuntača. ²³ Nižaza nii wajtquiz kamcan, anaž tjuñimi jiizmi pecasača, kjanzjapa. Yoozpachaž kjanča, Jesucristužtanpacha. ²⁴ Nacionanacquiztan liwriita žoñinacaqui Yooz kjanquizkaz ojklayaquiča wajtquiz kamcan. Nižaza yokquiz mantiñi reynacaqui nii wajtquin honora zjijcaquiča. ²⁵ Majiñ zita zana cjetžtaž želaquiča. Nižaza anaž ween želaquiča. ²⁶ Tjapa nacionanacž honora chjichtaž cjequiča nii wajtquin. ²⁷ Jalla nii wajtquizqui anaž anawali kamañchizqui luzasača. Nižaza Yooz chjaawjkatta žoñinacami ana luzasača, nižaza incallni žoñinacami ana luzasača. Jakziltiž tjuut Uuzažtakaz Jesucristuž liwruquiz cjiirtažlaja, jalla ninacakaz Yooz wajtquiz luzasača.

22

¹ Nektanaqui nii anjilaqui wejtquiz tsjii limpu puju tjeeziča. Nii puj kjazqui žeti tjaañi cjiča. Nii kjazqui ispijužtakaztača. Yooz mantiz puestuquiztanami, Uuzažtakaz Jesucristuž mantiz puestuquiztanami ulnatča. ² Nii puj kjazqui wajt chawc call tayp-iquiz okatča, puj porap kjuttan žeti tjaañi munti pakatča. Jalla nii muntiqui tuncapan wilta tsjii watquiz pookča, nižaza tuncapan frutchizza. Zapa jiizquiz fruta pookča. Nižaza nii munti chjañinacaqui watjanacchiz žoñinaca čhjetinzjapača. ³ Nižaza nii wajtquiz kamñinacaqui ana iya casticz cheraquiča. Yooz Jiliriž mantiz julzmi, Jesucristuž mantiz julzmi nii wajtquiztača. Ninacž sirwiñinacaqui nii pucultižquiz rispitaquiča. ⁴ Nižaza Yooz wajtchiz žoñinacaqui Yooz cheraquiča. Nižaza Yooz tjuuqui nii žoñinacž ayquiz cjiirtaž cjequiča. ⁵ Nii wajtquiz ween ana želaquiča. Nižaza anaž sir kjanami, anaž lampar kjanami, anaž tjuñ kjanami pecasača. Yooz Jiliripachaž ninacžtajapa kjana cjequiča. Nižaza Yoozqui nii wajtquiz kamñinacaqui watay wataž zuma mantaquiča.

JESUCRISTUŽ TJONZ TJUŇI WAJILLAČHA

⁶ Jalla nektanaqui nii anjilaqui wejtquiz cjičiča:

—Tii chiita takunacaqui werarača, zuma lijitumapanča. Tuquitan Yooz Jiliriqui niiž puntu parliñinaczquiz chiikatchiča. Jalla nii Yoozpachaqui niiž anjila cuchanžquichiča, niž sirwiñinaczquiz tjeezjapa, čhjulut wajilla wataquiča, jalla nii.

⁷ Jesucristuqui wajillaj tjonla.

Jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku catokačhaja, jalla niiqui cuntintuž cjequiča.

⁸ Wejr Juanqui jalla tinaca cherchinča, nižaza nonzinča. Jalla nii nonžcu, cheržcu, nii wejtquiz tjeezñi anjilž yujcquiz quillzinča, nižquiz rispitzjapa. ⁹ Jalla nektanaqui nii anjilaqui wejtquiz chiižinchiča, tuž cjican:

—Ana nižta paa. Wejrqui Yoozquin zakal sirwuča, am irata, nižaza Yooz parti parliñi jilanacaž irata, nižaza tii liwruquiz cjiirta Yooz taku catokñinacaž irata. Jalla nižtiqiztan Yoozquinkaz rispita.

¹⁰ Nektanaqui wejtquin cjichizakazza:

—Tii liwruquiz cjiirta Yooz taku ana chjozaka joojoowa. Wajillaž tii taku cumplis tjuñi žcatžinžquiča. ¹¹ Jalla nii timpu tjonan, jakziltat anazuma paacan žejlčhaja, jalla niiqui anazuma kaj paala. Nižaza jakziltat anazuma kuzziz žejlčhaja, jalla niiqui anazuma kuzziz kaj kamla. Nižaza jakziltat zuma kamañchiz žejlčhaja, jalla niiqui zuma kamañchiz kaj cjila. Nižaza jakziltat Yoozquinkaz kuzziz žejlčhaja, jalla niiqui Yoozquinkaz kuzziz kaj cjila.

Nektan tsjii joraqui cjichiča:

¹² —Nužupan wejrqui wajillal tjonača. Jalla nuž tjoncan premiuchiz tjonača. Zapa maynižquiz tjaa-ača, ninacaž kamtiqiztan jama. ¹³ Wejrtča primirquiztanpacha wiricama, nižaza wejrtča kalltiñtqui, nižaza žerzniñtqui, jaknužt tsjii litra “A” quiztan kalltičhaja, nižaza “Z” quin žerzaja, jalla nižta.

¹⁴ Jakziltat persun ujnacqiztan pertuntažlaja, jalla ninacaqui limpu ajunta zquitchiz-takazza. Jalla nii pertunta žoñinacakaz cuntintuž cjequiča. Nižaza žeti tjaañi muntič frutunacqiztan lulasača. Nižaza ew wajt zanquiztan luzasača. ¹⁵ Pero wajt zancu jalla tižta žoñinacaž eclaquiča: tsjii kjutni kuz tjaañi žoñinaca, yat'irinaca, adulteriuquiz ojklajñinaca, žoñi conñinaca, žoñiž paata yooznacžquin rispitiñinaca, nižaza tjapa incallñinaca, nižaza tjapa toscar taku pecñinaca. Jalla nii anazuma žoñinacaž wajt zancu eclaquiča.

¹⁶ —Wejr Jesucristuča. Wejt anjila cuchanžquichinča, tjapa icliz žoñinaczquiz tii takunaca ticlarzjapa. Wejtquiztan David jiliriqui tjoničha. Nižaza Davidž majchmaatinaczquiztan wejrqui tjoničha. Wejrtča weenzlak kjantat llijni warawaražtakaz.

¹⁷ Espiritu Santuqui Jesucristužquiz kuzziz žoñinacžtan “Jesucristuqui tjonla” cjiča.

Nižaza jakziltat tii chiita taku nonznachaja, jalla niizakaz “Jesucristuqui tjonla” cjila.

Jakziltat kjaztakaz Yooz zuma kamaña ancha pecchaja, picha, Yoozquiztan zuma kamaña tanzjapa. Nužullakaz tanznasača. Zuma žeti tjaañi kjaztakazza nii zuma kamañaqui.

¹⁸ Jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku nonžaja, jalla niižquiz chiižinžcuča, tuž cjican: Jakziltat tii cjiirta Yooz taku yapačhaja, jalla ninaczquiziqui tii liwruquiz cjiirta anawalinacaž wataquiča. ¹⁹ Nižaza jakziltat tii liwruquiz cjiirta Yooz taku t'upznachaja, jalla niiž tjuu Yooz liwruquiztan jurtaž cjequiča; nižaza zuma Yooz wajtquiz anaž luzasača; nižaza tii liwruquiz cjiirta zumanaca ana nižtajapa cjequiča.

²⁰ Jalla tii takunaca ticlarñiqui tuž cjiča:

—Ultimupan wejrqui wajillal tjonača.

Wejrzakaz cjiwčha:

—Jalla nužoj cjila. Amén. Jesucristo Jiliri, jalla nuž tjona.

²¹ Učhum Jesucristo Jiliriqui tjapa ančhucaquiz zumaj cjiskatla. Nužoj cjila. Amén.